DİJİTAL KÜTÜPHANE KANALI

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

https://rantey.org

Yedek ve Duyuru Kanallarımız
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

• Telegram: https://t.me/birkitapbir

• WhatsApp Kanalımız : https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4IvMoc0Y

Tim Willocks

Tarihi Roman

Gül, Haç ve Hilal

Malta Kuşatması

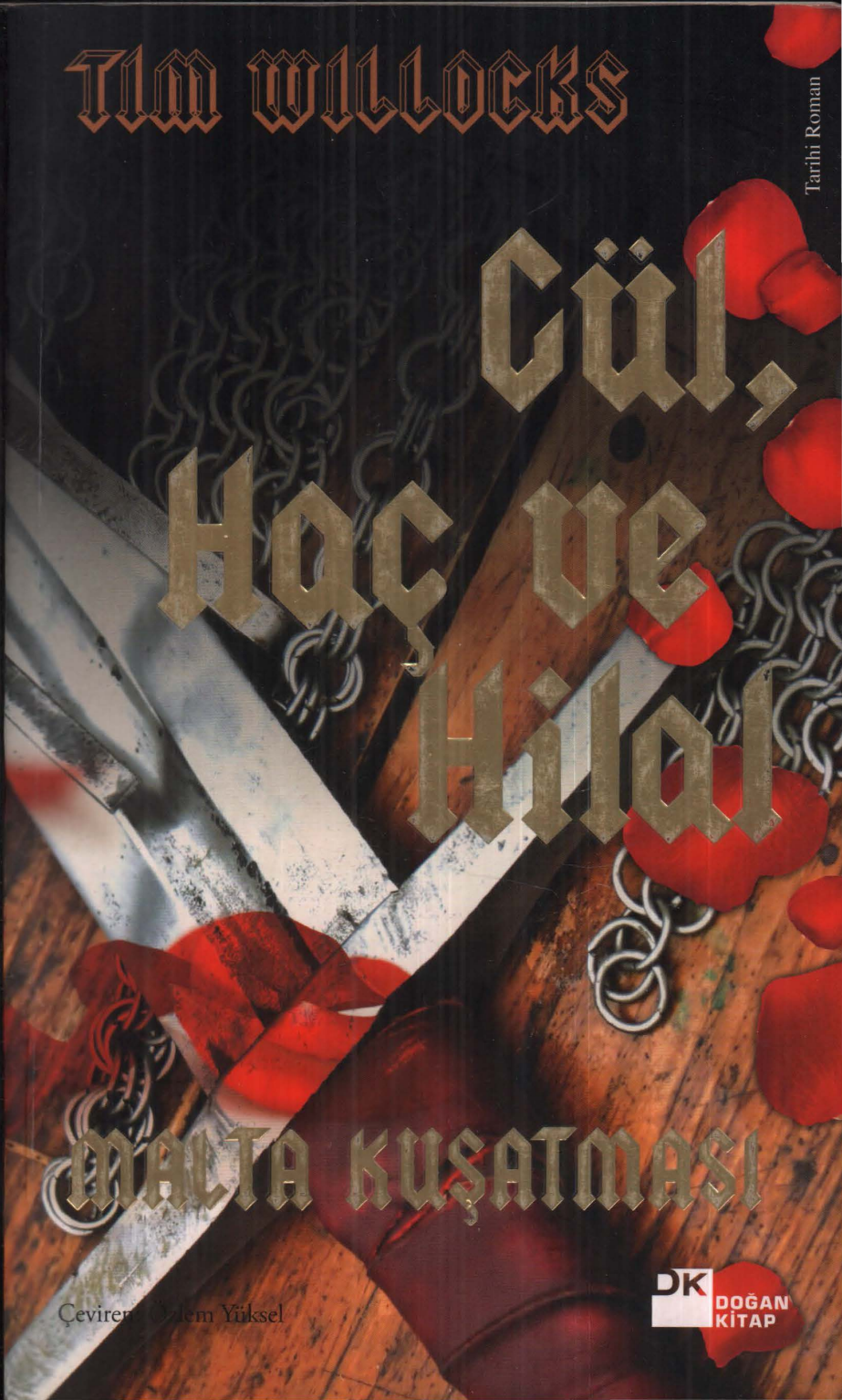

Çeviren: Ozlem Yüksel

DK

DOĞAN KİTAP

Tim Willocks Gül, Haç ve Hilal

DK

GÜL, HAÇ VE HİLAL
Malta Kuşatması

Orijinal adı: *The Religion*
© Tim Willocks, 2006
Yazan: Tim Willocks
İngilizce aslından çeviren: Özlem Yüksel

Türkçe yayın hakları: © Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.
1. baskı / aralık 2007 / ISBN 978-975-991-543-8

Kapak tasarımı: Bahar Giray
Baskı: Mega Basım, Çobançeşme Mah.
Kalender Sok. No: 9 Yenibosna - İSTANBUL

Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.
19 Mayıs Cad. Golden Plaza No. 1 Kat 10, 34360 Şişli - İSTANBUL
Tel. (212) 246 52 07 / 542 Faks (212) 246 44 44
www.dogankitap.com.tr / editor@dogankitap.com.tr / satis@dogankitap.com.tr

Gül, Haç ve Hilal

Malta Kuşatması

Tim Willocks

Çeviren: Özlem Yüksel

DK DOĞAN KİTAP

Chaim Zvi Lipskar ve
bu kitabı yazmama yardımcı olan diğer birçok dostuma

İçindekiler

Giriş / Devşirme 11
1. bölüm / Rüyalar âlemi ... 27
2. bölüm / Malta destanı 157
3. bölüm / Savuran rüzgârlar 327
4. bölüm / Kuşatılmış aslanların ininde 401
5. bölüm / Kan kırmızı güller 507
Sonsöz / Tanrı'nın lütfu .. 569

Giriş

Devşirme

Fagaras Dağları,
Doğu Macaristan Hududu

İlkbahar, M.S. 1540

Al atlıların onu bütün bildiklerinden koparıp götürdükleri gece, dolunay Akrep (onun burcu) Burcu'ndaydı. Sarp vadi sanki Tanrı'nın akkor eliyle karanlığa ve aydınlığa bölünmüş gibiydi ve ay ışığı onun kapısına çıkan dağ yolunu aydınlatıyordu. Eğer savaş köpekleri yollarını kaybetmemiş olsalardı, oğlan asla bulunamayacak, huzur, sevgi ve çalışmayla dolu bir ömür sürecekti. Ama kargaşa zamanında kader böyle tecelli eder. Zamanın kaos olmadığı bir dönem var mıdır? Ya şeytanların yuvalanmadığı bir savaş? Azizler ile şehitler yerin altında uyurken, isimsizlerin gözyaşlarını kim kurutur? Bir kral ölmüştü ve ganimeti ele geçirmek için çakallar gibi boğuşan imparatorlar, kralın tahtı için çekişmekteydiler. İmparatorlar arkalarında bıraktıkları mezarları umursamazken, hizmetkârları neden umursasın? Bilgeler *gökyüzünde ne olursa, yeryüzünde de o olur*, derler ve o gece de böyle oldu.

Adı Mattias'tı, on iki yaşındaydı ve siyaset ve devlet meselelerine dair hiçbir şey bilmiyordu. Saxon'lu demirci bir ailenin çocuğuydu. Göçmen büyükbabası ailesini Karpatlar'da sarp bir vadiye kurulmuş, sakinlerinden başka kimsenin umursamadığı bir köye getirmişti. Mutfaktaki ocağın yanında uyur, rüyasında ateş ve çelik görürdü. Sabah şafak sökmeden kalbi göğüs kafesinde bir yaban kuşu gibi çırpınarak uyanırdı. Çizmelerini ayağına geçirir, alazlanmış paltosunu giyer, yan odada uyuyan annesi ile iki kız kardeşini uyandırmadan, sessizce odun getirirdi. Ateşin sıcaklığı uyandıklarında kızları karşılasın diye soluk pembe korları canlandırırdı.

Soyunun doğan bütün ilk erkek çocukları gibi Mattias da demircilik yapıyordu. Bugün içi sevinçle doluydu çünkü yapmakta olduğu kamayı bitirmek niyetindeydi. Elinden geliyorsa, hangi oğlan çocuğu gerçek silah yapmak istemezdi ki? Ocaktan kızgın bir demir alıp avluya çıktı. Soğuk havayı içine çekti ve durdu. Dünya siyaha boyanmıştı, gökyüzünde gümüşi bir ay vardı. Dağların kayalık tepelerinin yukarısında takımyıldızlar dönüyordu. Yıldızların şekillerini çıkarmaya çalıştı, dudaklarını kıpırdatarak sessizce adlarını saydı. Başak, Çoban, Kraliçe. Yamaçların aşağısına doğru yol yol inen aydınlık, vadinin çatallı deresine

vuruyor, ormanın altındaki sisli çayırlar rüzgârda dalgalanıyordu. Babasının demirhanesi avluda bilinmeyen bir peygamberin tapınağı gibi yükseliyordu. Soluk taş duvarlarına vuran alevler sihirler, mucizeler ve daha önce hiç yapılmamış şeyler vaat ediyordu.

Mattias, babası Kristofer'in öğrettiği gibi eşikte istavroz çıkardı ve Aziz Yakup'a dua etti. Kristofer evde yoktu, civardaki çiftlik ve malikânelerde at nallıyor, aletleri biliyordu. Döndüğü zaman, alıcısı her zaman hazır olan testere, tırpan ya da olta kancası yapacağı yerde, demir döverek üç gün harcadığı için Mattias'a kızacak mıydı? Hayır, hayır bıçak düzgün olursa, kızmazdı. Bıçak güzel olursa, babası gurur duyacaktı. Mattias istavroz çıkardı ve içeri girdi.

Demirhane öküz toynağı, deniz tuzu, cüruf, at ve kömür kokuyordu. Ateş kazanı akşamdan bıraktığı gibi hazır duruyordu. Çıra ilk dokunuşta tutuştu. Ateşi yavaş yavaş körükleyerek, önceki günden kalan korları canlandırdı. Lambayı yaktıktan sonra, bıçağını küllerin arasına gömdüğü yerden çıkardı.

Sap kısmında on santim, ağız kısmında on beş santim genişliğindeki çeliği düzleştirmek ve sertleştirmek iki gününü almıştı. Daha önce de bıçak yapmıştı, ama bu onun ilk kaması olacaktı. Bıçağın iki ağızlı simetrisini yaratmak ve gövdesini güçlendirmek için iki misli beceri gerekiyordu. Henüz kamanın iki tarafını eşitleyememişti, ama eğe altında kenarlar düzgündü. Üfleyerek külleri uzaklaştırdı. Kenarları inceledi, bir eğrilik göremedi. Nemli bir bez parçasıyla bıçağı silip temizledi. İki ağzını da sünger taşıyla düzeltmeye koyuldu. Koyu mavi bir ışıltı kazanana dek kamayı tereyağı ve Emril tozuyla parlattı. Artık sanatına su verip deneyebilirdi.

Kömür yatağının üzerine yarım santimlik bir kül tabakası yaydı. Bıçağı küllerin üzerine koydu ve ısının eşit yayılması için sürekli çevirerek çeliğin renginin değişmesini izlemeye başladı. Keskin kenarlar taze saman kadar solgun bir renkte parlamaya başlayınca, maşayla bıçağı aldı ve ıslak toprakla dolu bir kovaya batırdı. Kızgın buharlar helezonlar çizerek ve başını döndüren bir koku yayarak yükseldi. Büyükbabasından öğrendiğine göre, bu ilk söndürmede bıçak dünyaya gelişiyle dört elementin, yani toprağın, ateşin, suyun ve havanın gücünde hak iddia etmiş oluyordu. Böyle bir bıçak dayanıklı olurdu. Kömürleri yeniden karıştırdı, üzerlerini külle kapladı, bıçağı kızdırdıktan sonra bu kez içinde at sidiği bulunan bir kovaya batırdı. Kovayı bir gün önce köyün en hızlı koşan atının sidiğiyle doldurmuştu.

"Seyredebilir miyim Mattie?"

Kız kardeşinin sesi bir an için canını sıktı. Bu onun işiydi, burası onun yeriydi, erkeklere ait bir yerdi. Beş yaşında bir kız çocuğuna göre bir yer değildi. Ama Britta ağabeyine hayrandı. Ona her bakışında kızın gözlerinin parladığını görürdü. Britta ailenin bebeğiydi. Kendisinden

küçük iki erkek kardeşinin daha yürümeye bile başlamadan ölmelerini aklından çıkaramıyordu. Aslında unutamadığı ölümleri değil, annesinin acısı ile babasının sessiz ıstırabıydı. Arkasına döndüğünde kızgınlığı yok olmuştu. Eşikte duran kızı görünce gülümsedi. Şafağın yakın olduğunu haber veren ilk gri aydınlığın önündeki silueti oyuncak bir bebeği andırıyordu. Üzerinde geceliği, ayaklarında da takunyalar vardı. Elleriyle incecik kollarını sıkı sıkı kavramış titriyordu. Mattias kardeşine doğru yürürken paltosunu çıkardı ve kızın omuzlarına sardı. Kucağına alıp kapının içindeki tuz çuvallarının üzerine oturttu.

"Ateşe yaklaşmadığın müddetçe, buradan seyredebilirsin." Bu adil bir pazarlık değildi, ama kız itiraz etmedi. Mattias, "Annemle Gerta hâlâ uyuyorlar mı?" diye sordu.

Britta başını salladı. "Evet. Ama köyün köpekleri havlıyor. Korktum."

Mattias kulak kabarttı. Doğruydu. Tepenin aşağısından acı havlamalar ve hırıltılar geliyordu. Demir ocağının çıtırtısından daha önce fark etmemişti.

"Bir tilki bulmuş olacaklar" dedi.

"Veya kurt."

Mattias gülümsedi. "Buraya artık kurt gelmiyor."

İşinin başına döndü. Bıçak dokunacak kadar soğumuştu. Sildi ve yeniden ateşin üzerine koydu. Canı ateşi körüklemek istiyordu, çünkü kömürlerin içindeki yaşamın canlandığını görmeyi severdi, ama kömürler çok hızlı korlaşırsa, çelik zayıflayabilirdi. İçindeki isteğe direndi.

"Neden kurtlar artık buraya gelmiyor?"

Mattias bıçağa bir fiske vurdu. "Çünkü bizden korkuyorlar."

"Kurtlar neden bizden korkuyorlar?"

Kamanın kenarları, geyik postlarının sonbaharda aldığı renk gibi kızardı. Mattias maşayla kamayı aldı, evet rengi her yerinde aynıydı ve giderek morumsu kırmızı bir renk alıyordu. Kamayı ocaktan çekti ve yine at sidiğinin içine soktu. Kovadan patlamayı andıran bir tıslama çıktı. Keskin amonyak kokulu buhardan yüzünü çevirdi. Hemen Hazreti Meryem'e selam duasını okumaya başladı. Yarısına gelmişti ki Britta'da Latince sözcükleri yuvarlayarak duaya katıldı. Mattias onu beklemeden duaya devam etti. Söndürme işleminin süresini duanın hızına göre ayarlıyordu. Sonra dumanı tüten çeliği, yakıcı sıvıdan çıkardı ve kül kutusunun içine daldırdı. Eliyle alnını sildi.

İkinci söndürme işlemi de bitmişti. Yeteri kadar iyi yaptığını umuyordu. Sidik keskin yakıcılığını madene verecek ve keskinliğini muhafaza edecekti. Belki atın hızlılığı, kamanın hedefine ulaşmasını da hızlandıracaktı. Üçüncü ve en sihirli söndürme işlemi için parıldayan bıçağı sebze bahçesinin yanındaki gür çayıra götürecek ve yeni düşen çiyle su verecekti. Hiçbir su çiyden daha saf olamazdı. Bütün gece uyu-

madan beklese bile kimse çiyin düştüğünü göremezdi, hem çiy damlaları cennetten dökülürdü. Bazıları çiyin Tanrı'nın uyuyan çocukları için döktüğü gözyaşları olduğuna inanırdı. Serinletici çiyin sayesinde dağın ruhu da kamanın kalbine girecek ve niyeti daima doğru olacaktı. Maşayı kömürlerin arasına soktu ve kalınlaşmış uçları turuncu renk alana dek ateşi körükledi.

"Mattie, kurtlar neden bizden korkuyor?"

"Onları avlayıp öldüreceğimizden korkuyorlar."

"Neden kutları avlayıp öldürüyoruz?"

"Çünkü koyunlarımızı öldürüyorlar. Hem postları da kışın sıcak tutuyor. Babam da bu yüzden kurt postu giyiyor."

"Babam kurt mu öldürdü?"

Kristofer gerçekten de kurt öldürmüştü, ama bu küçük bir kızın dinleyeceği türden bir hikâye değildi. Mattias kamanın üzerindeki külleri sildi ve ateşin yanına bıraktı. Britta'yı duymazdan gelmemesi gerektiğini biliyordu, ama dikkatini vermesi gereken şey kamaydı. "Neden bana bir şarkı söylemiyorsun? O zaman sen de, şarkın da çeliğin bir parçası olursunuz. Ve bu bıçak benim olduğu kadar senin de olur."

"Hangi şarkıyı? Haydi, çabuk Mattie. Hangi şarkıyı?"

Kızın yüzüne bir göz attı, sevinçten yanaklarının kızardığını gördü. Bir an için, kama sonsuza dek onun mu olacak, diye düşündü.

"*Kuzgun*'u söyle" dedi.

Annelerinin onlara söylediği bir şarkıydı bu. Daha üç yaşındayken şarkıyı baştan sona söylediğinde herkesi hayret içinde bırakmıştı. Şarkı kıskanç üvey annesinin büyü yaparak bir kuzguna çevirdiği bir prens ile tek çocuğunun canını prensi eski haline getirmek için tehlikeye atan bir prensesin öyküsünü anlatıyordu. Kötülüklerle dolu olmasına karşın, masal mutlu bitiyordu, ama Mattias artık eskiden olduğu gibi bunun mutlulukla dolu bir masal olduğuna inanmıyordu. Ama Britta her bir kelimesine bütün kalbiyle inanıyordu. Yüksek ve titrek sesiyle söylemeye başladı, tertemiz ruhunun sesi demirhanenin karanlık duvarlarında yankılandı. Mattias kardeşinden şarkı söylemesini istediği için memnundu, çünkü babası Kristofer, insanın çeliğin gizemini tam manasıyla anlayamayacağını söylerdi. Kar fırtınası esnasında yapılan bıçakla, güneşli havada yapılan bıçak bir olmazdı. Bundan kim şüphe edebilirdi? Öyleyse, Britta'nınki kadar tatlı bir ses neden çelikte izini bırakmayacaktı ki?

Britta şarkı söylerken, Mattias bütün dikkatini son söndürme işlemine verdi. Maşayı sıkıca kavradı ve korlaşmış uçlarıyla kamayı baştan sona sıktı. Böylece sertliğini almış oluyordu, çünkü sertlik güçlülük demek değildi. Kamanın gövdesi koyu mavi bir renk alınca, sapı ile hâlâ koyu renk olan sapın üzerindeki keskin olmayan kısımla uğraştı. Bıçağın en uç kısmına yeni yılın ilk gününün sabahındaki gökyüzü gibi

soluk mavi bir renk verdi. Bütün bu işler boyunca Britta şarkısını söyledi ve Kuzgun, prensesin kalbini kazandı. Mattias gerçekten de babasının gurur duyacağı bir bıçak yapmış olduğunu hissetti. Isınmış maşayı suyun içine bıraktı ve başka bir maşa aldı. Kömürleri yeniden yatak haline getirdi, üzerlerine kül serpti ve kamayı ucu yanmamış bir kömür parçasının üzerine gelecek biçimde ateşin üstüne koydu. Keskin kenarları annesinin saçının rengine (ateşli, bakırımsı bronz rengi) dönüşünce, kamayı alıp çiyleri üzerine bırakacaktı. Ebediyetteki yerini bıçağın üzerinde görüyormuş gibi gözlerini üzerinden ayırmadan seyretti, bu esnada Britta'nın yere düştüğünü de duymadı. Yalnızca şarkının aniden kesildiğini ve içerisinin sessizleştiğini fark etti.

Omzunun üzerinden, "Britta, susma. Neredeyse bitti" diye seslendi.

Ve işte renkler değişiyor, simyacının altını gibi yükseliyor, ama sessizlik devam ediyordu. Ruhu feryat ederek şarkının sürmesini istiyordu, çünkü artık kardeşinin sesinin başka değil, yalnızca bu bıçağa geçeceğini ve gerçekten de yalnızca kendisinin değil Britta'nın da bıçağı olacağını adı gibi biliyordu. İkisi de ruhlarının bir parçasını madene katmışlardı. Bu katkı bıçağın asaletine geçecekti. Başını ateşten çevirdi, kardeşine baktı. Eli hâlâ maşanın üzerindeydi.

"Neredeyse bitti" dedi.

Kızın yerde yattığını gördü.

Kafatası kırık bir şarap testisi gibi parçalanmıştı. Palto omuzlarından düşmüştü. Soluk sarı saçlarından dereler halinde akan pekmez gibi siyah bir şey geceliğini sırılsıklam ıslatmıştı.

Başında, yüzünde bahçe beliyle köstebek öldürmüş bir çiftçi ifadesiyle, tıknaz, Mattias'tan bir baş kadar kısa boylu, bir tutam sakalı olan bir genç duruyordu. Çeşit çeşit sargı ve paçavralara sarınmıştı, başında pis bir yeşil başlık vardı. Yan tarafa sarkıttığı elinde Britta'nın kanı bulaşmış ve sarı saç telleri yapışmış kısa kıvrık bir kılıç tutuyordu. Genç, başını öldürdüğü çocuktan kaldırdı, gözleri taşlar kadar cansızdı. Gözlerini etrafta gezdirdi. Bakışları Mattias'ın üzerinde örs ile aletlerden daha fazla durmamıştı. Hırlar gibi yabancı dilde bir soru sordu.

Mattias ocağın sıcağında köşeye sıkışmış halde duruyordu, ama içi buz gibi ve bomboştu. Göğsünde ne nefes, ne de irade kalmıştı. Önceden bildiği tek bir duygu bile kalmamıştı içinde. Aklının bir tarafı, bıçak da söndürülürken böyle mi hisseder diye soruyordu? Eğer öyleyse neyin içinde? Ve henüz orada onu bekleyen bir şey olduğunu bilmeden ateşe sığındı. Döndü ve kamasına baktı. Keskin kenarlarının annesinin saçının rengine döndüğünü gördü, ateşli bronz renkler koyu mavi gövdeye tırmanıyordu. Demirin son tavını elinin kavramasından, o tan vakti yaptıkları sihirden ve gördüğünde babasının duyacağı gururdan aldığını hissetti. Bütün bunların öylece kalmasına izin veremezdi. Kamayı maşayla sapı üzerindeki yerden sıkıca kavradı ve kömürlerin üze-

rinden çekti. Sonra arkasına döndü.

Katil ona doğru atıldı. Mattias'ın elindekini görene dek yüzünde hiç telaş belirtisi olmadı. Serinkanlılığını yok eden korku gençliğini ele vermişti, ama yine de insafa gelmemişti. Kama sanki kendi iradesiyle ileri atılmışçasına parıldadı. Mattias yalpalayarak kurşun gibi ağır bir adım attı. Boğazını tıkayıp soluğunu kesen öfke ikinci adımı attırdı. Saf nefret üçüncü adımda hem oğlanı hem de kamayı hareket ettirdi. Delikanlı kendi dilinde bir şeyler haykırdı ve Mattias kamayı onun karnına sapladı. Yabancıyı duvara sıkıştırırken çelik, eti cızırtıyla deldi. Yanan yünün ve yağın kokusu genzine doldu. Buruşmuş yüzdeki donuk taşlar dehşetle yerinden fırladı. Katil haykırdı, kılıcını indirdi sonra kamayı kavradı ve haykırdı, kızıl kızgın kama avuçlarını kirişlerine kadar keserken haykırdı. Mattias sol eliyle açık dudaklarını sıkıştırdı. Uçları şişen göbeğe değene dek maşanın üzerine yüklendi ve kamanın ucunun kemik gibi bir şeye sürtündüğünü hissetti. Ve sonra dua etti.

"*Ave Maria, gratia plena, Dominus tecum, benedicta tu in, mulieribus et benedictus fructus ventris tui, Iesus.*"

Delikanlının gırtlağı sarsıldı ve kan kustu. Kan damlaları Mattias'ın parmaklarının arasından saçıldı. Ağzını daha sıkı kavradı. Titreyen burun deliklerinden kan akıyordu, derisi yüzülmüş ellerini pençe gibi maşaya kenetlenmişti, tıknaz göğsü beyhude kasılmalarla sarsılıyordu. Yuvalarından uğramış gözlerinin ışığı sönmeye başladı, kasılmalar seyrekleşti ve Mattias duasını tamamladı.

"*Kutsal Meryem, Rabb'in annesi, biz zavallı günahkârlar için şimdi ve ölüm saatimizde dua et.*"

Mattias bedenden bir şeyin geçip gittiğini, iliklerini donduran bir belirsizlikle bir şeyin yok olduğunu hissetti. Bir şey vardı ve şimdi gitmişti. Delikanlının bedeni sarktı, hiçbir şey bunun kadar ağır olamazdı. Eliyle kavradığı yüz, hamur kadar solgundu. Yarı kapalı gözleri kasap tezgâhında duran domuz başının gözleri gibi ölgün ve donuktu. İşte ölüm ve öldürmek buydu.

Mattias, "*Amen*" dedi.

Ve aklından, *kamayı böylece söndürmüş oldum*, diye geçirdi.

Kamayı çekip çıkardı. Ucundan sapına kadar günah kadar kara bir duman tütüyordu. Cesedi bıraktı ve bir daha da dönüp bakmadı. Uzaktan köpeklerin havlamasıyla yabancı dilde kaba bağrışlar, korku çığlıkları duydu. Britta eşikte kanlar içinde kıpırtısız yatıyordu. Onun da bedeninden bir şey çıkıp gitmişti. Elindeki maşa titremeye başladı, dizleri de titriyordu. Bağırsakları eridi, gözleri karardı. Tanıdığı şeylerin emniyetine sığındı. Ocak, aletler, ateş. Hâlâ tüten kamayı ıslak bir bezle ovaladı, ama siyahlaşmış rengi açılmadı. Her nasılsa kamanın sonsuza dek kapkara kalacağını anladı. Kama tutamayacağı kadar sıcaktı ama yeniden su vermek içinden gelmedi. Altüst olmuş bir dünyada, aklı sa-

natına sımsıkı tutunmuştu. Bezi soğu suya batırdı ve kamanın sapına sardı. Ve durdu.

Demirhanenin kapısından gelen bir ses duymuştu. Ötedeki kargaşaya göre çok daha yakından gelmişti. Tanrı'ya haykırıyor, ama merhamet dilenmiyordu. Tanrı'nın gazabını göstermesini ve intikamını almasını istiyordu. Bu Mattias'ın hayatında duyduğu ilk sesti. Bu annesinin sesiydi.

Mattias kamanın ıslak kabzasını sıktı. Sıcaklık dayanılacak gibiydi. Kamayı saf çiy damlalarıyla değil ama bir katilin kanıyla söndürmüştü. Demek kendi kaderi de kamanınki gibi planladığından farklı olacaktı. Ve o anda sevdiklerinin başına gelen bu korkunç akıbete Şeytan'ın kamasını dövmesinin sebep olup olmadığını merak etti. Ömrü boyunca da bunu hep merak edecekti. Uyandırdığı ruhu aradı, ama bulamadı. Bir dua bulmaya çabaladı ama dili kıpırdamadı. Geride acıyla uluyan bir boşluk bırakana dek varlığından habersiz olduğu bir şey içinden kopup gitmişti. Kaybettiği öyle bir şeydi ki Tanrı bile geri veremezdi. Annesinin hiddeti kalbini delip geçmişti. Annesi acıyla değil, öfkeyle can vermeyi seçmişti. Öfkesi şimdi Mattias'ı yanına çağırıyordu. Kapıya doğru yürüdü, eğilip paltosuyla Britta'nın üzerini örttü. Britta en azından dudaklarında bir şarkı ve kalbinde bir şey yaratmanın sevinciyle ölmüştü. Kamanın içinde yalnızca bir şeytan değil, bir de melek vardı. Britta'yı da yanında götürecekti. Melek ile şeytanı yanına alacaktı.

Soğuk havaya çıktı. Sanki demirhanenin cehenneme açılan bir bacası varmış ve Mattias henüz yeryüzüne çıkmış şeytani bir katilmiş gibi, avucundaki siyah kamadan buhar çıkmaya başladı. Avlu boştu. Dağın zirvesinin yukarısında gökyüzü alev kırmızısı bulutlarla kaplanmıştı. Köyden göğe doğru dumanlar tütüyor, acı dolu feryatlar ve alev çatırtıları yükseliyordu. Taş döşeli avluyu korkudan midesi bulanarak geçti. Annesine acı veren nasıl bir alçaklıksa ondandı korkusu. Utancın, korkaklığın, onu kurtaramadığını bilmenin korkusuydu. Ruhunun içine yuvalanan karanlığın korkusuydu. Ama o karanlık, geri çevrilmeye de, tereddüde de tahammülü olmayan yabani bir güçle konuştu.

İçeri dal, dedi.

Mattias arkasını döndü ve demirhaneye baktı. Ömründe ilk kez donuk taş bir kulübe gördü. İçinde kız kardeşinin cesedi ile öldürdüğü adamın cesedi olan donuk taş bir kulübe.

Su içindeki bıçak gibi.

İçeri dal.

Mutfakta küçük Gerta şöminenin tabanında kıvrılmış yatıyordu. Yüzü şaşkınlıkla buruşmuştu ve kömürler arasındaki kan gölcüğünden pis bir duman çıkıyordu. Narin kollarını açtı, diz çöküp ağzından öptü. Uyurken örttüğü battaniyesini kızın üzerine örttü. Altı üstüne gelmiş odanın karşısında, tek rezeye takılı kalan kapı gıcırtıyla sallanıyordu.

Dışarıdaki tozun toprağın içinde bir arbede sürüyordu. Yaklaştı. Gözüne pazar sabahları mihrapta hizmet ettiği kilise rahibi Peder Giorgi ilişti. Peder Giorgi havaya kaldırdığı haçla görünmeyen saldırganlara haykırıyordu. Bodur bir adam boğazını kesiverdi. Rahip yere düştü. Mattias biraz daha yaklaştı. Bir rahibi öldüren biri nasıl bir insan olabilirdi? Durdu sendeledi ve döndü. Zihni bir anda bütün gördüklerini siliverdi.

Gözlerini kırpıştırdı ve soluk almaya çalıştı. O anda o yasak görüntü geri geldi. Annesinin çıplak bedeni, solgun göğüsleri ve koyu renkli meme uçları, solgun karnı, bacaklarının arasındaki tüyler. Utançtan karnına bir sancı saplandı, koşarak kaçmak istedi. Avlunun karşısında, demirhanenin ilerisindeki onu asla bulamayacakları ormana kaçmalıydı. Şu anda tek yol göstericisi olan karanlık onu tekrar kapıya döndürdü ve baktırttı.

Bedenine oklar saplanmış bir at yan yatmış can çekişiyordu. İri başı çırpınıyor, gözleri yuvalarında dönüyor, burnundan pembe köpükler çıkıyordu. Yakınında vücudu ok yağmuru altında kalmış gibi delik deşik olmuş bir köylü yatıyordu. Onun yanında da giderek genişleyen kan gölünün ortasında Peder Giorgi vardı. Atın leşinin karşısında müstehcen bir yatak sahnesindeymişçesine annesi yatıyordu. Küfür eden ve yere yatırmaya çalışan dört adama karşı koyarken bakır rengi saçları dağılmıştı. Çırılçıplak bedeni mermer kadar beyazdı, eti tırnaklarla yarılmış, hoyrat eller derisinde çivit rengi izler bırakmıştı. Yüzü bitkin, dişleri kanlıydı. Şaşırtıcı mavi gözlerinde vahşi bir bakış vardı. Mattias'ı görmüyordu. Bir tarafı o vahşi bakışlı mavi gözlerin kendisininkilerle buluşmasını istiyordu, ama olaylara şahit olduğunu öğrenirse karşı koyma gücünün tükeneceğini biliyordu. Mücadelesi oğluna vereceği son armağandı.

Biri başını yumrukladı, kulağının içine haykırdı. Kadın döndü ve adamın yüzüne tükürdü. Tükürüğü koyu kırmızıydı. Beşinci adam bacaklarının arasında diz çöktü. Pantolonu inikti. Hepsi de kendi dillerinde birbirlerine ve kadına bağırıyorlardı. Uyuduğu yatağından sürükleyerek çıkardıkları bir kadına tecavüz ediyorlardı, ama tavırları zayıf bir buzağıyı bataklıktan kurtaran çobanlar gibiydi; el kol hareketleri yapıyor, birbirlerini suçluyor, cesaret ve tavsiyeler veriyorlardı. Yüzlerinde kötülükten ve merhametten eser yoktu. Kadın dizini göğsüne dayayıp sahip olmasını engelleyince, bacaklarının arasındaki hayvanın sabrı tükendi. Çizmesinin içinden bir bıçak çıkardı ve kadının kalbini hedef alıp sapladı. Kimse engel olmaya kalkışmadı. Kimse itiraz etmedi. Annesi mücadele etmeyi bıraktı, başı arkaya düştü. Mattias ağlamak istedi, ama soluğu ciğerlerinde donmuştu. Hayvan bıçağını yere fırlattı, elini kasığına attı, kadının içine girdi ve ileri geri hareket etmeye başladı. İçlerinden biri gülünç bir şey söylemiş olacak ki hepsi birden kahkahalarla gülmeye başladı.

Mattias henüz dökmeyi hak etmediği gözyaşlarına hâkim oldu. Kız kardeşlerini hayal kırıklığına uğratmıştı. Babasını hayal kırıklığına uğratmıştı. Annesinin cesedinin ırzına geçiyorlardı. Tek başına, her şeyi elinden alınmış, güçsüz ve yenilmiş halde olduğu yerde duruyordu. Kamanın ucu avucuna batınca kendine geldi. Kir kaplı parmaklarındaki kan parlaktı. Berrak ve gerçek acı zihnini de berraklaştırdı. Onlar etinden çok, teslim olmasını ve alçalmasını istemişlerdi, ama annesi onlara istediklerini vermeyi reddetmişti. Gururuyla ölmüştü. Onun ruhuna yakın olma arzusu içini doldurdu. Ölümü ve ölümde yaşamdan çok daha üstün tuttuğu dostluğu arzuladı. Görülmemesi için kamayı koluyla gövdesinin arasına sıkıştırdı. Aceleyle (çünkü bıçak henüz soğumamışsa da, kanı artık soğuktu) hakkını almak için mezalimin üzerine atıldı.

İlk yaratık titredi ve hayvani bir kasılmayla haykırdı. Diğerleri neşeyle bağırdılar. Adam ayağa kalktı ve pantolonu dizlerine kadar inmiş halde sendeleyerek geri çekildi. İkinci hayvan annesinin içine girmek üzere dizlerinin üzerine çöktü. Diğer üçü sıraları geldiğinde hazır olmak için kadının bacaklarını ve göğüslerini ellemeye başladılar. Sonra ikinci hariç hepsi Mattias'a baktılar. Ve perişan halde bir oğlan çocuğu gördüler. Köy tarafından eşkin giden bir atın nal sesleri geldi. Bu ses oğlandan daha çok dikkatlerini çekmişti. Ama Mattias nal seslerini hiç umursamadı. İçindeki karanlık kabarıyor ve kendini özgür hissediyordu.

Üzerlerine atıldı.

Çekiç ve maşa darbelerinden sonra kama kâğıt kadar narin görünüyordu, ama ilk iblisin sırtına kaburgaları sanki samandan yapılmış gibi iki kez kolayca saplanıverdi. Yaratık içini çekti. Yere inmiş pantolonu ayak bileklerini hapsetmişti. Dört ayak üstüne düştü. Kıçı havaya kalktı. Dirseklerinin arasından yere baktı. Sıcakta kalmış bir köpek gibi soluyordu. Mattias bir tekmeyle onu tozun içine yuvarladı ve üzerine atıldı.

İkinci yaratık annesinin ayrık bacaklarının arasından homurdandı. Mattias kafa derisini yüzene ve onu geriye yatırana dek başına gelecekleri hissetmedi. Mattias gözlerinde haksızlığa uğrayanlara has, reçel kabının başından sürüklenerek uzaklaştırılmış bir çocuğun bakışlarını andıran bir şaşkınlık gördü. Sonra kamayla ters duran yanaklarını kesip çıkardı ve yine sapladı. Gözlerinden biri yuvasından çıktı, bir sinirin ucunda sallanmaya başladı. Kolunu demir dövme temposuyla savurarak, o çocuksu yüzü dilim dilim doğradı. Kamayı dişlerin dilin, kemiklerin ve kendini korumak için kalkan parmakların arasından saplarken, bileği çığlık atan bu maskeye ıslak sesler çıkararak çarpıyordu.

Mattias durdu, soluk almayı unutmuştu, göğsünü havayla doldurdu. Diğer üç iblise baktı. Şaşkınlık içinde onu seyrediyorlardı. Mattias'ın gırtlağından sözsüz bir feryat çıktı, çünkü artık onun da o hayvanlardan bir farkı kalmamıştı. Uluyan kör adamı çamura fırlattı. Diğer üçü geri geri atın diğer tarafına çekildiler. Bir tanesinin aklı başına geldi ve

sırtından bir yay çıkardı. El yordamıyla kuşağından bir ok çekti, ama yere düşürdü. Mattias arkasını dönüp annesine baktı ve çılgınlığı siliniverdi. Diz çöktü, annesinin elini tuttu. Nasırlı ellerini yanağına sürdü. Parmakları daha sıcaktı. Umut Mattias'ın kalbine bıçak gibi saplandı. Başını yukarı kaldırdı, ama annesinin mavi gözleri bomboş bakıyordu. Kalbindeki bıçak çevrildi, avucundaki eli yüzüne bastırdı. Nal sesleri kulaklarında gümbürdüyordu, ama o bu dünyadaki her şeyden uzaktaydı. Bu dünyada tek ihtiyacı annesinin eline dokunmaktı.

Gök gürültüsü kadar yüksek bir patlama sesiyle irkilerek başını kaldırdı. Yayını geren hayvan yere yuvarlandı, kafatası parçalandı ve düşerken omuzlarına lapaya benzeyen gri bir şey döküldü. Geriye kalan iki ırz düşmanı etraflarını saran mavi bir dumanın içinde dizlerinin üstüne düştüler, alınlarını yere çarparken deliler gibi anlaşılmaz şeyler mırıldandılar.

Mattias döndü ve hayatında hiç rastlamadığı bir sahne gördü.

Tanrı'ya benzeyen bir adam, gri bir Arap aygırının üzerinde oturuyordu. Burun deliklerinden çıkan kuş tüyünü andıran buhar masal hayaletlerine benziyordu. Binici gençti, mağrurdu ve esmer tenliydi. Çıkık ve ince elmacık kemikleri ile mızrak ağzına benzeyen bir sakalı vardı. Kırkılmış samur şeritli kırmızı bir kaftan giymişti. Bol kırmızı pantolonu, sarı çizmeleri vardı. Kar beyazı türbanının üzerindeki pırlantalar kımıldadıkça ışıldıyordu. Belinde kabzası ve kını kıymetli taşlarla pırıl pırıl yanan kıvrık bir kılıç takılıydı. Elindeki kabzası gümüş kakmalı pistolün uzun namlusundan duman tütüyordu. Kahverengi gözleri Mattias'ın gözlerine sabitlenmişti. Bakışlarında hayranlığa benzeyen ve Mattias'a (imkânsız olsa da) sevgi gibi gelen daha yoğun bir şey vardı.

Kahverengi gözlerini kaçırmadı. Mattias da gözlerini kırpmadan ona bakmaya devam etti. Ve o anda adamın ruhu ile oğlanın ruhu, ikisinin de açıklayamayacağı bir sebeple, sorgulamaya cesaret edemeyecekleri bir güçle uzanıp birbirine karıştı, çünkü bunu Tanrı istemişti.

Zaman içinde Mattias, bu savaşçının Sultan'ın ordusunun en eski ve en kahraman muhafızları olan Sarı Bayrak'ın kumandanı olduğunu öğrenecekti. Adı Abbas bin Murad'dı. Ama şu an için yalnızca bir adamdı. Yüreğinde zerre kadar kötülük olmayan bir adam.

Kumandanın arkasında kırmızılara bürünmüş iki süvari daha vardı. Ötedeki yolda köylüler alevlerle boğuşuyor, dehşet içinde bir aşağı bir yukarı koşuyor, sefil evlerinden sürüyerek eşyalarını çıkarıyor, çocuklarla ihtiyarları alevlerden kurtarmaya çalışıyorlardı. Bu kargaşanın içinden, koyunlar arasından geçen şövalyeler gibi, ellerindeki mızrak ve kırbaçlarla yağmacı askerleri yola getiren bir düzine kırmızılı atlı çıktı. Abbas tabancasını eyerine takılı bir kılıfa yerleştirdi. At leşinin karşısında çıplak ve hırpalanmış yatan kadına baktı. Sonra gözlerini

Mattias'a çevirdi ve konuştu. Mattias lisanının diğer iblislerinkiyle aynı olmadığını fark etti. Sözcükleri bilmese de ne söylediğini anladı.

"*Bu kadın senin annen mi?*"

Mattias yutkundu ve başını salladı.

Abbas elindeki kamaya ve kanla ıslanıp gövdesine yapışmış gömleğine baktı. Dudaklarını büzüp başını iki yana salladı. Mattias'ın gerisindeki bir yere baktı. Mattias arkasına baktı. İlk bıçakladığı adam kıpırtısız yatıyordu. İkincisi çamurun içinde yarı çıplak, gözsüz ve yüzsüz halde sürünüyordu. Yırtık dudaklarının arasından miyavlar gibi sesler çıkarıyordu. Abbas eliyle bir hareket yaptı. Yanındaki askerlerden biri atıyla ileri çıktı ve kılıcını çekti. Mattias hayranlıkla kakmalı, kusursuz kılıca bakakaldı. Asker miyavlayan zavallının yanında durdu ve öne doğru eğildi. Oymalı kılıç havaya kalktı ve neredeyse hiç ses çıkarmadan indi. Kanla dolu suyoluna bir kelle yuvarlandı.

Abbas atını Mattias'a doğru sürdü ve elini uzattı.

Mattias annesinin elini bıraktı, kamasını gömleğinin koluyla sildi. Sapındaki bezi çıkardı ve onu da sildi. Kamayı ucundan tutarak Abbas'a uzattı. Hiç korkmuyordu. Abbas bıçağa dokunduğu anda hayretle kaşlarını kaldırdı. Kamayı elinin üzerine koyunca şaşkınlığı iyice arttı. Mattias çeliğin hâlâ sıcak olduğunu fark etti. Abbas kamayı işaret etti.

"*Bunu sen mi yaptın?*"

Tek bir kelimesini bile bilmemesine rağmen, Mattias yine ne sorduğunu anladı. Evet der gibi başını salladı. Ve Abbas yine dudaklarını büzdü. Atını dürtüp eve doğru ilerledi, eğilip kamanın ucunu kapının çerçevesi ile duvar arasındaki bir çatlağın altı yedi santim kadar içine kaydırdı. Ağırlığını kamanın sapına verdi. Bıçak onun eğmeye cesaret edeceğinden çok daha fazla eğilince Mattias ürperdi. Sapı neredeyse duvara değecekti. Çelik kırılırken panik duygusu içini deldi, ama çelik kırılmadı. Abbas serbest bırakınca hemen eski haline döndü. Abbas kamayı çekti, bir daha inceledi ve Mattias'a baktı. Sarsıcı güzellikte bir şey yaptığını ikisi de anlamıştı. Sonra kama kumandanın dolamasının arasında gözden kayboldu ve Mattias onu bir daha göremeyeceğini anladı.

Abbas emirler verdi. Mattias ikinci yardımcısının atını döndürüp uzaklaşmasını izledi. Süslü kılıcını henüz kınına sokmamış olan ilki, dizlerinin üzerinde duran ve şehvetlerini bir daha asla söndüremeyecek olan iki tecavüzcünün yanına gitti. Ağladılar, yalvardılar ve altlarına yaptılar. Asker dürtükleyerek, tökezleyerek koşturarak onları yola kadar kovaladı.

Abbas döndü, eyerinin arkasına uzandı, tomar yapılmış süt beyazı bir battaniyenin bağını çözdü ve Mattias'a attı. Oğlan battaniyeyi yakaladı. En iyi kuzu yününden dokunmuştu. Mattias daha önce hiç bu kadar kaliteli bir nesneye dokunmamıştı. Öyle yumuşaktı ki, pürüzlü ellerinin battaniyeyi zedelemesinden korktu. Bu hediye onu şaşırtmıştı,

boş gözlerle Abbas'a baktı. Abbas mücadelenin geçtiği yerde kolları bacakları açık halde örselenmiş yatan annesini işaret etti.

Mattias boğazına bir yumru oturduğunu ve yaşların gözünü yaktığını hissetti. Bu armağan yalnızca basit bir battaniye değildi, bir kadının onuruydu. Bu nazik hareket içine işledi. Ama kumandanın yüzünden bir uyarı ifadesi geçti. Mattias sezgileriyle ne demek istediğini anladı. Gözyaşlarının dökülmesine izin vermedi. Ve Abbas bunu da gördü ve yine ona saygı duydu, peki der gibi başını salladı. Mattias döndü battaniyeyi açtı. Battaniye okşar gibi annesinin üzerini örttü. Örtünün altında sonsuza dek kaybolunca yine gözlerine yaşlar hücum etti ve yine yaşları içine akıttı. Annesi ölmüştü ama yine de ölmemişti çünkü hâlâ kalbini burkan bir sevgiyle dolduruyordu. Şu anda cennette olup olmadığını ve Tanrı'nın onu yeniden görmesine izin verip vermeyeceğini merak etti. Abbas'ın sesini duyunca arkasına döndü. Abbas söylediğini tekrarladı. Anlamamasına rağmen Mattias niyetlerinin iyi olduğunu hissetti. Bu sesleri artık tanıyordu. Birkaç ay içinde bu sözleri pek çok kez duyacak ve anlamlarını öğrenecekti.

"*Bütün bedenler topraktır*" dedi Abbas.

Heybesinden bir kitap çıkardı. Yeşil deri cildi üzerine şahane desenlerle altın yazılar işlenmişti. Tanrı'nın eline yol göstermesini ister gibi kitapta rastgele bir yer açtı. Seçilen sayfayı gözleriyle taradı ve gözüne asil, kutsal ve uygun bir şey takılmış gibi birden durdu. Başını kitaptan kaldırdı ve parmağıyla oğlanı işaret etti,

"*İbrahim*" dedi.

Mattias bir şey anlamadan yüzüne baktı.

Abbas yine ısrarlı bir hareketle onu işaret etti: "*İbrahim.*"

Mattias bunun kumandanın kendisine vermek istediği isim olduğunu kavradı. Aslında bu Allah'ın ona verilmesini emrettiği isimdi, çünkü rastgele açılan kitap Kuranıkerim'di. Mattias gözlerini kırpıştırdı. Annesi gitmişti. Britta ile Gerta gitmişti. Evini kaybetmişti. Babası bir refah ve aile yuvası olarak bıraktığı yerde kasvetli bir çukur bulacaktı. Kırmızılı kumandan iri Arap atının üzerinde bekliyordu. Mattias parmağını göğsüne bastırdı.

"*İbrahim*" dedi.

Böylece babasının ona verdiği ad da gitmiş oldu.

Abbas başını salladı, kutsal kitabı kapadı ve heybesine yerleştirdi. Yardımcısı yedeğinde eyerli bir atla geri geldi ve dizginlerini Mattias'ın eline tutuşturdu. Ve Mattias bu al atlılarla birlikte gideceğini anladı. Ve geniş dünya gözlerinin önünde bir uçurum gibi yarıldı. Abbas ona seçme hakkı vermiyordu. Daha doğrusu seçilen Mattias'tı. Hiç tereddüt etmedi. Atın üzerine tırmandı. Bacaklarının arasındaki canlı gücünü hissetti. Bu yükseklikten dünya şimdiden farklılaşmıştı. Onun bildiği dünyadan çok farklıydı. Atın kulağına eğildi ve babasının nallamadan önce

söylemesini tembihlediği gibi, "Sakın korkma, dostum" diye fısıldadı.

Abbas atını çevirdi ve yardımcısı da onu takip etti. Mattias battaniyeyle kefenlenmiş vücuda baktı ve babasını düşündü. Ne babasının ona öğreteceği sihirler, ne de büyülerin en güçlüsünün sevgi olduğunu öğrenecekti. O kara kama kırılsaydı, Mattias gözyaşlarının yanaklarından inmesine izin verseydi, belki de atlılar hunharca öldürülen ailesini gömmesi için onu geride bırakacaklardı. Ama o bunu bilemezdi, daha küçük bir oğlan çocuğuydu. Acısını bastırdı ve yeni bineğini yürüttü. Bir kere bile arkasına bakmadı. Artık ustası ve sanatı savaş olacaktı ve savaş kıskançtı, yalnızca kendisinin sevilmesini isterdi, ama Mattias bunları da bilemezdi.

Yoldan yukarı doğru tırısa kalktılar yanan evlerin, gözleri yere çevrili köylülerin yanından geçtiler. Mattias son iki iblisten geriye kalanları gördü. Kelleleri vurulmuş cesetleri kocaman kan göllerine batmıştı. Kellelerindeki aklaşmış gözleri çamura bakıyordu. Yola getirilen yoldaşları, üstün Türklerin silahlarının altında asık yüzle sıra sıra duruyorlardı. Mattias sonradan bu adamların yağmacılık yapmak için Sultan'ın bayrağı altına giren, topraksız, başıbozuk ve suçlu Eflaklılar, Bulgarlar olduğunu öğrenecekti. Bunlar savaşta ödenen maaşı almaya can atan, oradan oraya gezen, terbiye ve hüner yoksunu yüz karalarıydı. Şimdi idamları bu toprakların, Sultan'ın tımarı olduğunu ve üzerindeki her şeyin ona ait olduğunu gösterecekti. Her bir buğday tanesi, her bir kupa şarap, her koyun, her katır, her köy onun malıydı. Her kadın, erkek ve çocuk ona aitti. Düşen her bir yağmur damlasının sahibiydi. Artık bütün bunlar gibi, genç İbrahim de haşmetli padişahın malıydı.

Böylece 1540 senesinde demircinin oğlu Hıristiyan Mattias devşirildi ve Kapıkulu Ocağı'na alındı. Eski İstanbul'un Altın Boynuz'un kıyısında ışıldayarak göğe yükselen efsanevi minarelerini görmeden önce, pek çok yabancı memlekete seyahat edecek ve pek çok acayip şey görecekti. Çünkü o erkek olmadan önce bir katil olmuştu ve Topkapı Sarayı'nda, Enderun'da yetişecekti. Yeniçerilerin zorlu kardeşliğine katılacaktı. Yabancı diller ve âdetler ile sayısız savaş sanatı öğrenecekti. Allah'tan başka ilah olmadığını ve Hazreti Muhammed'in O'nun elçisi olduğunu öğrenecekti. Allah için vuruşup ölmeye can atacaktı. Atını sürdüğü bilinmeyen kaderi, canını Allah'ın bu dünyadaki gölgesi, Akdeniz'in ve Karadeniz'in Padişahı, Dünyadaki Bütün İnsanların Koruyucusu, Sultanların Sultanı ve Kralların Kralı, Osmanlı İmparatoru, Kanuni, Muhteşem Süleyman Şah'a adamak olacaktı.

1. bölüm

Rüyalar âlemi

13 mayıs 1565, pazar

Sant'Angelo Kalesi, Borgo, Malta

Starkey'nin gördüğü kadarıyla durum şöyleydi.

Süleyman Şah Malta'yı fethetmek için modern dünyanın en iyi ordusunu taşıyan, eski çağlardan beri gelmiş geçmiş en büyük donanmayı göndermişti. Türklerin başarısı Güney Avrupa'yı İslami bir korku dalgasına maruz bırakmıştı. Sicilya ele geçirilecek hale geliyordu. Granada'nın yeniden Müslümanların eline geçmesi hiç de imkânsız değildi. Roma korkudan titriyordu. Bu stratejik ödüller yetmezmiş gibi, Sultan Süleyman'ın en büyük arzusu, Kıbrıs Şövalyeleri, Rodos Şövalyeleri, Malta Şövalyeleri ya da Hospitalier Tarikatı adıyla da bilinen şifa dağıtan ve savaşçı rahiplerden oluşan tek grup olan ve Engizisyon çağında kendilerine *"Din"* deme cüretini gösteren St. Jean Şövalyeleri'nin kökünü kazımaktı.

1521'de o ünlü Rodos Kuşatması'nda Büyük Türk Ordusu, Mustafa Paşa'nın kumandanlığında (bundan kıyaslanmayacak kadar çok daha güçlü bir kalede) şövalyeleri bozguna uğratmıştı. O zamandan beri, birçok zaferine rağmen kendini Allah'ın isteği doğrultusunda dünyayı fethederek İslam'ı yayma görevine adayan Sultan Süleyman, Belgrad, Budin, Bağdat ve Tebriz'i düşürmüştü. Macaristan, Suriye, Mısır, İran, Irak, Transilvanya ve Balkanlar'ı ele geçirmişti. Yirmi beş Venedik adası ile Kuzey Afrika'da bulunan bütün limanlar onun gemilerinin hâkimiyetindeydi. Savaş gemileri Preveze'de Kutsal İttifak'ı parçalamıştı. Onu Viyana kapılarından geri döndüren tek güçlük kış mevsimi olmuştu. Sultan Süleyman'ın Malta'ya yaptığı son cihadın sonuçlarından kimsenin kuşkusu yoktu.

Bir avuç şövalye hariç.

İngiliz Kolu'ndan Türkopol[1] Teğmeni, Birader Oliver Starkey, Üstadı Azam'ın odasında pencerenin önünde duruyordu. St. Ange Kalesi'nin güney duvarının yukarısındaki bu pencereden yakında çıkacak savaşın yapılacağı alanın karmaşık coğrafyasını görebiliyordu. Etrafı yükselti-

1. Hıristiyan olmuş Selçuklulardan ya da Ortodoks mezhebine mensup başka milletlerden devşirilen, şövalyelere kıyasla daha hafif silahlı, genellikle mızrak veya ok kullanan haçlı askerleri. (ç.n.)

lerle çevrili üç tane üçgen biçiminde dil, Malta Şövalyeleri'nin evi olan Büyük Liman'ın sınırlarını belirliyordu. St. Ange ilk yarımadanın en yüksek noktasında yükseliyordu ve Le Bourg kentine hâkimdi. Burada şövalyelerin kaldıkları hanlar, Kutsal Hastane, St. Lorenzo Kilisesi ve Manastırı, evler, büyük rıhtımlar, depolar ve küçük bir metropole özgü mallarla doluydu. Şehir burçlarla bezeli, talim yapan şövalye ve milislerin cirit attığı, devasa, kavisli bir surla karadan ayrılmıştı.

Starkey, bir düzine yeldeğirmeninin garip, birbirine uymayan devirlerle döndüğü ikinci dil, L'Isola'ya doğru baktı. Bölük bölük milisler bir düzen içinde dönüyor, güneş ışığı miğferlerinden yansıyordu. Ötelerinde ustabaşı ıslık çaldıkça çifter çifter zincirlenmiş çıplak Müslüman esirler bin bir güçlükle kumtaşı parçalarını L'Isola'yı karadan ayıran Saint Michel Hisarı'nın karşı duvarının üzerine çekiyorlardı. Kuşatma başlayınca L'Isola ile Le Bourg arasındaki tek iletişim yolu Galley Koyu'nun iki yakasını birbirine bağlayan teknelerden oluşan kırılgan köprü olacaktı. Kuzeyde Büyük Liman'ın sekiz yüz metre çaprazında, üçüncü yarımadanın ucunda Saint Elmo Kalesi yükseliyordu. Bu hepsinin içinde en tecrit edilmiş olan karakoldu ve kuşatma altında kalınca ancak sudan ulaşmak mümkün olacaktı.

Manzaranın tamamında hazırlık faaliyetleri sürüyordu. Güçlendiriyor, kazıyor, talim yapıyor, siper kazıyor, hasat yapıyor, tuzluyor, depoluyor, parlatıyor, biliyor ve dua ediyorlardı. Başçavuşlar mızrakçılara kükrüyor, zırhçıların çekiçleri çınlıyordu. Kiliselerde çanlar çalıyor, ardı ardına dokuz gün duaları ediliyor ve kadınlar gece gündüz Meryem Ana'ya yakarıyorlardı. On muhafızdan sekizi, evde yapılmış deri zırhlar ve mızraklar taşıyan kırma köylülerdi. Maltalılar esaret ile ölüm, gurur ile yiğitlik arasında seçim yaparken hiç tereddüt etmiyorlardı. Şehri amansız bir meydan okuma havası kaplamıştı.

Starkey'in gözüne bir hareket çarptı ve yukarı doğru baktı. Siyah kanatlı bir çift şahin, turkuvaz renkli gökyüzünden sanki sonsuza dek düşecekmiş gibi yere doğru pike yaptılar. Sonra aniden yön değiştirip uyum içinde yükseğe çıktılar, batı yönünde ufuk çizgisine doğru gözle görülür bir hareket yapmadan süzüldüler ve bir anda anlatılmaz biçimde sisin içinde eridiler. Starkey onların dünyada kalan son kuşlar olduklarını hayal etti. Sırtını döndüğü geniş odadan gelen bir ses hayallerin sihrini bozuverdi.

"Savaşı bilmeyen, Tanrı'yı da bilmez."

Starkey bu dine aykırı düsturu daha önce de duymuştu ve vicdanını rahatsız etmişti. Bugünse bu sözler içini dehşetle doldurdu, çünkü çok yakında bunun doğru olduğunu öğrenmekten korkuyordu. Görüşmeye katılmak üzere pencereden ayrıldı. Tarikat'ın Üstadı Azamı Jean Parisot de la Valette, Albay Le Mas'la birlikte haritalarla dolu masanın başında duruyordu. Uzun boylu, ciddi görünümlü ve yetmiş bir yaşında

olan La Valette, üzerinde St.Jean haçı işlenmiş siyah bir rahip giysisi vardı. Açık denizlerde adam öldürerek geçen elli yıl sinirlerini çelikleştirmişti ve belki de bu yüzden ne konuştuğunu iyi biliyordu. Yirmi yaşındayken, Tarikat'ın kalıntıları son kalan gemileriyle dalgalara sürgüne gönderildiği zaman, Rodos'taki kanlı trajediden kurtulmuştu. Kırk yaşında Abdürrahman kadırgasında geçen bir yıllık esaret boyunca sağ kalmıştı. Diğerleri kararın güvenliğini hissederek Tarikat'ta yüksek görevlere gelirken, o yıllar boyunca aralıksız sürecek korsanlığı tercih etmişti. Burun delikleri pis kokulara karşı tütünle doldurulmuştu. Alnı çıkıktı, artık saçlarıyla sakalı gümüş rengini almıştı. Güneşin ağarttığı gözleri taş rengine dönmüştü. Yüzü tunçtan dökülmüş gibiydi. İstila haberi ona Eski Yunan mitolojisinden bir gençlik iksiri gibi gelmişti. Yaklaşan akıbeti bir âşığın heyecanıyla karşılamıştı. Coşkuluydu. Heyecanlıydı. Nefretini sonunda acımadan ve kendini tutmadan salıverecek biri kadar heyecanlıydı. La Valette'in nefret ettiği şeyler İslam ve İslam'ın bütün zararlı işleriydi. Sevdiği de Tanrı ve Tarikat'tı. Ve ömrünün bu son günlerinde, Tanrı Tarikat'a savaş nimetini göndermişti. İlahlaşan savaşı, ilahi iradenin tecellisi olan savaşı vermişti. Zincirinden boşanmış ve saf savaşta, dehşet ve zulmün aklın alabileceği en had safhasında, her şey yıkılana dek çarpışılacaktı

Savaşı bilmeyen, Tanrı'yı da bilmez mi? İsa silahla olan uğraşının hiçbir türünü kutsal saymamıştı. Ama Starkey, birçok kez La Valette'in deli olduğuna kesin olarak kanaat getirmişti. Aşırı şiddet önsezisiyle, Tanrı'nın kudretinin içinden aktığı inancıyla çıldırmıştı. Deliydi. Deli olmayan bir adam aynı sakinlikle insanların kaderini elinde tutabilir ve binlerce insanın katledileceğini önceden görebilir miydi? Starkey, odayı boydan boya geçerek harita masasının başında konuşan iki yaşlı yoldaşın yanına gitti.

Albay Le Mas, "Daha ne kadar beklemek zorundayız?" diye sordu.

La Valette, "On gün? Bir hafta? Belki de daha az" diye karşılık verdi.

"Bir ay daha bekleyeceğimizi sanmıştım."

"Yanılmışız."

La Valette'in çalışma odası ciddi kişiliğini yansıtıyordu. Seleflerinin duvar halıları, portreleri ve zarif mobilyaları kaldırılmıştı. Yerlerini taş, tahta, kâğıt, mürekkep ve mumlar almıştı. Duvara tahtadan basit bir haç asılıydı. Albay Pierre Le Mas, Messina'dan dört yüz takviye İspanyol askeri ve Tarikat'ın otuz iki şövalyesiyle birlikte o sabah gelmişti. İriyarı, savaş yaralarının izleri taşıyan, ellili yaşlarının sonuna yaklaşmış bir deniz kurduydu. Starkey'e başıyla selam verdi ve masadaki haritayı işaret etti.

"Bu hiyeroglifleri ancak bir filozof deşifre edebilir."

Önceden bizzat kontrol ettiği için Starkey'in ümitlerini kıran bu karmaşık harita, şifreli notlarla ve La Valette'in icat ettiği sembollerle do-

luydu. St. Jean Tarikatı, Fransa, Provence, Auvergne, İtalya, Kastilya, Aragon, Germen İmparatorluğu ve İngiltere'den gelen üyelerinin milliyetine göre sekiz kola (ya da lisana) ayrılmıştı. La Valette parmağıyla batıdan doğuya doğru büyük bir dönemeçle Le Bourg'u çevreleyen savunma surlarını takip etti ve her bir kola tahsis ettiği kale burcunu açıkladı.

En sağda Galley Koyu'nun tam yanındaki ucu işaret ederek, "Fransa" dedi. Le Mas gibi, La Valette de en savaşçı milletlerden birine mensuptu. O bir Gaskonyalı'ydı. "Soylu Provence Kolumuz ise bir sonraki surda, en önemli yerde."

Le Mas, "Provence Kolu'ndan kaç kişiyiz?" diye sordu.

"Yetmiş altı şövalye ve silahlı asker." La Valette'nin parmağı haritanın batısına doğru ilerledi. "Sol tarafımızda Auvergne Kolu var. Ötesinde de yüz altmış dokuz mızraklı askerle İtalyanlar, sonra Aragon, Kastilya, Germenler. Savaş çağrımıza toplam beş yüz yirmi iki kardeşimiz karşılık verdi.

Le Mas kaşlarını çattı. Sayı acınacak kadar azdı.

La Valette, "Sizin getirdiğiniz adamlarla birlikte sekiz yüz İspanyol piyadesi ve kırk kadar maceraperest soylu. Maltalı milislerin sayısı da beş binin biraz üzerinde.

"Süleyman'ın bizi denize dökmek için altmış bin gazi gönderdiğini duydum."

La Valette, "Leventler, hizmet ve destek taburlarıyla birlikte çok daha fazlası geliyor" diye karşılık verdi. "Peygamber'in Askerleri beş yüz yıldır bizi Kudüs'ten, Akkâ'dan Kıbrıs'a ve Rodos'a geri püskürtüyor. Çekildiğimiz toprakların her yeri kanla, külle ve kemikle damgalandı. Rodos'ta yaşamı ölüme tercih ettik. Bütün dünya için bu zafer dolu bir hadiseyken, benim için bir lekedir. Bu kez 'onurla teslim olmak' yok. Artık geri çekilmeyeceğiz. Malta son kalemizdir."

Le Mas ellerini ovuşturdu. "Onur Görevi'ne talip olmama izin verin." Le Mas bununla en tehlikeli yeri kastediyordu. Ölüm görevini. Buna talip olan ilk kişi değildi. O da bunu biliyor olmalıydı ki, "Bunu bana borçlusunuz" diye ekledi.

Starkey bu sözlerin ne anlama geldiğini anlamadı, ama iki adam arasında bir şey geçti.

La Valette, "Bunu Mustafa'nın niyetlerini iyice öğrendikten sonra konuşuruz" dedi. Burçların kenarını işaret etti. "Burası, Kalkara Kapısı, İngiliz Garnizonu'nun bulunduğu yer."

Le Mas güldü. "Bütün o yeri tek bir kişiye mi ayırdınız?"

Bir zamanlar Tarikat'ın en büyüklerinden biri olan eski ve asil İngiliz Kolu, sağlıksız kadın düşkünlüğü ve dine aykırı görüşleri olan VIII. Henry tarafından ortadan kaldırılmıştı. Starkey St. Jean Tarikatı'nda kalan son İngiliz'di.

La Valette, "Oliver Birader İngiliz Kolu'ndandır. Ayrıca benim sağ kolumdur. O olmazsa kaybederiz" dedi.

Utanan Starkey konuyu değiştirdi. "Beraberinizde getirdiğiniz adamların nitelikleri hakkında ne anlatabilirsiniz?"

"İyi eğitimli, teçhizatlı ve hepsi de İsa'ya sadık" dedi Le Mas. "Kalyonlarını yakma tehdidiyle Toledo hükümetinden iki yüz gönüllü kopardım. Gerisini de bizim adımıza Germenlerlar topladı."

La Valette'in tek kaşı havaya kalktı.

"Mattias Tannhauser" dedi Le Mas.

Starkey, "Bizi Süleyman'ın planlarına karşı önceden uyaran odur" diye ekledi.

La Valette boşluğa baktı. Başını salladı.

"Bu haberi Tannhauser mı getirdi?" diye sordu Le Mas.

Starkey, "Hayır için yapmadı" dedi. "Tannhauser bize muazzam miktarda silah ve cephane sattı."

Le Mas, "Bu adam tam bir tilki" dedi. Sesinde hayranlıktan eser yoktu. "Messina'da onun gözünden hemen hiçbir şey kaçmaz. Erkeklerle arası iyidir. Bir devşirme olduğu ve Sultan'ın Yeniçeri teşkilatında on üç yıl geçirdiği için güçlü bir silah arkadaşı olurdu."

La Valette gözlerini kırpıştırdı. "İslam'ın Aslanları."

Osmanlı ordusunun seçkin sınıfını oluşturan ve Sultan'ın kumanda ettiği Yeniçeriler, dünyadaki en acımasız piyadelerdi. Tamamı Hıristiyan oğlan çocuklarından oluşan Yeniçeriler, Bektaşi dervişleri tarafından Peygamberlerinin uğrunda can vermeleri için yetiştirilir ve eğitirlerdi. La Valette doğrulamak istercesine Starkey'e baktı.

Starkey, Tannhauser'ın geçmişini hatırlamak için hafızasını yokladı. "Pers istilası, Van Gölü, Safevi isyanlarının bastırılması, Nahcivan yağması." La Valette'in yeniden gözünü kırptığını gördü. Bir emsal teşkil etmişti. "Tannhauser, Yeniçeri oldu, başka deyişle yüzbaşı rütbesine yükseldi ve Süleyman'ın ilk erkek çocuğunun muhafız alayına alındı."

La Valette, "Yeniçeriler'den neden ayrılmış?" diye sordu.

"Bilmiyorum."

"Ona sormadın mı?"

"Cevap vermezdi."

La Valette'in yüzündeki ifade değişti ve Starkey bir entrika kurduğunu anladı.

La Valette kolunu Le Mas'ın omzuna attı. "Pierre Birader, yakında Onur Görevi konusunu tekrar konuşacağız."

Odadan kibarca gönderildiğini anlayan Le Mas kapıya doğru yürüdü.

"Son bir soru daha" dedi La Valette. "Tannhauser'ın erkeklerle arasının iyi olduğunu söyledin. Peki ya kadınlarla arası nasıl?"

"Hizmetinde çok güzel, genç ve çekici kızlar var." Gösterdiği heyecan yüzünden Le Mas'ın yüzü kızardı. Arada bir safahat âlemleri yaptı-

ğını herkes bilirdi. "Ancak, bu kızları parayla tutmadığını da eklemeliyim. Tannhauser rahip değildir. Ben olsam, onun gibi kadınlardan hoşlanan bir erkeği bundan dolayı suçlayamazdım."

"Teşekkür ederim" dedi La Valette. "Ben de suçlamam."

Le Mas kapıyı arkasından kapayınca La Valette sandalyesine oturdu ve parmaklarını birleştirdi. "Tannhauser. Bu bir soylu adı değil."

St. Jean Tarikatı Şövalyeleri'ne katılmak için bir erkeğin soyağacında on altı asalet arması olduğunu ispatlaması şarttı. Bu Üstadı Azam'ın son derece bağlı olduğu bir kavramdı.

Starkey, "Tannhauser bir Germen efsanesinden alınmış takma bir ad. Sanırım Fransa-İspanya Savaşı'nda Alva'da hizmet yaparken almış" dedi.

"Tannhauser İslam'ın Aslanları arasında on üç yıl geçirdiyse, düşmanın taktikleri, oluşumu, morali ve durumu hakkında hepimizden çok bilgi sahibi demektir. Kuşatmada onun burada, Malta'da olmasını istiyorum."

Starkey şaşırmıştı. "Jean Birader, neden bize katılsın ki?"

"Giovanni Castrucco bugün öğle vakti *Couronne* ile Messina'ya doğru yola çıkıyor."

"Tannhauser, Castrucco'nun sözleriyle ikna olmayacaktır."

"Çok doğru" dedi La Valette. "Sen de onunla birlikte gideceksin. Castrucco geri dönünce, bu Germen Yeniçerisini Malta'ya geri getireceksin."

"Fakat ancak beş günlüğüne gidebilirim. Burada yapacağım sayısız iş var..."

"Sen yokken de idare ederiz."

"Zincire vurup sürüklemedikçe Tannhauser bize katılmayacaktır."

"O zaman başka bir yol bul."

"Bu adam neden bu kadar önemli?"

"Belki de o kadar önemli değildir, ama yine de gelmeli."

La Valette ayağa kalktı. Haritanın başına geri döndü ve yakında binlerce kişinin yaşam mücadelesi vereceği bölgeyi taramaya başladı. "Kutsal dinimiz için yapacağımız bu savaş büyük darbelerle kazanılıp kaybedilmeyecek" dedi. "Görkemli ve sonucu belirleyen manevralar olmayacak. Ahilleius, Hektor ya da Samson olmayacak. Böyle masallar geç kavrayanların yarattığı şeylerdir. Yalnızca, hiçbiri savaşın nasıl neticeleneceğini bilmeyen ve sonunu pek azının görebileceği önemsiz kahramanların, yani erkeklerimizin, kadınlarımızın ve çocuklarımızın yapacakları çok sayıda küçük darbe olacak."

Starkey ilk kez La Valette'in gözlerinde korkuya benzeyen bir şey gördü.

"Tanrı'nın indinde olasılıklar sonsuzdur ve sonucu, kimin dengesini kaybedip düşeceğini, hangi şövalyenin hangi gedikte öleceğini, hangi

oğlanın ona su taşıyacağını, ekmeğini hangi fırıncının pişireceğini ya da düşmanı gözünden hangi arının sokacağını ancak Tanrı bilir. Savaşın dengeleri işte böyle inceden inceye ölçülür. İşte Tannhauser'ı da bu yüzden istiyorum. Bilgisi, kılıcı, Türklere olan sevgisi ya da nefreti için."

"Beni affedin Jean Birader, ama Tannhauser'ın gelmeyeceğine sizi temin ederim."

"Leydi Carla hâlâ mektuplarıyla bizi rahatsız ediyor mu?"

Starkey bu ilgisiz ve önemsiz soru karşısında gözlerini kırpıştırdı.

"Kontes Penautier mi? Evet, hâlâ yazıyor. Kadın reddedilmenin anlamını bilmiyor. Neden sordunuz?"

"Onu manivela olarak kullan."

"Tannhauser'a karşı mı?"

"Bu adam kadınları seviyor" dedi La Valette. "Bırakalım bunu da sevsin."

Starkey, "Ben Kontes'le hiç karşılaşmadım" diye itiraz etti.

"Gençliğinde çok güzeldi. Yılların güzelliğinden hiçbir şey eksiltmediğine eminim."

"Bu söylediğiniz mümkün olabilir, ama soylu bir kadından söz ediyoruz. Tannhauser da şey, neredeyse bir barbar."

La Valette'in yüzündeki ifade yapacağı bütün itirazları engelledi.

"*Couronne* ile yola çıkacaksın. Tannhauser'ı Malta'ya getireceksin."

La Valette, Starkey'in kolunu tuttu ve kapıya kadar geçirdi.

"Çıkarken, Engizisyon üyesini içeri gönder."

Starkey gözlerini kırpıştırdı. "Görüşmenize katılmayacak mıyım?"

"Ludovico gemide seninle birlikte seyahat edecek." La Valette, onun yüzündeki şaşkınlık ifadesini inceledi ve suratında nadir görülen tebessümlerinden biri belirdi. "Oliver Birader, çok sevildiğini bilmeni isterim."

Dışarıdaki giriş salonunda, Kutsal Engizisyon'un hâkimlerinden Ludovico Ludovici bir ikonanın masum kayıtsızlığıyla tespihini çekiyordu. İfadesiz bir yüzle Starkey'in bakışlarına karşılık verdi ve bir an için Starkey söyleyecek bir şey bulamadı.

Ludovico, Starkey'le neredeyse yaşıttı, kırk yaşlarındaydı, ama Katolik rahiplerine has tepesi tıraşlı başı bir karganın kanadı kadar siyahtı ve alnında "v" şeklinde başlayan saçlarında hiç açılma belirtisi görülmüyordu. Alnı kırışıksızdı, sakalsızdı ve bütün olarak bakıldığında kafatası ilkel güçler tarafından devasa bir taş parçasından yontulmuş izlenimini veriyordu. Gövdesi uzun, omuzları da genişti. Kolsuz beyaz keşiş gömleği ile Dominiken Tarikatı'na özgü siyah bir pelerin giymişti. Volkanik cam gibi parlayan gözlerinde ne tehditkâr, ne de sıcak bir ifade vardı. Etrafındaki günahkâr dünyaya sanki Âdem'den beri sevinç ve korku ihtimalini yok sayan bir sezgi içtenliğiyle, gördüğü her kişinin içindeki cevheri çıkarmaya çalışan olağanüstü bir zekâyla bakardı.

Gözlerine yerleşmiş bu bakışın ardında, insana sanki bundan daha mükemmel bir dünya görmüş ve bir daha asla göremeyeceğini biliyormuş izlenimini veren, inanılmaz bir melankolinin gölgesi, ebedi bir yası hatırlatan bir pişmanlığın izleri vardı.

O dipsiz siyah gözler, *beni ruhunun sırlarının muhafızı yap*, dedi. *Yükünü benim sırtıma yükle ki ebedi hayata kavuşabilesin.*

Starkey aynı anda hem içini dökme arzusu, hem de tarifsiz bir huzursuzluk hissetti. Ludovico, Papa IV. Pius'un Malta Engizisyonu özel elçisiydi. Dini aykırılıklar bulmak için her yıl binlerce kilometre yok kat ederdi. Kayda değer başarılarının arasında Bolognalı ünlü Profesör Sebastiano Mollio'yu Campo del Flor'un alevleri içine göndermek de vardı. Tek ve gerçek inancı acımasızca tesis ederken Bavyeralı Dük Albert'e yol göstermişti. Piemonte'yi temizlemesi esnasında, Roma'da yakılacakları yere ellerinde yanan pişmanlık mumlarıyla giden bir mahkûm kafilesinin tamamını ortadan kaldırıvermişti. Ancak Ludovico çok alçakgönüllüydü. Rol olmayacak kadar büyük bir tevazu içindeydi. Starkey bunca kudretin hiç bu kadar hafif taşındığına şahit olmamıştı. Ludovico'nun Malta'daki görevi St. Jean Tarikatı içindeki aykırı Lutherci fikirleri arayıp bulmaktı, ama henüz kimseyi tutuklamamıştı. Onu en çok işte bu durgunluk korkutuyordu. La Valette, Ludovico'nun Sicilya'da emniyette olmasını mı istiyordu? Yoksa başka entrikalar mı dönüyordu? Starkey yakışık almayacak kadar uzun bir süredir adama baktığının farkına vardı.

Başını eğerek selam verdi ve "Ekselansları, Üstadı Azam sizi bekliyor" dedi.

Ludovico ayağa kalktı. Hızlı bir hareketle, boncuklarını tıkırdatarak tespihini beline bağladı. Tek kelime etmeden Starkey'in önünden geçip içeri girdi. Kapı kapandı. Dominiken'in eşliğinde yapacağı iki günlük yolculuk aklına gelince keyfi kaçtı. Seyahat için hazırlanmak üzere kendi bölgesine doğru yola koyuldu. Bahaneler bulmak ve sahtekârlık yapmakla sivrilmemişti, ama içinde yaşadıkları modern zamanda ancak bir aptal Tanrı'ya bağlılık ile erdemliliği birbirine karıştırırdı. La Valette'i seviyordu. Tarikat'ı seviyordu. Starkey neye mal olursa olsun her ikisine hizmet etmek için her şeyi yapmaya hazırdı.

15 mayıs 1565, salı

Villa Saliba, Messina, Sicilya

...Kısacası, askeri etmenler Malta Adası'na geçişinize izin vermeme mani olmaya devam etmektedir. Ancak, kararlılığınızla gerçekleştirebileceğiniz başka yollar tavsiye edebilirim.

Messina Limanı'nda Mattias Tannhauser adında, kökeni burada anlatamayacağım kadar karışık olan bir adam bulunuyor. Kendine has biri olduğunu söylemek şimdilik yeterli olur. Alt sınıfa mensup bir yabancı olmasına, kanunlara saygı göstermemesine ve bir ateist ya da daha da beteri olduğuna dair ortada dolaşan söylentilere rağmen, sözüne sadık bir erkek olduğuna sizi temin ederim ve size bir zarar vereceğini bana düşündürecek bir neden bulunmamaktadır. Ancak size yardım edeceğini ümit etmemi sağlayacak bir sebep de mevcut değildir. Aynı zamanda, sizin kadar zarif ve güzel bir hanımefendinin gücünün bu şahısta mevcut olabilecek asil kabiliyetlere hitap edebileceği tahminini de yürütemem.

Sizi aldatmayacağım Leydim. Yüzbaşı Tannhauser'ın Malta'daki varlığı Büyük Türk Ordusu'na karşı vereceğimiz mücadelede bizim menfaatimizedir. Bugüne değin bize hiçbir sadakat borcu olmayan ve tehlikenin farkında olan bu şahıs, bize katılma eğilimi içinde değildir. Sizin yerinize seyahate çıkmaya onu ikna edebildiğiniz takdirde, Tannhauser'ın refakatçisi sıfatıyla Ada'ya geçişinize onay vermem mümkün olacaktır. Couronne *bu gece yarısı Messina'dan ayrılacak. Son gelen bilgilerin doğru olduğu ortaya çıkarsa, Türk ablukasını geçen son Hıristiyan gemisi olacaktır.*

Tannhauser'ı sahilin güney ucunda, "Oracle" adlı bir tavernada bulacaksınız. Böyle sefil bir müesseseye bizzat gitmenizi öneremem, ancak büyük ihtimalle sıradan ulaklara karşılık vermeyecektir. Ona nasıl yaklaşacağınız meselesi, davanızın aciliyetine bağlıdır.

Vicdanım Ada'nın içinde bulunduğu savaş durumuna ve Ada'da ikamet eden herkesi tehdit eden ölüm ve esaret tehlikesinin son derece büyük olduğuna dair uyarılarımı tekrar etmeye beni mecbur bırakıyor. Başka konularda yardımıma ya da tavsiyeme ihtiyaç duyarsanız, beni Couronne*'un hareketine dek Messina'da, Kudüslü St. Jean Şövalyeleri Manastırı'nda bulabilirsiniz.*

Starkey'in el yazısı bugüne dek Carla'nın gördüğü el yazılarının en güzeliydi. Çocukken o zarif kıvrımları, aşağı doğru genişleyen ve yukarı doğru darlaşan kalem darbeleri arasındaki o güzel geçişleri, her bir harf, her bir kelime ve her bir satır arasına bıraktığı kusursuz eşitlikteki boşlukları mükemmelleştirmek için kaç saat harcadığını merak etti. Bu yazı adeta gücün simgesiydi. Starkey, Tarikat'ın diplomatik yazışmalarını hazırlardı ve bir kral gibi yazdığı söylenirdi. Carla onunla hiç karşılaşmamıştı. El yazısı kadar zarif ve gösterişli bir adam olup olmadığını merak etti. Yoksa masasının üzerine eğilmekten kamburu çıkmış, kuru ve sıkıcı bir keşiş miydi? Kendi oğlunu ve okuma yazma bilip bilmediğini düşündü. Bu düşünce yine annelik görevlerini yerine getiremediğini hatırlattı ona, midesi acıyla büzüldü. Malta'ya dönme arzusu ve bir daha asla oraya gidememe korkusu iyiden iyiye arttı.

Mektubu katlayıp avucunun içinde sıktı. Altı haftadır Starkey'le yazışıyorlardı. Daha önce yazdığı ve dönüşüne izin vermediğini bildiren mektuplarda, önemsiz meselelerle uğraşmak zorunda bırakılan meşgul bir adam olduğunu ve yalnızca soylu ailesi ve adına duyduğu saygı yüzünden mektuplarına karşılık verdiğini hissettirmişti. O dönemde Carla, Messina'dan geçen birçok gemi kaptanından ve şövalyeden kendisini Malta'ya götürmelerini rica etmişti. Büyük bir nezaketle dinlenmiş, arada bir vaatler verilmiş, ama günler geçmesine rağmen o burada, Villa Saliba'da güneşin doğuşunu izlemeye devam etmişti.

Üstadı Azam La Valette Ada'nın savunmasına katkıda bulunamayacak olan herkesin "gereksiz birer boğaz" olduğu hükmünü vermişti. Yüzlerce hamile kadının, ihtiyarın ve güçsüzün yanı sıra, telaffuz edilmeyen sayıda gitgide azalmakta olan Malta aristokratı, güçsüz olup olmadıklarına bakılmaksızın gemilere bindirilip Sicilya'ya gönderilmişti. Eli silah tutan her Malta yerlisi, yaşına ve cinsiyetine bakılmaksızın Ada'da bırakılmıştı. Onların gözünde zayıf bir asil olan Carla, korumak zorunda kalacakları faydasız bir safradan başka bir şey değildi. Dahası Büyük Liman'a dönen kadırgalardaki bütün yerler savaşçılara, silahlara ve gıdaya ayrılmıştı. Bu gemilerde anlaşılmaz bir ölme hevesi içinde olan, işsiz güçsüz leydilere yer yoktu. Carla aylaklıktan nefret ederdi ve kesinlikle güçsüz olduğuna inanmıyordu. Akitanya'da tek başına kendine ait mütevazı arazisini idare ediyordu. Hiçbir erkeğin hükmü ya da idaresi altında değildi. İyi arkadaşı Amparo'yla birlikte Oc dilinin konuşulduğu bölgeyi yalnız ve yalnız Tanrı'nın esirgemesi ve kendi aklının yardımıyla geçmişti. Kısa zaman önce çıkan Huguenot[2] Savaşı geride kötü etkiler ve biraz da tehlikeli bir ortam bırakmış olsa da Marsilya'ya sağ salim ulaşmışlar ve bir felaketle karşılaşmadan Napoli ve Sicilya'ya gidecek gemiye binmişlerdi. Bunca yolu hiç yardım almadan ve tek başlarına kat edebilmeleri karşılaştıkları birçok insanı hayrete

2. Fransız Protestan asilzadelerine verilen ad. (ç.n.)

düşürmüştü. Carla geriye baktığında bunun düşünmeden kalkışılmış hatta belki de fazla gözü kara bir seyahat olduğunu kabul etmişti. Ancak yola çıkma kararı aldığında, bu kadar uzağa erişebileceklerini hiç düşünmemişti. Uzun bir süredir kendi varlığını kabul ettirme kararlılığı içinde olan bir kadın için, Messina'da cehennem sıcağında ter dökerek geçirilen haftalar çok asap bozucu olmuştu. Starkey'nin mektubu onun için ilk umut ışığıydı. Artık askeri bir değer vaat ediyordu. Eğer şu Tannhauser denen adamı gece yarısına kadar *Couronne*'a bindirmeyi başarırsa, onunla birlikte yolculuk yapmasına izin vereceklerdi.

Starkey, gemi kaptanları ve şövalyelerle yaptığı bütün görüşmelerde eve dönme isteğinin nedenini asla açıklamamıştı. Nedeni açıklamak bu adamların kafalarına yerleşmiş olan dengesiz kadın inancını doğrulamak olacaktı. Gerçeği yalnızca Amparo biliyordu. Ama Carla gerekçelerini sırf diplomasi için saklıyor değildi. O, sırrını utandığı için gizli tutuyordu. Bir oğlu vardı. On iki yıl önce kollarının arasından çalınmış olan gayrı meşru bir çocuğu vardı ve oğlunun şu anda Malta'da olduğuna inanıyordu.

Bahçeye bakan pencereyi açtı. Uzak akrabaları olan Manduca ailesi kavurucu Sicilya yazından kaçıp Capri'ye çekilmişler ve Saliba'daki konukevini kalması için Carla'ya bırakmışlardı. Zarif ve rahat bir evdi. Evde bir aşçı, bir hizmetçi ve bir de küçümsemesini saklamayan Bertholdo adında kâhya vardı. Bertholdo'dan Oracle tavernasında bulunan Yüzbaşı Tannhauser'a bir mesaj yollamasını istemişti, ama bu rica karşısında takındığı sahte şaşkınlıktan kâhyanın isteğini yerine getirmesinin günler alacağını anlamıştı. Oracle'ın sahibinden ciddi bir dayak yemese bile, Bertholdo'nun içine işlemiş kibri yüzünden bu görevin üstesinden gelemeyeceği kesindi.

Carla bahçeye baktı. Amparo çiçek tarhlarının içinde çömelmiş can kulağıyla uzun beyaz bir gül fidanını dinliyordu. Böyle tuhaflıklar Amparo için sıradan şeylerdi. Genç kıza bu tuhaflıkları yaptıran özgür ruhu, Carla'nın kendini bitkin hissetmesine neden oluyordu. Onu izlerken aklına bir fikir geldi. Oracle'a gitmekten hiç korkmuyordu. Zaten ilk aklına gelen oraya bizzat gitmek olmuştu. Bordeaux'daki tüccarlarla fazlasıyla görüşmüştü. Kötü şöhretli Tannhauser'ın ayağına gitmenin zayıflığını kabullenmek anlamına geleceğini iyi biliyordu. Onu buraya getirmeyi, gücünün tuzağına düşürmeyi becerebilirse, adama karşı üstünlük kazanmış olacaktı. Şimdi Amparo'nun, Tannhauser'ı Villa Saliba'ya gelmeye ikna etmekte kendisinden çok daha etkili olacağını düşünüyordu. Sıradan ulaklar işe yaramıyorsa, Amparo bu adamın karşısına çıkan en alışılmadık ulak olacaktı.

Carla dışarı çıktı, çiçeklerin hayatta kalmak için gölgesine muhtaç olduğu palmiyelerin altına doğru yürüdü. Amparo beyaz gülü öpüp eteğindeki tozları silkelemek için ayağa kalktı.

Carla yanına gelip durunca gözlerini çiçeklerden ayırmadı. Sakin görünüyordu. Sabah kalktığında, önceki gece geleceği okuduğu camda gördüğü şeyler yüzünden gergindi. Camda gördüğünü söylediği şeyler öyle değişik ve öyle olağandışıydı ki biraz olsun gerçekle örtüşseler bile Carla bunun yalnızca bir tesadüf olduğuna inanacaktı. Tesadüf bir yana, semboller yorumcunun arzusuna göre herhangi bir anlama gelebilirdi. Ama Amparo asla yorum yapmazdı. O sadece görürdü.

Mürettebatı trompet çalan küçücük maymunlar olan, kırmızı yelkenli siyah bir gemi görmüştü. Sivri uçlu demir tasmalı, ağzında yanan bir meşale taşıyan kocaman beyaz bir köpek görmüştü. Vücudu hiyerogliflerle kaplı, erimiş altın renginde bir ata binmiş çıplak bir adam görmüştü. Adam atla geçerken bir melek sesi, "*Kapı geniş, ama ona giden yol bıçak sırtı gibi*" demişti.

Carla, "Amparo" dedi.

Amparo başını çevirdi. Böyle anlarda Carla hep onun başını döndürmeye devam edeceğini ve göz göze gelmek acı veriyormuş ve yalnızca onun görebileceği güzel bir şey arıyormuş gibi uzaklara dalacağını zannederdi. Birlikte geçirdikleri ilk aylarda Amparo bunu alışkanlık haline getirmişti ve bu alışkanlığını başkalarının yanında değil, yalnızca Carla'yla beraber olduğunda devam ettiriyordu. Ama Amparo doğruca gözlerinin içine baktı. Gözlerinin rengi farklıydı. Sol gözü sonbahar kadar kahverengi, sağ gözü ise Atlantik rüzgârı gibi griydi. İki gözü de bilinen sözcüklerle ifade edilmesi mümkün olmayan sorularla capcanlı görünüyordu. On dokuz, yirmi yaşlarındaydı, yaşı tam olarak bilinmiyordu. Yüzü bir elma kadar taze, yeni açmış bir çiçek kadar narindi, ama sol gözünün arkasındaki kemikte görülen belirgin basıklık yüz hatlarına rahatsız edici bir eşitsizlik veriyordu. Dudakları asla bir tebessümle kıvrılmazdı. Görünüşe göre Tanrı nasıl kör bir adamı görme gücünden mahrum bırakmışsa, ona da gülümseme kabiliyeti vermemişti. Başka birçok şeyden de onu mahrum bırakmıştı. Deha, delilik, Şeytan ya da tüm bunların, hatta daha da fazlasının gizli ittifakından nasibini almıştı. Hiçbir dini ayine katılmazdı, dua etmek de elinden gelmezdi. Aynalardan ve saatlerden çok korkardı. Meleklerle konuşabildiğini ve hayvanlarla ağaçların seslerini duyabildiğini iddia ederdi. O bir bedenin kapanına kısılmış ve sonsuzluğa uzanan yolculuğuna devam edeceği zamanı bekleyen bir yıldız ışığıydı.

Amparo, "Müzik vakti geldi mi?" diye sordu.

"Hayır, daha gelmedi."

"Ama çalacağız."

"Elbette çalacağız."

"Korkuyorsun."

"Yalnızca senin emniyetinden endişe ediyorum."

Amparo güllere baktı. "Anlamıyorum."

Carla duraksadı. Amparo'ya kol kanat germek öyle kökleşmiş bir alışkanlık haline gelmişti ki, ondan hırsızlarla dolu bir ine girmesini istemek günah işlemek gibiydi. Ama Amparo çocukluk yıllarında, Carla'nın hayal etmeye bile cesaret edemeyeceği kadar şiddet ve mahrumiyet dolu Barselona sokaklarında hayatta kalmayı başarmıştı. Carla kalbinin derinliklerinde korkaklık olduğuna inansa bile, Amparo'nun böyle bir kusuru yoktu.

Carla gülümsedi. "Yıldız ışığının karanlıktan korkmasına ne sebep olur?"

"Hiçbir şey. Neden sordun?" Amparo kaşlarını çattı. "Bu bir bilmece mi?"

"Hayır. Benim için bir şey yapmanı istiyorum. Son derece önemli bir şey."

"Altın ata binmiş adamı bulmamı istiyorsun."

Amparo'nun sesi yağmur kadar alçaktı. O dünyayı bir sufinin gözleriyle görüyordu. Carla Amparo'nun hayal gücünün penceresine öyle alışkındı ki bu durumu hiç anormal bulmuyordu.

Carla, "Adı Mattias Tannhauser" dedi.

"Tannhauser."Amparo adı yeni dökülmüş bir çanın sağlamlığını dener gibi tekrar etti. "Tannhauser. Tannhauser." Memnun olmuş gibi görünüyordu.

"Onunla bugün konuşmam gerek. Mümkün olan en kısa zamanda. Limana gitmeni ve adamı buraya getirmeni istiyorum."

Amparo, peki dercesine başını salladı.

"Eğer gelmeyi reddederse..."

Aksi mümkün değilmiş gibi, "Gelecek" dedi Amparo.

"Eğer gelmezse, müsait olur olmaz beni kabul etmesini iste. Ama sakın unutma, mutlaka bugün."

"Gelecek." Amparo'nun yüzü neredeyse gülümsemeyi andırır gizemli bir sevinçle parlıyordu.

"Bertholdo'ya arabayı hazırlamasını söyleyeceğim."

"Arabadan nefret ediyorum" dedi Amparo. "Hem havasız, hem yavaş, hem de atlar eziyet çekiyor. Arabalar çok saçma. Atla gideceğim. Eğer Tannhauser benimle gelmezse, bıçak sırtında yürüyecek adam o değil demektir. Öyleyse neden daha sonra seninle görüşmesini isteyesin?"

Carla tartışmaması gerektiğini bilecek kadar zekiydi. Başını salladı. Amparo yürüyüp yanından uzaklaştı, sonra durdu ve arkasına baktı. "Döndüğümde çalabilir miyiz? Ben döner dönmez?"

Amparo'nun yaşamında yokluğunda acı çektiği iki değişmez unsur vardı: her öğleden sonra müzik çalarak geçirdikleri saat ile karanlık çöktükten sonra fal taşının başında geçirdiği zaman. Ayrıca her sabah dindarlıktan olmasa da Carla'ya eşlik etmek için ekmek ve şarap ayinine gidiyordu.

"Tannhauser seninle birlikte gelirse olmaz" dedi Carla. "Onunla konuşmam gereken konu çok acil. Bu seferlik müzik beklemek zorunda."

Amparo onun bu aptallığına hayret etmiş gibiydi. "Ama onun için çalmalısın. Tannhauser için çalmalısın. Bunca zamandır onun için çalıştık."

Yıllardır çalıyorlardı, bu yüzden de bu söyledikleri çok saçmaydı. Amparo onun şüphesini fark etti. Uzanıp Carla'nın elini tuttu ve bir çocukla dans eder gibi yukarı aşağı salladı.

"Tannhauser için! Tannhauser için!" Yine bu adı çan sesinin yankılanması gibi tekrarlıyordu. Yüzü parladı. "Hayal et, canım. Onun için daha önce hiç çalmadığımız biçimde çalacağız."

Başlangıçta Amparo'yla bir arada olmak hiç kolay değildi. Carla onu, sabah sisinin atının dizlerine kadar çıktığı buz gibi bir şubat sabahında çıktığı gezintide bulmuştu. Kiraz ağaçlarında ilk çiçekler görülmeye başlamıştı. Sis Amparo'yu gözlerden saklıyordu. Carla eğer acı çeken meleklerin sesine benzeyen, yüksek ve tatlı sesini duymasaydı, yolları asla kesişmeyecekti. Ses, Kastilya lehçesinde, melodisini kendi uydurduğu bir şarkı söylüyordu. Şarkı sanki ölümün kanat çırpışlarını beraberinde taşıyordu. Sözlerini anlamasa da şarkının bu dünyaya ait olmayan güzelliği Carla'nın atından inmesine neden oldu.

Amparo'yu söğüt ağaçlarının arasında buldu. Sesini duymuş olmasaydı, bir ağaç gövdesinin kenarına kıvrılmış, ayazdan korunmak için çürümüş yaprak yığınına yarı gömülü yatan bu çocuğun, kız mı yoksa erkek mi olduğunu, insan mı yoksa hayal ürünü bir orman yaratığı mı olduğunu ayırt edemeyecekti. Boynuna doladığı kirli post ile yünlü çoraplarından geriye kalanları saymazsanız neredeyse çıplaktı. Morarmış ayakları bedenine göre büyüktü. Ellerini göğüslerinin arasında kenetlemişti. İki kolu da omuzlarından bileklerine kadar mor çürüklerle kaplıydı. Göğüs kafesini kaplayan derisi ise şeffaf denilebilecek kadar solgundu. Kuzgun kanadı kadar siyah saçları keçeleşmiş, yer yer çamurlarla kafa derisine yapışmıştı. Renkleri farklı olan gözlerinde kederden de, zavallılıktan da eser yoktu. Kendi haline acıma belirtisi göstermemesi, Carla'ya çok dokunmuştu. Amparo açlıktan ve soğuktan ölmek üzere ve pislik içinde o ormanda ne aradığını hiçbir zaman anlatmadı. Geçmişten hemen hemen hiç bahsetmezdi. Yalnızca Carla'nın yürüttüğü tahminlere, evet ya da hayır diye karşılık verirdi. Ama o gün, sonradan Carla onu sıcak suyla yıkarken cinsel organının etrafına kan ve sümüksü bir sıvı bulaşmış olduğunu, vücudunda da insan dişlerinin bıraktığı izler olduğunu fark etti.

İlk karşılaşmalarında Amparo onun gözlerinin içine bakmamıştı. Bunu yapması haftalar alacaktı. Birinin gözlerine bakmak nadir bahşettiği bir onur olarak kaldı. Carla atından inip kolunu tuttuğunda, Amparo öyle acı

bir çığlık attı ki Carla'nın atı neredeyse dizginlerini koparıp kaçacaktı. Hayvanın korkusunu gören Amparo hemen ayağa kalktı. Atı sakinleştirdi, kendi perişan haline hiç aldırış etmeden kulağına hafifçe bir şeyler mırıldandı. Carla pelerinini onun omuzlarına sardığında itiraz etmedi. Ata binmek istemedi. Hayvanın yanı sıra yularını tutarak yürümekten memnun görünüyordu. İşte Amparo bundan yedi yıl önce, bilinmeyen bir masaldan fırlamış yalın ayak kimsesiz bir çocuk gibi, üzerinde eteği yeri süpüren uzun yeşil bir pelerinle Carla'nın ev halkı arasına katıldı.

Ev halkı, kilisenin rahibi, köydeki birkaç tanıdığı ve sayıları epey fazla olan dedikoducular, kimsesiz kızı bağrına basmakla Carla'nın ihtiyatsızlık ettiği ve hatta aslında o kız kadar kaçık olduğu konusunda hemfikirdiler. O zaman çocukluktan daha çıkmamış olan Amparo, anlaşılmaz tahrikler karşısında şiddetli tepkiler vermeye, tatlı ve berrak sesiyle serenatlar yaptığı atlar ve köpeklerle saatlerce konuşmaya eğilimliydi. Et ve kümes hayvanlarının her türünü yemeyi reddediyor ve bazen taze ekmeğe bile tenezzül etmiyor, yemeyi tercih ettiği kabuklu yemiş, yabani böğürtlen ve çiğ sebzeler yüzünden hâlâ bir deri bir kemik kalmayı sürdürüyordu. Rahibin gözlerinin içine bakmayı ve gözlerinin renginin farklı olduğu gerçeğini reddetmesi herkes tarafından şeytani eğilimler içinde olduğunun kesin işaretleri olarak değerlendirildi.

Carla, öfke ve trans nöbetlerine, günlerce ortadan kayboluşlarına, toplumun aşağılamalarına ve kızın kötü bir ruh tarafından ele geçirildiği iddialarına, Amparo'nun şefkatine karşılık vermekten yoksun olmasına karşın, hep Amparo'nun arkasında durdu. Başkalarının duygularından ya habersiz görünüyordu ya da habersiz değilse de kayıtsızdı. Ama Amparo'nun Carla'ya giderek artan bir sadakatle bağlanması, öngörü camını keşfetmesi ve öngörülerini onunla paylaşması, temel görgü kuralları ve uygun davranış biçimlerini öğrenmeye çabalaması ve her şeyden önemlisi müzik çalışmalarında ortaya çıkan safça dehasının yanı sıra, içinde çoğu ölümlünün bilmediği kadar dayanıklı ve derin bir sevgi taşıdığı ortaya çıktı. Carla ve Amparo garip bir ikiliydiler, ama onlar kadar yakın iki dost da görülmemişti.

Carla bazen, bu kızı, kabulleniş aynasına yapılmış bir büyü yüzünden mi sevdiğini merak ederdi. O aynadan kovulup atılmış olanlar, kendilerini görebilirler miydi? Yoksa yalnızlık yüzünden sevecek birine ihtiyacı vardı ve karşısına bu kız mı çıkıvermişti? Yoksa sevgi her zaman iç içe geçen yalnızlığın, kabullenmenin ve talihin bir tezgâhı mıydı? Tüm bunların önemi yoktu. Kız kalbini kazanmıştı. Carla'ya günahının kefaretini ödeme arayışında ilham veren ve harekete geçiren kişi de geçmişi olmayan Amparo oldu.

Amparo, "Sen söyleyene kadar, Messina'ya gitmeyeceğim" dedi. "Onun için çalacak mıyız, çalmayacak mıyız?"

Bu düşünce Carla'nın nabzını hızlandırdı. Böyle şeyleri yapmak doğru değildi. Bir adamı, hem de şüpheli bir geçmişi olan bir adamı, sebebini bile açıklamadan tuhaf bir villaya davet etmek olacak şey değildi. Hiç duyulmamış bir işe kalkışıyordu. Tannhauser onlara deli gözüyle bakacaktı. Mantığı bu adamla oyun oynamanın akılsızlık olacağını söylüyordu. Kalbi ise muhteşem olacağını. Amparo yanıtını bekliyordu.

"Evet" dedi Carla, "onun için çalacağız. Daha önce hiç çalmadığımız gibi çalacağız."

"Beni de yanında götüreceksin, değil mi? Beni bırakırsan, buna dayanamam."

Bu soruyu bu yolculuğa çıktıklarından beri sayısız kere sormuştu, ama artık bazı şeyler değişebilirdi. Starkey buna izin verecek miydi? Ya Tannhauser? Carla ilk kez sözünü tutacağından emin olmadan bu soruyu yanıtladı. "Seni asla bırakmayacağım."

Gülümsemese bile Amparo'nun yüzü yine sevinçle parladı ve bir başka parlak fikir ortaya attı. "Kırmızı elbiseni giy."

Carla'nın yüzünü gördü.

Amparo, "Ah, evet. Kırmızı elbise" diye ısrar etti. "Onu giymelisin."

Carla o elbiseyi, o zaman bile anlayamadığı nedenlerle Napoli'de kaldıkları dönemde sipariş etmişti. İpek kumaş topunun, Semerkand'dan yola çıkıp çölü ve denizi aşan renginin hayalinin cazibesine kapılmıştı. Terzi kumaşın yansımalarını gözlerinde görmüş, Carla'nın henüz gözünde canlandıramadığı görüntüyle ellerini kavuşturmuş ve ipek ile gönlünün arzuladığı model arasında, bir taşı bile memnun edebilecek bir ahenk vaat etmişti.

Bir hafta sonra elbiseyi ilk kez giydiği zaman teni iç çekmiş, yüreğinin atışı hızlanmış ve boğazı hayatta en çok korktuğu ve unutmaya azmettiği şey hatırına gelmiş gibi paniğe yakın bir duyguyla tıkanmıştı. Giyinme odasından çıkınca Amparo'nun gözleri irileşmiş ve yaşlarla dolmuştu. Boy aynasının karşısında durduğu zaman, tanımadığı ve asla tanıyamayacağı bir kadın görmüştü. Ve görür görmez de elbise sahip olduğu her şeyden değerli oluvermişti. Bu şahane elbiseyi asla giymeyeceğini biliyordu, çünkü aynadaki kadın olacağı, olmaya cesaret edeceği an hiç gelmeyecekti. Elbise ömrünün baharında olan bir kadın için yapılmıştı. Carla ise ilkbaharını ve yazını geçirmiş bir kadındı. Böylece elbise terzinin kâğıdına sarılı halde valizin içinde yatıyordu.

Carla, "O elbiseyi giyeceğim uygun ortam olmadı" dedi. "Hele bugün hiç yerinde olmaz."

"Bugün değilse, ne zaman giyeceksin?"

Carla gözlerini kırpıştırıp uzaklara baktı. Amparo ısrarlıydı.

"Eğer Tannhauser bıçak sırtında yürüyecekse, ona uymalısın."

Bu sözlerin bir mantığı vardı, ama bu Amparo'nun mantığıydı. "Adam ne kadar sıra dışı olursa olsun, kırmızı ipek giymeyecektir."

Amparo bu fikri zihninde evirip çevirdi ve hüzünle başını iki yana salladı.

"Artık bu kadar saçma sapan hayal yeter," dedi Carla. "Lütfen, artık yola koyul."

Eve doğru koşan Amparo'nun ardından baktı ve onun gibi korku, utanç ve suçluluk duygusu olmadan yaşamanın, Amparo gibi yaşamanın nasıl bir şey olduğunu düşündü. Carla böyle bir yaşam fırsatını kısa süre önce, Akitanya'dan Sicilya'ya doğru yola çıktıkları o ilkbahar sabahında kaybettiğini hissetti. Onlar asla tamamlayamayacaklarını bildiği bir yolculuğa çıkmış iki çılgın kadındılar. O sabah kendini, saçlarını savuran rüzgâr kadar hür hissetmişti. Konukevine doğru yürüdü. Villa'nın küçük kilisesine gidecek, tespihini çekecek ve kızın bu işin üstesinden gelebilmesi için dua edecekti. Eğer Amparo, Oracle Tavernası'ndan tek başına dönerse, maceraları da sona ermiş olacaktı.

15 mayıs 1565, salı

Oracle Tavernası, Messina, Sicilya

Kapılarından içeri parlak beyaz ışık saçılan ve lağım kokulu liman havası giren ambara farklı milletlere mensup askerlerden ve suçlu erkeklerden oluşan kalabalık doluşmuştu. Ortama bir heyecan havası hâkimdi. Meyve toplayıcısı, denizci, kaçakçı, asker, ressam ve hırsız güruhu, kaba yontulmuş masaların başına oturmuş, maaşlarını boğazlarından aşağı uzun süredir ve lanetlenerek layığını bulanların zevkiyle döküyorlardı. Sohbet konuları her zaman olduğu gibi yaklaşan Malta istilası, zalim Türkler ve İslam'ın genişlemesiydi. Bu konulardaki cehaletleri mükemmelliğe erişebilirdi, ama içmeye devam ettikleri sürece Tannhauser'ın bir şikâyeti yoktu. Sonunda zafer kimin olursa olsun, savaştan kâr elde etmek niyetindeydi. Bu yüzden de her akıllı adamın yapacağı gibi sessiz kaldı ve dikkatini geç vakit kahvaltısına verdi. Maniacio Manastırı'ndaki Benedikten rahiplerinin yaptığı son derece leziz kan sosisini yine aynı rahiplerin üretimi taze kırmızı şarapla midesine indirdi.

Omuzları masif cevizden yapılmış, altın varaklı ve üzerinde "*Usque Ad Finem*" yazan eski püskü yeşil deri kaplı sandalyeyi dolduruyordu. Bu sandalye "Tannhauser'ın Tahtı" olarak bilinirdi ve ayaktakımı, pis kokulu suyoluna atmak için oraya oturabileceğini hayal edecek kadar sarhoş birinin buna yeltenmesini hevesle beklerlerdi. Henüz kısa bir süre önce varlıklı bir işadamı haline gelmişti ve bu durum eski beklentileriyle taban tabana zıttı, ama bu yeni mesleğin kendisine tam anlamıyla uyduğunu hissediyordu. Giriştiği her işte ruhundan ve canından vazgeçecek kadar canla başla çalışıyordu. Taverna, Tannhauser'ın silah ticareti işini yürüttüğü ambarın giriş kısmına açılıyordu. Yemek yediği masa arka tarafta yan yatırılmış fıçıların durduğu köşedeydi. Buradan bütün salonu görebiliyordu. Bu bölmedeki egzotik yerlerden gelmiş muhteşem desenli halılar, ofisine bir kervansaray havası veriyordu. Masanın üzerinde Prag'dan gelmiş, kendi yaptığı parçalarla tamir etmeyi düşündüğü bozuk bir saat vardı. Saatin yanında yıldızların yerini hesaplamak için kullanılan pirinç bir usturlap duruyordu. Profesör Maurolico aletin nasıl kullanılacağını bizzat öğretmişti. Bunların etra-

fında da değişik dillerde yazılmış (kuşkusuz hepsini anlayamadığı) tuhaf kökenli yığınla kitap vardı. Çakırkeyif olduğunda bazılarını açıp Fuzuli'den ve Baki'den Türkçe gazeller ve mersiyeler okurdu. Kütüphanesinde ayrıca Brucioli'nin yasaklanmış (Engizisyon'un zindanlarında uğruna can verdiği) Yeni Ahit tercümesi ile Ramon Lull ve Sponheim'lı Trithemius'un risaleleri, eski filozofların görüşlerinin ve hayret verici neticeler hakkında yaptıkları açıklamaların da yer aldığı tabiattaki büyülerle ilgili kitaplar bulunuyordu. Tannhauser bu ilginç öteberinin ortasında putperestlere yakışacak dövmelerle kaplı adaleli kolları, yara izleriyle dolu yüzü, bronz saçları ve lapis lazuli rengi gözleriyle oturuyordu. Arkadaşları onu uzak ve acayip bir diyardan gelmiş bir Moğol'a benzetirlerdi. Bu düşünce Tannhauser'ın hoşuna giderdi, çünkü gizemin içinde güç mefhumu, gücün içinde de kendi özgürlük mefhumu vardı.

Tannhauser sosisi ile şarabını bitirince, Dana süzülerek gelip tabağını aldı. Esnek, iri yapılı ve bedeninden gençlik fışkıran bir kızdı. Tavernada hizmet gören diğer üç kadın gibi, o da Belgradlıydı. Bu dört kadın, gemileri Malta Tarikatı'na ait kalyonlar tarafından ele geçirildiğinde, korsanlara ait Cezayir'deki bir umumhaneden kurtarılmışlardı. Daha sonra Tannhauser da kendi sırası gelince kadınları Messina'daki umumhaneden kurtarmıştı. Limanda biraz şiddet yaşanmıştı, ama yalnızca yaygaracı bir grup muhabbet tellalının işinin bozulduğunu bahsetmeye bile değmezdi. Kadınların ona yiğit bir erkek gözüyle bakmalarının nedeni yalnızca bu hareketi değildi. Oracle Tavernası'nda işemenin ve kusmanın yanı sıra fahişeliğin de yasak olduğunu öğrenince şaşkına dönmüşlerdi. Buna karşın, erkekler yalnızca susuzluklarını gidermek için değil gözlerini de doyurmak için tavernaya geldiklerinden ve şehvetlerini söndüremeyince kendilerini içmeye verdiklerinden kızlar, işe büyük bir katkı sağlıyorlardı. Kızlar sarkıntılığın taverna sahibinin sandalyesine oturmaktan çok daha şiddetle cezalandırıldığını bildiklerinden, cazibelerini rahatça ve merhametsizce sergiliyorlardı ki Tannhauser bu tutumlarını yürekten takdir ediyordu.

Dana sırlı toprak sürahiyi kaldırdı ve Tannhauser'a cilveyle gülümsedi. Adam elini maşrapasının üzerine kapayarak şarabın cazibesine karşı koydu, ama diğer elini eteğinin altına sokup kızın baldırını okşamadan edemedi. Kızın teni serin, pürüzsüz ve nefisti. Dana yine göğüslerinin onun yanaklarına sürttü ve Sırpça sevgi sözcükleri mırıldandı. Heyecanlanan Tannhauser sandalyesinde kımıldandı ve ellerini kumaşın altından daha yukarılara kaydırdı. Son birkaç haftadır ambarın iç kısımlarında ve yatağında beklenmedik anlarda sayısız kez birlikte olmuşlardı. Son günlerde ise bu kaçamaklar günde birkaç sefere çıkmıştı. Tannhauser daha sorumlu hareket etmesi gerektiğini biliyordu, ama karnını sosis ve şarapla doldurduktan sonra odasına bir ziyaret yapma

düşüncesi fazlasıyla cazip geliyordu. Aşk hazma iyi gelirdi. Üstelik o anda aklına yapması gereken hiçbir önemli iş de gelmiyordu. Kızın teninin kokusunu içine çekti. Bu âlem ona, ardından yapacağı kısa bir şekerlemeden daha büyük bir mutluluk sunabilir miydi?

Eli kızın kalçasını kavradı ve parmaklarını ortasındaki deliğe yerleştirdi ve kalçaya bu biçimi veren yaratılışın sınırsız mükemmelliğine hayret etti. Dana saçlarını çekiştirdi Tannhauser yeniden sandalyesine yaslandı. Bu erotik hayalle fazla oyalanmıştı. Kolunu eteğin altından çekmeye fırsat bulamadan Sabato Svi tavernanın derinliklerinden çıkıverdi ve masaya çöktü. Nazik bir baş selamının haricinde Dana'ya hiç aldırış etmedi. Kitapları iterek dirseklerine yer açtı ve takkesinin altından çıkan yağlı buklelerini sallayarak, her zaman ilahi bir çılgınlıkla parlayan çukura kaçmış gözleriyle gülümsedi. Kolundan bir mektup çıkarınca Tannhauser geri çekildi. Elini kızın kalçasından çekmedi, ama yine de görgü kuralları gereği elinin hareketleri yavaşladı.

"Sabato" dedi. "Ne haber?"

"Biber."

Sabato, Venedik gettosundan gelmiş korkusuz bir Yahudi'ydi. Tannhauser'dan on yaş küçüktü, yirmi yedi yaşındaydı, ama zenginlikleri açısından büyük önem taşıyan konularda ondan daha tecrübeliydi. Beş yıllık ortaklıkları boyunca, dikkatsizlik yüzünden esir düşme ya da daha beter tehlikelerle yüz yüze kaldıklarında bile hiç tartışmamışlardı. Muzipçe sataşarak, çetin pazarlıkların ortasında sahte bir öfkeyle kalkıp giderek, kendinden üç misli iri cüsseli zorbalara küstahça sorular sorarak insanları kızdırmaktan zevk alırdı. Yine hatırlanmaya değer olsa da bir iki istisnanın haricinde, Sabato daima üstün konuma geçmenin bir yolunu bulurdu. Kayırdığı kişilerin felaketlere fazlasıyla eğilimli olması nedeniyle, Tannhauser onun sevgi gösterileri karşısında temkinli davranırdı, ama bir gün onu gömecek olan kişi de Sabato Svi'ydi. Tannhauser kimseyi onu sevdiği kadar sevmezdi.

"Sana daha önce de söyledim" dedi Tannhauser. "Biberden anlamam ve öğrenmeye de hiç hevesli değilim."

Sabato, "Ben de sana bilmen gereken her şeyi, yani fiyatının Venedik'teki piyasa fiyatından ve İskenderiye'deki ambar taban fiyatının dört katından fazla olduğunu anlattım" diye karşılık verdi.

"Eğer yük vergisinden ve falakadan kurtulabilirsem..."

"Ki her zaman olduğu gibi kurtulacaksın."

"Ve eğer Kılıç Ali'ye yakalanıp bir kadırganın küreğine zincirlenmezsem..."

"Kılıç Ali, Turgut Reis ve Akdeniz'deki diğer bütün korsanlar Sultan'ın donanmasına katılmak üzere yoldalar."

Tannhauser keyifle karşılık verdi. "Peki, Süleyman'ın kölemenleri Malta'ya nereden gelecekler? İskenderiye'den!"

Sabato mektubu kapının ardındaki rıhtıma doğru salladı. "Cenovalılara bir bak. Körfeze midye toplayıcıları gibi üşüşmüşler, ama senin gibi bir adam için deniz hiç bu kadar emniyetli olmamıştır."

Cesaretiyle ilgili tahriklere her zaman kanan Tannhauser bu pohpohlama karşısında sustu. Dana hayal kırıklığını belli etmek için kalçasını kasınca, elleri dalgınca kızın etini sıkıştırmaya devam etti. Malta'da birleşecek olan Müslüman kuvvetlerden (zamanlamanın ve talihin yardımıyla) uzak durabilirse, şu birkaç hafta için denizin geri kalan bölgeleri gerçekten de alışılmadık ölçüde sakin olacaktı. Esrarengiz bir zamanlamayla kadının beklentisini fark etti. Dana parmaklarını onun saçlarının arasından geçirdi.

"Denizi sevmiyorum" dedi Tannhauser. "Deniz benim için çok uzun zaman önce sürdüğüm taşlı bir tarla, hem burada beni bekleyen birçok önemli iş var."

Sabato, Dana'nın göğüslerine baktı. Kız edepsizce surat asarak karşılık verdi.

"Mattias, dostum seksen beş kental Cava biberi Mısır'da bizi bekliyor." Mür kokuyormuşçasına mektubu burnunun ucunda salladı. "Üstelik tam bizim amacımıza uygun bir ambarda."

Mektuptaki İbranice yazılar Tannhauser'ın gözüne ilişti. "Moşe Mosseri'den mi?"

Sabato başını salladı. "Seksen beş kental ve bir ay içinde sonsuza dek gitmiş olacak." Öne doğru eğildi. "Avrupa'daki her şehir biber diye yalvarıyor. Fransızlar biber olmadan çorba bile içmiyor. Zeno'nun, Esta Hanedanı'nın, Gritti'nin daha yüksek fiyat vermek için birbirleriyle yarıştıklarını bir düşün. Ne kadar para vereceklerine dair bir fikrin var mı?"

Tannhauser kaşlarını çattı.

"Üç hafta içerisinde İskenderiye'de olacaksın, gemiyi hindistancevizi kabuğu, balmumu ve ipekle dolduracaksın ve sekiz hafta sonra da San Marco Meydanı'nda altınlarımızı sayıyor olacağız." Sabato'nun Venedik'te hasretini çektiği bir karısı ile iki oğlu vardı, fakat Tannhauser onu tanıyordu. Tek başına duygusallığın eve gitmek için yeterli bir sebep olmadığını biliyordu. "Tahminimi duymak ister misin? En ılımlı tahminimi?"

"Sanırım mecburum."

"On beş bin florin. Daha iyi bir ihtimalle yirmi bin."

Bu öyle büyük bir miktardı ki Tannhauser elini Dana'nın eteğini altından çekti ve çenesini ovuşturdu. Hafifçe uzamış sakalları parmaklarının altında zımpara gibi sesler çıkarıyordu. Dana öfkeyle gıdakladı ama rakam hâlâ eskisi kadar hayret vericiydi.

Sabato sonradan aklına gelmiş gibi ekledi. "Gidiş yolculuğu için de gemi dolusu şeker kamışı işi bağladım."

Sabato girişimlerini öyle planlı biçimde ortaya dökmüştü ki, Tann-

hauser'a bunları yerine getirmekten başka seçenek kalmamıştı. Oracle'ın başarısı yeni krediler bulmalarına ve eskilerini bulup çıkarmalarına yetecek kadar ortadaydı. Tannhauser kendisinin bile inanmadığı başka bir bahane bulmaya çalıştı.

"Ya gemi kaptanı? Gemi? Beni daha önce sefere çıkardığın eleğe dönmüş kurtlu gemi bozuntularından değil, tam teçhizatlı bir gemi bulmak gerek."

"Dimitrianos. *Centaur* gemisi."

Berbat kokuyu, haftalarca sürecek can sıkıntısını, deriyi yakıp su toplanmasına sebep olan güneşi ve Yunanlı'nın kâğıt oyununda ve tavlada kaybettiği için bitmek bilmez sızlanmalarını düşünmek bile Tannhauser'ın sindirim organlarının feryat etmesine neden oldu. Dana'ya ayıp olmamasın diye gaz çıkarma dürtüsünü bastırdı. "Ateşe fazla demir atarsan, bazıları soğur" dedi. "Ayrıca o Yunan'ı da hiç sevmem."

Beklediği gibi itirazı ciddiye alınmadı. "O Yunan seni bekliyor, cepleri de boş. Üç gün içinde yüklemeyi yapabiliriz. Yükleme için en iyi zaman..." Sabato omuz silkti ve sorumluluğu Tannhauser'a atarken gülümsedi. "Her zamanki gibi senin istihbaratına bağlı."

Tannhauser'ın her bir ayağı iki düşman dünyadaydı. Venedikliler, Sicilya'nın İspanyol yöneticileri ve Malta Şövalyeleri için Tannhauser, Alva'nın son İtalya Seferi'nde ve Fransızların Saint Quentin Katliamı'nda görev yapmış piyade yüzbaşısıydı. Şimdi ise afyon, silah ve mühimmat alım satımıyla uğraşan itibarlı bir tüccardı. Müslümanlar içinse Doğu Anadolu ve İran savaşlarının gazisi İbrahim Kırmızı'ydı. Osmanlı âdetlerini, usullerini, dilini ve törenlerini bilirdi. Onlardan biri olarak içlerinde yaşamıştı ve kalbinin bir parçası hep öyle kalacaktı. Bursa, İzmir, Trablusşam ve Beyrut'ta arkadaşları vardı. Mazenderan üzerinden ipek ve afyon nakliyesi yapardı. Dahası Hıristiyan âleminde, İstanbul kıyılarını, Eminönü'nü, Üsküdar'ı ve Kapalıçarşı'yı, hamamlarını, hanlarını, çarşılarını onun kadar iyi bilen bir tek kişi bile yoktu. Messina'dan geçiş yapan gemi ve mallara, iniş ve çıkışta olan rakiplere, haczedilip açık artırmaya çıkarılmış gemi yüklerine, dışarıdaki baskın ve entrikalara, denizaşırı memleketlerdeki siyasi değişimlere dair değerli haberler taşıyan kılavuzlar, gümrük müfettişleri ve kaptanlarla samimiydi. Ayrıca limandaki mahpushanedeki çoğu Müslüman olan esirlerin nabzını yoklardı. Başka kimseyle konuşmayan bu Müslüman esirler, Berberi sahillerinden kimsenin veremeyeceği havadisler taşırlardı. Haberlerin çok yavaş seyahat ettiği bu dönemde birkaç gün önceden haber alabilmenin değeri büyüktü, ama birkaç hafta önceden haberdar olabilmeye paha biçilmezdi.

İşte Malta Şövalyeleri'yle ilişkileri, İstanbul Unkapanı'nda Süleyman'ın yeni gemilerinin ham kereste omurgalarını kendi gözleriyle gördüğünde, bu istihbarat sayesinde zengin olacağını anlamasıyla başlamıştı.

Sabato'yla hemen o gece İstanbul'dan yola çıkmışlardı. Sabato barut ve silah simsarlığı yapmak üzere Venedik'e, Tannhauser da ambarı kiraya vermek için Messina'ya doğru yola çıkmıştı. Oradan da Tarikat'la görüşmek üzere Malta'ya geçecekti. İyi niyetini göstermek ve kârlı bir silah tedariki anlaşması yapabilmek için Süleyman'ın yeni donanmasıyla ilgili paha biçilmez haberi Tarikat'a karşılık istemeden verdi. Sabato'ya "Savaş altın bir nehirdir ve biz de bu nehrin kenarında elimizdeki kovaları dolduracağız" demişti. Ve Malta Şövalyeleri'nin barut, top ve gülleye olan iştahının bir türlü doymak bilmemesi ve Katolik Avrupa'nın zengin arazileri sayesinde kasaları hep dolu olduğu için de haklı çıkmıştı.

Tannhauser, Sabato Svi'ye, "Benim aldığım istihbarata göre, Fransızlar biberi ister çorbalarına koysunlar, ister kıçlarındaki sivilcelere serpsinler biz zenginiz ve daha da zengin olacağız" dedi.

Sabato alt ettiği insanları cezalandırmak için kullandığı o sinir bozucu kahkahasını attı. Dana kalçasını Tannhauser'ın omzuna çarptı, ama kıçının verdiği heyecan sönmüştü. Bir el hareketiyle kızı savdı. Dana, Sabato'ya yine hınç dolu gözlerle bakarak uzaklaştı. Tannhauser kız gözden kaybolana dek sallanan kalçasını seyretti, sonra döndü ve işaretparmağını masanın üzerine koydu.

"Tarihe geçecek en kanlı mücadele kapımızda patlak vermek üzereyken benden denizde iki ay geçirmemi istiyorsun."

"İşte şimdi asıl meseleye geldik. Sen de işimizi ilerletmektense, burada oturup şarapçılarla çene çalmak ve limandaki dedikoduları dinlemeyi yeğliyorsun." Sabato masaların etrafını doldurmuş avam güruha doğru başını salladı. "Domuz gibi içen bu heriflerle o kadar uzun zaman geçirdin ki, onların meziyetlerini almaya başladın."

Tannhauser bu sözlerden hiç etkilenmemişti. "Huzur!" dedi.

"Silah ticareti şu ana dek iyi gitti, ama top işi sonsuza dek böyle gitmeyecek. Çok az malımız var. Hiç arazimiz yok. Gemimiz de yok." Sabato küçümser bir tavırla elini tavan kirişlerine doğru salladı. "Zenginlik bu mu? Bu zengin olmak, hayallerimizi gerçekleştirmek için bulunmaz bir fırsat."

"Ben hayallere fazla inanmam" dedi Tannhauser. Son hayali babasının gurur duyacağı bir kama dövmek olmuştu ve babası o kamayı hiç görememişti. Hayalleri, içinde yerini dolduramadığı bir boşluk bırakarak onu terk etmişti. "Artık şu biber konusunu kapatalım, hiç olmazsa bugün için" dedi.

Sabato onun ruh halinin değiştiğini anladı, elini Tannhauser'ın kalın kolunun üzerine koydu ve sıktı. "Karamsarlık sana yakışmıyor. Hem karaciğer için de zararlı, bu pis yerin havası da öyle. Haydi, Palermo'ya gidelim, belki karşımıza kârlı bir yaramazlık yapma fırsatı çıkar."

Tannhauser elini Sabato'nun elinin üzerine koyup sırıttı. "Seni lanet

olasıca Yahudi" dedi. "Bir hafta içinde bana o Yunanlı'nın gemisinde ter döktüreceksin. Ve bundan eminsin."

Çift kanatları açık olan kapıda bir karartı belirince Tannhauser başını kaldırdı. Cüsseli bir siluet ışığı karartmıştı. Gelen tavernanın fiili işletmecisi, Oracle'ı hayatta tutan imkânsız üçlünün sonuncusu, Carlisle'lı Bors'du. O sabah daha erken bir saatte, günlük talimleri esnasında Tannhauser kılıcının kabzasını adamın elmacıkkemiğine vurmuştu. Bors şikâyet etmemişti ama bu kazaya canı sıkılmamış da değildi. Gözünün altındaki çivit mavisi şişlik apaçık görünüyordu. Gümrük bürosundaki terazide yaklaşık 130 kilo gelen Bors, ağırlığının büyük kısmını baldırlarında, kollarında ve göğsünde taşıyordu. Suratı demirci örsü olarak gibi göründüğünden, bu şişlik hiç de yadırganmıyordu. Ama yine de tavernadan içeri girdiği zaman yüzündeki taze berenin az da olsa ilgi çektiğini işitti. Daha da kötüsü bu konuşmaları pervasız kahkahalar takip etti. Bors hiç duraksamadan uzun adımlarla kabahatlinin yanına gidip kocaman yumruğuyla adamın boynuna vurdu. Kurbanı nefesi tıkanarak arkadaşlarının arasından yere yuvarlandı. Bors yoluna devam ederek Tannhauser'ın sol tarafındaki yerine geçip oturdu. Dana, Bors'un özel kupası ile bir de sürahi getirip masaya bıraktı.

Bu kupa ustalıklı bir el tarafından insan kafatasından yapılmıştı. Bors kafatasını şarapla doldurdu, bir dikişte içti ve tekrar doldurdu. Sonra gecikmiş bir nezaketle sürahide kalan şarabı Tannhauser'ın maşrapasına döktü. Sürahiyi Dana'ya geri verdi. Kız yeniden doldurmak için masadan uzaklaştı. Bors'un demir grisi saçları vardı. Aşırı gür kaşları, ince bıyığı ve burun deliklerinden fışkırmış kıl tutamları ilerlemiş kelliğini dengeliyordu. Başıyla Sabato Svi'ye selam verdi ve Tannhauser'a döndü.

"Hospitalier Tarikatı'nın iskelesine kırmızı bir gemi yanaştı."

Tannhauser Sabato'ya, "Gördün mü?" diye sordu. "Şövalyelerin demiri hâlâ kızgın. Altın akıyor."

Bors devam etti. "Gasparo'ya arabaları yüklettirdim, atları da eyerlettirdim." Sabato'ya döndü. "Seninkini de eyerlesin mi?"

Sabato hayır der gibi başını iki yana salladı. "Şövalyelerin parasının başımın üzerinde yeri var, ama onlar bana İsa'nın katillerinden biriymişim gibi bakıyorlar."

Bors, "Onlar Vaftizci'nin kutsal adamları" diye karşılık verdi ve istavroz çıkardı.

Sabato Svi, "Tarikat'ın esir hapishaneleri Türklerin zaferi için dua eden Levanten Yahudileri'yle inliyor. Ben de bunun için dua ediyorum" dedi. "İstanbul Yahudileri'nin istila masraflarını karşıladığına dair söylentiler ayyuka çıktı, eğer bu doğru değilse bile, ki böyle iftiralar her zaman doğru çıkar, ben de öyle olmasını diliyorum. Malta düşünce sağ kalan her Yahudi Tanrı'ya şükredecek."

"Cehennemlik olduklarına göre, kime isterlerse şükredebilirler."

Sabato, Tannhauser'a baktı. "İki İskenderiyeli tutsağın fidyesini, Moşe Mosseri'nin sayesinde bizzat ödedim."

Bors, "Şövalyelerin altınlarının hatırına silah ticareti yapmaktan memnunsun ama" diye fikir yürüttü.

Sabato, "Onlar ortadan kalkmadan önce kârımı artırırsam daha da memnun olacağım" diye karşılık verdi. "Kızgın taşlar için can atmak ne tür bir bağnazlıktır?"

Bors, "Onlar soylu bir silahlı mücadele vererek Tanrı'nın emrini yerine getirmek için bir araya geldiler" diye düzeltti. "Eğer Malta'da Müslümanlara karşı savaşmazsak, ilerde bir gün onlarla Paris'te çarpışmak zorunda kalırız, çünkü asıl amaçları bütün dünyayı fethetmek."

"Biz mi dedin?" diye sordu Sabato.

"Hiç şüphen olmasın, senin de zamanın gelecek" dedi Bors. "Dahası, şövalyeler canilerden oluşan gelmiş geçmiş en güçlü orduyu kurdular." Tannhauser'a baktı. "O adada cehennemi aratmayacaklar ve sen ile ben cesaretimizi denemek için onların arasında olmayacağız." Kederle fıçıya benzeyen yumruğunu sıktı. "Bu doğal düzene yapılan bir tecavüz."

"Mattias adam öldürme ve savaş defterini kapadı. Senin de öyle yaptığını sanıyordum."

Bors, Sabato'ya aldırış etmedi. Dev bir bebek gibi suratını astı. "Bu savaş Saint Quentin'in yanında bahar bayramı eğlenceleri gibi kalacak."

"Hayır" dedi Tannhauser. "İki ihtiyar kadının kilisede adak mumu yakması gibi olacak."

Bors, "Demek kabul ediyorsun" dedi. Umutlanmıştı. "Bu kırmızı gemi üstümüze düşeni yapmamız için son şansımız. Haydi, gidip savaş sandıklarımızı hazırlayalım ve hemen arabalara yükleyelim. Kader bizi çağırıyor. Sakın bana duymadığını söyleme."

Tannhauser oturduğu yerde kıpırdandı, onun da kanı kaynamaya başlamıştı. Hem Bors'un gözlerindeki siteme dayanmak imkânsızdı. Sabato'nun yüzünde ise, tam aksine planlarının suya düştüğünü anladığını gösteren dehşet dolu bir ifade vardı. Tannhauser Rus altınından yapılmış ortası delik küp şeklinde yüzüğüyle oynamaya başladı. Yüzün ağırlığı aklını başına getirdi.

"Bors" dedi, "sen benim en eski ve en sağlam dostumsun. Fakat üçümüz birlikte zengin olmak için bir anlaşma yaptık ve zengin de olmaktayız. İster batalım, ister çıkalım şu anda başka bir savaşın içindeyiz. Ortaklığımız için bulduğun düsturu hatırlıyor musun, *Usque Ad Finem*? Yani sonuna kadar, yolun ta en sonuna kadar."

Bors kafatası kupasını kafasına dikerek düşündüklerini gizledi.

Tannhauser devam etti, "Oysa İngiliz Kolu seni yaşa, var ol, diye kar-

şılardı. Gitmek için bu son fırsatı kaçırmak istemiyorsan, git. Burada kimse senin vefasız olduğunu düşünmez."

Tannhauser, Bors'un gözlerinin içine baktı. Yara izleriyle ve kırışıklıklarla dolu yıpranmış yüzüne gömülmüş gri gözbebeklerinin etrafında sarı bir hale vardı. Bors, İslam âlemine karşı açılmış Haçlı savaşına katılmayı seçerse, Tannhauser da onunla birlikte yola çıkacaktı. Bors birilerinin kendisi için fedakârlık yapmasını bekleyecek türden bir adam olmadığı için bunu bilmiyordu, ama Sabato heyecanla nefesini tutmuş bekliyordu. Dana dolu bir sürahi daha getirdi. Bu ciddi görüşmenin cazibesinin etkisini azalttığının farkındaydı. Bors homurdanarak kupasını doldurdu.

"Belki de bu masada oturan tek sünnetsiz adam olmam bir tesadüf değildir" dedi.

Tannhauser, "En azından bu uyumsuzluk düzeltilebilir" dedi.

"Önce kafamı kesmeniz gerek."

Tannhauser, "Her iki işlem de yalnızca mizah anlayışını artırmaya yarardı" diye karşılık verdi. "Haydi, artık bize kararını söyle. Bizimle misin, yoksa o yobazlarla mı?"

Bors, "Dediğin gibi, batsak da, çıksak da bir anlaşma yaptık" diye homurdandı. Kupasını kaldırdı. "Acı sona kadar."

Sabato Svi rahatladı, yanaklarını şişirerek soluğunu koyuverdi.

Tannhauser ayağa kalktı. "Gidip malımızı satalım."

Tannhauser odasında üzerini değiştirdi. Çapraz altın şeritli koyu kırmızı ipekten bir düğmeli ceket giydi. Kabzası gümüş leopar başı şeklindeki Julian del Rey kılıcını kuşandı. Tıraş olacağı yerde elini hafif uzamış sakalına sürttü. Aynası yoktu ama sakalına rıhtım bölgesindeki en muhteşem biçimi verdiğinden emindi. Bors belli belirsiz alaycı bir tavırla sokaktan ona seslendi. Tannhauser dışarı çıktı.

Seksen iki tekerlekli öküz arabaları dışarıda bekliyordu, iri hayvanlar güneşin altında kayıtsız duruyorlardı. Arabalara barut, pirinç top gülleleri, odun kömürü ve kurşun külçeleri yüklenmişti. Gasparo Burak'ın dizginlerini tutarken, Bors doru atının üzerinde sabırsızca oturuyordu.

Tannhauser, "Gasparo, günün nasıl geçiyor?" diye sordu.

Gasparo on altı yaşında, güçlü kuvvetli bir delikanlıydı. Utangaçtı ama tek kusuru buydu. Cevap vermek yerine sırıttı, hatırı sorulduğu için utanmıştı. Tannhauser hafifçe delikanlının sırtına vurdu ve Burak'a döndü. Hayvana duyduğu sevgi yine içini sonsuz bir sevinçle doldurdu. Burak, bir Türkmen Ahal Teke atıydı, eskiler bu türü kutsal kabul etmişler ve Nisayalı adını vermişlerdi. Cengiz Han da bu cins bir ata binerdi. Ahal Teke atı en hızlı, en güçlü ve en zarif cinsti. Doğuştan gelen ihtişamıyla başını yukarı kaldırdı. Tüyleri yeni basılmış altın pa-

ra, kısa kuyruğu ile perçemli yelesi buğday rengindeydi. Tannhauser atını koyun yağı ve arpayla beslerdi. Ortakları razı olsa atını Oracle'da barındırırdı. Burak kartalı andıran Romalı burnunu eğdi. Tannhauser hayvanı okşadı.

"Sen en güzelsin" dedi. Burak burnundan bir homurtu çıkardı ve uzun boynunu salladı.

Tannhauser atına bindi ve her zaman olduğu gibi yine kendini Sezar gibi hissetti. Burak geme ihtiyaç duymazdı. At ile binicinin birbirine bağlılığı tamdı. Burak sanki bu sefer tamamıyla kendi fikriymiş gibi yürümeye başladı. Arabaların sürücüleri kırbaçlarını şaklattılar. Öküzler koşumlarını gerdi ve araba katarı limana doğru yola koyuldu.

Sicilya bir bütün olarak topluma uyum sağlayamayan mizaca sahip kişiler için sıkıcı bir yerken, binlerce yıldan beri düzinelerce fatih görmüş olan Messina, her türden yabancıya, üçkâğıtçıya ve girişimciye açık bir şehirdi. Bağımsız bir cumhuriyetti ve nüfusu Roma kadar kalabalıktı. O günlerde adayı soyup soğana çevirmekte olan son (İspanyol) istilacılar da Romalı, Arap, Norman ve diğer bütün istilacılar kadar az önemsenmişlerdi. Boğazın karşısında iki mil mesafedeki Calabria, mabediyle zengin ve çalkantılı bir yerdi. Aşağı ve yukarı tabakadan çok sayıda kanunsuzu barındırıyordu. Vali İspanya Krallığı için, bir yıl içerisinde adanın beş yılık gelirinden fazlasını yağmalamıştı. Engizisyon, Kilise adına adam kaçıranlardan, katillerden, hırsızlardan gerçek bir ordu oluşturmuştu. Rütbeliler arasında şövalyeler, baronlar, tacirler, zanaatkârlar ve her türden suçlular vardı. Ordunun büyük bölümünü sivil polis kuvvetlerinin oluşturdu aşikârdı. Tannhauser gibi bir adamın servet yapacağı bir yer olarak eşi benzeri yoktu.

Messina Körfezi, güçlendirilmiş mendireklerle ve denize hâkim abidevi cephaneliğin topuyla korunan, orak biçiminde mükemmel bir limandı. Gerisinde, gözetleme ve çan kuleleri öğle sıcağıyla çarpılmış surlarla çevrili eski şehir bulunuyordu. Geniş rıhtımları, gemi direkleri, serenler ve yelkenlerle doluydu ve sudan sıçrayan parıltılı ışıkta sahile sepetler ve balyalar istiflenmiş mavnalar gidip geliyordu. Denizcilerin çoğu, Türklerin niyetleri iyice anlaşılana dek bu tehlikeli günlerin geçmesini beklediği için, bir avuç balıkçı teknesinin, kosterin ve açıklarda devriye gezen bir İspanyol kalyonunun haricinde deniz sakindi.

Hospitalier'nin iskelesi Oracle'a iki saat mesafedeydi. Tannhauser ile maiyetindekiler kaldırım taşlarının üzerinde tangırdıyarak antrepoların, halat bükme yerlerinin, baharat depolarının, tahıl ambarlarının, umumhanelerin, sarrafların ve kendilerininkine benzeyen meyhanelerin önünden geçiyorlardı. İçinde devasa tekerlek pedallarını esirlerin çalıştırdığı vinçleri, kalafata çekilmiş üstüpü ve zift kokuları içinde serilmiş yatan kadırgaları, yeni yüzülmüş kuzularla birlikte işkembe ve paça kızartan yiyecek satıcılarını, sinekler üşüşmüş pis kokulu araba-

lara küreklerle hayvan dışkısı atan sokak çöpçülerini, kolsuz bacaksız dilencileri, yalınayak çocukları, pazarcılarla bağıra çağıra pazarlık yapan kadınları, sakladıkları bıçaklarıyla kurumlanan çeteleri, küfür eden binlerce sesi ve çalışan binlerce insanı arkalarında bıraktılar. Şehirdeki girişimlerin akıl almaz boyutlara ulaşmış olduğunu gören Tannhauser, Sabato Svi'nin yeteri kadar zengin olmadıkları konusunda haklı olduğunu anlamıştı. Eve dönüş yolunda Dimitrianos'a uğrayıp hatırını sormaya ve yolculuk için erzak tedarik etmeye karar verdi.

Couronne, baştan kıça yirmi dört metre uzunluğunda, bordası yalnızca altı metre olan bakımlı bir gemiydi. Tarikat'ın bütün gemileri gibi hız ve saldırı için tasarlanmıştı. Gövdesi siyaha boyanmıştı. Devasa Latin yelkenleri kan kırmızıydı. Üzerine dokunmuş altın haç göz kamaştırıyordu. İskelede gemiyi karşılamaya gelmiş yaklaşık yirmi kadar kolsuz, uzun siyah cüppeli Malta Şövalyesi duruyordu. Hepsi de cüppelerinin üzerine kılıçlarını takmışlardı ve herhangi bir tehlikeye karşı hazır görünüyorlardı. Tannhauser şövalyelerin kısa zaman önce Tarikat'ın en uzak manastırlarından geldiklerini düşündü. Gerçekten de bazılarının yüz hatları belirgin biçimde Germenleri ya da İskandinavları andırıyordu. Diğerleri de büyük olasılıkla İspanyol ya da Portekizli'ydi. Sırayla aralarında duran incecik bir biraderlerini kucaklıyorlardı. Adam bir başkasına sarılmak için dönünce, Tannhauser, Oliver Starkey'i tanıdı. Göz göze geldiler. Tannhauser selam verdi ve gülümsedi. Starkey'in ince kemikli yüzünden bir tedirginlik ifadesi geçti, ama o da gülümsedi ve başıyla selam verdikten sonra kardeşlerine döndü. Tannhauser Bors'a bir el işareti yaptı.

"Kaptanla işimizi halledelim. Sonra da Starkey Birader'i buluruz."

Tannhauser ana borda iskelesine adımını atar atmaz, Bors uyarmak istercesine uzanıp kolunu tuttu. İskelenin başından güneşi arkalarına almış üç adam iniyordu. İkisinin üzerinde Dominiken cüppesi vardı. Garip bir grup oluşturuyorlardı çünkü biri cüssece diğerlerinin iki misliydi. Arkalarından yirmi yaşlarında güzel siyah bir ceket giymiş, kırbaç kadar zayıf bir İspanyol geliyordu. Gözleri ve ağzında ahlaksız bir ifade vardı. Görünüşü bir katili andırıyordu. Belinde hem bir kama hem de bir kılıç asılıydı. Keşişlerin iri yapılı olanı hem bir prens gibi vakur, hem de bir düşkün gibi tevazuyla yürüyordu. Yolları kesişecekti. Güneşin parıltısından çıkınca Tannhauser keşişin yüzünü gördü ve bir elin karnını kavrayıp sıkıştırdığını hissetti.

"Ludovico Ludovici" dedi.

"Engizisyon yargıcı mı?" dedi Bors.

Tannhauser'ın yaşadığı dünya sıradan insanlara çok geniş gibi gelebilirdi, ama malum seçiciliği yüzünden üzerinde hareket ettiği haritadan daha küçüktü. Alçaklığın haritası hâlâ küçüktü. Kafatasının etrafında derisinin gerildiğini hissediyordu.

"Ludovico, Petrus Grubenius'u kazığa yolladı" dedi.

Bors onu omuzlarından tutup Ludovico'nun yolundan çevirmeye çalıştı. "Geçmiş geçmişte kaldı. Biz işimize bakalım."

"Ben bir hayvandım. Petrus beni bir insan haline getirdi. O benim öğretmenimdi, dostumdu."

"Savaşamayacağın düşmanı bağrına basmak aptallıktır."

Tannhauser, Bors'un ağırlığı altında eğildi ve bir adım geri çekildi, ama gözlerini Ludovico'nun yüzünden alamıyordu. Yaklaşırken Engizisyon yargıcının kendisini incelediğini gördü. İki ağır sırt çantasının altında ter döken solgun benizli, mağrur ifadeli kısa boylu keşiş, pis bir mezbeleliğin etrafından dolaşır gibi yanlarından geçmeye yeltendi, ama Ludovico son anda durdu ve yüzünde nazik bir ifadeyle Tannhauser'a baktı ve yüzü balmumu gibi olan meslektaşını gösterdi.

"Messina'daki Engizisyon elçimiz Peder Gonzaga'yı takdim etmeme izin verin."

Ludovico'nun böyle oyalanmasına şaşıran Gonzaga başıyla selam vermeyi başardı.

"Bu da, Anacleto."

Ruhsuz genç İspanyol soğuk gözlerle Tannhauser'a baktı."

"Ben Ludovico, ama bu açıdan bakıldığında siz öncelikli görünüyorsunuz."

Ludovico'nun, altında canavarlar saklanan, ama yüzeyi rüzgârsız sakin bir denizi andıran sesi sanki üzerine devrildi. Bors'u işaret ederek," Carlisle'lı Bors" dedi. Sonra başını hafifçe eğdi. "Yüzbaşı Mattias Tannhauser."

İsmi Ludovico'nun dikkatini çekmişti. "Ününüz sizden önde gidiyor."

Tannhauser, "Her horoz kendi çöplüğünde öter" dedi.

Tannhauser'ın sözünü sakınmaması Ludovico'u şaşırttı. Nefsine düşkün izlenimini veren ağzında sanki ömründe ilk kez gülümsemeyi öğrenmiş gibi bir tebessüm belirdi. Gonzaga gırtlağından hakarete uğramışçasına hızlı bir soluk koyuverdi. Anacleto, avluda kuş izleyen bir kedi gibi Tannhauser'a bakıyordu. Bors da Anacleto'ya baktı. Parmakları bir bıçak tutmayı istercesine kıpırdanıyordu.

Ludovico, "Siz bir filozofsunuz" dedi. "Hem de keskin dilli bir filozof."

Eski nefreti yeniden harlanmasına rağmen, Tannhauser keşişe ısındığını hissetti. Adam tahmin ettiğinden daha tehlikeliydi. Tannhauser başını iki yana salladı. "Nezaketiniz gururumu okşadı. Ben talihli, ama basit bir adamım."

Bu kez Ludovico yüksek sesle kahkaha attı. "Ben de aciz bir rahibim."

Tannhauser, "Öyleyse, dürüstlükte hemfikiriz" diye karşılık verdi.

Bu kez Gonzaga efendisinin söylediklerine şaşırmıştı.

Ludovico, "Söyleyin Yüzbaşı Tannhauser, beni nereden tanıyorsunuz? Daha önce karşılaşmış olsaydık, mutlaka hatırlardım" dedi.

"Sizi yalnızca bir kez, seneler önce uzaktan görmüştüm. Mondovi'de."

Ludovico, hafızasında ayrıntılı ve geniş bir sahneyi bulup çıkarmaya çalışır gibi başını kaldırıp uzaklara baktı ve başını salladı. "Benim haricimde, meydandaki en uzun boylu adam sizdiniz." Gözlerini yeniden Tannhauser'ın yüzüne çevirdi. Yüzünden belli belirsiz bir acı geçti ve Tannhauser ikisinin de aynı alevli direği, aynı hayvansı güruhun alkış ve tezahüratını hatırladıklarını anladı.

Ludovico, "Dünya o zaman olduğu gibi bugün de kötülükle dolu. Şeytanın işlerinin delilleri her yerde apaçık görülüyor" dedi.

"Bu söylediklerinizi inkâr edemem" dedi Tannhauser.

"Piemonte'de kötülük kol geziyordu" dedi Ludovico. "İnancın saflığı, savaş ve ortaya çıkan habis öğretiler yüzünden zarar gördü. Disiplinin yeniden sağlanması gerekiyordu. Suçlulara dahil olmadığınıza memnun oldum."

Tannhauser iskeleye tükürdü ve balgamı çizmesiyle örttü.

"Benim kötülüklerim sizin gibi birinin dikkatini çekmeyecek kadar bayağıdır" diye karşılık verdi. "Mondovi'de siz sıra dışı adamları öldürdünüz. Sıra dışı bilgilere sahip adamları. Petrus Grubenius gibi."

Ludovico'nun gözlerinin ışıltısındaki değişim kurbanının adını hatırladığını belli etti, ama bir şey söylemedi. Tannhauser doğruca güneyi, Siracusa tarafını gösterdi.

"Arhimedes'in, toprağın üzerine matematik formülleri yazdığı için okuma yazma bilmeyen bir Romalı asker tarafından öldürüldüğü yer de buradan fazla uzak değil." Yeniden Ludovico'ya döndü. "Yüzyıllar geçmesine rağmen, Roma'nın bilgili insanlara duyduğu takdirin azalmadığını bilmek insanın içini rahatlatıyor."

Orada olan hiç kimse, o ana dek bir Engizisyon üyesinin cinayetle itham edildiğini duymamıştı. Bunu iki kez üst üste duyan Bors ile Gonzaga'nın hayretten benizleri soldu.

Ludovico bu sözleri soğukkanlı bir tavırla karşıladı. "Benim içimi rahatlatansa düzenin anarşi üzerinde kazandığı zaferdir. Ve düzenin düşmanı olan dinsel sapkınlıklar, bilgili insanların kibrinde yuvalanır. İlahi sözleri duyan insanın bilgiye ihtiyacı kalmaz, çünkü bilgide erdem yoktur ve çoğunlukla da insanı sonsuz karanlığa götürür."

"Bilginin erdem kazanmayı garantilemediği konusunda sizinle aynı fikirdeyim, çünkü ispatı tam karşımda duruyor." Tannhauser, Bors'un gözlerindeki delici bakışları hissedebiliyordu, ama aksiliği üstündeydi. "Karanlığa gelince, oraya giden bilgiden daha geniş yollar var."

"Tanrı korkusu olmadan bilgi neye yarar?"

"Tanrı bizi korkutmak için vekil olarak insana ihtiyaç duyuyorsa

eğer, O'nun ne kadar yetersiz yollara başvuran bir tanrı olduğunu söylemek zorundasınız."

"Ben Tanrı'nın vekili değilim" dedi Ludovico. "Daha doğrusu Tek ve Gerçek Kilise'nin vekiliyim." Mendirekteki şövalyeleri işaret etti. "Kahramanlıklarını sizin de teslim edeceğiniz şu soylu Baptist şövalyeleri, Haçlıları İslam'a karşı savunmak için geldiler. Kilisenin hayatta kalmak için mücadele ettiği savaş çok daha vahim. Her köşeden ona karşı birleşen ve saldırmaya hazır olan düşmanlar artık çok daha korkunçlar. Ve düşmanın en kötüleri de Kilise'nin bağrında yetişip yayılıyorlar. Kilise'nin savaşının süresi aylarla, hatta yıllarla değil binyıllarla ölçülecek. Ve tehlikede olan, yalnızca bir ordu, bir ada veya insanlar değil, sonsuza dek bütün beşeriyetin kaderidir. Öyleyse benim görevim etrafa korku yaymak değil Petrus'un Hazreti İsa'nın cemaatinin temeline yerleştirdiği kayayı savunmaktır."

"Bu şövalyeleri gerçekten takdir ediyorum" dedi Tannhauser, "ama buraya dünyanın en cesur savaşçılarına karşı kılıç sallamak için geldiler, güçsüzlere eziyet etmek ve mazlumları idam etmek için değil."

"Ve mükâfatları da Azizler Cenneti olacak. Ama siz de bir kılıç kuşanın. Yüreğinizin derininde, Tanrı'nın sesini bile duyacabileceğiniz o yerde, beni ortadan kaldırmakla Tanrı'nın dünyasını kötülüklerden temizleyeceğinize inanıyorsanız, şimdi hemen kılıcınızı çekmenizi ve beni yere sermenizi istiyorum."

Adam konuştukça Tannhauser gitgide ondan daha çok hoşlanmaya ve gerçekten de onu öldürüp yere sermekle dünyayı büyük bir felaketten kurtaracağına iyiden iyiye inanmaya başlamıştı. Gülümsedi. "Sizinle daha fazla münakaşa etmeyeceğim, çünkü sizi mağlup edemeyeceğimi kabul ediyorum."

"Meydan okumanızda samimiydiniz" dedi Ludovico. "Arkadaşınız da sizin kavga edeceğinizi zannetti."

Tannhauser Bors'a baktı. Gerçekten de üzerine atılacak gibi duruyordu. Tannhauser'ın yüz ifadesini görünce biraz da mahcup bir tavırla gevşedi.

"Dünyayı kötülüklerden temizlemek benim amacım değil" dedi Tannhauser. "Tam aksine servetimi artırmaya ve ömrümün yettiği kadarıyla bütün ahlaksızlıkları tatmaya kendimi adayacağım. Ben Tanrı'dan uzun süre önce yüz çevirdim."

"İnan bana kardeşim, O'nun benim içimde yaşadığı ne kadar kesinse, senin içinde de yaşadığı o kadar kesin" dedi Ludovico. "Ve beni yaptığım her amelden hesaba çekecekse, seni de kendi amellerinden mutlaka çekecektir."

"Öyleyse, belki de hesap gününde sanık yerinde sizinle yan yana duracağız."

Ludovico başını salladı "Bundan da hiç şüphemiz olmasın."

Ludovico olan bitenden şaşkına döndüğü her halinden belli olan, ama aynı zamanda ellerindeki çantaları düşürmemek için büyük mücadele eden Gonzaga'ya baktı. Sonra yeniden Tannhauser'a döndü.

"O gün gelinceye dek Tanrı'nın ikimizi de günahlarımızdan arındırması için dua edelim."

"Ben, siz rahiplerin o yetkiyi yalnızca kendinize sakladığınızı zannederdim."

Ludovico, "Skolastik felsefe, fikirler değişir der" diye karşılık verdi. "Rahipler sizi günahlarınız yüzünden çekeceğiniz cezadan, yani lanetlenmekten kurtarabilir, ama bazı yüksek mercilerin ileri sürdüğü üzere, kötü niyetle günah işlemek kalbin inadı olarak tarif edilir ve o zaman onu ancak ve ancak keder parçalayabilir."

"Siz de bugüne kadar epey keder verdiniz" dedi Tannhauser.

"Kim vermemiştir ki?" Bekledi ve Tannhauser evet der gibi başını salladı.

Ludovico devam etti. "Eğer keder Tanrı'nın lütuf kapısını açacaksa, hangi dürüst adam ondan sakınır?"

Tannhauser cevap vermedi. Ludovico belli belirsiz hüzünlü bir ifadeyle gülümsedi.

"Ama ben sizi işinizden alıkoyuyorum. Hiç utanmadan Tanrı hakkında kötü sözler sarf etmenize rağmen, ayrılmadan önce belki naçiz bir rahibin günahınızı bağışlamasını kabul edersiniz. Bu sizinkini rahatlatmasa da benim vicdanımı rahatlatacak."

Tannhauser gözucuyla Anacleto'ya baktı ve tamahkâr dudaklarında hafif bir tebessüm yakaladı. Durakladı. Ama onun tabiatında kabalık yoktu. Başını eğdi. Ludovico elini kaldırdı ve haç işareti yaptı.

"*Ego te absolvo a peccatis tuis in nomine Patris et Fili et Spiritus Sancti, Amen.*"

Tannhauser başını kaldırdı. Ludovico'nun hayatında gördüğü en soğuk bakışlara sahip olduğunu fark etti.

Tannhauser, "*Esselamünaleyküm ve rahmetullah ve berekâtühu*" dedi.

"Tekrar görüşene kadar" dedi Ludovico.

"Ben kendi yakacağımı getiririm."

Tannhauser, Dominiken rahibinin, ardında nefes nefese çantaları taşıyan Gonzaga'yla uzun adımlarla uzaklaşmasını izledi. Vücut yapısı kurdu andıran Anacleto en arkadan gidiyordu. On adım gittikten sonra dönüp omzunun üzerinden geriye baktı. Tannhauser gözlerini kaçırmadı. Anacleto döndü ve üçlü limanın karmaşası içinde gözden kayboldu.

"Hepimize işkence çektirmek mi istiyorsun? Hiç böyle bir budalalık görmedim."

"Kartal solucan avlamaz" dedi Tannhauser. "Ludovico'nun avı Malta Şövalyeleri."

Bors, "Senin için dua ederken adamın yüzünü gördüm" dedi. "Sanki seni darağacına gönderiyor gibiydi. Ya da yakmaya. Adam seni takdis etmedi, lanetledi, bu sözümü unutma."

Tannhauser Bors'un sırtına vurdu. "Takdis veya lanet, artık ikisine de inanmıyorum nasıl olsa, haydi işimize bakalım."

Tannhauser, geminin kaptanı Şövalye Giovanni Castrucco'yu tanıyordu, bu yüzden de nezaketle karşılandılar ve Bors ile ikisi yükleme senedini damgalatmak, gemi veznedarına onaylatmak ve bütün günlerini alacak olan yükleme işini düzenlemek üzere gemiye davet edildiler. Ödeme Venedik'teki banka hesaplarına geçirilecekti. Tarikat borcuna son derece sadıktı. *Couronne* gece yarısı meddücezir zamanında limandan ayrılacaktı. Öncü Türk kolları her an ortaya çıkabilirdi ve Castrucco bir ablukayla karşılaşmak istemiyordu. İş bitince Tannhauser ile Bors iskeleye indiler ve Oliver Starkey'le karşılaştılar. Tannhauser ile Starkey el sıkıştı.

"Starkey Birader. Sizinle karşılaşmak beklemediğim bir zevk oldu benim için."

"Tannhauser." Starkey dönüp Bors'un da elini sıktı. "Ve Carlisle'lı Bors."

Memleketlisinin adını alaycı bir memnuniyetle söylemişti. Bors'un lakabı oldukça abartılı ve soylu biriymiş gibi gösterişliydi, ama "Tannhauser" da öyleydi. Bu isimleri Milano'da paralı askerlik yapacak yer aradıkları sırada bir şişe brendi içerken seçmişlerdi. Bors'un doğduğu haritalarda gözükmeyen çamurlu çukur en azından Carlisle'a yakın bir yerdeydi. "Tannhauser" adı da eski bir halk ozanının yazdığı, başı kadınlarla belaya giren ve sonunda Tanrı'nın Şehri'nden sürgün edilen bir şövalyenin hikâyesini anlatan bir halk şarkısından alınmıştı. Ama yasal olsun ya da olmasın, bir adın kendine has bir gücü vardı ve isimleriyle gurur duyuyorlardı.

Tannhauser, "Bu geç vakitte sizi Messina'ye getiren şey nedir?" diye sordu.

"Sen" dedi Starkey.

"Eğer daha fazla adama ihtiyacınız varsa, birkaç kişi toplayabilirim, ama tamamı ayaktakımından ve çoğu da sarhoş olur..." Starkey'in yüzündeki bariz ilgiyi fark edince durdu. "Kusuruma bakmayın, görgü kurallarını unuttum. Gelip tavernamızda bizimle bir akşam yemeği..."

"Beni affet, Tannhauser ama daha fazla saklayamayacağım." Starkey'in tedirginliği çok barizdi. "Ben buraya alışveriş için gelmedim, senden bir iyilik istemeye geldim."

"Siz benim dostumsunuz. Sizin için ne yapabilirim?"

"Üstadı Azam'ın acil emriyle Büyük Türk Ordusu'na karşı verilecek savaşta bizimle ortak hareket etmeniz için size yalvarmaya geldim."

Tannhauser gözlerini kırpıştırdı. Gözucuyla Bors'a baktı.

62

Bors bıyıklarını sıvazladı ve dudaklarını yaladı.

Starkey, "Uzun lafın kısası, Üstadı Azam bize katılmanı istiyor."

"Malta'da mı?"

"Malta'da."

Tannhauser Starkey'e öyle bir inanmazlık ve korkuyla baktı ki Bors ellerini dizlerine dayayıp kahkaha atmaya başladı. Gerçekten de öyle keyifle ve yüksek sesle gülüyordu ki yelkenleri bağlayan denizciler ile yük arabalarını boşaltan kan ter içindeki işçiler işlerini bırakıp şaşkınlıkla ona baktılar.

15 mayıs 1565, salı

Oracle Tavernası; Messina Kapısı; Neptune Tepeleri

Tannhauser *Couronne*'dan keyfi kaçmış halde döndü. Aksiliği üzerindeydi. Starkey onu savaşta yanlarında yer almaya ikna etmek için her yolu (ahlaki, siyasi, mali, dini ve etnik sebepler öne sürmüştü) denemişti. Şan, şeref, servet ve Roma'nın minnettarlığını vaat etmişti. Yalvarmış, tatlı dille kaldırmaya çalışmış ve gözdağı vermişti. Clairvaux'lu Aziz Bernard uzmanı Aquino'lu Aziz Tommaso'nun *Summa* adlı eserlerinden alıntılar yaptı, eski ve yeni kahramanlardan misaller verdi. Tannhauser'ı korkaklıkla suçlamak haricinde her şeyi yaptı. Ancak Tannhauser Tarikat adına savaşması için öne sürülen bu rüşvet ve tekliflere kararlılıkla ret cevabı verdi. Starkey'nin tabiriyle "Malta Destanı" onsuz başlamak zorunda kalacaktı. Yıllardan beri adam öldürmemişti. Böyle işler vicdanını genelde rahatsız etmezdi, ama yine de can almak özlediği bir şey değildi. Sabah çektiği zahmetin karşılığı olarak kendini ambarın arka tarafında bir banyoyla ödüllendirmeye karar verdi. Bors yanında sessizliğe gömülmüş ve canı sıkkın halde geliyordu. Oracle'a yaklaşırken Bors başıyla kapının dışındaki gölgeliğe bağlanmış atı işaret etti ve "Bela" dedi.

Tannhauser atın, eyeri ve örtüsü oldukça pahalı, şahane bir doru kısrak olduğunu fark etti. Birkaç istisnanın dışında tavernanın müşterilerinin böyle bir ata sahip olma şansları, Kardinaller Akademisi'ne girme şanslarından daha azdı. Oracle'ın kapısının önünden geçip ahıra doğru ilerlerken Tannhauser içeri göz atmak için başını uzattı ve olağandışı bir karışıklık olduğunu gördü. Beş para etmez ayyaşlar, bir kavga seyrediyor gibi omuz omuza vermiş bağrışıyorlardı. Hemen atından indi, Burak'ın dizginlerini Bors'un eline tutuşturdu ve su görmemiş kafaların üzerinden neler olup bittiğini görmek için eşikte durdu.

Salonun ortasında, üzerinde orman yeşili binici giysisi bulunan uzun boylu ve sıska bir kız, kollarını iki yana kanat gibi açmış, bir derviş gibi dönüyordu. Yarım daire halinde etrafını çevirmiş kimi oturan kimi ayakta duran kaba saba müşteriler, Sicilya argosuyla ahlaksız teklifler haykırıyor, kızın kafasına peynir, ekmek ve mum parçaları fırlatıyorlardı. Kızın deli olduğu belliydi. Küfür ve çerçöp bombardımanı altında ol-

masına rağmen, bunun için kimse onu suçlayamazdı. Bütün bunlar yetmezmiş gibi, işkencecilerinin ilkel fantezilerini tahrik etmek istercesine, dönerken ezgiyle adını haykırıyordu.

"Tannhauser! Tannhauser! Tannhauser!"

Tannhauser içini çekti. Daha etkili görünmesi için kılıcını düzeltti ve ne yaptığını gayet iyi biliyormuşçasına bir tavırla tavernadan içeri daldı.

Hödükler eğlenceye öyle dalmışlardı ki içeri girdiğini ancak bir iki kişi fark etti. Bu durum öfkesini daha da arttırdı. Bodur, öküz gibi kalın boyunlu bir adam oturduğu yerden arkaya eğilirken, kıza bir çöp parçası atmak için kolunu havaya kaldırdı. Tannhauser adamı ensesinden yakaladı ve yüzünü masaya öyle şiddetle çarptı ki masanın diğer tarafı havaya fırladı ve masada oturanların üzerine yağmur gibi bira yağdı.

"Biranızı için, domuz herifler" diye kükredi.

Patırtı birden kesildi. Kız dönmeyi bıraktı ve en ufak bir baş dönmesi belirtisi bile göstermeden Tannhauser'a baktı. Loş ışıkta görebildiği kadarıyla kızın bir gözü gri, diğer gözü ise kahverengiydi. Dengesiz mizacın kesin bir işaretiydi bu. Her birinin rengi, içinde ışıldayan ruha kusursuz biçimde uyduğundan ve maruz kaldığı zulme rağmen gözleri hâlâ parladığı için Tannhauser şaşkına döndü. Eğer yüzü biraz yamuk, bedeni fazla cılız ve saçları da ayna yardımı olmadan bizzat kendi tarafından kesilmiş gibi görünmeseydi, bu kızla sevişmenin nasıl bir şey olacağını merak edebilirdi. Elbiseden pek bir şey belli olmuyordu, ama tecrübeli gözleriyle göğüslerinin muhteşem olduğunu tahmin etti. Şaşkınlıkla deri pantolonunun ön tarafının hızlı ve hoş biçimde sertleştiğini fark etti.

Kız kulağında müzik gibi çınlayan bir sesle "Tannhauser" dedi. Gözleri yüzüne değil göğsüne takılmıştı, ama sinirli olmaya hakkı vardı.

"Hizmetinizdeyim, Sinyorina" dedi ve eğilerek gösterişli bir selam verdi.

Kız gözleri ışıldayarak ona bakıp geçti ve öküz boyunlu bir herif sendeleyerek yerinden kalkacak kadar kendini toplayıp yumruklarını havaya kaldırırken Tannhauser döndü. Sersemlemiş bakışları düşmanını bulamadan, Bors arkadan gelip acımasız bir hazla adamın tepesine bindi. Kız sanki bayağı ortamlarda böyle şiddet sahneleri görmeye alışkınmış gibi, birbiri ardına çıkan insanlık dışı olaylardan hiç rahatsız olmamış görünüyordu.

Tannhauser'a Fransızca olarak "Fransızca biliyor musun?" diye sordu.

Tannhauser öksürdü, omuzlarını dikleştirerek aynı dilde, "Tabii" diye yanıt verdi. Kendince takdire şayan bir akıcılıkla kıza adını sordu.

"Amparo."

Tannhauser, güzel, diye düşündü. Kendine ait korunaklı bölmesini işaret etti. Tavrında egzotik döşemesi ve eşyalarıyla övündüğünü gös-

teren en ufak bir belirti bile yoktu. "Matmazel Amparo, gelin lütfen. Şuraya geçelim."

Amparo, gözleri hâlâ Tannhauser'ın göğsünde, başını iki yana salladı ve sel gibi hızla bir şeyler söyledi. Tannhauser tek bir kelimesini bile anlayamayacağını fark etti. Daha doğrusu, beş kelimeden birini anlayabiliyor, gerisi karmakarışık halde ağzından dökülüyor ve Tannhauser'ı sersemletiyordu. Ailesinin yanında Almanca konuşarak büyümüştü. On iki yaşında bir oğlan çocuğuyken, Yeniçeri eğitimi esnasındaki katı disiplin onu yabancı dillere ve yabancı dillerde yazılmış metinlere hâkim olmaya zorlamıştı. Sonradan İtalyancayı nispeten daha kolay öğrendi. Sadede gelmeden önce her bir cümlesini belagatin sapa yollarında dolaştıran Petrus Grubenius'un yanında kaldığı sürede, Roma lisanının belli mizaçları davet eden o savurganlığına karşı içinde bir sevgi oluştu. Messina'da da az çok İspanyolca konuşabilme imkânı bulmuştu. Ama Fransızca, telaffuz mantıksızlıklarıyla bezeli lanetli bir dildi ve bütün sözcük dağarcığını askerlerden edinmişti.

Kızı susturmak için elini kaldırdı.

"Lütfen" dedi. Gürültücü ayaktakımının sinsi bakışları üzerindeydi. Homurtuları ve gaz çıkarma sesleri konuşmayı güçleştiriyordu. Kapıyı işaret etti. "Dışarıda konuşalım."

Amparo peki der gibi başını salladı. Tannhauser'ın korumak için uzattığı kolunu görmezden geldi ve hoplaya sıçraya önünden geçip sahile, gölgedeki atların durduğu yere doğru gitti. Tannhauser yanına gittiğinde kızın, Bors'un doru kısrağın yanına bağladığı Burak'a dalmış halde buldu. Attan anladığı belliydi.

"Bu Burak" dedi Tannhauser. Yine İtalyancaya dönmüştü ve eğer ağır ağır konuşursa anlaşılacağını umuyordu. "Ona Peygamber Hazreti Muhammed'in kanatlı atının adını verdim."

Kız döndü ve ilk kez gözlerinin içine baktı. Tam anlamıyla güzel değilse de, etrafına güçlü bir cazibe yayıyordu. Şimdi sol gözünün arkasındaki kemiğin çöküklüğü nedeniyle çarpık olan yüzü, Tannhauser 'ı rahatsız eden bir esriklikle parladı. Tavernada takındığı tutuma aykırı saf bir masumiyet içindeydi.

Tannhauser yine güdük Fransızcasına başvurdu. "Lütfen söyleyin, size nasıl yardım edebilirim?"

Amparo onunla karşısında saf bir çocuk varmış gibi konuşurken, ses çıkarmadan dinledi ve kızın neden bahsettiğine dair bir fikir edinmiş olsa da kızın tam olarak neden bahsettiğini anlayamıyordu. Kız oldukça uzun bir süre, çıplak bir adam (bu ayrıntıyı yanlış anlamış olması da mümkündü), Burak'ı işaret ederek bir at, ağzında ateş olan bir köpek ve esrarengiz hayalleri andıran başka şeyler hakkında saçmalayıp durdu. Bu bilmecelerin arasından zor da olsa kızın hanımının, Madam La Penautier adındaki kontesin (daha aşağısı değil) kendisini,

şehrin ilerisindeki tepelerde bulunan Villa Saliba'ya davet ettiğini anlamayı başardı.

En azından bu kadarını doğrulamak için, "Kontes La Penautier'yi Villa Saliba'da ziyaret etmemi istiyorsun" dedi. Kız başını aşağı yukarı salladı. Anlayabildiği kadarıyla, kız bu görüşmenin amacını açıklamamıştı.

"Özür dilerim" dedi, "ama neden?"

Amparo şaşırmış gibiydi. "Öyle istiyor. Yetmez mi?"

Tannhauser gözlerini kırpıştırdı. Fransız kontesleri ya da hizmetçileriyle (eğer Amparo gibisi varsa) ilgili hiç tecrübesi yoktu. Herhalde bir beyefendiyi her zaman bu şekilde çağırıyorlardı ve belki de hepsinin hizmetçileri bu cini andıran kız kadar tuhaftı, ama büyük bir olasılıkla değildi. Yine de bu yeni bir durumdu ve Tannhauser'ın gururu okşanmıştı. Hem bunda bir zarar da göremiyordu. Tannhauser cevabını oluşturmak için bir an düşündü.

"Kontes'e, Villa Saliba'da yarın kendisi için uygun bir vakitte onu ziyaret etmekten memnuniyet duyacağımı söyleyebilirsin." Bu iğrenç dilde giderek ustalaşmasından memnun, gülümsedi.

"Hayır" dedi kız. "Bugün. Şimdi."

Tannhauser gözlerini karşısındaki sıska gölgeden, Sicilya yazının titreşen sıcağına çevirdi. Mis kokulu banyo beklentisi uzaklara kaçtı. "Şimdi mi?"

"Seni hemen ona götüreceğim" dedi Amparo.

Kızın yüzünde, sanki herhangi bir itiraz karşısında yeniden dönmeye ya da bağırmaya başlayacakmış gibi aniden tehlikeli bir ifade belirdi. Yeniçeriler arasında böyle bir kural olduğu için Tannhauser cinsi latifle epey ileri bir yaşta tanışmıştı ve bugün bakir geçen yıllarını, hayatının karanlık dönemi olarak görüyordu. Bakirliğini yirmi altı yaşında kaybettiğini kimse bilmezdi. Sonuç olarak kadınlara, hak etmediklerini düşündüğü bir güç ve bilgelik bahşederdi. Ancak bir kontesin hatta hizmetçisinin karşısında kaba bir adam gibi görünmek düşüncesi karşısında duraksadı.

"Peki" dedi. "Temiz hava sağlığıma da iyi gelir."

Kıza sevimli olduğunu düşündüğü bir ifadeyle gülümsedi, ama karşılığını göremedi. Amparo döndü hoplaya zıplaya atının yanına gitti ve hayranlık uyandıracak bir kıvraklıkla eyerin üzerine atladı. Bir an kaslı baldırı göründü ve elbisesinin kumaşının altından göğüslerinin büyüklüğüne dair umutlarını doğrulayacak bir hareketlenme oldu. Kız abartılı bir sabırla atın üzerinden Tannhauser'a baktı. Tannhauser tereddüt etti. Böyle, birinin ardına düşüp götürülmeye alışık değildi. Kapıda el eklemlerindeki kanı silen Bors belirdi. Yeşiller içindeki kıza baktı, sonra soran gözlerini Tannhauser'a dikti.

Tannhauser, "Bir hanımefendi kendisini görmemi istiyor" dedi. "Bir kontes, daha aşağısı değil."

Bors edepsizce gürültülü bir kahkaha attı.

Tannhauser, "Yeter" dedi. Burak'a doğru yürüdü.

Amparo duygusuz bir sesle, "Bu senin baban mı?" diye sordu.

Fransızcası Tannhauser'dan iyi olan Bors'un kahkahası kesildi.

Tannhauser atıldı "Hayır, ama babam olacak kadar yaşlı ve şişman."

"Öyleyse neden ondan izin alıyorsun?"

Tannhauser da gülmeyi bıraktı. Kızın böyle bir yorum yapmasına hayret etmişti.

Bors, "Bu yaratık hakkımızdan gelmeden, kontesinin yanına gitsen iyi olur" dedi.

Tannhauser atına atladı. Niyeti öne geçmekti, ama buna fırsat bulamadan kız atını tırısa kaldırdı ve kaldırım taşlarının üzerinde takırdayarak uzaklaştı.

Aşırı sıcak, suyollarını dolduran dışkı ve vızıldayan sinekler yüzünden boşalmış sokaklarda atlarını sürdüler. Şehrin kuzey kapısında, direklere bağlanmış araba tekerleklerinin üzerinde kutsal şeylere küfür edenlerin, oğlancıların ve hırsızların bağırsakları deşilmiş cesetlerinin önünden geçtiler. Derileri güneşten öyle yanmış, etleri öyle kurumuştu ki, kargalar ve kurtçuklar bile cesetlerden uzak duruyordu. Kapının iki yanındaki kulelerin üzerinde gaga darbeleriyle hırpalanmış kelleler vardı. Gözü rahatsız eden bu sahneleri geride bırakıp, havanın fevkalade güzel olduğu ve şahinlerin Peloritani Dağı'nın etrafında daireler çizdiği Neptune Tepeleri'ne tırmandılar.

Kıza sorduğu ihtiyatlı sorular sayesinde Tannhauser, Leydi Penautier'nin Akitanya'da tek başına gayrimenkulünü yöneten sert, becerikli ve genç bir dul olduğu izlenimini edindi. Amparo merhum eş hakkında bir şey bilmiyordu, çünkü adam o gelmeden önce vefat etmişti. Fakat kontesin halinde eşinin varlığını özlediğini belli eden hiçbir belirti de yoktu. Doğru dürüst bir fikir edinememişti ama anladığı kadarıyla, kontes henüz otuz yaşına basmamıştı ve hatırı sayılır derecede de güzeldi.

Amparo'nun badem biçiminde tırnaklı uzun parmakları ve bir kuğu kadar zarif bir boynu olduğunu fark ettiğine memnundu. Koltukaltları terden lekelenmiş yeşil ipeğin altındaki göğüsleri tahmin ettiğinden de iriydi. Artık cılız yerine narin diye görmeyi tercih ettiği vücut yapısı bu gerçeği iyice vurguluyordu. Tannhauser'a hemen hemen hiç bakmamasının nedeni hiç kuşkusuz utangaçlık değildi. Amparo'nun bir İspanyol olduğunu ve genç kızlık çağının büyük bölümünü Barselona'da geçirdiğini öğrenince rahatlamıştı. Kastilya'lı kız ona bir geri zekâlı olduğu izlenimini düzeltme şansı verdi. Oraya hiç gitmemesine ve bu bilgileri başkalarından öğrenmiş olmasına rağmen, limandan ve büyük şehirdeki eski katedralden bahsetti. Amparo bu büyük ilgi karşısında sessiz kalınca Tannhauser yeniden sorularına döndü. Kız en azından her za-

man cevap verme nezaketini gösteriyordu.

O ve hanımı Bordeaux yakınlarındaki bir köyden yola çıkmışlardı, ama bunun haricinde coğrafya kavramı çok zayıftı. Amparo'ya göre Marsilya, Napoli ve Sicilya, devasa bir bilinmeyenin suları üzerine serpiştirilmiş atlama taşlarıydı. Yalnız seyahat eden iki kadın için böyle bir yolculuk had safhada bir cüretkârlıktı, çünkü yanlarına silahlı bir refakatçi almaya bile tenezzül etmemişlerdi. Ama Amparo hanımının peşinden seve seve dünyanın ucuna kadar gideceğini söyledi. Tannhauser'ın tecrübelerinden öğrendiği kadarıyla, böylesi bir bağlılık ücretle tutulmuş insanlarda ya da genel olarak kadınlar arasında görülen bir özellik değildi. Yolculuğun sona erdiğini ilan eden begonvillere ulaştıklarında, Tannhauser iyiden iyiye meraklanmıştı.

Villa Saliba gösterişli tarzda inşa edilmiş bir mermer yığınıydı. Tannhauser böyle bir malikânenin kendisi için çok uygun olduğunu hissetti. Ne var ki, son durak villa değildi. Atlarını su içmeleri için ahıra bıraktıktan sonra Amparo onu beyaz ve kırmızı güllerle kaplı harika bir bahçeye götürdü. Bahçe palmiyelerle ve mersinağaçlarıyla gölgelenmişti. Konumu ve düzenlemesi mükemmeldi. Tannhauser hoşnutlukla her yerde karşısına çıkan ve narin kokuları bastıran manolyalardan burada hiç olmadığını fark etti. Bahçenin ötesinde serin beyaz taştan yapılmış daha küçük, ama yine de görkemli bir ev olduğunu gördü.

Amparo gül tarhlarına gelmeden durdu ve beyaz bir gül fidanının önünde sağlığından emin olmak ister gibi çömeldi. Tannhauser ne Fransızcaya, ne de Kastilya diline benzeyen bir lisanda güle mırıltıyla bir şeyler söylemesini seyretti. Bu kız gerçekten de çok tuhaf bir yaratıktı. Amparo onun zihnini okumuş gibi başını fidandan çevirdi ve meydan okurcasına yüzüne baktı.

"Arap memleketinde, bir zamanlar bütün güller beyazdı, derler."

Amparo tutkulu bir merakla doğruldu. Öbek öbek açmış çiçekleri tuttu ve tekrar ona baktı.

Tannhauser anlatmaya devam etti. "Bir akşam, batmakta olan ayın altında bir bülbülün karşısına işte böyle uzun beyaz bir gül fidanı çıkmış. Bülbül gülü görür görmez âşık olmuş. O zamana dek bülbüllerin öttüğü hiç duyulmamışmış..."

Amparo bu ayrıntıyı doğrulamak hevesiyle, "Bülbüller ötemez miymiş?" diye sordu.

Tannhauser başını iki yana salladı. "Ömürlerini başından sonuna dek sessizlik içinde geçirirlermiş. Ama bu cesur bülbülün bu nefis güle olan aşkı öyle büyükmüş ki, hançeresinden harikulade güzellikte bir şarkı çıkıvermiş ve kanatlarını güle sevgiyle sarmış..."

Durdu. Kız kendinden geçmiş gibiydi. Yüzünde de öyle dokunaklı bir coşku belirmişti ki Tannhauser masalın can alıcı yerini anlatmaya korktu.

"Lütfen, devam et."

"Bülbül gülü göğsüne bastırmış, ama sarılışı öyle tutkuluymuş ki gülün dikenleri kalbini delmiş ve kanatları güle sarılı halde oracıkta can vermiş."

Kızın elleri ağzına gitti, sanki delinen kendi kalbiymiş gibi bir adım geriledi. Tannhauser kırmızı gülleri işaret etti.

"Bülbülün kanı gülün beyaz yapraklarına bulaşmış. İşte bu yüzden bazı güller o zamandan beri kırmızı çiçek açarlar."

Amparo bunu bir süre düşündü. Büyük bir içtenlikle, "Doğru mu bu?" diye sordu.

"Bu bir masal" dedi Tannhauser. "Arapların gülle ilgili başka masalları da vardır çünkü güle özel bir önem verirler. Fakat masalın doğruluğu onu dinleyenin kabiliyetinde gizlidir."

Amparo etrafındaki kan kırmızı güllere baktı.

"Çok acıklı olsa da, ben doğru olduğuna inanıyorum" dedi.

Tannhauser kızın keyfini kaçırmaktan korkarak, "Bülbül ölürken mutluydu mutlaka" dedi. "Diğer bülbül kardeşlerine ötme gücü verdi ve şimdi bizim için ötüyorlar."

Amparo, "Demek bülbül aşkı biliyormuş" dedi.

Tannhauser onaylar gibi başını salladı. Bunu daha önce hiç düşünmemişti.

Karşılaştıklarından beri ilk kez kız başını kaldırıp doğruca gözlerinin içine baktı. Gözleri sandığından daha iriydi. Bakışlarını Tannhauser'ın üzerinde çırılçıplak soyunur gibi gezdirdi.

"Ben aşkı hiç bilmeyeceğim."

Tannhauser neredeyse gözünü kırpacaktı ama kendini tuttu.

"Pek çok kişi öyle sanır" dedi. Aslında o da böyle düşünüyordu, ama bunu söylemedi. "Bazıları aşk bittikten sonra ortaya çıkan çılgınlıktan ve karmaşadan korkar. Kimileri de aşkın ihtişamına layık olamamaktan. Sonunda çoğunun yanıldığı ortaya çıkar."

"Hayır, ben o ötemeyen kuş gibi sevemem."

"Ama o kuş ötme kabiliyetine kavuşmuş."

"Elimden gelse bir kuş olurdum, ama değilim."

Tannhauser garip biçimde kızın cazibesine kapıldığını inkâr edemedi. Nedenini bilmiyordu.

Kız, "Sen altın atın üzerindeki adamsın" dedi.

Artık Fransızca bataklığını geride bıraktıklarından, Tannhauser kızın daha önce tavernada da büyük bir heyecan içinde söylediği bu cümleyi anladı. Altın bir at. Burak.

Omuz silkti. "Evet."

Amparo arkasını döndü ve konukevine doğru yürümeye başladı. Tannhauser da kendini dik başlı bir çocuğun peşinden giden iri ve çirkin bir köpek gibi hissederek onu takip etti. Kalçalarının kedi gibi sa-

lındığını ve kumaşın muhteşem kıvrımlarının kalçasını adeta süslediğini gördü. Evin uzayan gölgesi, bahçeyi ve denizi tepeden gören bir yere konmuş üzeri çiçek desenli minderlerle dolu ahşap bir kanepenin üzerine düşmüştü. Amparo eliyle oturmasını işaret etti.

"Burada bekle" dedi.

Amparo çift kanatlı camlı bir kapıdan içeri girdi, kanatları açık bıraktı ve evin içinde gözden kayboldu. Tannhauser evin ancak yarım metre içerisini görebiliyordu. Tavan, görünüşe göre, Frenkler arasında çok gözde olan klasik mitolojinin sıradan yorumlamalarıyla süslenmişti. Salonun arka tarafı karanlıkta kalıyordu. Ve karanlık ile kapılar arasında, sanki Amparo geçerken ardında cinlere has bir *aura* bırakmış gibi, altın renkli bir zerrecik bulutu uçuşuyordu.

Tannhauser kanepeye yerleşti. Minderlerin rahatlığı hoşuna gitmişti. Uzakta deniz, güneşe kadar yükselen beyaz ve altın renkli bir ayna gibiydi. Mitolojiye göre bir tarafında Skilla bir tarafında Haribdis canavarlarının olduğuna inanılan boğazın karşı tarafında Calabria'nın tepeleri titreşiyordu. Aylardır bu kadar güzel kokulu bir hava solumamıştı. Güller, tepeler ve deniz onu Trabzon'da, Süleyman Şah'ın doğduğu ve Tannhauser'ın imparatorun ilk erkek çocuğunu korumaya ant içtiği sarayın içindeki mahrem bir avluya alıp götürmüştü.

Ortamın tek kusuru, tavernanın, rıhtımların, terin ve bir gece önce kendini bıraktığı şehvet oyunları içindeyken burnunun almadığı kendi pis kokusuydu. Hıristiyanlar suya marazi bir korku duyan pis bir güruh olduklarından bunun pek önemi yoktu, ama şimdi o yapamadığı banyonun özlemini çekiyordu. Suya girme düşkünlüğü, Türkiye'de edindiği bir alışkanlıktı. Peygamber, inananların hiç olmazsa cuma günü öğle namazı için ve özellikle de cinsel temasla kirlendikten sonra temizlenmelerini emretmişti. Burada böyle şeyler tuhaflık olarak görülüyordu. Derin derin içini çekti. Hiç şüphe yoktu, kokuyordu. Belki de Amparo bu yüzden ona bahçede beklemesini söylemişti.

Aniden gelen ilahi bir ses düşüncelerini bölüverdi. Ses öyle ilahi, güzelliği öyle saftı ki, bunun müzik olduğunu hemen kavrayamadı. Müzik o kadar harikaydı ki etrafına bakınıp kaynağı aramaktan kendini alamadı. Ezgi sinirlerinin hâkimiyetini adeta ele geçirmişti ve yüreğine öyle nüfuz etmişti ki sihrine karşı koyacak gücü kalmamıştı. İki enstrüman vardı, ikisi de telli çalgıydı. Biri mızraplı, diğeri de yaylıydı. Biri hafif ve tezdi, ezgiler sanki yaz yağmurunun damlaları gibi tellerinden dökülüyordu. Diğeri ise fırtınalı bir gecedeki dalgalar gibi esrarlı ve inişli çıkışlıydı. İkisi de birbiriyle ateşli bir kucaklamayla raks ediyordu.

Genzinde gül kokularıyla, oturduğu gölgelikte gözlerini kapadı ve âşıkların sevdiklerinin yüzünü okşadıkları gibi ölümün yüzünü okşayan müziğin ruhuna işlemesine izin verdi. Esrarlı enstrüman, duygularını hüznün vecde getiren dalgalarıyla bastırdı. Bir an vahşi bir coşkuyla

çalıyor, bir saniye sonra mum ışığı kadar narin oluyordu. Bütün bildiklerine, yalnızca duyduğu değil bildiklerine rağmen, böyle insanı aşan bir yüceliğin karşısında hazırlıksızdı. Gücünün karşısında ruhunu dize getirip ele geçiren neydi? Hangi sihir böyle hayaletler uyandırır ve kalbinde kükreterek isimsiz ve bilinmeyen bir sonsuzluğa gönderebilirdi? Sona erince her bir nota nereye gidiyordu? Her biri bir an için nasıl var olup sonra da yok oluveriyordu? Yoksa sonu gelene dek kâinatın bir ucundan diğerine yankılanacaklar mıydı? Müzik taşkın bir umut ve ilham dolu bir çaresizlikle, sanki hiçbir peygamberin tapmadığı tanrılar, hayvanların derisi, kemiği ve siniriyle çalıyormuşçasına yükselip alçalmaya, geçişler yapmaya ve akmaya devam etti. Bu kez bitti diye her düşündüğü anda, aşırı hasretiyle tükenip yeniden dirildi ve bir zirveden inip diğerine çıktı. Tannhauser'ın içinde saklı kalmış korku, ihtişam ve acıya dair tüm bildiklerini ve tüm gördüklerini açığa çıkaran bir selle sürüklenen ruhu ve kendi için inledi.

Ve müzik başladığı gibi aniden yerini sessizliğe bıraktı ve kâinat sanki bomboş kaldı. Tannhauser o boşlukta oturduğu yerde kalakaldı.

Zaman hâkimiyetini yeniden kurdu ve güllerin kokusunu, serin esintiyi, kollarıyla bacaklarının ağırlığını yeniden hissetmeye başladı. Yüzünü ellerinin arasına almış olduğunu fark etti. Ellerini yüzünden çekti, gözyaşlarıyla ıslanmıştı. Hayretle ellerindeki yaşlığa baktı. Yıllardan beri ağlamamıştı ve bir daha da ağlamayacağını sanıyordu. Bütün bedenlerin toprak olacağını, ancak ve ancak Allah'ın büyük olduğunu öğrendiğinden beri, onun için gözyaşları ancak yenilmişlerin tesellisiydi. Ceketinin koyu kırmızı koluyla tam zamanında yüzünü sildi.

"Şövalye Tannhauser, geldiğiniz için teşekkür ederim." Bu ses biraz önceki müzik kadar güzeldi. "Ben Carla La Penautier."

Ayağa kalktı, kendini topladı, arkasına döndü ve patika üzerinde birkaç metre uzaktan kendisine bakan bir kadın gördü. Ufak tefekti, kalçaları biraz darcaydı, ama uylukları uzundu. Herhalde bacakları biçimliydi ve ayak bilekleri de inceydi. Ama bunları hepsi tahminden öteye gitmiyordu çünkü görmeye değer güzellikte bir elbise bacaklarını örtüyordu. Elbisesi nar suyu rengindeydi. Kumaşı ve kesimi öyle harikuladeydi ki, ağzının açık kalmasına güçlükle engel olabildi. Vücudunu yağ gibi sarıyor, hareket ettikçe etrafa ışıltılar saçılıyordu. Parmaklarını oynattığını fark etti ve kendine hâkim oldu. Duyularının kontrolünü yeniden ele geçirdi ve dikkatini kadının yüzüne yöneltti.

Kadının güçlü ve belirgin yüz hatları vardı. Gözbebekleri yeşildi, sanki üzerine mürekkeple ince siyah hareler çizilmiş gibiydi. Adına karşın, bir Fransız'a benzemiyordu. Kemik yapısı ve mağrur duruşu bir Sicilyalıyı andırıyordu. Saçı bal rengiydi, soyuna Norman istilacılardan birinin tohumu karışmış gibi aralarında sarı tutamlar vardı. Bir topuzla toplanmaya zorlanmışlardı ama özgürlüklerine kavuşturulsalar, altın dalgalar hali-

ne yayılacaklardı. Tannhauser'ın bakışları uygunsuz olduğunu bile bile kadının göğüs kısmına yöneldi. Elbise ön tarafta ustaca yerleştirilmiş kopçalarla bağlanmış ve pek büyük olmayan ama çok hoş beyazlıktaki göğüslerini iki nefis yarımküre biçiminde alttan desteklemişti. Yarımküreleri sonsuza dek içine düşmekten büyük bir mutluluk duyacağı bir yarık ayırıyordu. Meme uçları kumaşın üzerinden belli oluyordu ve eğer yanılmıyorsa bakışları altında giderek daha da belirginleşiyordu. Ama belki de kendini fazla önemsiyordu. Her halükârda kadın çok güzeldi.

Gözlerini yeniden kadının kızarmış yüzüne çevirdi. Amparo masumiyetini bastıramayan bir sertliği temsil ediyorsa eğer, Carla'da da cesaretle bastırılmış bir hüzün havası vardı. Bir hüzün havası ve çok daha fazlası vardı, çünkü içgüdüleriyle o çılgınca müziği yapan müzisyenin o olduğunu anlamıştı. Kadından hemen hoşlanmıştı. Eğilerek selam verdi.

"Benim için zevktir, Madam" dedi. "Ama şövalye olmadığımı hemen itiraf etmek zorundayım."

Gülümsedi. Carla da ona sanki istemeden sıcak bir karşılık verdi Tannhauser kadının bu sıcaklığı nadiren hissettiğini ya da belli ettiğini sezdi.

"Dilerseniz bana Yüzbaşı diye hitap edebilirsiniz. Değişik ordularda yüzbaşı olarak ya da ona denk rütbelerde görev yaptım. Ancak artık asker olmadığımı da eklemem gerek."

"Sizi hemen karşılayamadığım için beni affedeceğinizi ümit ederim, Yüzbaşı." Ne olduğunu çıkaramadığı hafif aksanlı kibar bir İtalyancayla konuşuyordu. "Amparo bir şeyler çalmamız için çok ısrar etti. Bizim için bir alışkanlık bu. Bunu yapmazsak çılgına dönüyor."

Tannhauser, "Öyleyse ona borçluyum" dedi, "çünkü bunun gibisini hiç dinlememiştim. Gerçekten de şimdiye dek hiç böyle zevkten kendimden geçmemiştim."

Bu iltifat karşısında Carla başını eğdi ve Tannhauser o güne dek gördüğü en muhteşem elbiseye yeniden göz atma fırsatını yakaladı. Biraz şans verilse o da bu vücudu kumaşın sardığı gibi sarabilirdi. Aynı günde iki çekici kadınla karşılaşmak çok hoş bir değişiklikti. Bu kadar yakın dost olmaları çok yazıktı, ama bu zor meseleyi başka bir güne bırakabilirdi. Yeniden gözleri buluştu. Düşüncelerini okuyabiliyor muydu? Güldü. Okumaması mümkün müydü?

Carla gülümseyerek, "Sizi eğlendiriyor muyum?" diye sordu.

"Ben kendime gülüyorum" diye karşılık verdi. "Ayrıca, bu beklenmedik karşılaşmanın sevinciyle doluyum."

Zarif olduğunu umduğu bir hareketle başını eğdi. Carla da aynı şekilde karşılık verdi ve daha iyi bir iş çıkardı. Tannhauser parmaklarının üstünü çenesine sürttü, tıraş olmadığını ve kaba saba bir suratı olduğunu hatırladı. Nasıl devam edeceğini bilemedi ve sadeliğe sığındı.

"Lütfen, söyleyin Leydim" dedi. "Size nasıl hizmet edebilirim?"

15 mayıs 1565, salı

Santa Maria della Valle Manastırı

Tanrı, insanın kalbinin en derinindekileri bile bilir. Uykuda da olsa, uyanık da olsa insanın hayalleri, korkuları, utançları Tanrı'ya malumdur. Henüz gün yüzüne çıkmamış bu arzuların çoğunun varlığını insan kendi kendine bile itiraf etmeye cesaret edemez. Böyle gizli saklı arzulardan manevi yanlışlar doğar. Ve bütün beşeri kötülüklerin kaynağı da işte bu manevi yanlışlardı. Bundan ötürü arzu, dikkatle incelenmeli ve denetlenmeliydi. Ludovico Ludovici, başrahibin altın ve mermer kaplı banyosunda ter döküyordu. Burada etini geminin insanın derisine işleyen pis kokusundan temizlemişti. Bunu yaparken de kendini iyice incelemişti. Aklının meziyetleri ile bedeninin doğal güçleri, onu kuvvet istismarı karşısında olduğundan daha savunmasız kılıyordu. Ve kudreti uçsuz bucaksızdı. O yalnızca Mukaddes Peder, Papa IV. Pius'un tam yetkili temsilcisi değildi, aynı zamanda Tüm Hıristiyan âleminin Engizisyon Mahkemesi Başyargıcı Michele Ghisleri'nin casusuydu.

Ludovico'nun elinde yüzünü ve başının tepesini sildiği kaba bir çuval bezi vardı. Bezi portakal çiçekleri ve yabani nane yapraklarıyla kokulandırılmış çeşme suyuyla dolu bir fıçıya batırdı. Kızıldeniz süngerleri, yumuşak beyaz keten ile nadir bulunan her çeşit güzel koku ve yağ kullanabilirdi, çünkü bu oda onun kullanımına ayrılmıştı ve başrahip debdebe içinde yaşıyordu. Fakat lüks, zayıf ve gafil olanlar için bir tuzaktı. Otuz yıldır taş üzerinde uyuyordu. Şafaktan günbatımına, eylül ayından Paskalya'ya kadar oruç tutuyordu. Cuma günleri keçi kılından yapılmış gömlek giyiyordu. Zekâsını korumak için haftada sadece iki kere et yiyordu. Ve konuşmayı çok sevmesine rağmen, işi aksini gerektirmediği müddetçe susuyordu. Ruhun zırhı, bedenin zilletiydi.

Boynunu ve omuzlarını sildi. Su onu serinletmişti. İki insanın kaderini belirlemek zorundaydı. Böyle meseleleri daima son derece ciddiyetle çözümlerdi ve özellikle bu iki dava ruhunun üzerinde birer yüktü. Ludovico bezi yıkadı ve kollarını sildi.

Ludovico dünyadaki en zengin ve en ahlaksız şehir olan Napoli'de büyümüştü. Saray elçileri ve aydınlarla dolu bir aileye mensuptu. Ba-

basının ilk eşinden dünyaya gelen ikinci oğluydu. On üç yaşında Padova Üniversitesi'ne girdi ve bir yıl sonra da Dominiken Tarikatı'na katıldı. Okumak üzere Milano'ya gönderildi. Burada zekâsı ona teoloji ve kilise hukuku alanında kürsü kazandırdı. Babasının *bütün fırsatları kurnazlık ve ataklıkla ele geçirme* düsturundan cesaret alarak yirmili yaşlarının başlarında Roma'ya gitti ve aynı dallarda doktorasını aldı. Roma'da sırasıyla Papa IV. Paulus'un, Giovanni Carafa'nın ve Engizisyon Başyargıcı Michele Ghisleri'nin dikkatini çekti. Carafa'nın 1542'de Roma Kutsal Engizisyon Mahkemesi'ni kurmaktaki amacı, İtalya'yı yeniden ahlaki temizliğine kavuşturmaktı ve böylece hapishaneleri dolduran temizlenmiş mahkûmları salıvermişti. Ludovico'nun zekâsına ve dine bağlılığına sahip bir gence rastlamak zordu. Carafa yüksek mevkilerdeki kişilere darbe indirmek için onu bir onu özel bir görevle işe almıştı, *çünkü aşağı mertebedekilerin kurtuluşu onların cezalandırılmasına bağlıydı.*

Dille baş yemenin başarıya ulaşmanın en etkin yolu olduğu o korkunç konformizm döneminde, yaratıcı zekâlar gelişebilecekleri ancak bir iki alan bulabilmişti. Ludovico için Engizisyon tam olarak böyle bir krallıktı. Engizisyon mahkeme üyeliğine getirilerek onurlandırıldı. Engizisyon'un araçları dehşet ve inançtı, ama onun düşüncesine göre Kara Efsane asılsızdı. Sapkına gereken itinayı göstererek eziyet edildiği ve mahkûmun her türlü hukuki hakkının titizlikle gözlendiği bir elin parmağını geçmeyecek idamla yüz binlerin ölümü engellenmişti. Luther, akıl almaz sayıda Hıristiyan din kardeşini toprak ya da güç için değil, sırf Hıristiyan olduğu için boğazladığı o Şeytan Çağı'nın doğumunda ebelik yapmıştı. Bu ancak Şeytan'ın tasarlayabileceği bir çelişkiydi. İğrenç ve kabız keşiş, Germen İmparatorluğu'nun tamamını kana bulamıştı. Ve dehşet planı alevden harflerle haritaya dağlanmıştı. Fransa'da, Dreux ve Vassy'de katliam daha yeni başlamıştı. Kuzey Avrupa'daki ülkeler, Anabatist mezhebinin soğuk havuzuydu. Navarra ve İngiltere tahtlarında dine aykırı görüşlerin yandaşları oturuyordu.

Yalnızca İspanya ve İtalya halkı kendi vatandaşları tarafından boğazlanmaktan kurtulmuştu. İspanya ve İtalya'da Kutsal Engizisyon, Lutherci engereğin başını daha doğar doğmaz ezmişti. Kuzey İtalya'da Protestanları temizleme seferberliği modern çağın en büyük siyasi başarısı olmuştu. Bunun herkes tarafından övülmemesi, gerçekleştirilmesindeki ustalığın somut deliliydi. Alpler'in kuzeyinde kalan yalnızca birkaç günlük mesafedeki yüz Katolik şehir gibi, Torino, Bologna ve Milano da düşseydi, Lutherciler Roma kapılarına dayanacaktı. Felaketten farksız bir vahşet İtalya'yı yutacaktı. İtalyanları güneyden kontrol eden İspanya büyük felaketin içine çekilecekti. Hıristiyan âlemi kendini parçalamış olacaktı. Bu tehlike geçmiş sayılmazdı. Ludovico Engizisyon'un sonsuza dek çok büyük bir güç olarak kalacağından asla

şüphe etmiyordu. Engizisyon, Ana Kilise'yi koruyordu. Engizisyon savaşı önlüyordu. Engizisyon ahlaksız ve düşmüş beşeriyet için bir ihsandı. Engizisyona karşı olanlar Tanrı'ya karşı onursuzluk yapmış olurdu.

Bezi yıkadı, sıktı ve mermer kadar donuk baldırlarının gözeneklerinden çıkan pis kokuyu, kasıklarındaki tüyleri sildi, bunu yaparken mahrem yerlerini görmemek için başını çevirdi. Zekânın ve gücün kibrini hep dizginlerdi. Tomas de Torquemada'dan ilham alarak, birbiri ardınca gelen iki papanın teklif ettiği kardinallik de dahil, bütün yüksek mevkileri reddetmişti. O basit bir keşiş olarak kalmıştı. Çok daha büyük bir fedakârlık yaparak, bir düzine mükemmel üniversiteden teoloji ve hukuk alanında gelen kürsü tekliflerini de geri çevirmişti. Zenginliği boş ve zayıf düşüren bir şey olarak görecek kadar refah içinde büyüdüğü için, servetin albenisini unutmuştu. İhtiyaçlarını umursamaz, toplumun prangasından kurtulmuş ve yalnızca İsa'ya ve Kilise terörünün elçisi, kutsal Engizisyon'un gezgin kılıcı olmak için ettiği yeminlerine bağlı halde sokaklarda yaşıyordu. Bütün bunların içinde vicdanı temizdi. Fakat bir kez arzunun eline düşmüştü. Bir kez inancından daha engin bir güce boyun eğmişti. Aşk uçurumunun kenarına sürüklenmişti.

Bezi yine yıkayıp öbür bacağına sürttü. Artık gençliğindeki azimliliğiyle başına bela olmuyorsa da, şehvet en eski düşmanlarından biriydi, şimdi bile onu tam olarak yenmiş sayılmazdı. Ne var ki şehvet bedenseldi, maskeleri de şeffaftı ve acı adağına dönüştürülebiliyordu. Aşk ruhani bir esriklik kılığına bürünüp gelmişti ve Tanrı'nın sesiyle konuşmuştu. Ondan önce ve ondan sonra hiçbir şey daha kutsal görünmemişti. Şu anda bile bazen öğrendiklerinin kusurlu olup olmadığını, yüzyıllardır biriktirilen bilgeliğin doğru olup olmadığını ve o sesin gerçekten de Yüce Tanrı'nın kitabı ve emirleri olup olmadığını kendine soruyordu. Ve yine tehlike vardı. Gömülü bekleyen tohum, tomurcuklanacağı anı bekliyordu. Bir zamanlar sevdiği ve bu düşüncelerin hâlâ sevdiğini ortaya koyduğu kadının hayali, sadakatine meydan okumak için geçmişin karanlığından çıkıp geri gelmişti. Üstelik geri dönen yalnızca hayali değil, kanlı canlı bedeniydi. O kadın buradaydı, Ludovico'nun şimdi çıplak ve uyarılmış halde durduğu yere bir saat mesafedeydi.

Erkeklik organı bacaklarının arasında nabız gibi atıyordu. Zonkladığını ve incecik bir tasmayla zapt edilen bir cehennem köpeği gibi gerildiğini hissetti. Bez suya soktu, yıkadı ve sıktı. Apış arasının terini ve yağını sildi. Sonra hayalarını temizledi. Organını sildi ve zevk kasılmalarının geçmesini bekledi.

Zihninde kusursuz bir berraklıkla onu bir çayırda, kokuları ikisini de sarhoş eden yeni açmış yabani çiçekler arasında sırtüstü yatar halde görüyordu. Narin, çıplak ve süt kadar beyazdı. Başını arkaya eğmişti. Dudakları istekle aralanmış, koyulaşmış meme uçlarını sıkıyordu.

Bacaklarını iki yana doğru iyice açmıştı, cinsel organı kabarmıştı. Ludovico'yu istiyordu. Titredi, haykırdı, arzusunun şiddetinden yeşil gözleri yuvalarında döndü. Onu çıldırmanın eşiğine getiren şey, kadının kendisine duyduğu arzuydu, asla tatmin edemeyeceği istekti.

Karnında bir arzu dalgası kabardı ve zirveye ulaştı. Şeytanlar dalganın patlaması için feryat ederken Ludovico inledi. Zaman denizinden birkaç saniye çalınmış ve ıstırap dinmişti. Ama yalnızca bir süreliğine. Koruyucu meleğinin omzunda durduğunu ve soğuk elini varlığını hatırlatmak için başına değdirdiğini hissetti. Şeytan onu daha önce de, işte böyle ayartmıştı. Sanki kötülük, içine tepetaklak düşülüp yok olunacak bir bataklık değil de, insanın kristal bir kadehten yudumlayabileceği ve bir şeymiş gibi, daha küçüğünü işlemekle, büyük günahtan uzak durabileceği yalanını söylemişti.

"Tanrım, bana merhamet et" diye feryat etti. "Tanrım beni bağışla."

Bir an için şeytana yenildiğini sandı. Ama bez kirlenmemişti, ayağının altındaki mermer de temizdi. Arzu dalgası ve şeytanlar uzaklaştı. Çeşme suyunu yüzüne çarptı. Aziz Dominicus'a şükretti. Bezi yıkayıp karnını ve belini sildi. Bezi tekrar yıkadı bu kez göğüslerini sildi. Düşüşünün nedenlerini düşünerek dalıp gitti.

Yirmi altı yaşındaydı. Gözde bir yeğenine yer açmak için Mdina piskoposunun istifa etmesini isteyen amiri, Michele Ghisleri adına Malta'da bulunuyordu. Ludovico'ya böyle genç bir yaşta, bu kadar incelik isteyen bir görev emanet edilmesi Carafa'nın ona olan güveninin bir ödülüydü. Ancak Ludovico, kıyının yukarısındaki sahil yolunda bir kızla karşılaştı ve kızın cazibesine kapıldı. Adı Carla de Manduca'ydı. Güzelliğinin hayali kalbine yerleşmiş ve durmaksızın işkence eden bir ateş yakmıştı. Kendini kırbaçlamak şehvetini şiddetlendirmekten başka işe yaramamıştı. Bu saplantıdan kurtulmak için dua ettikçe daha çok esiri oluyordu. Değersiz olduğunu görürse gözünden düşeceği umuduyla kızı arayıp buldu ve bu çılgınlığını daha da artırdı. Birlikte yürüdüler. Kızın günah çıkarma isteğini kabul etti. Birkaç sudan kabahat arasında, kız ona karşı iffetsiz düşünceler beslediğini itiraf etti. Ludovico'yu insan neslinin ilk günlerinden beri adada dikili duran devasa tanrıça putunu görmeye götürdü. Ve orada seviştiler. Bu ikisinin de ilk tecrübesiydi.

Sonraki haftalarda ikisinin de tutkunluğu giderek arttı ve Ludovico bir yanda günah işlerken, diğer yanda Mdina piskoposunun bütün itibarını elinden aldı. Yaşlı ruhunu kendi genç ruhunun coşkusuyla ezdi ve onu bağışlanmak için kıvranan bir solucana dönüştürdü. Sonra adamı Calabria'nın çorak topraklarında bir hücreye sürgün etti. Günah işlemek zalimliğini körüklemişti. Suçluluk duygusu zihnini bulandırıyor ve bağırsaklarını katılaştırıyordu. Çılgınlık ve dinine karşı işlediği suç

zihninde korkunç bir deve dönüşüyordu. Bunun sonunda yalnızca ruhu azap çekmekle kalmayacak, Napoli'de herkese rezil olacak ve Roma'da da papaya ihanet etmiş olacaktı. O anda kız için mesleğinden ayrılmaya karar verdi. Ludovico kendine ihanet etmişti. Malta piskoposu tarafından çağrıldı ve kızın ebeveynlerinin kendisini yüz kızartıcı davranışlar içinde bulunmakla suçladıklarını öğrendi. Panik ve çaresizlik içinde Roma'ya kaçtı ve korkunç günahlarını Ghisleri'ye itiraf etti.

Açıkgöz Ghisleri, mükâfat ve kefaret olarak, sorgulama sanatını bu işin erbabı Fernando Valdes'ten öğrenmesi için Ludovico'yu Kastilya'ya gönderdi. Ludovico Aziz Dominicus'a hürmetini göstermek için Roma'dan Valladolid'e kadar yalınayak yürüdü. Bu günahlarını ifşa etme ve ruhen yeniden doğma yolculuğuydu. Gideceği yere vardığında İsa Mesih'in diri ruhunun etkisi altında mübarek bir meczup olarak kabul edildi. Belki de o zamanlar gerçekten öyleydi, çünkü bu yüce irade ve nefis mücadelesi sayesinde Carla'yı unutmuştu. Fakat şimdi, yıllar sonra hâlâ unutmadığı belliydi. Ve Ludovico'yu baştan çıkararak hata yapıp yapmayacağını denemek ve ruhunu tehdit etmek için kadını buraya getiren ne Tanrı ne de Şeytan'dı.

Ludovico o zaman, Malta'daki rezilliğini aniden ortaya çıkaran entrikaları bilmiyordu. Daha sonra yaptığı soruşturmalar, azledilen piskoposun, sonradan donanma amirali olacak La Valette'in dostu olduğunu ve yüz kızartıcı davranış suçlamalarının arkasında da La Valette'in olduğunu ortaya çıkarmıştı. Ludovico adama kinlenmedi. Ancak zayıflar kin güderdi. La Valette'i başka sebepler yüzünden devirecekti. Carla'ya gelince, ona zarar vermek niyetinde değildi. Eğer Carla onun aleyhinde hareket etmişse bile (ki bu hiç ispatlanamamıştı), o zamanlar çok gençti ve onu affetmekten başka bir şey yapmaya Ludovico'nun yüreği elvermezdi. Carla'nın ruhunu tehlikeye atmasına göz yumsa bile, görevini tehlikeye atmasına izin veremezdi. Carla'nın, onun Messina'da bulunduğundan habersiz olduğundan emindi. Fakat Carla Malta'ya dönerse, planları tehlikeye düşecekti. Ünü, otoritesi ve tabii Roma'daki amirlerinin istekleri de aynı şekilde tehlikeye düşecekti. Kadınların ne istediğini kim bilebilirdi? Zamanın kadının aklına ne gibi zararlar verdiğini kim bilebilirdi? Eğer geçmiş yeniden onu böyle şiddetle ele geçirebiliyorsa, Carla'yı da aynı biçimde etkileyebilir, aşk veya nefret gibi, kimsenin tahmin edemeyeceği ve hâkim olamayacağı tutarsız tutkular ortaya çıkarabilirdi. Kendi kaderinin bir önemi yoktu. Ama o Kilise'nin silahıydı ve kadının kendisini köreltmesine izin veremezdi.

Bezi yıkadı. Yıkanması neredeyse bitmişti. Koltukaltları ile kaba etlerini sildi. Rahibeler eşliğinde bir süre inzivaya çekilmek Carla'ya zarar vermezdi. Eğer salimen Minimler rahibeleriyle birlikte tecrit edilirse, o zaman Mattias Tannhauser'dan kurtulmaya gerek kalacak mıydı? Büyük Liman'dan *Couronne*'la yola çıkana ve Starkey ona sırlarını

açana dek bu adamın varlığından ve Carla'nın Messina'da olduğundan haberi yoktu. Starkey, Tannhauser'ın Tarikat'ın davası yanında yer almayacağından emindi. Ne var ki La Valette, Carla'nın Tannhauser'ı kendi taraflarına çekeceği bir tuzak önermişti.

Ludovico, Starkey'i planından vazgeçirmeye çalışmamıştı. Bu hile başarısız olunca, Starkey'nin kendisinden şüphelenmesini istemiyordu. Ludovico, "Leydi hazretlerinin yardımına muhtaç gibi görünmemelisiniz" diye akıl vermişti. "Tam aksine ona yapacağınız yardımın bir lütuf olduğunu hissettirmelisiniz. Başarı ihtimalini iyice düşük gösterin. Tannhauser'ı karanlık bir adam olarak tanıtın ki umutları sönsün."

"Neden?" Starkey'nin ses tonu, tam tersini planladığını açığa vuruyordu.

"Çünkü bu bütün hünerini ortaya koymasına neden olacaktır. Erkeklerin kalbini etkileme arayışında, kadınlar imkânsız olanı denemekten hoşlanırlar. Bu onlara bahşedilmiş tek kudreti, yani arzulanma kudretini hatırlatır ve gururlarını okşar. Tannhauser'a gelince, düşündüğünüz taktiğin tam tersini uygulayın. Her iddiasını çürütün. Onu zorlayın. Hatta hakaret edin ki, gururu reddetmesine mani olsun. Sonra Leydi Carla oyununu oynayınca, Malta'ya gitme kararını tamamen tek başına aldığını sanmak koltuklarını kabartacaktır."

Ludovico Starkey'nin planını destekler ve geliştirirken, engel olmaya karar vermişti çünkü bu plan, kendi entrikalarının başarısını tehdit ediyordu. Bu entrikalar öyle karmaşıktı ki, yanlarında zavallı Starkey'nin dalaveresi çocuk oyunu gibi kalıyordu. Ludovico'nun amacı St. Jean Şövalyeleri'ni Papalığın kontrolü altına almaktı. Bunu birçok kişi denemiş ve başarısızlığa uğramıştı. İki yüzyıl önce, Papalık Tapınak Şövalyeleri'nin kökünü kurutmak için acımasız bir komplo kurmuştu, ama Hospitalier Tarikatı böyle kaba saba bir yöntemle ortadan kaldırılamayacak kadar güçlüydü. Roma'dan da çok uzaktaydılar ve halk onları çok seviyordu. Ludovico'nun Malta'da incelemekle meşgul olduğu Türk istilası eşsiz bir fırsat yaratmıştı. Eğer Tarikat'ın kalesi yıkılırsa, Avrupa'daki, çoğu Fransa'da bulunan arazilerine krallar ve yerel prensler tarafından el konacaktı. Eğer şövalyeler zafer kazanır ve varlıklarını sürdürürlerse, Vatikan karşısında eskisinden çok daha güçlü olacaklardı. Yani Üstadı Azam'ın makamına Papa Hazretleri'ne sıkı sıkıya bağlı biri geçmedikçe, bu durum değişmeyecekti. Ludovico'nun aklında böyle biri vardı. Şu anda Roma'nın ona verdiği görev bu adamı söz konusu makama yerleştirmek için gereken şartları sağlamaktı. Ludovico'nun itibarını ve dolayısıyla görevini hiçbir şeyin tehlikeye atmasına izin verilemezdi.

Carla'nın Malta'ya ayak basmasına asla izin vermeyecekti.

Ludovico banyodan çıktı ve temiz bir giysi giydi.

Şu Tannhauser denen Germen, zorlu bir adamdı, ama kendini tehli-

keli ihtiraslara kaptırmaya da hevesliydi. Kendini beğenmişti. Aptaldı. Limandaki küstahlığı da bunu doğruluyordu. Büyük olasılıkla Carla'ya acıyacaktı. Onun kahramanı olma rolünü üstlenmek göğsünü kabartacaktı. Ne de olsa bu, onun gibi alçak bir herifin her zaman karşısına çıkacak türden bir onur değildi. Ve hiç kuşkusuz Carla ona hizmetinin bedelini ödeyecek bir yol bulurdu. Ludovico adamın cinsel gücünü de hissetmişti. Bu tür adamlar bu konuda genellikle hayvanlar gibi güçlü olurlardı. İçinde kıskançlığın kabardığını hissetti ve kendi kendini uyardı. Yan çizmenin gereği yoktu. Dine aykırı inançları olan ve kutsal şeylere söven bir adamdı. Michele Ghisleri'nin de göze çarpan asiller hakkında tavsiye ettiği gibi, *adamı ortadan kaldırırsa, sorunu da ortadan kaldırmış olurdu.*

Ludovico, başrahibin salonuna gitti. Gonzaga orada talimatların almak üzere bekliyordu.

Gonzaga bir *commissarius*'tu, yani Engizisyon için çalışan ve bilgi temin eden yerel bir din görevlisiydi. Ludovico'nun güvenmediği, kötü bir havası vardı, ama belki de bu yüzden Messina'daki hizmetkârlar tarafından çok seviliyordu. Gonzaga, Veronalı Aziz Petrus Cemaati adı altında bir kardeşlik örgütü kurarak bu sayıları kalabalık olan hizmetkârlara dalkavukluk yapmıştı. Bunlar, Engizisyon'un ruhban sınıfından olmayan hizmetkârlarıydılar, verilen görevleri yerine getirmeye daima hazırdılar ve sorguculara korumak için silah taşıma iznine de sahiptiler. Bu büyük bir hevesle talip olunan bir şerefti, çünkü görevdekilere kilise haricindeki adalet sistemi karşısında dokunulmazlık sağlıyordu. İster yüksek, ister aşağı tabakadan olsun, hizmetkârlar arasına katılmak için *limpieza de sangre*, yani saf kan olma şartı koşuluyordu. Yahudi kanı taşıyan dönmeler Engizisyon'a hizmet edemezlerdi.

Anacleto her zamanki gibi salon kapısının ardında bir hayalet gibi duruyordu. Ludovico onu 1558'de Salamanca'da bulmuştu. Anacleto'nun içine şeytan girdiği söyleniyordu. Ludovico'dan belirtileri incelemesi istenmişti. O zaman on sekiz yaşında olan bu asilzade, kız kardeşi Filomena'yla uygunsuz ilişkiye girmekle ve iki kardeşi suçüstü yakalayan anne ve babasını öldürmekle suçlanıyordu. Anacleto bu korkunç suçları işlediğini inkâr etmemişti. Pişman da değildi. Filomena asılmış, cesedi domuzlara yedirilmiş ve bütün bunlar Anacleto'ya seyrettirilmişti. Onun idamı da bir formaliteydi. Ama delikanlının karanlık ruhunda olan bir şey Ludovico'yu etkilemişti. Dahası çok değerli bir araç olabileceğini hissetmişti. O, vicdanı olmayan, her türlü iğrenç işi yapabilecek biri, kendisini kurtaracak kişiye sonsuz bir sadakatle bağlanacak bir erkekti. Ludovico delikanlıyla dört gün geçirdi ve onunla kopmaz bir bağ kurdu. Anacleto'nun pişmanlık getirmesini sağladı ve onu bağışladı. Daha da önemlisi, ona yüce bir amaç ve yaşamak için bir neden verdi. Böylece Engizisyon tarafından koruma altına alınan

Anacleto, Valladolid'de suçluları yakarak yaptıkları ölçüsüz infazlarla doruğa ulaşan acımasız Kastilya temizliğinde, Ludovico ve Fernando Valdes'e eşlik etmişti. İmparator Felipe, Valladolid'deki infazlara bizzat katılmıştı. O zamandan beri Anacleto efendisinin gölgesinden hiç ayrılmamıştı. Onu korumaya ve Ludovico'nun eline kan bulaştırmamak için her şeyi yapmaya hazırdı.

Gonzaga ayağa kalktı ve eğilerek selam verdi. Ludovico oturmasını işaret etti.

"Burası İspanya toprağı olduğundan ve Engizisyon'un İspanyol kanadının yargı alanı içine girdiğinden, burada resmi bir yetkim yok" dedi Ludovico. Gonzaga'nın gereken tüm yetkiyi verme teklifinde bulunmasını engellemek için elini kaldırdı. "Böyle bir yetki istiyor da değilim. Ancak, bu akşam saat sekize kadar Yüce Papa Hazretleri'nin menfaatleri gereği, iki görevin başarıyla ve ivedilikle yerine getirilmesi şarttır."

Gonzaga, birden lafa girdi. "Şehir polis teşkilatının en iyisi olan kuzenim Yüzbaşı Spano da dahil, bütün hizmetkârlar bize her türlü yardımı yapacaklar."

"Bu görevlerin hangi yollarla ve kimler tarafından yerine getirileceğini bilmek istemiyorum. Yapılacaklar, Kutsal Engisizyon'un değil, sivil yetkililerin faaliyetleri olarak görülmeli. Her iki görev de farklı derecede incelik ve sürat gerektiriyor."

"Evet, Ekselansları. İncelik ve sürat."

"Villa Saliba'nın konukevinde Carla de la Penautier adında asil bir kadın kalıyor. Bu kadın oradan alınıp, en az bir yılını dua ve tefekkürle geçirmesi için Santa Croce'de Santa Sepolcro Manastırı'ndaki Minimler rahibelerine teslim edilecek."

Santa Sepolcro, Sicilya'nın güneşte kavrulan iç kesimlerine üç günlük mesafede, kederli bir yüz gibi derin yarıklarla kaplı, su bulunmayan yalçın bir kayalığın tepesine kurulmuştu.

Minimler Tarikatı'na bağlı rahibeler alışılmadık ölçüde sert yöntemler izliyorlardı. Tam bir sessizlik içinde yaşıyor, et, balık, yumurta ve süt ürünleri yememeye yemin ediyorlardı. Ludovico, otuz yıl boyunca karanlık bir odaya kapanan İspanya Kraliçesi Juana'yı hatırladı ve Carla'nın daha hafif bir muamele göreceğini düşündü.

"Gitmeye istekli olmayacaktır, ama böyle bir inzivaya çekilmek ruhu için fayda sağlayacaktır."

Gonzaga'nın yüzünde inançlı bir ifade belirdi ve başını yukarı aşağı salladı.

Ludovico, "Kadın devlete, ahlaka ya da Kilise'ye karşı bir suç işlemekle itham edilmeyecek." dedi. "Hiçbir şeyi kâğıda dökmeyin. Geride şahit bırakmadan konuşarak halledilecek bir işi, ancak bir aptallar yazıya döker. Anladınız mı?"

Gonzaga istavroz çıkardı. "Her şey söylediğiniz gibi olacak, Ekselansları."

"İkinci görev, hem savaş sanatlarında hünerli, hem de teslim olmaya yanaşmayacak bir adamı dize getirmeye yetecek ölçüde zor kullanmanızı gerektirecek. Ona yardım edecek arkadaşları da olabilir. Bu adamla, bu sabah limanda karşılaştık."

Gonzaga," Şu Germen" diye atıldı. "Daha önce harekete geçmeliydim. Adam yarı-Müslüman, ortağı da bir Yahudi. Ama Hospitalier Tarikatı'ndan güçlü dostları var."

"Tannhauser bir suçlu. Gümrük vergisi kaçırmak, devlet memurlarına rüşvet vermek, ve hiç kuşkusuz bunun gibi daha pek çok suçu var. Bu kiliseyle ilgili bir mesele olarak görülmemeli. Bu işi polise gördürün, ama güç kullanmalarını ve çabuk harekete geçmelerini sağlayın."

Gonzaga, "Germen sağ olarak mı ele geçirilecek?" diye sordu.

"Bizim için Tannhauser'ın canının bir önemi yok."

"O Yahudi'yi de tutuklattıracağım" dedi Gonzaga.

Ludovico, son derece yaygın olan Yahudi düşmanlığının bayağı ve mantıksız bir tutum olduğunu düşünüyordu. Lutherci pisliklerinin aksine, Yahudiler kilise için bir tehdit oluşturmuyorlardı. "Bu polisin bileceği bir iş" dedi.

"Tabii mallarına da Engizisyon tarafına el konulacak" dedi Gonzaga. "Kendi payımızı almaya yetkiliyiz."

"Yeterince iyi ifade edemedim herhalde."

Gonzaga'nın benzi soldu. Ağzı söylemeye cesaret edemediği özürlerle kıpırdandı.

"Bu işte Kutsal Engizisyon'un hiç izi olmaması benim isteğimdir. Eğer Engizisyon'un bu muamelelerde herhangi bir şekilde adı geçerse, en büyük suçlu siz olursunuz."

Gonzaga gözucuyla Anacleto'ya baktı ve onun kurbağaya gözünü dikmiş bir kobra gibi kendisini izlediğini gördü. "Her şey emrinize uygun olarak yerine getirilecek, Ekselansları" dedi. "Ne yazılı belge, ne üçüncü bir şahit, ne de bir iz olacak. Yalnızca adli bir mesele olarak görülecek. Engizisyon adına tek bir kuruş bile almayacağım."

Gonzaga bir takdir ya da avutucu bir söz duymak ister gibi bekledi. Ludovico, kıvranması midesini bulandırana dek, gözünü dikip ona baktı.

"Yapacak çok işiniz var Peder Gonzaga. Hepsinin doğru düzgün yerine getirildiğinden emin olun."

Gonzaga telaşla dışarı çıkarken, Ludovico içinde endişeli bir fısıltı duydu. Daha önce Gonzaga'ya hiç böyle önemli konularda sorumluluk vermemişti. Adam kendisini memnun etmek için çaresizce çırpınıyordu. Onda taşra memurlarına has aşırı heveslilğin ve küçük hırsların kokusunu alıyordu. Ne var ki Gonzaga bölge kardinaliydi. Eğer olur da Tannhauser böyle adi bir adamın eline düşerse, bu onun için bir utanç

olurdu. Carla'ya gelince onun kaderini zamanı gelince yeniden düşünecekti.

Ludovico pencereye gitti ve aşağıdaki avluya baktı. Eyerlenmiş atlar onları Palermo'ya götürmek üzere hazır bekliyordu. Roma'ya doğru yola çıkmadan önce, orada İspanya Valisi Garcia de Toledo için önlem alacaktı. Toledo, Napoli Valisi ile Papa'dan sonra, İtalya'daki en güçlü adamdı ve Malta istilası meselesinde her ikisinden de önemliydi. La Valette, Ludovico'dan takviye kuvveti göndermesi için Toledo'ya baskı yapmasını istemişti. Ancak planının bu kısmı Roma'dan dönüşünü beklemek zorundaydı. Roma'da Toledo'yu itaat ettirmek için ihtiyacı olan vasıtaları bir araya getirecekti.

Roma'da başka işleri de vardı. Malta'ya dönmek ve Tarikat'ın içine sızabilmek için hazırlık yapacaktı. Doğru ellerde Hospitalier Tarikat'ı adına yaraşır biçimde varlığını sürdürebilir ve Kilise'nin hakiki savunucusu olabilirdi. Malta Şövalyeleri din kardeşleriyle savaşmamaya ant içmişlerdi, ama bütün siyasi meselelerde olduğu gibi bu da değişebilirdi. Avrupa'da Luthercilik'e karşı verilen savaşın herkesin düşündüğünden daha kanlı olacağı ortaya çıkacaktı. Eğer Türk istilasından sağ kurtulabilirlerse, Tarikat'ın ordusu ve itibarı paha biçilmez olacaktı. Ama bu Tanrı'nın takdirindeydi.

Ludovico'nun Tanrı'ya güveni sonsuzdu.

Manastırdan ayrıldılar. Kızgın güneş tepedeydi. Palermo yolu boştu. Tarihin rüzgârını arkalarına alıp atlarını kuzeye doğru sürdüler.

15 mayıs 1565, salı

Villa Saliba'nın konukevi

Tannhauser mühim bir rüyadan uyanmış bir kurt gibi kıvrak ve tetik bir hareketle kanepeden doğruldu, ama hâlâ müziğin etkisinden kurtulamamış gibiydi. Carla'nın karşısında ayağa kalktı ve kadının bütün beklentileri, üzerine çevrili parlak mavi gözlerin altında bir anda silinivердi. Adamın yüzü yıpranmıştı, ama hâlâ genç görünüyordu. Sol çene eklemindeki siyah barut yanığı boynunu çirkinleştiriyordu. Aynı tarafta kaşını ikiye ayıran ince beyaz bir yara izi vardı. Ayağa kalkınca saçları yüzüne düştü. Arasından parlayan gözleri, evim diyemeyeceği kadar medeni ve sıkıntılı bir dünyaya bakan, ehlileşmemiş bir yaratığı andırıyordu. Saçlarını yüzünden çekince bu etki söndü ve Carla buna üzüldüğünü hissetti. Tannhauser'ın dudakları aralandı, gülümseyince kırık dökük düzensiz dişleri ile belli belirsiz zalim bir ifade meydana çıktı. Çapraz altın şeritli koyu kırmızı ceketi kaliteliydi. Yüksek konçlu çizmeleri parlıyordu. Bütün olarak iyiydi, ama yine de zevksiz deri pantolonu bu uyumu bozuyordu.

Carla kendi tepkisinden korkuyordu. Adam yalnızca ayağa kalkmasıyla, uzun zamandır kendini mahkûm ettiği cinsel karanlığı delivermişti. Bu adam kanının inanılmaz bir hızla akmasına neden oluyordu. Serinletici bir şeyler içmek için onu salona davet etti. Tannhauser ayaklığı üzerinde duran viyolonsele bakmak için durakladı.

"Diz viyolası değil mi? Bu sizin çalgınız."

Bunu viyolonselin başka birine ait olması imkânsızmış gibi söylemişti. Carla'nın hoşuna gitti.

"Çocukluk ve genç kızlık tutkumdu."

"Seçiminiz için sizi tebrik ederim. Venedik'teki konser salonlarında viyolonselin sesine hayran olmuştum. Orada çok sayıda iyi müzisyen vardır, ama daha önce hiç böyle güçlü ve ateşli bir icra duymamıştım."

Carla'nın göğsü heyecanla doldu.

"Peki ya beste?"

"Emprovize çaldık."

"Emprovize mi?"

"Fransız tarzında bir dans suitini süsledik yani doğaçlama yaptık."

"Ah, dans" dedi Tannhauser. "Eğer bütün dans müzikleri böyle ateşli olsaydı, ben de bu sanatı öğrenebilirdim, ama bu konuda tamamen cahilim."

"Öğrenilebilir."

"Messina sahilinde öğrenilmez. Ya da en azından sizin bildiğiniz tarzda öğrenilmez." Elini viyolonselin sapına götürdü. Tam dokunacakken durdu. "İzin verir misiniz? Daha önce hiç böyle harika bir şeyi incelemedim."

Carla evet der gibi başını salladı. Tannhauser aleti ayaktan kaldırdı. Üzerindeki oyma ve kakma işleri ile akça ağaçtan yapılmış arka kısmına yakından bakmaya başladı.

"Hayret verici bir geometri" diye mırıldandı. Carla'ya baktı. "Şeklinin çapları üst üste binen eşmerkezli daireler biçiminde tasarlandığını görüyorum. Geometrinin ahengi, ses ahengini yaratıyor. Ama elbette siz bunu benden daha iyi bilirsiniz."

Aslında bilmiyordu ve Tannhauser'ın derin bilgisi karşısında hayrete düşmüştü. Ama başını sallayıp biliyormuş gibi yapamadı. Bilmediğini itiraf etti. Tannhauser üzerindeki "f" biçimindeki deliklerden içeri bakarak yapan ustanın imzasını aradı.

"Bu şaheseri kim yaptı?"

"Cremona'lı Andreas Amanti."

"Mükemmel." Bir telini çekti ve titreşimini izledi. "Hareketin sese dönüşmesi, işte size bir muamma. Fakat sesin müziğe dönüşmesi çok daha gizemli, siz ne dersiniz?"

Carla gözlerini kırpıştırdı. Adamın gözlemlerinden yanıt vermeyi göze alamayacak kadar etkilenmişti. Tannhauser da karşılık bekler gibi görünmüyordu. Viyolonseli kol mesafesinde tutuyor, büyülenmiş gibi önünü arkasını çevirerek her yerini inceliyordu.

"Eski dostum Petrus Grubenius, güzellik ile kararlılık, mükemmellikte birleşince, insan sihrin gerçek halini o zaman görür derdi. Viyolonseli elinde tutarak Carla'ya baktı ve tekrar gülümsedi. "Yeteri kadar cesur olsaydım, bu elbisenin de bu görüşü doğruladığını söylerdim."

Carla yanaklarının yandığını hissetti. Bu iltifata layık olmadığını ve adamın sözlerini onaylamanın da yersiz kaçacağını düşündü. Bir günah hissi kalbini sıkı sıkı kavradı. Kendini bildi bileli böyle korkular ve şüpheler içinde yaşamıştı. Ama şu birkaç saniye içinde adam bütün kuruntularını, uzun zamandır havalandırılmamış bir odaya giren rüzgâr gibi önüne katıp götürmüştü.

"Sihre inanır mısınız?" diye sordu.

Tannhauser övgüsüne karşılık vermemesinden hiç alınmamış gibiydi. Viyolonseli kendi bedenini çok iyi tanıyan bir erkeğin tereddütsüz tavrıyla yerine koydu.

"Büyü, efsun gibi taraklarda hiç bezim yoktur, eğer kastettiğiniz buysa" dedi. "Bu tür sahte sanatların temelinde hayal gücü ve batıl

inançlar vardır. Platon'un Dionisius'a dediği gibi, *felsefe asla bayağıların ve cahillerin fahişesi olmamalıdır.* Hayır, büyü kelimesi Eski Persler'den gelmiştir. Onlar 'büyücü' kelimesini doğadaki ilahi işleyişini açıklayabilen, Zerdüşt ya da Hermes Trismegistus gibi bilge kişiler için kullanırlardı. Mısırlılar ise tabiatı bir büyücü olarak kabul ederlerdi. Bu anlamda, yani bütün varlıkların içindeki gizem karşısında duyulan hayret anlamında, daha yürekten inandığım başka bir şey yok."

Carla'nın bu adamı kendine bağlama umutları sönmeye başladı.

Diğer enstrümanı işaret etti.

"Peki, ya bu?"

"Bu bir tiorba."

Tannhauser çift saplı uda benzeyen çalgıyı eline aldı ve aynı hevesle incelemeye başladı.

"Sizin kız da ruhu zapt edilmiş gibi çalıyor" dedi. "Ama melekler değil, şeytanlar tarafından zapt edilmiş gibi."

Carla'ya baktı ve kadın yine verecek bir karşılık bulamadı.

"Ustalığı karşısında şaşkına döndüm. Burada sayamayacağım kadar çok tel var."

"Amparo'nun yeteneği var. Benimkisi ise uzun alıştırmaların bir sonucu."

"Kendinizi fazla hafife alıyorsunuz."

Carla, Kâhya Bertholdo üzerinde iki büyük kristal kadeh ve nane likörü dolu bir sürahi olan gümüş tepsiyle içeri girince, rahatladı. Bertholdo burnunu kırıştırdı ve bu iri yapılı davetsiz misafire hoşnutsuz bir bakış attı. Tannhauser bu saygısızlıktan hiç rahatsız olmamış gibi görünüyordu. Bertholdo tepsiyi bıraktı kadehleri doldurdu ve Carla'ya döndü.

Carla, "Hepsi bu kadar" dedi.

Bertholdo güç fark edilen bir baş hareketi yaptı ve salondan çıkmak üzere arkasını döndü. Tannhauser'ın sesini duyduğu anda kürek kemiklerinin arasına bir bıçak saplanmış gibi olduğu yerde kalakaldı.

"Uşak, bekle orada!"

Bertholdo döndü. Dudakları bembeyaz kesilmişti.

"Bir hizmetkârın odadan çıkmadan önce hanımının önünde eğilmesi gerekmez mi?"

Carla, Bertholdo'nun verecek küstahça bir karşılık düşündüğünü gördü. Ama Bertholdo, Tannhauser'ın yüzündeki ifadeden adamı alt edememe riskinin çok yüksek olduğunu anladı. Abartılı bir itaatkârlıkla Carla'nın önünde eğildi. "Beni affedin Leydim."

Carla zalimce gülümsemesini bastırdı. Bertholdo hızlı adımlarla geri giderek salondan çıktı. Masaya geçtiler. Tannhauser sürahiye baktı, çok susadığı belliydi. Carla adamın kadehini alabilmesi için kendi kadehine uzandı. Kadehin soğukluğu adamın yeniden kurt gibi sırıtmasına neden oldu.

"Kar, Etna Dağı'ndan mı?" diye sordu. "Her şeyi tedarik etmişsiniz." Kadehini kaldırdı. "Sağlığınıza."

Carla bir yudum aldı ve Tannhauser'ın kadehini bir dikişte bitirmesini ve soluğunu koyuvererek masaya bırakmasını seyretti.

"Olağanüstü bir içki. Tarifini sizin uşaktan almama izin vermelisiniz."

"Herhalde içine baldıran katıyordur."

Gür bir sesle rahatça güldü ve Carla hayatında ne kadar az erkek kahkahası duymuş olduğunu ve bunun ne büyük bir eksiklik olduğunu fark etti.

"Beni kendinden aşağı görüyor, ama bana hizmet etmeye de mecbur. Bu kendi sırtına indirdiği bir kırbaç, ama umarım yarasına tuz bastığım için beni affedersiniz."

Carla onun kadehini tekrar doldurdu, açık sözlülüğü onu yatıştırmıştı. İçkiyi koyarken, adamın gözlerinin hareketlerini takip ettiğinin de farkındaydı. Hareketlerinin yeteri kadar zarif olup olmadığını merak etti. Sürahiyi bırakırken kadehe çarptı. Kadeh devrildi. Karnını bir telaş dalgası kapladı. Adamın eli aniden saldırdı (evet, hareketini tanımlayan en uygun sözcük buydu), devrilen kadehi yakaladı ve dudaklarına götürdü. Tek bir damla bile dökülmemişti.

"Çok naziksiniz" dedi ve tekrar içti. "Evet, Leydim. Bir daha soruyorum. Size nasıl hizmet edebilirim?"

Carla tereddüt etti. Tannhauser'ın içten mavi gözleri konuşma gücünü alıp götürmüştü.

Tannhauser, "Tecrübelerime göre, bu gibi meselelerde cesaretle söylenmesi gereken çok şey vardır."

Carla yutkundu. "Buraya yaklaşık altı hafta önce geldim. O zamandan beri bütün kapılar yüzüme kapandı. Bana sizin son ve tek şansım olduğunuzu söylediler."

"Onur duydum. Ama bana hangi kapıyı açtırmak istediğinizi söylemelisiniz."

"Malta Adası'na gitmenin bir yolunu arıyorum."

Çok daha fazlasını anlatabilirdi, ama şaşkınlıktan adamın yüz hatlarının aniden donup kaldığını görünce sustu. Adam yine ona bir kurdu hatırlatmıştı. Ama bu kez avcının ayak seslerini duyan bir kurda benzemişti.

"Ve böyle bir maceranın pervasızlık, daha doğrusu akılsızlık olduğunun bilincindesiniz."

"Karşıma çıkacak sayısız tehlikeyi, duymaktan hoşlanmadığım kadar ayrıntılı biçimde belki yüzlerce kez dinledim. Artık Türklerin zalimlikleri ve Malta halkının karşı karşıya kalacağı korkunç ihtimaller konusunda uzmanlaştım. Pek çok kişi ölmek için siperlere akın edecek ama kendi adıma böyle bir karar alacak durumda olmadığım zannediliyor."

"Herhalde siperlerin ya da ölümün peşinde değilsiniz."

"Hayır, ben yalnızca kendi refahımı tehlikeye atmanın, Tarikat'ın sırtındaki yükü artırmak, sularını ve yemeklerini ziyan etmenin ve beni yarım akıllı, kibirli ve işe yaramaz bir kadın olarak görecekleri şekilde hareket etmenin peşindeyim."

İçine gömdüğü öfkenin sesine yansıması onu korkuttu. Tannhauser bir şey söylemedi. Carla kıpkırmızı kesildi. Ayağa kalktı, ellerini birbirine kenetledi ve adama arkasını döndü.

"Beni affedin efendim, ama gördüğünüz gibi çaresiz durumdayım."

Tannhauser, "Haftalardan beri işlerine yaramayacak boğazları, binlerce insanı tahliye ediyorlar" dedi. "Ve nedenleri için onları suçlayamayız. Saint Quentin kuşatmasında, kenti savunanlar böyle insanların cesetlerini kapılardan dışarı attılar ve hepsi de orada çürüdü."

"Düşüncenize itiraz etmeyeceğim. Ne de olsa ben de işe yaramaz bir boğazım."

"Neden Malta'ya gitmek istiyorsunuz?"

Carla ona dönmedi. "Ben Maltalı'yım." Carla daha önce böyle bir kimlik iddiasında bulunmamıştı, çünkü ailesi Sicilya kanı taşıyordu. Ama artık bunun doğru olduğunu hissediyordu."Orası benim evim" dedi.

"Kimse evi olduğu için yanan bir binaya girmez" dedi Tannhauser. "Tabii içerde kıymetli bir şeyi, uğrunda ölümü göze alabileceği biri kalmamışsa."

"Babam o adada yaşıyor" dedi. "Mdina'da." Carla, babası için uzun zamandır bir ölüydü. Kalbindeki acı babasının hatırasını canlı tutuyor olmasaydı, Carla da babasını ölmüş sayabilirdi. Tannhauser karşılık vermedi. Carla gerekçesinin zayıf kaldığının farkındaydı. Adamın yüzündeki ifadeyi de merak ediyordu, ama arkasına dönmedi. "Böyle kara günlerde hangi evlat babasının yanında olmak istemez?"

Tannhauser konuştu. "Benden hayatımı tehlikeye atmamı istiyorsunuz. Eğer bana gerekçe olarak bir yalan ileri sürerek bunu isteyeceksenız, en azından o yalanı yüzüme bakarak söyleyebilirsiniz."

Carla başını eğip ellerine baktı. Parmakları beyazlaşmıştı. Hâlâ arkasına dönmemişti. Kendini zorlayarak, "Efendim, zamanınızı harcayarak, cömertlik gösterdiniz. Size teşekkür ederim. Herhalde artık gitmek istersiniz" dedi.

Kapıya doğru bir adım attı. Koşmamak için elinden gelen tek şey buydu. Adamın hareket ettiğini duymadı, ama birden adamı karşısında buldu. Yolunu yalnızca iri cüssesiyle değil gözleriyle de kapatmıştı. Saçları yine gözlerinin önüne düşmüştü.

"O viyolonseli çalışınızı dinledim" dedi. "Gerçeği en saf haliyle işittikten sonra, her yalan kulağı tırmalar."

Carla gözlerini yere çevirdi, gözyaşlarına boğularak utancını artırmamaya çabaladı. Gözyaşı dökmeye alışkın değildi. Kendini aptal duruma düşürmeye de.

"Beni aşağılık biri olarak görüyor olmalısınız."

Tannhauser karşılık vermeden kolunu tuttu. Adamın dokunuşu Carla'yı sakinleştirdi. Nihayet cesaretini toplayıp başını kaldırınca, yüzünde garip bir şefkat, kendine ait saklı kederinden kaynayan bir teselli etme ihtiyacı olduğunu gördü. Başını ani bir hareketle arkaya attı ve görkemli süslemeleri olan tavana baktı.

"Böyle odalar, içlerinde yalan söylenmesi için yapılmış" dedi. "Haydi, bahçeye dönelim. Güllerin arasında yalan söylemek zordur. Hem acı şeyler anlatacaksanız bile, gül kokusu onları da güzelleştirir."

Carla hemen şimdi açmazsa, kalbinin patlayacağını hissetti.

"Bir çocuğum var benim." Durdu. Derin bir soluk aldı. "Bir oğlum var. Doğduğundan beri görmediğim bir oğlum var."

Tannhauser'ın gözlerindeki anlayış yoğunlaştı.

"Bu benim hem sırrım, hem de zindanım. İşte bu zindanın kapısını açabileceğinizi ümit ediyorum."

"Gelin" dedi Tannhauser. "Bana her şeyi anlatın."

Palmiyelerin gölgesine oturdular. Denizden esen hafif rüzgâr mersinlerin ve çiçeklerin kokusunu canlandırıyordu. Kendini adamın gözlerine bakar halde buldu. Adam haklıydı. Burada yalanlara yer yoktu. Sırlar da anlamsız görünüyordu. Ama yine de duraksadı.

"Ben bir korkağım" dedi. Bu bir yalan değildi, kendini gerçekten de öyle hissediyordu. "Bunu bilmeye hakkınız var."

"Bir korkak bu kadar ileriye gidemezdi."

"Size her şeyi anlatırsam, beni hor göreceksiniz."

"Bu merhametimi kazanmak için oynadığınız bir oyun mu?"

Carla kekelemeye başladı. "Ben yalnızca sizin acılarınız, kendi hatalarım yüzünden çektiğim ıstıraplardan muhakkak daha büyüktür demek istemiştim."

"Bu görüşmenin konusu benim acılarım değil" dedi Tannhauser. "Ama bana aşırı hassas gelen vicdanınızı rahatlatmak için şunu söylemem yeterli olacak: ben hayattan büyük zevk alıyorum, keyfim de çok yerinde. Kötülüklere, utançlara ve ayıplara gelince, ki bu tür kuruntuların aklınızdakileri anlatmanızı engellediğini görüyorum, sizin aklınızın almayacağı suçlar işlemiş bir adam olduğumdan hiç şüpheniz olmasın. Niyetim burada oturup sizi yargılamak değil, isteğinizi kabul edip etmemeye, sizi Malta'ya götürüp götürmemeye karar verebilmektir."

"Demek bu mümkün? Türk ablukasına rağmen mümkün?"

"Türk donanması henüz oraya ulaşmadı. Üstelik Süleyman Şah'ın bile altmış beş kilometrelik sahili kuşatacak kadar çok gemisi olamaz. Küçük bir tekne, iyi bir kaptan ve mehtapsız bir gece bu işi halletmeye yeter. Adaya ulaşmak, karşılaşacağımız güçlüklerin en hafifi."

Carla, onun baştan sona her şeyi zihninde çoktan planladığını anla-

dı. Midesi korkuyla karışık bir merak duygusuyla kasıldı. Yapmak istediği şey ilk kez gerçeğe dönüşmüş halde karşısındaydı. Birden bütün duyguları yatıştı, uygulamaya geçmek söz konusu olduğunda makul düşünme yeteneğiyle gurur duyardı. "Karşınıza çıkacak diğer tehlikeler nedir?"

"Sakin olun" dedi Tannhauser. "Bu çocuk hakkında daha çok şey bilmem gerek. Kaç yaşında?"

"On iki."

Tannhauser, bu çok önemli bir ayrıntıymış gibi dudaklarını büzdü. "Peki ya adı nedir?"

"Bilmiyorum. Bana adını koyma hakkı tanınmadı."

"Bana başka bilgi veremeyecek misiniz? Ailesi? İşi? Dış görünüşü?"

Carla başını iki yana salladı.

Tannhauser, "Bu dünya çocuklara karşı acımasızdır" dedi. "Sağ olduğunu nereden biliyorsunuz?"

Carla sert bir sesle, "Sağ" diye atıldı. "Amparo onu fal taşında gördü." Böyle bir çıkış yaptığına hemen pişman oldu. Adamın gözünde bariz aptallığını doğrulamış olacaktı.

Ama tam tersine Tannhauser'ın ilgisini çekmişti.

"Kız müneccim mi?"

Carla bu kelimeyi ilk kez duyuyordu. "Müneccim mi?"

"İlahi âlemi görebilen, ruhlarla görüşen, gelecekten ya da gaipten haber veren kişi, yani medyum demek."

"Evet, Amparo böyle güçleri olduğunu iddia ediyor. Melekler kendi lisanlarında onunla konuşuyor. Bazı görüntüler görüyor. Sizi, altın atın üzerindeki adamı da görmüştü."'Ben olsam, bir ata bakıp böyle peşin bir hüküm vermezdim" dedi. "Kehanetlere bel bağlamak istemem. En azından şimdilik."

Carla başını salladı. "Tabii, haklısınız. Amparo'nun gördüğü adamın üzeri hiyerogliflerle kaplıymış."

Tannhauser göğsüne bir yumruk yemiş gibi irkildi. "Şu olağanüstü taşı görmek isterim."

Carla, "Beni şaşırtıyorsunuz, efendim" dedi. "Bana Tanrı'ya olan inancınızın zayıf olduğundan bahsetmişlerdi."

"Böyle karanlık dönemlerde, bu tür karalamalar insanın canına mal olabilir."

"Ben sadece Amparo'nun gördüklerine inanmaya hazır olmanızın beni şaşırttığını kastetmiştim."

"Ortalıkta bir sürü şarlatan var, ama Amparo oldukça saf bir kız. Fakat Engizisyon söz konusu olduğu zaman, kalp temizliği insanı kurtaramaz. Aslında böyle bir saflık çok daha kötü. Böyle sezgileri olan birini tanımıştım, bedelini çok kötü ödedi." Zihninde korkunç bir anı canlanmış gibi bir an için gözlerini yere dikti. "O zaman, hayal bile demeyeceği-

miz kadar sonsuz genişlikte bir kâinatın içinde kaybolmuşuz demektir."

Carla'ya baktı.

"Dostum Petrus Grubenius, güneşin bile bir avuç kozmik tozun merkezinde olduğuna inanırdı. Bildiklerimiz, gördüklerimiz, bilmediklerimiz ve görmediklerimize kıyasla çok az. Ve Tanrı'yla ilgili zanlarımızın çoğu cehaletimizden kaynaklanıyor. Yıldızların, takımyıldızların ve üzerimizdeki etkilerinin, iyilik ya da kötülük meleklerinin, aklımızın ya da hayalimizin alamayacağı âlemlerin ve gizli güçlerin varlığı, hâkim olan bir tanrının var olduğunu göstermez. Çelişki gibi görünse de, bir yaratılış teorisine ihtiyaç duyma gerçeği de öyle, çünkü sonsuzluğun sonu olmasaydı, başı da olmazdı. Sürekli bir değişim olduğu apaçık ortada, çünkü biz buradayız ve çalkantılı bir denizdeki enkaz gibi oradan oraya sürükleniyoruz. Bu değişimin içinde ustalıkla hazırlanmış sayısız düzenlemenin olduğu da muhakkak. Karmaşada bile bir amaç var. Ve kaderin varlığını ancak ağlarına takılınca kabul ediyoruz. Din, birbirlerine şeytan diyen ve yaratılmışların özünü inkâr eden, bu amaçtan ya da düzenlemeden habersiz aptal orduları yaratıyor. Evet, Allah'tan başka ilah yoktur ve Muhammed de onun elçisidir. Evet, Tanrı tek çocuğunu çarmıhta ölmesi için bu dünyaya göndermiştir. Ben camide de ibadet ettim, kilisede de, çünkü bana öyle yapmam söylenmişti, ben de itaat ettim. Ama hiçbirinde Tanrı'nın sesini duymadım, rahmetini de hissetmedim. Sonunda tek işittiğim, kitap yakanların anırmaları ile bastırılması mümkün olmayan bir korkunun iniltisi oldu."

Carla bakakalmıştı. Kendini her zamankinden daha huzursuz hissediyordu. Ama yine de bu adamın bilmediği şeyler bildiğini anlamıştı. "Söylediklerinizin aksini iddia edecek kadar bilgili değilim" dedi, "ama insanların zulmünün Tanrı'ya ulaşmanın yolu olamayacağını da biliyorum."

"İdam sehpasında bu tesellinizi hatırlayacağım."

"Tanrı'nın inayeti bir nimettir."

Bu sözleri Tannhauser'ı bir an duraksatacak kadar inanarak söylemişti. Tannhauser saygıyla başını salladı.

"Demek ki ben bunu kazanacak kadar amel işlememişim" dedi. "Bana, makbul olan yolların aşırı acıdan geçtiği Roma Kilisesi'nin de bu ibadete fazlasıyla değer verdiği söylendi."

"Tanrı'nın inayeti kazanılacak bir şey değildir. Kalbinizi açarsanız, yüreğinizi Rabbimiz İsa Mesih'in sevgisine açarsanız, herkes kadar siz de bundan faydalanırsınız."

"Mutlaka." Gülümsedi. Carla tebessümünde büyüklük taslayan bir ifade hissetti. "Ama bu konuyu bir başka güne bırakalım ve şimdi önümüzdeki meseleyi halledelim. Çocuğunuzun babası kim?"

Carla tereddüt etti. "Bir keşiş."

"Bak sen. Evet devam edin."

"On beş yaşındaydım. Babamın tek evladıydım. Hamileliğim ailem

için büyük bir utanç oldu. Sevgili annemin bu kadar erken ölmesine benim sebep olduğumu söylediler."

Tannhauser son cümlesini duyunca, iğrenç bir söz işitmiş gibi homurdandı.

"Babam doğar doğmaz bebeğimin başka bir yere verilmesini sağladı. Çocuğu bir daha da göremedim. Daha sonra ona ne olduğuna dair hiçbir şey bilmiyorum."

Tannhauser, "Hep o bildik hikâye" dedi.

Carla irkildi.

Tannhauser omzunu silkti. "Herkes tutkularının tuzağına düşebilir. Sicilyalı babalar kızlarının iffetini çok sakınırlar. Ama iş şehvet maceralarının sonuçlarından kaytarmaya gelince, rahipler kimseye pabuç bırakmazlar. Messina rıhtımları böyle terk edilmiş çocuklarla dolup taşıyor. Bu zavallıların yazgıları da çok amansız oluyor." Carla'yı rahatlatmak için yumruğunu sıktı. "Ama oğlunuz yaşıyorsa, ilerde çok kuvvetli olacak. Nereye götürüldüğüne dair bir fikriniz var mı?"

"Sahipsiz çocuklar genellikle Borgo'daki Kutsal Hastane'ye götürülüyor. Sonra da bir sütannenin yanına yerleştiriliyor. Sütten kesildikten sonra üç yaşına kadar yetimhanede bakılıyorlar. Sonra da eğer uygun bir aile varsa, evlatlık veriliyorlar."

Tannhauser dalgın bir sesle, "On iki yıl" dedi. "Çocuğunuzu geri almaya kalkışmak için çok uzun zaman beklemişsiniz."

"Size söyledim, ben bir korkağım."

Tannhauser sabırsız bir ifadeyle dudak büktü. "Bu takındığınız cesaretsiz tavır bir maskeden başka bir şey değil. Yaptıklarınız bu iddianızı yalanlıyor. Emin olun ki bu ne size yakışıyor, ne de merhametimi uyandırmanızı sağlıyor. Fakat gerçekler işe yarayabilir."

Carla konuşmaya başladı. "Babamın benim için planladığı evlilik için artık uygun değildim."

Tannhauser, "Böyle sorunları halletmenin yolları var" dedi. "mesela, kurutulmuş güvercin ya da tavşan kanı ıslanınca..."

"Bakire numarası yapmak benim üzerinde durduğum bir seçenek değildi, efendim. Mdina, Paris'e benzemez, zina hiç yaygın değildir. Üzerimde büyük baskılar vardı. Annem ve babam bana karşı birleşmiş durumdaydı ve tek teselli kaynağım sizin büyük bir zarafetle inkâr ettiğiniz Tanrı'ydı. Yine söyleyeyim, o zaman on beş yaşındaydım. Adını bilmediğim bir adamla gerçekleşecek evliliğim, oğlum dünyaya geldiğinde kararlaştırılmıştı. Çocuğum benden alındıktan sonra, derin bir bunalıma girdim ve o halde Akitanya'ya gönderildim. Bana acımanızı istiyor değilim. Nihayetinde benim niyetim, bedelini ödeyerek uzmanlığınızdan faydalanmaktır."

Göğsünde kabaran hiddeti kontrol edebilmek için sustu. Tannhauser karşılık vermedi.

Carla devam etti. "İspanya Krallığı asalet unvanının miras yoluyla kadına geçmesine izin veriyor, tek kazancım da bu oldu. Talihliydim. Evlilik simsarının bulduğu koca, unvan talebini güçlendirmek isteyen zengin ve geçkin bir duldu. Vücudunda su toplandığı için de beni arzulayamayacak kadar dermansızdı. Gerçekten de evlenmemizin üzerinden iki yıl geçmeden vefat etti. Ne var ki, berat belgesi o ölmeden önce Fransa Kralı'ndan alınmıştı ve yaşça benden büyük olan üvey oğlum şimdi kendini Kont de la Penautier olarak tanıtıyor. Bana da evlilik anlaşmasının sonucunda ömrümün sonuna dek yetecek kadar mülk ve gelir, miras kaldı. İşte efendim, gördüğünüz gibi ben, güvercin kanına tenezzül etmeyecek kadar medeni bir sınıfın sonucuyum."

Tannhauser sözlerindeki acılığı hissetmişti. Başını önüne eğdi.

"Büyük kabalık ettiğimi anladım, affınızı diyorum" dedi.

Bu isteği kabul etmek Carla'nın içinden gelmedi.

Tannhauser, "Belki küçük yaşta, hiç kadın bulunmayan bir dünyaya, neredeyse kadınların varlığından bile habersiz olunan ve tamamen erkeklerden oluşan bir topluluğa girdiğimi söylemem sizi biraz olsun yatıştırır. O dünyada kadınları tanıyan, arzulayan, hayal eden, sevebilen bir erkek, zayıf kabul edilirdi. Yeniçeriler güçlüydü. Yeniçeri Ocağı'ndan ayrılıncaya, onlara ait bütün inançları terk edinceye, ettiğim tüm yeminleri bozuncaya ve Venedik'e gelinceye kadar kadın nedir bilmedim. Bu eksiklik yüzünden kadınlar benim için büyük bir gizem olarak kaldı ve bugün bile hiç istemeden kadınları gücendiriyorum.

Hiçbir erkek onunla bu kadar açık yüreklilikle konuşmamıştı. Belli ki niyeti onu büyülemek değildi, ama yine de yapmıştı. Âdet yerini bulsun diye, "Hayır, gücenmedim, özrünüzü kabul ediyorum" dedi. Ama bir yandan da bunları sırf kendini affettirmek için anlatmadığını hissetti. Tekrar konuştu. "Bana neden bunları anlattınız?"

"Ben kadınları hiçbir zaman diğer erkekler gibi tanıyamayacağım. Hikâyenizi dinlerken hiçbir erkeğin vermeyeceği tepkiler vermemin nedeni de budur."

Carla verecek bir karşılık bulamadan ona baktı.

"Siz bebeğinizi hiç kucaklayamamışsınız" dedi. "Onu hiç emzirememişsiniz. Hiç elini tutup hatalarından ve korkularından sıyrılması için ona yol gösterememişsiniz."

Carla böğrüne bir bıçak saplanmış gibi aniden içini çekti ve arkasını döndü.

"O bebek, her bebeğin muhtaç olduğu şeylerden mahrum kalmış, tıpkı sizin her annenin hakkı olan şeylerden mahrum kaldığınız gibi. Sizin bu çirkin suçu engelleyecek gücünüz yoktu. Fakat suçluluk duygusu, suçu işleyenlerin değil sizin bağrınızı yakıyor. Bazen geceleri uyanıyor ve soluk alamıyorsunuz. Bebeğinizin yüzü rüyalarınıza giriyor ve kalbiniz bin parçaya ayrılıyor. Bebeğinizin ağlaması içinizde bu dünya

üzerinde hiçbir şeyin dolduramayacağı bir boşlukta yankılanıyor. Ve zaman geçtikçe, işleyebileceğiniz hiçbir günah, masum olduğunuzu bilmek kadar vicdanınıza ıstırap vermiyor."

Carla dönüp ona baktı. Tannhauser'ın bakışları hiddetliydi, ama içlerinde kötülükten eser yoktu.

"Evet, hikâyenizi dinledim" dedi. "Anladım, hem de tahmin edemeyeceğiniz kadar iyi anladım."

Carla gözyaşlarının boğazını yaktığını hissetti. Yutkundu.

"Bunlardan nasıl böyle hissederek bahsedebiliyorsunuz?"

"Aldırmayın" dedi. "Yanıt vermediğiniz için bir daha soracağım. Neden bunca yıldan sonra oğlunuzu şimdi arıyorsunuz?"

Carla zihnini topladı, duygularına hâkim oldu ve boğazını temizledi.

"Üç ay kadar önce, Malta'ya gidecek bir gemi bulmak ümidiyle Marsilya'ya seyahat eden Şövalye Adrien de la Riviere bir geceliğine evimde misafir kaldı. Başımdan geçenleri bilir ve büyük bir nezaketle durumumu hoş karşılardı. Malta'nın büyük olasılıkla Türklerin eline geçeceğini öğrenince, ne pahasına olursa olsun oğlumu bulmak zorunda olduğumu anladım. Ne kadar az zamanımız kalmış olursa olsun, Tanrı kavuşmamıza izin verecektir."

Tannhauser'ın halinde bu sözleri mantıksız bulduğunu gösteren hiçbir belirti yoktu. Devam etmesi için başını salladı.

"Kendime bunun saçma olduğunu söyledim. Ama aynı gece yatağımın başucunda, şimdi sizi nasıl görüyorsam, Meryem Annemizi gördüm. Kucağında da kutsal bebek İsa vardı. İşte o anda derin bir teselli hissettim. Oğlumu aramanın hiç de aptalca bir kapris olmadığını anladım. Bu Tanrı'nın buyruğuydu. Ya en azından o çocuğun annesi olduğumu ispatlayacaktım, ya da sahte bir hayat sürmeye devam edecektim. Çünkü Yüzbaşı Tannhauser, oğlumu elimden almalarına izin verdiğim ve elimi kaldırıp durun diyemediğim o günden beri yaşamım bir taklitten ibaret."

Gözyaşları görüşünü bulandırdı. Adamın kendine acıdığı için ağladığını düşünmesinden korktu, çünkü bunlar öfke gözyaşlarıydı. Gözlerini sildi. Tannhauser düşünceli bir ifadeyle konuşmadan onu izliyordu.

"İşte" dedi Carla, "size her şeyi anlattım. Şimdi bana bu işi kabul edip etmeyeceğinizi ve ücretinizi söyleyin. Bedeli ne olursa olsun ödemeye hazırım."

Tannhauser, "Şu çocuğun babası olan keşiş," dedi. "Kimdi?"

"Tavernanızda dedikodu yapılmasına yetecek kadar rezillik anlatmadım mı?"

Tannhauser biraz önceki gibi gür ve rahat bir kahkaha attı ve Carla'nın içinden aniden ona vurmak geldi.

"O kaba herifleri sizin hikâyeniz kesmez, onları eğlendirmek için çok daha müstehcen bir hikâye gerek" dedi. "Hayır, ben size gayet ye-

rinde bir soru sordum. Zina Mdina'da yaygın olmayabilir, ama Malta'da dolanıp duran bir sürü alçak şövalye bozuntusu var. Eğer sevgiliniz, bu kelimeyi kullanırken saygıdan başka amacım yok, Hospitalier Tarikatı'ndan biriyse ve eğer burada toplananların arasındaysa, tanırdık."

"Hayır şövalye değildi, bir rahipti ya da başka bir manastır tarikatındandı. Ben, hamile olduğumu anlamadan önce Malta'dan kaçtı." Yeni bir öfke patlamasına engel olmak için durakladı. "O zamandan beri hakkında hiçbir şey duymadım."

"Kalbinizi kırmış" dedi Tannhauser.

Carla karşılık vermeden önce, sesinin sakin çıkabilmesi için biraz bekledi. "Yüzünü unutabilmek yıllarımı aldı. Elimden gelse, adını da unuturdum. Sorarsanız onu da söylerim."

"İyileşmemiş yaralarınızın kızgınlığıyla böyle konuşuyorsunuz. Langa muhafızı ya da başka saygın bir şövalye olmadığı sürece bu adamın benim için hiçbir önemi yok. Tamamen unutun onu."

Tannhauser kanepeden doğruldu ve gül tarhlarına doğru sekiz on adım yürüdü. Sonra durdu ve yeniden Carla'ya doğru geldi.

"Demek ki, doğru anlamışsam eğer, elimizdeki iş, Türk ablukasına yakalanmadan, Malta'ya gitmek, adını ve yüzünü bilmediğimiz on iki yaşında bir oğlan çocuğunu bulmak ve kendi rızasıyla (ki büyük olasılıkla tam aksi olacak), şövalye firarilerinin ya da Türk casuslarının eline geçip darağacını boylamadan aynı yolla Sicilya'ya getirmek."

Carla dili tutulmuş gibi ona baktı. Kadının böyle donup kalması Tannhauser'ı şaşırttı.

"Yanlış mı anlattım?"

"Hayır, bu işi beklentilerinin çok ötesine götürdünüz."

"Nasıl yani?"

"Oğlumu alıp Sicilya'ya mı getireceksiniz?"

Tannhauser ellerini açtı. "Aksi takdirde oraya kadar gitmemizin ne anlamı var ki?"

"Benim hayalim onu bulmanın ve annesi olduğumu itiraf etmenin ötesine geçmemişti." Carla boğazının sıkıştığını hissetti. Yutkundu. "Benim kurmaya cesaret edebildiğim hayal yalnızca Malta'ya ulaşmak, bir an için bile olsa kavuşmak ve Tanrı'nın yardımıyla af dilemekti."

"Böyle anlar gerçekten de günahlarınızın kefareti olabilir ve vicdanınızı rahatlatabilir. Hatta size teselli ve sevinç bile verebilir. Ancak sizi ve oğlunuzu Türk kılıcından korumaz. O yaşta mutlaka savaş hattında olacaktır. La Valette'in garnizonunun büyük bölümünü Maltalılar oluşturuyor. Çarpışmanın büyük yükünü onlar taşıyacak. Çarpışmanın ve ölümün. "

Carla'nın midesi bulanmaya başladı. "Çarpışmanın umutsuz olduğunu mu düşünüyorsunuz?"

"Hayır, ben böyle ifade etmezdim, ama bu her yiğit erkek için cesur

bir ölüm şeklidir. Beş cephede Türkler üstünler, ama bir tanesinde de Hospitalier şövalyelerinin avantajlı olduklarını söylemeliyim. Galip taraf da, mağlup taraf da savaşın bedelini kanlarıyla ödeyecek. Bu yolculuğa çocuğun ölümünü görmek için çıkmıyorsanız, onu kaçırmalıyız."

"Onu kaçırmak mı?" Bu söz Carla'yı dehşete düşürmüştü "Bu mümkün mü?"

Tannhauser yeniden kanepeye onun yanına oturdu.

"Daha zorlu limanlardan bundan çok daha büyük yükler kaçırdım. Ama önce onu bulmamız gerekiyor."

"Onu görünce tanıyacağım, bundan şüpheniz olmasın."

"Elbette." Tannhauser'ın yüzünde buna inandığına dair en ufak bir belirti bile yoktu. "Ama siz aralarında seçesiniz diye La Vallette'ten Borgo'daki çocukları tek tek karşınıza getirmesini isteyemeyiz."

Carla'nın kalbi yükseklere çıktığı kadar hızla yere çarptı. Bunca yolu bir masala inanarak kat etmişti. Macerasına öyle kapılmıştı ki gerçek hayattaki en basit işleri düşünmeyi bile akıl edememişti. Tam bir aptaldı. Ama Tannhauser'ın hiç de aptal olmadığı şimdi iyice ortaya çıkmıştı.

"Maltalılar Roma Kilisesi'ne sıkı sıkıya bağlıdırlar" dedi. "Çocuk gayri meşru olsun ya da olmasın mutlaka vaftiz edilmiş ve adı kilise kayıtlarına geçmiş olmalı. Yetimhane hakkındaki bilgileriniz doğru ise, Kutsal Hastane'de de bazı kayıtlar olması gerek."

"Ama sizin de söylediğiniz gibi, adını bilmiyoruz."

Tannhauser'ın yüz ifadesini saklamak için harcadığı çaba Carla'ya aptallığını çok daha şiddetli hissettirdi. "Doğru. Ama en azından doğum tarihini hatırlıyorsunuzdur."

"1552 yılı. Ekim ayının son günü."

Çocuğun yaşı gibi, doğum tarihi de Tannhauser için özel bir anlam taşıyor gibiydi.

"Azizler Günü" dedi. "Güneş Akrep Burcu'ndadır." Başını iki yana salladı. "Çok tuhaf yollar, Madam Penautier. Bizi denizden yüksekteki bu bahçeye getiren yollar gerçekten de çok tuhaf."

Sözlerini açıklamadı ve Carla nedenini soramadan yumruğunu sıktı.

"Peki, neden bana daha önce gelmediniz? Altı haftadır buradaymışsınız. Neden? Şimdiye kadar gidip gelirdik. Karşılaşacağımız tek tehlike de boğazda boğulmak olurdu."

Carla'nın öfkesi boğazına kadar yükseldi. "Bu sabaha dek varlığınızdan bile haberim yoktu."

Tannhauser kuşkuyla kaşlarını çattı. "Peki, size beni kim haber verdi?"

"İngiliz Kolu'ndan Oliver Starkey."

Carla adamın gözbebeklerinde tıpkı alevlerin kalbindeki mavi gibi

bir ateş çıktığını gördü ve adamın kendisini yüzüstü bırakacağından korktu. Starkey'nin adının onu neden bu kadar öfkelendirdiğini anlamamıştı.

"Starkey Birader kabiliyetlerinizi çok övdü."

"Ondan hiç şüphem yok."

"Mektubunda..."

"Mektubu mu?"

"Mektubunda sizin olağanüstü becerilere sahip, hiçbir şeyden korkmayan ve ahlaki, kanuni ve dini bütün yetkilileri aşağı gören bir adam olduğunuzdan bahsetmişti." Bunların neden gururunu okşaması gerektiğini bilmiyordu, ama öyle olacağına inanıyordu. "Hepsi bir yana, sizin sözüne sadık biri olduğunuzu da yazmış."

"Bu İngiliz sandığımdan daha düzenbaz çıktı."

Sonunda Carla faydalı bir bilgi verebileceğini hissetti. "Starkey Birader bizi *Couronne* gemisine bindirebileceğini söyledi."

Tannhauser'ın buna sevindiğini gösteren hiçbir belirti olmadı. "Buna hiç şüphem yok."

"*Couronne* bu gece yarısı meddücezir vaktinde kalkıyor."

"Biz olmadan hareket etmez."

Tannhauser öfkesini bastırdı ve gülümsedi.

"Savaşın kolu çok uzun. Parmaklarını da boynuma doladı, ama ben elinden kurtulacağım."

"*Couronne* oraya ulaşmanın en kesin yolu olmaz mı?"

"Belki. Ama Şeytan'la pazarlık yapacaksak, bundan çok daha çaresiz olduğumuz bir saati beklemeliyiz."

Dik bir uçurumun kenarına gelmiş gibi durdu. Sonra başını aşağı yukarı salladı.

"Gerekli hazırlıkları bana bırakın ve Starkey Biraderi de unutun. En çok iki gün içinde benden haber alırsınız."

Bu sözlerle, adamın isteğini kabul etmiş olduğunu hemen kavrayamadı. Bir şeyler söylemek istedi, ama söyleyecek bir şey bulamadı. Tannhauser oturduğu yerden doğruldu ve abartılı bir nezaketle önünde eğildi. Evi işaret etti.

"Müsaade ederseniz, kızın fal taşını çok merak ediyorum. Şu geleceği gördüğü camı."

Carla ayağa kalktı. "Ücretinizi konuşmadık."

Tannhauser, isteyeceği ücreti kafasında belirlemiş, ama sonradan aşırı bulmuş gibi durakladı.

"Eğer sizi ve oğlunuzu sağ salim Malta'dan geri getirebilirsem, benimle evlenmenizi isterim."

Carla donakaldı. Yanlış duyduğunu düşündü. "Sizinle evlenmemi mi?

Tannhauser utanmış gibiydi, öksürdü. "İzdivaç, kutsal nikâh, kilisedeki yeminler, vesaire."

Bir an için Carla aşırı heyecanlandı. Uykuda olan güdüleri karnının alt kısmının derinliklerinde dönmeye başladı. Ani bir baş dönmesiyle olduğu yerde sallandı. Adamın elinin kolunu kavradığını hissetti. Ona baktı. Bakışları öyle açık seçikti ki hiçbir şey anlayamadı. Tannhauser'ın yüzünde ne gördüğünü bilmiyordu, ama adam ifadesini korku olarak yorumladı.

"Bu ricam büyük bir küstahlık biliyorum" dedi. "Ama beni buna iten şeyler hiç de nezaketsiz düşünceler değil, tamamen para canlısı olmamdan kaynaklanıyor. Bu birleşmeden üzerime sinecek hafif bir asalet kokusu bile ticari girişimlerim için paha biçilmez fırsatlar yaratacak. Evet, istediğim ücret çok yüksek. Toplumdaki mevkilerimizi göz önüne aldığımız zaman hatta belki de büyük bir terbiyesizlik. Ama sizin girişmemi istediğimiz maceranın tehlikesi de çok büyük. Elbette, size ait mülklerde ve gelirinizde hiç hak iddia etmeyeceğime dair bir sözleşme imzalayabiliriz, zaten bunlarda gözüm yok. Dahası, evliliğimizden istenmeyen biçimde faydalanmayacağıma dair size şeref sözü veriyorum."

Carla'nın saf hayalinin sevinci sönüverdi. Bu yalnızca bir işti. Kişilikleri de, toplumdaki seviyeleri de birbirinden çok uzaktı. Bu adam hakkında kötü düşünmeye hakkı yoktu. Gerçeği söylemek gerekirse, hiçbir erkeğe bu kadar değer vermemişti. Vereceği hizmete karşılık istediği ödül çok cüziydi. Yine de içinde bir şey, şu son bir saat içerisinde yeniden hayata dönen bir şey, yok olup gitmişti. Hislerini belli etmeyen bir ses tonuyla konuşmaya çalıştı ve sesinin soğuk çıktığını hissetti.

"Asaletin karmaşık hükümlerini yanlış anlamışsınız" dedi. "Evlilik size yalnızca unvan kazandırır, o kadar."

"Yasal olarak bir kont sayılabilir miyim? Benimle 'Lordum', 'Ekselansları' ya da böyle başka dalkavukça hitaplarla konuşulmasında ısrar edebilir miyim?"

"Sanırım edebilirsiniz."

"Demek ne kadar düzmece olursa olsun, asalet servet değerindeymiş. Ne kadar memnun olacağım, size anlatamam."

Carla, "Çok iyi" dedi. "Unvanım daha önce değiş tokuş yapılmıştı. En azından bu kez kendi seçimimle olacak."

"Öyleyse anlaştık."

"Sözleşmeyi hazırlaması için bir avukatla görüşeyim mi?"

"Şimdilik el sıkışmamız yeterli."

Tannhauser elini uzattı. Eli iri ve pürüzlüydü. Avucu kılıç sallamaktan nasır tutmuştu. Carla tokalaşmak için elini uzattı, ama Tannhauser elini geri çekti.

"Anlaşmamıza bir ek yapabilir miyim?" Gözlerinde muzip bir ifade vardı.

Karşısındakini etkileme yeteneği çok sinir bozucuydu. "Söyleyin bakalım."

"Dönümüzde bana yine viyolanızla bir şeyler çalacaksınız."

Carla'nın içinde bir duygu karmaşası kaynamaya başladı. "Bana bunu neden yapıyorsunuz?"

Tannhauser'ın kaşları çatıldı. "Çünkü ben bunun adil bir anlaşma ve işim için bulunmaz bir fırsat olduğunu düşünüyorum."

Carla, "Önsezilerime olan inancınız zayıf olabilir" dedi, "ama ben bu tehlikeli maceraya basit bir iş anlaşmasının gerektirdiğinden daha derin amaçlarla atıldığınızı hissediyorum."

Tannhauser onu inceledi, yalnızca birkaç saniye bakmasına karşın Carla'ya dakikalarca bakmış gibi gelmişti.

Aslının ne kadarını açığa vurması gerektiğini hesaplar gibiydi. Carla onun benliğinin özünde, kendisininki kadar derin ve eski bir acının olduğunu sezdi. Belki de daha derindi. Eğer onu kollarının arasına alsaydı, karşı koymazdı.

Tannhauser, "Bir zamanlar oğlu için mücadele eden bir anne tanımıştım" dedi.

"Hepsi bu mu?"

"O anne mücadeleyi kaybetti."

Carla bekledi. Ama Tannhauser bu konuya dair başka bir şey söylemedi.

Kırık dişini göstererek sırıttı ve elini uzattı.

Carla elini tuttu. Adam elini avucunda sıkınca ani bir ürperti bedenine dalga dalga yayıldı.

Anlaşmalarını bir öpücükle mühürlemeyi tercih ederdi.

15 mayıs 1565, salı

Messina yolu; Oracle

Tannhauser günbatımıyla birlikte menekşe ve altın rengine bürünmüş tepelerden geçti. Villa Saliba'nın kadınları, bir geyiğin peşinden saldıran tazılar gibi onu yere sermişlerdi, ama yine de halinden memnundu.

Öncelikle Amparo bir keşifti. Kızın farkında olmadığı cinsel cazibesi Tannhauser'ın hem aklını hem de mahrem yerlerini arzuyla doldurmuyordu. Fal taşının bir mucize olduğu meydana çıkmıştı. Böyle taşların çoğu saf kristal kürelerdi. Grubenius'un da parlatılmış obsidyen bir aynası vardı. Amparo'nun aleti yalnızca tuhaflık olsun diye yapılmış optik bir mekanizmaydı, ama bilgiye yol açan kehanet dehasıyla, kız bu aletin daha önemli bir işlevini keşfetmişti. Bu ön tarafındaki ucunda bir göz merceği olan pirinç bir boruydu. Alt ucunda da bir milin etrafında dönen, iki adet yine pirinçten yapılmış üç telli ince tekerlek vardı. Biri yatay olarak diğerine değiyordu, ama ondan bağımsızdı. Tekerlek tellerinin arası girift biçimde birleştirilmiş renkli cam parçacıklarıyla kaplıydı. Borunun deliğinin içine aşağı doğru ince ve uzun iki ayna parçası takılmıştı. Yansıtan yüzleri otuz derecelik açıyla birbirine bakıyordu.

İlk bakışta tekerlekler karanlık gibi görünüyordu, ama gün ışığına ya da mum alevine döndürüldüğünde çok çeşitli renkler ortaya çıkıyordu. Bir fiske vurunca tekerlekler gözü yanıltan şaşırtıcı renk birleşimleriyle dönüyordu. Tekerleklerin hareketleri görüntüyü değiştiriyordu ve Tannhauser, dönüş hızlarını değiştirerek ve farklı hızlarda döndürerek zamanın sonsuz küçüklükte parçacıklara ayrıldığını anlamıştı. Dahası görülen sahnenin havası ışık kaynağına bağlıydı. Aleve ne kadar yakınsa, renkler de bir o kadar parlaklaşıyordu. Mumun tütmesi, gün ışığının parlaklığı, bu sürece müdahil olan eterin kıvamı, tüm bu etmenler değişirken, değişmekte olanları bile değiştiriyordu. Tekerlekler nihayet durduğu zaman ve talih belli bir ışık ve renk birleşiminde karar kıldığı zaman, bir anlığına sonsuzluğun bir parçası orada yakalanmış oluyordu. Kısacası kızın öngörü taşının içinde kâinatın, o muazzam akışın, bizzat kaderin küçük bir modeli saklıydı.

Kimi zaman Amparo hiçbir şey görmüyordu, ama renklerin güzelliği

ile ürkütücü berraklıkta görüntüler zihnini dolduruyordu. Kimi zaman da meleklerin sesini duyuyordu. Geleceği kimse bilemezdi, Amparo'nun da böyle bir iddiası yoktu. Fakat bir gün olma ihtimali olan şeylerin sınırsızlığı arasında bütün olacak şeyler yatıyordu. Olabilecekler, henüz olmamış olanların potasında bekliyordu. Tannhauser'ın anladığı kadarıyla, Amparo'nun içgüdüsel olarak anladığı buydu.

Kuzey kapısına yaklaştığında gece inmişti. Alacakaranlığın son demlerinde iki tekerlekli bir araba yolda takırdayarak ona doğru yaklaştı. Sürücüsü başına bir miğfer takmış, üzerine de zırh giymişti. Oturduğu yerin yan tarafında bir tüfeğin omuz askısı parıldıyordu. Araba sarsılarak yanından geçerken, genç, fareyi andıran bir surat, rahip başlığının altından ona dikkatle baktı. Yanından geçip gittikten sonra Tannhauser onları bir daha düşünmedi. Kapıdaki nöbetçinin yanından geçti. Şehri baştan başa kat etti. Günün sonunu belli eden o taşkınlık havası geçmişti, kısa zaman sonra sokaklar sessizliğe bürünecekti. Atını kıyıdan Oracle'a doğru sürdü.

Bu geçe çok içecek ve şehvetini Dana'yla söndürecekti. Belki de bu ani arzu biraz nezaketsizlik diye düşündü, çünkü arzusunu ateşleyen Amparo ile Leydi Carla'ydı. Ama hayat böyleydi. Sevişirken nasıl sesler çıkaracaklarını merak etti. Carla'nın viyolasını çalışındaki yırtıcılık hâlâ zihninde yankılanıyordu. Üstelik oldukça zeki ve cinsel yönden hiç görmediği kadar güçlü bir kadın olduğu da belliydi. O kırmızı ipek elbiseyi kadının üzerinden sıyırdığını hayal etti, ama böyle bir şey yapmasına izin vereceğinden şüpheliydi. Başından geçen tek aşk tecrübesi aşağılanmasına, cezalandırılmasına, sevdiklerinden uzağa sürgün edilmesine neden olmuştu. İhtiyatlı davranmakta haklıydı. Yine de Tannhauser organına yer açmak için eyerin üstünde kımıldandı.

Sahil, gemi fenerlerinin aydınlattığı sarı dairelerin haricinde karanlıktı. Denizin üzerine doğru yükselmeye başlayan dolunay bir günlüktü. Oracle'dan yaklaşık yüz metre gerideydi ve kapılarda meraklı bir kalabalığın toplanmış olduğunu gördü. Durdu. Kalabalığın ilerisinde meşale ışığının iki çelik miğfer üzerinden yansıdığını fark etti. Miğferler silahlı adamlara aitti. Şehir polisleriydi bunlar. Ve insanlar talihsiz kazaların etrafında toplanmaya meraklı olurlardı. Tavernada biri mi öldürülmüştü? Bors sayesinde o güne kadar böyle bir olay yaşanmamıştı, ama imkânsız da değildi.

Sonra Tannhauser acı dolu bir çığlık işitti.

Uzaktan geliyordu ve duvarlar da sesi boğuklaştırıyordu, ama yine de yeteri kadar belirgindi. Bir korku dalgası içini kapladı. Şu anda azalıp sönmekte olan çığlık gibi, aşırı acı çeken çoğu erkeğin sesi garip biçimde birbirine benzerdi.

Ama yine de Tannhauser sesin Sabato Svi'ye ait olduğunu anladı.

Yere atladı ve Burak'ı ambar ile halat bükme yeri arasından geçirdi.

Binanın limana bakan arka tarafında atölyelerden, yük hayvanlarının ağıllarından, depolama avlularından ve ahırlardan oluşan bir labirent uzanıyordu. Hepsi de düzensiz biçimde sıralanmış ve birbirlerinden ancak omuzları geçecek kadar dar geçitlerle ayrılmıştı. Ay ışığı sayesinde yolunu bulabiliyordu. Burak sessizce peşinden geliyordu. Ambarın arka tarafına yaklaşırken bir çığlık daha duydu. Buradan daha şiddetli işitiliyordu, dehşet ve terk edilmişlik duygularıyla yüklüydü.

Sabato Svi'ye işkence yapılıyordu.

Burak sahibinin sıkıntısını hissetti ve acısını paylaşır gibi soluğunu burun deliklerinden koyuverdi. Tannhauser öksürerek hiddetini boğazından attı. Burak'ı duvardaki demir bir halkaya bağladı ve okşayıp hayvanı yatıştırdı. Bacaklarını ve kasıklarını korumak için çizmelerinin katlanmış yüksek konçlarını açtı ve kılıcını çekti. Sessizce ambara doğru süzüldü. Çatısı, çıplak kara bir korkuluk gibi yıldızlara doğru yükseliyordu. Vahşi bir içgüdüyle birden durdu. Hiç ses duymamıştı. Ama dar geçidin pis kokusunu bastıran ve kendisine ait olmayan tatlı bir ter ve deri kokusu vardı. Sonra boğuk bir nefes sesi geldi. Gözlerinin karanlığa alışması için elini alnına kaldırıp ay ışığını gölgeledi. Duvarın ölgün karanlığına yaslanıp pusuya yatmış iri cüsseli bir şekil vardı. Tannhauser bir adım daha yaklaştı. Koku belirginleşti. Fısıldadı.

"Bors."

Gölge yengeç gibi yana doğru hareket etti ve başını ona doğru uzattı. İki adım ilerden göğsüne nişan almış bir tatar yayı ortaya çıkıverdi. Tannhauser yanılmış olma ihtimaline karşı, saldırmaya hazır halde durdu. Bors'un yüzü meydana çıktı. Yayını gökyüzüne doğru çevirip kalçasına dayadı. Yüzü asıktı. Alçak sesle konuşmaya çalıştı ama sesi hâlâ titriyordu.

"Şehir polisi. İkisi dışarıda, dördü de içerde. Zırhlı ve miğferliler. İki ağızdan dolma tüfek ile bir de tabanca."

"Bunları tanıyor muyuz?"

Bors başını iki yana salladı. "Bizim bölgeden değiller. Başlarında *Couronne*'da gördüğümüz sıska sorgu yargıcı var." Tannhauser kâinatı döndüren tekerleklerin gürültüsünü duyabildiğini hayal etti. Büyük emellerle kurduğunuz şeyin kum üzerine inşa edilmiş bir genelev olduğu meydana çıktığı, pusulanın iğnesinin kırıldığı ve bütün saatlerin durduğu, hayal ettiğiniz geleceğin ve ayaklarınızın altında yarılıp açılan geleceğin dostları sonsuza dek ayırdığı o anlardan biriydi bu.

Tannhauser sordu. "Ne istiyorlar?"

"Mahzenden çıkıp ancak sonuna yetişebildim. Seni arıyorlardı."

"Ya Sabato?"

"Adamlarla çekişmek zorunda kaldı, hatta aşırı alay etti. Onu yere serdiler. Genç Gasparo kendini tutamadı." Bors ağzını büktü. "Çocuğu vurup öldürdüler."

Tannhauser kafatasının içinde bir sürtünme hissetti. Bu ses dişlerinden geliyordu.

"Başımı dışarı çıkarmadım" dedi Bors. "Polis tavernayı boşaltınca diğerlerinin arasına karışıp dışarı çıktım. Kimse beni ele vermedi."

"Dana? Kızlar?"

"Onları sağ salim Vito Cuorvo'ya teslim ettim, sonra geri geldim."

Acı dolu bir çığlık daha koptu. Bors yüzünü buruşturdu.

Tannhauser, "Nerede bu alçaklar şimdi?" diye sordu.

"Binayı karış karış aradılar ve yeniden tavernada toplandılar. Arka taraftan yolumuz açık."

"Engizisyon'un adamı da bu dört kişinin içinde mi?"

Bors evet der gibi başını salladı. "İçerde üç polis var, biri başkomiser. Dışarıdaki iki kişiye işaret vermemelerine dikkat etmeliyiz."

"Sabato'nun hesabına bir iki çığlık atacaklar, ama silah sesine izin veremeyiz." Tannhauser yayı işaret etti. "Sakin misin?"

"Taş kadar sakinim."

Bors yayını dirseğinin üzerine koydu ve yeleğinden altı yedi santim uzunluğunda bir mum parçası çıkardı. Kemerine takılı küçük demir kabı çekip aldı ve bir fiskeyle kapağını açtı. İçinden kor bir kömür parçası parladı.

Tannhauser düşünceli bir tavırla, "Bir Engizisyon adamı ile beş polis. Kanunların epey dışına çıkacağız" dedi.

Bunu bilmek Bors'un yüzünü çoktan soldurmuştu.

"Eğer şimdi kaçarsak, bizi boğazın karşı yakasına kadar izleyeceklerinden kuşkuluyum."

'Biri bana pis boynumu bir Yahudi için tehlikeye atacağımı söyleseydi, kahkahalarla gülerdim." Bors sırıttı. "Ama yine de sana inanmıyorum."

Tannhauser sırtına vurdu. Bors kabın içindeki kömürle mumu yaktı. Mumun ışığıyla Oracle'ın içine süzüldüler.

Ambarın içi zifiri karanlıktı, mum olmasa doğru düzgün yürüyemezlerdi. Tannhauser stoklarındaki malların geri kalanları arasında destelenip saplarından asılmış mızrakları bulana dek ilerledi. Mızrakları bir arada tutan sicimi kesti, kılıcını kınına soktu ve dişbudak ağacından yapılmış yüz elli santimlik sivri uçlu ince mızraklardan üç tane seçti. Tek tek dengelerini denedi. Kısa mesafeden tüfek kadar ölümcül ve çok daha hızlıydı.

Binanın ön tarafında kalan tavernaya doğru sessizce ilerlerken, kanatsız giriş kapısından zemine lamba ışığı vuruyordu. Tannhauser, eşi emsali olmayan bir hakaretmişçesine "Yahudi" kelimesini haykırdıklarını duydu. Sabato acısından haykırarak bir küfür savurdu. Sonra sesi boğulup kesildi ve yerini öğürtüye bıraktı. Tannhauser'ın bağırsakları karıştı, bacaklarının dermanı kesildi ve düşeceğini sandı. Kusma dürtü-

sünü bastırdı. Uzun zaman olmuştu. Kendi kendine bunun normal olduğunu hatırlattı, derin ve düzenli soluklar aldı ve gerginliği geçti. Bors mumu üfleyip söndürdü, yayını kaldırdı. Tannhauser kapının kenarına sokulup içeri baktı.

İki polis ile başkomiserin Bors'un anlattığı gibi silahlı olduklarını gördü. Keklik gibi semiz olan başkomiser elleri belinde duruyor ve bölmeye bakıyordu. Bölmeden Sabato'nun iniltileri geliyordu. Tannhauser ne Sabato'yu, ne de rahibi görebiliyordu. Polis memurlarından biri boş masaların arasında kapıya yarı mesafede duruyordu. Tüfeği omzundaydı ve parmaklarına asılı fitil için için yanıyordu. İkinci polis ise bir sıraya yayılıp oturmuş, uzun namlulu tüfeği dizlerinin arasına almıştı. Sürahiden içki içiyordu. Tannhauser birincisinin dokuz adım uzaklıkta olduğunu tahmin etti. İkinci de en fazla beş adım uzağındaydı. Geri çekildi, başparmağıyla içki işareti yaptı ve sonra işaretparmağıyla Bors'u gösterdi. Bors sütunun kenarından bir göz attı ve geri çekildi. Tannhauser'a bakıp başını aşağı doğru salladı.

Bölmeden tiz bir ses yükseldi. "Kan ve sünnet! Zehirli yalanların ve düzenlerinle kaç iyi insanı sefalete düşürdün? Altınların nerede, Yahudi? Bizden, sana bunca incelik göstermiş Hıristiyanlardan çaldığın altınlar nerede? Biz seni insan yerine koyduk, aramızda yaşamana izin verdik, hırsız köpek! Seni ülkemize hangi şeytan getirdi? Senin şeytani aileni buraya Tanrı davet etmedi! Altınlar, Yahudi! Altınlar!"

Tannhauser sağ elindeki mızrağı kaldırdı, sol eliyle de diğer ikisini dengeledi. Bors'a başıyla işaret verdikten sonra tavernanın içine doğru iki adım attı. Öndeki ayağını yere basıp kolu kulağının önünden geçerken, arkasında yayın şakladığını duydu. Islığa benzeyen bir ses çıktı ve sonra da bir çatırtı işitildi. Tannhauser'ın savurduğu mızrak göğsündeki zırhın altına saplanıp kasığını delince polis homurdandı. Karnının alt kısmına hızla saplanıp, arkasından yaklaşık yarım metre dışarı çıkan mızrakla masaların altına yuvarlandı, kıvrıldı. Gözlerini kırpıştırarak vurulup can çekişen hayvanlar gibi solumaya başladı. Tannhauser sağ eline bir başka mızrak alıp, henüz korkmaya vakit bulamamış, hayretle ona bakan başkomisere döndü. İlerledi. Komiserin kısa tombul eli kemerindeki çakmaklı silaha gitti, ama tabanca, korkudan kaçırdığı gazdan daha tehlikeli değildi.

Tannhauser, "Karını düşün" diye emretti. "Çocuklarını düşün."

Başkomiser de öyle yaptı ve direnmekten vazgeçti. Tannhauser mızrağı adamın boğazına dayadı. Dönüp yedek mızrağını Bors'a attı. Başkomiserin belindeki tabancayı çekip aldı. Silah, son model İspanyol çakmaklı mükemmel bir parçaydı. Tam kibirli, küçük bir alçağın isteyeceği türden bir şeydi. Tüfeğin tavasındaki barutu üfleyip boşalttı ve tekrar komiserin kemerine taktı. Etrafına baktı ve Gasparo'nun cesedini gördü. Delikanlı merdivenlerin yanında sırtüstü yatıp kalmıştı. Göğsünde kanlı bir delik

vardı. Çocuk onlara sadık kalmış ve bu uğurda canını vermişti. Tannhauser içinden gelen şiddetli dürtüyü bastırdı ve başkomisere dönmemeyi başardı. Adam bir dakika önceki otoriter tavrını diriltmeye çalışırken, mızrağa dayalı duran çenesinin alt kısmı titriyordu.

"Benim adım..."

Tannhauser elinin tersiyle adamın suratına vurdu. Parmağındaki ağır altın yüzük etini kemiğe kadar yarmıştı. "Adını kendine sakla" dedi. "Bana lazım olmayacak."

Başkomiser inledi ve gözlerini sımsıkı kapadı. Tannhauser omzunun üzerinden arkaya doğru bir göz attı. Bir polis masanın üzerine devrilmişti, yüzü ve sakalı kanla ıslanmış pırıl pırıl parlıyordu. Ok gözünün arkasından girmiş ve kafatasının öyle derinine saplanmıştı ki ucundaki tüyleri neredeyse yarı yarıya soyulmuştu. Tannhauser'ın kurbanı hâlâ taşların üzerinde kıvranarak kısa kısa soluyordu. Canının daha çok yanmasından öyle korkuyordu ki ne hareket etmeye ne de bağırmaya cesaret edebiliyordu. Tannhauser bölmeye doğru döndü. Rahip bu sayede görünmez olabileceğini umuyormuş gibi gözlerini yere dikmiş öylece duruyordu.

Tannhauser Sabato Svi'ye baktı.

Sabato, Tannhauser'ın o meşhur sandalyesinde oturuyordu. Çene kemikleri ağzına tıkılmış armut biçiminde demir bir tıkaç yüzünden birbirinden ayrılmıştı. Aletin ucunda çapını açıp çok daha acı verecek boyutlara getirmek için vidalı bir anahtar takılıydı. Tannhauser gözlerini aşağılara indirdi. Sabato'nun elleri sandalyenin kollarına çivilenmişti. Gözleri onun koyu renk gözleriyle buluştu ve bir şeyin ruhundan koparıldığını ve yarasının bir ömür geçse bile iyileşmeyeceğini hissetti, çünkü ruhunu biçen işkenceydi.

Tannhauser Gonzaga'ya döndü.

"Sen. Rahip," dedi. "Şu zulüm aletini ağzından çıkar."

Gonzaga başını bile kaldırmaya cesaret edemedi.

"Çıkarırken içini bile çekse, bedelini sen ödersin."

Gonzaga el yordamıyla beline doladığı tespihinin ucuna takılı haçı aradı ve Latince uyduruk bir şeyler mırıldandı. Bu hareket Tannhauser'ın kanını beynine sıçrattı. Uzun adımlarla salonu geçti. Mızrak parmaklarının arasında dönüp duruyordu. Gonzaga'nın üzerine yürürken, perişan halde olan rahip nihayet başını kaldırdı.

"Merhamet, efendim!" diye bağırdı. "İsa aşkına merhamet edin!"

Tannhauser mızrağı rahibin sol ayağının üzerine sapladı. Gonzaga çığlık atıp mızrağın sapına yapıştı. Tannhauser haçı çekip kopardı. Siyah tespih taneleri yere saçıldı. Rahibin solan yüzünde, iğrenç bir dehşetle fırıl fırıl dönen boş gözlerine baktı. Haçı gözlerinin önüne gelecek biçimde kaldırdı. Üzerine tükürdü. Tükürüğü Gonzaga'nın buruşmuş yüzüne sıçradı.

"Gaddarlığınla gurur duyuyorsun, değil mi rahip efendi?" Haçı yere fırlattı. "Ben tam on üç yıl bir Türk olarak yaşadım. Bu seninki hiçbir şey."

Ağırlığını mızrağın sapına verdi ve kırılan ayak kemiklerinin arasından daha derinlere soktu. Gonzaga'nın ciğerlerinde haykıracak nefes kalmamıştı. Soluk almaya bile gücü yoktu. Ağzı açıldı, hiç sesi çıkmadı. Titreyen dudakları morardı.

Tannhauser boğazını kavradı.

"Sen daha gaddarlığın ne olduğunu bile bilmiyorsun. Ama şimdi anlayacaksın."

Mızrağı çekip çıkardı ve diğer ayağına sapladı. Gonzaga'nın dizleri bükülmeye başladı. Tannhauser onu tutup kaldırdı. Zulmedene aynı biçimde karşılık vermenin insanı düşmanıyla aynı seviyeye indireceğini ileri süren saygın bir düşünce biçimi vardı. Tannhauser bu felsefeye hiç katılmıyordu. Yine mızrağın üzerine yüklendi ve acının fokurdayarak eliyle kavradığı mızrağın sapından yukarı yükseldiğini hissetti. Sefil rahibin gözleri kaydı, akları meydana çıktı ve boğazından gargara yapar gibi sesler çıkardı. Sandalyeden gelen ıstırap dolu bir hırıltı dikkatini dağıttı. Arkasına döndü.

Sabato'ya baktı ve gözlerinde korku olduğunu gördü. Salona ölümcül bir dehşet dalgasının yayıldığını ve bu dehşetin kaynağının da yalnızca kendisi olduğunu anladı. Mızrağı çekti ve feryat eden rahibi odanın karşı tarafına itti. Gonzaga kanlı ayak izleri bırakarak kaydı ve başkomiserin ayaklarının dibinde yere düştü. Tannhauser mızrağı masanın üzerine bıraktı. Bors'a baktı.

Bors güldü. "Benim sıram ne zaman gelecek?" diye sordu.

Tannhauser Sabato'nun yanına gitti. Dikkatle demir aletin anahtarını çevirerek daha fazla acı vermeden ağzından çıkaracak boyuta getirdi.

"Beni affet" dedi.

Sabato çenesini iki yana hareket ettirip kan tükürdü. Şok yüzünden bembeyaz kesilmişti. İçinde zorbalık olmamasına rağmen, onu sandalyeye zapt eden çiviler kadar sert bir adamdı. Tannhauser çivileri inceledi. Çivileri başı ile Sabato'nun ellerinin üst kısmı arasında beş santim kadar mesafe vardı.

"Biraz daha dayanabilir misin, dostum? Henüz güvende sayılmayız."

Sabato'nun yüzünde neşesiz bir tebessüm belirdi. "Burada bekliyorum."

Tannhauser mızrağı eline aldı ve tutsaklarına doğru gitti.

Gonzaga'nın üzerine doğru eğildi ve armut biçimindeki demir aleti ağzından içeri itti. Avucuyla vurarak iyice oturttu ve rahibin dişlerinin demire kenetlendiğini hissetti.

"Ayağa kalk" dedi.

Rahip ayaklarına kapanıp inledi.

"Ayağa kalk, dedim!"

Rahip parçalanmış ayaklarının üzerinde doğrulmaya çabaladı ve titreyerek durdu. Burun deliklerinden gürültüyle soluk alıp veriyordu. Tannhauser onu Bors'a doğru itti.

"Soy şunu."

Bors elinden geldiği kadar sert hareketlerle Gonzaga'nın cüppesini yırtarak çıkardı. Tannhauser tekrar gidip tombul başkomiseri gırtlağından yakaladı. İtip kakarak karnında mızrakla hâlâ kıvranıp duran polise doğru götürdü. Başını tutup aşağı eğdi.

"Bak ona."

Mızrak adamın bağırsaklarını delmiş ve çıkmak için en kolay yolu yani makatını seçmişti. Pantolonu dışkı ve damlayan kanıyla pıhtılaşmıştı. Başkomiser öğürdü. Tannhauser çizmesinin geniş tarafıyla mızrağın ucuna vurdu ve karnından on santim daha içeri girmesini sağladı. Adam müthiş bir iniltiyle iki büklüm oldu. Başkomiser kıvranan astının üzerine kustu. Bors kahkaha attı.

Tannhauser tavernasına yapılan tecavüze bir göz gezdirdi. Boş masalara, sıralara, yer yer aydınlatan sarı ışığa, karanlığın ve gölgelerin sarmaladığı köşelere, yerde zift gibi kara görünen kan göllerine baktı. Şişman küçük suratı loş ışıkta korkudan sarkmış gibi görünen başkomisere döndü. Adamı kavrayıp kulağına, "Etrafına bak ve yaptıklarının tadını çıkar" dedi.

Baş komiser korkuyla yüzünü buruşturarak dediğini yaptı.

"Ölüye, nasıl ölündüğüne, dehşete bak. Barbarca kahkahaları gör. Çıplak bir rahip. Çarmıha gerilmiş bir Yahudi. Düşmanlarının intikamına şahit ol."

Başkomiser omuzlarını kusmuk bulaşmış sakalına doğru eğip kamburunu çıkardı. Tannhauser gözlerinin içine bakması için mızrağının kanlı ucunu adamın çenesinin altına koyup kaldırdı.

"Cehennemde olduğunu bil. Biz de cehennem zebanileriyiz."

Hıçkırıklarını bastırmaya çalışırken, başkomiserin burun deliklerinden köpük köpük kusmuklar çıktı. Sersemlemiş bir çocuk gibi kollarını başının üzerinde kavuşturdu. Tannhauser can çekişen polise doğru bir adım geri çekildi, mızrağı elinde çevirdi ve ucunu adamın şakağından beynine sapladı. Kemiğin çatırtısının kolundan yukarı doğru çıktığını hissetti ve polis kıpırtısız kaldı. İspanya kralına bağlılık yemini etmiş bir polisi öldürmüştü. Onun hayatı tek bir şeye dönüşmüştü. Yine katil olmuştu. Bundan sonra da böyle devam edebilirdi. Mızrağı çekip çıkarırken ucunun kemiğe sürtündüğünü hissetti. Başkomisere baktı.

"Eziyet ya da merhamet" dedi. "Seçimini yap."

Başkomiserin yaşama tutunma ümidi öyle azdı ki sessizliğini bozdu. "Yüce efendim, Ekselansları, hizmetkârınızım." Hıçkırığını bastırdı. "Emrinizdeyim."

Tannhauser cesedi işaret etti. "Şunu duvara çek, oraya."

Başkomiser söylediğini yapmak üzere eğilince, Tannhauser Bors'a baktı ve masanın üzerinde hâlâ kanı akan ölü adamı gösterdi. Bors hantal adımlarla cesedin yanına gitti, silahını bıraktı ve iki koluyla cesedi kucakladı. Güçlükle ambar kapısına taşıdı ve karanlığın içine doğru fırlattı. Gonzaga, giysilerinden geriye kalan siyah beyaz paçavraların ortasında titreyerek duruyordu.

Bors geri dönüp sıraya doğru gitti ve tüfeği aldı. Namluyla sertçe Gonzaga'nın kaburgasına vurdu.

"Diz çök" dedi. "Köpek gibi dizlerinin üzerine çök."

Gonzaga ellerinin üzerine çöktü, ağzındaki demir nefesini tıkıyordu. Bors yine kahkaha attı.

Tannhauser yerde duran diğer tüfeği eline aldı, fitile üfledi ve pencereye gitti. Pencerenin kanadına vurup açtı ve dışarı baktı. İki polisle yirmi kadar aylak sokakta dolaşıyordu. Cesedi duvarın dibine bırakan başkomisere doğru parmaklarını şaklattı. Adam hemen yanına geldi.

"Sakalını temizle" dedi Tannhauser.

Adam giysisinin koluyla burun deliklerini ve çenesini sildi.

Tannhauser, "Dışarıda iki adamın var" dedi. "Onlara kızacaksın."

Başkomiserin kafasının karıştığı yüzünden okunuyordu. "Kızacak mıyım?"

"Onlara çok kızgınım. Kalabalığı dağıtmak için hiçbir şey yapmadılar. Bu bir rezalet."

"Evet, evet rezalet" diye onayladı başkomiser.

"Eğer adamlarının hayatını ve tabii kendininkini de kurtarmak istiyorsan, silahlarını ateşleyip sokağı boşaltmalarını emredeceksin. Sonra da evlerine göndereceksin. Eğer sokaklarda oyalanırlarsa, kırbaçlanacaklar."

Başkomiser mırıldandı. "Kırbaçlanacaklar."

"Emirlerini verince, kapıyı çarparak yüzlerine kapatacaksın, çünkü çok kızgınsın"

Başkomiser, "Çok kızgınım," diye bağırdı.

Tannhauser, tüfeği omzuna asıp mızrağını yakınına koyduktan sonra kapının ardına saklanan Bors'a bir göz attı.

Başkomiseri öne doğru itekledi.

"Eğer dışarı adımını atarsan, hepinizi öldürürüz" dedi Tannhauser.

Başkomiser fazla düşünemeden, Tannhauser ön kapının sol kanadını açtı. Nihayet kendini gösterme fırsatı bulan başkomiser uzman olduğuna inandığı bir tavırla, bu zorlu sınavın heyecanı içinde emrindeki polislere sert azarlar yağdırdı. Kırbaçlatma tehdidi genişleyerek çeşitli sakat bırakma yöntemleri ve iki kere asmaya kadar varınca, Tannhauser mızrağıyla adamın kıçını dürttü. Başkomiser cümlesinin tam ortasında kapıyı çarparak astlarının yüzüne kapadı. Onaylanmak için Tannhauser'ın yüzüne baktı. Tannhauser adamın kemerinden tabancayı çe-

kip aldı. İstemesini beklemeden başkomiser pirinç işlemeli barut şişesiyle mermi kesesini teslim etti.

"Peder Gonzaga'nın yanına git. Dizlerinin üzerine çök."

Başkomiser işkencecisinin gözüne girdiğinden emin, emri yerine getirmek için telaşla koştururken dışardan iki el silah sesi geldi. Tannhauser tabancayı doldurdu ve bir daha pencereden dışarı baktı. Kalabalık, yerdeki taş döşemenin üzerinde inleyerek yatan iki kişiyi arkalarında bırakmış kaçışıyordu. İki polis yerde yüzükoyun yatan üçüncü adamı tüfeklerinin dipçiğiyle dövmeye başladılar. Aval aval bakınmanın bedeli buydu işte. Tannhauser tabancayı beline taktı ve tüfeği Bors'un silah koleksiyonuna ekledi.

Bors başını Sabato'ya doğru salladı. "Gidip çatal uçlu bir çekiç getireyim."

Sabato korkuyla kıpırdandı. Tannhauser başını iki yana salladı. "Şu işi ellerini kırmadan halledelim." Masaların birinden bir lamba aldı, telaşla ambara girdi, alet edevat dolabına gitti. İnce dişli bir demir testeresi buldu ve aceleyle geri döndü. Sabato'nun ellerine saplanmış çivileri yeniden inceledi.

"Bu sandalyeye tam on beş altın scudo verdim ben."

Sabato, "Kazıklanmışsın" dedi.

Tannhauser hemen testereyi eline aldı ve hızlı hareketlerle işe koyuldu.

"Böylece Sicilya maceramız sona erdi" dedi Sabato.

"Çok daha büyük ve kârlı maceralarımız olacak." İlk çivinin başı yere düştü. "Kımıldama. "İkinci çiviyi kesmeye girişti.

"En azından Yunanlı'yla Mısır'a gitmek zorunda kalmayacaksın."

"Daha çok biber buluruz. Nasıl olsa ağaçta yetişiyor." Testere ikinci çivinin de başını kesti. Tannhauser testereyi elinden bıraktı. "Ellerini gevşek bırak." Sabato'nun sol bileğini tuttu. Öbür elinin parmaklarını Sabato'nun parmaklarının arasından geçirdi ve kanca gibi kıvırdı. "Gevşet dedim." Eli hızla yukarı doğru itip çividen kurtardı.

"İşte oldu. Şimdi sıra öbüründe. Gevşet."

Bir saniye içinde Sabato serbest kaldı. Sandalyeden kalktı. İhtiyatla parmaklarını oynattı, sonra elini yumruk yaptı ve şaşırdı."

"Yara henüz sıcak" dedi Tannhauser.

Bors pencerenin yanından seslendi. "Sokak boşaldı."

Üç arkadaş, titreyen ışıkta dizlerinin ve dirseklerinin üzerinde sürünen tutsakların etrafında toplandılar. Rahibin yerdeki açık parmaklarının arasında tükürükten bir gölcük oluşmuştu. İki adam da altlarına yapmışlardı ve kokuyorlardı. Tannhauser Sabato'ya baktı.

"İstersen, onlar senin."

Aşağıdan başkomiserin titrek sesi duyuldu. "Fakat, Ekselansları...

Bors adamın ağzını tekmeledi.

Sabato başını iki yana salladı. "Ben bundan zevk almam."

Tannhauser, Bors'a başıyla başkomiseri gösterdi.

"Gebert şunu."

Bors tüfeğin namlusunu başkomiserin kafatasının altına dayadı ve tetiğe bastı. Kısa bir sessizlik oldu. Başkomiser günah bile çıkaramadan ölmek üzere olduğunu bilen bir adam gibi feryat etmeye başladı. Sonra kafatasının içindekiler isli bir alev patlamasıyla alnından dışarı saçıldı, zemini kirletti. Gonzaga yüzüne beyin ve kurşun parçaları sıçrayınca, irkildi. Bors silahı yere bıraktı. Öğüren çıplak rahibi sakat ayağına doğru çekti. Ağzındaki demir aleti anahtarından kavradı ve hızla çekip ağzından çıkardı. Geride bir sürü kırık diş kökü kaldı.

Tiksintiyle, "Bakın rahip altına yapmış" dedi. Demir ağız tıkacını salladı. "Bunu kıçına sokmalıyız."

Tannhauser, "Peder Gonzaga" dedi.

Gonzaga, çıplak kaba etlerinden kahverengi pislik damlatarak ellerinin üzerinde döndü ve Tannhauser'ın çizmelerine baktı. Artık insanlıktan çıkmıştı, dehşet ve ümitsizlikle dolu bir çuvaldan farksızdı.

"İtiraf etmenin zamanı geldi" dedi Tannhauser. "Artık yalnız olduğuna göre, arkadaşlarından korkmana gerek kalmadı."

Gonzaga ne demek istediğini kavrayamadı, gözlerini kırpıştırdı. Bors ayağıyla başkomiserin başından geriye kalanları ezdi. Gonzaga midesi kalkarak sallanınca, Bors başının tıraşlı tepesine bir şaplak indirdi.

"Duydun ya rahip? Arkadaşsız ve bir başınasın."

Tannhauser, "Bu zalimliği Ludovico Birader'in emriyle mi yaptın?"

Gonzaga evet der gibi başını salladı. "Ludovico Birader. Evet, ah evet." Duraksadı, sonra tekrar konuştu. "Yahudi'yi çivilemek benim değil, başkomiserin emriydi. O işte benim bir kabahatim yok."

"Avukat gibi konuşuyor" dedi Sabato.

Bors, "Avukatlardan nefret ederim" dedi.

İki eliyle Gonzaga'nın başını sıkıca kavradı. Başparmaklarını rahibin burun deliklerinin içine doğru öyle sertçe itti ki burun delikleri patlar gibi ses çıkararak parçalandı. Gonzaga haykırdı, dili kırık dişlerinin arasından öne doğru sallandı. Bors ellerini çekti. Tannhauser en yakındaki masanın üzerinden yarı yarıya dolu bir şarap maşrapası aldı ve rahibr uzattı. Gonzaga maşrapayı iki eliyle tuttu ve bekledi.

"İç" dedi Tannhauser. Gonzaga içti. "Söyle, Ludovico neden bize düşman oldu?"

Gonzaga maşrapayı aşağı indirdi. Kan parçalanmış burnundan dereler halinde çenesine akıyordu. "Neden?" Yanıt verecek cesareti toplamaya çabaladı. "Neden mi, çünkü, çünkü..." korkuyla sindi, sonra vazgeçti ve maşrapanın ardına saklandı. Bors maşrapayı çekip elinden aldı. Gonzaga yeniden gürültüyle altına kaçırdı. Ellerini kenetleyip Tannhauser'a uzattı. Yüzü artık Tanrı'nın bir şey ifade etmediği ve ne paha-

sına olursa olsun hayatta kalmayı isteyen bir insanın bitkin suretine dönüşmüştü. Tannhauser Gonzaga'nın böyle kaç surat görmüş olduğunu merak etti, ona hiç acımadı.

"Rahatça konuş" dedi Tannhauser. "Bizi gücendirmekten çekinme."

Bors kıs kıs güldü. Ama Gonzaga, Tannhauser her emrine sıkı sıkıya uyuyordu.

"Siz bir Müslümansınız" dedi. "Dinimize karşısınız. Anabatistsiniz, bir suçlusunuz. Yahudilerle oturup kalkıyorsunuz. Yüce Papa'yı hor görüyorsunuz." Tannhauser'ın masasının üzerindeki kitap yığınlarını işaret etti. "Şurada herkesin göreceği yerde yasak kitaplar var."

"Tüm bunlar Ludovico'nun elindeki kozu oynaması için yeterli değil. Bana asıl nedeni söyle."

"Ekselansları, Ludovico bana başka bir şey söylemedi." Çabucak Bors'a göz attı. "Hepsi bu kadar. Bana asıl sebep limanda yaptığınız küstahlık gibi geliyor."

Bors öne doğru atıldı. "Bırak da şunun küçük kuşunu kopartayım."

Tannhauser kolundan tutup onu durdurdu. Gonzaga apış arasını sıkıca kavradı ve titremeye başladı. "Bana bu meseleyi polise bırakmam emredildi."

Bors Tannhauser'ın elinden kurtulmaya çabalayarak, "Ama sen emre uyacağın yerde arkadaşımı sandalyeye çivilemeyi düşündün" dedi.

Gonzaga gözlerini kapadı.

"Daha fazlası olmalı" dedi Tannhauser. "Her şeyi anlat. Aranızda geçen bütün konuşmayı anlat."

Gonzaga düşüncelerini toparlamaya çabaladı. "İkinci bir görev daha vardı. Ludovico soylu bir hanımın Santa Croce'deki Santa Sepolcro Manastırı'na kapatılmasını emretti"

Yanıtı tahmin etmesine rağmen, yine de sordu. "Kadının adı neydi?"

"Carla de la Penautier. Villa Saliba'da kalıyor."

Sabato ile Bors aynı anda dönüp Tannhauser'a baktılar.

"Bu emir ne zaman yerine getirilecekti?"

"Çoktan yerine getirildi. Bu gece."

Tannhauser şehir kapısında karşısına çıkan arabadaki rahibi hatırladı. "Kim tarafından?"

"Kutsal Engizisyon'un savcılarından, Peder Ambrosio."

"Bu yaratığın yüzü sıçana mı benziyor?"

Gonzaga sırıttı. "Ah, evet, tam anlamıyla sıçana benzer, Ekselansları."

Tannhauser Bors'a baktı. Bors rahibin böbreklerine yumruk attı. Gonzaga yere yuvarlandı. Tannhauser tek kulağından çekerek onu tekrar dizlerinin üzerine kaldırdı.

"Şu asil hanımfendiye bir zarar verilecek mi?"

Gonzaga soluk alabilmeye çalışıyordu. "Hayır. Ludovico'nun bu konuda kesin emri var."

Demek, genç kontesin bekâretini bozan ve bilmeden çocuğuyla bir başına bırakan keşiş Ludovico Ludovici'ydi. Ve Ludovico kirli geçmişini temizlemek istiyordu. Tannhauser örümcek ağı kadar karmaşık bir meseleye bulaşmıştı. Fakat Ludovico Carla'nın Malta'ya gitmek için yardım edecek birini aradığını nereden biliyordu? Starkey'den mi öğrenmişti? Belki de tesadüfen duymuştu. Ama Gonzaga bunun yanıtını bilemezdi. Tannhauser da sormadı.

"Tutuklama emrimiz nerede?"

"Öyle bir şey hazırlanmadı. Hiçbir şeyi kâğıda dökmememiz emredilmişti."

Hiç olmazsa bu iyi haberdi. "Peki, Ludovico nerede şimdi?"

"Bugün öğleden sonra Vali Toledo'yu görmek üzere şehirden ayrıldı. Palermo'dan da Roma'ya geçecek."

"Neden?"

"Bilmiyorum. Herhalde Üstadı Azam La Valette'in ve kendi işlerini halletmek için. Bu tür konuları benimle paylaşmaz."

Tannhauser ona baktı. Bors'a başıyla işaret verdi. "Bize anlatacak başka bir şeyi kalmadı."

Sabato Svi yürüyüp uzaklaştı.

Bors kamasını çekti. Duraksadı. "Daha önce hiç rahip öldürmemiştim."

Gonzaga mırıl mırıl Latince duaya başladı. "*Deus meus, ex toto corde poenitet me omnium meorum peccatorum eaque detesto...*"

Tannhauser kamayı Bors'un elinden aldı. "Ben de."

Kamayı Gonzaga'nın köprücükkemiğinin arkasından sapladı, kalbine giden damarları keserek duasına son verdi. Yeniçerilerin, Börklüce Mustafa isyanı sırasında Edirne sokaklarında binlerce kişiyi kılıçtan geçirdikleri zaman Tannhauser bunun boğaz kesmekten daha emin bir yöntem olduğunu öğrenmişti. Kan etrafa saçılmadan göğüs boşluğuna doluyordu. Gonzaga içini bile çekmeden öldü. Tannhauser elinden bırakınca yere yığıldı. Kamayı Bors'a geri verdi.

"Herhangi birini öldürmekten farkı yok" dedi.

Bors kamayı pantolonun arkasına silip temizledi ve kınına soktu. "Şimdi ne yapıyoruz?"

Tannhauser düşündü. Santa Croce iç kesimlerde, Etna'nın güneybatısındaki dağlık bölgedeydi. Villa Saliba'dan oraya giden yol (Siracusa yolu) Oracle'ın batısına doğru kıvrılıyor, Messina'nın güney kapısından geçiyordu. Ambrosio ile yanındakiler daha Villa Saliba'ya ulaşmış olamazlardı. Carla'nın direnmeyecek kadar zeki olduğunu umuyordu. Ya Amparo? Ama durup tahmin yürütmenin faydası yoktu. Siracusa yolunda işlerini bitirecek kadar vakti vardı. Birden midesinin bulandığını hissetti ve nedeni anladı.

"Kahvaltıdan beri ağzıma tek lokma koymadım" dedi. Cesetleri işa-

ret etti. "Şu pisliği ambara taşıyalım. Sonra da ben karnını doyururken konuşuruz."

Tannhauser Burak'a su verdi. Bir çuval parçasıyla hayvanın gövdesini ovuşturdu ve boynuna yonca ile yulaf ezmesi dolu bir torba astı. İçeri döndüğünde Bors pis kokuyu çıkarmak için yeri sirkeyle yıkıyordu. Zavallı Gasparo'yu bir masanın üzerine yatırmışlardı. Bors mutfağı talan etmeye gidince, Tannhauser aceleyle odasına gitti ve ilaç kutusunu aldı.

Salona geri döndüğünde Bors sofraya ekmek, peynir, şarap ve fırınlanmış soğuk kuğu eti koymuştu. Bunlara bir şişe brendi ile üç ince kadeh ekledi. Sabato başını kanlı ellerinin arasına almış oturuyordu. Omuzları sarsılıyordu. Tannhauser ilaç kutusunu masaya koyup kapağını açtı. Kolunu Sabato'nun omzuna doladı ve göğsünün sessiz hıçkırıklarla inip kalktığını hissetti. Hıçkırıkların kesilmesini bekledi ve "Ellerini uzat" dedi.

Sabato giysisinin koluyla yüzünü sildi, derin bir nefes aldı ve bıraktı. Gözlerini Tannhauser'dan kaçırıyordu. Sakalı baştan aşağı sümük ve kanla kaplanmıştı. Tannhauser kutudan bir bez parçası alıp yüzünü silmeye başladı. Sabato bezi elinden aldı ve yüzünü silmeye devam etti.

"Benim erkek olmadığımı düşünüyorsun herhalde."

"Yüzlerine tükürdüğünü işittim. Hiçbir erkek daha cesur davranamazdı."

Sabato hâlâ yüzüne bakmıyordu. Tannhauser Bors'a baktı.

Bors, "Çok daha hafif olaylarda altıma etmiştim, inan bana" dedi.

Sabato, Tannhauser'a baktı. Bakışları tekinsizdi. "Daha önce hiç her şeyimi birden kaybettiğim olmamıştı."

"Oracle mı?" dedi Tannhauser. "Ayağımıza takılı prangayı sökmüş oldular."

Sabato, "Kastettiğim bu değil" dedi.

Tannhauser başını salladı. "Biliyorum. Ama insan her şeyini kaybedince, asıl değerli olan şeyleri görme şansını kazanır."

Sabato onun sözlerinde samimi olduğunu anladı. Söylediklerini kabul etmiş gibi başını salladı.

"Şimdi bırak da şu ellerine bakayım."

Tannhauser kutusundan tıpalı bir şişe çıkardı. Mecbur kaldığı için birkaç savaş alanı ilacı öğrenmişti. Petrus Grubenius'tan da birçok yara iyileştiren ilaç kapmıştı. İşkence metodu bir tarafa bırakılırsa, Sabato'nun elindeki yaralar pek de kayda değer sayılmazdı, şimdiden küçük deliklere dönüşmüştü. Kanaması da durmuştu. Tannhauser yaraları güvercin otuyla temizledi ve üzerine Hispanus yağı sürdü. Sarmamaya karar vermişti.

"Bırakalım güneş ve hava yaralarını iyileştirsin" dedi. "Islatma, su

değerse yaraların iltihaplanır. Gizlemek zorundaysan, gardırobumda oğlak derisi eldivenler var, alabilirsin. Önümüzdeki günlerde daha çok acıyacak, ama yine de parmaklarını sürekli hareket ettir yoksa bir daha kullanamazsın."

Sabato ellerini eğip büktü. Yüzü solgundu her zamanki neşesi tamamen sönmemişse de, azalmıştı. Günün konusu yiğitlik olduğundan, Tannhauser sandalyesine oturdu ve kristal kadehlere brendi dolduran Bors'a başıyla işaret etti. Kadehlerin birini Sabato'ya verdi.

"Böyle şeyler insanın nefesini keser" dedi. "Ama burada, böyle bir ateş cesaretimizi daha da arttırır."

Sabato onun gözlerinin içine baktı. Kadehini kaldırdı. "*Usque Ad Finem.*"

Bors ile Tannhauser da kadehlerini kaldırdılar. "Sonuna kadar."

İçkilerini bir dikişte içtiler. Bors kadehleri bir daha doldurdu.

Sabato Svi, "Yak onu" dedi.

Başlarını kaldırıp ona baktılar.

"Ateşten bahsettin. Oracle'ı yakıp yerle bir edelim."

Tannhauser Bors'a baktı ve onun da zihninde huşu içinde, çalışıp didinerek yaptıkları her şeyin cehennem gibi alev alev yanmasını seyrettiğini anladı.

"Muhteşem" dedi Bors.

"Sabato Svi" dedi Tannhauser, "sonunda şairliğini gösterdin." Kadehini kaldırdı. "Ateşe ve lanetlenmeye."

"Ateşe."

İçtiler. İçkinin karnında ateşlediği cesaretin sıcaklığı Tannhauser'ın çok hoşuna gitti. Yiyecekler aklına geldi, yemeye etten başladı. Kundaklamayı haklı çıkarmak için tek başına şairane sözlerle yetinmeye niyeti olmayan Sabato ortaya attığı fikre geçerli bir neden ilave etti. "Nakdimizin ve alacaklarımızın çoğu Venedik'te takılıp kaldı. Venedik'e gidip paramıza kavuşuruz ve İspanyol idaresinin kolunun uzandığı alanın dışına çıkmış oluruz."

"Doğru" dedi Tannhauser.

"Ve limanda çıkacak bir yangın, en azından öğlene kadar insanları oyalar. Biz de o zamana kadar gitmiş oluruz."

"Hâlâ stokumuzda olan bin iki yüz kilo barutla limanın yarısı da gider" dedi Bors. Başkomiserin ellerindeki üç yüzüğü çıkarmış, serçe parmağında deniyordu. Hiçbiri uymamıştı. Yüzükleri cebine koyup biraz daha brendi içti.

Tannhauser, "Ben Malta'ya gidiyorum" dedi.

Sabato ona baktı. Bors kıkırdadı ve kadehini tekrar doldurdu.

Sabato, "Öyleyse, Venedik'e tek başıma gideceğim" dedi.

"Karınla çocukların seni bekliyor" dedi Tannhauser.

"Malta'da da seni yalnızca ecelin bekliyor."

"Beni değil" dedi Tannhauser. "Senin gibi benim de Türklerle alıp veremediğim bir şey yok."

"Demek bu felaketin arkasında Kontes La Penautier var."

Tannhauser, "Kadıncağızın sevmekten başka bir suçu yok" diye karşılık verdi. Arkadaşlarının anlamlı bakışlarını görmezden geldi. "Başımıza gelen felaketin arkasında, Engizisyon üyesi, Ludovico var, başka kimse değil. Kontesin kendisini rezil etme ihtimalini ortadan kaldırmak istiyor."

Sabato, "Sevmekten başka suçu yok mu?" diye sordu.

"Hem de senin takdir edeceğin türden bir sevgi. Tek çocuğuna, oğluna duyduğu sevgi."

"Peki ya Engizisyon'un adamını rezil etme ihtimali derken neyi kastettin?"

"Onu daha bu gece anladım, ama Ludovico Kontes'in çocuğunun babası."

Sabato ile Bors bir daha ona baktılar. Başını iki yana salladı.

"Kelimelerle ifade edilemeyen karşı konulmaz bir kuvvet Leydi Carla'nın kaderini benimkiyle kesiştirdi. Beni daha fazla sıkıştırmayın. Hepimizin bu ilişkiden kâr sağlayacağımızı söylemek yeterli."

"Nasıl?" diye sordu Bors.

"Anlaşmamız başarıyla sonuçlandığı zaman, Kontes'le evleneceğiz ve siz bir aristokratın ortakları haline geleceksiniz. Bir kont, daha aşağısı değil."

"Kont Tannhauser mı olacaksın?"

"Kont von Tannhauser adında karar kıldım. Ve güvenilir kaynaklardan öğrendiğime göre evlendikten sonra bana Lordum diye hitap etmek zorundaymışsınız."

Bors, "Ben buna içerim" dedi ve öyle de yaptı.

Tannhauser, Sabato'nun yüzündeki kuşkuyu fark etti. "Sabato, söylesene böyle bir unvan servet değerinde değil midir? Hepimiz için?"

"Ölürsen, kral da olsan fark etmez" dedi Sabato.

"Kader üçümüzü bu maceraya bağlayan düğümü kesmek için çok çaba harcadı. Ama işte buradayız ve düğüm de kesildi. Hepimiz yapmak zorunda olduğumuz şeyi yapacağız."

Sabato, "Ben de seninle Malta'ya geliyorum" dedi.

"Şimdiye dek bana söylediğin en aptalca şey bu."

Sabato'nun kaşları çatıldı. Tannhauser öne doğru eğildi.

"Sabato. Yıllardır bana kardeşim dedin ve hiçbir söz kulağına bunun kadar tatlı gelmedi. Ama evine, Venedik'e gitmek ve dönüşümüz için geleceğimizi kurmak zorundasın. Malta savaşında çarpışmak gibi bir arzum yok. Bors'un sırtmasını da aklından çıkarabilirsin. En fazla bir ay sonra yanında oluruz. Şafak sökmeden Dimitrianos seni Calabria'ya ulaştırabilir."

Tannhauser ayağa kalktı. Bors'a baktı.

"Odamdaki döşemenin altında otuz kiloya yakın İran afyonu var."

Bors bozulmuştu. "Neden bu bana daha önce söylenmedi?"

"Eğer söylenseydi, çok daha az kalırdı. Tannhauser hafifçe masanın üzerindeki ilaç kutusuna vurdu. "Bulabildiğin bütün içki ve şekerlemelerle birlikte bunu da gemiye yükle. Dana ile kızlara adam başı kırk altın ver..."

"Kırk mı?" Bors nadiren şaşırırdı, ama bunu duyunca şaşkınlıktan nefesi kesilmişti.

"Messina'da oyalanmamalarını söyle. Vito Cuorvo gemiyle onları Napoli'ye götürürse, ücret olarak bizim öküz arabalarını alabilir."

Sabato, "Ben kızları yanımda Venedik'e götürebilirim" dedi.

"Hayır" dedi Tannhauser. Ortadan kaybolduğu için Dana'nın kalbi kırılacaktı, ama koşullar ona başka seçenek bırakmamıştı ve her neyse, belki de kendini fazla beğeniyordu. "Yalnız seyahat edersen daha az dikkat çekersin. Yanında dört harika kızla herkesi başına toplarsın. Kızlar kendi başlarının çaresine bakmak zorundalar, biz de öyle."

Sabato başını salladı. Tannhauser yeniden Bors'a döndü. "*Couronne*'a bin ve beni bekle. Starkey'nin biz gelmeden yola çıkmasına izin verme." Tannhauser Sabato'ya dönüp kollarını açtı. "Macera çağırıyor, bana şans dile, buna ihtiyacım var."

Sabato Svi ayağa kalktı. "Kimsenin sıradan arkadaşlıkları bizim dostluğumuzla bir tutmasına izin verme."

Kucaklaştılar. Tannhauser dostunun sevgisinin kalbini yaktığını belli etmedi. Geri çekildi.

"Artık gitmem gerek" dedi, "çünkü gece yarısı olmadan iki kişiyi daha öldürmek zorundayım."

15 mayıs 1565, salı

Siracusa yolu

Arabanın içi zifiri karanlıktı. Yayların gıcırtısından ve tekerleklerin takırtısından başka ses duyamıyordu. Karşı tarafta oturan rahibin varlığını belli eden tek şey, rüzgâr ona doğru estikçe midesini altüst eden ter, soğan ve eskimiş idrar kokusuydu. Yüzünü arabanın penceresindeki perdenin kenarına dönük tutuyordu. Hafif esintiye ve arada bir görünen yıldızlara şükrediyordu. Daha önce perdeyi açtığında, rahip tek kelime etmeden perdeyi çekip kapatmıştı.

Carla'ya rahibin adı da, kimin adına hareket ettiği de söylenmemişti. Yalnızca Santa Croce'deki Santa Sepolcro Manastırı'nda ömrünün sonuna dek inzivaya çekileceği bildirilmişti. Kırmızı ipek elbisesini örten pelerin haricinde yanına hiçbir şey almasına izin verilmemişti. Carla itiraz etmemişti, çünkü etmemesi gerektiğini biliyordu. Sicilya dünyanın kenarıydı. Kozmopolit limanlarının ötesinde (İspanya'nın uçsuz bucaksız topraklarının herhangi bir yerinden çok daha vahşi dağlarında) bin yıl içinde çok az şey değişmişti. Mevsim, yıl, bir ömür, çağ. Bu böyle kavramların önemsiz olduğu bir dünyaydı. Birbiri ardına medeniyetlerin doğup yok oluşunu, kudretli imparatorların kurumuş yapraklar gibi düşüşünü seyreden bir dünyaydı. Aşağılanma ve körü körüne itaatin egemen olduğu bir dünyaydı. O da kendisinden önceki uygunsuz kadınlar gibi çölde yok olabilir, saçları kesilir, uygunsuz giysileri yırtılıp parçalanır, konuşması yasaklanır ve Tanrı kisvesine bürünmüş amansız ikonalarla sözleşme yapardı. Dahası, bütün emellerinden geçtiğini fark etmişti.

* * *

Kaçırılması garip biçimde heyecansız gerçekleşmişti. Aniden silahlı bir adamla bir rahip ortaya çıkmıştı. Bertholdo ve çok şükür Amparo ortalarda görünmemişlerdi. Yalnızca biri elinde dumanı tüten bir tüfek olan (yoksa onu vurmaya mı niyetliydiler?) iki yabancı. Hayır, hiçbir kanunu çiğnememişti. Hayır, tutuklanıyor da değildi. Hayır, bu muamelenin nedenini de, emri kimin verdiğini de soramazdı. Adamın tek bildi-

ği aldığı emirdi; onu alıp götüreceklerdi. Hiç kuşkusuz, zamanı gelince bütün soruları yanıtlanacaktı, ama şimdi arabada bekleyen rahibin yanına oturması ve sessiz kalması onun menfaatine olacaktı. Carla rahibin, kırmızı elbisesini tek başına tutuklanması ve manastıra kapatılması için yeterli bir neden olarak gördüğünü hissetmişti. Polisin gözlerinde, kendisini zor kullanmaya mecbur bırakmaması için yalvaran bir ifade olduğunu fark etmişti.

Çığlıklar atarak arabaya sürüklenmenin hiç faydası olmazdı. Haysiyetini zedelemekten ve polisi hareketlerini kısıtlamak zorunda bırakmaktan başka işe yaramazdı. Üstelik Amparo başına bir felaket geldiğini zannederdi. Çaresizlik duygusu Carla'nın en eski kâbuslarını yeniden canlandırdı. Başını dik tutmak için büyük bir çaba sarf ederken, yine on beş yaşına, babasının evinden son kez çıkıp arabaya yürüdüğü o güne döndü. Ama bu kez içindeki ses isyan etmiş ve onu mücadele etmeye zorlamıştı. Mücadele edecekti, ama nasıl? Ve neyle? Ve ne için? Amparo için ne fark ederdi? Carla tutuklanıp götürülürken Amparo fal taşının tekerleklerini döndürüyordu. Rahibin kılığından hangi tarikata bağlı olduğu ya da kimden emir aldığı anlaşılmıyordu. Ama bu tekinsiz görevi yerine getirmek için seçilmiş olması, bu işin arkasında Engizisyon olduğunu gösteriyordu. Tannhauser, Amparo'nun yeteneklerinin tehlikeli olduğu konusunda onu uyarmıştı. Kıza işkence yapılması ya da yakılması düşüncesi Carla'nın kalbini dehşetle doldurdu. Kızı korumanın en iyi yolu, onu sonsuza dek terk etmek anlamına gelse bile kimseye ondan bahsetmemekti. Amparo başının çaresine bakardı. Tannhauser'ı bulup getirmişti. Daha önce kimse Amparo'yu onun gibi takdir etmemişti. Carla bile. Tannhauser onu korurdu. Amparo'nun kaderini kendisininkiyle birleştirip, kızın başını belaya sokamazdı.

Bu hesaplarla arabaya direnmeden binmişti. Babasının adamının onu Malta'dan götürmek için geldiği o son seferin aksine, şimdi devasa bir işkence aletinin içindeki rolünü anlıyordu. Her geçen saniye dünyanın her yerinde insanlar birbirlerine zulmediyorlardı. Bu Napoli'de gördüğü, grotesk figürlerin birbirlerini ateşlerin içine atıp çiğnediği cehennem tablosunun mükemmel bir taklidiydi. O da yüzlerce esirin kürek çektiği bir gemiyle Sicilya'ya gitmemiş miydi? Pis kokularından şikâyet etmenin haricinde onları bir kez bile düşünmüş müydü? Haklarında hiçbir şey bilmiyordu, böyle bir alçalmayı hak etmek için ne yaptıklarından habersizdi. Bunu sormak aklına bile gelmemişti. Tıpkı şu kendisine hiç aldırış etmeyen ve soru sormayan rahip gibiydi. Sonuçta bu rahipten bir farkı yoktu. O da var oluşun kendi kendine hizmet eden o kargaşasındaki kayıp, lanetli figürlerden biriydi.

Gene de zorla alıp götürülmesine neyin sebep olduğunu merak ediyordu. Dünden beri Starkey'nin mektubunun gelmesi ve Tannhauser'ın ziyaretinin haricinde farklı bir şey yaşamamıştı. Bir manastıra kapatıl-

ması herhalde ikisinin de işine yaramazdı. Belki de biri onu ihbar etmişti. Bertholdo muydu yoksa? Ama bunu ona kim ve neden yaptırmış olabilirdi? Aklına bir tek şu anda Mdina'da olan babası Don Ignacio geliyordu. Babasının kulağına gitmesine yetecek kadar toplum hayatına geri dönmeyi arzu etmişti. Babasının şu anda bile eve dönmesini engellemek için kendisini yeteri kadar aşağıladığına inanabilirdi. Kendilerini kırbaçlayan rahibeler arasına kapatılması babası gibi dindar bir adama çok uygundu. Ama hâlâ yüreğinde babasından nefret edecek cesareti bulamıyordu. Kendi payına düşen nefret olmadan da bu dünyada yeteri kadar kin vardı.

Araba gecenin karanlığına sarsılarak yoluna devam ediyordu. Rahibin nefesi küçücük arabanın içini kokutmuştu. Dik bir tepeye tırmanan araba yavaşladı. Carla sürücünün atların yükünü hafifletmek için aşağı inmelerini söylemesini ümit etti. Açık havada yürümek istiyordu. Belki o zaman, ayağında gülünç çizmeleri ve sırtında o gülünç elbisesiyle kaçmanın bir yolunu bulabilirdi. Tannhauser gibi, kadın olmanın zayıflığını hiç bilmeyen bir erkek olmayı istedi. Kadınları çözülmez bir gizem olarak görmesine şaşmamalıydı. Kadınlar ayaklarına zincir vurmaya bile gerek duymayan bir esareti kabullenmişlerdi.

Araba neredeyse hiç ilerlemiyordu, frenin tekerleklere sürtündüğünü hissetti. Sonra kaba tehditkâr bir itiraz işitti, perde kelimeleri boğdu. Yukarıdan ne olduğu anlaşılmayan sesler ve gürültüler geldi ve o kaba ses tekrar bir şeyler söyledi. Bir el silah sesi duyuldu. Anladığı kadarıyla birkaç metre mesafeden ateş edilmişti. Bu beklenmedik şiddet olayı Carla'yı dehşete düşürdü. Ufak tefek rahip karanlıkta yerinden sıçradı. Silah sesini bir çığlık takip etti. Ardından da birinin (belki de sürücünün) yere düştüğünü duydu ve atlar öne doğru yürümeye başladı. Araba yalpaladı, sonra da biri frenlere asılmış gibi durdu. Karanlıkta görünmeyen rahip ne olduğunu anlamak için bir çaba göstermedi. Tam tersine sessizce olduğu yerde oturmaya devam etti ve etrafa yaydığı koku daha da iğrenç bir hal aldı. Carla perdeyi açtı, ama rahip onu durdurmaya kalkışmadı.

Uzun süre boğucu karanlıkta oturduktan sonra, ayın ve araba lambalarının ışığı aşırı parlak geldi. Etrafı seçmeye başladı. Uzaklarda deniz gümüşi ışıltılar içindeydi, aşağıda kalan limanda yer yer sarı ışık demetleri görünüyordu. Yolun kenarından yükselen tepenin soluk gri yamaçları Carla'yı canlandırdı. Karşısında sinmiş oturan rahibe baktı. Gözlerini seçemiyordu, ama gövdesi kasılmıştı. Gördüğü kadarıyla dudakları sessiz bir duayla kıpırdıyordu. Tepeleri haydutlar sardığını bilmesine rağmen, hiç korkmadığını fark etti ve şaşırdı. Tannhauser haklıydı. O korkak bir kadın değildi. Rahip dışarıda olanlardan korkuyorsa bile, o korkmuyordu. Arabanın kapısını açıp dışarı çıktı.

Tannhauser kılıcını indirirken ay ışığı parıldadı. Kılıçtan siyah ve koyu bir şey damlıyordu. Ayakta duruyordu ve sol elinde ucundan incecik dumanlar tüten bir tabanca vardı. Gözleri mavi kor kömürlere benziyordu ve saçları sert rüzgârda uçuşuyordu. Dudakları Carla'nın hafızasında kaldığı gibi kurdu andırır bir ifadeyle kıvrılmıştı, ama bu kez avlanırken rahatsız edilmiş bir kurda benziyordu. Bu benzetme ona tam anlamıyla uyuyordu çünkü başı koşumlara dolanmış, göğüslüğü yol yol aynı siyah sıvıyla parlayan ceset sürücüye aitti.

Carla inerken bileğini burkmuş gibi, Tannhauser, "Bir yeriniz incindi mi, Leydim?" diye sordu.

Carla başını iki yana salladı. Yerde yatan sürücüye baktı. Daha önce hiç kısa zaman önce ölmüş birini görmemişti. "Bu adam öldü mü?"

"Taş kadar cansız, Leydim."

Carla'nın bayılmasını beklermiş gibi duraksadı. Sanki bayılmazsa şaşıracaktı. Carla hiç bayılacakmış gibi hissetmiyordu, ama aklına söyleyecek bir şey de gelmiyordu. Başını yıldızlarla bezeli gökyüzüne kaldırdı.

"Çok güzel bir gece" dedi.

Tannhauser bilmiş bir tavırla gökyüzüne baktı. Tabancayı kemerine yerleştirdi.

Son derece yerinde bir şey söyler gibi, "Gerçekten öyle" dedi. "Orion battı, Akrep de doğdu. Yıldızlar bizim lehimize hükmetti." Carla'ya baktı. "Ama korkarım insanlar öyle yapmayacaklar." Başıyla arabayı işaret etti. "Rahip içerde mi?"

Carla evet der gibi başını salladı. "Adını da, kimden emir aldığını da bilmiyorum."

"Adı Peder Ambrosio, emirleri Engizisyon'dan alıyor." Carla'nın hiç haberi yokken tüm bunları bilmesi çok hakça gibiydi. "Silahı var mı?"

"Yalnızca imanı var."

"Öyleyse ölmekten korkmaz." Arabanın diğer tarafını işaret etti. "Atım ve yoldaşım Burak şurada. Yabancılara pek güvenmez ama sizi incelemesine izin verin. Sakın korkunuzu belli etmeyin. Bir iki güzel söz de söylerseniz sırtına binmenize izin verir. Tepenin eteğinde beni bekleyin."

Niyetinin rahibi öldürmek olduğunu anladı. Öyle soğukkanlıydı ki, kanının nasıl olup da damarlarında donmadığına hayret etti. Yüzüne baktı. Tannhauser kendini zorlayarak Carla'yı rahatlatmak için gülümsedi. Carla onun gözünü bile kırpmadan adam öldürebilen bir katil olduğunu anladı. O parlak zekâsına ve geniş yürekliliğine karşın vicdanında bir kusur, kocaman bir delik vardı. O deliği neyin açtığını ve ne kadar zamandan beri vicdanının sakat olduğunu merak etti. Bu durum onu üzdü, çünkü buna sebep her ne ise çok büyük ıstırap vermiş olmalıydı. Ödenen bedel de öyle büyük olmalıydı ki ne kadar ödediğini çoktan unutmuştu. İşleyeceği cinayete karşı çıkmayı düşündü, ama ruhu-

nu lekeleyecek bu günahı onun menfaati için işleyecekti. Dilini tuttu. Artık sahte yüzler takınmayacaktı. Dindar bir ikiyüzlülük sergileyenleri aşağılamayacaktı. Böyle kanlı biçimde girdiği dünyayı memnuniyetle bağrına basacaktı. Sonunda en derinlerdeki benliğine sadık olmayı öğrenecekti.

"Burada sizinle kalmak istiyorum."

"Hemen yanınıza geleceğim" dedi Tannhauser. "Korkmanıza gerek yok."

"Ben korkmuyorum. Nasıl olduğunu bilmiyorum, ama bu felaket benim yüzümden oldu. Sonuçlarından da kaçacak değilim."

"Herhalde, anlamıyorsunuz" dedi. "Rahibi öldürmeyeceğim."

Araba içinden gelen bir gürültüyle sallandı. Carla dönüp baktı. Ambrosio dizlerinin üzerine çökmüştü. Parmakları birbirine kenetlenmişti. İnce yüzü kederli bir yakarışla Carla'ya dönmüştü.

Tannhauser, "Yaşamak için dizlerinin üzerine kapanıyor, çoğu böyle yapar" dedi. "Ama eğer canını bağışlarsam, bize daha büyük zararlar verebilir. Bundan hiç şüpheniz olmasın."

Carla Tannhauser'ın gözlerinin içine baktı. "Benim yüzümden gecikmeyin."

Tannhauser onun serinkanlılığına hem hayret etmiş hem de rahatlamıştı. Elinin tersiyle ağzını ovuşturdu. "Emin misiniz?"

Carla evet der gibi başını salladı. Tannhauser Carla'yı arabanın kapısının önünden geçirdi ve rahibe baktı.

"Bu yaratıklar tıpkı sıçanlar gibiler. Yalnızca geceleri ortaya çıkıyorlar."

Rahip korkudan olduğu yerde büzüldü. Tannhauser avucuyla itip adamın şapkasını yere düşürdü.

"Sana bu adi ve şerefsiz görevi kim verdi?"

Ambrosio'nun ağzı açılıp kapandı. Tannhauser eğilip bir eliyle rahibin başının tıraşlı tepesini sıkıca kavradı. Kılıcını hızla indirerek kulağını kesiverdi. Ambrosio ilk acıklı cevabını verirken Carla geri çekildi. Kanı simsiyah dereler gibi boynundan aşağı aktı. Gözleri şaşkınlık ve dehşetle Carla'ya doğru döndü. Hayır, dedi Carla kendi kendine, başını çevirmeyeceksin. Tannhauser rahibin yüzünü kendine doğru çevirdi.

"Cevap ver bana, köpek."

Ambrosio'nun göğsü soluk alabilmek için şişti. "Aziz Petrus Cemaati'nden Peder Gonzaga."

"Güzel. Sana verdiği emirler neydi?"

"Ölümsüz ruhunun iyiliği için ölene dek kalmak üzere sinyorayı Santa Croce'deki Santa Sepolcro Manastırı'na götürmek."

"Peki, ya Gonzaga'nın efendisi Ludovico?"

Bu isim Carla'yı o ana dek tahammül ettiği acayip olaylardan çok daha fazla sarstı. On üç yıldır bu adın zikredildiğini duymamıştı. Ambrosio'nun vereceği yanıtı bekledi.

"Aylardır, Malta'ya gittiğinden beri, muhterem efendimizin adının geçtiğini hiç duymadım."

Tannhauser Ambrosia'nın kafatasındaki deliğe doğru eğildi. "Artık ölmen gerek. Şunu da bil ki; eğer Tanrın bir cennet ve bir cehennem yarattıysa, Şeytan yarışını seyrederken keyiften ellerini ovuşturacak."

"Yüce İsa!"

Tannhauser kılıcını eğdi ve gırtlağından geçiriverdi. Ambrosio fokurtulu bir soluk çıkardı ve eli Tannhauser'ın sırtını pençe gibi kavradı. Tannhauser cesedini arabanın içine tıktı ve kılıcını rahibin cübbesiyle silip temizledi. Kan yapışkandı, iyice silmek için birkaç saniye harcadı. Carla karanlık ve heyecan verici bir rüya görür gibi durup olan biteni seyrederken, Tannhauser üstü başı kanlı bir duvar ustası gibi, bir duvarı yıkıp diğerini yaparak dünyayı yeniden biçimlendirdi. Kılıcını kınına yerleştirip bir kama çıkardı.

"Arkadaşınız nerede?" diye sordu. "Amparo?"

"Villa'da. Beni kaçıranlar onun varlığından habersizdiler ben de onları aydınlatmadım."

"Çok iyi yapmışsınız."

Koşum takımlarını kesip sürücünün cesedini kurtarmasını izledi. Cesedi bir balya gibi kaldırırken Carla geri çekildi. Onu da arabaya, rahibin cesedinin üzerine tıktı ve kapısını kapadı. Leke olup olmadığını görmek için altın şeritli ceketini inceledi. Hiç leke bulamayınca yüzünde beliren memnuniyet, kasaplık alıştırması yapan ve beklediği sonucu alan bir adamdan farksızdı. Ellerini pantolonunun arkasına sildi. Arabaya koşulu atın kuskununu ve koşum takımlarını çıkardı.

"Bize karşı düzenlenen bu tezgâhtan Ludovico'nun oğlunuzun babası olduğu sonucuna vardım."

"Size daha önce söylemediğim için çok pişmanım. Belki bütün bu felaketlerden uzak kalabilirdiniz."

Tannhauser başını iki yana salladı. "Zarlar çoktan atıldı. Yanınızdan ayrıldıktan sonra, şehir polisinden bir grup beni tuzağa düşürmeye çalıştı."

Arabaya koşulu atı serbest bıraktı. Konuşup okşayarak hayvanı sakinleştirdi. Başını yolun kenarında duran kendi bineğine doğru salladı. Yaptığı teklifin sırf incelik gösterisi olduğu izlenimini ve böylelikle anlaşmazlığı ortadan kaldırmak ister gibi, "Lütfen, Burak bugün beni sırtında çok taşıdı. Daha hafif bir yük makbule geçecek" dedi.

Ay ışığında hayvan süt kadar beyaz görünüyordu.

Carla, "Bir fazilet timsali kadar saf görünüyor" dedi.

"Eminim konuşabilse, o da sizin için aynı şeyi söylerdi."

Carla eteklerini kaldırıp kolaylıkla sırtına binerken, araba atını koşumlarından çekerek Burak'ın yanına geldi ve hayvanı tuttu. Carla, Tannhauser'ın kısa deri çizmelerine baktığını gördü ve adamın bakar-

ken aldığı haz onu tahrik etti. Burak binicisini sakince kabullenmişti. Hayvanın harikulade gücünü ve dengeli duruşunu hissetti. Güzelliği, asaleti ve kokusu onu heyecanlandırdı. Yıldızlar ve gece onu heyecanlandırdı. Yanında duran adamın varlığı ve bacaklarını böyle utanmaz bir beğeniyle incelemesi onu heyecanlandırdı. Tannhauser araba atının dizginlerini Carla'nın eline tutuşturdu.

Carla zihnini topladı ve "Polisin pusu kurduğunu mu söylüyorsunuz?" diye sordu.

O gün öğleden sonra gözlerinde gizlenen tebessüm tekrar ortaya çıktı. "Messina'nın polis kuvveti bir süre yetersiz kalacak." O hayalet tebessüm silindi ve gözlerinde soğuk bir bakış belirdi. "Sabato Svi'yi savunmak için karşılarına dikilen genç Gasparo'yu öldürdüler. Yahudi olduğu için Sabato Svi'ye işkence yaptılar. Bu iki erkek de dostluklarıyla beni onurlandırmışlardı."

"Çok üzüldüm."

"Güçlü olanlar bize karşı oldukları zaman, ahlakı ya da merhameti bir tarafa bırakıp kendi çıkarlarımıza göre hareket etmek zorundayız. Onları köpek gibi öldürdük. Vicdanım da rahat. O yüzden, Ludovico hariç hiç kimsenin, adınızı ağzına alanlardan hiçbirinin sağ kalmayacağından şüpheniz olmasın. Ama onun rahatı bozulmayacak çünkü bu yenilgideki payı yüzünden kendisinden daha kudretli olanların önünde rezil olacak."

Carla'nın dirseğini tutup sıktı. Daldığı hayallerden uyandırmak ister gibi parmakları kemiğine battı.

"Ludovico Palermo'ya gitti, oradan da Roma'ya. Amparo'nun yanına geri dönün. Buradaki rahip sizi hiç almadı ve gördüğünüz bu kasaplık da hiç olmadı. Burak'ı alın, ona bakın ve bunlar hiç yaşanmamış gibi hemen yarın Fransa'ya dönün."

Tannhauser canını acıtıyordu. Ama onu gül bahçesinde yüzü yaşlarla ıslanmış gördüğü andan beri içine daldığı rüyadan da uyandırmıştı. Tanrı Carla'nın bu yolu seçmesini istemiş ve bu yolla onu lütuflandırmıştı. Burada, bu anda, yukarda yanıp sönen yıldızların altında, bacaklarının arasında soluk alan büyük atın sırtında ve yanındaki adamın parmakları etine batarken tek bildiği buydu.

Tannhauser, "Ben Malta'ya gidiyorum" dedi. Cehennem Köpekleri'nin kalesine. Starkey en sonunda istediğini yaptırmış olacak. Ama ne olursa olsun oğlunuzu bulacağım ve sağ salim evine, kollarınıza getireceğim." Carla'nın bundan hiç kuşkusu yoktu. Ama "Ben de sizinle geliyorum. Anlaşmamız böyleydi" dedi.

Tannhauser sessizce ona baktı. Ne düşündüğü gözlerinden anlaşılmıyordu. Carla'nın kolunu bıraktı dönüp gitti. Carla arabayı yolun kenarından çevirmesini izledi. Arabayı iyice kenara çekti. Araba içindeki iğrenç yüküyle birlikte karanlığa yuvarlandı. Geri döndü, diğer atın eyersiz sırtına atladı.

"Kızıl gemi bu gece yola çıkıyor." Eğitimli bir adamın ifadesiyle başını kaldırıp aya baktı. "Eğer kızı da yanımıza alacaksak, acele etmeliyiz."

"Amparo'yu mu?" Carla kızın gelmesini istemeyeceğinden ve ayak bağı olacağını düşündüğünden emindi.

"Böyle karışık durumlarda, bir müneccimi ve kehanetlerini hiç hafife almamak gerek," dedi.

Atı çevirdi ve tepeden aşağı hızla inmeye koyuldu. Burak da hızlı olduğundan emin, peşinden yola koyuldu. Carla eyerde doğruldu ve omuzlarını geriye attı. Rüzgâr saçlarını arasından geçmeye başladı. Kendini kanatlanmış gibi hissediyordu.

16 mayıs 1565, çarşamba

Messina Limanı, Couronne

Oracle havaya uçtuğunda, *Couronne* sahilden yarım mil açıktaydı. Ardından çok büyük bir yangın baş gösterdi ve bütün körfez sarı bir ışıkla parladı. Limanda koşuşturan insan kalabalığının arasında, Bors'un tek görebildiği, alevlerin üzerine hakkedilmiş gibi görünen küçücük ve çaresiz siluetlerdi.

Karanlığın içine doğru ilerlerken, halat ve tahta gıcırtısı, elli iki devasa küreğin suya dalıp çıkarken çıkarttığı sesler, "güm güm" gong vuruşları, kırbaç şaklamaları, zincir ve pranga şakırtıları sahilden gelen gürültüyü bastırdı. Aşağıdaki açık kürek güvertesinde beşli gruplar halinde sıralara zincirlenmiş esirler küreklere asılıyorlardı. Tuvalet ihtiyaçlarını oturdukları yerde, önceki günün pisliğiyle sırılsıklam olan koyun postlarının üzerinde görüyorlardı. Bors burun deliklerini tütünle tıkadı ve parmaklıklara yaslandı. Oracle ölmüştü, ama hayat güzeldi. O uzak ve çaresiz siluetler kendi dünyalarındaydılar. Bors da kendi dünyasında olmaktan memnundu.

Mattias, tam Giovanni Castrucco ile Oliver Starkey beklemekten bunalıp kavga çıkartmak üzereyken gelmişti. Putperestleri öldürmek için kullanmak varken, gereksiz yere barut ziyan etmek istemeyen Bors ambardaki bin iki yüz kilo barutun sekiz yüz kilosunu, savaş sandıklarını, koşum takımlarını, alet edevatı, hakladıkları polislerin tüfekleriyle birlikte *Couronne*'a taşımıştı. Mattias ise tam aksine eyersiz bir at sırtında, yanında yollarını kaybetmiş ve cehenneme azap çekmeye giden gezgin müzisyenlere benzeyen, ayak bağı olacak iki kadın ve bir yığın müzik aletiyle çıka gelmişti. Kraliyete bağlı üç polis ile iki rahip öldürmüş bir erkek için Mattias takdire şayan bir tavır içindeydi. Altın renkli aygırı ile iki hanımı önüne katmış şaşkın şövalyelerin önünden geçerken insanı hayran bırakan bir sevimlilik sergilemişti. Ama Mattias icabında sıkı bir adamdı.

Mattias şimdi kıçgüvertede durmuş ünlü İtalyan kaptan ve Türkopol teğmeni ile ikisinin dengiymiş ve bütün imparatorluğun olmasa da Sicilya'nın en çok aranan adamı değilmiş gibi konuşuyordu. Bors sırıttı. Bu adam bir harikaydı. Ya yüzündeki o ifade, sanki kıyıdaki o cehennemi kargaşaya en az onlar kadar şaşırmıştı. Üstadı Azam'ın çarpışma

için onu istemesine şaşmamalıydı. Ama sabık korsan çifte ücret alacaktı, çünkü iş adam boğazlamak olunca Bors bu savaşçı keşişlere kendi adına bir iki numara gösterebilirdi.

Ya Mattias'ın kanatları altına aldığı kadınlar? Bu kadınların başlarına başka ne bela açacaklarını ancak Tanrı bilirdi. Şimdi Kontes ile o vahşi bakışlı kız Bors'un yanında durmuş küpeşteden kıyıya bakıyorlardı. Esirlerin kokusuna tahammül edebilmeleri için ikisine de yarımşar limon vermişlerdi. Zarif hareketlerle limonları burunlarına götürüyorlardı. Kontes sürekli köprüde duran Mattias'a bakıyordu. Bors, kadının bütün umutlarını (kim bilir belki de bütün hayallerini) şimdi tamamıyla dostuna bağladığını görebiliyordu. Bir erkek için, özellikle de savaşa giden bir erkek için en ağır yüktü bu. Yanındaki kız gemiyle ve pis kokulu kargaşasıyla hiç ilgili değildi. Başkalarının göremediği bir şeyler görüyormuş gibi gözünü artık karanlık ve uzakta kalan kıyıdaki yangına dikmişti. Kadınlar hayatı daha tehlikeli hale getirirlerdi. Kararlar bulanıklaşırdı. Aşk kuyudaki suyu ve ondan içenleri zehirlerdi. Ama Bors'un kutsal görevi Mattias'ın sırtını kollamaktı ve kollayacaktı.

Aşırı hürmetten kadınlardan oldukça uzakta duran ve Avrupa'nın gözden kaybolmakta olan kıyılarına bakan yirmi kadar siyah ceketli şövalye vardı. Göğüslerinde beyaz ipekten sekiz uçlu haçlar taşıyorlardı. Bu haçlar ay ışığında ürkütücü bir ışıltıyla parlıyordu. Kırk yaşlarındaydılar, ama çoğu otuzdan küçük görünüyordu. Hepsinin yüzünde gür asker sakalı vardı. Hepsi de mırıl mırıl *Pater noster* duasını okuyorlardı. Şövalyelerin her gün yüz elli *Pater noster* duası okumaları gerekiyordu, ama kaç tane okuduklarından emin olamadıkları için duayı nadiren bırakıyorlar ve denizde saatlerce gizemli bir trans halinde dua ediyorlardı. Her biri yavaş yavaş bir diğerinin temposuna ayak uyduruyor, sonunda hep bir ağızdan ahenk içinde duayı sürdürüyorlardı. Bors omurgasının ürperdiğini hissetti. Bunca katilin mükemmel bir uyum içinde aynı sözleri tekrarlaması, kocaman bir kayayı bile ürpertecek bir ses haline geliyordu. Kontesin de duaya katıldığını, ama kızın öylece durduğunu gördü.

Bors arkasına dönüp Sicilya'ya baktı. Bir kan banyosuna doğru yol alıyorlardı, ama Bors bunun için can atıyordu. Bunu altından, onurdan daha çok istiyordu. Ahlakın zincirleri ancak savaşta kırılırdı. Bir erkek ancak bütün yüksek makamların hükümsüz kaldığı kanlı savaş alanında her şeyden sıyrılır öz benliğiyle kalırdı. Üstünlük ancak orada bulunabilirdi. İnsanoğlunun büyük bölümü böyle bir coşkudan habersiz çalışıyor ve ölüyordu. Bir kez tadını alınca da başka her şey tadını kaybederdi. Her ne kadar dünyada fazlasıyla mevcutsa da dehşet bunu tekrar yaşayabilmek için çok küçük bir bedeldi. Devasa kırmızı Latin yelkenleri makaraları tıngırdatarak serenlerden indi ve rüzgârla şişti. Grandi yelkeninin üzerinde kocaman altın renkli bir haç parlıyordu. Mattias birden yanında beliriverdi ve kolunu Bors'un kıvrık dirseğinden geçirdi.

"İşte" dedi Mattias, "dileklerin kabul oldu. Doğal düzen gerçekleşti."

"Bunu dilerken bu kadar ağır bir bedeli olacağını düşünmemiştim" dedi Bors.

"En azından ateş başında anlatacak hikâyelerle döneceksin."

Bors başını kadınlardan tarafa eğdi. "Ve sen de eğlencemize eşlik etsinler diye etekli çalgıcılar getirdin."

"Gittiğimiz yerde müzik yakuttan daha değerli olacak. Ama bu sözümü unutma. Bu savaşın sonunu görecek kadar uzun kalmaya hiç niyetim yok. Bir oğlan çocuğunu savaşın dişlerinin arasından kurtaracağız."

Dokuz yaşlarındayken Bors bahçe çapasıyla babasını yere sermiş ve Connaught Kralı'nın ordusuna katılmak için bir tekneye kaçak olarak binerek Carlisle'dan kaçmıştı. Bu aklına gelince kaşlarını çattı. "Hangi erkek çocuğu böyle kurtarılmak ister ki?"

"Herhalde istemeyecek. Ama ona seçme şansı verecek değilim."

Bors, "Her kimse, ona borçluyum" dedi.

Mattias başını iki yana salladı ve güldü. Ve Bors, uzun ve eğri büğrü yolda böyle bir sevgi kazanmış olduğu için yüce Tanrı'ya şükretti. Eğer Mattias yerin dibindeki kızgın tahtından şeytanı kaçırmayı planlasaydı bile Bors onunla birlikte giderdi. Mattias kolunu sıktıktan sonra dönüp kadınların yanına gitti.

Bors küreklerin çıkardığı köpüklere baktı. Bu yaşlı denizin başka bir yerinde on binlerce gazi kendi kaçınılmaz karar anlarına doğru yaklaşmaktaydılar. Sultan'ın ağzına kadar dolu gemilerinde alt alta üst üste elli zorlu gün geçecekti. Böyle günlerce kapatılıp kaldıktan sonra, karaya ayak bastıklarında Hıristiyan kanı dökmek için uluyacaklardı. Bors daha önce İslam'ın Aslanları'yla hiç çarpışmamıştı. Ama Mattias rehber olduktan sonra, bir avuç askerden farkları kalmayacaktı. Bu beklenti bacaklarını ve karnını heyecanla ürpertiyordu. Artık onları, Mattias'ı ve kadınları buraya getiren nedenlerin bir önemi kalmamıştı. Tanrı'nın adına savaş çağrısı yapılmıştı ve bu çağrıya cevap vermişlerdi. Şövalyelerin duasının ritmi nabzını hızlandırdı.

"Pater noster; qui es in caelis, santificetur nomen tuum. Advenat regnum tuum. Fiat voluntas tua sicut in caelo et in terra. Panem nostrum quotidianum da nobis hodie, et dimitte nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris. Et ne inducas in tentationem, sed libera nos a malo. Amen."[3]

Siyah ve gümüş denizde, siyah ve kırmızı bir gemide, ay ışığı altında Cehennem Kapısı'na doğru ilerlediler. Şövalyeler duaya baştan başlayınca, Bors da onlara katıldı.

3. Göklerdeki Pederimiz, adın yüceltilsin. Hükümdarlığın gelsin. Göklerde olduğu gibi yeryüzünde de senin istediğin olsun. Günlük ekmeğimizi bugün de bize ver, bize kötülük edenleri bağışladığımız gibi, sen de bağışla suçlarımızı. Bizi günah işlemekten koru ve kötülükten kurtar. Çünkü hükümdarlık, kudret ve yücelik ebediyen senindir. Amin. (ç.n.)

18 mayıs 1565, cuma

Kalkara Körfezi, Borgo, Malta

Orlandu günün ilk ışıkları belirdiği zaman, koyun kıyısındaki çatısız ikametgâhında bir top atışıyla uyanıp tazının eğilmiş siluetini görmüş ve hayvanın peşine düşmüştü. Güneşin bozgunuyla geri çekilen gece ordusuna benzeyen kıvrımlı kızıl bulutlar doğuda parçalanıyor, günün başka hiçbir saatinde bu kadar serin ve tatlı esmeyen hafif rüzgâr kanatlarında mezmurlar söyleyen adamların seslerini taşıyordu.

İkinci top atışında tazı ona doğru döndü. Aralarında üç metreden az bir mesafe vardı, köpek Kalkara İskelesi'nde duran yelken bezine sarılı sandıkların üzerinden aşağı bakıyordu. Bulutların arasından yeni doğan güneşin ışığı sızıverdi ve Orlandu köpeğin bembeyaz olduğunu gördü. Kulakları birden havaya dikildi ve etrafı dinledi. Köpekle yalınayak oğlan çocuğu, biri Tanrı'nın yarattığı kadar temizdi, diğerinin postu ısırık yaralarıyla kaplı ve kurumuş kanla kirlenmişti. Orlandu başucundaki taşın üzerinde duran kasap bıçağını kavradı ve yavaşça ağaya kalktı. Tazının gözleri hüzünlü ve parlaktı. Ruhu apaçık ortadaydı. Asaleti Orlandu'nun kalbini delip geçti.

Orlandu'nun bildiği kadarıyla bu beyaz tazı adada sağ kalan son köpekti. Öyle olsun ya da olmasın, şehrin hiçbir yerinden ne bir havlama ne de bir uluma duyuluyordu. Öyle olsun ya da olmasın Orlandu bu güzel beyaz tazıyı bu sabah öldürmeye kararlıydı.

Üçüncü top atışında tazı durduğu yerden fırladı ve bir hayalet gibi sokağa dalıp gözden kayboldu. Orlandu peşine düştü. Avının izini sürmeye öyle dalmıştı ki aklı başına geldiğinde güneş ufku berraklaştırmıştı. Durdu. Sant'Angelo Kalesi'nden gelen üç pare top atışı herkesin müthiş bir korkuyla beklediği şeyin işaretiydi. Müslüman ordusu Malta kıyılarına ulaşmıştı.

Köpeklerin katledilmesi üç gün sürmüştü. Bugün dördüncü gündü. Ortadan kaldırılmaları Üstadı Azam La Valette'in emriydi. Söylenildiğine göre, Rodos Kuşatması'nda La Valette halkın sıçan ve köpek yediğini görmüştü. Üstelik köpekler cesetleri de yemişti. Malta'da böyle bir alçalma yaşanmadan hep birlikte ölüme gitmenin daha katlanılır olduğuna inanıyordu. Orlandu La Valette'in bu dünyada yaşayan canlılar

arasında en çok av köpeklerini sevdiğini de duymuştu. Emrini halka duyurmadan önce, La Valette kılıcını çekmiş ve sevgili altı tazısını kendi elleriyle öldürmüştü. Sonra La Valette'in ağladığını söyleniyordu.

Bu oldukça basit bir emirdi, ama yerine getirilmesi herkesin umduğundan daha külfetli oldu. Hayvanları yanlarında olanlar La Valette'in yolundan gidip köpeklerini kendileri öldürdüler. Fakat bu taktik idamlık hayvanlardan uzun süre saklanamadı. İlk gün gecenin inişiyle birlikte arkadaşlarının ulumalarından ve sahiplerinin kendilerine düşmanca tavırlar içine girmesinden tedirgin olan evcil ya da vahşi köpekler bir araya toplanıp şehrin sokaklarında gözleri dönmüş sürüler halinde koşmaya başladılar. Şehir surlarla ve denizle çevrili olduğundan kaçmak imkânsızdı ve sığınacak yer de yoktu.

Bu yönden garip biçimde insanlara benzediklerinden, sürülerin başını en vahşi ve en kurnaz olanları çekiyordu. Kalabalık gruplar halinde günlük olarak yakılan leşlerin kokusu ve korkuyla iyice çığırından çıkan sürülerin son derece tehlikeli ve her zamankinden atılgan oldukları ortaya çıktı. Köpeklerin yakalanıp öldürülmesi adi bir işti. Ne de olsa böyle işler savaşçı erkekler ve şövalyelerin itibarına yakışmayacağı, yürümeye gücü yeten herkes savaş hazırlıklarıyla meşgul olduğu ve kadınlara da uygun bir iş olmadığı için, bir çavuş bu uğraşta kuşatma boyunca siperlere su taşıyacak çocukları kullanma fikrini ortaya attı. Kastilya Burcu'na atanan Orlandu da ilk gönüllüler arasındaydı.

Tarikat uğruna her şeye gönüllü olurdu. Bütün erkek çocukları gibi, şövalyeleri yeryüzündeki tanrılar olarak görüyordu. Ona hilal şeklinde çok keskin bir kemik bıçağı vermişler ve yakında Tanrı katında bu köpeklerden farkı olmayan Müslümanları öldürmeye başlayacağı için, işe köpeklerle başlamasını söylemişlerdi. Müslümanlarla köpekler arasındaki başlıca fark, köpeklerin onlar kadar iğrenç kokmaması ve cehenneme gitmemesiydi. Bu gözlem Orlandu'nun köpeklerin ruhu olup olmadığını düşünmesine neden olmuştu. Bu genç kasapları seferlerine çıkmadan önce kutsayan Peder Guilaume, bunun bir koyun ya da bir tavşan boğazlamaktan farklı olmadığını söylemişti. Ama her bir köpeğin ölümle buluşması öyle farklı ve yaşama arzusu öyle dokunaklıydı ki, ilk gün güneş batarken Orlandu bunun tam tersine inanıyordu artık.

Her köpek öldürüldüğü zaman, oğlan leşini alıp Provençal Kapısı'ndaki bir arabaya götürüyordu. Türkler gelince iç organlarının Marsa'nın kuyularını zehirlemede kullanılabilmesi için burada köpek leşlerinin karınları deşiliyordu. Geriye kalanlar da surların dışındaki kıl ve kemik ateşine atılıp yakılıyordu. İkinci günün sonunda, oğlanların çoğu bu iğrenç görevden alınmaları için yalvarmaya başlamışken, Orlandu'nun yırtık pırtık giysileri, öldürdüğü, karınlarını deştiği ve ateşe attığı hayvanların dışkıları ve kanlarıyla katılaşmıştı. Kızarıp şişmiş bedeninde sayamayacağı kadar çok acıyan ısırık izi vardı. Midesi bulanıyor-

du. Bitkindi. Bu katliam onu tiksindirmişti. Peder Guillaume'un köpeklerin ruhları konusunda haklı olduğuna karar verdi, aksini düşünmek bu işi katlanılmayacak kadar acı verici hale getirirdi.

İskelede tek başına tahıl çuvallarının üzerinde uyudu. Kalkıp dar sokaklarda avının peşine düştüğünde insanlar dışarı çıkıp ona kapatıldığı yerden kaçmış bir deliymiş gibi bakmışlardı. Önce nedeninin pis kokması olduğunu zannetti, ama kahvaltı için bir somun ekmek aldığı fırıncının gözlerindeki bakıştan, insanları tiksindiren bir korku uyandırdığını anladı. Fırıncı ondan korkmuştu. Fırından çıktıktan sonra omuzlarını dikleştirdi ve şövalyeler gibi haşin ve kayıtsız bir ifade takındı. Sepiciden bir koyun postu parçası aldı. Tavuk yağına sürttü ve tüyleri cildine gelecek biçimde kolunun üst kısmına bağladı. Bu zırhla gırtlağını kesmeden önce köpekleri kışkırtıp kendini dişlerinden koruyabilecekti.

Ama yine de, dişler kolunda kemiğe kadar giden derin bir yara açtı, çünkü o güne kadar sağ kalmayı başaran kaçak sokak köpeklerinin en vahşi ve en açıkgöz olanıydı. İkinci akşam sol eli parmak eklemlerine kadar mosmor olmuştu. İskeledeki nöbetçiler mangal ateşinde pişirdikleri böbrek ve uykulukları onunla paylaştılar, av haberlerini anlatması için onu sıkıştırdılar. Oğlan yaparken hiç de gülünç bulmadığı şeyleri anlatırken adamların kaba kahkahalarına katıldı. Kaç tane öldürdüğünü sordular. Hatırlayamadı. Yirmi, otuz, daha fazla mıydı yoksa? Yara berelerine baktılar. Dikkati başka bir yerde olduğunu sandıkları anlarda birbirlerine gizemli kaçamak bakışlar attılar ve oğlanın tuhaf olduğunu düşündüler. Orlandu onları ateşlerinin başında bıraktı ve yine çuvalların üzerine uzanınca yıldızlara baktı. Bir gün önce uyanan çocuk değildi artık. Belki henüz bir erkek sayılmazdı, ama ne de olsa bir katildi. Bir Müslüman öldürmek bundan ne kadar zor olabilirdi ki?

O bir piçti. Beğense de beğenmese de bir serseri olduğundan, limandaki hayatı, büyüdüğü domuz çiftliğindeki esarete tercih etmişti. Limanda çalışıyor, kadırgaları kalafatlıyor, katran kaynatıyor ve gemilerin pislik kaplı teknelerini kazıyordu. İş iğençti, ama özgürdü. Hayal kurmak, Hospitalier donanmasında kılavuz kaptan olduğunu hayal etmekte serbestti. Bu gece gökyüzüne baktı ve Küçükayı'nın kuyruğundaki Kutupyıldızı'nı seyretti. Uyuyakaldı. Kötü ruhlar ve tesellisiz, kanlı ve karanlık kâbuslar uykusunda onu rahatsız etti.

Şafak, rüyalarını biliyormuş ve uykusunun başında nöbet tutuyormuş gibi onu seyreden o güzel bembeyaz tazıyı getirdi. Orlandu önce onun bir ruh olduğunu sandı görüntünün gerçek bir bedene ait olduğunu anladığı zaman bile köpek ruhlarının geri döndüğü inancı sarsılmadı. Beyaz tazı mor gölgeli sokaklara doğru kaçınca, Orlandu peşine düştü.

Beyhudeliğin doğasını anlatan bir masaldaki hayalet gibi, beyaz tazı

onu peşinden Kalkara Körfezi'nin derme çatma kulübelerinin arasından geçirdi, oradan da şehrin içine, yeniden doğan gün için şükreden seslere doğru sürükledi. Manastıra bağlı San Lorenzo Kilisesi hayal gibi menekşe renkli bir ışığa bürünmüştü. Açık kapıları binanın heybetli cephesine nabız gibi vuruyordu. Orlandu'nun ruhu bu kutsal kapıya doğru çekildi. Bıçağını bir duvarın dibine bıraktı ve parmaklarının ucuna basarak kemerli kapıdan geçti. Çıplak ayaklarının altındaki döşeme taşları soğuktu. Kilise müziği çocuğu titretti. Parmaklarını kutsal suya batırdı, diz çöktü ve istavroz çıkardıktan sonra içerdeki sarı pırıltıya doğru sessizce ilerledi. San Lorenzo St. Jean Şövalyeleri'nin kilisesiydi. Orlandu ilk kez kapısından içeri giriyordu. Kalbi gümbür gümbür atmaya başladı. Yürürken soluk almaya bile cesaret edemiyordu. Kilisenin orta kısmını iki yanından kuşatan iki geniş sütunun ilerisinde kilise bütün ihtişamıyla gözlerinin önüne serildi ve çocuğun duyuları hayretle donup kaldı.

Tarikatın tüm üyeleri bir bütün halinde toplanmıştı ve Haçlılar'ın beş yüz askeri seslerini Tanrı'ya duyururken taşlar titriyordu. Savaşçı keşişler sade siyah cübbeleriyle sıra sıra duruyorlardı. Kuzudan daha uysal, kaplandan daha yırtıcıydılar. İsa Mesih'in ve Aziz Yahya'nın sevgisine bağlıydılar. Gururlu ve korkusuzdular. Büyük bir coşkuyla ilahi söylüyorlardı. Ortadaki geçidin üzerinde süzülen tütsü başını döndürdü. Devasa genişlikteki kilise sayısız mumun aleviyle aydınlanıyordu. Fakat her ışık huzmesi, mihrabın yukarısına asılmış eziyet çeken İsa heykelinden çıkıyor gibiydi. Yalnızca Orlandu'nun değil kalabalık cemaatin bütün üyelerinin de bakışları oraya, tüm insanlık için acı çeken ve can veren o cılız ve asil peygamberin suretine, kanla kaplı dikenli tacına, acıyla kıvrılmış ellerine ve çarmıhta şiddetli sancıları henüz sona ermemiş gibi kıvrılmış, yara içindeki zayıf bedenine çevriliydi.

Orlandu'nun ruhu acıyla doldu. İsa'nın kendisini sevdiğini biliyordu. Boğazından bir hıçkırık kurtuldu. Berelenmiş kanlı ellerini birleştirdi ve dizlerinin üzerine düştü.

"Her şeye Kadir Yüce Tanrı'ya, Kutsal Bakire Meryem'e, Başmelek Mikail'e ve Kutsal Vaftizci Yahya'ya, Kutsal Havariler Petrus ve Pavlus'a ve bütün Azizlere itiraf ederim ki aklımla, dilimle ve ellerimle çok günah işledim, kendi hatam yüzünden, kendi hatam yüzünden, kendi vahim hatam yüzünden."

Affedilmek için ettiği yakarışta da, döktüğü gözyaşlarında da yalnız değildi. Çoğu keşişin yüzü yaşlarla parlıyor ve bundan hiç utanmıyorlardı. Kiliseyi kubbeli tavanlarına kadar acı ve sevinç kaplamıştı. Bunca Tarikat kardeşini bir araya getiren yalnızca Rodos'ta yaşanan trajedi değildi. İçlerinden biri bile bu kadar çok keşişin bir daha bir araya geleceğine inanmıyorsa, bunun nedeni her birinin inancı uğruna ölmek için Malta'ya gelmiş olmasıydı. Tanrı onları savaşa çağırmıştı. İnançla-

rının kutsal araçları ateş ve kılıçtı. Etrafındaki ibadetin girdabına kapılan Orlandu, bu kaderi en az onlar kadar seve seve kabullendi. O da Kurtarıcı İsa için ölmeye can atıyordu. Ama içgüdüleri henüz onu terk etmemişti. Tam zamanında arkasına döndü ve bir köşeye sıkışmış duran ve bu hırpani kılıklı davetsiz misafire hiddetle bakan Peder Guillaume'u gördü. Telaşla yürüdü ve kapıdan geçerek leylak renkli gün ışığına çıktı. Bıraktığı yerden bıçağını aldı ve koşarak kilisenin köşesini döndü.

Beyaz tazı kurallarını ve sonunu anlayabileceğini ummadığı bir oyuna başlamış gibi, orada durmuş bekliyordu.

Parlaklaşan gün ışığında Orlandu köpeğin parlak tüylü böğrünün (iyi beslenmesine rağmen kaburgaları sayılıyordu) taze bıçak yaralarıyla kaplı olduğunu gördü. Demek başkaları da onu öldürmeye çalışmış, ama başaramamışlardı. Gözleri hâlâ ıslak, göğsü hâlâ şövalyelerle paylaştığı duygularla dolu olan Orlandu'nun midesi hayvanı boğazlama beklentisiyle korkudan büzüldü. Ama La Valette bu dünyada herşeyden çok sevdiği köpeklerini öldürmüştü. Onları halkı için, Tarikat için ve Tanrı için öldürmüştü. Hayvanı yakınına çekmek için hâlâ koluna bağlı duran yağlı postu kullanmayı düşündü. Fakat hayvanı dün öldürdüğü vahşi itlere yaptığı gibi kandırmak, onursuz ve hatta belki de dine aykırı bir davranışmış gibi geldi. Bıçağını köpeğe gösterdi.

Köpek döndü ve koşarak uzaklaştı.

Orlandu da peşinden koştu.

Serinliğin kaybolduğu ve yerini şiddetli sıcağa bıraktığı sabah saatleri boyunca Orlandu kaçan tazıyı kovaladı, izini bir buldu, bir kaybetti. Şehrin bir ucundan öbür ucuna, karaya doğru uzanan surlardaki Provençal Kapısı'ndan, Galley Körfezi'ndeki iskelelere, Kalkara'dan, Sant' Angelo'ya, pazaryerlerinin ve mezbeleliklerin arasında, güneşin altında ve gölgeliklerde köpeğin peşinden koştu. Köpek ve çocuk her sokağa, her geçide girip çıkarken, şehir de bir dehşet kovanına dönüştü.

Davullar dövülüyor, borazanlar üfleniyor ve çanlar çalınıyordu. Ahali şaşkınlık ve telaş içindeydi. Halk Türklerin daha bir ay gelmesini beklemiyordu. Her endişeli yüz korkudan solmuştu. Çoğu evlerine kapanmış, kapılarını kilitlemişti. Geri kalanlarsa çılgın gibi ne yapacaklarını bilmez halde oraya buraya koşuşturuyordu. Surların dışında kalan insanlar Ada'nın her yerinden sığınmak için Borgo'ya akın ediyorlardı. Köylüler, çalıştırabilecekleri ya da yiyebilecekleri her hayvanı yanlarına almışlardı. Eşeklerin sırtı, arabaların üzeri ve kendi azimli omuzları erken hasat ettikleri mahsulle ve meyveyle doluydu. Dallarda bir tane bile meyve bırakmamışlardı. Karılarını, çocuklarını, sebzelerini, keçilerini ve eski hayatlarını hatırlatacak küçük ve değerli eşyalarını yanlarında getiriyorlardı. İkonalarını, dualarını, cesaretlerini ve korkularını

getiriyorlardı. Her yandan helezonlar halinde göğe dumanlar yükseliyordu. Taşıyamayacakları her bıçağı, erzağı ve biçilecek duruma gelmemiş ekinlerini ateşe vermişlerdi. Arazilerini, kendi topraklarını yakmışlardı. Her kuyuyu kokmuş köpek barsaklarıyla, zehirli otlarla ve dışkılarıyla kullanılmaz hale getirmişlerdi. Arkalarında Türklere hiçbir şey bırakmamışlardı, çünkü Türkler artık buradaydılar.

Sanki Malta baştan başa yangın yeriydi.

Orlandu kovalamacasına yalnızca bir kez, takibe başladığı yerde, artık büyük bir kargaşanın hâkim olduğu limanda ara verdi. Bir gece önce nöbetçilerle birlikte yediği yemekten beri ne bir tek lokma yemiş, ne de bir şey içmişti. Bir anda midesi bulanmaya, atların ve insanları suratları gözlerinin önünde dönmeye başladı. Dirseklerinin ve dizlerinin üzerine çöküp öğürdü. Topraksı keskin bir katır kokusu burun deliklerine doldu ve asit genzini yaktı. Alnını kaldırım taşına dayadı ve ağzı dolusu safra kustu. Sonra bir çift kemikli el omuzlarını kavradı ve onu ayağa kaldırdı.

Baş dönmesini durdurmak için gözlerini kapadı. Biri onu ters çevrilmiş bir kovanın üstüne oturttu. Ağzına ıslak ve ekşimsi tatlı bir şey sokuldu. Çiğneyip yuttu. Midesi şaraba batırılmış ekmeği sıkı sıkı kavradı. Kemikli parmaklar ağzına biraz daha ekmek koyarken ağzını açık tuttu. Mide bulantısı ve baş dönmesi geldiği gibi hızla geçti. Gözlerini kırpıştırıp kurtarıcısına baktı.

Yaşlı adamın gözleri bir çocuğunki kadar parlaktı. Burnu kanca gibi öyle kıvrıktı ki neredeyse sivri çenesindeki kısa sakalına değecek gibiydi. Orlandu onu görür görmez tanımıştı. İhtiyar karagözcü Ömer'di bu. Arkasında da tek sanatını icra ettiği o köhne küçük sahnesi duruyordu. Karagöz oynatıcısı, kimsenin hatırlayamadığı kadar uzun bir zamandır limanın demirbaşlarından biriydi. Kimileri onun şövalyelerin gelmesinden bile önce burada olduğunu söylerlerdi. Ömer Orlandu'nun hayatında gördüğü en yaşlı kişiydi. La Valette'den, hatta Luigi Broglia'dan bile daha yaşlıydı. Diğer bütün çocukların yanı sıra yorgun denizciler ve liman işçileri de muslin kumaş üzerinde hayat verdiği gölge kuklalarının tuhaflıklarını seyretmekten keyif alırdı. Ayaklarındaki zincirlerle güçlükle yürüyen esirlerin haricinde, Ömer, Malta'daki tek Türk'tü. Buraya nasıl geldiğini ve neden kaldığını kimse bilmezdi. Belki artık kendi de unutmuştu. Zararsız bir ihtiyar olduğundan ve çocukları güldürdüğünden kimse onun bir Müslüman olmasına aldırmıyor gibiydi. Tek başına bir fıçıda yaşadığı ve oynattığı kâğıt kuklalar gibi, aklı başında bir insanın nasıl çıkarıldığına akıl erdiremediği gargara yapar ve ciyaklar gibi sesler çıkardığı için onun deli olduğunu sananlar da vardı.

Ömer Orlandu'nun üzerindeki diş izlerini göstererek, "Aha! Aha!" diye kıkırdadı. "Köpekler! Köpekler yapmış!"

Şaşkın Maltalıların arkalarından aslından ayırt edilmesi güç biçimde havladı, gösterisini acıklı bir uluma izledi ve dişsiz ağzını yayarak sırıttı. Orlandu başını sallayınca çocuğa biraz daha ekmek ve şarap verdi.

Ömer Sant'Angelo Kalesi'ni işaret etti. "Üstadı Azam bilir. O her şeyi bilir! Herkes onun sazıyla oynar! Romalılar! Türkler! Şeytanlar! Herkes! Herkes onun emrine uyar. Evet!"

Şaşıran Orlandu, bir deliyle karşılaşan her insanın yapacağı gibi davrandı ve onu teşvik etmek için başını salladı.

"Köpekler, erkekler, çocuklar, kadınlar, pööff!" Ömer ellerini bir patlamayı taklit ederek açtı. Sonra abartılı hareketlerle ellerinin tozunu silkeler gibi yaptı ve boş avuçlarını gösterdi. "Köpekler yol gösteriyor!" Bir bıçağı bilermiş gibi yaptı. "Üstat biley taşına tükürüyor. Evet!"

Orlandu ihtiyarın söylediklerinden hiç bir şey anlamadı. Minnettarlığını göstermek için "Evet!" diye karşılık verdi ve yine Ömer'in dişetlerini görmekle ödüllendirildi. Gücü yerine gelmişti. Üstadı Azam hakkındaki bu konuşma ona görevini tamamlaması gerektiğini hatırlattı. Kovanın üstünden kalktı, karagözcünün tepesinde doğruldu ve bacaklarının eski gücüne kavuştuğunu anladı. Limana bir kadırganın girmiş olduğunu ilk kez fark etti. Gemideki denizciler kırmızı yelkenleri bağlamak için direklere arı gibi üşüşmüşlerdi. Yeni bir şövalye birliği karaya çıkıyordu.

Hospitalier Tarikatı'nın donanması yedi kadırgadan oluşuyordu. Orlandu her birinin içlerine insan dışkısı işlemiş tahtalarından midye ve yosun kazımıştı. Bu *Couronne*'du. Şehrin delikanlıları, özellikle de su taşıma hizmetiyle onurlandırılan çocuklar arasında, mümkün olduğu kadar çok asil kahraman adı ezberlemek ve tanımak bir övünç kaynağıydı. Görülen her şövalye hafızaya kazınır ve en çok adam öldüren savaşçının, en cesur, Tanrı'ya en yakın denizcinin kim olduğu tartışılırken bu isimler tek tek sayılırdı. Ama *Couronne*'da atlarının ve eşyalarının karaya indirilmesine nezaret eden şövalyelerden hiçbirini tanımıyordu. Bu son gelenler Tarikat'ın en uzak bölgelerinden, kim bilir belki de dünyanın öbür ucundaki büyüler yapılan, putperest kabilelerin yakaladıkları şövalyeleri zırhlarıyla kızartıp yedikleri o masal diyarlarından, Polonya'dan, İskandinavya'dan ya da Rusya'dan gelmiş olmalıydılar.

Güverteden uzatılan iskeleden çok iyi tanıdığı birinin indiğini gördü. Acımasızlıkta başı çekenlerden biri değildi. Bu Oliver Starkey'di. Arkasından insanı korkutacak kadar iri yarı ve yiğit tavırlı, kıyafetlerinden şövalye olmadıkları belli olan iki adam geliyordu. Bu adamların cesaret ve inançları yüzünden çarpışmak ve şan ile şeref kazanmak için Malta'ya gelen *soldados particular* (maceraperest beyefendiler) olduklarını tahmin etti. Bu adamlar ücret almazlar, kimseye hesap vermezler ve kimi seçerlerse onun için çarpışırlardı. Bu ikisinin pek kahramana ve beyefendiye benzer yanları yoktu, ama savaşmak için doğ-

dukları belliydi. Öndeki bir öküz kadar yapılıydı, kaba kırpılmış saçları, demir grisi sakalları ve bir sürü de yara izi vardı. Üzerine pirinç çivili, zırhlı bir savaş yeleği giymiş, kendini silahlarla süslemişti. Sırtına çift taraflı bir Germen kılıcı asmıştı. Bir koluyla da çocuk taşır gibi namlusu süpürge sapı kadar uzun bir tüfek tutuyordu.

Ama yine de uzun boylusu daha göz alıcıydı. Güneşte cilalı tunç gibi alev alev parlayan ve aslan yelesine benzeyen saçları vardı. Şövalyelerin sade kıyafetleri arasında altın şeritli siyah ceketi gösterişli bir hava yaratıyor ve dikkat çekiyordu. Yüksek konçlu çizmeleri kaslı uyluklarının neredeyse yarısına kadar çıkıyordu. Kalçasında bir kılıç asılıydı. Kemerine de girift desenli, uzun namlulu bir tabanca takmıştı. Soylu olsunlar ya da olmasınlar, belli ki savaşçı erkeklerdi. Orlandu yeni bir hayal kurdu. Asil kan taşımadığı için hiçbir zaman bir şövalye olamayacaktı, ama çabalayıp bir gün bu adamlar gibi olabilirdi.

İki erkeğin arkasından iki de kadın geliyordu. Aylardan beri gemiden inip karaya çıkan kadın görmemişti, ama pek merakını uyandırmadı. Şu anda iskeleden inen devlerin yanında, kadınlar donuk renkli küçük kuşlar gibiydiler. Altın renkli muhteşem at, ardından gelen genç kadından daha çok dikkatini çekmişti. Daha önce çok at görmüştü, şövalyelerin atları da en iyi cinslerdendi, ama hiç buna benzeyen bir şey görmemişti. Bu küheylan, şu kızın ya da hanımının olamazdı (en azından Orlandu öyle umuyordu). Mutlaka şu aslan yelesi saçlı adamın olmalıydı. Atın güzelliğine dalmışken, ilgisi hemen başka bir yere yöneldi. Üstadı Azam La Valette yeni gelenleri karşılamaya gelmişti.

Orlandu omuzlarını ve sırtını dikleştirdi. Belki La Valette onun olduğu tarafa bakar, yaralarını görür, kendisi gibi bir köpek katili olduğunu anlar ve onunla gurur duyardı. Çoğu kişiden bir baş kadar uzundu. Geçkin yaşına rağmen rıhtımda geniş adımlarla bir panter gibi yürürken, kıyıda koşuşturan kalabalık yol vermek için ikiye ayrıldı. Siyah giysisi ayaklarının etrafında hışırdıyordu. Belinde sade bir kama asılıydı. Şahin gözleri ileriye dikilmişti ama her şeyi görüyordu. Evet, o tarafa bakmasa da, hiç şüphesiz Orlandu'yu da görüyordu.

La Valette seksen yedi, kimilerine göre seksen dokuz deniz savaşında savaşmıştı. Tek başına bin Türk katletmişti. La Valette o kötü Abdürrahman'ın kalyon barikatından sağ kurtulmuştu. La Valette korkunç Rodos kuşatmasından sağ kurtulmuş ve yoldaşları tarafından gemilere sürüklenmişti, çünkü tüm kaybedilenlere rağmen savaşmaya devam etmek istemişti. Kastilya'nın ötesindeki İmparator Felipe ya da Roma'daki Yüce Papa bile La Valette'i öldüremezdi. Oğlan çocukları bir hafta önce milislere yaptığı konuşmanın bazı yerlerini Kutsal Kitap ayetleri gibi tekrarlamışlardı.

"*İnancımız bugün tehlikededir. Malta'da verilecek savaş İncil'in (İsa'nın yaptıkları ve söylediklerinin) Kuran karşısında boyun eğip*

eğmeyeceğini belirleyecektir. Tanrı bizden O'na adadığımız canlarımızı feda etmemizi istedi. Ne mutlu O'nun kutsal davası için ölenlere."

Orlandu'nun göğsü mutlulukla doldu. Tanrı'ya dua ettiği zaman, onun zihnindeki tanrı La Valette'e benziyordu.

La Valette şimdi iki cesur maceracıyı karşılıyordu. Sonra kısa ama kusursuz bir nezaketle kadınları selamladı. Sonra hemen aslan yeleli yabancıya dönüp konuşmaya başladı. Rıhtımdan Sant'Angelo Kalesi'ne doğru yürüdüler. Orlandu'nun durduğu yerin on adım ilerisinden geçtiler. Çocuk soluğunu tuttu. La Valette çeşitli yerleri göstererek konuşurken, yabancı rıhtımın karşı tarafına, durmadan çalışan rıhtım işçilerine doğru göz attı. Ve Orlandu o ateş mavisi gözlerle olduğu yere mıhlandığını hissetti. Bedeni bir güç onu savurmuş gibi sendeledi, ama hemen dengesini buldu ve o mavi bakışlar başka yere döndü.

Kadınlar yanından geçerken, Orlandu yaşça büyük ve şahane görünümlü olanına pek dikkat etmedi. Kadın yüzünü konuşurken Oliver Starkey'e çevirmişti. Ama altın aygırın yularından çeken kız, anlam veremediği bir yüz ifadesiyle doğruca ona baktı. Yüzü yamuk ve tuhaftı. Orlandu bu kızın kendisini lanetleme gücüne sahip olup olmadığını düşündü, çünkü kız önünden geçip gözden kaybolurken bile omzunun üzerinden ona bakmaya devam etmişti. Orlandu kızın ilgisini garip görüntüsüne yordu. Kanlar içindeki halinin mavi gözlü yabancıyı da etkilemiş olmasını ümit etti. Öküzü andıran adam en geriden geliyor, işçiler sanki ona hoş geldin demek için dönmüşler gibi samimi tavırlarla baş selamları veriyordu. Adam Orlandu'yu görünce güldü ve tüfeğini eğerek onu selamladı. Orlandu gururdan tatlı bir ürperti geçirdi. Ne gündü! Ne erkeklerdi ama! O anda, orada, böyle olağanüstü bir zamanda, böyle olağanüstü insanlar arasında olduğu için Tanrı'ya şükretti.

"Rüyalar âlemi! Aha! Aha! Evet!"

Orlandu arkasına dönüp Ömer'e baktı. Karagözcü dişetlerini göstererek, ağırlığını önce bir sonra da öbür ayağına vererek sallanıyordu. Sanki oyunlarındaki gölgeler gibi, bu olayları da o yaratmıştı.

Orlandu, yaşlı adamın ne kastettiğini anlamadan, "Evet" diyerek onayladı. "Rüyalar âlemi." Kaldırım taşlarının üzerinde bıçağını arayıp buldu. "Teşekkür ederim." Başını eğip selam verdi. "Gitmem gerek."

Ömer parmaklarını örümcek yürüyüşü gibi oynattı. "Beyaz cin! Evet!" İki kere havlayıp uludu.

Orlandu yine başını salladı. "Evet. Artık gitmeliyim." Yürümeye başladı.

"Şey bahçesi..." Ömer'in Maltacası kötüydü. Ama Büyük Liman'ın çoğu sakini gibi, Orlandu gibi, kafası en az bir düzine lisandan parçalarla doluydu. Borgo bir Babil Kulesi'ydi. Ömer, bitkilerin büyümesini göstermek için ellerini çevirerek yukarı doğru kaldırdı, sonra boğazından aşağı içki dökermiş gibi yaptı ve tadı acıymış gibi yüzünü buruş-

turdu. Fransızca, "*Le jardin du physique*"[4] dedi.

Fransızcası iyi olduğundan Orlandu başını salladı.

Ömer hemen Maltacaya geçti. "İtalyanların evi. Evet!"

İtalyan hanlarından birinin arkasında, Kutsal Hastane'nin idarecisi Peder Lazaro'nun tedavi etme özellikleri olan çalılar ve otlar yetiştirdiği duvarlarla çevrili bir tıp bahçesi vardı. Dünyanın en iyi savaşçıları olmalarının yanı sıra Hospitalier'ler dünyanın en iyi hekimleriydiler. Peki, ama ihtiyar ne demek istemişti? Ömer dar sokağı işaret etti, ama orada tazıdan hiç iz yoktu.

"*Dans le jardin*![5] Beyaz cin! Evet!"

Ömer başını geriye attı ve uludu.

Orlandu'nun kaybedecek hiçbir şeyi yoktu ve kaçıklar genellikle akıllıların bilmedikleri şeyleri bilirlerdi. Korku dolu sokaklardan tıp bahçesine doğru gitti. Kuzey Afrika güneşi ümitsizlik kadar acımasızdı ve Orlandu dar sokakların gölgesine müteşekkirdi. Taş döşeli olmayan, düşük sınıfların yaşadığı sokaklarda, kargaşa yüzünden kalkan tozlar bulutlara kadar yükseliyor, saçlarına ve diline yapışıyor, üstündeki paçavraları kaplıyordu. Her avlu, aileleri ve keçileri için sığınak arayan mültecilerle dolup taşıyordu. Orlandu onların duyduğu korkuyu aşağı görüyordu, ama ne de olsa onlar doğuştan korkak ve savaşa alışık olmayan köylülerdi. Şövalyeler ve diğer savaşçı erkekler: *soldados particular*, İspanyol piyadeleri, Malta milisleri ve kendi gibi köpek katilleri onları koruyacaklardı. Dimdik ve korkusuz bir tavırla yürüyerek bir örnek oluşturuyordu. Hana doğru yürümeye devam etti.

Tarikat'ın her kolunun kendine ait hanları vardı. Daha genç olan şövalyelerle atlı ve zırhlı askerler sade yatakhanelerde kalıyorlardı. Kumandanlar ve kıdemli şövalyelerin korsan kafilelerinden elde edilen ganimetlerle alınmış kendilerine ait evleri vardı. En büyük ve en zengin kol olan İtalyanların Galley Körfezi'nin kıyısında, kendilerine ait hastaneleri de dahil birkaç binaları vardı. Peder Lazaro'nun bahçesinin duvarı yaklaşık iki metre yüksekliğindeydi. Arka tarafında dövme demirden bir kapısı vardı.

Orlandu kapıdan içeri baktı. Gerçekten de beyaz tazı arka duvarın altında duruyor, yaralarını iyileştirmek istermiş gibi koyu yeşil bir çalının ince yapraklarını dişliyordu. Görevinin baskısı ağır bir taş gibi karnında duruyordu. Bundan kaçamazdı. Kapıdan içeri adımını atmakla kırbaç cezası ya da hatta San Antonio zindanlarında bir hücreye atılma riskini aldığını da biliyordu, ama izin isteseydi, hiç şüphesiz vermezlerdi. Sanki köpek de sırf bu yüzden buraya sığınmıştı. Kapının mandalını kaldırdı ve kapıyı açtı. Köpek döndü ve ona baktı. Kulakları öne doğru

4. Tıp bahçesi.

5. Bahçede.

dikildi. Zarif bedeni tam anlamıyla kıpırtısızdı.

Orlandu kapıyı arkasından kapadı. Bitkilerin arasındaki yolda ilerledi. Köpeğe yaklaşırken, hayvanın gözlerini ilk kez gördü. Gözleri iri, nemli ve neft yağı kadar da siyahtı. Bu gözler tarifsiz bir kederle doluydu. Çocuğun içine kadar işledi. Tam son anda tazı yan tarafa devrildi, sanki karnının gıdıklanmasını beklermiş gibi bacaklarını havaya kaldırdı ve ona doğru açtı. Bu oyun daveti hayatını kurtaracaktı. Orlandu şaşkınlıkla köpeğin düşündüğü gibi dişi olduğunu gördü.

Orlandu çömeldi ve köpek ayağa fırladı. İnce uzun başıyla uzun beyaz boynunu çocuğun göğsüne bastırdı. Sıcakta soludukça pembe dili uzuyordu. Baştan ayağa kemik, kas ve ciğerden ibaretti, ama tüyleri kadife kadar parlaktı. Kalbinin elinin altında attığını hissetti.

Elindeki bıçak titredi. Kapıdan çıkıp gitmek ve köpeği burada gölgede bırakmak büyük bir günah sayılmazdı.

"Tanrı seni affeder."

Orlandu tek dizinin üzerine çöktü, döndü ve dönerken köpeği yine yakınında tuttu. Hanın arka tarafındaki kapıda bir keşiş duruyordu. Gri saçları kakül bırakarak kesilmişti. Sesi nazik ve gözleri köpeğinkiler kadar kederliydi. Orlandu Peder Lazaro'yu tanımıştı, çünkü Lazaro yıllar önce, çocukken humma geçirdiğinde ona bakmıştı. "Küçük insanların" lisanı olduğundan, şövalyelerin pek azı Maltaca öğrenmeye tenezzül etmişlerdi, ama köylülerle şehir halkı sık sık hastası olduklarından Peder Lazaro Malta lisanını akıcı konuşurdu. Tarikat şövelyesi değildi, ama hastane rahibiydi.

"Minnettarlığımı da kazanacaksın" dedi. "Utanıyorum, ama bu işin cesaretimin elverdiğinden daha acı verici olduğunu anladım."

Orlandu, "Bu köpek sizin mi, Peder?" diye atıldı.

"Öldürmek için büyük bir heves göstermediği için, bana miras kaldı. Dün gece biri, senin gibi biri, kaderinin yükünü sırtlanır diye onu sokağa saldım. Bağışlanman için yalvarmalıyım."

Orlandu başını eğdi. Şimdi kalbi tazınınki kadar hızlı atıyordu. Ayaklarının pislikle kaplı olduğunu, yırtık pırtık gömleğiyle pantolonunu, koluna bağladığı lime lime olmuş ve pis kokan koyun postunu ve bu kutsal, kibar keşişin tam aksine mevsimlik bir katil olduğunu gösteren bütün delilleri fark etti.

"Peder, izin verirseniz..." Boğazı kurumuştu, yutkundu. "Sonra, günah çıkarmamı dinler misiniz, lütfen?"

Lazaro gelip yanında durdu ve elini başının üzerine koydu. Dokunuşu bütün bedenine yayılan iyileştirici bir rahatlık verdi. Lazaro, "Vicdanının sesi aksini söylüyorsa, bunu yapmamalısın" dedi. "Çünkü o zaman bu Tanrı'ya itaatsizlik demektir ve Üstadı Azamımıza karşı gelmen daha iyi olur."

"Adı nedir, Peder?"

Peder elini çekti, bunu yaparken Orlandu'ya köpeğin akıbetini mühürlemiş gibi geldi. "Bilmesen daha iyi."

"Neden?"

"Çünkü insan ya da hayvan olsun, adı olmayan bir kurbanı yok etmek daha kolaydır."

"Lütfen Peder adını bilsem de bilmesem de zor olacak. Onu dualarımda hatırlayabilmek isterim."

"Ben ona Persephone derim."

Orlandu anlamadı, ama adı tekrarladı. "Persephone."

Lazaro köpeğin çocuğun boynunu yalamasını seyretti.

"Görünüşe göre o da seni affedecek."

Orlandu dişlerini sıktı ve bıçağın ucunu Persephone'nin göğsüne dayadı.

Şövalyeleri taklit ederek, "İsa ve Vaftizci için" diye fısıldadı.

Yumruğu çıkık göğüs kemiğine değene dek bıçağı itti. Persephone insan gibi bir çığlık attı ve Orlandu'nun kolunun altında korkutucu bir kuvvetle kıvrandı. Orlandu köpeği daha sıkı tuttu, bıçağı yarısına kadar çekti, biraz eğerek yeniden sapladı. Bir şeyin kasıldığını ve sonra açıldığını hissetti. Bir an sonra da köpeğin gücü tükendi ve uzun beyaz boynu kucağına düştü.

Orlandu bıçağını çekti. Kırmızı boncuk gibi damlalar kar beyazı tüylere damladı. Bıçağı elinden atmak istedi, ama bahçeyi kirletemezdi. Silmeden ip kemerinin arka tarafına geçirdi. Kesim arabasına götürmek ve sonra da yakmak üzere köpeğin leşini iki eliyle kaldırdı, ama Lazaro omzunu tuttu.

"Gerisini ben hallederim. Onu burada bırak."

Orlandu köpeğin ölüsünü çalının altına toprağın üzerine bıraktı. İstavroz çıkardı.

"Peder, köpeklerin ruhları var mıdır?"

Lazaro gülümsedi. "Ruhları olduğunu ümit etmek günah değildir. Sen ve ben kendi ruhlarımıza özen göstermek zorunda olduğumuz için birlikte Peder Guillaume'a gidip günah çıkaracağız."

Lazaro, Malta Şövalyeleri'nden olmamasına ve dolayısıyla onlara asker kahramanlar gözüyle bakmamasına karşın, Orlandu bu onurlandırmanın altında ezildi. Aşağılık görünümünden utanarak yine Peder'in önünde eğildi.

"Ama önce" dedi Lazaro, "iltihaplanmadan şu yaralarına pansuman yapmama izin ver."

Lazaro hana doğru yürüdü. Orlandu peşinden gitmekte tereddüt etti. İçeri çağrıldığına inanamıyordu. Lazaro arkasına dönüp gelmesini işaret edince Orlandu peşinden yürümeye başladı. Eşiğin ardındaki oda serin ve loştu. Birbirine karışmış keskin kokular hâkimdi. Lazaro Or-

landu'nun yaralarını tuzlu suyla temizledi ve merhem sürdü. Orlandu yanaklarının içini ısırdı ve hiç ses çıkarmadı.

İşi bitince Lazaro, "Gemileri gördün mü?" diye sorduç

"Gemileri mi?"

"Büyük Türk donanmasını."

Orlandu şafat vakti atılan topları, sokaklardaki korkuyu hatırladı, ama aklını köpeği yakalamaya öyle takmıştı ki bu telaşın nedenini unutmuştu. Başını iki yana salladı. "Hayır, Peder, ama görmeyi isterim."

Lazaro Orlandu'yu merdivenlerden hanın çatısına çıkardı. Buradan Orlandu Kalkara Körezi'ndeki kumtaşından yapılmış evlerden, Gallows Burnu'ndaki darağaçlarına kadar her yeri ve ötesindeki açık denizi görebiliyordu. Parlak mavi denizin açıkları, sıcakta bir hayalet gibi titreşen, tuhaf, çok renkli bir halıyla kaplanmıştı. Çok büyüktü, en gerideki kenarı ufuk çizgisini kaplamıştı. San Salvatore Dağı ise doğu tarafındaki kenarını gözlerden saklıyordu.

Orlandu gözlerini kısarak bakarken bu sık dokunmuş halının savaş gemilerinden oluştuğunu kavradı. Güneş yaldızlı pruvalardan ve gümüş levhalardan kıvılcımlar çıkararak yansıyordu. Görülen renkli şeylerse parlak ipek tenteler, müsrifçe yapılmış bayraklar, rüzgârda dalgalanan yelkenlerdi. Uğursuz ve devasa kürek yığınları sessizce havaya kalkıyor ve kanat çırpışı gibi iniyordu. Gemiler güneye doğru ilerliyordu. Yüzlerce gemi mi vardı? Yüzlerce mi? Orlandu gözlerini ovuşturdu ve tekrar baktı. Malta Tarikatı, donanmasında yedi gemi olmasıyla övünürdü ve Orlandu bunun dünyanın en güçlü donanması olduğuna inanırdı.

Lazaro'nun kendisini izlediğini hissetti. Yaşlı keşişin sabrından cesaret alarak, "Peder, bu rüyalar âlemi mi?" diye sordu.

Lazaro ona baktı. Çapaklı gözlerinde hüzünlü bir parlaklık verdı.

"Cennetin Krallığı'na girdiğimiz zaman, herhalde öyle görünecek" dedi.

21 mayıs 1565, pazartesi

İngiliz Hanı

Majistral Sokağı boştu.

Küçük şehrin tamamı soluğunu tutmuş gibiydi.

Savaşacak her erkek büyük istihkâm alanındaydı. Kadınlar azalan sıcaktan korunmak için kapalı yerlere sığınmışlar, ikonalarına ve azizlerine fısıltıyla dua ediyorlardı. Yaklaşan felaketin önsezisi İngilere Hanı'nın içine sis gibi süzülüyor ve Carla'nın sinirlerini daha da bozuyordu. İşsiz kalmak canını sıkıyordu ama onu meşgul edecek hiçbir iş yoktu. Oliver Starkey'nin varsayımları doğru çıkmıştı, o işe yaramaz bir boğazdı. Susuzluktan kavrulan bakımsız bahçede dolaşan Amparo'nun yanına gitti. Mattias öğle vakti geldi. Oluklu bir göğüs zırhı giymiş, bir kılıçla bir de tabanca takmıştı. Sol elinde de emniyet kilitli bir tüfek vardı. Yine sol kolunun altına bir miğfer sıkıştırmıştı.

"Türkler kapıya dayandı" dedi. "Malta Destanı başlıyor. Onlara katılmadan önce bana şans dilemek isteyeceğinizi düşündüm."

Carla'nın dönüşünden beri, Borgo heyecanla kaynıyordu. Ümitsizlik coşkuyla yarışıyordu. Duygular, her köşeden akan söylenti dalgalarına çarpıyordu. Türkler güneye doğru gidiyorlardı, sonra kuzeye gidiyorlardı. Savunma silahlarını gördükten sonra Türkler hemen Altın Boynuz'a kaçacaklardı. Türkler çoktan Marsamxett'e çıkmışlardı. Türkler bir hafta içinde Ada'yı fethedeceklerdi. Söylenilenlere göre her tarafta casuslar ve sabotajcılar vardı. Üstadı Azam'ı yatağında öldürmek için bir sukastçı gönderilmişti. Yer altı depolarını ve su sarnıçlarını kapatan kumtaşından kapakların üzerine nöbetçiler yerleştirilmişti. Galley Koyu'nun ağzını kapayan yaklaşık iki yüz metrelik devasa zincir deniz dibinden bocurgatla kaldırılmıştı. Türk kalyonları açık denizde dolaşıyordu. Borgo, L'Isola ve Saint Elmo'nun artık Hıristiyan dünyasıyla irtibatı kesilmişti.

Bu kargaşanın ortasında Carla'nın kendi dertleri gerçekten de çok önemsiz kalıyordu, ama burası onun doğduğu (ve doğurduğu) yerdi ve döndüğüne memnundu. Şehir halkının içinde en neşeli ve canlı olanlar sayılmayacak kadar çokmuş gibi görünen oğlan çocuklarıydı. Koşabile-

ceklerse asla yürümüyorlardı. Ancak bir şövalye geçerken sesleri kesiliyordu. Sokaklarda kahramanca can verme hayalleriyle coşarak, konusu en büyük kahraman olarak ölmek olan askercilik oyunları oynuyorlardı. Yarısı yalınayaktı. Çoğunun elinde bu savaşta bir işe yaramayacakmış gibi görünen küçük silahlar; bıçaklar, marangoz baltaları, çekiçler, sopalar vardı. Yüzleri güneşten yanmış ve yaşadıkları güç hayat yüzünden sıskalaşmıştı. Ama hepsi yüreğine dokunduğu halde, içlerinden bir tanesi bile oğlu olduğunu gösterecek bir içgüdü uyandırmıyordu.

Şövalyeler Tanrı'nın şehitleri oldukları için, vakur ve cesur duruyorlardı. Sokakta önünden zırhlı keşişler geçiyordu, onların gözünde Carla bir kelebek kadar önemsizdi. Her birinin zihni görevleri ve azizler arasında alacakları yerle meşguldü. Maltalı erkeklerin düşünceleri daha zalimceydi. Şövalyelerle kıyaslandığında silahları ve zırhları çok daha hafifti. Sayıca şövalyelerden on kat kalabalık olduklarından, aralarından çok daha fazla kişinin öleceğinden şüpheleri yoktu. Evli ve çocuklu olanlar ailelerine moral vermiş ve sonra garnizonlarına gitmek üzere yola çıkmışlardı. Bu erkekler Tanrı'dan çok daha fazlası için savaşıyorlardı. En büyük yükü kadınları yüklenmişti. Kocalarının korkularını gideriyor, kendi korkularını yine kendilerine saklıyorlardı. Yiyecek biriktiriyor, yaralar için ilaç tarifleri değiş tokuş ediyorlardı. Kalplerini sevdiklerinin ölümüne ve sakat kalmasına hazırlamışlardı. Ezici korkunun ağırlığını, kırılgan ve saklı sevgileriyle dengeliyorlardı.

Carla hiç parası kalmadığını fark etti. Hastanede çalışma teklifini ve levazımat dükkânına yaptığı başvuruyu geri çevirmişlerdi. Özellikle bu ikinci işi geliştirmek için kendini oldukça donanımlı buluyordu. Ama Akitanya'da bir çiftlik, bir bağ, bir şarap imalathanesi ve kırk kiracıyı idare etmiş olduğu gerçeğinin burada hiç hükmü yoktu. Şövalyelerin düşündüğü gibi, karnı doyurulması ve korunması gereken işe yaramaz ve zayıf bir kadın olmanın ötesine geçemeyeceğinden korkuyordu. Oliver Starkey Majistral Sokağı'ndaki kendi evini ona tahsis etmişti. Ev bir sürü kitapla dolu rahatsız ve erkeksi bir yerdi. Carla'nın kaldığı odada tek kişilik sert bir yatak ile bir yazı masası vardı. Amparo'ya bitişikteki odada bez gerili bir karyola vermişlerdi. Ev İngiliz Hanı'nın hemen bitişiğindeydi. Yıllardır boş olduğundan han tamamen Mattias ile Bors'a kalmıştı.

Ada'ya geldiklerinden beri Mattias'ı çok az görmüştü. Messina'dan yola çıktıktan sonra, seyahat boyunca, Starkey ve Castrucco'yla saatler süren sohbetler yapmış, karaya çıktıkları zaman da askeri durum, Tarikat kuvvetlerinin yapısı, silahları, moral durumu, Mdina ile Garcia de Toledo'yla olan irtibatı hakkında Tarikat'ın bir avuç şövalyesinden daha çok bilgi sahibi olmuştu. Gelir gelmez La Valette ona istihkâm alanını gezdirmiş ve olası Türk mevkileriyle meşgul etmiş ve Mattias o akşam yanında aralarında mumlar, küçük bir fıçı dolusu şarap ve dört

tane ızgara tavukla dolu bir sandık taşıyan iki yapılı gençle dönmüştü.

Yemeği hanın yemekhanesinde yediler. Mattias Türklerin kuzeyde Carla'nın çok iyi bildiği Ghain Tuffieha Körfezi'nde demirledikleri haberini verdi. Fakat bunun bir savaş hilesi olduğuna inanıyordu. La Valette'e de cesaretini kaybetmemesini tavsiye etmişti. Türkler hakkında çok şey biliyordu. Carla, Mattias'ın, Türklerin büyük kahramanlıklarıyla, çok bilgili olmalarıyla gurur duyduğunu ve âdetlerine özlem dolu bir sevgi beslediğini sezdi. Bu savaşa katılmak istememesine rağmen, şimdi önüne serilen bu muazzam sahne belli ki hayallerini ele geçirmişti.

"Bana bazı yükümlülükler verildi" dedi. "Türkler karaya çıkana ve niyetleri iyice anlaşılana kadar bu işlerle meşgul olacağım, ama sadakatimi ispatlar ispatlamaz istediğimi yapmakta serbest olacağım, çünkü La Valette böyle bir özgürlüğe muhtaç olacak."

Carla ne demek istediğini anlamamıştı, ama Bors onu daha iyi tanıyordu.

"Kâfirlerin arasına mı gireceksin?"

"Kolayca elde edilebilecek uygun kıyafetlerle, siz Frenklerin arasına karıştığımdan çok daha kolayca karışabilirim."

Carla, "Peki, ya yakalanırsanız?" diye sordu.

Mattias bu soruyu duymazdan gelerek devam etti. "Bu arada kilise duyurularının ve Kutsal Hastane kayıtlarının araştırılmasını size bırakıyorum."

"Onlara ne söylemeliyim?"

"Beklenmedik bir miras kaldığı için çocuğun kimliğini araştırdığınızı söyleyin." Carla'nın ağzına baktı. Bunu son zamanlarda giderek sık yapmaya başlamıştı. "Oldukça büyük bir miras olduğunu söyleyin. Siz de oğlana iyilik yapmak isteyen hayırsever kişi adına hareket ediyorsunuz. Bu kişinin güvenini kazanmışsınız ve kimliğini saklamakla yükümlüsünüz." Bundan daha basit bir şey olamazmış gibi ellerini açtı. "Böylelikle hem ilerde aleyhinize kullanılabilecek bir koz vermemiş, hem de tek bir yalan bile söylememiş olursunuz. Kimse sizin gibi kendine güvenen, asil ve dindar bir hanımı sorgulayacak kadar kaba ve aksi olamaz."

Parlak mavi gözleri sanki iradesi dışında Carla'nın boynunda ve memelerinin arasındaki çizgide gezindi. Carla onun kendisini arzuladığını ve zihninde ellerini bedeninde dolaştırdığını biliyordu. Carla da onu istiyordu. Amparo'ya şehvetli bakışlar attığını görmesi ise arzusunu artırmaktan başka bir şeye yaramıyordu. Mattias masadan kalktı ve Bors'a gelmesini işaret etti.

"Milisler ve paralı askerlerle ilgili alınacak tedbirleri görmek için burçlara gideceğiz. Erkekler gündüzleri kendilerine sakladıkları bazı düşüncelerini karanlıkta açığa vururlar."

Ve Carla'yı ellerinin bedeninde dolaşmasının nasıl bir his olduğunu merak eder halde bırakarak dışarı çıktı.

Cumartesi günü, bir bölük yeniçeri de dahil olmak üzere üç bin öncü Türk askerinin, sekiz kilometre güneydeki Marsaxlokk Körfezi'nde karaya çıktığı haberini aldığı bir keşif gezisinden döndüğünde Carla'nın yanına uğradı. Zeitun köyünü yağmalamış ve ancak esir düşen ve ölen birkaç şövalyeyi kaybederek ellerinden kurtulabilen Hıristiyan devriyelerinin etrafını çevirmişlerdi. Türklerin eline düşenlerden biri de Carla'nın birkaç ay önce evinde misafir ettiği Adrien de la Riviere'di. Carla şövalyenin akıbetini sorduğunda, Mattias gemide bu işin ehilleri tarafından işkence göreceğini ve sonra da iple boğularak öldürüleceğini anlattı. O gece Carla iyi uyuyamadı. La Riviere yiğitlik ve gençliğiyle yıkılmaz gibi görünmüştü. Böyle zalim ve tehlikelerle dolu bir dünyaya dostlarını getirmekle ne yaptığını düşündü.

Pazar günü Mattias'ı hiç görmedi.

O gün akşama kadar Türk başkumandanı Mustafa Paşa muazzam ordusunun büyük bir bölümüyle Marsaxlokk Körfezi'nden karaya çıkmıştı. Büyük Liman'ın batısında, Marsa'nın düzlük arazisinde kamp kuruyorlardı. Carla, Bors'tan Türklerin karaya dirençle karşılaşmadan çıkmalarına izin verme taktiği üzerine şiddetli tartışmalar çıktığını öğrendi. Ama La Valette'in, Mattias'ın da desteklediği görüşü kabul görmüştü. Hıristiyanların sahilde savaşacak kadar askeri yoktu. En iyisi Türklerin surlara toslamalarına izin vermekti. Karanlık çökerken öncü Yeniçeri kuvvetlerinin işaret ateşleri, surların dışındaki aşıboyası renkli kıvrımlı tepelerden yalnızca bir buçuk kilometre mesafede olan Zabbar köyünden görülebiliyordu.

Geçen günler boyunca Amparo çok az konuştu ve bu kargaşa girdabını dikkatli gözlerle izledi ve yalnızca kendisinin bildiği anlamlar çıkardı. Kendini evin arkasındaki küçük bahçeyi canlandırmaya vermişti. Yaşam mücadelesi veren çiçekler için suyu ziyan ediyordu. Eğer bütün insanlar ölecekse ki son günlerde fazlasıyla sık olarak öleceklerini duyuyordu, o zaman en azından arkalarından güzel bir eser bırakabilecekleri gerekçesiyle kendini haklı çıkarıyordu. Yeni evlerinde geçen ilk üç akşam boyunca fal taşı hiçbir şey göstermemişti, sanki diğer âlemlere açılan pencereye bir perde çekilmişti. Bu tür kehanetler yalnızca can sıkıcı olduğundan, Carla bu duruma hiç üzülmedi. Etraftaki kasvetli havaya hiç uymayacağı için birlikte bir şey çalmıyorlardı. Müzik aletleri el değmeden Carla'nın odasında duruyordu.

Pazartesi günü Mattias çarpışmaların açılışına giderken uğradığında,

Carla ile Amparo bakımsız bahçede dizlerinin üzerine çökmüş tohum topluyorlardı. Carla döndü ve onu gülümser halde buldu, sanki bu mantık dışı manzara bir kuvvet ilacıydı.

"Acil ihtiyaçlar içindeki toprağımıza böyle kendinden emin bir yaklaşım gösterdiğinize memnun oldum" dedi.

Carla ellerindeki ince kuru toprağı silkeledi ve ona doğru yürüdü. Yüzünü görmek ve sesini duymak nabzını hızlandırmıştı ve bunun dışardan ne kadar anlaşıldığını merak etti.

"Biraz işe yaramak istedik" dedi, "ama pek bir şey yapmamıza izin vermiyorlar. Peder Lazaro hastanenin hâlâ erkeklere ait bir yer olduğunu söyledi. Ve tabii surlara yaklaşmamız da yasak."

"Hastane sokaklara taşınca, Lazaro fikrini değiştirir."

Böyle bir dehşetin kesin olarak yaşanacağından böyle neşe içinde bahsetmesi Carla'nın sevincini yok etti.

"Bizim oğlandan bir haber var mı?"

Ondan "bizim oğlan" diye bahsetmesi Carla'ya dokundu. Başını iki yana salladı. "Onun doğduğu tarihte, ya da yakın bir günde kaydedilmiş kimse yok. Kilise duyuru kayıtlarında en yakın doğumlar bir hafta öncesine ve bir hafta sonrasına ait. Üstelik ikisi de kız. Hastanedeki keşişler ise sorularımı cevaplayamayacak kadar meşgullerdi."

"Zamanı gelecek, ama buradan ne kadar erken kaçarsak o kadar iyi olacak."

Birbirlerine yakın duruyorlardı. Bir an ikisi de sustu. Mattias'ın kaslı gövdesi Carla'yı heyecanlandırdı ve bedeninin kaygıyla kasıldığını hissetti. Geri çekilme dürtüsü kalbinin sesiyle tezat oluşturuyordu, ama kalbinin sesi daha baskındı. Uzaktan savaş ezgilerinin konseri duyuluyordu; davullar, borular, dokunaklı bir kahramanlıkla bocalayan yabancı gayda sesleri geldi. Ve ilk kez insani birşey Carla'nın zihnindeki Türk fikriyle birleşti. Müziği Mattias da duydu ve başını kaldırdı. Carla, yine uzak durma yollarını aradığı çarpışmaya sürüklediği için vicdan azabının yüreğini acıttığını hissetti.

"Beni affet" dedi.

"Ne için?"

"Dünyana ölüm getirdiğim için?"

"Ölüm benim en eski tanıdıklarımdan biridir. Artık bunun üzerinde durma."

Başını yüzüne doğru eğdi ve Carla, dudaklarından öpmeye niyetlendiğini anladı. İçgüdüsü, kendisini yenmesine fırsat vermeden başını geri çektirdi. Bunu yaptığına hemen pişman oldu, ama iş işten geçmişti. Neredeyse yaşının yarısı kadar yıldan beri bir erkekle öpüşmemişti, ama bunu şimdi açıklayamaz ve yeniden denemesini isteyemezdi. Mattias gözlerini kırpıştırdı ve başını çevirdi. Bu durum canını hiç sıkmamış gibiydi. Sanki bu an yalnızca Carla'nın zihninde yaşanmıştı. Amparo'ya seslendi.

İspanyolca, "Amparo, öngörü camından yeni haberler var mı?" diye sordu.

Amparo uzaktan izliyordu. Beklemediği anda sohbete dahil edilince canlandı ve hemen lafa karıştı. Mattias'ın yanındayken Carla'nın kendi de dahil tanıdığı bütün insanlardan çok daha rahat görünüyordu.

Amparo, "Cam, gemiye bindiğimizden beri karanlık" dedi.

Mattias kaygısız bir tebessümle, "Demek melekler bizi terk etti" dedi. "Hiç şaşırmadım, ne de olsa binlerce insan onları yardıma çağırıyor."

Amparo başarısızlığına üzülmüş gibi görünüyordu. Mattias ona takıldı.

"İzin verirsen senden bir iyilik isteyeceğim. Gün boyunca epey gürültü olacak. Silahlar patlayacak. Burak savaş için terbiye edilmedi. Üstelik çok hassas bir ruhu vardır. Onun yanında bir iki saat geçirirsen sana minnettar olurum."

Amparo'nun göğsü gururla kabardı. Aşkla gözleri parladı. Carla'da onun gibi giderek Mattias'a düşkün hale geliyordu. Yine dudaklarının ani saldırısından kaçtığına pişman oldu.

"Ah, memnuniyetle" dedi Amparo. "Burak ruhların en soylusuna sahip."

"Bütün atlar insanlardan daha soyludur, ama Burak eşi benzeri olmayan bir prenstir. Onu Sant'Angelo Kalesi'nde Üstadı Azam'ın ahırlarında bulacaksın."

Amparo kollarını Mattias'ın boynuna doladı ve dudaklarından öptü. Mattias kolunu kızın beline dolayıp kendine doğru çekerken Carla'nın yanakları kızardı ve başka tarafa dönmek zorunda kaldı. Sonra Mattias kızı bıraktı. Amparo bir adım geri çekildi. Onun da yüzü kızarıyordu.

"Daha önce hiç dudaklarımdan öpülerek savaşa uğurlanmamıştım" dedi. "Bu çok güzel bir emsal teşkil edecek."

Carla hayal kırıklığını gizledi. Nereye bakacağını bilemedi.

"Hele iki kere öpülmek çok daha iyidir."

Carla ona bakınca Mattias sırıttı. Carla'nın yanakları daha çok yanmaya başladı, hırçınlaştı, neredeyse onu geri çevirecekti. Aklı anlam veremediği duygularla karmakarışıktı. İradesini zorlayarak başını kaldırdı. Mattias eğilip onu dudaklarından öptü. Umduğu gibi şiddetli öpmemişti, ama öpüşünde duyularını donduran bir şefkat vardı. Dudaklarının birbirine değdiği an sanki sonsuza dek uzadı. Aniden yaşla dolduğu için gözlerini sıkı sıkı yumdu. Mattias'ın öpüşü sanki kadınlığının yıllar önce atıldığı dipsiz çukurun derinlerine kadar inmişti. Dudakları dudaklarına kapanır kapanmaz, Mattias geri çekildi. Carla dizginleyemeyeceği kadar yoğun bir zevkten bir yudum almış halde kalakalmıştı. Duygularını zapt etmek için arkasını döndü.

Mattias, "Artık hiçbir şey bana zarar veremez" dedi.

Carla ona doğru döndü. "Lütfen" dedi. "çok dikkatli olacağına dair bana söz ver."

"Korkusuzluk gençliğin erdemidir. Ben ikisini de uzun zaman önce geride bıraktım."

Onu hanın Majistral Sokağı'na açılan kapısına kadar geçirdiler. Sokaktan asık suratlı iki Tarikat askeri geçiyordu. Aralarına aldıkları, gözleri alışılmadık derecede parlak, dişsiz, tuhaf ve yaşlı bir adamı sürüklüyorlardı. Elleri arkasından sıkıca bağlanmıştı. Carla ihtiyarın suçunun ne olduğunu merak ederken, Mattias'ın yüzünde karanlık bir ifade belirdiğini gördü.

"Şu ihtiyarı toprak çekiyor" dedi. Bu deyim Carla'ya yabancıydı, ama Mattias ne demek istediğini açıklamadı. "Artık surlara doğru yola koyulsam iyi olur" dedi.

"Tanrı'dan korkmasan da, senin için dua edeceğim" dedi Carla.

"Hangi tanrı dinlerse dinlesin fark etmez, benim için edilecek bütün dualara memnun olurum."

İki kadına da son bir kez baktı, selam verdi ve yürüyüp gitti. Carla onun ilerisindeki yaşlı adama baktı. Yanındaki muhafızlar acımasızca hızlı yürürken, ihtiyar çılgın gibi sıçrayarak yürümeye çalışıyordu. İhtiyar başını arkaya attı ve kederli bir uluma tutturdu ve o anda Carla birden buraya geldiklerinden beri ne bir köpek havlaması işittiğini ne de bir tane köpek gördüğünü fark etti. Çok garip, diye düşündü. Askerlerden biri ihtiyarı yumrukladı. Sonra üçü köşeyi dönüp gözden kayboldular.

Mattias arkalarından gidiyordu. Carla çok istemesine rağmen dönüp arkasına bakmadı. Döndüğünde Amparo'nun da kendisi kadar mahzun olduğunu gördü. Kızı kucakladı. Birbirlerine sıkı sıkı sarıldılar. Amparo'nun kalp atışlarını hissetti. Onun da kalbi hızlı çarpıyordu. Mattias için duyduğu korku ve belki daha da fazlası midesini sımsıkı kavramıştı. Galiba âşık oluyordu. Amparo'ya baktı ve onun da aynı şeyi hissedip hissetmediğini merak etti. İçgüdüleri hislerinin aynı olduğunu söylüyordu. Dahası duyguları kızın biçimsiz yüzünden apaçık okunuyordu. Carla kendi kendine, eğer öyleyse, bu Tanrı'nın iradesidir ve Tanrı'nın da bir bildiği vardır, dedi. Kendini Tanrı'nın her türlü takdirini kabullenmeye hazırladı. İsa içinde uyanmıştı. Gelecek günlerde ne tür olursa olsun sevginin fazlası olamazdı. Sevgi olmazsa, bir hiç olurlardı. Daha da beteri lanetlenirlerdi.

21 mayıs 1565, pazartesi

Kastilya Burcu; İtalya Burcu; Provence Burcu

Orlandu saatlerdir yüksek taş siperlerden güney yönünü, girdap gibi ufkun yukarısına yükselen kırmızı toz bulutunu ve çöreklendikleri yerden çıkan Sultan Süleyman'ın birliklerini seyrediyordu. Türk ordusu kusursuz bir düzen içinde, Grande Terre Plein'in ötesindeki tepeleri tamamen kaplayacak biçimde dizildi. Öyle görkemli ve öyle kahramanca bir manzara sergiliyorlardı ki, onları izleyen birkaç şövalye hiç utanmadan ağlamaya başladı.

Köpek katliamında edindiği yaraların bir mükafatı olarak, Orlandu Kalkara Körfezi'ndeki istihkâm alanının sol tarafından ileri doğru uzanan Kastilya Burcu'nda, herkesin göz diktiği bir görev kazanmıştı. Harici siper boyunca sıralanmış askerlerin miğferleri görünüyordu ve tüfek fitillerinin keskin kokusu gözlerini yakıyordu. Çoğu Sicilya ve Napoli'deki İspanyol piyadeleri arasından gelmiş Kastilyalılardı. Üzerlerinde birbirinden farklı zırhlar ve giysiler vardı, çünkü her asker kendi giysisini kendi temin etmişti. Üzerlerinde üniforma denebilecek tek şey, yeleklerine dikilmiş küçük kırmızı Burgundy haçıydı. Altı kişilik gruplara bölünmüşlerdi ve kendilerine *las camaradas* diyorlardı. Onların arkasında kısa mızraklı Maltalı piyadeler duruyordu. Ev yapımı deri zırhları ve basit miğferleri vardı. Tek görkemli manzarayı, kırmızı savaş paltolarıyla örttükleri parlak zırhlarıyla, ön saflara serpiştirilmiş İspanyol ve Portekizli şövalyeler sergiliyorlardı. Her birinin göğsü haçlı ordularının sade ve beyaz haçıyla süslenmişti. Orlandu bu hatların gerisinde, bir su fıçısının kapağı üzerinde oturuyordu ve buradan düşmanın mevzilenmesini daha iyi değerlendirebiliyordu. Düşman orduların ihtişamı arasındaki zıtlık çocuğu şaşkına çevirdi.

Grand Terre Plein, üç yüz metre genişliğinde, şehir surlarının dışındaki hendeğin hemen ardından başlayıp, Santa Margharita tepelerine dek uzanan düz bir araziydi. Şimdi kalabalık ordu bu tepelerin üzerinde toplanmıştı. Türkler Orlandu'nun şimdiye dek varlığından bile haberi olmadığı kadar görkemli kıyafetler içindeydiler: canlı yeşil ve mavi, parlak sarı ve kırmızı göz kamaştırıcı giysiler, parıldayan tüfekler, mızraklar ve kılıçlar, öbek öbek beyaz türbanlar ve yüksek başlıklar, uçu-

şan flamalar, üzeri akrep, fil, balıkçıl kuşları, şahinler, hilaller ve Davud yıldızları, çatal uçlu kılıçlar ve harikulade yabancı yazılarla bezeli kocaman sancaklar. Zirvenin iki yanında iki devasa kare biçiminde sıralanmış süvari atlarının bile başları altın, gövdeleri cilalı tunç zırhlarla donatılmıştı. Ve bütün bu debdebe, parıldayan ipekler, güneşin denizin üzerinde çıkardığı ışıltılar gibi kıvılcımlar saçan yaldızlı süslemeler ve mücevherlerle yanardöner pırıldıyordu. Sanki bu kudretli kalabalık bu uzak toprağa savaşmak için değil, ifrat ve çılgınlık derecesinde ihtişamlı bir festival düzenlemek üzere gelmişti.

Orlandu birden gerçekten neden burada olduklarını, onları bu kadar uzağa neyin getirdiğini ve Tanrı'nın kendisine bunları görmeyi nasip ederek neden kutsadığını merak etti. Ve göğsü öyle büyük bir heyecanla doldu ki soluğu kesildi. Eğer Sultan'ın müsrif ordusu yenilmez gibi görünüyorsa, Tarikat'ın yaptığı uçsuz bucaksız surlar da zapt edilmez görünüyordu. Bu çelişki o kadar mutlaktı ki Orlandu iki düşman tarafın samimi bir anlaşmaya varıp sonra da yollarına gitmeleri gerektiğini düşündü. Bir an için korktu. Bu durum gerçekten de sonunu göremeden uyanılan unutulmaz bir rüya gibi silinip kaybolabilirdi. Kalabalık ordunun geri dönmesini istemedi. Şu anda gözlerinin önündeki gibi bir afete şahit olma fırsatı, zamanın ta en başından, en sonuna kadar çok az kişiye bahşedilirdi. Şövelyelerin yüzleri de böyle söylüyordu. Çıplak ayaklarının altındaki taşlar da böyle söylüyordu. Karnında ve kemiklerinde kök salmış bir şey de böyle söylüyordu. Ve burada, yakıcı mavi göğün altında hazır bulunan herkes, bunun böyle olduğunu biliyordu. Orlandu afetin çoktan buraya ulaştığını, yargı ve denetleme kurumlarınca engellenmesi imkânsız bir hal aldığını ve ne gökte, ne yerde bunu artık hiçbir şeyin durduramayacağını anladı.

Ani bir karmaşa yaşandı. Orlandu dönüp baktı. Silahlı iki asker kelepçeli birini itip kakıyorlardı. Mahkûmun acayip, hoplar gibi bir yürüyüşü vardı. Orlandu mızrakların arasından daha iyi bir görüş açısı yakalayınca, mahkûmun ihtiyar karagözcü Ömer olduğunu gördü. Ağzına gemi halatından yapılmış bir düğüm tıkamışlardı. Ömer sur önünden İtalyan Burcu'na doğru sürüklenirken, Orlandu onu gözden kaybetti. Sonra ileriye baktı ve surun hendeğin üzerine doğru meyilli Provence Kapısı üzerindeki en önemli çıkıntısı üzerine bir darağacı dikilmiş olduğunu gördü. Darağacında turkuvaz renkli göğün önünde mürekkep kadar siyah görünen bir ilmik sallanıyordu.

Ömer yeniden ortaya çıktığında darağacının altındaydı. Üzerindeki paçavraları çıkardılar. Kemikleri pörsümüş derisinden biçimsiz çıkıntılar yapıyordu. Orlandu karagözcüyü surun dimdik kenarına ittiklerini gördü. Sonra ilmiği boynuna geçirdiler. Ömer casus olamayacak kadar yaşlı ve kaçıktı. Ve asla fıçısından uzağa gitmezdi. Orlandu başını çevirip tepeleri kaplamış olan kafirlere baktı. Her birinin gözleri bu, dara-

ğacının altında eğilip sallanan ve salyalarını akıtan çarpık bacaklı ihtiyara dikilmiş gibiydi. Ve Orlandu anladı.

Malta Tarikatı Ömer'i Müslüman olduğu için asıyordu.

Ve demek doğruymuş, diye düşündü Orlandu.

Yaşlı karagözcü bir Müslümandı.

Ve onun rüyalar âlemi sona ermişti.

Her nasılsa Orlandu, kendi rüyalarının da sona erdiğini biliyordu.

Tannhauser Provence Burcu'nda bir mevki verilerek onurlandırılmıştı. La Valette de ondan birkaç metre ilerdeydi. Yanında genç uşağı Andreas, Albay Le Mas ve bir grup sert bakışlı asilzade vardı. Tannhauser daha önce hiç bu kadar rütbeye ve kan asaletine önem veren bir toplulukla karşılaşmamıştı. Osmanlı İmparatorluğu'nda bir esir, gerekli nitelikleri taşıyorsa bir general, hatta bir vezir bile olabilirdi. Şu anda gemileri Malta'yı kuşatmış olan Amiral Piyale Paşa, Belgradlı Sırp bir sokak çocuğuydu. Ama çoğu Frenk soylusu için şövalyeliğin bir saçmalık haline gelmiş olduğunun söylenmesi gerekirse, Tarikat'ın seçkinleri Tannhauser'ın şimdiye dek gördüğü en beceriksiz katillerden oluşan kardeşlik cemiyetinin üyeleriydiler. Onlar modern silahlı on ikinci yüzyıl barbarlarıydılar. Ve hiç şüphesiz savaşmak için can atıyorlardı.

Ömrünün üçte birini adadığı ordu tepelere yayılırken, çalkantılı anı dalgaları kalbine vurdu. Allah'ın Bu Dünyadaki Gölgesi'nin askerleri, gözüne hiç bu kadar güzel görünmemişti. Başka hiçbir dünya bu kadar güzel olamazdı. Aynı zamanda daha önce hiç sırrına ortak olmadığı biçimde dehşet vericiydiler. Kırk bin askerin kusursuz bir düzenle tepelere dizilmeleri bile tek başına bir erkeğin korkudan barsaklarının bozulmasına yeterdi. Silahları da askerleri kadar kaliteliydi. Böyle büyük bir orduyu nakletmek (dünyanın bir ucundan, sıcakta kavrulan bir kaya parçasına kadar) saf kudretin bir mucizesiydi.

Topçu askerlerinin yılan ağızlı devasa topları çekerek alana getirdiklerini gördü. Sipahileri ve Yayaları gördü. Sonra Sarı Bayrak'ın sarı, Kırmızı Bayrak'ın koyu kırmızı bayraklarını ve bu iki süvari birliğinin arasında Mustafa Paşa'nın engebeli ufuk çizgisinde altın bir küre gibi parlayan ipek otağını gördü. Mustafa Paşa'nın otağının tepesinde, üzerinde tehlil yazılı Peygamber'in siyah cihat sancağı Sancakı Şerif açılmıştı. *La ilahe illallah, Muhammeden Resulullah.* Mustafa'nın atası da aynı sancağı Peygamberi'nin adına yapılan savaşta taşımıştı. Bu gerçek Tannhauser'ın içini saygıyla karışık bir korkuyla doldurdu çünkü Peygamber'in hayaleti o tepenin üzerinde duruyordu. Mustafa Paşa ile birlikleri bunu biliyordu çünkü hepsi de onun mübarek elini omuzlarında hissediyorlardı.

Tannhauser eskiden işleyişlerini ve mizaçlarını bildiği, Van Gölü civarında birlikte savaştığı alayları simgeleyen sancakları gördü. Ama Yeni-

çerilerin Orta bayrakları arasında kendi bölüğünün, Dördüncü Ağa Bölüğü'nün bayrağını göremedi. Tannhauser'ın o güne dek gördüğü, vatan kavramına en yakın grup Yeniçerilerdi. Tannhauser'ın ocaklarına olan duyguları, sadakati, sevgisi, La Valette'in kutsal Tarikat'ına duyduğu bağlılık kadar derindi. Yıllarca önce onların safından ayrılmakla ruhunun bir parçasını da geride bırakmıştı, ama bunu yapmamış olsaydı ruhunu tamamen kaybederdi, çünkü bu kendisinden istenen kararlık görevin bedeli ruhu olurdu. Davul ve zurnalarının hâlâ kanını kaynatmasına ve kalbini coşturmasına rağmen, eski kardeşleriyle savaş alanında karşı karşıyaydı. Beklerken yüreği göğsünde gümbürdüyordu, boğazına da bir yumru oturmuştu, çünkü bu sesleri ilk kez karşı taraftan duyuyordu.

İslam'ın kudretli aslanları kükremek üzereydi.

Yaya ve süvari birliklerinin tamamı savaş düzeni aldığında, manevra borularının insanın aklından çıkmayan ulumaları ve mehteran takımının heyecanlandıran ezgileri birden kesildi, büyük dönüş hareketleri durdu ve alana muazzam ve korkunç bir sessizlik çöktü. Yaradılışın şafağında da herhalde böyle bir sessizlik ve hareketsizlik olmuştu. Bu sersemletici durgunluğun ortasında, Hıristiyan ve Müslüman on binlerce ruh, uğruna canlarını feda edecekleri körfezin karşısından birbirlerini süzüyor ve birleşen kalp atışları sessizliğin ya da durgunluğun içinden birbirlerine dalgacıklar gönderiyordu. Aralarında tozlu bir arazi ve taş yığını uzanıyordu. Bu toz ve bu taşlar üzerinde sonsuzluğun vekilleri olarak mücadele edeceklerdi.

Bu Tannhauser'ın, erkeklerin savaş alanında her ne başarırlarsa başarsınlar, bu savaşın mezarlar saçılmış yolda bir başka damga olacağını anladı ve bunu anlayan bir tek o değildi. Buradaki her erkeğin doğumundan yedi yüz yıl geriye giden kanlı yarığını, gelecek sayısız yüzyıllar boyunca oymayı sürdürecek bir yoldu bu.

Tannhauser başka bir yerde olmayı dileyebilirdi, ama buradaydı ve başka hiçbir yerde de olamazdı çünkü bu onun kaderiydi. Dolambaçlı yol ve düz yol sonunda birdi. Ve soğuk bir ilkbahar sabahında bir demirhanenin ateşi karşısında durduğundan beri ilk kez, Müslümanların onun kanının düşmanı olduklarını fark etti. O bir Sakson'du. Kuzeyliydi. Şimdi Doğu'nun doymaz erkekleriyle karşı karşıya dururken, köklerinin iliklerinde aktığını hissetti.

Onur mevkiinde yer alması bir şekilde ayarlanmış olan Bors, Büyük Türklerin gösterisine arkasını döndü, güzel bir koku koklar gibi derin bir nefes aldı ve Tannhauser'a baktı.

"Sen de kokuyu alıyor musun?" diye sordu.

Tannhauser onun gülümserken kırışan gri İngiliz gözlerine baktı.

"İhtişam."

Tannhauser cevap vermedi. İhtişam afyondan daha etkiliydi. Kendisini de etkisi altına almasından korktu.

Bors kale duvarlarına, sonra da tepelerde ışıldayan uçsuz bucaksız zırhlılara baktı. Korkuyla, "Mümkün olabilir mi?" diye sordu. "Bu adamların çoğunun ölecek olması mümkün mü?"

Tannhauser da onlara baktı. Yine karşılık vermedi, gerek yoktu.

Büyük Türk Ordusu mücevherlerle bezeli bu gösterileriyle düşmanın moraline ilk darbeyi indirmişti. Şimdi Tarikat hamle yapacaktı. La Valette Andreas'a işaret verdi. Uşak önünde eğildi, siperlere doğru gitti ve Üstadı Azam'ın emrini bir şövalyeye iletti. Şövalye güneşte parıldayan kılıcını havaya kaldırdı ve indirdi.

Tannhauser döndü.

Provence Kapısı'nun yukarısındaki darağaçlarının altında, Tannhauser'ın Majistral Sokağı boyunca adım adım arkasından gittiği ihtiyar kuklacı çırılçıplak duruyor ve titriyordu. Zırhlı bir asker yanına gitti ve mızrağının arkasıyla ihtiyar kuklacının kürek kemiklerinin arasına vurdu. İhtiyarın sıkı sıkıya tutunduğu vakarı kayboldu. Bacakları ot gibi bükülüverdi, altına kaçırdı. Dişetlerini bastırdığı ip haykırışını boğdu ve yaşlı adam boşluğa doğru sendeledi. Düşüşü çok uzun sürmüş gibiydi. Sonra ip arazide silah patlaması gibi şakladı ve iki ordu da karagözcünün hendeğin yirmi metre yukarısında, kendi sahnesindeki kuklaları gibi sıçrayıp oynamasını seyretti.

La Valette kuşatma sürdüğü müddetçe her gün bir Müslümanın asılmasını emretmişti. Tannhauser bunun son derece zekice bir taktik olduğunu düşündü. Bu eylemin çirkinliği Türklerin ihtişamına mükemmel bir karşılık olmakla kalmayacak, aynı zamanda da her iki tarafa bu çatışmanın sonunun ancak ordulardan birinin yok olmasıyla belirleneceğini ilan edecekti. Savunucuların gözünde ihtiyar karagözcünün açılış kurbanı olarak asılması çok yaratıcı bir seçimdi. Bütün Adalılar ihtiyar kuklacıyı tanırdı ve gerçekten de herkes tarafından sevilirdi. Çoğu kişi için o İslam'ın tek yüzüydü. Şimdi darağacının altında, yamru yumru topuklarından dışkı ve sidik damlayarak kıvranıyordu. Tek bir darbeyle La Valette bütün halkı bu zalim ve adaletsiz cinayete ortak etmişti. Oradaki her bir yüreği taşa çevirmişti. Düşmanlarının gözünde canavarlar olarak birleştirmişti. Eğer bu savaşta vahşetin ve ahlaksızlığın zirvesine çıkarak çarpışılacaksa, Hıristiyan surlarındaki her erkek artık bunun bilincindeydi.

İpin ucundaki yaşlı adamın çırpınışları kesildi, Grande Terre Plein'in üzerinde cansız ve iğrenç bir halde dönerek sallandı.

Albay Le Mas kılıcını kaldırdı ve arazinin diğer ucundan duyulacak kadar yüksek sesle kükredi.

"İsa ve Vaftizci adına!"

Le Mas'ın sesi sönerken, Hıristiyan surlarını kaplayan askerler bu çığlığı sürdürdüler. Giderek şiddetlenerek sağ ve sol tarafa, bir kalabalık surdan diğerine yayıldı, Galley Körfezi'ne ve Saint Michel Kalesi'nin

duvarlarına sıçradı. Yemin yayılırken askerlerin alayları ve küfürleriyle süslendi. Savaş çığlığı Büyük Liman sularının karşı yakasında, uzakta kalan Saint Elmo'nun surlarında da yankılandı. Sonra kesildi.

Türk boruları yeniden acı acı çalındı ve tepelerin üzerindeki toplar zincire vurulmuş ejderhalar gibi şahlandı, ağızlarından ateş saçtı ve müthiş harp başladı.

Yirmi kadar taş gülle gözle görülür biçimde havada kavis çizerek Borgo'ya doğru geldi ve Kastilya surlarında büyük gedikler açtı. Surlar askerlerin ayaklarının altında sarsıldı. Yeniçeri tüfekçi alaylarından biri, tepelerden inip düz araziye doğru hücuma geçti. Tannhauser Yeniçeriler üçlü ateş sıraları halinde yayılarak ilerlerlerken (düzenlerindeki kusursuzluk hayret vericiydi) hedefe yönelen uzun namlulu tüfeklerinin ışıkta parlamasını seyretti. Tüfekler yaylım ateşine başladı ve nişancılar duman bulutunun içinde gözden kayboldular. Görünüşe göre çoğu menzil dışındaydı, ama Tannhauser durumu daha iyi anlayabiliyordu. Bir siperin ardına sindi ve şövalyelerin zırhlarına çarpan mermilerin yüksek ve canlı gümbürtüsü, hedefini bulamayanların vızıltısını bastırdı. La Valette'in genç uşağı boynundan vuruldu. Tannhauser onun efendisinin ayaklarının dibine düştüğünü gördü. La Valette kılını bile kıpırdatmadı ve gelip kaldırmaları için taşıyıcılara işaret etti.

Tannhauser doğruldu, tüfeğini duvarın üzerine dayadı.

Zırhı ve miğferi soluk almasını güçleştiriyordu ve altına sığınacak gölgelik yoktu. Gömleğinin koluna sıkıştırdığı mendille alnını sildi. Araziden yükselen duman hafifledi. Ön hatlardaki Yeniçerilerin tüfeklerini doldurduklarını gördü. Yüksek beyaz başlıklarının altında yüzleri hayal meyal seçiliyordu. İspanyol tüfeğinin dipçiğini omzuna yasladı ve ön hattın en ortasındaki askere nişan aldı. Düşüş mesafesini hesapladı ve tetiği çekti. Tüfek gümbürdedi. Kulakları için yanına balmumu almayı ihmal etmişti. Mermini hedefi bulup bulmadığını anlamak için dikkatle baktı. Kurbanı tozların içinde kıpırtısız yatıyordu. Bir arkadaşı cesedinin üzerine basarak yerini doldurdu. Buydu işte. Tannhauser yine savaşıyordu. Bir elin omzunu kavradığını hissetti.

"Tanrı'nın ekmeği!" dedi Bors. "Bahse girerim ilk düşmanı sen öldürdün."

"Hayır, O şeref cellada ait."

İstihkam surları boyunca Hıristiyan tüfekleri ateşlendi, ama Türklerin çok uzun menzilli tüfekleriyle boy ölçüşemediler. Kısa düşen her mermi, arazinin kızıl tozlarını havalandırıyordu. İnzibat amirleri askerlerine ateşi kesmeleri emrini verdi ve tozlar yatışmadan haykırarak yeni bir gazi dalgası geldi ve ikinci yaylım ateşi başladı.

İtalya ve Kastilya burçlarından, kalınlaşan duman bulutuna doğru bir top atışı yapıldı Topçu takımları geri tepen silahın üzerine atıldılar ve topun ağzını sildiler. Büyük pirinç toplar, sanki şeytan elleriyle ateş-

lemiş gibi yerlerinden sıçradı ve Osmanlı saflarında kanlı, haykıran tüneller açtı. Mazgallı siperlerden bir sevinç haykırışı koptu. Taşların üzerinden tüfek atışı başladı. Hiddetli ve kana susamış şövalyelerden oluşan bir grup Provence Kapısı'nı kuşattı ve kapının açılması için haykırmaya başladı.

Tannhauser başını bu çılgın sahneden çevirdi ve Bors'un sırıttığını gördü.

Bors, "O pirinç top muhtemelen bizim cephanelikten" dedi.

Tannhauser tüfeğinin kabzasını yere koydu ve namluya bir ölçü barut doldurdu. Şan ve şeref mi? Hayır daha vakit vardı. Bu uzaklıktan olmazdı. Ve daha yakınlaşmayı da hiç istemiyordu. En azından içindeki iyi bir taraf öyle umuyordu. Rahip öldürmek gibi, eski yoldaşları da öldürmek herhangi birini öldürmekten farksızdı. Eğer bir şeyler hissederse, bu ancak sevincin karanlık bir gölgesi olan ve bir zamanlar gaddar tanrıların kıskançlıkla sakındıkları o gücün, bir insanın canını tek bir hamleyle alıverme gücünün heyecanı olurdu. Barut kokusunun arasında Amparo ile Carla'nın dudaklarının tadı hâlâ ağzındaydı. Ne muhteşem bir ikiliydiler. Ne muhteşem bir hayattı bu.

Tannhauser neşelenmeye karar verdi.

Gözlerini kısıp silahına bakan Bors'a döndü.

"Yanına hiç balmumu aldın mı?"

Bors parmağıyla kulağına vurup tıkalı olduğunu işaret etti.

"Ne aldım mı?"

21 mayıs 1565, pazartesi

Santa Margharita Tepeleri; Grande Terre Plein

Allah'ın buyruğuna uyarak, altı saattir el ele savaşıyorlardı. Batıya doğru yönelen güneşin altında bitkin cengâverlerin raks eden uzun gölgeleri, yalnız kendileri değil hayaletleri de hezeyana kapılmışçasına kan içmiş toprağın üzerine düşüyordu. Fakat bu henüz yazılmamış bir dramın yalnızca giriş sahnesiydi.

Sarı Bayrak'ın ağası Abbas Murad, kömür karası Arap atının üzerinde askerlerinin başında durmuş, alana çamaşır gibi yayılmış yüzlerce cesedin onda birini gâvur askerlerinin oluşturduğunu görmüştü. Bu kabul edilebilir bir orandı. Allah'ın ve Dünyadaki Bütün İnsanların Koruyucusu Süleyman Şah'ın yolunda ölmekten daha büyük bir mutluluk yoktu. Ama Mustafa'yı Malta'nın iki hafta içinde alınabileceğine ikna eden casuslar kellelerini kaybedeceklerdi. Abbas, Macaristan'daki savaştan beri yıllardır Frenklerle harp etmemişti. Drava'da Ferdinand'ın Avusturyalılarını toptan boğazlamışlar ve komutanlarının kellelerini toprak kaplar içinde İstanbul'a göndermişlerdi. 1538'de Ferdinand, Buda'yı yeniden ele geçirecek kadar düşüncesizlik edince, Sultan'ın Tuna boyuna çıktığı sefer bir gezinti olmuştu. Ama bu Malta Şövelyeleri'nin (bu şeytanın çocuklarının) tamamen farklı bir ataklıkları vardı.

Zeitun köyünün dışında esir alınan biri Fransız, diğeri Portekizli iki şövalye, Mustafa'nın en tecrübeli sorgucuları tarafından otuz saat boyunca işkence görmüş, ama Tanrılarına ettikleri duanın haricinde ağızlarından tek kelime çıkmamıştı. Sonunda çözüldükleri zaman (tamamen birbirlerinden habersiz olarak) Hıristiyan savunmasının en zayıf noktasının Kastilya Burcu olduğuna yemin etmişlerdi. Bugünkü saldırının acımasızca gösterdiği üzere, Kastilya aslında tüm istihkam alanının en güçlü noktasıydı.

Abbas darağacında hâlâ çılgınca bir yakarış içindeki bir manken gibi kavrulan yaşlı esire baktı. İlk anda meydan okuma sandığı bu idam, aslında barbarca bir hakaretti. Ama kalenin kapıları açılıp şövalye kalabalığı kılıç sallayarak su dolu hendekten ileri atılarak Yeniçerilerin arasına dalınca bu yanılgı aklından silinivermişti. Cehennem köpekleri öyle kuduz bir vahşilikle saldırmışlardı ki Yeniçerilerin geri

çekilmekten başka seçenekleri kalmamıştı. Ama canları pahasına da olsa geri çekilmemişlerdi, çünkü tüfekçi alayı son askerine dek ölmeyi yeğlerdi. Onurlarını kurtarıp tatmin olduktan sonra yatışmışlardı. Şövalyeler açılır kapanır köprülerin etrafında çelikten bir zırh gibi toplanmışlardı. Uzun gün sona eriyordu. Abbas atının üzerinde toz, barut dumanı, tüfek ve kılıç parlaması, yaralananların ve karınları deşilenlerin ağıtlarından oluşan kargaşa batağını seyretti. Arazinin güneşten kavrulmuş sert toprağı kan ve idrarla ıslanıp çamur olmuştu ve her iki taraf bu açılış saldırısının pisliğinde kayarak düşe kalka düşmanını tartıyordu.

Abbas, çarpışmaya katılmak için hâlâ emrini bekleyen adamlarına baktı. Umduğu gibi cesur ve harekete geçmeye heveslilerdi. Ama güneş batıda, dağın (herhalde Sciberras Dağı olacaktı) tepesine kadar inmişti. Eğer hemen çarpışmaya katılmazlarsa, en azından bugün için savaşamayacaklardı. Mustafa Paşa'nın tepenin üzerindeki altın otağından aşağı doğru bir ulak hızla inmeye başladı.

Mustafa, İsfendiyaroğulları'ndandı. Ataları Arabistan'ın fethinde Peygamber sancağını taşımışlardı. Yetmişinde bile askeri kahramanlıkları, sert mizacı ve adamlarıyla yaptığı hovardalıklar bir efsaneydi. Mustafa 1522 yılında Rodos'ta Malta Şövalyeleri'nin burunlarını sürtmüştü. Onları yok olmaktan kurtaransa, genç Süleyman Şah'ın yüce merhametiydi. Köpekler bu iyiliğin karşılığını, Müslüman hacılarına ve tüccarlarına kırk yıl dehşet saçarak ödemişlerdi. Bu hata şimdi düzeltilecekti. Cehennem köpeklerinin kalesi yerle bir edilecek ve yalnızca Üstadı Azamları, zincire vurulup padişahın huzurunda diz çökmesi için sağ bırakılacaktı. Ne var ki bu iki haftada halledilecek iş değildi. Abbas'ın aklına tatsız bir düşünce geldi: iki ay bile sürebilirdi.

Bir daha savaş alanına baktı. Hıristiyanların hendeği derin, duvarları da aşılmazdı. İstihkâm surları kaba sabaydı ama kurnazca tasarlanmıştı. Yine gözüne burçlardaki darağaçları takıldı. Ölümden sonra insan ruhunun bu dünyadaki kadınların ve erkeklerin rüyalarına girebileceğini söylerlerdi. Abbas, asılan esirin ya da sıcaktan şişmeye başlayan Yeniçerilerin rüyasına girmesinden memnun olacak biri var mıdır acaba, diye düşündü. Ulağın çıkardığı toz bulutu giderek yaklaşıyordu. Abbas, onun silahtarların hücum emrini getirdiğini biliyordu. Alayın borazancısını yanına çağırdı. Kılıcını çekti ve şu duayı mırıldandı:

"Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla,
Âlemlerin Rabbi Allah'a hamd olsun.
O Rahman'dır, Rahim'dir. Cezave mükâfat gününün sahibidir.
Ya Rabbi, ancak Sana kulluk eder ve ancak Senden yardım isteriz.
Bizi doğru yola ilet.

Nimetine erdirdiğin kimselerin yoluna.
Kendilerine Gazabedilmiş olanların ve sapmışların yoluna değil, ya Rabbi."[6]

2. bölüm

Malta destanı

4 haziran 1565, pazartesi

Santa Sabina Manastırı, Roma

Ludovico'nun Napoli'den Roma'ya yaptığı yolculuk yaklaşık üç gün sürmüştü. Yol tozlu ve yorucuydu. Anacleto da yanında at sürmüştü, yol boyunca dua etmişlerdi. Geçtikleri her yerde halk onları, ne olduğunu bilmedikleri güzel bir amaca adamış, intikam peşindeki hayaletlermiş gibi eğilerek selamlamışlardı. Artık çoktan unutulmuş büyük bir gücün nişanları olan sayısız mezar taşının önünden geçmişlerdi. Yemeklerini at sırtında yemiş, yolda değiştirdikleri atların sayısını unutmuşlardı. Ludovico'nun dayanıklılığı da böylece son haddine kadar denenmişti. Ama o halinden memnundu çünkü gelecek çetin sınav için sinirlerinin çelik gibi olması gerekiyordu.

Aşırı bitkin halde, durgun yaz akşamında yıldızların ışığı altında geçtikleri Roma sokakları her zamankinden daha baştan çıkarıcı gibiydi. Her yerde casuslar olduğu ve tanınmaktan çekindiği için, San Paolo Limanı'na cübbesinin kukuletasını başına geçirerek girmişti. Ripa sokaklarında pişkinlikle müşteri arayan muhabbet tellalları ve fahişeler, manastır cüppesini hiç umursamadan ona körpe oğlanlar teklif etmişlerdi. Egzotik kuşlar ve hayvanlar (ağzı bozuk papağanlar, örümcek maymunları, lemurlar, kırmızı ipek tasmalı küçük yeşil ejderhalar) yüzüne doğru uzatılmıştı. Sokak satıcılarının ateşlerinden gelen çekici kokular iştahını kabartmış, ama direnmişti. Bu zamanın sefil Sodom şehrinde, direnmesi gereken pek çok şey vardı.

Roma teokratik bir diktatörlüktü, ama asıl sözü geçen İsa değil, şehvetti. Altına, mala, güzelliğe, yemeğe, içkiye, cinselliğe, şaraba, unvana, gösterişe, lükse, entrikaya, ihanete ve hepsinden de önemlisi güce duyulan şehvetin hükmü yürürlükteydi. Ham gücün sayısız canlı örneği en çok burada mevcuttu. Dindarlık bile rağbet görüyor ve diğer malların yanında satışa çıkarılıyordu. Kuzeyin çalışkanlığına ve güneydeki İspanyol topraklarına rağmen, Roma'da hem sefil kenar mahallelerde dişsiz köpekler gibi serserilik yapan kalabalık yoksul nüfus arasında, hem de süslü saraylarında yaşayan açgözlü zengin sınıfı arasında tembellik çok yaygındı. Hıristiyan âleminin hayırseverlerinden sağılan, Papalık vergisi adı altında taşra ekonomisinden gasp edilen ve giderek

büyüyen uluslararası banker zümresinden borç alınan muazzam miktarda para, ardı arkası kesilmeyen zevk ve sefa âlemlerinde Roma'nın boğazından aşağı akıtılıyordu. Her duvarında kulamparaların cinsel organlarının ve çıplak popolarının, erotik eziyetler içinde kıvranan oğlanlara benzetilmiş şehitlerin ve dindarca yardım eli uzatma süsü verilmiş pedofil fantazilerinin yer aldığı kiliseler ve katedraller, hamam sanatının sergilendiği sahnelere dönüşmüştü. Tek bir duayı bile baştan sona ezberlemekten aciz, yirmisini doldurmamış kardinaller, kiralık saygısız muhafızların koruduğu sokaklarda tenis kortlarından kumar batakhanelerine, umunhanelere dolaşarak çalım satıyorlardı. Tek bir büyük esnaf birliği ya da tek bir işkolunun bile bulunmadığı (at nallatmanın bile kolay bir iş sayılmadığı) bir şehirde gelişen tek sanayi fahişelikti. Bu işkoluyla birlikte Fransız hastalığı[7] ve anal siğiller de yayılıyordu. Her ceylan gözlü kızın, her pürüzsüz tenli delikanlının kaderi, meniye bulanmış döşeklere düşmekti. Şehrin dışında, işsiz kalmış askerler, mallarına el konmuşlar, Fransa-İspanya Savaşı'nın döküntüsü suçlu güruhundan oluşan eşkıya orduları, taşrayı yağmalıyordu. Alpler'in yüksek geçitlerinden Protestanlığın zehirli denizinin suları (Kalvenciler, Lutherciler, Anabatistler, Valdocular, her cins ve inançtan muhalifler) Kutsal Deniz'in kıyılarına doğru yükseliyordu.

Ludovico, İsa'nın suyun üzerinde yürüdüğü gibi, bu lağım çukurunun üzerinde yürüyordu. Mermer salonlarda, kızışmış orman perilerinin pornografik tabloları altında, etler, pastalar ve likörlerin ağırlığı altında inleyen masalarda tıkınan piskoposlar, Ludovico'nun sıskalığına ve azla yetinme ilkesine korkuyla bakıyorlardı. Ve korkmalıydılar da, çünkü onları hakir görüyordu. Roma'da son kalışında, Ludovico, elmasa ve kadın giysilerine zaaf duyan ve adı çıkmış bir eşcinsel olan Marcel D'Estain adındaki Toulon Piskoposu'nu ortadan kaldırmıştı. İncil, Aziz Pavlus, Aquinas ve başka birçok uzman zinayı ve kulamparalığı kınıyordu ama yaptığı ayrıntılı bir araştırma, hiçbir yerde oğlanlarla ilişkiye girmenin günah olarak geçmediğini ortaya çıkardı. Bu dalgınlık şehrin birçok umumhanesinde bu kadar çok melek yüzlü erkek (*bardassos*) olmasını da açıklıyordu. Bu boşluğun istismar edilmesini görmezden gelmekle ve yetişkin erkeklerle birleşmeye müptela olmakla (ayak parmaklarını kilisesinden daha çok gördüğü söyleniyordu) Toulon piskoposu kendi sonunu hazırlamıştı. Ludovico zırıl zırıl ağlayan piskoposu bir çuvala sokmuş, ağzını diktirmiş ve Tiber Nehri'ne attırmıştı.

Oğlancıların, şehvet düşkünlerinin ve hırsızların yaşadığı bu sefil topraklar, Roma'nın Hıristiyan dünyasının ekseni olarak ayakta kalmasını sağlayan olağanüstü adamların şebekesiydi. Vaatlerden fazlasıyla

7. Frengi hastalığı.

doldurulan dindar, acımasız ve yetenekli adamlar, gemileri ve askerleri olmadan, altın kasalarıyla ulusların siyasetlerini yönetmeye ve insanlığın ahlaki yazgısını koruma altına almaya kalkıştılar. Hırsların en güçlüsünün girdabına, etraflarındaki çarkın üzerinde dönerken, tarihin hamurunu şekillendirme arzusuna kapılmışlardı. Ludovico ile Kardinal Ghisleri de bunlardandı. Orduları da Kutsal Roma Engizisyonu'ydu.

Sonunda iki yolcu Dominiken Santa Sabina Manastır-Kalesi'ne vardılar. Ludovico Anacleto'yu akşam yemeğini yemesi için keşişlerin yanına yolladı. Ludovico resmen Papa IV. Pius, Giovanni Medici'nin hizmetindeydi. Gerçekte ise Medici'nin can düşmanı (ve müstakbel papa) Michele Ghisleri'nin emrindeydi. Ghisleri Ludovico'yı sevinçle karşıladı. Basit akşam yemeklerini yemek üzere kardinalin odasına çekildiler.

Ludovico yemeğini yerken son haberleri dinledi. Kardinaller Akademisi'nde Fransız ve Hapsburg grupları arasındaki ölümcül entrikalar, inşası henüz tamamlanmamış Santa Maria degli Angeli Kilisesi'nde bıçaklı bir kavgayla sonuçlanmıştı. Gelecek kış beklenen (aşırı yağışlar ve sel baskınları yeniden ürünlerin heba olmasına neden olduğundan beri artık kesinleşen) kıtlık, Papa'nın servetini biraz daha şişirmeyi umduğu tahıl satışlarında vurgunculuğu tetiklemişti. Dört bin dilenci başka bir yerde açlıktan ölmeleri için surların dışına sürülmüştü. Cesetlerden yayılan miyasma, veba salgını paniğine ve ayaklanmalara yol açmıştı. Olaylar ancak işçi pansiyonlarının bir bölümünü yakılmasıyla ve otuz kırk kadar can kaybıyla bastırılabilmişti.

Ebedi Şehir her zamanki gibiydi.

Avrupa da öyleydi. İspanyol Harpsburg ve Fransız Valois hanedanları, İtalya'nın çekişmeli kısımları da dahil, çeşitli kavgalardan sonra bıçakları çekili halde kalmışlardı. Bu iki hanedan, İtalya'yı yüz yıldır aralarında paylaşarak savaş alanı olarak kullanmışlardı. İtalyan yerlilerine göre, onlara Meksika yerlilerine gösterdiklerin muameleden pek de farklı davranmamışlardı. V.Karl (Şarlken) Roma'yı bile yağmalamış ve Papa'yı hapse atmıştı. Oğlu Felipe şimdi sistemli biçimde ülkenin zengin bölgelerini, Milano ve kuzeyini, Napoli ve güneyini talan ediyordu. Ludovico ve Ghisleri de dahil her vatansever İtalyan, iki hanedana da büyük bir nefret besliyordu. Uzun zamandır Fransız ve İspanyol işgalcilerinden kurtulmuş bir İtalya'nın hayalini kuruyorlardı, ama bu hayalin gerçekleşmesi birbiri ardına gelen, İtalya'yı birleştirmek için gereken ileriyi görme gücünden ya da liderlik vasıflarından yoksun yozlaşmış papalar tarafından engellenmişti. Böyle papalar ile diplomatik ve askeri kaynak yetersizliği bu hayalin gerçekleşmesine mani olmuştu. Ghisleri'nin Papalık tahtını ele geçirme arzusunu körükleyen, işte uzun zamandır çözümlenemeyen bu siyasi bunalımlardı.

Ludovico peynirini bitirdi ve onu bu kadar uzağa sürükleyen konuyu

açtı. Malta Tarikatı'nın kaderi, büyük planlarındaki yeri ve Ludovico'nun oynayacağı rol ne olacaktı?

"Malta nu?" diye sordu Ghisleri. Altmış bir yaşındaydı, saçları bembeyaz olmuş, sıskalaşmıştı, ama zekâsı her zamankinden daha keskindi. "Bu aptalların çoğu haritada yerini bile bulamaz, ama bu yaz şehirde başka konu konuşulmadı. Avrupa'daki her kraliyet ailesi eğreti şeref pelerinine bürünmek hevesinde." Küçümser bir ifadeyle güldü. "İngiliz muhalifi Elizabeth bile şövalyelerin kurtuluşu için asker toplanması emrini verme küstahlığını yaptı. Medici'ye gelince, oğlanları kamışını emmek için sıraya girerken yatağında keyif çatmak yerine siperlerde kılıç salladığını zannederdin."

Ludovico "Medici tam bir muhabbet tellalı" diye onayladı. "Burada olduğumu bilse, beni öldürür. Ama bana güveni tam."

Ghisleri Ludovico'nun kolunu sıktı. "Güzel."

Giovanni Medici, Papa IV. Pius'tu. Yaklaşık beş yıldır saltanat sürmekteydi ve Aziz Petrus'un koltuğuna layık olmak için hiçbir meziyete sahip değildi. Bu göreve gelmesini sağlayan tek şey, Vatikan'ın karanlık bölgelerinde otuz yıl dalkavukluk yapmış olmasıydı. 1559'daki Kardinaller Meclisi'nde üç ay süren tatsız çıkmazın ardından, Ghisleri'nin Papalık tahtına geçmesini engellemek için, bu göreve (bedeli Farnese hanedanınca ödenen) sefil bir uzlaşma sayesinde seçilmişti. Medici Engizisyon'un dostu değildi. Dine karşı olanlara yumuşak davranıyordu. Hapisanelerin kapılarını açmış ve bir sürü muhalifi serbest bırakmıştı. Ahlaksızlık iliklerine işlemiş kırk altı yeni kardinal atamıştı ve hepsi de bedelini parayla ya da başka bir yolla Medici'ye ödemişlerdi. Bu sayı geçen yüzyıldaki kardinallerin toplamından bile fazlaydı. Ölümsüzlük elde etmeye kalkışarak, köylülerin cebinden zorla alınan milyonlarca scudo'yu şatafatlı başkentinin süslenmesine harcamıştı.

Medici artık yaşlı ve zayıftı. Luthercilik ve İslam tehditlerini ihmal etmesi, ona birçok yeni düşman kazandırmıştı. Bağnaz aleyhtarları arasında suikast söylentileri dolaşıyordu. Başlarındaki bu son bela için St.Jean Şövalyeleri'ne altın kaplı helasından on bin altıncık göndermekten başka bir şey yapmadığını herkes biliyordu. Bu hummalı siyasi dönemde Malta'nın kahramanlığı Papalığın içine düştüğü tembelliğe bir serzenişti. Medici şimdi Malta'nın destekleyicisi olarak görünmek için çırpınıyordu. Ludovico'nun istismar edeceği şey de işte bu çırpınıştı.

Ghisleri, "Şövalyelerin morali nasıl?" diye sordu.

"Meydan okuyorlar."

"Kazanabilirler mi?"

"La Valette Tanrı'nın yardımıyla kazanabileceklerine inanıyor."

"Peki, ya sen?"

"Eğer şövalyeler söylemleri kadar bağnaz olduklarını ispatlarlarsa evet, düşmanlarını pekâlâ yenebilirler."

"Malta Tarikatı ile Engizisyon doğal müttefik olmalılar. Kılıç ve kitap." Ghisleri sakalını çekiştirdi. "ve tabii temizlenmiş ve canlandırılmış Vatikan'ın himayesinde..."

Ludovico hayalindekini söyledi. "La Valette Tarikat dışından kimseye güvenmez."

"Medici de dahil mi?"

"Özellikle de Medici'ye güvenmez. Medici, La Valette'in elçisini aylardır yok sayıyor."

"Güven bana, Giovanni Medici yıl sonuna kadar dayanamayacak" dedi Ghisleri.

Ludovico bunun nasıl olacağını merak etti. Ghisleri, kırmızı Papalık ayakkabılarını giymekle, Kardinaller Meclisi'ndeki her kırmızı başlıklıyı yok edebilirdi, ama Ghisleri'nin yüzündeki ifade başka bir şey sormamasını söylüyordu.

"Yüce Papa'nın halefi" (Ghisleri kendini kastediyordu) "Avrupa'nın kahramanları muzaffer Tarikat'ın, siyasi bağlılığına güvenebilir. Hiçbir papanın nesillerdir sahip olamadığı bir güce kavuşabilir."

Ludovico onayladığını göstermek için başını salladı. Bütün papalar, askeri güçleri, büyük itibarları, uçsuz bucaksız toprakları ve servetleri için St Jean Şövalyeleri'ni kontrol etmek istemişlerdi. Eğer Vatikan, Tarikat'ın dizginlerini ele geçirebilirse, gücü yeniden büyük ulus–devletlerle rekabet edecek seviyeye ulaşırdı. Ama hiçbir papa bu ödülü kazanmayı başaramamıştı.

Ghisleri, "Prensler zafere, kan soyluluğundan ve tabii dindarlıktan daha büyük önem veriyorlar" diye homurdandı. "Varlığını sürdürebilirse, Tarikat bu üçünü de kendi bünyesinde toplardı. Böyle elçiler, hele de Avrupa aristokrasisinin nesebine karışmışsa, paha biçilmez olurdu." Çapaklı gözleri mumun ışığında parladı. "Eğer ben, eğer Vatikan, Tarikat'la bir ittifak yapabilir, bunu İtalyan prenslerini birleştirmek için kullanabilir ve Fransızların desteğini de kazanabilirsek, İspanyol kuvvetlerine karşılık verebiliriz. O zaman, İtalya geçmiş dönemlerde olduğu gibi kendi kaderini belirleyebilir."

Ludovico, "Şövalyeler Avrupa çekişmesini küçümsüyorlar" dedi. "İslam'la savaşmak için yaşıyorlar. Hâlâ Kudüs'ün hayalini kuruyorlar."

"Sen de kuruyor musun?"

"Ben de sizin gibi, yabancı ordulardan kurtulmuş, kilise tarafından birleştirilen ve yönetilen bir İtalya'nın hayalini kuruyorum. Ama La Valette iktidardayken, asla şövalyelerin ittifakını elde edemeyeceksiniz. La Valette o koltuktan sepetlenemeyecek kadar Fransız, hem de bir Gaskonyalı."

Ghisleri, "Çözüm için bir fikir verdin" dedi.

"Şövalyelerin Üstadı Azamı olarak bir İtalyan'ın seçilmesini ayarlamalıyız."

Ghisleri'nin kaşları çatıldı. Ludovico nedenini biliyordu. Tarikat'ın seçim kurulu şimdiye kadar oluşturulmuş en karmaşık kuruldu. Kusursuz olarak dış müdahaleleri, özellikle de Roma'nın karışmasını engelleyecek biçimde çalışıyordu. Bir Üstadı Azam'ın ölmesi durumunda, halefi üç gün içinde seçilmek zorundaydı. Seçim yalnızca, o sırada Ada'da bulunan şövalyeler arasından yapılırdı. Sekiz rakip kolun kardeşleri arasında yetmiş iki saat boyunca hararetli entrikalar (rüşvet, baskı, şantaj ve bol keseden edilen yeminler) sürüp giderdi. Ludovico'ya birçoğunun bağlılıklarını gizlemek için maske takarak dolaştıkları söylenmişti. Buna rağmen şövalyeler başlarını döndürecek kadar asil ve damıtılmış kana sahiptiler ve damarlarında aristokrasinin en köklü kusurunu taşıyorlardı: iktidar saplantısı. Geliştirilmesi asırlar sürmüş karmaşık seçim sistemleri rekabeti daha da şiddetlendirmekten başka işe yaramıyordu.

Ghisleri, "Bu mümkün mü?" diye sordu.

"Seçim mekanizması Bizans'a özgü" dedi Ludovico. "Her kol kendi kilisesinde toplanıyor ve temsilci olarak bir şövalye seçiyor. Sonra bu sekiz temsilci seçim başkanını seçiyorlar. Aynı zamanda, her biri farklı kollara mensup, bir şövalye, bir rahip ve bir silahlı askerden oluşan üç kişilik bir idare kurulu seçiyorlar. Bu noktadan itibaren başkan ile sekiz temsilci işleyişe katılmıyorlar. Bu üç kişilik idare kurulu dördüncü bir üye seçiyor, sonra dördü birlikte beşinciyi, beşi altıncıyı seçiyor ve bu süreç her yeni üye farklı bir koldan olmak üzere, toplam on altı seçmen üyeye ulaşana dek sürüyor. Seçmen üyelerin en az on birinin Adalet Şövalyesi olması şart, ama hiçbiri büyük haç şövalyelik nişanı sahibi olamıyor. Nihayet bu on altısı yeni Üstadı Azamlarını seçmek için oy kullanıyor, oyların eşit çıkması durumunda başkanın oyu sonucu belirliyor."

Ghisleri bütün bunları dinledi. "İtalyan bir Üstadı Azam fevkalade olurdu. Ve ben de Roma'daki her erkek kadar çok danışıklı dövüşlü seçim ayarlamışımdır. Fakat bu harika muhafızları göz önüne aldığımız zaman, bu iş nasıl olacak?"

Ludovico, "Sizin de onayınızla, bir Malta Şövalyesi olmak niyetindeyim" dedi.

Ghisleri ona baktı.

"Manastıra bir kez girdikten sonra, diye devam etti, "uygun aday için oy toplayabilirim."

"Kimmiş o uygun aday?"

"Parlak bir asker, savaştaki liderliğiyle her kolun takdirini kazanmış ve sizin de çok iyi tanıdığınız biri."

Ghisleri, "Pietro Del Monte" dedi.

Ludovico doğrulamak için başını salladı. Del Monte İtalyan Kolu'nun başıydı ve Tarikat donanmasının da amiraliydi. Altmış beş yaşındaydı ve eşsiz bir ünü vardı.

Ludovico devam etti. "Tek zayıf noktası olan siyasi kurnazlıktan yoksun olması bizim işimize yarayacak. Sizin, ya da Papa'nın demem daha doğru olacak, ihtiyaçlarına hassasiyet gösterecek. Diğer kollar da kendi adayları karşısında, onu en ehvenişer namzet olarak görecekler.

Ghisleri, "Nasıl olacak bu?" diye sordu.

"Türklerle karşı karşıya gelince, şövalyelerin her biri diğerleri için kendi canını ortaya koyar. Ama buna rağmen içerde rekabet sürüyor. Fransızlar neredeyse bir asırdır Tarikat'ta etkin durumdalar. İspanyollar, Katalonyalılar ve Portekizliler buna çok içerliyorlar. Rodos'u bir Fransız, De L'Isle Adam kaybetti ve La Valette bile entrikalara ve felaketlere bulaştı. Cerbe'de on sekiz bin İspanyol'un katledilmesi, Trablusşam'ı kurtarma fiyaskosu ve Rodos'tan sonra en büyük yenilgilerini aldıkları Zoara. Öncelikle Trablusşam'ı kaybettiren Fransız kalleşliğiydi ve La Valette, sanığı yani Gaspard Vallier'yi serbest bırakmakla kalmadı, aynı zamanda onu Largo vekilliğine terfi ettirdi. Savaş zamanında bile Fransız-İspanyol atışması ve entrikaları bu kadar sertleşmemişti. Del Monte'yi savaş zamanında koltuğun varisi yapmak için bu gerekçeleri uygulamaya koymak ve gereken teşvikleri dağıtmak yeterli olacak."

"Bundan emin misin?"

"Şövalyeler gerçekçi adamlardır. Savaş önceden kestirilemiyordu ve La Valette'in savaş aşkı diğer tüm tutkularının üzerinde. Cehennemin askerleri onu surlardan uzak tutamazlar. Eğer La Valette savaşta ölecek olursa..." Ghisleri'nin kaşları havaya kalktı, "o zaman olağan seçim sürecini uygulamak imkânsız olur, ya da daha doğrusu intihar anlamına gelir. Şövalyelerin morallerinin düşmemesi için hemen yeni Üstadı Azam'ın atanmaşı şarttır. Ve böyle acil durumlarda ciddi adaylar bir elin parmaklarını geçmez. Del Monte de bunlardan biri. Benim de yardımımla kazanacaktır."

"Peki, ya Del Monte de ölürse?"

"Gemilerin komutanı ve büyük kahraman Mathurin Romegas da o bir elin parmakları arasında sayılacak. Belki Del Monte'ye kıyasla biraz dik kafalıdır, ama İtalya'nın iyi evlatlarından biridir."

Ghisleri parmak uçlarını birleştirdi ve gözlerini masaya dikti. Tedirgin olmuştu.

Ludovico, "Haç o sıska kıçlılara verilmeyecek."

Ghisleri gözlerini masadan ona çevirdi. "Şayet La Valette savaşta ölecek olursa. Peki, ya savaşta ölmezse?"

Ludovico, "Vicdanınız rahat olsun. Bu konuda daha fazla bilgi sahibi olmamalısınız. Tek ihtiyacım olan şey Tarikat'a girmeme onay vermeniz."

"Eğer olur da onay verirsem, ihtiyaçların bununla bitmiş olmayacak. Onların tarikatına girmek kolay kazanılan bir ödül değildir. Bir Engizisyon üyesini aralarına almak istemeyeceklerdir."

"Bana düşman olmalarına yol açacak bir şey yapmadım. Buna şaşırıyorlar. Hem davasını Kutsal Papa'nın huzuruna götürmeye söz verdiğim için La Valette'in de güvenini kazandım. Atılacak iki adım bana sevgilerini de kazandıracaktır. İlk adım savunmalarına hatırı sayılır bir katkı yapmak olacak."

"Bu geç vakitte Roma'nun buna gücü yetmez."

"Ama Sicilya'nın İspanyol valisi, Garcia de Toledo'nun yeter."

"Madrid'in ya da kendi çıkarları söz konusu olmayınca Toledo parmağını oynatmaz."

"Doğru. Şu anda La Valette'in dilendiği büyük takviye birliklerini göndermek son derece tehlikeli. Ama bunu göz önüne alınca, Toldo'nun bu riske gireceğine kesin gözüyle bakabiliriz. Eğer Tarikat dışardan yardım almadan Türkleri yenmeyi başarırsa, bütün zafer onların olur. Şayet Tarikat yok edilirse, şiddetli bir kuşatmayla ezilen ve vatanından binlerce kilometre uzakta, çorak bir adada kısılıp kalmış bir Türk ordusu, Toledo'nun sonbahar başına kadar Sicilya'da toplayacağı ordu için cazip bir av haline gelir. Tarikat'ın trajik sonunu takip edecek parlak bir zafer, Toledo'nun adını tarih sayfalarına yazdıracaktır."

"Toledo böyle bir kalleşliği yapabilecek mi?"

"O bir Kastilyalı."

"Ya İmparator Felipe, Malta'nın düşmesine izin verir mi?"

"Bu sayede Malta'yı tam anlamıyla bir İspanyol kalesi olarak yeniden elde edecek olursa, neden izin vermesin? V.Karl Malta'yı şövalyelere, Rodos'tan kovulmalarından sonra, onları başından atmak için vermişti. O zamanlar Ada fakirleşmişti, stratejik bir önemi de yoktu. Ama bu kırk yıl önceydi. Süleyman'ın olgunlaşmasından, Kuzey Afrika hezimetlerinden, Karl'ın ülkesini oğulları arasında paylaştırmasından, Luther'in Hıristiyan âlemini ikiye bölmesinden önceydi. Şövalyeler Malta'ya çıktıklarından beri dünya altüst oldu."

Ghisleri başını iki yana salladı. Henüz ikna olmamıştı.

Ludovico devam etti. "Toledo tereddüt ediyor, çünkü hem Malta'yı, hem de İspanya'nın Akdeniz'deki donanmasını kaybetmek katlanılmayacak kadar ağır bir felaket olur. Ayrıca Türklerin ilgilendikleri yerlerde pek çok benzer felaket yaşandı. Toledo bu kez sabırla bekleyecek ve rüzgârın ne yandan estiğini görecek. Eğer onu küçük bir, mesela bin kişilik, takviye kuvveti göndermeye ikna edebilirsem, o zaman elinden geleni yaptığını iddia edebilir. Ve La Valette'in şövalyeleri, Engizisyon'dan olayım ya da olmayayım beni tezahüratla karşılarlar."

Ghisleri olasılıkları düşündü. "Fakat örgütümüz gereken teşvikleri bir araya getirebilecek mi? Zenginlere rüşvet vermek pahalı bir iştir. Ben de bu yüzden papa olamadım. Toledo fakir değil, İspanyol tamahkârlığı da bir efsane değil."

"Yüce Papa'ya verilen maaş, servet ve kutsal emanetler bizim örgü-

tümüzün varlıklarının kat be kat üstündedir. Vatikan yalnızca Toledo'ya verilecek rüşveti değil, Tarikat'ın kapısını açacak anahtarı da sağlayabilir." Ludovico öne doğru eğildi. "Bırakalım Medici parayı versin, biz de düdüğü çalalım."

Ghisleri yine uzun beyaz sakalını çekiştirdi. "Bu planın, halefinin olduğu kadar Medici'nin de hoşuna gidecek. Papalık emirlerinin bütün sorumluluğunu da sen taşıyacaksın."

"Yarın" dedi Ludovico, "Roma'ya yeni gelmiş gibi yapacağım ve Medici'ye rapor vereceğim. O yalnızca kendisine rapor verdiğimi zannediyor. Ve Papa bana ihtiyacım olan vaatleri ve kaynakları verecek."

"Sonra Malta'ya mı döneceksin?"

"Önce Sicilya'ya Garcia de Toledo'nun yanına, oradan da Malta'ya gideceğim."

"Ya Malta çoktan Türklerin eline geçmişse?"

Ludovico karşılık vermedi. Ayağa kalktı. "Bir kez Vatikan'da göründükten sonra, kaldığım müddetçe beni izlerler. Ben buradan ayrılmadan önce bir daha görüşemeyeceğiz."

Ghisleri kaşlarını çattı. "Tarikat'ın seni bağrına basmasından önce iki adım atılması gerektiğini söyledin. İkincisi nedir?"

"Surlarda savaşan şövalyelere katılacağım ve kâfirlerle çarpışırken kanımı dökeceğim."

Ghisleri'nin gözlerinden karmaşık duygular geçti. Kolunu uzatıp, elini Ludovico'nun omzuna koydu. "Sicilya'dan öteye geçmemen için sana yalvarıyorum."

Ludovico karşılık vermeden ona baktı.

"Sen bana evlattan daha yakınsın" dedi.

Ludovico şefkat görmeye alışık değildi, etkilendiğini hissetti ama yine karşılık vermedi.

"Hâlâ genç sayılırsın" dedi Ghisleri. "Bir gün papa olabilirsin. Gerçekten de bunu ümit ediyor ve bunun için dua ediyorum."

Ludovico bunu biliyordu. Papa olmak için gereken tüm adımları azgın bir selden karşıya geçmek için üzerine basacağı taşlar gibi hesaplamıştı. Ama o imkânsızı başarmak istiyordu. La Valette'i düşürmek için can atıyordu. Savaşın sonunu belirlemek arzusundaydı. Bu ikinci plandaki isteklerin, hem asli, hem de çok engin bir kudretin, Tanrı'nın iradesinin tezahürleri olduğuna inanıyordu.

"Gitmemi yasaklayacak mısınız?" diye sordu.

Ghisleri içini çekti. Başını iki yana salladı. "Ya ölürsen?"

"Tanrı'nın koruyuculuğuna sığınıyorum. Onayınızı alabilecek miyim?"

"Engizisyon üyesi olarak mı, yoksa Malta Şövalyesi olarak mı?"

"Tanrı'nın emirlerine hizmet edebilmem için ne olmam gerekiyorsa o olarak."

5 haziran 1565, salı

Kıyı; Borgo; gece

Gece. Yıldızlar. Deniz. Taşlar.

Gündüz hava çok sıcaktı ve hiç merhameti yoktu, ama geceleri serin oluyordu. Bu gece de hava serindi ve Amparo yeşil keten elbisesiyle üşüyordu. Kollarını dizlerinin etrafına sardı ve esen rüzgârla titredi. Denizdeki sığ dalgaların üzerinde gümüş çizgiler oluşuyordu. Ay alçakta, Samanyolu'nun ortasında asılı duruyordu. Amparo'nun yön ve zaman kavramı yoktu. Kalkara Körfezi'nin kıyısında, istif edilmiş kerestelerin üzerinde otururken tek bilebildiği rüzgâr, deniz, yıldızlar, ay ve geceydi. Ve hepsi onu yatıştırıyordu. Kucağında silindir şeklindeki deri muhafazasının içinde öngörü camı vardı. Ay ışığında, camından sırlarını okumayı denemişti, ama melekler konuşmamışlardı. Tek görebildiği renk helezonları olmuştu. Güzel şekiller görmüştü, hepsi o kadar. Acaba melekler etrafına yayılan nefretten mi kaçmışlardı? Yoksa âşık olduğu için, Amparo'nun artık onların kılavuzluğuna ihtiyacı mı kalmamıştı?

Tannhauser etraflarını kuşatan o devasa surların ötesinde bir yerlerde, kâfirlerin arasındaydı ve bu surlar kendisini kapana kısılmış gibi hissettiriyordu. Ne Tannhauser ne de Burak'la saatler geçiyor, gün sanki daha ağır ilerliyordu. Levazım subayı, çiçek sulamakla suyu israf ettiği için onu azarlamıştı. Çiçeklerinin ölümünü seyretmekten başka yapacak bir şeyi yoktu. Gün battığı zaman Tannhauser dönmemişti. Beklemekten usanmış ve yorulmuş halde, başını dinlemek için sahile gelmişti. Sessizlik bu yerden sürülüp atılmış gibiydi. Gündoğumundan günbatımına dek toplar yeri sarsıyordu. Hastaneden gelen feryatlar sanki omuriliğini delip geçiyordu. Erkekler haykırıyor ya da dualar mırıldanıyorlardı. Bu sonsuz yükseklikte surlarla kaplı şehri yeniden kurmaya zorlanan zincire vurulmuş biçareler, kırbaçlar, ıslıklar ve küfürlerle çalıştırılıyordu. Carla handa oğlunu bulamadığı için kara kara düşünüyordu. Böyle söylemese de, belki Carla, Tannhauser sevgili olarak Amparo'yu seçtiği için üzgündü.

Kayıp çocuğa gelince Amparo'nun ona dair ancak bir iki hissi vardı. Var olmamış bir geleceğe bağlanamayacak kadar uzun zaman önce olmuş olayları bulmayı gerektiren bir arayıştı bu. Ve bu bilmece Ampa-

ro'nun kafasını karıştırıyordu. Şu içinde bulunulan anın her iki tarafında geçirilen birkaç saat, Amparo'nun aklının alamayacağı kadar uzak bir yoldu. Yarın çok uzaklardaydı ve dün de geçip gitmişti. İhtiras onun için bir gizemdi. Anıları da birkaç taneyi geçmezdi. Oğlanın bulunmasını ümit ediyordu, çünkü bu Carla'yı mutlu edecekti. Carla camındaki meleklerden biri gibi söğütlerin arasından çıkana dek, Amparo'nun hayatı her şeye katlanmaktan ibaretti. O günden itibaren yaşamı mucizeler ve güzelliklerle dolmuştu. Amparo Carla'yı seviyordu. Ama oğlanı arama macerasında bir payı olmadığını hissediyordu.

Tannhauser'a gelince, onu, kanının her damlasını, iliklerini, kalbinin ve ruhunun derinliklerini titreten şiddetli ve korkunç bir tutkuyla seviyordu. Tannhauser bülbül ile gülün masalını anlattığı için ona âşık olmuştu. Kan kırmızı gül kendisine tapanı öldürmüştü. Şu anda ayağındaki sarı deri terlikleri Tannhauser Türk çarşısından getirmişti. Ona karmakarışık saçlarına takması için, üzeri çiçek desenli, gümüş kakmalı fildişi bir tarak getirmişti. Üstüne yattığında Amparo'nun gece vakti köpek gibi ulumasına neden olmuştu. Uyurken göğsünde yattığında, adamın öleceğinden korkmasına ve ağlamasına neden olmuştu. Amparo başka kadınlara hiç benzemediğini biliyordu. Neden ve nasıl olduğunu açıklayamıyordu, ama bu hep böyle olmuştu. Şehveti bildiğini sanıyordu. Bu hep etrafında olan bir şeydi, babasının yetiştirdiği boğaların kızışmasında, başıboş dolaştığı zamanlar paylaştığı sefil mezbeleliklerde, Barselona'nın şiddet dolu dar sokaklarında, suratını tekmeleyen şekerleme satıcısının duruşunda, onu yere yatırıp işlerini bitirdikten sonra üzerine işerken kahkahalarla gülen yanaşmalarda görmüştü. Carla'yla paylaştığı müzikle, atlarla ve huzurla dolu dünyada böyle şeyler görülmez ve konuşulmazdı. Cinsellik bu dünyanın öyle dışında bırakılmıştı ki ilk zamanlar bu durumu çok yadırgamıştı. Sonra yıllar geçmiş ve Amparo bunları unutmuştu, çünkü tıpkı Carla gibi, onun için de sevişmek bilinmeyen ve ihmal edilmiş bir gizem haline gelmişti. Ve sonra Tannhauser'ı çıplak görmüştü. Kollarını ve bacaklarını kaplayan yazı, çark, hilal, kabzası ejderha başı biçiminde kırmızı çatal uçlu kılıç dövmelerini gördüğünde nedereyse kalbi duracaktı. Bu gerçekten de öngörü camında gördüğü adamdı. O da vahşi ve utanmaz bir sevinçle kendi çıplak bedenini göstermiş ve kendini ona vermişti. Tannhauser da ona sahip olmuştu.

Herhalde, Tannhauser ile Carla evleneceklerdi. Bu gerçek onu etkilemiyor ve hiç üzerinde durmuyordu çünkü bu çok uzakta olan geleceğe ait bir meseleydi. Ona birbirlerine âşık değillermiş gibi geliyordu. Böyle bir şey söylemediği için, Carla'nın onu istediğini sanmıyordu. Hanın bahçesinde onu öptüğü zaman Carla'nın geri çekildiğini görmüştü. Hem Carla böyle şeylerden hiç konuşmadığına göre, bunları nereden bilecekti? Mahzunluğunun sebebi yalnızca oğlu olmalıydı. Yüreği

hafifledi ve bu konuyu düşünmeyi bıraktı.

"Hey!"

Hiç korku duymadan sesin geldiği yöne döndü, ama sesin sahibi dilsiz gibi görünüyordu. Bu ona rastladığına şaşırmış gibi görünen bir gençti. Yüzü çok zayıf ve pürüzsüzdü. Sakalları çıkmamıştı. Yüz hatları daha tam olarak gelişmemişti, ama yapılı olmasa da çoğu Maltalı erkek kadar uzun boyluydu. Saçları pislikten sertleşmişti. Üzerinde pirinç başlı çivilerle kaba saba işlenmiş deri bir yelek vardı. Pantolonu eskimiş ve belini iple bağlamıştı. Çıplak ayakları nasır tutmuştu. İp kemerine bir kasap bıçağı sokmuştu. Bir oğlandı bu. İlk geldikleri gün onu limanda gördüğünü hatırladı. Üzeri kurumuş kanla kaplıydı ve ihtiyar kuklacı yanında çılgın gibi dans etmişti. Amparo hiç konuşmadan ona baktı. Oğlan ayaklarını yere sürttü ve zihnini topladı.

Fransızca, "Fransızca biliyor musun?" diye sordu. Ve sonra "İspanyolca?"

Amparo evet der gibi başını salladı. Oğlan bu baş hareketinden her ikisini de bildiğini sanmış olacaktı ki iki dili karıştırarak konuşmaya başladı. Amparo'nun kollarını dizlerine sarmış oturduğunu gördüğü için "Bir yerin mi incindi?" diye sordu.

Amparo başını iki yana salladı. Oğlan sahilin iki yanına göz gezdirdi. "Burası sana göre bir yer değil" dedi. "Bir kız için güvenli değil."

Amparo gökyüzünü işaret etti. Oğlan başını kaldırdı. Amparo bir an oğlanın bunu aptalca bulacağını düşündü, ama yeniden kıza bakınca, daha açık ifade etmesi mümkün değilmiş gibi başını aşağı yukarı salladı.

"Evet, yıldızlar." Göğsünü havayla doldurdu ve parmağıyla göğü işaret etti. "Büyükayı. Küçükayı. Başak." Kızın etkilenip etkilenmediğini anlamak için bir göz attı. "Ama burası güvenli değil. Askerler. İspanyol piyadeleri." Kaba bir şey ima edermiş gibi duraksadı. Burası onun arazisiymiş gibi kızı inceledi. "Üşümüşsün" dedi.

Cevap beklemeden arkasını dönüp gözden kayboldu. Taşlara vuran çıplak ayaklarının sesi duyuluyordu. Sonra onlar da işitilmez oldu. Tannhauser'ın dönüp dönmediğini merak etti. Tam hana dönmek için yerinden kalkmak üzereydi ki ayak seslerini yeniden duydu ve oğlan eski püskü, eskiden ne olduğu belli olmayan, ama görünüşe göre battaniye olarak kullandığı bir kumaş parçasıyla ortaya çıktı. Amparo'nun omuzlarına sardı. Kumaş deniz suyu gibi kokuyordu. Amparı örtüye sıkıca sarındı.

"Çok naziksin" dedi.

Oğlan omuz silkti. "Seni gördüm. Şu Germen'le."

"Germen mi?"

"Şu iri adamla." Kollarını geriye atıp göğsünü kabarttı, bir elini bıçağının sapına koydu ve erkeksi bir yürüyüşle adamı taklit etti. "Büyük Yüzbaşı Tannhauser. La Valette için Türklerin arasında casusluk yapı-

yor. Düşmanın arasında rüzgâr gibi dolaşıyor. Uyurken boğazlarını kesiyor."

Tannhauser'ın yaptıklarının sayılıp dökülmesi Amparo'yu rahatsız etti. Bunlara inanmadı.

"Bir de öbürü var, şu boğaya benzeyen İngiliz" diye devam etti. "Ve bir de *belle dame*. Kâfirlerin gemilerinin ilk görüldüğü gün, *Couronne*'la geldin, yanında onlar vardı."

Amparo oğlanın Tannhauser'a nasıl baktığını, oğlanla nasıl göz göze geldiğini ve çok gerilerde kalan hayatının hayaletini oğlanın gözlerinde gördüğünü hatırladı. Şimdi, oğlanın yalın dürüstlüğünde, acıklı ve ümitsiz gururunda aynı şeyi tekrar görüyordu. Yine evet der gibi başını salladı.

"Ben de seni gördüm, ihtiyar kuklacıyla beraberdin."

Oğlan, "Karagözcü" diye düzeltti. Mahzunlaştı.

Amparo ilk gün daha sonra yeniden limana dönmüş ve ihtiyar kuklacı kendiliğinden raks eden gölgeler tiyatrosunda, tuhaf lisanlarda cıyaklayarak bir gösteri yapmıştı. Anlayabildiği kadarıyla zengin bir adam, ahirette büyük mükâfatlar göreceğini vaat ederek fakir birinden kendi yerine ölmesini istiyordu. Konuyu tam olarak anlamamışsa da, bu kâğıt figürler ona büyük keyif vermişti. Adama işaretlerle üzerinde hiç para olmadığını anlatınca, Karagözcü dizlerinin üzerine çöküp kızın ayaklarını öpmüştü. Savaşın başladığı gün, sokakta askerlerin arasında götürüldüğünden beri onu bir daha görmemişti.

"Nerede şimdi?"

"Cehennemde" dedi oğlan.

"Hayır." Bu düşünce onu yaraladı. "Cehennem öyle ruhlar için yapılmadı."

Oğlan bunu düşündü, herhalde aklına yatmıştı. "Ama Karagözcü kesinlikle öldü." Boynundan bir ilmek geçiriliyormuş gibi yaptı ve başını düşürdü. Amparo irkildi. Sanki bunlar onu bir erkek yapıyormuş ve o da sadece bir kızmış gibi sırıttı. Sonra gözleri bir an için karanlığın içindeki bir şeye takıldı. Parmağını dudaklarına götürdü ve yeri işaret etti.

"Bak" diye fısıldadı.

Solgun ay ışığında, uzun ince bir kertenkele, bir metre uzaklarında durmuş patlak gözleriyle onlara bakıyordu. Oğlan yere çöktü, elleri hızla ileri doğru uzandı ve Amparo, "Hayır!" diye bağırdı. Oğlan kertenkeleyi kuyruğundan yakaladı. Hayvan kıvrandı ve kuyruğunu koparıp oğlanın elinde bıraktı. Kuyruğu güdük kalan hayvan karanlığın içine dalıp kayboldu. Oğlan Amparo'nun yanında çömelip oturdu ve kıza elindeki pullarla kaplı şeyi gösterdi.

"Çok zeki. Hayatta kalmak için kuyruklarını koparırlar. Yaşamaya devam ederler."

Kuyruğu fırlatıp attı ve ona baktı. Şimdi yüzleri aynı hizadaydı.

"Demek seni kovdular" dedi.

Amparo bu saçmalığı duyunca gözlerini kırpıştırdı. Oğlan ona acıyormuş gibi gülümsedi. Güneşten yanmış yüzünde çarpık dişleri bembeyazdı.

"Beni de. Bir içeri, bir dışarı. Bir içeri, bir dışarı. Oyun bu. Ama üzülmüyorum. Türkler çok adam öldürünce, şövalyeler ön saflarda onlarla birlikte savaşmama izin verecekler. Eğer ölmezsem ben de büyük bir adam olacağım. Bu hayatta ilerlemenin yolu bu, çok adam öldürmek. Tannhauser, La Vallette hepsi öyle. Bu dünya adam öldürenlere serbest ve ben de dünyayı görmek istiyorum. Tek bildiğim yer bu ada. Çok küçük, acımasız. Her gün birbirinin aynı."

"Hiçbir gün bir sonrakiyle aynı olamaz."

Oğlan inatçıydı. "Sen dünyayı görmüşsün. Söyledikleri kadar büyük mü?"

"Herkesin bildiğinden daha büyük" dedi Amparo. "Çok güzel ve çok zalim."

Oğlan bildiklerini doğrulamak için, "Bir sürü yeşil ağaç varmış" dedi. "Bir ucundan öbür ucuna atla ancak bir haftada gidebiliyormuşsun. Tırmanılmayacak kadar yüksek dağlar varmış. Ve kar varmış."

"Ağaçlar, çiçekler, kar ve nehirler, öyle geniştir ki bir yakasından bakınca öbür yakasını göremezsin," dedi Amparo. Oğlan bunlar duyduklarının doğruluğunu ispatlamış gibi başını salladı. Gözlerinde masalsı bir hayalin tutkusu vardı. Bu gözlerin ışığının sönme ihtimali Amparo'yu hüzünlendirdi. "Ya burada, savaşta ölürsen?"

"Beni cenette İsa ile havarileri karşılayacak." İstavroz çıkardı. "Ama ben ölmeyecek kadar akıllıyım, tıpkı kertenkele gibi. Tehlikede olan sensin. Bana inanmıyorsun, ama merak etme. Guzman'ı tanıyorum ben. Napoli piyadelerine su taşıyor. Şu İngiliz boğasını tanıyor. Barras mıydı?"

"Bors."

"Bors, evet. Guzman'dan Bors'la konuşmasını isterim, seni yeniden yanlarına alırlar. Tannhauser senin kıyıda kalmana izin vermezdi, bundan eminim, ama belki oralarda bir yerdedir." Kolunu körfezin ilerisindeki karanlığa doğru uzattı. "Türk komutanlarını öldürüyordur ya da gemilerini ateşe veriyordur."

Oğlanın fantezileri aşırıya kaçtıkça Amparo rahatsız oluyordu. "Tannhauser'ın yaptıklarını nereden biliyorsun?"

Kendisinin de onlardan biri olduğunu ima etmeye çalışarak, "Kastilya burcundaki erkekler ondan bahsediyorlar" dedi. "*Los soldados particular*. Şövalyeler bile ona saygı duyuyorlar. La Valette'in herkese kapalı olan kapısı Tannhauser'a açık. İblislerin arasına gitmeye bir tek o cesaret eder." Kızın sıkıntısını fark etmiş gibi ekledi, "Yüzbaşı Tannhauser için korkma. Onun asla ölmeyeceğini söylüyorlar. Tannhauser Türkleri tanıyor. Tannhauser Sultan Süleyman'ı bile tanıyor. Herhalde

şeytanı da tanıyordur. Ama söyle bana, seni o güzel hanım mı kapı dışarı etti? Ne yaptın ki?"

Amparo, "Beni kimse kovmadı" dedi. "Ben İngilizlerin hanında kalıyorum."

Oğlan Amparo'u yeni baştan, bu kez korkuyla karışık bir saygıyla inceledi. "Öyleyse burada ne işin var?"

"Biraz huzur bulmaya geldim."

"Huzur mu?" Bu fikre çok şaşırmış gibiydi. Ayağa kalktı. "Hana kadar seni koruyacağım. Orası İngilizlerin sonuncusu Starkey'nin evidir. Orayı iyi bilirim, evet hem de çok iyi."

Öyle yiğitçe bir tavır takınmıştı ki Amparo geri çeviremedi. O da ayağa kalktı. Battaniyeyi omuzlarından alıp oğlana uzattı. Oğlan asaleti bu kadar bariz bir kadına teklif edilmeyecek kadar çirkin ve adi bir şeymiş gibi bakarak örtüyü aldı. Dertop edip kerestelerin atına tıktı. Kızın göğsündeki deri silindiri fark etti.

"Nedir bu?"

Amparo kutuyu kolunun altına kaydırdı. "İlginç bir şey" dedi. Oğlan yalnızca bu kadarını bilmesine izin vereceğini anlayarak dudaklarını büzdü.

Amparo, "Bana adını söyle" dedi.

"Orlandu. O kocaman dünyayı görmek için buradan ayrılıp, iyi ve şerefli bir erkek olduğum zaman, Orlandu di Borgo olacağım."

"Neden burada, kıyıda yaşıyorsun?"

"Burada özgürüm."

"Ailen nerede?"

"Ailem mi?" Orlandu'nın dudakları büküldü. Eliyle sert, baltayla kesermiş gibi bir hareket yaptı. "Onları kestim" dedi. "İyi insanlar değillerdi."

Amparo daha fazlasını sorabilirdi, ama oğlanın yüzünden cevap vermeyeceği ve bunun ona acı veren bir konu olduğu anlaşılıyordu.

"Ya senin adın ne?"

"Amparo."

Oğlan gülümsedi. "Çok güzel. İspanyolsun demek. O güzel hanım gibi sen de soylu musun?"

Amparo başını iki yana salladı. Bu onları daha da yakınlaştıracakmış gibi oğlanın gülümsemesi genişledi. Amparo oğlanın kendisini arzulayıp arzulamadığını merak etti ve sonra da arzulamadığını anladı. Bu çocuğun erkek olma arzusu öyle somut ve çaresizdi ki içi sızladı, ama hâlâ gerçek arzunun ne olduğunu bilemeyecek kadar küçüktü. Bir anda aklına bunun Carla'nın oğlu olabileceği geldi.

"Döndüğü zaman Tannhauser'la tanışacaksın. Ona senin çok yürekli olduğunu, beni askerlerden koruduğunu ve onunla el sıkışmak istediğini söyleyeceğim."

Orlandu'nun gözlerine korku doldu.

"Hoşuna gitmez miydi?"

"Ah çok" dedi Orlandu. "Hem de çok hoşuma gider." Kendini bu tanışmaya hazırlamak ister gibi elini saçına sürttü. "Ne zaman?"

"Onunla yarın konuşurum."

Orlandu Amparo'nun elini yakalayıp öptü. Daha önce kimse böyle bir şey yapmamıştı.

Amparo'ya, "Haydi gel" dedi. "Ay batmadan seni eve götüreyim."

Amparo onun Carla'nın aradığı çocuk olmasını ümit ediyordu. Çocuğun yüreğinden hoşlanmıştı. Eğer bu Carla'nın oğlu değilse bile, Carla'yı oğlu olduğuna inandırıp inandıramayacaklarını düşündü.

8 haziran 1565, cuma

İngiliz Hanı; Sınır bölgesi; Sant'Angelo Kalesi

"Allahu ekber, Allahu ekber. Allahu ekber, Allahu ekber.
Eşhedü en la ilahe illallah,
Eşhedü en la ilahe illallah.
Eşhedü enne Muhammeden resülullah,
Eşhedü enne Muhammeden resülullah.
Hayya alâ–s–salâh,
Hayya alâ–s–salâh,
Hayya ale–l–felâh,
Hayya ale–l–felâh,
Allahu ekber, Allahu ekber, la ilahe illallah."

Tannhauser şafak vakti ezan sesiyle uyandı. Tam on yedi sabahtır Corradino Tepeleri'nden ezan sesi yayılıyor ve harun pencerelerinden içeri giriyordu. Frenkler arasında geçen onca yıldan sonra, ezanın müziği rüyalarının türüne göre içini huşuyla, korkuyla, gururla, savaşma hevesiyle, nedenini bilemediği anlaşılması güç bir kederle dolduruyordu. Sözlerini seçememesi fark etmiyordu. Fatiha suresi, ruh denen yerine kazılmıştı ve asla silinmeyecekti.

"Bizi doğru yola ilet.
Nimetine v erdiğin kimselerin yoluna.
Kendilerine gazabedilmiş olanların ve sapmışların yoluna değil."

Kalbinin içinde etrafındaki evren kadar geniş bir boşluk vardı. Ve o boşlukta ne nimet, ne doğru yola benzer bir şey, ne de bir kılavuz bulabiliyordu. Kendi tuttuğu ışıkla bir insan yolu darağacına çıkmadan sapkınlığın yolunda ne kadar ilerleyebilirse o kadar ilerlemişti. Amparo'nun kolu göğsünde döndü. Şefkat dolu bir rüyanın etkisiyle hareket eden parmakları boynunu okşadı ve içini çekti. Tannhauser da parlak yeni günün getirdiği ümitle onun kokusunu içine çekti.

Solgun limon renkli ışık, derin pervazlı camsız pencerelerden içeri girdi ve yanında kıvrılmış yatan kızın teninin ışıltısını uyandırdı. Üzerinden attığı çarşaf kalçasının etrafında kıvrılmıştı. Başı Tannhauser'ın

omzundaydı. Siyah saçları yanaklarına düşmüştü. Gölgede kalmış lal renkli dudakları aralıktı. Soluk alıp verdikçe kaburgaları belli oluyordu. Tannhauser kalçasının kıvrımını görmek için boynunu bir iki santim uzattı. Aklıyla yüzü kusurlu ve garip olmasına karşın, bu kız ona çok güzel görünüyordu. Erkeklik organına kan hücum etti. Avucunu kızın sırt kaslarından aşağı indirdikçe kan akışı daha da hızlandı. Parmak uçlarıyla kemiklerin sertliği bitip, ona büyük zevk veren kıvrımların arasına girene dek omurgasının çıkıntılarını tek tek yoklayarak aşağı indi. Eğer dünya izin verseydi, bir erkek kendini sonsuza dek bu bedeni zevk bolluğuna bırakabilirdi. Ama bütün dünyalar içinde bu dünya buna asla izin vermezdi, çünkü kalbi taştandı. Tannhauser onu öpüşlerle, ustaca oyunlarla tahrik etmeyi düşündü, çünkü artık kendi ellerinin onu arzuladığı kadar kızın da onun ellerini açgözlülükle arzuladığını öğrenmişti. Bundan sonra iri cüssesiyle kızın üzerine kapanacak, kayarak içine girecek ve döşeğe yapıştıracaktı. Kızın doymak bilmez bir iştahının olduğunu da öğrenmişti.

Arzusu giderek şiddetlendi, organını hazır hale getirmek için yatakta yerini değiştirirken Amparo mırıldandı ve sırtüstü döndü. Göğüsleri iki yana açıldı. En dolgun olduğu kısımlarda belli belirsiz mavi damarlar görünüyordu. Kızın artık bedeninin sıcaklığıyla yumuşamayacak olan, serin havada koyulaşan meme uçlarına baktı. Artık içindeki boşluk canını sıkmıyordu. Boşluğu dolduran çalkantılı sancı, kızın gittikçe zihnini doldurması, zaman ayırabildiği ölçüde günlerinin büyük kısmını dolduran o tüketici coşku, hepsi de aralarında başarısızlığa uğradığı çeşitli hiziplere ayrılmış İnananlar tarafından günah ve iğrenç eylemler olarak kınanacaktı. Ancak sayısız kabahatini ve suçunu seve seve itiraf etse de, Amparo'nun ona verdiği zevk ve heyecanda hiçbir kötülük bulamıyordu. Birbirlerine sarılıp yattıkları yerden sekiz yüz metre uzakta, birbirine dolaşmış binlerce beden pis kokulu bir hendekte üst üste yatıyor ve martılar ile kargalara yem oluyordu. Hem o hendeği dolduran cesetlerin, hem de bunu yapan ellerin kaderinde tüm günahlardan arınmış halde cennet bahçelerine gitmek yazılıydı, ama zina yapanların günahıyla güneşin sıvanacağına hiç kuşku yoktu. Amparo'nun saçlarını yüzünden çekip ona baktı. Yüz ifadesi tıpkı bir çocuk gibi, öyle huzurlu, öyle kaygısız ve kendini içine attığı çılgınlıktan öyle habersizdi ki, onu böyle bir cennetten çıkarmak elinden gelmedi. Bu arzuya karşı koymak hiç yaptığı bir şey değildi, bu yüzden yüreğindeki duygunun aşk olup olmadığını merak etti. Onu biraz daha inceledi, boynunu çevreleyen belli belirsiz çizgilere, pürüzsüz tenin farklılıklarına, göbeğinin düzgün hatlarına, uyluklarının parlaklığına, kasıklarını kaplayan tüylere baktı. Dudaklarını onunkilere sürttü, dokunuşu öyle hafifti ki kız kımıldamadı bile. Tannhauser sırtını duvara dayayıp oturdu.

Bu saçmaydı. Nasıl bir erkeğe dönüşüyordu? İki gündür odadan ne-

redeyse hiç çıkmamıştı. Bu onun standartlarına göre bile övgüye layık bir başarıydı ve aklını karıştırmıştı. Mümkün olduğu kadar sessizce yataktan kalktı. Dönüp kızın üzerine doğru eğildi. Bir daha öptü. Gerçekten de aklı karışıktı. Sokaktan gelen zırhların tıngırtılarıyla boğuk ve ümitsiz itirazlar duydu. Neyle karşılaşacağını bilmesine rağmen yine de pencereye gitti.

Görünüşlerinden Aragon Krallığı'ndan oldukları anlaşılan iki Tarikat askeri, kelepçeli ve çıplak bir Türk'ü aralarına almış Majistral Sokağı'ndan geçiriyorlardı. Türk'ün sırtını şahrem şahrem ayırmış yaralar, derisinin altında şişkin kurtlar üremiş gibi görünüyordu. Yaralardan forsa olduğu belliydi. Ağzına, darağacına gidiş yolunda okumaya çalıştığı duaları boğmak için eski bir urgan düğümü tıkmışlardı. Bu esir, Provence burcundan sallandırılan yaşlı karagözcüden beri, La Valette'in emirlerine göre asılacak on sekizinci Müslüman olacaktı. Bu emrin sakıncası, mahkûmların her sabah penceresinin önünden geçirilmesiydi. Tannhauser mahkûmların başka bir yoldan geçirilmesi için Starkey'e ricada bulunmayı aklının bir köşesine kaydetti. On sekizinci esir ona Malta'da gereğinden fazla kaldığını hatırlattı.

1552 yılında Azizler Günü doğan bir oğlan çocuğunun adını, ona dair bir şeyler hatırlayan birini bulmak için her köşe bucağı aramıştı, ama hiçbir sonuç elde edememişti. Eğer Carla'nın çocuğu hâlâ hayattaysa, Tannhauser onun Ada'da olduğundan kuşkuluydu. Savaş onları yutmadan önce, Carla'yı derhal Ada'dan ayrılmaya ikna etmeyi düşünmüştü, ama gururu yenilgiyi kabul etmesine engel oldu. Zaten Carla da vazgeçmezdi. Meşe kaplamalı çıplak zeminden çizmeleriyle giysilerini aldı ve çıplak halde merdivenlerden aşağı indi.

Hanın arka tarafındaki bahçeye, büyük bir fıçı getirtmiş ve iki esire içini deniz suyuyla doldurtmuştu. Bors ile birlikte afyonlarının yirmi üç kilosunu bir sandığa koyup bu fıçı-küvetin altına gömmüşlerdi. Savaş ilerledikçe afyonun değeri çok artacaktı. Niyetleri gitmeden önce büyük bir vurgun yapmaktı. Tannhauser mesanesini toprağın üzerine boşalttı ve fıçının içine atladı. Soğuk suya dalarken bir küfür savurdu. Fıçının içinde kayarak kalçasının üzerine oturdu. Deniz suyu boğazına kadar yükseldi. İyice yerleşip arkasına yaslandı ve hafifçe griye çalan deniz kabuğu pembesinden, solgun ve yumuşak bir maviye dönüşen gökyüzünü seyretti. Günün geri kalanını cehennem sıcağında geçirecekti ve bu serin anlar ona karın ve dağların rahatlatıcılığını hatırlatıyordu. Amparo'yla ilişkisi de bu fıçı sayesinde (en azından kısmen) başlamıştı.

Bir gün yine suya girmiş otururken, Amparo, sanki duvarlar sırf üzerinden atlamak için yapılmış gibi, bahçe duvarının üzerinden atlamış ve hiç utanma ve çekinme belirtisi göstermeden dövmelerine bakmak için fıçının yanına gelmişti.

Kıza dövmelerin özelliklerini anlatmış ve kışlalarda derviş babalarıyla birlikte yaşayan, kadınlardan uzak duran, ateş başında şiirler okuyan ve Allah yolunda ölüme koşan Yeniçerilerin kutsal bildikleri bir merak olduğunu söylemişti. Ama kız anlattıklarına zerre kadar ilgi göstermemiş, büyülenmişçesine uzun badem biçimi tırnaklı parmaklarıyla bedenini yoklamış ve bu hal Tannhauser'ı dayanılmaz derecede tahrik etmişti. Sorumlu olduğu her iki kadınla da yatmak niyetinde değildi, ama hayatın kısa olduğunu ve her an daha da kısaldığını düşünmüştü. Saklaması mümkün olmayan uyarılmışlığıyla fıçıdan çıkmıştı. Birbirlerinin kollarının atılmışlar, kızı kucağına alıp şu anda yattığı odaya çıkarmıştı.

Bir budalaydı, ama işte burada oturuyordu. Soğuk su zihnini uykudan, şehvetten, İslam'ın nahoş anılarından, içinden çıkamadığı, biriyle evlenmeyi planlarken, başka bir kadını sevme derdinden arındırıp beraklaştırırken, dünyanın hiçbir yerinde rastlanmayacak kadar garip olan durumunu düşündü.

* * *

Ayın 21'indeki o ilk ve sonuçsuz kalan çarpışmadan beri, Tannhauser hiçbir çatışmaya katılmamıştı ve bundan da çok memnundu. Türkler, henüz Borgo'nun çevreyle olan irtibatını kesememişlerdi, çünkü dikkatleri başka yerde, Saint Elmo'daydı ve güneş yükselmeden Kalkara Kapısı'ndan dışarı sızmak büyük bir marifet gerektirmiyordu. Böyle istihkâm alanının ötesindeki sınır bölgelerine, Marsa düzlüğünün gerisindeki tepelerde kamp kurmuş, seyyar levazımat dükkânlarından oluşan Türk ordusunun çarşısına bir afyon tüccarı kılığında sayısız sefer yapmıştı.

Büyük seferlere çıkıldığında hep âdet olduğu üzere, orduyla birlikte denizler aşan bu çarşı yaklaşık yüz elli çadır ve ipek otağdan oluşurdu. Bu çadırlarda çok sayıda tüccar mallarını satar ve zanaatlarını icra ederlerdi. Berberler, kasaplar, cerrahlar, şekerciler, sebzeciler, demirciler, silahçılar, terziler, ayakkabıcılar, eczacılar, koşum imalatçıları, nalbantlar, bakkallar, tekerlekçiler, duvarcılar ve hatta kumandanlar ile beylerin kıyafetlerini ve silahlarını süsleyen mücevherlerin tamirini yapacak kuyumcular vardı. Bu esnaf orduya hizmet ederdi ama bağımsızdı. Osmanlı soyluları bankalara güvenmediklerinden, servetlerini her gittikleri yere taşırlardı. Bu yüzden çarşıda akan para Tannhauser'ı memnun ediyordu.

Çarşının gerisinden, eski İstanbul'dan getirilen gemilerdeki binlerce fırından tatlı kokular geliyordu. Deve ve öküzler sıra halinde Türk ordugâhı ile Sultan'ın donanmasının demirlediği adanın güney kıyısındaki doğal Marsaxlokk Limanı arasında gidip geliyordu. Burada Tannha-

user Osmanlı üstünlüğünün ardında yatan yönetim dehasını gördü. Yüzlerce ikmal gemisinden yüz binlerce kilo arpa, un, pirinç demir, bakır, kurşun, teneke, bal, tereyağı, peksimet, yağ, limon, tuzlanmış balık, sürü sürü koyun ve sığır, odun, kereste, çalı çırpı, çadır eşyaları ile çadırlar, muazzam miktarda barut, kuşatma kafilesinin dört beş ton çeken silahları, asker maaşları olarak ödenecek gümüş ve altın para, kumandanların şerbetleri için buz boşaltılıyordu. Hepsi de gramı gramına tartılmış, büyük bir beceri ve zekâyla hesaplanmıştı.

Tannhauser içinden, keşke Sabato Svi de bu manzarayı görebilseydi, dedi. Bin yılda bin Oracle da işletseler böyle bir maharetin yanına bile yaklaşamazlardı. Tannhauser kendini olağanüstü becerikli ve hatta cüretkâr sayardı, ama Süleyman'ın korkusuzluğunu gösteren bu muazzam ve bereketli manzaranın karşısında kendini cüce gibi hissetti. Bu büyük şans oyununda, bütün dünyanın gözü üzerine çevriliyken, bu kadar canı, bunca onur ve itibarı, bunca kralın diyetini riske atmak, Tannhauser'ın talih üzerine tutuştuğu bahislerin yanında gülünç kaldığı bir çılgınlıktan farksızdı. Süleyman Şah gerçekten de kralların kralıydı. İster büyük, ister küçük olsun, hayata tat veren ve savaşları başlatan, bütün uğraşların üstünde olan ve hiçbir canlının asla karşı koyamayacağı bir kumardı bu.

Süleyman Şah'ın emsalinden cesaret alan Tannhauser atını bu durmak bilmeden akan zarif yeşil giyimli, beyaz türbanlı ve gösterişli palalı selin ortasına doğru sürdü. Altın renkli tüyleri ve Asya kanıyla Burak etrafında hayranlık uyandırdı ve sahte kimliğini tamamlamış oldu.

Kokular, renkler, sesler ve fetih karmaşasına karşın Osmanlı çarklarının şaşmaz bir doğrulukla işlemesi Tannhauser'ın içindeki korları yeniden alevlendirdi. Borgo surlarının gerisinde Malta çoktan Sultan'ın topraklarına katılmıştı. Tüm bunlar, cesaretinin özüne kadar işlemiş bir yaşam (duygu ve sezgi, yürüyüş, konuşma ve gülme) tarzını uyandırdı. Bir zamanlar yaşadığı ve sonra da terk ettiği bir dünyaya dönen her insan gibi kalbinde, en çok da uzun beyaz başlıkları, uzun namlulu tüfekleri ve savaşa hazır halleriyle bir Yeniçeri alayı harekete geçtiğinde tatlı bir sızı hissetti. Fakat bazen yüreğin belirsizlikleri canını sıkıyorsa da, aklının berraklığı yerindeydi. Yeniçeri Ocağı'ndayken bir kuldu, yüzü olmayan ve kocaman bir mabuta methiyeler düzen ve ait olmadığı bir ırk adına kör bir itaatle adam öldüren bir köleydi. Şimdi ise hür bir adamdı. Karışacağı budalalıklar en azından kendi seçimiyle olacaktı.

Osmanlı'da kamu görevlileri ile tüccar sınıfı büyük ölçüde Müslüman yapılmış Hıristiyanlardan oluştuğundan, açık teni ve mavi gözleri hiç şüphe çekmedi. Nemli barut, muskat fiyatları, çeliğin kalitesi, Yeniçerilerin orada burada sabırsızlıkları yüzünden çıkardıkları bitmek bilmez meseleler hakkında geniş bilgi sahibiymiş gibi konuşabildiği ve

namazlara hiç şaşırmadan ayak uydurabildiği için kimse onun kimliğini sorgulamadı. Aslında dilleri çözmek maksadıyla, gelecekteki iyilikleri sağlama almak içinmiş gibi yaparak, altın ve afyon hediyeler dağıttı. Bir seferinde levazım subayları ile tüccarlar üzerinde egemenlik kurmak için güya istemeden kollarındaki Yeniçeri çarkı ya da Zülfikar dövmelerini göstermişti. Bunun üzerine karşısındakilerin saygıdan benizleri solmuş ve konuşma tarzlarını değiştirivermişlerdi. Düşük bir ihtimal de olsa tanınmamak için kamp kurmuş bölüklerle temas kurmaktan kaçınıyordu. Öyle ya da böyle Mustafa'nın askerlerinin harcamaları ve moralleri hakkında çarşıda tüccarların yaptığı tüm dedikodular sayesinde, ordudaki kumandanlardan duyacaklarından daha çok şey öğreniyordu.

Bu yöntemler sayesinde Tannhauser Ada'da şu anda otuz binin üzerinde gazi, bir o kadar işçi taburu, istihkâm subayı, kürekçi ve yedek destek birlikleri bulunduğunu öğrendi. Ayrıca, çeşitli korsan gruplarından ve Kuzey Afrika'daki müttefiklerden en az on bin kişilik takviye birliğinin gelmesi bekleniyordu. Cezayir Valisi Hassem, Berberi sahillerinden altı bin seçme Cezayir askerini gemilere bindirmişti. İskenderiye Valisi Uluç Ali Mısırlı istihkâm subaylarından ve Memluk birliklerinden oluşan bir ordu getirmek üzereydi. "İslam'ın Çekili Kılıcı" Büyük Turgut Reis bir düzine kadırga ve iki bin deneyimli korsanla yoldaydı. Kırk millete, iki büyük dine ve bir düzine kavme mensup savaşçılar ellerinde kılıçları ve kalplerinde nefretle oluk oluk bu Babil kulesine akıyordu. Ancak savaş, bu kadar büyük kalabalıkları böyle şenliğe gider gibi bir araya toplayabilirdi.

Tannhauser'ın topladığı istihbarat, La Valette için öyle büyük değer taşıyordu ki, yanlızca Oliver Starkey'ye ve Tarikat kollarının yedi kıdemli üyesine verilen bir geçiş hakkı kazandırdı. Çıktığı her keşif gezisinden dönüşünde Kalkara Kapısı'ndaki muhafızlara küçük hediyeler (bal, kuzu eti, biber, hindistancevizi, bademli ve üzümlü çörekler) getirmeyi, savaş hakkındaki fikirlerini sormayı ve Türk saflarıyla ilgili birkaç haber çıtlatmayı ihmal etmedi. Böylece kendilerini önemli hissediyor, Tannhauser'a güveniyorlardı ve Tannhauser bir gün bundan faydalanacağını biliyordu. Bu sayede ve savaşçı erkekler birbirlerinin yaptıklarını konuşmaktan başka bir şeyden de pek hoşlanmadıklarından, Tarikat hiyerarşisinin her iki ucunda da namı alıp yürümüştü. 21 mayıs gecesi ilk silahlı çarpışmanın kötü sonucunun ardından, tek başına yaptığı ilk baskından heyecan verici ve başarılı bir darbeyle ve hiç zarar görmeden döndü.

Çarpışmanın ilk kurbanlarının cesetlerinin Grande Terre Plein'de soğuduğu akşam, Mustafa Paşa, Kaptanı Derya Piyale Paşa ve bütün kumandanlarını çağırarak bir savaş meclisi topladı. Mustafa Paşa'nın

muhafızlarından dikkati çekecek kadar yakışıklı, bir Hıristiyan olarak dünyaya gelmiş Makedon bir genç de bu toplantının başından sonuna dek orada hazır bulundu. Toplantı sona erdikten sonra, Tannhauser talihin de yardımıyla bu genç Yunanlı'yla aynı ortamda bulunma şansı elde etti.

Marsa Düzlüğü'nün karanlığında kamp ateşlerinin ışığı titreşiyor, Tannhauser ile delikanlı uzaktan gelen davul zurna seslerini, şair Yeniçerilerin ilahilerini dinliyorlardı. Bıçaklarının ucuna taktıkları yabani sarmısakları ateşte kızarttılar, kökenlerinden, seyahatlerinden ve geride bıraktıkları akrabalarından konuştular. Gelecek çarpışmayı ve Tarikat'ın korkutucu ününü tartıştılar. Bir saat sonra iyi anlaşmanın tereddütlere galip gelmesiyle, Tannhauser delikanlıya sedef kakmalı bir kutu içinde yanında taşıdığı afyon tabletlerinden verdi.

Tannhauser bu tabletleri, Salzburg'da bizzat büyük simyacı Paracelsus'tan öğrenmiş olan Petrus Grubenius'tan öğrenmişti. Aslında, Tannhauser gerçek simya reçetelerini çok iyi kavrayamıyordu, ama kendi tarifi son derece işe yarıyordu. İngiliz Hanı'nın mutfağında saf afyondan haplar yapmış, bir gece narenciye yağı, brendi ve bal karışımında bekletmişti. Ertesi gün üzerlerine bir Venedik parasından yonttuğu incecik altın tozlarını serpmiş ve tabletleri güneşte kurutup sertleştirmişti. Altının tabletlerin etkisine ne katkı yaptığını bilmiyordu, ama tabletlere ister ateşin, ister güneşin ışığında olsun baştan çıkarıcı bir cazibe veriyor, tabletleri övmesine büyük katkı sağlıyordu. Avcunda sarı pırıltılar çıkran tableti delikanlıya gösterdi.

"Sonsuzlukta hiç acı yoktur" dedi.

Makedonun gözlerinden bu parçayı ve daha fazlasını bildiği anlaşılıyordu.

Tannhauser, "Orada ne korku, ne hiddet, ne arzu ne de irade vardır" diye devam etti, "çünkü sonsuzlukta bütün insanlar, bir damla suyun engin mavi bir denize karıştığı gibi İlahi Zekâ'ya karışırlar. Böylece özgürleşir ve böylece bütünü oluşturur ve böylece asıla ve her şeyin kaynağına döneriz."

Siyah ve altın renkli hapı, kutsanmış ekmekmiş gibi Makedon'un avucuna bıraktı.

"Bu haplar, ölümsüzlük hapları, o doğaüstü âleme bir pencere açar. Bizi bekleyen sonsuz huzurda, ölümlülüğümüzün prangalarından kurtulmuş saf ruh olarak var olabilmenin, nasıl bir şey olduğunu bir an için gösterir."

Delikanlının yumuşamak üzere olmasıyla baştan çıkan Tannhauser, ağzına bir tablet atmış gibi yaptı ve delikanlı kendi elindekini yuttu. Adı Nikodemus'tu ve on sekiz yaşındaydı. Tannhauser ona bağdaş kurup etrafında oturdukları ateşe bakmasını söyledi ve Nikodemus dediğini yaptı. Konuşmadan oturarak bir saat daha geçirdiler. Tannhauser

ateşi beslerken, Nikodemus tabletin gizemli büyüsüne kapıldı. Delikanlının içinden gelen bir tempoyla öne arkaya sallandığını görünce Tannhauser ateşi işaret etti.

"Rüzgârla alevin raksında, odunun ısıya, ışığa ve sonunda küle dönüşmesinde, yalnızca kendi yaşamlarımızın değil, bir gün bütün evrenin dibine çökeceği keşmekeşin bir resmini ya da eskilerin dediği gibi bir mikrokozmos görürüz."

Nikodemus, karşısında gerçekten büyük bir bilge varmış gibi ona baktı.

Tannhauser, "Anlıyorsun" dedi, ama anlayıp anlamamasının hiç önemi olmadığını da biliyordu. Nikodemus evet, der gibi başını salladı. Gözleri ateşte parladı. Gözbebekleri topluiğne başı kadar küçülmüştü. Yuvalarında yağlı mermer parçaları gibi parlıyordu. "İyi" dedi Tannhauser. "Şimdi ateşin sönüşünü seyredelim ve başımıza gelecek tehlikeler için ondan cesaret alalım."

Ateşi seyrettiler. Ve ateş sonunda yakut korlara dönüştü ve yerde şeytani bir yaratığın çıkarılmış kalbi gibi gecenin karanlığında attı. Artık Nikodemus tüm kederlerin sürülüp uzaklaştırıldığı o yerdeydi. Sessiz ve kendinden geçmiş halde Tannhauser onu Burak'ın sırtına bindirdi ve Borgo'ya kaçırdı.

Bors uzun bir süredir Tannhauser'ın dönüşü bekleyerek nöbet tutmuştu ve ikisinin Kalkara Kapısı'na yaklaşırken vurulmamalarını sağlama almıştı. Tannhauser, delikanlıyı şehrin dar sokaklarından ve Sant' Angelo Kalesi'ne giden tahta köprüden geçirirken bu yolculuk Nikodemus için tuhaf bir yeniden doğuş ve dönüşüm oldu. Şehir haçlarla, ikonalarla ve çoğu tütsüler ve adak mumlarının dumanıyla kaplı mabetlerle doluydu. Nikodemus her birinin önünden geçerken istavroz çıkarmaya başladı. Sokağın yan taraflarında duran ve Üstadı Azam'ın odasına giden labirentte meşaleler tutarak eşlik eden şövalyelerin acımasız yüzleri ve dindar havaları, tıpkı her cübbenin üzerinde görülen haç gibi delikanlının titremesine ve içinin korkuyla dolmasına neden oldu. Vakit geceyarısını geçmiş olmasına rağmen, La Valette destekçileriyle görüşüyordu. Onu görür görmez Makedonyalı, sanki yaşayan bir azizin ayaklarının dibindeymiş gibi, dizlerinin üzerine düştü, Rab İsa Mesih'e olan sevgisini itiraf etmeye ve Tanrı'nın Kuzusu'nun sürüsüne geri gönebilmek için yeniden vaftiz edilmek için yalvarmaya başladı.

La Valette, delikanlının adının Nikodemus olduğunu öğrenince, tek kaşı havaya kalktı. Şövalyeler birbirlerine bir şeyler mırıldandılar, çünkü Yuhanna İncili'nde gerçekten Vaftizci Yahya'yla bizzat konuşmuş olan ve bu adı taşıyan önemli bir kişi vardı. Tannhauser bunu önemsiz buldu, ne de olsa kendi de dahil burada bulunan her adamın adı İncil'de geçiyordu. Şövelyeler bunu Tanrı'nın lütfunun bir işareti olarak kabul ettiler ve

Nikodemus'a memnuniyetle hemen rahiplerin çağrılacağını ve ruhunun memnuniyetle kutsanacağını söylediler. Bunun üzerine Nikodemus onlara Türklerin savaş meclisinde neler konuşulduğunu anlattı.

Kastilya Burcu'nun önünde geri püskürtüldükten sonra, Mustafa Paşa'nın ordugâhında sert bölünmeler olmuştu. Bu Tannhauser'ı hiç şaşırtmadı. Eğer Türklerin bir zayıf yönleri varsa o da seferdeki ordunun, başlarında bizzat Sultan yoksa, kumandanların gizli saklı kıskançlıklarından, rekabetlerinden ve entrikalarından mustarip olmasıydı. Mustafa Paşa, L'Isola ve Borgo'yu kuşatmadan önce La Valette'in süvarilerini yerleştirdiği kuzeydeki Mdina şehrinin ele geçirilmesinden yanaydı. Fakat Piyale Paşa donanmasının Gregale rüzgârlarına maruz kaldığı yanılgısına düşerek, şu anda bulunduğu Marsaxlokk Limanı'nda güvende olmadığı konusunda ısrar etmişti.

Piyale Paşa, Oran'ın, Minorca'nın ve Cerbe'nin fatihiydi. Süleyman Şah'ın torunuyla evliydi ve Sultan'ın gözdesiydi. Ve Piyale Paşa seferin ilk adımı olarak Saint Elmo Kalesi'nin düşürülmesini ileri sürmüştü. Bu adım Türk donanması için Marsamxett'e güvenli ve kısa yoldan geçiş sağlayacaktı. Dahası kalenin ele geçirilmesi, Sant' Angelo ile Borgo'yu Büyük Liman'dan top ateşine tutmalarına da imkân verecekti. Türklerin başmühendisleri küçük kalenin zayıf olduğunu ve bir haftadan az bir sürede düşeceğini iddia ediyordu. Savaş meclisi bir sonraki saldırının Saint Elmo Kalesi'ne odaklanmasına karar vermişti.

Nikodemus'un anlattıkları dehşet yarattı. Saint Elmo'ya yerleştirilmiş sekiz yüz kadar adamları vardı. Bunların üçte biri eğitimli askerlerden ve La Valette'in emrinde olan şövalyelerden oluşuyordu. Tartışmalar kalenin tahliye edilmesi ve sonra da yıkılmasına kadar vardı. Onur uğruna, kemik bir birlikle sembolik bir direniş yapılabilirdi. Kale derhal sağlamlaştırılabilirdi, ama kalenin düşmesi söz konusu bile olamazdı.

La Valette, Tannhauser'a döndü. "Yüzbaşı Tannhauser, siz ne diyorsunuz?"

Tannhauser burnunu çekti. "Adamlarınızın elinden gelenin en iyisi bir haftalık direniş mi?"

Yüksek rütbelilerin bazıları bozulup öfkelendiler, ama La Valette onları susturdu.

Tannhauser devam etti. "Eğer öyleyse, hemen onları tahliye edin. Bu yalnızca Mustafa'ya gazilerinin kanını coşturacağı bir zafer kazandırır. Mantıklı olmak istiyorsanız bundan kaçınırsınız."

La Valette kendi düşünceleri dile getirilmiş gibi başını salladı. "Öyleyse söyleyin bana, kaç günlük bir direniş zaferlerini bir aşağılanmaya dönüştürür?"

"Onlar asla aşağılanacak kadar alçalmazlar. Yılgınlık sizin için yeterli olur mu?"

"O da işimizi görür."

Tannhauser düşündü. Diğer birçok müsrifliklerinin yanında savaş, matematik, kâhinlik ve zihin okuma hünerlerinin en üst seviyeye çıkmasını gerektiriyordu. Zaman, mühimmat, asker, moral, cesetler. Savaş ancak şiddet ve korkunun nihayetsiz ve bulanık sularından el yordamıyla ve cesaretle geçerek üstesinden gelinebilecek bir cebirdi.

Tannhauser imkânsız gözüyle baktığı bir hedef seçti. "Üç hafta."

La Valette dudaklarını büzdü. Gözlerini ona diken Tannhauser, La Valette'in cesaretinin Rodos Kuşatması da dahil nerelere varabildiğini hatırladı. Bundan kırk yıl sonra bile Yeniçeriler arasında Rodos'ta yaşanan ilkel vahşet bir efsane olarak kalacaktı. Rodos'ta Tarikat'tan geriye kalan ve açlıktan ölmek üzere olan şövalyelerin kardaki deliklerden tek gıdası insan kanı olan iblisler gibi çıktıklarını duymuştu. La Valette yalnızca kendisinin gördüğü cehennemi bir sahneyi inceledi ve gözlerini yere eğdi.

"Yirmi bir gün sürecek" dedi.

Bu kendini beğenmiş iddiaya karşı itirazlar yükselmeden Le Mas atıldı, "Ekselansları adamlarım ve ben vaadinizi gerçekleştirmeniz için her şeyi yapmaya, Onur Görevi'ne hazırız."

Onur Görevi, kesin ölüm demekti ve Tannhauser boğazının sıkıştığını hissetti. Oracle'da curcunalı geceler geçirdiği Le Mas'ı severdi. Diğer kolların komutanları gönüllü olmak için birbirleriyle yarışırken, Tannhauser içinde aniden yükselen onlara katılma dürtüsünü bastırdı. Bu adamlarla düşüp kalkmak tehlikeliydi.

"Türklerin kuşatma hazırlıklarını gördüm" dedi Tannhauser. "Muazzam."

Kendini feda etmek isteyenler korosunun sesi kesildi.

" Otuz beş kiloluk bir düzine top, yaklaşık yüz kırk kiloluk taş gülleler fırlatabilen pirinç toplar, yirmi kadar da kırk kiloluk top. Ve Turgut Reis kendi kuşatma topunu getirecek."

Le Mas, "Turgut'un gelmesi mi bekleniyor?" diye sordu.

"Her an gelebilir."

Le Mas, La Valette'e döndü. "O zaman, talebimi tekrar ediyorum. Ölüm görevi talep ediyorum."

Tannhauser, "Saint Elmo'yu yerle bir ederler" dedi.

La Valette, "Tanrı'nın yardımıyla Saint Elmo enkaz haline gelene dek savunulacak" dedi.

"Öyleyse sizi vazgeçirmek için hiç uğraşmayayım" dedi Tannhauser. "Ama Osmanlılar kılıçla olduğu kadar kazmayla da savaşırlar. Siz de öyle yapmalısınız. Borgo sandığınızdan daha zayıf."

La Valette sıkıntısını gizlemeyi başardı. "Nasıl?"

Tannhauser masanın üzerine yayılmış haritayı işaret etti. "İzin verir misiniz?"

La Valette başını salladı. Komutanlar masanın başına toplandılar. Tannhauser parmağını ana sur hattının üzerinden geçirdi. "Kum taşından yapılmış, değil mi? Kesme taşların üzeri molozla sıvanmış."

La Valette başını sallayarak doğruladı.

Tannhauser, "Osmanlılar bilimsel bir sistem kullanırlar" diye devam etti. "Kaplamayı kırmak için dönüşümlü olarak demir, mermer ve taş gülleler kullanırlar. Bu duvarlar çok büyük, ama yıkılacaklar. Memluklar geldiğinde, bu kale burçları hendeğe rağmen kazılacak. Mustafa emir verse mühendisleri ta Mısır'a kadar tünel kazarlar."

"Bu zaten beklediğimiz bir şey" dedi La Valette.

"Eğer Saint Elmo size gerçekten bu kadar zaman kazandırabilirse, bu zamanı kaleyi yeniden yaparak değerlendirmelisiniz. Yer altında çürüyen binlerce köleniz var. Burada, Kastilya garnizonunda ikinci bir sur..."

Tannhauser'ın parmağı haritada yeni bir hat çizerken başlar öne doğru uzatıldı.

"Tepelerden görülmeyen, şuralarda ve şuralarda silah pencereleri açılacak ikinci bir duvar, ilk duvarı aştıklarında morallerini bozacaktır."

"Neden Kastilya?" diye sordu La Valette.

"Kibir" dedi Tannhauser. "Mustafa dünkü yenilgi yüzünden çok sinirli. Çok hiddetli. Ve Türklerin öfkesi Frenklerinkine hiç benzemez. Dahası, Kastilya'ya saldırırsa, sağ kanadını San Salvatore'deki toplarıyla koruyabilir. Ayrıca, düzlüğün kazmak için en dar yeri burası." Saint Michel kalesini gösterdi. "Eğer aynı anda L'Isola'ya da saldırırsa ki ben olsam öyle yapardım, sizin garnizon surlarının her iki tarafına da yayılacaktır. Biri ya da diğeri yarılıp açılırsa, her şey kesinlikle biter."

La Valette, Tannhauser'ın aralarına katılmasının beklentilerinin çok üstünde yararlı olduğunu ima etmek ister gibi Starkey'e baktı. Sonra deniz grisi gözlerini Tannhauser'a çevirdi. Bunlar Tannhauser'ın gördüğü en soğuk gözlerdi. Ludovico Ludovici'nin gözlerinde bile daha insanı andırır bir bakış vardı. En azından onun gözleri aşkı biliyordu. La Valette'in kendisi hakkında tıpatıp aynı şeyleri düşündüğüne dair rahatsız edici bir izlenime kapıldı. Gözlerini kırpıştırdı ve haritaya döndü. Parmağını Borgo'nun üzerine vurdu.

"Bu sokaklar, burası, burası, burası. Daha çok duvar gerek. Huni biçiminde duvarlar. Ateş alanı açmak için şu binaları yıkacağız ve geldikleri zaman onları yeniden dağıtacağız."

Le Mas, "Savaş daha başlamadı" dedi. "Ama siz şimdiden kâfirleri içimize kadar soktunuz."

"Mustafa buna kesin gözüyle bakıyor."

La Valette, "Yüzbaşı Tannhauser haklı" dedi. "Bu plan insanların kendilerini neyin beklediğini anlamalarını sağlayacak."

Kastilyalı sıska Zanoguerra söze karıştı. "Yüzbaşı, rütbesiz askerleri-

miz Yeniçerilerin şeytan gibi olduklarından bahsediyorlar. Bu hurafeyi ortadan kaldırmak için ne yapmamızı önerirsiniz?"

"Hurafe mi?" Tannhauser bozulmuştu. "Yeniçeriler de sizler gibi Tanrı'nın kullarıdır ve sizlerden hiçbir farkları yoktur." Alaycı gülüşleri görmezden geldi, nasılsa yakında kendileri gözleriyle göreceklerdi. "Ama silahları hafiftir ve Mustafa onların canlarını boşa harcayacak. Bu da onun zaafı. O bir İsfendiyaroğlu'dur. Peygamber Hazreti Muhammed'in sancaktarı Bin Velid'in soyundan gelir. Hiçbir şeyden korkmaz, ancak korkutur. Bütün savaş sanatlarında ve özellikle de kuşatmada ustadır. Ama aşırı sert mizaçlıdır. Kendini beğenmiştir. Kibirlidir. Kibrini kırın. Adamlarınızı idareli kullanın." La Valette'e baktı. Bunları Üstadı Azam'ı eleştirmek için söylememişti, ama aklındakileri söylemedikçe onlara faydalı olamazdı. "Dün Provence Kapısı'nın önündeki saldırı ziyankârlık ve ihtiyatsızlıktı."

Zanoguerra, "Bir adamımıza karşılık on adam boğazladık" dedi.

Tannhauser itiraz etti. "Bire on kayıp vermeyi kaldıracak durumda değilsiniz. Ama Mustafa bu kayıpları kaldırabilir. Kaldıracaktır da. Cesaret gösterileri sonunuzu getirir. Bırakın Yeniçeriler cüretkârlıklarını göstersinler. Kalabalık olsalar da sonuçta onlar da insan. Boş yere harcanmaktan usanacaklar. Kötü yemeklerden, kirli sulardan ve aşırı sıcaktan bıkacaklar. Allah'a olan inançlarını yavaş yavaş yıkın. Mustafa'nın kibrini kırın." La Valette'e baktı. "Ama Türklerin kalbini kıracaksanız ki şimdiye kadar bildiğim kadarıyla bunu kimse yapamadı, kendi kalbinizi had safhada sağlamlaştırmak zorundasınız."

La Valette, "Bir Türk gibi düşündüğünüzü söylesem, alınmazsınız, değil mi?" dedi.

"Tam aksine" dedi Tannhauser. "Onlar size en aşağılık barbar gözüyle bakıyorlar."

La Valette'in bu cevap karşısında gururu hiç bu kadar okşanmamış gibi gülünce odadaki herkes hayretler içinde kaldı. Tam o anda Nikodemus, bir süredir gözünü ayırmadığı duvarda asılı haçın önünde bayılarak yere yığıldı.

Tannhauser hemen yanına gidip çömeldi ve delikanlıyı sırtüstü çevirdi. Ölümsüzlük tabletlerinin adları kadar iyi olmadıklarını biliyordu. Bazıları daldıkları sonsuz rüyadan hiç uyanamıyorlardı. Ama Nikodemus düzgün soluk alıp veriyordu ve dudaklarında da bir tebessüm vardı. Tannhauser bir dahaki sefere afyonu daha cimri kullanmaya karar verdi. Delikanlının başına toplanan şövalyelerin afyon sarhoşu olduğundan haberleri yoktu. Nikodemus'un baygınlığını dine dönüşünün büyük sevincine yordular. Tannhauser da onlara işin aslını söylemedi. Le Mas'ın yardımıyla delikanlıyı yerden kaldırdı ve omzuna aldı.

"Tekrar konuşacağız" dedi La Valette.

Nikodemus ağır olduğundan, Tannhauser öne doğru sendeleyerek

onu hana kadar taşıdı. Ertesi sabah birkaç tokat atarak uyandırdu, ama hâlâ aşırı sevinçliydi. Nikodemus San Lorenzo Kilisesi'nde vaftiz edildi ve İslam ruhundan sonsuza dek çıkmış oldu.

Hâlâ tuzlu su dolu fıçıda oturan Tannhauser'ın burnuna açık kapıdan süzülen odun dumanı ile kahve kokusu geldi. Çarşıdan bakır bir cezve, İzmit işi incecik fincanları olan bir kahve takımı ile iki torba kavrulmuş kahve almıştı. Nikodemus'un usulüne göre kahve pişirmeyi bildiğinden kuşkusu yoktu. Tannhauser'a bir sihirbazmış gibi büyük bir saygı gösteren delikanlı da artık handa kalıyordu. Ne yazık ki iki kadın da yemek yapmakta beceriksiz oldukları için Tannhauser'a kahvaltı hazırlama onurunu o üstlenmişti.

Tannhauser serinlemiş ve canlanmış halde fıçıdan çıktı. Giyinmeden önce havanın bedenini kurutmasını bekledi. Koyun böbreği, keçi peyniri, kızarmış ekmekten oluşan kahvaltısını ederken, içinden çıkılmaz bir hal alan kontesin oğlu meselesini düşündü. Neredeyse üç haftadır adadaydılar. Çocuk buradaysa bile onu bulamamışlardı. Adını bile öğrenememişlerdi. Borgo kiliselerinin vaftiz kayıtlarından hiçbir şey çıkmamıştı. Üstelik adanın uzak noktalarındaki kiliselerin rahiplerinin Türklerden kaçarken yanlarında getirdikleri kütük defterlerine bile bakmışlardı. Tannhauser sur dışına yaptığı seferlerde bunların haricinde yedi kiliseyi daha araştırmıştı. Mihrap altlarına gömülmüş beş defter daha bulmuştu, ama hiç birinden bir ipucu elde edememişti.

Müzik, güller ve Carla'nın memelerinin arasındaki çizgiden sarhoş olup ilham alarak bulduğu bu yöntemin, çocuğu bulmak için Malta'ya gelme fikri kadar saçma olduğu ortaya çıkmıştı. Bir kadını etkileme hevesi, sağduyu sahibi bir sürü erkeğin felakete sürüklenmesine yol açmıştı. Cennete giden yola dizilmiş aptalların en sonuncusu olduğunu bilmek çok küçük bir teselliydi.

Şehirde yüzlerce oğlan çocuğu vardı. Aralarından on iki yıl önce Azizler Günü doğmuş olan bir piçi bulmak kolay iş değildi. Birden aklına böyle terk edilmiş bir çocuğun doğum gününü bile bilmeyeceği geldi. Böyle huysuzca bir gururun yaygın olduğu, özellikle de dindarlıkla ilgili ünlerinin şövalyerce sıkı sıkıya korunduğu bir toplumda, gayri meşruluk oldukça nazik bir konuydu. Bin yıldır Roma Kilisesi bekâr hizmetkârlarının oldukça sık görülen cinsel suçlarını örtbas etmekte büyük bir maharet kazanmıştı.

Carla onu görür görmez tanıyacağını iddia ediyordu. Öyle olsa bile, demek daha oğlunu görmemişti. Tannhauser Carla'yı ya da Ludovico'yu andıran her kirli suratı araştırmıştı. Bir gün tıpkı birbirine benzeyen en az altı çocuk bulacak, ertesi gün aynı çocuklar avanaklığıyla alay edeceklerdi. Hatta içlerinde kendi tohumunun meyvesi olma ihtimali taşıyan oğlanlar bile görmüştü. Ve tabii çocuğun hâlâ adada oldu-

ğunu varsayıyorlardı. Uzun süre önce ölmüş, şu anda Libya'da bir umumhanede ya da bir kardinalin yatağında bir oğlancıya hizmet veriyor da olabilirdi. Tannhauser Carla'ya surların dışında ücra bir mezarlıkta çocuğun mezar taşını bulduğunu söylemeyi bile düşünmüştü. Bu kadar belirsiz bir hayal için ne kadar üzülebilirdi ki? Bakışlarını gölgeleyecek yenilgi kadar acı vermezdi, ama gözlerinin ışıltısını bir yalanla söndürmek istemiyordu. Carla hayatını, hiç direnmeden teslim olduğu, güçlülerin başarısızlıklarına bir mazeret bulmaya ya da affetmeye razı olmadıkları bir masal olarak görüyor gibiydi. Oğlunu aramak Carla'nın son savaşıydı. Kaybederse eğer, kadının bir daha asla yeniden mücadele etme cesareti bulamayacağından korkuyordu ve bunu görmek istemiyordu.

Koca bir böbrek parçasını şarapla midesine indirdi. Geceyarısı yapılan görüşmeden döndükten sonra elbisesinin düğmeleriyle uğraşırken Amparo'dan ilham aldığı yeni bir aldatmaca tasarlıyordu. Şehirdeki kalabalık yetim güruhu arasından birini alacak ve oğlu olduğunu söyleyecekti. Amparo limanda böyle bir sokak çocuğuyla arkadaşlık etmiş ve Tannhauser'ı bu çocukla tanıştırmak istemişti. Böyle bir çocuğun güvenini kazanmak, bu hile için eğitmek, doğru doğum gününü söylettmek ve kilise kayıtlarında yapılacak küçük bir oynamayla bu hileye geçerlilik kazandırmak hiç de zor olmazdı. Herkes mutlu olur ve bu delilik ve ölüm dolu adadan hemen kaçabilirlerdi.

Tabağındaki son lokmaya dalıp gittiğini fark etti. Birden midesi bulandı. Onur gaddar bir lanetti. İnsan her türlü ahlaksıztan çok, onuru yüzünden mahvoluyordu. Kadınlara beslenen aşk ve saygı daha da beterdi, mükellef bir kahvaltıyı berbat edebiliyordu. Nikodemus'a işaret edip kahve istedi. Bu faydalı içeceği yudumladı ve keyfinin yerine gelmesini bekledi. Henüz adanın resmi başkenti Mdina'ya gitmemişti. La Valette ünlü Malta casusları aracılığıyla oradaki garnizonla irtibat halindeydi, ama Mdina'ya gitmek tehlikeliydi. Ama çocuk Mdina'da doğmuştu ve oraya gitmek zorundaydı. Bu yolculuktan da bir sonuç elde edemezse, araştırmalarının sona erdiğine Carla'yı ikna etmeye çalışacaktı.

İki eliyle yüzünü ovuşturdu. Şu anda tek isteği yatağa, Amparo'nun kollarının arasına dönmekti, ama onu bu güçlüklerin içine atan da buna benzer arzular olmuştu. Carla onu Malta'ya götürmesini istemiş, o da bunu ve hatta daha fazlasını yapmıştı. Kadının yanaklarının kızarmasına neden olmuştu. Ona maceranın tadını öğretmişti. Yenilmişlerdi, ama onurlarıyla yenilmişlerdi. Kurtların inine kuzuları sokmuştu ve bu vicdanında ağır bir yüktü. Şimdi onları kurtların ininden çıkarmak zorundaydı. Onunla evlenerek unvanını vermekten vazgeçer miydi? Anlaşma yaparken bu durumu açıkça belirtmeyi ihmal etmişti. Güzel bir çift meme karşısında aptallaştığının bundan iyi kanıtı olamazdı. Carla'yı çok seviyordu, şu ana kadar kendine bile itiraf etmekten kaçındı-

ğından da çok seviyordu. Bir erkek, karısı için çok daha kötüsünü bile yapabilirdi. Ama Amparo'nun cazibesine kapılarak suları iyice bulandırmıştı. İnkâr etmek faydasızdı, bu Carla'yı derinden yaralamıştı. Bir el sanki midesini sıktı. Keşke kontes biraz daha açık fikirli olsaydı. Keşke bahçede onu öpmeye çalışıp her şeyi yüzüne gözüne bulaştırmasaydı. Aslında o gün bunu tiksinti olarak anlamış ve şaşırmamıştı. Peki ya bir saat öne Amparo'nun uyumasını seyrederken hissettiği o güçlü duydu neydi?

Lanet olsun! Görünmez zincirlere vurulmuştu. Acımasız bir elden çıkmış aletlerle ruhuna işkence yapılıyordu. Kurnaz bir erkek daha fazla patırtı çıkmadan hemen buradan gitmenin bir yolunu bulurdu. Ama o kurnaz değildi, ya da değilmiş gibi görünüyordu. Bu faydasız düşüncelere derin bir iç çekişle son verdi.

Nikodemus, "Sıkıntılısınız, efendim" dedi.

Tannhauser homurdandı ve ellerini yüzünden çekti. Esmer çarpıcı yüz hatlarının kusursuz orantısı ve uyumuyla Makedonyalı'nın çok göz alıcı bir görünümü vardı. Siyah uzun kirpikli gözleri Ayasofya'nın duvarlarındaki ikonaların bozulmuş masumiyetiyle dünyaya bakıyordu. Belki de oğlanı Mustafa Paşa'nın özel muhafızlığına terfi ettiren de bu özellikleriydi, çünkü yaşlı adam karşısındaki genç yüzlerin aynasında güven buluyordu. Birlikteyken Türkçe konuşuyorlardı.

"Kolayca kendi içime kapanıp düşüncelere dalıyorum" dedi Tannhauser. "Sen sakın böyle bir alışkanlık edinme."

"Siz beni İsa'ya geri döndürdünüz" dedi Nikodemus. Gözleri gençliğinin verdiği idealistlikle parlıyordu. "Hayatım sizindir."

Tannhauser gülümsedi. "Ben dindar bir adam değilim."

"Ama her şeyin özünü dindar bir adam gibi görebiliyorsunuz."

Tannhauser aksini iddia etmekte bir yarar göremedi. Temeli ne olursa olsun, sadakat değerli bir maldı. Nikodemus güneşten yanmış adaleli kolunu göstermek için gömleğini yukarı sıyırdı. Kolunun alt kısmında üzeri işlemeli altın bir halka takılıydı. Halkayı çıkardı ve ona doğru uzattı.

"Lütfen" dedi, "bunu kabul edin. Sıkıntınızı giderir."

Tannhauser bilekliği inceledi. Bu alt kısmı açık, ağır, yaklaşık iki yüz gram ağırlığında erkek için yapılmış bir süs eşyasıydı. Madenin renginde gelişigüzel farklılıklar vardı, işçiliği de çok iyi değildi. Yapan ustanın çekiç izleri görünüyordu, simetrisinde de kusurlar vardı. Ama her şeye rağmen şahane bir şeydi. Tam ortada inceliyor, iki ucunda iki buçuk santim genişliğine ulaşıyordu. Üzerine kükreyen aslan başları işlenmişti. Halkayı ışığa tuttu ve içine Arapça harflerle bir şey yazılı olduğunu gördü. Yüksek sesle okudu:

"*Malta'ya servet ya da şeref için değil ruhumu kurtarmak için geldim.*"

Nikodemus'a baktı. Bunu kimin ve ne amaçla delikanlıya verdiğini merak etmişti, ama yanıtını duymak istediğinden de emin değildi. Bileğine taktı. Tarifi güç bir sıcaklığın göğsüne doğru aktığını hissetti. Belki de içindeki yazı bilekliğe doğaüstü bir güç veriyordu.

"Bunu her şeyimden kıymetli bileceğim" dedi. Kolunu yukarı kaldırdı. Bileklik donuk bir ışıltıyla parladı. "Gözle görülmeyen bir gücü var."

Nikodemus evet der gibi ciddiyetle başını salladı.

Tannhauser, "Süleyman Han tahta çıkmadan önce kuyumculuk eğitimi almış."

Nikodemus, "Evet" dedi. "Ben de." Tannhauser ona baktı. "En azından beş yıl çıraklık yaptım. Ama loncaya kabul edilmedim."

Bileklikteki kusurların nedeni şimdi anlaşılmıştı. "Demek bunu sen yaptın."

Nikodemus yine başını salladı. "Kırk dokuz altın liradan." Bu paralar, asla satılmaması gereken bir şeyin ödemesiymiş gibi söylemişti.

"Ve adi bir şeyi bir güzelliğe dönüştürdün" dedi Tannhauser. "Bundan daha büyük bir sihir yok."

Makedonyalı'nın yüzünü hüznün gölgesi kapladı.

Tannhauser gülümsedi. "Gel, sana bir sarılayım."

Nikodemus ona doğru bir adım attı. Tannhauser delikanlığı bağrına bastı. "Şimdi git ve Bors'u çukurundan kaldır." Oğlanı bıraktı. "Ve ben yokken hanımlara lezzetli bir şeyler pişir. Kuş kadar yiyorlar." Nikodemus gitmek üzere arkasını döndü. Tannhauser onu durdurdu. "Nikodemus. Sıkıntımı giderdin"

Delikanlının yüzü geniş bir gülümsemeyle aydınlandı. Eğilip selam verdikten sonra çıktı. Tannhauser kapıya gitti, güneş ışığı bileklikten yansıdı. Ancak altın, altın gibi görünür ve altın gibi hissettirirdi. Altından başka her şey aldatmaya eğilimliydi ki erkekler bu yüzden altını severdi. Bir düzine patlama sesi hana kadar ulaşırken, çizmelerinin tabanında bir sarsıntı hissetti. Sciberras Dağı'nın yamaçlarından top ateşi başlamıştı. Saint Elmo kalesi için bir gün daha başlıyordu.

8 haziran 1565, cuma

Piazza Hastanesi, Sant'Angelo Kalesi

Bors, kaçırdığı kahvaltısını, şehri yürüyerek geçerken kurt gibi midesine indirdiği ekmek ve peynirle, kana kana içtiği şarapla telafi etti.

Mattias, "Kadınlar beni deli ediyor" dedi.

Bors şaşırmış gibi yaptı. "Genç ve güzel bakireler bu sefer ne yaptı?"

Mattias yanaklarını şişirdi. "Nefes almalarının dışında bir şey yapmalarına gerek var mı?" Kendisinden daha kudretli ve kurnaz güçlerin kurbanı olmuş gibi ellerini açtı. "Birine sahibim, ama öbürünü de istiyorum."

"Kontesi mi? Ben senin için fazla kendini beğenmiş bir tip olduğunu düşünmüştüm."

"Farkına olmadan beni büyüledi."

"Kollarına atıldığında çok sıcak bir karşılama bulacağını söylemeliyim, tabii en yakın arkadaşını becermeyi ve kendini küçük düşürmeyi bırakırsan. Kadının halinden oğlunun doğumundan beri hiç taciz edilmediği anlaşılıyor. Tabii kadınlar böyle meseleleri saklamakta bizden çok daha becerikliler."

"Keşke bu yalnızca şehvetle ilgili bir mesele olsaydı. Ama ben ikisine de muhabbet duyuyorum."

"Orada dur bakalım" dedi Bors. "Aşk en iyi gününde bile dönek pezevengin tekidir."

"Ben âşık oldum demedim."

"Öyleyse bir iğnenin ucunda kaç meleğin dans edebileceğini konuşalım."

"Devam et."

Bors, "Savaşta aşk bulaşıcı bir hastalık haline gelir" diye açıklamaya başladı. "Birbirlerinden nefret eden rakipler kardeş olur, güdülen kinler dostluğa dönüşür, yedi kat yabancılar birbirlerini bağırlarına basar. La Valette'e bir bak. Bahse girerim, altı ay önce sırtına saplanmış bir bıçak görselerdi, bütün İspanyol ve İtalyan şövalyeleri, keyiflerinden dans ederlerdi. En azından ben öyle duydum. Ama adam şimdi suyun üzerinde yürüyor. Peki, neden?" Sözlerine heyecan katmak için durdu. "Çünkü savaş arabasını çeken at aşktır. Yoksa ilk seferinden sonra bir

daha savaşır mıydık? Kadınlara ve savaşa gelince, insan ruhuna onların teninden daha yumuşak, erdemlerinden daha aydınlık ve inceliklerinden daha hoş gelen bir şey yoktur." Mattias'ın gözlerinin içine baktı. "Ve içine düşeceğin hiçbir çukur bacaklarının arasındakinden derin olamaz."

Mattias bir süre sesini çıkarmadan bu söylediklerini düşündü ve Bors'u sevindirdi, çünkü her zaman Mattias'ın verecek bir karşılığı olurdu. Sonunda, "Tavsiyen nedir?" diye sordu.

"Tavsiye mi?" Bors'un ağzından kısa bir kahkaha kaçıverdi. "Galley Körfezi'nde hararetle tavsiye edebileceğim bir fahişe var, ama tartıda en az benim kadar çeker. Onu çıplak görmek bile başlı başına unutulmaz bir manzara."

"Ben sana ciddi bir soru sordum."

"Ben de aynı ciddiyetle cevap verdim. Burada oynanması gereken tek oyun sağ kalmak. Âşık olmak ya da şehvete kapılmaksa tehlikeli bir sakatlıkla oyuna çıkmak demektir." Omuz silkti. "Ama nefesimi boşa tüketiyorum, çünkü başıboş ve kuralsız bir oyun, oyun değildir, en azından senin gibiler için. Öyleyse benim tavsiyem şu olacak: ikisini de becer, bırak Şeytan hakkını alsın. Bunların ne demek olduğunu her şey olup bitene kadar anlamayacaksın. Belki o zaman bile anlamayacaksın."

Kutsal Hastane'nin önündeki meydana girerken Mattias kara kara düşünüyordu. Peder Lazaro'nun binadan dışarı çıktığını ve merdivenlerden indiğini görünce tavırları değişti.

Mattias, "Dur biraz" dedi. "Şuna söyleyecek iki çift lafım var."

Lazaro'ya eğilerek selam verdi. Peder ihtiyatla başını eğerek selamını aldı.

"Peder Lazaro, ben sabık Messinalı Mattias Tannhauser. Kabalık olarak görmeyeceğinizi umuyorum, ama sizden bir iyilik rica edeceğim. Sizin de bildiğiniz gibi, Leydi Carla yaralıları teselli etmeyi çok istiyor, ancak her türlü yardım teklifi reddedildi. Sizinle bu konuda bir anlaşmaya varabileceğimizi düşündüm."

"Hastaların bakımı Tarikat'ın en kutsal görevlerinden biridir ve üzerinde pazarlık yapılacak bir konu değildir" dedi Lazaro. "Ancak gerekli becerilere sahip olanlar bu işi yapabilir."

"Bir adamın elini tutup, kulağına ümit verecek birkaç söz fısıldamak için hangi becerilere sahip olmak gerekiyor acaba?"

"O bir kadın."

"Bütün iksirlerinizi bir araya getirseniz bile, bir erkeğe kadın sesinden daha iyi bir yaşama nedeni veremezsiniz."

Lazaro, "Bizim adamlarımız, dualar ve Tanrı'nın yardımı sayesinde yaşayacaklar" dedi.

"Demek ki kontesi size Tanrı gönderdi. Ömrünün yarısını dizlerinin üzerinde geçirmiştir."

"Ruhban sınıfından olmayan hiçbir kadın Kutsal Hastane'ye adım atamaz."

"Onları içeri sokmamanızın tek nedeni gururunuz, yoksa kibriniz mi demeliyim?"

Bu küstahlık karşısında keşişin ağzı açık kaldı. "Kapılarımızı Borgo'daki her kadına açalım mı yani?"

Mattias, "Hiç kuşkusuz daha beterini de yapabilirdiniz" dedi. "Ama yine de Leydi Carla gibi bir aristokratı bu kuralın dışında bırakmak çok büyük bir kahramanlık olmaz."

Lazaro boyun eğecek gibi görünmüyordu. Mattias elini keşişin omzuna koydu. Lazaro, daha önce hiç kimse böyle rahat hareket etmemiş gibi irkildi. "Peder, siz Tanrı'nın yolundasınız, beni affedin, yaşınız da epey ileri. Güzel bir kadının varlığının, kokusunun, etrafına kattığı havanın bir asker için neler yapabileceğini hayal bile edemezsiniz."

Lazaro başını kaldırıp, üzerine eğilmiş ve olduğundan iri görünen örselenmiş ve kaba surata baktı. "Bunu söylemek zorunda kalmayacağımı ümit ediyordum, ama Leydi Carla'nın iddia ettiğiniz gibi dini bütün bir kadın olmadığını duydum."

Mattias ikaz etmek ister gibi tek kaşını kaldırdı. "Beni gafil avladınız, Peder."

"Ölümcül bir günah içinde sizinle birlikte yaşamıyor mu?"

"Beni hayal kırıklığına uğratıyorsunuz, Peder" dedi Mattias. "Dürüst olmak gerekirse, hem de çok büyük bir hayal kırıklığına uğratıyorsunuz."

Lazaro'nun ağzı koyun kıçına benzeyecek biçimde büzüldü. Mattias gözucuyla Bors'a baktı. Bors kıs kıs güldüğünü gizlemek için başka tarafa döndü.

Mattias konuşmaya devam etti. "Böyle dedikodular hem boşa zaman kaybıdır, hem de çok zararlıdır. Hazreti Musa da yalan yere şahitlik yapmayı büyük günahlardan saymamış mıydı?" Bakışları kararardı. "Ben de sütten çıkmış ak kâşık sayılmam, ama Leydi hazretlerinin koruyucusu olarak size onurunu zedeleyecek bu tür iftiralardan uzak durmanızı tavsiye ederim."

Lazaro gergin bir tavırla, "Demek doğru değil" dedi.

"Biraderlerin böyle açık saçık dedikodular yapmalarına hayret ettim."

Oldukça mahcup olan Lazaro zayıf gerekçelerle savunmaya geçti. "Herhalde siz bilmiyorsunuz, ama Leydi'nin bu adadan ayrılışı oldukça şaibeliydi."

"Dürüst bir insan olduğundan, bunu bana kendisi anlattı. Burada olup biten bir sürü ayıp var, ama sizin bahsettiğiniz ayıp Leydi Carla'ya değil, başkalarına ait. Üstelik bu çok uzun zaman önceydi. Sofuluğunuz bu kadar aşırı mı ki Hazreti İsa'nın bağışlamakla ilgili emirlerini

terk ettiniz? Siz olsanız Mecdelli Meryem'i çarmıhın dibinden kovar mıydınız? Ayıp size, Peder Lazaro." Lazaro bu azarların altında sersemledi. Mattias bir adım geriye çekildi ve daha yumuşak bir tavırla devam etti. "Eğer daha iyi bir Hıristiyan gibi davranmayı seçerseniz, yarım kilo, hatta bir kilo İran afyonu bir şekilde eczanenizin yolunu bulabilir."

Lazaro gözlerini kırpıştırdı. Artık aklı iyice karışmıştı. "Afyon mu stokluyorsunuz? Hem de hastane bu kadar ağır yaralıyla dolup taşarken."

Bors su fıçısının altındaki gizli depoyu hatırladı. Mattias mahzun bir tavır takınıp gülümsedi.

"Belki de, bugüne dek birbirimizi hiç tanımıyor olsak da, hakkımdaki kötü fikirlerinizi hak etmiş olabilirim, Peder Lazaro. Ama afyon stoklamak?"

Lazaro çeri çekildi. "Belki de hastalarımın çok kötü durumda olması yüzünden, bu kadar acele bir sonuca vardım..."

Mattias elini kaldırıp onu susturdu ve devam etti. "Ancak, kendimi büyük bir tehlikeye atarak ve hatırı sayılır bir masraf yaparak, Türk çarşısından sizin için malum ilaçtan tedarik edebilirim."

Söylediklerinde pişman olan Lazaro, Mattias'ın elini yakaladı. "Yüzbaşı, yalvarırım beni affedin."

Mattias merhametli bir tavırla başını eğdi. "Leydi Carla davetinizi kabul etmekten büyük şeref duyacak."

Lazaro'nun yüzü endişeyle buruştu. "Peki, ama Leydi Carla bu kadar korkunç bir işin altından kalkabilecek mi?" Kemerli hastaneye çıkan merdivenlere baktı. "İçerde en güçlü mideleri altüst edecek, en cesur yürekleri perişan edecek kadar kötü manzaralar var."

Kontesin yüreği altındandır. Ama eğer midesi kaldırmazsa, siz haklı çıkmış olursunuz, o da cezasını bulmuş olur. Leydi ile arkadaşını İngiliz Hanı'nda bulabilirsiniz."

"Arkadaşını mı?"

"Amparo. Adi bir dedikodu duymak isterseniz eğer, günah içinde yaşadığım kadın odur." Lazaro yine gözlerini kırpıştırdı. Mattias istavroz çıkardı ve "*Dominus vobiscum*," dedi.

Arkalarını dönüp gittiler.

Bors, *Dominus vobiscum*, diye düşündü. Rahip için. Böyle bir küstahlığı ancak yol yordam bilmeyen biri yapabilirdi, ama Mattias'ın hiçbir hareketinde cahilliğin izi bile bulunmazdı.

Sant' Angelo Kalesi Büyük Liman'ın üzerinde devasa bir zigurat gibi yükseliyor, dimdik duvarları kum taşından basamaklarla suya kadar iniyordu. Sant' Angelo'nun tepesinden Büyük Liman'a ve Saint Elmo Kalesi'ne doğru uzanan manzara eşsizdi. Son basamakları tırmanırken Bors'un kalbinin gümbürdemesinin nedeni yalnızca harcadığı güç de-

ğildi. İmparator'un locasına davet edilmişti ve Neron bile bunun kadar görmeye değer bir arena izlemiş olamazdı.

Sant' Angelo'nun sağır eden top ateşinin başladığı anda, gözleri körleştiren güneşe çıktılar. Patlamanın etkisiyle tahtaları sarsılan ve gıcırdayan büyük top platformu Türk mevzilerine daha iyi ateş menzili sağlayacak biçimde yapılmıştı. Topun ağzından fışkıran dumanlar çok aşağıda kalan kristal berraklığındaki suyun üzerinden süzülüyordu. Bors elini gözlerinin üzerine siper yapıp topçulara baktı. Şaha kalkmak isteyen tehlikeli bir hayvanmış gibi topların üzerine abanıyorlardı. Hava henüz serinlemediği için bellerine kadar çıplaktılar. Kırmızı ağızları sülfürlü havada soluk almak için açılıp kapanıyordu. Bedenleri baştan aşağı barut isi ve yağdan simsiyahtı. Kirli derileri terden yol yol çizgiler ve yanık yaralarından yamalarla kaplıydı. Dokuz kişilik gruplara ayrılmış topçuların tümü büyük tunçtan canavarlarla mücadele ederek yerine çekmeye çalışırken, Tanrılarına, şeytana ve onları dünyaya getiren sevgili annelerine küfürler yağdırıyorlardı. Gözleri kan çanağına dönmüştü. Yüzleri isle kaplanmıştı. Sanki şeytani bir komedi oynanıyordu ve onlar da şeytani ve çılgın oyunculardı.

Bors, "Dokuz yaşındayken, Connaught Kralı'nın ordusunda topçu yardımcısıydım. Hâlâ izlerini taşırım" dedi.

"Beyin sarsıntısı ömür boyu sürebilir" dedi Mattias.

Bors bir kahkaha attı. "Bir daha topçu birliğine girmemek için ettiğim yemin de öyle."

Parlak sabah güneşinin altında, geniş siyah kanatlı düzinelerce akbaba Saint Elmo Kalesi'nin üzerinde saat yönünün tersine doğru geniş daireler çizerek sakince uçuyorlardı. Yalnızca kendi cinslerine mahsus bir mükemmellikle yörüngeleri birbirinin üzerine biniyordu. Kuzeybatı duvarının üzerinde zayıf, uzun boylu bir keşiş, ustaca daireler çizmelerinin sırrına ermiş gibi, bu dev kuşları seyrediyordu. Starkey'i gören, onun savaştan hoşlanmayan bir âlim olduğunu zannederdi, ama o ömrünü Tarikat'ın kervanlarında, Yakındoğu kıyılarını ve Ege adalarını yakıp yıkarak, Ege Denizi'nde Osmanlı gemilerini parçalayarak geçirmişti.

Mattias, "İşte adamımız orada" dedi.

Kalenin geniş ve düz çatısının kenarından dolaşarak Starkey'e doğru giderken Bors, "Kontesin oğlundan ne haber?" diye sordu.

"Bakacağım son bir yer kaldı. Orada da bir şey bulamazsam, buradan gitme zamanı gelmiş demektir." Bors'a baktı. "Sabato Venedik'te bekliyor. Sen de savaşta Tarikat'a destek oldum diye böbürlenebilirsin."

"Yüzüstü bırakıp gitmek böbürlenecek bir şey değildir. Hem bizi yakalarlarsa, asarlar."

"Ben kimseyi yüzüstü bırakıp gitmiyorum" dedi Mattias. "Ne kimseye senet verdim ne de kimseyle anlaşma imzaladım. Tam tersine, tek

bir kuruş almadan paha biçilmez bir hizmet verdim. Bu borcu tahsil etmek niyetindeyim."

Bors Mattias'ı çok eskiden beri tanıyordu. "Teknen mi var?"

"Henüz yok. La Valette, ulaklarının Sicilya'ya gidebilmesi için sahile yirmiden fazla yelkenli sakladı. Birini bulmak bir günümüzü bile almaz." Bors'un yüzündeki ifadeyi görünce, kale duvarlarının üzerine çıkan taş basamakların dibinde durdu. "İkimizin de bu gübre yığınında ölmekten daha önemli işlerimiz var. Şu anda ülkenin güney kısımlarında neredeyse hiç devriye gezilmiyor, ama Saint Elmo düşünce Mustafa bu şehri kuşatacak ve kaçmak katbekat tehlikeli olacak. Benim planın elimizdeki afyonu daha yüksek fiyat verdikleri Türk çarşısında satmak, yerine altından çok inci ve değerli taş alıp bir hafta içinde Calabria'ya doğru yelken açmak."

"Ya Carla kalmaya karar verirse?"

"Ben ona kilden bir oğul yaratabilirim. Sevgi uğruna ölmek, Allah yolunda ölmekten daha değerli değildir."

"Ama övgü değerlidir."

Mattias, "Gelecek misin, kalacak mısın?" diye sordu.

Bors omuz silkti. "Herhalde şan ve şerefin kokusuyla idare etmek zorunda kalacağım."

"Güzel."

"Peki, ama dördümüz birden Kalkara Kapısı'ndan nasıl geçeceğiz?"

Mattias yanıt vermedi.

Basamakları çıktılar. Korkulukların yukarısına çıkınca Bors'un soluğu kesildi. Yaklâşık sekiz yüz metre uzakta, limanın karşı tarafında Türk ordusunun tamamı, kayalık yarımadanın deniz tarafındaki ucuna kondurulmuş küçük Saint Elmo ileri karakolunun etrafını kuşatmıştı. Sciberras Dağı, omurgası kaleye doğru incelen, suya yarı yarıya batmış bir öküzün sırtı gibiydi. Dağ Türk topçularına üstünlük sağlıyordu, ama yamaçlarında ne bir ot parçası, ne de bir bitkinin tutunabileceği bir avuç toprak vardı. Bakir tabiat silahlara da askerlere de üzerinde durabilecekleri hiçbir yer sunmuyordu, ama dağ tıpkı bir bakire gibi mühendisler tarafından tecavüze uğramıştı. Bingemma Havzası kadar mesafede binlerce Afrika Berberisi ve Hıristiyan esir, adanın kıt toprağının yüzlerce tonunu kazımış ve çuvallara doldurup dağın çorak yamaçlarına taşımışlardı. Gemilerle getirdikleri söğüt dallarından kocaman sepetler örmüşlerdi. Sonra bu sepetleri iri taşlarla, molozla ve kaledeki nişancılar tarafından sürüler halinde vurulan arkadaşlarının cesetleriyle doldurmuşlardı. Bu sepetler üzerine kuşatma toplarının yerleştirilip Saint Elmo Kalesi'ne nişan alacağı, kükreyerek demir ve mermer kusacağı hisarlar oluşturacak biçimde sıra sıra dizilmişti.

Muazzam sayıda Türk'ün canına mal olan bir başka girişimle de, kayaları keserek içine siperler yapılmıştı. Şimdi büyütülen bu siperler

örümcek ağı gibi yamaçlardan aşağı iniyor ve kalenin güney cephesinin tamamını dolaşıyordu. Kayaların içindeki bu yarıklarda Yeniçeri nişancıları, surlardaki askerleri ve gündüz denizde hareket eden her şeyi hedef alıyorlardı. Kalenin ötesindeki Marsamxett Körfezi'nin kıyılarında, kereste ve çalılardan yapılmış perdelerin ardına gizlenmiş başka nişancılar, batı surlarından yükselen her kafaya ateş ediyorlardı. Büyük topların aşağısında, tepenin dik yamaçlarının tamamı, bir araya toplanmış binlerce Müslüman askerlerinin alay sancaklarıyla kaynıyordu. Kanarya sarıları, canlı kırmızılar, papağan yeşilleriyle yarışıyordu. Hepsi ipektendi, hepsi pırıl pırıldı. Sancakları süsleyen gümüş yazılardan gün ışığı yansıyordu. Bütün bu debdebenin ve top ateşinin ortasında Saint Elmo, uyanmış bir yanardağ ağzı gibi tütüyordu.

Bors, "Şu Müslümanlar parlak renkleri ne kadar da seviyorlar" dedi. "Bu bayraklar ne anlama geliyor?"

"Kuran'dan ayetler" dedi Mattias. "Ve Fetih suresi. İnananları kan dökmeye, intikama ve ölüme teşvik ediyorlar."

"İşte aramızdaki fark bu" dedi Bors. "İsa Mesih ölürken böyle bir dehşet çağrısı yapmış mıydı?"

"Belli ki İsa Mesih buna ihtiyaç olmadığını biliyormuş."

Savaş düzenine geçmiş olan kale, dört ana çıkıntısıyla bir yıldız biçimindeydi. Kara tarafındaki sur ve burçları duman ve tozdan görünmüyordu. Arka tarafta kalan doğu cephesi dimdik denize iniyordu. On beş günlük bombardımanın ardından asıl biçimi ancak tahmin edilebiliyordu. Tepedeki toplara bakan cephesinde gedikler açılmış, artık bir kocakarının ağzındaki tek tük kalmış dişlere benziyordu. Surun dibindeki hendek moloz yığınlarıyla dolup taşmıştı. Bu moloz tepecikleri ölmüş Türklerin kanlı cesetlerinden oluşan parlak bir halıyla kaplıydı. Saatler süren acımasız dalga hücumları yerini bombardımana bırakmıştı ve bugün top atışlarının şiddetlenmesi bekleniyordu.

Tüm bunlara rağmen, St.Jean Tarikatı'nın mermilerden lime lime olmuş bayrağı (kan kırmızı zemin üzerinde beyaz haç) hâlâ yıkıntıların üzerinde dalgalanıyor, harap olan mazgallı siperlerden ve alelacele yapılıveren duvarlardan düzenli tüfek ve top atışlar geliyordu. Şu ana kadar saldırganların tüm hesaplamalarının ve kuşattıkları benzer kalelerin aksine yoğun Türk akınları püskürtülmüştü. Müdafaacılar gündüz öldükçe, La Valette Sant' Angelo'nun rıhtımının karşısındaki limandan sandallar göndererek gece yerlerine yenilerini yerleştiriyordu. Hiç gönüllü sıkıntısı çekilmiyordu ve Bors buna hiç şaşırmıyordu. Eli kılıcının kabzasını kavradı ve orada yanlarında olmayı istedi. Bir el kolunu sıktı.

Mattias, "Gözlerinde yaşlar var" dedi. "Siz İngilizlerin daha iyisini bildiğini sanırdım."

Bors'un kaşları çatıldı, kabahatli gözlerini elleriyle ovuşturdu. "Hayır, biz birahanelerde, karşıdan baktığımız, ama karışmadığımız kahra-

manlıklarla böbürlenmeyi biliriz."

Mattias, Starkey'e doğru baktı. "Memleketlin oldukça serinkanlı görünüyor."

Doğruydu. Starkey büyük tahribatı incelerken, bir top oyunu izleyicisi kadar sakindi. "Starkey gece hırsız gibi kaçmayı planlamıyor ne de olsa."

Mattias bu iğnelemeyi duymazlıktan geldi. Duvar boyunca yürüdü, Bors da peşinden gitti.

Starkey selamlamak için onlara doğru döndü. "Evimi bir günah yuvasına döndürdüğünüzü duydum."

Mattias, "İsa'nın dediği gibi, insan yalnızca ekmekle yaşayamaz" dedi.

"İsa ruhani konuları kastetmişti, bunu sen bile bilirsin." Starkey Bors'a dönüp İngilizce konuştu. "Sen Kilise'nin evladısın, seni ekmek ve şarap ayininde gördüm."

Bors anadilini o kadar seyrek duyuyordu ki kulağına garip biçimde yabancı bir dilmiş gibi geldi. Ama lisanının ahengi onu her zaman duygulandırırdı. "Evet, Ekselansları. İyi bir evladıyım."

"Nasıl oldu da bu Tanrıtanımaz adamla bir araya geldin?"

"Soğuk bir gecede, nemli bir çukurda ona rastladım. Mattias ölmek üzereydi.. Tanrı'nın yardımıyla onu hayata döndürdüm." Starkey kadar nüfuzlu bir adamı pohpohlamanın bir anlamı yoktu, ama dindarlıkla yapılacak bir iki darbenin bir zararı olmazdı. "Şimdi, Tanrı'nın da yardımıyla onu ebedi hayata doğru yönlendirmeyi umuyorum. Yani, onu geldiği yere Ana Kilise'nin kollarına döndürmeye çalışıyorum."

Starkey de anadilini duymaktan onun kadar keyif alıyor gibiydi. "Çok zorlu bir görev üstlenmişsin."

"Mattias daha küçük bir çocukken Müslümanların eline geçmiş ve ailesinin öldürüldüğünü görmüş. Bu yüzden, gerçekten de ettiği küfürler için onu affetmenizi rica ediyorum. İsa hâlâ yüreğiyle konuşuyor, keşke dinlese."

Starkey ona dikkatle bakıp "Samimiyetine inanıyorum" dedi.

Bors gözlerini kırpıştırdı. Starkey onu ne tür bir alçak sanıyordu? "Dinle ilgili meselelerde daima samimiyimdir."

Mattias İtalyanca, "Çok önemli konular konuştuğunuza şüphe yok" dedi, "ama benim de açmam gereken bazı konular var."

"Konumuz ebedi kurtuluş" dedi Starkey. "Sizin kurtuluşunuz."

Mattias, "Öyleyse bana yardım edebilirsiniz" dedi. "Mdina'ya gitmem gerekiyor, fakat Türk çarşısında Mareşal Copier'in süvarilerinin her keşif ya da su taşıma grubuna, kurtların tavşanlara davrandığı gibi davrandıklarını duydum. Yakalanıp parçalanmak istemiyorum, bu yüzden kendi zekâm ve imkânlarımla sağlayabildiğinden daha fazla korumaya ihtiyacım var."

Starkey, "Zekânız bugüne kadar size gayet iyi hizmet etti" dedi.

Mattias, "Türkler kan dökme arzularına bu kadar çabuk teslim olmazlar" diye karşılık verdi. "Onlar medeni bir millettir. Konuşmaktan hoşlanırlar. At sırtında zırhlı bir adam ağır işitir, özellikle de sarıklı bir adam gördüğü zaman."

Starkey, "Leydi Carla'yı da yanınızda götürecek misiniz?" diye sordu.

Bu soru Bors'u şaşırttı, ama Mattias sanki bundan daha doğal bir şey sorulamamış gibi tepki verdi. "Bu karanlık günlerde babasının yanında olmayı arzu ediyor ve bugün yola çıkmak istiyor, ama bugün götürmeyeceğim. Leydi Carla ve yanındaki muhafızları için alınmış izin belgeleri olmadan, onları surların dışına çıkarmama izin verilmez. Bu sözlerinizi bize güvenli bir geçiş teklifi olarak kabul edebilir miyim?"

Bors, muhafızlar Tanrı'dan, diye düşündü. Kalkara Kapısı'ndan geçmeleri için bir izin belgesi ve bir tekneyle buradan gidebilirlerdi.

"Demek Leydim henüz oğlunu bulamadı" dedi Starkey.

Mattias, hainlik olarak yorumlanmaması için, bu konuda hiçbir şey bilmiyormuş gibi davranmaya karar vermişti. Yine gözünü bile kırpmadan karşılık verdi.

"Çocuğu tanıyor musunuz ya da nerede olabileceğine dair bir fikriniz var mı?"

Gözlerini kırpıştıran Starkey oldu. Başını iki yana salladı. "Üstadı Azam'ımızın seçilmesinden önceki yıllarda Tarikat'ın ahlaki rehberliği yozlaşmıştı. Erkekler yalnızca erkektir. Tarikata kibirli, şövalyelik ve dünyanın ücra bir yerinde açlık ve mahrumiyet içinde geçecek bir ömür hayallerine kapılmış genç erkekler alındı. Kutsal yeminler edildi, ama sadık kalınmadı. Kumar, fuhuş, ayyaşlık, hatta düellolar vardı. Genç erkekleri, genç erkeklerin yapacakları şeylerden ancak katı disiplin uzak tutabilir. La Valette de bunu uyguladı. La Valette şöyle der: *Yeminlerimiz gaddarlık derecesinde katıdır. Yeminlerimiz gücümüzün dövüldüğü örs ve çekiçtir.*"

Mattias, "Sorumu yanıtlamadınız" dedi. "Oğlanı tanıyor musunuz?"

"Leydi Carla'nın oğlunun kim olduğuna ve bu günahı kiminle işlediğine dair en ufak bir fikrim bile yok." Bozulmuş gibiydi. "Tarikat'tan biri miymiş?"

"Leydi Carla'nın oğlu Azizler Günü'nde doğmuş" dedi Mattias.

Çocuğun babasının kim olduğunu söylemekten kaçınmıştı. Babasının Engizisyon üyesi Ludovico olması bunun için yeterli bir nedendi. Bu bilinmese bile yeteri kadar rezil bir konuydu.

"Ben olsam oğlanın bunu bildiğine inanmazdım" dedi Starkey. "Maltalılar ilkel, dar görüşlü ve sofu bir halktır. Çocuğu bulursanız ne yapacaksınız?"

"Annesine kavuşturacağım."

"Leydi Carla nahoş bir sonuçla karşılaşıp şaşırabilir. Serseri güruhu arasında geçen bir hayat asil kanın bütün izlerini silebilir."

"Kontesin kalbi çok müşfiktir."

"Ya sonra? Sizin sadakatinize güvenebilecek miyiz?"

"Ben Tarikat'a bağlılığımı ispatladım."

"Temkinli bir cevap" dedi Starkey.

"İnsanın hakaret olarak göreceği bir soru için uygun bir cevap" diye karşılık verdi.

Starkey nezaketle geri adım attı. "Üstadı Azam'ın gözünde kimse sizin kadar yüksek bir yere sahip değil."

Öyleyse, yerimin daha da yükselmesi ve beni Mdina'ya göndermeniz için size bir neden daha vereyim."

Mattias, Starkey'nin omzunun üzerinden arkayı işaret etti. Starkey döndü. Hep birlikte Gallows Burnu'na, Saint Elmo Kalesi'nin bulunduğu, açık denizin Büyük Liman'la birleştiği yerdeki kara parçasına baktılar. Mattias'ın tahminleri doğru çıkmış, Turgut Reis donanmasıyla birlikte 30 mayıs günü Malta'ya ulaşmıştı. Kuşatma toplarını Gallows Burnu'na yerleştirmişti. Şimdi doğudan Saint Elmo'yu top ateşine tutuyordu. Bu manzaraya bakarken, dumanlar tüten kaleye yeniden ateş açıldı.

"Türkler, kaleye bir saatte üç yüz top atıyorlar" dedi Mattias. Büyük Liman'ın karşısındaki kanalı gösterdi. "Ve Turgut'un topları sizin ikmal gemilerinizi tehdit ediyor. Su taşıyan çocuklarla, deve sürücülerini öldüreceğiniz yerde, bırakın Copier'in süvarileri erkek işi yapsınlar. Beni Mdina'ya gönderin, ben de Copier'in birliğini Gallows Burnu'na çıkarayım."

Starkey, "Her zamanki gibi, cesaretiniz beni utandırıyor" dedi.

"Ya geçiş belgeleri?"

Kaleden bir top ateşlendi. Bors güllenin körfezin karşı tarafına uçmasını seyretti. Türk siperlerini genişletmek için çalışan küçük bir Berberi grubunun ortasına indi ve geriye, siperden aşağı doğru zıplarken, ardında birbirine girmiş uluyan bir enkaz bıraktı.

Starkey, "Benimle gelin" dedi. "Gerekli evrakı hazırlayayım. Leydi Carla'nın babası, Don Ignacio'yu nerede bulabileceğinizi de söyleyebilirim. Sağlığı iyi değil, sizi hoş karşılamayabilir, ama oğlanın nerede olduğuna dair bir şeyler bilecek biri varsa, odur."

Starkey basamaklara yöneldi. Mattias onu takip etti. Bors bu müthiş manzaradan uzaklaştığı için büyük bir acı hissetti. "Ekselansları" dedi. Starkey durdu. "İzin verirseniz kalıp topçular için hedef tespit etmek isterim. Atışlarının çoğunun boşa gideceğini görüyorum."

Starkey, peki dercesine başını salladı. "Adamlara talimat vereceğim."

Mattias, "Bugün Müslümanların kutsal günü, bu yüzden saldırıları alışılmadık ölçüde sert olacak" dedi. Bors'un omzunu tuttu ve Sciberras Dağı'ndaki Türk hisarlarını gösterdi. "Şu büyük beyaz kavuğu görüyor musun?"

Bors dumanların arasından görünen küçük şekilleri taradı. "Binlerce beyaz kavuk görüyorum."

"Bir tanesi diğerlerinden daha büyük, yüksek rütbenin göstergesidir. Yeşil cübbeli. Şurada altılı top gruplarının yukarısında."

Bors hâlâ savaş alanını inceliyordu. İğne kadar küçük görünen yeşil cübbeli bir şeklin üzerindeki kocaman beyaz kavuğu görünce durdu. "Gördüm onu."

"İşte o Turgut Reis."

Bors dudaklarının yukarı doğru kıvrıldığını hissetti.

"Siperlerde askerleriyle birlikte uyur" dedi Mattias. "Onlarla birlikte yemek yer. Ona taparlar. Onun ölümü bir bölüğü ortadan kaldırmakla eşdeğerdir. Onun olduğu yere doğru kavisli bir atış yap ve gerisini şansa bırak."

Mattias gitmek üzere döndü. Bors uzanıp kolundan tuttu. "İyi şanslar dostum."

"Kadınlara yarın gece döneceğimi söyle."

Bors, Starkey ile Mattias'ın basamaklardan inmelerini seyretti. Bir top gümbürdedi. Güllenin izleyeceği yolu görmek için döndü. Sevinçle içini çekti. Bu hayatı ona Tanrı vermişti. İstavroz çıkardı ve İsa Mesih'e şükretti.

8 haziran 1565, cuma

Mdina

Bitmeye yüz tutmuş günün kavurucu sıcağında, Mdina'nın dolambaçlı sokakları Tannhauser'a Palermo'yu hatırlattı. Norman tarzında yapılmış evler görkemliydi ama sanki kendi önemlerinden korku duyan insanlar tarafından yapılmış gibi kasvetliydi. Kral Ferdinand Caddesi'nin ilerisindeki çıkmaz bir sokağın sonunda tarif edildiği gibi Casa Manduca'yı buldu. Kapıyı çaldı. Solgun, kır saçlı, muhtemelen altmış yaşlarında bir uşak kapıyı açtı. Üzerinde lekeleri yeni silinip temizlenmiş lacivert kadife bir ceket vardı. Kokusu ve görüntüsünden evden çok nadir çıktığı anlaşılıyordu. Eğilip selam verdi, ama belli ki bunu yapmak sırtını çok ağrıtıyordu. Tannhauser'la göz göze gelmeden bakışlarını onun göğsüne dikti. Garip efendilere garip uşaklar hizmet ederdi. Tannhauser içerde neyle karşılaşacağını merak etmeye başladı.

"Yüzbaşı Tannhauser" dedi. "Don Ignacio'yu görmeye geldim."

Uşak onu karanlık bir merdivenle bir sürü kapalı kapının önünden geçirdi ve lamba ışığının Tannhauser'a göre hiçbiri sanatsal değer taşımayan aile portrelerinin, şehitlik sahnelerinin betimleyen tabloların üzerinde titreştiği bir salona aldı. Ayağının altındaki halılar güve yeniği içindeydi. Mobilyalar soğuk ve bina kadar ağırdı. Burası tıpkı kaybedilmiş bir ihtişamı gömmek için yapılmış bir mozole gibiydi. Burası Carla'nın karanlık, boğucu ve dar kafalı bir sofuluk mezarı içinde büyüdüğü yerdi. Böyle bir hapishaneden uçmak için mücadele eden genç ruhunu hayal etmeye çalıştı. Kendi ruhu ancak yirmi adımdan sonra rahat bir soluk alabilmişti. Burada yetişen genç kıza acıdı. Bir kadın olarak onu kısıtlayan baskıları şimdi daha iyi anlıyordu. Carla'nın asla geri dönmemesine şaşmamak lazımdı. Ona duyduğu sevgi daha da derinleşti. Ne kadar zalimce bir hareket olursa olsun, Don Ignacio'nun sürgüne göndermekle kızına büyük bir iyilik yapmış olduğunu düşünmeden edemedi.

Uşak çift kanatlı vernikli bir kapıyı açtı ve tek kelime etmeden yanında durdu. Kapıdan dışarı idrar, bağırsak gazı ve çürük kokuları sinmiş pis, küflü ve boğucu bir hava geldi. Bu koku Tannhauser'ın içinde (yalnızlıktan, yılgınlıktan ve ödenmeye değmez bir bedel yüzünden

sürdürülen bir ömürden) kaçma dürtüsü uyandırdı. Uşağa baktı. Burnu alışmış olmalıydı, ama yüzünde dayanılmaz bir mide bulantısını bastırmaya çalışan bir adamın ifadesi belirmişti. Beline kadar eğilip selam verdi ve Tannhauser'ın içeri tek başına gireceğini belirtmiş oldu. Yanına burnuna tıkamak için biberiye almadığına pişman olan Tannhauser, sanki kusmuk dolu bir leğene basacakmış gibi içeriye doğru bir adım attı ve uşak vernikli kapının kanatlarını arkasından kapattı.

Alev alev yanan şöminenin aydınlığında derin bir koltuk ile bir ayak taburesi duruyordu. Koltukta kafasında hiç saç olmayan ve bir kurtçuk kadar soluk benizli bir ihtiyar oturuyordu. Şöminenin aydınlığında kahverengi gibi görünen, kürkten şeritleri olan bir cübbeye sarınmıştı. Cübbesinin göğüs kısmının bir tarafı sümükten parlıyordu. Tannhauser, salgının kaynağı kansız tükürük damlayan ağzı mı, yoksa dudaklarını deforme etmiş ve oradan da yanağına sıçramış kocaman yara mı olduğunu anlayamadı. Yaşlı adamın sakalı da bu sıvıyla kaplı ve yapış yapıştı. Cübbenin içindeki bedeni susuz kalmış bir bitki gibi pörsümüştü. Cübbenin kollarından fırlamış güneş görmemekten solmuş elleri geniş kahverengi lekelerle kaplıydı. Siyah gözbebeklerinin etrafında sarı halkalar oluşmuştu. Tannhauser yaşlı adamın ne kadar görebildiğini tahmin edemedi, ama ancak ateşi hayal meyal seçebildiğini sezdi. Don Ignacio'ya kendini müstakbel damadı olarak tanıtmanın henüz erken olduğuna karar verdi.

Don Ignacio, "Çektiğim sıkıntı sizi tedirgin etmesin" dedi. İtalyancayı yerel aksanla konuşuyordu. Sesi titremiyordu. Sesi yaşama zar zor tutunan bir gücün göstergesiydi. "Bu bana Tanrı tarafından günahlarımın cezası olarak verildi. Onun hükmünden yakınacak olursam, arafın lütuflarından yoksun kalırım. Bu yüzden sizden durumumu benim gibi kabullenmenizi rica ediyorum."

Tannhauser ona doğru bir adım attı ve yaraya bir daha baktı. Bu kenarları mor, akıntılı ve açık bir yaraydı. Kulağının kenarından bir burun deliğine, şakağından çene kemiğine kadar yayılmıştı. Çene kemiğinin altında, boynu urlarla kabarıktı, sanki derisinin altına bir sürü bıldırcın yumurtası gömülüydü.

Tannhauser, "Yalnızca kibirliler bedenin çirkinliğinden korkarlar, Don Ignacio. Tüm kötülükler içinde insana en az fayda sağlayan kibirdir" dedi.

Gözlerini kıstı. "Güzel söylediniz, Yüzbaşı Tannhauser, güzel söylediniz. Bu bir takma isim gibi geldi bana, yanılıyor muyum?"

Tannhauser, "Bir maceracının içgüdülerine sahipsiniz" diye karşılık verdi.

"Maceracı mı?" Don Ignacio doğrular gibi başını yukarı aşağı salladı ve Tannhauser'ın memnun olduğu şeye yüzünü buruşturdu. "Evet, evet

şu halime bakıp ihtimal vermeseniz de öyle. Bu hastalıklı ve cahil dünyanın uzak bir köşesinde bir suç yüzünden arandığınızı varsayabilir miyim?"

"Dünyanın pek çok köşesinde, pek çok suçtan aranıyorum."

Don Ignacio leşin üzerine konmuş bir karga gibi güldü. "Öyleyse burada saklanabilirsiniz. Otuz yıl önce Tunus'ta V. Karl için savaştım. Andrea Doria'nın kumandasında. O zamanlar birçok *Landsknecht*[8] tanırdım. Şarlken için Roma'yı da yakmamışlar mıydı?"

"Ve papayı da kendi hapishanesine attılar."

Yine kuru bir kahkaha attı. "Germenler cesur savaşçılardır, ama maaşları iyi olduğu müddetçe. La Valette size iyi para veriyor mu?"

"Üstadı Azam bana hiç maaş vermiyor."

"Öyleyse aptal demektir, ama bu benim için yeni bir haber değil. Kibirden konuşmak isterseniz, şövalyelerden bahsedin yeter. Tarikatmış. Pöh!" Biçimsiz dudakları küçümser bir ifadeyle büzüldü. "Sanırsınız ki İsa yalnızca onlar için çarmıha gerildi. Fransızların ya kıçına tekmeyi basacaksın, ya da onların idaresi altına gireceksin. Bir Fransız'da, cehennemin dibinde uluyan yalandan daha çok kibir vardır. Küfürlerimi hoş görürsünüz biliyorum, çünkü bütün Germenler kalben Tanrıtanımazdırlar. Ruhlarında fazla fazla orman ve çöl vardır. Ama şu şövalyeler canımı sıkıyor, adamızda kasıla kasıla dolaşıyor, yönetim şeklimizi keyiflerine göre değiştiriyorlar. Hem de iznimizi bile almadan. Ayrıca bu düşünceye sahip olan bir tek ben değilim. Haçlı seferleri olmasaydı, Türkler bizi rahat bırakırlardı. Evet, korsanlar, onları beş yüz yıldır yolcu ediyoruz. Ama Granada'yı yeniden fethedecek bir ordu?" Burnundan küçümser bir tavırla soluğunu koyuverdi, salyaları aktı. Titrek eliyle ağzını sildi. "Ama ben sizin vaktinizi alıyorum. Ölmek üzere olan bir adam kudretli Tarikat'a nasıl yardım edebilir?"

"Burada Tarikat adına bulunmuyorum" dedi Tannhauser. "Sizden kişisel bir ricada bulunmaya geldim."

"Bir düzenbazın arkadaşlığı hoşuma gider, hem epey zaman oldu. Buyurun, isteğinizi söyleyin."

"Kızınız Leydi Carla'yı temsil ediyorum."

O acayip surat, loş ışıkta yüzünü görmek ister gibi ona doğru döndü. "Benim kızım yok." Sesi şaklayarak kapanan bir kapan gibiydi. "Çocuksuz ve varissiz öleceğim. Tanrı'nın emriyle soyum sona erdi. Ben Manducaların sonuncusuyum." Eliyle evi işaret etti. "Bu ev istilaya dayanabilirse, Kilise'ye kalacak."

"Leydi Carla hem mülkünüzü hem de varis olarak tanınmayı istemiyor."

"Leydi Carla bir fahişedir." Don Ignacio'nun ciğer rengindeki dudak-

8. Çoğu Germen asıllı paralı asker. (ç.n.)

ları büzüldü. Pis kokulu balgam damlaları ocak ızgarasına sıçrayıp cızırdadı. "Tıpkı annesi gibi. Gerçekten de dedikleri gibi, evlilik yalnızca girişin bedava olduğu bir iş anlaşması."

Cehennemin diplerinde bir yerlerde, çoktan zincire vurulup çığlıklar atıyormuş gibi, pul pul dökülen kafasındaki damarlar kıvranıyor gibi göründü, boynundaki urlar kabardı ve habis krater şöminenin alevinde kötü kötü parladı. İhtiyar adam kendi çıbanını deşerken bekledi.

"Carla'nın damarlarında benim tek damla kanım bile dolaşmıyor. O namuslu ve kutsal şövalyelerden biri, ah evet ben imparatorluğu savunurken yatağımda tepinen bir Auvergne şövalyesi, onun babasıdır. Carla da bacaklarını ayıracak yaşa gelir gelmez, o şerefli biraderlerden biri apış arasına dalıverdi. Günah çıkarmaya giderken yolda kutsal tohumlarını da bırakıyorlar. Örümceği andıran elleri yumruk oldu. Gut hastalığından başparmakları ile işaretparmakları hareketsizleşmiş, biçimleri bozulmuştu. "Bu evi atalarım fatihler olarak inşa ettiler. Benim zamanımda ise bu ev bir umumhaneye döndü."

Carla'nın bu yaratıkla kan bağının olmadığını öğrenmek Tannhauser'ı çok sevindirmişti. Sevincini sesine yansıtmadı. "Carla sizin kızınız olmadığını biliyor mu?"

Don Ignaco yumru yumru parmağını yüzünü ve hiç kuşkusuz aklını da yiyen yaraya bastırdı. "Bu iğrençliğin sebebi ne zannediyorsunuz? Yıllar boyu süren aldatma ve rol yapma. Yalanlar. Yalanlar. Şehvet düşkünlüğü ve yalanlar. Ve utanç, rol yapmak, zina, alaycı fısıltılar arkamdan atılan kahkahâlâr. Hayır. Carla hiçbir şey bilmiyor."

Don Ignacio kederli bir ifadeyle öne doğru eğildi. O iğrenç kendinden tiksinen ifadesinin yerini daha acı bir eziyet aldı. "Onu kendi evladımmış gibi büyüttüm" dedi. Sesi ağlayacakmış gibi çıkıyordu. "Yalnızca şerefimi korumak için değil, onu bu dünyada yaşayan herkesten daha çok sevdiğim için. Gidin ona yemin ettirin, size bunu kendi de söyleyecektir."

Adam biraz şefkat, hatta takdir görmeyi hak ettiğini düşünüyor gibiydi.

Tannhauser bu gösteriden daha fazla tiksinemezdi.

"Ve her şeye rağmen, onu bu kadar sevmeme rağmen, bana ve ona verdiğim adıma bir orospu evladı Baptist ile ihanet etti."

"Carla'nın âşığı, manastır şövalyesi değil, bir Dominiken rahibiydi."

"Şövalye, rahip ya da Dominiken, dilerim hepsi frengiden geberir.

Yaşlı adamın yapmacık tavırları Tannhauser'ın başına bir felaket geldiğinde, ayrıcalıklı olanların, bunu diğer tüm insanlardan daha haysiyetsizce ve kendilerine acıyarak yaşadıkları inancını doğruladı. "Ekselansları, lütfen söyleyin Carla'nın çocuğuna ne oldu? Adı neydi? Onu kim büyüttü? Nerede büyüdü?"

Ignacio'nun gözleri kinle parladı. "Demek sonunda vicdanı onu ra-

hatsız etmeye başladı. Bana inanın bilmemesi onun için çok daha iyi olur."

Tannhauser içini çekti ve alnını sildi. Sıcakla pis koku berbattı. "Ben de en az onun kadar bu çocuğu bulmak istiyorum" dedi. "Bu iyiliği sizden kendim için rica ediyorum."

Don Ignacio ahlaksız bir ifadeyle sırıttı, biçimsizliği yüz ifadesini daha da acayipleştirdi. "Demek bacaklarını size de açtı."

Tannhauser cübbesinin tavşan kürkünden yapılmış yakasını tuttu ve ihtiyarı koltuğundan kaldırdı. Kalın kadife kumaşın altındaki beden Tannhauser'ın düşündüğünden çok daha zayıftı. Bir öfke çığlığı atarak havaya kalktı. Tannhauser onu şömine taşına yapıştırdı ve boynundan kavradı. Urlar parmaklarının altında dalgalanırken midesi kalktı. Don Ignacio'nun öfkesi yok oldu ve Tannhauser hastalıklı yüzünü kavurucu ateşin birkaç santim yakınına gelecek kadar bastırınca öfkesi dehşete dönüştü. Yaranın çiğ pembe renkli ağzı parıldadı ve damlayan irinler alevlerin üzerine saçıldı ve patladı. Don Ignacio çığlık attı.

"Seni iğrenç, boynuzlu moruk. Bana oğlanı nerede bulacağımı söyle pislik, yoksa bu gece senin için çok uzun olur."

Yaşlı adam, kaşlarını yakan alevlerin içine doğru haykırdı.

"Çocuk öldü!"

Tannhauser adamı şöminenin içinden çekti ve koltuğuna fırlattı. Eli cübbeye bulaşmış salgılardan yapış yapış olmuştu. Elini Don Ignacio'nun yüzünün sağlam tarafına sildi. İhtiyarın cildi öyle narindi ki neredeyse yırtılacakmış gibiydi. Don Ignacio soluk almaya çabalarken, Tannhauser üzerine eğildi ve ellerini koltuğun kollarına dayadı.

"Nereden biliyorsun?"

Yarığa benzeyen ağzı açılıp kapandı. "Bir sandalla denize götürüldü, bir çuvala kondu ve..." İşkenceye ne kadar yakın olduğunu hissedince sustu. "O ilk değildi. Denizin dibi piçlerle dolu."

"Carla'nın oğlanın sokağa terk edildiğine inanmasına izin verdin. Neden?"

"Ona doğruyu söyleyip bebek katili diye bağırtsa mıydım?"

İhtiyarın karnını yumruklamamak için kendini tuttu. "Böyle bir işi tek başına yapamayacak kadar korkaksın sen. Bu korkunç günahı kime işlettin?"

"Carla'nın doğumunda, ilk ihanete uğradığımda her şeyi yutup oturdum. Sokaklarda başım yerde dolaşmaya ve arkamdan işittiğim fısıltılara katlandım. İkinci seferinde..." Dayanılmaz öfkesini hatırlamanın ağırlığı altında sustu.

İhtiyar adamın ruhu Tannhauser'ın umurunda değildi. Adamın gırtlağını kavramak için elini uzattı, ama derisinin altındaki kaygan yumurtaları hatırladı ve sıska karnını yumruklamakla yetindi.

"Söyle, bu işi kime gördürdün?"

"Uşağım Ruggiero'ya."

Çift kanatlı kapı açıldı ve uşak eşikte belirdi. Tannhauser'a ve efendisinin dehşetine duygusuz gözlerle baktı.

"Ekselansları beni mi çağırdı?"

Tannhauser doğruldu, sırtını perişan haldeki yaşlı konta döndü ve uşağa doğru yürüdü. Uşak iki adım geri çekildi. Tannhauser kapıyı ardındaki cehennem çukurunun üzerine kapadı.

"Ruggiero."

Ruggiero başını eğdi. Kulluk etmekle geçen yıpratıcı yıllar hissettiklerini dışa vurmayı unutturmuştu. Belki de insani duygularını tamamen yok etmişti.

Tannhauser, "Bir canavara hizmet ediyorsun," dedi.

Ruggiero, "Efendim, siz yürekli ve güçlü bir askersiniz. Siz de bu yüzden canavarlara hizmet etmiyor musunuz?" diye sordu.

Tannhauser uşağı duvara çarptı. "Bana kelime oyunu oynama, köle. Ben Leydi Carla'yı temsil ediyorum. Herhalde geceleri onu çok iyi hatırlıyorsundur."

Rugiero gözlerini kırpıştırdı, yoksa yüzündeki o uysal ifade değişmeyecekti. "Küçükhanıma hizmet etmek benim için her zaman bir zevkti."

"Yeni doğmuş bebeğini öldürerek mi?"

Ruggiero'nun bakışlarında ani bir şaşkınlık ifadesi titreşti ve yerleşti. Bastırıldığı duvardan uzaklaşmaya çabaladı. "İzin verir misiniz, efendim?"

Tannhauser uşağa baktıktan sonra bir adım geri çekildi.

Ruggiero yakındaki bir sehpadan bir lamba aldı. "Lütfen, benimle gelin, efendim."

Tannhauser uşağın peşinden koridor boyunca yürüdü ve dar bir merdiveni tırmandı. Ardı ardına koridorlar ve merdivenler geçtiler. Tannhauser çıkış yolunu bulmasının en az bir saat alacağından emindi. Denize atılan çuval düşüncesi boğazına bir yumru oturmasına neden olmuştu. Kalbi kendi rezil günahlarının amansız yankılarıyla (Ağa Bölükleri'nden ayrılma nedenleri) ağırlaşmıştı çünkü uşağın söyledikleri tamamıyla doğruydu. O da canavarlara hizmet etmişti. Üçüncü merdivenden çıktıktan sonra Ruggiero kilitli bir kapıyı açtı ve pencereleri kurşun kaplı geniş bir odaya girdiler. Burası Ruggiero'nun odası olmalıydı. Bir yatak, bir dolap, bir koltuk, pencerenin altında bir yazı masası ve bir de kirli beyaz bir taştan oyulmuş Meryem Ana büstü vardı. Bir ömür boyu edilen hizmetin ödülleri buydu. Ruggiero lambayı elinden bıraktı ve bir anahtarla yazı masasının çekmecesini açtı. Tannhauser içine baktı. Çekmece birkaç kez katlanıp kırmızı mumla mühürlenmiş bir kâğıt parçasının haricinde boştu. Ruggiero kâğıdı alıp ona döndü.

"Okuyabilir misiniz?"

Tannhauser belgeyi elinden çekip aldı ve lambanın ışığında mührü

inceledi. Üzerindeki işaret ona bir şey ifade etmedi, ama mühür sağlamdı. Mührün altında iki satır yazı saklıydı. Mührü dikkatle kırdı. Mumu başparmağının tırnağıyla kaldırdı. İlk satırda, *Madonna della Luce* yazıyordu. İkinci satırda ise bir tarih vardı: *XXXI Octobris MDLLII.*

Azizler Günü. 1552.

Tannhauser'ın ağzı kupkuru oldu. Yutkundu.

"Madonna della Luce. Kilisenin adı mı?"

Ruggiero evet der gibi başını salladı. "Burada, Mdina'da."

Tannhauser kâğıdı açtı. Zarif bir el yazısıyla kaplıydı. Latince yazılmıştı. İlk kelimeyi okudu ve durdu, nabzı hızlandı. Okumaya devam etti. Baba, Oğul ve Kutsal Ruh'u tanıdı. *Domine.* Bir ad: *Orlando.* Bir başka isim: *Ruggiero Pucci.* En altta da bir imza gördü: *Baptizo.*

Gözleri yine ilk kelimeye döndü: *Baptizo.*

Ruggiero'nun gözlerinin içine baktı. Bakışlarını suçluluk duygusu kaplamıştı. Ve korkuyordu. Belgeyi uşağa geri verdi. "Latincem iyi değildir."

Ruggiero kâğıdı almadı. Ezberden okumaya başladı.

"*31 ekim 1552 tarihinde, bir erkek bebek, velisi Ruggiero Pucci'nin şahitliğinde Orlando adıyla vaftiz edildi.*" Duygulandığı sesinden belliydi, gizlemek için öksürdü. "*Yüce Tanrımız yakarışımızı duy ve bu kulun Orlando'yu koru. Gücün onu hiç terk etmesin, çünkü alnına İsa'nın haçının işaretini çizdik.*" Ruggiero yeniden boğazını temizledi. "Belgeyi Peder Giovanni Benadotti imzaladı."

Tannhauser hikâyenin devamını duymak için bekledi.

"Çocukluğumdan beri Don Ignacio'nun hizmetindeyim. Her şeyimi ona borçluyum. Genç bir erkekken, lekesiz, tertemiz, iyiliksever ve adil bir kişiliğe ve dünyanın en yumuşak kalbine sahipti."

"Ben buraya efendinin düşüşüne ağlamaya gelmedim."

"Oturabilir miyim?"

Tannhauser eliyle koltuğu işaret etti. Kendi de masanın üzerine ilişti. Ruggiero derin bir nefes aldı.

"O gece, çocuğun dünyaya geldiği gece sanki Don Ignacio'nun ruhuna şeytanlar girmişti. Belki de hâlâ onu terk etmediler. Kollarımda bebek ve cebimde kefeni olacak çuvalla arka kapıdan çıktığım zaman niyetim, daha önce de hiç istisnasız yaptığım gibi efendimin emirlerini yerine getirmekti." Durakladı.

Tannhauser, "O şeytani emirlere benim de uymuşluğum çoktur. Devam et" dedi.

"Oğlan sanki doğumunun ne gerektirdiğini anlamış gibi hiç sesini çıkarmıyordu. Eğer hiç durmadan çığlıklar atsaydı, kalbim bu kadar parçalanmazdı. Cehennem ateşinden uzak olacaksa da onu Araf'a göndermeye içim elvermedi. Bebeği İsa'nın mabedine girebilmesi için kilisemizin rahibi Peder Benadotti'ye götürdüm. Vaftiz edilmek ebedi hayatı

sağlama alacaktı. Oğlanın vaftiz babası oldum, zaten onun adına cevap verecek başka kimsesi de yoktu. Kutsal suyla vaftiz edilirken gözyaşlarım çocuğun yüzüne döküldü. İşte o zaman Peder Benadotti maksadımı anladı. Beni suçlamadı ama bana bakışında..."

Ellerini açıp kapadı. Hikâyesine devam etti.

"Pederin gözlerine bakamadım. Tören bitince beni kilisenin odasına götürdü ve oğlanın adını kilise kütüğüne kaydetti. Sonra da elinizdeki belgeyi hazırladı. Bana da okuttu, mühürledi ve bir yere kaldırıp kilitledi. Bana çocuğun iyi ellerde olduğuna dair teminat getirirsem, doğum belgesini alabileceğimi söyledi. Getiremezsem, bu belge acımasız bir suçun delili olarak duracaktı."

Tannhauser tekrar imzaya baktı. "Çocuk vaftiz edilmiş. Rahip de anlayış ve bilgelik göstermiş. Peki, sonra?"

"Dizlerimin üzerine çöktüm ve kalbimdeki cinayeti affetmesi için yalvardım, ama Benadotti günah çıkarmamı dinlemeyi reddetti. Bana Borgo'da oturan bir kadının adını verdi. Günahımdan kurtulmaya bu kadar istekliysem, kadın bana bir sütanne bulacaktı. Aksi takdirde bir daha kiliseye giremeyecektim, çünkü kefaret olarak ne ödersem ödeyeyim asla Cennetin Krallığı'na alınmayacaktım."

Tannhauser neredeyse uşağın yakasına yapışacaktı. "Oğlanı kurtardın mı?"

"Hemen o gece Borgo'ya götürdüm."

Tannhauser bütün ümitlerini kaybetmeye o kadar yaklaşmıştı ki, bunu duyunca neredeyse dili tutulacaktı. Ama daha fazlasına ihtiyacı vardı. "Çocuğu yanlarına alan ailenin adı neydi?"

"Boccanera."

"Çocuğu onlar mı büyüttü?"

Ruggiero başını aşağı yukarı salladı. "Bir gemiyi kalafat ederken ezilene dek baba tersanede çalışıyordu."

"Çocuğu görsen tanır mısın?"

"En son yedi yaşındayken, bakım masrafları ödeme anlaşması bittiği zaman gördüm. Masraflarını kendi cebimden ödüyordum."

"Orlando Boccanera" dedi Tannhauser. "Hâlâ sağ ve Borgo'da olduğundan emin misin?"

Ruggiero evet der gibi başını salladı. Tannhauser masanın üzerinden Meryem Ana heykelini aldı ve Ruggiero'nun eline tutuşturdu. "Bütün bunların doğru olduğuna, Meryem Ana'nın, kendi hayatının üzerine, eğer yalan söylüyorsan, sonsuza dek lanetleneceğine dair yemin et."

Ruggiero, "Hepsinin üzerine yemin ederim" dedi. "İsa'nın kanı üstüne yemin ederim."

Bir tılsımmış gibi Tannhauser mırıldanarak ismi tekrarladı. "Orlando Boccanera." Sonra uşağa döndü. "Yaptıklarını kontese hiç söylememişsin. Neden?"

"Bebeği Boccanera ailesinin yanına yerleştirip Borgo'dan döndüğümde, Leydi Carla gitmişti. Bir gemiye bindirip Napoli'ye göndermişlerdi. Evlilik anlaşması çoktan imzalanmıştı. Onu bir daha görmedim. Efendim Don Ignacio her şeyin tertemiz halledilmesini ister."

"Öyle mi, öyle mi?"

Tannhauser Carla'yı düşündü. Yüreği sızladı. Doğumdan yeni kalkmış ve bitkin halde iğrenç kokulu bir gemiye bindirilmişti. Hâlâ acısıyla sersemlemiş haldeydi ve uzak, yabancı bir memleketin bilinmeyen korku dolu topraklarına sürülmüştü. Ve daha on beş yaşındaydı. Tannhauser, Akdeniz Frenkleri'nin, özellikle de aile şerefi söz konusu olunca akrabalarına yaptıkları bu acımasızlıklarına ve insafsızlıklarına ilk kez şahit olmuyordu. Cinsel kabahatler onları çılgınlığa ve cinayete sürüklüyordu. Kötülükler söz konusu olduğunda, Tannhauser aşırı hassas bir insan değildi, ama bu duyduğu kanıyı tepesine çıkarmıştı. Aklına bir kurnazlık geldi.

"Evet" dedi, "ben de şahsen her şeyin tertemiz halledilmesini severim."

Ruggiero koltuğunda büzüldü.

"Evin uşağı olarak, Don Ignacio'nun bütün işlerinden haberdar mısın? Yoksa yalnızca hesapların tutulması, kiraların toplanması gibi işlerle mi uğraşıyorsun?"

"Hepsiyle efendim. Ekselansları bütün işlerini bana bırakmıştır."

"Öyleyse, basit yasal belgeleri hazırlayacak beceri ve eğitime sahipsin, sözgelimi ölüm döşeğinde Don Ignacio'nun dünyevi servetiyle ilgili isteklerini yazdırdığı bir vasiyetname..."

Ruggiero ona bakakaldı.

Tannhauser, "Dilini mi yuttun?" dedi.

"Evet, böyle bir belge hazırlayabilirim."

"V bu belge kanunen geçerli olacak, yani kilise avukatlarını itirazlarına dayanabilecek bir belge yazabilir misin?"

"Bunu kesin olarak söyleyemem. Ama vasiyetname için birinin, saygıdeğer bir beyefendinin şahitliği gerekir."

"İşte karşında duruyor."

Ruggiero oturduğu yerde kıpırdandı. "Öyleyse, böyle bir belgenin kanuni olarak geçerli olma şansının yüksek olduğunu söyleyebilirim. Tabii avukatların ustalığına bağlı."

"Onu zamanı gelince düşünürüz." Tannhauser elindeki kâğıdı salladı. "Bunu ele geçirdikten sonra, rahibin tehdidi hükümsüz kaldı. Neden bu belgeyi böyle özenle sakladın?"

"Leydi Carla'nın bir gün geri döneceğini ümit ettim."

"Ona yazmayı hiç düşünmedin mi?"

Ruggiero Tannhauser'ın bakışlarının altında kıvrandı. "Sık sık düşündüm. Çok korkuyordum. Rezaleti yeniden canlandırmaktan korku-

yordum. Bir de Don Ignacio'nun ıstırap çekmesinden. Öfkesinden."

Tannhauser aşağıda şöminenin başında için için çürüyen yaratığı hatırladı. "Seni bunun için suçlayamam" dedi. "Her neyse, Carla burada. Borgo'da."

Ruggiero, Carla odadan içeri girmiş gibi ayağa kalktı.

"Sana borçlu" dedi Tannhauser. "Ben de."

Belgeyi cebine koydu ve sedef kakmalı kutusunu çıkardı. Kapağını açtı ve Grubenius'un tabletlerinden ikisini avucuna aldı. Tabletler lambanın ışığında yağlı ve sarı sarı parıldadı. Ruggiero tabletlere baktı.

"Bu bilinen en kuvvetli ilaç. Afyon, saf altın, mineraller ve yalnızca bilgelerin bildiği özler. Ağrıyı keser, en ıstırap içindeki zihinleri bile yatıştırır, sakinleştirir. Ancak aşırı miktarda alınırsa, en güçlü bünyelerde bile ölümcül olur. Eğer bir adam hasta ve zayıfsa, üstelik büyük acılar içindeyse, bu haplar onu sıkıntılarından kurtarır. Hem bu durumdaki bir adamın ölme arzusunu kim sorgulayabilir, hele ki bu isteği, bütün mal varlığının sevgili kızına miras kalmasını sağlayacaksa?"

Ruggiero bunun adaletli bir dalavere olduğunu anladı, ama sadakati ağır bastı. Karşılık vermedi.

"Böyle bir isteği sorgular mıydın?"

Ruggiero, "Hayır" dedi.

Tannhauser, "Güzel" dedi. "Öyleyse kâğıt kalem getir." Belgeyi okuduğunda Carla'nın yüzünü görmek istiyordu. "Sonra da..." dedi, "Don Ignacio için bir rahip çağırırsın. Onunki kadar kararmış bir ruh, kilisenin sunabileceği bütün hizmetlere ihtiyaç duyacaktır."

9 haziran 1565, cumartesi

Gallows Burnu

Ay batmıştı. Maltalı açıkgöz kılavuzun adımlarını takip ederek yıldızların ışığında yol aldılar. Atlarının koşumlarını sarıp sarmalamışlardı. Patikalarda ve tehlikeli dar geçitlerde atlarından inip yürümüşlerdi. Kayalıkların yukarısında, gökyüzünde Oğlak Takımyıldızı'nın kuyruğu güneye doğru yollarını gösteriyordu. Yüksek bölgeden ayrılıp doğuya döndüler ve kıyıya doğru Gorgon'un Gözü'nü takip ettiler. Hiç Türk devriyesine rast gelmediler. Tannhauser, özellikle de gece vakti, isimlerini bilmediği katillerin eşliğinde yolculuk etmek tuhaf bir iş, diye düşündü. Bileğindeki altının ağırlığı ona güven veriyordu: *servet ya da şeref için değil ruhumu kurtarmak için.* Cebinde duran vaftiz belgesini düşününce keyiflendi. Şafaktan önceki serinlikte Şövalye De Lugny komutasında, otuz beş şövalyeyi San Salvatore Dağı'nın zirvesine çıkardı. Orada durdular ve önlerinde uzanan manzaraya baktılar.

Ovanın üzerine sığ bir sis tabakası çökmüştü. Sisin içinde, yaklâşık sekiz yüz metre mesafede Gallows Burnu'ndaki kamp ateşlerinin donuk kırmızı korları parıldıyordu. İçlerinde daha parlak tek bir ateş vardı. Tannhauser gözünde ellerini ateşe uzatıp ısıtan ve evlerinden konuşan nöbetçileri canlandırdı. Şövalyeler yarım zırhlar giymişlerdi, kalkanları da yoktu. Bineklerinde ise hiç zırh yoktu. Savaşçı keşişler atlarından indiler ve hücum için üzengilerini uzattılar. Hayvanların ses çıkarmaması için başlarına ipek örtüler örttüler ve tepeden aşağı Bighi Koyu'na doğru indirdiler. Nöbetçilerin yaktıkları ateşten üç yüz metre kadar geride, dizlerine kadar yükselen sisin içinde cehennemden dünyaya henüz çıkmış bir grup gulyabani gibi durdular. Doğudaki ufuk çizgisine sabırsızca göz atarak silahlarını hazırladılar. Deniz gözle seçilemeyecek kadar karanlıktı, sessiz dairelerinin içinde yumuşak dalgaların sesi oldukça yüksek gibi geliyordu. Daha öldürme zamanı gelmemişti, şövalyeler atlarının yanında çömeldiler, dizginleri dirseklerine sardılar, istavroz çıkardılar ve başlarını kılıçlarının kabzasına dayadılar. Sisin hemen üzerinde dudakları sessiz dualarla kıpırdanmaya başladı.

Şafağın yaklaştığının habercisi kuş sesleri duyulana dek, böyle dizlerinin üzerinde ibadet eder halde kaldılar. Çivit mavisi gök ufuk çizgisi-

nin aşağısından çekerek geniş bir mor kuşak getirdi. Morluk hızla leylak rengine dönüşürken şövalyeler tekrar istavroz çıkardılar ve ayağa kalktılar. İpek örtüler sıyrıldı ve atlar burun deliklerinden soludu, kumları eşeledi. Şövalyeler atlara binerken, üzengiler ile koşumlar gıcırdadı. Dizginleri kısa tutup düğümlediler. Zırhlarının yağlanmış yerlerini rahatlatmak için omuzlarını çevirdiler, dirseklerini esnetip döndürdüler. Solgun ışıkta yüzleri, Tannhauser'ın gördüğü bütün şövalyelerinki gibi merhametsizdi. Önlerindeki arazi bir balo salonunun zemini kadar düzdü. Yer yer bitmiş sazlar güneşten kavrulmuştu, görünürde gezintilerini engelleyecek tek bir taş parçası ya da çalı yoktu. De Lugny ile Escobar de Corro ortada kalacak şekilde, sığ basamaklar biçiminde sıralandılar. Uzaklardan, Corradino'nun bir yerinden insanın içine işleyen ruhani bir şarkı duyuldu:

"Allahu ekber.
Allahu ekber.
Allahu ekber."

De Lugny mızrağını kaldırdı, şövalyeler hareket ettiler ve hızlandılar. Hafif, dar sırtlı Arap ve Berberi atlarına binen düşmanın aksine şövalyeler, doksan kilo taşıyabilecek kadar kuvvetli ve efendileri kadar kan dökmeye hevesli bir cins oldukları için, iri Avrupa ve Endülüs kırması atlara biniyorlardı. Tannhauser sahilde durmuş Burak'ın başını okşuyor ve arkalarından bakıyordu. O üzerine düşeni yapmıştı, çarpışmayı canı çekmiyordu. Yine de bu kaçırılmaması gereken bir sahneydi. Atına bindi, kılıcını çekti ve eyerinin üzerinden izledi.

Sıkışık nizamda dörtnala giden atlılar yüz elli metre ilerledikten sonra yayılmaya başladılar. Yeryüzünde ve yukarısında hiçbir şey onları yollarından geri döndüremezdi. Yükselen güneşin kenarının burnun ucundan çıktığını gördü ve düzlüğün üzerinden eğik gelen ışıkta, atlıların parlak zırhları ile miğferleri yanardöner pembe bir ışıltıyla parladı. Yeni doğan günle gösterişli biçimde bezenen şövalyeler ordugâha doğru hücuma geçtiler. Uyku sersemi askerlerin üzerlerine, yakıtı dürüstlük ve nefret olan bir hevesle saldırdılar.

Korkuyla ayağa fırlayan insan siluetleri aynı hızla yere serildiler. Topuzlar havada döndü ve indi, mızraklar ete saplandı, baltalar yükseldi ve kanlar fışkırtarak düştü. Gül renginde zırhların tepesinde kılıçlar savruldu. Ürkmüş katırların giderek yükselen patırtısı, gecikmiş saldırı işaretleri, ölüm çığlıkları ve boşa giden emirler billur sabahı parçaladı. Feryatlar ve çığlıklar arasından İsa'ya, Vaftizci Yahya'a, Peygamber'e ve Allah'a seslenenler duyuluyordu. Ve insanlar yaratıcılarıyla dehşet dolu bir koşulda buluştuklarında hep olduğu gibi, çeşitli dillerde "anne" sözcüğü onu bir daha göremeyecek oğulların ağızlarından döküldü.

Tannhauser Burak'ı dürttü ve tırısa kaldırdı.

Nöbetçilerin içinde karnı deşilmiş bir cesedin iç organlarının mor bir renk almış tüterek yandığı ateşinin yanına vardığı anda, iki kişi kıyımdan canlarını kurtarmak için tökezleyerek hızla kaçmaya başladılar. Tannhauser'ın beyaz kavuğunu, koyu yeşil kaftanını ve Moğol atını görünce, körce bir kurtuluş ümidiyle ona doğru koştular. Bulgarlara ya da Trakyalılara benziyorlardı, miğferleri yoktu ve gözleri yuvalarında akıl hastaları gibi dönüyordu. Daha çocukluktan çıkmamış delikanlılardı bunlar. Merhamet göstermeye meyilliyse de, başka bir yerde ve başka bir zamanda kendisini tanımalarına izin veremezdi. Öndekini Burak'ın yularını tutmaya çalışırken tek bir vuruşla hakladı. Sıcak kan hayvanın göğsüne püskürdü ve at yana çekildi. İkinci adam arkadaşını bırakıp ölüme mahkûm bir av hayvanı gibi kaçmaya çalışırken arkasından yetişip kafatasını yardı. İlerde De Lugny'nin süvarileri, körfeze hâkim olan yedi tunç kuşatma topuna kadar kampı ezip geçmişlerdi. Toynakların altında köpüren kumların üzerinde tekrar saldırmak üzere döndüler. Tannhauser Burak'ın dizginlerini çekti, kılıcının üzerindeki kurumamış kanı silkeledi ve şövalyelerin kanlı saldırısının bitişini seyretti.

Yetmiş küsur topçu ve toplama askerin çoğu ya ölmüş ya da ağır yaralar almış kıvranıyordu. Geri kalanlar ya kaçmaya çalışıyor, ya Allah'a haykırarak yardım istiyor ya da safran renkli çadırının yanında elinde kırmızı hilalli bir sancakla duran kumandanlarının çağrısıyla bir araya toplanıyorlardı. Bu seçimlerin hepsi de benzer şekilde sonuçlandı. Binekleri akın yüzünden soluk soluğa kalmış şövalyeler eşkin giderek kampı yeniden geçtiler ve tek bir sağ adam bırakmadan bütün Müslümanları öldürdüler. Silahları ve koşumları beyin parçaları ve kanla kaplanmıştı. Burunlarından homurtular çıkaran savaş atları omuzlarıyla kaburgaları çökertti, demirli toynaklarıyla kafataslarını ezdi ve iri dişleriyle elleri ve parmakları ısırdılar. Ordugâhın kumandanı ile muhafızları mızrakla öldürülmüştü. Türk sancağı yüksekte zaferle dalgalanırken, birkaç şövalye enkazı yağmalamak ve yattıkları yerde inleyenlerin işini bitirmek için atlarından indiler.

Tannhauser Burak'ı mezbahaya dönen savaş alanına doğru sürdü. Yumuşak huylu ve savaşın sonrasındaki pis kokulara alışık olmadığından, atının boynuna doğru eğilip kulağına bir gazel okudu. Şövalyeler safran renkli çadıra yönelirken, yaralıların duaları birer birer kesildi ve geriye yalnızca zaferin sesi kaldı. Haşin tabiatlı şövalyeler başarılarının büyüklüğüyle keyiflenmişlerdi. Yüzleri gülüyor, azizlere sevinçli dualar ediliyor, parça parça edilmiş cesetler üzerine kaba şakalar yapılıyordu. Ama bu görevlerini hakkıyla yerine getirmelerine engel değildi. Yakaladıkları cıyaklayan katırları boğazladılar ve içme suyu dolu fıçıları parçaladılar. Körfezin kıyısında topların altlıklarını yıkan ve falyaları çivilerle dolduranlar işlerine hevesle devam ettiler. Diğerleri o civarda bol

miktarda istiflenmiş barut fıçılarını yuvarlıyor, baltalarıyla açıyor ve içlerindekileri denize döküyorlardı. Nihayet bir gemi enkazı sahile vurmuş gibi görünene dek çuvallar dolusu un, balya balya hayvan yemi de denizi boyladı. Tüm bunları yakarak çok daha hızlı yok edebilirlerdi, çünkü Mdina'ya dönüş yolculuğu uzundu, sayıları da azdı.

Zemin iç organlar ve kan yüzünden çamur olmuştu. Burak tiksintiyle başını silkeledi. Tannhauser, Şövalye De Lugny'yi bulmaya çalışırken böyle çamurlu yerlerin arasından geçiyordu. Son molalarını çadırın yanında vermiş ve birbirine girmiş cesetlerin etrafından dolaşarak geçerken, Tannhauser yerde uzun namlulu bir tüfek durduğunu gördü. Fitili hâlâ için için yanıyordu. Kabzası sahibinin cesedinin altına sıkışmıştı. Süslü namlusunun madeninden çıkıyormuş gibi görünen mavi siyah rengi ile abanozun üzerine gümüş teller kakılarak yapılmış desenleri mahir bir ustanın elinden çıktığını ilan ediyordu. Enkazın arasında yerini gözüne kestirdi ve Burak'ı, atının üzerinde Escobar de Corro'ya emirler veren De Lugny'e doğru sürdü. De Corro, Tannhauser'ın duyamadığı bir soru sordu.

De Lugny, "Hemen Borgo'ya doğru yola çık ve bunu al" dedi. De Corro'ya ele geçirdiği hilalli sancağı verdi. "Kanlarını kaynatacaktır."

De Lugny Tannhauser'a döndü ve başıyla selam verdi.

"Bu sabah iyi bir iş çıkardık, Yüzbaşı Tannhauser" dedi. "Angelus'un çanı daha çalmadı. Ne bir adamım öldü ne de biri yaralandı. Mareşal Copier adına sizi tebrik ederim."

"Fazla oyalanmayın" dedi Tannhauser. "Topçular ateşe başlamayınca, Turgut durumu hemen anlayacak ve tuzağa düşürmek ümidiyle sipahileri yollayacaktır."

Escobar De Corro, alaycı bir tavırla "Bırakalım öyle yapsın" dedi.

Tannhauser dönüp adama baktı ama bir şey söylemedi. "İzninizle, ben gidiyorum."

De Lugny selamlamak için kanla parlayan kılıcını kaldırdı. "Tanrı'nın selametiyle gidin."

Tannhauser geldiği yöne doğru birkaç metre gittikten sonra durdu, atından indi ve işlemeli tüfeği aldı. Yakından bakınca sandığından çok daha ince işçilikli olduğunu gördü. Ölmüş olan sahibi gençti, çok güzel ve ince yüz hatlarına sahipti. Kafatasının dibine bir mızrak saplanmıştı. Cesedin üzerinden bir kese dolusu mermi ile küçük bir barut şişesi aldı. Beyaz sarığının üzerinde beyaz altın üzerine serpme yakutlarla işli bir süs takılıydı. Onu da aldı. Atına binerken tüfeği bacağının üst kısmına dayadı ve Escobar De Corro'nun, kendine ayırdığı bir ödülmüş gibi gözlerini uzun mavi namluya diktiğini fark etti. Tannhauser'ın gözlerinin içine bakınca, ona bir şans vermek için durakladı, ama Escobar bir şey söylemedi. En az Burak kadar bu pis kokulu savaş alanını geride bırakmaya can atan Tannhauser, atını sürdü. Güneşin berraklaştır-

dığı ufuk yönüne doğru ilerledi. Gece inene kadar, onları bu aptallar ve bağnazlarla dolu adadan alıp götürecek tekneyi bulmayı umuyordu. İçini aniden bir keder kapladı, eğilip Burak'ın boynunu okşadı.

Hayvana Türkçe, "Seni yanıma alamam eski dostum, ama seni kime bırakacağım? Bir Hıristiyan'a mı, yoksa bir Türk'e mi?" diye sordu.

9 haziran 1565, cumartesi

Kutsal Hastane; İngiliz Hanı

Carla gümüş kaşığı yine gümüş bir kâseye batırdı ve zavallı adamın dudaklarına bir yudum çorba uzattı. Adam dudaklarını araladı, çorbayı içti ve ne tat aldığına, ne de aç olduğuna dair bir belirti göstermeden yuttu. Bu tür duyguların ötesine geçmişti, ama Carla adamın bir görev bilinciyle kendisini memnun etmeye çalıştığının farkındaydı. Adı Angelu'ydu, artık bir daha denize açılamayacak olan bir balıkçıydı, çünkü gözleri görmüyordu ve elleri de kırık dalların ucuna takılmış renksiz balmumu yumrularına benziyordu.

Gecenin inişiyle sekiz saat süren Türk hücumu durduktan sonra, onlarca ciddi yaralıyla birlikte, Saint Elmo Kalesi'nden tahliye edilmişti. Angelu'nun başı kendi arkadaşlarının Türklere fırlattıkları ateşle tutuşmuş, alevler içinde bir et parçasına dönüşmüştü. Kafa derisinden yanıcı maddeyi kazırken iki elini kemiğe kadar yakıp kömür etmişti. Bulabildiği en az acı veren pozisyonda, bir sandalyeye büzülüp oturmuştu. Kafatasının yanan tepesi, insana tiksinti veren, kulaklarına kadar indirilmiş tutam tutam püsküllü bir takkeye benziyor ve sürülen merhem ve losyonlarla birlikte etrafına çürük kokusu yayıyordu. Angelu'ya ölmek üzere olanlara uygulanan kutsal yağ sürme ayini yapılmıştı ve Peder Lazaro onun ertesi geceye çıkmayacağını düşünüyordu. Carla da onun sağ kalmayı istediğini sanmıyordu.

Lazaro Carla'yı Kutsal Hastane'ye o sabah getirmişti. Hizmet etmek istemişti ama hâlâ korkuyordu. Gerekli bilgi ve beceriye sahip olmadığından, sert yüzlü biraderlerden ve kaleye benzeyen bu hastaneden korkuyordu. Zihninin bir tarafı, bir işe yaramadığı için hiç yakınmamış olmayı diliyordu. Bu sese aldırış etmedi, ama boş geçen günler hızlı geçiyordu. Günbatımı dünyanın üzerine bir örtü serene dek dünyaya bakmak kolaydı. Olanları hatırlamadan hayal kurmak kolaydı. Lazaro onu hastaneye darağacına götürür gibi götürmüştü ya da Carla'ya öyle gelmişti. Aslında çok daha göz korkutucu bir iş olacaktı bu.

Hastanenin ana bölümü, binanın güney cephesine bakan bir sıra kepenkli penceresi olan, altmış metre uzunluğunda bir koğuştu. Kemerli girişin çerçevesi maltataşından yapılmıştı. Kemerin yukarısında Tari-

kat'ın düsturu, *Tuitio Fidei et Obsequium Pauperum* yazılıydı. Yani *İnancın Savunucuları ve Zayıfların Hizmetkârları.* Elli yataktan oluşan iki sıra, karşılıklı olarak koridorun iki yanına dizilmişti. Kaliteli şiltesi ve güzel çarşafları olan her yatağın başında kırmızı perdeli bir cibinlik vardı. Zırhlar, giysiler ve silahlar yatakların altına yığılmıştı. Hastalara yemekleri gümüş tepsilerde veriliyordu, çünkü keşişler temizliğe büyük önem veriyorlardı. Zemin mermer kaplıydı ve günde üç kez siliniyordu. Havayı temizlemek, sinekleri uzak tutmak ve çürüme kokusunu bastırmak için buhurdanlıklarda kokulu ağaçlar yakılıyordu. Koğuşun ucunda günde iki kez ekmek ve şarap ayini yapılan bir mihrap ile arkasında asılı çarmıha gerilmiş bir İsa heykeli vardı. Pencerelerin karşısındaki duvarda, şövalyelerin altında Rodos'taki terk ettikleri kalelerinin çok değerli bayrağı asılıydı. Bayrağın üzerinde kucağında bebek İsa ile Meryem Ana'nın resmi vardı. Resmin altında, *Afflictis Tu Spes Unica Rebus* yazılıydı.

Bize ıstırap verenler içinde tek ümidimiz sizsiniz.

Peder Lazaro, burasının mahir cerrah ve hekimleriyle dünyanın en iyi hastanesi olduğunu söylüyordu. "Hastalarımız bizim efendilerimizdir" demişti Lazaro. "Onlara verebildiğimiz hiçbir şeye ihtiyaçları yoktur. Tarikat'ın gerçek özünü bulacağınız yer burasıdır, Kutsal Hastane'dir."

Havada süzülen buhur, mırıltıyla edilen dualar, efendilerinin yaralarını sarmak, onları yıkamak ve doyurmak için yataktan yatağa gezinen keşişlerin hürmetkar dikkatleri hastaneye bir kilise havası veriyor ve bu hava, bunca acının içinde mümkün olması düşünülmez bir sükunet yaratıyordu. Bu ortam ilk karşılaştığında Carla'nın da dehşetle başa çıkabilmesini sağladı.

Koğuş son günlerde akın akın gelen yaralılarla dolmuştu. Her gün doğumuyla yeni cesetler taşınmasına ve hayati tehlikeyi atlatır atlatmaz yaralıların taburcu edilmesine rağmen, kısa zamanda boş yer kalmayacaktı. Angelu gibi, hastaların çoğunu Maltalı milisler ve İspanyol piyadeleri oluşturuyordu. İçlerinden pek çoğu bir daha eski haline dönemeyecekti. Lazaro ile meslektaşları çok sayıda organ kesme ve kafatası açma ameliyatı gerçekleştirmiş ve çok sayıdaki korkunç yüz yaralarını ellerinden geldiği kadarıyla tamir etmeye çalışmışlardı. Karınlarından kılıç ya da silahla yaralananlar kalas gibi kasılmış halde yatıyor, hafif soluklar alıyor ve yüzleri ölümün acısıyla ağır ağır grileşiyordu. Geniş yanıkları olanlar en çok acı çekenlerdi. Surların ötesinden bitmek tükenmek bilmeyen top gümbürtüleri geliyordu.

Hastaneye gelince, ellerini ve ayaklarını yıkaması, sokağın tozunu içeri taşımamak için terlik giymesi gerekiyordu, çünkü temizlik Tanrı'yı memnun ederdi. Yaralara ya da sargılara dokunması yasaktı. Yemek, şarap ve su dağıtabilir, ama hastaları yıkayamazdı. Hastaların kü-

çük ya da büyük ihtiyaçlarını görmeleri gerektiğinde, biraderlerden birine haber vermek zorundaydı. Yaralarda bir kanama, ateş yükselmesi ya da frengi belirtisi gördüğü zaman yine biraderlere haber verecekti. Eğer biri günah çıkarmak, ayine katılmak isterse, ya da ölümü yakın gibi görünüyorsa biraderlere haber verecekti. Alçak ve yumuşak bir ses tonuyla konuşacaktı. Efendilerini mümkün olduğu kadar yalnızca kendi ruhları için değil, aynı zamanda barış, zafer, papa, Kudüs'ün ve Kutsal Topraklar'ın kurtuluşu, Üstadı Azam, Tarikat kardeşleri, İslam'ın eline düşmüş esirler ve sağ ya da ölü aileleri için dua etmeye teşvik edecekti. Hastalar İsa'ya en yakın insanlar oldukların için, onların duası Roma'daki kardinallerinkinden bile daha makbuldü. Lazaro onu alıp koğuşa götürdü. Carla bütün gözlerin üzerine çevrildiğinin farkındaydı. Hizmet eden keşişler şok geçirmişlerdi. Yaralılar kâbusları arasında ilahi bir varlık görmüş gibi ürpermişlerdi. Görmüş geçirmiş askerler dudaklarını yalayıp iç geçirmişlerdi. Carla yanaklarının kızardığını hissetti, o kutsal niyetleri sarsıldı. Burada ne işe yarayabilirdi? O güne dek yaşanmış saf acıların tümünü tek bir çatı altında toplasalar bile şu anda ortasında durduğu ıstırapla boy ölçüşemezdi. Ancak, vazgeçerse lanetlenecekti, en azından kendi kendine lanet edecekti. Onun güçlü bir inancı, verebileceği çok fazla sevgisi ve hatta bir parçacık da ümidi vardı. Sonra Lazaro durmuş ve onu zavallı Angelu'ya takdim etmişti. Angelu sessiz, kör ve çaresizdi. Biçimsizliği zalimliğin en çılgın rüyalarının bile ötesindeydi.

Angelu'nun, dine bağlılığının bir sınaması olduğunu anladı.

Carla bütün gün onun yanında oturdu. Adam tek bir kelime bile etmedi. Sorduğu bazı sorulara başını öne eğerek ya da iki yana sallayarak karşılık verdi. Carla'nın Maltacası zayıf olduğundan basit sorular soruyordu. Burada büyümüş olmasına rağmen, Malta lisanı yalnızca hizmetkârlarla ve seyislerle konuşurken kullanılan dildi ve bu gerçek şimdi onu utandırıyordu, çünkü bu adam ve onun gibi binlercesi onu savunmak için canlarını ortaya koyuyorlardı. Fakat sesi, kıvrılmış duran adamda bir canlanmaya sebep oldu. Artık karanlık bir işkence odasına dönüşen bedeni içinde adam Carla'nın farkındaydı. Tespihini çıkardı ve dua etti. Angelu sessiz ve görüşsüz uyanıklığında onunla birlikte dua etti. En azından Carla ettiğine inandı.

Acıma duygusuna yenik düştüğü zamanlarda gözyaşları yanaklarından süzüldü, sesi titredi, ama o merhametini Tanrı'ya arz etti ve yakardı. Bencilce endişeleri için affedilmeyi diledi. Angelu'nun karnını doyurdu ve dudaklarına şarap ve su dolu kupalar götürdü. Adamın neden konuşmadığını merak etti. Belki konuşamıyordu, belki ateş boğazını da kavurmuştu, ama onun görevi sormak değil hizmet etmekti. Onunla birlikte, onun için ve hepsi için dua etti. Ve saatler ve dualar içinden

sonsuz ve kutsal bir şarkı gibi akıp geçtikçe dehşeti yok oldu, çünkü dehşet yalnızca kendi kırılgan duyularının sızlanmasıydı. Dehşet, karşısında acı çeken adamda bir yara daha açmak demekti. Sonra acıma hissi de kayboldu çünkü acımak onu kendisi kadar insan görmemek demekti. Ve hatta kederi sönüp kora döndü ve akkor halinde yanan bir sevgi benliğini doldurdu. Hazreti İsa'nın içine, bedenine ve ruhuna hayal gücünün ve deneyimlerinin ötesinde bir güçle girmiş olduğunu anladı. İsa'nın aşkı ilhamın kuvvetiyle içinde dalga dalga yükseldi ve Carla böyle bir sevgiyle tüm günahlarının, hatta kendisini çevreleyen zulmün bile affedilebileceğini anladı. Bunu Angelu'ya da söylemek istedi ve adama, yarım kafatasına ve yarım yüzüne, kavrulup büzüşmüş göz kapaklarının altındaki matlaşmış, su toplamış kürelere, derileri soyulmuş alnına ve kollarının ucundaki kurumuş titreyen pençelere bakmak için gözlerini açtı. Angelu kendi yolundan Golgota'ya[9] yürüyordu. İsa'yı Carla'nın kalbine çağıran oydu.

Carla, "İsa seni seviyor" dedi.

Angelu'nun başı hızla geriye gitti ve ağzı kıvrılıp açıldı. Carla bunun ne demek olduğunu anlamadı. Ona bir zarar mı vermişti, yoksa adam dediğini duymamış mıydı? Bir an için korkuya kapıldı.

Tekrar etti. "İsa seni seviyor." Sonra da "Ben seni seviyorum" dedi.

Angelu'nun dudakları titredi. Nefesi kesilir gibi oldu. Carla uzandı ve bir elini onun omzuna koydu. İlk kez ona dokunmaya cesaret ediyordu. O karanlığının içinde bile gücü adamı tamamen terk etmemişti. Angelu başını öne eğdi ve ağlamaya başladı.

Daha sonra ayinin başladığını duydular. Carla Aşai Rabbani ayinine başladıklarında Angelu'nun diz çökmesine yardım etti. Angelu amin dediyse bile, bunu ne Carla, ne de rahip duydu. Sonra Carla gümüş bir kâsede ona et suyu getirdi. İştahı olmadığını görünce kâseyi bir kenara koydu. Koğuş yemek telaşında olduğundan ve birden aklına bu yabancının kim olduğunu bilmemek adamı rahatsız edebileceği düşüncesi geldiği için, elinden geldiği kadar Angelu'ya kendini ve onu buraya geri döndüren sebebi, adını bile bilmediği oğlunun kayıp olduğunu anlatmaya başladı. Angelu hiçbir şey söylemedi. Artık Carla adamın konuşamadığını anlamıştı. Sonra Carla da sessizliğe gömüldü ve acaba Mattias Tannhauser'dan da söz etmese miydim, diye düşündü.

O gün, hayali kalbinde olan Mattias için de, sık sık dua etti. Mattias Germen'di, bir Sakson'du, bilmediği ve tanımadığı, ama zekâları ve barbarlıklarıyla ün yapmış bir millete mensuptu. Vücudunda tek bir damla asil kan bile yoktu, ama St. Jean Şövalyeleri'nin, asalet saplantısındaki bir tarikatın içinde doğuştan soyluymuş gibi rahat dolaşıyordu. Göründüğü kadarıyla Türklere olan hayranlığı, Frenkler dediği insan-

9. Hz. İsa'nın çarmıha gerildiği yer. (ç.n.)

lar hakkındaki fikirlerinden katbekat fazlaydı ama yine de onların aleyhine hareket etmişti. Vicdanı hiç rahatsız olmadan bir rahip öldürmüştü, ama nezaket ve incelik hiçbir erkekte görmediği kadar onun kişiliğinin derinliklerine kök salmıştı. Tanrı'ya inanmıyordu, ama içi şevkle doluydu. Cinsel iştahı da, güzelliğe ve bilgiye olan tutkusu gibi teklifsizdi ve boldu, ama sahip olduğu her şeye tek bir pişmanlık ya da serzeniş sözü etmeden yanıp kül olacak gözüyle bakıyordu. Bütün o hayvani yararcılığına karşın, kaprisine boyun eğmiş ve şu anda bile savaş alanındaki ölüler arasında bir hayaletin izini sürüyordu. Carla'nın aklını karmakarışık etmişti.

Bu adam gerçekten de kocası mı olacaktı? Onun karısı mı olacaktı?

Amparo'yla ilişkisi, ilişkinin gidişatındaki ve duygusundaki şiddetli erotizm, Carla'nın gecelere has düşüncelerini harekete geçirmiş, içinde hâkim olmak için büyük mücadele vermesine neden olan duygular uyandırmıştı. Bu adam hayal ve heveslerini hak ediyordu, o talihin bir askeri ve daha büyük dünyaların insanıydı. Carla daha azını umamazdı. Mattias da ona aşka dair hiçbir vaatte bulunmamıştı. Bu evlilik Mattias'ın kereste ve kurşun için yaptığı iş anlaşmaları kadar kuruydu. Ama gerçekten de öyle olabilir miydi? Carla onun içinde daha başka duygular uyandırmamış mıydı? Yoksa Mattias yalnızca cinsel ilişki korkusunu mu hissetmişti? Bu derin ve sorgulanmamış bir korkuydu çünkü Ludovico'ya dair anılarını diriltmeden bunu sorgulamak imkânsızdı.

Ludovico'ya duyduğu bedeni tutku, Amparo'nun Mattias'a olan tutkusu kadar, belki de daha coşkulu ve çekinmesizdi, çünkü Amparo ile Mattias yasak sınırları hiç aşmamışlar, ama Ludovico ile o, dini ve diğer bütün kuralları çiğnemişlerdi. Kurallara yaptıkları bu tecavüz, ateşli maceralarına, bir daha yanına hiç yaklaşamayacak kadar korktuğu bir esrikliğe çeken kaçınılmaz ve çılgınca bir yoğunluk katmıştı. Bu tecavüz onu yalnızca esrikliğe çekmekle kalmamış, hem kendini hem ailesini mahveden, şu anda bile sevdiklerinin canlarını tehdit eden isimsiz bir çocuğa mal olan bir trajedinin içine de sürüklemişti. Anılar hâlâ korku, suçluluk ve utançtan midesinin bulanmasına neden oluyordu. Anılar, izin verse ama vermiyordu, hâlâ en acı veren cinsel özlemlerini uyandırabiliyordu. Mattias'la evliliği kereste ve kurşun anlaşmaları kadar kuru olmak zorundaydı. O kız kurusu bir eş olacak ve daha fazla karışıklığa yol açmayacaktı. Ümitlerinin azalmasına rağmen eğer oğlunu bulabilirse, bu daima Tanrı'ya şükredeceği bir netice olacaktı.

Ama yine de kıskançlık ona eziyet ediyordu.

Amparo'nun mutlu olmasını istiyordu ve onu mutlu görmek içini sevinçle dolduruyordu. Ama aynı zamanda kalbine asit damlaları da düşürüyordu. Fantezilerindeki ilkel coşkudan tiksiniyordu, ama evet, Carla geceleri Mattias'ın kasları altında inleyenin kendisi olmasını istiyordu. Sevilip okşanmaya, öpülmeye ve sevgi dolu gözlerle bakılmaya can atı-

yordu. Türk çarşısından ona gümüş bir tarak getirmesini istiyordu. Böyle bir küçülme kendinden nefret etmesine sebep oluyordu. Amparo'dan uzak durmaya başladığı için kendine kızıyordu. Ama kendini böyle bir adama verdiği için Amparo'yu suçlayamazdı. Amparo ılımlılığı vahşi bir atın dizginlere katlandığı kadar hoş görürdü. Amparo kendi payına, eskimiş ve heyecan uyandırmayan görünümüne neden olan trajediyi yaşamıştı. Böyle bir mutluluğu ikisinden biri hak ediyorsa, bu Amparo'ydu. Tanrı bu meselede adildi. Carla'nın ruhunu güçlendirmek için onu bu sınava sokmuştu. O da bu işe destek verecekti. Üçünü bir araya getiren bağ çok zayıftı ve her gün zalim güçler üzerlerine salınıyordu. Bu bağı koparan kişi olmamak için dua etti. Duyguları ne olursa olsun, ikisinin arasına girmeyecekti. Onu bu hastaneye getiren nedenin de bu olduğunu fark etti. Hastanede kıskançlık gibi sorunlar önemini yitiriyordu.

Güneş battı ve keşişler, hastaların hayallerden, kuşkulardan ve hatalardan koruması için bütün gece yanacak olan lambaları yaktılar. Hizmet eden biraderlerden ikisi, gece boyu bir ellerinde şamdan, bir ellerinde sürahiyle yatakları dolaşmakla görevlendirilmişlerdi. Her hastaya, "Tanrı'dan su ve şarap" diyorlardı. Karanlık iyice çökmeden La Valette hastaneyi ziyaret etti. Az konuştu. Carla'nın hissettiği kadarıyla yapısında çok az sıcaklık vardı, ama varlığı, onu selamlamak için yataklarında doğrulan yaralılar için bir ilham kaynağı oldu. Carla'nın Angelu'nun yanında oturduğu gördü ve bir an için tek kaşı havaya kalktı. Carla'ya hiçbir şey söylemedi ve hastaneden çıkıp dışarıda tezahürat edip alkışlayan kalabalığa karıştı.

La Valette gözden kaybolunca Peder Lazaro Carla'nın yanına geldi ve gitme vaktinin geldiğini söyledi. Tek bir övgü dolu söz söylemedi, ama tavırları eskiye kıyasla daha sıcak gibi görünüyordu. Carla görevini alnının akıyla yerine getirdiğini hissetti. Lazaro yanından uzaklaşınca Angelu'ya döndü.

"Artık gitmem gerekiyor, Angelu" dedi. "Bana verdiklerin için teşekkür ederim."

Ayağa kalktı.

"Tekrar gelecek misiniz, Leydim?" diye sordu Angelu.

Carla adama baktı. Bugün ilk kez bir şeyler söylemişti. Soruş tarzından hayatını ellerine bırakmış olduğunu hissetti. Bir an soluğu kesildi.

"Evet, elbette" dedi. "Yarın erkenden."

Angelu elinden gelse birleştirmek ister gibi yumrulaşmış ellerini uzattı. "Tanrı sizi korusun, Leydim. Sizi sağ salim oğlunuza kavuştursun."

Carla'nın gözleri doldu. Sesi çıkmıyordu. Arkasını dönüp telaşla kemerli girişe doğru koştu.

Göğsü karışık duygularla sıkışmış halde koğuştan çıktı. Kendinden Tanrı'yı memnun edecek bir şey vermişti. Bu aşina olduğu bir duygu

değildi. Ve harikaydı. Hayatı bu güne dek almaktan ve kendisinden bir şeyler alınmasından ibaret olmuştu. Hayatın sularında bir şişe mantarı gibi savrulmuştu. Yaptığı hayır işleri elle tutulur şeyler değildi, hak etmediği sonsuz yaşam için yapılan yatırımlardı. Amparo'yu da kendi yalnızlığını hafifletmek, birine annelik yapmak için yanına almıştı. Oğlunu araması bile kısmen yüreğini kemiren suçluluk duygusunu yatıştırmak içindi. Ama bugün İsa içini İlahi Aşk ile Yaratılış'ın amacı olan sevgiyle, zavallılığını bile saran bir sevgiyle doldurmuştu, çünkü İsa'yı asıl bulacağı yerin burası, bu zavallıların yanı olduğu doğruydu. Geri dönüp yaralı yataklarının arasından geçti. Acılarının yerini dua mırıltıları almıştı, acıya katlanmanın verdiği gurur, iniltileri bastırmıştı. Daha sonra, gece Saint Elmo'ya giden tekneler yeni yaralılarla döndüğü zaman, ameliyatların yapıldığı, Lazaro'nun karanlık saatleri dirseklerine kadar kana bulanmış halde geçireceği bölmelerden feryatlar gelecekti.

Eşikte yüzüne çarpan akşam havası öyle tatlıydı ki duyuları coştu, başı döndü. Durdu ve düşmekten korkarak gözlerini kapadı. Kuzeyden hâlâ top sesleri geliyor, buradan daha yüksek işitiliyordu. Genzindeki buhur kokusu geçince, hafif esintiyle gelen ateş ve et kokularını fark etti ve acıktığını hissetti. Hiç bu kadar acıkmamıştı. Açlığı hak etmişti. Bunca ölümün arasında kendini bu kadar canlı hissetmek ne kadar garipti. Ne korkunçtu. Dünya üzerinde buradan daha feci bir yer yoktu, ama başka bir yerde olmayı istemiyordu. Onun bildiği hayat, eskiden olduğu kadın şimdi çok uzaklarda kalmış gibiydi. Bu günler sona erince, Carla nasıl bir insan haline gelecekti?

Kolunda bir el hissetti. "Carla?"

Gözlerini açtı ve karşısında Amparo'yu buldu. Kızın gözlerinde bir ışıltı, içini dolduran aşkın ışıltısı vardı. Saçlarına o güzel işlemeli fildişi tarağı takmıştı. Artık bu hediyenin sinirine dokunmadığını fark etti. Rahatladı. Amparo sevinçli görünüyordu. Yoksa dünyayı yeniden görmeye başlayan ve daha önce fark etmediği yaşama sevincini görebilen Carla mıydı? Yine hüzünle karışık bir sevinç seli boğazına kadar yükseldi. Amparo bir şey söylemeden ona sarıldı. Carla kızı bağrına bastı ve kendini garip biçimde bir çocuk gibi hissetti. Sebebi Amparo'nun kollarındaki, hiç güvenmediği için orada olduğunu o güne dek fark etmediği kuvvetti. Carla'nın dünyası altüst olmuştu. Ama birden kendini çok özgür hissetti. Amparo saçlarını okşadı.

"Üzgün müsün?" diye sordu.

"Evet." Carla başını kaldırdı. "Hayır. Üzgünüm, ama kötü manada değil."

"Üzülmek kötü bir şey değildir" dedi Amparo. "Üzülmek mutlu olmanın aynasıdır."

Carla gülümsedi. "Ben de mutluyum. Özellikle de seni gördüğüm için. Seni özledim."

Amparo, "Arkadaşlarımla tanışmanı istiyorum" dedi.

Amparo ilk kez arkadaşları olduğundan bahsediyordu, ama o da son günlerde çok değişmişti. Artık Carla'nın hayatının döngüsü içinde hapis değildi, kafesinden kurtulmuş bir kuş gibi dolaşıyordu. Ruhen bu insanlara Carla'nın hiç olamadığı kadar yakındı. Bu insanların sokaklarında ve rıhtımlarında, Carla'nın asla bilemeyeceği bir serbestlikle geziniyordu. Carla iki genç Maltalı'nın beklediği hastane merdivenlerine baktı. Yaşça büyük olanının, herhalde yirmi yaşlarındaydı, bir zamanlar kolunun olduğu yerde güdük bir sargı vardı. Delikanlıyı koğuştan tanıyordu. Dün gece gelmiş ve bu akşam taburcu edilmişti. Çektiği acıdan yüzü hâlâ griydi. Bakışları hâlâ boştu ve savaşın şiddetinden sersemlemiş haldeydi. Küçük olanı daha çocukluktan kurtulamamış, muhtemelen on dört yaşlarında yalınayak ve kirli bir oğlandı. Terk etmek zorunda olduğu hayat, bir zamanlar hatlarını yumuşatmış olan ergenliğin o pürüzsüz yüzünü yok etmiş, yerine sert elmacıkkemikleri ile kartal burun getirmişti. Gözleri koyu renkli ve sanki içinde kapalı kalmış enerjiyi zapt edemiyormuş gibi vahşi bakışlıydı. Üstünde bir göğüs zırhı vardı. Kınına geçirilmiş bir kılıcın ucuna bir miğfer asmıştı. Carla miğferin diğer delikanlının olduğunu düşündü. Yüzüne bakılınca gözlerini yere diken arkadaşının aksine yüzsüz bir merakla Carla'ya bakıyordu. Bu dünyadan kopuk ruh hali içinde Carla oğlanın ona bakarken ne gördüğünü merak etti.

Amparo silahsız delikanlıyı Tomaso olarak takdim etti. Delikanlı bir adım geri gidip saygıyla başını eğip selam verdi. Yaşça küçük ve uzun boylu olanı sırıtmasını beceriksizce engellemeye çalıştı.

Amparo, "Bu da Orlandu" dedi.

Orlandu eğilerek gösterişli bir selam verdi. Carla çocuğun kendisiyle dalga geçip geçmediğini merak etti. Oğlan, "Orlandu di Borgo" dedi. Neşeyle ekledi, "Hizmetinizdeyim, Madam."

Yüzü güneşte yanmış ve pisti, ama dişleri parlaktı. Bu kez gülümsemesini saklamaya çalışan Carla oldu. "Demek Fransızca biliyorsun" dedi.

Çocuk omuz silkti. "Fransızca, İtalyanca, İspanyolca. Hepsini bilirim. İspanyolcam çok iyidir. Çok iyidir. Limandan, şövalyelerden, yolculardan. "Parmağıyla kulağını işaret etti, sonra da gözünü gösterdi. "Dinlerim, izlerim. Biraz da esirlerden Arapça. *Esselamünaleyküm. Allah'ın selameti üzerine olsun* demek."

Oğlanın böyle caka satması Carla'ya Mattias'ı hatırlattı. "Peki, ya arkadaşın?" diye sordu. "O da birçok dili konuşabiliyor mu?"

"Tomaso yalnızca Matlaca bilir, ama cesurdur, çok cesurdur. Gemilerde çalışırız. Şimdi kahramanlarla birlikte Saint Elmo'da çarpışıyor." Fransızcası birkaç lisanın karışımına dönüşmüştü, ama hâlâ yeteri kadar akıcıydı. Carla beğendiğini belli etmek için başını salladı. Dikkatlerin üzerine çevrilmesinden rahatsız olan Tomaso, sessizce başını önü-

ne eğdi. Orlandu, "Siz kayıp oğlunu arayan kontessiniz. Şu piçi."

Carla gözlerini kırpıştırdı. Bakışları o can alıcı soruyla dolu olan Amparo'ya baktı. Bu gözler aynı zamanda umutla dolup taşıyordu. *Lütfen bana bu çocuğun o olduğunu söyle.*

Orlandu cüretkâr bir tavırla sordu. "Onu daha bulamadınız mı?"

Aniden Carla üzerine gelinmiş gibi hissetti. "Bu meseleyi biliyor musun?"

"Tabii. Herkes biliyor. Büyük Yüzbaşı soruyor. Tannhauser." Adını onu tanımaktan büyük bir gurur duyuyormuş gibi söylemişti. "O iri İngiliz de. Onlar soruyorlar. Halk duyuyor. Konuşuyor. Şaşırdınız mı?"

Orlandu'nun şaşkınlığına hayret etmesi Carla'nın kendisini aptal gibi hissetmesine neden oldu, ama çocuktan küstahlığını umursamayacak kadar hoşlanmıştı. Oğlu gerçekten de bu çocuk olabilir miydi? Kalbini, karnını dinledi ve hiç hasret duygusu hissetmedi. İçinde paniğin kanat çırptığını hissetti. Başını iki yana salladı.

Orlandu, "Bence onu bulamayacaksınız" dedi.

Carla, "Neden?" diye sordu.

"On ikisinde, değil mi? Azizler Günü doğmuş değil mi?"

"Evet."

Oğlanın dişleri ışıldadı. "Haberleri biliyorum. Duyuyorum. İzliyorum." Kılıcını gecenin karanlığına doğru salladı. "Bu sabah Yüzbaşı Tannhauser Türk topçularını Gallows Burnu'nda yerle bir etti."

Carla'nın endişesi başka bir yöne kaydı. "Nerede şimdi?"

"Tannhauser mı?" Oğlan abartılı esrarengiz bir havayla omuz silkti. "Gelir. Gider. Atı Burak'ın kanatları varmış diyorlar. Bu efsanenin kaynağı oymuş ve doğrulatmak istermiş gibi Amparo'ya baktı. "Amparo onunla tanışabileceğimi söylüyor. Siz de izin verirseniz."

"Tabii. Ama söyle bana neden çocuğumu bulamayacağım?"

Sanki başka hiçbir şey bu kadar âşikâr olamazmış gibi, "Çünkü onu daha bulamadınız" dedi. "Kimse böyle bir çocuk tanımıyor."

"Kaç yaşındasın, Orlandu?"

Parmaklarını kıvırıp kaldırarak elleriyle gösterdi. "On yedi." Carla'nın hiç inanmadığını görünce biraz indi. "On beş! Evet, sanırım. En azından yakında on beş olacağım." Kılıcını salladı. "Bana izin verdikleri zaman, Türklerle savaşacak kadar büyüğüm. Köpekleri öldürdüm. Bir sürü köpek öldürdüm ben. İkisi arasında hiç fark yok."

Carla, "Doğum günün ne zaman?" diye sordu.

Orlandu'nun kendinden emin hali bir an silindi. Omzunu silkti. "Doğum günleri çocuklar içindir. Zengin çocukları için."

Amparo, "Benim de doğum günüm yok" dedi.

"Doğru mu bu?" dedi Orlandu.

Amparo evet der gibi başını salladı ve Orlandu'nun kendine güveni geri geldi.

"Ben ilkbaharda doğdum" dedi Amparo.

Orlandu, "Ben de sonbaharda" dedi. "Bu kadarını biliyorum."

Carla'ya baktı. Kadının içinde kopan kargaşayı görmüş olmalı ki hafifçe irkildi, gülümsedi ve başını iki yana salladı. "Ben mi? Sizin oğlunuz mu?" dedi. Tekrar olamaz, demek ister gibi başını iki yana salladı. "Ah evet, isterdim, ama hiç sanmam."

"Neden olmasın?"

Omuzlarını silkti ve Carla'nın kendine bile itiraf etmeye cesaret edemediği önyargıyı doğruladı. "Siz çok güzelsiniz" dedi. "Bana bakın." Carla dediğini yaptı. İçindeki ümidin coşkusu sönüverdi. Orlandu haklı çıkmanın gururuyla gülümsedi. "Sizce ben aradığınız oğlan mıyım?"

Tomaso ağırlığını bir ayağından diğerine vererek kıpırdandı ve Carla çocuğu sokak ortasında ayakta tuttuğu için utandı. Orlandu'ya karşılık vermedi. Amparo'ya baktı.

"Neden arkadaşlarını bizimle birlikte yemek yemeye davet etmiyorsun?"

Orlandu'nun gözleri fal taşı gibi açıldı. Amparo ona bakıp başını salladı.

"Evet" dedi. "Gelin ve bizimle birlikte handa yiyin."

Orlandu, isteksizlik ve mahcubiyetle ayaklarını sürüyen Tomaso'yla hızlı hızlı bir şeyler konuştu. Arkadaşının yaralı olmasına hiç aldırış etmeden sağlam kolunu tuttu ve Carla'ya gülümsedi. "Çok teşekkür ederiz, Leydi Hazretleri. Geliyoruz."

İngiliz Hanı'nda Nikodemus pide ve kuzu eti pişirmişti. İlerleyen vakitlerde Yüzbaşı Tannhauser'ın da geleceğini öğrenince Orlandu heyecanını saklayamaz hale geldi. Bu esnada Bors, Sant' Angelo Kalesi topçularının yanından yüzü barut isinden kapkara olmuş halde iki galonluk şarap damacanasını çeke çeke getirince heyecanı daha da arttı. Çocuğun beslediği körce hayranlığa kendinden daha uygun bir yedek kahraman göremedi. Orlandu, barbar İngiliz ve Saint Elmo'nun kahramanı Tomaso ile yemekhane masasına oturdu ve aralarında tercümanlık yapmaya başladı. Böyle kahraman iki adam tarafından erkek olarak kabul edilmenin gururunu yaşadığını artık kim inkâr edebilirdi?

Yiyip içerken, suyun öbür yakasındaki amansız ve ölümcül kuşatmadan, savunucuların olağanüstü kahramanlıklarından, Yeniçerilerin intihara varan cesaretlerinden ve kalenin on yedi gündür dayanmasının bir mucize olduğundan bahsettiler. Tomaso'nun anlattığına göre, Saint Elmo'nun en sert şövalyeleri (Le Mas, Luigi Broglia, Juan de Guaras) bile her gece yapılan takviyelere rağmen üç ya da dört gün daha dayanabileceklerine inanmıyordu. Oradaki hiçbir erkek, kale düşünce suya atlayıp düşmandan kaçma emrini alan Maltalı yüzücüler hariç, yaşayacağını ummuyordu. Arada bir Orlandu'nun gözleri yaşlarla parlıyordu.

Carla neden kahramanlığın erkeklerin kalbini, hiçbir şeyin boy ölçüşemeyeceği bir güçle bu kadar etkilediğini merak etti.

Nikodemus tatlı olarak tereyağında kızarmış üzerleri bademezmesi ve şeker kaplı ekmek ikram etti ve hararetle aşçılık konusunda bir deha olduğu iddia edildi. Ve sohbet dönüp dolaşıp savaşın gidişatına geldi. Mum ışığında masanın üzerine haritalar açıldı, parmaklar ve bıçak uçları dökülen şarap damlaları arasından haritaların üzerinde gezindi. Stratejilerin lehinde ve aleyhinde fikirler yürütüldü. Bors'un topla öldürmeye ant içtiği Turgut Reis'in kurnazlığı ve Mustafa Paşa'nın hiddeti, La Valette'in zekâsıyla karşılaştırıldı. Bors, Şarlken'in savaşlarındaki son maceraları ile Tannhauser'ın Sultan Süleyman'ın sancağı altında yaptığı kahramanlıkları anlattı. Her hikâyede Orlandu'nun gözleri daha da irileşti ve savaşma hasretiyle doldu. Ve Carla konuşmamasına rağmen, üzüldü çünkü savaş efsaneleri, çılgınlık ve zalimliği haklı gösterdiğini çok iyi bilmesi gerekenler tarafından işte böyle beslenip yayılıyordu.

Ama belki de bilmiyorlardı ya da kendilerine bile itiraf edemiyorlardı çünkü tutkunlukları bitmek tükenmek bilmiyordu. Konu silahlara, Türk tüfeklerinin üstünlüğüne ve Türk zırhlarının dayanıksızlığına geldi. Balta, gürz, baltalı mızrak ve kılıç, kabzalarına ve uzunluklarına göre karşılaştırıldı ve değerlendirildi. Bors savaş tokmağının hafife alındığı ve benzersiz bir alet olduğu fikrindeydi.

Sohbet boyunca kadınlar duvardaki gölgelerden farksızdılar. Amparo misafirlerin sıcak sohbetlerinden hoşnut gibi görünüyorsa da, Carla bitkinliğe yenik düştü. Ne olursa olsun, bu savaş kutlamalarını, hastane koğuşunu tıka basa dolduran ıstırapla bağdaştıramıyordu. Mattias gelmedi, ne zaman geleceğini de kimse bilmiyordu. Misafirlerden izin istedi, hayır duaları ve teşekkürler eşliğinde odasına çekildi. Hemen derin bir uykuya daldı.

Omzunda bir el hissedip uyandı ve Amparo'nun elinde bir mumla başucunda durduğunu gördü. Kız bir havluya sarınmıştı ve heyecanını bastıramıyordu.

"Carla" dedi. "O, Orlandu. O, Orlandu!"

Carla ayaklarını yataktan aşağı sallandırıp ayağa fırladı. Kalbi aklından önde gidiyordu çünkü neredeyse boğazında atıyordu. Amparo'nun elini yakaladı. Güçlükle, "Orlandu mu?" diyebildi.

"Tannhauser Orlandu'nun senin oğlun olduğunu söyledi."

Carla'nın başı döndü. Neredeyse yatağa düşecekti. Ürpertici bir çaresizliğin göğsünü sıkıştırdığını hissetti. Derin bir soluk aldı. Orlandu onun oğluydu. Orlandu onun oğluydu.

Gözyaşları görüşünü bulandırdı. "Orlandu benim oğlum" dedi.

Amparo, "Harika değil mi?" dedi.

Carla telaşla kızın yanından geçti ve pelerinini aldı. Sonra yeniden

yerine astı. Onunla konuşmaya üzerinde geceliğiyle gidemezdi. Masanın üzerine yaydığı sade siyah elbisesine yöneldi. Saçım, diye düşündü. Uykudan uyandığı için karmakarışık olmalıydı. Elbette, oğlan buna aldırmazdı. Ama yine de...

Derin bir soluk daha aldı. "Orlandu'ya birkaç dakika içinde aşağı ineceğimi söyle."

Carla geceliğini çıkarıp yatağın üzerine fırlattı.

Amparo, "Orlandu burada değil" dedi.

Carla korkunç bir önseziyle durduğu yerde sallandı. Gözlerini kapadı ve açtı. Amparo'ya baktı. Kızın gerçek sevinci şimdi gölgelenmişti. Carla kendini topladı.

Elinden geldiği kadar sakin bir sesle, "Nerede?" diye sordu.

"Bilmiyorum. Tannhauser ile Bors onu bulmaya, rıhtıma gittiler."

Carla geceliğini tekrar eline aldı ve üzerine geçirdi. Gecelik hiç yoktan iyiydi. Saçlarının da canı cehennemeydi. "Kalkara Rıhtımı'na mı?" pelerinin asılı olduğu kancadan aldı ve yerde çizmelerini aramaya başladı.

"Hayır" dedi Amparo. "Sant' Angelo'ya."

Carla pelerini omzuna almak üzereyken durdu.

Hastanede geçirdiği gün sayesinde Sant' Angelo Rıhtımı'nın Saint Elmo mezbahasına giden teknelerin kalkış yeri olduğunu çok iyi öğrenmişti.

Gırtlağından bir çığlık kurtuldu.

Carla yalınayak merdivenlerden indi ve kendini Majistral Sokağı'na attı.

9 haziran 1565, cumartesi

Zonra; Marsaxlokk; İngiliz Hanı; Rıhtım

Bitkin halde, ağır adımlarla İngiliz Hanı'na doğru yürürken, uzun ama iyi bir gündü, diye düşündü Tannhauser. En azından onun için gün iyi geçmişti. Biraz önce Starkey'e rapor vermiş, yaptıkları hak ettiği gibi takdirle karşılanmıştı. Ve Saint Elmo'daki yirmi dört saat süren krizin ardından Hıristiyan kumandanı ile kurmaylarını oldukça sarsılmış halde bulmuştu.

Tamı tamına yedi gün boyunca göğüs göğse dehşetli çarpışmanın ardından Türkler Saint Elmo'nun hendeğini tutmuş, ana kapıların dışındaki yarımay biçimindeki tabyayı ele geçirmişler, güneybatı cephesine açılan devasa gediğe doğru basamaklar ve köprüler kurmuşlardı. Bu feci durum, savunması imkânsız bir harabede ağıla kapatılmış koyunlar gibi beklemek yerine, erkek gibi ölmek için çıkış yapmaya kararlı ve genç şövalyeler arasında isyan çıkmasına neden olmuştu. La Valette, tipik dehasıyla asilere "canlarını kurtarmaları için Borgo'ya kaçma" emrini göndermişti. Defalarca insanüstü cesaretlerini ispatlamış olmalarına rağmen, düpedüz korkaklıkla suçlanan üzgün (bütün Tarikat tarafından aşağılanmaya mahkûm) isyankârlar, görevlerinden azledilmemek için Üstadı Azam'a yalvarmışlar ve her emre harfiyen itaat edeceklerine yemin etmişlerdi.

Tannhauser, Sant' Angelo'dan ayrılırken, on beş şövalye ve doksan Maltalı milisten oluşan bir takviye birliği karşıya geçmek için rıhtımda toplanmaktaydı. Tannhauser ve buna seviniyorlar, diye düşündü. Bir parçacık şansla, yarın bu saatlerde utanmazca kaçacak ve masmavi suların karşısına Calabria'ya geçmiş olacaktı.

* * *

Tannhauser o sabah, Gallows Burnu'nda De Lugny'nin süvarilerinin yanından ayrıldıktan sonra, Tarikat'ın gizlenmiş teknelerini aramak için yaklâşık üç kilometre güneye doğru sahili taramıştı. Tek bir tekne bile bulamadan bir kıyı köyü olan Zonra'ya ulaşmıştı. Bir düzine kadar balıkçı kulübesinden ibaret olan köy Türkler tarafından boşaltılmış ve

kulübelerin yakacak olarak iş görecek her şeyi (mobilyalar, kapılar, pervazlar, pencere çerçeveleri, çatı kirişleri) alınmış ve tamtakır bırakılmıştı. Küçük mendirekten geriye ise yalnızca suyun altında kalmış tahta kazıklar kalmıştı. Bir saat daha ilerledi. Bir sonuç elde edemeden "Y" şeklindeki koyun her yerini dolaştı ve La Valette'in bütün teknelerini kuzeye yerleştirip yerleştirmediğini merak etti. Mdina ve Sicilya'ya daha yakın bir konumda olacakları için, teknelerin çoğu kuzeye saklanacaktı, ama hepsi mi? Sahil iri bir kaya kütlesiyle son bulana dek ilerlemeye devam etti. Kaya kütlesi azimli dağcıları yıldıracak kadar dikti ve dalgaların içine doğru yaklâşık yirmi metre kadar çıkıntı yapıyordu. Kaçakçılık içgüdüleri harekete geçti.

Çoğu erkek gibi Tannhauser da yüzme bilmezdi. Soyundu ve kayanın kenarından suda ilerlemeye başladı. Denize çıkıntı yapan ucuna geldiğinde su boğazına kadar yükselmişti. Tuzlu su ağzına vurdukça içinde baş gösteren panik dalgalarını bastırmaya çabaladı. Cesaretini topladı ve kayanın ucunu döndü. Ucun gerisinde sığ bir koy (koy denemeyecek kadar küçük bir girinti) vardı. Gözlerini yakan ve öksürten tuz yüzünden dikkat çekici bir şey göremedi. Tam zekâsına verip veriştirmek ve kayaya tutunarak kuru sahile dönmek üzereyken suyun yüzeyinde hareket eden bir şey gözüne çarptı. Bu su ile kayanın üzerinden yansıyan ışığın aldatmacasından başka bir şey değildi, ama yüzünü silip tekrar baktığında işte oradaydı; kayayla çevrili küçük koyda altı metrelik bir teknenin gövdesi duruyordu. Karaya bakan küpeştesi boyunca çivilerle yelken bezi tutturulmuş ve teknenin üzerine örtülmüştü. Yelken bezi diğer küpeşteye tutturulmamış, suyun içine doğru sarkmıştı. Böylece sırılsıklam ıslanan bez, birkaç metre mesafeden bakınca bile tekneye sahildeki gri kayalardan farksız görünüyordu. Yüz metre kadar açıktan geçen bir kadırgadan bakıldığında (ki Türkler yalnızca bu açıdan bakabilirlerdi) tekne asla görülmezdi.

Tannhauser öyle sevindi ki, dengesini kaybetti ve suya battı. Neredeyse kendinden geçmek üzereyken iki eliyle kayaya tutundu ve soluk alabilmek için kendini yukarı çekti. Başta türlü olsa tam anlamıyla hâkim olabileceği bir ortamın onu bunca çaresiz bırakması karşısında kendini çok aşağılanmış hissetti, ama yan yan ilerleyerek kayanın diğer yüzüne geçti ve nihayet boğulmadan tekneye ulaşabildi. Burada su beline kadar çıkıyordu. Ayak parmaklarıyla yeniden kayaya tutununca yelken bezini teknenin üzerinden sıyırdı ve kendini çekip üzerine çıktı.

Teknenin dibinde iki çift kürek, bir dümen, bir direk ve bir de sarılmış Latin yelkeni yatıyordu. Teknede ayrıca bir fıçı su, ziftlenmiş bir sandık (herhalde içinde peksimet vardı) ve bir de küpeşteye bağlanmış bir ağzın içine yerleştirilmiş bir bıçak, olta kancaları, olta ipi ile muşambaya sarılmış bir pusula vardı. Sicilya seksen kilometre uzaklıktaydı. Kimsenin kellesini bir mızrağın ucuna geçirilmesini istemediği Ca-

labria sahili ise Sicilya'dan seksen kilometre daha uzaktaydı.

Teknenin kayaya çivili iki demir halkaya bağlanmış ipini çözdü. Geri giderek sahil boyunca kürek çekti. Tekne alçak dalgaları bıçak gibi kesiyordu. Yelken açınca rüzgârda denizdeki her gemiyi arkasında bırakacaktı. Sahile bıraktığı eşyalarını aldı ve Burak'ı bir torba yulafla orada bıraktı. Koyun diğer yakasına, kuzeye doğru kürek çekmeye başladı ve Zonra'da durdu. Tekneyi kıyıya sürükledi. Çatısız taş bir müştemilatın denize bakan ama rüzgâr almayan tarafına çekip yan yatırdı. Üzerini bir saatte yine yelken beziyle ve taş parçalarıyla kapladı. Denizden bakıldığında müştemilatın duvarından ayırt edilemiyordu. Karadan bakılınca ise ancak azimli bir araştırmanın sonucunda ortaya çıkarılabilirdi. Üstelik köyde su bulunmadığı ve yakın zamanda tahrip edildiği için de Türkler büyük ihtimalle buraya geri dönmeyeceklerdi. Yanlarında iki kadınla yaya olarak gelseler bile Kalkara Kapısı'ndan çıktıktan sonra üç saat içinde denize açılmış olurlardı.

Tannhauser giyindi. Burak'ın yanına döndü. Yeni ve süslü işlemeleri olan tüfeğini bir battaniyeye sardı ve atını sahilden güneye, hâlâ Sultan'ın donanmasının büyük bölümünün demirli durduğu Marsaxlokk Körfezi'ne doğru sürdü. İkmal gemileri Kuzey Afrika kıyılarına gidip geliyor ve sahil asker kaynıyordu. Burak'a su verdi ve ikindi namazı için aralarına katıldı. Mısırlı bir seyir zabitiyle çay içip ballı badem yedi. İskenderiye'den konuştular. Tannhauser zor da olsa, adamın ağzından Piyale Paşa'nın Gragale rüzgârlarından fazlasıyla çekinerek kuşatmaya bir düzinenin üzerinde kalyon ilave etmekten kaçındığı bilgisini aldı. Kalyonların bazısı Gozo Kanalı'nı dolaşıyor, geri kalanı da Büyük Liman'ın ağzını kolaçan ediyordu. Tannhauser her iki mıntıkadan da memnuniyetle uzak durabilirdi. Saint Elmo için verilen ve hâlâ bütün şiddetiyle süren mücadele, Marsamxett'in kuzey limanını ele geçirmek içindi.

Bu güzel haberlerle salimen evine ulaşabileceğine dair cesareti artan Tannhauser, ordunun Marsa'daki ekmek fırınlarına yakacak odun ve un taşıyan katır kafilesinin peşinden gitmeye başladı. Kafileyi koruyan ve durumdan habersiz olan Sipahi kumandanına Turgut Reis'in toplarına yapılan saldırıdan bahsetti. Daha önce de sık sık olduğu üzere, karşılığında ikram olarak Türklerin bakış açısından Malta Şövalyeleri'nin nasıl görüldüğü anlatıldı. Şeytana tapan bağnazlardan oluşan bir tarikat. Suçlular bile onlardan daha fazla asker sayılırdı. Onlar köle taciriydi, korsandı, insan kılığında iblislerdi, hatta belki de büyücüydüler. Barışın sağlanması adına ve dünyanın geri kalanının iyiliği için yok edilmesi gereken salgın bir hastalıktılar. Bütün bunlara katılması için Tannhauser rol yapması gerekmiyordu.

Marsa'da, Türk ana ordugâhındaki çarşıya gitti ve çarşının sakinlerinin bazılarıyla ahbaplığını tazeledi. Birlikte kişniş ve ayran içerken,

Türklerin Saint Elmo'da ne kadar büyük kayıplar verdiklerini öğrendi. Birkaç Yeniçeri Ortası geri çekilme emrine itaat etmedikleri için tam manasıyla yok edilmişlerdi. Sefer beklenenden daha çetin çıkmamışsa da kimse Sultan'ın Allah'ın izniyle galip geleceğinden şüphe etmiyordu. Hepsi de tüccarların bu dünyayı idare edecekleri zaman geldiğinde, milletler arasında ahenk olacağı konusunda hemfikirdi ama o uzak geleceğe dek mümkün olduğu kadar kâr etmeye bakacaklardı.

Malta limanlarının Sultan'ın egemenliğine geçtikten sonra faydalanabilecekleri üstünlüklerinden konuşuldu. Cehennem Köpekleri'nin hegemonyası altında ada bir kışla ve esir pazarı olmaktan öteye gidememişti. Osmanlıların idaresi altında gelişecek ve zenginleşecekti. Burada en az yarım düzine ana ticaret yolunun kesiştiği bölgede ve Hıristiyan korsanlarının ortadan kaldırılmasıyla servetler kazanılacaktı. Bu tacirler kendi paylarını almak için hazırdılar, onları bunca tehlikenin içine ve bu kadar uzağa getiren de buydu. Tannhauser onları kıskandığını fark etti. Sonra Malta Türk nakdinin kaynağı haline gelince, Sabato Svi'yle birlikte Venedik kadar uzaktan bile kovalarını bu kaynağa daldırabileceklerini anladı. Sık sık baş gösteren küçük çekişmelere karşın Venedik Cumhuriyeti, Osmanlı ticaretinin daima ilk sıralarında yer almıştı. Bu fikrini bir araya toplanmış tüccarlara da anlattı ve fikir büyük bir hevesle karşılandı. İçlerinden biri Sabato Svi'yi gıyaben, Moşe Mosseri'yi de şahsen tanıyordu. Yahudilere güveniliyor ve saygı duyuluyordu. Yarı mesafeden iki misli iş kokusu aldığı zaman Sabato'nun bakışlarının aldığı hal gözlerinin önüne geldi.

Bunun gerçekleşmesi için Türklerin Tarikat'ın giderleri üzerinde de galip gelmesinin gerektiği geldi aklına. Ama Tarikat ortadan kaldırılırsa, ardından kimsenin uzun süre yas tutmayacağı da bir gerçekti. Ayinler yapılacak ölüler onurlandırılacaktı. Krallar, prensler ve papalar toprakları için dalaşacaklardı. La Valette'ten nefret edenler, kendilerininkini şişirmek için, uzun uzun namına övgüler düzeceklerdi. Uğruna can verdikleri dava gibi şövalyeler de hafızalardan silineceklerdi. Ve zaman adlarını tarihin raflarına, sayılamayacak kadar kalabalık hanedanların, kabilelerin ve imparatorların arasına kaldıracaktı.

"Binlerce yıllık Bizans'ın ardından Yunanlılar şimdi ne halde?"

Bu düşüncesini yüksek sesle de söyledi. Diğerleri garip bakışlarla ona baktılar. Belki de nedeni yanıtın hepsi için çok açık olmasıydı. Her yeteneğe sahip Yunanlılar şimdi Süleyman Şah'ın esirleriydiler ve bunun için de minnettardılar. Geri kalanlarsa tırnaklarıyla kazıyarak geçinmeye çalışan köylülerdi. Zihnini toparladı ve tüccarları biber piyasasındaki uzmanlığından yararlandırdı. Malta'dan doğruca Cenova'ya, Barselona'ya, Marsilya'ya biber gönderebilir ve Venediklileri tamamen devre dışı bırakabilirlerdi. Fiyatlar konuşuldu ve dile getirilmemiş hesaplarla kaşlar çatıldı. Günün geri kalanı böyle medeni

vurgunculuklardan konuşarak geçip gitti. Kahve sertti, çörekler tatlıydı ve hiç kimse bir başkasını öldürmekten bahsetmedi. Güneş batıya doğru alçalıp yükseklikler ardında kayboldu. Müezzin ezana başladı. Tannhauser namazda arkadaşlarına katıldı. Bir sahtekâr ve inançsız olmasına rağmen, namaz kılarken huzur buldu. Sonra biberdeki tahminleri fazlasıyla ilgilenen ve Mendes ailesinden dostları olan Galatalı bir hububat tüccarı, ağzından Mustafa'nın Saint Elmo'ya ertesi gün, yani kâfirlerin kutsal günü bir gece baskını düzenlemeyi planladığını kaçırdı.

Starkey'nin ağzına vereceği bu çok lezzetli lokmayla ordugâhtan ayrıldı ve Burak'ı karanlığın içinden Kalkara Kapısı'na doğru sürdü. Mustafa Paşa'nın Saint Elmo takıntısı yüzünden, Borgo'nun doğu kısmında çok az muhafız devriye geziyordu. Yolda hiçbir sorunla karşılaşmadı. Orlando Boccanera'yı bulmak için bir gün yeterdi. Kesinlikle iki ya da üç günden fazla sürmezdi. Oğlan Borgo'da büyümüştü ve büyük ihtimalle de hâlâ buradaydı. Sonra sevdiklerini bu cehennemden çıkaracak ve gerisini de Tanrı'nın takdirine bırakacaktı.

Sant' Angelo'ya uğradıktan sonra İngiliz Hanı'na ulaştığında, Majistral Sokağı boştu. Yukarda gökyüzü açık ve çivit rengindeydi. Ay büyüyordu, bir hafta daha parlak kalacaktı, ama ay saat bir gibi battı. Gece Zonra'ya kaçmalarını tehlikeye atmayacaktı. Beş, ellerinde Mdina'ya gidiş belgeleri olsa bile, Kalkara Kapısı'ndaki muhafızları aşabilmek için kalabalık bir sayıydı. Ama muhafızlar başka nereye gideceklerini düşünebilirlerdi ki? Gülümsedi. Yanlarındaki kadınlar Türklerin tarafına geçmelerine dair doğabilecek kuşkuları kesinlikle ortadan kaldıracaktı.

Yemekhaneye girdi ve Bors ile Nikodemus'u tavla oyununa dalmış halde buldu. Bors'u yüzünde ağır bir kaybın eşiğinde olan kumarbazlara has o eşsiz mest olmuş ama aynı zamanda ıstırap çeken ifade vardı. Tanımadığı bir üçüncü adam masaya kafasını koymuş uyuyordu. Omzundan sargılı güdük bir parça sallanıyordu. Amparo aniden ortaya çıktı, onu kollarıyla sıkıca sardı ve o lezzetli dudaklarıyla öptü. Her zamankinden daha tuhaf bir güzelliği vardı. Zayıf biçimsiz yüzü mum ışığında bölünüyordu. Kırık elmacıkkemiği gölgede kalmış ve kaybolmuştu. Tannhauser bunu özlediğini fark etti. Mümkün olsa bile, onun kusursuz olmasını istemezdi. Saçına fildişi tarağı taktığını fark etti, duygulandı. Kızı bıraktı. Amparo da isteksizce kollarından sıyrıldı. Battaniyeye sarılı tüfeği duvara dayadı.

Bors, "İşte" dedi, "Büyük Han geri dönmüş." Oluk oluk akıp kuruyan ter, barut isiyle kaplı yüzüne bir dev ve haylaz bir çocuk görünümü veriyordu. "Mekke'den ne haberler var?"

Tannhauser şarap damacanasını gördü. "Şarap kaldı mı?"

"Hayır."

"Yemek?"

"Aşçının işi var."

Nikodemus zarları salladı. Bors yakası açılmadık bir küfür savurdu ve yumruğunu masaya indirdi. Gece olmasına rağmen hava hâlâ sıcaktı. Tannhauser fıçıdaki serin suya girmeyi düşündü. Neden olmasın? Kılıcını çıkardı, kaftanının düğmelerini açtı. Nikodemus'un beyaz kemik zarları ustalıkla tıkırdatmasını izledi.

Tannhauser Türkçe, "Nikodemus, bırak da kazansın. Onun çok sevdiğin küçük bir oğlan çocuğu olduğunu düşün."

Nikodemus, "Zaten bir çocuk gibi oynuyor" dedi. "Ama neden oyunu ona vereyim?"

"Hepimizin huzuru için. Ve bu gece buna çok ihtiyacım var. Ayrıca gelecekteki karşılaşmalarınız için kurnazca bir yatırım olur."

Bors zarları attı ve bir küfür daha savurdu. "Bu zarlar efsunlanmış. Yunan köpeği ne dedi sana şimdi?"

"Seni becermek istediğini söyledi, ama sen banyo yapana kadar bekleyecekmiş."

"Beni çoktan becerdi, hem de en az on kere. Biraz altın ödünç almam gerekebilir."

"Altınına mı oynuyorsunuz?"

Bors kaşlarını çattı. Kirli eli tavlanın üzerinde havada kaldı. "Ne haber var diye sordum. Ne haber?"

Tannhauser, "Calabria'da yemeğimizi ısıtıyorlar" dedi.

Bors bir an için tavlayı unuttu. Ters ters Tannhauser'a baktı. "Ya kılavuz?"

"Pusulamız var. Kılavuzunuz benim."

"Muhteşem."

"Kontesin oğlunun kim olduğunu da öğrendim."

Bors bastırmakta pek de başarılı olamadığı bir kızgınlıkla tavlaya döndü, sonra başını bir akrep yuvasına sokuyormuş gibi öne eğdi. "İlgilenmiyorum," diye homurdandı."

"Carla nerede?"

Soruyu Amparo cevapladı. "Uyuyor."

"Öyleyse ben bir banyo yapayım."

Bors duymazdan geldi ve zarları deri bir fincana koydu. Nikodemus'a tehditkâr gözlerle bakarak fincanı sertçe delikanlının önüne koydu. "Salla ve lanetlen seni Müslüman şeytanı."

Tannhauser, Amparo'nun yüzündeki tedirginliği görünce gülümsedi. "Zavallı Bors" dedi. "Messina'daki en iyi tavla oyuncusuydu, ya da öyle olduğunu sanıyordu."

Bors, "Yine sünnetliler arasında kapana kısılmış haldeyim" dedi. "Hem de burada, Katolik inancının kalesinde. Bu doğal düzene aykırı." Atılan zarlara baktı ve Nikodemus'un apaçık kötü bir hamle yapmasını

yaralı bir fareyi gözleyen bir kedinin tavrıyla izledi. "Git, banyonu yap, bırak da erkekler işlerine baksınlar."

Tannhauser odasına gidip soyundu, bir havlu aldı ve bahçeye indi. Dışarı çıkınca gözüne fildişi ve gümüş parıltısı çarptı. Amparo çoktan yıldızların altındaki fıçıya girmişti bile. Durdu. Bu romanlara has bir sahneydi, hem de en tuhafından. Banyosunu paylaşmaya alışkın değildi. Sabunlanmaktan, keselenmekten, yağlanmaktan, masaj yaptırmaktan çok hoşlanırdı, hele de bunları bir kadın yapacak olursa, ama aynı suyun içinde yıkanmak? Kenarına demir geçirilmiş fıçının üzerinde Amparo'nun yüzü ay ışığında melek gibi, solgun ve çok hoş görünüyordu. Bu hareketinin aşırıya kaçtığına dair en ufak bir fikri olmadığı belliydi, fakat benzersiz cazibesinin altında yatan da işte bu doğallıktı. Fıçıdan çıkmasını istemek kabalık olacaktı, suya girmemesi ise daha da beterdi. Fıçıya doğru yürüdü ve içindekileri eliyle yokladı. Su hâlâ gündüz sıcağını kaybetmemişti. Vücudu ürpermeyecek ama sakinleşecekti. Bu durum ikilemini daha da şiddetlendirdi. Sonra Amparo'nun yüzüne çarpan o gümüşümsü ışık bu kez iki muhteşem beyaz yarımküre üzerinden parıldadı. Suyun yüzeyini eski ve erotik bir söylencenin kahramanının ödülü gibi yarıyordu. Zihnindeki çelişki perdeye vuran gölge gibi siliniverdi. Kızın hızla kan hücum eden organına bakışındaki içtenlik titizliğini daha da anlamsızlaştırdı ve daha fazla düşünmeden sular sıçratarak fıçının içine atlayıp kızın yanına oturdu.

Fıçıya kaslarını gevşetmek ve bir süreliğine de olsa zihnini boşaltmak için girmeyi düşünmüştü. Bedenine dolanan süt gibi vücudun pürüzsüzlüğü bu olasılıkları hemen ortadan kaldırdı. Bu beklenmedik meclis karşısında kendini dizginlemeyi bıraktı ve ellerinin tuzlu suyun altındaki bacaklarla gezinmesine izin verdi.

Amparo, "Bugün Türklerin topçularını yerle bir etmişsin" dedi.

Bu hatırlamak istediği bir sahne değildi. Dudaklarını Amparo'nun boynunda gezdirirken yalnızca homurdandı.

"Korkunç muydu?"

Şaşkın halde, "Korkunç mu?" diye mırıldandı. Herhalde Amparo onu yatıştırmaya çalışıyordu. "Çok adam öldürdük" dedi. "Ama senin böyle dünyevi meseleler için endişelenmene gerek yok." Kızın boynunu öptü. Parmaklarını saçlarının arasına soktu. Bir meme sanki kendiliğinden avucunu doldurdu. Tannhauser büyük bir mutluluğa yenik düşmüş gibi derin bir iç geçirdi. Ama belli belirsiz de olsa soru canını sıkmaya devam ediyordu. Böyle güncel meselelere dair sorular sorması ondan umulmadık bir şeydi.

"Amparo, sen topları nereden biliyorsun?"

"Orlandu bana anlattı."

Tannhauser'ın organı huzur kaçırıcı bir hızla sönüverdi. Ayağa

kalktı. Amparo suda kayarak doğruldu. "Orlandu mu? Kim bu Orlandu?"

"Limandan arkadaşım. Sana bahsetmiştim ya, senin büyük bir kahraman olduğunu düşünüyor ve seninle tanışmak istiyor diye." Belli belirsiz bunları duyduğunu hatırladı, ama hiç üzerinde durmamıştı. Amparo anlatmaya devam etti. "Burada yemekhanedeydi. Birlikte yemek yedik. Gideli daha bir saat olmadı."

"Kaç yaşında bu arkadaşın?"

"On beş yaşındayım, diyor ama emin değil." Tannhauser'ın heyecanının nedenini anlayıverdi. "Carla'nın oğlu olduğuna inanmıyor, Carla da öyle."

Tannhauser ikna olmamıştı. "Soyadı nedir?"

"Orlandu di Borgo."

Tannhauser keyifsizce güldü. Adadan kaçma hayali, çok hızla üstesinden gelmek zorunda olduğu meçhul bir korku ile birlikte gözlerinin önünde ışıldadı.

"Masadaki kolsuz adam kim?"

"Orlandu'nun arkadaşı Tomaso."

"Burada bekle" dedi Tannhauser. Dışarı atladı.

"Bana kızdın mı?"

"Hayır, bilakis. Sabırlı ol."

Aceleyle hanın kapısına doğru giderken havlusunu arkada bıraktığını fark etti. Geri dönmedi. Ayakları döşeme üzerinde aşırı yüksek bir ses çıkarıyor gibiydi. Yemekhaneye girdiğinde başını kaldıran Bors etrafı çınlatan bir kahkaha attı.

"Sular çekilmiş!" diye gürledi. Yanaklarındaki yol yol ter izleri, sevinç gözyaşlarına benziyordu. "Adalet şaheserini yaratmış."

Tannhauser, "Şu Maltalı'yı uyandırın" dedi.

Ses tonunu fark eden Bors, öne doğru eğildi ve süpürge sapı kadar kalın parmağıyla uyuyan delikanlının yan tarafını dürttü. Tomaso yerinden sıçradı, nerede olduğunu bir an bilemedi. İçtiği şarap ve üzerinden sular damlatarak mum ışığında dev gibi çırılçıplak karşısına dikilmiş adam yüzünden irkildi.

Tannhauser, "Orlando Boccanera" dedi.

Tomaso adı geçen kişiyi gösterecekmiş gibi loş ışıkta etrafına göz gezdirdi. Aradığını bulamadı. Bu yeteri kadar açık bir yanıttı.

Tannhauser İtalyanca, "Nerede oturuyor? Orlandu'nun evi nerede?" diye sordu.

Tomaso yardım istercesine etrafına bakındı.

Amparo, "Ben Orlandu'nun nerede uyuduğunu biliyorum" dedi. Başını eşikten içeri uzatmıştı. Bir havluya sarınmıştı.

"Güzel" dedi Tannhauser. "Hemen giyinelim."

Arkasını dönüp gidecekken, Tomaso hiçbirinin anlamadığı bir şey

söyledi. Yerde duvarın dibindeki bir noktayı işaret etti. Tannhauser yumruğuyla masaya vurdu. "Bors?"

Bors dönüp ona baktı ve "Tomaso'nun kılıcıyla zırhı orada duruyordu" dedi. Yanaklarını şişirerek bir nefes koyuverdi. "Bence Orlandu giderken onları da götürmüş."

Tomaso yeniden içinde *"Sant' Elmu"* kelimeleri geçen bir şeyler söyledi.

Tannhauser Bors'a baktı. "Oğlanın dediğini yanlış anladığımı söyle bana."

Bors parmağıyla bıyığını sıvazladı. "Şey, delikanlı kendini ateşe atmaya can atıyordu. Korkarım biz de yangına körükle gittik."

"Çocuk daha on iki yaşında" dedi Tannhauser.

"Zırh ve miğferle erkek gibi görünüyordu. Askere gidebilmek için yaşı hakkında yalan söyleyen ilk çocuk o değil. Hem çok hazırcevap ve ağzının çok iyi laf yaptığını da söylemem gerek."

Tannhauser bastığı yerin sallandığını hissetti.

"Sen de benimle birlikte Sant' Angelo iskelesine geliyorsun" dedi.

Bors, "Ama ya oyun ne olacak?" dedi. "Adamı tam da dizlerinin üzerine çöktürmüştüm."

Tannhauser pantolonuyla çizmelerini ayağına geçirmek için odasına koştu.

Bors ile Tannhauser dar sokaklardan koşar adım geçtiler. Sant' Angelo Kalesi'nin silueti ile surun mazgallı kenarları arasında şehir karanlıktan bir havuza dönüşmüştü. Kaleye yaklaştıkça insan sesleri ve iniltiler duyulmaya başladı. Yanlarından meşalelerle o günün yaralılarını hastaneye taşıyan sedyeciler geçti. Kaleden tahliye edilenler, yalnızca yaralarından değil, sanki dehşet her birinden kıymetli bir şey çalıp götürmüş gibi bakan gözlerindeki boşluktan da hemen ayırt edilebiliyordu. İlerlemeye devam ettiler.

Sant' Angelo Kalesi, Borgo'dan bir kanalla ayrılan kayalar üzerinde yükseliyordu. Kanalın üzerindeki köprü kalenin ayağına ve Saint Elmo'ya giden teknelerin kalktığı kavisli rıhtıma çıkıyordu. Köprünün üzerinden kanlar içinde ve çaresiz bir insan kalabalığı akıyordu. Tannhauser inzibat amirinin yanından sert bakışlarıyla sindirerek geçti. Mecburen katı ve duygusuz bir tutum takınarak kalabalığı ite kaka köprüden geçtiler. Rıhtımın çıplak taşları üzerinde kaleden tekneyle getirilirken ölenlerin cesetleri uzatılmıştı. Yanlarında, köprüyü geçmeyi başaramayacak gibi görünen bir düzine asker daha vardı. Her yer kan içindeydi. Kan gölcükler, kimi yerde de pıhtılaşıp öbekler oluşturmuştu. Ölülerin ve can çekişenlerin üzerlerinden atlarken çizmelerinin altını kapladı. Ölmek üzere olanların arasında iki rahip, alınlarına burun deliklerine ve dudaklarına kutsal yağ sürerek dolaşıyordu.

"Bu kutsal yağ ile Yüce Tanrı sizi işlediğiniz bütün günahlardan kurtarsın ve bağışlasın."

Can çekişenler, limanın karşı yakasındaki kuşatmanın keskin kokusunu; açık yaraların, saf dehşetin, şiddetli kargaşanın kokusunu da yanlarında getirmişlerdi. Tannhauser, yeni gönüllüleri geçirmeye daima büyük önem veren La Valette'e baktı, hiç midesi bulanıyormuş gibi bir hali yoktu. Yürümeye devam ettiler. Esir düşmüş, kanlar içinde, yarı çıplak ve zincire vurulmuş bir Türk askeri önlerinden iteklenerek geçti. Tannhauser adamın mırıltılarının bir kısmını işitti.

"Allah'ın ipine sıkı sıkı sarılın..."

Bors, "Şu herifin başına gelecek var" dedi.

Tannhauser ne dediğini dinlemeden, hızla ilerledi. Bors yılmamıştı.

"Saint Anthony'nin zindanlarında işkenceciler el altında dev bir zenci tutuyorlar. Kral gibi bakıyorlar, yedirip içiriyorlar. Yeni gelmiş bir Türk'ün dilini çözmek istediklerinde, çırılçıplak soyuyorlar, bir fıçının üstüne eğip, zenciye becertiyorlar. Yanında durup güle eğlene izliyorlar ve Türk'e peygamberinin de böyle zevklendiğini söylüyorlar." Bors kendi kendine güldü. "Dediklerine göre, netice görmeye değer oluyormuş."

Tannhauser yorum yapmadan etrafına bakındı. Büyük Liman'ın suları cıva gibi parlıyor, rıhtımdan ayrılan iki büyük sandalın ardından ve kürekleri suya dalıp çıktıkça suyun yüzeyi ışıldıyordu. Her birinde yirmi küsur adam ile türlü malzeme vardı. Lambayla aydınlatılmış masada bir birader ile bir levazım subayı önlerinde gidip gelenlerin listesini tuttukları mürekkep lekeleriyle kaplı büyük bir defterle oturmuşlardı. Etrafta kardeşliğe sığmayacak sözler uçuşuyordu. Tannhauser biraderi tanıdı. Grimaldi adında bir Lombard'dı. Adamın dikkatini çekmek için parmaklarını kıvırıp masaya vurdu.

"Grimaldi Birader, birisinin gönüllülerle birlikte gidip gitmediğini öğrenmem gerek."

Grimaldi, "Bu gece mi?" diye sordu.

"Bu gece. Adı Orlandu Boccanera."

Levazım subayı işlerinin bölünmesinden rahatsız olmuştu "Burada yetkiniz yok. Bizim de yapmamız gereken işler var."

"İşler mi?" Tannhauser elini, masaya dayayıp adama tepeden baktı. "Ben bu sabah Gallows Burnu'ndaki baskına komuta ettim. Söyle bakalım kâtip efendi, bugün kaç Türk boğazladın?"

Levazım subayı ayağa kalktı. Eli beline, kılıcının kabzasına gitti. Tannhauser hiç istifini bozmadan masanın üzerine eğilmiş halde durdu. Adam hâlâ ona başını kaldırarak bakmak zorundaydı.

"Siz kimsiniz, efendim?"

Bors, "Sana mürekkep akıtmaya devam etmeni ve kan akıtmayı da bizim gibilere bırakmanı tavsiye ederim, dostum" dedi.

Grimaldi, "Otur" dedi. "Bu Starkey'nin adamı."

Levazım subayı sinirini yatıştırmak için *Pater Noster* duası okuyarak yürüyüp gitti. Grimaldi defterin yapraklarını çevirdi. Parmağı bir sütunun sonlarına doğru durdu.

"Boccanera diye biri yok, ama bir Orlandu di Borgo var" dedi Grimaldi. "Kendi de adı kadar küstahtı." Sakallı çenesiyle limanı işaret etti. "Şuradaki son kalkan teknede."

Tannhauser doğruldu. Arkasını dönüp denize baktı. Gecenin kalanlığında ilerde ve bütün geri döndürme ümitlerinin ötesinde, en gerideki teknenin kürekleri cıvaya benzeyen suya girip çıkıyordu. Biber üstüne kurulan bir hayal, bir fincan kahve ya da bahçedeki fıçıya girme hevesi uğruna bütün planlarının temel taşı parçalara ayrılmıştı. Orlandu ölümün kaçınılmaz olduğu görev yerine gidiyordu. Son haftalardaki iniş ve çıkışlar yüzünden Tannhauser asla ümitsizliğe kapılmamıştı. Ama şimdi kendini yılgın hissediyordu.

Kan göllerinin içinden yalınayak koşarak, saçları omuzlarının etrafında çılgınca savrularak Carla geliyordu. Tannhauser'ın yüzünü gördü ve durdu. Tannhauser kendini kadını kalbinden bıçaklamış gibi hissetti.

10 haziran 1565, pazar, Pentekostes Yortusu

Filerimoslu Meryem Ana Tapınağı; İngiliz Hanı; Sant'Angelo Kalesi

Filerimoslu Meryem Ana ikonası, San Lorenzo kilisesinin içindeki bir ibadet yerinde asılıydı. Şövalyeler ikonayı Vaftizci Yahya'nın Sağ Eli'nden sonra gelen en kutsal emanet olarak kabul ediyorlardı. Kimilerinin söylediğine göre ikonayı Aziz Luka boyamıştı, ve bir mucize onu denizin dalgaları üzerinde Rodos'a getirmişti. Sultan Süleyman Rodos'u fethettiği zaman, sağ kalan şövalyeler ikonayı yanlarına almışlardı. Meryem Ana'nın yüzü neredeyse tamamen ifadesiz ve ilkeldi, fakat gözleri bütün dünyanın acısını taşıyordu. Hakiki gözyaşları döktüğü biliniyordu ve sayısız mucize onun güçlerine mal ediliyordu. Carla ikonanın önünde diz çöküp bir mucize için değilse de yol göstermesi için dua etti. O gün, Kutsal Ruh'un havarilerin üzerine indiği günde bunun olmasını ümit edebilirdi. Dışarısı zifiri karanlıktı ve kilise bomboştu.

Carla rıhtımda bileklerine kadar kana batmış halde donakalmış dururken, Mattias ona, "Kader bize karşı" demişti. "Bırak da seni İtalya'ya götüreyim. Ya da Fransa'ya. Burada kalmak, ölmek demek, ama ne uğruna? Bu meseleyi geride bırak ve yeni bir hayata başla."

Sabah olunca Mattias'a bir cevap vereceğine söz vermişti ve bir cevap bulabilmek için Filerimoslu Meryem Ana'ya gelmişti. Hâlâ Orlandu'nun oğlu olduğu gerçeğiyle şoktaydı. Birkaç metre uzağında saatlerce oturmasına rağmen, kendi kanından, canından olan oğlunu tanıyamamıştı. Ellerinin arasından kayıp mutlak bir ölüme girmesine izin vermişti.

Oğlunun kimliğinden kuşku duymuyordu. Amparo ona haberi verir vermez, onun oğlu olduğunu anlamıştı. Ruggiero'nun vaftiz hikâyesi, Peder Benadotti'nin mektubu, bu delillerin hiçbirine ihtiyacı yoktu. Çocukla arasında bir bağ olduğunu hissetmiş, ona hemen ısınmış, ama bunu oğlanın afacan sevimliliğine, Amparo'yla arkadaş olmasına ve Kutsal Hastane'de içine dolan İsa aşkının kuvvetine vermişti. Bütün bunlar arasında belirgin bir tanıma hissi yaşamamıştı. Kibir. Kibir. Ne bekliyordu? Rahminde sancı ve kasılmalar hissedeceğini mi sanıyordu? Çocuğun başında ışıktan bir halka olacağını mı? O anne değildi. Çocuğunu hiç emzirmemişti. Onu görünce tanıyacağını nasıl umabilir-

di ki? Kendine dair hayalleri çocuğunu mahkûm etmişti. Utanç içinde bu gerçeğin ve toplumsal bağnazlığının farkına vardı. Çocuk sevimli olduğu kadar kirli ve kaba sabaydı. Köpek öldürmekle böbürlenen yalınayak bir hödüktü. Doğasındaki toplumsal mevki anlayışı gözlerini kör etmiş, kalbini boğmuştu. Bu onun sözde asaletinin lanetiydi. Babası Don Ignacio aklına geldi. Mattias onu görmüştü.

Mattias, "Baban bebeğini senden ayırdığından ve oğlanı böyle sefil bir hayata mahkûm ettiğinden dolayı onu affetmen için yalvardı" demişti. "En büyük pişmanlığı da sana uyguladığı o canavarca zulüm. Tam olarak şöyle dedi: *Onu bu dünyada yaşayan herkesten daha çok sevdim.*"

Bunu duyunca ağlamıştı çünkü babasının nefretini düşünmek içinde bir yara haline gelmişti.

Mattias, "Don Ignacio ölüyor" demişti. "Yanından ayrıldığımda bu dünyada kalan saatlerini sayacak haldeydi. Rahip yanındaydı. Baban senin geri döndüğün düşüncesiyle büyük bir teselli buldu. Haddimi aşarak hâlâ ona sevgi ve hürmet beslediğini, onu çoktan affettiğini söyledim. Bunun üzerine bana hayır dua etti. Belki senin adına olmayan şeyler söyledim, ama ölmek üzere olan bir adam, aşağılık günahlar işlemiş olsa da merhamet görmeyi hak eder."

Carla ikonanın önünde yine ağladı. Mattias'ın inceliğine duyduğu sevgi yüzünden ağladı. Babasının bu dünyadan göçmek üzere olmasına ağladı. Don Ignacio'nun sevgisine çaresiz bir minnet duyduğu, kalbinin küçücük bir köşesinde buna hep inanmaya devam ettiği için ağladı. Orlandu için çektiği ıstırap ve kendi akılsızlığı yüzünden çektiği acıya ağladı. Yan taraftaki ibadet yerine birinin girdiğini fark etti ve ağlamayı bıraktı.

Gelen La Valette'ti.

Carla'nın yanındaki parmaklıklı bölmede diz çöktü ve hemen derin bir ibadete daldı. Carla'yı tanımamıştı. Sanki neredeyse vecit halindeydi. Carla onun vicdanındaki yükleri, Malta halkı için duyduğu korkuları, her gün limanın karşı tarafına ölüme gönderdiği erkekleri, çoğu kendine ait olan ve çok daha fazla insanın canına mal olacak hatalarını düşündü. Başını kaldırıp Meryem Ana heykeline baktı ve ona ne yapması gerektiğini sordu. Meryem Ana ona yapması gerekeni anlattı.

Son günlerdeki yoğun koşuşturmasının ardından Mattias dinlenmeye çekilmişti. Carla o uyanana kadar bekledi. Mattias vakit öğleden sonrayı bulana dek yataktan kalkmayınca Carla uyku ilacı aldığını düşünmeye başladı. Belki de Amparo'yla meşguldü. İkisini birlikte düşünmek hâlâ iç bulantısı dalgalarına neden oluyordu, ama onları değil kendini suçluyordu. Nihayet Mattias ortaya çıktığında keyifsiz görünüyordu. Adamın iştahsızca yemeğini yediği yemekhanede bir araya geldiler.

Biraz havadan sudan konuştular. Sonra Mattias geleceğe dair niyetlerini sordu.

Carla, "Benim bu dünyada olmam gereken yer burası" dedi.

Mattias bu haberi kahve fincanının üzerinden neşesiz bir bakışla karşıladı. Fincan ince ve güzeldi. Ceviz kabuğuna benzeyen parmak eklemlerinin arasında gülünç derecede narin görünüyordu. "Orlandu geri gelmeyecek" dedi. "En azından tek parça halinde dönmeyecek."

"Orlandu'yu bir daha görmeyecek olsam da yerim burası." Soğuk ve kasvetli bir hayal kırıklığını kontrol altına almaya çalışmasını izledi. Kedere alışkın bir erkek değildi (gerçekten de talihsizlikler karşısında çabucak toparlanma kabiliyeti Carla'yı hayrete düşürüyordu) ve onu böyle yılgın görmek canını yakıyordu. Özellikle de buna sebep olduğu için. Elini uzatıp Mattias'ın elinin üzerine dokundu. "Adadan ayrılmamı istiyorsun ve ben nedenini anlıyorum..."

"Bundan şüphem var." Sesi sert çıkmıştı. Carla terslendiğini hissetti. Tannhauser, "Sen Türklerin bir şehri nasıl yağmaladıklarını hiç görmedin" diye ekledi. "Şansın varsa öldürüleceksin. Şansın yoksa satılıp, Kuzey Afrika'daki bir umumhaneye gönderileceksin."

Carla seçtiği kelimelerin acımasızlığı karşısında irkildi. "Ama Malta'dan ayrılmak imkânsız."

"Demek bana duyduğun güveni kaybettim."

"Bu mümkün değil." Carla gülümsedi ama Mattias karşılık vermedi. "Hayır. Tanrı çağrıma yaşamım boyunca benden esirgediği karşılığı verdi. Bu yüzden burada kalmak zorundayım."

Mattias, "Etrafımız 'Çağırılanlar'la çevrili" dedi. "Biz burada oturmuş konuşurken birbirlerini kesiyorlar."

Carla, "Ben kimseyi kesmeyeceğim" dedi. "Ban yalnızca İsa'nın izinden giderken acı çekenlere hizmet etmek istiyorum. Tanrı her ne takdir ederse kabul edeceğim."

Tannhauser arkasını döndü, fincanının dibindeki tortuyu silkeledi ve bakır cezveden kahve doldurdu. Sonra Carla ile göz göze gelmekten kaçınarak gözlerini kahvesine dikti. Carla onun aptal olduğunu düşündüğünü biliyordu, ama bu kez aptalca davranmadığını biliyordu.

"Mattias, lütfen beni dinle." Mattias ona baktı. "Bir erkeğin elinden gelebilecek her şeyi ve çok daha fazlasını yaptın. Beni büyük bir yolculuğa çıkardın, benim muhafızlığımı ve kılavuzluğumu yaptın. Oğlumu arıyordum ve onu bir kez daha kaybettim, ama başka bir şey, bulmayı hiç ummadığım ve akıl almayacak kadar değerli bir şey kazandım." Gül bahçesinde yaptıkları ilk konuşmayı hatırladı. "Buna Tanrı'nın inayeti diyelim."

Mattias evet der gibi başını salladı. Tek kelime etmedi.

"Eğer Orlandu'yu arama maceram beni bu bilgiye eriştirdiyse, kendi ruhumu ve Tanrı'nın indindeki yerimi bilmemi sağladıysa, ben bunu bir

yenilgi olarak saymayacağım. Sen de saymamalısın."

Mattias, "Ya Amparo?" diye sordu. "O da burada kalıp yobazlarla birlikte ölmeli mi?"

"Ben yobaz değilim."

"Ben savaşırken bu şehri kül ve toz yığınına çevirecek olanlardan bahsediyorum."

"Amparo daima özgür olmuştur. Ben ona emir vermem. Seni seviyor, Mattias." Durakladı. "Seni seviyorum. İkinizi de seviyorum."

Bunu duymak yalnızca omuzlarındaki yüklere bir yenisini ekleyecekmiş gibi ürperdi. Yine kahve fincanına sığındı.

Carla devam etti. "Anlaşmamıza gelince, eğer istiyorsan memnuniyetle borcumu ödeyeceğim. Sen buradan ayrılmadan evlenir ve evrakı düzenleriz. Unvanı alacaksın."

Mattias elini salladı. "Şimdi böyle sudan meseleleri konuşmanın gereği yok. Hem sen benden daha iyi bir eş hak ediyorsun. Sözüne sadık olman çok asilce bir hareket. Asilden de öte. Kararını onaylamamı mı istiyorsun?"

"Bundan çok arzuladığım bir şey yok."

Yüzünde o eski tebessümü belirdi. "Öyleyse bütün kalbimle kararını onaylıyorum" dedi. Ayağa kalktı. "Ama kendi kendime halletmem gereken meseleler var." Carla'yı etkileyen o ilkel nezaketiyle eğilip selam verdi. "İzninle."

Carla da ayağa kalktı. "Elbette. Zaten benim de hastaneye gitmem gerekiyor."

Mattias ona kolunu uzattı. "Öyleyse size eşlik etme onurunu bahşedin."

Carla koluna girdi. Bu temas iyi gelmişti. Mattias'ı bir daha göremekten korktu. Hâlâ onun aşkını istiyordu. Fakat kendisiyle barış yapmıştı. Daha fazlasını isteyemezdi.

Hastaneye girince, Lazaro ona Angelu'nun öldüğünü söyledi.

Tannhauser ile Bors Saint Angelo'nun mazgal siperlerinin arasında, ayaklarını yaklâşık otuz metre aşağıdaki berrak sulara doğru sallandırmış iki aylak oğlan çocuğu gibi oturuyorlardı. Keçi derisinden yapılmış bir matara şarapla bir çanak zeytini paylaşıyor ve Sciberras Dağı'nın ardına doğru batan güneşi seyrediyorlardı. Kuşatma toplarının sarımsı dumanı günbatımına cehennemi bir kızıllık veriyordu. Şövalyelerin durdukları yerin arkasından top demir ve acı püskürttü. Körfezin karşı tarafında Saint Elmo Kalesi harap olmuş bir sur yığınından farksız görünüyordu, ama topa tutulmuş duvarlarının her gediği aklını yitirmiş savunmacılarla kaynıyordu.

Tannhauser, "Kendini ölüme adamış erkeklerin yaşama böyle azimle tutunmaları gerekmesi büyük bir çelişki" dedi.

"Şan ve şeref" dedi Bors.

Tannhauser'a baktı ve Tannhauser'ın kalbi vahşi bakışlı gri gözlerindeki ve yamru yumru kuzeyli yüzündeki beklenmedik kederi görünce tekledi.

Bors, "Bütün ölümlü zincirler kırıldı, bütün ahlaki borçlardan vazgeçildi" dedi. "Övgü, şan ve şöhret uğruna değil, büyük bir coşku ve ilahi olanı göstermek uğruna. İşte şan ve şeref bu." Boğazına şarap akıttı, yutkundu ve ağzını sildi. "Ama bu sevinci sen de benim kadar bilirsin. İnkar etmeye kalkışırsan sana yalancısın derim."

"O dediğin ancak cehennemde bilinebilecek bir andır."

"Olabilir, ama bu dünyada başka ne bununla kıyaslanabilir? Para mı? Ün mü? Güç mü? Kadınların aşkı mı?" Küçümsercesine burnundan bir soluk koyuverdi. "Bir an evet, ama bir kere ışığını görünce, ondan başka her şey karanlık ve kasvetli gelir insana."

Tannhauser'ın sıkıntısının nedeni başkaydı. "Bu çocuğu ele geçirmek, bir başkasının kasığındaki bitleri yakalamaya çalışmak gibi. Nahoş, sinir bozucu, tehlikeli ve mutlu sonla biteceği de yok."

"Bu çocuk yakınımıza geldi, ama bitler de genellikle kendiliğinden gelip seni bulur. Bors boğazından bolca şarap akıttı ve matarayı Tannhauser'a uzattı. Tannhauser başını iki yana sallayarak reddetti. "Öyleyse Calabria'ya gidiyoruz?" dedi Bors. "Peki, genç ve güzel hanımlar da bizimle birlikte gelecekler mi?"

"Carla Filerimoslu Meryem Ana'ya dua ettikten sonra yerinin Borgo olduğuna karar verdi. Bundan sonra yolunu takdiri ilahi ve Tanrı'nın inayeti gösterecek. Kendini hastaların yoluna adayacak ya da buna benzer bir saçmalığa." Elini salladı. "Kelimesi kelimesine bu değilse de, dediklerinin özü buydu."

"Evet, takdiri ilahiyi inkâr etmek olmaz," dedi Bors. "Lazaro'nun kapısını açan da yanlış hatırlamıyorsam yarım kilo afyondu."

Tannhauser'ın bu hatırlatmaya ihtiyacı yoktu. Bu iltiması yaptırma nedeni şimdi bütünüyle akıl sır ermez bir şey gibi geliyordu. "Rahiplerin yönettiği bu muhteşem ülkede Amparo'nun da kalması gerekip gerekmediğini sordum."

"Ve?"

"Amparo istediğini yapmakta özgür."

Bors, "Bunlar gerçekten de güzel haberler" dedi. "Herkes durumundan memnun görünüyor. Sen de vicdan azabı çekmeden kolunda gösterişli bir kızla buradan ayrılabilirsin."

Tannhauser'ın kaşları çatıldı. "Eğer Tanrı'nın sesini duyacak olsaydım, bundan daha uygun bir zaman olmazdı."

"Demek sen memnun değilsin."

Tannhauser körfezin karşı kıyısına baktı. Saint Elmo, sabahın ilk ışıkları görüldüğünden beri nişancıların atışları altında acı çekmiş, top atışlarıyla inlemişti. Her yeri kaplayan toz bulutunun arasından miğfer-

lerden ve zırhlardan gül renkli güneş ışınları yansıyordu. Taş yığınların arasında bir yerde, eğer bu saate kadar sağ kalabildiyse, Orlandu di Borgo savaşın tadına ilk kez varıyordu.

Tannhauser, "Bir işi yarım bırakmak hiç bana göre değil" dedi. "Özellikle de son anda işimin bozulması."

"Daha önce de yenilgiye uğradın. Çürükler silinir gider."

"Çocuğun aklı kötü efsanelerle doldurulmuştu."

"Biz silahlardan falan bahsettik. Suç mu yani?" Bors burnunu çekti, matarayı başına dikti, ama içmeden indirdi. "Başka neden konuşacaktık? Biber fiyatlarından mı?"

"O daha çocuk. Ölmezse, sakatlanıp tekneyle geri gönderilecek. Her halükârda ilerde yaşama ihtimali olan şeyleri göremeyecek. Yapabileceklerini yapamayacak. Bilebileceklerini öğrenemeyecek."

"Hayat böyle." Bors matarayı yeniden ağzına götürdü ve uzun uzun içti.

"Alma şansını bulamadan hakları elinden alındı. Tıpkı seninle benim gibi."

"Bizim gibi mi?" Bors neredeyse boğuluyordu. Dudaklarını sildi. "Biz başımız dik dolaşmıyor muyuz?"

"Yalnızca maymunlar arasında."

"Diğerlerini öyle saymasam da, bu hakça bir savaş oldu. Pis bir kâfir kalabalığının, Mekke'de başlarımızı yere eğip o acayip lafları okuyarak suratlarımızı pisliğe sürtmeye zorlamalarına izin veremeyiz. Bak seni ne hale getirdiler."

Tannhauser, "İnsanların da, köpekler gibi inanmak ve her şeyi ama aklına gelen her şeyi yapmak için terbiye edilebildiğini öğrenince, kendi aklına değer veriyor ve başkalarınınkinden şüphe ediyorsun."

"Neşelen, be adam. Bırak şu sıkıcı felsefi lafları. Hiçbir şeyi değiştirmez. Üstelik öldürmek hoşuna gidiyor, benim de öyle. Hem öldürmek iyidir çünkü katiller olmazsa, savaş da olmaz. Savaş olmazsa..." Düşünceleri bir anda tıkanmış gibi durdu. "İşte karşımda oturuyorsun. Savaş olmasaydı konuşacak bir şey bulamazdık."

Tannhauser matarayı aldı ve uzun uzun içti. Ayaklarının arasından görünen denize baktı. Aşağı düşme düşüncesi başını döndürdü. Tıpkı bunun kadar dik başka düşüşler yaşamıştı. Belki de bunda çok daha dik yerlerden düşmüştü. Yine körfezin karşısındaki Saint Elmo'ya baktı.

Onu çok iyi tanıyan Bors, "Demek kaynayan kazanın dibine kadar girip oğlanı geri getirmeye karar verdin" dedi.

Tannhauser karşılık vermedi.

Bors, "Fikrimi soracak olursan, bence bu Tanrı'nın sesi" dedi.

"Karanlık bastırdıktan sonra, Mustafa hücuma geçmeyi planlıyor" dedi Tannhauser. Türklerin gece akınları görülecek şeydir."

"O zaman bırak da çocuğu senin yerine ben getireyim."

Tannhauser güldü. "İkinizi de bir daha göremem."

"Sadakatimden şüphen mi var?"

"Asla. Ama orada insanlar galeyana gelmiş haldeler ve bu kadar mesafeden hayal bile edemeyeceğin bir çılgınlık yaşanıyor. Sen de buna kapılıp kendinden geçmeye epey eğilimlisin. Ben bile bu vahşetin cazibesine kapılmaktan korkuyorum."

"Öyleyse, beni de yanında götür. Kutsal kadehten içmeme izin ver, seni Venedik'e kadar sırtımda taşırım."

Tannhauser mazgalların arasından geri çekildi ve ölüme atlamamayı başararak ayakta durdu. Bighi Körfezi'nin karşı kıyısına, doğu yönüne baktı. Kendini hissettirmeye başlayan alacakaranlıkta Gallows Burnu'ndaki Türkler arı gibi çalışıyorlardı. Turgut Reis'in adamları topların falya deliklerini çiviliyor, yeniliyor ve bir sonraki saldırıya karşı bir savunma çiti inşa ediyorlardı. Bir önceki günün doğuşu çok geride kalmış gibiydi. Yarın ise çok uzaktı. Belki de Carla haklıydı. Belki de hepsi haklılardı. Takdiri ilahiyi kabullen. Bırak Tanrı'nın dediği olsun.

Tannhauser, "Düzene başkaldırmak sana zor geliyor" diye mırıldandı.

"Ne?"

Havaya dikilmiş toplar yeniden gümbürdedi ve gülleler başlarının üzerinden geçerken havayı emdi. Birkaç saniye sonra akşam karanlığında ötede bir avuç can daha yok olacaktı, ama bunu henüz bilmiyorlardı.

"Gel" dedi Tannhauser. "Bakalım Üstadı Azam dileğimi kabul etmiş mi?"

10 haziran 1565, pazar
Pentekostes Yortusu

İngiliz Hanı; Kanal; Ölüm görevi yeri

Tannhauser savaş sandığının üzerine eğildi ve sırt çantasına çeşitli şeyler yerleştirdi; muşambaya sarılı on parça afyon, çeşitli ilaç ve iksirler, iki şişe brendi, altı çanak dolusu reçel (ayva, kayısı ve çilek). Çantanın içinde rüşvet olarak verilecek hediyeler ve gerekirse kullanılmak üzere tekerlek yağı da vardı. Carla henüz hastaneden dönmemişti. Açıklama yapmak ve veda etmek zorunda kalmayacağı için memnundu.

"Ne yapıyorsun?"

Midesinde bir kasılma hissederek, alçak ve tatlı sese doğru döndü. Keşişlere uygun odasının kapısındaki sarı ışık ve gölgenin arasında Amparo duruyordu. Gülümsedi. "Gittiğim yerde, altın ve mücevher beş para etmezken, iki şey paha biçilmez olacak. Ne olduğunu tahmin edebilir misin?"

Amparo hiç tereddüt etmeden yanıtladı. "Aşk ve müzik."

Tannhauser güldü. "Bilmece konusunda beni geçtin. Doğru bildin. Benim cevabım bu kadar şairane değildi." Sırt çantasını yatağın üzerine, denk yaptığı zırhının yanına koydu. "Acı giderecek şeyler ve tatlı şeyler. Ama en azından bunları çantama koyabiliyorum."

"Müzik ile aşk cehennemde hoş karşılanmaz mı?"

Kıza doğru yürüdü. Amparo'nun gözleri siyah ve korkusuzdu. Bu gözlerin içinde ruhunu kaybetme dürtüsüyle mücadele etti. "Tam aksine, Şeytan bunlar için can atar."

"Orlandu'yu geri getirmeye gidiyorsun."

Tannhauser evet der gibi başını salladı. Ani bir istekle, "Bir sır versem saklayabilir misin?" diye sordu.

"Herkesten daha iyi saklarım."

Bundan hiç kuşkusu olmamasına şaşırdı. "Döndükten sonra, savaştan kaçmak ve İtalya'ya dönmek niyetindeyim. Benimle gelir misin?"

"Nereye istersen gelirim."

Dudakları aralıktı. Vücudunu onunkine bastırma isteğiyle mücadele eder gibi sallanıyordu. Tannhauser onu odanın içine çekti, belinden kavradı ve duvara yasladı. Amparo başını kaldırdı. Tannhauser kızı öptü. İkisi de gözlerini kapatmadı. Amparo'nun bakışları sorularla doluydu. Her-

halde kendisininkiler de öyleydi. Arzularını tatmin edeli daha bir saat bile olmamıştı, ama Tannhauser'ın gövdesinin alt tarafına kan hücum etti. Geri çekilemeyecek duruma gelmeden kızı bıraktı ve bir adım geri gitti.

Amparo, "Ne zaman döneceksin?" diye sordu.

"Yarın gece."

Çantayı omzuna attı, denk yaptığı zırhı ile yağlayıp bakımını yaptığı çakmaklı tüfeğini eline aldı. Tabancasını sandığında bırakmıştı. Hâlâ battaniyeye sarılı ve duvara dayalı duran işlemeli tüfeği işaret etti. İşlemeli Osmanlı barut şişesi ile mermi kesesi tüfeğin üzerinden sallanıyordu.

"Şunları getirir misin?" diye sordu.

Yemekhanede Bors önünde şarabıyla oturmuş kara kara düşünüyordu. Tannhauser eşyalarını masanın üzerine çarpınca başını kaldırmamaya karar vermişti.

Tannhauser, "Evet, bu eski bir dost için oldukça tatsız bir veda" dedi.

Bors kaşlarını çattı ve başından gitmesini ister gibi elini salladı.

Tannhauser battaniyeye sarılı tüfeği Amparo'nun elinden aldı. "Sen asla böyle bir şeye sahip olamayacağına göre, bana fikir verebilirsin." Tüfeği masanın üzerine attı.

Bors ayağa kalkıp tüfeği yakaladı ve gayri ihtiyarı elinde tarttı. Gözleri parladı. Masaya koyup bağlarını çözdü. Battaniyeyi açtı. Gümüş, abanoz ve çelik ortaya çıkınca işin erbabı gibi bir göğüs geçirdi. Silah canlıymış gibi ellerine atıldı, tüfeği omzuna dayadı ve nişan alıp odayı bir kavis çizerek taradı. Gümüş olukları ve kakmalı uzun namlusu masanın üzerine asılı lambanın ışığında yanıp söndü.

"Kusursuz" diye mırıldandı. "Paha biçilmez bir kusursuzluk." Tüfeği indirdi. Kendi dişini çeken birinin gayretiyle battaniyenin üzerine koydu. Açgözlülüğünü bastırmak için dokunaklı incelik gösterisiyle, "Eşsiz. Mükemmel. Bununla yüz elli metreden Müslümanları hayalarından vurabilirdim." Dişlerini gıcırdatarak ekledi. "Eğer o kadar yaklaşabilirsem."

"O senin" dedi Tannhauser.

Bors ona bakakaldı. Tannhauser bir an dudaklarının titrediğini gördüğünü sandı. Bors'un elleri tüfeği kavramak üzere uzandı, sonra durdu ve tüfeğin üzerinde havada kaldı. "Emin misin? Yeniden elime alırsam, cesedimden söküp almak zorunda kalırsın."

Tannhauser başını salladı. "Saint Elmo'da çok işe yarayacak."

Bors tüfeği eline aldı, yüzü parladı ve hayretle okşadı. Gözleri dikkatle süslemeleri üzerinde gezinirken donup kaldı ve başını arkaya Tannhauser'a doğru çevirdi. "Saint Elmo'da mı?"

"Git eşyalarını al" dedi Tannhauser.

Carla karanlıkta hastaneden geri dönüyordu. Bugün Pentekostes Yortusu'ydu. Kutsal Ruh'un İsa'nın havarilerinin üzerine ateşten dil-

ler halinde indiği gündü. Koğuştaki ayinde mihraba gül yaprakları serpmişlerdi ve Tanrı'nın kendisinden istediklerinin niteliği daha da belirginleşmişti. Angelu bir gece önce ölmüş ve cesedi, o hastaneye gelmeden götürülmüştü. Angelu'nun ölümüyle birlikte boş hayalleri de ebedi uykuya yatmıştı. Sabah saatlerini birlikte geçirdiği Jacobus da öğlen ölmüştü. Kimsenin teşhis edemediği, yüzü kılıç darbeleriyle parçalanmış bir adam da hastaneden çıkmadan birkaç dakika önce elleri ellerinde ruhunu teslim etmişti. Sabah gün ağarırken onu hastaneden kapı dışarı edeceklerdi, ama Carla keşişlerle mücadele etmiş ve kazanmıştı. Sonunda kendi bildiğini okuma alışkanlığı bir işe yaramıştı. Her adamla birlikte acı çekmiş ve her seferinde kalbinin parçalanacağını sanmıştı, ama kalbi daha da güçlenmiş ve İsa'nın yaşayan varlığı daha da güçlenmişti. Adamların ellerini tutunca, İsa da onun ellerini tutuyordu.

Hana vardığında, keşişlerin odalarına bakıp Amparo'yu sessizce ağlar halde bulana dek içerde kimsenin olmadığını sandı. Kız fildişi tarağı elinde sıkı sıkı tutmuş, saman dolu şiltenin üzerine uzanmış yatıyordu. Çarşafın üzerinde fal taşının pirinç silindiri duruyordu. Carla daha önce onun ağladığını hiç görmemişti. Bir şey söylemeden diz çöktü ve Amparo'nun saçlarını okşadı.

Amparo, "Suyun öbür yakasına geçtiler. Cehenneme gittiler" dedi.

"Saint Elmo'ya mı?"

"Birçok kişinin oradan bahsettiğini duydum. Hepsi de oraya cehennem diyor."

"Kim gitti oraya?"

"Tannhauser. Bors. Orlandu'yu eve getireceklerini söylediler."

Endişe ve suçluluk duygusunun sancısı Carla'nın midesine saplandı. Ama o eski düşmanlarına da hâkim olmayı öğreniyordu. "Hayırlı bir işe kalkıştılar. Tanrı onları koruyacaktır. Geri dönecekler."

"Fal taşıma baktım ve onu göremedim. Tannhauser'ı göremedim." Burnunda bir baloncuk oluştu. Elinin tersiyle burnunu sildi ve derin bir soluk aldı. "Ah, onu çok seviyorum."

Carla bunun onun için ne kadar ezici ve sersemletici bir duygu olduğunu anladı. Amparo'nun elini tuttu ve sıktı. "Mattias iyi bir adam," dedi. "Kocaman bir yüreği var."

"Sen de onu seviyor musun?"

"Evet, kendime göre seviyorum." Gülümsedi. Bunun sahte bir tebessüm olmayışına kendi de şaşırdı. "Sana nasıl baktığını gördüm. Hem de ta en başında, ona bahçede gülleri gösterdiğin anda sana bakışını fark ettim."

"Bana bülbülün ölürken mutlu olduğunu anlatmıştı, çünkü aşkı biliyordu. Ama herhalde Tannhauser aşkı bilmiyor."

Carla bülbülün ne anlama geldiğini anlamadı. Ama bunu sormanın

zamanı değildi. "Ben bildiğinden eminim" dedi. "Ölmeyeceğinden de eminim."

Amparo, "Korkuyorum" dedi. "Daha önce hiç korkmamıştım."

"Aşk her zaman beraberinde korkuyu da getirir" dedi Carla. "Aşk ile korku el ele gezerler, çünkü aşkı bilmek onu kaybedebileceğini de bilmek demektir. Sevmek cesaret ve güçlülük ister. Sen de ikisi de var."

"Bu gece yanımda kalır mısın?"

Carla yanına uzandı.

Amparo, "Yine müzik çalabilir miyiz? Birlikte?" diye sordu.

"Evet. Yakında."

Erimiş mumum fitilini bir fiskede söndürdü ve odaya karanlık çöktü. Birbirlerine sarılıp yattılar. Ne konuştular, ne de uyudular. Ve birbirlerinin içindeki sancıyı dindirdiler. Bir süre sonra günbatımından beri sessizliğe bürünen toplar yeniden gümbürdemeye başladı. Karanlıkta iyice birbirlerine sokuldular.

Deniz de gece kadar durgundu ve Sant' Angelo'dan ayrılırken duydukları tek şey küreklerin suya batıp çıkarken çıkardığı sesti. Dolunay üç günlük olmuştu ve sol tarafındaki kömür karası hilalin haricinde, neşe kadar parlaktı. Meridyeni henüz geçmişti ve karanlıkta kalan kenarının birkaç derece açığında Akrep'in başı ışıl ışıldı. Tannhauser yıldızların konumunu hayra yordu.

En azından kötü bir şey olacağına dair bir belirti yoktu.

Teknedeki adamların hiç sesi çıkmıyordu. Her biri kendi karanlığına gömülmüştü. Hepsi de evlerine ancak sedyede sakat halde dönebileceklerini biliyorlardı. Ölüm geldiğinde şehit olacakları ve fedakârlıklarının sevdiklerinin yaşamlarını İslam'ın boyunduruğundan kurtarabileceği düşüncesi onları rahatlatıyordu.

Tannhauser ile Bors Saint Elmo'ya giden üç teknenin en arkada olanındaydılar. Elli kadar Maltalı ve İspanyol askeri ile on iki şövalyenin, çeşitli malzeme, zincire vurulmuş on köle, melememeleri için başları örtülü bir sürü koyunun arasında oturuyorlardı. Sciberras Dağı'nın kocaman siyah gölgesi sol taraflarında yükseliyordu. Dağın üzerinde parlayan öyle çok meşale ve ateş vardı ki sanki üzerindeki yıldız kaynayan gökyüzüyle yarışıyordu. Dağın denize inen eteğinde, Saint Elmo kalesi'nin güneyindeki sahile inen keskin yamacın ötesinde bir Türk amele taburu telaşla çite benzeyen bir şey yapıyorlardı, ama Tannhauser çitin neye karşı savunma görevi göreceğini anlayamadı. Kederli bir ilahi sessizliği böldü. İmamın sesinin incelikli iniş çıkışları, ritmik tekrarları yüreğini coşturdu. Kuran, Allah'ın insana verdiği buyruklardı ve Arapça da onun lisanıydı. Başka hiçbir dile tercüme edilemezdi. Uzaktan geldiği için sözcükler seçilemiyorsa da, Tannhauser'da yaptığı etki (karnında dönen bir gerginlik, aniden ciğerlerindeki havanın azalması, kulakların-

da ve şakaklarındaki zonklama) içindeki kuşkuları giderdi, çünkü o bunları daha önce pek çok kanlı savaş meydanında, pek çok kez işitmişti.

Bu kelimeler ve bu ahenk *Fetih* suresine aitti.

İmamın okuyuşuna uyarak Tannhauser da Arapça sureyi mırıldanamaya başladı. "*Kim Allah'a ve Elçisine inanmazsa bilsin ki, biz, kâfirler için alevli bir ateş hazırlamışızdır.*"

Bors yan gözle ona baktı.

Tannhauser, "Dinle" dedi. "İslam'ın Aslanları kükrüyor."

En az yüz kuşatma topu ciğerlerindeki havayı emen yaylım ateşine başlayınca, çılgınca patlamalar karanlığın dağ tarafındaki parçasını yırttı. Hoş kokulu gece havasına, ejder ağızlı toplardan turuncu, sarı ve mavi alevlerle kıvılcım yağmurları saçıldı. Tüfek patlamalarının kısa ama göz kamaştıran parlamalarında, yamacın üzerinde devasa gruplar halinde askerlerin toplanmış olduğunu gördüler. Belki binlerce, on binlerce asker toplanmıştı.

Ve hepsi de Tanrı'nın yüzünü görmeye hevesli ve gönüllüydüler.

Bors huşu içinde, "Yüce İsa" dedi.

Ardından müthiş yaylım ateşinin başladığı o afallatıcı sessizliğin içinde bir imam, akına geçen müminleri haykırışlarıyla teşvik etmeye başladı. Gaziler kalabalığı tek vücut halinde top seslerini bastıracak kadar büyük bir coşkuyla kükreyerek karşılık verdi.

"*Allahu ekber!*"

Haykırış denizin üzerini cehennem kapılarından esen bir rüzgâr gibi süpürdü. Oradaki Hıristiyanlardan hiçbiri o güne dek buna benzer bir şey duymamıştı. Bütün erkeklerin kanı cehennem nehri Styx'in suları gibi buz kesti.

"*Allahu ekber!*"

Altta kalmaktan hiç hoşlanmayan Bors, "İsa ve Vaftizci adına!" diye haykırdı. Teknelerdeki erkekler hemen ona katıldılar ama sayıları çok azdı ve seslerini duyuramadılar. Tek beden halindeki gazilerin ağzı yeniden açıldı.

"*Allahu ekber!*"

Ve Tannhauser o anda oradaki diğer erkekler gibi, bunun yalnızca Müslümanların değil, kalbinin derininde ezelden beri var olan haykırış olduğunu anladı. Bu binyıllardır yankılanan haykırıştı. Bu diğer ilahlar daha doğmadan önce bile gücü ezeli olan, hâkimiyeti bütün inanışları içine alan, hükmü bütün putları ezip geçen bir tanrının sesiydi. Bu "savaş mihrabı"nda diz çökme buyruğuydu. Ezelden beri insana ıstırap veren ve asla tam olarak dinmeyecek olan susuzluğunu kandırma çağrısıydı. Tannhauser'ın soluğu kesildi ve gözlerine yaşlar hücum etti. Elleriyle gözlerini sildi ve ölümlülüğün anlamının özünü ciğerlerine çekti. Bu insan olmak demekti. Bundan başka hiçbir şey, bu kadar yüce ve bu kadar alçak olamazdı.

"Aman Tanrım" dedi Bors. Onun da gözleri yaşlarla parlıyordu. "Aman Tanrım."

Müslümanların savaş çığlığı düzensiz bir öfke gürültüsüne dönüştü. Mehter takımı çalmaya, tüfekler de yaylım ateşine başladı. Sonra borular titreşti ve sancaklar havalandı. Ve yenilmez ordu yamaçtan aşağı Saint Elmo'ya inmeye başladı.

Kale top atışlarıyla karşılık verdi. Burçlardan çatırtıyla çakmaklı tüfekler ateşlendi. Türklerin işaret fişekleri yüksekte patladı ve ilk dalga hendeğe ulaşıp alelacele hazırlanmış köprülerden geçmeye çabalarken, Hıristiyan surlarındaki borulardan göz kamaştırıcı bir alev sağanağı fışkırdı. Düşmanı tuzağa düşürmek için karanlığa doğru yanan çemberler atıldı. Birkaç dakika içinde güneybatı çıkıntısının tamamı yanan insanlarla, alevden göllerle ve püsküren ateşle kaplandı. Kalenin toplarının hedeflerini bulmasına yetecek kadar aydınlık olmuştu. Konvoyun yukarısında gülleler feryat ederek uçuyor ve Osmanlı akınında kanlı gedikler açıyordu. Suyun üzerinden teknelere doğru keskin kokulu bir duman gelmeye ve helezonlar çizerek ayın yüzüne doğru tırmanmaya başladı. Kürekçiler, Argonotları cehennemdeki cezalarını çekmeye götürüyormuşçasına küreklere asıldılar. Sonra rüzgâr altından, yüz metreden daha yakın bir mesafeden yaylım ateşi açıldı. İspanyolca bir haykırış koptu.

"Kâfirler ilerimizdeler!"

Tannhauser gümüşi loşluğun içinden ileriye doğru dikkatle baktı. Düz karinalı bir Türk gemisi dumanın atından süzülmüş ve öndeki tekneyi borda ateşine tutmuştu. Tekne şimdi yana eğilmiş, meleyen koyunlar çaresiz erkekler, birbirine karışmış küreklerle bir kargaşa yaşanıyordu. Türkler neredeyse on metre uzağından yeniden tüfeklerini doldururken, tekne başıboş sürükleniyordu. Çok sayıda Türk okçusu keçi boynuzundan yapılmış yaylarıyla, sağ kalan şaşkına dönmüş Hıristiyanların üzerine oklarını boşalttılar. Hıristiyan teknelerinde çok az sayıda tüfek vardı. Saint Elmo'daki tüfekler de ölenlerden sağ kalanlara geçiyordu. İkinci tekne ilkinin açığından döndü ve küreklere asılarak Saint Elmo'nun iskelesine doğru ilerledi. Bu şartlar altında yapılacak en akılıca hareketti. İkinci yaylım ateşini Tannhauser'ın bulunduğu tekne yiyecekti. Sonra Türkler rahatça hepsini ortadan kaldıracaklardı. Bors işlemeli yeni tüfeğini omzuna dayadı.

Tannhauser onu durdurdu. "Dur biraz dostum."

"Buraya kadar Allah'ın belası bir denizci gibi boğulmak için gelmedim."

"Ben de öyle."

Teknenin baş tarafına yakın bir yerde, Aragon Kolu'ndan baştan ayağa savaş zırhlarına bürünmüş beş biraderin yanında oturuyorlardı. Kumanda Gerona Manastırı'ndan Cabarello Geronimus Aiguabella'daydı.

Tannhauser, Bors ile gözleri cam boncuklar kadar kara olan, sert suratlı yobaz Aiguabella'nın kollarını tuttu ve dinlemeleri için kendine doğru döndürdü.

"Biraderlerini kıç tarafına gönder ki ağırlıkları pruvayı havaya kaldırsın." Tannhauser eliyle teknenin kıçını işaret etti ve el hareketleriyle söylediklerini destekledi. "Sonra dümenciye Türk gemisine ortasından eğim vererek toslamasını emret. Anladın mı?"

Aiguabella gözlerini kırpıştırarak denize baktı ve Tannhauser'ın planını gözünde canlandırmaya çalıştı.

"Son anda vereceğin emirle kürekçiler, kürekleri içeri alacaklar" dedi Tannhauser. "Türklerin kürekleri bizi yukarı kaldıracak bir rampa görevi görecek ve kâfirlerin gemisi bizim girdabımızla alabora olacak."

Aiguabella dediklerini anladı ve yüzüne baktı. Kuşkulu gibi görünüyordu.

Tannhauser, "Ya böyle yapacağız ya da yaylım ateşi altında kalacağız. Eğer göğüs göğse dövüşecek kadar yavaşlarsak, bizi baştan kıça tararlar."

Aiguabella, *"Bueno"* dedi.

Şövalyelerine emir verdi ve şaşkın, kılıçları takırdayan kalabalığı kıç tarafa gönderdi. Maltalı dümenci, çoktan kürekçilere tam hız emrini vermişti. Islık çıkararak solumaları küreklerin takırtısına uyuyor ve her darbede köpükler küpeşteyi aşıp içeri doluyordu. Tannhauser, insan denizde böyle pervasızca bir manevraya kalkışınca, dümende bir Maltalı'nın oturmasından başka bir şey istemez, diye düşündü. Tüfeğini çıkarırken, tekne, artık altmış metre uzakta olan Türk gemisine çarpmak üzere yön değiştirdi. Şimdi Bors'la birlikte mürettebatın en önündeydiler ve Osmanlı nişancılarının tüfeklerini yeniden doldurmaya çabaladıklarını görebiliyorlardı. Kırk kişi kadardılar ve üzerlerinde her renkten giysiler vardı. Cıvayı andıran suyu köpürterek üzerlerine genel teknenin pruvasını görünce birbirlerine bağırarak tehlikeyi haber verdiler. Taşkınlıkları arttı, kürekçileri, içeri almak için kürekleri havaya kaldırdı.

Bors, "Korsanlar!" dedi. Sarı parıltısını harlandırmak için tüfeğinin fitiline üfledi. "Onlara bir korsan dümeni yapmak çok hoş olacak."

Tannhauser, "Dümencilerini görüyor musun?" diye sordu.

"Ah, evet."

Bors ayağını bir sıraya dayadı ve dirseğini de dizine dayayıp destek aldı. Tüfeğini omzuna koydu. Küreklerin iki kez inip çıkmasını bekledi ve tam üçüncü kez havaya kalkacakken tetiği çekti. Uzun namlu tepti ve patladı. Tannhauser barut dumanının altına doğru eğilip baktı. Müslüman dümenci oturduğu yerden düşmüş ve kıç tarafın ötesindeki dumanlı karanlıkta kaybolmuştu.

Bors, "Tam göğsünden" diyerek bir kahkaha attı. Üzerine sular sıçramış namluyu öptü. "Benim güzelim için ne hoş bir vaftiz ama. Bu ilk atışıydı. Ona Vaftizci Yahya'nın onuruna, Salome adını verdim. Salome bir Müslüman'dı, değil mi?"

"O zamanlar Müslüman yoktu"dedi Tannhauser. "Yalnızca bir düzine kadar Hıristiyan vardı."

Bors bunu bir espri olarak kabul etti. "Ama kaltaklar çoktu, bu kadarından eminiz."

Tannhauser tüfeğiyle nişan aldı ve korsan gemisinin kürekçilerinin hızlarını almalarını ve gemiyi döndürmelerini izledi. Cezayirliler küpeşteye dizilmişlerdi. Kıç tarafa çark etmek için tersine kürek çekmek ve sancaktan iskeleye lava etmek zorunda kalacaklardı ama dümenci olmayınca karambol yaşandı. Dümene bir başkası geçti. Tannhauser da böyle bir hamle bekliyordu. Kürekler havaya kalkarken ateş etti ve kan tükürerek arkadaşlarının arasına düşmesini sağladı. Artık çarpışma kaçınılmazdı. Çakmağının ıslanmayacağını ümit ederek tüfeği bacaklarının altına kaydırdı. Teknenin her iki küpeştesine iki eliyle tuttu, ayaklarını sıraların altına sıkıştırdı ve can havliyle sıkı sıkı tutundu. Bors fitili hâlâ yanan silahını çizmesinin üst kısmına sıkıştırdı ve Tannhauser gibi tutundu. Aralarından oklar uçuyor ve geminin gövdesine saplanıp titriyordu. Son otuz metreyi tehlikeli ve karşı konulmaz bir hızla kapadılar. Türk kürek yığını önlerinde suya battı. Tekne sudan ayrılıp havalandı. Aiguabella kükredi, Tannhauser, kürekçiler asılırken topaçlarının ıskarmozlarda takırdadığını işitti.

Öfkeyle hırlayan korsanların yüzlerinde dişleri parlıyordu. Cezayirliye benziyorlardı Bir düzine geç kalmış tüfek atışı şiddetle parladı. Sonra tahtalar inleyerek yarılıp parçalandı. Pruva önünde havalanırken Tannhauser can havliyle sıkı sıkı tutundu, bağırsakları çözülüverdi ve tek görebildiği yıldızlarla bezeli gökyüzünün parıltısı oldu. Çığlıklar, küfürler ve aşağılarından korsan gemisine dolan suyun sesi duyuldu. Pruva yeniden sertçe aşağı inerken yine bağırsakları karıştı. Sonra baş taraftan tekneye su dolunca sırılsıklam oldu. Yeniden dengelerini buldular, tekne sallanıyor ve başvuruyordu ama hâlâ suyun üzerindeydi. Ve Tannhauser tekneyi düzeltmek için küreklerin yeniden harekete geçtiğini duydu. Döndü.

Teknenin gerisinde korsanların alabora olan düz karinalı gemisinin omurgası suyun üzerinde yüzüyordu. Etrafında sular sıçratan, güçlükle solumaya çalışan ve kollarını sallayan çaresiz gemici kalabalığı toplanmıştı. İlk Hıristiyan teknesinin kalıntılarından yaşasın sesleri geldi. Aiguabella dümenciye orsa alabanda emri vermişti ve mürettebat sıralardan amansız zıpkıncılar gibi doğruldu. Cezayirli kazazedeler ağlayarak son dualarını ediyorlardı. Maltalılar küreklerle işlerini bitirdiler.

Saint Elmo'nun iskelesine yanaştılar ve Tannhauser sağlam bir şeklilde karaya ayak basınca tarifsiz bir rahatlama hissetti. Harabeye dönmüş kalenin olduğundan büyük görünen ve perişan siluetinin gerisinde, gökyüzü dumanın içinden geçen ateşli sarı bir top patlamasıyla aydınlandı. Duvarcıların büyük bölümü surlardan havaya uçmuş ve doğu duvarının üzerinde yükseldiği sarp uçurumun dibinde yarı gömülü halde yatıyorlardı. Karşılanmaları sıcak ama kısa oldu. Aiguabella ile biraderlerinin peşinden taş basamakları tırmandılar. Kuru toprak üzerinde şövalyeler üzerlerinde zırhlarıyla keçi kadar çevik hareket ediyorlardı. Tannhauser suya düşme korkusuyla teknede giymediği denk yaptığı zırhı ve miğferini kaldırdı.

"Dövüşün içine gireceksek, derimin üzerinde daha çok çelik olsun isterim."

Bors, "Öyleyse gidip birkaç ölü bulalım" dedi.

Kapıya vardıkları zaman Tannhauser muhafıza sahra hastanesinin yerini sordu. Kalenin kuzey ucundaki küçük kiliseyi tarif ettiler. Arka kapıdan geçer geçmez oldukları yerde ağızları açık halde kalakaldılar, çünkü karşılarındaki manzarayı çok az kişi görmüştü. Ve görenlerin içinde pek azı bunu başkalarına anlatabilecekti.

Kalenin iç kısmı, hiç kimsenin dolaşmaya cesaret edemeyeceği bomba çukurlarıyla dolu çorak bir araziydi. Kırılan döşeme taşları demir ve granit top gülleleriyle darmadağın olmuştu. Bazıları üzerine oturulacak kadar büyüktü. Öyle çok tekinsiz leke vardı ki lekeler parça parça birleşmiş ve iç avlunun zeminini tamamen jelatinimsi siyah bir sıvıyla kaplamıştı. Orada burada top ateşiyle ya da şövalyelerin eliyle yıkılmış küçük yapıların iskeletleri duruyordu. Yapıların malzemesi, açık araziyi zikzak çizerek çevreleyen derme çatma siperler yapmak için kullanılmıştı, çünkü artık kalenin iç kısmında Türk nişancılarının atış menziline girmeyen yarım metrekare yer bile kalmamıştı.

Sağ taraflarında kalan kalenin kuzeybatı duvarında gedikler açılmış, arkasına kendi elleriyle yıktıkları binaların taşlarıyla, toprakla, tahta parçaları ve şiltelerle ikinci bir istihkâm duvarı yapılmıştı. Şu anda savunma duvarında kimse yoktu. Bir deli tarafından çılgınlık anında oraya dikilmiş ve sonra da gücenerek terk edilmiş gibi bir havası vardı.

Düşman tarafından ele geçirilen tabya ile Sciberras Dağı'ndaki Türklerin ana mevzilerine bakan güney cephesinde ara duvarın artık duvara benzer hali kalmamıştı. Şimdi kazılarak yapılmış kaba saba bir savunma setine dönüştürülmüş (modern bir orduya değil de mağarada yaşayan insanlara yakışacak) kocaman bir taş yığınıydı. Onlar durup etrafı seyrederken bile zincirler ıslık ve kamçı seslerine uyarak şıngırdıyor, toz, ter ve kandan oluşan sertleşmiş giysileri içinde çıplak ve hayalete benzeyen esirler, taşları bir çift kanlı elden diğerine geçirerek düştükleri yere geri koyuyorlardı. Türklerin eline geçmiş topraklardaki

"V" biçimindeki tabyanın kenarı, şimdi Hıristiyan savunmasından çok daha yüksek görünüyordu. Koruma perdesinin arkasından düşman tüfeklerinin kesik kesik havlaması geliyordu.

Ama tabya bir oyalamacaydı. Mustafa'nın gece akınının asıl darbesi, kalenin güney çıkıntısının batıdaki zirvesindeki dev bir gediğe yönelmişti. Alevlerin, donanma fişeklerinin aydınlığının ve gözü dönmüş çarpışmaların en yoğun olduğu yer de orasıydı.

Bu noktada garnizon, cesaretleri ve azimleri herkesi ve en çok da Türkleri hayrete düşüren beş yüz Maltalı milis, iki yüz elli efsanevi İspanyol piyadesi ile seksen kadar da Tarikat şövalyesinden ibaretti. Bunların yarısı saldırı dalgalarını geri püskürtmekle uğraşıyordu. İkinci bir hücumu haber vermeleri için çeşitli noktalara gözcüler yerleştirilmişti. Birkaç Hıristiyan topu güvensiz ve tahrip olmuş mevzilerinden böğürüyordu. Yedek askerlerin büyük bölümü batı duvarının korunaklı tarafına çekilmiş ve alelacele yapılmış siperler sayesinde tabyadaki nişancılardan korunmuştu. Azat edilmiş Hıristiyan köleler (suçlular, eşcinseller, din karşıtları) toplar için avludan gülle toplamakla görevlendirilmişti. Azat edilmiş Yahudilere de sedye taşıma görevi verilmişti. Bu Yahudiler cepheye gidip gelerek yaralıları örme sedyeler üzerinde kuzey (deniz tarafı) duvarının altındaki yapıların arasında dikkat çekici ve sağlam bir binaya taşıyorlardı.

Tannhauser'ın gözleri ateşli ve şiddetli çarpışmayı inceledi. Orlandu bu kargaşanın neresindeydi? Ne silah kullanmayı biliyordu ne de güçlü kuvvetli bir delikanlıydı. Her an her yeri tehlikelerle dolu olan bu yerde, kolayca yerlerde yatan ceset kalabalığıyla aynı kaderi paylaşabilirdi.

"Sen Orlandu'yu tanıyorsun" dedi. "Onu hangi işe koşardın?"

Bors kaşlarını çattı. "Barut karıştırtır ya da su taşıtırdım."

Tannhauser kale içindeki dört bataryanın yerini tespit etmişti. Şimdi anladığına göre, kalenin dışında deniz tarafındaki kuzey duvarına bir köprüyle bağlanan yerde beşinci bir batarya daha vardı. Orlandu oraya geleli daha bir gün olmuştu. "Barut karıştırdığını hiç sanmam. Yangın tehlikesi olduğu için epey eğitim ve alıştırma ister."

Bors bunu kabul etmeye çok istekliydi. "Su taşıma işi onu çarpışmanın tam ortasına girmesi demektir."

Kalenin küçük kilisesinin içinde mum alevleri titreşiyor, tütsü kokuyordu. Sıralar siper yapımında kullanılmak üzere çıkarılmıştı. Yaralılar bayrakların üzerinde sırtüstü yatıyor ya da acı içinde duvarlara yaslanmış iki büklüm oturuyorlardı. Pentekostes Yortusu için parlak kırmızı giysisine bürünmüş bir rahip gül yaprakları saçılmış mihrapta ayini yönetiyordu. Birisinin bu çirkinlik ve dehşetle dolu yere gül yaprakları götürme zahmetine girmesi insana hem olağanüstü, hem de delice bir hareket gibi geliyordu. Cerrahların tedavi ettiği yaralıların acı dolu fer-

yatları etrafta yankılanıyordu. Yalnızca iki cerrah vardı. Pıhtılaşmış kan gölünün ortasında, bir masanın başında karşılıklı duruyorlardı. Kasaplar gibi her yerleri kan içindeydi ve yüzleri, iyileştirmek için yaptıkları işkencenin verdiği sıkıntı ve aşırı yorgunluktan solgundu. Aralarındaki mihrap taşının üzerinde bir adam kıvranıyor, çığlıklarının arasından kemik testeresinin tempolu sesi işitilebiliyordu. Çektikleri insanlık dışı çileye ve son on beş gündür, on iki saatte bir ancak iki saat uyumalarına karşın, cerrahlar etraflarına sarsılmaz dinginlik, hatta bitkince bir huzur yayıyorlardı ki bu Tannhauser'ın o güne dek gördüğü her şeyden daha dokunaklı ve muhteşem bir şeydi. Ne de olsa onlar Hospitalier Şövalyeleri'ydiler ve bu ciddi kahramanlar Kutsal Ruh'un muhafızlarıydılar.

Bu dingin asaletten ilham aldıklarından ya da belki de çığlık atmanın daha çok can yaktığını öğrendiklerinden, hastaların geri kalanı sessizce yatıyor ve sıralarını bekliyorlardı. Temiz beyaz örtülere sarılmış holde sıra sıra yatan beş şövalyenin cesedi San Lorenzo Mezarlığı'na götürülmeyi bekliyordu. Tannhauser'ın umduğu gibi zırhları ve kılıçları yan taraflarına yığılmıştı. Şövalyeler ölülerine özel bir incelikle muamele ediyor ve mantık tam tersini emretse de, cesetleri özensiz bir törenle denize fırlatılıveren rütbesiz askerlere ömürlerini uzatacak bu eşyaları vermeyi asla düşünmüyorlardı. Tannhauser teçhizatı işaret etti.

"Çabuk iyilerinden seç. Baldır zırhı, ayakkabı. Uyarsa eldiven de al."

"Sen nereye gidiyorsun?" diye sordu Bors.

"Tavuk verelim ki yarın bizden kazlarını esirgemesinler." Sırt çantasını indirdi. "Şunu hiç unutma: *afyonu olan adam asla dostsuz kalmaz.*"

Bors örtülerin altındaki en iri bedenlerin yanına konmuş eşyaları yağmalarken Tannhauser mihraba yaklaştı. Cerrahların diz altından kesme işlemini bitirmelerini izledi. Dizi deri yamalarıyla ve demiri kızdırıp incelikle dağlayarak ustaca kapadılar. Bu Tannhauser'a dikkatlerini çekme fırsatı verdi.

"Bu Paré'nin tavsiye ettiği yeni yöntem mi?" diye sordu.

Amir havasında olan cerrah hayretle ona baktı. "İyi bildiniz, efendim."

"Mösyö Paré'nin başcerrah olduğu Saint Quentin'de bulunmuştum ve aşırı demir dağlaması kullanımına karşı tutumunu benimsemiştim." Tannhauser Paré'nin bir Fransız asilzadesi olduğunu hatırladı, üstelik de bir Protestan'dı, yani dine karşı suç işlemişti. Tannhauser cerrahların üzerinde kötü bir izlenim bırakmamış olmayı umdu. "Sizin de bu görüşü kabul ettiğinizi görüyorum."

"Bunu sonuçlar gösterecek."

Tannhauser elini uzattı. "Germen Kolu'ndan, Mattias von Tannhauser."

"Provence Kolu'ndan Jurien de Lyon."

Eli kanlı olduğu için Jurien tokalaşmaktan çekinmişti, ama Tannhauser hiç tereddüt etmeden adamın elini sıkıca kavradı. Asil cerraha La Valette'in elçisi olarak savunmayı teftiş etmek üzere geldiğini söyledi ve Starkey'den aldığı üzerinde Üstadı Azam'ın mührü olan evrakı gösterdi. Sonra Jurien'i yaralının durumu hakkında lafa tuttu ve yalnızca iyileşip görevine geri dönme şansı olanların teknelerle geri gönderilmesi düşüncesini cerraha anlattı. Simya, yara iyileştirici iksirler ve Petrus Grubenius'tan öğrendiği sırlar hakkındaki bilgisiyle Jurien Birader'i hemen etkiledi. İşe, sırt çantasından içlerinde neler olduğunu açıkladığı kenevirden yapılmış bir sürü kese çıkararak devam etti.

"Bunun içinde koyunotunda mayalanmış karakafesotu, loğusaotu ve sidikotu var. Yara lapasını bire iki ölçü şarapla kaynatın, bir tutam da tuz ilave edin. Karışımı yaraya sürüp sarın. Kalan şarap, şurup olarak da içilebilir. Sabah akşam birer kaşık yeterlidir."

Bu usule aşina olan Jurien de Lyon başını salladı ve teşekkür etti.

Tannhauser lal renginde bir yağ ile dolu tıpalı küçük bir şişe çıkardı. "Hispanus yağı; keten tohumu ve papatya özleri, defne meyvesi, nane, tarçın ve sarı kantaronla damıtılıyor. Siyah şaraba birkaç damla damlatılıp günde üç kez içilirse yangılı sinirleri büzerek yaraları iyileştiriyor. Şişenin ağzını sıkıca kapayın, yoksa etkisi azalıyor."

Holden gelen tangırtı öyle yüksekti ki yaralıların iniltilerini bastırıyordu. Tedirginliği son bağışında gereğinden fazla cömert davranmaya sevk etti. Sırt çantasının başından elinde muşambaya sarılı iki afyon plakasıyla doğruldu.

"Bunun nasıl kullanılacağını anlatmama lüzum yok. İran'ın haşhaş tarlalarından gelme afyon."

Jurien nereyse bir adım geri çekildi. "Mattias Birader, sizi Tanrı gönderdi."

"Her ne kadar en iyisi Şii toprağında yetişiyorsa da, bütün mucizeler gibi haşhaş da Tanrı'nın bir nimetidir. Germen kardeşinizin bu küçük yardımını lütfen kabul edin."

Çantaya kurnazca göz atmasına rağmen, bu yardımseverlik Jurien'i etkilemişti. Tannhauser'ı bütün isteklerinin yerine getirileceği konusunda temin etti. Cerrahın namuslu bir adam olduğuna hükmeden Tannhauser, çantasını kopçaladı ve Jurien'e emanet etti.

Holden geçerken akla hayale sığmaz bir şey yaptı ve ölmüş bir şövalyenin kılıcını aşırdı. Kılıcı içgüdüsüne uyarak seçmişti ve bu yüzden de iyi bir seçim yapmıştı. Kınında olmasına rağmen kılıç kolunun bir uzantısı gibiydi. Kendi Julian del Rey kılıcıyla bir sokak kavgasında hiçbir şey baş edemezdi, ama onu bekleyen iş için fazla narin kalıyordu. Savaş için saban demiri kadar dirençli bir silaha ihtiyacı vardı. Del Rey kılıcını cesedin yanına bıraktı ve sessizce dışarı süzüldü.

Bors'u kilisenin yanındaki dar bir geçitte bir çelik yığınının yanında durmuş salapuryayı andıran ayaklarını baldır zırhının içine sokmaya çabalar halde buldu. Tannhauser bu zırhın çizmelerinin üzerine giyecek kadar büyük olduğunu anladı ve zırh yığınını incelemeye koyuldu. Ona uyacak ölçüde tam bir bacak takımı yoktu, Tannhauser da çizmelerini dizlerine kadar indirdi, oradaki zırhların bazı perçin çivilerini söktü ve çizmelerinin içine diz altını kapatacak bir çift zırh sıkıştırdı. Üzerine basarak dizlerine uydurabileceği zırh parçaları buldu. Çizmelerini kasıklarına kadar çekti ve üst kısımlarına baldır zırhları yerleştirdi. Zırh takımı orasına burasına sürtünüp acıtıyordu, ama bacaklarına bir kılıç darbesi yemekten iyiydi. Kendi zırhını söktü ve Nuremberg'de Kunz Grunwalt'ın dövdüğü yivli göğüs zırhını giydi. Bors kol ve omuz parçalarını takmasına yardım etti. Bors bacak zırhlarında pes etmişti, ama parmakları kaplayan ve ikisinin de eline uyan demir eldivenleri kimin giyeceği konusunda anlaşmazlık çıktı. İşlemeli tüfek sayesinde tartışmayı Tannhauser kazandı ve eldivenleri kemerine taktı. Bors bir çift zırhlı parmaksız eldiven buldu ve onlarla idare etmeye karar verdi. Miğferleri, yüksek tepeli, yüzü açıkta bırakan, yanak ve çene destekleri çenenin altından kırmızı ipek kurdeleyle bağlanan türdendi. En az yirmi kilo ağırlaşan Bors ile Tannhauser tüfeklerini kollarına aldılar ve batı çeperinden dolaşarak alevlere doğru ilerlemeye başladılar.

Yedek kuvvetlerin arasından geçerken, Orlandu'yu sordular. Hiç kimse çocuğu tanımıyordu. Orlandu taze kandı ve kimsenin aldırdığı yoktu. O eski hesap geçerliydi; ne kadar uzun süre hayatta kalırsan, sağ kalma ihtimalin de o kadar artar. Bu kadar şiddetli şartlar altında; on iki saat süren bombardımanı, sekiz saatlik hücumun takip ettiği ortamda kıdemliler, iki günde on yıllık görev yapan birliklerden daha çok ölüm görüyorlardı. Kuşatmanın başlangıcından beri (on sekiz gündür) burada olan ve çoğu İspanyol piyadesi askerler sayılıydı ve hamurları tamamen farklıydı. Tozun toprağın içine çökmüşlerdi. Mızraklı baltaları toprağın üzerinde yanlarında duruyordu. Hepsi de artık birer ölüydü. Az konuşuyorlardı ve boş bakışlarıyla hiç de doğal olmayan bir durgunluk içindeydiler. Giysileri yırtık pırtıktı, çizmeleri molozlardan paramparça olmuştu. Saçları ve sakalları kir içindeydi yüzleri kimi kabuk bağlamış, kimi açık yaralarla kaplıydı. Çoğunda kaba saba sarılmış sargılar vardı; kopmuş parmaklar, askıda kollar, yanıklar, bir köpeğin kaderci metanetiyle patisini havaya kaldırarak yürümesi gibi sekerek dolaşılan incinmiş bacaklar.

Her birliğin başında; Fransız, Auvergnoise ve Provençal, kollarına göre ayrılmış şövalyeler gruplar halinde duruyordu. Öğrendiklerine göre İtalya ve Aragon kolları şu anda çarpışmanın tam ortasındaydılar. Biley taşlarına sürtülen çeliğin tıslaması *Pater Noster* dualarına karışıyordu. Disiplin sıkıydı. Moraller ihtimal dahilinde olması gerekenden

çok daha yüksek gibiydi. Askerlerin hissettiği bitkinlik, hayaletleri andıran yüzlerine kazınmıştı. Hava görünmez ortak bir güçle adeta çatırdıyordu. Bu fenomeni izah etmesi için Kutsal Ruh'a yakarırlardı, ama Tannhauser bunu daha önce de, surların diğer tarafında, bu gücün kaynağının ve hakeminin Allah olduğu iddia edilen yerde de hissetmişti. Bu savaşçıların birbirlerini boğazlamalarının nedeni bu fark mıydı? Aynı İlahi Birlik kavramına verilen ad ya da yerine kullanılan sözcük müydü? Yoksa Tanrı diye bir şey yoktu da, hiçbirinin açıklayamadığı sebeplerle kendilerini bir arada bulmuş, sırf bir tesadüf sonucunda, doğumlarla, coğrafi koşullarla ya da kader sayesinde bir araya gelmiş insanların yalnızca yaratılışları mı bu birleştirici gücün eseriydi?

Tannhauser surun diğer tarafında durmuş ve kanında tam şu anda hissettiği ürpertiyi hissetmişti. İyi ya da kötü ortak bir dava için veya eski ya da yeni herhangi bir tanrı için çarpışmak ve ölmek, hepsinin içinde aynı tutkuyu uyandıracaktı. Bors haklıydı. Aynı sevgiydi bu. Büyüsüne karşı koyamıyordu insan. Kendine rağmen, kalbinin savaşmaya can attığını hissetti. Hocası Petrus Grubenius olsa, ondan ümidini keserdi.

Kendi kendine, *sen buraya yalnızca çocuk için geldin*, diye hatırlattı. Amparo ve bakınca bir tek onu gören gözleri onu bekliyordu. Çok geride kalmış ve artık rüya gibi gelen anıları hariç, öyle bir bakışı hiç görmemişti. Ancak burada, barut, ayıyağı ve kan kokuları arasında onu sevdiğini anlayabilmişti. Ama yoksa bu savaş kokusunu daha mı çok seviyordu? Doğuştan sahip olduğu erdemlerinden çok mu uzaklaşmıştı? Ve bu çocuk, onu ait olduğu kanlı suyoluna çağıran kendi çocukluğunun hayaleti miydi? Ya elini ona sunan kontes? Carla'nın yüreği de dipsiz uçurumun diğer tarafından onu çağırıyordu. İki güzel kadın ve bir güzel savaş onun ilgisini çekmek için birbirleriyle rekabet ediyordu.

Kendi kendine, "Ben de bunlar kadar çıldırmışım" diye mırıldandı.

Bors, "Mattias" diye gürledi.

Tannhauser kendine geldi ve ona baktı.

"Neyin var, dostum? Bir cevap bulacakmış gibi aya dalıp gittin. Orada bir şey bulamazsın."

"Sence bu iş ruhlarımıza mı mal olacak?"

"Pöh! Öyle olsa bile, ruhumuzu iyi bir fiyata sattık biz. Ben seni iyi tanırım. Her şeyi derinlemesine düşünürsün. Dışarıda düşünme işini bana bırakmalısın. Benim beynim boş boş düşüncelere dalmakla, kadınca şımarıklıklarla karışmış değil."

Tannhauser üzerine yürüdü. "Kadınca mı dedin?"

"Böyle daha iyi. Bak, Le Mas burada. Bize sesleniyor."

Albay Pierre Vercoyran Le Mas onlara doğru ağır ağır yürürken, Tannhauser o tarafa doğru döndü. Albay topallıyordu. Taze dikişler çenesinden başlayıp boynundan gerdanına kadar iniyordu. Gülümsedi,

Tannhauser'ı kucaklamak için iki kolunu birden uzattı. Göğüs zırhı katılaşmış kalın bir kan tabakasıyla kaplanmıştı.

Le Mas, "Sizi burada göreceğimi hiç ummuyordum" dedi. "Bu işin hiç kârı yok. Şehitliğe talip olacağınızı da hiç tahmin etmemiştim."

Bors, "Buradaki havanın sağlığa iyi geldiğini duyduk" dedi.

Le Mas havayı burnundan içeri çekti. "Gerçekten, çok tatlı. Ama ciddi konuşalım, neden buradasınız?"

"Bir çocuğu Borgo'ya geri götürmek için geldik" dedi Tannhauser. "Üstadı Azam'ın emriyle. Orlandu Boccanera. Bir kaçak. Kendini Orlandu di Borgo olarak da tanıtmış olabilir."

"Bu kadar önemli bir çocuk, böyle havalı bir ismi hak ediyor olmalı. Onu tanımıyorum, ama etrafa haber salarım. Yalnız şunu söyleyeyim, buraya geldiğinde bir çocuksa da, artık değildir. Gelin, kendiniz arayın. Benim Provence askerlerim ile sizin İspanyollardan bir grup ön saflara gidecekler."

Le Mas kenarları acımasızca bilenmiş baltalı bir kargıyı havaya kaldırdı. Bors da kocaman Germen kılıcını askısından indirdi.

"Mattias'a kısa bir mızrak verin" dedi, "ya da o güzel Türk yontanlardan."

Le Mas, "Ön saflarda çok sayıda silah olacak" dedi.

Adamlar sert bir çarpışma için toplandıklarında, kenara çekilmek için iradeden fazlası gerekir. Tannhauser olaylara boyun eğdi ve Le Mas'a eşlik etti. Le Mas dinlenen adamlarına kalk emri verdi. Bazıları bağırsaklarını ve mesanelerini boşaltma şansı yakaladılar, silkelendiler, silahlarını omuzlarına attılar ve birbirlerinin zırhlarını kontrol ettiler. Tannhauser su fıçısının önündeki sıraya girdi ve iki maşrapa dolusu suyu mideye indirdi. Sonra sıranın başında albayın yanında durdu. Le Mas ortamdaki gürültüye rağmen, kırlık bir yerde gezinirmiş gibi konuştu.

"Tavernanız Oracle'ın idaresi kimde? Şu Yahudi'de mi?"

"Oracle bu kaleden daha beter durumda. Geriye sadece külleri kaldı."

"Nasıl?"

"Engizisyon."

"Şimdi vicdanım daha da rahatsız oldu. Sizden af dileme şansı bulduğum için çok memnunum."

"Ne için?"

"Messina'dan döndüğümde Jean Birader'e, yani La Valette'e sizin ne kadar cesur olduğunuzu, bana iyilik olarak eski İspanyol piyadelerini nasıl topladığınızı falan anlatmıştım. O da alışılmadık bir ilgi göstermişti. Bütün dindarlığına karşın, becerikli ve vicdansız bir adam olduğunu söylemeliyim. Sonra sizi burada, Mustafa'nın Yunanlı adamıyla aniden ortaya çıktığınız zaman La Valette'in odasında gördüm. Bu yüzden burada olmanızdan kendimi suçluyorum, eğer ortada bir suç varsa."

"Siz ve La Valette'ten daha kalabalık düzenbazlar grubu neden oldu."

"Bu gruba kadınlar da dahil mi?"

Tannhauser yüzüne bakınca Le Mas güldü. "Jean Birader bana '*Kadınlarla arası nasıl?*'diye sormuştu. Ben de iyidir, dedim..." Ona baktı. "Şimdi sana soruyorum Mattias, sen ne söylememi isterdin?"

Yine kahkaha attı. Tannhauser da güldü. Affedilecek bir şey varsa eğer, affedilmişti. Sağ taraflarında yükselen duvarın kırık dökük kenarına kadar yürüdüler. Burada Tannhauser'ın kulaklarındaki gümbürtü, Şeytan'ın ölülerin ruhu için okuduğu ilahiye dönüştü. En az bir düzine farklı lisanda Tanrı'ya yakarışlar, küfürler ve beddualar, savrulan binlerce kılıcın çınlaması, yangının çatırtısı ve top patlamaları, sarhoş iblislerin yaygaraları gibi birbirine karışarak ve dönerek gökyüzüne doğru yükseliyordu. Alevler gün ışığından daha parlak, şövalyeleri tutuşturacak kadar da sıcaktı. Yıldız biçimindeki kalenin batı tarafındaki güney çıkıntısı yanındaki perde duvarın altı kazılmış bölümü elli adım genişliğinde çökmüş, sarp bir sete dönüşmüştü. Bu yarılıp açılmış gediğin sivri uçlu tepesinin diğer tarafında çok büyük bir insan kalabalığı taş yığınlarını ele geçirmek uğruna kudurmuş hayvanlar gibi dövüşüyordu. Bütün gücüyle sakin adımlarla yürümeye ve bu çılgın hayvanın çağrısını duymazdan gelmeye gayret etmesine karşın, Tannhauser yine kendini dövüş meydanında buluvermişti.

11 haziran 1565, pazartesi

Tünel; Kale dışı; Geçit

Çağlar öncesine ait bir ormandaki göçebe yaşamın bir zerresi gibi, Orlandu mızraklardan oluşmuş sık çalılıkların, ilk ve ikinci saflar arasındaki dar aralığı dolduran mızraklı baltaların içinden kıvrılarak ve sürünerek geçti. Taş döşeli, kendi gibi idrar, kusmuk, iç organ parçaları, dışkı ve kanla kaplı tünelde ilerlerken aklı tamamen gideceği bir sonraki pis toprak parçasındaydı. Çarpışmanın gidişatını gözlemleyecek yeteneğe sahip değildi, hele sonucunu önemseyecek kadar bilgisi hiç yoktu. Başını bir tehlike çanının tokmağı gibi hissediyordu. Kendi kusmuğu deri göğüs zırhına ve çenesine yapışmış ve çoktan yerdeki pis kokulu katmana karışıp ayaklar altında çiğnenmişti. Dışarı çıkmaya çalışıp, yalnızca sulu ve sümüksü bir şey yapabilmesine rağmen, makatı hâlâ büyük bir acıyla açılmak için geriliyordu. Vücudu baştan ayağa askerlerin yanlarından geçerken yediği çizme topukları, mızrak dipleri ve dirsek darbeleriyle adeta çürük ve bere dövmeleriyle kaplanmıştı. İtilip kakılarak ölenlerin üzerine düştüğü zaman onları insan olarak değil, yalnızca birer engel olarak görüyordu. Dehşeti hissediyorsa, bu tıpkı balıkların denizi hissetmeleri gibi bir histi, dehşetin içine öyle dalmıştı ki bunun farkında bile değildi. Bu, çelik ve tahtadan yapılmış tünelde yaşadığı üçüncü saldırısıydı ve işi gittikçe zorlaşıyordu.

Bir parmak ısrarla yan tarafını dürtüklüyordu, ama artık bu tür aşağılamalara karşı öyle duyarsızlaşmıştı ki, o el boynundan yakalayıp havaya kaldırdı ve ayakları dirsekleriyle aynı seviyeye gelecek kadar havaya kaldırdı. Ötesi berisi yamulmuş bir miğferin altından geniş, sakallı bir suratın kendisine haykırdığını gördü. Gözler alevlerin aydınlığında şeytani bir parıltıyla ışıldıyordu. Orlandu ne olduğunu anlayamadan dona kaldı ve ağzını açtı. İspanyol piyadesi parmağını aşağı doğru salladı. Ve ağzı açık halde, hızlı hızlı sıcak ve amonyak kokulu havayı içine çeken Orlandu dönüp baktı. İpinden çekerek arkasından sürüklediği tekne boştu. İspanyol askeri tiksintisini belli etmek için teknenin içine tükürdü ve yine bağırdı. Orlandu ayağa kalktı ve diğer tarafa gitmeye başladı.

Keskin nişancılara karşı yapılan bütün ikazlar unutulmuştu. Arka

ayakları üzerinde yürümeyi yeni öğrenmiş bir yaratık gibi, kale dışının her tarafına gülleler saçılmış çorak toprağında sendeleyerek yürüdü. Boş su teknesi arkasından tangır tungur zıplayarak geliyordu. Doğu duvarının deniz tarafındaki muhafazalı yerinde bir zamanlar ahır olan binanın kapısında durdu, tekneyi bıraktı ve bir duvarın dibine yığılıp kaldı. Başına uyması için içini bezle beslediği miğferi başından kaydı. Miğferi düştüğü yerden almadı. Hâlâ başına yapışık duran ıslak bezi çekip aldı ve sıktı. Bezden neredeyse bir bardağı dolduracak kadar ter aktı. Bezle yüzünü ovaladı. Gözleri yanıyordu ve içinde çocuksu bir şey kabarıyordu. Göğsü ürperdi ve ağlamak üzere olduğunu fark etti. Üzüntü, korku ya da rahatlama duygusundan değil, sonsuz bir şaşkınlık ve çaresizlik duygusu yüzünden içini çeke çeke ağlamak üzere olan bir çocuk gibi hissetti. Daha kendini bu duyguya bırakamadan, bir o kadar beklenmedik zıt bir içgüdü ortaya çıktı ve ağlamaklı çocuğu yendi. Orlandu dişlerini gıcırdattı ve nefesini tuttu.

İsa ve Vaftizci adına. Tarikat ve onun üyeleri adına. Malta adına. Cesareti yerine geldi. Islak bezi başının etrafına sardı ve miğferini taktı. Boş tekneyi çekerek artık erzak dağıtım yeri olarak kullanılan ahıra götürdü. Aşçı Stromboli şişelerinin, fıçılarının ve sepetlerinin arasından başını kaldırdı. Ekmek kestiği bıçağını salladı.

İtalyanca, "Nerede kaldın?" diye bağırdı. "Askerler susadı."

Orlandu yere tükürdü, boş tekneyi yere koyup tekmeledi. Maltaca, "Bokun içinde sürünüyordum, moruk herif, sen ne yapıyordun?"

Orlandu, Stromboli'nin yerlilerle anlaşacak kadar pazarlarda vakit geçirdiğini o anda öğrendi. Stromboli çocuğun üzerine atıldı ve başının yanına sertçe vurdu.

"Tanrı'nın nimeti ekmek ve şarap. İşte bunları yapıyorum. Ben olmasam bu savaş biterdi."

Bıçağını sırada bekleyen üç tekneye doğru salladı. Her biri ağzına kadar zeytinyağına batırılmış, kırmızı şarap, tuz ve güçlendirici otlarla yapılmış karışımla terbiye edilmiş ekmek parçalarıyla doluydu. Bir rahip önceden bu malzemeleri kutsamış ve üzerlerine kutsal su serpmişti. Bunların askerlerin ayakta tuttuğu bir gerçekti, ama bunları askerlere Orlandu dağıttığı halde, Stromboli çocuğa hiç kıymet vermiyordu.

"Haydi, çabuk ol. Ve sakın yerlere dökme. Surların dışına da çıkma, yoksa yiyecekler beyninin parçalarıyla mundar olur."

Orlandu dilini tuttu. İki ucundaki saplarından en yakınındaki tekneyi tuttu, dengesini buldu ve çürüklerle kararmış bacaklarına çarparak sendeleye sendeleye kapıdan çıktı. Dışarıda tekneyi elinden bıraktı. Elini içine daldırıp, askerlerin cephede yaptıkları gibi bir avuç kırmızı lapa aldı ve ağzına doldurdu. Yumuşamış sulu parçaları neredeyse hiç çiğnemeden yuttu. Lapanın tadı o güne dek tattıklarından çok daha lezzetli geldi. Kaleye geldiğinden beri ilk kez bir şeyler yemeyi akıl et-

mişti. Karnına ve bacaklarına taze güç yayıldı. Stromboli alçak herifin tekiydi, ama teknelerini bir iksirle dolduruyordu. Tanrı'nın nimeti ekmek ve şarapla. Bir avuç daha almak için eğilirken, Stromboli bıçağının kör tarafıyla bileğine vurdu.

"Bu yemek domuzlar için değil, askerler için."

Orlandu tekneyi yüklendi ve yalpalayarak kale dışını kaplayan karanlığa doğru yürüdü. Teknenin ipleri ellerini kesiyor ve kollarının alt kısımları yanıyordu. Sonra da kolları, omuzları, göğsü, sırtı, karnı, kaba etleri ve bacakları acımaya başladı. Fıçı göğüslü Tomaso'dan çaldığı ucuz deriden yapılmış göğüs zırhı kalçasına ve dirseklerine sürtünüyordu. Soluğu boğazını kavuruyordu. Çölde yalnızca çekirge ve yabanbalı yiyerek hayatta kalan Vaftizci Yahya'yı düşündü. Çarmıhtaki İsa'yı düşündü. Saatlerdir çarpışmanın ön safında olan ve Tanrı bilir kaç saat daha savaşacak olan şövalyeleri düşündü. Zayıftı, ama kuvvetlenecekti. Bu tekneyi diğerlerinden çok daha ilerilere taşımıştı. Bedeni çığlık attı. İpler su toplamış parmaklarından kaydı. Tekneyi yere koymak zorundaydı. Hayır, on adım daha. Sekizinci adımda ipten yapılmış sap, derisini de beraberinde götürerek sol elinden kayıverdi ve tekne kenarından büyük bir dalga boşaltarak yere devrildi.

Utançla arkasına baktı, ama Stromboli gitmişti. Surun bu korunaklı yerinde döşeme taşları sağlam ve temiz olduğu için Azize Katherina'e şükretti. İki eliyle dökülenleri tekneye doldurdu. Surların dışında çürümekte olan ceset yığınlarından kalkan şişman yeşil sinekler paylarını almak için sürüler halinde ekmeklerin üzerine akın etti. Orlandu'nun ellerini sallaması bir işe yaramadı. Şarap, derisi yüzülmüş ellerini yaktı ama geride en ufak bir kırıntı bile bırakmadı. Gömleğinin kolunu yukarıya sıyırdı. Yerden kazıdıklarını dökülmemiş olan lapaya katıp iyice karıştırdıktan sonra bir avuç da ağzına attı. Bu da ilk lokma kadar lezzetliydi. Kaslarındaki yanma geçmişti. Miğferini çıkardı ve duvarın öbür yanına attı. Türklerin kafasına tükürmeleri umurunda değildi. Başına sardığı ıslak bezi bıçağıyla kesti. Parçaları ellerine sardı. Ter de parmaklarını yaktı. Ön saflara varmadan kendine iki kere daha mola hakkı verecekti ve bir dahaki sefere de yalnızca iki kez duracaktı. Avlunun karşı tarafına, kaynayan gece karşılaşmasına doğru baktı.

Güçlükle mücadele eden askerlerin üzerinde yakıcı gülleler ve alevler patlıyordu. Yamacın eteğinin biraz ilerisine yeni bir asker birliği yığılmıştı. Başlarında duran Fransız maceraperest, cesurların en cesuru Albay Le Mas'ı (biraz da gülmesi sayesinde) tanıdı. Böyle korkunç bir yerde başka kim gülecek bir şey bulabilirdi ki? Orlandu heyecandan titreyerek aklından, Le Mas'ın Tanrı'nın ekmeği ve şarabını onun teknesinden yiyebileceğini geçirdi. O anı hayal etti. Bu kez başını dik tutacağına yemin etti. Ne olursa olsun, manevralarını engellemeyeceğini anlayana kadar beklemeliydi. Le Mas kendisinden bile iri yapılı iki arkada-

şına el kol hareketleri yaparak bir şeyler söyledi. Adamlar da güldüler. Biri, öküz kadar iri olanı, omzuna Orlandu'nın ömründe gördüğü en uzun tüfeği atmıştı. Namlusundaki gümüşlerin alevlerin aydınlığında ışıldadığını bile görmüştü. Beyaz bir duman bulutu sağlam duvar kadar yükseğe çıktı. Bir gövde yere düştü ve öküz yapılı adam, başını diğerlerine doğru mağrur bir hareketle kaldırıp, tüfeğini indirirken, öbür iri adam miğferini çıkarıp arkadaşına uzattı. Orlandu onun Yüzbaşı Tannhauser olduğunu gördü. Diğeri de Orlandu'ya "dostum" diyen ve tavla oynamayı öğreteceğine söz veren Bors olmalıydı. Tannhauser da omzuna uzun bir tüfek dayadı ve ateş etti. Duvardan yine bir grup renkli kaftanlı asker daha düştü. İki Türk nişancısı tavşan gibi avlandılar. Tannhauser silahını indirip miğferini takarken bir şeyler söyledi. Üçü tekrar kahkahalar attılar. Düşünebiliyor musunuz, kahkaha atıyorlardı.

Orlandu ipleri kavrayıp tekneyi kaldırdı ve yürümeye başladı. Elleri acıdan adeta haykırıyordu. Dökmeyeceğine yemin etti. Bir sonraki molası bitene ve tekneyi daha büyük bir kuvvetle taşıyana dek onu görmeyeceklerini umuyordu. Kısa, sarsak adımlarla koşmaya başladı. Teknenin içindeki lapa çalkalanıyordu. Kaslarını yakan acı hemen geri geldi. Yüzü buruştu ve ciğerleri feryat etti. Üç adamın kendisini görüp görmediklerini anlamak için gözleri açık tuttu. Ama o gölgedeydi, onlarsa değillerdi. Duvardan uzaklaşmak zorundaydı. Yine iplerin kaydığını hissedip durdu. Tekneyi yere bırakıp bir küfür salladı. Bir sonraki etapta Bors'a gereğinden fazla yaklaşmayı planladı. Bors muhakkak onu yanına çağıracak, her arkadaşın yapacağı gibi onu Le Mas ile Tannhauser'a takdim edecekti. Veya onlara yemek ikram edebilirdi. O zaman Bors da Le Mas'a yakın arkadaşı Orlandu'nun pislik içinde bir tekne taşımaktan daha uygun bir görevi hak ettiğini söyler ve...

Yabancı borular uludu ve Türk akınının püskürtüldüğünü haber veren ağza alınmaz alaylar, bitkin alkışlara karıştı. Orlandu Bakire Meryem'e şükretti, herhalde artık birlikler gelip yemeklerini yiyebilirlerdi. Üç adam yamacın yukarısına, ortalarında bir boşluk açmak için düzenli biçimde kenara çekilen savunmacılara baktılar. Bors ile Tannhauser silahlarını bir emir erine verdiler ve zırhlı eldivenlerini giydiler. Sonra ikisi de kılıçlarını çekip omuzlarını hareket ettirdiler. Bir boru daha çalındı, bu kez Hıristiyan borazanıydı. Islıklar duyuldu. Üzerlerine çeşitli nişanlar olan bayraklar kendi askerlerini toplamak için sallandı. Le Mas'ın bölüğü kama biçimini aldı. Kamanın ucu kanlı yamacın tepesinde hâlâ açılmakta olan boşluğa döndü. Ve yedek kuvvetler toprak setten, aşıboyası renkli sıcak duman perdesinin içine doğru hareket ettiler.

Bu, savaş daha bitmedi mi demekti? Türkler geri gelecek kadar çılgın olabilirler miydi? Orlandu teknesini sıkıca tuttu ve ne olduğunu görmek için duvar boyunca sendeleyerek yürümeye başladı.

Le Mas'ın askerleri gediğin içinden geçip yayıldılar ve gediği gece ya-

rısına kadar tutan adamlar geri çekildiler. Çarpışmadan geri kalan sıvılarla çamura batıp çıkmış gibi sırılsıklamdılar. Rahatlama yerini hemen bitkinliğe bıraktı. Le Mas'ın İspanyolları yerde yatan yaralı Türklerin işini mızraklarla bitirdiler ve geride kalan cesetleri de tekmeleyerek hendeğe yuvarladılar. Siperlerin altında Türk lağımcıları kısa geçitler oluşturmak için hendeğin birkaç yerini doldurmuşlardı. Direklerden yapılmış köprüler de atılmışlardı. Dumanın pis girdaplarının dışında lime lime paçavralar içinde en az dört yüz taze ceset yığılmış olmalıydı. Bazıları hâlâ kıpırdıyor ve mırıltıyla Kuran'dan sureler okuyorlardı. Çoğu yanıp simsiyah olmuştu ve hâlâ ateşten havuzlarda için için yanıyorlardı. Ölenlerin ötesinde Tannhauser savaş alanından sakatlanmış yoldaşlarını aralarına almış sürükleyerek aşağılar bir tavırla kendilerini bekleyen ağalarının yanına topallaya topallaya dönen *Yerlikulu* gruplarını gördü.

Bors, "Senin yeniçeriler, bu akşam yemeği erken yemeye karar vermişler" dedi.

Tannhauser başını iki yana salladı ve karmakarışık halde hendekte yatan yeşil kaftanları ve beyaz kavukları işaret etti. "Nizami piyadeler, *Yerlikulu azapları*. Yeniçeriler bundan sonra gelecek."

Bors işaret etti. "Şunlar ne işe yarıyor?"

Emir erleri yuvarlayarak gediğin dibine kocaman fıçılar getirmiş, yirmi adım aralıklarla dizmiş ve kenarlarına dar tahta merdivenler çivilemişlerdi. Şimdi bir arabaya yüklenmiş fıçılardan içlerine deniz suyu dolduruyorlardı.

"Rum ateşinin tadına bakarsan, serinlemek için fıçılara atlarsın" dedi Le Mas.

Gediğin her iki tarafındaki siperlerde ateş borularını monte eden askerleri işaret etti. Kükürt, güherçile, beziryağı, amonyak tuzu, terebentin, zift ve neftyağı. Türkler Rum ateşinin yapışkan olması için günlük ve kıtık, Venediklilerse dövülmüş cam ve hayat suyu (alkol) ekliyorlardı. Rum ateşi ekibi, sıra sıra boruları (kargı ayaklara sabitlenmiş pirinç borular yangın çıkartan sıvıyla dolduruluyordu) ağızları yukarı bakar halde korkuluk duvarlarına dayanmışlardı. Yakılıp nişan alındığı zaman, boru içindeki kaynayan sıvıyla sel gibi ateş püskürtüyordu. Askerler mazgalların yanına toprak kaplarla dolu küfeler yığdılar. Türkler kilden yapılmış, yumruk büyüklüğünde, içi pelte halinde yanıcı sıvıyla dolu, ağzı fitil geçirilmiş kâğıtla kapatılmış bu kaplara *humbara* diyorlardı. En ustaca yapılmış olanı La Valette'in icadıydı: yaş kamıştan yapılmış çemberler, brendi ve neftyağına batırıldıktan sonra etrafına yün sarılıyor ve borularda kullanılan yanıcı sıvıyla ıslatılıyordu. Korkunç bir etki yaratmak için tutuşturulup ilerleyen Müslüman saflarının üzerine maşalarla fırlatılıyordu. Bu ekibin yaptığı iş berbattı. Tannhauser kazara üzerlerine ateş sıçramaması için Bors'u tutup uzağa çekerek sıradaki yerlerini değiştirdi.

Kâfurulu bir sıvıyla dolu bir kap elden ele dolaştı. Pis kokuya karşı sakallarını bu sıvıyla ovaladılar. Tek bir nişancı ateşi başlarının üzerinden vızlayarak geçti. İspanyol piyadelerinden biri suratından vuruldu ve arkadaşları onu çekerek ayağa kaldırdılar ve tökezleyerek geri saflara gönderdiler.

Bors, "Bana biraz yer aç" dedi.

Germen kılıcının otuz santimlik kabzasını kullanmak ve yüz elli santimlik ağız kısmını savurmak için yere ihtiyacı vardı. Kaslarını ısıtmak için kılıcını başının etrafında salladı. Kılıç çevresinde ve önünde ıslık sesi çıkararak sekiz şekli çizdi. Yelpazesini kapatan bir leydi ustalığıyla kocaman kılıcı indirip ayaklarının arasına yerleştirdi. Tannhauser zırhlı eldivenlerini giydi ve kiliseden aldığı kılıcı inceledi. Ağız kısmı yassılaştırılmış baklava kesitli ve doksan santim uzunluğundaydı. Yaklaşık bir kilo çektiğini tahmin etti. İtalyan işiydi. Milano'da yapılmış olmasını ümit etti. Dilini kenarına koydu, ağzına kan tadı geldi, ama hiç canı yanmamıştı. Geniş adımlarla ölenlerin silahlarının toplanıp istiflendiği yere doğru yürüdü. Çelik saplı, yedi çıkıntısı çekirdeğine kaynak yapılarak birleştirilmiş iki kilo ağırlığında bir gürz seçti. Tepesine on santim uzunluğunda sivri bir süs takılmıştı. Yerine döndü ve sağında duran adama döndü. Acımasız bakışlı, kısa boylu ama kuvvetli, kıdemli bir askerdi.

Şövalyeyi selamlamak için kılıcını kaldırdı. "Mattias Tannhauser."

Şövalye de aynı biçimde karşılık verdi. "Guillaume de Quercy."

Guillaume'un sağındaki gaga burunlu, çifte kısa kılıçları olan Provence şövalyesi de öne eğilip aynısını yaptı. "Agoustin Vigneron" dedi.

Kardeşliklerini pekiştirmek için bu selamlaşma yeterli oldu, başka bir şey konuşmadılar. Bir tarafında bir Gaskonyalı, diğer tarafında bir İngiliz varken daha fazlasını isteyemezdi. Mehteran çalmaya başladı. Şu anda bile kulaklarına daha heyecanlandırıcı gelen başka bir ses yoktu. Borular üflendi. St. Jean bayrağı dalgalandı. Beyaz haçı ay ışığında ışıklı gibiydi. Bir rahip tek eliyle İsa ikonası tutarken diğer eliyle de bir çan çaldı ve Angelus duasını okumaya başladı:

"*Angelus Domini nuntiavit Mariae.*" *Rabb'in meleği Meryem'e müjde getirdi.*

Dua hep bir ağızdan okunmaya başlandı ve Bakire'nin gücü çağırıldı.

"*Ey Rabb'in Kutsal Annesi, bizim için dua et.*"
"*Mesih'in vaatlerine layık olabilmemiz için.*"
"*Yüce Tanrım, ruhlarımızı lütuflarınla doldur...*

Ön sıradaki şövalyeler güçlükle kanla ıslanmış moloz yığınının üzerine tırmandılar. Tannhauser da onlarla birlikte çıktı. Savaş alanında

dudakları duayla kıpırdamayan tek kişi oydu çünkü söylenmeye değer herhangi bir dua, göğsünde yükselen sevinci günah gibi gösterecek ve bütün merhamet tanrıları bu uzun gece boyunca uyuyacakmış gibi geliyordu.

Safların en önünde şövalyeler ve askerler vardı. Sayıları belki de üç yüzü bulan İspanyollar ve Maltalılar, kısa mızraklarının uçları ve kılıçlarıyla bu zırhlı duvarın boşluklarını doldurarak şövalyelerin peşlerinden ilerlediler. Tannhauser ayağının altındaki zemini inceledi, gevşek birkaç moloz parçasını ayağıyla vurarak kenara fırlattı. Düzensiz yerlerini aklına yerleştirdi ve sol ayağı önde, kılıcı sağ elinde yere çevrili ve gürz kalçasına dayalı halde durdu. Şimdi baştan ayağa bir farkındalık hissi yaşıyordu. Sınırları iki yanındaki adamlarla ve gecenin karanlığında kılıcının ucunda ortaya çıkacak insanlarla belirlenmiş kendi küçük küresinin farkındaydı. Derin ve düzenli nefes alması gerektiğini kendi kendine hatırlattı. Çarpışma esnasında soluk almayı unutmak ve nefessiz kalmak işten bile değildi. Soluk almak. Duruş. Ayak hareketleri. Zırhının altında her bir gözeneğinden ter fışkırıyordu. Gece çok sıcak ve merhametsizdi. Ağzı kupkuru olmuştu. Türk geçidinin tam başında duruyordu. Gerektiğinde yanlara yayılacak üç erkek, geçidin ağzında kaba bir örtü oluşturuyordu. Tannhauser bu örtünün en solundaydı. Gaskonyalı Guillaume, ortada yan duruyor, Agoustin Vigneron sağ tarafı tutuyordu. Sol tarafında Bors hendeğin ağzına hâkimdi. Bors elini cebine soktu ve bir çift düzgün beyaz çakıl taşı çıkardı. Bir tanesini ağzına attı.

"Tadının harika olduğunu söylemedim mi?" dedi.

İkinci taşı ona uzattı. Tannhauser taşı ağzına, attı emdi ve susuzluğu hafifledi.

Bors, "Arkamı kollamayı unutma" dedi.

Mehteranın savaş temposu, binlerce ayağın yere vurması, maden tıngırtıları, imamın Allah'a yakaran tiz sesi, hendeğin ötesinden, alevlerle titreşen karanlıktan gelen gümbürtünün güçlü devrine dönüştü. Peşinden at kılından yapılmış sancakları ve üzeri kelimei şahadet işlemeli rüzgârda titreşen bayraklarını havaya kaldırmış beş Yeniçeri ortası, gecenin içinden kükreyerek çıktılar, ceset dolu hendeğin üzerinden geçide atıldılar.

Hıristiyanlar onları uluyarak yaptıkları savaş çağrısıyla tahrik ettiler. Aralarına karışmış olan Tannhauser Latince dualar ile bir avuç kaba küfür duydu. Azize Katherina ve Azize Agatha'ya. Sant'Iago ve San Pablo'ya. İsa'ya ve Vaftizci'ye. Senin krallığın gelecek. Cennette olduğu gibi yeryüzünde de senin krallığın kurulacak. Şimdi ve ölüm saatimizde. Amen. Çoktan aziz mertebesine yükseltilmiş gibi, en gözde dua La Valette ve Kutsal Malta Tarikatı içindi.

Yirmi metre ilerden yaklaşan askerler yağmur gibi kıvılcımdan kuyrukları olan humbaraları atmaya başladılar Tannhauser kaçmaya hazır

halde bombaların yay çizerek üzerlerine gelişini izledi, ama şans ondan yanaydı. Humbaralar başının üzerinden geçti ve sırtında alevlerin sıcaklığını hissetti. Geriden panik ve dehşet haykırışları geldi, ama arkasına dönmedi. Aynı anda Tarikat'ın ateş birliğindeki Şeytan'ın köleleri, borulardan haykıran seller halinde sıvı ateş saçmaya başladılar ve havada arkalarında sarı helezonlar çizgiler bırakarak uçan büyük alevli çemberler savurdular.

Birbirlerine çok yakın duran yeniçeriler ikili üçlü gruplar halinde bu çemberlere yakalandılar. Mavi pamuklu giysileri kâğıttan yapılmış gibi hemen alev aldı. Cehennemde azap çeken birbirlerine zincirlenmiş lanetliler gibi kıvranırken, yanarken ve ölürken birbirlerinin üzerine atıldılar.

Her iki kanatta da alevler öyle şiddetliydi ki alan öğle vakti gibi apaydınlık oldu. Bu yangının içinden ileri kol dalgası korkusuzca kükreyerek ileri çıktı. Savaş silahlarını savurdular ve vahşi bakışları, uzun bıyıkları, tahta kaşıklarla süslü uzun beyaz başlıklarıyla bir akıl hastanesinin mutfağından kovulmuş çılgın aşçılara benziyorlardı. Hendeğin içine atladılar. Yanan köprülere saldırdılar. Ateş kaplı geçitlere dalda dalga atıldılar.

Tannhauser şimdi dar geçitten akan kalabalığın içinden ilk rakibini gözüne kestirdi. Çizmeleri siyahtı (Orta kethüdası). Kolunun altında bir mızrak ile bir de dikdörtgen Balkan kalkanı taşıyordu. Tannhauser kendine yer açmak için bir adım öne çıktı ve gürzünü bacağının yanına indirdi. Mızrağı davet edecek kadar göğsünü açtı ve mızrak darbesi inerken sağ bacağını geri çekti, kılıcıyla mızrağı savurdu. Böylelikle açığa çıkan koltukaltına, sapını yukarısından kavradığı gürzün büyük çıkıntısıyla vurdu. Adam bu durumda kalan her insan gibi böğürdü, akciğeri patladı ve ayağı yerden kesildi. Tannhauser onu arkaya savurup yere çarparken, kolunun bütün kuvvetiyle kılıcını boğazına doğru salladı ve kafasını ikiye ayırdı.

Fışkıran kanların gelmemesi için yüzünü yana çevirdi ve yukardan gelen bir pala darbesini engellemek için kılıcını çatırtıyla geri çekti. Bacaklarını düzleştirip başını yükseltti ve miğferinin tepesini bir surata çarptı. Kan ve ter aktı ve hâlâ yukarıdan tuttuğu gürzüyle saldırdı. Adamın çenesine gürzle vurunca kemiklerinin çatırtısını işitti. Burun deliklerinden ve gözlerinden kan boşanan adam oltaya takılmış balık gibi kıvrandı. Tannhauser bu yeni avını kendine kalkan yaptı ve mücadelenin içine daldı. Türk kılıçları adamın kollarını kopartırken, Milano işi kılıçlarla çarpışırken soluk alıp veriyordu. Kılıç karnı delip omurilikle karşılaşırken zincirli zırh çeliğe sürtündü. Cesedi döndürüp itti, soluk alıp verdi, dişlerini gıcırdattı. Kolsuz cesedi üzerine saldıran bir başkasının ayağına doğru fırlattı. Adam tökezledi ve dirseklerinin üzerine düştü. Tannhauser elini gürzün sapının aşağılarına indirdi ve tek vuruş-

ta adamı öldürdü. Gürzün çıkıntıları kafatasının arkasını deldi ve beyaz başlığını kırmızıya boyadı.

Doğrul, nefes al, ver, terini sil. Hırıltıyla soludu. Göğsü sıkışmış, boğazı kurumuştu. Midesi bulanıyor, kendini güçsüz hissediyordu. Çok ilerideydi. Geri gel.

Türkler tıkanan noktadan içeri girmek için çılgınca birbirlerini omuzluyorlardı. Sıkışıklıktan silah sallayamıyorlar, bir kalkan diğerinin önünü kesiyordu. Açık yerleri belirle. Genzini yakan safrayı yut. Onu öldür, onları öldür, hepsini öldür. Bir darbe miğferini sıyırıp geçti ve zırhına çarptı. Kasıklarından çivile, boğazından çivile. Adam dizlerinin üzerinde savaşmaya devam etti. Atardamarlarından oluk oluk akan kandan önünü göremiyor, hâlâ kılıcıyla Tannhauser'ın zırhının ek yerlerini eşeliyordu. Tannhauser gürzün üzerindeki çıkıntıyı şakağına sapladı ve geri çekildi. Şimdi bir adım daha geri git. Köşeye sıkıştır onları. Kılıcını yukarı bacaklara ve geriye bağırsaklara doğru savurdu. Sonra bir göğse saplayıp çevirdi. Gözlerine bakma. Adamın işi bitti. Ve nefes al seni sersem, dizlerini sıkma, savaş naralarına aldırma. Geri çekil. Sola git, biraz aşağı, hendekte bir surat var, gözlerini yar, unut onu. Yüzünü öne çevir, bir adım geri, işte geliyor, dönecek yer yok, göğüs göğüse mücadele, soluk al, hem sıcak hem ekşi, adam güçlü (ah, evet) kabzayla vur, adamı deş, omzuna vur, göğsünü çökert, öl, öl, karnını del, sapla ve çıkar, sapla, çıkar, Sultan için biraz boğaz keselim ve geri çekil (ama şurada) hayır, şimdi geri, sabır, soluk al, terini sil, soluk ver. Hâlâ geçitten çok uzakta. Açıkta. On saniye dinlen. Ya da beş. Başka seçeneği yoktu.

Soluk soluğa kılıcına yaslandı.

İlk on dakika geçmişti. İçi bulandı ve kustu. Bedeni çoktan hafif bir içecek ve sekiz saat uyku için yalvarmaya başlamıştı. Bir zamanlar gövdesinde bolca bulunan o kuvvet ve soluk neredeydi şimdi? Sarsılmıştı. Daha önce öldürmesi bu kadar güç, öldüklerinde bile ölmeye bu kadar isteksiz olan adamlarla hiç savaşmamıştı. Bu yeniçeriler deliydi, ama o değildi, artık değildi. Gece önünde uzuyordu ve sonunu göremiyordu. Korkuyordu, ama ölmekten değil, harcadığı çabadan. Ama ikinci molasına erişecekti. Ya erişecekti ya da kanlı hendekte diğerleriyle aynı mezarı paylaşacaktı. Gürz tangırtıları ve kılıç ıslıklarıyla, Guillaume de Quercy ile Agoustin Vigneron geçidin seviyesine eriştiler. İkisi de baştan aşağı kana bulanmışlardı. Sakalları arapsaçına dönmüş ve şeker pekmeziyle dolu bir fıçıya başlarını daldırmışlar gibi pırıl pırıldı.

Tannhauser kendini topladı. İki Fransız'ın önünde küçük düşemezdi.

Üç erkek dizlerine kadar yükselen ceset yığınları arasında yan yana durdular ve ölülerinin üzerinden tırmanan Türkleri kılıçtan geçirmek için ilerlediler. Sopa, mızrak ve kılıçla hızlı ve acımasızdılar. Maltalılar arkalarından mızraklarıyla çarpışmaya giriştiler ve onlara etin saf ağırlığından kurtulma fırsatı verdiler. Mavi kaftanlıların saldırısı mızraklar-

dan oluşan duvarda yıkılmaya başladı ve ölülerle dolu hendeğin karşısından humbara sağanağı başladı. Tannhauser sağanağın altında çömeldi. Mızrakçılar dağılarak geriye doğru sendelediler. Yanan sıvıya bulananlar su fıçılarına koştular, ama herkese yetecek kadar fıçı yoktu. İşte o anda durum değişti. Mızrakçıların boş bıraktıkları yerleri, hendekten atlayan Sultan'ın gazileri doldurdu. Ölü yığınlarının üzerinden saldırı yeniden başladı ve geçidin üzerinde üç zırhlı erkek etraflarının sarıldığını ve düşmanın arkalarını çevirdiğini anladı.

Quercy, "Sırt sırta verin" diye haykırdı.

Quercy'in savaş tokmağı parıldadı, bir surat seçip üzerine indi ve ikiye ayırdı. Tannhauser kendi etrafında döndü ve üç erkeğin zırhları birbirine çarptı. Istırap çemberi içinde omuz omuza durdular ve saldırganlar ıstıraplarını sezdiler. Köşeye sıkışmış kurtlar gibi erişebildiklerini kırıp geçirmeye ve kesmeye başladılar. Ayakları yerde kesildiğinde zırhlarından düşmanca çınlamalar geliyordu. Kazanacak ve alevlerin içinden saflarına doğru çekileceklerdi. Üzerinde durdukları sakatlanan ve ölenlerden oluşmuş için için yanan zemin sağlam değildi.

Yanan insan etinin yoğun kokusu tiksindirici biçimde insanın iştahını kabartıyordu. Tannhauser'ın ağzı sulandı. Açık tenli bir genç Tannhauser'ın kılıcının üzerine doğru öyle çılgıncasına atıldı ki kılıç sapına kadar göğsüne girdi. Gürzünün sivri çıkıntısını gencin kafasına sapladı ve bir buğday balyasını alıp fırlatan bir çiftçi gibi kılıcıyla kaldırıp kenara itti. Gencin kafasından bir çatırtı sesi geldi. Başına bir kamçı indi. Tannhauser gürzüyle darbeyi savuşturdu ve İtalyan kılıcıyla sedir ağacı kadar sert bir bacağı doğradı. Adam dizlerinin üzerine düştü ve Tannhauser kılıcı bu kez göğsüne sapladı. Boğazından yukarı engellenmez bir bulantı dalgası yükseldi. Gürzü bileğe takılan ilmeğinden aşağı sarktı. İki eliyle sıkı sıkı tutarak kılıcının üzerine iki büklüm eğildi. Çığlıklar atarak can çekişen adamın yüzüne safra ve balgam seli kustu. Yaşaran gözlerini yumdu. Midesi kasılınca kılıcın yönü değişerek daha derine girdi. Bulantısı geçene dek kabzanın üzerinde eğilip kaldı, sonra tükürdü ve kılıcını çekip çıkardı. Cesedi tekmeleyerek kenara itti. Gözlerini kırpıştırıp başını salladı. Etrafa ter ve sümük damlaları saçıldı. Yaşlarla bulanıklaşan gözleri, geçitten üzerine doğru gelen yüksek başlıklı iki adam gördü. Darbelerini karşılamaya hazırlandı. O anda ağzı tırtıklı bir bıçak ıslık çaldı ve iki kelle de yarıldı ve göz yuvarları, beyin ve damarlardan oluşmuş bir karışıma döndü. İki omuzun ortasında soluk almaya çabalayan bir gırtlak ile yarım bir diş dizisi vardı. Başsız beden devrilince kocaman kılıcıyla çarpışan ve sivri ucunu hendekten çıkan üçüncü bir kafaya saplayan Bors'u gördü.

Bors durakladı, kanlı yüzünde ağzı açık soluk almaya çalışıyordu. "Senden arkamı kollamanı istemiştim."

Tannhauser da soluk soluğaydı. "Savaşmak benden geçmiş" dedi.

Saldırının hızı kesiliyordu. Dört adam yan yana dizildiler ve erişebildikleri yaralıları tokmak ve kılıç darbeleriyle öldürdüler. Sonra mola verdiler ve bir an için geçitte onlardan başka canlı kalmadı.

Bors, "İşin garip tarafı, tıpkı bizim gibi görünüyorlar" dedi.

"Slavlar, Rumlar, Macarlar, Sırplar" dedi Tannhauser "Hatta birkaç Avusturyalı bile vardı."

Bors, "Avusturyalılara hiç ısınamadım"dedi.

Yeniden sıra olup yerlerine geçtiler. Tannhauser kendini iyileşmiş hissediyordu. Midesini boşaltmak iyi gelmişti. Ağzındaki ekşi tortuları tükürürken ilerisinden geçen ekmek ve şarap dolu bir tekne gözüne çarptı. Kılıcını dirseğine dayadı, eğildi, elini tekneye daldırıp midesine indirdi. Harikaydı. Hem tatlı hem de tuzluydu. İçinde biberiye de mi vardı ne? Bors'a seslendi ve yavaşça gözden kaybolan tekneyi işaret etti. Bors da eğilip tekneden yedi. Tannhauser yeniden yüzünü savaş alanına döndü ve cesaretini topladı.

Böylece ikinci on dakika da geçmişti ya da öyle tahmin ediyordu. Bedeni esnek, göğsü davul kadar sağlam, zihni kristal kadar berraktı. Omuzlarını çevirdi, kalçasını gevşetti ve gelmek üzere olanı karşılamak üzere çömeldi. Daha da kötüleşebilirdi, ama buna hazırdı. Karanlıktan yeni bir düşman dalgası köpürerek geçide doğru geldi. Sarı dolamaları ve tunç miğferleri vardı; seçkin bir birliğin yeniçerileriydi bunlar, gizli kementler, *gaddara* denen baltalı kargılar, *zemberek* denen başparmak kadar kalın ok atan yaylar taşırlardı. Tannhauser soluğunu bıraktı ve havayı derin derin içine çekti. Tarikat'ın savunucuları hazırlanırken, Bors dudaklarını şapırdatarak yanına geldi. Tannhauser'ın hali dikkatini çekti.

"Evet?" dedi.

Tannhauser dostça sırtına vurdu, gülümsedi. "Şan ve şeref" dedi.

11 haziran 1565, pazartesi

İki cephe arasında

Doğu tarafındaki mazgallı siperlerin ardından şafak sökmeye başladığında, kararsız ışığı yağlı duman bulutlarını sarı bir renge boyadı. Bu aşıboyası rengindeki loşluğun ötesinde bir yerden, bir düzine Yeniçeri Ortası'nın mağlup kalıntıları, felakete uğramış hayaletler gibi sisin içine doğru sürüklenip gittiler. Kan içmiş tepe boyunca lime lime paçavralar içindeki Tarikat askerleri afallamış bir kayıtsızlık içinde düşmanın gözden kaybolmasını izlediler. Gece mücadelesini kazandıklarını ve bayraklarının yeni bir günü daha selamlayacağını kavrayamayacak kadar bitkindiler.

Tannhauser bir dizinin üzerine çöktü ve kılıcının kabzasının üzerine eğilip başını diz zırhına dayadı. Gözlerini kapadı. Ne bir soru sorduğu, ne de bir yanıt duyduğu hesapsız bir sessizlik içinde geçen birkaç kıymetli saniye boyunca yalnız kaldı. Sonra yaralıların iniltiyle karışık mırıltılarını işitti ve ardından boğuk hıçkırıklar ile Tanrı'yı övmek yerine O'na bağışlanmak için yakaran dua sesleri yükseldi.

Tannhauser başını kaldırdı. Miğferinin ağırlığından ve sayısız darbeye dayanmaktan boynu kaskatı kesilmiş sancıyordu. Zırhı elini sürttükçe ufalanıp dökülen koyu kırmızı bir çamur tabakasıyla kaplanmıştı. Elleri çürüklerden mosmor olmuştu. Parmaklarını açıp kapattıkça eklemleri acıyordu. Altın bilekliğinin üzerinde iki kılıç darbesinin izi kalmıştı. *Servet ya da şeref için değil ruhumu kurtarmak için.* Zırhının parçalarını üst üste yığdı. Gürzü yere bıraktı ve doğruldu. Kılıcını kınına soktu. Hava sağlıksızdı, soluk alıp verdikçe çürük kokularıyla bozuluyordu. Aydınlanan gün öyle feci ve tiksindirici bir cehennem manzarası ortaya çıkarmıştı ki, yeteneğinin lanetleneceği korkusuyla hiçbir ressam bu manzarayı resmetmeye cüret edemezdi.

Üzerinde durduğu paramparça surların ilerisinde, kan, iç organ, beyin ve binlerce mesane ve bağırsaktan boşalanların çamuru içinde yaklaşık bin beş yüz Osmanlı'nın cesedi serilmişti. Cesetler, iniltiler yükselen hendeğin dışına taşmış ve iki cephe arasındaki iğrenç hale gelmiş bölgenin her yerini doğal olmayan bir afetin lekeleri gibi kaplamıştı. Tannhauser utandığını hissetti. Sonra da utandığı için utandı, çünkü bu

bir yalandı. En azından adam öldürmek dürüstçe bir şeydi. Orada burada hâlâ Rum ateşi gölcükleri yanıyordu. Bir kol kalkıp düştü. Buruşmuş bir surat pis kokulu bataklığın içinden çıkmaya çabaladı, yeni ölmüş cesetlerin üzerine tırmanamadan mücadeleyi bıraktı ve bataklığın içine geri düştü.

"Bu adamların hepsi Hıristiyan olarak mı doğmuş?"

Tannhauser, Agoustin Vigneron'a döndü. Fransız'ın gözleri kan çanağına dönmüş ve şişmişti. Kısılmış sesi de kulak tırmalıyordu.

Tannhauser, "Çoğu" dedi.

Agoustin başını iki yana salladı. "Artık ruhlarının sonsuza dek lanetlenmiş olması ne feci."

Tannhauser böyle gösterişli ifadeler kullanmaktan yoksun olduğunu gerçeğini itiraf etmedi. Gürzünü yerde, kötülük timsali bir put gibi dimdik bıraktı ve Bors'u aramaya koyuldu.

Onu dışarıda, iki cephe arasındaki sahipsiz alanda, sarı giysili yeniçeri cesetlerinin üzerinde miğfersiz ve yüzükoyun yatar halde buldu. Sağ eli hâlâ bir cesedin göğsüne saplanmış bir kamanın sapını tutuyordu. Tannhauser parçalanmış çizmeleri, ayak bilekleri ve dizlerinde artık kendini belli etmeye başlayan yaralar yüzünden yıkıntının içinden güçlükle yürüyerek yanına gitti. Bors baygındı ve boğazındaki hırıltıdan kendi kanında boğulmak üzere olduğunu tahmin etti. İki denemeden sonra zırhla kaplı iri gövdesini sırtüstü çevirebildi. Gördüğü manzara yüzünden bir an için tiksintiyle irkildi. Bors'un yüzü yarı yarıya kesilip çıkarılmış gibiydi. Sağ kaşından sol çenesine kadar geniş ve derin bir yarık uzanıyordu. Burnu ve yanağı öyle yarılmıştı ki yaranın içinden kemikleri, kıkırdakları ve dişleri görünüyordu. Yüzünün sağ tarafı başından ayrılmış, çenesinden aşağı sarkmıştı. Büzülmüş dudakları mosmordu. Kanaması çoktu, ama aklından hızla bir düşünce geçti.

Tannhauser dehşetine hâkim oldu. Sol eliyle sarkan et parçasını yerine bastırdı. Ağzını açtı ve parmaklarını içine soktu. Soluğunu tıkayan koyu peltemsi birikintiyi temizledi ve kırık bir diş çıkardı. Elini silkeleyerek pisliği attı. Bors hırıltıyla soludu. Tannhauser elini tekrar ağzının derinlerine soktu ve biraz daha yapışkan tortu çıkardı. Bors kusacak gibi oldu, başı ile omuzlarını öne attı ve kucağına koyu kırmızı bir pelte kustu. Elleri dizlerine tutunamadı. Göğsü şiddetli bir öksürük nöbetiyle kasıldı.

Tannhauser'ın karnındaki o ilk korku kasılması geçmişti. Cesedin göğsüne saplı bıçağı çıkardı ve Bors'un göğüs zırhının bağlarını kesti. Bors'un canını yakan sarsılmalar yüzünden işi zordu, ama sonunda başardı ve ağır maden parçalarını yere attı. Göğsü baskıdan kurtulan Bors öksürerek ciğerlerini temizledi ve bilinci yerine geldi ya da en azından Tannhauser'ın boğazına yapışmaya çalışacak kadar kendine geldi. Kanlı et parçası tek gözünü örttü, diğer gözü de şişip kapandığı

için bir an hiçbir şey göremedi. Tannhauser boğulmamak için boğazını kavrayan pençeye asıldı.

"Bors, benim Mattias. Çarpışma bitti. Benim, Mattias."

"Mattias?" Etrafını göremeyen kanlı yüzünü yukarı kaldırdı.

Tekrar, "Evet, çarpışma bitti" dedi. "Şimdilik haklarından geldik."

"Çok mu kötüyüm?" Yaralar yüzünden dili zor dönüyordu.

"Hayır, yalnızca önümüzdeki yirmi yıl boyunca böbürlenmene yetecek kadar büyük bir yaran var." Tannhauser Bors'un kanlı zırh eldivenlerini çekip çıkardı. "Ayağa kalkabilecek misin? Ellerimi tut."

Bors tükürdü ve kendini yukarı doğru çekip dengesini buldu. Tannhauser, "Öyle dur, kıpırdama" dedi. Alnından sarkan et parçasını açığa çıkmış alın kemiğinin üzerine yerleştirdi. "İşte oldu." Bors'un sağ elini tuttu ve kopan parçayı kendi parmaklarıyla tutabilmesi için yaranın üzerine götürdü. Üzerinden çıkardığı zırhı sağlam bağlarından omzuna astı.

"Koluma gir" dedi.

"Beni kadın mı sandın?"

Bors kılıcını buldu, inatçı bir tavırla yerden aldı ve baston olarak kullanmaya başladı. Zorlu toprak setin üzerine tırmandılar. Bors döndü ve sağlam gözüyle arkasındaki manzaraya baktı. "Aman Tanrım!" dedi.

Bu sözler gecenin özeti gibiydi. Tannhauser'ın da ekleyecek bir sözü yoktu, yalnızca aynı fikirde olduğunu göstermek için başını salladı. Ancak Bors'un bağırmasının sebebi yapılan kıyım değildi. Boştaki eliyle bir yeri işaret etti. Tannhauser oraya doğru baktı.

Yirmi küsur adım ilerde zayıf, başı açık bir şekil, hendeği tıka basa doldurmuş birbirine girmiş cesetlerin üzerinde topuklarının üzerinde çömelmişti. Kirli deriden zırhı göğsüne çok büyük geliyordu. Zırhın iki yanından çıkan uzun ince kollarıyla gübre yığını üzerindeki bir bokböceğini andırıyordu. Parmaklarının arasında ışık vurdukça parıldayan bir şey inceliyordu. Belki bir broş, belki de mücevher kaplı bir kamaydı. Kurtlara has bir sezgi başını kaldırmasına ve doğruca onlara bakmasına neden oldu. Yüzü de üstü başı kadar pisti. Kirli suratında dişleri parıldadı ve selam vermek için elini kaldırdı.

"Evet," dedi Bors. "Yemin ederim ki bu Orlandu di Borgo."

Ellerini sallayıp oğlanı yanlarına çağırdılar. Çocuk onlara doğru koşarken bir an durup Tannhauser'ın bıraktığı gürzü aldı. Demek onları izlemişti. Garip bir duyguydu bu. Orlandu tam karşılarında, savaş alanının bu iki devi tarafından çağrılmaktan bir dövüş horozu kadar gururlu durdu ve selam verdi. Kir tabakasının altında, bedeni kadar sıska yanakları gençliğin diriliğiyle al aldı. Güçlü bakışlı gözleri elaydı. İnce bir burnu ve narin dudakları vardı. Kıvrak zekâlı, ama pek de kurnaz olmayan bir delikanlıya benziyordu. Bütün bunlar Tannhauser'ın hoşuna gitti. Belki de duyarlı yapısı yüzünden, bir an karşısında Carla'nın

hayaletinin durduğunu sandı ve hiç kuşkusuz uzun kolları ve bacaklarıyla düşünceli çatık kaşlarını, babası Ludovico'dan almıştı.

Tannhauser, "Demek Orlandu Boccanera sensin" dedi.

Çocuk biraz küstah bir tavırla, "Orlandu di Borgo, Lordum" diye düzeltti. Başını eğdi. "Ve siz de yiğit Yüzbaşı Tannhauser'sınız."

Tannhauser," Beni epey uğraştırdın" dedi.

Çocuğun yüzünde, bir kabahatle suçlanacakmış gibi temkinli bir ifade belirdi. Biraz önce elinde parıldayan nesne ortalarda görünmüyordu.

"Cesetten ne çaldın?"

Orlandu'nun zihninde bir yalan bulmaya çalışmasını izledi. Elini uzattı. Çocuğun kolu telaşla hareket etti ve avucunda bir kama meydana çıktı. Büyük bir maharetle kamayı gömleğinin kolundan içeri saklamıştı. Kıymetli bir şeyi sonsuza dek kaybettiğini bilen bir insanın kederli tavrıyla kamayı Tannhauser'a verdi. Yosun yeşili deriden kınının ucu ve işlemeleri gümüştendi. Tannhauser kınından çıkardı, kabzası zümrütlerle bezeliydi.

"Bu bir hançer" dedi. En azından bir *çorbacı*'ya ait bir silah. Bunu bir Türk şövalyesi taşıdı. Sakalların çıkıyor olsaydı, bununla tıraş olabilirdin." Orlandu, kaybını metanetle karşılamaya kararlı omuz silkti. Tannhauser kamayı tekrar kınına soktu. "Aslanın yakaladığı her şey ona aittir. Kamayı geri verdi. Oğlan dudaklarını yaladı. "İspanyolların bunu görmelerine izin verme yoksa göğüslerine saplamak zorunda kalırsın."

Tannhauser, hançer ortaya çıktığı gibi hızla yok olunca gülümsedi.

"Gel" dedi. "Bors'un biraz dikişe ihtiyacı var. Artık onun saflarda çarpışmasını istemiyorum, çünkü bu seferki çok uzun sürecek."

"Sizin hizmetinize mi gireceğim, Lordum?" Bu olasılık çok hoşuna gitmiş gibiydi.

Tannhauser kahkaha attı. Korkunç gecenin bitkinliği geçiyordu. Burası çocuğu buldukları uğurlu bir yerdi. Ne de olsa hepsi de yaşıyordu. Ve körfezin karşı kıyısında, Kalkara Kapısı'nın dışında, Zonra'da bir tekne onları bekliyordu. Amparo'nun kolları ve Carla'nın gülümseyen yüzü de onu bekliyordu. Artık talihleri dönmüştü. Çoktan onu İtalya kıyılarına, evine sürüklemeye başlamıştı.

"Benim hizmetime mi?" Omzundaki zırhı indirip Orlandu'nın sıska kollarına attı. "Neden olmasın? Şu saatte çok hoş bir değişiklik olur."

15 haziran 1565, cuma

Saint Elmo; Gözetleme kulesi; Büyük oda; Rıhtım

Tannhauser Bors'u küçük kiliseye getirdiğinde, kale dışında kesilmiş kol bacak yığını ateşe verilmiş, yanan et kokusu her yeri sarmıştı. Üzerleri örtülmüş ölüler dışarıda, toprağın üzerine istiflenmişti. Kolsuz bacaksız kalmış bedenler arasından güçlükle geçip içeri girerken, Tannhauser feryatlarından kulaklarını tıkamak zorunda kaldı. Kilisenin mihrabında zafer için şükran ayini okunuyordu. Rahibin beş on santim ilerisinde kıpkızıl önlüklü cerrahlar kemik testereleriyle çalışıyorlardı. Tannhauser Bors'u mümkün olduğu kadar acı çekmekten kurtarmayı umarak sırt çantasını buldu ve içinden bir brendi şişesi çıkardı. Bors şişeyi kılıcıyla destekleyerek gırtlağından aşağı boşalttı.

Tannhauser yaralıların oraya buraya dökülmüş kan gölcüklerinin arasından süzülerek cerrahların yanına gitti. Tannhauser'ın ricalarının kuşatması altında kalan Jurien de Lyon, pıhtılaşmış bağırsakları bacaklarının arasından sarkan bir İspanyol askeriyle uğraşmayı bıraktı ve Bors'un yüzüne yirmi yedi dikiş attı. İşini bitirdiği zaman (sonuç olağanüstüydü), Bors'un yeniden bir araya getirilen yüzü çürük patlıcan rengindeydi ve öyle şişti ki neredeyse hiç göremez haldeydi. Tannhauser çantasını omzuna attı, şişenin dibinde kalan brendiyi kafasına dikti ve önünü göremeyen ve sendeleyen Bors'u talihsizlerin oluşturduğu halının üzerinden geçirip dışarı çıkardı.

Gölgelik bir yer buldular. Orlandu sığır ciğeri, kırmızı soğan ve bir tulum dolusu şarap bulup getirerek gözlerine girdi. Kısa bir süre sonra Orlandu, elinde bakır bir kepçe olan hiddetli ve sararıp solmuş bir keşişin hücumuna uğradı. Stromboli'yi zümrüt işlemeli hançerle yaralanmaktan Tannhauser kurtardı. Öyle iğrenç ve nankör bir gedikte altı saat geçirdiği için biraz hırçınlaşmış olan Tannhauser, kepçeyi yaşlı adamın elinden aldı ve sapını gırtlağına bükülecek kadar sıkı bastırınca Strombolinin yüzü mosmor kesildi.

"Savaşçılar güçlerini toparlarken, git soğanlarını falan soy" dedi.

Biraz kestirmek üzere oturmuşken, bu hareketiyle çocuğun ona olan sevgisinin daha da derinleştiğini fark etti. Bedeni kalas kadar katılaşmış halde uyandı. Savaşırken bu kadar acı hissetmemişti. Akşam in-

meye başlayıp hava serinlerken, Bors'un "şu kadarcık sıyrıklar' yüzünden Borgo'ya kaçmaya pek de hevesli olmadığı anlaşıldı

"Bunu asla unutturmayacağım" diye sızlandı.

Bors'un karşı yakaya geçmesi bir çanak kayısı reçeli sayesinde, çok daha vahim vakaların önüne geçirilerek sağlama alınmıştı bile. Tekneler ağır yaralılarla öyle kalabalık olacaktı ki Tannhauser, Orlandu ile kendine yer ayarlayamadı. Her şey mümkündü, ama gurur, utanç, bitkinlik ya da bu üçünün üzücü birleşimi dönüşlerini ertesi geceye erteleme kararını almasına neden oldu. Böyle acı bir yenilginin ardından Mustafa'nın yeni bir saldırı için günlerce hazırlık yapması gerekecekti ve kaledeki tehlike kabul edilebilir ölçüde olacaktı. Sarhoş olup saldırganlaşan Bors'u yatıştırmak için, Tannhauser ona iki parça saf afyon yutturdu. Bu doz ufak tefek iki adamı öldürebilirdi. Yarım kilo kadarını da Bors'un gömleğinin içine yerleştirdi. Ve üç saat sonra onu sığır güder gibi, bekleyen teknelere götürdü. İşlemeli tüfeğine kavuşunca biraz daha sakinleşen Bors, Saint Elmo'dan ayrılmak değil, oraya gittiğini zanneder hale gelmişti. Nihayet onu tekneye bindiren Tannhauser yola çıktığını görünce rahat bir nefes aldı.

Salı ve çarşamba günleri tekneler yine küpeştelerine kadar kolsuz bacaksız, ölmek üzere ve kör olmuş adamlarla dolup taştı. İskelede Le Mas ve Jurien'le yan yana dururken, Tannhauser korkak izlenimi bırakmaktan çekindi. Bu birkaç günü, devam eden bombardıman elverdiğince uyuyarak geçirdi. Le Mas'ın toplar için en iyi noktaları belirlemesine yardım etti. Türklerin bezdirme amaçlı küçük ama tehlikeli gece baskınlarında yer almamaya özen gösterdi. Etrafına rahatsızlık vermemeye çalışırken Orlandu bir gölge gibi peşinden ayrılmıyor ve böylelikle birçok yorucu işten de kaytarmış oluyordu. Elinden geldiği kadar Tannhauser'ın ihtiyaçlarını görmeye heves gösteriyordu.

Tannhauser ilgisinin asıl nedenini açıklayarak çocuğun aklını karıştırmanın bir gereği olmadığını düşünüyordu. Toy zihninde böyle sarsıcı bir ifşaatın ne etki yaratacağını kim bilebilirdi? İlk karşılaşmalarında oğlana duyduğu içgüdüsel sevgi, derinleşmiş ve artmıştı. Orlandu kolayca gülüyordu, ki bu Tannhauser'ın kitabındaki en büyük erdemlerden biriydi. Dahası metaneti övgüye değerdi. Doğru eğitim verildiği takdirde, tam bir dalavereci ve maceracı olup çıkacaktı. Hiç kuşkusuz Carla ona temel bilimler tahsili yaptırırdı, ama bu kesinlikle daha üstün nitelikli bir yoldu. Aklına bu konularda (çocuğun üvey babası sıfatıyla) söz sahibi olacağı geldi ve çocuğu günaha teşvik etmek yerine, mümkün mertebe dürüst bir örnek olmaya karar verdi. Bu arada baba ve oğul ateşli silah talimi yapmanın keyfine vardılar.

Perşembe günü günbatımı vaktinde, kızgın küre barut dumanını pembeye boyayarak gittikten sonra Paşa'nın özel bir görevlisi acemi

bir aktör kadar gergin halde gözetleme kulesinin önündeki tabyanın üzerine tırmandı. Vali Luigi Broglia'nın ricası üzerine, Tannhauser kumandanlara tercüme yapmak için mazgallı siperlere gitti.

Tannhauser ile Türk elçisi aralarındaki yaklaşık yirmi metrelik mesafeden bağırarak konuştular. Mustafa'nın kalenin savaşmadan teslim edilmesi için şartlar önerdiği anlaşıldı. Bu asilzadelerin morali üzerinde hatırı sayılır bir etki yaptı. Broglia yetmişlerinde, yamru yumru bir Piemonte'liydi ve taze yaralarına hiç aldırış etmiyordu. Yüzünde zalimce bir tebessüm belirdi, göze çarpan boşluklar üzerindeki dudakları büzüldü.

"Mustafa'nın kıçı yara oldu herhalde" dedi. "Şartları neymiş?"

"Mustafa bu gece buradan ayrılmak isteyen tüm askerlere güvenli geçiş hakkı tanıyacağına sakalı, mübarek atalarının mezarları ve Peygamberi'nin (Allah'ın selamı üzerine olsun) sakalı üzerine yemin ediyor."

Le Mas neredeyse kalenin her yerini kaplamış olan çürümeye başlamış zararlı ceset bataklığını işaret etti. "Burada ona ve yavrularına yetecek kadar çok mezar olduğuna kadınlarının sakalı üzerine yemin ettiğimi söyle."

"Nereye güvenli geçiş hakkı verecekmiş?"

Tannhauser elçiye sordu. O olsa bu teklifi hemen kabul ederdi.

Yanıtı aktardı. "Mdina'ya. Kaleden ayrılan hiçbir askere saldırıda bulunulmayacak."

Broglia, "Mustafa'nın sözüne güvenilir mi?" diye sordu.

Tannhauser'ın kalbi ümitle kanat çırptı. "Bunlar size gülünç gelse de çok ciddi ve üstelik herkesin duyacağı biçimde edilmiş yeminler. Kendi askerlerinin önünde Allah'a yalan yere yemin edemez. Hem Mustafa Rodos'ta size verdiği sözü tuttu, öyle değil mi?"

Broglia, La Valette'le birlikte bu destanda sağ kalmış küçük seçkinler grubundan biriydi. Rodos'ta teslim oluşlarının hatırası hâlâ canını acıtıyormuş gibi yüzünü ekşitti.

"Mustafa'ya olduğumuz yerde ölmeye kararlı olduğumuzu söyle."

Tannhauser bu tatsız cevabı iletmek üzere döndü.

Broglia elini kaldırıp onu durdurdu. "Ama elçinin durduğu yerde ölmesi daha iyi." Tannhauser'ın kolundaki tüfeği işaret etti. "Vur onu."

Tannhauser gözlerini kırpıştırdı. Her zaman ahlaki duyarlılığın ona oradakilere karşı üstünlük sağlayıp sağlamadığını anlamaya ihtiyaç duymuştu. Tüfeğini omzuna dayadı. Böyle bir kalleşliğe karşı tetikte olan elçi durduğu yerden kaçmak üzere döndü. Üzerine çevrili çakmaklı bir tüfekle bunu başarabilirdi de, ama fitilli tüfek, tetiği çektiği anda mermiyi ateşledi. On altı kalibrelik mermi talihsiz elçinin omurgasına saplandı ve kırık bedenini tabyanın öbür ucuna fırlattı. Öfkeli ama bir sonuca ulaştırmayan tüfek düellosu barış görüşmesini sona er-

dirince Le Mas kahkaha attı. Tannhauser kale kapısındaki bölmeye çekildi. Orlandu'yu aldı ve hızla iskeleye gitti. Büyük odada bir savaş meclisine çağrılmıştı ve mazeretleri kabul edilmemişti.

Kalenin iç kısmındaki korunaklı büyük oda da top atışlarının izlerini taşıyordu. Kubbeli tavanı birleştiren kemerler çatlamış, bir çift kirişi yalnızca ince tahta takozlar tutuyordu. Zemine tavandan düşen sıva parçaları saçılmıştı. Mum ve lambaların ışığında toz zerrecikleri uçuşuyordu. Ama Stromboli işini iyi yapmıştı, Tannhauser Büyük Liman'dan buraya gelirken kendisine eşlik eden koyunlardan birini mideye indirdi. Akşam yemeğini Broglia, Le Mas, De Medran, Miranda, Aiguabella, Lanfreducci ve Juan de Guaras'la birlikte görkemli meşe bir masanın başında yiyerek sohbet ettiler. Her an alarm çanı çalınabileceği için, kurumuş kan lekeli zırhlarını üzerlerinden çıkarmamışlardı. Toplantının konusu savunmanın, Türklere ağır kayıplar verdirerek ne kadar sürdürülebileceğiydi. Masada oturanların çoğunun sakat ve güçsüz olmasına karşın, savaştan konuşmak canlanmalarına neden olmuştu. Tanrı'nın ve kendilerinin takdirinin bir ve aynı olduğuna dair inkâr edilmez bir inançları vardı. Masaya Tannhauser'ın dışlandığını hissettiği garip bir neşe hâkimdi. Aklını yitirmiş adamlarla oturmuş yemek yiyordu. İspanyol bir maceracı olan Yüzbaşı Miranda, Tannhauser'dan fikrini söylemesini istedi.

"Arap atasözünde dedikleri gibi, başında aslan olan koyun ordusu, başında koyun olan aslan ordusunu yenermiş."

De Guaras yerinden kalkacak oldu. Tannhauser ateşli Kastilyalı'ya hemen koyun kumandandan bahsederken onu kastetmediğini söyledi.

"Mustafa biraz daha sabırlı ve kurnaz bir adam olsaydı ki bunlar da tıpkı cesaret gibi aslanın erdemlerindendir, Gallows Burnu'ndakilerin yanı sıra, tepenin üzerinde sürekli korunan birkaç topçu birliği bırakır ve ordusunun büyük bölümüyle Borgo'yu kuşatmak üzere hareket ederdi. O zaman bu kaleyi rahat rahat üç cepheden topa tutabilirdi. Siz de hiç takviye alamazdınız. Moralleriniz hızla çökerdi ve elma ağaçtan düşerdi. Bu kadar şiddetli çarpışmalara girmenize neden olan Saint Elmo'nun, bu destanın ödülü olduğu bir gerçek. Eğer böyle ikinci plana düşseydiniz..." Omuz silkti.

"Peki" dedi Le Mas. "Bu herif o kadar kurnaz mı?"

Tannhauser, "Hayır" dedi. "Mustafa yöntemlerini geçmişte kalmış başka savaşlarda belirlemiştir ve bir leopar beneklerini değiştiremez. Onun akıl hocası, öfkesi ve savaşta ölmeleri için asker gönderme heyecanıdır. Bu saldırıyı sonuna kadar sürdürecek. Siz elçisini öldürdüğünüz için, ki bu onun için hazmedemeyeceği bir hakarettir, Mustafa bir sonraki hücumda kaleyi almaya azmedecektir. Benim tahminime göre, bir sonraki akın üç gün içinde başlar."

Masaya bariz bir sıkıntı havası hâkim oldu. Tannhauser dışarı çık-

ması gerektiğini düşündü. Ama Le Mas omzunu tuttu. Omuzları hâlâ mosmor olduğu için acıdan soluğu kesildi. Adaleli Fransız, "Sırası gelmişken, çok güzel bir atıştı" dedi. "Sürüdeki kuş gibi avladınız adamı."

Tannhauser, "O mesafeden onu bu masayla bile vurabilirdim" dedi.

Le Mas gülümsedi. "Nişancılığınızı değil, hızınızı takdir ettim."

Gülüşmeler oldu ve gergin hava dağıldı. Tannhauser'ın yürekliliğine kadeh kaldırıldı. Aralarından kaçma ve tekneye sızma girişimleri tamamen engellenmiş durumdaydı. Auch'tan getirilmiş güzel bir brendi ortaya çıktı. Ona Nahçıvan ve Şii cephelerine yapılan seferlere dair hikâyelerini, Sultan Süleyman'ın kanlı geçmişini anlattırdılar. Hiçbirinin görmediği Kudüs'teki tapınağı tarif ettirdiler. Süleyman Şah'ın dilsiz haremağalarına iki oğlunun ve torunlarının boğulması emrini verdiğini öğrenmekle önyargıları doğrulanmış oldu. Yeniçerilerin kutsal kural ve âdetlerinin kendilerininkine ne kadar benzediğini duyup şaşırdılar. Tannhauser'ın da bir zamanlar o giysileri giydiğini duymak onları duygulandırdı. Bu yüksek rütbeli askerler ona farklı gözlerle bakmaya başlayınca, kendini yanlarında bir yabancıymış gibi hissetmemeye başladı. De Guaras ona neden yeniçerilikten ayrıldığını sorunca yalan söyledi ve İsa Mesih'i yeniden bulduğunu anlattı. Bu şövalyeleri memnun etti. Ama Bors bile asıl nedeni bilmiyordu, çünkü Tannhauser'ın utancına sebep olan birçok karanlık eylemin içinde, isyan edip ayrılmasının ardındaki neden, bunların en aşağılık olanıydı.

Sonunda oldukça kararsız halde yanlarından ayrıldığı zaman, tekneler çoktan gecenin karanlığında gözden kaybolmuşlardı. Yatağını küçük kilisenin içine yaptı. Orlandu da tetikte bir köpek gibi ayaklarının dibine kıvrıldı. Tarikat'ın yaşlı şövalyeleri için üzüldüğünü fark etti, uzun zaman önce ölmüş bir hayale ve geride kalmış bir dünyaya kendilerini zincirledikleri için hepsinin ruhları yaşlanmıştı. Ve Amparo'yu düşündü. Kalbi farklı bir sızıyla tanıştı. Carla'yı, kenarları siyah çerçeveli yeşil gözlerini, kırmızı ipek elbisesini ve fedakâr kalbini düşündü. Sonra Venedik'teki Sabato Svi ile birlikte kazandıkları paralar aklına geldi. Uykuya dalmak üzereyken kendine şövalyelerin nadir rastlanan ve asil kardeşliklerinin ayartılacak bir şey olmadığını hatırlattı. Neticede bu bir ölüm tarikatıydı ve böyle kardeşliklerden payını fazlasıyla almıştı.

Ertesi gün, 15 haziranda Türkler yeniden bombardımana başladılar. Fırın yıkıldı. Otuz–kırk kiloluk gülleler dış kale duvarının etrafında sıçrıyor yollarına çıkan herkesi paramparça ediyordu. Siperlerin, ufalanıp dökülen surların ardına sinmiş, toza toprağa bulanmış askerler, barbar çocukların saldırısı altında kalan karıncalar gibi kaçışıyorlardı. Sonun yaklaştığından kimsenin şüphesi yoktu. Tannhauser o gece neye mal olursa olsun kaleden ayrılmaya karar verdi.

Karanlık çökerken, iskeleden kalkan tekneleri sıraya koyan çavuşla

pazarlığını bitirdi. İki sözde yaralı arka kapının yanında sedye üzerinde bırakıldı. Tannhauser'ın sırt çantasıyla zırhının altında ezilen Orlandu merdivenlerden topallayarak indi. Sedye taşıyan köleleri, sakat kalmış askerleri omuzlarıyla iterek iskelenin kenarına gittiler. Eşyalarını koymak için kendilerine yer açtılar ve teknelerin iskeleye yanaşmasını beklemeye koyuldular.

Orlandu, "Neden kaçıyoruz?" diye sordu.

Tannhauser güldü. "Kaçmak mı? Bors gibi konuştun. Kalırsak, öleceğiz. Bu ölme hevesi buralarda çok rağbet görse de bizim planlarımızda yeri yok."

"Buradaki herkes ölecek mi? De Guaras? Miranda? Medran?" Aklına gelenler onu şaşkına çevirmiş gibi sustu. "Albay Le Mas da mı?"

Savaş aklını öyle karıştırmıştı ki, kahramanlarının ölümsüz olduklarını sanıyordu.

Tannhauser,"Hepsi ölecek" diye karşılık verdi. "Bu onların tercihi ve onların mesleği, ama benim değil. Senin de olmamalı." Çenesiyle denizi işaret etti. "Bu çılgınlığın ötesinde bir yerlerde, bizim gibilerin başarıya ulaşabileceği, mezar taşında cafcaflı bir isimden daha büyük izler bırakabileceği, büyük bir dünya var. Saint Elmo'daki hiçbir adam ardında böyle bir şey bırakamayacak."

"İsimlerini bırakacaklar."

"Bundan memnun olacakların sayısı bir elin parmaklarını geçmez. Ben Büyük İskender'den daha uzun yaşadım ve bu bana isminin ona verdiğinden daha büyük bir teselli veriyor. İsminin değeri ne olursa olsun, Dante onu cehennemin dibine gönderdi."

"Büyük İskenderi mi?"

"Anladın mı şimdi? Cehaletin seni utandırır. Çamur içinde domuz yemi dolu bir tekne sürüklemekten biraz daha fazlasına layıksın. Bu işi mi yapacaksın, yoksa gurur duyacağın bir başarı mı elde edeceksin?"

Orlandu'nun gözlerindeki ışık donuklaştı. Kahramanının gözündeki değerinin bu kadar düşük olduğunu anlamaktan dolayı incindiğini saklamak için başını eğdi. Bu ona iyi gelecekti. Yüksek amaçlar edinebilmesi için nerede durduğunu bilmesi gerekiyordu.

"Canlılığını benim nasihatlerimle birleştirirsen" dedi, "şehitlerin ibadetlerinden daha büyük mutluluklar olduğunu öğrenirsin."

Orlandu kendini topladı. "Planın nedir?"

"Planımız, evlat."

Orlandu canlandı. Artık surat asmıyordu. Bu iyiye işaretti.

"Evet" dedi Tannhauser. "Planımız. Ama bu iskeleden ayrılamazsak, ilk engelde tökezlemiş oluruz. Planı sana daha sonra anlatayım, bak tekneler geliyor."

Üç teknenin ilki güney doğu yönünde belirmişti. Suya dalıp çıktıkça kürekler gümüş gibi parıldıyordu. Yay'ın ilerisinde Samanyolu yıldız

kaynıyordu, iki günlük ömrü kalan ay doğalı bir saat olmuştu. Körfez bundan daha aydınlık olamazdı. İnsan ve malzemeyle dolu tekne yaklaşık otuz metre mesafeye gelince Rum ateşiyle dolu, göğüs hizasında bir fıçının teknelerin arasında bağlanmış durduğu yürekler acısı biçimde ortaya çıktı. Türk topları bu mesafeden ateşe başladı.

Tannhauser o anda, Türklerin yaptığı, kaleden bakanların kafalarını karıştıran kazıklı çitlerin amacını anladı. Bu tahta kazıklardan, topraktan ve Sciberras Dağı'nın doğu yamacında, denizin hemen kıyısındaki istihkâm duvarından yapılmış bir perdeydi. Buraya artık hafif topçu birliği ile bir Tüfekçi bölüğünün yerleştiği ve böylelikle hem Saint Elmo'nun, hem de Sant' Angelo'nun toplarından kurnazca korundukları anlaşılıyordu. Tek görülebilen, Büyük Liman'ın yüzeyinde çakan tüfek atışları ve dümdüz uzanan barut dumanlarıydı. Bir de keskin nişancılıklarının feci sonuçları.

En ilerdeki teknenin patlamasıyla kıymık, su ve et parçaları yağmur gibi yağmaya başladı. Tekne hemen battı, kürekleri hâlâ havada dönüyordu. Bir saniye sonra Rum ateşi fıçısı yarıldı ve alev aldı. Körfezin dört yüz metrelik bir bölümünü aydınlatarak sarı bir yanardağ gibi fışkırdı ve sıvı alev topları püskürttü.

Bir sürü alevli top iskeledeki sakat ve yaralı kalabalığının üzerine doğru büyük bir panik yaratarak geldi. İskelede büyük bir kargaşa başladı. Üzerleri dolu sedyeler itiş kakış arasında devrildikçe, acı dolu çığlıklar, çaresizlik feryatlarıyla yarıştı. İskelenin kenarında duran Tannhauser'ın konumu oldukça tehlikeli olmuştu. Elleriyle insanları iterek kara tarafına doğru ilerlemeye çalıştı. Sonra yumruk iriliğinde bir çift ateş topu kalabalığın arasına düştü. Kalabalık, topların çarptığı yerlerden kaçmak için iki ayrı ve genişleyen daireye bölündü. Bir daire öbürüyle çarpıştı ve yanmaya başlayanlar çareyi suya atlamakta bulunca, kargaşa daha da arttı. İskelenin üzerindeki güruhun baskısına karşı koymak imkânsızdı. Tannhauser bütün gücüyle insanları geriye doğru itti. Yukarda Samanyolu'nun parıltısını gördü ve sırtı suya çarptı. Kulakları iskeledeki gürültüyü duymaz oldu.

Bir an için suyun serinliği çok hoşuna gitti, hemen ardından göğsünün üzerinde şiddetle çırpınan, insandan bir yükle batmakta olduğunu anlayıverdi. İtti, karnına doğru bir tekme attı ve daha da battı. Yüksek çizmeleri ağzına kadar suyla dolunca serinlik ayaklarına kadar ulaştı. Bir tekme daha savurdu, ama sonuç canlı canlı kuma gömülmekten farksızdı. Miğferini sıyırdı ve kollarını salladı, ayakları boşlukta kayboldu. Altında bir hiçlik yarılıp açıldı. Ciğerleri komutlarına uymayı reddetti ve kendi başına buyruk kasıldı. Yıldırım kadar kısa ve hızlı bir biçimde paniğe kapıldı. Su burun deliklerine ve boğazına hücum ederken duyduğu çarpıcı bir ilerleme hissiydi. İçine battığı siyahlık, sıcaklık gibi zihnine yayıldı ve mümkün olacağını hiç ummadığı bir rahatla-

ma duygusunu da beraberinde getirdi. Amparo'nun hayali geldi ve gitti. Sonra, çan sesi kadar berrak annesinin sesini işitti, "*Mattie.*"

Buraya kadar, diye düşündü. Ömrüm bu kadarmış. Vaktimi çok mu kötü harcadım?

Sonra, daha de beterini yapabilirdin, diye düşündü. Ama bunun için büyük bir çaba gerekirdi.

Yüzü ıslak bir taş parçasına bastırılırken kendine geldi. Hava karanlıktı ve sanki sırtında bir şey zıplıyordu. Ağzından deniz suyu fışkırdı ve burnunu yaktı. Hareket edemiyordu. Ve sırtındaki çarpma devam ediyordu. Sağ olduğunu ve ancak ölüm olabilecek kadar derin bir huzurun içinden çıkıp geri döndüğünü anladı. Kürekkemiklerindeki darbeler dayanılacak gibi değildi. Gücünü toplayıp dirseğini arkaya doğru savurdu. Sert bir şeye çarptı ve vuruşlar kesildi. Eller onu sırtüstü çevirdi ve gevşek halde öylece kaldı. Hırıltıyla soluk aldı. Orlandu saçlarından sular damlatarak, tepeden ona baktı ve sırıttı.

Neşeyle, "Çamur içinde domuz yemi dolu bir tekne sürüklemekten mi bahsetmiştin?" dedi. "Ah, evet ve bir de sudan domuz yağıyla dolu tekneler çıkarıyorum."

15 haziran 1565, cuma

Amparo'nun kayası

Amparo Sant' Angelo Adası'nın sarp kayaları üzerine oturmuş, siyah ve gümüş rengi körfezin karşı kıyısından dönen, gövdeleri kurşunlar yüzünden neredeyse parçalanmış iki tekneye bakıyordu. Gece serinliğinde titredi ve kalbi göğsünün içinde sızladı. Kendini teselli edilmeyecek kadar yalnız hissediyordu. Bu çok tuhafına gitti çünkü en aşinası olduğu ev ve ocak yalnızlıktı.

Bir önceki gece gibi, Tannhauser'ın bu teknelerde de olmadığını biliyordu. Bors döndüğünden beri gelen bütün tekneleri izlemişti. Her kürek hareketini, suda yaptıkları her dalgayı görmüştü. Neden Bors dönmüştü de Tannhauser gelmemişti? Şimdi önünden hızla geçen teknelerin kanlı yüklerinden, körfezi aydınlattığını gördüğü o patlamadan, bundan sonra karşı kıyıdaki ıssız kaleye yardım ve takviye ulaştırılamayacağını anlamıştı. Ama Tannhauser'ın sağ olduğunu biliyordu. Daha birkaç saniye önce yüzünü görmüştü. Büyük bir huzur bulmuş ve bunu bilmesini istemişti. Sonra da gitmişti. Amparo korkmuştu çünkü onu yüreğinde bulamamış ve öldüğünü sanmıştı. Ve sonra onu yeniden hissetmişti. Artık huzur içinde değildi, ama yaşıyordu. O anda onu sevdiğini bildiği sürece ölmeyeceğini düşünmüştü. Ama ona olan aşkından henüz hiç söz etmemişti. Nasıl edebilirdi? Bunu ifade etmek için sözcükler kifayetsiz kalıyordu. Peki, öyleyse onu sevdiğini nasıl bilecekti? Bilmesini nasıl sağlayabilirdi?

Boynuna astığı deri silindirin içinden o garip aleti çıkardı. Gözünü deliğine uydurdu ve pirinç borusunu aya doğrulttu. Renkli camları çevirdi. Bir renk girdabından başka bir şey göremedi. Bu adaya geldiğinden beri, geleceği görme gücünü kaybetmişti. Belki bu kaybın nedeni savaşın etrafa yaydığı habis havaydı. Belki de bu kadar delice âşık olmasıydı.

Ay gece yolcuğunu tamamlayana ve evrenin batıdaki kenarında hüzünlü ve tekinsiz asılı kalana dek kayaların üzerinde oturdu. Arkasında, doğu yönünde ufuk mor renge bürünmüştü. Leylak renkli solgun ışıkta kırk kadar Türk savaş gemisinin körfeze girmiş olduğunu ve yan yana dizilip, Tannhauser'ın kapana kısıldığı burnun ötesinde gözden

kaybolan kırılmaz bir zincir oluşturduğunu gördü. Yarımadanın denize uzanan ucunda alevler Saint Elmo'nun boğazında ateşten bir çelenk oluşturdu. Dört bin tüfek uçsuz bucaksız tek bir sıra halinde ateş ederken, devasa bir Rum ateşi kemeri dağın yamaçlarına doğru dalgalandı. Borda topları gümbürdedikçe kadırgalar suda inip kalktı. Yüz acımasız kuşatma topu yamaçlarına aynı anda kükrerken Sciberras Dağı, erimiş toprağının içindekileri dışarı doğru kusar gibi göründü. Bu cehennemin ortasında bir yerde sevgilisi vardı.

Dağın yan tarafından bir benek aşağıya düştü. Nefret dolu on bin adamın sesi yükselip ruhuna tecavüz ederken, Amparo gözünü kırpmadan, kalbi büzülmüş ve kanı buz kesmiş halde seyretti.

Kalenin yıkılmış kenarından, karşılık olarak güçsüz bir top ateşi çıtırdadı ve yırtık pırtık bir bayrak, geri çekilmeyeceklerini göstermek için sağa sola sallandı.

Bu sahneyi fal taşında daha önce gördüğünü fark etti. Sonsuz karmaşa. Kuralsızlığın kuralı. Tüm ahengin ve düzenin sonsuza dek yuvarlandığı dipsiz uçurum. Fal taşını bir kez daha gözüne kaldırdı ve henüz doğmamış güneşe çevirdi. Camları çevirdi. Renkler döndü, yavaşladı, içini kırmızılığın seli bastı ve zihnini ıslattı. Sonra bir anlığına, korkunç ve sonsuz ve gerçek bir an için kırmızılık bir elbise biçimini aldı. Elbisenin içinde bir kadın belirdi ve kırmızılı kadın boynuna dolanmış bir ipin ucunda sallandı.

Fal taşı ellerinin arasından kucağına düştü. Bir saniye boyunda topların gümbürtüsünü duymadı, kustukları ateşi, doğan güneşi görmedi. Denizin kokusunu almadı ve sabah esintisinin serinliğini cildi hissetmedi. Dilinde pirinç kadar soğuk, acı, cansız ve yavan bir tat vardı. Fal taşını deri kabına yerleştirdi. Kayanın üzerinde ayağa kalktı. Ve fal taşını denize fırlattı.

Hiç su sıçratmadan gözden kayboldu. Ve fal taşının gözden kaybolmasıyla içinde değerli bir şey öldüyse de, yepyeni bir şey doğdu. Geleceğe ve daha önce hiç yüzleşmeye cesaret edemediği bugüne, kehanetleri olmadan ve ümitle göğüs gerecekti. Melekler onu terk etmişti. Yüce Tanrı'ya nasıl yakaracağını bilmiyordu, çünkü şimdiye dek O'na seslenmek hiç aklına gelmemişti. O ölümcül kargaşaya arkasını döndü, gözlerini kapadı ve ellerini birleştirdi.

"Lütfen Tanrım" dedi. "Sevdiğimi tehlikelerden koru."

Gözlerini açtı. Eğimli ufuk çizgisinin ardında alev kırmızısı güneş yer yer bulutlu gökyüzünde yükseldi. Duasına karşılık olarak Osmanlı toplarından başka bir şey işitmedi.

16 haziran 1565, cumartesi

Saint Elmo; Surlar; Demirhane

Orlandu'nun savaş hakkında yaptığı en şaşırtıcı keşif savaşın bir iş olduğuydu. Korku, leş kokusu, dehşet, hiddet, gelişigüzel panik ve sevinç fırtınaları, nefret, sadakat ve kahramanlık, bunların tümü, hayatı boyunca dinlediği masallar üzerine kurduğu hayallerinin bir kısmını oluşturmuştu. Masallar kısa olduğundan, onun hayalindeki savaş, birkaç canlandırıcı kriz anından ve aşırı heyecan veren olaylardan ibaretti. Ama altı, sekiz, on saat süren kalabalık çarpışmalar, biri sizi sırtınızdan bıçaklamaya çalışırken, deriye su toplatan sıcakta ocaktan taş çıkarmak gibi çoğunlukla insanı ezen ve bitkin düşüren bıkkınlıktan oluşuyordu. İcat edilmiş en çetin ve en yorucu işti. Ve günlerini gemi dibi kazımakla geçiren Orlandu çok çalışmaya alışkındı. Kimi zaman düşman ordulardan bitap düşmüş iki asker, anlaşıp dövüşün ortasında dururlar, ellerindeki kılıç değil de kürekmiş gibi saplarına yaslanıp soluklanırlardı. Sonra başlarını sallar ve biri ölüp yıkılana dek dövüşmeye devam ederlerdi.

O gün ilk saldırıyı yapanlar, çılgınlar; leopar, kurt ve yabani köpek postlarına bürünmüş iblisler olmuştu. Güneş altın kaplamalı miğferlerden yansıyordu. Canlarını hiç umursamıyorlardı. Tannhauser bunlara "Deliler" dendiğini söylemişti. Haşhaş çiğner, kenevir içer, taşkınlıklarını alevlendirmek için gece boyunca ilahiler söylerlerdi. Hatta bazıları erkeklik organları bacaklarının arasında sallanarak çıplak saldırıyorlardı. Dışkı ve kurtçuk deryası üzerinde ilerlediler ve istihkâm alanının her yerini kaplayan kararmış, patlamış cesetleri ezip geçtiler ve uçamayacak kadar doymuş, kanat çırpıp ve cıyaklayan akbabaları tekmeleyerek kendilerine yol açtılar. Demirden merdivenlerle surlara dayandılar ve nişancılarla kale çıkıntılarındaki siperlerden tek amaçları inleyen hendeği etle doyurmakmış gibi yaylım ateşine başlayan toplar tarafından haklandılar.

Sağ kurtulanlar sürünerek dağa çıkmaya çabalarken, kalabalık bir derviş gurubu uluyarak cennetlerine kavuştular. Onların ardından Azap piyadeleri geldi. Gözleri kör eden güneş tam tepeye çıkınca, gürültülü topluluğa ve dövülen davullara yeniçeriler de katıldı. Duvarlara

tırmanmak için, defalarca tehlikeli yarlardan yuvarlanıp tekrar çıktılar.

Çok anlamsızdı.

Tannhauser ön safların büyük sıkıntılarından uzak durmak için nişancılığını kullanmayı seçmişti. Fitilli tüfeğine ilaveten, ganimet olarak alınmış silah yığınından, kendine uzun namlulu bir Türk misket tüfeği almıştı. Tüfeğini dolduran Orlandu'yla birlikte surlarda mızrakçıların arkasından sürünerek ilerliyor, mazgallardan nişan alıyor ve Mustafa Paşa'nın askerlerinden hıncını korkunç biçimde alıyordu. Altı kez, tabyanın üzerinden yanında Turgut Reis'le birlikte bu çılgınlık tiyatrosunu yöneten Paşa'ya ateş etmişti. Ama ihtiyar kumandanı Allah koruyor olmalıydı ki, üç muhafızı kumandanın ayaklarının dibine düşürmesine rağmen, ne Tannhauser, ne de bir başkası o can alıcı atışı yapamamıştı.

Orlandu için dokuz kiloluk misket tüfeğini, dört buçuk kiloluk mermi torbasını ve ağır barut şişesini taşımak, lapa dolu tekneyi sürüklemekten pek de farklı değildi. Üstelik bu iş çok daha külfetli ve korkutucuydu. Bir misket tüfeğini doldurup ateşlemek tam yirmi iki adımdan oluşuyordu ve bunların yirmi bir adımı Orlandu'nun göreviydi. Ateş altında karşılaşma bir kâbusa dönüşmüştü. Silah tutukluk yaptıkça utanıyordu. Kahramanını neredeyse surdan aşağı düşürecek kadar geri tepince, bir küfür ardından da bir tokat yiyordu. Mızrak ve dirsek darbeleri de eskisi kadar pervasızdı. Aşırı ısınmış namlu ellerini kavuruyordu. Kıvılcımlar göğsündeki fırın kadar kızmış zırhın boynundan aşağı dere gibi akıyordu. Siyah barut gözlerini yakıyor ve duman boğazını tahriş ediyordu. Bazen barut şişesini parmaklarının arasından düşürünce kendini ağlar halde buluyordu. Ateş etmesine izin verilmiyordu, çünkü çok kıymetli bir atışı ziyan edebilirdi. Ama öfke nöbetlerine rağmen, Tannhauser övgü ya da nasihatleriyle, sırtına hafifçe vurarak, takılarak, kahkahalar atarak ya da neşesizce gülümseyerek dayanmasına yardım ediyordu. Orlandu böyle sakınmasız şefkat dolu bakışlarla ömründe hiç karşılaşmamıştı.

Günler boyunca vurdulu kırdılı girdap, surları akşam inene dek sarsmaya devam etti. Nihayet, bir gün kan kırmızı güneş şişmiş cesetlerin cerahatli hasadı üzerine batarken Osmanlılar Allah'ın emri karşısında eğildiler ve çekildiler. Kaleyi savunanları silahlarının yanında diz çöküp İsa'ya şükrettiler. Orlandu'nun Kurtarıcı'ya ayıracak soluğu kalmamıştı. Kucağında misket tüfeğiyle bir mazgala yaslanıp kaldı ve anında uykuya daldı. Rüya görmeye başlayamadan bir el onu çekip kaldırdı, kendine gelmeye çalışırken sıkı sıkı tuttu. Tannhauser iki tüfeği de kucakladı. Gözleri gölgeli oyuklar gibi görünüyordu.

"Gel, çocuk" dedi. "Yemek yerken bana arkadaşlık et."

O akşam Tannhauser hüzünlüydü, çok az konuştu. Yemeğini bitirir bitirmez, Orlandu oturduğu yerde uyuya kaldı. Sabahın erken saatlerinin

sessizliğinde içgüdüleri onu uyandırdı ve kalenin ay ışığı vurmuş dış avlusunda Tannhauser'ın uzun siluetini gördü. Uyku ağır bastı. Sızlayan bedeni sözünü dinlemesi için yalvardı, ama daha güçlü bir duygu onu ayağa kalkmaya zorladı. Yolunu tıkayan top güllelerinin arasından yürüdü.

Zırh atölyesinin kapısında Tannhauser'a yetişti. Elinde bir lamba ile bir miğfer vardı ve onu gördüğüne memnun olmamasına rağmen keyifli gibi görünüyordu. İkisi de konuşmadı. İçeri girerken Tannhauser eşikte durdu ve dışarıya hâkim olan zararlı çürüme kokusundan sonra, atölyenin insana fazlasıyla sağlıklı gelen çuval bezi, ayıyağı, köz, kömür kokan havasını içine çekti. Orlandu, demir ocağının yanına gitmesini, lamba ile miğferi bir kenara bırakmasını ve mercan renkli közleri ortaya çıkarmak için külleri eşelemesini seyretti. Közlerle ateşi harlandırdı ve hafifçe körüklemesi için Orlandu'yu yanına çağırdı. Çocuğa kömürü nasıl besleyeceğini, kömür yatağını nasıl yapacağını gösterdi. Ve bir kez daha Orlandu onun ustalığına hayran kaldı ve kendi cahilliğinden utandı. Tannhauser miğferin içindeki yastığı sıyırdı ve miğferi kömürlerin üzerine bıraktı. Çeliğin içinde akan renkleri seyrettiler.

Tannhauser, "Senin yaşlarındayken" dedi, "bu işi yapmayı tasarlıyordum. Tek istediğim bir demirci olmaktı. Bunun dünyadaki en harika zanaat olduğunu sanıyordum." Omuzlarını silkti. "Hiç şüphesiz haklıydım. Ama öyle olmadı. Sahip olduğum küçük yeteneği de kaybettim, ama arada bir at nallamak ya da ateşte bir maden parçasıyla uğraşmak beni sakinleştiriyor." Orlandu tam neden demirci olmadığını soracaktı ki Tannhauser, "Bak, renkler nasıl değişiyor" dedi. Elini uzattı. "Bana şu sivri uçlu çekici getir."

Tannhauser maşayla miğferi kavradı, kızgın tarafını örsün boynuzuna geçirdi ve tepesinin on santim aşağısından dövmeye başladı.

"Dün gece iskelede benimkini kaybettikten sonra, başıma uyacak bir miğfer bulamadım." Başını örsten kaldırdı. "İyi yüzücüymüşsün. Hem de kuvvetlisin."

Orlandu'nun yüzü kızardı. "Sana da öğretebilirim" dedi.

Tannhauser gülümseyerek dövmeye devam etti. "Bence de öğretebilirsin, ama şimdi sırası değil. Ulaklar gibi sen de körfezin karşı tarafına Sant'Angelo'ya kadar yüzebilir misin?"

"Tabii, rahatça yüzerim." Biraz böbürlenmişti, ama bunu yapabilirdi.

Tannhauser miğferi yeniden kömürlerin üzerine koydu ve ateşi harlandırdı.

"Öyleyse bunu yapmak zorundasın. Bu gece."

Orlandu ona bakakaldı. Mavi gözlerinde çok ciddi bir bakış vardı. Orlandu midesinde sebebini anlayamadığı bir bulantı hissetti. Başını iki yana salladı.

Tannhauser, "Emrediyorum" dedi.

Orlandu göğsünde karşı koyamadığı bir baskı hissetti. "Hayır" dedi.

"Savaştan, bitkinlikten, pislikten usanmadın mı?"

"Sana hizmet ederim" dedi Orlandu. Bir adım geri gitti.

"Öyleyse etmeye başla. Hizmet etmenin ilk kuralı emirlere itaat etmektir."

"Ben korkak değilim." Karnındaki panik ve başının içindeki sıcaklık hissi öyle tuhaftı ki ağzından dökülen bu sözler kendisine bile inandırıcı gelmedi. Çok korkuyordu.

"Korkak olmadığın belli. Ama yine de gideceksin."

"Gitmeyeceğim."

"Sende iyi asker olacak özellikler yok."

Bu sözler bir hakaret gibi görünse de Tannhauser onu över gibi konuşmuştu. Kızaran çeliği örsün üzerine aldı, bir süre konuşmadı. Miğferin çapını genişletip kızgın çeliği döverek kenarına doğru yaymaya kaptırmıştı kendini. Orlandu tartışmayı kazanmak ve Tannhauser'ın yanından uzaklaştırılmamak için dua ediyordu. Böyle bir sürgün düşüncesi içini öyle yoğun bir dehşet duygusuyla doldurdu ki kusma ihtiyacı hissetti. Surlarda sürünürken yaşadığı korku, şu andaki korkusunun yanına bile yaklaşamazdı. Tannhauser'ın hipnotize edici bir tempoyla çekiç sallayan ellerine ve bükülmez gibi görünen madenin yavaş yavaş eğilişine baktı.

"Çelik yapmak için toprak, su, ateş ve rüzgâr gerekir" dedi Tannhauser. "Çeliğin gücü bunlardan gelir. Babam Tanrı'nın da insanı bu malzemeleri farklı miktarlarda kullanarak yaptığını söylerdi. Malzemelerinin miktarı çeliğin kalitesini belirler. Bu miğferin esnememesi ve sert olması için ateşi hafif tutuyoruz. Ve bir kez su vereceğiz. Ama kılıç kırılmadan ve şekli bozulmadan esneyebilmelidir. Silah namlusu da içindeki patlayıcılara dayanabilmelidir. O yüzden çelikleri amaçlarına göre şekillendirmek için farklı yöntemler ve farklı miktarlar kullanmak gerekir. Anladın mı?"

Tannhauser ona baktı. Orlandu, yine bir yandan cahilliğine içlenerek, bir yandan da hayatta böyle gizemler olduğu düşüncesiyle heyecan duyarak, anladığını göstermek için başını salladı. Korkusu silinmeye başlamıştı.

Tannhauser anlatmaya devam etti. "Bu bilmecelerin çözümü (belli bir amaç için en uygun oranı belirmek) babadan oğula, ustadan çırağa geçen, kendinden öncekinden öğrendiğinin üzerine ekleyerek şansın da yardımıyla yapılmış binlerce yıllık çalışmanın sonucu. İnsanın tabiatını oluşturan unsurların karışımı da böyle olmalı. Öğrenmek istersek eğer, bilgi burada. Ama iş kendi cesaretlerini dövmeye gelince, erkekler inatçılık yapıyor ve kibirleniyorlar. Akıllarının sesini değil, heveslerinin söylediklerini dinliyorlar."

Tannhauser ona bakıp gülümsedi, ama bu tebessüm Orlandu'yu huzursuz etti.

"Erkekler inatçı olsalar da, buna inanmak zor olsa da, oğlan çocukları çok daha inatçı oluyor."

Orlandu ayaklarını yere sürttü ve tartışmanın bitmesine daha çok zaman olduğunu anlayınca panik geri döndü. Konuyu değiştirmeyi denedi. Abartılı meraklı bir tavırla, "Baban nerede şimdi?" diye sordu.

Tannhauser bu acemice hileye güldü. Ateşten kararmış miğferi kömürlerin üzerine bıraktı ve eline daha hafif bir çekiç aldı.

"Babam çok uzaklarda ve sık sık beni düşünüp huzurunun kaçmadığını umuyorum. Ama sen bundan kaçamayacaksın. Bu lağım çukuruna gelmemin tek bir nedeni vardı. Buraya İsa Mesih, Vaftizci, Malta Tarikatı ya da başka bir şey uğruna ölmek için gelmedim. Seni Borgo'ya geri götürmek için geldim."

"Benim için mi geldin?"

Tannhauser evet der gibi başını salladı.

"Neden?"

"Bu soruyu ben de kendime birçok kez sordum ve birçok farklı yanıt buldum, ama hiçbiri tatminkâr değildi. Kimi zaman 'Neden?' sorusunun bir önemi yoktur. De Medran bugün öldü, Pepe de Ruvo da öyle. Miranda'nın göğsünde bir kurşun var. Le Mas Rum ateşiyle yandı. Bunlardan başka pek çok neden var ve şu anda hiçbirinin önemi yok. Borgo'ya yüzerek geri döneceksin, emrettiğim için değilse bile, bunu senden rica ettiğim için. Doğruca İngiliz Hanı'na git. Ben dönene kadar Bors ile Leydi Carla'ya hizmet edebilirsin."

"Peki, sen nasıl döneceksin? Bu gece tekneleri yine paramparça ettiler ve şey, kusura bakma ama yüzme de bilmiyorsun."

Tannhauser miğferi ateşten aldı, kaşlarını çattı, soğuması için küllerin içine gömdü. "Ben kendi yöntemimle buradan çıkarım, ama bu senin için uygun bir yol değil. Şimdi dediğimi yap. Git."

Orlandu gözlerinin yaşlarla dolduğunu hissetti. Ve hüzün o güne dek tatmadığı bir acıyla boğazına sarıldı. Keder ve bir kez daha kör dehşetin sınırlarına dayanan bir korku hissediyordu. Tannhauser'ı sonsuza dek kaybedecekti. Şimdiye dek kaybedecek bir şeyi hiç olmamıştı. Tannhauser olmazsa, şey olurdu, şey. Bütün o yorgunluklara ve çılgınlıklara karşın, onunla birlikte geçen günler, hayatının en değerli zamanıydı. En dolu. En paha biçilmez. Tannhauser'dan önce hiçbir şey yoktu. Tek hatırlayabildiği bir boşluktu. Kovulmak, o boşluğa geri dönmek ölümden de beter gibiydi. Tannhauser ellerini omuzlarına koydu ve yüzleri aynı hizaya gelecek biçimde eğildi. Arkadaşça ona bakan (ona gülümseyen) gözler, şimdi gölgeli ve soğuk bir çift mavi taştan farksızdı.

"Sana Borgo'da ihtiyacım var. Burada yerin yok. Seni etrafımda görmek istemiyorum."

Tannhauser onu itti ve ocağın başına döndü.

"Git, haydi."

Orlandu gözyaşlarının dökülmesine izin vermedi. Şiddetli bir öfke içini silip süpürdü. Göğsünü sıkıştıran duygu yoğunluğunda kelimeler ve düşünceler kayboldu. Arkasını döndü. Zırh atölyesinden koşarak çıktı. Hıçkırarak koşmaya devam etti. Avluyu geçti, arka kapıdan çıktı ve taş basamaklardan iskeleye indi. İki muhafız merdivenlerde şekerleme yapıyordu. Aşırı bitkinlikle birleşmiş kayıtsızlıkla ona baktılar. Orlandu nefesini tuttu ve ayaklarının dibindeki suya bakarak durdu.

İçinde kopan fırtınadan tek bir fikir doğdu. Çizmelerini, pantolonunu ve gömleğini çıkardı. Körfezin sularına daldı. Yerini biliyordu. Üç buçuk metre derinlikteki dibe doğru dördüncü dalışında eli boş halde nefes almak için suyun yüzeyine çıktı. Tekrar daldı ve onu hemen buldu. Hızla suyun üstüne çıktı ve elinde Tannhauser'ın miğferiyle iskeleye tırmandı. Kucağında miğferle yere oturdu. Gömleğiyle üzerindeki çamuru ve yosunları temizledi. Eğer mutlaka gitmesi gerekiyorsa, en azından Tannhauser'ı gülümsetecek ve gururlandıracak bir şey yapabilirdi. O buz gibi bakan mavi taşların, gözlerini yakan o çocuksu gözyaşlarının anısını silecek bir şey yapabilirdi. Ay ışığının altında miğferi pırıl pırıl parlatana dek silerken, birden her şeyi anlayıverdi ve durdu. Midesi sanki alt üst oldu.

O (Orlandu) kontesin aradığı çocuktu.

Ve Tannhauser da kontesin emrindeydi. Tarikat'a da, İsa'ya da aldırdığı yoktu. Orlandu da umurunda değildi. Her zaman olduğu gibi, alınıp satılacak, sonsuza dek başkalarının iradesine teslim edilecek bir maldan başka bir şey değildi. Tıpkı doğduğu günden itibaren olduğu gibi. O hiçbir şey değildi. Öfke dalgası geri geldi ve içini yakıp kül etti.

Pantolonunu bacaklarına geçirdi, ayaklarına büyük gelen çizmelerini giydi. Çekiç sesi kulaklarına geldiğinde, atölyeye geri döndüğünü anladı, ama oraya kadar nasıl geldiğini hatırlayamadı. Nefes nefese kalmıştı, koşmaktan değil, göğsünü ezen öfke ve kalp acısından. Tannhauser başını örsten kaldırdı, onu gördü ve gözlerini kırpıştırdı.

Orlandu gözlerini yakan yaşlarla savaştı. "Artık senin hizmetinde değilim. Ve burada kalıyorum, çünkü ben özgürüm ve bir erkek gibi Hospitalier için öleceğim."

Tannhauser'ın karşılığını beklemedi. Öfkesi çoktan geçmiş, yerini müthiş bir kollarının arasına atılma arzusu almıştı. Kafatasını doldurup patlatacak gibi hissettiren kargaşadan kaçmak için koştu. Dışarıda sırtını bir duvara dayayıp oturdu. Kollarını dizlerinin etrafına sardı ve bunlar yaşanmadan önceki haline dönmeye çalıştı. Tannhauser'ın ölülerle kaplı alanda el edip yanına çağırmasından öncesine. Sevgi belasına uğramasından öncesine. Leydi Carla onun annesi miydi? Buna inanmıyordu. Boccanera'nın bir tekme eşliğinde ona binlerce kez söylediği gibi, annesi bir fahişeydi. Şafak sökerken dış kale avlusunda şövalyeler küçük kiliseye gidiyorlardı. Tannhauser'ın çekici vurmaya başladığını

duydu ve kendini terk edilmiş hissetti.

Agoustin Vigneron önünden geçerken durdu ve ona baktı.

"Kiliseye gel de üzüntün dinsin, çocuk" dedi. "Bugün Pentekostes'ten sonraki ilk pazar günü."

21 haziran 1565, perşembe
Corpus Christi[10]

Borgo; Saint Elmo

Gün ağarmadan önceki karanlık sanki bugün daha zifiriydi. Ve güneş vaadini boşa çıkararak doğduğunda donuk, zayıf ve solgundu. Belki de yalnızca, feci bir akıbetin gölgelediği bayram için coşku duymaya çabalayan binlerce sıkıntılı yüreğin büyüsüdür bu, diye düşündü Carla. Kız kapkara bir hüzne kapılmış olduğu ve yataktan pek kalkmadığı için Amparo'yu güçlükle uyandırdı ve bir çocuk gibi giydirdi. Bors da iyileşen yaralarının sızısından çok, gamını dindirmek için daldığı afyon ve içki uyuşukluğundan biraz sıyrılmıştı. Carla'nın ıstırabı, Tannhauser'ın başına getirdiği bu felaket yüzünden çektiği vicdan azabı da onlarınkinden aşağı sayılmazdı. Ancak birinin İsa'nın sevgisini yayması gerekliydi ve bu görevin kendisine bahşedildiğini hissediyordu. Amparo'nun tören alayına katılması için Bors'un ettiği yeminlerden birini tekrarladı, bu tören ruhunu canlandırabilirdi. Sonra giyindi, siyah peçesini taktı ve alaydaki yerini almak üzere dışarı çıktı.

Peder Lazaro hastanedeki biraderlere ve yürüyebilen yaralılara katılması için onu davet etmişti. Bunun için çaba göstermemesine rağmen, hastanede sevilip sayılan biri haline gelmişti. Yaralılar onun duaları ve arkadaşlığı için can atıyorlardı. Gecenin geç saatlerinde ona sesleniyorlardı. Biri herkesi şaşırtarak hayatta kalmayı başarınca, bu Carla'nın gücüne yoruluyordu. Biri onun elini tutarak can verdiğinde, cennetin kapısından geri çevrilmeyeceğinden kimse şüphe etmiyordu. Carla ise bunların sebebini kendisi olduğunu düşünmüyordu. O Tanrı'nın sevgi kanalından başka bir şey değildi. Ama yine de bu durumdan büyük bir mutluluk duyuyordu.

Bu kadar uzun süre dayanması bir mucize olarak görülen ve her an düşmesi beklenen cesur Saint Elmo'nun çetin sınavı, şehre bir keder havası çökmesine neden olmuştu. Sicilya Valisi Garcia de Toledo'nun ayın en geç 20'sine kadar ulaşacağına dair söz verdiği takviye kuvvetler gelmemişti ve artık gelmesi de beklenmiyordu. Her dua Saint Elmo'da ölenlerin ve yakında onlara katılacakların ruhları için ediliyordu. Carla da kırık bir kalple, Mattias için, onun kurtuluşu için ve çok

10. Kutsal Üçleme Yortusu'ndan sonraki perşembe günü. (yay.n.)

az tanıdığı, sahip çıkamadığı, ama çok sevdiği oğlu Orlandu için dua ediyordu.

Corpus Christi kutlaması zor durumda olan şehir halkının elinden geldiği kadar debdebeliydi. Nöbette olan askerler haricinde yürüyebilen veya taşınabilen her Hıristiyan, törene katılmak için yatağından kalkmıştı. Tören alayı San Lorenzo'ya ilerlerken, sokaklar hınca hınç doldu. Üstadı Azam, şövalyelerinin başında zambaklarla bezeli muhteşem altın bir kap içindeki kutsanmış ekmeğe (Corpus Christi–İsa'nın Bedeni) eşlik ediyordu. Halkın bir kısmı ağlıyordu çünkü bir zamanlar dünyaları olan çorak topraklarda hâlâ bu çiçeklerden vardı. Filerimoslu Meryem Ana ikonası kırmızı damasko kumaşı ve incilerle süslenmişti ve Şamlı Meryem Ana ikonası da yukarıda taşınıyordu. İblisler, Tanrı'nın huzurundaki dehşetlerini canlandırırken halk da onları taklit ediyordu. Tören alayının başında, kutsal ekmeğin önünde, dokuz melek safını canlandırmaları için melek gibi giydirilmiş çocuklar Panis Angelicum'u söylediler.

Tören alayı arada bir takdis duası etmek ve kutsal su serpmek için durdu ve Aquinolu Tommaso'nun Tantum Ergo Sacramentum ilahisi okundu. Mumlar, tütsüler yakıldı ve çocuklar kırmızı kurdelelerle süslü bir kuzu getirdiler. Azize Katherina'ya, Azize Juliana'ya, Vaftizci Yahya'ya ve Bakire Meryem'e bayraklar sallandı. Kutsal Hastane'nin biraderleri, üzerinde Meryem Ana ile Bebek İsa'nın resmini taşıyan, *Afflictis Tu Spes Unica Rebus* yazılı Rodos'un değerli bayrağını taşıyorlardı.

Bize ıstırap verenlerin içinde tek ümidimiz sizsiniz.

Türk kuşatma topları körfezin karşı tarafında gümbürderken, bandolar ve kilise çanları çaldı. Tören alayı San Lorenzo Meydanı'na ulaştığında, Tanrı'nın kudreti kutsal bir nehir gibi içlerine aktı ve tüm katlandıklarına rağmen yürekleri ferahladı. Orada olan yirmi bin kişinin içinde başka bir yerde olmayı isteyen tek bir ruh bile yoktu, çünkü burada, bu düşmüş ve ölümlü dünyanın yukarısında Tanrı'nın Kuzusu her birini seviyordu.

Carla ayinden dönerken, kalabalığın arasında gözüne Amparo ilişti. Bakışlarındaki donukluk kaybolmuştu, cildinin ışıltısı geri gelmişti ve kalabalığın arasından zikzaklar çizerek ilerlerken bedeni yine bir kedi kadar kıvraktı. Yaralılar, Mattias ve oğlu için dua etmek üzere hastaneye yöneldi.

Corpus Christi kutlamalarının ciddiyeti esirlerin kapatıldığı deliklerdeki günlük ibadetlerini engellememişti. Kuşatma esnasında ele geçirilenlerin arasından otuz ikinci Müslüman mahkûm seçildi. Kâfir dualarını bastırmak için ağzına ipten tıkaçlar soktular, İsa için yapılan tören alayının uğramadığı arka sokaklardan geçirdiler. İtip kakarak Proven-

ce'taki darağaçlarına çıkan basamakları tırmandırdılar. İlmiği boynundan geçirip ölmesini izlediler.

Körfezin karşı yakasında, Saint Elmo'nun duman içindeki enkazında Tannhauser Orlandu'yu arıyordu. Çocuğu bir grup Maltalı askerle birlikte çalışırken buldu. Batı tarafındaki gediği kapatmak için sıcağın yoğun olduğu ve gökyüzünün sineklerden görünmediği uçurumdan yukarı taş çıkarıyorlardı. Oğlanın bedeninin üst tarafı çıplaktı. Ter ve toz toprak içindeydi. Orlandu taş yığınına eğilince, Tannhauser kaldırmaya niyetlendiği taş parçasının üzerine bir çanak dolusu reçel bıraktı. Çocuk serap görmüş gibi gözlerini kırpıştırdı, doğruldu ve eski efendisine baktı.

Tannhauser, "Buradaki bütün askerlerin gözlerinin kalacağı bir ödül" dedi. Elini sağa sola salladı. "Arkadaşların, eğer bu çanağın burada olduğunu bilselerdi, bunun için kale uğruna çarpıştıkları kadar acımasızca vuruşurlardı. Buna bir son vermem için ne diyeceksin?"

Orlandu elinin tersiyle ağzını sildi. Karşılık vermeden reçele baktı. Tannhauser çanağı aldı ve havaya fırlattı. Orlandu yere çarpmadan yakalamak için atıldı. Tannhauser güldü ve zor da olsa oğlanı gülümsetmeyi başardı.

"Gel" dedi. "Kadınlar gibi somurttuğumuz yeter. Hiçbir erkeğin gururunu bundan daha yüksek bir fiyata satmadığını bilmek belki seni rahatlatır.

Türkler dört yönden aralıksız top ve tüfek ateşine devam ederken, Orlandu gece gündüz Tannhauser'dan uzak durmuştu. Yaralı duygularını iyileştirdiği ve damarlarındaki Latin kanının, kendi karışımın aşağılamaları yüzünden kaynadığı belliydi. Tannhauser sakinleşmesi için onu ağır işle baş başa bırakmıştı. Güvende olması için gözünü üzerinden ayırmamış ve bazı tanıdıklarından ona göz kulak olmalarını istemişti. Onu alıp zırhçının ölümünden sonra yerleştiği demirhaneye götürdü. Örs başında hasarlı zırhları tamir ederek ve hasret şarabını içerek geçen üç günlük yalnızlık, iç huzurunu yeniden bulmasını sağlamıştı. Ön saflardan getirilen haberler (İslam'ın Kılıcı Turgut Reis, Sant'Angelo'dan açılan bir top ateşiyle başından ağır bir yara almıştı) sanki çok uzaklardan geliyordu. Saint Elmo'nun ayaktakımından oluşan garnizonunun sonu yakındı. Tahminlerine göre, bu hafta sonu Mustafa kuşatmayı sona erdirecekti. Öyleyse oğlanı yumuşatıp buradan gitmeye ikna etmenin zamanı gelmişti.

Ocağın üzerinde kalan son kahvesini pişirdi. Top gülleleri yukarılarında burçları döverken ve kubbeli tavandan sıva parçaları düşürürken tahta kaşıkla reçel yediler. Reçelin verdiği zevkten ağlamamak için kendilerini zor tuttular. Tannhauser çocuğa baskı yapmamaya karar vermişti çünkü ölüm tarikatı onu yutmuştu. Tannhauser'ın planı basit-

ti. Tam aksine Orlandu ona baskı yaptı.

"Ben o aradığın Azizler Günü doğan çocuğum, değil mi?"

"Sen osun" dedi Tannhauser.

"Nereden biliyorsun?"

"Seni vaftiz eden rahip bir belge düzenlemiş, dindar bir adam da buna şahitlik yapmış. Orlandu di Boccanera."

"Ben o adı kabul etmiyorum, çünkü o bir domuzdu, domuzların babasıydı ve bana hiç sahip çıkmadı. Bir katır gibi beni gemi temizleyicilerine sattı. Ben Orlandu di Borgo olarak öleceğim." İtiraz etmesini bekler gibi Tannhauser'a baktı.

Tannhauser, "Orlandu di Borgo" dedi. "Eğer aklın olsaydı, başka bir ismin, gerçek bir ismin olabilirdi."

"Demek doğru. Ben Leydi Carla'nın piçiyim."

"Onun oğlusun."

"Boccanera bana annemin fahişe olduğunu söyledi."

"Eğer annenin gerçekten kim olduğunu bilseydi ki bildiğinden şüpheliyim, belki annenin öyle olduğunu düşündü. Böyle düşünen bir tek o değildi. Erkekler ve domuzlar iffetlerini kaybeden, özellikle de âşık oldukları için kaybeden kadınlara çok zalimce davranırlar. "

"Gerçek aşk mı?"

Tannhauser, "Leydi Carla'yı tanıyorum" dedi. "İffetini daha değersiz bir şey uğruna feda etmezdi."

Orlandu'nun heyecanlı, düşünceli bakışları etrafta dolaştı. "Peki, ya babam? Kimdi benim babam?"

Tannhauser bu soruyu bekliyordu. Cevabını bir tebessümle maskeledi. "Bu Leydi Carla'nın kendisine sakladığı bir sır. Bu da bir kadının hakkıdır."

Orlandu belli ki bu bilmece üzerine kafa yormuştu. "Tarikat şövalyelerinden biri, değil mi? Öyle bir hanımefendi daha aşağı biri için iffetini asla feda etmezdi."

"Zevkinin umduğumuz kadar ince olduğundan eminim."

"Belki de burada, Saint Elmo'daki ya da Borgo'daki büyük şövalyelerden biridir, ne dersin?"

Çocuğun sevincini görünce, beklenmedik bir hüzün Tannhauser'ın kalbini burktu. "Babanın olağanüstü bir adam olduğundan hiç şüphem yok" dedi.

"Öyleyse, soylu kan taşıyorum."

"Eğer istiyorsan" dedi Tannhauser. "Kan asaletine erdemden daha fazla değer verenler, soylu kanlarıyla böbürlenenlerdir, ama bence kanın çok önemi, belki de hiç önemi yoktur. İsa ile havarileri, Paracelsus ve Leonardo gibi ve her çağda yaşamış dâhilerin çoğu gibi alçakgönüllü insanlardı. Yaşayan bir sürü aşağılık herif kendine asil diyebilir. Asil insandan kastettiğimiz buysa eğer, zeka ve kişilik üstünlüğü damarları-

mızda dolaşmaz, yaşamımızı yönlendirdiğimiz davranışlardan çıkar. Sorunun cevabına gelince, her açıdan doğru bir tahmin yaptın derim."

Orlandu, aptalca olduğunu bildiği, ama inatla başına bela olan bir fikirle mücadele ediyormuş gibi tereddüt içindeydi. Sonunda, ağzındaki baklayı çıkardı. "Sen benim babam değilsin."

Tannhauser gülümsedi, yine etkilenmişti. "Bundan büyük bir gurur duyardım, ama değilim. Ama, şans bizden yanaysa, böyle bir akrabalık bağı gerçek olabilir."

Bu çocuk için fazla dolaylı bir ifadeydi. Tannhauser daha fazla ayrıntıya girmedi.

"O neden gurur duymuyor öyleyse?"

"Kim?"

"Babam."

"Senin varlığından bile haberi yok, en azından ben öyle biliyorum. Annen, babanın şerefini korumak için, ona hiç söylememiş." Tannhauser çocuğun gözlerinde başka sorular olduğunu gördü ve ekledi. "Seni terk ettiği için Leydi Carla hakkında kötü düşünme. Bunu o istemedi. Güç sahibi erkekler ona başka seçenek bırakmadılar ve ona çok zalimce davrandılar. O zaman sesin yaşlarındaydı."

Orlandu ciddiyetle dinledi ve başını salladı.

"Annen seni yeniden bulabilmek için uzun yollar kat etti ve pek çok tehlikeye atıldı. Her zaman annenin kalbinde olduğunu biliyorum."

Orlandu iki kere gözlerini kırpıştırdı. Tannhauser onu buradan gitmeye ikna etmenin zamanı gelip gelmediğini merak etti. Geriye dönüp baktığında, çocuğa bunları daha önce anlatmamakla aptallık ettiğini anlamıştı. Anlatmış olsaydı, şimdi burada oturacakları yerde, sakladığı tekneyle açılmış olabilirlerdi. Ama çanak devrilmiş, süt dökülmüştü ve işte hâlâ buradaydılar. Bırak çocuk buradan gitme fikrini kendiliğinden kabul etsin.

"İster soylu, ister demirci olsun, herkes kendi kaderini elinden geldiği kadar kendi belirlemelidir." Ayağa kalktı. "Kendi kaderim için burada yapacak çok işim var. Eğer istekliysen, ben bu işin ustası sayılırım."

O günü çimleri biçerek, tutulmuş eklemlerini açarak geçirdiler. İkisi için de hatırlayabildikleri en mutlu günlerden biri olmuştu. Gün batarken Orlandu ayine katılmak ve kökenini öğrendiği için şükretmek üzere kiliseye gitti. Tannhauser bükülmüş bir dirsek ve kol zırhının tamirini bitirdi. Biraz brendi içti ve yerdeki hasır şiltenin üzerine yatıp kestirmeye başladı. Demirhanenin loşlaşmasıyla uyandı ve kendini erotik bir rüyada sandı, çünkü Amparo gölgeler içinde durmuş tepesinden ona bakıyordu.

Eklemlerini kaplayan ağrı ve sızıları belli etmediğini ümit ederek ayağa kalktı. Dönünce gördüğü hayalin havada kaybolmuş olacağını

bekliyordu. Ama ona tekrar baktı, hayır kaybolmamıştı.

Amparo paçavraya dönmüş, üzerine haç işlenmiş kırmızı bir savaş paltosuna sarınmıştı. Sular damlayan saçları kafasına yapışmıştı. Bunun bir rüya olmadığını ve kanlı canlı karşısında durduğunu anlamasını sağlayan da su oldu. Amparo'nun ince kolları ile kaslı baldırları çıplaktı. Ayakları çamurla kaplanmıştı. Bol keten palto göğüslerine yapışmıştı ve Tannhauser altında bir şey olmadığını anladı. Anında uyarıldı. Paltonun omuzları arasındaki yırtık, solgun beyaz köprücükkemikleri ile uzun güneşte yanmış boynunu açıkta bırakmıştı. Gözleri korların aydınlığında parlıyordu. Yüzünde bir sufi gibi kendinden geçmiş bir ifade vardı. Kim bilir ne kadar zamandır orada durmuş, uyumasını seyretmişti?

Tannhauser, demirhaneye bir göz attı. Yalnızdılar. Amparo'nun yüzüne baktı ve aklından kimi anlamsız, kiminin de yanıtlarını bildiği sorular geçti. Körfezi yüzerek mi geçtin? Seni buraya, demirhaneye kim getirdi? Neden geldin? Buradaydı. Onu azarlamak için içinde öfke bulmaya çabaladı, çünkü cehennemde göz kulak olması gereken iki kişiye hiç mi hiç ihtiyacı yoktu, ama yalnızca sevinç bulabildi. Sağ elini paltonun açık yanından içine kaydırdı ve belinden kavradı.

Cildi serin, pürüzsüz ve nemliydi. Kaburgalarının altında, başparmağıyla yokladığı kaslar gergindi. Sol eliyle yanağına yapışmış ıslak bukleleri çekti, başını okşadı ve avucuyla başının arka tarafını kavradı. Heyecan öyle yoğundu ki göğsünde kaynayıp canını yaktı. Amparo onun bakımına muhtaç değildi, ama bir melek ona dayanma gücü vermek için geldi. Dokunuşu, varlığı öyle yumuşak, öyle hoş, etrafındaki her şeyden öyle başkaydı ki, Tannhauser'ın duyuları altüst oldu. Dudakları titredi ve bir an düşeceğini sandı. Amparo kollarını boynuna doladı.

"Bana yaslan" dedi.

Tannhauser toparlandı ve gülümsedi. Kızı kendine çekterek öptü. Vücudunu kendisininkinin içine sokmak ister gibi sıkı sıksı sarıldı. Aynı şeyleri hissediyormuş gibi Amparo'nun parmaklarının da gömleği üzerinden bastırdığını hissetti. Sakalları tenine sürtündü. Organını kızın karnına bastırdı. Amparo bir dizini kaldırdı, bacağını kalçasına doladı ve doğal ve coşkun bir tutkuyla kendini ona doğru bastırdı.

Dudaklarından öptü ve yine kızın yüzüne baktı. Kusursuzdu. Ve hepsinden önemlisi gerçekti. Ellerini göğüslerine kaydırdı, kıvrımları hâlâ ıslaktı. Hatırladığı muhteşem göğüsler, şimdiki güzellikleriyle boy ölçüşemezdi. Birbirlerini yenmeye çalışırken, aşk ve arzu bir oldu. Kırmızı paltoyu çekip çıkardı, göğüs uçlarını emdi, titreyip, kulağına inleyerek ona tutunana kadar kabarmış organını okşadı. Sonra kızı çevirdi, bakışları sersemlemiş, zevkle etrafta geziniyordu. Kızı örsün soğuk çeliğinin üzerine eğdi. Pantolonunun önünü açtı ve organını çıkardı. Amparo onu karşılamak için parmaklarının ucunda yükseldi. İçine girebilmek için dizlerini büktü. Amparo'nun ayakları yerden kesildi, her ağır

harekette sarsılarak Tanrı'ya seslendi. Başını geriye attı. Gözkapakları titreşiyordu. Tannhauser'ı içerden ezene kadar çığlıkları demirhaneyi çınlattı. Ve Tannhauser Amparo'nun bedeninin içinde patladı. Yerdeki paltonun üzerine düştüler. Tannhauser onu kollarının arasına aldı, bedeni hıçkırıklarla acı çekerken saçlarını okşadı.

Neden ağladığını sormadı, çünkü bir yanıtı olduğundan kuşkuluydu. Nihayet susunca, Tannhauser kalktı, ateşi canlandırdı ve soyundu. O yere yayılmış kırmızı savaş paltosunun üstünde bir kez daha seviştiler. Kendilerini yabani ve ehlileşmemiş birer yaratık gibi birbirlerine verdiler ve hiç konuşmadılar, çünkü bu dehşet ve delilik yatağı erkekler ve sözcükler tarafından yaratılmıştı ve tanrıların dudaklarından çıkmış sözcükler saptırılmıştı. Bu yüzden burada bütün sözcükler yalandı ve sözcüklere ihtiyaçları yoktu.

Amparo'yu küçük saçmalıklarla eğlendirdi. Güldüler ve Tannhauser'ın terine bulanmış bedenlerini elledi. Tannhauser ateşin üzerinde şeker serpilmiş ekmek kızarttı. Miğferinde çay demledi. Amparo kollarındaki bacaklarındaki dövmeleri dudaklarıyla keşfetti. Sekiz parmaklı tekerlek, Zülfikâr kılıcı, hilaller ve ayetler. Amparo ona sözlerini anlayamadığı ama verdiği duyguyu hissedebildiği bir şarkı söyledi. Tannhauser onu bir yandan tahrik ederken, bir yandan da kulağına Türkçe erotik gazeller okudu. Bir daha seviştiler. Sonra şiltenin üzerine bitkin halde uzanıp kor kömürlerin sönmesini izlediler.

Sonunda avluda gezinenler olduğunu fark etti ve bakmak için çıplak halde kapıya gitti. Zırhlı şövalyeler, tangırtılar çıkararak, şafak öncesi duası için avludan kiliseye gidiyorlardı. Aksamayan pek az asker vardı. Çoğu mızraklarına ya da arkadaşlarına tutunuyordu. Gece sona ermek üzereydi ve büyüsü az sonra bozulacaktı. Sonsuz gibi gelmişti ama şimdi bir karnavaldaki hokkabaz gibi, yalnızca bir an olduğunu göstermişti. Zaman yine oyununu oynamıştı.

Demirhaneye döndü, giyindi ve Amparo'yu paltoya sardı. Kızı ayağa kaldırdı. Amparo yüzünü ellerinin arasına aldı. Kızı kucaklayıp dışarıya yıldızların altına taşıdı. Yürürken kollarının arasında şiddetle hiçbir şeyin elde edilemediği ve bütün canlıların nazik olduğu başka bir dünyadan gelmiş bir varlık varmış gibi hissetti. Amparo ona rüzgârdan daha hafifmiş gibi geldi. Kalenin arka kapısından çıktı, dik basamaklardan iskeleye indi. Onu öpüp yüzüne baktı. Onu göndermek istemiyordu, ama şafak sökmeden ve Türk topları yolculuğunu tehdit etmeye başlamadan gitmek zorundaydı. Amparo'yu iskelenin taşları üzerine bıraktı, kız hiç itiraz etmedi.

"Seni gözlüyordum. Biliyor muydun?"

Tannhauser, "Bir iki kez nefesini yanağımda hissettim" dedi.

Amparo onun yüzünü, sakallarını ve dudaklarını okşadı. Gözleri nemli ve karanlıktı.

"Seni seviyorum" dedi.

Tannhauser'ın boğazı sıkıştı. Karşılık vermedi, nedenini kendi de bilmiyordu. Nasıl karşılık vereceğini bilmiyordu. Amparo paltoyu omuzlarından çekti ve yere attı. Bir an karşısında fildişi kadar solgun ve çıplak öylece durdu. Tannhauser onu bir daha öptü ve bıraktı. Amparo arkasını döndü, suya daldı ve köpükler çıkararak uzaklaştı. Tannhauser daha çok şey söylemediğine pişman oldu.

Kalenin küçük kilisesinden ilahiler, dağdan da ezan sesi geliyordu. Doğuda San Salvatore'nin üzerinde çivit mavisi gökyüzü solmaya başlamıştı. Dünya döndü, ama Tannhauser yerinde durdu. Amparo'nun narin bedeni gecenin son karanlığında gözden yitene dek körfezin sularına baktı.

22 haziran 1565, cuma

Saint Elmo; Sant'Angelo; Dış avlu

Dua ve ölümün vahşi sirki günün ilk ışıklarıyla yeniden başladı ve kavurucu sıcakta bir günü daha kırıp geçirdi. Türkler çürüyen cesetlerle dolu hendekte etrafa organ parçaları saçarak debelendiler. Ayakları bazen içinde biriken gazdan patlayan şişmiş karınları deldi. Güneş gökte alçalmaya başlarken, üzerine sıçrayan kanlarla mangal kadar kızgın zırhlar cızırdadı ve tüttü. Leş kokusunun içinde havasızlıktan kendilerinden geçtiler ve beyinleri kafataslarının içinde pişti. Kasılarak öldüler. Eğer şeytan bunları seyrediyorsa, ellerini ovuşturuyor olmalıydı, çünkü kendi dünyasında bile bundan daha şeytani bir manzara olması mümkün değildi.

Tannhauser kalenin son saatinin gelmesini istiyordu, çünkü planlarına göre tek sağ kalma şansı buydu. Ama kaleyi savunanların her bocalayışlarında ve kalenin surlarında her gedik açılışında, surlara merdiven dayayan çılgına dönmüş Türkler onları yenecek gibi olur ve bir çılgın (Lanfreducci, de Guaras ya da defalarca Le Mas) hastalık gibi hızla yayılan bir öldürme coşkusuyla askerleri şevke getirir ve Hıristiyanlar istilacıları yeniden hendeğe gönderirlerdi.

Tannhauser, Tanrı'ya, hepsine, ayaklarının dibindeki dik kafalı oğlana söverek tüfeğini mazgaldan aşağı eğiyordu. Çocuğu hayatta tutuyordu. Kendi sersemletici çılgınlık dalgalarıyla savaşıyordu, içindeki dürtüler bu dalgaların içine dalmasını istiyor, bu istek üzerine akıl yürütmek bile delilik gibi görünüyordu. Sanki tutunacak tek mantıklı şey ölümdü. Özverinin kutsanmış ezgisi, ebedi şan ve acıdan tez kurtuluş vaat ederek kulaklarında çınlıyordu, ama o bunu daha önce de duymuştu. Ezgisi ahenksizdi ve notaları da ölenlerin çığlıklarıydı.

"Başını aşağıda tut, çocuk" diye gürledi.

Orlandu'yu boğazından kavradı ve korumak için çekti. Çığırından çıkmış cesaret fırtınası içinde, çocuğun fıldır fıldır oynayan gözlerindeki korku, üzerine dümen kırılacak bir deniz feneri gibiydi. Orlandu'yu serbest bıraktı ve sersemlemiş oğlanın kolunu tuttu. "Bu günün sonunu getireceğiz, beni duyuyor musun?"

Orlandu başını yukarı aşağı salladı. O anda Tannhauser bir dizini ye-

re dayamıştı, tüfeği de bacağının üzerindeydi. Yan tarafına kötü niyetli bir darbe geldi, onu yere yuvarladı, neredeyse aşağı yuvarlanacaktı. Yerden yaklaşık on metre yüksekteki sivri taşlardan oluşan moloz yığının üzerinde sendeledi. Orlandu kendi kolunu sıkan kolu yakaladı ve efendisini sıkıca tuttu. Tannhauser dengesini buldu ve mazgallı siperin arkasına sığındı ve elleriyle kendini yokladı.

Oluklu gövde zırhının üzerinde bir sürü, miğferinin üzerinde de etini bereleyip canını yakmaktan öteye geçememiş birkaç isabet yeri buldu. Bir mermi onu zırhının bittiği yerin altından sol kalça kemiğinden avlamış ve sırtının alt kısmındaki adaleye saplanmıştı. Derisinin altındaki kurşunun çıkıntısını hissedebiliyordu. Derine iç organlarına kadar ilerlememişti ve kısa zamanda önü öldürmeyecekti. Ancak, yavaş ilerlese de çürüme öbür tarafa gitmenin kesin bir yoluydu. Cebinden içine karakafes ve koyunotu topakları koyduğu ıslak bir paçavra çıkardı. Bir tanesini hemen çiğnedi ve ağzından çıkarıp kurşun deliğinden içeri itti. Kanama durdu ve kendini yokladı, iyi hissediyordu. Orlandu acıyla ona bakıyordu. Tannhauser kendini zorlayıp gülümsedi.

"Beni ikinci kez kurtardın çocuk. Şimdi bana biraz su getir, susuzluktan ölüyorum."

Sant'Angelo Kalesi'nin çatısında Oliver Starkey ve La Valette güneşin alev kırmızısı bir perdenin ardına doğru inişini seyrettiler. Birçok yüksek rütbeli şövalye de yanlarında *Pater Noster* ve Bakire Meryem duaları mırıldanarak duruyorlardı. Burnun üzerinde Saint Elmo cayır cayır yanan bir ateş çemberinin içindeydi. Arada bir duman seyreliyor ve surlara dayanmış yanan merdivenler, kararmış kumtaşlarından aşağı dökülen yanıcı sıvılar, rengârenk giysili Osmanlı kalabalığı ve mazgallı siperlerde parlayan zırhlar meydana çıkıyordu. Bazen çarpışmanın hızı kesilip, ortalığa sessizlik hâkim oluyordu. Bazen de körfezin karşı yakasından çılgınca gürültüler geliyordu. Kale dehşetli bir cehenneme dönmüş olmasına rağmen, St. Jean bayrağı alevlerin üzerinde yırtık pırtık ama yenilmemiş halde dalgalanıyordu.

Türkler yıldız biçimindeki kaleyi düşürmelerinin bir haftadan fazla sürmeyeceğinden emindiler. La Valette bile böbürlenerek ağzından çıkan üç haftalık mühletin gerçekleşmesini beklememişti. Ancak Saint Elmo'nun kahramanları için bu amansız cuma, direnişin otuzuncu günüydü.

Starkey, La Valette'e baktı. Kendisi ayaklarının üzerinde sallanırken bile, bu yaşlı adam hep dinç kalmıştı. Her gece uykusundan bir saat feragat edip Filerimoslu Meryem Ana'ya dua ediyordu. Harcadığı emek olağanüstüydü. Yeni iç duvarların taslaklarının çizimine ve inşasına nezaret etmiş ve neredeyse her bir tuğlanın yerini tasarlamıştı. Şehrin altındaki mahzenlerde saklanan gıda ve şarap stoklarının teftişini yeni tamamla-

mıştı. Sonra hesaplarını yeniden yapmış ve sonra yeniden yapmıştı. Bu sayede esir taburlarının paylarını iki misline çıkarmış ve her gün iki saat fazla çalışmalarını sağlamıştı. L'Isola'ya toplu mezarlar kazılması emrini vermiş ve halkın paniğe kapılmaması için üzerlerini dallar ve sazlarla örttürmüştü. Rastgele zamanlarda hastaneye, çeşitli kolların burçlarına, topçu birliklerine, pazarlara ve cephaneliklere denetleme yapmaya gidiyordu. Sert, erkeksi karizması gittiği her yerde insanlara kuvvet ve dayanma gücü veriyordu. Dindar tutumları halkın sadakatini güçlendiriyor ve besliyordu, çünkü o İnanç Savunucuları'nın canlı timsaliydi. Daima tunçtan dökülmüş gibi görünen yıpranmış yüzünde, kendinden son derece emin bir ifade ve tam bir merhametsizlik görüyorlardı. Her gün asılan Müslüman savaş esirleri insanlara yalnızca Türklerden değil, Üstadı Azam'dan da korkmaları gerektiğini hatırlatıyordu.

Suyun karşı tarafında ölen kardeşlerini izlerken La Valette, Aziz Hieronymus'nin bir portresi kadar sakin görünüyordu. Saint Elmo destanının, L'Isola ve Borgo için yakında başlayacak daha büyük bir savaşın başlangıcı olduğunu biliyordu. Ama o an Starkey, La Valette'in serinkanlılığını çok rahatsız edici buldu. Neredeyse insanlık dışıydı.

Starkey, "Yunan şairleri kahramanlarını tarif etmek için 'ekpirosis' sözcüğünü kullanırlardı. Ahilleus, Diomedes, Ajax. Ateşte yanıp kül olan anlamına gelir" dedi.

La Valette, "Bizim kahramanlarımız, henüz yanıp kül olmadılar" dedi. "Dinle."

Türk boruları, Sciberras Dağı'ndan koyu kırmızı alacakaranlıkta ıstırap içindeki bağırları kadar sıkıntılı bir feryat kopardı. İzleyenler soluklarını tuttular. Sonra suyun karşı kıyısındaki surlardan kaba bir bağırış koptu. Starkey inanamadı.

"Bu sevinç çığlığı mıydı?"

Dumanlı siperlerden yine bir bağırış duyuldu. Ölüme mahkûm biraderlerin sesleri Sant'Angelo'nun yüksek duvarlarının üzerinde duran herkesin yüreğini deldi. Bazıları gözyaşlarına boğuldular ve bundan hiç utanmadılar.

Türkler tepeye doğru çekilirken La Valette, ona doğru döndü ve Starkey haksızlık ettiğini anladı çünkü yaşlı adamın gözleri de yaşlarla kaplanmıştı.

"Eski Yunan'da bile böyle kahramanlar görülmemiştir" dedi.

Can alıcı savaş hilesini ilerletmek için Tannhauser, afyonunun son iki kilosunu altın yüzüğüyle birlikte demirhanenin döşeme taşlarından birinin altına gömdü. Taşın yerinden oynatıldığının belli olmaması için üzerine kül ve saman serpti. Büyük odanın tonozlu tavanının parça parça olmuş kirişleri arasındaki az güvenli zulaya önceden tüfeğiyle barut ve mermi saklamıştı. Sırt çantasından son brendi şişesini çıkardı

ve kalçasındaki yarayı zorlamamaya çalışarak dış kale avlusuna yürüdü. Türk kurşunu hâlâ içindeydi, ama kilisenin dışındaki taşlar korkunç biçimde yaralanmış yüzlerce zavallının oluşturduğu bir halıyla kaplıydı. Kendini cerrahlarla karşılaşacak durumda hissetmiyordu. Her halükârda tedavi edilmemiş bir yara kaçışını kolaylaştırabilirdi.

Açık alanın ortasında şövalyelerin Türklerin işine yarayacak eşyalarını gömdükleri büyük bir ateş yanıyordu. Yiyecek, kereste, mobilya, duvar halıları, Rum ateşi çemberleri, mızraklar, tüfekler, hatta düşmanın kirleteceği öteberi ile kutsal ikonalar yakılıyordu. Saint Elmo'nun sonuna hazırlandığını gösteren bundan daha kesin bir işaret olamazdı. Kilisenin çanı çaldı ve alevler yükselip karanlığa karıştı. Geceye garip bir huzur duygusu hâkim oldu.

Orlandu ateşin aydınlığında Tannhauser'ı arıyordu. Çıplaktı. Pantolonu, sıska bedeni, kirli yüzü ile iri koyu renkli gözleri onu yaşından daha küçük gösteriyordu. Boynuna bir iple mumlu beze sarılıp balmumuyla mühürlenmiş bir silindir asılıydı. İçinde Tannhauser'ın kendi eliyle Starkey'e, Mustafa Paşa'nın kuvvetleri, kuşatma toplarının büyüklüğü ve sayısıyla ilgili gözlemlerini anlattığı bir mektup vardı. Ayrıca Starkey'den hiçbir koşulda Orlandu'nun Saint Elmo'ya geri dönmesine izin vermemesini rica etmiş, ayrıca kadınların rahatı ve emniyeti için elinden geleni yapmasını istemişti.

Orlandu, "Albay Le Mas'tan bir emir getirdim" dedi.

"Büyük şeref" dedi Tannhauser. "Anlat bakalım."

"Bu mesajları La Valette'e ulaştıracağım ve ona burada olanları anlatacağım."

"Benim cesur kahramanlıklarımı da eklersin umarım."

"Ah, tabii. Senin arkandan da en az diğer kahramanlar kadar, hatta daha fazla yas tutulacaktır."

Tannhauser güldü. "Beni hemen gömme, arkadaş. La Valette'e tilkinin tazılarla kaçmayı planladığını söyle."

"Bu da ne demek?"

"O anlar." Elini uzattı. Orlandu uzattığı elini tutup salladı. "Kıyıda Türk nişancılarına dikkat et. "Şeye varana dek suyun altından yüz."

"Ben nasıl yüzüleceğini biliyorum."

"Evet, biliyorsun. Dönmeden önce dört yüz metre kadar kuzey yönünde ilerle."

"Yolu da biliyorum."

"Bors ile Leydi Carla'ya, yeniden görüşeceğimiz güne dek dayanmalarını söyle. Ama sakın ölümden sonrasını kastettiğimi sanmasınlar. Amparo'ya da kalbimde olduğunu söyle.

Orlandu yaşaran gözlerini kırpıştırdı. Ani bir duygu patlamasıyla Tannhauser'ın boynuna sarıldı. Yarası acıyan Tannhauser geri çekilmemek için kendini zorladı. Tek koluyla çocuğa karşılık verdi.

"Yine karşılaşacağız" dedi. "Bu sözümü unutma. Git şimdi."

Orlandu, dönüp koşarak avluyu geçti ve alevlerin ardındaki karanlıkta gözden kayboldu. Tannhauser büyük bir rahatlama hissetti. Gidip Le Mas'ı buldu. Fransız büyük kılıç yaraları ve yanıklar yüzünden acı içindeydi, ama her şeye rağmen ayaktaydı, kardeşlerine cesaret veriyor ve ertesi gün için gedikteki topçu birliğini düzenliyordu. Çoktan Peder Zambrana'ya günah çıkarmış ve komünyon almıştı, artık Tannhauser'ın brendisini paylaşmaya hazır ve hevesliydi.

Tannhauser'ın yanmaktan kurtardığı iki muhteşem koltuğa oturdular. Le Mas'a Orlandu'yu göndermesine yardım ettiği için teşekkür etti. Biraz oğlanın hikâyesinden bahsetti. Le Mas bu öyküyü bir masal gibi dinledi. Ama bu masal herhalde maceraperest dostlarından duyduklarına hiç benzemiyordu.

"Sayısız çılgınca hikâye burada kimseye anlatılamadan ölüp gidecek" dedi Le Mas. "Sonunda her erkeğin hayatı, ona yaşadığını anlatan bir masaldan başka şey değildir. Bundan böyle, Tanrı'nın merhametini saymazsak burada hepimiz yalnızız."

İçtiler ve olan bitenleri konuştular. Dört yüzden az savunmacı hâlâ gedikte durabilecek durumdaydı, ama ciddi yarası olmayanlar çok azdı. Yalnızca o gün, yaşadıkları en kanlı gündü, iki bin Osmanlı öldürülmüş ve Le Mas'ın tahminine göre yedi bin ya da daha fazlası surların dışında çürümekteydi. Bu iş bitince Tarikat'ın toplam kaybı bin beş yüzü bulacaktı.

"Bizden ne kadar üstün olduklarını göz ününe alırsak, beş kişiye karşı bir kayıp hiç fena sayılmaz" dedi. "Senin kâfirleri bocalattık. Akılları varsa, hemen yarın pılılarını pırtılarını toplayıp evlerine dönerler.

Mustafa Paşa'nın yedi bin askerini daha feda etmeye hazır olduğunu, ama Tarikat'ın bin beş yüz askerini harcamayı göze alamayacağını ikisi de iyi biliyordu, ama bunu kimse yüksek sesle söylemedi.

Tannhauser, "Bu adada akıl ve mantık pek bulunmuyor" dedi. "Eğer kılık değiştirebilirsem, sizin elinize düşmüş savaş esirlerinden biri gibi düşmanın arasına girmeyi planlıyorum."

Le Mas ona baktı. İçkisini boğazından aşağı indirdi ve sonra yeniden ona baktı.

"Bir Germen olduğunuz gerçeğini de hesaba katınca..." dedi, "siz tanıdığım en kurnaz adamsınız. Fransız olsaydınız, La Valette'e yetişirdiniz."

"Öyleyse izin veriyorsunuz."

Le Mas şişeyi ona uzatarak, "İyi yolculuklar" dedi.

"Elimizde kaç Türk esir kaldı söyler misiniz?"

"Bir düzineden fazla değildir. Neden?"

Tannhauser şişeden bir yudum aldı. "Eğer serbest bırakılırlarsa, bir ay içinde Borgo'nun surlarının altını kazarlar. Hatta belki de Türk saflarında çarpışırlar."

"Çok doğru" dedi Le Mas. "Bu benim gözümden kaçmıştı. Onlardan biri tuzağınıza ihanet ederse, çok yazık olurdu, öyle değil mi?" Tannhauser'a baktı. "Belki daha da beteri olurdu."

"Bir felaket olurdu" dedi Tannhauser.

Le Mas, "Harika" dedi. Başını arkaya atıp güldü. "Harika. Tanrı beni affetsin, ama savaşta ahlak tanımayan adamları çok seviyorum. Onlar olmasa nasıl savaşırdık?" Yine şişeyi aldı. Eğilirken yaraların verdiği acı yüzünden yüzünü buruşturdu. "Rahat uyuyun. Yarın kahvaltıdan sonra hepsini geberteceğim."

Tannhauser en azından ölüme mahkûm esirlerin sabah namazını kılacak zamanları olacağını düşünerek vicdanını rahatlattı. İki afyon hapı çıkararak bu rahatlığı daha da pekiştirdi. Le Mas'a altın renkli çakıl taşlarına benzeyen hapları gösterdi ve hem tedavi edici hem de gizemli özelliklerini anlattı. Brendiyle birer tane içtiler ve oturup gökyüzünde dönen takımyıldızlarını seyrettiler. Büyükayı, bacaklarını ayırmış kuzeye oturmuştu. Güneyde Akrep pırıl pırıldı. Kusursuz bir yarımay Kova'nın içinden yükselmişti. Ne zaman kehanetin sınırları gerilse hep yaptığı gibi, Tannhauser yıldızların bu konumunu olumlu bir işaret olarak yorumladı. Buna ihtiyacı olacaktı.

Geri kalan askerler avlunun her yerine yayılmış yatıyorlardı. Her biri bunun dünyadaki son geceleri olduğunu düşünüyordu. Büyük ateşin çıtırtıları azaldı ve iki arkadaşın etrafını, kendilerini dünyada yaşayan tek insan olduklarına inandıracak kadar koyu bir sessizlik sardı. Karanlıkta kollarını kavuşturdular. Bu ikisi için de sonsuz bir rahatlıktı. Le Mas, Davud'un Mezmuru'nu okumaya başladı. Tanrı'yla barışırken gözyaşları yüzündeki yaraların üzerine aktı. Bir süre sonra brendi ve afyon görevlerini yapmaya başladı. Le Mas uyuyakaldı. Tannhauser artık yalnızdı ya da öyle hissediyordu. Karanlığın içine daldı. Gökyüzüne baktı ve yıldızlarla sonsuzluğa dalarak mutlulukla kendinden geçti.

O dalgınlıkta, bunun kadar güzel bir kâinatın içinde onun gibilere de yer olmasına hayret etti.

23 haziran 1565, cumartesi

Saint Elmo'nun düşüşü

Tannhauser bir gece önce afyonun tesellisine sığındığı için kendini talihli sayıyordu. Yatıştırıcı etkisi hâlâ sürüyor ve sinirlerini geren bu görevin neredeyse akla mantığa uygun görünmesini sağlıyordu. Bu çok işine gelmişti, çünkü Türkler bugün her zamanki bombardımanlarından vazgeçmişlerdi. Kuşatma toplarının açık ejder ağızları yukarda sessizce duruyordu. Saint Elmo'nun son çarpışmasının soğuk çelikle göğüs göğüse olması kararlaştırılmıştı.

Kırk küsur İtalyan şövalyesi ile üç Fransız kolu, yüz kadar İspanyol piyadesi, iki yüz iri yarı Maltalı güney duvarındaki, taşları kandan kararmış gediğin önünde toplanmıştı. Juan de Guaras ile Yüzbaşı Miranda ayakta duramayacak kadar kötü yaralanmışlardı. Tannhauser ile Le Mas'ın kalktığı koltuklara yerleşmişler ve kendilerini oturdukları yere kayışlarla bağlatmışlardı. Koltuklarla sakat sakinleri setin üzerine taşınmışlardı. Şimdi kılıçları kucaklarında oturuyorlar ve yamaçların yukarısındaki Türk ordusunu izliyorlardı. Orada yeniçeriler, dervişler, deliler, sipahiler ve azaplar, imamlarının haykırmasını ve boruların çalınmasını bekliyorlardı.

Onur savaş alanından uzun süre önce sürülüp atıldığı için, son Türk akınını vahşi ve ilkel gurur yönetiyor olmalıydı, çünkü kolayca tırmanabilecekleri askersiz surlara, terk edilmiş kale kapısına ve engellenmeden girebilecekleri sayısız küçük gediğe hiç aldırış etmiyorlardı. Tam aksine bütün ordu Allah'ın büyüklüğünü kulakları sağır edercesine haykırarak, kükreyerek, dünyanın sonu gelmiş gibi kaynayan bir nehircesine köpürerek yamaçlardan aşağı iniyorlardı. Tek hedefleri pek çok kardeşlerinin can verdiği ve Hıristiyan şeytanlarının şimdi bile ilahiler söyleyerek ve alay ederek kışkırttıkları o kanlı gedikti. İki tarafın sayıları arasındaki fark gülünçtü. Ama kalenin savunucuları Mustafa Paşa'nın bağrına sapladıkları dikeni son bir kez itmeden ölmeyeceklerdi. Tannhauser, zıvanasından çıkmış kanlı bayramı kısık gözlerle kalenin ön tarafından hayretle izlerken, Tarikat toprağını bir saatten fazla korudu.

Kılıç, kama, mızrak ve gürz. Hiddet ve acı böğürmeleri. Yürekten ko-

pan dualar. Luigi Broglia, Lanfreducci, Guillaume de Quercy, Juan de Guaras, Aiguabella Vigneron, hepsi de koltukların etrafında yaşanan vahşetten kan banyosu yapmış gibiydiler. Tannhauser, Le Mas'ın mızraklı baltasının, sabah aydınlığında parlak kavisler çizdiğini gördü ve kalbi yardımına koşmak istedi. Karnındaki afyonun mirası olan sarhoşluğu andıran sakinlik olmasaydı, Tannhauser ona katılma arzusunu bastıramazdı. Onun yanına gidemediği için içi sızladı. Ama zarlar bir kez daha atılmıştı. Bugün onun için zafer ve şeref yoktu. Yalnızca sağ kalmak ya da bir alçak gibi ölmek vardı. Eğer bu ikincisi gerçekleşirse en azından kıyafeti ölmek için uygundu.

Uzun zaman önce yırtılan, dizlerinin on beş santim aşağısından kestiği, kül ve kömürle ovaladığı çizmelerinin haricinde çıplaktı. Şimdi çizmeleri bir ölüden çalınmış gibi görünüyordu. Nikodemus'un verdiği altın bilekliği bırakmaya gönlü razı olmamış, bir paçavraya sarıp ayak bileğine takmıştı. Çizmenin öbür tekinin içine de son afyon hapını yerleştirmişti. Bedenini kalede bolca bulunan pisliğe bulamıştı. Kendine bakacak bir ayna olmamasına rağmen, tam bir kâfir köleye benzediğinden emindi. Tanrısına her zamankinden yakın olan Le Mas, birbirlerine veda ederlerken gülerek bu konuda onu temin etmişti. Tannhauser'ın planlarına uygun olarak, esirleri ahıra kapattırıp beklendiği üzere bıçakla öldürtmek yerine vurdurmuştu. Şimdi Tannhauser'ın kurşun yarası bu kıyımdan sağ kurtulan tek esir olduğunu doğrulayacaktı.

Şimdi oynayacağı temsil için Tannhauser'ın tek bir desteğe daha ihtiyacı vardı. Son hendek ayağını incelerken aradığını buldu. Yarı zırhlı biri sendeleyerek setten aşağı indi ve taş yığınının üzerine bir toz bulutu çıkararak düştü. Yüzükoyun yuvarlandı, boğuluyormuş gibi miğferini çekti. Sonra elleriyle dizlerinin üzerinde doğruldu ve kan kustu. Çarpışmaya doğru birkaç metre süründükten sonra dirseklerinin üzerine çöktü. Sağ elini alnına doğru kaldırdı, sonra göğsüne, oradan da sol omzuna götürdü. İstavrozunu tamamlayamadan yüzünün üzerine düştü ve kaldı.

Tannhauser gitmek üzere arkasını dönmüştü ki manevra borularının çağrısını duyup arkasına baktı. Geri kalan kana bulanmış Hırstiyanlar sevinç çığlıkları attılar. Türkler geri çekiliyorlardı. Bu muhakkak son hücumdan önceki düzenlemeleri için yapılan bir çekilmeydi, ama yine de... Le Mas bir kez daha gediği korumuştu. Şimdi ayakta en çok doksan adam vardı. Maltalılarla İspanyol piyadelerinin çoğu ölmüştü. Şövalyeleri sağlam zırhları korumuştu. De Guaras ile Miranda'nın koltuklarının etrafında sonu beklemek üzere toplanırlarken, Tannhauser basamaklardan aşağı inip avluya girdi.

Alnında bir ateş beneği hissederek kendine geldi. Bacakları titriyordu. Sırtındaki yara kor gibi yanıyordu. Hâlâ dizlerinin üzerine çökmüş halde duran şövalyeye ayağı takıldı. Yanına düştü ve kollarıyla yukarı

doğru bekti. Cesedin başı arkaya düştü. Agoustin Vigneron'du bu. Boğazından bıçaklanmıştı. Düşünce aşamasında çok basit gibi gelmişti. İş uygulamaya gelince çok daha külfetliydi. Cesedi kasığından kavradı ve yan çevirdi. Ölünün uyluklarını sıkıca tuttu ve bir ayağını yere bastı. Kendini yukarı doğru çekti. Savaş çığlıklarıyla birbirine çarpan kılıç seslerini duydu. Nehir yakında surları aşıp kalenin içine akacaktı. Sendeleyerek avluyu geçti ve ahıra doğru yürüdü.

Cesetle üzerindeki madenin ağırlığından neredeyse yıkılacaktı. Başı patlayacakmış gibi zonkluyordu. Bacakları pelteye dönmüştü, göğsü hırıldıyor, midesinden yükselen safra boğazını yakıyordu. Amacına ulaşması için yalnızca korku ona güç veriyordu. Ahırın kapısında cesedin sırtından düşmesine izin verdi. Soluğu düzelince başını kaldırdı.

İçerde çıplak ve birbirine girmiş cesetler saman kaplı zeminin üzerine yığılmıştı. Binlercesinin içinde bir düzine. Ama bu silahsız ve perişan birkaç zavallı, sırf onun için can vermişlerdi. Vicdan azabını bastırdı, çünkü buradaki asıl delilik vicdandı. Arkasını dönüp avlunun karşı tarafına baktı ve sonu gördü. Yüksek beyaz başlıklı yeniçeriler çeliğe bürünmüş adamlara yaklaşmışlardı. Kan ve kılıcın çılgın coşkusunun son durağında cesur adamların makamları geçildi ve Saint Elmo Kalesi düştü.

Broglia, De Guaras, Miranda, Guillaume, Aiguabella. Birlikte çarpıştığı, iyi brendi içtiği adamlar. Savaşa adanmış hayatlar sonunda savaşın dalgasıyla ebediyete sürüklendi. Le Mas parçalandı. Kopan parçaları havaya savruldu. Saniyeler sonra, büyük başı bir mızrağın ucunda ortaya çıktı.

Tannhauser'ın daha fazlasını görmeye ihtiyacı yoktu. Göğsüne baktı. O da kana bulanmıştı. Kanın sırtından da damladığını hissedebiliyordu. Dizlerinin dibinde yatan Vigneron'a baktı. Ölmüş adamın kılıcını çekti ve yere attı. Kemerinden kamasını çıkardı ve ucuyla yarasının üzerine yapıştırdığı lapayı kazıdı. Kanayana kadar yaranın kenarlarını tazeledi. Sonra kamayla Vigneron'un boğazını kesti ve boğuşmuşlar gibi cesedin üzerine uzandı.

Eli kamanın sapında gözlerini kapadı. Bayılmak üzereydi. Baygınlıkla birlikte görüntüler de geldi. Amparo'nun, çocuğun, Carla'nın, Bors'un, Burak'ın ve Sabato'nun hayalleri. Aklı kaymaya başladı ve kavrayıp geri çekti. Gözlerini açtı. Agoustin Vigneron'un güneşten yanmış yüzünü, burun deliklerindeki kılları, çenesindeki çıbanları, gözlerinin cansız parlaklığını gördü. Haftalardır süren mahrumiyetin mayalı kokusunu, ölülerin salıverdiği idrarın kokusunu soludu. Öyle susuz kalmışlardı ki idrarları neredeyse kapkaraydı. Yanağının dayandığı ölü etinin iğrenç katılığını hissetti. İnsan cehaletinin bağırsaklarında sürünmüştü ve şimdi dışkısının içinde, silah arkadaşının soğuyan kanlı cesedinin üzerinde, esir mezbahasında, etrafı çürüyen cesetlerle çevri-

li, afyonun uykusuyla mücadele ederek yatıyor ve olmadığı biri gibi rol yapıyordu. Peki, ne değildi? Bir erkeğin sağ kalmak haricinde olmayı ümit ettiği her şeydi. Kendine Türkçe düşün, dedi. Eski İstanbul'u düşün, Peygamberi'nin dilinde dua et. Derin bir soluk aldı ve okumaya başladı. Susuzluktan kısılmış çatlak sesi, ıssızlığın kalbi gibi kof çıkıyordu.

Esip savuran rüzgârlara, yağmur yüklü bulutlara, kolayca süzülen gemiler ve işleri yöneten meleklere ant olsun ki, size söz verilen kıyametin kopması şüphesiz gerçektir. Ödeşme günü gelecektir.

Sayıklayan sesine doğru ayak sesleri geldi, kaba bir el omzunu tuttu. Onu tutup çevirdiler, elindeki kamayı aldılar. Son gücüyle tek dizinin üzerinde doğruldu. Bir ayağı kalkmak için büküldü. Çılgınlığın kulağına fısıldamasına izin vererek dişlerini gösterdi.

Zayıf ve genç iki yeniçeri, kılıçlarını havaya kaldırmış, üzerlerinde zaferin sıcaklığıyla başına dikilmişlerdi. Onu görünce bir adım geri çekildiler. Daha genç olanı elini uzattı ve arkadaşının kılıcını aşağı indirdi. Vigneron'un cesedini alıp Müslüman ölülerinin üzerine attılar. Tannhauser'ın kolundaki koyu mavi mürekkeple yapılmış Dördüncü Ağa Bölüğü'nün kutsal çarkını, kırmızı Zülfikâr dövmesini, sünnetli organını, uyluğundaki İhlas süresini gördüler: *De ki: O Allah birdir. Allah Samed'dir.Kendisi doğurmamıştır ve doğurulmamıştır. Hiçbir şey O'nun dengi olmamıştır.* Gözlerinde dostça bir bakış belirdi.

Genç olanı, "Selamünaleyküm, kardeşim" dedi.

Büyük olanı, "Allah'ın izniyle, sonunda kardeşlerinin arasındasın" dedi.

Arkalarından gelen ani bir sesle kılıçlarını çektiler ve Tannhauser döndü. Ahırın gölgeleri arasından yaşlı Stromboli çıktı. Elinde bir balta vardı. Tannhauser'ı gördü ve ağzı açık kaldı. Tannhauser çılgın gibi ayağa fırladı, aralarındaki mesafeyi iki uzun adımda aştı, kamayı Stromboli'nin kalbine sapladı ve ölmesini izledi. Yaşlı adamı yere bıraktı. Genç aslanlara döndü. Büyük bir saygıyla ona bakıyorlardı.

Tannhauser, *"Allahu ekber"* dedi ve yere yıkıldı.

Onu mavi ipek bir pelerine sardılar, ballı çay ile kurutulmuş et verdiler. Gölgede kalan dev bir top ayağının üzerine oturdu ve hâlâ soluk alan birkaç Hıristiyan askerinin üzerinde öfkelerini dindirmelerini seyretti.

Dokuz şövalye sağ ele geçirilmişti; de Quercy ve Lanfreducci de bunların arasındaydı. Çırılçıplak soydular ve avluda diz çöktürdüler. Şövalyeler, Mustafa Paşa'nın gelişini haber veren borular çalana dek Davud'un Mezmuru'nu okudular. Mustafa Paşa inci grisi bir atın üze-

rinde hendeği geçti. Şövalyelere, kellelerinin uçurulması emrini verirken yalnızca bir kez baktı. Birer birer sesleri kesildi. Sonunda geriye bir tek Lanfreducci'nin sesi kaldı. Celladın kılıcı vızıldadı ve cesedi avluyu kaplayan kırmızı gölün içine şapırtıyla devrildi. Rahipler kiliseden sürüklenerek çıkarıldı ve kanlı basamaklarda domuz gibi boğazlandı. İçerdeki sayısız yaralı da feryat ve duaları sayesinde bulundu ve mihrapta haklandı.

St. Jean bayrağı aşağı indirildi ve yerine Sultan'ın sancağı çekildi. Tamamdı. Bitmişti.

Sıcağa rağmen, Tannhauser titriyordu. Pelerini omuzlarına çekti. Hiç kuşkusuz sıtması tutmuştu ve içinde ateş gittikçe yükseliyordu. Sırtındaki yara, derisinin altında kıvranan sıcak kırmızı bir ıstakoz gibiydi. Kanı zehirlenmişti. Ateşten zonklayan bir halka kafatasını sıkıştırıyordu. İhtişamlı kaçışını yalnızca pisliğe bulanmış bir şilte üzerinde çürümek ve vebadan ölmek için gerçekleştirmiş olma ihtimali aklına takıldı. Son afyon hapını çizmesinin içinden çıkardı, ılık suda yıkadı. Kendini kaderin ellerine bıraktı. Sonra kader onu selamlamak üzere Saint Elmo'dan içeri girdi.

"*İbrahim?*"

Tannhauser başını kaldırdı, bu hareket bile gökyüzünün tepesinde dönmesine neden oldu. Güneş surların tepesine çıkmıştı. Gün ışığı gözlerini körleştirdi, akan teri gözlerine dolup yaktı. Başının içinde büyüyen karanlığı geriye itti ve yüzünü sildi. Gölge yapmak için elini kaldırdı, gözlerini kırpıştırdı ve at sırtında bir grup ile Sultan'ın en eski süvari birliği, Sarı Bayrak'ın flamasını gördü. Ayağa kalktı, sallandı ve tekrar oturdu. Bir karaltı atından indi ve bir yüz kendisine doğru eğildi. Son gördüğünden beri geçen yılların etkisiyle yıpranmış, sert ve kibar bir yüzdü bu. Ama o gözlere sıkıntı veren incelik ve şefkat hiç değişmemişti. Bir el ona doğru uzandı ve yüzüne düşen saçlarını kaldırdı.

"Sensin" dedi Abbas Murad.

Tannhauser, "Baba" diye mırıldandı.

Yine ayağa kalktı. Dönerek yere yığılırken Abbas'ın kolları onu yakaladı. Abbas'ın emirler verdiğini işitti. Konuşmaya çalıştı, ama başaramadı ve güçlü eller onu bir eyerin üzerine yerleştirdi. Bacaklarıyla tutundu. Başını uzatıp Abbas'ı aradı. Abbas'ın yerine hayale benzeyen belli belirsiz başka bir şey gördü. Kalenin arka kapısından bir grup Cezayirli'nin iskeleye çıktığını gördü. İçlerinden birinin elinde bir ip vardı. Ve ipin ucu Orlandu'nun boynuna bağlıydı. Tannhauser bakakaldı. Kurtarıcısını bulmak için başını çevirdi.

Abbas bir atın sırtında yanında beliriverdi. Elini omzuna koydu. "Hastasın" dedi. Yüzünde ciddi bir ifade vardı. "Benimle geliyorsun."

"Çocuk" dedi Tannhauser. "Orada.

Abbas sayıklamalarına aldırmadı. Adamlarından ikisine Tannha-

user'ı çadırına götürmelerini emretti. Tannhauser eyerde döndü ve etrafına baktı. Umutlarının aksine Orlandu afyonun ya da ateşin neden olduğu bir hayal değildi. Çocuk kanlı gözlerle, korsanların yanında boynu tasmalı bir köpek gibi duruyordu. Tannhauser bir daha eliyle çocuğu işaret etti. Neredeyse attan düşüyordu. Abbas kolunu kavradı. Tannhauser işe yarayabilecek bir hile bulmak umuduyla ateşin bulanıklaştırdığı zihnini yokladı. Hiçbir şey bulamadı. Bulanıklık koyulaştı ve her yer kıpkırmızı oldu. Atın yelesine tutundu.

"Çok susamıştım, o çocuk bana su verdi" dedi.

Sonra güneş karardı, her yer simsiyah ve bomboş oldu.

24 haziran 1565,
Aziz Vaftizci Yahya Yortusu

Sant'Angelo Kalesi; İngiliz Hanı

Oliver Starkey, La Valette ile kendi kirli ruhu için dua etti. Neden Sant'Angelo şövalyelerinin yığdığı kandan katılaşmış ve saçlı yığının içinde yatıyordu? Dua ederken bile, kesik başlar (insan başları) iğrenç bir hasadın mahsulleri gibi çuvallardan çatının üzerine boşaltılıyordu. Katledilmişlerin mosmor dudakları dişlerini açığa çıkaracak biçimde acıyla gerilmişti. Yuvalarından dışarı uğramış, görmeyen gözlerinin akları güneşte kuruyup matlaşmıştı. Korkunç şakalarla ve en uygun barut miktarı üzerine yapılan tartışmalarla topçular kelleleri bıyıklarından tutuyor, topların ağızlarına bir seferde dört beş tane tıkıyorlardı. Düzinelerce kelle vardı. Starkey'in saymaya cesaret edemeyeceği kadar çok kelle vardı ve Starkey böyle bir günahı izlemeye hangi dürtünün kendisi zorladığını düşündü. En azından biri, bunun bir günah olduğunu düşünen bir kişi burada olmalıydı. İsa'da kesinlikle bunlara şahit oluyor ve ağlıyordu.

Şafak, dört tahta parçasının L'Isola sahiline vurduğuna tanık olmuştu. Daha böyle denize atılmış kaç tane olduğunu kimse bilmiyordu. Her birine Malta Tarikatı'nın bir şövalyesinin başsız gövdesi çakılmıştı. Solgun göğüslerine bıçakla kesilerek birer haç şekli yapılmıştı. Ağıtlar yakıldı ve Türklere karşı zehirli bir nefret doğdu. La Valette bu haberi şafak ayininden çıktığı zaman aldı. Perişan cesetleri görünce, gözlerine öfke ve acı gözyaşları hücum etti. Starkey'nin tavsiyelerini dinlemeden kuşatmanın başlangıcından beri ele geçirilen bütün Türk esirlerinin zindanlardan çıkarılıp, boyunlarının vurulmasını emretti.

Starkey, "Hepsini mi?" diye sordu.

La Valette, "Bırakalım adaleti halk yerine getirsin" dedi.

Bu emir halka duyuruldu ve Maltalılar bu çağrıyla yataklarından kalktılar. Mahkûmlar sürüklenerek sahile getirildiler ve orada cellatlar, kılıçlarını bizzat şeytanın şevkiyle saç ve kemiğe doğru savurdular. Allah'a seslenen zincire vurulmuş esirlere başları kesilirken cehennemin dibine gitmeleri için beddualar edildi. Bazıları zincirlerini şakırdatarak denize doğru kaçtı ve kıyıya vuran dalgaların arasında boğazlandılar.

Diz çökmeyi reddedenler, ayak bileklerine inen kılıç darbeleri ve tekmelerle yere çöktürüldüler. Yüzlerini kuma bastırıp, kafalarını kestiler. Acıya göğüs gerenlerin cesareti, tıpkı merhamet yakarışları gibi alaylar ve küçümsemelerle karşılandı, çünkü bunlar insan değil, Müslüman'dı ve bu Tanrı'nın takdiriydi. Cellatların hiçbiri Tanrı'nın yaptıkları işe gülümsediğinden kuşku duymuyordu.

Bütün feryatlar dinip en dirençli boyunlar kesildiğinde, cesetler akıntıya bırakıldığında ve kelleler kan damlayan saçlarından tutulup çuvallara doldurulduğunda, kumsalı yoğun kırmızı bir leke kaplamıştı ve Starkey ruhunun da aynı şekilde lekelendiği duygusunu içinden atamadı.

Sant'Angelo'nun topçuları Starkey'nin arkasından ateşe başladılar. Topların ağızlarından kafa derilerinden ve sakallarından dumanlar tüten bir kelle yağmuru püskürdü ve suyun karşı yakasına, Türk saflarına doğru hızla ilerledi. Kötü niyetli yuhalamalar ve alaylar da kellelerle birlikte gitti. Mustafa aklını zulümle bozduysa, bu işin ustalarından bir ders alabilirdi. La Valette duygularını açığa vurmadı. Starkey, topçuların namluları temizlemelerini ve korkunç yığından topları bir daha doldurmalarını izlerken, Latince "*Ve çoğu onun doğum gününde sevinecekler*" dedi.

La Valette ona baktı.

Starkey bu bakışın altında bocaladı. "Cebrail, Vaftizci Yahya için böyle söyledi" diye ekledi.

La Valette, "Bu adada her Müslüman'ın ölümüyle pek çok insan sevinecek" dedi.

La Valette maiyetindekilerle birlikte ana meydana indi ve kalabalığa bir duyuru yaptı. Bu andan itibaren her Türk esiri, işkenceciler işlerini bitirdikten sonra, merhamet edilmeksizin uygun görüldüğü gibi parçalanmak üzere halka teslim edilecekti. Starkey bağırıp alkışlayan, La Valette'e tazahürat yapan ve Tanrı'ya şükreden halka baktı. Sonra yürüyüp oradan uzaklaştı. Sarsıcı bir vahşetin çekimine kapılarak, yenilgi bir tür zafere dönüştürülmüştü. Ama Starkey bunun ne zaferi olduğunu düşünmeye cesaret edemedi. Onlara sağ kalma şansının nasıl verileceğini yalnızca La Valette biliyordu. Starkey'nin bundan hiç kuşkusu yoktu. Ama görevinin yönetmek değil, itaat etmek olduğu için İsa Mesih'e şükretti.

Carla yaylım ateşini gördü ve güllelerin yangın çıkaran türden olduğunu zannetti. O uçan nesnelerin yanan insan kafaları olduğunu öğrendikten sonra, normal hayatında duysa bile inanmayacağı bu manzara karşısında tiksindi, ama şaşırmadı.

Artık, zalimlikler ve acayiplikler hayatın normal akışının parçalarıy-

dı. Bunu hissetmek onu rahatsız ettiyse bile, bunun nedeni kendini daha önce hiç bu kadar tamamlanmış hissetmemiş olmasıydı. Savaş onun evrenini başka insanları önemsemeye yoğunlaştırmıştı ve yaşam hiç bu kadar anlamlı olmamıştı. Bu kelimelere dökemediği bir anlamdı. Kendi küçük dertlerinden ve acılarından kurtulmuştu. Sonunda yaşamın değerli olduğunu, tahammül edilecek bir şey olmadığını anlamıştı. Öfke ve korku boş şeylerdi, zafer ve yenilgi de. Acı ve nefret dolu dünyada ikisini de hissetmemeye kararlıydı. Göklerde olduğu gibi yeryüzünde de senin isteğin olsun. İsa onun kalbindeydi ve Carla'yı seviyordu. Bilmeye ihtiyaç duyduğu tek şey de buydu.

Korkunç top atışlarını hastaneden hana dönerken gördü. Peder Lazaro Bors'un yüzündeki dikişleri alması için ona cımbız ve neşter vermişti. Sokakta gösterinin haberini alıp sendeleyen Bors'a rastladı. İkinci yaylım ateşini görmekten gerçekten de çok memnundu. Sevinçle haykırdı ve üçüncü ateşi kaçırma korkusuyla Carla'nın işini dışarıda görmesi için bir sandalye getirmesinde ısrar etti. Dışarısı daha aydınlık ve iş de incelikli olduğundan Carla itiraz etmedi.

Bors'un yüzünü çapraz biçimde ikiye ayıran dikişler kahverengi kalın bir kabuğun içine gömülmüştü. Cerrahın yüz hatlarını tamir ederken gösterdiği başarı olağanüstüydü. Bors da kendi hesabına bu yara izini yakut bir yüzüğe değişmezdi. Yaranın kabuğunu soyarken aynı anda dikiş ipliğini de kesmeyi başardı, ama iplikleri çekmek, kullanmak istemediği kadar güç gerektiriyordu. Bir sürü etkisiz çekişten sonra Bors, "Asıl şuna" dedi. Carla da öyle yaptı ve ilk dikiş deriden kurtuldu. Bors gözünü bile kırpmadı.

"Beş Maltalı yüzücü dün Saint Elmo'dan kaçmış" dedi. "Kalenin son anlarını görmüşler."

Carla ikinci dikişi de kurtardı. Mattias ile Orlandu için beslediği ümit, terk edilmişlik hissi ve son nefeslerini verdikleri için duyduğu suçluluk duygusu gibi, kalbinin şu anda hiç yoklamak istemediği derin bir yerinde saklıydı.

Carla'nın hiç meraklanma belirtisi göstermemesine biraz bozulan Bors anlatmaya devam etti. "Üçüyle tanıştım. Hiçbirinin Mattias'tan ya da oğlundan haberi yok. Ama öldüklerini de görmemişler."

"Öyleyse hâlâ umut var" dedi Carla. "Dayanmaları için dua etmeliyiz."

"O kan gölünden sağ kurtulabilecek biri varsa, o da Mattias'tır. Adam tam bir tilki. Ama senin kız çok gergin."

Carla evet der gibi başını salladı. Amparo'nun ruh hali fırtınaya tutulmuş gibiydi. Kimi zaman Carla'nın ormanda bulduğu o yabani yaratığa dönüşüyor, içine kapanık, değişken, Tanıtanımaz bir insan oluyordu. Carla Peder Lazaro'yu ikna etmiş ve Amparo'nun tıp bahçesinde çalışması için izin almıştı. Amparo'yu da buna ikna edebileceğini ümit ediyordu.

Bors, "Onu görmeye gittiğinden haberin var mı?" diye sordu. "Offf!"

Carla neşteri kaydırınca, Bors'un yanağından aşağı bir kan damlası yuvarlandı. "Amparo Saint Elmo'ya mı gitmiş?"

"Gece çırılçıplak körfezi yüzerek geçmiş" dedi Bors. "İtiraf etmeliyim ki buraya geldiğimden beri gördüğüm şaşırtıcı olaylar arasında en eğlencelisi buydu."

Carla, Mattias ile Amparo'nun seviştiklerini hayal etti. Soylu niyetlerine rağmen, midesi kasıldı. Kıskançlık yılanını biraz daha beslemek istermiş gibi, karnının alt tarafı arzuyla büzüldü ve yanaklarının kızarıp yandığını hissetti. Demek, sandığı gibi kalbi Tanrı'nın lütfuyla dolu değildi. Dilini ısırmaya çalıştı, ama başaramadı.

"Ona engel olmadın mı?" diye sordu.

Bors ona baktı. O havada uçan yanan kelleler görmekten keyif almasından utanmayan bir adamdı. Böyle bir adama soru sormak, gerçeği en açık haliyle sormak demekti. Yanaklarındaki yanmanın dışardan fark edilip edilmediğini merak etti.

Bors, "Bunu duymaya katlanamayabilirsin. Anlıyorum. Ama bu kaya parçası üzerinde ölme olasılığımız hâlâ çok yüksek ve günbegün artıyor. Böyle güzel ve imkânsız bir aşkın yoluna hangi alçak çıkabilirdi?"

"Ben bu açıdan düşünmemiştim" dedi.

Bors'un yüzünde sıcak bir gülümseme belirdi. "Ve bu seni yüceltir. Çünkü ne pahasına olursa olsun, Mattias siz iki güzel hanımın arasında ikiye ayrılacak. Aramızda kalsın, ama oyun daha bitmedi."

Aklından çıkarıp attığını sandığı endişeler, acılar (ümitler) bir anda geri geldi. Amparo ile rekabet etmek istemiyordu. Etmezdi. Ama... Mattias'ı istiyordu.

"Mattias'ın sağ olduğuna gerçekten inanıyor musun?" diye sordu.

Bors, "Bahse girsem bütün paramı yatırırdım" dedi.

Kalenin topları gümbürdedi. Bors, tüten kellelerin uçuşunu gömek için ayağa fırladı. Hayranlıkla başını salladıktan sonra, yerine oturdu ve konuya geri döndü.

"Ama dikkat et" dedi. "Madalyonun bir de tersi var. Mattias ile oğlun hâlâ hayattalarsa, Müslüman iblislerin ellerindedirler."

5 temmuz 1565, perşembe

İskele; Kalkara Kapısı; Ulular Meclisi

Amparo yıldızların altında, iskelede uyuyordu. Denizin sesi onu yatıştırıyordu. Dalgalar onu uyutup Tannhauser'ın demirhanesinde olduğunu gördüğü rüyalara götürdü, Gecenin ılık havasıyla üzerine yattığı taşların serinliğini, bedeninde gezinen dudaklarının, ellerinin dokunuşu, yanaklarında vuran nefesi gibi hissetti. Dalgaların sesini iniltileri sandı.

Günlerdir Lazaro'nun tıp bahçesiyle ilgileniyordu ve yabani güller bitmiş bir toprak parçası bulmuştu. Lazaro'nun en dâhice merhemini yapmak için bu güllerin tomurcukları adaçayı çiçeği, mersin ve kara ısırganla eziliyordu. Bu işlerin haricinde elinden geldiği kadar insanlardan uzak duruyordu. Burak'ı tımar ederek uzun saatler geçiriyor, padokta eyersiz biniyor ve toplar patlayınca hayvanı sakinleştiriyordu. O günlerde en çok Tannhauser'ın altın renkli atıyla konuşuyordu. Daha müşfik ve daha güzel bir arkadaş bulamazdı.

Türk toplarının Corradino Tepeleri'ne taşınması, Borgo ve L'Isola'ya yakında yapılacak saldırı, ölüm ve acı duaları, sürekli tekrarlanan kahramanlık öyküleri, şövalyelerin entrikaları, valinin ihaneti, Türklerin akıl almaz kötülükleri, hiçbiri onu ilgilendirmiyordu. İnsanlar bunların önemli olduğunu düşünüyordu. Onu daha da şaşırtansa, bu konulardan konuşmanın da onlar için önemli olmasıydı. Amparo insanların konuşmalarını can sıkıcı ve dualarını anlamsız buluyordu. Onu yaşamlarının içine katma çabaları rahatsız ediyor, gücünü ve ruhunu tüketiyordu. Yanında birilerinin olmasının bedeli çok yüksekti. Canının istemediği bir şeyin bedelini ödemek çok anlamsızdı. İnsanlar onu emip kurutuyorlardı. Onlardan uzak durmaktan mutlu oluyordu. İç dünyası, yabangülleriyle sohbeti, Burak'ın sevgisi ve güzelliği çok daha zorlayıcıydı ve ona güç veriyordu. Ama diğerleri, hiç dertleri yokmuş gibi, yalnızlığını bir hastalık olarak görüyorlardı. Bu yüzden de Amparo insanlardan uzak durdu ve buna hiç pişman olmadı. Hep böyle olmuştu. Onu yalnız bıraktıkları müddetçe, geri zekâlı olduğunu düşünmelerinde bir sakınca yoktu.

Kürek sesleriyle uyandı ve doğrulup oturdu. Suyun üzerine süt rengi bir sis yayılmıştı. Sanki aydan aldığı ışıkla içinden aydınlık saçıyordu.

Teknelerin birer birer sisin içinden geçip Kalkara Koyu'na yönelmelerini izledi. En az bir düzine tekne vardı ve kürekçilerin haricinde hepsi de boştu. Tekneler sessiz bir telaşla sisli karanlıkta kayarak ilerledi. Görünmeyen yüzsüz ve dilsiz kürekçiler, boşluğu hiçliğe taşıyan sürücüler gibiydiler. Sonra son tekne de burnu döndü ve geride hiçbir iz bırakmadan sisin içinde kayboldu.

Tıpkı onun bu dünyadan geride hiçbir iz bırakmadan ayrılacağı gibi gitmişlerdi. Bu düşünce Amparo'yu rahatlattı. Yalnızca bunun haricindeki dünyalarda, her şey sonsuza dek yaşıyordu. Tannhauser'la geçirdikleri gece de böyle bir dünyaya aitti. O gece yaşanmıştı, sonra da yaşanmamıştı, ama daima olacaktı. Ancak güzel anlar ölümsüzlüğü tadabilirdi. O anların haricinde her şey, bunca insanın uğruna çabalayıp öldüğü kibir, ayakta görülen bir hayalin büyüsü bile olamazdı. Yeniden taşların üzerine uzandı. Tekneleri unutmuştu bile, yıldız kaynayan gökyüzüne baktı. Bir gün bu yıldızlar da yok olacak mıydı? Bir daha gördüğü zaman bunu Tannhauser'a soracaktı. Tatsız olasılıklara rağmen, bir gün, bir yerde kavuşacaklarını biliyordu.

Bors, Kalkara Kapısı'nda gece nöbet tutmaya gönüllü olmuştu. Kontes tarafından aşırıya kaçtığını kendisinin de kabul ettiği sefahat âlemleri için merhametsizce azarlandığı için, afyondan medet ummayı bırakmış ve o zamandan beri de uyku onu tamamen terk etmişti. Brendi şişesinin de afyonun yerini tutmadığı belli olmuştu. Erdemden pek fayda görmemişse de, bazen bundan başkaları kârlı çıkıyordu, çünkü sarhoş olup yatağından çıkmazsa, bu olağanüstü destanın son sahnesini kaçıracaktı.

Sıcak nemli bir rüzgâr Tunus tarafından sisi önüne katıp getirdi. İlk yaşadığı heyecan dalgasının nedeni, koyun aşağısına doğru sıra sıra giden ve aniden Kalkara Körfezi'nin ancak iki yüz metre uzağındaki karşı sahile yönelecekmiş gibi olup sisin içinda kaybolan insansız teknelerdi.

Sonra meşaleler taşıyan bir grup, başlarında La Valette'le sokaklardan geçti. Bors tüfeğinin fitilini kontrol etti ve üfleyip kömürü canlandırdı. Aşağıdaki çıkış kapısı gıcırtıyla açıldı. Bors grubun dışağı çıkmasını ve sahile yönelmesini izledi. Starkey, Romegas, Del Monte ve bir sürü de muhafız vardı. Sanki her an papanın gelmesi bekleniyor gibiydi.

Sonra tekneler benzer türden bir dünyadan geri dönüyormuş gibi sisin içinden çıktılar. Küpeştelerine kadar zırhlı ve silahlı askerlerle dolu olduklarını anladı. Yüzlerce asker vardı. Her hayalet topluluk karaya çıktıkça, indikleri tekne geri döndü, koyun karşı tarafına gitti ve daha çok asker ve silahla geri geldi. Yeni birlikler Kalkara Kapısı'ndan Borgo'ya girdi.

Bors sessizce merdivenlerden aşağı indi ve önünden geçen adamlardan birinin karşısına çıktı. Gomez adında bir İspanyol askeriydi. Gar-

cia de Toledo tarafından Messina'dan Melchior De Robles kumandasında dört kalyon gönderilmiş ve Malta'nın kuzeybatı kıyısına yanaşmıştı. Mdina'da toplanmış ve La Valette'e bir ulak göndermişlerdi. Mutlu bir tesadüf eseri bu yaz sisinin altında saklanarak Borgo'ya yürümüşler, Türk ordugâhının güney tarafından ve San Salvatore Dağı'nın yamaçlarından geçerek Kalkara Koyu'nun karşı yakasına ulaşmışlardı. Hepsi de yiğit adamlardı. Kırk iki Tarikat şövalyesi, yirmi İtalyan maceraperest aristokrat, aynı türden üç Germen ile iki İngiliz, elli tecrübeli topçu ve altı yüz İspanyol imparatorluk piyadesi. Umdukları gibi yirmi bin kişilik bir destek gönderilmemişti, ama La Valette hepsini memnuniyetle bağrına bastı çünkü hepsi de birer kahramandı.

Başka bir gölge kapıdan içeri girdi. İri yapılı bir adamdı. Dönüşünün keyfini çıkarırcasına bir an meşale ışığının altında durdu. Bors'un gözleri adamın son derece kaliteli, siyah mineli ve oluklu göğüs zırhına takıldı. Zırhın altına beyaz bir keşiş cübbesi giymişti. Beline tespih yerine bir kılıç asılıydı. Vücudunun omuzlarının duruşunda, iri başını taşıyışında Bors'un kanını donduran bir tavır vardı. Burun ve yanak koruyucuları eski Venedik tarzında yapılmış, alınlığında çarmıha gerilmiş İsa kabartması olan bir miğfer takmıştı. Miğferini çıkarıp kolunun altına sıkıştırdı, çakıl taşlarının üzerinde diz çöküp istavroz çıkardı ve şükretti. Bu askerler kadar ölümcül görünen adam, kurtlarla birlikte koşan bir leopara benziyordu. Ayağa kalkarken gözleri alevler içindeki mermer parçaları gibi kapkara ışıldadı. Derin bir soluk aldı ve yakında fethedeceği krallığı inceleyen bir hükümdar gibi etrafına bir göz attı.

Bors kendi kendine, "Vay canına" diye mırıldandı.

Kapıda bir başkası daha belirdi. Bu ilkinden daha zayıf, daha narin yapılıydı ama duruşundan bir yılan kadar tehlikeli olduğu anlaşılıyordu. O da miğferini çıkardı ve Bors'un Messina Limanı'ndan çok iyi hatırladığı ahlaksız ifadeli ağız ile nefsine düşkün, ama ifadesiz gözler açığa çıktı. Anacaleto surları gözleriyle taradı. Bors dönüp merdivenlerden yukarı, siper duvarına çıktı.

Ludovico Ludovici geri dönmüştü. Artık farelerin sessiz yürümeleri gerekiyordu.

O gece Ludovico, La Valette ve Ulular Meclisi'nin üyeleriyle bir araya geldi. Toplantıda, takviye kuvvetinin komutanı Melchior de Robles de hazır bulundu. De Robles Tarikat'ın bir üyesi değildi, ama Santiago'daki İspanyol Tarikatı'nın bir şövalyesiydi. Ludovico Messina'dan yaptıkları yolculuk esnasında komutanın güvenini kazanmıştı. Toledo'yu takviye birliği göndermeye ikna eden kişinin Ludovico olduğunu Ulular Meclisi'ne bildiren de Robles oldu.

Meclis üyelerinin asık yüzleri şehrin içinde bulunduğu durumu yansıtıyordu. Şehir aşırı kalabalıklaşmış ve savunma amacıyla şövalyelerin

şehri çevreleyen evleri yıkmaları durumu daha da kötüleştirmişti. Mülteciler için çadırdan bir yerleşim birimi kurulan L'Isola'ya yerleri değiştirilen Türk kuşatma topları ateş ve kargaşa kusuyordu. Gıda bir sorun değildi. Her kent sakini günde üç tane yarım kiloluk ekmek alıyordu. Ve hâlâ yedekte büyük miktarda tahıl, yağ, tuzlanmış et ve balık vardı. Ne var ki, Sant'Angelo'nun dolu sarnıçlarına ve stoklanmış kırk bin varile rağmen, eldeki su miktarı tehlikeli ölçüde azalmıştı. Bütün kuyu ve kaynaklar surların dışında kalmıştı. Tıraş olmak, yıkanmak ve çamaşır yıkamak yasaklanmıştı. Bu yasağa karşı gelenler (çoğu kadındı) meydanda kırbaçlanmıştı. Sızlanmalar ve kalabalıkların ağzında dolaşan dedikodular arasında, su dağıtım noktalarında baş gösteren şiddetli kargaşalar ile bu ayaklanmaların ancak kalabalığın eline hınçlarını almaları için birkaç esir verilmesiyle bastırılabildiği de vardı. Sesi fazla çıkanlar darağaçlarında kırbaçlanmış ve asılmıştı.

Bütün bu çabalara karşın, yakında son derece şiddetli bir yoklukla karşı karşıya kalacaklardı. Mevcut olan su askerlere ayrılmak zorundaydı. Su bulmakla görevlendirilen bir kâhin iki yarımadanın her yerinde kuyular kazıyordu. La Valette, kâhinin su bulamaması durumunda, halkın küçük bir bölümünü, surların dışına atmak ve Türklerin insafına bırakmak zorunda kalacaklarını anlattı. Bu koşullar altında bir isyan baş gösterme tehlikesi büyük olduğundan, başka seçenek kalmadığında bu yola başvurulacaktı. Ama silahlarını halkın üzerine çevirme olasılığının bulunduğunu yalnızca Meclis'in bilmesini istemişti.

Kimse itiraz etmedi. Kartal burunlu, kadife bakışlı ve güçlü kuvvetli Amiral Pietro Del Monte, bu fikir alışverişlerinin arasında arada bir Ludovico'ya göz atarak sessizce oturuyordu. La Valette gibi, Del Monte de savaşarak geçen yıllar boyunca hayatta kalmayı başarmış yaşlı bir adamdı. La Valette onun bakışlarından birini yakaladı ve Ludovico'ya döndü.

"Ludovico Birader" dedi, "Garcia de Toledo'nun niyetlerini nasıl yorumluyorsunuz?"

Ludovico düşüncelerini toplamaya çalışır gibi durakladı ve sakin, kalın bir sesle ve can kulağıyla dinleneceğinden emin bir tavırla anlatmaya başladı. "Şu anda sizi hayal ettiğiniz ölçüde bir takviye kuvveti mevcut değil." Oradakilerin mantıklarına hitap etmek istercesine ellerini açtı. "Böyle bir ordu için asker toplanması, nakliyesi ve düzenlenmesi, ki Toledo büyük bir gayretle bunun için çalışıyor, selefinin Cerbe'yi alma girişiminden beri Hıristiyan gücüyle yapılacak en büyük Akdeniz macerası olarak görülecektir."

Masada oturanların aksine, bunları La Valette'in zamanında o talihsiz seferin en büyük taraftarlarından biri olduğundan habersizmiş gibi masumca söylemişti. La Valette hiç yorum yapmadı.

Ludovico devam etti. "Buraya dört bin asker getirmek için Sevilla'da

bir filo toplanıyor. Büyük bir ivedilikle İtalya'daki her garnizondan asker gönderiliyor. Bunların bir araya getirilmesinin biraz zaman alacağı anlaşılıyor. En azından haftalar sürer."

Masada korku dolu mırıltılar dalgalandı. La Valette elini kaldırıp Meclis'i susturdu.

"Bu gecikmeden bir komplo olduğu anlamını çıkarırsanız yanılırsınız" dedi Ludovico. "Toledo iyi niyetinin bir kanıtı olarak, bizimle omuz omza savaşması için oğlu Federico'yu gönderdi."

Federico takviye birliklerine eşlik etmişti. Ludovico bu davaya katılması için onu bizzat ikna etmişti. Şimdi Toledo'nun üzerindeki baskı yalnızca siyasi değil, aynı zamanda kişiseldi. Masada herkes başını salladı. İspanyollar canlı, Fransızlar daha gönülsüzce başlarını sallayarak takdirlerini gösterdiler.

Ludovico devam etti. "Ayrıca Ekselansları Papa Pius'un bizim lehimize her türülü çabayı gösterdiği hususunda size garanti verebilirim." "Bizim" sözcüğünü kullanınca masada kimsenin itiraz etmemesi dikkatini çekti. "Kutsal Papa Hazretleri bütün dürüst İtalyan soylularını, özellikle de Santo Stefano Şövalyeleri'ni Tarikat'ın renklerine geçmeye sevk ediyor."

Masadakiler küçümser tavırla homurdanmalarını bastıramadılar. Malta Tarikatı'nın kaba bir taklidi olan Santo Stefano, daha dört yıl önce, Papa ile uzak bir akrabası olan Coismo de Medici tarafından kurulmuştu. Bu Meclis'te, biraz da haksız yere, atlarına binmeyi becermekten aciz bir grup kasıntı ve nüfuz sahibi zenginden ibaret bir çete olarak görülüyorlardı.

Del Monte, "Herhalde bize birkaç tablo gönderirler" diye homurdandı.

Masadakiler kahkahalara boğuldular. Ludovico da onlarla birlikte gülümsedi. Ghisleri ve Papa'nın Roma'dan ayrılmadan önce verdiği silahlarından birini kullanmanın tam sırasıydı. Kucağından üzerinde Papalık arması olan deri bir çanta çıkardı ve La Valette'e verdi. La Valette üzerindeki yuvarlak mühürden bunun Papa'dan gelen son derece önemli bir mektup olduğunu hemen anladı.

Ludovico, "Doğru zaman geldiğinde, Papa Hazretleri bunun top ateşinden çok daha korkutucu olacağını umuyor" dedi.

La Valette soluğunu tutarak mührü kırdı ve içindeki parşömeni çıkardı. Mektuptaki kırmızı mumun üzerinde Papa'nın mühür yüzüğünün izi vardı. Bu mührü de kırdı ve mektubu açtı. Meclis onun mektubu okuyup bitirmesini bekledi. Gözle görülür biçimde etkilenen La Valette (gerçekten de yorum yapamayacak kadar etkilenmişti) mektubu sağ tarafında oturan Oliver Starkey'e uzattı. Starkey Latince mektubu hızla okudu ve boğazını temizledi.

"Bu 8 Haziran'da çıkarılmış, Müslümanlara karşı verdiğimiz mücadeleye katılan Hıristiyanların günahlarına tam bir af bahşedildiğini bil-

diren bir Papalık fermanı. Tarikat biraderlerine, askerlere, kölelere, sivillere, kadınlara, herkese."

Masada mırıltılar dolaştı. Ferman, Malta için verilen savaşta ölen her erkek, kadın ve çocuğun ne işlemiş olurlarsa olsunlar günahlarına karşılık görecekleri cezadan tamamen kurtulacakları anlamına geliyordu. Sıkıntının, işkencenin ve acının her türüne maruz kalmış (öldükten sonra da yüzyıllar boyunca azap görmeyi bekleyen) insanlar için, bundan böyle arafın şiddetli sıkıntılarına bir saat bile katlanmayacaklarını öğrenmek, bu insanların moralleri üzerinde tüm tahminlerin ötesinde bir etki yapacaktı.

La Valette, "Yüce Papa Hazretleri elbette bilgeliğiyle bizden daha iyisini bilir" dedi. "Bir bedel biçmek hadsizlik olsa da, bu ferman bizim için beş bin adam değerinde."

Demir grisi gözlerini Ludovico'ya çevirdi ve Ludovico, Roma'dan gelen bu belgenin Üstadı Azam'ın göreviyle ilgili beklentilerini katbekat aştığını anladı.

"Söylediğiniz gibi, tam zamanında gelen bu ferman en korkak yürekleri bile inanç ve cesaretle dolduracaktır." La Valette ayağa kalktı. "Buradaki herkes adına takviye kuvvetinin gelmesine yaptığı katkılar ve bunca tehlikeyi göze alarak Roma'daki Kutsal Babamız'dan bu değerli desteği bize ulaştırdığı için Ludovico Birader'e teşekkür ederim. Ona karşılığını ödeyemeyeceğimiz kadar çok şey borçluyuz."

Diğer üyeler de ayağa kalktılar ve başlarını eğerek Ludovico'yu selamladılar. Ludovico da ayakta durdu ve alçakgönüllülükle baş selamalarına karşılık verdi. Son olarak La Valette'e doğru başını eğdi. "Ekselansları, Malta'ya Vatikan'ın işlerini halletmek ya da Papa Hazretleri'nin fermanını iletmek için değil, savaşmak için geldim. Bunun için Kutsal Babamız'dan özel bir izin de aldım" dedi.

Biri takdirini göstermek için masaya vurmaya başladı.

La Valette, "Böyle ruhani bir fedakârlık yapmanız bizi onurlandırır" dedi.

Bu sözlerde bir iğneleme varsa bile, bunu Ludovico'dan başka kimse hissetmedi. Donanma komutanı ve aynı zamanda İtalyan Kolu'nun başı olan Pietro Del Monte'ye döndü. "Askerlerinizin arasına yerleştirilmek ve onlarla birlikte hizmet etmek için izininizi istiyorum."

"Askerlerle mi? Del Monte başını iki yana salladı. "Napoli'nin bir evladı olarak, şövalyelerle birlikte kalmanız için sizi İtalyan Hanı'na davet ediyorum."

Ludovico Meclis dağıldıktan sonra Del Monte'yle birlikte İtalyan Hanı'na gitti. Özel bir odada kalma teklifini geri çevirdi. Yaklaşık yüz kırk İtalyan şövalyesinin bir arada yattığı yatakhanelerin birinde taşın üzerinde yatmakta ısrar etti. Otuzdan fazla arkadaşının Saint Elmo'da öldüğünü öğrendi. Lükse kayıtsızdı, dahası yatakhaneler hatırı sayılır bir

bilgi kaynağıydı. Del Monte gitmek üzereyken, Ludovico onu bir dakikalığına yolundan çevirdi ve ikinci kozunu oynadı.

Del Monte'ye parmak boyunda gümüş bir zincirin ucuna takılı yine gümüşten bir silindir ile ustaca yapılmış vidalı kapağını gösterdi. Silindirin üzerine haçlar, Tanrı'nın Kuzusu ve Baptist sembolleri işlenmişti. İçindeki narin kristal şişenin kırılmaması için oğlak derisiyle beslenmişti. Şişeyi çıkarınca, dibinde bir miktar koyu toprak rengi bir tortu olduğu görüldü.

"Kurtuluşunuz için saat başı dua eden, en seçkin ve en yüksek uzmanların gerçek olduğunu doğruladıkları bu kutsal emanetin gelecek günlerde sizi koruyacağından ve kurtaracağından kuşkusu olmayan Kardinal Michele Ghisleri, bu hediyeyi size ve İtalyan Kolu'na iletmemi rica etti."

Del Monte, hafifçe dokunmakla bile kıracağından korkar gibi şişeyi deniz havasıyla yıpranmış eline aldı.

Ludovico, "Bu Vaftizci Yahya'nın kanının bir damlası" dedi.

Del Monte'nin gözleri doldu. Dizlerinin üzerine çöktü, titreyen elleriyle şişeyi dudaklarına bastırdı ve dua etti. Gerçek iman bundan daha içtenlikle somutlaşamazdı. Bu manzara Ludovico'yu memnun etti. Del Monte kesinlikle desteklenecekti ve adam bunu bilmiyor (ve asla da bilmeyecek) olsa da çoktan Ludovico'nun planının temel taşı haline gelmişti. Entrikanın ilk adımları başarıyla atılmıştı. Ama yapılacak daha çok şey vardı. En önemlisi de Tarikat'a girmesi için uygun nitelikleri edinmesiydi.

Küçük takviye kuvvetinin adaya gelmesinin ertesi günü Mustafa Paşa barış talebiyle bir elçi gönderdi. Şövalyelerin Rodos Kuşatması'nda kabul ettikleri şartlarla aynı ve mümkün olduğu kadar cömert koşullar sunuyordu. Eğer La Valette adayı hemen teslim ederse, ona ve bütün şövalyelere, silahları, kutsal emanetleri, bayrakları ve onurlarıyla Sicilya'ya güvenli geçiş hakkı tanınacaktı. Ada halkının canları bağışlanacak, Sultan Süleyman'ın tebası olacaklar, inanç ve ibadet özgürlüğüne sahip olacaklar ve onun koruması altına gireceklerdi. Pek çok mantıklı sebepten dolayı her akıllı ve barışsever insan bu teklife iki eliyle sarılırdı. La Valette elçiyi uygun biçimde nezaketle dinledi. Sonra da darağacına görülüp asılmasını emretti.

3. bölüm

Savuran rüzgârlar

15 temmuz 1565, pazar

Saint Michel Kalesi; L'Isola

Ludovico Saint Michel Kalesi'nin burçları üzerinde durmuş kâfirleri namaza çağıran feryadı dinliyordu. Çöl delilerinin laf kalabalığına esir olmuş şeytanlardı bunlar. İslam hakkında pek bilgisi yoktu, ama mantığa ters ve en ilkel zekâları heyecanlandırmak ve kandırmak için tasarlanmış bir inanış olduğunu göremesine yetecek kadarını biliyordu. Ve hiç şüphesiz alçak ırklar arasında büyük rağbet görmeye devam edecekti. Ancak geliştiği çorak toprakların dışına taşırılmadığı müddetçe, tarih bu inanışı silecek ya da en kötüsü insanoğlunun ayağına takılı bir pranga rolünü verecekti.

Ludovico'nun muhbirleri, yokluğunda burada olan biten her şeyi ona anlatmışlardı. Mattias Tannhauser, Saint Elmo'da ölmüştü. Tannhauser'ın iri yarı aptal suç ortağı Bors ise uyandırılmaması gereken bir köpekten başka bir şey değildi. Tannhauser'ın izini sürdüğü çocuk da ölmüştü ve bu hikâye Ludovico'nun üzülmesine sebep olmuştu. Hem de hiç tahmin etmediği kadar. Bir erkek evlat babasıydı. Bundan utanç duymayı beklemişti, ama gururlanmıştı. Kayıtsızlık yerine içini delen bir hüzün hissetmişti. Çocuk yalnızca bir düşünceden ibaretti, ama yine de Ludovico'nun zihnine gizlice girivermişti. Carla da öyle. Carla'yı bulmak için hiçbir girişimde bulunmamıştı. Kadının kalbi üzerindeki gücünden ve dolayısıyla da kendi iradesizliğinden korkuyordu. Dahası önünde, en azından bugün için, çok daha büyük öncelikler vardı. Dört yüz metre ileriden, Santa Margharita'nın zifiri karanlık gölgelerinden binlerce askerin ayak sesleri ve silah şakırtıları geliyordu. İslam'ın Aslanı uyanıktı ve kan istiyordu.

Anacleto yanında duruyordu. Surlar boyunca, yasak ayinleri gizlice izler gibi tüfek fitilleri parlıyordu. Tüfekçilerin aralarına St. Jean şövalyeleri dağılmış, yalnızca lanetlilerin girebildiği bir ülkenin sınırını bekleyen nöbetçiler gibi amansız, sessiz ve kasvetli duruyorlardı. Doğuda göğün üstüne bıçakla çizilmiş gibi kızıl bulutlar görülüyordu. Uzakta bir grup insan silueti gördü. Bir mücadele vardı. Sonra çok zayıf bir figür, Provence Burcu'nun ucundaki darağacından aşağı sallandırıldı.

Sanki bu görülmeyen düşmanın ölümünün korkunç manzarası se-

bep olmuş gibi, karanlık tepeler patlamalarla aydınlandı ve Saint Michel'e maden ve taş yağmuru yağmaya başladı. Duvar ve incecik taş parçalarından oluşan bir bulut, bir öbek savunmacıyı süpürüp avluya fırlattı. Daha önce hiç ateş altında kalmamış olan Ludovico'nun kulaklarında korkunç vınlamalar oldu ve geç de olsa Türk mermilerinin vızıldayarak etrafından geçtiğini anladı. Çoğalan aydınlıkta, kimsesiz ve dehşete kapılmış birinin tavşan gibi Bormula Harabeleri'ndeki inine kaçmasını izledi. Sanki kapıları onu almak için açılacakmış gibi doğruca kaleye koşmuştu. Sonra mor renge bürünmüş çorak araziden en az tavşan kadar hızlı zincirinden boşanmış bir kalabalık, silahları havada, haykırarak ileri atıldı.

Hıristiyan toplarından ardı ardına gülleler fışkırdı. Ama Osmanlı saflarının üstüne inen bu atışlar ilerlemelerini biraz olsun yavaşlatamadı. Saint Michel'e, aralarında taşıdıkları büyük merdivenleriyle, omuzlarına asılı kementleriyle her tür ve her boyda silahlarıyla cennetin kapısıymış gibi hücum ettiler. Onları karşılamak için kaynayan domuz yağıyla dolu kazanlar tepe mazgallarına getirildi. Kazanları taşıyan Maltalılar, ana dillerinde yalnızca gözlerini yakan keskin kokulara değil, ayaklarının altında kıvranan kanlar içindeki parçalanmış silah arkadaşlarına da küfürler ve cızırdayan, insanın etini dağlayan kızgın yağ yağdırdırıyorlardı. Patırtılı kargaşa, kükürt dumanı ve yaralıların şiddetli ıstıraplı kısa zaman içinde sanki cehennem, yaratılış kumaşındaki bir delikten taşmış ve firarileri nihayet sığınacak bir yer bulmuşlar gibi, burcun tamamını kapladı. Ludovico korku ve kudret konularında bir bilgin sayılırdı. Bu ilk savaşında bu ikisinin birleşiminin ilahlaşmasına şahit oldu.

Mustafa Paşa'nın savaş makinesi bu an için Saint Elmo'nun düşüşünden beri çalışıp çabalamıştı. Kuşatma topları ile istihkâm duvarlarının devasa yapısı parça parça sökülmüş ve Sciberras Dağı'nın yamaçlarından, Santa Margharita, Corradino ile San Salvatore'nin yamaçlarına taşınmıştı. Paşa'nın öncülerinin kumtaşına kazdıkları siperler, Bormula'yı dolaşıyor, L'Isola surlarına doğru ilerliyor, maden ocaklarının altından kalenin temellerine kadar gidiyordu.

Sant'Angelo Kalesi'nin topları donanmasının Büyük Liman'a girişini engellediği için, Mustafa Paşa Sciberras Dağı'nın arkasına yağlı direklerle bir yol inşa ettirmişti. Sonra Arap köleleri üç günde, Piyale Paşa'nın onlarca savaş gemisini dağın üzerinden birer birer geçirerek doğruca Marsamxett Körfezi'ne indirmişlerdi. Gemiler dağın üzerinde belirdiklerinde, uzun direkler üzerinden, dürtülerek mezbahaya güdülen hayvanlar gibi tiz gıcırtılar çıkararak aşağı doğru inmeye başlamıştı. İnişlerini yavaşlatan ipler ve zincirler, müthiş gerginlikten uğulduyor, bazısı esirleri biçecek kadar şiddetle kopuyordu. Büyük gemiler sallantıyla yamaçtan aşağı, L'Isola'yı çevreleyen sulara inerken, yer al-

tından ölüleri değil de dirileri almaya gelmiş, kaptanı yükleme yapmak için sabırsızlanan bir kafileymiş gibi, yağ içindeki omurgalarından simsiyah dumanlar çıkıyor, yağ yandıkça gemilerin gövdelerinde alev damlaları titreşiyordu. Şimdi seksen kadırga, borda toplarıyla birlikte kıydaki savunma hattını tehdit ediyordu.

İki Hıristiyan yarımadası, Borgo ve L'Isola, her yönden, yüksek tepelerden, Gallows Burnu'ndan, son on gündür şafaktan gün batana dek Türk toplarının yaylım ateşi altındaydı. Aşırı kalabalıklaşan şehirde onlarca kadın ve çocuk bu yüzden hayatlarını kaybetmişlerdi. Düzinelerce ev harabeye dönmüştü. Şimdi her Türk topu Saint Michel'i dövüyordu.

Ludovico Türk toplarına hiç aldırmadan Müslümanlara yapılan kıyımı izliyordu. Top güllelerini arkalarında bıraktıkları acıyı ve asık suratlı sedyecilerin soğukkanlılıklarını gözlemleyen Amiral Del Monte, Zanoguerra ve Melchior De Robles'ten bilgi almıştı. Onların burcu, limanı ve Bormula'yı tepeden görüyordu, denizden ve karadan kabaran saldırı dalgalarının manzarasına hâkimdi. Hücumun ön saflarında Cezayirliler vardı.

Cezayir valisi, Oran ve Mersel-Kebir kuşatmalarının galibi Hasan bir hafta önce beş bin gazi ve Kılıç Ali'nin korsanlarıyla birlikte gelmişti. Hasan Margharita Tepeleri'nden Saint Michel'in kara tarafındaki surlarına yapılan saldırıları yönetiyordu. Yaveri Kandelissa, Marsa sahillerinden batıya çıkan deniz birliklerinin başındaydı. Kandelissa kürekleri ve silahları doğan güneşte parıldayan, imamları pruvalarından sureler okuyan tekneleriyle denizi köpürterek geldi.

L'Isola sahili, deniz dibine yerleştirilmiş ve zincirlerle birbirine bağlanmış kazıklardan oluşan çitlerle korunuyordu. Kandelissa'nın tekneleri son hızla bu engele tosladı, ama kazıklar çaresiz tekneleri alabora ederken zincirler ölümcül bir ağ gibi dolandı ve feryat etti. Sahile tepeden bakan Hıristiyan tüfekleri karaya çıkan askerlerin üzerine birbiri ardına yaylım ateşi açtı, ama askerler kanla kabarmış dalgayı göğüslediler ve terk edilmiş küreklerle cesetleri, Ludovico'yu hayretler içinde bırakan bir sakinlikle yarıp geçtiler. Mermilerin dövdüğü köpüklerin içinden merdivenlerini çektiler, sahilde yeniden gruplara ayrıldılar, yukarıdan gelen mermi yağmuruyla alev bombalarına karşı kalkanlarını birleştirdiler ve sahilde ay yıldızlı bayraklar açıldı. Kandelissa sadık askerlerini bir araya topladı ve kapkara bir ok yağmuru kavis çizerek ağaran güne doğru uçtu. Kandelissa'nın Allah'ın büyük olduğunu haykırmasıyla Cezayirliler L'Isola surlarına tırmanışa geçtiler.

Ludovico bacaklarına kadar inen yarım bir zırh takmıştı. Michele Ghisleri'nin armağanı olan servet değerindeki siyah zırhı Milanolu Filippo Negroli tarafından yapılmıştı. Eklem yerleri öyle mükemmel biçimde birleştirilmişti ki, üzerinde yalnızca cübbesi varmış gibi rahatça hareket edebiliyordu. Din adamı olarak kan dökme izni yoktu, ama Pa-

pa Pius bu haçlı seferinde çarpışması için ona özel bir izin vermişti. Cezayirliler devasa ve muzır bir hayvanın yaydığı hastalık gibi, hendeği ve surları sardılar. Kayanayan yağ dumanlar çıkararak mazgallardan aşağı döküldü ve aşağıda yaygaralar koparan kâfirleri haşladı. Rum ateşiyle dolu kaplar patladı. Yanan et kokusu yükselerek kuşatma altındakilerin nefeslerini tıkadı. Güneş tepeye tırmanıp ve fırına dönen düzlüğü titreşen bir örtüyle kapladığında, Cezayirlilerin sancakları da surların üzerinde dalgalanıyordu ve Tanrı Ludovico'yu o kaçınılmaz karar anının eşiğine getirdi.

Ludovico, daha büyük krizler için ayrılmış yirmi İspayol ve İtalyandan oluşan bir yıldırım biriminin başında olan komutan Zanoguerra'nın emrine verilmişti. Aralarında Del Monte'den Ludovico'yu korumak için özel emir almış üç Tarikat şövalyesi vardı. İkisi İtalyandı; Umbrialı Bruno Marra ile Pandolfo adında Sienalı acemi bir genç. Üçüncüsü acımasız bir Kastilyalı'ydı, adı Escobar de Corro'ydu. Geçici görevle Mdina'daki süvari birliğinden gelmişti.

Kuzeyden, yeldeğirmenlerinin ötesinden gelen büyük bir patlama kol bacak yağdırarak L'Isola surlarının deniz tarafındaki çıkıntısını yakıp yıktı. Havada savrulan molozlar, adanın diğer ucundaki, istihkâm duvarlarının tepelere bakacak şekilde, karaya doğru açı yaptığı bu yere kadar ulaşıp zırhlarına çarptı. Böyle bir tahribata ancak havaya uçan bir cephanelik neden olabilirdi. Bir kale burcuyla perde duvarının toz bulutu içinden uçarak suya düşmesini izlediler. Kandelissa'nın sancağı aşağı yukarı hareket ederek duman tüten enkazın üzerine çıktı. Zanoguerra askerlerine döndü.

"Kutsal inancımız uğruna ölme vakti geldi."

Zanoguerra başlarına geçti ve adamlarını deniz tarafındaki surların üzerinden geçirdi. Yollarının üzerinde bir kargaşa yaşanıyordu ve bastıkları yer bir mezbahanın zemini kadar da kaygandı. Düşmanın surlara dayadığı merdivenlerin açısı ve ağırlığı surlardan itilmesini çok güçleştiriyordu. Üzerinde düzinelerce insan da olunca bu iş neredeyse imkânsız hale geliyordu. Mazgallı siperler boyunca Müslümanlar ve Hıristiyanlar soluk soluğa ter dökerek surların hâkimiyeti için mücadele ediyorlardı.

Birkaç adım ilerde Maltalı bir milis surun kenarında bir Müslüman'ı mızraklarken durdu. Düşmanını mızrağını göğsüne saplamış, kan tükürür halde tuttu. Merdivende ardından tırmanan Muhammedi silah arkadaşları tünedikleri yerde haykırdılar. Maltalı tek eliyle pantolonunu indirdi, çömeldi ve boğazını temizleyen bir adam gibi hızla bol ve dumanı tüten bir dışkı yığını fışkırttı. Sonra pantolonunu çekti ve mızrağın çelik ucunu kurbanının ciğerlerinin derinliklerine batırma işine bıraktığı yerden devam etti. Ludovico yaklaşırken, başka bir Cezayirli, göğsün-

den çıkmaması için inatla iki eliyle mızrağın sapına yapışmış arkadaşının omuzlarının üzerinden tırmandı. Maltalı mızrağı elinden bıraktı, ama çok geç kalmıştı. O kamasını çekerken, Cezayirli mazgala indi ve palasıyla boynunu kesti. Maltalı Cezayirli'nin dizlerine saldırdı, kamasını onun bacaklarına, apışarasına, beline sapladı ve alaşağı etti. Mazgallar arasında üzerine doğru süründü. Başları sahilin yukarısındaki dik surların üzerinde sallanıyor, ikisi de hayvan gibi hırlıyor, birbirlerinin kanına bulanıyorladı. Göğsünde mızrak olan asker hâlâ merdivenin kaygan basamağında duruyor ve kırmızı damlalar saçarak öksürmeye devam ediyordu. Maltalı'nın miğferini sıyırdı, saçlarına asılıp başını çekti, bıçağıyla gözlerini deşti ve yırtıp açmak için başparmaklarını boğazındaki yaraya daldırdı.

Ludovico can çekişen Maltalı'nın üzerinden atıldı ve kılıcını göğsünde mızrak olan askerin açık ağzına doğru savurdu. Kırılan dişlerinin, kılıcı kafatasına ya da omurgasına girerken çıkan çatırtısını bileğinde hissetti. Kendi omurgası da ürperdi. Kılıcını çekmesiyle kanlı bir kusmuk fışkırdı ve kanlı kılıcını bu kez Maltalı'nın altındaki vücuda çevirdi. Adamın etinin derinliklerine bastırdı. Anacleto da ona katıldı ve kılıcını kör dövüşüne doğru savurdu. Kıvranan birbirine dolanmış adamlar acayip ve çılgınca bir kasılmayla sarsıldılar. Ludovico ayağıyla dışkı yığınını yoklayarak bir adım geri çekildi. Sonra bu üç adam, iki Cezayirli ile Maltalı kenarda sallandılar, boşluğa yuvarlandılar ve şişip çürümek üzere aşağıda üst üste yığılmış cesetlerin üzerine düştüler.

Ludovico soluk aldı. Göğsünden, bacaklarından, boğazından isimsiz bir esriklik vahyin gücü gibi yükseldi. Başını bir kez eğdikten sonra arkasını dönen Anacleto'ya baktı. Ludovico artık bir insan katiliydi. Bunu idrak etmek onu sevindirdi.

Başını kör edici ışığa doğru kaldırdı ve Tanrı'ya şükretti.

İleri atıldılar.

Zanoguerra'nın seçkin askerleri Cezayirlilerle gedikte çarpıştılar ve arkalarında beyin, kol, bacak ve iç organlardan oluşan pis kokulu bir enkaz bıraktılar. Yeldeğirmenlerinin yelkenlerinin kesik kesik gölgeleri düşman tarafların üzerlerine düşüyordu. Ludovico kendini çarpışmanın içine attı. Zırhının ve miğferinin üzerindeki kılıç şangırtılarına hiç aldırmadan kılıcını savurdu, çelik kaplı dirseklerini dar esmer suratlara çarptı, kılıcını bütün gücüyle ayaklarının dibine düşüp kıvrananlara sapladı. Toz dolu havayı içine çekti ve kuvvet vermesi için Aziz Domingo'ya seslendi. Anacleto sanki her an her yanındaydı. Palaların önüne atıldı, iki eliyle birden çarpıştı ve Ludovico bazılarını fark etmese de defalarca efendisinin hayatını kurtardı.

Zanoguerra korkudan sinen askerlerine cesaret veriyor, İsa'ya dua ederek ruhlarını canlandırıyor ve canlarını Kutsal Tarikat için vermeye zorluyordu. Sonra bir tüfek mermisi göğsüne isabet etti ve ölülerin arı

sına düştü. Peygamber'in askerleri cesedinin başına üşüşünce Hıristiyanları bir panik dalgası kapladı ve yeldeğirmenlerinin arasına sığınmak için kanlı koridora doğru kaçtılar. Müslüman kalabalığı sevinçle haykırdı. Bir araya toplandılar ve bir kez daha taş yığınlarının üzerine çıkmak üzere döndüler. Ludovico, Anacleto ve kalan birkaç Kastilyalı yerde yatan komutanlarının etrafında bir kordon oluşturdular. Bir avuç sadık Maltalı da açığı tamamlayacak biçimde aralarına katıldı. Sonlarına hazırlanmak üzere *Pater Noster* duasını okumaya başladılar:

"Pater noster; qui es in caelis...
santificetur nomen tuum."
"Göklerdeki babamız, adın yüceltilsin, hükümdarlığın gelsin,"
"...göklerde olduğu gibi yeryüzünde de senin isteğin olsun."
"Günlük ekmeğimizi bugün de bize ver..."
"Bize kötülük edenleri bağışladığımız gibi,"
sen de bağışla suçlarımızı."
"Et ne inducas in tentationem."
"Bizi günah işlemekten koru ve kötülükten kurtar."
"Amen."
"Pater noster; qui es in caelis..."

Cezayirliler hızla taşlar saçılmış basamaklara saldırdılar. Ludovico aşağı baktı. İlk kez o an bacağına bir ok saplanmış olduğunu gördü. Nasıl saplandığını hiç hatırlamıyordu. Anacleto kılıcıyla okun üzerinde bir çentik yaptı ve kırıp oku kısalttı. Ludovico ona teşekkür etti.

"Aman Tanrım" dedi Anacleto. "Bakın."

Ludovico döndü. Çadır kentin mülteci kadınları kalabalık bir grup halinde moloz yığınlarının üzerine tırmanıyorlardı. Eteklerini bellerine bağlamışlar, cesetlerin üzerinden silahlar almışlar ve surlara tırmanırken, düşmanla çarpışıyorlardı. Ludovico gözlerine yaşların hücum ettiğini hissetti. Bu Maltalı amazonların ilerisinde, Sieur de Quinay komutasındaki Auvergne Kolu ile bir grup İspanyol piyadesi Galley Körfezi'nin üzerinde gemiler için yapılmış köprüyü geçiyorlardı. Ludovico yeniden çarpışmanın arasına atıldı ve sahil boyunca muazzam bir katliam başladı.

Kandelissa ile askerlerini teknelerine geri püskürtmek iki saatlerini aldı. Teslim olan Osmanlılar kumların üzerinde katledildiler. Sığ suda yarı baygın halde bulunanlar, Maltalı kadınlar tarafından bıçaklandılar. Sahil cephesindeki saldırının başarıya ulaşamadığı haberi, kara tarafındaki akının da püskürtülmesini sağladı. Del Monte'nin İtalyan askerleri Hasan ile Cezayirlileri surlardan temizledikten sonra kapılardaki çemberleri yardılar ve Bormula Harabeleri'ndeki geri kalan düşmanı da kılıçtan geçirdiler. Güneş Sciberras Dağı'nın ardından safranın ve pem-

benin birçok tonuna bürünerek battı. Ludovico son Osmanlı teknesinin de gözden kayboluşunu izlerken, akbaba sürüleri ceset dolu sahilin üzerinde daireler çiziyordu. Yarımadayı çevreleyen sularda sayısız cansız beden dalgalarla inip çıkıyordu. Sudaki cesetlerden altın, gümüş ve mücevher yağmalamak için suya atılanlar oldu. Binlerce Cezayirli bir daha asla evlerini göremeyeceklerdi. Ama bu Tarikat'a çok pahalıya mal olmuştu. Hüzünlü bir bitkinlik içine dalmışken, Del Monte Ludovico'nun yanında beliriverdi.

"Savaş çok korkunç bir iş." Del Monte omuz silkti. "Ama insanın içine işliyor."

Ludovico ona baktı. Kendini sersemlemiş hissediyordu. Arada bir gözleri kararıyordu. Duyulabilmesi için kısılmış sesini yükseltti. "İzninizle, yemin ederek St. Jean Şövalyeleri'ne katılmayı diliyorum."

Dizleri bükülüverdi. Del Monte onu tuttu. Ludovico kendini toparladı. Del Monte'nin bakışlarını takip etti ve çizmelerinin ağzına kadar koyu bir sıvı ve pıhtılaşmış kanla dolu olduğunu gördü. Del Monte genç bir şövalyeyi yanına çağırdı ve Anaclato'yla birlikte Ludovico'yu hastaneye götürmelerini söyledi.

"Tarikat'a girmenize gelince" dedi, "O işi bana bırakın."

Duraklayan ve sakat olanlar yüzünden sürekli inip kalkan ve iki yana sallanan gemilerin geçirildiği köprüden geçişlerini çok az hatırlıyordu. Kalabalık arasından hızla ilerleyebilmek için Anacleto ile şövalye insanları kılıçlarının kör tarafıyla itip kakıyorlardı. Tanımadığı bir köylü kadın deri bir mataradan ona şarap içirdi. Nedenini anlamadı. Kutsal Hastane'ye vardıklarında öyle büyük bir karışıklık ve kargaşayla karşılaştılar, refakatçileri onu yalnız bırakmak istemedi. Birkaç yüz metre daha taşıyıp İtalyan Hanı'na ya da dalgın halde öyle sandığı bir yere götürdüler. Tam döneceklerken, Ludovico durdu ve üzerindeki elleri itmeye çalıştı.

Orada, kurumuş kanla kaplı girişte, insanı allak bullak eden yaraların üzerine eğilmiş bir kadın gördü. Sonra bunun, kadının bir masaya tespit etmeye çalıştığı çıplak bir adam olduğunu anladı. Kadının kolları omuzlarına kadar kıpkırmızıydı. Saçları açılıp omuzlarına düşmüş ve yüzüne bulaşmış kan damlalarına yapışmıştı. Ama ne bu, ne de alnındaki yorgunluk çizgileri güzelliğini bozamıyordu. Ona seslenmeye çalıştı, ama boğazı buna izin vermedi. Masadaki adamı kıskandı. Kıskançlıkla midesi kasıldı. Bitkinliğinden, yaralarından, ruhunu zorlayan coşku ve dehşetten çok onu dizlerinin üstüne çöktüren onun görüntüsü oldu.

Bu Carla'ydı.

Bilincinin son kırıntıları da kayıp giderken ve genç şövalye onu tutamayıp yere düşürürken, onu hâlâ sevdiğini anladı ve içinde sonsuzluk kadar derin bir uçurum açılıverdi. Fazilet ve disiplinle geçen onca yıla

rağmen onu hâlâ seviyordu. Görevini tehlikeye düşürecek olmasına rağmen onu seviyordu. Onu daha önce de büyüleyen, ümitsizlik kadar kapkara bir aşkla seviyordu.

1 ağustos 1565, çarşamba

Borgo; Hastane; İngiliz Hanı

Samanyolu'nun ışığı altında, Borgo sokakları, bir hayaletin uzun zaman önce yıkılmış bir medeniyete dair silik anıları gibi sessiz, ıssız ve soluktu. Carla Kutsal Hastane'den çıkıp meydandan geçerken, vakit geceyarısına yaklaşmıştı. Döşeme taşları kan ve pisliği temizlemek için kullanılan sirke yüzünden leş gibi kokuyordu. Bu koku bitkinlikten kaynaklanan baş dönmesini daha da arttırıyordu. Son iki haftadır gelişigüzel Türk bombardımanları geceleri yırtıyordu ve Carla sokaklarda gözleri sığınacak yer arayarak yürüyordu. Sokaklarda uyuyanlar da dahil her şey kumtaşlarının tozuyla kaplanmıştı. Top gülleleri ansızın aşırı kalabalık mezbeleliklerin çatılarına iniyordu. Kutsal Hastane de birkaç kez isabet almıştı. Gülleler dar koridorlarda korkunç bir oyunun oyuncakları gibi zıplamıştı. Hızları yuvarlanacak kadar kesildiğinde bile kol bacak parçalayacak güçteydi ve şehrin çocuklarına bu gülleleri yakalamaya çalışmamalarını öğretmek için birkaç korkunç kaza yaşanması gerekmişti.

İnsanları yatıştıracak, birbirlerine bağlayacak ve en önemlisi meşgul tutacak inançları olmasaydı, halkın ve ordunun moralleri uzun zaman önce çökerdi. La Valette'in emriyle kutsal ayinler azimle sürdürülmüştü. Cenazeler ve toplu definler büyük törenlerle gerçekleştiriliyordu. Ölülerin ruhları için yapılan ayinler, takdisler, dokuz gün duaları gece ibadetleri ve geçit törenleri artık her gün yapılıyordu. Nadir ikonalar ve kutsal emanetler halkın ziyaretine açılıyor, sonra da kaldırılıyordu. En dindarların bile hemen hemen hiç hatırlamadığı aziz yortuları duyuruluyor ve kutlanıyordu. Birkaç vaftiz ile imkânsız olduğu sanılan üç nikâh töreni büyük bir neşe ve coşkuyla yapılmıştı. Böylelikle, halk metanet ve cesaretleriyle, birbirlerine gösterdikleri nezaketle Tanrı'nın korumasına layık olduklarını kendilerine ispatlamaya çalışıyorlardı.

Ama birbirlerine bağlayan bir diğer bağ da katil, hain ve zalim olarak gördükleri Osmanlılara duydukları nefretti. Sohbetlerin büyük bölümünü onların acımasız kişilikleri oluşturuyordu. Şimdi Türk bombardımanı altındaki surları onaran Tarikat'ın iki bin forsası bu garezin yükünü çekiyorlardı. Maruz kaldıkları şiddet olayları cezalandırılmıyor-

du. Gıda ambarı önünde kuyruk olmuş kadınlar bir Türk güllesiye çiğ et yığınına döndüğü zaman, düzinelerce köle hayret verici bir zulümle öldürülüyordu. Nikodemus dışarı çıkmaya cüret ettiğinde, ki artık bunu gitgide daha seyrek yapıyordu, kilisede bile bulaşıcı hastalığı olan biri gibi muamele görüyordu. Carla esir gruplarının, kafeslerinin, iltihaplanmış yaraların, tekinsiz suratların önünden utançtan kızarmış bir yüzle geçiyordu.

Peder Lazaro, "Hiçbir şey yapamazsın" demişti. "Savaş hepimizi kötü birer insan haline getiriyor."

İhtiyar kuklacının asılmasının üzerinden tam yetmiş iki gün geçmişti. Aklından ve ruhundan bir şeyler kaybetmemiş bir kişi bile yoktu. Dehşete kapılmış, uyuyamayan, geceleri mahzenlere ve tünellere sığınan, gündüzleri mermi ve oklardan kaçıp yıkıntılara sinen halk artık yalpalayarak ümitsizlik çukuruna yaklaşıyordu. İnsanı tüketen, korku dolu tekdüzeliği kırması için bir sonraki Türk akınının gelmesini ümitle bekleyenler bile vardı. Belki böylece zorlu sınavlarına bir son verilirdi. Carla bu grubun içinde değildi. O Saint Michel saldırısının berbat sonuçlarını unutmamıştı ve unutması da mümkü değildi.

Çarpışma bitip, gemlerin geçirildiği köprü nihayet yaralılara açılınca, perişan askerler hastaneye gelmeye başlamıştı. O zaman dek, susuzluktan kavrulmuş, perişan bir sürüye dönüşen yaralılar, sabahın erken saatlerinden itibaren körfezin uzak ucundaki silahlı muhafızlar tarafından alıkonmuştu. Peder Lazaro ellerinden geleni yapmaları için şehrin Yahudi hekimlerinden üçünü göndermişti. Kıyımın korkunç gürültüsünden yalnızca yüz metre uzakta, Yahudi hekimler güneşin kavurduğu kanlı karmaşanın içinde melekler gibi çalışıp didinmişlerdi. Carla gibi gönüllü çalışmak isteyenler vardı, ama nasıl zorlu bir mücadeleyle karşılaşacağını bilen Peder Lazaro, askerlerin yaşamlarını tehlikeye atmayı reddetti.

Çarpışmanın sonuçları Lazaro'yu bile şaşkına çevirmişti. Sallanan kaygan sedyeler üzerinde akın akın getirilen yaralıların durumları tarif edilemeyecek kadar acıklıydı. Önce şövalyelere bakıldı, bu herkes tarafından böyle gelmiş böyle gider diyerek kabullenilmiş bir adaletsizlikti. Sonra inzibat amirlerinin kontrol altına almaya çalışıp başaramadıkları bir panik seli geldi. İplerin arasından kayıp körfezin sularına düşen ve boğulanlar oldu. Bazıları teknelere düştüler, karmakarışık, havasızlıktan boğulan insan yığınlarının arasında can verdiler. Bazıları ayaklar altında ezilerek öldüler. Gemi köprüsünün Borgo ucunda şehir halkı düşenleri battaniye ve hasırlar üzerinde taşıyarak hastaneye götürdüler. Gücü olanlar sürünerek ya da aksayarak gittiler. Ayakta gidenler de, sedyede gidenler de yolda sürüler halinde öldüler. Panik dalgası sona erdiğinde, sokaklar duvardan duvara kızılımsı kahverengi sıvı çamurla kaplanmıştı.

Kutsal Hastane, donanımı ve çalışanlarıyla dünyanın en iyi hastanesi olarak ün yapmıştı. Kudüslü St. Jean Şövalyeleri bunu sağlamışlardı. Ayrıca iki yüz yatağıyla da dünyanın en büyük hastanesiydi. Geniş çaplı katliam yeni bir şey değildi belki, ama genellikle verilen kayıplar ölmeleri için savaş alanında bırakılırdı. Daha önce hiçbir kurum bu kadar yaralıya başa çıkmaya kalkışmamıştı. Onları kurtarmaya çalışmak bile kaynağı inanç olan bir çılgınlıktı. Ama çabaladılar ve bu işin altında kaldılar.

Ameliyathanenin zemini ve duvarları safra ve kanla yıkanmış gibiydi. Maltalı kadın hademeler sirkeye batırdıkları paspaslarla gidip gelerek koyu kırmızı balçığı temizliyorlardı. Sonra paspaslar da yetmemeye başladı ve yerdeki insan yağlarını, iğrenç bir canlı türü gibi ameliyat masalarının altında biriken ve kararan pıhtıları kaldırmak için kürekler kullanmaya başladılar. Ter döken cerrahlar ilgilendikleri yaralıları bayıltmak için tahta tokmaklar kullanıyorlardı. Makaradan koyun bağırsağından yapılmış sicim çekiyor ve arada bir aletlerinin bilenmesini istiyorlardı. Ağızlara sokulan tahta tıkaçların üstünde çürük dişler kalıyordu, çünkü narkotik etkili kıymetli süngerler hızla tükenmişti. İnleyen yaralıların etlerinin içinden sökülerek çıkarılan ok başları, mermiler ve kanlı taş parçaları döşeme taşlarının üzerinde atılıp ayaklar altında oraya buraya sürükleniyordu. Dağlanan et kokuları bir örtü gibi havada asılı duruyordu. Birbirleriyle yarışan feryatlar ve emirler arasında, rahipler kana bulanmış kıyafetleriyle diz çöküyor ve görülmemiş bir hızla hasta yağı sürüyorlardı. Tekneler dolusu kesik kol ve bacaklar mide bulandıran bir düzen içinde dışarıda giderek yükselen yığına taşınıyordu. Ama ölü yığını hâlâ ondan yüksekti.

Zaruret Carla'nın görevlerini sınırlayan kuralları da ortadan kaldırmıştı. Peder Lazaro Carla'ya cerrahların bıçağı altına yatmadan önce yaralıları soyup yıkama görevini vermişti. Hâlâ dokunulmayacak kadar sıcak olan zırhların sökülmesi ve altında sarsılan askerin üzerinden kaldırılması gerekiyordu. Su toplamış derinin ve açık yaraların üzerinden sıyrılması gereken kana bulanmış giysiler ve zırh vatkaları, kırık bacaklardan çıkarılması gereken çizmeler, kafatasından güçlükle kurtarılacak eğilip bükülmüş, gömülmüş miğferler vardı. Hiç istisnasız, masaların üzerine yatırılan erkeklerin hepsi de dışkıya ve çamura bulanmış haldeydi. Temizlemek için limandan fıçılarla deniz suyu taşınıyordu. Ve yaralılar çığlıklar atıyorlardı. Soyarken haykırıyor, yıkarken haykırıyor ve ameliyat masasına taşınırken haykırıyorlardı. Carla kendini bir işkenceci gibi hissediyordu. Dişlerini sıkıyor ve kalkan midesi yüzünden boğulacak gibi oluyordu. Sağa sola savrulan ellerinden ve yuvalarında dönen gözlerinden uzak duruyordu. Yaralarını tuzla ovalarken, affetmesi için Tanrı'ya yakarıyordu.

Şimdi ona insanın delinmeyecek, yarılmayacak, ezilemeyecek, yan-

mayacak ya da parçalanmayacak hiçbir yeri ve bunların bir sınırı yokmuş gibi geliyordu. Savaş sahnesinden çalınan acı, korku ve karmaşa, şimdi neşeyle hastane sahnesine gelmişti. Carla'nın etrafında dans ediyor, duyularıyla oynuyor, çarpılmış suratlar ve parçalanmış etlerle gözlerine saldırıyor, içine işleyen yakarışlar ve çığlıklarla beynini hırpalıyor, yırtılmış bağırsaklar, sızan idrar, ter ve kokan nefeslerle ağzını, burun deliklerini kirletiyorlardı. Elleri bile kendisine işkence ediyordu, çünkü her ıstırap kasılmasını omuriliğine iletiyor ve kirlenmiş deniz suyu aşınmış parmaklarını zehir gibi yakıyordu.

Karanlık hastaneye erken indi. Titrek lamba ve mum ışığında ölüm kendini daha çok göstermiş, dehşet her zamankinden daha elle tutulur bir hal aldı. Şimdi duvarlara vuran gölgeler de çığlık atıyordu. Carla çabaladı. Cesaret ve değere dair içinde ne varsa ortaya koydu, ama yeterli olmadı. Nihayet artık kaçmak zorunda olduğunu anladığı an geldi. İradesinin son kırıntılarıyla kendine gerçekten kaçmayacağına dair söz verdi. Kanlı bezi kovaya atacak ve gizlice kaçacaktı. Kimse onu görmeyecekti. Yaralıların arasından girişe doğru gidecek, sonra holde sırtüstü yatanların üzerinden geçecek, kemerli geçitten çıkıp meydana ulaşacaktı. Ve sonra koşacaktı. San Lorenzo, Filerimos Meryem Anası günahları affeden bakışıyla onu çağırıyordu. Onun kollarında biraz huzur bulacaktı, huzur bulamasa bile tüm acıları bilen "Bir"in varlığını hissedecekti.

Kanlı bezi kovaya attı ve kapıya yöneldi. Akşam karanlığıyla gölgelenmiş, lanetlilerin buruşuk yüzlerini titreşen meşalelerin aydınlattığı holü geçti. Birinin ona seslendiğini işitti. Yoksa bu ses kafasının içinden mi gelmişti? Durmadı. Taş kemer sanki başının üzerinde irileşti. Burada ışık daha uzun süre oyalanıp kalıyor gibiydi. Büyük giriş kapısında gördüğü şey onu durdurdu.

Parçalanmış cesetler bütün meydanı kaplamıştı. Sağ ve sol tarafında uzanan kemerli yolda sayısız yaralı kıvranmaktaydı. Erkekler, kadınlar, her yaştan oğlan çocukları. Maltalı, İspanyol askerleri. Kadın ve erkek siviller. Döşeme taşlarının üzerinde parlayan gölcükler üzerinde sırtüstü yatıyorlardı. Anneler, eşler ve kardeşler sevdiklerinin yanında diz çökmüş sinek sürülerini kovalıyor, ellerini sallayarak onları serinletmeye çalışıyorlardı. Siyah giysili rahipler bir aşağı bir yukarı geziniyor, Yahudi doktorlar kurtardıkları onca cana rağmen Kutsal Hastane'de hoş karşılanmıyorlardı. Akşamın tatsız kırmızı aydınlığı, dua ve ağıt mırıltıları, bu tabloyu bir kıyamet kehanetine benzetiyordu. Sanki kıyamet günü gelip çatmış ve bu savaş felaketine uğramış nadimler günahlarını itiraf etmek ve Tanrı'dan merhamet dilenmek için topluca ebediyetin kapısına sürünmüş gibiydiler.

Carla içeriyi dolduran dehşet ile dışarıdaki arasında kaldı. Hayatta kalmaları için sarf edeceği her çaba önemsiz gibi görünüyordu. Ayağa

kalkacak kadar güçlerini toplamış olanlar aynı korkunç eziyeti karşı tarafa yapmaları için yine ateşin içine atılacaklardı, çünkü hiç kuşkusuz surların dışında Osmanlılar da insan ayırt etmeyen acının pençesindeydiler. Kalbi göğsünden fırlayıp onu cansız yere serecekmiş gibi hızla atıyordu. Bir an için bunun gerçekleşmesini büyük bir tutkuyla istedi. Yaralı ve ölü yığınlarının arasındaki tek sağlam insan olma yükünü sırtından atmak. Bu kayayı yuvarlayarak dağın tepesine çıkarmayı bırakmak. Görevden, korkudan, yetersizlikten ve üzüntüden kurtulmak.

Bir şey eteğini çekiştirdi, aşağı baktı. Kandan sırılsıklam eteğine pençeye benzeyen bir el yapışmıştı. Daha yirmi yaşında bile olmayan bir delikanlı ayaklarının dibinde yatıyordu. Kolunu kaldırmak için harcadığı çabadan omuzları titriyordu. Alacakaranlıkta gözleri ve yanakları karanlık çukurlar gibiydi. Yaşamın solup gittiği nemli gözler Carla'nın yüzüne dikildi ve delikanlının dudaklarının arasındaki kara delik sessizce kıpırdadı. Carla'nın boğazı sıkıştı, yutkunmaya çalıştı, ama yapamadı. Sıska yarık karnından çıkmış mor kangallara, havalanan mavi sinek kümesine baktı. Gözlerine hücum eden yaşların üzerine gözkapaklarını sıkı sıkı bastırdı. Arkasını döndü. Sevgilisini asla kucaklayamayacak, parlak mavi sabah havasını bir daha içine çekemeyecek olan, burada pis kokulu karanlıkta ölerek dünyayı verebileceklerinden mahrum bırakan bu tanımadığı delikanlıya sırtını döndü. Gözlerini kırpıştırdı. Gözyaşlarının arasından meydana çıkan yolu gördü, hiç de uzak görünmüyordu. Filerimos Meryem Anası onu affederdi. O çorak bir tepenin üzerinde kendi oğlunun acılar içindeki ölümünü görmüş olandı. Pençe tekrar eteğini kavradı ve Carla içinden delikanlıya vermiş olduğu sözden kurtarması için yalvardı. Meydana doğru bir adım attı. Çok uzak değildi. Hem dehşet içinde bu kaçış ona daha fazla neye mal olabilirdi?

Eteğindeki elin düştüğünü hissetti ve bir an için kendini özgür hissetti. Sonra ezici bir utançla düşenin el değil kendisi olduğunu anladı. Delikanlı istediği yardıma erişememişti, ama onu kurtarmış, ruhunun içine daldığı dalgınlıktan çekip çıkarmıştı. Çaresizce geri döndü, önünü görebilmek için koluyla gözlerini sildi. Delikanlının yanında diz çökerken çok geç kaldığını anladı. Delikanlı ölmüştü. Kahverengi gözlerindeki ışık sönmüş, ağzı sessiz bir feryatla açık kalmıştı. Elini üzerine koyduğu göğsü kıpırtısız ve yapış yapıştı. Karnından fırlamış mor kangallar bile parlaklığını kaybetmişti. Yalnız, terk edilmiş ve isimsiz olarak ölmüştü. Tannhauser da böyle mi ölmüştü? Ya hiç tanımadığı ve sahip çıkamadığı oğlu Orlandu? Buna inanmayacaktı. Buna inanamazdı ya da katlanamazdı. Delikanlının kahverengi gözleri ile ağzını kapadı. Soğuyan yüzünü ellerinin arasına aldı, kızıl alacakaranlıkta hıçkırarak ağladı ve dua etmeye bile layık olmadığını hissetti.

Arkasından iki el omuzlarını tuttu, onu ayağa kaldırdı ve yüzünü si-

yah giysili bir omuza bastırdı. Kollar onu sarmaladı. Carla haç işli göğse sıkı sıkı tutundu ve terk edilmiş bir çocuk gibi şaşkın, ağlamaya başladı. Ömrü boyunca hiç ağlamamış gibi ağladı. Binlerce hüzün içinden akıp geçti, ayaklarının dibindeki o isimsiz delikanlı ve onun gibiler için, sağ olsalar da olmasalar da Orlandu ve Tannhauser için, kalbini kırdığı ve küçük düşürdüğü babası için, yaşadığı ve kaybettiği aşk için ve hiç yaşayamadığı ve hepsinden çok özlediği aşkı için ağladı.

Soluğu düzelince başını kaldırdı. Onu kucaklayan Peder Lazaro'ydu. Yaşlı, kendini tüketmiş gözlerindeki acının Carla'nınkinden aşağı kalır yanı yoktu, ama geniş yüreğindeki sonsuz şefkatle Carla'ya gülümsemeyi başardı.

Başıyla bir geçidi işaret etti. "Şu merdivenin yukarısında küçük bir oda ile bir de yatak var. Dar ve serttir, ama sana bir bulut gibi geleceğine eminim. Şimdi gidip biraz dinlen" dedi.

Carla geriye çekildi ve yüzünü sildi. Ölü delikanlıya baktı.

"Onu reddettim" dedi.

Lazaro yüzünü tutup kendisine doğru çevirdi. "Aziz Petrus da İsa Mesih'i üç kez reddetmişti. Bu onun aziz olmasını engellemedi." Yine gülümseye çalıştı. Sonra ifadesi sertleşti. "Ruhumuzu tüketirsek, hizmet ettiklerimize yararlı olamayız. Hizmet edemezsek, hayatlarımızın bir anlamı kalmaz. O yatak benim. Yalnızca ben yatarım. Dediğimi yap. Dinlen ve Tanrı'nın seni sevdiğini unutma." Etrafta yatanları işaret etti. "Döndüğün zaman çok işimiz olacak."

Yatak dar ve sertti, ama Carla'ya bir bulutun üzerinde yatıyormuş gibi geldi. Bir saat kadar yattı. Gözlerini kapatmıştı ama uyuyamayacak kadar yorgun ve gergindi. Zihnini düşünce şeritleri ve yarı uyanık rüyalar sardı. Tannhauser'ı, onun yara izleriyle dolu adalelerini, gösterişli havasını, ona bakan, çıldırmış bir dünyaya bakan gözlerindeki içtenliği düşündü. Evlendiklerini, yalnızca hayatın küçük dertleriyle uğraşarak huzur içinde yaşadıklarını hayal etti. Her şeyin geçeceğini söyleyen sesini işitti. Herhalde uyuyakalmıştı, çünkü Tannhauser küçük odanın içine süzüldü. Çıplaktı. Carla onu fıçısına girerken daha önce de görmüştü (onu gizlice seyretmişti). Ve şimdi hafızası hayal gücünün ateşini canlandırmıştı. Carlayı tutup yataktan kaldırdı, kanlı elbisesini çıkarıp yere attı. Carla kendiliğinden onun önünde diz çöktü. Parmakları sert kalçasını kavradı. Gözlerini kapadı, açtı ve inledi. Öyle yoğun bir sancıyla kıvrılıp sarsıldı ki, uyandı. Rüya yok oluverdi ve kendini sesler yankılanan karanlıkta tek başına buldu. Sesler gerçekti. Aşağıdaki korkunç dramdan yankılanıyordu, diğerleri ise kendi hayalinin ürünüydü. Ve bu savaş ile erotizm birleşimi aklını karmakarışık etti. Kollarıyla kendini sarıp ağladı.

Böyle bir süre yattı. Sonra gözyaşları dindi ve kendini iyileşmiş hisset-

ti. Mantığı tam aksini söylese de, Bors gibi o da Tannhauser'ın ölmüş olduğuna inanmıyordu. İçinde bir şey ısrarla bunu söylüyordu. Eğer Tannhauser yaşıyorsa, Orlandu da sağ demekti, çünkü Tannhauser çocuğun kalkanıydı. İkisine de koşulsuz ve sınırsız bir sevgiyle bağlıydı. Nefretin egemen olduğu bir dünyada en azından bunu yapabilirdi. Bunca ölümün içinde ebedi bir şey dayanmalı ve ayakta kalmalıydı ve bunu bir tek sevgi yapabilirdi. Onun, Lazaro'nun, o isimsiz askerin, İsa Mesih'in sevgisi. Ona bulut gibi gelen dar ve sert yataktan kalktı, aşağıdaki çukura indi ve İsa'nın sevgisinin hepsini iyileştirmesi için dua etti.

Beslediği bütün o safça ve imkânsız ümitlerine rağmen, (en aptalca olanı da savaşçıların silahlarını bırakacağı ümidiydi) daha pek çok akın olacağını biliyordu. Söylenilenlere göre, Mustafa Paşa başarısızlık yüzünden çok öfkelenmişti ve yakında yeni bir Türk akının başlaması bekleniyordu. Borgo ve L'Isola'nın surları en az altı yerinden yıkılmıştı. Taş taşıyabilen ya da kürek sallayabilen herkes esirlerle birlikte surları onarıyor, yeni barikatlar ve siperler yapmakla uğraşıyordu.

Hastanenin kuşatma başladığı zaman bitmez tükenmez gibi görünen ilaç (siyah şarap, nane, adamotu, gülyağı, güzelavratotu, afyon ve sarı kantaron) ve malzeme stoku tamamen bitmişti. Tıp bahçesinde dalında kalan tek bir yaprak ve çiçek bile yoktu. Sayısız sargı bezi balyasından geriye bir şey kalmamıştı. Hastanede çalışan din adamları şimdi yıkayıp yeniden kullanabilmek için taburcu edilenleri dolaşıyor ve kullanılmış sargı bezlerini topluyorlardı. Miyasmalarla yayılan iltihaplanmaya karşı verilen mücadelenin yerini açık yaralara karşı verilen savaş almıştı ve şimdi iltihap kokusu her tarafa yayılmış durumdaydı. Toplu mezarlar dolmuştu. Artık yenileri açılıyordu. Şehirdeki bütün büyük evlere hafif yaralıları yerleştirmek üzere el konmuştu.

Bu tür zorlukları memnuniyetle karşılayarak baş etmeye çalışan bir adam evinin bodrumuna ailesi için bir sığınak kazarken farkında olmadan günlük ihtiyacı karşılayacak ölçüde bir tatlı su kaynağı buldu. Bu mucize, çünkü öyleydi ve mucize olarak ilan edilmişti, susuz şehrin en ciddi sorununu çözmüştü. Bu mucizenin tadını ancak Azize Agatha, Azize Katherina veya Aziz Pavlus'tan hangisinin sayesinde gerçekleştiğine dair baş gösterecek şiddetli çekişmeler kaçırabilirdi.

Carla, bundan sonra başa ne gelirse gelsin katlanacaktı. Sonsuz acılara boğulmakla gelen dinginliği keşfetmişti. Bu garip, korkunç ve kimsenin arzulamayacağı türden bir huzurdu, çünkü bedelini savaşın kurbanları ödüyordu. Kırılganlıkları ve çaresizlikleri içinde bütün kötü niyetlerden, cesaret ve inancın en ilkel hali hariç her şeyden sıyrılmışlar ve bir çocuğun kayıp masumiyetini yeniden yakalamışlardı. Yaralanmak insanın cevherinin, başka hiçbir şeyin gün yüzüne çıkaramayacağı biçimde, bir yönünü açığa çıkarıyordu. Soylu ve harikulade bir şeydi

bu. Çekilen acıya, pisliğe ve aşağılanmaya rağmen içinde Carla'nın o güne dek görmediği kadar gerçek onur barındıran bir şeydi bu. Hasta olanlar gerçekten de Tanrı'ya daha yakındılar. Carla kendisine İsa'nın hediyesi olarak getirdikleri dinginliği kabullenmeyi öğrenmişti. İsa da çarmıha gerilişi pahasına aynı armağanı kendine vaat etmişti. Carla'nın kibri kırılmıştı ve bundan da hiç pişman değildi. Korku ve endişeleri hâlâ aklının bir köşesinde duruyorsa da, artık ona çok küçük ve önemsiz geliyordu. Hana doğru yürürken Amparo'yu düşündü ve kendisini bekleyip beklemediğini merak etti.

Bazen kızı yatağında kıvrılmış halde bulur, kendi de yanına uzanırdı. Birbirlerinin kolları arasında uyanırlar ve gün mutluluğa yakın bir duyguyla başlardı. Kimi zaman da Amparo'yu günlerce göremez, kızın rıhtımda ya da kendini adadığı Burak'la birlikte ahırda yattığını duyardı. Onu her görüşünde, Amparo gittikçe ormanda bulduğu yara bere içindeki o dilsiz ve yabani çocuğa dönüşüyor gibiydi. Çocuklarla onlarla aynı yaştaymış gibi oynuyordu. El falı bakıyor, arkadaşlığını kötü şansa karşı bir tılsım olarak kabul etmişe benzeyen ahlakı bozuk İspanyol piyedeleriyle birlikte ekmek zeytin yiyordu. Pek çok kişi onun kaçık olduğunu düşünüyordu, ama Bors kendini kızın koruyucusu olarak ilan ettiği ve hakkında ileri geri konuşan bir iki kişiyi öldürecek kadar hırpaladığı için, hiç kimse ona hakaret etmeyi, zarar vermeyi ya da kaba konuşmayı göze alamıyordu. Altüst olmuş bir dünyada Amparo kimsenin yapamayacağı kadar korkusuzca hareket ediyordu.

Carla Ludovico'yu düşündü.

Onun Malta'ya döndüğünü öğreneli neredeyse bir ay olacaktı. Bors geldiğini görmüş ve Carla'yı uyarmıştı. Sonra Carla onun Saint Michel'de bir kahraman haline geldiğini, hastanede yığılıp kaldığını ve silah arkadaşlarının içerdeki dehşete bir göz attıktan sonra onu İtalyan Hanı'nın yanındaki kendi küçük revirlerine götürdüklerini duymuştu. Carla onu o gün de, o günden beri de görmemişti. Ama Ludovico'nun orada olduğu düşüncesi aklından çıkmıyordu. Ve daha birçok kişinin de aklından çıkmıyordu.

Bu meseleyi biraz araştırmış olan Bors, "Engisizyon Malta'da hoş karşılanmıyor" dedi.

Yemekhanedeki masanın başında oturuyorlardı. Bors bir tepsi dolusu kremalı turtayı haklamakla meşguldü. Yumurtayla şekerin nereden geldiğini bir tek o biliyordu. Ganimetin kokusunu alan burnunun, ticaret becerisinin sayesinde (Nikodemus'un aşçılığıyla da birleştirince) kuşatma boyunca adada kilo almayı başaran tek adam olma ayrıcalığını yaşıyordu.

Carla, "Engizisyon'un hoş karşılandığı bir yer var mı?" diye sordu.

Bors küçümseyen bir tavırla güldü. "Kötülük daima birinin işine ya-

rar. Yoksa başka nereden beslenirdi?" Güneşte yanmış yüzünü ikiye ayıran pembe yara izi ifadesini iyice garipleştiriyordu. "Messina'da Engizisyon'un adamlarının sayısı binleri buluyor. Ancak bir avuç kilise görevlisinden ibaretler evet, ama dalkavuklardan, tanıdıklardan ve sülüklerden oluşmuş bir ordu tarafından desketleniyorlar. Baronlar, hırsızlar, tacirler ve rahipler deniyor, ama bütün zenginleri, bütün kolluk kuvvetlerini ve bütün suçluları arkalarına almışlar. Her pastaya ellerini daldırmış durumdalar ve istediklerini yapıyorlar. En azından buna izin verenlere canlarının istediklerini yapabiliyorlar."

Aklına hoş bir anı gelmiş gibi gülümseyince Carla arabadaki rahipı ve nasıl öldüğünü hatırladı.

"Tarikat onların Malta'ya el atmalarına izin vermezdi, ama buna Papa'nın üçkâğıdı neden oldu" dedi Bors. "Domenico Cubelles'i Engizisyon'un başına getirdi. Adam Malta Piskoposu olduğu için de şövalyeler gırtlağına bıçağı dayayamadılar. Şövalyelerin içinde de çürük elmalar var. Yoksa nasıl böyle bir katil topluluğuna dönüşebilirlerdi ki? Tecavüz, livata, suikast, kara büyü, dini sapkınlık, vesaire, hepsini gördüler. Hem neden olmasın ki? Ama her zaman kendi meselelerini kendi içlerinde hallettiler. Piskopos, Fransız kolundan şövalyelerin ileri sürdükleri Luthercilere sempati beslediğine dair zayıf ithamlarına karşı duramadı, ama tutuklama falan da olmadı. Engizisyon ancak orada adamları varsa çalışabilir ve piskopos da sarayın adamıdır. Bu rağmen Engizisyon kapıdan içeri adımını atmayı becerdi ve altı ay önce Papa, Ludovico Biraderi gönderdi."

Carla'nın hatırladığı Ludovico, zeki, derin bilgilere ve ruhani coşkuya sahip genç bir adamdı. Nezaket ve yumuşaklık onun doğal hali gibiydi. Anılarındaki sevgiliyi, bu kadar korku salan bir adam fikriyle bağdaştıramıyordu.

"Gerçekten bu kadar zalim biri mi?" diye sordu.

Bors ağzına bir turta daha atmak için sustu, elinin tersiyle ağzını silmeden önce birkaç zevk homurtusu çıkardı.

"Ludovico, Papa'nın maşasıdır. Onun yüzünden nice kardinal ve kont ateşe gitti." Kendi gibi Carla'nın da kardinaller ile kontların daha hafif bir cezayı hak ettiklerini düşündüğünü görmek ister gibi ona baktı.

"Buradaki İspanyol piyadelerinden Guzman, 1561'de Calabria'da, Engizisyon Başhâkimi Ghisleri'nin Valdocuları yok etmek için açtığı savaşta görev yapmış. Ludovico'yu iyi hatırlıyor. O bölgenin markisini gayrete getirmek için Ludo bu kardeşine bir kardinallik ayarlayıvermiş. Sonra San Sisto köyünü kadın, erkek, çocuk ayırt etmeden haritadan silmişler. Kaçanları ormanda av köpekleriyle aramışlar. Düşünebiliyor musun? Gece, meşaleler, havlayan köpekler, çığlıklar. İki bin kişinin öldürüldüğünü söylüyorlar. La Guardia'da yetmişten fazla insana itiraf ettirmek için işkence yapmışlar. Sağ kalanları da katrana bulayıp

dik bir uçurumun tepesinde ateşe vermişler. Kaçının hangi sırayla atlayacağına dair bahisler düzenlenmiş. Montalto'da seksen sekiz inançlı insanı kiliseye kapatmışlar, sonra da teker teker dışarı çıkarıp kilisenin basamaklarında boğazlarını kesmişler."

Carla'nın midesi bulanmaya başladı. Bu adamı sevmişti.

"Sonra Piemonte'de yaptığı temizlik var. Ludovico ile Mattias'ın yolları ilk kez orada kesişmiş."

Carla daha fazla dinleyemedi. "Valdocular da kim?" diye sordu.

Bors omuz silkti. "İsa'ya ibadet eden insanlardı, ama bunu uygun görülen biçimde yapmıyorlardı."

Carla karşılık vermedi.

"Ludovico asla ellerini dini sapkınların kanıyla kirletmez, ama eli her yere uzanır. Saraylardan, umumhanelere kadar her yerde muhbirleri ve casusları vardır. Tanıdıkları vardır. Bu insanlar entrikaya, ihanete bayılırlar. Bir adamın ya da kadının kendini önemli hissetmesini sağlarsan, ona her şeyi yaptırırsın. Bu işi Tanrı için, papa için ya da imparatorluk için yapması gerektiğini söyle, karşılığında ödülünün cennet olacağını vaat et, birkaç rezilin ateşe gideceğini söyle, ceplerine de bir avuç altın koy. Çok az insan bunlara direnebilir. Eğer bu akılsızlar sepetlenmekten de korkarlarsa, çok daha güzel olur."

"Ludovico neden burada? Neden canını tehlikeye atıyor?"

"Kim bilir? Ama Saint Michel'de kendini yaraladıktan ve biraderlerin deli oldukları birkaç kutsal emanet dağıttıktan sonra Tarikat'a alındı. Bilseydim ben de İsa'nın çarmıhından birkaç kıymık parçası getirirdim."

"Ludovico St. Jean şövalyesi mi oldu?"

"Geçen pazar günü yemin edip Tarikat'a katıldı. Ama bu sözümü unutma, pişman olacaklar. O adam aslan postuna bürünmüş bir kurt. Tekneden indiği gece yüzünü gördüm. Ludovico buraya tavşanları değil, büyük hayvanları avlamak için geldi."

Bir parça turtayı daha bir lokmada midesine indirdi. Büyük bir zevk aldığı öyle belliydi ki Carla onun ağlayacağını sandı. Ama Bors son parçayı da yedi ve ağzını şapırdattı.

"Biz küçük insanlarız" dedi. "Şansımız varsa, öyle kalırız."

İngiliz Hanı'nın yukarısında sayısız yıldız ışıldıyordu. Carla da, başkaları gibi, Mattias gibi, karmakarışık görünen yıldızlarda belirli şekiller görmeyi ve anlamlar çıkarabilmeyi istedi. O da şimdi aynı yıldızlara bakıyor muydu? Yanında olmasını ve onu kollarının arasına almasını arzuladı. Amparo'yu düşündü ve kendini değersiz hissetti. Bu düşünceleri bir tarafa bıraktı. Han henüz hasar görmemişti, ama artık eskiden düşündüğü gibi Mattias'ın ekibinin, dikbaşlı ruhlardan oluşan avare ailesinin tek sığınağı değildi. Nikodemus, ateşle meşgul olduğu mutfakta

uyurdu. Merdivenlerden çıkarken önünü görmesi için yanan bir lamba bırakırdı. Bors gecenin serinliğinden hoşlandığı ve er ya da geç Mattias'ın karanlığın içinden çıkıp geleceğine inandığı için Kalkara Kapısı'nda gece nöbetine giderdi. İki İngiliz beyefendisi daha şu anda handa kalıyordu, diğer yerler de hastaneden çıkan ve nekahet dönemindeki hastalara verilmişti. Carla hâlâ bitişikte Starkey'nin evindeki odasında kalıyordu ve bu oda bir hazineydi.

Girişte ayakkabılarını çıkardı ve sessizce içeri girdi. Mutfak zemininde uyuyan Nikodemus'u gördü. Kilerin yanındaki bölmeden kısılmış lambayı aldı. Odasına çıkıp kapısını kapattı. Kandan katılaşmış elbisesini üzerinden sıyırdı. Siyah ketenden diktirdiği üç sade elbiseden biriydi bu. Kıvırabilmesi için kol ağızları geniş yapılmıştı, alçakgönüllü görünmesi için de yakası boğazına kadar çıkıyordu. Bir hafta boyunca su fıçıları yeni kaynaktan doldurulduktan sonra, çamaşır yıkanmasına izin verilmişti. Sonunda sevinilecek bir şey çıkmıştı ve yarın için yalnızca bir temiz elbisesi kalmıştı. Kovadaki suyla üzerindeki kiri temizledi. Su tazeydi ve portakal kokuyordu. Bors'u gördüğü zaman teşekkür edecekti, çünkü suyu o getirmişti.

Kurulanmadı. Havanın onu kurutup serinletmesini bekledi. Yine Bors'un ince düşünerek getirdiği uzun bir şişeden avucuna zeytinyağı döktü, yüzüne, boynuna ve kollarına sürdü. Vücudu incelmişti, ama teninin sertleşmediğini umuyordu. Ne odasında ne de evin içinde ayna vardı. Keşişler hemen hemen hiç ayna kullanmıyorlardı. Carla da bir ayna bulma zahmetine girmemişti. Haftalardır kendi yüzünü görmemiş olduğunu hissetti. Acaba bir ayna bulsa, neyle karşılaşacaktı? Artık dış görünüş gibi şeyler önemini yitirmiş gibiydi. Ama belki de yanılıyordu, belki de Mattias'ın dediği gibi, bir erkeğe yaşama nedeni veren şey dış görünüşüydü.

Bir zamanlar beyaz olan, defalarca tuzlu suda yıkanmaktan artık grileşmiş ve neredeyse saydamlaşmış pamuklu geceliğini üzerine geçirdi. Saçlarını açtı, başını sallayıp dağıttı. Birkaç dakika fırçalayarak ve dolaşmış tutamların arasından parmaklarını geçirerek kendini şımarttı. Yeni su kaynağı bulunduğu için, Lazaro onun için beyaz şarap tortusu, bal ve ezilmiş kırlangıç otundan bir eriyik hazırlamıştı. Carla bu eriyiği baş derisine yediriyor, küllü arpa suyuyla yıkayıp, tatlı suyla çalkalamadan önce yirmi dört saat bekliyordu. Haftalarca kirli kaldıktan sonra, saçlarının hiç bu kadar yumuşak olduğunu hatırlamıyordu. Lazaro gizlice eline, öküz ödü, kimyon ve yabani safrandan yapılmış başka bir öz tutuşturmuştu. Karışım altı hafta bekletildikten sonra saçlarının sarılığını belirginleştiriyordu. Belki de artık bir ayna bulsa iyi olurdu. Bors'un hemen bir tane bulabileceğinden ve bununla da böbürleneceğinden emindi.

Gecenin sessizliğinde bir top gümbürdedi. Corradino Dağı'ndan, diye

düşündü. Artık kulakları topları ve konumlarını ayırt edecek kadar hassaslaşmıştı. Hedef L'Isola olmalıydı. Bundan emindi, çünkü ne yaklaşan güllenin uğultusunu ne de çarpma sesini duymuştu. Lazaro'nun dediğine göre Türkler yarın saldıracaklardı. Son dört gündür sürekli bu tahmini duymuştu. Fırçayı elinden bıraktı. Uyku vakti gelmişti. Yatağına doğru dönünce loş odanın karşı tarafında Ludovico'nun durduğunu gördü.

Kapı ardından kapanmış ve Carla tek bir ses bile duymamıştı. Eğer böyle aniden karşısında beliren bir başkası olsaydı, Carla korkardı. Korkmadı. Şaşırmamasının nedeni her nasılsa Ludovico'nun marifetiydi. Sanki istediği an istediği yerde beliriverme gücüne sahipti ve bunu o kadar doğal bir şeymiş gibi yapmıştı ki sanki ay ışığı bile onun varlığından daha şaşırtıcıydı. Üstünde St. Jean Tarikatı'nın, göğsüne beyaz ipek haç dikilmiş siyah yüksek yakalı giysisi vardı. Beline çift sıra tespih dolamıştı. Güçlü başı düzgün kesilmiş siyah kısa saçlarla kaplıydı. Güneşin yıprattığı zayıf yüzü mermerden oyulmuş gibiydi. Onu görmeyeli on üç yıldan fazla olmuştu. Olgunluk dönemi, gençliğinden çok daha muhteşemdi.

Malta'da haftalardır etrafı acayip tecrübeleriyle insanı çeken erkeklerle çevriliydi. Mattias, Lazaro, La Valette, Bors, sokaklardan geçerken yeri titreten sert bakışlı şövalyeler, bu dünyanın izlerini bırakmaları için var olduğuna inanan erkekler. Her birinin kendine has farklı bir özü vardı. Bunu gölgelerini taşır gibi, beraberlerinde girdikleri yere getiriyorlardı. Ludovico da etrafına, henüz Tanrı'nın, şeytanın ya da insanın el atmadığı bir diyarda hüküm süren bir hükümdarın elçisiymiş gibi bir hava yayıyordu. O papalarla, krallarla aynı masaya oturmuş, kendinin değil, onların nabızlarının hızlandığını hissetmişti. Masum kanıyla dolu geniş nehirlerden geçmişti. Çocuğunun babası olmuştu.

Kapının önünden tek kelime etmeden Carla'ya bakıyordu. Kömür karası gözlerinden aklından geçenleri anlamak imkânsızdı. Bir sonraki kurbanını da inceliyor olabilirdi, hayatının aşkına da bakıyor olabilirdi. Mutlak bir korkuyla, ikinci olasılığın daha yüksek olduğunu anladı. Ne kadar zamandır orada durup kendisini izlediğini merak etti. Herhalde, katrana bulanmış, alevler içinde Tanrı'ya haykıran ve acılar içinde uçurumdan aşağı atlayan sapkınlara da böyle bakmıştı.

Ondan korkmadığını fark etti. Hayır, henüz korkmuyordu. Daha çok garip ve beklemediği bir sevgi, hüzünle karışık bir şefkat duyuyordu. Belki de merhamet. Bir zamanlar ne kadar yakışıklıydı. Şimdi de ne kadar yakışıklıydı. Ve bu süre içinde ne kadar dehşetli bir yoldan yürümüştü. Belki de yıllardır içinde tükenmeyen aşk, onu çılgınlığın eşiğine getirecek kadar sevdiği bir erkek içindi. Yalnızca kalbini kırmakla kalmamış, hayatını kararmış bir enkaza döndürecek kadar yakıp kavurmuş bir adam içindi.

O zamanlar, Ludovico ona, kendini tutkusunun zincirlerine isteyerek hapsetmiş vahşi bir yaratık gibi görünmüştü. Carla bu zincirleri kırma gücüne sahipti. Onun zincirlerini kırmakla kendi zincirlerinden de kurtulacağını sanmıştı. Aşkın en parlak ve başlıca vaadi özgürlük değil miydi? Dik vadilerin gölgelerinde, sırtını kanatan hoyrat otların üzerinde sevişmişlerdi. Uzun zaman önce dünyadan silinmiş kabilelerin tapınaklarında, mağaralarında, Hal Saflieni'deki büyük taş putun önünde sevişmişlerdi. Mavi Grotto mağarasının fosforlu aydınlığında, denizin sevdalı fısıltılarını dinlerken, Ludovico saçlarını seher çiçekleriyle örmüştü. Ama verilen sözlerden dönülmüş, Ludovico kendisininkinde kaybolurken, Carla elinde kalan tek şey olan mağarasının derinliklerine kaçmıştı.

Odanın diğer ucundan Ludovico hâlâ ona bakıyordu.

Tutkuyla ölümsüzleştikleri ve tüm korkularından sıyrıldıkları zaman hissettikleri o baş döndürücü özgürlüğü o da hatırlıyor muydu şimdi? Düşüncelerini bastırmak ve Ludovico'nun büyüsünden kurtulmak için bir anlığına gözlerini kapadı. Her şeye rağmen bu kadar sevdiği ve çocuğunu doğurduğu bu adam, binlerce insanın işkence görmesine ve katledilmesine neden olmuştu. O Papa'nın maşasıydı. Carla ona ne söylerse söylesin, konuşmak onu yalnızca kendi ördüğü bir ağın içine çekecekti. Her nasılsa Carla bunu çok iyi biliyordu. Ludovico'nun niyetinin bu olduğunu ve onun istediği an bu ağdan kurtulabileceğini biliyordu. Korkutacak kadar yoğun bir azuyla Ludovico'ya yüreğini açmak, ayrı geçen yılları, yüreğinin acısını, öfkesini, kendine ne kadar acıdığını, oğlunu, oğullarını bulmak için neler yaptığını, onun kaybıyla benliğinden neler kaybettiğini anlatmak istedi. Ama Ludovico'nun istediği de buydu. Haykıran adamların yaralarını tuzla ovduğu zaman içini dolduran o gücü açığa çıkarmaya çabaladı. Gözlerini açtı. Ludovico hâlâ ona bakıyordu.

Carla, "Lütfen" dedi. "Git, git buradan. Yoksa Bors'u çağırırım."

Ludovico ondan başka bir şeye ilk kez bakıyormuş gibi gözlerini odanın içinde gezdirdi. Yatağa, pirinç çivili seyahat sandığına, hafif bir rüzgâr giren pencereye, su kovasına, duvardaki kancalara asılı kıyafetlerine baktı. Gözleri bir an için bir köşede duran diz viyolasının büyük deri çantasına takıldı. Carla'nın elini sürmediği yazı masasının üzerinde bazı kâğıtlar, bir mürekkep hokkası ile bir yığın kitap duruyordu. Masanın önünde de bir sandalye vardı. Ludovico masaya yürüdü. Bakışları hızla kâğıtlar üzerinde dolaştı. Sandalyeyi çevirdi ve yüzü Carla'ya dönük, sanki görünmeyen yaralarının acıtmak istemiyormuş gibi dikkatle oturdu. Tespihinin taneleri kucağında tıkırdadı.

"Burası Starkey Biraderin odası" dedi.

Sesi Carla'nın omuriliğini titretti. Boğuk, heyecansız ve telaşsız sesi aynı anda hem rahatlatıcı hem de tehditkârdı.

Carla onu kadar serinkanlı görünmeye çabalayarak, "Burası bir hanımın özel odası" dedi. Benim odam. Gece vakti hırsız gibi çağrılmadığın bir yere girmen rezilce ve ayıplanacak bir hareket. Hatta daha da beter. Bu kötü zamanda bile bir suç."

Ludovico başını viyolaya doğru eğdi.

"Hâlâ çaldığına memnun oldum."

"Beni kaba davranmaya zorluyorsun. Git buradan."

"Carla" dedi. Adını onun ağzından duymak bir okşama gibiydi. "Son görüşmemizden beri yıllar çok uzun, yollar çok sapaydı. Yarın kanlı bir gün olacak. Bir daha yüzünü görme şansı bulamayabilirim."

"Yüzümü gördün. Şimdi senden gitmeni istiyorum."

"İhtiyatlı davranarak aramızda belli bir mesafe bırakmaya gayret ettim. İlahi irade aksini emretti."

"Sen beni silah zoruyla kaçırttın" dedi Carla. "İlahi irade bu gece odama gelmeni gerektirmezdi."

"Santa Sepolcro Manastırı'nda hem canın, hem de ruhun güvende olacaktı. Buraya gelerek ikisini de büyük bir tehlikenin içine attın."

"Şu anda içinde bulunduğum tehlikeden büyük olamaz."

"Sana zarar verebileceğimi nasıl düşünürsün?"

"Çünkü sen bir canavarsın."

Ludovico başını önüne eğdi. Carla onun yüzünü göremedi ve bir an için taşıdığı yük aniden çok ağır gelmiş gibi omuzları çöktü. Sonra Ludovico sırtını dikleştirdi ve kaşlarının altından Carla'ya baktı. Ludovico'nun ruhunda her zaman varlığını hissettiği o derin keder ilk kez açıkça ortaya çıkmıştı.

"Ben Tanrı'nın hizmetkârıyım" dedi.

Bunu çok daha rezil bir itirafmış, daha fazlasını açıklamakla kendini tehlikeye atacakmış gibi söylemişti. Carla daha fazlasını, her şeyi duymak istedi. Bir tek ona açacağı ve asla bir başka insanın duyamayacağı şeyleri öğrenmek istedi. Bu arzunun ardında başka bir korku vardı. Eğer anlatmasını isterse ve Ludovico da isteğini yerine getirirse, ancak ölümün ayırabileceği bir bağla onu kendisine bağlamaktan korktu. Arkasını dönüp camsız pencereye gitti. Başını kaldırıp yıldızlara baktı. Her zamanki gibi anlaşılmazdılar ve hiçbir tavsiyede bulunmuyorlardı.

Ludovico arkasından, "Bana senin yaratılmışların en nadirlerinden, çok iyi, art niyetsiz, kibirsiz, tamahkâr olmayan, güzelliklerle dolu biri olduğunu söylüyorlar. Ama ben bunu zaten biliyordum."

Carla arkasına dönmedi. Bütün gücünü ve azmini toplayarak, "Benden ne istiyorsun?" diye sordu.

Ludovico karşılık vermedi. Sessizliği Carla'nın yüreğini burktu. Ona nazik davranması gerektiğini düşündü. Ona asla denk olmadığını da biliyordu. Niyetinden kuşku duymamasına rağmen aklı karıştı. Odadan çıkmayı mı denemeliydi? Bağırarak yardım mı istemeliydi? Gitmesi

için yalvarmalı mıydı? Yoksa kendini zorlayıp aslında hissetmediği öfkesini mi ortaya çıkarmalıydı? Arkasına dönmedi. Gerçeği söyledi.

"Beni korkutuyorsun. Ama bunu biliyor olmalısın. Senin işin bu."

"İşim mi?"

"Kendini savunmaktan aciz olanlara korku salmak."

"Hiçbir şey benim amacımdan bu kadar uzak olamaz."

Carla engel olamadan sözcükler ağzından dökülüverdi. "Öyleyse, ne istiyorsun, söyle."

Ludovico, "Seni istiyorum" dedi.

Carla'nın tüyleri ürperdi ve Ludovico yüzünü göremediği için memnun oldu. Bu kez sessizliğe gömülen o oldu.

Ludovico, "Sessizliğini şaşkınlığına mı vermeliyim, yoksa tiksinmene mi?" diye sordu.

Carla yanıt vermedi. Sandalyeden kalktığını duyunca bedeni kasıldı. Arkasına gelip durduğunu, bedeninin sıcaklığını, saçına vuran nefesini hissetti. Ellerini omuzlarının üzerine koyunca irkildi. Tenini onunkinden ayıran tek şey incecik kumaştı. Parmakları kocaman gibi geldi. Onu incitmekten korkar gibi hafifçe omuzlarını sıktı. Başparmakları omuz kaslarının içine battı. Vücudu onun dokunuşunu, okşayışını sanki dünmüş gibi hatırlıyordu. Ama dün neredeydi? Sonsuz arzusuna nihayet kavuşmuş gibi içini çektiğini duydu. Elinde olmadan titredi. Artık öyle kendinden geçmiş haldeydi ki, korkudan mı yoksa zevkten mi titrediğini anlayamadı.

"Çok hoyrat davranıyorsam beni affet" dedi. "Sana son dokunduğum günden beri, tek bir kadına bile dokunmadım."

Ona bütün kalbiyle inandı. Bunu ellerinde hissetti. Bunlar şehvet düşkünü bir rahibin elleri değildi. Bunlar tek emeli ona dokunmak olan ellerdi. Bunu anlamak hem gururunu okşadı, hem de korkuttu. Yaşama içgüdüsü şimdi ondan kaçmazsa, bir daha asla kurtulamayacağını söyledi. Sonsuza dek onun olacaktı. Bir daha asla bırakmayacaktı. Ludovico'nun onu daha sıkı tutmayı arzuladığını ve bunu bastırdığını hissederek ellerinden kurtuldu. Birkaç adım uzaklaştı, ama kapıya doğru gitmediğini çok geç fark etti. Yüzünü ona döndürdü.

Ludovico'nun siyah gözleri içine işledi. Adamın kolları iki yanına düştü. Onun kaçışından incinmeyecek kadar değilse de, Carla'yı zorlamayacak kadar zekiydi. Aynı şekilde Carla'nın rol yaptığını anlayacak kadar kurnaz ve açıkgözdü. Bu yüzden de bazı şeyleri hissediyor gibi yapması yalnızca onu kıştırtmaya yarayacaktı. Bors'un dediğine bakılırsa, Ludovico büyük hayvanları avlamaya gelmişti. Carla en büyüğünün Ludovico'nun kalbinde yaşadığını ve bu hayvanın yalnızca kendisini değil Ludovico'yu da avladığını hissetti.

"Bana son dokunduğunda on beş yaşındaydım" dedi. Hiç ortaya çıkmayacağını sandığı öfke ve gözyaşları boğazına doluverdi. "Hiç sakın-

madan kendimi sana verdim. Sana her şeyimi verdim. Ve sen kaçtın. Ağlayarak senin peşinden koştum, ama sen gitmiştin. Gördüğüm en katı yüzler beni bir daha dönmemek üzere gittiğine inandırdı. Beni bir fahişeymişim, hatta ondan da rezil bir şeymişim gibi aşağıladılar. Sanki dişi bir şeytanmışım gibi. Kendimi aşka kaptırdım ve bir daha da bulamadım." Gözyaşlarının akmasına izin vermedi. "Neden kalbimi benden çalıp sonra da onu terk ettin?"

"Korktum."

Carla yüzüne baktı. Ne açığa vurabildiği ne de bastırabildiği bir öfkeyle titrediğini, yüzünün yandığını ve içinin bulandığını hissetti. Fısıltıyla, "Korktun mu?" diye sordu.

Ludovico yavaşça gözlerini kırpıştırdı. "Vazifem için korktum."

"Dehşet saçma, işkence yapma ve insan yakma vazifen için mi korktun? Paylaştığımız güzelliklere, aşkımıza başka vadileri, başka çiçekleri mi tercih ettin? "

"Evet, Carla. Hepsini aşkıma tercih ettim. Vazife bunu gerektirmez mi? Şeref bunu gerektirmez mi?"

Her ne hissediyorsa, hiç belli etmiyordu. Carla öfkesine hâkim olmaya çabaladı. "Lanet olsun senin şerefine" dedi. "Sen de benim şerefimi iki paralık etmiştin."

"Şimdi başka bir tercih yapacağım."

"Bu gece yalnızca ben tercih yapacağım ve sana tekrar söylüyorum. Defol git."

"Dinle beni, sana anlatmak zorunda olduğum şeyler var."

Carla'nın tek yapabildiği yüzüne karşı haykırmamak oldu.

"Senin çocuğunu doğurdum."

"Biliyorum."

"Biliyor musun?"

Bu itirafla mahremiyetine çirkin ziyaretinden daha büyük bir tecavüz yapmıştı. "Nereden öğrendin?" diye sordu. Ludovico yanıt veremeden atıldı. "Ne zaman öğrendin?"

"Döndüğümden beri birçok şey öğrendim."

Carla aşağılayarak, "Casuslarından ve muhbirlerinden mi öğrendin?" diye sordu. Ludovico hiç istifini bozmadı.

"Bu şehirde, bu dünyada bilmediğim çok az şey var. Meçhul bir çocuğu aradığın bir sır değil. Çocuk on iki yaşında. 1552 yılında Azizler Günü'nde doğmuş. Bu benim çocuğumdan başka kim olabilirdi?"

"O bizim aşkımızın meyvesiydi. Tek değer vermem gereken insan oydu. Sen beni bırakıp gitsen de ben onu utanmadan taşıdım."

"Senden de bunu beklerdim."

"Küçücük ağzına bir damla süt bile veremeden onu kollarımın arasından söküp aldılar. Taptığım babamın gözlerimin önünde bir ifrite dönüşmesini izledim. Annemin üzüntüden, utançtan ve aziz bildiği tüm

hayallerinin yıkılması yüzünden ölmesini izledim."

Ludovico, "Çok üzgünüm" dedi.

Lamba Ludovico'nun arkasındaydı. Pencereden giren solgun gümüş renkli ışık yüzünün bir yarısını karanlıkta bırakıyordu. "Oğlumuzun bir kahraman gibi Saint Elmo'da can verdiğini söylediler."

Carla aniden boğulur gibi derin bir soluk aldı ve hıçkırarak ağlamaya başlamaktan ve belli belirsiz bir sezgiyle ağlarsa onun kazanacağından korkarak içinde tuttu.

"Acını dindirmek elimden gelseydi, bunun için her şeyi yapardım" dedi Ludovico. "Ama bu anlattıkların çok uzun zaman önce oldu. Artık ikimiz de o gün olduğumuz kişi değiliz."

Carla, "Beni avutmaya kalkma sakın" dedi.

Birdenbire öfkesinin bütün ateşi sönüverdi. Soluğunu bıraktı. Müthiş bir yalnız kalma ihtiyacı duydu.

"Benim çocuğumun sonu ahmaklara yakışacak bir ölüm oldu ve ben onu durduramadım" dedi.

"Kendini bunun için suçlaman delilik."

"Buradaydı. Benimle aynı masaya oturdu ve ben onu tanıyamadım." O geceyi bütün acılığıyla yeniden hatırladı. Üzerinden neredeyse iki ay geçmişti. Ama burada, bu evin içindeyken ona sanki başka bir evrende olup bitmiş ve başka bir kadının başına gelmiş gibi geliyordu. Alelade, akılsız, önyargıdan ve kibirden gözleri kör olmuş bir kadının başına. "Senden bir şeyler aradım, ama bulamadım."

"O yaşlarda bir erkeğin yüz hatları tam oturmamıştır. Belki de sana benziyordu."

"Onda kendi ruhumu duymaya çalıştım, ama duyamadım."

"Kendini bir başkasında görmek çok zordur. Herhalde en zoru da kendi kanını görebilmektir."

"Kabaydı. Bayağıydı." Kendinden nefret ederken acı bir teselli bulduğunu hissediyordu. "Benden, bizden aşağı olduğunu düşündüm. Şimdi onun gibi kendi pislikleri içinde ölen çocukları yıkıyorum. Ve bu hizmeti Tanrı'nın bana verdiği en hoş lütuf olarak görüyorum."

Ludovico yanında duran elini kaldırdı ve teselli etmek ister gibi değil, tutmasını ve ona yol göstermesini ister gibi ona doğru uzattı. "Savaş o acı etkisini hepimizin üzerinde gösteriyor. Belki şimdi ikimiz de dünyadaki yolumuzu daha iyi görebiliyoruz."

"Belki. Ama benim yolum yalnız bana ait."

Ludovico, "Tanrı'nın izniyle, bir çocuk daha yapabiliriz" dedi.

Carla, Ludovico delirmiş gibi yüzüne baktı. Belki gerçekten de deliydi.

"Hıristiyanlar galip gelirse ve bu kuşatmanın sonuna dek sağ kalabilirsek, benim görevim de sona erecek. Kimse Kilise için benden daha çok, benden daha temiz niyetlerle çalışmadı. Ve sen bana canavar diyorsun. Evet."

Carla bunu ona ne kadar dokunmuş olduğunu bir kez daha anladı.

"Bunu inkâr etmeyeceğim, bunun için özür de dilemeyeceğim. Dünya korkunç bir yer, zaten şu anda cehennemin ortasında değil miyiz? Daha büyük kötülükleri engellemek için korkuya dayanmak kadar korku salmak da şart. Ama yüreğim bu işten çok yoruldu ve artık yükünü bırakacak." Üzerindeki giysiyi işaret etti. "Gördüğün gibi artık St. Jean Tarikatı'nın adalet şövalyesiyim. Geleneklerinde keşişlik yeminimden vazgeçmeme ve sadık şövalye olmama imkân verecek emsaller var. Yani artık Tarikat'ın tam üyesi sayılmayan, ama bazı ayrıcalıklara sahip üye olabilirim."

Carla'nın bundan bazı sonuçlar çıkarmasını bekler gibi durakladı. İçgüdüleri Carla'ya bunu yapmamasının daha iyi olacağını söyledi.

Ludovico, "Böylece ve yardımseverliklerine güvendiğim bazı kişilerin yardımıyla seninle itibarımı kaybetmeden evlenebilirim."

Ludovico bu sözlerin ardından gelen sessizliği Carla'nın doldurmasını bekler gibiydi. Carla mutlak korkunun soğukluğunu hissetti. Babası bebeğini bir daha göremeyeceğini söylediğinden beri böyle ürpermemişti.

"Bana delilikten bahsediyor ve sonra da seninle evlenmemi mi istiyorsun?" dedi.

"Delilik." Ludovico bu sözcüğün üzerinde düşündü ve kabul ediyormuş gibi başını salladı. "Saint Michel çarpışmasından sonra tesadüfen seni gördüm. Kutsal Hastane'de. Bir an için seni gördüm. Sadece bir saniyeliğine. Ve o andan beri başka hiçbir şey düşünemiyorum. Aklımda bir tek sen varsın."

Ses tonu değişmemişti, aynı boğuk, heyecansız sesle konuşuyordu. Ama Carla yine de bir adım geri çekildi. Kürekkemikleri duvara değdi.

Ludovico, "Senden uzak durmak için o günden beri kendimle nasıl mücadele ettiğimi biliyor musun? Bu sahile çıktığım dakikadan beri her saniye yüzünü görmek için yanıp tutuşuyordum. Kendimi inkâr ettim. Yalnızca işimle ilgilendim. Çünkü senin hâlâ ruhumu yeniden büyüleme gücüne sahip olduğunu seziyordum. Ama öyle olmadı ve bir kez daha büyüne kapıldım."

Carla neden onu manastıra kapamak istediğini anladı. Carla'nın değil, kendi ruhunu korumak istemişti. Karşılık vermedi.

Ludovico tekrar başını salladı. "Yalnızca bir saniyeydi ve beni lanetledi. Tıpkı böyle altın ve turkuvaz renkli bir denizin yukarısında, bir tepenin üzerinde bir bakışın ve böyle bir anın beni daha önce de lanetlediği gibi. Benim niyetim hayatımı Kutsal Engizisyon'a adamak değildi, İki doktoramı da tamamlamıştım. Bir hukukçuydum. Bir ilahiyat uzmanıydım. Kendimi aşk illetinden arındırmak için dini arındırma işine atıldım. Çünkü başka bir deva bulamadım. Bunca nefretin hedefi olan bir adamın içinde aşk nasıl yaşayabilir, diye düşündüm. Bunca acının.

Bunca korkunun. Hatıranı yakıp hafızamdan çıkarmak için dönekleri, Anabaptistleri ve her türden inançsızı yaktım."

Carla hıçkırıklarını bastırdı. "İşlediğin suçlar için beni mi sorumlu tutuyorsun?"

Carla'ya bakışı çok şey anlatıyordu, ama yanıtı bakışlarını yalanladı.

"Felsefi ayrıntılar böyle bir ithamda bulunmama izin vermiyor" dedi. "Suçlara gelince, hem dogma, hem de hukuk felsefesi senin söylediğinin aksini iddia eder."

"Kurbanların için hiçbir şey hissetmiyor musun?"

"Ben onların ruhlarını kurtardım" dedi Ludovico.

Carla yüzüne baktı ve Ludovico'nun buna inanıp inanmadığını merak etti. Bu soruyu yüzünden okumuş olmalıydı ki Carla'ya yanıt verdi.

"Onlar bana unutması erişemediğim aşkımdan daha güç bir şey bıraktılar. Mum alevi gibi sönen insan yaşamlarının hatırasını bıraktılar."

Carla arkasını dönmek istedi, ana Ludovico'nun gözleri buna izin vermedi.

"İnsan bunca ışığın söndüğünü gördükten sonra dünya gerçekten de karanlık bir yere dönüşüyor. Ama yine de senin yüzünü görmemi engelleyecek kadar karanlıklaşmadı."

Carla onu kapıda ilk gördüğü anda kalbine saplandığını hissettiği acıma duygusunu anladı. Bu duygu kalbinde sıcak bir demir parçası gibi döndü. "Tanrı seni affetsin" dedi.

"Affeder" dedi Ludovico. "Çünkü ben ona çok iyi hizmet ettim. Benim öğrenmek istediğim şey şu: sen beni affedebilecek misin?"

"Bunca hayatı söndürdüğün için mi?"

"Kalbini kırdığım için."

Kalbi yine kırılmıştı. "Ah, Ludovico" dedi. "Ben seni çocuğunu taşıdığını anladığım anda affettim. Hem bedenimde bir çocuk taşıyıp, hem de yüreğimde sevgiden başka bir duyguya nasıl yer açabilirdim? Özellikle de bebeğimi yaratmama yardım eden insana karşı."

Ludovico yüzüne baktı. Bir an için kömür karası gözleri yaşlarla parladı. Bu gözlerin derinliklerinde kendini, kendi şeytani zekâsının eseri olan dipsiz bir çukurun kenarında buluvermiş bir adamın bakışı vardı.

"Senden başka kadın tanımadım" dedi.

"Ben de senden başka bir erkekle birlikte olmadım."

"İkimiz bu aşkın ateşini yeniden yakamaz mıyız?"

Carla başını iki yana salladı. "Yapamam."

"Mesleğim yüzünden mi?"

"Aramızda olanlar geçmişte kaldığı için."

Sonradan, bundan sonraki sözlerini neden söylediğini anlayamayacaktı. Ondan kurtulmak istemişti. Onu boş yere gönül yarası çekmekten kurtarmak istemişti. Ona gerçeği söylemek istemişti.

"Hem de bir başkasını sevdiğim için."

Ludovico'nun gözlerindeki yaşlar öyle hızla kayboldu ki Carla gerçekten bunu gördüğünden şüphe duydu. Şimdi ona bakan, o dipsiz kuyuyu evi bilen bir adamdı. Yanıtını önceden biliyormuş gibi, "Şu Germen mi?" diye sordu.

Carla içgüdülerini çok geride bırakmış ve o ağın içinde çok ilerlemişti. Nasıl geri döneceğini bilmiyordu. Daha da ileri gitti.

"Mattias Tannhauser" dedi.

"Tannhauser öldü."

"Belki."

"Saint Elmo'dan yalnızca yüzme bilenler kaçabildi. Türkler geri kalanları kılıçtan geçirdi."

"Mattias ölmüş olsa bile benim ona olan duygularım yaşıyor." Daha fazla konuşmasına gerek yoktu, ama kendini tutamadı. "Onunla evlenecektik. Bunu ben istemiştim. Ve hâlâ bütün kalbimle bunu istiyorum."

Ve bitti. Yalnızca bir saniye sürdü. Ludovico'nun gözleri çakıl taşları gibi sertleşti ve doğruca Carla'nın gözlerinin içine dikildi. Carla bir şeyin artık geri dönüşü olmayacak biçimde değiştiğini hemen anladı ve o anda ömründe hissetmediği kadar büyük bir pişmanlık duydu. Onun bakışları altında, zifiri karanlığa teslim olmuş dünya üzerindeki son mum gibi, kırılgan bir şeye dönüşüp küçüldüğünü hissetti. Ludovico'nun ellerinin geceliğini yırtıp parçalamasını bekledi. Adamın içinde bu arzunun, sürekli ezilen ve şimdi devasa ve sessiz bir gazaba ve gücenikliğe dönüşen bir arzunun kaynadığını hissedebiliyordu. Büyük bir gayret sarf ederek kendine hâkim oldu. Ludovico'nun sakinliğinin altında hızlı hızlı soluyan ve kuduran şeytanı başka hiçbir şey dizginleyemezdi.

"Tekrar görüşeceğiz" dedi.

Döndü ve kapıya doğru gitti.

Ardında bıraktığı dehşet ve belirsizlik duygusu Carla'nın rahatlamasına izin vermedi. Kapıyı açtı, eşikte durdu ve arkasına döndü. Carla karanlıkta yüz hatlarını seçemiyordu.

"Sana dönmemek üzere gittiğimi söyleyen, sana bir fahişeden bile daha düşük bir kadınmışsın gibi davranan o adamlar var ya? Onları çok iyi tanırdım. Onlar benim efendilerimdi. Beni yüz kızartıcı suç işlemekle suçladığını söylemişlerdi."

"Yalan söylemişler."

"Evet."

"Ama sen onlara inandın."

"Genç bir rahiptim. Onlarsa Kilise'nin yüksek mevkilerinde olan kişilerdi. Sen de güçlü dostlara sahip kıskanç bir babası olan genç bir kızdın."

Durdu. Carla bir şey söylemedi. Etraflarını saran felakete dair başka söyleyecek sözü yoktu.

"Bu geceye kadar, güç kullanmakla ilgili ilk dersimi verdiklerini anlamamıştım. Verdikleri diğer dersi o zaman gayet açık ortaya koydular. Bedenin ihtiyaçları için umumhaneler ve oğlanlar vardır. Suç olan âşık olmaktır. Ve bunun cezası da çok korkunçtur."

Koridordun karanlığı onu yuttu. Kapı hiç ses çıkarmadan kapandı. Ve Carla titrek ışıklı lamba, bütün kaybettiklerinin anıları ve henüz kaybetmediklerinin korkusuyla baş başa kaldı.

Yatağında uykuya dalamadan uzandı ve dualarda da teselli bulamadı. Kalktı, giyindi ve saçlarını topladı. Güçlükle köşedeki büyük kahverengi deri kutuyu çekip çıkardı. Lambayı aldı. Elinden geldiği kadar ses çıkarmamaya çalışarak merdivenlerden indi. Parmaklarının ucuna basarak mutfaktan geçip açık havaya çıktı.

Galley Körfezi'nin kıyısındaki kayaların üzerinde ihtiyacı olan yeri buldu. Körfeze giriş kalın demir zincirlerle kapatıldığı için rıhtım, kıyı boyunca böyle güçlendirilmemiş birkaç yerden biriydi. Hiç muhafız yoktu. Etrafa huzurlu bir hava hâkimdi. Diz viyolasını kutusundan çıkardı. Yayını gerdi. Telleri akort etti. Parmak uçları yumuşamış, sertlikleri geçmişti. Başka bir dünyada, farklı bir zamandayken, Villa Saliba'da Mattias için çaldığı günden beri viyolasını kutusundan ilk kez çıkarıyordu.

Karşı kıyıda L'Isola uzanıyor, yeldeğirmenlerinin neşeli siluetleri yıldızların önünde yükseliyordu. L'Isola'nın ötesinde bir yerlerde Türk ordugâhı vardı. Mattias hâlâ sağsa, kalbindeki fısıltı, ümitsiz bir kuruntudan ibaret değilse, belki müziğini ve ıstırabını işitirdi. Ve belki de geri dönerdi. Carla derin bir nefes aldı. Omuzlarındaki bitkinliği silkip attı, yaralı ruhuna seslendi ve çalmaya başladı.

6 ağustos 1565, pazartesi

Marsa; Pembe otağı; Marsamxett Körfezi

Tannhauser Marsa'yı geçti. Kendini hissettiğinden çok daha asil gösteren kar beyazı sarığı ve kırmızı kaftanıyla Sciberras Dağı'nı geçti. Beline kabzasının başında yakuttan bir topuzu ve lal taşından kını olan bir kama asılıydı. Bineği Abbas Murad'ın kendi atları arasından verdiği muhteşem bir al kısraktı. Yine serseri bir oğlan çocuğunu bulmak için yollara düşmüştü. Daha önce olduğu gibi, Orlandu ele geçmez olduğunu göstermişti ve bu Tannhauser'ın ilk baskını değildi. Bugün şansını korsanlar arasında deneyecekti.

Atını Saint Elmo'nun isten kararmış burçları arasında sürerken kıyafeti, kapıdaki Bulgar'a benzeyen muhafız üzerinde istediği etkiyi yaptı. Tannhauser dudak bükerek önünden geçerken, muhafız yerlere kadar eğilip selam verdi. Son şövalyelerin kellelerinin uçurulduğu ve Le Mas'ın son gecesini paylaştıkları yıkık dökük avluyu geçti. Deniz tarafındaki Borgo'ya tepeden bakan surdan bir Türk kuşatma topu ateşlendi. Topçuların dışında kale tamamen boştu. Bir zamanlar, kahramanlık ve kutsal aşk çılgınlığıyla kaynar ve dünyanın merkezi gibi görülürken, şimdi küçük ve sefil bir harabeydi. Issız görünüşü Tannhauser'ın tüylerini ürpertiyordu. Farkına varmadan demirhanenin önüne gelmişti, atından indi. İçerisi boş ve serindi, ama artık anılarla daha fazla zaman harcamayacaktı. Bir maşa alıp altına gömdüğü iki buçuk kilo afyonla altın yüzüğünü çıkarmak için döşeme taşını yerinden kaldırmaya çalıştı. Bu Atlas'ın bile zorlanacağı kadar güç bir iş değildi, ama alnı hemen yapışkan bir ter tabakasıyla kaplandı. Sağlığı eski haline dönmemişti, ama en azından ayaktaydı.

* * *

Sıtma ateşi nerdeyse onu öbür tarafa gönderiyordu. Saint Elmo'nun düşüşünden sonraki nöbet içinde geçen ilk birkaç günü hatırlamıyordu, umurunda da değildi. O günler çok az şey hissederek ve neredeyse tamamen bilinçsiz bir dalgınlık içinde geçmişti. En sevindiği de sırtındaki tüfek yarasının yumruk kadar büyüyen apsesini kestiklerini ve

içinden yarım litreden fazla irin boşalttıklarını hissetmemiş olmasıydı. Bu dönemde ölseydi, pişmanlık ya da korku kadar ince şeyleri hissetmekten aciz, titreyen ve sayıklayan bir kemik çuvalı olarak gitmiş olurdu. Kendine gelmesinden sonraki durumu ise çok daha külfetliydi.

Kendine geldiğinde Abbas Murad'ın flamingo pembesi otağında şartların elverdiği kadar lüks içinde ve ihtimamla bakılıyordu. Habeş bir köle yelpazeyle sinekleri kovuyor ve kavurucu sıcakta ıslak bir süngerle alnını serinletiyordu. Buhurlar yakıyor, sırtına şişe çekiyordu. Ağzından içeri öyle çok ballı su, tuzlu ayran ve iyileştirici iksir akıtıyordu ki eğer gücü olsaydı kusardı. Bu sessiz ve sabırlı köle oturağını da aynı zarif ağırbaşlılıkla döküyor, Tannhauser bu utanca başka seçeneği olmadığı için dudaklarını birbirine bastırarak metanetle sabrediyordu. Habeş köle gitgide çoğalan idrarını hizmetinin en büyük ödülüymüşçesine toprak bir kaba dolduruyordu.

Tannhauser hem kendisi, hem de bakıcısı için utanç verici olan bu uygulamaya birkaç gün tahammül etti. Bunun geçim sağlamak için çok bayağı bir iş olduğunu düşünüyordu, ama sonra bu kölenin adadaki kardeşlerinin en şanslısı olduğuna karar verdi. Bir çadırın serin gölgesi altında yelpaze sallamasa ve oturak dökmeseydi, çok büyük ihtimalle dağlarda sırtında taş ve gülle dolu küfeler taşıyacaktı. Bundan sonra Tannhauser kendini kölenin hizmetlerine rahat bir vicdanla teslim etti ve hatta minnettarlığını ifade etmek için birkaç söz bile mırıldandı.

Kendinde birkaç saniyeliğine başını yastıktan kardıracak güç bulabildiği zaman, bedenine ve özellikle de bacaklarına bakıyordu. Bacakları endişe verici görünen kahverengi ve mor yaralarla kaplıydı. Aynı durumda başka birini görseydi, hemen yanından kaçardı çünkü veba günahkârları kırıp geçirmek için dönmüş olsa, mutlaka böyle görünürdü. Habeş bir köleyi böyle bir son için gözden çıkarabilecekleri düşüncesi, teşhisinin doğru çıkma korkusunu daha da arttırdı. Penisinin bu musibetten etkilenmemiş gibi görünmesi kısa süreli de olsa onu epey rahatlattı. Ama ardı ardına ve sık sık muayene etmeye gelen Arap ve Yahudi hekimlerin yaralarına baktıktan sonra yüzlerinde beliren rahat ifadeyi görünce kaygılarından kurtuldu. Hekimler bu yaraların vücudunun zehirli salgıları atmaya çalıştığının belirtisi, iyileşmek için bünyesinin verdiği mücadeleden kaynaklanan döküntüler olduğu konusunda hemfikirdiler. Dile getirmeseler de, yaralar geçerse, yaşayacağını düşünüyorlardı. Yahudi hekimler aynı görüşte değillerse de, Arap hekimler bu gerçeği kendi uzmanlıklarından çok Allah'ın keremine yoruyorlardı. Vücudunu kaplayan yarı yarıya iyileşmiş diğer kesik ve yaralar içinse yorum yapmıyorlardı.

Hekimler, veba salgının karşı yüksek rütbelilerin günde üç kez burun deliklerine sürmeleri için, sirkede demlenmiş kırmızı şebboy, geyik miski ve karanfilden bir karışım hazırlamışlardı. Tannhauser herkesin

faydalanamadığı bu ayrıcalıklı koruyucudan da kullanıyordu. Söylediklerine göre karışım, gece terlemelerine ve sinir bozukluğuna da iyi geliyordu. Diğerleri değilse bile bu son özelliği açısından pek işe yaramadığı anlaşılmıştı. En iyi bakımı görüyordu ve böylece mutlu bir dalgınlık içinde bu ölümlü diyardan göçme şansından mahrum bırakılmıştı. Ne var ki, hayal bile edemeyeceği kadar tam bir çaresizlik içinde birkaç hafta geçirdi. Gururunun hatırı sayılır kısmını fiziksel gücünce borçlu olan bir erkek için bu çok olağandışı bir tecrübeydi.

Yüzü iyi insanların savaş alanında ölmelerine seyrici kalmanın sıkıntısıyla zayıflayan Abbas, haftalar boyunca her gece geldi. Tannhauser'ın yattığı minderlerin kenarına oturdu. Kaynağının Allah olduğuna dair tüm kuşkuları ortadan kaldıracak kadar güzel anlatımlı olduğunu ispat eden bir sesle Kuran'dan sureler okudu. Bu ziyaretler esnasında, Tannhauser konuşmaya gücü yokmuş gibi yaptı, çünkü Abbas'ın şefkati öyle yalın ve öyle lekesizdi ki yüreğini sızlatıyordu. Böyle zayıf düşülen durumlarda duygular bağlarından kurtulur, melankoli karaciğerin şişmesine neden olur. O da Abbas'a karşı dayanılmaz derecede çaprâşık ve akıldan çıkarması güç şeyler hissediyordu. Onu hem dostu, kurtarıcısı, babası ve kardeşi, hem de kendisini kaçıran kişi, efendisi ve düşmanı olarak görüyordu. Tannhauser o çadırda hilekârlık ve hatta belki de hainlik içinde yatıyordu. Bu yüzden de hiç konuşmadı ve Abbas'ın ona sunduğu iyileştirici sevginin içine gömüldü.

Büyük ipek rahmin içinde yatıyor ve korkunun sezdirmeden onu takip ettiği rüyaların kapladığı düzensiz uykuları arasında, kusursuz dokunmuş kumaştan süzülen ışığın, pembenin Sultan Süleyman'ın sarayındaki ressamların bile habersiz oldukları tonlarıyla değişmesini seyrediyordu. Bu daha önce hiç önemsemediği bir renkti ve pembeden bıkacağını sanmıştı, ama öyle olmadı. Tam aksine çözgüleri ve atkıları ipekten değil de ışıktan, gölgeden ve boyacısının dehasından dokunmuş gibi görünen bu rengin gittikçe büyüsüne kapıldı. Sanki bir müzik parçası, bir kadın, karlı bir dağ manzarası ya da böyle ilahi bir elin ürünüydü de ilk bakışta tek bir şeymiş gibi görünüyor, tekrar tekrar inceleyince her biri diğerinden farklı pek çok şey olduğu ortaya çıkıyordu. Geceleri lambaların sarı ışığında bu pembeliğe bakarak geçirdiği saatler de pek çoktu. Alacakaranlığın nar tonları yerini tam bir karanlığa bırakınca, siyahlık da kendini daha bir belli ediyor, yıldız ve kamp ateşlerinin titreşen ışıltılarıyla, küçülen ve büyüyen ayın ışığıyla canlanıyordu. Bu Petrus Grubenius'un söylediği bir şeyi hatırlattı. Birbirlerinden ne kadar uzak olurlarsa olsunlar, var olan her şeyin bir diğeri üzerinde etkisi vardır, çünkü her insanın çok iyi bildiği gibi, aynı zamana rastlayan iki olay, birbirinin yapısını değiştirir. Biz çoğunlukla aksini istesek de, evrendeki hiçbir şey birbirinden bağımsız olmadığından, bu değişen olaylar bir üçüncüyü ve dördüncüyü de değiştirmek zorundadır. İşte bilinen

varlıkların en uzaklarından olan yıldızların bile, her insanın kaderi üzerinde etkisi olduğu, hiçbir zeki adamın itiraz etmeyeceği bir gerçektir.

Tannhauser pembe üzerine yapılan bu derinlemesine incelemeden ne anlam ya da yarar çıkacağını kavrayacak durumda değildi. Bu kendi uyumuyla ilerleyen bir meseleydi. Ve Tannhauser kendisini asıl iyileştiren ve hayatını kurtaran etmen olan sessiz Habeş kölede benzer ama çok daha muammalı bir şey keşfetti.

Hiç kimse (ve elbette kendi de) Tannhauser'a bakıcısının Habeşistanlı olduğunu söylememişti. Hiçbir ırkın bu kadar ayırt edici özellikleri yoktu; demir kadar sert ve kamış kadar ince kemikli ve uzun parmaklı. Onları İskenderiye'de ve Beyrut'ta cellat kütüğü üzerinde görmüştü. Gerçekten de çok vahşi tabiatlı bir millet oldukları ve Arap köle tacirlerine savaşmadan teslim olmadıkları için, Habeş kölelerin fiyatları çok yüksekti. Yetişkin erkekler nadiren sağ olarak ele geçirilebiliyordu. Bu köle de büyük olasılıkla çocukken kaçırılmıştı. Habeşistan Saba Melikesi'nin, Rahip Johannes'in ve Kayıp İsrail Kabileleri'nin diyarıydı ve On Emir'in de içinde bulunduğu Ahdiatik Sandığı'nın da burada, iki metrelik kılıçları olan savaşçıların koruduğu kayalara oyulmuş devasa kızıl bir katedralin içinde saklı olduğu söyleniyordu. Siyahî bir İsa'ya inanıyorlardı, neden olmasındı ki? Erkekliklerinin kanıtı olarak kızıl savanalarda tek başlarına, yalnızca basit bir mızrakla vahşi aslan avladıklarını ve savaşa gittiklerinde hayvanın dişleriyle postunu üzerlerine geçirdiklerini duymuştu. Ona bakan kölenin de başka bir adamın dışkısını böyle aşağı bir mevkiye mahkûm olmasına rağmen, taç giyme törenindeki bir prensten daha vakur bir tavırla temizleyebilmesine, bir yeniçeri ya da bir şövalye kadar başı dik yürümesine şaşmamalıydı.

Tannhauser'ın ilk sohbet girişimleri başarısız olduktan sonra, kölenin baş eğmeleri, teşekkür homurdanmalarıyla yetindi. Habeş yatağının yanında yerde uyuyordu. Tannhauser'ı uyku tutmayıp, günün ilk ışıklarını beklediği zamanlarda, uyuyan adamın ince abanoz yüz hatlarını incelemek için dönerdi ve sanki asla uyumaz, yalnızca dinlenirmiş gibi gözlerini hep açık bulurdu. Gözleri Tannhauser'ın isimlendirebildikleri hariç her şeyi yansıtan, kara aynalar gibiydi.

Otağın incecik duvarlarının ötesinde toplar gümbürdüyor, kırbaçlar şaklıyor ve zamanın okunmayan arşivlerine sayılmayacak kadar çok acımasızlık kaydediliyordu. Ama işte burada, adını bile bilmediği ve sormadığı bir yabancı, bir bebekmiş gibi ona gece gündüz bakıyor, onu bu göreve hangi baskılar getirmişse getirsin, sonsuz kötülüklerin ortasında işini sınırsız bir nezaketle görüyordu. Tannhauser'a bu, insan erdemi kadar saflığa yakın bir şeymiş gibi geldi.

Tannhauser gün ağarınca uyandı ve belli bir sebep olmasa da artık bittiğini, güçsüz ve bir deri bir kemik kalmış olmasına rağmen iyileştiği-

ni ve onu zayıf düşüren her ne ise ondan kurtulduğunu anladı. Habeş köleye baktı ve onun da anladığını gördü. Yatağından kalktı dermansız dizlerinin üzerinde doğruldu. Yanında Habeş'le dışarı gün ışığına çıktı. Abbas'ın otağı, Büyük Liman'ın karaya doğru uzanan tarafında, Sciberras Dağı ile Corradino arasındaki geniş düz ovaya, yani Marsa'ya yukarıdan bakan bir tepenin üzerine kurulmuştu. Türk ordugâhı, asker kampları, mutfaklar, malzeme yığınlarıyla Marsa'yı kaplamıştı. Tannhauser'dan daha talihsiz olanların yırtık pırtık tentelerle öğle güneşi altında can çekiştiği sahra hastanesi giderek daha geniş bir yer kaplıyordu. Tepenin kenarına kadar yaklaşık dört yüz metre yürüdüler ve Etna Dağı'nın ağzını andıran bir manzarayla karşılaştılar.

Yoğun gri bir bulut yarımadalar ve körfezlerden oluşan sahilin üzerinde asılı duruyordu. Püsküren dumanlar ve tüfek patlamaları, Gallows Burnu, Saint Elmo, Sciberras'ın, Salvatore'nin, Margharita'nın ve tepesinde durdukları Corradino'nun yüksek kesimlerini içine alan devasa bir tekerleğin parmaklarını oluşturuyordu. Büyük felaketin kaynayan merkezinde, tüfek ve top ateşleriyle çatırdayan ve alev alev yanan Borgo ve L'Isola vardı. Sabahın içinden bir uğultu yükseldi ve Sultan'ın ordusu Grande Terre Plein'den geçerek tıka basa ceset dolu hendeklerin üzerinden, Borgo ve L'Isola'nın isten kararmış burçlarına doğru akın etti. Merdivenler kaldırıldı. Burçlardan aşağı ateş çemberleri ve Rum ateşi bombaları saçıldı. Bunlara harap olmuş surlar boyunca göğüs göğse katliam da eklendi.

Zamanın olmadığı o pembe rahmin içindeki misafirliğinin ardından, aşağıdaki çılgınca mücadele Tannhauser'a, bu dünyaya ait olmayan, aktörleri kandırılarak getirilmiş şeytani bir şaka, sapkın bir hayal gibi göründü.

Ama bu dünyaydı ve büyük ölçüde onun dünyasıydı. Bir bayrak ya da diğeri için yakında yeniden içine atılmak zorunda olduğunu bilmek içini korkuyla doldurdu, midesini bulandırdı ve yeni kurtulduğu acizliğe dönmek için can attı. Habeş köleye bir göz attı ve bu kez onu gafil avladı. Adam, pencerenin önüne oturmuş, sokakta dalaşan iki rakip köpek sürüsünü izleyen bir kediye benziyordu. Tannhauser'a baktı ve yüzünde her ne gördüyse arkasını döndü ve çadıra doğru yürüdü.

Tannhauser onun arkasından baktı. Mide bulantısı kazıntıya, hayvanca, gözünü döndüren bir açlığa, et arzusuna dönüştü. Dönüp savaşa bakmadı. Eğer Tarikat çökecekse, bu da diğerleri kadar güzel bir gündü. Belli ki Mustafa'nın da ümidi ve niyeti buydu. Kahvaltı için yiyecek bir şeyler bulmaya gitti. Mutfakta bugünün 2 ağustos olduğunu ve neredeyse altı haftadır o çadırda kapalı kaldığını öğrendi. Çadıra döndüğünde Habeş gitmişti ve Tannhauser onu bir daha görmedi.

Malta Tarikat'ı 2 ağustosta da düşmedi. Güneş batarken Tannhauser

tepenin üzerinden seyretti. Müezzin akşam ezanını okudu ve hırpalanmış yeniçeri birlikleri yırtık pırtık giysileri ve yaralılarıyla kamp ateşlerine ve kazanlarının etrafında bulacakları huzura doğru ilerlediler.

Abbas otağına bozuk moralle döndü. Tannhauser ya da Abbas'ın bildiği adıyla İbrahim, namaz kılarken ona katıldı. Sonra cilalı kiraz ağacından alçak bir masada yemeklerini yediler. Emsallerinin hayranlık beslediği, geçimlerini, atlarının bakımını ve teçhizatlarını kendi kesesinden temin ettiği adamlarının sevip saydığı Abbas, artık ellilerinde bir erkekti. Bıyığı çelik grisine dönüşmüştü. Alnında ve yanağında da iki soluk yara izi vardı. Bunların haricinde, Mattias'ı annesinin cesedi başında bulduğu günkü gibi ince ve zarifti.

Yirmi beş yıl önce, Faragas Dağları'ndan dünyanın en büyük şehrine yapıkları üç aylık yolculukta, Abbas İbrahim'e Türklüğün ilkelerini, namaz kılmayı ve İstanbul'daki askeri okul olan Enderun'a girdiğinde kendini bir erkek olarak nasıl idare edeceğini öğretmişti. Bunların karşılığında İbrahim de koşum takımı tamir etmek, atlara bakmak ve yetiştirmekte becerikli olduğunu göstermişti. Annesini ve kız kardeşlerini Abbas'ın emrindeki adamların öldürmüş olmasına karşın, İbrahim onu suçlamamıştı. Bunun sebebi ondan başka arkadaşı olmamasıydı, belki de onu suçlayacak kadar zekâsı da yoktu. Tam aksine adama tapıyordu ve ondan ayrılıp Enderun'un disiplinine bırakıldığında, kendini doğduğu köyden ayrıldığı günden daha terk edilmiş ve yalnız hissetmişti.

O günden sonra yalnızca bir kez İran'da, Türkler Erivan'ı kırıp geçirdikleri, Şah Tahmasb'ın sarayını yerle bir ettikleri ve Nahçıvan'da taş taş üstünde bırakmadıkları zaman karşılaşmışlardı. O taşlar İsa'nın doğumundan önce bile oradaydı, tabii yeniçeriler gelene dek. Resmi bir karşılaşmaydı bu. Şiileri Ceyhun'a doğru kovalamaya devam etmeden önce, Nahçıvan'ın dışında ulufe dağıtılıyor ve birlikler teftiş ediliyordu. İbrahim kendi ortasının kethüdası olarak, adamlarının cesaret ve acımasızlıklarıyla hak ettikleri ikramiyelerini kabul etmişti. Abbas seçkin başarıları için onu tebrik etmişti. Birlikte çay içmişler ve ilerde şartlar elverdiğinde özel dostluklarını tazelemeye karar vermişlerdi. Ama şartlar buna asla izin vermedi.

Tannhauser'ın hasta yattığı dönemde çok az konuşmuşlardı. Kafası askeri meselelerle ve her zamanki gibi sefere katılan savaş meclisinin entrikalarıyla meşgul olan Abbas adam öldürecek kadar gergindi. Pilav, ızgara güvercin ve ballı badem yediler. Kahve içtiler. Abbas üstünü değiştirmiş, ince altın ve gümüş çizgili, hareli beyaz ipekten bir kaftan giymişti. Kulağından fındık iriliğinde kusursuz bir gri inci sallanıyordu. Haliç'te arazileri ve ticari gemilerde hisseleri vardı. Son derece kültürlü ve ince zevkleri olan bir adamdı. Savaştan nefret eden savaşçılardandı. Bu adamlardan çok az vardı ve Tannhauser geçen yıllara rağmen bu adama duyduğu sevginin hiç azalmamış olduğunu hissetti.

Tannhauser ona hayatını kurtardığı için bir kez daha teşekkür etti. Abbas da ona bu şansı veren Allah'a şükretti, çünkü hayır işlemek kutsal bir yükümlülüktü.

"Ölüm Meleği'nin kanatlarının her yerde hissedildiği ve işitildiği böyle uğursuz zamanlarda, küçük iyilikler, iyiliği görenden çok yapan için cenetten gelen mücevherler gibidir, çünkü Peygamber Efendimiz, Allah ona salat ve selam eylesin, *İnsanlara merhamet etmeyene Allah merhamet etmez* buyurmuştur." Ve ekledi. "Bir adamın hayatını kurtarırsan, sonsuza dek onun koruyucusu olursun."

Bors'u Sabato Svi'yi ve karşısında oturan bu asil gaziyi düşünen Tannhauser, "Bu sayede en büyük servete sahip oldum, çünkü beni aslanlar koruyor" dedi.

Abbas nasıl olup da Hırsitiyan köpeklerinin eline düştüğünü sordu. İki kez canını kurtaran bu adamın parlak kahverengi gözlerine bakıp yalan söylemek çok tatsızdı, ama son zamanda işlediği günahların yanında pek küçük kalıyordu.

"Devriye gezen bir süvari grubu beni Marsaxlokk yolunda pusuya düşürdü" dedi. Haziran ayının başlarıydı. Gün yeni ağarmıştı. Bizim elimizde olduğunu sanığım Gallows Burnu'ndan iblisler gibi üzerime atıldılar."

Abbas başını salladı. "Turgut'un topçu birliklerini yok ettikleri sabah. O iblislere gelince..." Dudakları büküldü. Başını iki yana salladı.

"Bu şövalyeler şeytanın çocuklarıdır. Bazıları La Valette'in bir büyücü olduğunu ve şeytanı onların tarafında görenler olduğunu söylüyorlar."

"O yalnızca bir insan" dedi Tannhauser.

Abbas," Onunla karşılaştın mı?" diye sordu.

"Onu gördüm. La Valette tek aşkı savaş olan ihtiyarlardan biri. Eğer ortada büyü varsa, işte budur. Savaş olmazsa, işe yaramaz, takatsız, buruşuk ve ölü bir adama dönüşür. Ama savaş kanını tazeliyor, adımlarını güçlendiriyor, gözlerini keskinleştiriyor. Adamları ona yarı tanrı gözüyle bakıyorlar, ama bizim de öyle olduğunu düşünmemiz için bir sebep yok."

"Zorlu bir hasım olduğunu gösterdi."

"Kendilerinin güçlü bizimse zayıf taraflarımız üzerine oynuyor. Kuşatma ve savunma konularında bir dahi. Askerinin kalbini çok iyi tanıyor. Burada Şiiler ya da Avusturyalılarla savaşmıyoruz."

Abbas'ın kaşları öfkeyle havaya kalktı. "Meclis de bunu bir anlayabilse!" Moralsizliğinin nedeni anlaşılmıştı. "Mustafa'nın topçu ve lağımcıların işlerini bitirmelerini beklemeye sabrı yok. Ona surların altını kaz ve işlerini aşağıdan bitir diyorum. Ama tıpkı heyecanlanmak için bütün altınını ortaya sürmesi gereken bir kumarbaz gibi, toplu saldırılar kanını tutuşturuyor. Sonunda iki kuşatma kulesi inşa etme talebimi kabul etti. Marsaxlokk'ta şimdi iki geminin keresteleri sökülüyor."

Abbas Rum devşirmesi olduğu söylenen, Sultan'ın savaş makinelerinin kumandanı ve binlerce caminin mimarı ünlü Sinan'dan mimari öğrenmişti. Belli belirsiz bir gururla, "Kuleler benim planlarıma göre inşa edilecek" dedi. "Ama tamamlanması iki haftadan fazla sürer. Bu arada adamlarımızın canları harcanmaya devam edecek."

Tannhauser, Türkler modern çağdan çok, eski çağlara yakışacak savaş makineleri yapıyorlarsa, kuşatmacılar çaresizliğin eşiğine gelmişler diye düşündü. Bu düşüncesini kendine sakladı ve "Ya Piyale Paşa?" diye sordu.

"Kaptanı Derya Piyale Paşa akıllı bir stratejisttir, ama Sultan'ın donanması için duyduğu korku aklını başından almış durumda. Şiddetli sonbahar rüzgârları esmeye başlamadan kuşatmayı tamamlamak derdinde. Rüzgârlar başlayınca, donanma kış boyunca kıyıda mahsur kalacak. Memleketimizden neredeyse bin beş yüz kilometre uzaktayız. Bazen çok daha uzaktaymışız gibi geliyor."

Tannhauser çabalasa da, aklına teselli ve cesaret verecek bir söz gelmedi. Sessizliğe teslim oldu.

"Allah'ın takdiri buysa, biz kazanırız." Ama bedeli ağır olacak. Özellikle de yeniçeriler için."

"Yeniçerilerin ödediği bedel daima ağırdır."

"Bu onların mesleği." Abbas birkaç saniye yüzünü inceledi. "Seni çarşıda afyon tüccarı olarak tanıyorlar. Malta düştüğü zaman, İskenderiye'den biber getirip satmayı planlıyormuşsun."

Abbas her zaman kulaklarını açık tutardı, ama Tannhauser'ın sahte kimliğinin güvenli bir seçim olduğu da kanıtlanmıştı. Sabato Svi aklına gelince, içinden güldü. Biber piyasasına olan inancının şimdi yüksek rütbeli Türkler arasına yayıldığını bilse, herhalde çok hoşuna giderdi.

Abbas, "İmparatorluğun geleceği ticarette yatıyor. Bana sorarsan, geleceği savaştan çok ticaret belirleyecek" dedi.

"Neden yeniçerilikten ayrıldın?"

Bunu aniden ve tehditkâr olmayan bir ifadeyle soruverdi. Tannhauser da beylik cevabını verdi. "İnsan İran'ı defalarca yaya kat ettikten sonra ayakları Sultan'a hizmet etmenin başka bir yolu yok mu diye soruyor."

Abbas gülümsedi. "Sultan'ın kullarının bu açıdan çok az seçeneği vardır. Hizmetten ve seni bekleyen terfilerden izin verilenden çok daha erken bir yaşta ayrıldın."

Abbas'ın bu kadar çok şey bilmesini beklemiyordu. Karşılık vermedi.

"Sana duyduğum bir hikâyeyi anlatayım" dedi Abbas. "Padişah efendimizin en büyük oğlunun hazin sonunu herkes bilir. Onun muhafız alayından olduğun için sen bu hikâyeyi daha iyi bilirsin."

Tannhauser, "Doğru" dedi. "Şehzadenin cesedinin Padişah efendimizin otağının dışındaki halının üzerine atılıverdiğini gözlerimle gördüm."

O dönemde, Sultan'ın iki hanımından yaşayan sekiz çocuğu vardı. Bunların dördü erkekti. Şehzade Mustafa'nın annesi Mahidevran Haseki'nin ayağı, "Rus Kadın" Roxelane tarafından kaydırılmış, uzun zaman önce saraydakilerin de, Süleyman'ın gözünden de düşmüştü. Diğer üç şehzadenin anneleri olan Roxelane, hem ordunun, hem de sarayın ileri gelenlerinin, son derece yetenekli olan Şehzade Mustafa'ın arkasında olduklarını ve eğer tahta çıkacak olursa, baba bir, anne ayrı kardeşlerini öldürteceğini biliyordu. O dönemde kardeş katili olmak kutsal sayılıyordu. Sultan Süleyman da beş öz kardeşin içinden tek sağ kalan şehzadeydi. Babaları Yavuz Sultan Selim, Süleyman'ın tahta geçirmek için diğerlerini öldürtmüştü.

Roxelane birçok entrika çevirerek Sultan Süleyman'ı yalnızca oğlunun onu tahttan indirmek niyetinde olduğuna değil, İran'daki savaş açtığı Şii Safevilerle ilişki kurduğuna da inandırdı. Sultan Süleyman, oğlu Mustafa'yı Karaman'daki kampına çağırdı ve sağır dilsiz haremağalarına boğdurttu.

Tannhauser, "Eğer Şehzade Mustafa babasını devirmek niyetinde olsaydı, emirlerine itaat etmezdi dedi. "Ben şehzadeyi tanırdım. Bu tamamen o Rus Kadın'ın uydurduğu bir hikâyeydi."

Abbas ihtiyatlı bir tavırla, "Asla bilemeyeceğiz" dedi. "Ama benim anlatacağım hikâyenin konusu bu değil. Şehzade'nin ölümü yüzünden ordunun öfkesi çok büyük oldu. Özellikle de yeniçeriler çok hiddetlendiler. Eğer başlarında onları yönledirecek biri olsaydı, onları padişahı devirmekten, hatta öldürmekten hiçbir şey alıkoyamazdı. Kazan kaldırırlardı."

Yeniçerilerinin tek öğünlerini yedikleri pirinç kazanlar, tarikatlarının sembolüydü. Kazanın devrilmesi isyan işaretiydi, en az iki padişah tahta geçmelerini bu olaya borçluydu. Yeniçeriler ordu içindeki sayıca en küçük olan teşkilat olmalarına karşın, siyasi güçleri çok büyüktü.

Tannhauser, "Öyle bir önder yoktu" dedi.

Abbas delici bakışlarını yüzüne dikti. Tannhauser hiçbir şey hissetmedi. İçinde her ne duygu barındırıyorsa, uzun zaman önce kovulup atılmıştı. "Böyle biri ve böyle bir isyan olsaydı bile, bu Şehzade Mustafa'nın oğlu Murad ile diğer erkek kardeşleri arasında bir savaş başlatmaktan başka işe yaramazdı. Bir kişinin ölmesi, binlerce adamın can vermesinden iyidir. Padişahımız her zamanki gibi akıllıca hareket etti" dedi.

Abbas," Çok doğru" dedi. "Benim anlatacaklarım da bununla ilgili. Bazı güçler şehzadenin soyunun tamamen yok edilmesini istedi. Murad kısa süre sonra boğularak öldürüldü. Şehzade Mustafa'nın diğer oğlu daha üç yaşındaydı. Süleyman, çocuğu yani torununu öldürmeleri için saraydan bir haremağası ile bir yeniçeri gönderdi. Bu yeniçeri, padişaha sadakatlerini ispatlamaları için, merhum şehzadenin muhafızları arasından kura çekilerek seçilmişti."

Tannhauser kendini birden çok bitkin hissetti ve içi kederle doldu. Yatağına girmek istedi. O Habeş kölenin yine ona bakmasını istedi. O iyileştirici sessizliğine dönmeye can attı. Ama Habeş orada yoktu. Abbas'ın sofrasından kalkmasına engel olan tek şey nezaketiydi.

Abbas anlatmaya devam etti. "Çocuğun celladı olarak yeniçeri seçildi. Ama çocuğun bir öpücük vermek için küçük ellerini uzatarak kendisine doğru gelişini görünce, yeniçeri bayıldı."

O yeniçeri aslında kusmak için çadırdan dışarı kaçmıştı, ama Abbas'ın hikâyesini düzeltmekte bir yarar göremedi.

Abbas hikâyesini tamamladı. "Siyahi haremağası onun yerine görevi yerine getirdi."

Tannhauser, "Bana bunu neden anlatıyorsunuz?" diye sordu.

"Anlattıklarım doğru mu?"

Tannhauser karşılık vermedi.

Abbas, "O yeniçerinin orduya hizmet etme zevkini neden kaybettiğini ve padişahın neden bu erken emekliliğe izin verdiğini anlayabiliyorum" dedi.

Şimdi Abbas'ın gözlerinde, nehirlerinin sesini bazen rüyalarında duyduğu vadide o soğuk ilkbahar sabahındaki karşılaşmalarından hatırladığı bakışın aynısı vardı. Aşılmaz bir uçurumu geçebilecek kadar anlayış dolu ve bu yüzden de, ilahi ya da insani daha büyük bir gücün takdiri olan bir bakıştı bu. Tannhauser gözlerini kırpıştırdı ve bakışlarını ondan kaçırdı.

"Ateşin çok yükselmişti ve kendinden geçmiştin. Hekimler bana yaşama ümidinin çok az olduğunu söyledikleri zaman tekrar tekrar aynı sözleri mırıldanıyordun. Kulağımı dudaklarına yaklaştırıp dinledim. Sürekli sayıkladığın kelimeler, Zariyat suresinin ilk ayetiydi."

Arapça ayetin inişli çıkışlı sesleri Tannhauser'ın zihninde unutulması imkânsız bir şarkı gibi döndü. Hâlâ bir şey söylememişti. Abbas onun yerine ayetleri okudu:

"Savurup kaldıranlara, yağmur yüklü bulutlara, kolayca akıp gidenlere, işleri taksim edenlere (rızıkları, yağmurları dağıtan güçlere) and olsun ki, size vaat edilen, mutlaka doğrudur. Ceza muhakkak olacaktır."

Tannhauser başını salladı. "Bunlar bana kutsal kitaptan öğrettiğiniz ilk satırlardı, çünkü adımı bu sureden seçmiştiniz."

"Senin adını ben değil, Allah seçti."

Tannhauser onaylar gibi başını salladı." O günlerde pek üzerinde durmamıştı, ama bir an için anılar onu ele geçirdi ve Abbas'la geçen bu sakin gecenin çok değerli olduğunu ve bir gün gelip kara günlerin bile sevgiyle hatırlanabildiğini anladı.

"Anlamını bilemesem de bu ayeti o gün siz okurken ezberledim. Bu çok hoşunuza gitmişti."

Abbas, "Kimse Allah'ın sözlerini tam olarak anlayamaz" dedi.

"O gün de böyle söylemiştiniz. Keşke diğerleri de bunu bilselerdi."

Abbas biraz da hüzünlü bir tavırla başını aşağı yukarı salladı.

Tannhauser, "Bana Allah'ın kelamının başka hiçbir lisanda okunamayacağını, çünkü Arapçanın Peygamberi'yle konuşmayı tercih ettiği dil olduğunu da söylemiştiniz. Ama surenin adını bana tercüme etmiştiniz. *Zariyat, savuran rüzgârlar* demekti.

Abbas şaşkın halde güldü. "Öyle mi yapmıştım?"

"Bu satırlar beni rahatlatıyordu. Neden bilmiyorum. Büyük bir esrar bu. Açıklamanız için size baskı yaptım. '*Savuran rüzgârlar ne demek?*' Çok sabırlıydınız. Düşündünüz. '*Buğdayı kabuğundan ayıran rüzgâr*' dediniz. Ben hangisi olduğumu merak ettim, çünkü beni bir rüzgârın savurduğunu hissediyordum." Gülümsedi. "Hâlâ da savruyor. Ve size '*Buğday ile kabuğu arasındaki fark nedir?*' diye sordum. Siz yine durup düşündünüz ve şöyle dediniz: '*Hayatı sevenler ve ölümü sevenler arasındaki farktır.*' "

Abbas şaşırmış gibi görünüyordu. "Böyle mi söyledim?"

"Bunları yıllardan beri tamamen unutmuştum" dedi Tannhauser. "Ama o haremağasının şehzadenin çocuğunun boğazına ipi doladığını gördüğüm gün, bunu yeniden hatırladım. O günden beri de hiç unutmadım."

"Allah kelamını yorumlamak âlimlerin işidir. Böyle şeyler söylememin sebebi gençliğim ve farkında olmadan küfre meyilli olmamdır. Beni affet."

Abbas ayağa kalktı. Tannhauser'da onu takip etti. Hâlâ öyle güçsüzdü ki, elleriyle masaya tutunmak zorunda kaldı. Hafifçe sallandı. Abbas koluna girdi.

"İbrahim" dedi. "Seni Elmo Kalesi'nde bulduğum zaman, bana baba dedin."

Tannhauser, "Haddim değilse de, sizi hep öyle gördüm" dedi. "Sizi gücendirmedim, umarım."

"Beni daha fazla onurlandıramazdın." Abbas duygulandığını belli etmemek için yüzünü başka tarafa çevirdi. Yeniden yüzüne baktığında gözleri kuruydu. "Kendi babanla bir daha karşılaşabildin mi?"

"Hayır."

Doğruyu söylemişti, ama yine de doğru sayılmazdı, çünkü bu gece yeterince duygu karmaşası yaşamıştı.

Abbas gülümseyerek, "Kazandığın onurla iftihar ederdi" dedi.

Tannhauser da gülümsemek istedi ama yapamadı. "Haremağalarının çocukları öldürdüğü ve buna da kutsal vazife dedikleri bir dünyada, onurun insanın yanına uğraması çok zor. Bazen de inancın."

"İbrahim...

Yanlış bir şey yaptığını bile bile, "İçimi utançla dolduran, çocuk katili diye lekelenmek değildi, ocağıma, Padişahıma, Allah'a karşı kutsal vazifemi yerine getirememiş olmamdı. Görevimi, çocuk öldürme suçunun üzerinde tuttuğum için de ya aklımı ya da ruhumu kaybettiğimi biliyordum."

Abbas başını iki yana salladı. "Allah'tan geldik ve yine O'na döneceğiz. Lütfen, bana inancını kaybetmediğini söyle."

Bu imanını tazelemenin tam zamanıydı, en azından koruyucusunun karşısında. Tannhauser O'nun birliğini zikretti. *De ki: O Allah birdir. Allah Samed'dir. Kendisi doğurmamıştır ve doğurulmamıştır. Hiçbir şey O'nun dengi olmamıştır.*

"*Allahu ekber.*" Abbas'ın eli hâlâ kolundaydı. Kolunu sıktı. "İbrahim, dostlarımıza olnan inancımızı kaybetmiş olsak bile, kendimize olan inancımızı kaybetsek bile, Allah'a olan inancımızı asla kaybetmemeliyiz."

Tannhauser elini Abbas'ın elinin üzerine koydu ve ilk kez Abbas'ın ne kadar narin yapılı bir erkek olduğunu fark etti. Onun gözünde Abbas daima bir dev gibiydi. "Çok denedim, ama insanlara olan inancımı tamamen kaybedemiyorum. Bekli de bu benim sonum olacak."

Abbas, ağzından Allah'ı gücendirecek başka küfürler çıkmasından korkar gibi, kuşkulu bir tavırla başını salladı. "Daha iyileşmedin. Ben de çok konuşup seni zorladım. Gidip nöbetçileri kontrol etmem gerek. Sen de uyumalısın." Otağın çıkışına doğru yürürken durup arkasına döndü. "Yarın bana şu biber işini biraz daha anlat. Çok merak ettim" dedi.

"Memnuniyetle. Ama lütfen söyler misiniz, Habeş nerede?"

Abbas yüzüne baktı. "Gitti. Piyale Paşa'ya aittir."

Tannhauser, Abbas'ın ardından baktı. Üzerine çöken bitkinliğe minnettardı, içindeki duygu karmaşasını çözmüştü. Tam kendini yatağa atmak üzereyken, yastığının üzerinde iki beyaz ipek eşarp gördü. İkisinin de içine bir şey konup sarılmıştı. İlk eşarbı açtı ve içinden ayak bileğinde sakladığı altın bilekliği çıktı.

Malta'ya servet ya da şeref için değil ruhumu kurtarmak için geldim.

Herhalde postu kurtarmasında bu bilekliğin faydası olmuştu. Bileğine taktı. İkinci eşarbı eline alınca içinde bir bıçak olduğunu anladı. Kalbi, aklına bile getirmeye cüret edemediği bir fikirle sıkıştı. Eşarbı açtı ve bir an için gerilen sinirleri gevşedi. Bu zarif bir hançerdi. Son derece ince işçilikli gümüş bir kabzası vardı. Ucuna da bir yakut takılıydı. Kını değerli taşlarla bezeli kırmızı deriden yapılmıştı. Kınından çıkardı ve kalbi yeniden duracak gibi oldu. Harikulade işlemeleri, kaba işçilikli, orantısız ama keskin ağızlı bıçak kısmıyla tam bir tezat oluşturuyordu. Kamanın özü olağanüstü derecede ölümcüldü. Çelik donuktu,

üzerinde yol yol siyah hareler vardı. Bir meleğin sesiyle dövmüş ve kendi eliyle bir şeytanın kanında söndürmüştü.

Saint Elmo'nun demirhanesinde Tannhauser bu kamayı yarım kiloluk bir afyon plakasını dörde bölmek için kullandı, sonra da afyon parçalarını eyer çantasına yerleştirdi. Altın yüzüğünü sağ elinin ortaparmağına geçirdi ve döşeme taşını yerine oturttu. Atını örse bağladı. Üst kattaki harabeye dönmüş odaya çıktı. Kırık çatı kirişlerinin arasındaki yarıkta fitilli tüfeğiyle, mermi kesesini buldu. Tüfeğin kurma anahtarını boynuna astı. Atına bindi, geldiği yoldan geri döndü. Kafası karışmış, yaltaklanan Bulgar'ın önünden geçti ve tepenin üzerinden Marsamxett Körfezi'ne doğru yöneldi. Türk donanmasının büyük bölümü oradaydı ve tüm Cezayirli korsanlar salimen limana demirlemişlerdi.

Abbas'la yedikleri akşam yemeğinden sonra Tannhauser üç gün üç gece yattığı yerden kalkamamış ve mutfakla heladan uzağa gitmeyi göze alamamıştı. Karaciğeri kara safra üretiyor ve bu da bunalıma neden oluyordu. O kederli ruh hali içinde, sersemletici kısa uyku dönemleri arasında bundan sonra nasıl bir yol izlemesi gerektiğini düşünüyordu. Düşünmek safranın elemli etkilerini ağırlaştırmasına rağmen, aklını bundan alamıyordu. Daha da beteri hiçbir kesin karara varamıyor, bir planda karar kılar kılmaz, bir başkasının daha iyi olduğuna kendini inandırıyordu.

Mantığının bir tarafı yeniden Osmanlı saflarına geçmesini söylüyordu. Moğol kanlarıyla inatçılıkları sınır tanımadığı ve kuşatma söz konusu olduğunda vazgeçmek nedir bilmedikleri için, Malta er ya da geç düşecekti. Çarşıdaki tüccarlarla da konuştuğu gibi, fetihten büyük bir kâr elde eder ve Abbas Murad'ın himayesine ve yatırımına güvenebilirdi. İngiliz Hanı'nın bahçesindeki fıçının altında afyondan bir servet yatıyordu. Yağma başladıktan sonra gidip almak çok kolay olacaktı. Venedik'te yeniden düzen kuran Sabato Svi'yle gelecekleri parlak olacaktı. Daha da önemlisi, bundan sonra çarpışmadan uzak kalacağından da emin olabilirdi.

Diğer planı yalnızca tatsız (ve neredeyse imkânsız) değildi, bunu gerçekleştirmek için Saint Elmo'daki dehşetle tamamen tükenmişe benzeyen hırsına ve gücüne de ihtiyacı olacaktı. İki düşman safını aşarak Borgo'ya dönmesi gerekecekti. Bu civardaki Türk kordonu artık fazlasıyla sıkı olduğundan bu hiç de kolay olmayacaktı. Sırf Malta Tarikatı için bir ahmak gibi ölmek üzere dönmenin bir anlamı olmadığına göre, Amparo, Carla ve Bors'u (tabii hâlâ sağsalar) aynı çelik kordonu aşarak kaçmaya, sonra da Zonra'ya sakladığı ve hâlâ yerinde durup durmadığında emin olmadığı tekneye ulaşmaya ikna etmek zorunda kalacaktı.

Orlandu bu planların hiçbirine dahil değildi. Orlandu'yu hesaba katmayınca, Borgo'ya yapacağı yolculuk imkânsız gibi görünüyordu. Türk nöbetçilerine yakalanmadan karanlıkta gizlice kaçıp kendi yoluna gitmek istiyordu, ama peşinde köle bir çocukla bu işe kalkışırsa şafak sökmeden falakada avaz avaz bağırıyor olurlardı.

Bors onun adamıydı. Elinde kılıçla ölüme gittiği sürece şikâyet etmezdi. Ya kadınlar? Hayatta kalır ve Türklere esir düşerlerse (açık tenleri ve güzellikleriyle fazlasıyla değerli olacaklardı), herhalde uzun vadeli akıbetlerinden onları söküp alabilirdi. Tecrübelerine göre, bir pazarlık söz konusu olabilirse, bunun mümkün biliyordu. Mustafa bütün halkı kılıçtan geçirmezdi. Birilerinin şehri yeniden inşa etmesi ve tarlaları sürmesi gerekecekti. San Lorenzo camiye dönüştürülecekti. Yiyecekler düzelecekti. Malta, Rodos, Balkanlar ya da Süleyman'ın hükmü altına giren diğer bütün dış bölgeler gibi müreffeh ve huzurlu bir yer haline gelecekti. Pazar günleri kiliseye bile gidebileceklerdi. Amparo ile Carla sağ kalamazlarsa, o zaman zamanla onları unutacak ve hayat devam edecekti. Çünkü hayat her zaman devam ederdi. Daha önce de kadınlarını kaybetmişti. En azından gözlerinin önünde ölmelerini izlemek zorunda kalmayacaktı.

Bu vurdumduymaz düşünce tamamen yalandı ve uykusunu kaçıran planlar değil asıl bu oldu. Denizi aşırıp buraya getirdiği o güzel kadınları asla unutamazdı. Annesini, Britta'yı ve Gerta'yı nasıl unutmadıysa onları da unutmazdı.

Ertesi sabah uyandığında, (hâlâ sağsa) Orlandu'nun konumunu, ikisinin de hayatını acılı bir sonla tehlikeye atmadan değiştirmeye karar vermişti. Saint Elmo'nun düştüğü sabah, sayıklamaları arasında çocuğu göstermiş, Abbas da ona sahip çıkmaya çalışmıştı, ama çocuğu alıp götüren korsanlar çok amansızdı. Verilen bunca kayıptan sonra elde edilen ganimet çok az olunca, sırf şereflerini kurtarmak için üç bacaklı bir keçiyi bile ellerinden bırakmamışlardı.

Baştan sona gemi direkleri ve yelkenlerle kaplanmış Marsamxett Körfezi'nin her yerinde bir faaliyet sürüp gidiyordu. İskenderiye ve Trablusşam'dan gelen gemiler malzeme yüklüydü. Aynı yöne gidecek olanlara ise yaralılar bindirilmişti. Tamir ve düzenleme işleri aralıksız sürüyordu. Günün yarısını rıhtımı araştırarak, insanlarla hoşbeş ederek, arada bir civardaki Cezayirli ayaktakımıyla küfürleşerek geçirdi, ama silaha sarılmayı gerektirecek bir durum olmadı. Sayısız konuşma ve kırılan ümitlerin ardından niyahet bir geminin dibinden yosun ve midye kazıyan Orlandu'yu gördü. Çocuk hiç durmadan çalışıp didiniyordu ve uzaktan durumu gayet iyiymiş gibi görünüyordu. Tannhauser onu rahatsız etmedi ve gidip etrafta biraz daha soruşturma yaptı.

Çocuğun şimdi, Salih Ali adında, kazıdığı geminin kaptanı olan kes-

kin yüz hatlı bir herifin malı olduğunu öğrendi. Salih Ali, Tannhauser'ın kaleden götürüldüğü gün ölen Turgut Reis'in yandaşlarındandı. Cezayir yerlisi olması ferahlatıcı bir haberdi çünkü barbar korsanların en adi ve en tehlikelileri her zaman Turgut gibi Hıristiyan dönmeleri arasından çıkardı. Salih ile bir tentenin gölgesinde oturdular ve çay içip konuştular. Tannhauser, süslü püslü giysilerinin kaptanı yanıltmaması için kolundaki çark dönmesini farkında değilmiş gibi gösterdi. İkisi de aslında daha önce isimlerini hiç duymamış olmalarına rağmen, birbirlerinin kahramanlıklarını övdüler. Sonra Tannhauser kolu bacağı sağlam, kuvvetli ve genç bir Hıristiyan köle satın almak istediğinden söz etti ve pazarlık başladı.

Pazarlığın bir sonuca ulaşması tam iki buçuk saat aldı. Tannhauser'ın Avrupalı tanıdıkları arasından böylesi bir pazarlığa dayanacak birinin çıkacağı kuşkuluydu. Bors bile yirmi beş dakikada Salih'in boğazına sarılırdı. Ama bu iş Tannhauser için ekmek ve su gibiydi. Böyle oyunları severdi. Bütün sevdiği oyunlar gibi pazarlık etmesini de, Beyrut ve Trabzon çarşıları ile Kapalıçarşı'da, geldiğini görünce gülerek ellerini ovuşturan ustalarından öğrenmişti. Salih'i alt edeceğini de hemen anladı çünkü korsan, rakibinin kucağında yatan fitilli tüfeğin tuzağına düşmüştü bir kere. Salih elbette doğrudan tüfeği isteyecek kadar kaba olmadığı için, tüfeğe hayran kaldığını söyleyerek konuya girdi. Tannhauser büyük bir keyifle ona tüfeğin hassaslığını, mekanizmasındaki ustalığı, tetiği çektiği anda mermiyi ateşlemesini, yanan bir ip kadar ilkel sadeliğini gösterdi. Tüfeği zavallı adamın eline almasına izin vermedi. Sonuçta pis bir esir çocuktan çok daha fazla etmesine rağmen, Salih'i tüfeğin satılık olmadığına inandırmak, pazarlığın ilk iki saatini alan tam bir usta işiydi. Ve Tannhauser halinden çok memnundu. İşte bu noktada, Salih'in tüfeğe sahip olma arzusu Orlandu'nun değerini uzun bir listenin son sıralarındaki bir malın seviyesine indirdiği zaman, Tannhauser yanında getirdiği afyonu denemelerini önerdi.

Kaftanının cebinden ceviz iriliğinde bir topak çıkardı ve Salih'in gözleri açgözlülükle kısıldı. Bir nargile temin edildi. Afyonu ufalayıp, kenevir çiçeği, ezilmiş kuru üzüm ve tütünle karıştırdılar ve boğucu gölgede tüttürmeye başladılar. Tannhauser, bu tür hilelere daha önce de düşmüş biri olarak temkinliydi. Salih ise gülümsemesine rağmen, sinirleri yıpranmış bir adamın pervasız minnettarlığı içindeydi. Salih küçük gevşemelerin ticari becerilerini geliştireceğine inanan ilk kişi değildi. Fakat o harika madde etkisini gösterdikten, limanın uğultusu ve pis kokusu solduktan ve Salih taburesinin üzerinde cennete bir adım mesafede sallanmaya başladıktan sonra, Tannhauser çocuğu yalnızca iki afyon parçasına satın almayı başardı. İyi niyetini göstermek için afyon topağından geri kalanları nargileye ufaladı. Böylece Salih'e vaziyetini kurtaracak bir böbürlenme vesilesi sağlamış olacaktı. Hem dünya kü-

çüktü, bir gün yeniden karşılaşıp karşılaşmayacaklarını kim bilebilirdi?

Bir işçi kıyıdan Orlandu'yu alıp getirdi. Doğru an gelene dek Tannhauser başını ona doğru çevirmedi. Sonra bir adım öne çıkıp Salih ile oğlanın arasına girdi. Sert bir bakışla çocuğu olduğu yere muhladı ve sakalını sıvazlar gibi yapıp parmağını dudağının üstüne götürerek birbirlerini tanıdıklarını belli etmemesini işaret etti.

Orlandu yüzündeki şaşkınlık ifadesini bir yılan kadar hızlı değiştirdi, alınıp satılan köleler gibi somurttu ve ters ters bakmaya başladı. Nargileden kaçamak bir nefes çeken Salih'in adamı, onlara katılmak için beyhude bir ümide kapılırken, bu sessiz bakışmayı fark eden olmadı. Salih yumruğunun kenarıyla Orlandu'nun kulağına vurarak, artık bir beyefendinin hizmetinde olduğundan hal ve hareketlerine dikkat etmesi gerektiğini ifade etti. Salih ile adamının manalı bakışmalarından ve Salih'in sürekli oğlanın "körpeliğinden" dem vurmasından, adamların çocuğu kötü emellerine alet etmek için satın almış olduklarından şüphe etti. Ama şimdi kuruntulara kapılıp alınmanın zamanı değildi. Salih Ali tekrar alışveriş yapma arzusunu ifade etti ve Tannhauser korsana bu konuda söz verdi. Tannhauser tüfeği eğerine asılı, kısrağının üzerinde, Orlandu da hayatı buna bağlıymış gibi üzengiye asılıp yanında koşarak uzaklaştılar.

Salih'in görmeyeceği kadar uzaklaştıktan sonra Tannhauser çocuğun yürüyebilmesi için yavaşladı. Efendi ve köle gibi görünmeleri için aşağı bakmadı. Kalçasının altına yaklaşık iki kilo daha afyonla dolu bir çanta yerleştirmişti. Güldü. Hatırlayamadığı kadar uzun bir süredir gülmemişti ve gülmek günü çok güzelleştirdi.

İtalyanca, "Demek eski mesleğine, gemi dibi kazıyıcılığına döndün. Hayal kırıklığına uğradım" dedi.

Orlandu, "Nereye gidiyoruz?" diye sordu.

"Ne? Teşekkür etmek yok mu?"

"Öldün sandım. Senin için yas tuttum, ruhuna dualar ettim. Senin lanetlendiğini düşündüm."

"İnançsızlığın seni utanılacak durumlara düşürüyor. Sana yeniden buluşacağımızı söylememiş miydim?"

"Neden bu kadar uzun sürdü?"

"Dur Bakalım! La Valette için gizli bir görevdeyken, Sultan Süleyman'ın deniz kurtlarının eline düşen ben değilim."

Orlandu üzengiyi bırakıp durdu. Tannhauser da durup ona baktı. Çocuğun gözleri öfke ve kırgınlık yaşlarıyla doluydu. Tannhauser'ın niyeti çocuğu kırmak değildi, düşünmeden konuşmuştu ama oğlan bu sözleri ciddiye alacak kadar küçüktü.

"Dinle beni" dedi Tannhauser. "İşini korsanların elinde altı hafta sağ kalacak kadar iyi yaptın." Eğer Orlandu bu kadar yontulmamış, bu ka-

dar suratsız olmasaydı, o körpeliği çoktan lekelenirdi, ama bunu çocuğa söylemedi. "Azimli ve casaretliydin. Seninle gurur duyuyorum. Hem de öyle gurur duyuyorum ki seni şanlı bir teşebbüste ortağım yapmaya karar verdim."

Orlandu neşelendi. Birden değişiveren bir yapısı vardı. Gereksiz yere kara kara düşünmeye meraklı olmaması Tannhauser'ın takdir ettiği özelliklerdendi. "Ortağın mı dedin?"

"Başlarda daha çok çırağım gibi olacaksın. Hem işten de pek anlamıyorsun. Aslında pek bir şeyden anladığın söylenemez. Ama gereken gayreti gösterirsen on yıl sonra, sarığında bir elmas, emrinde de bir iki gemi olan, görmüş geçirmiş, zengin ve başarılı genç bir adam olabilirsin."

Tannhauser birden, bu vaatlerin elden düşme giysiler içinde, emanet bir ata binmiş bir adam için fazla iddialı olduğunu fark etti. Ama Orlandu akıl hocasından bir an için bile şüphe etmedi.

Orlandu, "Sarık takmak zorunda mıyım?" diye sordu.

"Artık bir Türk olacaksın, dostum."

"Türklerden nefret ediyorum."

"Öyleyse, onları sevmeyi öğren. Başka milletlerden daha kötü değillerdir. Üstelik birçok yönden başkalarından üstündürler."

"Buraya bizi öldürmeye ve toprağımızı almaya geldiler."

"Bu alışkanlık birçok iyi kabile ve halkta da var. Bu işte fazlasıya başarılı oldukları için onları suçlayamayız. Malta Şövalyeleri de istilacıdır."

Orlandu, "Ama biz Türklere karşı savaştık" dedi. "Sen de onlarla çarpıştın."

"Fransızlar, İtalyanlarla savaşırlar. Tıpkı Hıristiyanlar ve Müslümanlar gibi, Germenler de kendileriyle savaşır. İspanyollar ise kimi bulurlarsa onunla. Savaşmak kaka yapmak gibi doğuştan gelen bir alışkanlıktır. Düşmanın kim olduğuna savaşçıların hemen hiç aldırış etmediğini öğreneceksin. Ne olursa olsun, şu anda Türklerle kavga edecek durumda değiliz."

Kafası karışan Orlandu yüzünü buruşturdu. Mantığın gücünü kavrayacak kadar zekiydi, ama çoğu insan gibi bu sanata yabancıydı.

"Peki ya İsa?" diye sordu.

"İstersen ona ibadet edebilirsin. Türkler bunu yaptığın için seni bir kazığa bağlamazlar. Ama samimi olmasan da, Allah'a ve onun Resulü'ne, Allah'ın selamı onun üzerine olsun, inandığını açıkça söylemekte büyük yarar var."

"Başka bir tanrıya inanıyormuş gibi nasıl davranabiliyorsun?"

Tannhauser kahkaha attı. "Şu an bile Vatikan'da Tanrı'nın varlığından şüphe eden bir sürü aşağılık kardinal var. Ama bunu söylemeyecek kadar kurnazlar."

"Sonsuza kadar cehennemde yanacağız."

"Söylenenlere göre, orası çok kalabalık olacak. Sen tanrı olsaydın,

insanlığın önünde hangi adı söyleyerek yerlere kapandığına aldırış eder miydin? Gerçekten, ne yaptığımız umrunda olur muydu?"

"İsa bizi sever. Ben bunu biliyorum."

"Öyleyse, bizi falakadan kurtaracak küçük bir hileyi de affedecektir. Ve şimdi izin verirsen, yolumuza devam etmemiz gerek. Benim konumumda olan bir adamın kölesiyle ilahiyat meseleleri tartışırken görülmesi hiç uygun olmaz."

"Kölesi mi?"

"Tabii yalnızca rol icabı. Ve hiç şüphesiz sen de, kullarının çoğu gibi padişahın kölesisin. Sadrazamlar da köledir. Yeniçerilerin ağası da köledir. İmparatorluktaki en güçlü adamlar hep birer köledir. Süleyman'ın köleleri. İmparatorluk içinde yalnızca Türkler özgür olarak doğarlar. Biraz önce anlaştığımız üzere, yalnızca sözde kaldıktan sonra bunda kötü bir şey yok. Avrupa'da doğum çok önemlidir ve asaletle her gırtlağın üzerine basabilirsin. Ama Osmanlı'da erdemlerin seni, İstanbul'un en yüksek meclislerine yükseltebilir. Piyale Paşa da bir Hıristiyan olarak doğmuştu. Sultan Süleyman Belgrad'ı kuşattığında, şehrin dışında bir saban demiri üzerine bulunmuş, terk edilmiş bir bebekti. Şimdi ise imparatorluğun, belki de dünyanın en büyük amirali. Zengin bir köle olmak, Büyük Liman'da tekne dibi kazıyan, ne zaman yanından bir soylu geçse köle gibi eğilen sözde özgür ve yoksul bir adam olmaktan iyidir."

Orlandu bu sözleri kafasında evirip çevirdi, ama tam olarak ikna olmamıştı. "Yani kölenmişim, Türkleri seviyormuşum ve Allah'a ibadet ediyormuşum davranmak zorundayım, öyle mi?"

"Sandığından daha kolaydır. Karnın doyunca ve üzerinde ipeğin yumuşaklığını hissedince daha da kolay gelecek."

"Ya annem?"

Tannhauser gözlerini kırpıştırdı. Bu meselenin açılmasına hazırlıklı değildi. "Her iki dinin bildirdiği üzere o Tanrı'nın ellerinde. Sen ve ben kendi başımızın çaresine bakmak zorundayız." Orlandu bu zalim sözlerin karşısında gözlerini kırpıştırdı. Ve Tannhauser gerçekten de bunun bir sahtekârca bir şey olduğunu hissetti. Ama bunu itiraf etmedi. Eğildi ve oğlanın omzunu sıktı. "Sen savaşın en hararetlisine tanık oldun, evlat. Çılgınlığa ve telefe şahit oldun. Kedere, dehşete ve acıya. Bir faydası olduğunu söyleyebilir misin?"

Orlandu karşılık vermedi.

"Eğer bir Tanrı varsa, sana keskin bir zekâ bahşetmiş" dedi Tannhauser. "Tanrı'ya layık olmanın en iyi yolu zekânı kullanmaktır. Haydi artık gidelim."

Tannhauser Orlandu'yu çarşıya götürdü, bazı ahbaplıklarını tazeledi ve elli gram afyonu gümüş akçeyle değiş tokuş etti. Oğlanı iki sipahi ile

paylaştığı banyoya götürdü. Mevkiine göre kıyafetler ve terlikler, bir bıçak ile onu çok gözde biri haline getireceğine söz verdiği küçük bir tencere satın aldı. Ona kelimei şehadet getirmeyi öğretti: *Eşhedü en la ilahe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abdühü ve Resulühü. Şahitlik ederim ki, Allah'tan başka tapacak yoktur. Yine şahitlik ederim ki, Muhammed, O'nun kulu ve elçisiidir.* Bu şehadet acil bir durumda çocuğun müminlerin gözüne girmesini sağlayacaktı. Malta ve Arap lisanları birbirlerinden uzak diller olmadığından Orlandu kolaylıkla dilde ustalaştı. Çocuğa başını her adama, bir vezire bile eğmemesini tembihledi, çünkü insan ancak Allah'ın huzurunda eğilirdi. Ve çocuğun *Esselamünaleyküm* diye selam vermeyi zaten bildiğini fark etti.

Abbas ile maiyetinin yanında fazla senli benli görünmesini tembihledi. Tannhauser'ın, oğlana duyduğu sevgiden değil, sırf hayır işlemek ve Allah'ın rızasını kazanmak amacıyla, bir borcunu ödemeye çalıştığını düşüneceklerdi, o kadar. Sonra oğlanı alıp Abbas'ın kampına götürdü hizmetlilerle tanıştırdı ve ona her zaman rağbet gören bir iş olan at bakımını öğretmesi için seyise biraz rüşvet verdi. Orlandu bir sokak çocuğunun içgüdüleriyle rolünü gayet iyi oynadı. Artık kara safradan tamamen temizlenmiş olan Tannhauser günü iyi değerlendirdiği için kendi kendini tebrik etti.

Daha sonra Abbas'a şükranlarıyla birlikte yarım kilo afyon sundu ve hemen ertesi gün Trablusşam'a gidecek bir gemiye binmeyi düşündüğünü söyledi. Abbas ona hayır dua ederek bir de takdirname verdi. Dalgın ve canı da sıkkındı, ama nedenini açıklamadı.

Tannhauser şu anda görünenden daha parlak bir geleceği düşlemek üzere minderlerin üzerine uzandı. Burada çok daha fazla ettiği için, kalan afyonu çarşıda altınla takas edecekti. Trablusşam'da kurnazca dağıtılacak altın, ona tahıl tüccarları arasında itibar kazandıracaktı. Malta'daki durum hakkında bilgi sahibi olması ve ordu çarşısındaki tanıdıkları sayesinde çok daha kıymetli bir şey olan tüccarların güvenini kazanacaktı. Ve Abbas'ın mektubu yanında götüreceği altından daha kıymetliydi. Daha önce de bundan çok daha az bir sermayeyle işe başlamıştı. Bir ay içinde iaşe subaylarının ağızlarını sulandıracak bir yükle Malta'ya geri dönecekti. Çocuk için elinden geleni yapmıştı. Abbas'ın hizmetlileri arasında adanın diğer yerlerinde olduğu kadar güvende olacaktı. Carla'yla yaptıkları anlaşmaya sadık kalmış ve çok daha fazlasını yapmıştı. Savaş tanrısına da borcunu ödemişti. Birinin küllerinden doğması gerekiyorsa, neden bu kişi ben olmayayım, diye düşündü. Başını yastığa koyup gözlerini kapatırken vicdanı parlatılmış bir ayna gibi tertemizdi.

Birkaç saat sonra uyandı. Çadırın dışından alevlerin aydınlığı geliyordu. Şimdi hatırlayamadığı bir rüya görmüştü. Eğilip Habeş köleye baktı, ama Habeş orada değildi. Rüyasını çıkılmamış yollar ve gerçek-

leşmemiş niyetlerin karışık görüntüleri ve yüreğini kederle sızlatan bir müzik sesi kaplamıştı. Yeniden başını yastığına koydu ve apışarasını kaşıdı. Sonra o müziği hâlâ duyabildiğini fark etti.

Midesi kasıldı. Kendine yeniden uyuyup rüyalarına dönmesini söyledi. Şafak sökerken yetişmesi gereken Trablusşam'a gidecek bir gemi vardı. Ama yatacağı yerde kalktı, üzerine kaftanını geçirdi ve bir büyünün etkisine girmiş gibi dışarı süzüldü.

Geniş karanlık bir gölü andıran Marsa'nın üzerinde benek benek nöbetçilerin yaktıkları ateşler görünüyordu. Sıcak ateşin başında, birbirlerinin yaralarını saran, silahlarının bakımını yapan, kazanlarının etrafında kahramanlık türküleri söyleyen yeniçerileri hayal etti. Bir tarafı gençliğinin o kutsal birliğini yeniden yâd etmek için birkaç saatliğine ateş başında aralarına katılmak için yanıp tutuştu. Dövmeleri sıcak karşılanmasını sağlardı. Biraz afyon da kaygılarını giderirdi. Ama geçmiş geçmişte kalmıştı ve o ezginin uzanan altın iplikleri onu başka bir yere sürükledi.

Billur gibi berrak havadaki müzik sesi sönük ama gerçekti. Tannhauser'ı Corradino'nun kenarına kadar çekti. Buradan aşağıdaki karmakarışık Hıristiyan limanlarına baktı. Yarımay Yay Burcu'ndaydı ve ay ışığı Galley Körfezi'nin sularına vuruyordu. Onun yakamozun diğer ucunda oturduğunu hayal etti. Oturduğu yerde diz viyolasını, tıpkı Tannhauser'ı o gül bahçesinde büyülediği günkü gibi, ümit ve çaresizliği müsrifçe birbirine katarak çalıyordu. O gün, o gül kokan tepede olduğu gibi, bu gece de pis çürük kokuları içinde yine gözlerinin yaşlarla dolduğunu ve müziğin ruhunun olduğu yerdeki boşluğu doldurduğunu hissetti. Amparo onun sevgilisiydi. Ama yine de. Yoksa yanlış kadını mı seçmişti? Carla'yı seçmeye cüret edemediğine hiç şaşmıyordu. Onda boyun eğeceğinden korktuğu bir güç vardı. Ama şu anda içinde girdiği çıkmaz iki kadından hangisini seçeceği meselesi değildi. Şu anda içine düştüğü çıkmaz bütün seçeneklerinin kadının yüreğinden kopan ezgileri kanadında uçup gitmiş olmasıydı.

Arkasında toprağın üzerinden yaklaşan ayak sesleri duydu. Döndü. Gelen Orlandu'ydu. Soran gözlerle Tannhauser'a baktı, yüzünde gördüğü şey yüzünden dili tutulmuş gibiydi. Tannhauser gülümsedi. Zinhinde Trablusşam'a giden geminin, Marsamxett Körfezi'nden onsuz ayrıldığını gördü.

"Şunu duyuyor musun, evlat?"

Orlandu kulak kabarttı. Evet der gibi başını salladı.

"O senin annen."

Orlandu körfezin karşı tarafına baktı.

Tannhauser, "Zincire vurulmuş bir melek gibi çalıyor" dedi.

Orlandu, sani Tannhauser kendine sakladığı bir sırrı ağzından kaçırmış gibi, kurnazca yüzüne baktı. Başparmağıyla sakalını okşadı. Uzun

uzun şehri kaplayan karanlığa baktı.

"Eğer onu kurtaracaksam, şeytanın cömertliğine ihtiyacım olacak. Ama o benim borçlarımın vadesini uzatmaktan her zaman büyük bir mutluluk duymuştur."

7 Ağustos 1565, salı

Santa Margharita; Mdina yolu; San Salvatore Dağı

Şafak sökerken hava esintisiz ve kıpırtısızdı. Kampı baştan sona pis bir koku sarmıştı. Namaz kılmak için kalkan Tannhauser bu kokuyu duyunca, bir gece önce Abbas'ın neden keyifsiz olduğunu anladı. Gelmiş geçmiş bütün savaşların öncesinde, havaya kendine has iğrenç bir farklılığı olan şiddetli bir dışkı kokusu hâkim olurdu. Korkaklıktan çok, insanın doğasından kaynaklanan bir durumdu bu. Ne de olsa otuz bin adam canlarını Allah yolunda harcamaya hazırlanıyordu ve korku nedir bilmeyenler bile akıllılık edip bedenlerini gereksiz yüklerden kurtarmaya bakıyorlardı.

Taburlar karanlıkta manevralarını tamamlayıp yerlerini almışlardı. Tannhauser al kısrağını alıp Corradino ile Margharita arasındaki sırtı geçtiğinde, Fetih suresi yakınlardaki tepelerde yankılanmaya başladı. Mehteranın davulları ve boruları çalmaya başladı ve manevra boruları, Büyük Türk Ordusu'na çift koldan hücum emrini verdi. Borgo'ya yapılacak saldırının başında, Piyale Paşa, L'Isola'ya yapılacak hücumun başında da Mustafa Paşa vardı.

Amaç her iki kaleyi de ne pahasına olursa olsun almak olduğu için, Tannhauser sabah saatlerini Margharita sırtlarında mecbur kaldıkça Abbas'ın yaveriymiş gibi davranarak geçirdi. Buradan aşağıda gözler önüne serilen olağanüstü kahramanlık ve şiddet sahnelerini izledi. Türkler surlardan içeri sel gibi aktıklarına göre, artık Carla'nın zamansız müziğini duyduktan sonra kararlaştırdığı plana uyup, gizlice Borgo'ya sızmanın bir anlamı kalmamıştı. Atını tepeden aşağı sürüp aralarına karışması durumunda, en azından Carla ile Amparo'yu fetihten sonra gösterecek taşkınlıklardan kurtarabilirdi. Sultan Süleyman bile Buda'da Rodos'ta ve diğer yerlerde yeniçerileri dizginleyememişti. Ve bu savaşta beslenen kin ve garez diğerlerine kıyasla çok daha büyüktü. La Valette bunu sağlamak için elinden geleni yapmıştı. Sokaklar bir gün, belki iki ya da üç gün boyunca kana boyanacaktı. Zulüm her yeri kaplayacaktı. Erkekler adi ganimet kırıntıları için birbirlerini gırtlaklayacaklardı. İşkence ve idamlardan en büyük payı şövalyeler alacaklardı, ki adil olanı da buydu. Ama fazla gecikmeden çıbanlar deşile-

cek, talan edilen, yakılıp yıkılan ve yok edilen mal mülkün ve halkın padişaha ait olduğu kafalara dank edecek ve Mustafa Paşa kendi adamlarını asmaya başlayacaktı.

Tannhauser, tabii kadınları kurtardıktan sonra, Burak'ı geri alıp alamayacağını düşündü ve bu işin biraz çaba, epeyce afyon ve belki de birkaç kişiyi haklayarak halledilebileceğini tahmin etti.

Açılış bombardımanı kesildikten ve toz duman yatıştıktan sonra, Borgo'nun istihkâm surlarında devasa bir gediğin açılmış olduğu meydana çıktı. Perde duvarın on iki metrelik bölümü hendekteki cesetlerin üzerine yıkılmıştı. Sultanın sancakları Grande Terre Plein'in karşı tarafında dalgalandı ve Piyale Paşa'nın parlak sarı üniformalı ve başlıklı Tatar askerlerinin yaylarından Tarikat'ın tüfekçilerinin başına ok yağmuru boşandı. Kanla kaplı duvarlardan parçalar koptu. Gücü yetenler kendilerini yukarı çekip tökezlediler ve cehennemin içine yuvarlandılar, çünkü surların tepesinden bombalar atılmaya ve borular Rum ateşi kusmaya başlamıştı. Azepler Kastilya burcuna çıkmak için merdivenler getirdiler. Sipahilerden oluşan kırmızı bir ok, Tatarların sarı akınının ardından ileri atıldı.

Sanki Piyale Paşa yoktan var ediyormuş gibi, çarpışmaya katılmak üzere giderek daha çok topçu birliği tepelerin üzerinde beliriyordu. Yeniçerilerin yüksek beyaz börkleri tarladaki iri zambaklar gibi salınıyordu. Dervişler yeri titreterek sabırsız adımlarla yürürken, parlayan kılıçları savurarak, *Artık büyük bir günün duruşmasında bulunmaktan ötürü vay kâfirlerin haline*,[11] diye haykırdılar. Ve kenevirle azgınlaşmış "deliler", üstlerini başlarını yırtarak kandan hakları olan payı vermesi için Allah'a haykırdılar.

En öndeki Katolik Burcu'nun yukarısında, darağacını şereflendirmesi için yetmiş beşinci Müslüman esir, kanatsız, mor dilli bir kuş gibi Provence Kapısı'nın üzerinden sallandırıldı.

Borgo varlığı için çarpışırken, Mustafa Paşa, Piyale Paşa'nın yaklaşık yüz metre solundan, Galley Körfezi'nin girişinden Saint Michel'in üzerine indi. Kızıl bir sipahi seli mızraklarını ateş çemberleri ve bombaların cehennemi arasından havaya savurdular. Tannhauser'ın burnuna, üzerinden mavi ve yeşil sinek sürülerinin vızıltıyla havalandığı çürük ceset kokusunu bastıran bir yanık saç ve yağ kokusu geldi. Gazilerin bile böyle şeytani bir muameleye dayanmaları imkânsız gibiydi, ama dayandılar. Ve dakikalar, sonra da saatler ağır ağır ilerledikçe kavrulmuş cesetlerin üzerine çıktılar, yanıp kararmış surlara tırmandılar, mazgalların arasından süründüler ve Bormula Harabeleri'nin yukarısında göğüs göğüse çarpıştılar.

Mustafa Paşa L'Isola'nın matem çanını bizzat çalmak istermiş gibi,

11. Meryem suresi, 37. ayet. (ç.n.)

ayaklar altında çiğnenmiş düzlükte, muhafız alayının başında beliriverdi. Tüfek mermileri etrafındaki güneşte kavrulmuş toprağı havalandırıyordu. Mermilere küçümseyerek şöyle bir baktı. Büyük beyaz kavuğunu tavus tüyleri süslüyordu. İnci grisi atının üzerine altın renkli bir örtü serilmişti. Tıpkı eski savaşlarda Timuçin ve Aksak Timur'un tepesinde yükseldiği gibi, iki yanında kırmızı atkuyruğundan sancaklar yükseliyordu. Paşanın muhafızlarının yanı sıra bir düzine Solak Ortası, yanlarında Bektaşi dedeleriyle birlikte tunç miğferleri ve aşıboyası renkli cübbeleriyle dimdik ilerliyorlardı. Ve Mustafa Paşa, ortalarında onların gururlarını kışkırtarak, Peygamber'den hadisler okumaya teşvik ederek, ruhlarına gölgeli cennet manzaralarıyla hitap ederek, ikramiye ve ganimet vaatleriyle nefislerini bileyerek atını sürüyordu. Tannhauser, Paşa ile La Valette'in birbirlerine ne kadar benzediklerini düşündü. İkisi de yetmiş yaşlarındaydılar ve hâlâ kan dökmek için çıldırıyorlardı. Solaklar hücum düzenine geçtiler. Tannhauser'ın boğazı sıkıştı, çünkü şu anda onların kalp atışlarını hissedebiliyordu. Sipahiler Saint Michel'in surlarına tırmanabilirlerse –ki tırmandılar– İslam'ın Aslanları düşmanı tamamen alt ederdi.

Sonra Borgo surlarındaki gedikten çaresizlikle karışık intikam dolu zafer haykırışları yükseldi. Tannhauser olan biteni daha iyi görebilmek için atını yeniden tepenin üzerine doğru sürdü. Piyale Paşa'nın birlikleri ateşli gediği temizlemiş ve telaşla ardındaki boş araziye doluşmuşlardı. Orada bizzat Tannhauser'ın önerisiyle, inşası için yüzlerce kölenin can verdiği ikinci surun sağlam taşlarıyla karşılaştılar. Kendilerini şehrin içinde bulacaklarını sanan askerler, yollarını tıkayan surlar ile arkalarından zafer hevesiyle bastıran gazilerin arasında, dar geçitte kapana kısıldılar.

Ölümcül tuzak mükemmel tasarlanmıştı. Koridorun her iki ucundaki siperlere misket doldurulmuş toplar yerleştirilmişti. Bu toplar çılgın kalabalığı kan fırtınasıyla biçti. Yukarılarından nişancılar ile okçular canları istediği gibi ateşe başladılar. Maltalı kadınlar çiftler halinde kızgın domuz yağı dolu kazanlar boşalttılar ve taş parçaları attılar. Rum ateşi ekipleri ölümcül malzemelerini düzenli olarak boşalttılar ve hepsi birlik olup aşağıdaki haykıran ölümlüleri tam bir enkaza çevirdiler.

Kapana kısılan askerler, yırtıcı hayvanlardan ürkmüş bir sürü gibi bir o yana bir bu yana atıldılar. Nihayet tek kurtulma şanslarının bir araya gelip yığılmak olduğunu anlayınca, çırpınan bir grup gediğe doğru hamle yaptı. Yeni yapılmış duvarda kapılar açılıverdi ve acımasız şövaleler avlarını kılıçlar ve baltalarla doğramak için gruplar halinde koridora çıktılar. Kurbanlar kanlı yığınlar halinde bel hizasına kadar yükselince ve Grande Terre Plein'e kaçabilenler koşarken sırtlarından vurulunca, şövalyeler silahlarının gökyüzüne doğru kaldırıp Tanrı'ya şükrettiler.

Borgo dayanacaktı, en azından bugün için.

Tannhauser Saint Michel için verilen mücadelenin gidişatını görmek için atını geriye çevirdi. Solaklar uluyan diziler halinde merdivenlere çıkıyorlardı. Ay yıldızlı bayrakları çoktan haçlı bayrağın yanına asılmıştı bile. Şövalyeler ile Maltalılar kalenin her adımı için mücadele ediyorlardı, ama Borgo'dan acil yardım gelecek gibi görünmüyordu. Ve Mustafa Paşa'nın yedek askerlerinin sonu gelmiyordu. Saint Michel'in akıbeti hiç de iç açıcı görünmüyordu. Eğer Saint Michel düşerse, Borgo da bir hafta içinde ardından gelirdi. Mustafa Paşa L'Isola'yı kuşatma için beraberinde getirdiği kafilelerle dolduracaktı. Şehrin savunmasız kanadını birkaç yüz metre mesafeden topa tutacak ve istihkâm alanına Grande Terre Plein'den saldırılırken, Galley Körfezi'ni gemilerle geçecekti.

Tannhauser adanın yan yollarını karanlıkta Borgo'nun yolunu bulacak kadar iyi bilmiyordu. Türk saflarının doğu tarafındaki düzeninden de habersizdi. Onu Borgo'ya götürecek bir Maltalı keşif askerine ihtiyacı vardı. Bu keşif askerleri engebeli arazinin her köşe bucağını bilirler, Üstadı Azam'ın isteğiyle Mdina'ya haber getirip götürürlerdi. Tannhauser'ın bildiği kadarıyla bunlardan biri bile ele geçmemişti. Mdina yaklaşık altı kilometre uzaktaydı. Borgo'ya geri dönmek istiyorsa eğer, yola çıkması gereken yer Mdina'ydı.

Tannhauser atını döndürdü ve tepeleri cesaret edebildiği kadar aceleyle geçti. Corradino kanadını tırmandı, Abbas'ın çadırını geçti ve bir el arabasına at gübresi dolduran Orlandu'yu buldu. Tannhauser atından inerken, Orlandu küreği elinden attı.

"Bir süre birbirimizi görmeyeceğiz" dedi Tannhauser.

Çocuk önce üzüldüyse de, dar omuzlarını dikleştirdi.

"Kumandan Abbas'ın maiyetindekilerle birlikte kalacaksın. Akıllı ve adil bir adamdır. Sana bir zarar gelmesine izin vermeyecektir. Ona dostluğumuzdan sakın bahsetme. Çok mecbur kalırsan ona benim anlattıklarımı söyle. Saint Elmo'da esir düştüğümde bana bir iyilik yaptığını anlatırsın. Ben susuzluktan ölüyordum, sen de bana keçi derisi tulumdan su verdin. Hepsi bu. Allah'ın emrine göre seni Cezayirli'den satın alarak, iyiliğinin karşılığını ödedim. Anladın mı?"

Orlandu anladığını göstermek için başını salladı. "Keçi derisi tulumdan."

"Unutma, sen artık bir erkeksin, hem de tanıdığım milletlerin en zorlularından, Maltalılardan birisin. Aziz Pavlus'un yazdığı gibi, çocukça tavır ve davranışları ardında bırakmalısın. Çok çalış, onlarla birlikte namaz kıl, dillerini öğren. Salih Ali'nin elinde esirken hayatta kaldın, burada kontlar gibi yaşayacaksın."

Çocuğa bir adım yaklaştı, ellerini kalçasına dayayıp üzerine doğru eğildi.

"Şimdi beni iyi dinle Orlandu. Eğer Malta düşerse, ben geri dönmezsem ve Abbas İstanbul'a doğru yola çıkarsa, ki er ya da geç çıkacaktır, onunla gideceksin."

Orlandu gözlerini kırpıştırdı. "Denizi aşıp mı?"

"Buna bir eğitim gözüyle bak, çünkü kesinlikle öyle olacaktır. Şimdi bana söz ver. Bakire'nin gözyaşları üzerine yemin et."

"Bakire'nin gözyaşları üzerine yemin ederim."

"Güzel. Abbas'ın yanında olduğun sürece, aylar hatta yıllar alsa bile seni bulabilirim."

Bunu kabullenmek daha zordu, ama Orlandu korkusunu bastırdı ve itiraz etmedi.

Tannhauser ısrar etti. "Bana inancın var mı?"

Orlandu, "Rol yapmama gerek olmayan tek şey bu" dedi.

Bunun üzerine Tannhauser neredeyse bocaladı, ama o da tereddüdünü bastırdı ve ciddi bir tavırla başını sallayarak memnun olduğunu belli etti. Parmağından ağır altın yüzüğünü çıkardı ve Orlandu'nun avucunun içine bastırdı.

"Bunu arkadaşlığımızın bir hatırası olarak sakla. Üzerindeyken başına bir şey gelmez." Bu tam bir palavraydı, ama Orlandu yüzüğe Kutsal Kâse'ymiş gibi baktı ve Tannhauser yüzüğün onu bekleyen sınavlarda cesaret vereceğini anladı. "Bunu kimsenin görmesine izin verme yoksa bunu hayatınla korumak zorunda kalırsın. Bunu kıçında sakla."

Orlandu, "Kıçımda mı?" diye sordu.

"Oralarında bıçak ve başka bir sürü eşya saklayan adamlar görmüştüm. Abbas senden kurtulmaya veya satmaya kalkışırsa, ona ama bir tek ona yüzüğü göster. Bunu sana teminat olarak verdiğimi söyle ve ben dönene dek isteğime saygı göstermesini iste, yüzüğü tanıyacaktır."

Orlandu yine peki der gibi başını salladı. "Nereye gidiyorsun?"

"Sen ve Abbas Trablusşam'a gittim diye bileceksiniz."

Orlandu başını körfezin karşı tarafından gelen top seslerine çevirdi. Sonra tekrar Tannhauser'a baktı. Tannhauser onu da götürmesi için yalvarmak üzere olduğunu anladı. Ama neyse ki çocuk sessizliğini korudu ve Tannhauser rahatladı.

"Şimdi sarıl bana" dedi. "Tekrar görüşene kadar birbirimize şans dileyelim."

Çocuk –gerçekten de hâlâ bir çocuktu– başını Tannhauser'ın göğsüne bastırdı ve ona sıkı sıkı sarıldı. Tannhauser oğlanın bir an için iri çilli elerinin altında insanın içini acıtacak kadar zayıf gelen omuzlarını sıktı. Onu da yanımda götürmeli miyim? Mantığının yanıtı gayet açıktı: Orlandu Abbas Murad'ın yanında çok daha emniyette olacaktı. Orlandu onu bırakmak istemiyordu ve işin aslı Tannhauser da buna hevesli

değildi, ama çocuğu itti ve atına bindi. Mahzun oğlana elini sallayıp veda etti ve atını sürüp gitti.

Kumandanların kamp alanının kenarında bir grup silahşorun önünden geçti, ama kimse onu durdurmaya kalkmadı. Corradino'nun batı yamacından, Marsa'nın geniş, dümdüz toprağına indi ve güneydeki çarşıya doğru ilerledi. Çantasına saklamak üzere yarım torba kahve satın aldı. Ağzına bir avuç kahve çekirdeği atıp çiğnedi. Acı tadı güç verdi. Ürkütücü bir sessizliğe bürünmüş asker kampından geçti. Hemen hemen bütün askerler hücum için toplanmıştı. Helaları yenilemeleri için geride bırakılmış alçak rütbeliler yalnızca asık yüzlerle ona bakıp işlerine döndüler.

Kamptan uygun bir uzaklıkta, aslında sağlıklı olacak kadar uzağa kurulmuş, ama devasa ve keskin kokulu bir heladan yayılan bir sızıntı gibi, giderek genişleyip kampa yaklaşan sahra hastanesi vardı. Hastane bir araya toplanmış eski yelken bezinden yapılmış ilkel tentelerden ibaretti. Tentelerin altında sürekli değişen bir sürü zavallı yatıyordu. Zehirlenmiş kuyular iğrenç görevlerini yerine getirmişti. Geri kalanını da yakıcı güneş ile sayısız pislik gölcüğünden yayılan zararlı miyasma halletmişti. Hastaların yanında, hızla vebaya teslim olmuş sayılamayacak kadar çok yaralı yatırılmıştı.

Etrafta, hastalığın kırıp geçirdiği bir tarlada kadere boyun eğmiş çiftçiler gibi, sefalet içinde ayaklarını sürüyerek dolaşan cesaretleri kırılmış yüzlerce bitkin asker vardı. Acılar içinde yatanların sayıklamaları, feryatları, duaları, su için, merhamet için, kurtulmak için yalvarışları, Tannhauser'ın yüreğini parçalayan bir çaresizlik şarkısına dönüştü. Ağzıyla burnunu kaftanının kenarıyla örttü ve onu böyle bir akıbetten uzak tutan Abbas için dua etti. Hızla bu dehşet denizinin kenarından dolaştı.

Gittikçe genişleyen kampın dış kenarı, çiftler halinde devriye gezen bir düzine kadar nöbetçiyle korunuyordu. En yakınındakilere doğru yöneldi, yavaşlamadan buyurgan bir tavırla başını eğdi. Süslü kılığının ihtişamı işe yaradı ve hiçbir engellemeyle karşılaşmadan geçti. Açık araziye çıkıp da onların göremeyeceği kadar uzaklaşınca, batıya doğru keskin bir dönüş yaptı, atını dörtnala kaldırdı ve devam eden savaşın patırtısını ardında bıraktı.

De Lugny'nin öncüleri onu açık arazide, Mdina'nın girişindeki kayalık yokuşta yakaladı. Ağızları salyalı atlarının üzerinde etrafını çevirdiler. Şövalyelerin miğferlerinin siperleri inik, öfkeleri de tepelerindeydi. Bütün esirleri işkence için getirmek üzere kesin emir

almalarına rağmen, yakaladıkları yerde kellesini uçurmaktan daha memnun olurlardı. Kadınsı buldukları kaftanı üzerine küfürlü yorumlar

yaptılar. Bunun haricinde içlerinden biri bile gülmedi, oysa Tannhauser ortamın yumuşaması için, küçük düşürücü kahkahâlâr atmalarına razıydı. Ne de olsa, kesik bir Türk kellesi yüzünden en fazla hafif bir azar işitirlerdi. Can attıkları o çılgın katliamdan uzakta, Mdina'da kapalı kalmışlardı ve burada savaşın artıkları çok azdı.

Şövalye De Lugny Malta Tarikatı'nın iki yüz süvarisiyle birlikte tam kadro gelince Tannhauser ferahladı. Zırhlarının üzerine büyük beyaz haç işli kırmızı savaş giysilerini geçirmişlerdi. Ama bu Amparo'nun üstünde çok daha iyi duruyordu. De Lugny, Gallows Burnu'ndaki akında onlara kılavuzluk yapan "casusu" hemen tanıdı.

"Hizmetinizi bir ay önce istemiştim, Yüzbaşı," dedi. "Bana öldüğünüzü söylediler."

Tannhauser, "Böyle zamanlarda yalan yanlış söylentiler çok olur" diye karşılık verdi.

"Aradaki boşluğu nasıl geçirdiğinizi sorabilir miyim?"

"Yaralarımı iyileştirerek geçirdim."

"Müslümanların arasında mı?"

"Kumandanlarından birinin çadırında."

Kimi zaman en cesur yanıtı vermek en iyisidir, bu kez de öyle oldu. Bir an için De Lugny'nin yüzünde şaşkınlık ifadesi belirdi. Sol tarafında duran, onu yakalayan öncü şövalyelerden biri miğferinin siperini kaldırdı. Gençlere özgü, ama zehirli bir ifadesi ve hiçbir yenilginin yıkamayacağı bir üstünlük havası vardı.

De Lugny, "Öyleyse, Üstadı Azam'a anlatacağınız çok şey vardır" dedi.

"Mdina'ya gelmemin nedeni de bu. Beni Borgo'ya götürecek bir Maltalı'ya ihtiyacım var."

Kendini beğenmiş şövalye, Tannhauser'in izlenimini doğrular bir tavırla konuştu. "Herhalde Türklere de anlatacak çok şeyiniz vardı."

Tannhauser onun suratına baktı. Bir an hakaretini yok saymayı düşündü, ama kaftanı hakkında yaptıkları alaylar tahmin ettiğinden de fazla kanına dokunmuştu. "Ben Saint Elmo'da tam on üç gün geçirdim. Hem de kalenin son on üç gününde oradaydım" dedi.

Şövalyeler birbirlerine baktılar, kimileri bu efsanevi direniş onuruna istavroz çıkardı.

Tannhauser devam etti. "Yeniçeriler tepeden aşağı indiklerinde, sık sık sizin ne kadar talihli olduğunuzu, Mdina'da güven içinde zırhlarınızı parlatıp, şarabınızı yudumladığınızı düşünürdük."

Kibirli şövalye de dahil birkaçı kılıcını kınından çekti. Atları sahipleriyle aynı duyguları paylaşır gibi toynaklarını vere vurdu.

Tannhauser kalçasının üzerindeki tüfeği hızla çekti. Şişinmeleri ve kasıntılıkları birden sinirine dokunmuştu. Belki de dün aldığı afyon yüzünden zihni hâlâ dengesini bulamamıştı. Belki de her an kavgaya hazır bu ahmaklardan artık usanmıştı. Son zamanlarda o değer verdiği

serinkanlı iyimserliğe fazla katlanmıştı, ama kibirli şövalye de kibriti barut fıçısına fazla yaklaştırmıştı. Tannhauser'ın beynine tanıdık ama alışılmadık bir öfke dalgası hücum etti.

Züppeye, "Çıkar şu zırhını" dedi. "Üçünüzle ya da beşinizle yerde görüşelim."

Atını bir adım ilerletti. Züppenin dudakları bembeyaz kesildi. Kılıcını çekmiş olsaydı, tüfekle suratının ortasından vururdu. Şövalye biraz önceki böbürlenmelerine rağmen, başka bir tahmin yürütmeye kalkışmadı. Erkekleri genç silah arkadaşından daha iyi tanıyan De Lugny, elini kaldırdı ve "Yeter!" dedi. "Asla söylenmemesi gereken şeyler söylemeden durun."

Tannhauser'ın gözleri bir an bile kıpırdamadı. Züppenin gözkapakları çırpındı ve gözlerini kaçırdı. Tannhauser kibar bir tebessümle De Lugny'ye döndü. "Öyleyse, yarıma bir Maltalı vereceğinizden emin olabilirim."

De Lugny rahatlamıştı. "Evet, tabii." Başıyla tepelerin artındaki top seslerini işaret etti. "Savaş nasıl gidiyor? Patırtıyı duyuyoruz. Yeteri kadar şarap içip, zırh parlattığımıza karar verdik."

Tannhauser, "Borgo dayanacak" dedi. "Ama Saint Michel'in bir saat daha dayanacağından şüpheliyim."

"Daha önce de dayandılar."

"Yeniçerilerin sancakları surlarda dalgalanmaya başladı bile."

"Onları yan kanattan kuşatabilir miyiz?"

Tannhauser acıyarak bakmamaya çabalayarak, "Mustafa'nın tepelerde yirmi bin kişilik yedek kuvvetleri var" dedi.

De Lugny'nin kaşları çatıldı. "Kamplarının savunması nasıl?"

"Kampları mı?" Tannhauser normalde ağzında böyle aptalca bir soru çıkmasına izin vermezdi. Midesi onu günün birden kötüleşeceğine dair uyardı. Güçsüz bedenine fazla yüklenmişti.

"Türk kampı" dedi De Lugny. "Hastaneleri, cephanelikleri, malzeme taşıyan kafileleri. Aşçıları, celepleri, Berberiler. Çarşıları."

De Lugny kötü emelli listesini bitirdiğinde, Tannhauser ne derse desin gidip kendi gözleriyle göreceklerini biliyordu. Gerçeği söyledi.

"Gallows Burnu bile daha iyi korunuyor. Dar bir alana yayılmış yirmi kadar atlı gözcü var. Bir grup Trakyalı asker helalar için çukur kazıyor. Ve dediğiniz gibi, aşçılar, celepler, silahsız köleler ve hastalar. Ne toprak siper, ne de çit var. Bütün taburlar tepelerde.

De Lugny ona tanıdığı en kurnaz adam gibi gelmemişti, ama tanıdığı bütün Fransızlar, en azından böyle anlarda, doğuştan gelen hilebazlıklarını gayet iyi kullanırlardı. De Lugny eyerinin üzerinde öne doğru eğildi.

"Önümüzde kampa gireceksiniz" dedi. "Dörtnala. Yaralı numarası yapacaksınız. Saldırı tehlikesi olduğunu haber vereceksiniz. Onlara Si-

cilya'dan Hıristiyan takviye kuvvetinin geldiğini ve arkanızdan yaklaşmakta olduklarını söyleyeceksiniz. Mustafa'ya derhal haber vermelerini isteyeceksiniz. Saint Michel hücumunu durdurmaktan başka seçeneği kalmayacak."

"Bunun sahte bir ihbar olduğunu düşünürse?"

"Ah, inanacaktır" dedi De Lugny.

Gülümsedi. Tannhauser aklından geçenleri anladı. Midesi bulandı.

"Peki, ya sonra?" diye sordu.

"Sonra yolumuzun üstünde durmayın yeter."

Tannhauser bu sonuncusunun söylediği kadar kolay olmadığını düşündü. "İzninizle şu kırmızı savaş paltolarından bir tane alacağım" dedi.

De Lugny ortağının fikrini beğenen bir düzenbaz gibi sırıttı. Başıyla yanındaki züppeye üstündekini Tannhauser'a vermesini işaret etti. Genç isteksizce kolsuz savaş giysisini çekip başından çıkardı ve Tannhauser'a attı. Tannhauser dertop edip eyer çantasına tıktı. Sonra aklına bir şey gelmiş gibi durdu.

"Eğer ganimet arıyorsanız, kumandanlar ile çalışanlarının çadırları tepenin üzerinde ayrı bir yerdedir. Ama bir grup nişancı tarafından son derece sıkı korunurlar ve Mustafa'nın göndereceği desteğe de çok yakın bir yerde dururlar."

Biraz abartmış olsa da bu gerçekti, ama Orlandu'yu ve dolayısıyla Habeş köleyi kılıçlarından korumak için onları caydırmak istemişti.

De Lugny, "Mustafa'nın şatafatlı yerini biliyoruz" dedi. "Onların da günü gelecek, ama bu sabah ganimetle işimiz yok. Biz kan için yola çıkacağız."

Tannhauser geldiği yoldan Türk kampına gitti. Savaşın gürültüsü yine yükselmişti. Dört yüz metre uzaktan ilk gözcü ikilisini gördü ve omzunun üzerinden geriye baktı. De Lugny'nin süvarileri görünürlerde yoktu. Gücü tükenmiş adalelerini harekete geçirdi ve atını dörtnala kaldırdı. Gözcülere yaklaşırken, kısrağın boynunun üzerine doğru eğildi ve çaresizce kolunu kaldırdı. Tam yanlarına yaklaştığı anda zaten fazlasıyla bitkin olduğundan yaralanmış gibi kolayca eyerden yere düşecekmiş gibi hissetti. Gözcünün biri atının dizginlerini tuttu.

"Cehennemin köpekleri burada" dedi. "Hıristiyan köpekleri. Sicilya'dan gelmişler. Binlerce asker var."

Elini güçsüzce kaldırıp arkaya doğru salladı ve dönüp bakan gözcülerin yüzlerindeki ifadeyi gördü. Toprağın titrediğini hissetti ve kısrak altında ürkerek kişnedi. Sonra demir nallı toynakların gümbürtüsünü duydu. Hâlâ öne eğilmiş halde dönüp arkasına baktı ve hayvanca bir dehşetin, pençesini karnına geçirdiğini hissetti.

Ağır silahlı süvarilerin saldırışlarını hiç kurbanın tarafından izlememişti. İnsan kendini tıpkı av köpeklerinin yerini fark ettiği bir geyik gi-

bi hissediyordu. De Lugny'nin süvarileri bir toz bulutunun ardında giderek büyüyormuş gibi görünen geniş kırmızı bir çizgi gibi geliyorlardı. İnsan uzun süre seyredince ufkun tamamını kaplayacaklarını sanıyordu. Hızlandılar. Hiç geri dönecek gibi değillerdi. Tannhauser gözcülere baktı. Korkudan donakalmışlardı. İçlerinden en korkmuş görünenini seçti.

"Atına atlayıp ön tarafa git, paşaya haber ver" dedi, "yoksa ordumuz savaşı kaybeder."

Ölümünün beklenmedik biçime ertelendiğine sevinen adam atına atlayıp kamçılayarak ileri atıldı. Ama sevinci kısa sürecekti. Mustafa bu kandırmacayı öğrenince, onu ölene dek kırbaçlatacaktı, ama öyküsü ilerde anlatılacak pek çok benzer acıklı masaldan biri olacaktı.

Tannhauser oradan uzaklaştırmak için diğerine "Depoları korumaları için askerleri bir araya topla" dedi.

İkinci nöbetçi de beyhude görevi için uzaklaşınca henüz De Lugny'nin en önemli emrini yerine getirmediğini ve hâlâ yollarının üstünde durduğunu fark etti. Arkaya doğru bir göz attı ve yaklaşan felaket onu yutmadan yana kaçma şansı olmadığını gördü. Kısrağı arka tarafını yere yaklaştırıp son hızla kaçmak için teşvik edilmeye ihtiyaç duymadı. Tannhauser'ı kampın içine, kılıç ve zırh tangırtılarıyla topuğunun hemen ardından koşan Behemothlar'ın ancak on beş metre ilerisine taşıdı.

Süvarilerin yaklaşmasıyla, korku dalgası kampın içinde kısraktan daha hızlı ilerledi. Tannhauser solundaki yaralıların yattığı alana bir göz attı ve hastabakıcıların işlerini bırakıp kaçtıklarını gördü. Fırıncılar ocaklarını, aşçılar ateşlerini ve çamaşırcılar kazanlarını, teknelerini bırakıp, karışan bağırsaklarından oraya asla ulaşamayacaklarını anlasalar da Büyük Liman'ın sahiline ve teknelere koştular. Hela çukurlarının içindeki başıboş kalmış ve şaşkına dönmüş askerler, tek çözümü boş ve anlamsız yere ölmek olan bulmacayı çözmeye çabaladılar. Bazıları gücünü kaybetmiş tılsımlarmış gibi küreklerine sarıldılar ve saldırıya beyhude bir çabayla karşı koymak için bir araya toplandılar. Bazıları aşçılarla birlikte kaçtılar. Bazıları da baş aşağı vınlayan çukurlara atlayıp saklanmak umuduyla kendilerini pisliğe buladılar.

Tannhauser tekrar arkasına baktı. Gözcüler kahramanca bir çabayla De Lugny'nin zırhına atıldılar ve sert bir rüzgârın önünde kalan devedikeni tohumları gibi yok oldular. Katiller sahra hastanesinin yırtık pırtık tentelerine doğru saldırınca, büyük ve cennetten savrulmuş şekilsiz bir ıstırap feryadı, nalların gümbürtüsü ile kuşatmanın uzaktan gelen gürültüsünü bastırdı. Akının hızı kesildi ve kıyım başladı. Tannhauser doğuya dönüp çarşıya yöneldi.

Neden böyle yaptığından emin değildi. Belki nedeni yalnızca arkadaşlık, belki de panikti. Atının dizginlerini çarşıyı çoktan kaplamış kar-

gaşanın ortasına girmeden çekti. Alışverişten tanıdığı birkaç yüz gördü. Onlara mallarını bırakıp tepelere kaçmalarını söyledi. Bu küçük görevi de tamamladıktan sonra, atının başını çarşının dışına çevirdi. Atını sürerken sarığını çıkarır çıkarmaz yokluğunu hissedip koruyuculuğunu aradı ama, çıplak bir baş daha az darbe alırdı, en azından öyle umuyordu. Eyerden kırmızı savaş paltosunu çıkardı ve başından geçirir geçirmez haçın, üç santim kalınlığında çelik zırh kadar güvenilir olduğunu hissetti. Prova yapmak için kendi kendine İsa ve Vaftizci adına diye mırıldandı sonra da atını ovanın sıcaktan buruşmuş yüzünü köpürten kanın içine doğru sürdü.

Soğuk çelikle binlerce kişiyi kesme işine kalkışmış iki yüz askerin karşı karşıya kaldığı iş, hasımları savunmasız olsalar bile çok zorludur. Ancak De Lugny'nin adamları tavuk peşine düşmüş kurtlar gibi kararlıydılar. Binekleri de hevesli yoldaşlar olduklarını gösterdi, tabak iriliğindeki keskin nallı toynakları, yaralıları ve birbirine karışmış, ezilmiş cansız iç organ yığınlarının içine devrilmiş olanları eziyordu. Yaralılar, dirilmiş ölüler gibi mızraklanmak ya da doğranmak için topraktan çıktılar ve doğruldukları kanlı çamurun içinde çiğnendiler. Şövalyelerin bazıları atlarından inip ayaktaki talihsizlerin arasına daldılar. Baltalar ya da gürzlerle kafalarını yarıp beyinlerini parçaladılar. Yerde yatanların üzerinde tepinmekte atlarıyla yarıştılar, çılgınca kan dökme heveslerini kutsamak istercesine bağırarak Latince dualar okudular.

Şövalyelerin bir sonraki hasatları, alana dağılmış ve korkudan sinmiş Trakyalı sürüleri oldu. Kızgın bir savaş atının omzuyla göğüse alınan bir darbe, göğüs kemiğiyle kaburgaların kırılmasına yetiyordu. Tehlikeli arka toynaklar havaya kalkıyor ve çömlek kırılması gibi bir ses çıkararak yere iniyordu. Şövalyeler eyerlerinden aşağı eğilip cıyaklayan sürüler halinde kaçışan askerleri kestiler. Fırıncılar, celepler, nalbantlar, aşçılar ve kasaplar avlanmak üzere olan geyikler gibi kaçıştılar ve artlarında süvarilerin seslerini duydukça kendi lisanlarında dualar mırıldandılar. Şövalyeler, askerleri uysal ve sızlanan sürülere dönüştürüp kılıçtan geçirdiler. Mızraklar karınlarını deşerken altlarına kaçırdılar. Kesilip biçilirken dizlerinin üzerinde aman dilediler ve can çekişir halde bırakıldılar.

Sarı, turuncu renkli patlamalar oldu, yem depoları, ambarlar, çadırlar, yük arabaları talan edilip ateşe verilince siyah duman bulutları göğe yükseldi. At ve katırlar haykırdılar, ağıllarda birbirlerine sokulup çitlerin etrafında döndüler. Madeni sesler çıkaran yaratıklar dizlerini ve karınlarını keserken, kanla köpürmüş suda midye arayan çocuklar gibi dumanı tüten organlarının arasından geçerken, yuvalarında dönen gözlerinin akları meydana çıktı. Nihayet Hıristiyan öncü kolu çarşıya ulaştı. Tannhauser açgözlü ve akılsız tüccarların bağırdıklarını duydu. Takip edilmeyecek kadar çok cinayet işleniyordu ve kısa süre sonra

alev dalgaları öğlen güneşini gölgede bıraktı.

Tannhauser felaket yerine dönmüş düzlükte Dis imparatorluğundan geçiş hakkı bahşedilmiş bir Argonaut gibi ilerlerken, gözü dönmüş şövalyelere ve savaş giysisini aldığı o züppeye yakalanmamak için etrafını dikkatle inceliyordu, ama göğsündeki haç sayesinde sorgusuz sualsiz geçti ve bir çatışmaya girmeden kampın dışına ulaştı. Mdina Yolu önünde açık uzanıyordu. Kısrak korku ve harcadığı çabadan soluk soluğa olmasına rağmen yola çıkmaya hevesliydi. Tannhauser yolculuk için onu sakinleştirdikten sonra arkalarındaki katliama son bir kez baktı. İyiliksever bir Tanrı'nın var olduğundan şüphe duyulacak bir an varsa işte buydu, ama insan yüreğinin eğilimli olduğu çelişki ile Tannhauser bütün samimiyetiyle O'nun var olduğunu ümit etti.

Yakıcı bulutlar rüzgârın önünde hızla ovaya sürüklendi ve kıyım, insanlar ile hayvanların acılarıyla inledi. Şövalyelerin dumanın içinde çarpılmış gibi görünen kolları hâlâ kalkıyor ve delilerin oynattığı kuklalar gibi iniyordu. Yanan tahıl, ipek, et ve dışkı, barut ve ekmeklerden çıkan dumanlar, sanki çaresizlik kendi parfümünü damıtıyormuş gibi birbirine karışıyordu. Tepelerin üzerinde, bütün başarılarına rağmen, aşağıdaki bu benzersiz kıyımı selamlamak için ateşleniyormuş gibi görünen Türk tüfeklerinin dumanlarını gördü. Tepelerin ardındaki şehirden ve oradaki katliam şenliğinden çılgınca öterek acil geri çekilme emrini veren Türk borularının sesi geldi.

De Lugny'nin hilesi işe yaramıştı. Saint Michel bir gün daha dayanacaktı.

Boruların çalındığını süvariler de duydu. Bir araya toplandılar ve kavrulmuş toprak üzerinde yolları üstündeki sinmişlerin canlarını da alarak çekilmeye başladılar. Türklerin bütün hayvanlarının yok edilmesi işini ilerde halledecek olmalıydılar ki önlerine ürkmüş kalabalık bir at sürüsü katıp götürdüler. Gallows Burnu'nda De Lugny tek bir adam ve tek bir at bile kaybetmemişti.

Tannhauser gözlerindeki miyasmayı ovuşturdu. Sırtı ağrıyordu, üstelik çok da acıkmıştı. Omuzlarını esnetti. Vakit öğleni çok geçmemiş olmasına rağmen, gücü tükenmişti ve ertesi sabah güneş doğana dek daha gidecek çok yolu vardı. Atını döndürdü ve taşlar saçılmış yoldan Mdina'ya doğru yola koyuldu.

Mdina'ya vardığında yediği yemek bol ama tatsızdı, belki de iştahı kapanmıştı. Mareşal Copier Türklerin kayıpları ile moralleri hakkında sorular sordu. Onu Borgo'ya götürecek bir Maltalı verildi ya da daha doğrusu, Tannhauser'a zaten göreve çıkacak ve Messina'daki Garcia de Toledo'dan gelen son mesajı iletecek olan gözcüye eşlik etmesi söylendi. Hava kararıktan sonra yaya olarak yola çıkacaklardı. Tannhauser giysilerini attı, öyle duman kokuyordu ki gece bir nöbetçiye yerini belli edebilirdi. Sonra uyumak için ot bir şilteye uzandı ve rüyasında

rolünü oynadığı büyük alçaklıkları gördü.

Bir süre sonra bu uykunun onu canlandıramayacak kadar kısa olduğu ortaya çıktı. Maltalı rehberi ile çok az bir yol aldıktan sonra Tannhauser sendelemeye başladı ve kendini yere yığılıp rezil olmak üzereymiş gibi hissetti.

Maltalının adı Gullu Cakie'ydi. Tannhauser'dan en az otuz yaş büyüktü, üzerinde yürüdükleri kayalardan yontulmuş gibi görünüyordu ve yaşına göre de bir maymun kadar çevikti. Gullu yol arkadaşının solgun yüzüne ve ter içinde sallanarak yürüyüşüne tiksinti ve korkuyla baktı. Gullu yalnızca Matlaca bildiği ve konuşmak büyük bir çaba gerektirdiği için, Tannhauser sıtma ateşi yüzünden ölümden döndüğünü ve mide bulandırıcı bir katliamdan sağ kurtulduğunu açıklayamadı. Sessizce acısını çekmeye devam etti. Gullu'nun deri matarasından sık sık kana kana su içip keyifle homurdanıyordu. Pantolonuyla zırhlı yeleğine hiç uymayan, ama ayağına uyacak başka bir şey bulamadığı için giymek zorunda kaldığı sarı, Türk işi binici çizmeleri Gullu'nun ondan şüphelenmesine neden oldu. Ama Tannhauser işaretlerle gittikçe ağırlaşan, hatta artık kuşatma topu kadar ağır gelmeye başlayan tüfeğini taşımasını isteyince, adam rahatladı. Gullu tüfeği sağ omzuna, içinde kahve ve yaklaşık iki kilo afyon olan sırt çantasını sol omzuna da astı. Yükünü alan Gullu Cakie ileri atıldı ve peşinden giden Tannhauser birkaç adım sonra kendini daha iyi hissetmeye başladı. Gullu ileteceği belgeleri silindir biçiminde pirinç bir kabın içinde taşıyordu. Belinde de içinde kor kömür olan bir kap vardı. Silindirin içinde biraz da barut koymuştu. Esir düşecek olursa, kömürü içine atacak ve kendini işkenceye teslim edecekti. Sırım gibi olan Maltalı geniş bir kavis çizdi, dik vadilerden inerek, sarp tepelerin kenarlarından ve Tannhauser'ın İran'da taban teptiği günlerden beri görmediği kadar yalçın arazilerden geçerek, güneye ve Marsa'nın batısına doğru ilerledi. Başını kaldırıp terden yanan gözleriyle yukarıya bakacak gücü olsaydı, yıldızlardan nerede olduklarını anlayabilirdi. Türk topları sessizliğe büründüğü için yönünü kestirmesine yardım etmiyordu. Konumlarını anlamak yerine, gözlerini ayaklarına dikti ve ara sıra karanlığın içinde görünmez olan, ama daima ilerde durup geride kalmış bir çocuk gibi onu bekleyen Gullu'nun peşinden sendeleyerek yürüdü.

Çivit mavisi göğün önünde dimdik yükselen çıplak bir kayalığa tırmanıyorlardı ki Tannhauser'ın burnuna bir çürük kokusu geldi. Kayalığın üzerine çıkabileceğinden hiç ümidi yoktu, ama tırmandı ve bir ferahlama iniltisi koyuvererek aşağıdaki Borgo'nun nöbetçilerinin yaktıkları ateşlere baktı. San Salvatore Dağı'nın üzerinde bir yerdeydiler ve düşman hatlarından çok uzakta sayılmazlardı, ama yine de gece boyunca tek bir Türk bile görmemişlerdi. Tannhauser o an bile bir Türk

askeri göremiyordu. Tannhauser arazide oldukça iyi olduğunu sanırdı, ama Gullu bu işin ustasıydı. Gullu Kalkara Koyu'nu işaret edip kollarını kurbağa gibi hareket ettirince bütün keyfi kaçıverdi. Yüzmeleri gerektiğini söylemeye çalışıyordu. Tannhauser başını iki yana salladı ve kısa süre önce edindiği tecrübenin de yardımıyla boğuluyormuş gibi yaptı. Gullu'nun yüzünde gittikçe azalmış olan o nefret ifadesi geri geldi, ama yine de vazgeçmiş gibi görünmüyordu. Yine karanlıkta gözden kayboldu ve Tannhauser sendeleyerek ardından yürüdü.

Tannhauser'ın yalçın bir dağ olarak algıladığı ve atla birkaç kez geçtiği San Salvatore, patikalardan uzak ve bir filin derisi kadar da kırışıktı. Kırışıklar bir adamın içinde kaybolacağı kadar derindi. Tahminine göre yaklaşık bir saat kadar tek bir insana rastlamadan bu girintilerin arasında süründüler. Başlarını dışarı çıkardıkları zaman Kalkara Koyu'nun güney çıkıntısındaki kayaların arasındaydılar. Kastilya Burcu ile aralarında yüz elli metre bile yoktu. Burcun otuz metre kadar solunda, istihkâm duvarlarını çevreleyen denize tepeden bakan Germen ve İngiliz burçları yükseliyordu. Burcun altında da Kalkara Kapısı vardı.

Sol taraflarında, şehir surlarını Salvatore ile Margharita arasındaki sırttan ayıran Grande Terre Plein'in dar girintisi Müslüman ölüleriyle kaplıydı. Şişmiş cesetlerin uzun gölgeleri, batmaya yüz tutmuş ayın ışığında gümüşi toprağın üzerine düşüyordu. Yukarılarındaki Türklerin hâkim olduğu tepeler, o gün başlarına gelen felaketin yasının tutuyormuş gibi sessizdi. Kuşatma toplarının sakin mevziilerinde tek tük yanan ateşlerin ışıltısını gördü. Sağ tarafta San Salvatore'den Kalkara'ya aralıksız uzanan Türk siperleri vardı. Orada da ateşler göz kırpıyor, arada bir tüfeğini yana eğmiş sarıklı bir silueti aydınlatıyordu. Bu siperlerden üzerlerine ateş açılacaktı.

Gullu Cakie tüfeği Tannhauser'a uzattı ve işaretlerle aradaki mesafeyi sürünerek geçeceğini anlattı. Tannhauser bunu bir kobra kadar hızlı biçimde başaracağından emindi. Sonra Gullu kapıları açtıracağını ima etti. Bu onun için bile son derece tehlikeli bir an olacaktı. İşte o an Tannhauser da peşinden gelmeliydi. Böylece Tannhauser rahatça içeriye koşma şansını bulacaktı. Gullu'nun Tannhauser'ın canında daha çok değer verdiği haberler de salimen iletilecekti. Ama kurnaz ihtiyar belli ki ecelinden hiç korkmuyor da değildi, çünkü kemikli parmağını gökyüzüne doğru kaldırdı.

Tannhauser parmağın işaret ettiği yere baktı ve bir an için şaşkına döndü. Parmak Akrep Takımyıldızı'nı gösteriyordu. Ne demeye çalışıyordu? Sonra Gullu elini açtı ve yavaşça güneydoğu yönünde alçalmış ve son dördüne girmiş aya doğru ilerletti. Tannhauser geç de olsa epey uzakta gri-mavi bir bulutun aynı hareketi yapmakta olduğunu fark etti. Küçük ve yalnız bir buluttu bu ve Tannhauser ayı örteceğine ve aşağısındaki araziyi gölgeleyeceğine dair bir kuruşa bile bahse girmezdi,

ama şimdi bahiste canını ortaya sürecekti. Gullu var gücüyle koşmasını işaret etti ve parmağını Tannhauser'ın göğsüne bastırdı. Sonra başını aşağı doğru salladıktan sonra kayaların arasından sürünerek çıkıp kapıya doğru ilerlemeye başladı.

Tannhauser başını kaldırıp buluta baktı. Şimdi yalnız kaldığı için, gözüne daha da küçük, rotası da daha değişken, onu gözlerden saklama olasılığı da daha düşük görünüyordu. Gullu'nun açık arazide sürünmesini izledi. Bir yılandan çok, bir yengeç gibi ilerliyordu, ama tahmin ettiği kadar hızlıydı. Avuçları ve ayak parmaklarının üzerinde giderken arada bir durup yere yatıyor, sonra durduğu kadar çevikçe harekete geçiyordu. Birinin gözüne çarpsa bile, bir insana değil geceleri ortaya çıkan bir hayvana benziyordu.

Tannhauser tekrar buluta baktı. Yerinden hiç oynamamış gibiydi ve baktıkça daha da sabit görünüyordu. Aşağıda hiç esinti yoktu, yukarıda da durum aynı gibiydi. Gözlerini parlak gökyüzünden yere çevirdiğinde Gullu ortadan kaybolmuştu.

Şimdi tamamen yalnızdı. Üzerinde yalnızca tüfeği ve kaması vardı ve ikisi de onu rahatlatmıyordu. Barut şişesiyle mermi kesesinin Gullu'nun sırtındaki çantada kaldığını hatırladı. Gözünü buluttan ayırmamaya karar verdi. Yirmi dakika izleyip artık hiç yerinden oynamayacağına inanmak üzereyken bulut aniden oldukça hızlı biçimde aya doğru ilerledi, ama gökyüzü arada bir insana böyle oyunlar oynardı. Doğrulup çömelir duruma geçti, tüfeğini kavradı ve bulutun Yay'ı sıyırıp geçmesini seyretti. Buz beyazı ayı kaplayacaktı, ama bu çok kısa sürecekti. Kapıya sürünerek gitmeyi düşündü, ama dirsekleri ile dizlerinde yaralar vardı, göğsü de kömür gibi yanıyordu. Otuz saniye açıkta kalmak, on dakika kıçı havada, karnının üzerinde sürünmekten iyiydi. Bulutun ucu ayın beyazlığına değdi ve sonra da ayı kapladı. İki düşman hattının arasındaki açıklığa karanlık iniverdi. Tannhauser sendeleyerek ayağa kalktı ve koşmaya başladı.

Sultan Süleyman'ın hizmetindeyken iki bin beş yüz kilometre koşmuş olmalıydı (bir yeniçeri ömrünü koşarak geçirirdi) ve tekniği onu terk etmemişti. Kokuşmuş havayı derin ve düzenli soluklarla içine çekiyor, dirsekleri içerde, tüfeği sıkıca göğsüne bastırarak koşuyordu. Hafifçe belinden öne doğru eğilerek hızlı ve geniş adımlar atıyordu. O kapıdan geçme beklentisi bu kısa yolculuğun yorgunluğunu unutturuyordu. Tam karşısında koyun mürekkep kadar siyah suları, sağ tarafında da delinmez gibi görünen gölgeler ve Türk hatları vardı. Kapıya yirmi metre kalmıştı ki tüfekler ateşlendi. Sesleri ve pırıltıları insanı şok ediyordu. Yavaşlamadı, zikzak çizerek koşmayı sürdürdü. Gözüne uzun kıvrık bir kılıç parıltısı ilişti ve Kastilya Burcu'na varmadan önünü kesmek için sahil boyunca hızla hareket eden bir gölge gördü. Tannhauser daha da hızlandı. Kapı ile arasındaki mesafe kapanıyordu, ama topra-

ğın üzerine düşen gümüş renkli ince bir ışık çizgisi giderek genişledi ve bulut ayın üzerindeki perdeyi çekiyormuş gibi, aydınlık üzerine doğru geldi.

Gazi de açığa çıkmıştı. Kaftanı ardında hışırdıyordu. Dudakları harcadığı çabadan, belki de öfkeden gerilmişti. Kapıya çok az bir mesafe kala önünü kesecek, tüfekler halledemezse, yatağanı onu yere serecekti. Göğsündeki tüfeğin namlusu sol tarafa dönüktü. Sol eliyle ateş etmek için hantal ve beceriksiz bir hareketle silahı döndürebilirdi ya da durur, döner ve ateş ederdi ki bu güç bela topladığı gücünü tüketip hızını keser ve siperlerdeki nişancılara hedef olmasını sağlardı. Bir tüfek daha ateşlendi ve merminin rüzgârını hissetti. Artık gazi tam önündeydi, kollarını bir disk atıcısı gibi açmış, onu koşarken yere sermek için kılıcını havaya kaldırmıştı.

Çarpışmadan hemen önce, Tannhauser var gücüyle saat yönünde ani bir dönüş yaptı. Tüfek de onunla birlikte döndü. Gazinin yatağanı kafatasının üzerinde parladı ve Tannhauser ateş etti. Mermi kısa mesafeden adamın göğsüne saplandı.

En azından böyle yapmayı düşünmüştü. Ama aynı anda gazinin sarıklı başı et parçaları saçan bir sağanak halinde patladı ve yerden havalanan ceset yere düşmeden önce Tannhauser geriye doğru bir daire çizdi, tüm manevra tek bir adım ve tek bir dönüşle tamamlandı. Kalkara Kapısı'yla arasındaki son otuz metreyi tamamlamak için başı aşağıda tabana kuvvet koşmaya başladı.

Mermiler duvara saplanıp toz püskürtürken kalkanın etrafını dolaştı. İlerideki kapıdan içeri, geniş ana kanatların üzerindeki, ancak omuzlarının sığabileceği kadar küçük kapaktan giriliyordu. İçeriden bir meşale titreşti. Tannhauser'ın içeri dalınca ilk gördüğü, ayakta durmuş hâlâ tütmekte olan siyah ve gümüş tüfeğinin uzun namlusuna barut dolduran Bors oldu. Bors başını kaldırdı ve burnunu çekti.

"Neydi o parmaklarının ucunda dönüşün öyle?" diye sordu. "O şeytanı siperden çıktığı andan itibaren takip ediyordum."

Tannhauser'ın soluğu biraz düzelmişti. "Öyleyse neden daha önce vurmadın?"

"Neden mi? O zaman yavaşlayabilirdin ve koşuyu tamamlayamazdın. Zaten o altının ağırlığı altında gücün tükenmeye başlamıştı bile." Tannhauser sağ kolundaki altın bilekliği işaret etti. "Sen ayağa kalktığın anda tapınak gibi ışıldadı. Neredeyse seni haklayacaklarına şaşmamalı."

Tannhauser karşılık vermek için yer çöktü. İki muhafız, dökme demir kapağı kapayıp, payandalar ve sürgülerle güçlendirdiler. Tannhauser, koşullar elverir elvermez en kısa zamanda yeniden dışarı çıkabilmek için bu işlemi yan gözle izledi. Bors eğilip Tannhauser'ın çantasını uzattı.

"Gullu Cakie bunları sana vermemi söyledi, bir de teşekkür etti."

"Gullu İtalyanca bilmiyor ki."

"İspanyolcayı Kral Felipe'den, İtalyancayı da senden iyi biliyor. Meslek icabı bilmesi gerekiyor. Böyle bir rehberin olduğu için onur duymalısın."

Çanta Tannhauser'a fazla hafiflemiş gibi geldi. Açtı. İçinde yalnızca tek bir afyon paketi, en az afyon olan paket kalmıştı. Daha beteri kahve torbası da yok olmuştu.

"İhtiyar herif beni soymuş."

Bors sırtına vurdu ve yara izinin böldüğü iri yüzünde çarpık bir sırıtma belirdi. "Rod sayesinde seni yeniden görmek çok güzel, neşemiz tükenmek üzereydi."

Tannhauser, "Meslek icabı mı?" diye sordu. "Ne mesleği?"

"Gullu zamanında bu adaların en meşhur hırsızlarından ve kaçakçılarındandı. En az yirmi kez darağacından kaçtı ve bir kez bile yakalanmadı. Görünüşe göre sen adamı mesleğe döndürmüşsün."

Kapının aralığı geniş bir açıyla dönüyordu. Köşenin yukarısında, tavanda bir delik vardı. Davetsiz misafirlerin yolu bu dönüş yerinde kesilir, yukarıdan başına yağmur gibi mermi inerdi. İç taraftaki ucunda inip kalkan demir bir parlaklık vardı. Parmaklığın ardında kale kapısında gedik açılması durumunda girenleri pusuya düşürmek için küçük çatısız, üstü plakalarla kaplı bir sığınak vardı. Tannhauser sığınağa doğru yürürken, Bors kolunu tuttu.

"Gel de şunu bir gör" dedi.

Tannhauser peşinden surların üzerine çıkan merdivenleri tırmandı. Yukarı çıkınca döndüler ve Tannhauser donakaldı. Bu yüksek noktadan manzara önüne serilince gözlerini kırpıştırdı.

Şehirden ayrılalı neredeyse iki ay olmuştu. O günlerde henüz tek bir isabet bile almamıştı. Şimdi ise şekilsiz, moloz yığınlarının altında kalmış çorak bir araziydi. Etrafında da bir o kadar daha moloz yığılıydı. San Lorenzo'nun, Kutsal Hastane'nin, mahkeme binasının ve tarihi cephaneliğin duvarlarında delikler ve çatlaklar vardı. Bütün sokaklar yerle bir olmuştu. Enkazların arasında demir ve taş gülleler duruyordu. Pek çok bina çatısız kalmıştı. Sant' Angelo Kalesi mağlup bir krallığın tahtı gibi kuşatılmış, sanki tarihin erken dönemlerinde yağmalanmış ve terk edilmiş, sakinleri hayvan postlarına bürünmüş vahşilermiş gibi, birkaç nöbetçi ateşinin alevi haricinde o geniş viranenin içinde kımıldanan hiçbir şey yoktu.

Tannhauser, "Kadınlar" dedi. "Carla ile Amparo yaşıyorlar mı?"

"Yeteri kadar sağlıklılar" dedi Bors. "En azından bedenen."

"Ne demek istedin?"

"Karanlığa gömülmüş bu şehirde bağrı yanmayan pek az insan var Benim bile bezginlik hissettiğim anlar oluyor, ama Lido'da bir saray

verseler bile bunu kaçırmazdım."

Tannhauser'ın gözleri Majistral Sokağı'ndaki İngiliz Hanı'nı aradı. Hasar görmemişe benzeyen bir kaç binadan biriydi. Bors onun bakışını yakaladı ve Tannhauser merdivenlerden inmeye başlayınca, "Kadınlar artık handa kalmıyorlar" dedi.

Tannhauser yüzüne baktı.

"Carla bir hafta kadar önce eşyalarını alıp ayrıldı. Sanki eve hayaletler dadanmış gibi gitti, ama nedenini söylemedi. Hastanede istediği zaman gidip yatabildiği küçük bir odası olduğunu söylüyor. Böylece eli her zaman hastaların üzerinde oluyormuş."

"Ya Amparo?"

"Amparo Burak'la birlikte ahırda samanların üstünde yatıyor. Endişelenme, gözüm ikisinin de üzerinde. Yani iki kadının ve tabii Burak'ın da." Tannhauser kaşlarını çatınca omuz silkti. "İkisi de bildiklerini okuyorlar. Elimden ne gelirdi ki?"

Merdivenin sonuna geldiklerinde, kuşatmanın ilk günü boğazına bir kurşun yemesine rağmen hayatta kalan La Valette'in uşağı Andreas, Gullu Cakie'nin mesajları Üstadı Azam'a ilettiğini ve efendisinin Türklerin durumu hakkında acilen rapor vermek üzere Tannhauser'ı beklediğini bildirdi. Tannhauser, şehrin sabah olduktan sonra direnişini sürdürmesini sağlayacak bir bilgiye sahip olmadığını, bunun haricinde bildiklerini öğrenmek için Üstadı Azam'ın o zamana kadar bekleyebileceğini söyleyerek uşağı şaşkına çevirdi. Gerektiği gibi selam ve saygılarını iletmesini eklemeyi de unutmadı.

Tannhauser uşağı sokakta donakalmış halde bıraktı ve hastaneye yöneldi. Bunu içgüdülerine, içinden yükselen ani bir isteğe uyarak yapmıştı ve bu isteği sorgulayamayacak ya da buna direnemeyecek kadar yorgundu. Carla'yı görmek istiyordu. Kendisini görünce yüzünde belirecek ifadeyi görmek istiyordu. Belki de sebep Orlandu'ydu. Ona Orlandu'nun sağ olduğunu söylemek istiyordu. Belki başka nedenler de vardı.

Kutsal Hastane'nin önündeki meydana ulaşınca, her yerin yaralılarla kaplı olduğunu gördüler. O günkü çarpışmanın hasadı kan lekeli sıralar halinde meydana serilmişti. Yıldızların altında acı çekiyorlardı. Güdük kalmış kol ve bacakları ile yaralarına, yıkamaktan ve kullanmaktan yıpranmış eski püskü sargılar sarılmıştı. Keşişler, rahipler, Yahudiler ve Maltalı kadınlar ellerinden geldiği kadar sevdiklerini ve bakımları altındakileri rahat ettirmeye çabalıyorlardı.

O gün Türk kampında gördüklerinden sonra, Tannhauser'ın fazla etkilenmesi için bir neden yoktu. En azından bu erkekler, iblislerin toynakları ve mızrakları yerine yardım görüyorlardı. Ama yine de bu manzara ona dokundu ve nedenini anlayamadı.

Sonra gecenin içinden dolambaçlı bir yol izleyen bir ezgi esintisi

işitti. Tepenin üstünde duyduğundan daha silikti. Bunun bir hayal olup olmadığını anlamak için Bors'a baktı. Bors başıyla Galley Körfezi'ni işaret etti.

"Deniz kıyısında çalıyorlar."

"İkisi de mi?"

"Carla handan ayrıldığından beri her gece."

Bors elini uzattı. Tannhauser tüfeği ile boş çantasını ona verdi ve gitmek üzere arkasını döndü.

"Mattias."

Tannhauser durdu.

"Ludovico geri döndü."

Tannhauser'ın eli kamasının sapını kavradı.

"Ben de aynı fikirdeyim, ama onu öldürmek o kadar kolay olmayacak. Ludovico Birader artık bir Malta Şövalyesi. İtalyan Kolu'ndan."

Tannhauser, "Ludovico Tarikat'a mı girdi?" diye sordu.

"Onları kutsal kalıntılarla tavladı ve savaşta payına düşen kanı döktü."

"La Valette'in bu kadar aptal olduğunu sanmazdım."

"Herkes Ludovico'ya saygı duyuyor. Hem İtalyanlar da onu çok seviyorlar."

Tannhauser eliyle yüzünü ovuşturdu. "Burası tam bir tımarhaneye dönmüş. Bu kadarını beklemiyordum."

Bors, "Savaşın cilveleri" diyerek omuz silkti. Sonra ekledi. "Bildiğim kadarıyla bugüne kadar bir sorun çıkarmadı, ama her yerde casusları var. O yüzden dikkatli ol."

"Dikkatli mi olayım?"

Bütün çabaları gibi, bu kavramın kendisi de çok aptalcaydı. İçine battığı ahmaklık, battığı kandan daha derindi. Bir gün biri ya da diğeri onu boğup öldürecekti. Bugünkü habisler, onu neredeyse parçalıyorlardı. Bir an için, hiçbir cismin içine sığmayacak kadar engin bir öfke nöbeti ile dönmeyeceği bir sevinç nöbeti arasında bocaladığını hissetti. Sonra müzik bir kez daha gecenin içinde sürüklenip kulağına geldi ve o duygu geçti.

Tannhauser, "Bu dünyayı arzulamayan bir adam gibi görünüyorsun" dedi. "Gel de benimle biraz brendi iç. Sarhoş olalım ve güzel günlerden konuşalım."

Tannhauser, "Bors" dedi. "Sarıl bana dostum."

Tannhauser, boğulmak üzere olan bir adamın bir ağaç kütüğüne sarıldığı gibi geniş omuzlarına sarıldı. Kütük o kadar şaşırdı ki sendeledi, ama devrilmedi. Sonra Tannhauser arkasını döndü ve paramparça olmuş yollardan Galley Körfezi'ne doğru yürümeye başladı.

Kadınları deniz kıyısında kayaların içinde bir yuvada buldu. Yakın mesafeden Amparo'nun lavtasının sesi narin ve berraktı. Tellerinden

dökülen notalar Carla'nın viyolasının atılganlığını bir sürü sinekkuşunun kanatları gibi yükseğe çıkarıyordu. İki kadın da etraflarına ördükleri sınırsız güzellik dünyasının içinde kaybolmuş gibiydiler. Gözlerini bu dünyaya kapamışlardı. Kendilerinden geçtikleri anda yüzlerini gökyüzüne kaldırıyorlar, gerçeğin incilerini bulmak için yüreklerinin derinliklerine daldıklarında çenelerini omuzlarına bastırıyorlardı. Eğer evrensel dengenin terazisini düzeltmek, bir kefesine vahim miktarda yığılmış acıyı dengelemek ve en alt noktasından eski yerine getirmek mümkünse, bunu ancak havayı kaplayan o görünmez sihrin gücü burada ve bu anda yapabilirdi.

Tannhauser dinlemek için bir taş parçasının üzerine oturdu. Pazaryerinde bir hokkabazın ya da bir ozanın etrafına biriken insanlar gibi, çevrede en az kırk kişi toplanmıştı. Askerler, köylüler ve kadınlar, kirli oğlan çocukları ve el ele tutuşmuş üstleri başları perişan kızlar. Bu kızların azabın gösterdiklerine şahit olmuş tekinsiz çocuk gözleri ile boş ve ifadesiz yüzleri vardı. Bazıları engebeli arazide etrafı pek aydınlatamayan mumlar ve lambalar getirmişti. Hepsi de belli bir mesafeyi koruyordu. Kimileri oturuyor, kimileri ayakta duruyor ya da şikâyet etmeden çömeliyorlardı. Bazılarının yüzleri gözyaşlarıyla parlıyordu. Bazıları sırf meraktan gelmişti. Kimileri ise müziğin güzelliği ile etraflarındaki felaket birbirinden köprü kurulamayacak kadar uzakmış gibi şaşkın ve sersemlemiş görünüyorlardı.

Müzisyenler Tanrı'nın haricinde her şeyden habersizdiler. Keşfe çıktıkları diyar, buradan çok uzaktaydı ve belki de o diyarı betimlemek yaptıkları bağışların en asiliydi, çünkü burası öyle karanlık, kederin ve ölümün içine öyle hapsolmuş ve hayal gücünden öyle mahrum kalmıştı ki, bir an için bile olsa ahengin hüküm sürdüğü bir diyarı anlatmak, gökyüzünden yıldızları toplamak ve her birinin eline bırakmak demekti.

Bors parmaklarının ucuna basarak yanına geldi ve oturdu. Deri bir matara uzattı. Tannhauser kana kana içtikten sonra, soluğunu gürültüyle koyuverecekti ki kendine hâkim oldu. Sertliğinden bir miğferde damıtıldığı anlaşılıyordu. Ama insanın içini ısıtıyordu. Tekrar içti ve matarayı geri verdi. Bors başını müzisyenlere doğru eğdi ve kendi öğrencileriymiş gibi dudaklarını gururla büzdü. Dinlerken, zamanın zorbalığı sonsuza dek yıkılmış gibiydi, ama zamanın vezirleri de ebediydi ve sonunda müzisyenler durdular. Artık rüzgârla silinip giden müzik kadar harika bir sessizliğe büründüler.

Kalabalığın içinden bir kız coşkuyla alkışlamaya başladı. Başka biri kilisedeymişler gibi kızı susturdu. Sonra kalabalık birer birer dağıldı ve günün ilk ışıklarıyla mezarlarına çağırılan hayaletler gibi harabelere doğru süzüldüler. Kıyı boşaldı, geride bir tek Tannhauser ile Bors kaldı. Dağılan kalabalık, lambaları ve mumlarını da götürmüşlerdi. Son sarı ışık küresi de sokaklarda gözden kaybolurken, Tannhauser'ın gözü-

ne bir lambanın ışığında bir an için uzun bir surat ilişti. Kartalı andıran bir güzelliği ve sakalsız yanakları ile çarpıcı bir yüzdü bu. Bors'un kolunu tutup işaret etti, ama gitmişti. Bir an gerçekten görüp görmediğinden şüphe etti.

Tannhauser, "Anacleto?" dedi.

Bors doğruladı. "Buralarda. Gözden uzak duruyor. Sinek takılana dek asla ağın üzerinde görünmeyen örümcek gibi. O da asil olmayan şövalye sınıfından Tarikat'a dahil oldu. Haklamamı ister misin?"

"Ludovico ile birlikte ortadan kaldırma zamanı gelene dek mantıklı olmaz."

Tannhauser, Carla ile Amparo'nun çalgılarını toplamalarını izlemek için o tarafa döndü. İkisini bir arada görmek ne kadar muhteşemdi. Evet, biraz zayıflamışlardı. Yüzlerine asla silinmeyecek yeni çizgiler eklenmişti, ama yeteri kadar iyi görünüyorlardı. Gerçekten de ikisinin de yüz ve bedenleri o kadar hoştu ki kavuşma anı yaklaşırken kalbi neredeyse duracak gibi oldu. İkisini de engelsiz ve şüphesiz olarak seviyordu ve bir kereliğine bu muammada ne ıstırap ne de çelişki buldu. Bu düğüm başka bir zamanda çözülebilirdi. Ellerinde çantalarıyla kayaların üzerine çıkarlarken, Tannhauser oturduğu yerden kalktı. Carla ile Amparo onu gördüler.

İki kadın da, karşılarına bir hayalet ya da bir kuzey masalından kaçmış bir masal yaratığı çıkmış bir an kalakaldı. Tannhauser'ın en iyi günlerinden birini yaşamadığı bir gerçekti. Pantolonu lime lime olmuş dizlerinden sarkıyordu. Çıplak kolları yol yol kir ve ter izleri vardı. Üzerindeki zırhlı yelek en aşağı sınıftan birinin giyeceği türdendi. Bu kusurları hemen gidermek mümkün değildi, ama en azından bir gün önce çarşıda bıyığını yağlattırmıştı ve kolunda da hatırı sayılır büyüklükte bir altın parçası vardı. Bu gülünç ve önemsiz dertlere kafa yorarken, kadınlar çantaları yere fırlatıp kollarını açarak, sevinç gözyaşları içinde ona doğru koştular.

Uzun zaman önce, savaşın ilk günlerinde şans dilemelerini istediği günkü gibi ikisini birden kucakladı. Evlatlarına sarılıyormuş ya da ikisinin evladıymış gibi, başlarını göğsüne bastırdı. Bu kadar şiddetle ağlamasalardı, kendisi hüngür hüngür ağlamaya başlayacağı için aşırı duygusal tepkileri verdiklerine memnun oldu. Göğsü harikulade bir sıcaklık hissiyle doldu. Belki bunun sebebi biraz da kaburgalarına bastıran göğüsleriydi. Carla gözlerine bakmak için başını kaldırınca, sırıttı.

"Beni sen çağırdın" dedi. "Koşarak gelmeden edemedim."

Bu söz ikisinin de gülümsemesine neden oldu. Nemli gözlerle yüzlerine, onlara duyduğu sevgi soğukkanlılığını tehdit edene dek Amparo'nun yine o ölümcül çekiciliğini yayan oransız yüzüne, Carla'nın ruhunu delen duygulu zarafetine baktı. Sonra bakışlarını başlarının üzerindeki boşluğa çevirdi.

"Bors, lütfen hanımların eşyalarını getir" dedi. "Hana geri dönüyoruz. Yerlerimize rahatça yerleşince size unutamayacağınız bir masal anlatacağım."

4. bölüm

Kuşatılmış aslanların ininde

15 ağustos 1565, çarşamba
Meryem Ana'nın Göğe Çıkış Yortusu

İtalyan Kışlası; Saint Michel Kalesi

Anacleto'nun hesabına göre ay Kova Burcu'ndaydı. Kuşatma topları belirsiz aralıklarla gümbürdüyor ve Ludovico'nun ayaklarının altındaki duvarlar bir gülle isabet ettikçe titriyordu. Tepelere oyulan siperlerde ve ilerde Marsa Ovası'nda, Türkler son yenilgilerinden sonra güç toplamak üzere mola vermişlerdi. Ludovico Bormula Harabeleri'nin içindeki gölgelere baktı ve kendi işleri üzerine düşen gölgeleri düşünmeye daldı.

Tannhauser'ı Borgo'ya geldiği gece görmüştü. Germen'in hâlâ sağ olması onu korkutmadı. Üstadı Azam Tannhauser'ın askeri becerilerine değer veriyor ve Ludovico da her asker kadar gelecek tüm yardımlar için minnet duyuyordu. Ama bu adam neden bunca tehlikeyi ve mutlak bir ölüm riskini göze alıp geri dönmüştü? Tannhauser şu İspanyol kız Amparo'yla cinsel bir birliktelik kurmuştu. Carla ise evlenme niyetinde olduklarını iddia etmişti. Bu daha önce emsalleri görülmüş olsa da garip bir uzlaşmaydı ve aşkta her şey mümkündü. Ludovico'nun Malta'ya dönmesi bile kısmen de olsa Carla'nın burada oluğunu bilmesi yüzündendi. Ancak o barbar Germen böyle bir mertlikten çok uzaktı. Tannhauser Türklerin bir ihtimal galip gelmesi durumunda, kadınları kurtarabileceği hayaline kapılmış olabilirdi. Belki de onları alıp Borgo'dan götürmek niyetindeydi. Bunun nasıl olabileceğini bilemiyordu, ama Germen'in hilekârlığını da hafife almıyordu. Tannhauser'ın iki kadını da nasıl bağrına bastığını ve kadınların yüzünü gördüklerinde nasıl sevindiklerini görmüştü.

Sona ermekte olan gün, kutsal bir gündü. Kutsal Bakire'nin göğe çıktığı Meryem Ana Yortusu'ydu. Yortu kutlaması, pek çoğu göğe onun yanına çıktığı için değil, pek çoğu daha Meryem Analarına kavuşacağı için şehir halkını rahatlatmıştı. Birkaç İspanyol piyadesi ile Meryem Ana rolünü oynayan bir oğlan çocuğunun da yardımlarıyla, Valencia'lı bir rahip, Kutsal Bakire'nin ölümünü, Havariler ile Yahudiler arasında geçen mücadelenin ardından, ruhunun beş meleğin kanatları üzerinde cennet kapılarına çıkarılmasını konu alan kaba saba bir piyes sahneye koymuştu. Meryem Ana orada çan, borazan ve kestane fişekleri eşli-

ğinde Cennetin Kraliçesi olarak taç giymişti. Melek rolündeki kır saçlı İspanyol askerleri, kalabalığın keyif ve huşu duygularını hiç eksiltmedi. Carla diz viyolasıyla eşlik etmemiş olsaydı, daha önce birçok benzerini izlediği bu köylü işi dindarlık gösterisi Ludovico'yu hiç etkilemezdi. Carla haddinden fazla bir tutkuyla çalmış ve ilkel töreni asla unutamayacağı bir şeye dönüştürmüştü.

Ludovico kollarını kale duvarının üzerine koydu, başını da kollarına yasladı. Bitkindi. Herhalde La Valette haricinde garnizondaki her erkek onun gibi bitkin haldeydi. Fiziksel yorgunluk doğal bir durumdu. Ludovico yıllardır yorgunluğu davet edip durmuştu. Ama şimdi beyninin çalışmasının da yavaşladığını fark ediyordu. İşte bu yeni bir durumdu. Fikirler aklına güçlükle geliyor, geldiklerinde de çok adi ve sıradan oldukları anlaşılıyordu. Tarikat içinde, çıbanının deşilmesi için cerraha başvuran bir adamın hevesiyle siyasi müttefikler bulma işine devam ediyordu. İyi uyuyamıyordu. Zihninin karanlık labirentlerinde yılgınlık sinsi sinsi geziniyordu. Zekâsı her zamanki gibi hoplayıp sıçramak yerine şimdi ağır ağır sürünüyordu. Bunların hepsini savaşa yorabilirdi çünkü birçok kişi bu şekilde savaştan etkilenmişti, ama o çok daha kuvvetli bir illetin eline düşmüştü. Çaresizce Carla'yı düşünmekten kendini alamıyordu. Dua etme hevesi bile körelmiş ve duayla teselli bulamaz hale gelmişti. O dini piyesteki muhteşem icrası şu an içine düştüğü karasevdayı tetiklemişti. O İspanyol kızla kayaların üstünde çaldığı müziği özledi. Her gece onları dinlemeye gitmişti ve uyumlarıyla kendinden geçmiş, Carla'nın çalışını bir aşk şiiri olarak yorumlamıştı. Çılgınlığı öyle aşırı, öyle aşağılıktı ki, Carla'nın yalnızca kendisi için çaldığına inanmasına göz yummuştu.

Bu saçmalıklara rağmen disiplini, tutkusunu ve varlığını Carla'ya hissettirmemesini sağlamıştı. Anacleto'dan başka kimse bunları fark etmemişti. Ludovico aşk bahsinde bir uzman değildi, ama aşkın, insanoğlunun oynadığı oyunların en karmaşığı olan entrikanın krallığı olduğunu da bilmez değildi.

Tek bir alanda uzman olan her insan gibi, tecrübesiz olduğu zayıf noktalarını da tanıyordu. Mantığı da, içgüdüleri de, kuşatma devam ettiği sürece, Carla'yı kazanamayacağını söylüyordu. Barışın gelmesini beklemek zorunda kalacaktı. Bir süre için müziğinin söylediği aşk şiiri, ona dayanma, savaşma ve aşkının yangınını alev alev yanan bir ateş yerine, söndürülmez korlara dönüştürme gücü vermişti. Sonra Tannhauser geri dönmüştü ve Carla kıyıda kayaların üzerinde ona sarılmıştı. Kalbine büyük bir hiddet ve acı dalgası hücum etmişti, çünkü aslında Tannhauser için çaldığını biliyordu.

Söylediklerine göre Carla İngiliz Hanı'nda hâlâ onun için çalıyordu. Onun ve o cani arkadaşları için. Başını kaldırdı, dimdik ayakta durdu ve boş savaş alanına sırtını döndü.

"Anacleto."

Anacleto hemen ona doğru döndü. Ay ışığında yüzü fildişinden yontulmuş gibiydi. Ludovico'nun İspanyol'la birlikteliği ömrü boyunca kurduğu en yakın ve en uzun ömürlü ilişkiydi. Yol kenarlarında binlerce kez yemeklerini paylaşmışlardı. Valdoculların temizliğinde binlerce ölümü birlikte izlemişlerdi. Burada, Saint Michel'in surlarında omuz omza çarpışmışlardı. İlişkileri hissedilir bir sıcaklık olmadığı için sürüyordu. Duygusallık ayak bağı olmuyordu, dolayısıyla yalansızdı. Kalleşliğin dur durak bilmediği bir dünyada Anacleto'nun sadakati çok değerliydi. Ludovico onu seviyordu. Bir evlat gibi. Ama Ludovico artık bir oğlu olduğunu biliyordu. Orlandu yaşıyordu, Müslümanların arasındaydı. Tannhauser bu rolü de gasp etmişti. Ludovico kendi kendine sabır telkin ediyordu. Zaman içinde oğlunu da annesini de geri alacaktı.

Ludovico, "Sen aşkı bilirsin" dedi.

Anacleto babasını bıçaklamış, annesini de boğarak öldürmüştü. Kız kardeşi Filomena ensest suçlamasıyla asılmıştı. Varisi olduğu topraklara el konmuştu. Ludovico onu bulmadan önce, işkence görmüş, ama yine de pişmanlık getirmeyi reddetmişti. Anacleto evet der gibi başını salladı. Bakışları bezgindi.

Ludovico devam etti. "Senin için bedeli ağır oldu."

Anacleto bir süre yüzüne baktı. Onun kalbi de Ludovico'nun tanıdığı insanlarınki kadar dürüsttü. Anacleto'nun gözlerindeki çalkantı yüreğine dokundu.

Anacleto, "Aşkı tatmamış olmanın bedeli daha ağır olurdu."

Ludovico anladı. Kendi cesaretinin de bu kadar büyük olmasını isterdi. Anladığını göstermek için başını salladı.

"Filomena'yla yeniden kavuşacağız" dedi Anacleto. "Ya cennette, ya da Âşıklar Kasırgası'nda."[12]

Ludovico, Anacleto'nun tutkusu uğruna cehenneme katlanacak olmasını da anlıyordu. "Kavuşacağınızdan emin olabilirsin. Kilise, sonradan Filomena'nınkileri affettiği gibi, senin günahlarını affetti. Hem İsa çok merhametlidir."

Anacleto onun aklından geçenleri okumuş gibi, "Germen'i öldürmemi ister misin?" diye sordu.

Ludovico'nun ruh hali birden düzeldi. Genç adamın yiğitliği, onu cesaretini de harekete geçirdi. Artık kız gibi üzülüp durmayacaktı. Gülümsedi. "Sen benim gücümün dayanağısın" dedi. "Sorunun yanıtına gelince, hayır. Daha zamanı gelmedi. Tannhauser işimize yarayacak."

"Nasıl?"

Ludovico düşündüklerini kendine sakladı. "Zamanı gelince bu sorunun yanıtını Tanrı verir."

12. Dante'nin *Cehennem*'inde anlattığı şehvet günahını işleyenlerin azap göreceği kat. (ç.n.)

18 ağustos 1565, cumartesi

Germen Burcu; Fırçı; Kastilya Burcu

Döndüğünden beri canını sıkan dertler ve bilmecelerden biri Tannhauser'ın kafasını diğerlerinden daha çok meşgul ediyordu. Yanında Carla, Amparo ve Bors'la nasıl buradan çıkacaktı? Son durak bir toplu mezar olacaksa (ki büyük olasılıkla öyle olacaktı), dostlarıyla tekrar bir araya gelmenin sevinci çok kısa ömürlü olacaktı. Ama bir şey, şartların gerektirdiği kadar cesur olsa bile, sırf biri hevesle istiyor diye gerçekleşmezdi.

Sıtmadan miras kalan ve zorlu Mdina yolculuğu yüzünden intikam almak için geri gelen güçsüzlük, dönüşüne eşlik eden ılımlı neşeyi sürüp uzaklaştırmıştı. Bors kalacak uygun bir yer ayarlamak için Starkey'nin evinin odalarında kalan yaralı askerleri tahliye ettirmişti. Tannhauser kendini iyi yemeklere, Starkey'e ait Roger Bacon'ın eserlerinin güzel İtalyanca baskılarını okumaya ve gündüzleri bombardımanlara karşı kulaklarını balmumuyla tıkayarak mümkün mertebe uyumaya vermişti. Bu aydınlatıcı ve güçlendirici program Üstadı Azam La Valette'in usandırıcı görüşme çağrılarıyla bölünüp durmuştu.

Bu toplantılar Sant'Angelo'nun sağlam duvarları arasından, şehrin ortasındaki meydana taşınmış olan merkez ofisinde yapılıyordu. Bu taşınma geniş anlamıyla perişan halkla bütünleşmenin bir ifadesi olarak yorumlansa da, Tannhauser kısa zamanda La Valette'in yalnızca hareketin merkezine yakın olmak istediğini anladı.

On yıl yaşlanmış görünüyordu ama tüm ordu içinde canlılığını kaybetmeyen bir tek o vardı. Tannhauser'ı uzun süre alıkoyuyor, Türklerin kayıpları moralleri, cephaneleri, yiyecek stokları, toplarının durumu, şu anda yer altından kazarak şehir surlarına doğru ilerleyen Memlukların yöntemleri ve Mustafa'nın uygulayacağı taktiklerini tartışıyordu. Mustafa Paşa'nın taktikleri Tannhauser için gayet açıktı: gülleleri tükenene ya da surlar yıkılana dek şehri top ateşine tutmaya devam edecekti. Gullu Cakie'nin ulaştırdığı belgelerin arasında Sicilya'daki Garcia de Toledo'dan gelen bir de mektup vardı. Toledo mektupta ağustos sonunda on bin asker yollamayı vaat ediyordu, ama haziran sonunda yine benzer bir vaadi gerçekleşmemişti. Artık ne La Valette,

ne da bir başkası bu sözlere inanıyordu.

La Valette, "Toledo itibarını, İspanya'nın Akdeniz'deki donanmasını kaybederek değil, Malta'nın düşmesiyle sürdürecek" dedi. Hiç üzüntü belirtisi göstermeden ekledi. "Tek başımıza kaldık."

12 ağustosta La Valette halka Papa IV. Pius tarafından kendileri için yürürlüğe konmuş fermanı açıklamıştı. Ferman bu kutsal savaşta ölmeleri durumunda, herkesin tüm günahlarından affedileceği ve derhal cennete alınacağını vaat ediyordu. Parşömen San Lorenzo'da sergileniyor ve inananlar hayretle bu harikulade Latince yazılara ve Papalık yüzüğü basılmış kırmızı mumdan mührüne bakabiliyorlardı. Sonuç olağanüstü olmuştu, ama Tannhauser'ın inananlarla birlikte bu mozolede gömülmeye hiç niyeti yoktu.

İki ay önce çalıp Zonra köyüne sakladığı teknenin bıraktığı yerde durmaması için hiçbir neden göremiyordu. Asıl sorun tekneye ulaşmaktı. İstihkâm duvarının etrafındaki çelikten Türk çemberi tahmin ettiğinden daha güçlüydü. Hâlâ Kalkara Kapısı'nan nasıl çıkabileceklerini bulamamıştı ve şehirden çıkmanın başka bir yolu da yoktu. İçteki sığınakta daima bir nöbetçi bulunuyor, İngiliz ve Germen burçlarının üzerinde de gece birer nöbetçi duruyordu. Tarikat'a hizmet etme hevesini kaybetmiş olmasına karşın, çıktıkları zaman o küçük kapağı Türklere açık bırakmak da istemiyordu. Ay küçülüp görünmez olana dek bu kördüğümleri çözmeyi umuyordu.

Bu meseleleri yalnızca Bors'a açmıştı. Carla'nın buradan ayrılmak isteyeceğinden emin değildi. Kendini işine adamıştı. Şu dünyada kahramanlıktan daha zorlu bir meslek yoktu, hovardalık bile bununla kıyaslanamazdı. Ve Carla bir kahraman olduğunu ispatlamıştı. Pek çok kişi ona bir azize gözüyle bakıyordu. Onun kurtulması için kilisede mum yakıyorlar, sokaktan geçerken onu kutsuyorlar ve elbisesinin eteğini öpüyorlardı. Şövalyeler onu korumak için canlarının üzerine ant içiyorlardı. Sayısız erkek sağ kalmalarını onun bakımına bağlıyordu. Çok daha fazlası da hafiflemiş bir yürek ve huzurlu bir zihinle ebediyete göçmüştü.

Tannhauser bunları kendi gözleriyle görmüş, bunlar ne ona duyduğu saygıyı azaltmış, ne de arzusunu artırmıştı. Önceki gün Peder Lazaro onu yakalamış ve Carla'yı tanıştırdığı için teşekkür etmişti. Carla'ya iş vermekte gösterdiği gönülsüzlüğe pişman olduğunu gösteren bir şaka bile yapmıştı. Tannhauser da bunu yaptığına pişman olmaya başlamıştı. Kahramanlık ve azizlik insanı kolaylıkla şehitliğe götürürdü ve planlarında Carla'nın da, kendisinin de ölümüne yer yoktu.

Zaman gösterecekti.

Amparo'nun gitmeye razı olacağından kuşkusu yoktu. Etrafındaki karmaşaya bir meczup gibi kayıtsız kalmayı sürdürebildiği sürece onun gitmek isteyeceğinden emindi. Tannhauser'ı ahıra götürmüş ve umduğundan daha iyi durumda olan Burak'ı göstermişti. Burak geldik-

lerini görünce öyle sevinmişti ki, savaşta sinirleri gerilmiş diğer atlar neredeyse ayaklanıp yerlerinden çıkacaklardı. Burak onlarla birlikte kaçamazdı. Talihi varsa, bir Türk kumandanı ona sahip çıkar ve krallar gibi yaşatırdı. Belki onu Abbas alırdı. Malta'dan ayrılmak sıkıntılı bir işti. Zamanı gelmeden iki kadını tedirgin etmenin bir anlamı yoktu.

Sık sık Orlandu'yu düşünüyordu. Çocuk Tannhauser'ın kalbinde sağlam bir yer edinmişti. Ama Orlandu, şimdi onlardan çok daha emin bir limandaydı ve bu da Tannhauser için yürek ferahlatıcı bir şeydi. Nikodemus iyi bir insan ve mükemmel bir aşçı olmasına rağmen, şansını garnizonda denemek zorundaydı.

Kalkara Kapısı'nda nöbeti devrederlerken Bors, "Afyonlu ve brendili bir içecek, sığınaktaki nöbetçiyi sabaha kadar mışıl mışıl uyutur" dedi.

"Afyonun özünü nasıl çıkaracağını ve alkole nasıl karıştıracağını bilmiyorum" dedi Tannhauser. "Petrus Grubenius bu karmaşık yöntemi bana öğretemeden kazığı boyladı. Ama brendi ile afyonu bir çöreğe, mesela ballı çöreğe katmak da iyi bir sonuç verecektir. Birkaç gecede bir adama böyle tatlılar götürürsek, doğru zaman geldiğinde şüphelenmez."

Bors duygusuz bir merakla, "Acaba adamı bu yüzden asarlar mı?" diye sordu.

Bir an Tannhauser aklını kaçırdığından şüphe etti. Tanrıtanımazlığının, akılsızca canlarını feda edenleri ve körce sadakat gösterenleri küçümsemesinin, yalnızca sevdiklerini önemsemesinin ve gereken her türlü hainliğe ve aşağılık yönteme başvurmasının göründüğü kadar kötü olup olmadığını merak etti. Yaptıkları buradakilerin kolayca anlayabilecekleri türden bir yiğitlik değildi.

"Herkes Tanrı için çalışıp didinirken, şeytana hizmet etmek çok garip" dedi.

"Sana defalarca söyledim ama beni hiç dinlemedin. Felsefe sağlığına iyi gelmiyor. Ama çörekten bahsetmek karnımı acıktırdı. Haydi, gidip kahvaltı edelim."

Germen Burcu boyunca ilerlerken, Lutherciliği yaşatan son Baltık manastırından gelmiş iki İskandinav biraderin önünden geçtiler. Bors neşeyle el salladı. İkisi de karşılık vermedi.

"İsveçliler" dedi Bors. "Ne mahcup tipler. Onlar da, Germen Kolu'nun geri kalanı da henüz ciddi bir çarpışmaya giremedikleri için kendilerini küçük düşmüş hissediyorlar. Tam bir türlü; her çeşitten Polonyalı, bir Norveçli, iki Danimarkalı ve Korkunç Ivan'ı tanıdığını iddia eden tuhaf bir Moskovalı. Tanrım, o lakabı kazanmak için neler yapmak zorunda kaldığını düşünebiliyor musun? Biz de kendimizi bunlarla bir tutuyoruz. Ama Kuzeyliler çarpışmaya girdikleri zaman, görmeye değer bir manzara olacak, bu sözümü unutma."

"Seyretmekten memnun olurum" dedi Tannhauser. "Bizi de onlarla birlikte sürükleme yeter."

Surlardan aşağı iniyorlardı ki, aniden tepelerden açılan yaylım ateşinin gümbürtüsünden taşlar etraflarında titreşti. Gökten kavisler çizerek L'Isola'ya doğru gelen ve çarptıkları yerlerden taş ve toprak bulutları çıkaran siyah benekleri görmek için gün ışığına çıktılar. Hasar görmeyen tek bir ev bile yoktu, ayakta kalabilmiş çok az bina vardı. L'Isola balıkçı köyü artık yoktu. Yel değirmenleri uzun zaman önce yıkılmıştı. Paçavraya dönmüş ve eğilmiş yelkenleri terk edilmiş ve mahzun duruyordu. Saint Michel Kalesi, Saint Elmo'nun son günlerindeki haline benzemişti. Burada bulunan askerler, artık gemiler için inşa edilmiş köprüden Borgo'ya nadiren geçiyorlar, sanki bir kez geçerlerse dönüşün çok külfetli olmasından korkuyorlardı. Borgo'ya geçmek yerine, yıkıntılar arasında kurtsinekleri, sıçanlar ve cesetlerle birlikte kalmaya tahammül ediyorlardı. Tannhauser'ın bildiği kadarıyla Ludovico da onlarla birlikteydi. Bu sabahki bombardıman yoğundu. Bir haftadan uzun zamandır ilk kez başlayacak büyük bir akının habercisiydi.

Bors, "Dua edelim de yalnızca Saint Michel'e odaklansınlar" dedi.

"Demek, dövüşme hevesini kaybettin" dedi Tannhauser.

"Uyuyamadığım ve yemek yiyemediğim zaman gözümdeki cazibesini yitiriyor."

Hana yaklaşmışlardı ki askerlerin ağzına ipten bir düğüm tıkanmış, sırtındaki yaralara kılıçlarının uçlarını batırarak iteledikleri bir esir gördüler. Görünüşe göre darağaçlarına gidiş güzergâhı değişmemişti. Tannhauser'ın aklına hiçbir şeyin değişmeyeceğine dair garip ve sağlam bir fikir düştü. Bu adadan asla ayrılamayacaktı. Hiçbiri ayrılamayacaktı. Hepsinin burada öleceklerine dair hastalıklı bir sezgi değildi bu, ama savaşın da, savaştaki rolünün de bir türlü sona eremediği bir zaman ilmiğinde kısılıp kalmışlardı.

Bors, "Biliyor musun her gün aynı düğümü kullanıyorlar. İpten indirmeden önce cesedin ağzından çıkarıyorlar ve bir sonrakinin ağzına tıkıyorlar" dedi.

"Kaç gün oldu?"

Bors mahkûmu götüren İspanyol'a seslendi. "Hey, Guzman, bu garibanın kaçıncı olacak? Seksen sekiz mi, seksen dokuz mu?"

Guzman, "Seksen dokuz" dedi.

"Sağ ol." Bors Tannhauser'a döndü. "Asılanların sayısını bilmek için beşli gruplar halinde hapishanenin duvarına çentik atıyorlar. Kaçta biteceği üzerine bahisler oynanıyordu, ama defteri ellide kapattılar."

"Saint Elmo'nun bahsini kim kazandı?"

Bors, "Tam karşında duruyor" dedi. "Benim iddiamı bile geçtiniz, ama gene en yakın tahmin benimkiydi. Otuz bir gün dayanırlar demiştim."

"Otuz dokuz gün" dedi Tannhauser. "Bazen buraya neden geldiğimizi hatırlayamıyorum."

"Aklımda kaldığı kadarıyla şu senin kadınlarla ilgili bir şeydi."

"Evet, kadınlar. Beni çıldırtmaya devam ediyorlar."

"Can kulağıyla dinliyorum."

Tannhauser, "Müstakbel eşime sadık kalmaya çalışıyorum" diye söze başladı.

Bors anırırcasına kahkaha attı. "Neden? Amparo frengiye mi yakalandı?" Tüfeğinin kabzasını yere koyup namlusunun üzerine eğildi. Soluk almaya çalışırken, "Affedersin" dedi, "...ama yüzünü kendin de görseydin...Lütfen devam et."

"Amparo'nun bir şeyi yok. Seni de, beni de gömer. Ve maalesef yaşadığı sürece onunkilerden daha muhteşem göğüsler göreceğimi sanmıyorum."

"Demek bu muhteşem engellere rağmen, kontesin cazibesi galip geldi."

Tannhauser viyolasını çalış tarzına kapıldığını kendine bile itiraf edemiyordu. "Cazibe ya da benim kendi aptallığım, ikisi de bir."

"Buna aşk derler" dedi Bors. "Seni uyarmıştım."

"Ben de uyarını dikkate aldım. Bundan böyle önümüzdeki meseleler için zihnimi temizlemek niyetindeyim. Sen de kabul edersin ki kızışmak işleri bozar..."

"Hiç kuşkusuz."

"Ve insanın duyguları karışınca, ancak güvenli topraklara geçmekle kurtulabileceğimiz baş ağrıları, aşırı safra ve başka hastalıklar baş gösterir. Birkaç gün denizde kalacağız. Teknede bir sevgili yeteri kadar tehlikeliyken, ilaveten bir de nişanlı, felaketi davet etmek demektir."

Bors hayranlıkla, "Döndüğünden beri ellerini o muhteşem göğüslere sürmedin mi?" diye sordu.

"Geldiğimin ertesi günü güneş doğduğundan beri, La Valette bile benden daha iffetli yaşamamıştır."

"Sonuç üstüne bahse girmek ister misin?"

Tannhauser kaşlarını çatıp bu sululuğu duymazdan geldi. Carla'nın hastanenin ek binasına dönüştürdüğü ve iyileşen yaralıların iniltilerinin yankılandığı hana girdiler. Bu durum Tannhauser'ı çileden çıkarıyordu. Ortada gezinen iki askeri dirsekledi.

"Bu aylakları surlara göndermeli" dedi. "Ben fıçıya gireceğim." Tüfeğini Bors'a verdi." Nikodemus'a söyle payımızı iki katına çıkarsın."

"Sen bizi Gullu Cakie'nin ayağına götürmeseydin, bunu söylemek daha kolay olabilirdi."

Önceki gün, Galley Körfezi ile Fransız Burcu arasını dolduran sıkışık evlerin arasında Gullu Cakie'nin inini bulmuşlardı. Niyetleri adam zarar vermek değildi, ama Tannhauser'ın kolay bir hedef ya da daha beteri bir maskara olarak görülmemesi için, çaldığı afyonla kahvenin hesabını sorması gerekiyordu. Giderken Bors, tüm gıda stokunun top-

landığı ordu kantinindeki ahbabına uğradı ve şişkin bir çuval ve yumurta, bir çanak tereyağı ve bir parça beyaz şekerle dolu bir sepetle dışarı çıktı. Cakie'nin kapısını genç bir kadın açtı. Kadının nefis bir teni olduğu Tannhauser'ın gözünden kaçmadı. İçeri buyur edildiler.

Bütün güzellik ve incelik kapıda, içerideki mezbelelik gözlerinin önüne serilince sona erdi. Aslında iki mezbelelik vardı, ama bir zamanlar odaları ayıran duvar ile çatının bir kısmı yıkılmıştı. İçerde Tannhauser'ın güneşten kaçmak için sığındıklarını tahmin ettiği bir düzineden fazla insan vardı. Siyah gözlü birkaç çocuk yanaklarına konan sinekleri vurup öldürüyorlardı. İlk odanın gerisinden bir araya toplanmış konuşan üç bodur ve yağız delikanlı doğrulup, duvara dayanmış duran kısa kılıçlarına yan gözle baktılar. Birinin kolu dirseğinden kesikti. Bu Orlandu'nun arkadaşı Tomaso'ydu. Yüzünde kuşkulu bir ifade belirdi ve hiçbir şey söylemedi. Duvar kalıntısındaki girintide duran, küçük taştan Meryem Ana heykelinin önünde bir adak mumu yanıyordu. Gerideki odanın her yerini kaplamış sinekler vızıldıyor, hasır minderlere yatırılmış beş ağır yaralı adama musallat oluyordu. İki kadın aralarında diz çökmüş, hasırdan örülmüş yelpazeler sallıyorlardı. Omuzlarının üzerinden ziyaretçilere baktılar. Acımasız davranmaya kararlı gelmiş olan Tannhauser bocaladı.

Bors'a baktı "Düşündüğün bu muydu?"

"Ben sana mallarını bir daha göremeyeceğini söylemiştim."

"Öyleyse beni vazgeçirmeliydin."

Gullu Cakie yoktan var olmuş gibi ortaya çıkıverdi. Gaga burnunun üstünde boncuğa benzeyen gözleri temkinliydi. Kemikli elini uzattı. Tannhauser elini sıktı.

İtalyanca, "Hoş geldiniz" dedi. "Evimize şeref verdiniz."

Tannhauser ayaklarını yere sürttü. "Bunlar senin çocukların mı?" diye sordu.

"Çocuklarım, torunlarım, yeğenlerim."

Tannhauser sıcak göründüğünü umduğu bir ifadeyle iki çocuğa gülümsedi. Söyleyecek zekice bir şeyler bulmaya çabaladı. "Güzel çocuklar. Tanrı sana cömert davranmış" dedi.

Gullu Cakie hâlâ tetikte başını salladı. Küçük kızlardan biri Malta dilinde ona bir şey sordu. Cakie Tannhauser'ı göstererek kıza karşılık verdi. Bunun üzerine çocuklar şaşkınlıkla kıkır kıkır güldüler. Kadınlar da gülümsediler, ama üç delikanlı onlara katılmadı. Cakie Tannhauser'a baktı ve meraklandığını fark etti.

"Senin kim olduğunu sordu, ben de kılavuzluk yapıp Mdina'dan buraya getirdiğimi söyledim" dedi. "Salvatore Dağı'nda sırtımda taşıdığım adamın sen olup olmadığını merak etmiş de."

Giderek artan kıkırdamalara Bors'un kahkahâları da karıştı.

Tannhauser, "Tüfeğimle çantamı taşıdı o kadar" diye düzeltti.

Bors, "Tüfeğini taşımak zorunda mı kaldı?" diye sordu.

Bors yine kahkahâlâra boğuldu ve kıkırtıları da yeniden tetiklemiş oldu. Artık duvarın yanındaki delikanlılar bile gülüyorlardı. Tannhauser, gülümseyen Cakie'ye baktı. İşin aslı Cakie'nin yerinde olsaydı, onu evinde görmek için biraz afyonun oldukça uygun bir ücret olduğunu düşünürdü. Kararlılığı tamamen yıkıldı. Ama bir buçuk kilo afyon? Üsteledi.

"Ziyaretimin sebebi de o yolculuk" dedi. "Duyduğuma göre afyonumu satıyormuşsun."

Gülüşmeler hafifledi, en azından yetişkinler artık kıkırdamıyordu.

Cakie hiç bozulmamıştı. "Biraz şövalyelere sattım" dedi.

"Bir buçuk kilo afyon bütün Tarikat'ı bir hafta uyuşturmaya yeter."

Cakie omuz silkti. "Bir buçuk kilo muydu? Geri kalanı da ailem ve dostlarım için."

Tannhauser gerideki odanın sefaletine baktı."

"İhtiyacınız varsa, size de biraz satabilirim."

Tannhauser bu küstahlığı göz ardı edebilirdi, ama Bors yeniden kahkaha atıp sırtına vurmak için sepetini yere bırakınca buna engel oldu.

"Ben sana ne demiştim Mattias? Bu adam hırsızların kralıdır."

Tannhauser yenik düştüğünü hissetti. Gururunu kurtaracak bir çözüm bulmaya çalıştı.

Cakie'ye, "Doğru" dedi. "Tek başıma o dağları aşamazdım."

Bors'un kahkahasını görmezden geldi ve Cakie'ye tercüme etmesini işaret etti. Çocuklar gözlerine dev gibi görünen bu iki adama bakarken, korku ve saygıyla söylenenleri dinlediler.

Tannhauser metin göründüğünü umduğu ağırbaşlı bir tavırla devam etti. "Çünkü hastaydım, gerçekten de ölüme çok yakındım ve sıtmadan zayıf düşmüştüm." Cakie'nin bunları da çevirmesini bekledi, ama ihtiyar Maltalı kaçakçı yalnızca gülümsedi, başını aşağı yukarı salladı ve tek kelime söylemedi. Çocuklar kahverengi gözleriyle büyülenmişçesine, acılarını dindirmeye gelmiş iyi yürekli bir devmiş gibi Tannhauser'a bakıyorlardı. Tannhauser öksürdü.

"İşte bugün, buraya bu iyiliğe teşekkür etmeye geldim. Bunları da minnettarlığımı göstermek için size getirdim."

Bors'un ağzı açık kalmıştı. Eğilip sepeti yerden aldı ve oradaki genç kadına uzattı. Kadın tereddüt edip Cakie'ye baktı. Cakie başını sallayınca, alımlı bir reveransla sepeti aldı. Tannhauser kahkahası yüzünden silinmiş olan Bors'a baktı ve bu kez kendi gülerek onun sırtına vurdu.

"Gel Bors, şövalyeler bu insanları peksimet ve tuzlu balıkla besliyorlar. O çuvalın içinden tıngırtılar geldiğini duymuştum. Çuvalı krala versene."

Bors Tannhauser'a kaşlarını çattıktan sonra kadına gülümseyip eğil-

di ve çuvalı hırsıza verdi. Cakie Tannhauser'ın yüzüne baktı. Etkilenmeyecek kadar katı, bu ziyaretin dostça bitemeyeceğini bilecek kadar da görmüş geçirmişti, ama mesajın alındığını gösteren bir tavırla başını eğdi. Yere bırakınca çuval gerekten de tıngırdadı.

Tannhauser, "Şimdi acil işlerimiz var" dedi. Güzel kıza eğilip selam verdi. "Müsaadenizle."

Cakie, "Gitmeyin" dedi. Bir ziyafet çekeceğiz, bunda sizin de payınız var."

Tannhauser onun gözlerinin içine baktı ve aralarında hırsızlara has bir bağ kurulduğunu gördü. Böyle ittifaklar altından, hatta afyondan bile değerli olurdu.

Tannhauser, "Sağlığınıza bir brendi içer ve size eşlik ederiz" dedi. "Ama seni uyarıyorum, Bors'la aynı sofraya oturunca başkasına bir şey bırakmaz."

Cakie güldü. Bors ters ters baktı. Tannhauser bu konuşmaları hayretle seyreden çocukları işaret etti.

"Bors'un iyiliği için, lütfen tercüme eder misin?"

Herkesin kendi başına kaldığı böyle zor günlerde küçük rahatlamaların değeri katbekat artmıştı ve Tannhauser da çareyi sabahları hanın arkasındaki büyük fıçıya girme alışkanlığına dönmekte bulmuştu. Fıçı bıraktığı gibi duruyordu. Altına sakladığı afyonu düşününce bu çok güzel bir haberdi, ama yüzeyini toz, balçık ve kuş pisliğinden oluşan kalın bir tabaka kaplamıştı. Fıçıyı boşaltmak, kazıyarak temizlemek ve yeniden doldurmak bir günlük işti, ama bu işi yaptırmak için, aralıksız surları tamir eden esirlerden ikisini getirdi. Yapacakları işin bu kadar hafif ve efendilerinin de böyle cömert biri olduğunu anlayınca çok sevindiler. Namaz kılmak için mola vermelerine izin verdi, onları tuzlu balık ve bitsiz undan yapılmış ekmekle doyurdu. Üstelik kırbaç da kullanmıyordu. Esirleri geri göndermeye kalkınca ağlayarak ayaklarını öptüler, dizlerine sarıldılar. Onları geri göndermek, son zamanlarda işlediği cinayetlerin ruhunda açtığı yaralardan daha derin bir suçluluk duygusu yaşamasına neden oldu. Artık tozdan kurtulmak mümkün olmadığından, fıçının üzeri bir yelken beziyle örtülmüştü. Giysilerini çıkardı, bezi sıyırdı ve dinçleştiren serin suyun içine girdi.

Kollarını kavuşturup, başını fıçının kenarına dayadı, kalçalarının üzerine oturup kestirmeye başladı. Belli bir şey düşünmediğine memnundu. Yüzüne su sıçrayınca gözleri açtı ve Amparo'nun suya girdiğini gördü.

Tam olarak göremeden meme uçları suyun altında gözden kayboldu. Su damlalarıyla parıldayan yarımküreler, evlenmeden önce ilişkiye girmeme niyetiyle alay eder gibi suyun üzerinde kaldı. Yüzü ve boynu güneşten altın rengine dönüşmüştü. Boynundan aşağıdaki kısmın süt be-

yazı solgunluğu ile arasındaki zıtlık sert bir içki gibi insanı çarpıyordu. Kararlıydı ama, fıçı yeteri kadar geniş değildi. Amparo'nun pürüzsüz, yılan gibi kıvrılan bacakları kalçasının etrafına dolandı ve (göğüsleri kadar ihtişamlı bulduğu ve ancak bir hödüğün kıyaslamayı düşüneceği) kalçası kucağına yerleşti. Göremediği meme uçlarının göğsüne sürtündüğünü hissetti. Dünyada hiçbir şeyin önleyemeyeceği bir kabarıklığın baş gösterdiğini fark edince canı sıkıldı. Ama Amparo bundan hiç utanmış gibi görünmüyordu.

Tannhauser, "Seni buraya Bors mu gönderdi?" diye sordu.

"Bors mu?" Amparo bir ilkbahar sabahı kadar masumdu.

Tannhauser bu fikri kafasından atmak için başını iki yana salladı. Söyleyecek bir şeyler bulmaya çalıştı, ama bulamadı. Amparo ellerini onun omuzlarına koydu ve sabırsızlıkla sarsmaya başladı. Tannhauser beline sarıldı. Olağanüstüydü. Tecrübelerine göre, kadınlar, işlerine gelmediği zaman, birleşmeden kaçmakta oldukça becerikliydiler, ama sebepleri ne kadar erdemli olursa olsun, aynısını yapmaya kalkışan bir erkeğin çekeceği vardı.

Amparo, "İspanya'da erkekler boğalarla mızrak kullanarak dövüşürler, biliyor muydun?" dedi.

Bu soru onu gafil avlamıştı, ama davet edilmeden fıçıya girmesi kadar değil. Belki de bu soruyu sormasının nedeni, artık saklanmaz hale gelen organıydı.

"Tabii" dedi. "Valladolid'de Şarlken'in boğa güreşi yaptığını duymuştum."

Bu ukalaca karşılık Amparo'yu hiç etkilemedi.

"Güreşecek boğayı nasıl bulduklarını da biliyor musun?"

Tannhauser'ın elleri tuzlu suyun altında gezindi. "Bilmiyorum. Ama öğrenmek isterim. Anlatsana."

"Boğaları büyük sürüler halinde çiftliklerden toplarlar, elli boğa, yüz boğa, büyük hayvanlardan oluşan büyük bir sürü. Sonra sığırtmaçlar kırbaçlayarak, bağırarak, kışkırtarak onları tek yürek, tek beyin ve tek ruh olana dek güderler. Ama içlerinde bir yabani ve asi hayvan sürekli ileri atılır. Eğer önlerinde dar bir geçit varsa, atılır ve tek bir hayvan gibi ölürler. Eğer önlerinde deniz varsa, yine atılır ve tek bir hayvanmış gibi boğulurlar."

Dikkatini dağıtan şeylere rağmen, anlattıklarının büyüsüne kapıldığını hissetti. Amparo durup ona baktı. Etkilendiğini anlayınca memnun oldu ve devam etti.

"Ama batan güneşin kırmızıya boyadığı ovadan hiçliğe atılan, birleşip tek bir vahşi yaratığa dönüşmüş olan o büyük sürünün içinden sonunda bir boğa sıyrılıp çıkar. Diğerleriyle birlikte, hiçliğe, dar geçitlere, denize atlamayacak olan tek bir boğa. Ne sığırtmaçlardan ne de kırbaçlarından korkar. Başı önde koşan sürüden kalbini, beynini ve ruhu-

nu geri alır. Ayrılır ve kendi seçtiği yöne doğru tek başına koşar."

O manzarayı ve o hayvanı gözünde canlandıran Tannhauser'ın soluğu kesildi.

"Muhteşem" dedi. "Demek güreşçi boğa o olacak."

Amparo başını iki yana salladı. Ona doğru eğilip iyice yaklaştı ve renkleri farklı gözleriyle onu olduğu yere mıhladı. Tannhauser onun masal anlatmadığını kavradı.

"O güreşçi boğa *olabilir*. Çünkü sığırtmaçlar onu dağlara, uzaklara, kardeşlerinden ve tanıyıp bildiği her şeyden uzağa götürürler. Bu yabancı yerde bir başına bırakıp giderler. Elini ufka doğru salladı.

Yine durup yüzüne baktı. Sonra tekrar Tannhauser'a doğru eğildi.

"Bir hafta sonra boğayı bulmak için geri dönerler. Eğer zayıflamış, donuk ve çılgın gibiyse, korkup kaçıyorsa ya da yalnızlıktan onlara doğru koşuyorsa, hemen oracıkta öldürüp akşam yemeğinde etini yerler." Gülümsedi. "Ama eğer güçlü, gururlu ve pırıl pırıl görünüyorsa, bol bol ot yiyorsa, kıpırtısız durup onlara bakıyorsa, burnundan soluyup, ona ait bir krallığa girmişler gibi öfkeyle yeri eşeliyorsa, o zaman bunun bir güreş boğası olduğunu anlarlar."

Tannhauser gözyaşlarına mı boğulsun, yoksa kahkaha atmaya mı başlasın bilemedi. İkisi de ifade edilemez bir sevincin gösterisi olacaktı. Bu olağanüstü hayvandan hoşlandığını fark etti. Kalbinin derinliklerine durduğunun daha önce ayırdında olmadığı boğa, şimdi zihninde iri cüssesiyle, fazla uzun bakarsa saldırıp boynuzlayacakmış gibi karşısında duruyordu.

Tannhauser, "Ne acayip bir masal" dedi. "Boğanın müşterek bir hayatı sürmeyecek ya da ölmeyecek kadar geniş bir yüreği varmış. Ama bu hareketle kader tarafından feda edileceğini yine kendi belirlemiş oluyor."

Amparo elini uzatıp Tannhauser'ın gözünün kenarından süzülen yaşı sildi.

Tannhauser utanmıştı. "Su çok tuzlu" dedi. Amparo kedi gibi gülümseyince burnunu çekti. "Bu harika boğayı güreş arenasına nasıl götürüyorlar?"

"Sığırtmaçların kendilerine göre yöntemleri vardır. Boğayı sığırtmaçlardan çok daha iyi anlayan kişinin, öldürdüğü anda *rejoneador* olduğunu söylerler."

Tannhauser aniden anlayarak, "Aman Tanrım" dedi, "Sen boğayı nasıl seçtiklerini gözlerinle gördün."

"Babam sığırtmaçtı."

"Öldü mü?"

"Bir gün arenada değil de dağlarda güreşmeyi tercih eden bir boğayla karşılaştı."

Tannhauser bunu sessizce dinledi. Yüzündeki çarpıklığa da bir boğa

mı neden olmuştu? Daha önce yaptığı gibi bir hayvanın yumruğuyla yüzünün bu hale geldiğini varsaymak yerine, buna inanmayı tercih etti ve kıza bunu sormadı.

"Demek sen de bir göçebesin?"

"Göçebe mi?"

"Sürekli yer değiştiren ve evi olmayanlara göçebe derler."

Amparo sol memesine dokunup "İşte ev burası" dedi. Sonra Tannhauser'ın göğsüne dokundu. "Ve burası" dedi. Tannhauser bunun erotik bir davet olup olmadığını düşünürken, Amparo, "Senin baban nerede?" diye sordu.

"Çok çok uzaklarda, kuzeydeki dağlarda."

"Onu seviyor musun?"

"Babam bana demir dövmeyi, ateşi kora dönüştürmeyi, demirdeki renklerin anlamlarını, at yetiştirmeyi, dürüst olmayı ve böyle bir sürü güzel şey öğretti. En iyisini unuttum, ama o unutmadı.

"Demek baban hayatta."

"Aksini düşünmem için bir sebep yok. Her zaman öküz kadar sağlam bir adamdı. On yıldır onu görmedim. O beni görmeyeli otuz yıl olmuştur."

"Anlamadım."

Tannhauser omuzlarını esnetti ve başını masmavi gökyüzüne kaldırdı. Abbas da hafızasını uyandırmaya çalışmıştı, ama o direnmişti. Ama şimdi direnmeyecekti.

Yeniçeri Ocağı'ndan ayrıldıktan sonra, harcayacak zaman bulamadığından on yıldır birikmiş maaşlarıyla bir at ile yakası kürklü bir de kaftan almış ve padişahın Hıristiyan tımarlarından geçerek kuzeye, Doğu Macaristan sınırlarından Faragas Dağları'na doğru yola koyulmuş ve nihayet doğduğu köye gelmişti.

Tannhauser ya da o günlerdeki ismiyle Kızıl İbrahim, hemen demirhaneye gitmiş ve içerde beceriyle ve lordlara gösterilecek bir saygıyla atını nallayan yeni bir çocuk bulmuştu. Bu ailenin yeni erkek evladıydı. İşte o zaman süslü püslü kıyafetinin onu bu uzak dağ köylülerinden ne kadar yükseğe çıkardığını anlamıştı. Gözucuyla oğlanın avludaki annesine bakmıştı. Güzel ama çok yıpranmış bir kadındı. Oğlanın küçük bir erkek kardeşi daha vardı. Babaları günbatımında eve dönecekti ve evet, adı Kristofer'di. Oğlanın sıcaklığından babasını çok sevdiği ve saydığı belliydi.

İbrahim ertesi sabah geri döndüğünde, Kristofer, yani babası da oradaydı.

İbrahim onun yüzünü son gördüğünde dünya daha gençti, Mattias demircinin oğluydu, annesinin tunç rengi saçları vardı, Britta bahçede Gerta'yla oynarken Kuzgun'u söylerdi. Kristofer evden ayrılırken Matti-

as'ın sırtını okşamış ve annesiyle kız kardeşlerine dikkat etmesini söylemişti. Ve Mattias çabalamasına rağmen, dediğini yapamamıştı.

İbrahim, Kristofer'i demirhanede buldu. Yanında oğluyla parlak korların üzerine eğilmiş, sanatının büyüleyici ve karmaşık bir yönünü anlatıyordu. Uzun deri bir önlük takmıştı. Saçları dökülmemiş, ama kırlaşmıştı. Elli yaşındaydı ama yaşına göre zindeydi, eskisi kadar sağlam yapılıydı. Kolları kalın ve adaleli, elleriyse iriydi. Sırtı yarı dönüktü ve İbrahim, ağzında dövülmüş keçiboynuzu ve donyağı tadıyla eşikte durup seyretmişti. Kulağı uzun zamandır duymadığı lehçeye ve nice anıyı canlandıran sese uyum sağlıyordu.

Nadir rastlanan bir kuş görmüş gibi, "İşte!" dedi Kristofer. "Bu mavi, tıpkı yılın ilk sabahı erken saatte gökyüzünün rengi gibidir. Bunu hiç unutma. Şimdi çabuk ol."

Oğlan maşayla ateşin içinden uzun bir çelik parçası çıkardı ve *Ave Maria* duasını okuyarak bir kovanın içinde söndürdü. Çelik, bir duvarcı keskisine benziyordu. Kovadan buhar çıkarken, İbrahim damıtılmış sirke ve sönmemiş kireç kokusunu içine çekti. Evet, söndürülen çelik parçası bir taş keskisiydi. Babasının uzun zamandır hatırlamadığı dersleri hızla zihnine doldu.

"Ne çekiç darbesiyle parçalanacak kadar sert, ne de vazifesini yaparken eğilecek kadar yumuşak. İnsanlar taş kesmeyi öğrenene dek, Nod diyarındaki Kabil gibi, vahşi doğada yaşadılar. Doğru aletler olmazsa döneceğimiz yer de orasıdır."

İbrahim neredeyse içeri girip bir önlük alacaktı, ama oğluna bakarken Kristofer'in yüzünde beliren ifadeyi –tebessümü– gördü. Yüzü sevgi ve gururla parlıyordu. Bunlar İbrahim'in bilmediği duygulardı, çünkü çocuğu yoktu. Ama o bakışı, o tebessümü tanıyordu. Tanrı'nın yüzü bundan daha müşfik olamazdı.

İşte o anda ölümle defalarca yüz yüze gelmiş ve ölüme dürüst demiş olan İbrahim bildiği tüm korkulardan çok daha büyük bir dehşet hissetti. Kristofer kendine yeni bir aile kurmuştu. Dayanmış, sabretmiş, kimsesizliğinin küllerinden ailesinin, sevgisinin, huzurunun ateşini yeniden yakmış ve ışığıyla oğluna yaratılışın sihrini, güzelliğini ve gizemlerini öğretmişti. İblislerin, meslekleri taş kesmek değil taş taş üstünde bırakmamak ve insan öldürmek olan İbrahim gibi iblislerin, başına ve canından çok sevdiklerinin başlarına getirdiği acıya ve kıyıma katlanmıştı.

Neden yeniden gidip o iyi adamın büyük bir acı çekmesine neden olacaktı? Yıllar sonra dünyaya gelmiş ilk evladının, çocuklarını katletmiş o kudretin elin kanlı hizmetkârı olduğunu söylemenin ne faydası vardı? İsmini söyleyip de ocağının aydınlığı üzerine kara bir gölge düşürmenin ne faydası vardı?

Kristofer eşikte birinin durduğunu hissetti ve ona doğru döndü. Av-

ludan gelen sabah aydınlığı arkasından geldiği için gölgede kalan yüzünü seçemedi, ama Türk giysilerini gördü. Tanrı'nın tebessümü yüzünden siliniverdi. Saygıdan uzak soğuk bir tavırla eğilip selam verdi.

"İyi günler, efendim" dedi. "Size nasıl hizmet edebilirim?"

İbrahim bu konuda öğrettiklerini hatırladı; selamlama, duruş, nezaket. Boğazının sıkıştığını hissetti, öksürüp boğazını temizledi.

"Oğlunuz dün atının bakımını yaptı ve nalladı" dedi.

Kristofer, İbrahim'in unuttuğunu sandığı Almancayla konuşmuştu. Demirci karşısındaki Türk'ün aynı dilde karşılık vereceğini hiç ummamıştı.

Kristofer gözlerini kırpıştırdı. "Bir şikâyetiniz mi vardı?"

Oğlanın bedeni kasıldı. İbrahim elini kaldırdı.

"Hayır, yok. Tam aksine atımla çok uzun ve zorlu yollar kat ettik, ama daha önce hiç bu kadar iyi nallanmamıştı." Açık vermek korkusuyla durdu. "Bu kadar iyi bir işçilik için az ücret verdiğimi düşündüm. Çocuğa bir ödül vermek istedim."

Oğlanın sevinçten yüzü kızardı.

Kristofer, "Hiç lüzum yok" dedi. "Memnuniyetiniz bizim için bir ödüldür. Bey'e teşekkür etsene, Mattie."

Oğlanın adını duyunca İbrahim'in boğazına bir yumru oturdu ve aklı daha da karıştı. "Sizi gücendirmeyeceksem, izin verirseniz ben yine de vermek isterim."

Mattie babasına baktı. Babası başını sallayarak izin verdi. Oğlan demirhaneyi geçip kapıya doğru gelirken, Kristofer eşikte duran, yüzü gölgede kalmış adama merakla baktı. İbrahim çantasını karıştırdı. Sahip olduğu altın ve gümüşün neredeyse tamamı bu çantadaydı. Bu sahneyi öncede planlamış değildi. Mattie yanına geldiğinde, karşı konulmaz ani bir dürtüyle çantasını omzundan indirdi ve Kristofer'ın durduğu yerden görmediğini ümit ederek çocuğun eline tutuşturdu. Mattie çantanın ağırlığını hissedince, itiraz etmek için ağzını açtı.

İbrahim fısıltıyla, "Görgü kurallarını unutma, çocuk" dedi. "Ve ben gidene dek çantayı sakın açma."

Bir kez daha Kristofer'a baktı. Adam onu görebiliyor muydu, yoksa göremiyor muydu? Çok geç olmadan, git artık, diye düşündü. Elini kaldırdı.

"Tanrı sizi ve ailenizi korusun" dedi.

Avluda bekleyen atının yanına gitmek için döndü.

Kristofer arkasından seslendi. "Durun, gitmeyin. Kahvaltıya kalın."

İbrahim eşikte durakladı. Kalbine şiddetli bir acı saplandı. Tıpkı asırlar önce aynı eşikte olduğu gibi, yine ayağının altıda dipsiz bir çukur açılıverdi. Kaybettiklerinin küçük bir bölümünü geri istemeli miydi? Yoksa sonsuza dek kaybetmişti de buna kalkışırsa daha fazlasını da mı kaybederdi? Başının içinde tanıdık bir lisanla, şu anda düşündüğü ve Nahçı-

van'da emirler verdiği lisanla konuşan bir ses kederini silip attı.

Bitti artık. Bitti. Onlar artık senin ailen değil. Onları kendi hallerine bırak.

İbrahim başını çevirip cevap verdi. "Çok naziksiniz, efendim, ama İstanbul sahilinde beni bekleyen acil işlerim var."

Atına atladı ve ardına bakmadan uzaklaştı. Bunu yaparken İstanbul'a dönemeyeceğini anlamıştı. Bu da sona ermişti. Türkler de artık onun ailesi değildi. Dünya üstünde gerçekten kimsesiz biri varsa eğer, o İbrahim'di. Yalnızdı. Ve özgürdü.

Amparo'ya, "Güneye gideceğim yerde, batıya doğru ilerledim" dedi. "Viyana'ya Frenklerin memleketlerine, savaşların, divaneliklerin ve farklı mucizelerin olduğu ülkelere doğru gittim. Ama bu başka bir hikâye."

Amparo nemli gözlerle ona bakıyor ve şimdi çok daha sersemlemişe benziyordu.

Tannhauser başını çevirdi. "Şimdi anladın işte. Babamı gördüm, ama onun beni görmesine izin vermedim."

Amparo, "Peki, bunun mantığı neydi? Seni seviyordu. Seni görmek için her şeyini verirdi" dedi.

Duymak istediği bu yorum değildi. Neredeyse, *Utanmıştım. Ve onu da utandırmaya cesaret edemedim*, diyecekti. Ama bu ciddi konulardan usanmıştı. "Yaptığım çoğu şeyde mantığın izi yoktur. Yoksa bu cehennem çukuruna geri döner miydim?"

Amparo, "Artık beni sevmiyorsun" dedi.

Bu suçlama onu öyle şaşırttı ki "Saçmalık" deyiverdi.

Amparo başını yana eğip, kendinden çok daha iri, hantal ve akılsız bir kara hayvanını inceleyen yabani bir kuş gibi yüzüne baktı. Belli ki bu yanıt yeterli olmamıştı. Ama yine de, sonunda kandırılıp, aşkını itiraf etmişti. Şimdi Amparo tuzağının derinliklerine girmesini bekliyordu. Tannhauser da bir aptal gibi öyle yaptı.

"Ömrümde bir kadını hiç bu kadar sevmemiştim" dedi.

Bunu söylerken sesindeki dürüstlük bir an için onu tatmin etti. "Öyleyse neden beni yatağına almıyorsun?" diye sordu.

Gözleri onu delip içini görmeye çalışıyordu. Sanki gözleri içinden aydınlanmış gibiydi. Nasıl olduğunu açıklayamıyordu, ama öyleydi işte. Aydınlanmış gibiydi. Ta en başından beri, onu loş tavernada dönerken gördüğü andan beri öyleydi. Ama gözlerinin içine bakmak, fıçının içindeki vücuduyla da birleşince düşünmeyi güçleştiriyor, yorucu bir iş haline dönüştürüyordu. Belini sıkı sıkı tutmamak için kendiyle mücadele etti, ama ellerini birazcık aşağıya kaydırdı. Kesinlikle zararsız bir manevraydı. Parmak uçları kalçasını ikiye ayıran yarığın başlangıcına değdi. Başı döndü.

Amparo, "Dinliyor musun?" diye sordu.

Zihni tamamen boşalmıştı, "Tabii" diye karşılık verdi.

"Peki, neden?"

"Neden?"

Pek de dolgun olmayan, ama tıpkı burnu gibi, ortası şımarık bir ifadeyle kabarık duran mükemmel biçimli, küçük ağzı ezilmiş menekşe rengindeydi.

"Evet, neden?"

Nereden geldiğini bilemediği sözcükler dilinin ucuna geldi. Değersiz sözlerdi, en iyisi hiç söylememekti, ama bunu geç anladı. "Çeşitli hastalıklar ve yaralar" diye mırıldandı. "Yüksek ateş, yorucu gece nöbetleri. Her türden sıkıntı ve üzüntü..."

"Ben her türlü üzüntüyü tedavi edebilirim."

Tannhauser'ı öptü ve Tannhauser daha fazla itiraz etmeden erdemlilikten vazgeçiverdi. Onun çevik ve titrek dilini yeniden keşfetti. Siyah saçları daha da uzamıştı, dağınık bukleler halinde boynuna düşüyordu. Bir elini kalçasının altına kaydırdı ve dölyatağının kıvrımları arasından organına yol gösterdi. İlk iki santimi soğuk ve yalnızca tuzlu su yüzünden nemliydi. Bir an için bir dirençle karşılaştı ve zorladığı takdirde Amparo'ya zarar vermekten korktu. Amparo arkasından fıçının kenarına tutundu, topuklarını onun kalçasının etrafına sarıp kendini aşağı bıraktı. Son derece hayati bir santim daha ilerlerken Amparo onunkini de ateşlendiren bir tutkuyla bağırdı ve sustu. Bacakları yay kadar gergin havada durup soluklandı. Gözlerini açıp Tannhauser'a baktı. Tannhauser onun ağırlığını ellerine verdi, bacaklarını uzattı. Dimdik ayağa kalkıp içine girerken, fıçının kenarı sırtına sürtünüp acıttı. Amparo bu kez daha derinden gelen çığlık attı. Titreşen gözkapaklarının altından gözbebekleri geriye kaydı. Tannhauser boynunu öptü, tuz dilini yaktı ve daha fazla direnişle karşılaşmadan daha da ilerleyebileceğini fark etti. Tamamen ona sahip olurken ensesini kavrayıp kızı sıkıca tuttu. Amparo'nun kemikleri kalçasına çarptı. Onu öptü ve uzun, yavaş ve kaygan darbelerle hareket ederken, iniltisinin kafatasının içinde yankılandığını duydu. Midesinde bir kazan kaynadı, fokurdayan adsız bir sıvı omurgasından yukarı yükseldi ve beynini şeytanın ateşiyle doldurdu. Kuşatma toplarının kustuğu hiddeti, uyarı borularının çılgınca öttüğünü duymadı. Ötedeki barbarlık çemberinden köpük köpük akan garez selinin farkına bile varmadı. Yalnızca bedenine sıkı sıkı sarılmış, tırnaklarını sırtına geçirmiş duran Amparo'nun zayıf ama sağlam vücudunun farkındaydı. Zevkten gerilmiş dudakları acı çeker gibi görünüyordu. Meme uçlarını emerken ıslak saçları tenine yapıştı.

Sanki efsanevi bir yeraltı yaratığı aşağıdan toslamış gibi, fıçının altındaki toprak sarsıldı ve fıçı sallandı. Bu koşullar altında bu sarsıntı da, ciğerlerindeki havayı boşaltan muazzam patlama da hiç de inanıl-

maz gibi gelmedi. Amparo onu bıraktı, arkasına yaslandı ve fıçının demir geçirilmiş kenarına tutundu. Suyun üzerinde sarsılıyor ve tek korkusu Tannhauser'ın durmasıymış gibi tekrar tekrar "Evet" diye inliyordu. Tannhauser bir beyefendi olduğundan içinde patlamak üzere olan dalgayı bastırdı. Amparo bunu hissetti ve daha şiddetle kasılmaya başladı. Tannhauser hareketsiz kaldı ve sırtını kavislendirip geriye doğru eğilene, titreyerek suyun içine kayana dek bekledi. Görmeye değer bir manzaraydı. Buna şahit olduğu için kendini şanslı hissetti. Geri çekilince Amparo kıvrandı. Kızın yüzünü susuzluktan kavrulan bahçeye çevirdi ve bu kez arkadan içine girdi. Amparo'nun ateşi sönecek gibi değildi. Bir iç çekiş eşliğinde ikinci fırtınanın esintisini hissetti, artık kendini tutmak zorunda değildi. Uzaktan San Lorenzo'nun çanları öfkeyle çalmaya başladı, ama Tannhauser bunun önemini kavrayamadı. Ona kısa gelen bir süre sonra, başını Amparo'nun deniz suyuyla ıslanmış saçlarından kaldırdı ve pek de hoş olmayan bir manzarayla karşılaştı. Bors harın arka kapısından çıkmış hantal adımlarla geliyordu.

Bors içgüdüleri ve sağduyusu önce hemen geri dönmesini söyledi ve duraklayıp arkasına döndü, ama sorumluluk duygusu yeniden dönmesine neden oldu.

"Kastilya Burcu düştü" diye seslendi. Fıçının içindeki o ünlü memeleri görebilmek için başını bir aşağı bir yukarı oynatıp duruyordu. "Türkler şehre girdi."

Tannhauser. "Benden bu konuda ne yapmamı istiyorsun acaba?" diye gürledi.

Bors elini anlamsızca salladı. Başını artan bir ümitsizlikle uzatıp duruyordu. "Bilmek istersin diye düşünmüştüm."

"Teşekkür ederim, ama gördüğün gibi uygunsuz vaziyetteyim."

Fıçının kenarından bir şey göremeyen Bors çekilip gitti. Tannhauser sönen arzusuna daha uygun mazeretler bulmayı tercih ederdi, ama bu durumun onu alt etmesine izin verseydi, kendine lanet okurdu. Kendini geri çekince Amparo itiraz edercesine homurdandı. Amparo'yu kucaklayıp fıçıdan çıkardı. Çıplaklığına da, şehri kasıp kavuran kargaşaya da aldırış etmeden, üzerinden sular damlatarak öylece durdu. Tannhauser da fıçıdan çıktı, kızın yıpranmış yeşil elbisesini yerden alıp ona uzattı. Amparo isteksizce elbisesini aldı. Terbiyesinden taviz vermeyen Tannhauser bir kolunun altına kamasını, pantolonunu ve çizmelerini sıkıştırıp, diğer koluyla da Amparo'yu tutup içeri götürdü.

"Elimizin altında kolayca erişebileceğimiz birkaç silah bulundursak, iyi ederiz" dedi.

Yarım saat kadar sonra, bedenen ve ruhen bitkin halde (çünkü hiç bir şey Amparo'nun kollarının arasında kestirmekten daha zahmetli olamazdı) ön cepheye ulaştığında, kuşatma beklenen sona ulaşmış gibi

görünüyordu. Yolunun üzerindeki sokaklar sendeleyen kaçaklar ve düşmüş yaralılarla tıka basa doluydu. Bütün felaketlerden daha korkutucu olan bu toplu panik duygusu, meteorolojik bir afetin habercisi gibi havada çatırdıyordu. Memlukluların sağlam kayaları oyarak açtıkları ve tonlarca barutla doldurdukları lağımların kurbanı, istihkâm surlarının en doğusundaki zapt edilmez Kastilya Burcu olmuştu.

Burç şu anda, tepesinde Fetih suresi yazılı bir sürü parlak renkli sancağın dalgalandığı ve yeniçeri nişancılarının diz çökmüş ya da yüzükoyun bekledikleri, dış hendeğe kadar yayılmış şekilsiz bir taş yığınıydı. Patlayan lağım burçla birlikte her iki tarafındaki perde duvarın da büyük bölümünü yıkmıştı. Daha da beteri, iç taraftaki ikinci duvarda büyük gedikler açılmıştı ve karşılarına çıkan umutsuz bir direnişi de silip süpüren Türk hücum kıtaları, şimdi yeryüzüne çıkmış bir kayanın etrafından akan lavlar gibi, harabeye dönmüş ikinci duvarın üzerinden atlıyorlardı. Pek çok Hıristiyan şövalyesi hiç kuşkusuz patlamayla molozların altında kalmışlardı. hâlâ dumanlar tüten taş yığınlarının arasında etrafları sarılmış zayıf bir sıra şövalye, öncü kuvvetlerini durdurmuştu. Sabah güneşinde zırhlarından kırmızı damlalar düşüyordu.

Gedikler açılmış duvarın bu tarafında La Valette'in mühendisleri iki sokak içeriye girip evleri yıkarak açık atış alanı elde etmek için bir alan açmışlardı. Bir çift yedi kiloluk top getirilmiş ve daha katırların koşumları top arabalarından çözülmeden, kan ter içindeki topçular namluları misketlerle doldurmaya koyulmuşlardı. Sokakları kapatan barikatlardaki ve siperlerdeki tüfekçiler ile taş yığınının üstündeki nişancılar birbirlerine pek de isabet sağlayamadan ateş etmeye başladılar. Hava surelerle ve Peygamber'e yapılan niyazlarla nabız gibi atıyordu. Rüzgârın havalandırdığı toz bulutları ve top dumanları yüzünden alanda göz gözü görmez olmuştu. San Lorenzo'nun çanları sanki bir faydası olacakmış gibi çalıp duruyordu. İleri komuta noktasında La Valette zırhsız ve başı açık halde, yanında Oliver Starkey ve bir grup Provence şövalyesiyle birlikte önlerine serilmiş mücadeleyi izliyordu. Birkaç manga mızraklı asker, açık alandan şüpheli adımlarla çarpışmaya doğru yürüyorlardı.

"Mattias!"

Döndü. Bors yıkılmış bir evin duvarının arkasında tüfeğinin tavasına ağızotu dolduruyordu. "Artık iştahını yatıştırdığına göre, savaşa hazır mısın, dostum?"

Tannhauser, "Kahvaltıyı kaçırdım" dedi. "Sen bana bir şeyler getirmeyi akıl ettin mi?"

"Etmedim, ama senin payını ayırdılar. Kız nerede?"

"Bir çaresini bulup kaçmamız gerekirse diye gidip Carla'yı bulmasını ve yanından hiç ayrılmamasını söyledim."

"Göreceğiz" dedi Bors. "Görünüşe göre Mustafa, Saint Michel'i yine

dizlerinin üzerine çöktürdü. Piyale'nin yeri de şurada. Fransız Burcu'na kadar sırf yedeklerimizi tüketmek için surların her yerine merdivenler dayayıp ipler atmışlar, ama asıl zor olan kısım burası."

Bors yamacın üzerine kümelenmiş Türklerin üzerine bir mermi sallarken, Tannhauser da yanına yerleşip duvarın tüfeğini üzerine dayadı ve bir hedef seçti. Dumandan tökezleyen genç bir rahip gördü. Kollarını havada çeviriyordu. Giysisi Kastilya'nın molozlarının içinden çıkmış gibi kirli ve yırtık pırtıktı. Yüzü kanlıydı ve ancak aşırı korkunun ve dini esrikliğin bahşedebileceği mutlak bir inançla buruşmuştu. Herhalde ikisinin de etkisinde olacaktı ki otuz metre açıkta durdu ve şatafatlı giysili Müslümanlar arkasını çevirince, o patırtının içinde Tannhauser'ın kulağına kadar gelen çılgınca bir feryat koparak ellerini havaya kaldırdı.

"Kaybettik! Hepimiz kaybettik. Tanrı bizden yüz çevirdi. Hasat sona erdi, sonbahar bitti ve biz kurtulamadık! Geri çekilin ve İsa'yla barışın!"

Bir rahibin ağzından çıkan böyle bir zırva Piyale Paşa için yeni bir sipahi taburu kadar değerliydi. Zaten Don Melchior De Robles ayın 12'sinde başından vurulduğundan beri, İspanyol piyadeleri ile köylü milislerin moralleri çok bozuktu. İlerleyen mızraklılar durakladılar ve bocaladılar. Çavuşlarının kükremesini duymaz halde birbirlerine baktılar ve gördükleri şeyden de pek az teselli buldular. Hele gedik için verilen kanlı mücadelede ya da hemen ileride silah arkadaşlarının cesetlerini uluyarak çiğneyip geçen kalabalığa bakınca hiç avunamadılar. Rüzgârın önündeki yapraklar gibi yön değiştirip sendeleyerek dağılmanın eşiğine geldiler.

Tannhauser kaşlarını çattı, sayıklayan rahibe nişan aldı ve tam göğsündeki haçın üzerinden vurdu. Yere düşerken rahibin parmakları neredeyse ayak parmaklarına değdi ve içinden çıktığı dumanda gözden kayboldu.

"Evet" dedi Bors, "Birinin bunu yapması gerekiyordu."

Tannhauser barut şişesini deliğe sıkıştırdı. Mızraklı askerler yollarına devam etmediler, ama en azından dağılıp kaçmadan önce durup iki kez düşündüler. Bazıları sarsılıp, tepeden açılan ateşle yere yığıldı. Rahibin infazı biraz boş yer açmaktan başka işe yaramamıştı.

Birinin bu anı değerlendirmesi gerekiyordu ve bu son derece çaresiz geçitte bu işi yapacak durumda olan bir kişi vardı. Tannhauser birbirine girmiş duran zırhlı insan kalabalığının arasındaki La Valette'e baktı ve Üstadı Azam'ın da ona doğru baktığını gördü.

"Haydi bakalım, seni ihtiyar köpek" diye bağırdı. "Hamurunda ne olduğunu göstermenin zamanı geldi"

La Valette'in bunları duyup duymadığını bilmiyordu, ama duymuyorsa bile Üstadı Azam da onunla aynı sonuca varmış olacaktı ki yakınındaki ürkmüş bir askerin elinden kısa bir mızrakla bir de miğfer aldı.

Mirmidonlarını hayrette bırakarak sipere tek başına tırmandı ve mermiler seken toprağı uzun adımlarla geçerek çarpışmanın olduğu yere doğru ilerledi.

Bors, "Tanrım" dedi. "Onlarla tek başına vuruşacak."

Meydanda bizzat Vaftizci Yahya belirivermiş olsaydı bundan daha etkili olamazdı. Mızraklı askerler hemen hizaya girdiler. Provence şövalyeleri ardındaki yeri kapmak için birbirleriyle kavga etmeye başladılar. Yaşlı adam ayaklarını sürüyerek koşmaya başlayınca, Hıristiyanların savaş naraları gürültüyü bastırdı ve cesaretleri kırılanlar kanlarının kaynadığını hissettiler. Issız gibi görünen harabelerde şövalyelerle milisler belirdi. Binlerce düşmanın amansızca beklediği için için yanan tepelere yüzlercesi akın etti.

Bors tüfeğini yere koyup kılıcını çekti. Duvardan ayrılmaya hiç niyeti olmayan ve tüfeğini kuran Tannhauser'a baktı.

"Haydi gel" dedi. "Kız hayalarındaki bütün özsuyu kurutmadı ya."

Tannhauser tüfeğini duvara dayayıp zırhını giydi.

"Sırf sağ kalırsan bana sonunu anlatmazsın diye geliyorum."

Telaşla felaketlerine koşanların arasına karıştılar. O habis savaşma sevinci Tannhauser'ın damarlarında, asla kurumayacak zehirli bir pınardan kaynıyormuş gibi, bir kez daha dolaştı. Giderek yükselen malzeme yığınından bir miğfer ile yarım bir zırh aldı. Koşarken ter vücudunun iki yanından bit sürüleri gibi akıyordu. Kılıcı Passau yapımı bir "Running Wolf"tu. Karınlarından saçılan kendi bağırsaklarında inleyen adamların üzerlerinden atladı. Keserek, saplayarak, can çekişenlerin ve ölmüşlerin arasından safın içine girdi. Sağa sola savrulan dirseklerden kaçtı. Tıslayan kılıçların önünü kesti. Moloz yığınının dibinde kendine bir boşluk açtı ve önünde yeşil bir şekil belirdi. Elinin ters tarafından dizlerinin altına vurdu. İncik kemikleri kırılırken, odunu andıran boğuk bir çatırtının bileklerinden geçtiğini hissetti. Sonra taş yığınının üzerine kayarken kılıcını adamın karnına sapladı. Yokuş yukarı hücum etmek çok berbattı, ama yeniçeriler ekmeklerini böyle kazanıyorlardı. Tere aldırma, sen yalnızca soluk al. Kolu, Pallacorda kortlarında tenis toplarını karşılayan bir oyuncu gibi, beyninin tahmin etmekte çok yavaş kaldığı darbeler indirerek biraz da kendi başına buyruk hareket ediyordu. Ve bu çok derin bir tatmin duygusu veriyordu. Yarılıp açılan bir gırtlakta neşe vardı. Olmamalıydı, ama böyleydi işte. Dünya böyleydi, zaman böyleydi ve adınızı hayatın kitabına yazmanın yolu buydu.

Kavurucu ağustos güneşinde ezip tüketici bir saat geçti, hava çığlıklar ve *Pater Noster* mırıltılarıyla canlıydı. Tannhauser'ın zırhı çivit rengi bir çamurla kaplanmıştı, ağırlığı bezdiriciydi. Çarpışma zorlu geçiyordu, ama Bors ile ikisi moloz yığınının üzerinde paylarına düşen kısmı makul sayıda adam öldürerek temizlemişlerdi ve görebildiği kada-

rıyla (görüş mesafesi dört yönde beş altı metreyi geçmezdi) Türkler geri çekiliyorlardı. Akın tersine dönmüştü. Sonra sağ taraflarında üç dört metre aşağıda bir kargaşa çıktı.

"Üstadı Azam düştü!"

Bu sözler geniş bir alana dağılmış saflara frengi gibi yayıldı ve haber yayıldıkça da kötüleşti. Mustafa Paşa'nın atı La Valette'in ırzına geçmekteydi. Yeni baş gösteren paniğin yanı sıra, şövalyelerle askerler prenslerini korumak için telaşla koşuşturdukları için bir felaket baş gösterdi. Aslında o karmaşada La Valette'in yerini bilen çok az kişi vardı ve sonuç bir arbede oldu. Eğer Türkler bundan faydalanabilmeyi akıl etselerdi, akın yeniden başlar ve büyük olasılıkla da başarılı olurdu. Bors gereksiz yere çaba harcayarak bir yeniçeriyi yarı boyuna indirmekle meşguldü. Tannhauser kanda söndürdüğü kamasını bir Türkün ensesine sapladı ve yere itti. Sonra başıyla Bors'a peşinden gelmesini işaret etti.

Tannhauser'ın o güne dek benzerini görmediği, savaş tanrılarını korumak uğruna çılgına dönmüş bir Galyalı gürühu kadar vahşi bir dövüş engeliyle karşılaştılar. Zaferin kılıçlarına birkaç santim yakın olduğunu sezen yeniçeriler büyük bir cesaret ve taşkınlıkla ileri atıldılar. Tannhauser ile Bors onları atlatarak etraflarından dolaşıp, önlerine geleni itip kakarak La Valette'in çevresinde halka olmuş şövalyelere doğru gittiler.

Fazla zorlanmadan şövalyelerin başlarının üzerinden bakınca Tannhauser bir ağız dalaşı çıkmış olduğunu anladı. Savaş meydanının orta yerinde böyle bir şeyi ancak Fransızlar becerebilirdi. Tannhauser'ın takip edemeyeceği kadar ağdalı ve hızlı bir münakaşa sürüyordu, ama yine de sadık uşakların La Valette'in güvenli bir yere götürülmesini istediklerini, Oliver Starkey tarafından dimdik ayakta tutulmasına rağmen oldukça canlı görünen yaşlı adamın buna razı olmadığını anladı. La Valette'in giysisinin etekleri sırılsıklamdı ve kalça kısmı yırtılmıştı, ama biraz olsun solgun görünüyorsa, büyük olasılıkla kan kaybından değildi, öfkedendi çünkü şakakları için için kaynıyormuş gibi inip kalkıyordu. Starkey bunca coşku karşısında efendisinin davasını gütmeyecek kadar İngiliz'di. Türk kahramanlığının tükendiği yerde tipik Fransız inadı zafere ulaşacak gibi görünüyordu.

Tannhauser güç bela kanlı taş yığınının bu kadar yukarısına, aşağı itilmek için tırmanmamıştı. Kılıcının kör kenarıyla en yakınındaki miğfere etrafı çınlatan sert bir darbe indirdi. Kurbanı dizlerinin üstüne düştü. Bors da kıs kıs gülerek adamın işini bitirdi. Bu çirkin hareketin ardından gelen sessizliği fırsat bilen Tannhauser İtalyanca konuşmaya başladı.

"Askerler Üstadı Azamlarının öldüğüne inanıyor. Onu tepeye çıkarın ki herkes görüp cesaret alsın."

Bors ekledi. "Tabii siz Galyalıların oraya çıkacak cesaretiniz varsa."

Provence şövalyeleri üzerlerine atılamadan La Valette önündekileri iterek ileri çıktı ve topallayarak yukarı tırmandı. Ona ilk yetişen Oliver Starkey oldu. O da yaraları yüzünden aksıyordu. Gurur ve savaş düşkünlüğü, dargınlığa galip geldi ve Fransız şövalyeleri aklını yitirmiş erkekler gibi kükreyerek, kanla kaplı bir kama gibi Osmanlı sancaklarının üzerine hücum ettiler. Galyalılar zincirinden boşanmış köpekler gibi öyle kudurgandılar ki Tannhauser o anda haklarındaki fikirlerini tekrar gözden geçirdi. Bors peşlerinden gitmeye kalkıştı. Tannhauser onu geri çekti.

"Artık yeter" dedi. "Bağırsaklarımı boşaltıp bir şeyler yemem gerek."

Çarpışmanın pis kokulu lağımından güçlükle ilerleyip geri döndüler. Yaralılara göz atamayacak kadar bitkin ve sıcaktan bunalmışlardı. Açık alanı geçtiler ve bıraktıkları yerden tüfeklerini aldılar. Dönüp geriye baktıklarında La Valette ile adamlarının harabeye dönmüş burcun tepesine ulaştıklarını ve Türk sancaklarının indirilip azgın katliamın içine atılmış olduğunu gördüler.

Günün ikinci bozgunundan böylece uzak kalındı ve kan emmiş eğri büğrü taş yığınının tamamı tekrar Hıristiyanların eline geçti. St. Jean Tarikatı'nın sekiz uçlu haçı yüksekte dalgalanmaya başladı. Alaycı, müstehcen şakalar yapıldı ve her şeye kadir olan Tanrı'ya beladan kurtardığı için şükredildi.

* * *

Günün geri kalanında çoğu öldürülmüş esir taburları ile şehir halkının büyük bölümü bin bir zahmetle Türklerin cesetlerini hendeğe taşıdılar ve harap olmuş surlar boyunca kaba saba siperler yaptılar. Rum ateşi birlikleri kükürtlü tabyalara alet edevatlarını kurdular. Toplar yerleştirildi ve hedefler belirlendi. Surlar desteklenip, adam yerleştirildi. Ve Gullu Cakie'nin suç ortakları, can çekişenlerin boğazlarını kesmek ve Müslümanların cesetlerini yağmalamak için sakatları, ölenleri yoklamaya başladılar.

Uzun gün biterken, ejder ağızlı kuşatma topları yine gümbürdemeye başladı. Gülleler duvarlara çarpıp sekerken, hendeği doldurmuş çürüyen ceset balçığından leş kokulu pislik fışkırttı. Buradan çıkan iğrenç buharlar, alacakaranlıkta kötü kötü parlayan sarımsı yeşil bir dumana dönüşüp, isyan ederek uyanmış ve din kardeşlerini intikamlarını almaya çağıran Müslümanların ruhları gibi Bors'un boğazına dolandı.

Dehşet ve israfla geçen güne rağmen, bu hayaleti andıran savaş çağrısına kulak verenler olmuştu ki, güneş battıktan kısa bir süre sonra Büyük Türk Ordusu yeniden surlar boyunca hücuma geçti. Akşam karanlığı gündüz gibi aydınlandı. Şeytanın korosu söylemeye başladı ve cahil müptelaları birbirlerini kırmak için akın ederlerken, Doğu ile Batının tanrıları utançla yüzlerini sakladılar.

19 ağustos 1565, pazar

Kastilya Garnizonu; Harabelerdeki yangın

Geceyarısı mücadelesinin karmaşasında bütün insani ilkeler ve sınırlar, sanki dünyanın bütün ahmakları buraya toplanmış ve azıp kudurmaları için başıboş bırakılmış gibi çiğnendi. Cehennem gibi sıcak karanlıkta erkekler birbirlerini parçaladılar. Boğucu duman kargaşayı daha da arttırdı. Tüfekler patladı, toplar gümbürdedi. Kıvılcımlar, ateş fıskiyeleri ve dönen Rum ateşi çemberleri mücadeleyi aydınlattı.

Kesik kesik parlayan alevlerin aydınlığında Carla, İspanyol'un bağırsaklarını avuçlarıyla karnındaki yarığın içine tıkıyordu. Bu adamın ömrünü uzatmayacaktı, ama uygunsuz duruma düşmekten kurtaracaktı. Böyle feci durumlarda insanın haysiyetini kurtaracak küçücük ayrıntılar bile çok değerliydi. Carla'nın eli bu işe yatkınlaşmaya başlamıştı. Bağırsakları adamın karnına yerleştirdikten sonra, yerinde kalması için adamın gömleğini yaranın ağzına tıktı. Ayağa kalkar ya da fazla hareket ederse, yine dışarı dökülürdü, ama bu düşük bir olasılıktı. Adam hareket etmeden ve sızlanmadan yatıyordu. Yüzü sararmıştı, titrek alevlerde parlıyordu. Artık korkunun canlılığı kalmamış gözleri, ebedi durağına takılmıştı. Alnı sürülen kutsal yağ ile parlıyordu. Ayin ekmeği dudaklarına yapışıp kalmıştı. Artık İsa'nın kolları arasındaydı. Carla ona gülümsedi. Adam tuhaf bir hoşnutlukla başını sallayıp karşılık verdi. Carla torbasını omzuna astı, ayağa kalktı ve adamı ölmek üzere yalnız bıraktı.

Mattias'ın kendisini izlediğini fark etti. Miğferi kolunun altındaydı. Heykel gibi ağırlığını bir bacağının üzerine vermiş duruyordu. Zırhı pisliğe bulanmıştı. Tüfeğini omzuna asmıştı. Yüzü gölgede kalmıştı. Carla yüz ifadesini merak etti. Mattias ışığa doğru yaklaştı. Barut yüzünden suratı bir baca temizleyicisi gibi kapkara kesilmiş, is gözlerinin etrafındaki kırışıklıklarda mürekkep gibi birikmişti. Kirden matlaşmış saçlarını arkaya attı. Dört–beş santim uzunluğundaki kanı pıhtılaşmış derin yarasını göstermek için başını yana eğdi.

"Yaralarım yüzünden acı içindeyim" dedi. "Bakımınıza ihtiyacım var."

Carla şöyle bir bakıp, "Sadece bir sıyrık" dedi.

"Sıyrık mı?"

Hayal kırıklığı öyle inandırıcıydı ki Carla kendini yaraya bir daha bakmaya mecbur hissetti. Mattias ölüme çok yaklaşmıştı, ama yarası çok derin değildi. Dudakları gerildi, gözlerinin etrafındaki kırışıklıklar daha da siyahlaştı.

"Dostluğunuzdan faydalanma zevkine başka nasıl erişebilirim?"

Şaşıran Carla bir kahkaha attı ve birden içine dolan sevince hayret etti. Yaralılara ve ölmeye mahkûm olanlara sık sık gülümsüyordu, ama kahkaha atmak hiç âdeti değildi. Son kez, Mattias'ın sürgünden döndüğü gece, kâfirlerin arasında yaşadığı maceralarını masal gibi anlattığı zaman güldüğünü fark etti. Onu o zamandan beri görmemişti. İri ellerinden birinde keçi derisinden bir matara ile yanmış hasır bir sepet sallanıyordu.

"Tanrı'dan su ve şarap" dedi. "Ve biraz da ekmek, yumurta, zeytin ile eskimiş koyun peyniri." Çenesiyle meydanı işaret etti. "Can çekişenler bekleyebilirler, ölenlerse aldırış etmezler. Gel, bir şeyler yemek zorundasın. Israr ediyorum."

Hazinesini miğferini tuttuğu koluna aktardı. Boşta kalan eliyle Carla'yı yıkıntılardan yapılmış bir sipere doğru götürdü. Elindekileri korunaklı bir yere koydu. Yakındaki bir enkazdan yanan odun parçaları topladı ve bir araya yığdı.

"Ocağın yerini tutmaz ama hiç yoktan iyidir" dedi.

Carla getirdiklerini çıkarmasını seyretti.

"Üç kişiye yetecek kadar yiyecek getirdim" dedi. "Amparo nerede?"

"Burak'a arkadaşlık ediyor." Yaraların manzarası onu çok rahatsız etti. Burada kalsaydı onun için endişelenecektim."

"Ama kendin için endişelenmiyorsun."

"Meydan ve ayakta kalmış olan bütün binalar gibi hastane de alabileceğinin iki misli yaralıyla doldu. Yer altındaki tünellerle mahzenler bile ağzına kadar doldu. Artık yaralananları hastaneye kabul edemiyoruz. Peder Lazaro bundan böyle bizim yaralılara gitmemizi emretti."

Mattias gözlerini insanlık dışı manzaraya dikti. Uzaktaki siperlere yerleştirilmiş boruların ağzından yağlı alev fıskiyeleri akıyordu ve ötelerinde içinde kim bilir kaç Türk'ün can verdiği cehennemi yangın, surların kenarını kısa bir süre rahatlattı. Roma inancının savunucuları, mızraklar ve baltalarla asi Styx Nehri'nin kıyısındaki kukla iblislermiş gibi dizildikten sonra cehennemim içine atıldılar. Ateş çemberleri boşlukta kıvılcımlar saçarak uçtu. Tüfeklerin namlularından ateş saçıldı. Çöllerden denizi aşıp gelen sıcak bir rüzgâr alev yapraklarını, lanetlenmiş ve tutuşmuş bir dua kitabının kopmuş sayfalarıymış gibi yıldızlara kadar uçurdu. Moloz yığınındaki sığ çukurlarda erkekler, en az bir düzine lisanda terk edilmiş çocuklar gibi birbirlerine ve Tanrı'ya haykırdılar, çünkü Tanrı merhamet feryatlarını duymak istemez gibiydi.

Mattias, "İnsanın böyle bir acıyı yaratmaktan aciz olduğunu zanne-

dersin" dedi. Carla'ya baktı. "Ama bu bizim dehamızın eseri."

Carla karşılık vermedi.

Bir taşın üzerindeki tozu eliyle sildi ve oturmasını işaret etti. Carla oturdu. Mattias da her bir eklemi acıyla şikâyet ediyormuş gibi, iniltisini bastırarak bir yere oturdu. Carla şükran duasını okumaya başladı ve Mattias da ona katılınca hayret etti. İstavroz çıkardılar.

"Henüz beni dine döndüremedin" dedi. Carla'ya şarap dolu matarayı uzattı. Eli yara bere içindeydi. Biri şişmiş iki parmağı uzun bir sicim parçasıyla birbirine bağlanmıştı. "Kusura bakma" dedi. "Kadeh getirmeyi ihmal etmişim."

Carla matarayı alıp içti. Şarap ılık ve tatlıydı. Alışık olduğu gibi sulandırılmış da değildi. Belki de hiç su katılmamıştı. Matarayı geri verdi.

"Biraz daha iç. Boğazın kupkuru olmuştur. Bu gece kuvvetli olman gerek."

Carla büyük bir yudum daha içip ağzını sildi. Mattias boğazından neredeyse çeyrek litre şarap akıttı ve tek seferde yuttu. Mataranın tıpasını taktı ve bir kenara bıraktı. Carla onun lal taşlarıyla işli bir kamayla peynirin kabuğunu soymasını izledi. Bu işi büyük bir dikkatle yaptıktan sonra ince bir dilim kesti ve içleri kir dolu tırnaklarını değdirmemeye özen göstererek kamanın ucuna takıp Carla'ya uzattı.

"Tadına bak" dedi. "Dilinin üstünde eriyen bir şiire benziyor."

Peynirin tadı keskindi ve söylediği kadar da güzeldi. Carla acıktığının farkında değildi, karnı guruldadı. Yemeklerini yediler.

"Ben Saint Elmo'ya giderken, dünyanın gözünde bir değeri kalmadığını söylemiştin. Sizi bulmak için döndüm, ama bir kahramanlık türküsüne konu oldum. İyi de oldu."

Onun ağzından çıkan bu iltifattan etkilendi, yanakları kızardı. "Döndüğünden beri şeytanlıktan başka ne yaptın?"

"Pek erdemli şeyler yapmadığımı itiraf etmeliyim. En büyük tutkum için hiç mesafe kaydedemedim."

Carla, "Amparo'ya mutluluk getirdin" dedi.

Mattias, boğazına bir peynir kırıntısı kaçınca öksürmeye başladı. Düzelince, "Şey herkesin bildiği gibi aşk yapmak sağlık için çok yararlıdır, hem şu halimde her türlü tedavi beni fazlasıyla memnun eder."

Carla oturduğu yerde kıpırdandı. Bastırmak için büyük çaba harcadığı kıskançlık içini sel gibi kapladı. Ama aynı anda tüm kanının başına hücum ettiğini hissetti. Gözleri Mattias'ın bütün o yara berelere rağmen güçlü ve güzel ellerinde gezindi. Sonra bakışlarını kirle kaplı olmasına rağmen sonsuza dek zevkle seyredebileceği sert hatlı yüzüne çevirdi. Pederin küçük odasında gördüğü rüyayı anımsadı ve bocaladı. Gözlerini kaçırdı.

Mattias zeytin çanağından ekmeğinin üstüne bolca yağ sürerken yüzsüzce konuşmaya devam etti. "Petrus Grubenius'tan öğrendiğim

güvenilir bilgilere göre sevişmeden uzak durmak özellikle de dalakta zararlı safraların çoğalmasına neden oluyor. Bu da buradaki şövalyelerin vahşiliklerini, örneğin birçok papazın hırçınlıklarını ve kötülüklerini açıklıyor. Kadınlar üzerindeki etkilerinden çok emin değilim, ama cinsi latifin yaratılışı tamamen değişik olmasına rağmen, bu konuda durumları erkeklerden çok da farklı olmasa gerek."

"Ben aşk yapmayı kastetmemiştim." Mattias ona bunun doğu olmadığını biliyormuş gibi baktı, ama Carla devam etti. "Benin kastettiğim aşktı."

"Aralarındaki fark çoğunlukla tartışmalıdır, özellikle de, kadınlar için. Ama bir kadın olarak sen bunu benden daha iyi bilirsin."

Carla verecek bir karşılık bulamadı. O dindarlık kisvesinin altından ruhunu apaçık görebildiğinden emindi. Rüyasında aletini ağzına büyük bir hevesle alan o değil miydi? Benliğinin, her ikisi de çok güçlü olan cinsel arzu duyan ve dindar tarafları arasındaki gerilim aklındaki düşünceleri siliverdi. Gözlerini elindeki artık yemek istemediği peynir parçasına dikti.

"Seni gücendirdiysem, affedersin. Niyetim bu değildi. Ama burada ecelimizin birkaç metre uzağında oturuyoruz. Eğer burada açık açık konuşamayacaksak, lütfen söyler misin, başka nerede konuşabiliriz?"

Bu meydan okuyan ve mantıklı sözler cesaretini ateşledi. "Ben de vahşi, hırçın ve kötü mü davranıyorum?"

Mattias'ın kaşları havaya kalktı. "Kötü, asla. Hırçın? Belki bir kez, ama artık hırçın değilsin. Şimdi bir görevin var ve bu da durağan safraların boşalmasını sağlıyor, ama tabii çok daha ağır biçimde." Sırıttı. Carla onun yüzündeki ifadeye güldüğünü anladı. "Vahşiliğe gelince, daha önce de olduğu gibi, lanet olası viyolandan akıp gidiyor."

"Neden lanet olasıymış?"

"Çünkü beni tam iki kez ölümün kucağına çekti ve bu kez nasıl kurtulacağımı bilemiyorum"

"Türk dostlarını neden terk ettin? Onların yanında güvendeydin."

"Dediğim gibi o büyüleyici müziğin gece vakti beni çağırdı."

"Açık konuşmamız gerektiğini söylemiştin ki ben bunu korkusuzca konuşmak olarak anlıyorum. Müziğimin seni etkilediğini söyledin ve ben de bundan gurur duydum, ama müzik tek başına bir sebep, sonuç ya da senin o büyük tutkum dediğin şeyi yaratamaz."

Mattias, "Beni buraya getirdin" dedi. Carla'nın yüzüne baktı. Carla onun kendisininkine benzer delice aşkını itiraf etmesini bekledi. Mattias konuşmaya devam etti. "Benim tutkum senin oğluna kavuştuğunu görmektir. Onun çok harika bir çocuk, iyi bir dost ve silah arkadaşı olduğunu öğrendiğimden beri bu arzum daha da arttı."

Söylediklerinde son derece içtendi. Carla duygulandı. Ama yine de. Bu adam için oğlundan çok daha fazla şey hissettiği için kendini kötü

hissetti. Kendisinin hiç tanımadığı Orlandu'yla olan derin ilişkisini kıskandı. Ama hayal kırıklığıyla birlikte bütün bu hislerini bastırdı, yutkundu ve bir şey söylemedi.

"Bu işin tahmin ettiğinden çok daha çetin olduğu anlaşıldı" dedi Mattias. "Ve hâlâ da kördüğüm halde, ama inatçılığın da faydalı yanları vardır. Hem ümitsizliğe kapılmaya da hiç niyetim yok. Bildiğin gibi Orlandu hamimin yanında güvende. Sarı Bayrak birliğinin kumandanı Abbas Murad nezaketi ve bilgeliğiyle az bulunan adamlardandır. Er ya da geç Orlandu İstanbul'a götürülecek. Onu orada bulacağım. Bu iş buradakinden çok daha kolay olacak." Elini kızılca kıyametin koptuğu çarpışmaya doğru salladı. "Şimdi önümüzdeki sorun bu tımarhaneden nasıl çıkacağımızı bulmak."

Carla bir an afalladı. Bu sözlerin onun için bir anlamı yoktu. "Çıkmak mı?"

"Bir yolunu bulabilirsem, benimle gelir misin?"

"Malta'yı terk mi edeceğiz?"

"Terk etmek, kaçmak, bırakmak, ne ad verirsen" dedi. "Sen, ben, Amparo ve Bors."

"Ya diğerleri?"

"Diğerleri biz olmadan da layıkıyla ölmeyi becerirler. Hem Papa onlara ebedi kurtuluş sözü verdi."

Çok ciddi görünüyordu. Carla, "Senden bunu duyduğuma inanamıyorum" dedi.

"Sen kaderini Tarikat'ın kaderine bağladın. Dahası kalbini, aklını hatta ruhunu da bağladın. Anlıyorum. Bir şeye ait olmak insanı rahatlatır. Hiçbir harç ölüm tehdidinden daha kuvvetli bir yapıştırıcı değildir. Ama kazığa bağlanmakta daha yüce bir ahlak olduğunu da sanma. Bu da uyuz küçük bir savaş işte. Bir gün bitecek. Haritada bir çizginin yeri değişecek, belki o da değişmeyecek. Sonra başka savaşlar çıkacak. Onlardan sonra da başka savaşlar. Süleyman Şah ve La Valette gibi adamlar insanlığın sonu gelinceye dek böyle savaşlarda çarpışacaklar. Bu yapılarında olan bir tutku. Ve savaş çıkarmak için hiç neden ve mürit eksikliği çekmeyecekler. Bundan daha güzel bir uğraş olmadığını kabul ediyorum, ama şimdi ben başka meşgaleler peşindeyim. Bana katılacak mısın? Yoksa o tutku seni de mi esir aldı?"

"Bu benim için bir uğraş ya da oyun değil, tiksinilecek bir şey. Ama bırakıp kaçmak bana yanlış gibi geliyor."

"Ölüm karşısında gösterdiğin cesaretin ispata ihtiyacı yok. Belki de artık yaşamın karşısındaki cesaretinin sınanma zamanı gelmiştir."

"Peki, ya Tarikat kazanırsa?"

"Kazanırsa mı?" küçümser bir tavırla güldü. "Zaman böyle zaferlerin istisnasız hepsini geçersiz kılar. Bugün Hannibal'in Cannae zaferine aldıran kaldı mı? Ya Aksak Timur'un Ankara zaferine ya da İskender'in

Gaugamela zaferine? Şimdi onlar da, kudretli imparatorlukları da toprak oldu. Osmanlılar ile İspanyollar da, bir gün kurulup mutlaka yıkılacak olan diğerleri de toprak olacaklar. Bana göre zafer, yaşlanmak, şişmanlamak, güzelliklere şahit olmak, dünyaya güzel bir şey getirmek, güzel yemekler yemek, yüzümde rüzgârı ve ellerimin arasında sevgilinin körpe tenini hissetmektir."

"Benim hastalara karşı bir sorumluluğum var. Bana emanet edilmiş kutsal bir görevim var."

"Öyleyse, oğlun senin için hiçbir şey ifade etmiyor." Carla bu korkusunun içinde gerçek payı olabileceğini hissederek irkildi. "Senin emrinle bu cehenneme gelen bizler, yani Amparo, Bors ve ben de hendeğin içindeki o yığını boylayabiliriz."

Aklı karıştı, adeta dili tutuldu. Utançtan yüzü kızardı. Gözlerini Mattias'tan kaçırdı.

Mattias, "Senin çaldığını duyana dek Trablusşam'a gitmek niyetindeydim."

"Öyleyse neden bizi çılgınlığımızla baş başa bırakıp gitmedin?"

"Çünkü aptalca sana âşık olduğum fikrine kapılmıştım."

Carla ona bakakaldı. Kalbi boğazında atmaya başladı. Mattias da onun gözlerinin içine baktı.

"Bors, savaş zamanında, aşka güvenilmeyeceğini söylüyor. Çünkü savaş erkekleri çılgına çevirir, aşk ise daha da çılgınlaştırırmış. Bu yüzden böyle konuları konuşmak budalalık olur, çünkü aslında birbirimize kastetmediğimiz şeyleri söylüyoruz. Yine de..."

Uzanıp Carla'nın yanağına dokundu. Carla yüzünü onun avucuna bastırdı ve bedeninden bir ürperti geçti. Mattias parmaklarını onun saçlarının arasından geçirdi. Carla başını arkaya attı, Mattias'ın nefesini yüzünde hissetti ve yüzüne baktı. Mattias'ın gözleri bu solgun sarı ışıkta bile ateşli bir maviydi. Aklı kaydı, bedeni sevinçle, acıyla ve korkuyla eridi. Ve de hayaleti andıran bir suçluluk duygusuyla. Dudakları aralandı, gözlerini kapadı ve Mattias onu öptü. Sakalı tenine sürtündü. Barut ve ter kokuyordu. Ter kokusu ona tepedeki bahçede duyduğu özlemin anılarını canlandırdı. Mattias'ın dudakları hassas dokunuşuyla Carla'yı şaşkına çevirdi. Carla'nın boğazına doğru iç geçirdi. Mattias'ın dudakları sıkıca bastırmaya başladı. Carla bedenini onunkine bastırmak, ona sarılmak, onun tarafından kucaklanmak, açlığını gidermek, düşmek, teslim olmak, unutmak ve sonsuza dek kollarında yok olmak istedi. Ama kolları kıpırdamadı. Büyük bir mutluluk denizinde yüzüyormuş gibi, Mattias'ın ellerinin yanında sallanıp kaldı. Mattias'ın dudakları ve kolları geri çekildi ve Carla hiç kıpırdamadı. Kıpırdamak istemedi, çünkü bitmesini istemiyordu.

Mattias, "Ağlıyorsun" dedi.

Carla gözlerini açtı ve elleri dikkatini başka yöne çekmek için ya-

naklarına gitti. Yanakları ıslaktı. Gözyaşlarını sildi. Kendini çok aptal hissetti. O büyük sevinci silinip yok oldu.

Mattias oturduğu taşın üstünde geri çekildi. Müthiş yorgundu, ama bitkinlikten daha derin bir şey onu bunaltıyor gibiydi. Yüzünü kaplayan is maskesinin üzerinde gözleri kocaman görünüyordu. Her zaman ne yapacağını bilen bir hali vardı, ama şimdi yüzünde Carla'nınkini aksettiren ve canını yakan bir şaşkınlık ifadesi vardı. Mattias gözlerini kırpıştırdı ve bu ifade kayboldu.

"Beni affet" dedi. Bugün adlarını asla öğrenemeyeceğim bir sürü insan öldürdüm. Başım top ateşinden ve yok yere kan dökmekten serseme döndü."

Mataraya uzandı. Carla'nın göğsünde bir panik dalgası kanat çırptı. Ondan özür beklemiyordu. İsimlendiremediği kadar basit bir şey istiyordu o. Bors haklıydı. Aşk ve savaş çılgınlıktı. Yıkım, salgın hastalık, kan. Anneler, evlatlar ve erkekler. Şu an bile açığa çıkarak ona işkence eden cinsel açlık. Hiçbir şey bilmediğini çok iyi biliyordu. Gözlerini kırpıştırıp görüşünü bulandıran yaşların, Mattias'ın yanlış anladığı sevinç gözyaşlarının kalanını da akıttı. Onun sön sözlerine hiç düşünmeden tutundu.

"Yok yere mi kan döktün?"

Yanlış ifade. Hiçbir şeyi umursamayan bir ifade. Carla anın, konuşmanın, o öpüşmenin, Mattias'ın arzusunun ellerinin arasından kaydığını, hepsinin rüzgâra kapılıp ölümcül geceye karıştığını hissetti.

Mattias omuz silkti, gözleri elinde tuttuğu mataraya takılmıştı ve Carla onun içine kapandığını anladı. "Buradakilerin çoğu tam aksine inansa da, başkasının kanını dökmek olağanüstü bir şeydir" dedi Mattias. "İslamın askerleri. İsa'nın askerleri. Her biri diğerinin şeytanı ve şeytan kıs kıs gülüyor bunlara."

Matarayı uzattı. Carla başını iki yana salladı. Mattias içip ağzını sildi. Carla, eliyle sildiği kendi öpüşüymüş gibi irkildi. Sanki o öpüşme hiç yaşanmamıştı. Çok daha fazlasını hayal ettiği gibi sanki öpüştüklerini de hayal etmişti. Ama kalbi hâlâ hızlı atıyor, dudaklarının tadını hâlâ hissediyordu. Savaştan ve ölümden bahsetmek istemiyordu. Aşktan konuşmak istiyordu. Onun aşktan bahsetmesini dinlemek istiyordu. Ama böyle meselelerde hiç usta değildi. Sesi boğazında tıkanmış gibiydi. Omuzları kasılmıştı. O da Mattias gibi içine kapanacaktı. Ama o yine de içine kapanmamıştı, çünkü içe kapanıklık onun yapısında yoktu. Mattias gömleğinin kolundan bir mendil çıkarıp yüzünü sildi. Mendil pisti, tere bulanmıştı, ama yine de yüzüne dokunuşu harika bir hisli.

"Gözyaşı dökmek çok daha iyi" dedi. "Carla'yı neşelendirmek için gülümsedi. Mendili yine gömleğinin koluna sıkıştırdı. "Petrus Grubenius, gözyaşının aslında gücü beyin dokularıyla alınmış kan olduğunu ileri sürerdi. Bunu ispatlayamadı, ama tatlarının çok benzediği de bir ger-

çek. İdrardan daha tuzlu, ama deniz suyu kadar da tuzlu değil. Grubenius ağlamanın çok faydalı olduğuna, cerrahların bize zevkle yutturdukları hacamat işleminin doğal karşılığı olduğuna inanırdı. Ağlamanın bezgin ruha iyi geldiğini ilerde herkes kabul edecek."

Carla da gülümsedi, Mattias'ın sıcaklığı paniğini yatıştırdı ve meraklandı çünkü bu addan daha önce de bahsetmişti. "Kim bu Petrus Grubenius?"

"Petrus bir hekim, astronom, simyacıydı. Doğal büyünün sonsuz dallarından elinden geldiği kadarını incelemişti; kozmoloji, fizik, ilaç ve iksir yapmak, madenleri dönüştürmek, şifreleme, merceklerin ve mıknatısların sırları." Ellerini açtı. "Kısacası olağanüstü olan her şeyin âlimiydi. Öfke ve kötülük nedir bilmezdi. Çoğumuzu bir hayvana dönüştüren ötekinin korkusunu da hiç tatmamıştı. En önemlisi de benim için çok iyi bir dosttu. Onda İsa'nın cevheri en yüce haliyle somutlaşmıştı."

Tutkusu ve altında titreşen hüznü Carla'ya dokundu.

"Biraz daha anlat" dedi.

Mattias avuçlarını birbirine sürttü, "Peki" dedi. "Kayıp çağın Yunanlıları, şimdi bildiğimiz acınacak haldeki ırka dönüşmeden önce, evrenin dört temel unsurunu tanımladılar. Bildiğin gibi ateş, toprak, su ve hava. Beşincisi ve daha yüksek cevherlisini (İsa'nın cevherini) Pisagor keşfetti. Pitagoras bunun yaratılış esnasında yukarı doğru uçtuğunu ve yıldızların, canlı cansız tüm varlıkların bundan oluştuğunu söyledi. Bu yalnız yaşamın değil, varlığın gücüydü."

"Ben Grubenius'la olan dostluğunu kastetmiştim."

Bir an Mattias, sonsuzluk yerine bu dünyevi ve sıradan konunun ilgisini çekmesini ummuyormuş gibi mahzunlaştı.

Carla, "Sana kafam fazla çalışmıyormuş hatta düşüncelerim fazla kadınsıymış gibi gelebilir, ama sen ilgimi Pitagoras'tan daha fazla çekiyorsun."

Bu iş gözünü korkutmuş gibi, Mattias burun deliklerinden derin bir nefes aldı.

"Frenklerin arasına karışalı çok olmadı" dedi. "Piemonte'de Alva için Fransızlara karşı savaşıyordum ve yeni terhis olmuştum. Çocukluğumdan beri başka bir iş bilmediğimden, başka bir savaş çıkmasını bekleyen bir askerdim. Petrus o zamanlar garip tavırları, garip alışkanlıkları olan yaşlı bir adamdı, çünkü tek başına yaşar, dış görünümüne ve görgü kurallarına hiç aldırış etmezdi. Kulakları, burun delikleri ve kaşları aşırı kıllıydı. Elleri pul pul olmuş, o acayip deneyleri yüzünden lekeler içindeydi. Kalça kemiğindeki bir rahatsızlık yüzünden topallayarak yürürdü. Sokakta ona sataşan birkaç serserinin ağızlarının payını verdim, o da beni evine akşam yemeği yemeye davet etti. O gece bende ne gördü bilmiyorum, ama iki yıl onunla aynı çatı altında kaldım. Bir daha öyle bir dönem yaşayabileceğimi hiç sanmıyorum."

Carla, farklı bir kaderin onun ellerinden çekip alındığını anladı, ama hoş anılar üzüntüsünü silip atmıştı.

"Atölyesi simya ilminin maden damarı gibiydi. Evdeki her oda çoğu kendi eliyle yazdığı bilgilerle tıka basa doluydu, ister istemez hepsi etrafa saçılmıştı çünkü aklı bir yerde durmaz sürekli yeni alanlarda dolaşırdı. Kaba olsa da merakım hoşuna giderdi. İleri yaşı nedeniyle el becerisini kaybettiğinden benim demircilik gibi basit becerilerime çok değer verirdi. Böylece onun öğrencisi ve yardımcısı oldum."

Yüzü gizli bir gururla parladı. Mataradan bir yudum daha içti.

"Her şey iyi, her şey güzeldi, ama sonra Petrus Arapça metinleri okuyabildiğimi fark etti. O günkü heyecanını asla unutamam, Felsefe Taşı'nı bulduğunu sandı, çünkü Arap ilimlerine olan hayranlığının sınırı yoktu. Kütüphanesinde Bağdatlı bir bilge olan Ebu Musa Cabir'in, sırlarının kilidini bir türlü açamadığı Arapça bir risalesi vardı. Ve o kilidin anahtarını bende bulmuştu. Ama bu zor bir işti. Çoğu sözcüğü bilmiyordum, ama şifre konusunda öyle büyük bir dehaydı ki, benim beceremediğim yerde anlamları Petrus bulup çıkarırdı." Carla'ya baktı. "Mutlu günlerdi. Mondovi'deydik."

"O mutlu günleri sona erdiren neydi?"

Mattias'ın kaşları çatıldı. "O kasabada Lutherci sapkınlığın kök saldığı ve Valdocuların yüksek vadilerden aşağılara indiği söylentileri çıkmıştı. Bunlar Petrus'un da benim de tamamen habersiz olduğumuz meselelerdi. Kahrolasıca Michele Ghisleri soruşturmaları için Roma Engizisyonu'nun adamlarını gönderdi."

Carla aniden kendini kötü hissetmeye başladı.

"Kurtlar sürünüp ağaçtan çıktı ve Petrus mahkemeye çağırıldı. Onu cadılık ve büyücülük yapmakla ve burada tekrar edemeyeceğim kadar rezil günahlar işlemekle suçladılar. Petrus evinden çıkmayı reddetti çünkü tek bildiği yer orasıydı, ama o güzel konuşma yeteneğiyle beni kaçmaya ikna etti. Utanarak söylüyorum, ben de dediğini yapıp kaçtım. Bir saat kadar ilerledikten sonra kendimden iğrenip geri döndüm."

Carla yüzünün daha da karardığını gördü.

"Gece olmuştu. Yolun ilerisindeki alevlerin aydınlığını görebiliyordum. Odun yığınının Petrus için olduğunu ve her şeyin bittiğini sandım, ama ona yapılacak işkence çok daha şeytani ve uzundu. Alevlerin yakıtı kütüphanesiydi. Yüzlerce kitap, elyazması, bir ömür harcanarak bir araya getirilmiş, tek bir cildi için Amsterdam'a, Frankfurt'a, Prag'a binlerce kilometre kat ettiği hazinesiydi. Theophrastus, Sponheim'lı Trithemius, Ramon Lull, Albertus Magnus, Agrippa, Paracelsus ve daha pek çoğunun metinleri. İki bin yılın bilgisi küle döndü. Daha da kötüsü Petrus'un kendi yazdıkları da o eşi benzeri ve tek bir kopyası bile olmayan külliyat alevlere atıldı."

Mattias yutkundu ve gözleri yaşardı, ama Carla yaşların nedeninin

öfke mi yoksa hüzün mü olduğunu anlayamadı.

"O sözünü ettiğim serseri güruhu ateşi besliyordu. Suratları erdem ve kötülükle parlıyordu. Petrus hepsine şahit oluyordu. Çırılçıplak soyup bir eşeğe ters bindirmişlerdi. Ve o anda bence çoktan çökmüştü, çünkü cesareti kristal kadar narindi ve bütün o bilgeliğine rağmen böyle hayvanca bir hiddet onun idrakinin çok ötesindeydi."

Bir an konuşamadı. Carla, "Sen ne yaptın?" diye sordu.

"Bana çaresizlikten ve ona eşlik eden nefretten bahsetmiştin ya."

Bu bir soruya benziyordu ve Carla'nın bu dünyada onunla paylaşmayı düşüneceği son şeydi. Bunun özellikle de onun için ne kadar zor bir itiraf olduğunu biliyordu. Evet der gibi başını salladı.

"Ne mi yaptım? Kalabalığın arasında durup ateşi seyrettim ve hiçbir şey yapmadım."

Gözleri titreşen ışık ve gölgede anlaşılmaz delikler gibiydi. Carla ürperdi. Kendini ona her zamankinden daha yakın hissetti.

"Ben ateşten ve hayvanca hiddetten payıma düşenden de fazlasını aldım. İran'da birbiri ardına şehirleri ateşe verdik, Kudüs'teki tapınaktan bile daha eski anıtları yıktık. Şimdi burada otururken, bana öyle geliyor ki Petrus'tan çok, o alay edip gülen serserilerin kişiliğine daha yakındım, bir rüya sona ermişti ve dünya şimdi olduğu gibi, Petrus Grubenius gibilerin üstesinden gelemeyeceği bir yerdi."

Yüzünü ovuşturdu. Carla neredeyse uzanıp elini tutacaktı ama Mattias daha bitirmemişti.

"Petrus'a, hapishaneye yiyecek ve şarap götürdüm ve onu bir şehir yağmalanırken yol kenarında durup seyreden çocuklar gibi suskun ve sersemlemiş halde buldum."

Carla bir tepki vermiş olmalıydı ki Mattias ona bakıp başını salladı. "Evet, o yüzleri sen de gördün. Hem de pek çoğunu."

Carla, "Devam et" dedi.

Mattias omuz silkti. "Beni tanımasına rağmen, Petrus'un gardiyanlarından biri de olabilirdim. Her geçen gün bir öncekinin aynısıydı. Bir daha benimle tek kelime bile konuşmadı. Bir hafta sonra onu meydanda yaktıklar, ki bu artık çok merhametli bir sondu. En azından celladın insafını satın alabildim. Petrus'un boynuna benim verdiğim barut kesesini bağladı."

Karanlıkta yakından bir tangırtı geldi ve Mattias başını kaldırdı. Gözlerinden bir an öldürme arzusu geçti ve Carla orada olmasa Mattias'ın kılıcını çekip saldıracağını hissetti. Omzunun üzerinden arkasına baktı ve midesi korkuyla büzüldü.

Ludovico baştan ayağa simsiyah zırha bürünmüş halde moloz yığınının üzerinde duruyordu. Zırhı aldığı darbelerle eğrilip bükülmüş ve kirden matlaşmıştı. Miğferi bir kayışın ucunda elinde sallanıyordu. Göz yuvalarında iki parlak nokta ışıldıyordu. Yüzü bitkinlikten süzülmüştü.

"Hıristiyan kardeşinize verecek içeceğiniz var mı?" diye sordu

Gözleri Carla'nın üzerindeydi. Carla başını çevirdi. Korkmuştu. Savaş alanında karşılaştığı her şeyden daha sarsıcı bir korku hissetti. Mattias ona baktı. Carla onun patlamanın eşiğine geldiğini anladı ve nedenini bilmemesine rağmen hiddetini bastıracağını umdu. Mattias ayağa kalkıp Ludovico'ya seslendi.

"Eğer o kardeş isteyecek kadar yüzsüzse, buyurup otursun."

Ludovico onlara doğru yürüdü. Topallıyordu, ama orduda Bors hariç aksamayan yoktu. Eğilip Carla'ya selam verdi ve oturdu. Miğferini yere koydu, kandan yapış yapış olmuş zırhlı eldivenlerini çıkardı. İstavroz çıkardı ve Latince şükran duasını mırıldandı. Mattias matarayı ona uzattı, içmesini seyrettikten sonra geri alıp kendi de içti. Ludovico küçük lokmalarla yemeye başladı. Lokmalarını dünyadan elini eteğini çekmiş bir keşiş gibi uzun uzun çiğniyordu. Gözleri uzak bir noktaya dikilmişti.

Mattias da Ludovico'ya bakıyordu.

Kimse konuşmadı.

Carla gittikçe daha da tedirgin oluyordu. Bu kurallarını bilmediği ve kazanma şartları arasında ani bir ölümün de olduğu bir yarışma gibiydi. Ne söyleyeceğini bilemediği için konuşmadı. Gitmesi mi yoksa kalması mı gerektiğini kestiremiyordu, bu yüzden de hiç kımıldamadan gergin halde oturmaya devam etti. Kaçamak bakışlarla bir onu bir diğerini süzüyordu, ama ikisi de ona bakmıyorlardı. Ellerini kucağında birleştirdi ve gözlerini dizlerine dikti. Dilini iğrenç bir tat kaplamıştı. Ateşi çevreleyen sessizlik giderek yoğunlaştı ve karanlıktan daha koyu bir hal adı, öyle ki çarpışmanın gürültüsü bile artık çok uzak ve boğuk gibiydi. Sonunda sabrı tükendi ve ayağa kalktı.

İki erkek de onunla birlikte hemen kalktılar.

Mattias'a "Yemek ve arkadaşlığınız için teşekkür ederim" dedi. "Artık işimin başına dönmeliyim."

Mattias, "Hayır" dedi. "Konuşmamız daha bitmedi, kal." Ve ekledi. "Eğer istersen tabii."

Ludovico yine önünde eğildi. "Kabalık etmek istememiştim" dedi. "Dilerseniz, hemen giderim."

Carla, Mattias'ın dudak bükmemek için kendini tuttuğunu gördü. "Yemeğini bitir, keşiş efendi" dedi. "Karnını doyurunca, sürünüp karanlığa dönersin."

Ludovico ifadesiz bir yüzle ona baktı.

"Otur" dedi Mattias. "Kaderde tekrar karşılaşmak varmış, burası da başka yerler kadar güzel." Görgü kurallarını atlamamış olmak için Carla'ya doğru başını eğdi ve ekledi. "Demek istiyorum ki keşişin varlığı o kadar da kötü bir manzara değil. Öyle olsa bile, o da benim kadar anlayacaktır."

Mattias'ın neden Ludovico'nun kalmasını istediğini merak etti. Başı-

nı peki der gibi salladığını fark etti ve üçü yeniden taşların üzerindeki yerlerine oturdular. İki adamın da katil olduklarını düşünmeden edemiyordu, çünkü üstleri başları kurumuş kanla kaplıydı. Onu daha da kaygılandıran şey, ikisinin de sevgisi için hâlâ rekabet halinde olmasıydı ve Carla erkeklik gururlarından sinirlerinin yay gibi gerildiğini sezdi. Bu iki rakip av köpeği arasında oturmaktan farksızdı. Ama en azından sessizliği bozmuştu. Ardından her ne gelecekse, birbirlerinin boğazına atılmalarını engellemek zorunda kalmayacaktı.

Ludovico başını sürüp giden patırtıya doğru eğdi. "Siz kâfirlerin âdetleri konusunda bir uzman olarak kabul ediliyorsunuz, Yüzbaşı Tannhauser. Pılılarını pırtılarını toplayıp evlerine dönmeden önce bu iblislerden daha kaç tane öldürmek zorundayız?"

"Adam öldürmek için hainlerini göndermeyi âdet edinmiş bir rahip için ne kadar cesur sözler bunlar."

Ludovico uysal bir tebessümle ona baktı. "Bu son derece içtenlikle sorulmuş bir soruydu."

Mattias samimiyetin perdelediği soğuk bir hiddetle ama nazikçe karşılık verdi. "Sülayman'ın orduları 1529'daki Viyana Kuşatması'ndan beri sırtlarını dönüp hiçbir kuşatmadan vazgeçmediler. Viyana'da da onları engelleyen kardı. Hiçbir müttefikin bize burada yardım edeceğine güvenemeyiz."

"Ama Rabbimiz İsa Mesih'in merhametine güvenebiliriz."

"Sizin dudaklarınızdan çıkmakla onun ismi ancak kirlenir" dedi Mattias. "Kıçınızdan konuşsaydınız bile, adını daha iğrenç biçimde kirletemezdiniz."

Carla hayretten donakaldı, ama sesini çıkarmadı. Onu neden böyle kışkırtıyordu?

Ama Ludovico hiç bozulmadı. "Kurtarıcımızın onurunu korumaya çalışmanız beni çok etkiledi."

Mattias, "Ben İsa'nın amellerine ve sözlerine cemaatinizin çoğundan daha aşinayım," diye karşılık verdi. "Çünkü ben İncilleri, Petrus'un mektuplarını ve Elçilerin İşleri'ni okudum." Gözucuyla Carla'ya baktı. "Hem de bu ölüm cezası gerektiren bir suç olmasına rağmen. Ludovico'nun efendileri kendi kutsal kitaplarının yaygın dillerde okunmasını yasakladılar. Oldukça garip bir düşünce olduğunu söyleyebiliriz, ama Engizisyon'un var gücüyle çalışmasını sağlıyor."

Ludovico açıklamaya başladı. "Kilisemizin rehberliği olmaksızın, sıradan insanın kutsal metinleri anlaması beklenemez. Okudukları takdirde yanlışa düşebilirler." Carla'ya baktı. Buna Protestanların düştüğü yanlışlardan daha güzel bir örnek olamaz."

Mattias, "İsa da sıradan bir adamdı" diye karşılık verdi. "Sizin kendi adına işlediğiniz günahları önceden görebilseydi, asla aletlerini bırakıp baba mesleğini terk etmezdi."

Ludovico, "Eğer yüzünüzü tek ve gerçek kiliseden çevirdiyseniz... dedi, "neden burada inancın askerleriyle omuz omuzasınız?"

"Gerçek askerin inandığı dava değil, yalnızca çarpışmaktır."

"Savaş meydanında bütün erkeklerin Tanrı'ya inandığı söylenir."

"Belki öyledir, çünkü onun adını haykırmakta acele ederler. Ama ben Tanrı olsaydım, bundan gururum okşanmazdı, aksine şüphe ederdim. Petrus Grubenius'un da dediği gibi, iş işten geçtikten sonra Tanrı'nın merhametini dilenmek için bağırmak, onun varlığı için sağlam bir kanıt oluşturmaz."

"Ah" dedi Ludovico. "Yine mi Grubenius."

"Hayatının nasıl son bulduğunu Carla bilmek istemişti de."

Ludovico ifadesiz bir sesle, "Sen de ona anlattın" dedi.

Mattias evet der gibi başını salladı. "Ona işkencecisinin adı hariç her şeyi anlattım. Ama o adı söylememe gerek yoktu, çünkü benim müdahalem olmadan da yüreği bu bilgiyi temin etti."

Ludovico yüzüne bakınca, Carla midesinin bulandığını hissetti.

"Grubenius, çok zeki bir adamdı" dedi Ludovico. "O gün ölümsüz ruhu kurtuldu. Eğer serbest bırakılsaydı, sözünden cayacak ve kendini ebediyete kadar lanetleyecekti. Mattias'la birlikte onun ateşin içine gitmesini izledik." Mattias'a baktı. "Yüzbaşı da herkesten uzun boyuyla meydandaydı ve hatırladığım kadarıyla göze çarpan bir itirazda da bulunmamıştı."

Carla artık kesin gibi görünen bir şiddet gösterisi beklentisiyle gerildi.

Mattias hiç kımıldamadı.

Ludovico Carla'ya döndü. "Kaçırılmayacak kadar mükemmel rol kesti. Eminim gözünde canlandırabiliyorsundur." Ludovico'nun tavrı her zamanki gibi sakindi, ama siyah gözleri kıskançlıkla yanıyordu. Sepetten son ekmek parçasını aldı, ama yemedi. "Sıkıntılı görünüyorsun, Carla" dedi. "Herhalde yorgunsundur da. Mutlaka biraz dinlenmelisin."

Haklıydı. Carla oradan gitmekten başka bir şey istemiyordu, ama giderse, bağlılığında ince bir kayma olacaktı. Ludovico'nun niyetinin de bu olduğunu sezdi. Başını iki yana salladı. "Mattias'la daha konuşacaklarımız var" dedi.

Özellikle ilk ismini kullanmıştı, bunu Ludovico da hissetti.

"Bundan hiç şüphem yok" dedi. Mattias'a döndü. "Carla bana evleneceğinizi söyledi."

Carla telaşla Mattias'a baktı. Yapabileceklerinin korkusuyla, Ludovico'nun odasına yaptığı ziyaretten ona hiç söz etmemişti. Mattias bu anlaşma herkesin bildiği bir konuymuş gibi başını salladı.

"Doğru, biz nişanlıyız." Carla'ya bakıp gülümsedi ve sıcaklığı endişesini yok etti. "Bu bir aşk evliliği olacak." Tekrar Ludovico'ya döndü. "Bizi takdisin ve iyi dileklerinden mahrum bırakmayacağından eminim."

"İlk karşılaşmamızda da söylediğin gibi, sen talihli bir adamsın."

Mattias, "Böyle bilinmek hoşuma gidiyor" diye karşılık verdi. "Senin şöhretinin de cilalandığını ve artık bir adalet şövalyesi olduğunu duydum, iyi de olmuş buna ihtiyacın vardı."

Ludovico doğrulamak için başını eğdi. Hakaretler ve iğnelemeler arttıkça Carla ne zaman öfkeye kapılıp ayağa fırlayacağını merak etmeye başladı.

Mattias, "La Valette'e acıyacağımı hiç ummazdım" dedi. "Ama Tarikat'a alındığını duyunca itiraf edeyim ki adama acıdım"

"Neden acıdın?"

"Çünkü onu mahvedeceksin. Ve çok sevgili Tarikat'ını da."

Ludovico gözlerini kırpıştırdı. "Bunu neden yapmak isteyeyim ki?"

"Başka neden Malta'ya gelecektin ki? Mahvetmek senin mesleğin, öyle değil mi?"

Ludovico elindeki ekmekle oynamaya başladı. "Bu kadar akıl almaz bir niyetim olsa bile, bu kadar düşük rütbeli bir şövalye bunu nasıl başarabilir?"

"Ah, evet" dedi Mattias. "Düşük rütbeli şövalye. Basit keşiş. Savaş sanatı söz konusu olunca, La Valette dehadan etkilenebilir, ama siyaset sanatı söz konusu olduğunda, bir piskoposun yatak odasına çağrılan bir koro çocuğu kadar böndür."

"Üstadı Azam'ı çok hafife alıyorsun."

"Umarım alıyorumdur. Ama seni hafife almıyorum. La Valette bu adadan senelerdir hiç ayrılmadı, ondan öncesinde de bırak senin gibilerin iğrenç mesleklerini icra ettikleri Roma denen o yılan çukuruna gitmeyi, karaya çok nadir ayak basardı. Oliver Starkey bile son derece dürüst ve Tarikat'ın övünebileceği kadar becerikli bir diplomattır. Bunlar sözlerine ve borçlarına sadık ve yeminlerine bağlı erkekler." Mattias öne doğru eğildi. "Kutsal antlarına bağlı erkekler. Onlar kurtarıcılarını rezil etmezler. Kötülüklerini yanık etlerden tüten dumanların ardına saklamazlar. Onlar gevşek bellerinin bedelini ödemeyi genç kızlara bırakıp kaçıp gitmezler."

Tekrarlanan bu çirkin sözler üzerine Carla, Ludovico'nun başını arkaya attığını ve gözlerinin kısılıp ince çizgilere dönüştüğünü gördü. Bu taktığı maskede beliren ilk ve tek çatlaktı, ama kendini hızla toparladı. Ama yine de Carla'nın yüzüne bakmaya cesaret edemedi.

"Eminim, Starkey Birader bu tezgâhları çok ilginç bulacak" dedi. "Neden onu aydınlatmıyoruz?"

Mattias, "Dürüst insanlar düzenbazlığı anlamakta zorlanırlar" dedi, "özellikle de böyle abartılı olanları. Senin kadar kurnaz olmakla övünürüm, ama sahte cübbeler, yüksek doktoralar, çanta dolusu kutsal emanet ve zırvalıklar gibi avantajlara sahip değilim."

"Öyleyse, menfaatlerimiz de çatışmayacak."

Ekmek parçasını sepete attı ve miğferini aldı. Mattias gibi ayağa kalktı ve eğilip Carla'yı selamladı.

"Her ne kadar Müslümanların elinde olsa da, oğlumuzun sağ olduğuna çok sevindim," dedi.

Mattias, "Daha beteri de olabilirdi" dedi. "Babasının yakınında da olabilirdi."

Geniş morarmış çenesinin oynamasından Carla, Ludovico'nun sabrının tükendiğini anladı.

Mattias'a döndü. "Yine de sağ salim İsa'nın sürüsüne geri dönmesi için dua ediyorum. Düşüncelerimin büyük bölümünü meşgul ediyor ve Tanrı'ya şükürler olsun, kalbimi daha önce varlığını bilmediğim bir cevherle dolduruyor." Bakışları içtendi ve bir an için Carla ona acıdı. "Şimdi dürüst olarak söyle bana, oğlum nasıl biri?"

Ludovico yüreğini açmıştı. Mattias elini yüreğine daldırıp sıktı.

"Erdemlerini sayıp döksem sabaha kadar burada durup dinlemen gerekir" dedi. "Senin tohumundan geldiğine inanmanın imkânsız olduğunu söylemem herhalde yeterli."

Ludovico'nun yüzü ayı kapanı gibi kapandı.

Mattias başını eğip selam verdi. "Esselamünaleyküm."

"*Pax vobiscum.*"

Carla aksayarak uzaklaşan Ludovico'nun ardından baktı. Ona acımamak elinde değildi. Daha önce hiç kendi karanlığında bu kadar kaybolmuş bir adam görmemişti, kendi babası hariç.

Mattias ardından dikkatle karanlığa baktı. "Anacleto oralarda bir yerlerde. Nasıl olup da beni vurmadığını merak ediyorum. Sen bu kadar yakınımızda olmasaydın, muhakkak beni vururdu."

"Anacleto da kim?"

"Ludovico'nun uşağı, gölgesi. Ludovico birinin yüzüne gülerken, sırtından bıçaklayan adamı. Son derece yakışıklı ve tehlikeli biri. Bana Sultan'ın haremdeki sağır dilsiz suikastçılarını hatırlatıyor, onların da yaklaştığını asla duyamazsın." Carla'nın kolunu tuttu. "Hastaneye geri dönelim. Orada olduğunu bilirsem içim rahat edecek, hiç olmazsa bu gece için."

Carla itiraz etmedi. Yürüyerek şehre döndüler.

"Ona öyle kaba davrandın ki, düello edeceğinizden korktum" dedi "Ne yapmaya çalışıyordun?"

"Saygı duymadığım bir adamla düello etmem ben. Uyurken gırtlağını kesmeyi tercih ederim. Ama en az yarım düzine kavga çıkarmaya yetecek kadar hakarete katlandı ve hepsini yuttu. Ludovico korkak değildir. Bundan onun zihninde çoktan öldüğümü ve senin de onun malı olduğunu anlıyorum. Yalnızca sabırla uygun zamanın gelmesini bekliyor." Kaşlarını çattı. "Söyle bana Carla, ben yokken aranızda ne geçti?"

"Bunu kimseye anlatmadım, çünkü...

"Bu önemli değil."

"Bir geceyarısı handaki odama geldi." Mattias'ın yüzünde beliren ifadeden Carla daha önce ona söylemekten çekinmesinde hiç de haksız olmadığını anladı.

"Peki, ya Bors ile Nikodemus neredeydi?"

"Bors nöbetteydi. Nikodemus da uyuyordu."

Mattias'ın kaşları iyice çatıldı.

Carla, "Ludovico'da yürürken hiç ses çıkarmıyor" dedi.

"Sana ne söyledi?"

"Aklını kaybetmiş. Benimle evlenmek ve Orlandu'nun yerine yeni bir çocuk yapmamızı istediğini söyledi."

"İnsan savaştan, aşktan aklını kaçırır. Bu da aklını güçle bozmuş."

"Hayatı önünde korkunç bir hata olarak duruyor ve benimle hatasını düzeltmeye çalışıyor. Onu kendimden uzak tutabilmek için başkasını sevdiğimi söyledim. Senden söz ettiğimi hemen anladı."

"Umarım bu yalnızca numara değildir." Sırıttı. "Artık Ludovico'nun üzerinde durma. Seni bir daha rahatsız edemeyecek. Yalnızca kaçışımızı düşün, tabii ikna olduysan eğer."

"Ben kararımı çoktan verdim."

"Güzel. Bundan kimseye, hatta Amparo'ya bile söz etme."

Carla bir ihanetin söz konusu olduğundan korkarak durdu. Sokak dar ve karanlıktı. Mattias'ın yüzünü görmek için yaklaştı. "Amparo da bizimle gelmeli" dedi.

Mattias öyle incinmiş görünüyordu ki, bir an için korkuya kapıldı.

"Sen beni nasıl bir adam sanıyorsun?"

Elini sallayıp özür dilemesine fırsat vermedi.

"Ancak ölürsem, Amparo'yu burada bırakırım." Şaşkınlıkla yüzünü buruşturdu. "Ama bırak da önce şu meseleyi halledeyim. Amparo'yı çok seviyorum, ama seni sevdiğim gibi değil. Senden az değil, belki de seni sevdiğimden daha çok seviyorum. Bana tahammül et, çünkü kim böyle şeyleri ölçebilir ki? Erkekler mi, yoksa kadınlar mı? Niyetim yalan söylemek değil, itiraf etmeliyim ki bu mesele canımı çok sıkıyor. Aşk ve şehvet dizginlenemiyor. Sen ve ben olağanüstü bir çiftiz. Başka ne söyleyebilirim? Hepsinin kaynağı olsa da, bu sorun şu andaki listemde çok acil sınıfına girmiyor. Çünkü siz ikiniz olmasaydınız, ben şimdi burada olmazdım. Günah işlediysem de bu diğer suçlarımın yanında çok küçük bir kabahat sayılır. Eğer bu tehlikelerden ve güçlüklerden sağ kurtulursak, Orlandu'yu eve getirebilirsem ve eğer sen hâlâ evlenmemizi istiyor olursan, Amparo da bu duruma katlanacak ve ne gerekiyorsa o olacak."

Durup bekledi. Carla başını sallayıp söylediklerini onayladı.

"O zamana kadar, her şeyi olduğu gibi bırakmaya niyetliyim. Deniz zaten fırtınalı, tekneyi sarsmanın ne gereği var? Bunu kabul edebilir misin?"

Bir eliyle verdiğini, diğer eliyle alıyordu, ama kendi gibi olmaya cesareti vardı ve açık sözlülüğü Carla'yı heyecanlandırıyordu. Eğer bir aptalsa, bu kez de öyle olmaya devam edebilirdi. Bedeni sızladı, farkında olmadan başını ona doğru uzattı. Mattias onu öptü, kendisine doğru çekip parmaklarının ucuna kaldırdı. Carla karnına dayanan organını hissetti. Oracıkta o dar sokakta teslim olma dürtüsü onu ele geçirdi. Bu dürtüyle savaşan bir başka dürtü açığa çıktı, ama sıcacık ağzı boynunda geziniyordu, elleri belini sarmıştı ve soluğu kesilmişti. Yukarı çekilirken, elbisesinin eteğinin teninde hışırdadığını duydu ve nasırlı avuçlarının bacaklarını okşadığını hissetti. İç organları sarsıldı, başı dönmeye başladı. İçinde bir savaş başladı. *Bundan korku ya da sahte dindarlık yüzünden kaçmayacağım*, diye düşündü. Ama yüreğinde ikisini de hissedemedi ve bu bile başlı başına bir zaferdi. Arzusunu dar bir sokakta bir fahişe gibi tatmin etmemek için haklı nedenleri vardı. Eğer Mattias, Amparo'yu bırakmaya istekliyse de o değildi. Üstelik o kanlı bir savaştan yeni çıkmış bir erkekti ve Carla onu yargılayamazdı. Mattias'ın parmakları bacaklarının arasına kaydı ve ıslaklığını okşadı. *Ah, Tanrım, yüce Tanrım.* Bacaklarını ellerinin üzerine sımsıkı birleştirip geri çekildi. Dürtülerini bastırmak için elini göğsüne bastırdı. Mattias hemen anladı. Gözleri şehvetle kısılmıştı, ama Carla'yı zorlamadı. Geri çekilip saçlarını yüzünden çekti.

Carla, "O zamana kadar her şeyi olduğu gibi bırakalım" dedi.

"Beni affet." Sesi hırçındı. "Bu gece çılgınlık rüzgârla birlikte esiyor." Gözleri berraklaştı. Yüzünde pişmanlık dolu bir tebessüm belirdi. "Hiç olmazsa bu kez sen benden mantıklı davrandın." Sokağın ucuna ve ilerideki hastane meydanına doğru baktı. "Neredeyse evine geldik. Benim de ilgilenmem gereken acil konular var. Artık sana veda edeyim."

Carla'nın zihninden nedenini bilemediği bir şüphe geçti. "Nedir bu acil konular?"

"Askeri meseleler."

Siracusa yolunda o rahibi öldürmeden önceki anda olduğu gibi yine ruhundaki o soğukkanlı boşluğu hissetti. Başka bir şey anlatmaya niyeti olmadığını anladı. Gömleğinin kolundaki tere bulanmış mendili hızla çekerken, mendil hafifçe Carla'nın boynuna çarptı.

"Seni kirlettim" dedi.

İsten kararmış yüzünde çarpık dişleri ışıldadı.

Cepheye doğru koşarken Carla onun ardından baktı.

Carla Amparo'yu küçük odasında uyur halde buldu. Yanına uzandı. Kız uykusunun arasında kıpırdandı. Carla ona sarıldı. Kendini hiç suçlu hissetmiyordu, çünkü kalbi aşkla, bütün sevdiklerine duyduğu aşkla doluydu. Kendisine bunca dost bahşettiği için Tanrı'ya şükretti. Günah-

larının bağışlanması için ne gerektiğinden tam olarak emin olamasa da, onu anlaması ve affetmesi için İsa'ya dua etti. Bunca zulmün içinde hiç kuşkusuz sevginin her çeşidi iyiydi. Mattias'ın iki kadına olan sevgisi, Ludovico'nun ona olan sevgisi. Mattias ve Amparo için dua etti. Orlandu için dua etti. Ve Ludovico'nun çılgınlığının ve acısının iyileşmesi için dua etti.

Yorgunluktan derin bir uykuya daldı. Ruhunun bilinmeyen uzak diyarlara uçtuğu, mistik girdapların içinden geçtiği, soluğunu kesen canlı ve harika rüyalar gördü. Keşfettikten sonra geri dönüşü olmayan bu dünyalar karşısında büyük bir özlem ve huşu duydu. Uyandığı zaman, dehşet ve korku olmadığı haricinde bu rüyalara dair hiçbir şey hatırlamadı.

Ama yeni doğan gün her ikisinden de bol bol getirecekti.

Sura yapılan gece saldırısı günün ilk ışığıyla sona ermişti. Çok ağır kayıplar verilmişti. Carla uyandığında Amparo gitmişti. Sargılar, iğneler ve sicimle dolu torbasını alıp elinden geleni yapmak için dışarı çıktı. Çocuklar tıpkı Mattias'ın söz ettiği gibi, yüzlerinde boş ifadelerle taş kesilmiş halde sokaklardan geçmesini seyrettiler. Şövalyeler, askerler ve kederlerinin kaynağını arayan yas içindeki dullar, dumanlar içinde, cennetten cehennemi bir diyara atılmış melekler gibi, afetin içinde şaşkın halde sendeleyerek geziniyorlardı. Güneş böyle iğrenç bir manzarayı aydınlatmak istemezmiş gibi ağır ağır sürüklenerek yükseliyordu. Akbabalar sessiz kanatlarıyla daireler çizerek aşağı süzülüyor, kederin sebebi üzerine çıkan bir anlaşmazlığı çözecek siyah cübbeli kambur hâkimler gibi leş yığınlarının üstüne tünüyorlardı.

Yanından geçerken Lazaro'nun, bir adama gece İtalyan Kolu'ndan Ludovico Birader'in ve kalkanını taşıyan uşağı Crato'lu Anacleto'nun çarpışma esnasında yaylım ateşi altında kalıp vurulduklarını anlattığını duydu. İkisi de yaşıyordu. İtalyan Hastanesi'ndeydiler, ama Lazaro ne durumda olduklarından emin değildi.

Tam aksine Carla sezgileri son derece emindi. Ateş püskürten barış ejderhasının üzerinde uzak dünyalara yolculuk ederken, Mattias askeri meseleleriyle ilgilenmişti. Ama bu haber üstüne durup düşünmeye fırsatı yoktu, çünkü güneş San Salvatore Dağı'nı aşınca Türkler cephe boyunca tekrar saldırıya geçtiler.

Kuşatma topları tepelerden böğürdü. Davullar çalındı, borularla imamların sesleri acı acı feryat etti. Uğursuz iniltiler ve çatırtılara eşlik eden kırbaç şaklamaları ve ıstırap haykırışlarıyla, Berberi esirler iplere asıldılar. Müslümanlar esirlerle birlikte devasa bir kuşatma kulesini Marsaxlokk yolundan çıkardılar. Bu dev gibi makine yön değiştirip Grand Terre Plein'den geçerken, esirler tekerleklerinin altına yağlı tahtalar koyuyor, Provence Burcu'na doğru bir yol döşüyorlardı. Bu canavar kafilenin içinde tüfekçiler diziler halinde yılan gibi kıvrılarak ilerliyorlardı.

Carla kulenin ilerleyişini başını döndüren bir cinnet hissiyle seyretti. Sıcaktan kavrulmuş toprakta beliren bu acayip manzara, gece gördüğü olağanüstü kayıp rüyaları çok sıradanlaştırıyordu. Savunucuların yüzlerine baktı. Canavarın gelişi, her Hıristiyan'ın göğsüne ümitsizlik tohumları ekmişti. Ama alarm borusu öttüğünde tek vücut halinde enkazlardan doğruldular, silahlarını hazırladılar, St. Jean bayrağını fora ettiler ve Kutsal Tarikat'larını kâfirlere karşı savunmak için bir kez daha kanlı surlara çıktılar.

19 ağustos 1565, pazar

İngiliz Hanı; Provence Burcu

Tannhauser omzunu kalın parmaklı bir elin sıkmasıyla uyandı. Erotizmin sınırsız olduğu, acının var olmadığı ve sonsuza dek kalmayı umduğu bir dünyadan çıkıp gözlerini açtı ve karşısında Bors'u buldu.

"Hayır" diye homurdandı.

Bors, "Evet" dedi.

Kahve kokan bir kâse uzattı. Önceki haftalarda Tannhauser'ın İzmit işi fincanlarının hepsini kırmıştı. Uzakta bir yerden top gümbürtüsü geliyordu. Tannhauser dirseğinin üzerinde doğruldu ve kalın kenarlı kâseyi alıp içti. kâsenin kalın kenarına rağmen, kahvenin tadı keyfini yerine getirdi, ama bunu belli etmedi.

"Şekere kıyamamışsın" dedi.

"O iğrenç şeyi nasıl içebiliyorsun hiç anlamıyorum."

"İçindeki faydalı maddelere ihtiyacım var."

Bors ortadan kayboldu. Şansı varsa geri gelmezdi. Tannhauser etrafına bakındı ve Amparo'nun çarşafın altından baktığını gördü. Carla uyurken pervasız bir şehvet anında Amparo'yu hastaneden kaçırmıştı. Ne de olsa Carla'yla yaptığı pazarlığın sonucunda, mevcut durumu korumaya karar vermişlerdi. Amparo'nun gözleri parlak ve arsızdı. Elinin karnının üzerinden görkemli sertliğini bulmak için aşağı doğru kaydığını hissetti. Sert bir çatırtı dikkatini dağıtınca, ümitsizlikle sertliğinin boşa gideceğini anladı. Bors Tannhauser'ın zırhını getirmiş karşısında tıngırdatıyordu.

"Üstadı Azam'ın huzuruna çağırıldık."

Tannhauser, "Üstadı Azam'ın suratından da sesinden de usandım artık" dedi. "Savaştan da usandım, Türklerden de usandım. En çok da senin ikide bir de yatak muhabbetimizi bölmenden usandım."

Bors homurdandı. "Demek sen buna bu adı veriyorsun." Zırhı kulak tırmalayan bir gürültüyle yatağın yanına attı ve odadan çıktı.

Tannhauser, bir erkeye yakışmayan iniltiler ve berbat küfürlerle yataktan kalktı ve giyindi. Her bir kemiği ve eklemi ıstırabını haykırıyor kendini en az yüz yaşındaymış gibi hissediyordu. Amparo etrafında hoplayıp sıçrıyor, elinden geldiğince ona yardım ediyordu, ama çıplak-

lığı çabalarını baltalıyordu. Tannhauser zırhı ve feci ağırlığını düşününce, ruhu Üstadı Azam'ın otoritesine isyan etti ve Amparo'yu çekip şiltenin kenarında diz çöktürttü. Ayakta durarak, arkadan içine girdi. Bu manevraya eşlik eden haz çığlıkları itiraz sanılabilirse de Amparo hiç karşı koymadı. Tannhauser Bors'un kapının dışından şiddetle öksürdüğünü duydu ve ayıp olmasın diye tek eliyle Amparo'nun ağzını kapadı. Amparo başparmağını ısırdı ve çığlıkları boğuk iniltilere dönüştü. Hem ısırması hem de çıkardığı sesler coşkusunu daha da artırdı. Diğer eliyle göğsünü kavrayıp kaldırdı ve tohumlarını içinde patlatana kadar zevkle işine devam etti. Normalde bu kadar sert davranmaz ve zevkini tatmin ederken acele etmemeyi tercih ederdi, ama Üstadı Azam uzun süre bekletilirse, Bors kadar nazik davranmayacak elçiler ortaya çıkabilir ve bu hiç iyi olmazdı. Amparo'nun hayal kırıklığı üzerine terini kalçasına damlatarak geri çekildi. Yaptığını telafi etmek için sertçe öptü.

"Sen bir hazinesin" dedi ve sönen organını kızın elinden kurtardı.

Yatağa girip uyuma dürtüsü altında ezilerek, güçlükle zırhını üzerine geçirdi. Amparo da kayışlarını bağladı. Katılaşmış pislik tabakası madenin üstünden ufalanıp yere düştü. Bir esir bulup (tabii sağ kalmış birini bulabilirse) zırhını parlattırmaya karar verdi.

Amparo'ya "Bugün Burak'ı görmeye gidecek misin?" diye sordu.

"Her gün gidiyorum. Seni özlüyor."

"Ona sevgimi ilet. Ve arka sokaklardan geçmeye dikkat et. Etrafta keskin nişancılar var."

Kılıcıyla kemerini alıp kapıya doğru yürüdü.

Amparo, "Sakın ölme" dedi.

"Elimden geleni yaparım."

"Eğer seni öldürürlerse, yaşamak isteyeceğimi sanmam."

Amparo'nun yüzüne baktı. Bu bir hataydı çünkü yüreği yumuşamaya başladı. Parmaklarını kızın saçlarının arasından geçirdi. Daha birkaç saat önce buna benzer bir şeyi Carla'ya yaptığı aklına gelince, kendini bir domuz gibi hissetti.

"Böyle iğrenç bir saçmalığa katlanmayacağım" dedi. "Güneş parlıyor, deniz masmavi ve sen de sağlık ve güzellik tablosu gibisin."

Amparo ıstırapla kollarını kendi bedenine sardı ve fark etmeden kollarıyla göğüslerinin arasında nefis bir çizginin belirmesine neden oldu. Kıvrılmış dirseğinin önünden meme ucunun toprak rengindeki kenarı yukarı çıktı. Tannhauser üzüntüsü o anda artıverdi. La Valette ile Türkler bir saat daha bekleyemezler miydi? Gerçi kısa bir mola vermişti, ama Amparo'ya bir hediye daha vermeye hazırdı. Kapının ardından kaba bir ses geldi.

"Mattias! Onu bir Cezayirli ile paylaşmak istemiyorsan, artık bırak."

Tannhauser keyfini bozmamaya karar verdi.

Gülümsedi, Amparo da ona karşılık verdi. Carla ona, bildiği kadarıy-

la Amparo'nun kimseye gülümsemediğini söylemişti. Gururu okşandı. "Öp beni" dedi.

Amparo zırhının üstündeki iğrenç tabakaya aldırış etmeden dediğini yaptı. Veda edercesine kalçalarını sıktı ve isteksizce kızdan ayrıldı. Koridorda Bors dayandığı duvardan kalktı ve peşinden basamakları indi.

Bors, "Bu çağrının Ludovico ile bir ilgisi var mıdır dersin?" diye sordu.

"Ben Cezayirlilerin kapıya dayandıklarını sanmıştım."

"Ben ciddiyim."

"La Valette bir uşak mı gönderdi yoksa asker mi?"

"Uşağı Andreas'ı gönderdi."

"İşte sorunun cevabı. Yanılıyorsam, yanmışız demektir. Amparo nerede olduğumuzu doğrulayacaktır, hem zaten dün geceki kargaşada kimin şahitliğine güvenilebilir ki? Türk nişancıları onu vurdu ve bu iş bitti."

Bors, "Hâlâ yaşıyorlar" dedi.

Tannhauser basamakta duru ve dönüp ona baktı.

"Ludo da, köpeği de sağ. Iskalamışız."

"İkisini de ıskalamış olamayız. Yere düştüklerini gözlerimle gördüm."

"Sen Ludo'yu omuzlarının arasından vurdun, ama üzerinde Negroli zırhı varmış. Ona verdiğin zarar çatlak kaburgalar ile ağrıyan bir sırttan ibaret."

Tannhauser Milanolu zırh ustasına bir küfür salladı. "Ya Anacleto?"

"Efendisi yere düşünce, hemen bana doğru döndü ama gürzümü suratına yedi. Duyduğuma göre bir gözünü ve tabii yakışıklılığını kaybetmiş, ama büyük olasılıkla yaşayacak."

Tannhauser'ın kaşları çatıldı. "Onu ateşin başında otururken bıçaklamalıydım." Carla'nın o kadar yakınındayken, kılıç çekmekten korkmuştu. Siracusa yolunda rahibi öldürmesine şahit olduğu zaman gösterdiği soğukkanlılığı hatırladı ve yüreksizliğine lanet okudu. Ama olan olmuştu. "Endişelenme" dedi. "La Valette kılıçlarımıza, bizi bir dedikodu yüzünden asmayacak kadar değer veriyor, tabii ortada bir dedikodu varsa."

"Duyduğum kadarıyla yok."

"Öyleyse Ludo kozunu kendi başına oynayacak. Ya da pes edecek. Her halükârda bizim değil onun bizden korkması için daha çok sebebi var." Tannhauser merdivenden inmeye devam etti. "Gidip bizi neden çağırdığını öğrenelim."

La Valette'i, Oliver Starkey'le birlikte alandaki komuta merkezinde buldular. Birkaç sandalye, bir masa, o ünlü tablo ve haritalarını güneşten toprağa çakılmış seren direklerinin üstüne gerilmiş kırmızı bir yelken koruyordu. Burçlardan çarpışmanın tanıdık, dikkatlerini dağıtmayan ve artık kulaklarına kıyıya vuran dalgalardan farksız gelen gürültü-

sü duyuluyordu. O gün Üstadı Azam ilk kez kaygılı ve bitkin görünüyordu. Cildi solgun, saçları tutam tutam, omuzları zayıf, ellerindeki damarlar ve kirişler de çıkık ve narindi. Önceki gün bacağına aldığı yara onu topal bırakmıştı. Onları karşılamak için sandalyesinden doğrulur doldurmaz oturmak zorunda kaldı. Tannhauser da hasta yatağından kalkıp geldiğini göstermek ve La Valette'in beklentilerini azaltmak için abartılı biçimde topallıyordu.

"Ekselansları" dedi.

"Yüzbaşı." La Valette başını eğip selam verdi. "Sözünü ettiğiniz kuşatma kulesi geldi."

Tannhauser içinden Abbas'a küfür etti. Sabah sabah yataktan çıkmasına neden olan onun suikast bombasıydı. Eski hamisinin dehasının hangi parlak fikre esin kaynağı olduğunu merak etti.

"Gelin" dedi La Valette. "Bana akıl verin."

Dördü yıkıntıların arasından geçip Provence Burcu'na doğru gittiler. Birkaç hafta önce aşılmaz görünen surda şimdi bir sürü gedik açılmıştı. Bir zamanlar on üç metre yüksekliğindeydi, ama geniş moloz yığınları artık bir adam boyunu geçmezdi. Türk lağımcılarının sebep olduğu kopan duvar parçalarının, çatlakların ve bel veren kısımların arasındaki gedikler, surların tamamını bir virane kadar zayıf gösteriyordu. Duvarların yıkılmamış kısımları düzensiz aralıklarla havaya uçmuştu ve artık surların üzerinde bir seferde otuz metre bile yürümek imkânsızdı. Kastilya Burcu büyük bir barikattan başka bir şey değildi. İki yanındaki gedikler çılgınca tamir edilmeye çalışılıyorsa da yeni bir saldırıyı davet ediyordu.

Aralıksız hücumun ikinci gününde görünüşe göre Türklerin stratejileri, surları aşmaktan çok, zaten sayıları az olan savunmacıları bitkin düşürmek olan bir çatışma dalgası başlatmaktı. Gaziler ölümüne savaşmak yerine, yeni bir kıtaya yol açmak için mümkün olduğu kadar az kayıp vererek düzen içinde geri çekilecekler ve sonra onlar da arkadan gelenlere yol verecek ve bu bir sete çarpıp aşındırarak yıkan dalgalar gibi böyle sürüp gidecekti. Surun neresinde bir açılma olursa Hıristiyan erkeklerinin yanında yırtık pırtık giysili kadınlar, çocuklar ve çiftler halinde zincirlenmiş çıplak esirler duvar parçalarını toplayıp üst üste dizmeye çabalıyorlardı. Duvar örme çalışması asla durmuyor ve çalışma ekipleri gece boyunca çalışıyorlardı. Gün ışır ışımaz, tüfek sesleri acımasız bir gümbürtüye dönüşüyor, ama kimsenin işi bırakmasına izin verilmiyordu. İniltiler ve ağlamalar her yeri kaplıyor, onlarla birlikte çalışan rahiplerse sonu gelmez dualarını tekrar tekrar okuyor, sesleri ümitsizlikten dokunmuş bir duvar halısında altın bir iplik gibi kan ter içinde çabalayanların arasında dolaşıyordu.

"*Ave Maria, gratia plena, Dominus tecum, benedicta tu in, muli-*

eribus et benedictus fructus ventris tui, Jesus."

"Sancta Maria, Mater Dei, ora pro nobis peccatoribus, nun et in hora motris nortrae. Amen."

"Ave Maria, gratia plena, Dominus tecum, benedicta tu in, mulieribus et benedictus fructus ventris tui, Jesus."

"Sancta Maria, Mater Dei, ora pro nobis peccatoribus, nun et in hora motris nortrae. Amen."

La Valette bu manzara üzerine hiç yorum yapmadı. Dış sur merdiveninden Provence Burcu'na çıkarken, durup batı tarafını işaret etti. Tannhauser bakmak için döndü. Galley Körfezi'nin iki yakasını birbirine bağlayan gemi köprüsünün karşısında, terk edilmiş L'Isola tek başına için için yanıyordu.

"Del Monte, Saint Michel'in savunan askerlerini kahramanlığın doruğuna çıkmaları için cesaretlendiriyor" dedi. "Ama yıkılırlarsa, bizden yardım gelmesini umamazlar."

Daire biçimindeki burcun kenarında durdular. Bir top güllesi öbür tarafına çarpınca, ayaklarının altında duvarlar sarsıldı. Yukarıda sur boyunca tüfekçiler siperlerin altında başlarını kaldırmaya cesaret edemeden birbirlerine sokulup sinmişlerdi. Siperlerden baş uzatmanın bedelinin ne olduğu, aşağıda kurşun yemiş cansız yatan bedenlerden anlaşılıyordu. Surların ötesinden tüfekler yaylım ateşine başladı. Öyle yakından ateş ediliyordu ki namlulardan çıkan dumanlar başlarının üzerinden geçiyordu. Yukardan gelen bir humbara duvarın üstündeki dar yürüyüş yoluna düşüp patladı. Bir Maltalı hantal bir kurbağa gibi kalçasının üstünde ilerleyip tutuşan yerin üzerine bir kova kum döktü. Bu ölmeyi bekleyen erkeklerden birinin acıklı tasviriydi. La Valette burcun doğusundaki mazgalı işaret etti.

"Gidip bir bakın" dedi. "Ama kendinizi sakının."

Tannhauser surun üstünden sürünerek ilerleyip mazgaldan dikkatle baktı. Kuşatma kulesinin varlığından haberdar olmasına rağmen, bu kadar yakın mesafeden görmek bağırsaklarını anında suya döndüren bir dehşete kapılmasına neden oldu. En fazla altı metre uzaktaydı ve kulenin yukarı doğru daralarak üstü açık bir platformla sona eren en üstteki üçte birlik bölümünü görebiliyordu. Bu açık kısımda dört nişancı demir kaplamalı bir kapının ardında bir hizada çömelip doğruca kalenin iç kısmına ateş edebiliyorlardı. İlk dörtlünün ardında bir ikinci dörtlü grup, onların ardında da üçüncü nişancı grubu bekliyordu. Ön sıradakiler tüfeklerini henüz boşaltmışlardı. Tannhauser dörtlünün ikiye ayrılıp yan taraflardan arkaya geçmelerini oradan da merdivenlere yönelmelerini izledi. Aşağıdaki bir galeride tüfeklerini güvenlik içinde doldurabileceklerdi. Şimdi ikinci dörtlü öne çıktı. Borgo'yu tarayıp av aramaya başladıklarını tahmin etti, çünkü bulundukları yerden şehrin üçte birine, Kastilya Burcu'nun gediklerinde çalışanlara ve Germen

Burcu'na kadar surdan başını çıkaracak herkese ve kendi gibi yüzünü yakından gösterecek kadar aptal olanlara nişan alabilirlerdi. Tüfeklerden birinin namlusunun üzerine çevrildiğini gördü ve tetik düşerken geri çekildi. Bir an sonra mermi mazgal duvarında bir çukur açtı ve saçına kumtaşı parçacıkları saçıldı.

Surun üzerinde sürünerek bir sonraki mazgal deliğine gitti. Kulenin tamamı işlenmemiş sığır postları ve zincirden örülmüş zırhlarla kaplanarak kurşun geçirmez hale getirilmişti. Postların orasında burasında yanmış tüten yerler vardı ve yanık kıl kokusu barut kokusuyla karışıyordu. İçinden bağırarak emirler verenlerin ve Allah'ı ananların sesleri geliyordu. Üçünü sırayı doldurmak için arka merdivenlerden yeni nişancılar çıktı. Hepsi de hevesliydi, iyi talim yaptıkları da belliydi. Adamlarla makinenin uyumu da, kulenin yapılışındaki deha ve hüner kadar akıcı ve kusursuzdu. Kule çatırdadı ve üstündeki nişancılar ve uzun namlulu tüfeklerle birlikte sallandı, ama üst köşelerindeki direklerden gergin teller çıktı ve sabit durabilmesi için yerdeki kazıklara sıkıca bağlandı. Bütün olarak çılgınca görünmesine karşın, kule Abbas'ın dehası ortaya koyuyordu.

Tannhauser bu açıdan nişancıları koruyan ön kapının menteşelerinin iki kat aşağıya takılı olduğunu ve zincirlerle aşağı indirilip bir köprü gibi surlara uzatılabileceğini gördü. Ama henüz buna ihtiyaç yoktu. Yakın mesafeden saatte binin üstünde atış yapmakla kuşatma kulesi, savunmacıları felce uğratmıştı. Türkler bu sayede küçük kayıplar verirken düşmanı ezip geçiyorlardı.

Tannhauser merdivenlerde duran La Valette, Starkey ve Bors'un yanına döndü.

"Çok güzel" dedi.

La Valette aynı fikirde olduğunu belirtmek için yüzünü buruşturdu. "Ve çok kurnazca yerleştirilmiş. Toplarımızın hiçbiri ona nişan alamıyor. Açtıkları ateşin altında yeni toplar da yerleştiremiyoruz. Denemedik değil. Kulenin alt tarafındaki galeriler de nişancılarla dolu. Bay Polastron daha kapıdan bir saldırı başlatır başlatmaz eşikte işlerini bitirdiler. Asma köprünün ucuna bir tek adamımız bile ulaşamadı. Eğer bana sorarsanız, üstesinden gelebiliriz, ama Mustafa tepelerden süvarilerini hücuma geçirir. Can kaybı çok ağır olur ve Mustafa'nın aksine biz bu kayıpların altından kalkamayız.

Bors, "Rum ateşi?" diye sordu.

Starkey, "Öküz postaları yanmaz" dedi. "Sürekli deniz suyuyla ıslatıyorlar. Kalenin içine nişan alıp ateş açıyorlar ve karşılık görmüyorlar. Sabırları varsa, bir sonraki saldırılarına başlamadan bizi parçalayıp yok edebilirler."

La Valette, "Bana iki kula inşa ettiklerini söylemiştiniz" dedi.

"Öyle sanıyorum" dedi Tannhauser. "Ben Mustafa'nın yerinde olsay-

dım, bu kuleyle yapabildiklerimi görünce üçüncüsünü de yaptırırdım." Başparmağıyla sakalını kurcaladı. "Kulenin ayağını göremedim."

Starkey, "Altı tekerlek üstünde ilerliyor" dedi. "En alttaki platform en üst kısmının iki misli genişlikte. Dört ana desteği gemi direklerinden yapılmış. Serenler, gemi teçhizatı, çapraz gergiler, safra olarak da taşlar. Daha önce de yaptıkları gibi bir kara saldırısına karşı, toplu ateş açabilmek için alt galeri açık ve zırhsız."

Tannhauser böyle makinelerle daha önce karşılaşmamıştı. Buna dair bir bilgi kırıntısı bulabilmek için hafızasını, binlerce savaşa dair yıllar boyunca dinlediği, anlattığı ve süslediği binlerce hikâyeyi taradı. Böylesi bir arşive sahip olmasına rağmen kulelere ve nasıl engellenebileceğine dair hiçbir şey bulamadı. Merdivenin kenarından eğilip iç duvarın on iki metre aşağıdaki alt kısmına baktı. Kesme taş duvar, en büyüğü doksana altmış santimi bulan çeşitli boylarda büyük kireç taşı parçalarından yapılmıştı.

"Bu duvarın taban kısmında genişliği ne kadardır?"

"Yaklaşık üç buçuk metre" dedi Starkey.

Tannhauser'ın aklına gelen fikir o anda sönüverdi, ama La Valette yüzüne baktı ve Tannhauser onun aklından geçeni çoktan anladığını ve hesaplamalara başladığını gördü.

"Sultan Süleyman 1532'de Macaristan'ı istila ettiğinde, en şiddetli çarpışmalar önemsiz küçük bir kasaba için yaşanmıştı. Adını hatırlayamıyorum. Guntz muydu neydi? Neyse önemli değil. Sekiz yüz kişi, bir haftadan uzun bir süre boyunca otuz bin Tatar ve Rumelili askeri kasabaya sokmamayı başarmıştı. Bana anlatılanlara göre Macarlar, kendi surlarında, kısa mesafeden düşmanı topa tutabilmek için bir delik açmışlar."

Bors ile Starkey aynı anda eğilip aşağıdaki iri taşlara, sonra da üzerine yığılmış muazzam ağırlıktaki duvara baktılar.

Tannhauser, "Hiç kuşkusuz zayıf bir duvarmış" diye ekledi "...ve ben de mühendis değilim. Ama düşmana fark ettirmeden üç buçuk metrelik taş duvarda bir geçit açmak ve içinden yedi kiloluk bir top geçirmek mümkün olsaydı, bu makinenin ayaklarını havaya uçurur ve yere düşmesini seyrederdiniz."

Bors, "Evet" diye homurdandı, "...tabii önce burçla birlikte duvarın çökmesini seyretmezsek."

Starkey tam itirazlarını sıralamak üzereydi ki La Valette topallayarak, mutlu olduğu zamanlardaki o bağnazca kararlılığıyla merdivenden aşağı inmeye başladı. Sonra bir an durdu ve Tannhauser'a döndü.

"Yüzbaşı, Peder Guillaume'a gelince" dedi.

"Korkarım ki tanımıyorum, Ekselansları."

"O fırsattan kendinizi mahrum ettiniz. Dün pederi vurdunuz. Kastilya Garnizonu'ndaki rahibi vurdunuz."

Tannhauser paniğe kapılarak neredeyse askerlerin dağılmasına neden olan rahibi hatırladı. Sanki bu olay haftalar önce olmuş gibiydi, ama aradan bir gün bile geçmemişti. Tam kendini temize çıkarmak için savaş meydanının kargaşasına, ortalığın duman içinde olmasına ve tüfeklerin ne kadar güvenilmez olduğuna dair bir nutuk çekmeye başlayacaktı ki La Valette elini kaldırdı.

"Vicdanınızın rahatsız olduğundan eminim" dedi.

"Hem de nasıl, Ekselansları, hem de nasıl."

İkisi de bunun apaçık bir yalan olduğunu biliyorlardı.

"Öyleyse vicdanınız rahat etsin" dedi La Valette. "Huzur içinde yatsın, Peder Guillaume, aklını kaybetmişti. En akıllıca iş onu vurmaktı."

"Teşekkür ederim, efendim."

"Ama bu konuda aşırı gayretli davranmayın. Rahipler de dahil bütün adamlarımıza ihtiyacımız var."

Tannhauser onun gözlerine dikkatle baktı. Yoksa Ludovico'yu öldürmeye kalkışmasını mı ima etmeye çalışıyordu? Anlamak mümkün değildi. La Valette Starkey'e döndü ve konu kapandı.

"Bana duvar ustasıyla işçilerini gönder."

* * *

Hem hak ettiğini hissettiği, hem de öğleden sonra eğlencelerine hâkim güzel manzaralı, gölgeli ve rahat bir yer olduğu için, Tannhauser en üst basamağa oturdu ve önüne serilen olayları izledi.

Deri önlüklü Maltalı duvarcılar, ellerinde keskiler domuztırnakları ve tokmaklarla duvarın dibinde La Valette'in etrafında toplandılar. Duvardan kulenin alt kısmına en iyi biçimde nasıl bir geçit açılabileceği üzerine kısa bir tartışma yapıldı. Duvar ustası taşların dizilişini inceledi ve açıklamaya bile kalkışmadığı içgüdüsel bir hareketle taş blokları üzerine tebeşirle rakamlar yazarak çabucak işaretledi. Sonra da duvarcılar izleyenleri hayretler içinde bırakan soğukkanlı bir ustalıkla işe koyuldular. Harç ve taşlar duvar sanki kurabiyeden yapılmış gibi yarım saat içerisinde oyuldu ve iki erkeğin yan yana geçebileceği genişlikte kaba bir kemer açıldı. İlerisinde ortalama keçi kafası iriliğinde taşlardan oluşmuş bir taş yığını vardı. Keskiler ve kürekler sürekli inip kalkıyor, taş yığını sökülüp bir kenara yığıldıkça marangozlar ortaya çıkan mağaranın tavanını desteklerle sağlamlaştırıyorlardı.

Top arabası (bir kadırgadan sökülüp arabaya takılmış bir pruva topu) getirildi. Topçular hemen doldurup fitilini ateşlediler. Top yirmi iki kiloluk demir gülle atabiliyordu. İlk atış için La Valette'in tercihi toplamda yirmi iki kilo gelecek misketlerdi Misketlerin bir kürek domuz yağıyla karıştırılmasını emretti. Marangozlar oyuğun pürüzlü zeminine uzun kalaslar yerleştirip düzelttiler ve taş yığınının ortaya çıkmasından

sonra bir saat içinde iki duvarcı duvarın dış tarafını açmak üzere ellerinde tokmaklarla içeri daldılar.

Tannhauser Bors'u dirseğiyle dürttü. Tüfeklerinin uzun namlularını mazgallardan dışarı uzattılar. Platformun üstündeki nişancılara göz atmak için dışarıya gizlice baktıkları anda içlerinden biri aşağıyı işaret etti ve telaşa kapıldılar. Hepsinin namluları aşağıya, duvarda açılan deliğe çevrildi. Tannhauser ile Bors yerlerinden doğruldular ve tüfeklerini mazgala dayayıp ateş ettiler. Platformdakilerin üzerine beyin parçacıkları saçıldı ve ölü, birbirine girmiş silah arkadaşlarının arasına devrildi. Türkler şaşkınlıklarını üzerlerinden atmaya çalışırken, Provence Burcu boyunca bir düzine tüfekçi yerlerinden doğrulup düğüm olmuş nişancıları kurşun yağmuruyla yarıp birbirlerinde ayırdılar.

Tannhauser başını mazgallı siperin üstünden aşağı uzattı.

Duvardaki delikten beş yüz misket güllesiyle alev almış domuz yağı, kulenin alt kısmındaki talihsizlerin üstüne sel gibi fışkırdı. Makinenin tabanından çıkan duman girdabı havayı kapladı. Pis kokulu kıvrımları arasında tüyler ürpertici bir mikrokozmoz kaynıyordu. Barut depoları ile humbaralar sağır eden patlamalarla tutuştu. Parçalanmış bedenler havaya fırladıktan sonra toprağın üzerine düşüp acıyla kıvranmaya başladı. Reisler ve çavuşlar haykırınca, duvarın korunaklı yerine yığılmış zenci köleler kuleyi bağlayan ipleri çözmek için ileri atıldılar. Diğerleri de sürüklenen direkleri ve payandaları göğüslemeleri için mızraklar ve kırbaçlarla boğucu dumanın içine sürüldüler. Hıristiyan nişancılar mazgallardaki yerlerinden köleleri tek tek vurmaya başladılar. Kule yağlı kalaslar üzerinden çatırtılarla geri çekilmeye başlayınca kölelerin ayakları kan ve yağdan kaydı ve devasa tekerleklerin altına düşüp parçalandılar. Çığlıklarını ve kırılan kemiklerinin çatırtısını o kargaşada fark eden olmadı.

Aşırı yüklü kule ağır ağır ilerledi, ama daha dört beş metre uzaklaşmıştı ki geçitteki top yeniden gümbürdedi. Tarikat'ın topçuları inip kalkan gemi güvertesinden düşman gemilerine ateş açarken becerilerini ilerletmişlerdi. Dokuz on metre mesafedeki bu kule şimdiye kadar karşılarına çıkmış en kolay hedefti. Gülle sağ köşedeki çapraz gergilerle alt galerinin tavanına bağlanmış ana direğe isabet etti. Kıymık dolu bir burgaç talihsizlerin üzerine yağdı, kör etti ve içleri deşilenler acıdan aldıkları paylarını uluyan kıyıma bağışladılar. Kule yüksek perdeden bir iniltiyle yalpaladı. Üst katlardan düşüşlerini yavaşlatmak için aşağıda kıvranan arkadaşlarının üstüne denk getirmeye çalışarak atlamaya başlayanlar oldu. İki gazi kılıçlarını çekip topla arkasındakileri çıkarmak için duvardaki deliğe atıldılar.

Tannhauser tüfeğini doldurmak için geri çekildi.

Ölçerek tüfeğine barut doldururken aşağıya, kalenin iç tarafına topun tekrar doldurulduğu yere doğru baktı. İki gazi duman kaplı geçit-

ten fırlayınca, Maltalı duvarcılar tokmaklarıyla üzerlerine atıldılar. Topun tekrar geçide itilmesi için un ufak olmuş kalıntılarını kenara çekerken deri önlükleri kısa zamanda kasaplarınkine benzedi.

Kulenin eğilip toprağın üstüne devrilmesi için topun beş kez daha ateşlenmesi gerekti. Düşüşünden meydana gelen hava akımı alt kısmındaki yangını körükledi ve gökyüzüne bir alev sütunu yükseldi. Savunmacıların attıkları zafer çığlıkları, kulenin içinde kapana kısılmış son canlı biçarelerin feryatlarını boğdu. Sağ kalan köleler ile askerler, tepelere doğru kaçışırken tüfekçiler üzerlerine ateş açıp tek tek işlerini bitirdiler. Tannhauser etraflarını çevreleyen tepelere baktı ve sevinç çığlıklarına katılmadı. Uzun sürmeyecekti. Surları çevreleyen hendeklerde çürüyen binlerce cesede rağmen, tepeler hâlâ Sultan'ın birlikleriyle kaynıyor ve atkuyruğundan sancakları yüksekte dalgalanıyordu. Mustafa için onların kanı padişahın topraklarını sulayacak yağmurlardan başka bir şey değildi. Bir imamın okuduğu Kuran ayetleri düzlükten sürüklenip kulağına kadar geldi.

"Arz'ı toplanma yeri yapmadık mı? Diriler ve ölüler için."[13]

İçin için yanan postlarla yanık et kokuları Tannhauser'ın midesini bulandırdı. Bütün gün tek bir lokma bile yememişti. Üstüne üstlük bu korkunç oyundan artık sıkılmıştı. Kollarının bacaklarının dermanı kesildi ve vücudunu çok ağırlaşmış hissetti. Kara safra ensesinde zonkluyor ve gözyuvalarının ardına birikiyordu. Tüfeğini omzuna astı ve merdivenden aşağı indi. İşçilerin tamir etmek için oyuğun içine girdiklerini, topçuların topu silerken birbirlerini tebrik ettiklerini gördü. La Valette Tannhauser'ın gidişini izledi. Bir şey söylemeye ya da el kol hareketi yapmaya kalkışmadı. Tannhauser da buna memnun oldu.

Kalbi Amparo ile Carla'ya, bakışlarındaki ve seslerindeki yumuşaklığa, zalimlikten uzak ruhlarına, sevecenliklerine ve aşklarına özlem duyuyordu. Korumak için savaştıkları işte bunlardı. Bu kuşatma kör inançla sürdürülüyordu. Bunca dehşete ancak inançla katlanmak mümkündü. Onun tek sahip olduğu inanç ise onu bağlamış olan aşktı.

Bors ona yetişti ve yüzündeki ifadeyi gördü.

"Neden yüzün asık? Her şey yolunda gitti ve Tarikat yine sana borçlandı."

"Bırak inançlarını korusunlar" dedi. "Ben de kendi inandığım şeylerle ilgileneyim."

Çarpışma otuz altı saattir aralıksız sürmüştü, ama o gece nihayet toplar sessizliğe büründü. Bitkinlik tüm yaratılmışları kefen gibi örttü. Tannhauser'ın aklına feci bir sonun yaklaştığına dair anlaşılması güç bir önsezi takıldı ve uyuyamadı. Yataktan kalkıp Kalkara Kapısı'na git-

13. Mürselat suresi, 25-26. ayetler.

ti. Karanlıkta Türk nöbetçilerin dolaştıklarını hissetti. Böyle bir ruh hali içindeyken, zarları atmak, düşünmeden ve akıldan çok kederle hareket edip lanetlenmek çok kolaydı. Ama kaçmak, Türklerin hezimetine hizmet etmekten daha iyiydi. Moralleri gittikçe bozuluyordu. Bunu imamların müminleri ölmeye teşvik eden seslerinden, akşam ezanı okuyan müezzinin ses tonundan anlamıştı. Ama morallerinin çökmesi için daha kaç kez geri püskürtülmeleri gerekiyordu? Hem acaba Tarikat morallerini bozabiliyor muydu? Türklerin savaşta maneviyatlarının hiç çökmediğini kesin olarak biliyordu.

Yıldızlar başının üzerinde, ölümlülerin dertlerinden uzakta dönüp duruyordu. Kendilerini yüksekte tutan ezgiyi duyabilmelerini diledi. Ama belki de onları alt edebilirdi.

Amparo'yu uyandırdı. Kız giyindi. Kendisi de müzik aletlerini aldı. Amparo hastaneye gidip Carla'yı uyandırdı. Tannhauser iki kadını alıp Galley Körfezi'ne götürdü. Henüz hilalin doğmadığı ve Akrep'in dünyanın güney ucuna doğru alçaldığı gökyüzünün altında onun için çaldılar. Müziği dinlerken karanlıkta ağladı. Yüreği kabardı, ruhu canlandı. Böyle anlar sonsuzluğun parçalarıydı. Tıpkı okyanusun dibindeki keşfedilmemiş inciler gibiydi. Bırak, yarın ne olacaksa olsun, diye düşündü, çünkü yarın var olmamıştı. Sonsuzluk üzerinde ancak şu an hak iddia edebilirdi ve o gerçekten de talihli bir adamdı. Ne de olsa etrafı insanın aklını başından alan güzellikle çevriliydi.

20 ağustos 1565, pazartesi

Corradino Tepeleri

Orlandu bezelye yemeğiyle pidesini alıp savaşı izlemek için tepenin en yüksek yerine koştu. Bunu alışkanlık edinen bir tek o değildi, çünkü bu karşı konulmaz bir manzaraydı. Şimdi de bir grup seyisin arasında duruyordu. Sultan Süleyman'ın en ünlü savaş generallerinden Sancak sekiz bin yeniçeriyle Saint Michel Kalesi'ne akın etmişti ve Orlandu seyretmek için geldiğinde kale duvarları yine Türk kanıyla yıkanmıştı. Büyük bir yangın ve duman bulutu vardı. İpeklerin de dumanların arasından Hıristiyan zırhlarından yansıyan güneş ışınlarını gördü. Şövalyelerin ve Maltalı kardeşlerinin kahramanlıkları gözlerini yaşarttı. Ama yeniçerilerin kararlılıklarından da etkilenmiyor değildi. Tannhauser da bir zamanlar bir yeniçeriydi. Şimdi Tannhauser, o Hıristiyan burçlarında bir yerdeydi.

Her sipahinin en az iki yedek atı vardı. Cengiz Kağan geleneğine uyan Abbas'ın ise beş atı vardı. Ordudaki en iyi binekler oldukları için, Orlandu'nun Abbas'ın atlarının yanına yaklaşmasına izin vermiyorlardı, ama düşük rütbelilerin atlarıyla ilgileniyor ve bu işten de keyif alıyordu. Gemi dibi kazımakla karşılaştırılınca bu iş oyundan farksızdı. Kısa zaman önce ona atların toynaklarının nasıl temizlenip düzeltileceğini göstermişlerdi. Artık her yönüyle at tımar etmeyi becerdiğine inanıyordu. Henüz süvarilere iş düşmemişti ve bu durumdan da memnundu çünkü yedek atların ne işe yaradığını biliyordu. Bu hayvanlar da insanlar kadar korkunç acılar çekecekti. Tannhauser'ın yanında olmasını istedi. Bağırsaklarını boşaltmadan önce büyük altın yüzüğü kıçından çıkarıyor (bu iş sandığından daha kolaydı), temizliyor, işini bitirene kadar başparmağına takıyor ve kendini Tannhauser'a yakın hissediyordu.

Türklerin iyi ve neredeyse şövalyeler kadar cesur insanlar olduklarını keşfetmişti. Abbas etrafına ihtişam saçıyordu. Atlarına baktığı Anadolulu süvariler, işini iyi yapınca ona bademli çörekler getiriyorlardı. Arada bir tekme ya da bir tokat yediği oluyordu, ama bunlar limandaki şiddetin yanına bile yaklaşamazdı. Kendinden yaşça büyük Rumelili bir seyis bir gün çöreğini elinden almaya kalkışmıştı. Orlandu az kalsın bir at nalıyla kafasını yaracaktı. Bu olaydan sonra bir daha rahatsız

edilmemiş, hatta Sırp başseyis ona beğeniyle göz bile kırpmıştı. Etrafta sık sık devşirme sözünün edildiğini duyuyor ve bunun ne demek olduğunu merak ediyordu. Tannhauser'ın tembihlediği gibi hal ve tavırlarının bir erkek gibi olmasına dikkat ediyor ve kibar davranışlarıyla gurur duyuyordu. Namazlarda Müslümanlara eşlik ediyor, yaptıkları hareketleri taklit ediyordu. Hatta müezzinin çağrılarında huzur bulmaya bile başlamıştı. Geceleri İsa'ya ve Vaftizci Yahya'ya dua ediyor, bir kâfir olarak lanetlenmemek için yalvarıyordu. Ama tuhaftır, namaz esnasında kendini sahtekârmış gibi hissetmiyordu

Yeni yaşamı dayanılır gibiydi ve günler geçtikçe efendisinin izinden gittiğini daha çok hissediyordu. Gitgide bir hayat adamına dönüşüyordu. Artık İstanbul sahillerini korkuyla değil heyecanla düşünüyordu. Eğer içinde acı ve keder hissediyorsa, sebebi aşağıdaki son katliamı seyretmesiydi. Artık üç gün iki gece süren aralar pek olmuyordu. Orlandu gibi diğer seyisler de kıyımı karışık duygularla izliyorlardı. Hiçbiri Türk kanı taşımıyordu. Kimi Arnavut, kimi Trakyalı, kimi Bulgar, kimi Macar, kimi de Sırp'tı. Hepsi de kalplerinin bir köşesinde Türklere nefret besliyor ve Tarikat'ın kazanmasını ümit ediyorlardı, ama tıpkı onun gibi, hiçbiri bunu dile getirmiyordu. Bir Sırp üzerinde kırmızı bir el resmi olan büyük bir sancağı işaret etti. Sancak, Saint Michel'in duvarına dayanmış ve kızgın yağ ile haşlanan bir merdivenin üzerinde dalgalandı.

Delikanlı, "Sancak" dedi.

Sancak, Saint Michel'i almaya ya da bu uğurda ölmeye ant içmişti. Orlandu içinden Amiral Del Monte için dua etti. Geriden kaba bir bağırış gelince arkasına döndü. Başseyis işlerinin başına dönmeleri için onları çağırıyordu. Orlandu uzaktaki çarpışmaya son kez baktı. Türkler surları büyük bir kalabalıkla işgal etmişlerdi.

20 ağustos 1565, pazartesi

Üstadı Azam'ın ahırları; İngiliz Hanı

İspanyol kız alımlıydı. İnce zevk sahibi pek az erkek onu güzel olarak nitelendirirdi, görünüşü ve tavırları tuhaftı. Ama etrafına kendine has değişken bir hava, sağı solu belli olmayan bir mizaç, hareketleriyle bedeni zevklere düşkünlük, meçhul ormanlar kadar ilkel ve doğuştan gelen bir şehvet yayıyordu. Germen'in onu seçtiğini biliyordu ve bu da içindeki şehveti kışkırtıyordu. Tannhauser onun olmadığı her şeydi. Büyük çabalarla olmaya ve temsil etmeye çalıştığı her şeyin zıddıydı. O bir dönme, bir suçlu, bir ahlaksız, Tanrıtanımazlarla, Yahudilerle ve Müslümanlarla düşüp kalkan bir adam ve açgözlülüğe ve günaha bulanmaktan gurur duyan bir erkekti. Buna karşın, Ludovico birbirlerine bağlı, karanlık bir camdan akseden görüntüler gibi taban tabana zıt ikizler olduklarını hissediyordu.

Amparo birbirine bakan bölmelerin arasındaki geniş ana geçitte çalışıyordu. Yüksek pencerelerden düşen güneş ışınlarında çevresinde uçuşan saman ve toz zerrecikleri görünüyordu. Tannhauser'ın altın renkli atının sağrısını ve dizlerindeki kepekleri fırçalıyordu. Yaprak yeşili elbisesinin rengi güneşte solmuş, sonbaharın ilk günlerinin rengini almış, kullanılmaktan incelip yıpranmıştı. Bir sokak fahişesi gibi elbisesinin altına hiçbir şey giymemişti. İlk bakışta baştan ayağa kemik ve kastan yaratılmış ve bir tazı kadar zayıf görünüyordu, ama kaşağıyı salladıkça kalçalarının ve göğüslerinin dolgunluğu belli oluyordu. Kumaş terden yer yer beline yapışmıştı. Saçları gür bukleler halinde sallanıyordu ve Ludovico kızın güzel olduğuna ikna oldu.

Güneşten kaçmak için, ahır kapısının eşiğinin iç tarafında durmuş, uzun süredir onu seyrediyordu. İçerideki taze kokular insanı canlandıran bir iksir gibiydi, çünkü o gün Saint Michel için yeniden alevlenen savaşın iğrenç kokularının arasından geliyordu. İnsan pisliğinin at pisliğinden bu kadar iğrenç ve zararlı olması ne tuhaftı, ama öyleydi işte. Savaş kandan çok daha fazla pislik üretiyordu ve Ludovico her ikisinden de usanmıştı.

Yeniçeriler o sabah saldırmışlar ve neredeyse harabeye dönmüş kaleyi ele geçirmişlerdi. Aralıksız üç gündür akın ediyorlardı. Yeni kırılan

kaburgaları yüzünden zor nefes alan Ludovico, İtalyanlar ve Aragonlular'dan oluşan bir grupla birlikte gemi köprüsünün karşı tarafına gönderilmişti. Ateş nehirlerinin arasında kudurmuşçasına öldürmekle geçen saatlerden sonra, karşı saldırıları sonucunda Sancak'ın cesedi savaş alanında kalmış ve kırıp geçirdikleri askerleri geri çekilmişlerdi. Peşlerine düşmemişlerdi. Saint Michel güne hepsi yaralı olan yedi yüzden az adamla başlamıştı. Dahası, sonuna kadar hâlâ ayakta olanların cesaretleri kalmamıştı.

Böyle bir fasıldan sonra, güzel bir kızı at tımar ederken seyretmek çok hoştu ve burada olmak için başlı başına bir nedendi, ama onun başka bir amacı vardı. Boyu süpürgesinden bile kısa, buruş buruş İtalyan bir kocakarı zaten tertemiz olan zeminin aynı yerini süpürüp duruyordu. Ludovico içeri girerken kadına yan gözle bakınca, ihtiyar kadın kölelere has itaatkâr bir tavırla eğildi ve başını iki yana salladı. Ludovico kapıyı işaret etti. Kadın aceleyle dışarı çıktı. Ludovico geçitte ilerledi. Amparo omzunun üzerinden bakıp onu görünce durdu. Doğruldu. Korumak ister gibi bir elini hayvanın açık sarı yelesine koydu ve omzunu kaşağılamaya devam etti. Ludovico'nun yüzüne değil göğsüne bakıyordu ama gözlerinde tedirginlik yoktu. O garip biçimsiz yüzüne bitkinlik de, korku da dokunmamıştı. Ludovico Malta'da tek bir kişinin bile böyle artık görünmediğini düşündü. Hangi kudret sayesinde bu kızın böyle dingin kalabildiğini merak etti. Sırf görüntüsü bile yüreğini ferahlatıyordu. Düşünceleri Tannhauser'a ve seçimine yoğunlaştı. Gülümsedi ve eğilerek selam verdi.

"Selam, çocuğum" dedi.

Kız bu hareketin suni olduğunu düşünüyormuşçasına reverans yaptı. Ludovico elini atın ağzına doğru uzattı. Hayvan parmaklarındaki tuzu yalamaya başladı. Dili pütürlü ve yumuşaktı.

"Bu çatışma hayvanlar için çok acımasız" dedi. "Gürültüden korkuyorlar, kapalı kalıyorlar. Ölümü ve acıyı da hissediyorlar."

Amparo sessizce atın parmaklarını yalamasını izledi.

"Adın Amparo, değil mi?" Kız evet der gibi başını salladı. "Bu atın bir adı var mı?"

"Burak."

"Ah" dedi Ludovico, "Muhammed Peygamber'in atı. Kanatları olduğu söylenir. Arapların böyle hayali hikâyeleri vardır. Ama bu hayvan da bu şerefi hak edecek kadar hızlı görünüyor. Yüzbaşı Tannhauser'ın atı mı?"

Kız yine evet der gibi başını salladı. Hâlâ yüzüne bakmamıştı.

"Ve sen de Tannhauser'ın sevgilisisin."

Kız biraz tedirgince ayaklarını yere sürttü.

"Kabalığımı bağışla, ben Ludovico." Başını eğdi ve zırhının taze kan ve diğer nahoş sıvılarla lekelenmiş olduğunu fark etti. "Üstümün başımın pisliği için de özür dilerim. Burak da sen de oldukça iğrenmişsinizdir."

Kız arkasını dönüp Burak'ın boynunu kaşağılamaya koyuldu.

Bu hareketinden alınsa da yeriydi, ama alınmadı. "Askerlerden el falına baktığını duydum" dedi. "Kabiliyetlerine çok değer veriyorlar."

Kız işine devam etti.

"Benim falıma da bakar mısın?" diye sordu. "Karşılığını öderim."

Amparo, "Ben para almam" dedi. "Bu satılacak bir şey değil."

"Demek kutsal bir şey?"

Kız arkasına dönmedi. "Benden gelen bir şey değil, o yüzden de satmak bana düşmez."

"Bunun ötesindeki bir dünyadan mı geliyor?"

"Eğer güç bu dünyada konuşuyorsa, nasıl ötesinde olabilir?"

Ludovico mantıkla karşılaşmayı hiç ummuyordu ama kız son derece basit bir gerçeği dile getirmiş gibiydi.

Ludovico, "Bu Tanrı'nın gücü mü?" diye sordu.

Kız bu daha önce hiç aklına gelmemiş gibi durakladı, sonra "Tanrı'nın gücü her varlığın vasıtasıyla konuşur."

"Her varlığın mı? Kuzgunların, kargaların ya da kedilerin vasıtasıyla da mı?"

"Ve taşların, ağaçların, denizlerin ve yukarıdaki gökyüzünün de."

"Ya Kilise?"

Kız Kilise'ye bu araçların en zayıfı gözüyle bakıyormuş gibi omuz silkti. "Onun da."

Ludovico avucunu uzattı. Amparo hemen bitirilmesi gereken bir işmiş gibi, kaşağıyı kolunun altına sıkıştırdı ve Ludovico'nun elini tuttu.

Parmaklarının uçlarını çizgilerin ve nasırların üzerinden geçirdi. Dokunuşu Ludovico'nun hoşuna gitti. Kızın yüzünden bir şey anlaşılmıyordu.

"Bazı eller konuşur, bazısı da konuşmaz" dedi. Ludovico'nun elini bıraktı. "Seninki konuşmuyor."

Bunu geçiştirir gibi değil basit bir gerekmiş gibi söylemişti. Yine de böyle hurafelere hiç kıymet vermemesine rağmen, Ludovico hayal kırıklığına uğradı. Ayrıca kızın kendisini küçümsediğini de fark etti. Bu his aniden mide bulantısı gibi içine doğuvermişti. Kızın tavırları ağırına gitti. Bu kız bozuntusunun, bu acayip görünüşlü sürtüğün kuşatmaya katkısı neydi? Ya da bu dünyada bir değeri var mıydı? Efendisinin atını tımar ediyor ve efendisi için bacaklarını açıyordu. Bayağı askerlere para karşılığı fal bakıyor, hurafeler satıyordu. İncecik ahlaksız elbisesinden memelerini teşhir ediyordu. Alçak, yüksek her seviyede onun gibilerini daha önce de görmüştü. Bunun gibi kadınlar varlıklarını ancak bacaklarının arasındaki delikle ispatlarlardı. Etlerini geçimleri için, kibirleri ve kudretin yüzeysel bilgisi için satarlar ve bu iğrençliğe aşk yaftası yapıştırırlardı. Bunlar birer hastalıktı. İlk kez gözlerinin farklı renklerde olduğunu fark etti. Biri kahverengi, biri de griydi. Bilinen ya

da bildirilmiş her cadılık işareti kadar, Appolonides, Kramer ve Sprenger gibi çeşitli bilirkişilerin yakalamış olduğu vakalar kadar açık bir belirtiydi bu. Böyle gözlerden yayılan ve kötü ruhları nakleden ışınlar rast geldikleri kişileri gözleri yoluyla etkileyebiliyordu, oradan da kalplerine nüfuz edebiliyor kanda yoğunlaşarak iç kısımlara bulaşıyordu. Aristo bizzat bir aynanın kirli bir kadının gözlerinden korktuğunu iddia etmişti, çünkü kadın aynaya bakınca aynanın parlak yüzeyi bulutlanmış ve donuklaşmıştı.

"Böyle görülmemiş biçimde konuşan Tanrı mı? Yoksa şeytan mı?" diye sordu.

Amparo, "Şeytan hakkında bir şey bilmiyorum" dedi. "Eğer şeytan varsa bile, benim yardımıma neden ihtiyaç duysun ki? Hem de burada."

Yine masumiyetle perdelenmiş kurnaz bir yanıt vermişti. Bu konuyu daha fazla araştırmayı düşündü, ama gerekirse aleyhinde kullanmaya yetecek kadar büyücülüğünden bahsetmişti. Buna şahitlik yapacaklar da çoktu. Cadılık suçunun varlığından kuşku duymuyordu. Kim duyardı ki? Emin olmasına yetecek kadar bol delil vardı: sefil bir ihtiyarın çenesindeki siğiller ve kıllar ile sütü ekşimiş bir inek köylü takımı için yeterli dayanaklardı, dehşet verici havada uçma rivayetleri ve çocuk yeme ayinleri kaba hayallerden ibaretti ve tıpkı onun gibi Engizisyon da doğaüstü güçlere kuşkuyla yaklaşırdı. Ancak şeytan ile cinsel ilişki gerçekleşmiş olaylardandı. Kilisenin bu konuda şüphesi yoktu. Amparo kaşağısını alıp işine devam etti.

Ludovico, "Benim için bir şey yapmanı rica edeceğim" dedi.

Kız ona doğru döndü, o sahte masumiyet maskesini yerini vahşi bir ihtiyatlılığa bırakmıştı. Kızın değil gözlerine, bir kez yüzüne bile bakmamış olduğunu fark etti. Sanki yüzüne bakarsa, gerçek yüzü anlaşılacaktı. Artık kızın ruhunun kirli, kişiliğinin de habis olduğundan emindi. Gerçekleri nasıl da kolayca görmezden gelerek budalalık etmişti. Bir kadının cinsel cazibesinin büyüsü ne kadar da sinsiydi. Carla gerçekten de bu kızdan daha mı iyiydi? Belki de daha beterdi. Bunu zaman gösterecekti. Amparo'nun yüzündeki çöküntüye bir yenisini ekleyebilir, kızı yem deposundaki balyaların üzerine çekebilir, yıpranmış elbisesini yırtıp atabilir ve kızın bedeniyle günaha bulanabilirdi. Ve bu savaşta döktüğü kanla kutsanmış ve kazanılmış bir haktan başka bir şey sayılmazdı. Ama yapmadı. Kendine hâkim oldu.

"Benimle gel" dedi.

Reddetme şansının olmadığını anlayana kadar kızın yüzüne dik dik baktı. Amparo, Ludovico'nun peşinden dışarı çıktı. Kale Sant'Angelo tepelerinde yükseliyordu. Anacleto oturduğu sıradan kalktı. Can acısını bastırmaya çalışmak için harcadığı çabadan bedeni kaskatıydı. Sağ elmacıkkemiği artık yoktu. Cerrahlar gözüyle birlikte kalan parçacıkları çıkartırken Ludovico onu masaya sıkı sıkı bastırmıştı. Anacleto ağ-

zındaki tıkacı dişleyerek hiç ses çıkarmamıştı. Ludovico dostunun yiğitliği karşısında ağlamıştı. Yüz derisinden geriye kalanları bir araya getirip kese ağzı gibi dikmişlerdi. Büzülen yerden sarı irin sızıyordu. Eskiden gözünün olduğu yer şimdi, insan kafatasında yetişen bir yosundan ezilerek yapılmış bir lapayla sıvanmış gibi görünen ıslak ve siyah bir çukurdu.

Ludovico, "Bu Anacleto" dedi. "Benim arkadaşım. Yüzündeki yaralara iyi bak."

Amparo ona bakmadı. Ludovico saçlarından kavrayıp başını yukarı kaldırdı. Anacleto'nun yaralarına bakınca kızın soluğu kesildi ve gözlerini kapadı. Anacleto irkildi.

Ludovico tekrar, "Yüzünün haline iyi bak" dedi. "Çünkü büyük olasılıkla bunun sorumlusu senin yüzbaşın."

Amparo kıvranıp elinden kurtulmaya çabalayınca kızı bıraktı.

"Yaralarının iyileşmesi ve acılarının dinmesi için Anacleto'nun afyona ihtiyacı var." Ludovico büyük bir ücret karşılığında Gullu Cakie adında Maltalı bir alçaktan bir yüksük dolusu afyon satın almıştı. Afyonun altından bile kıymetli olacağı günler gelecekti, çünkü kimsenin elindekini satabileceği umulmuyordu. Tehdit edince Cakie ona daha fazlasını nereden bulabileceğini söylemişti.

Ludovico, "Tannhauser'da bu az bulunan ilaçtan var" dedi. "Bu gece İtalyan Hanı'na biraz afyon getireceksin."

Amparo, "Çalmamı mı istiyorsun?" diye sordu.

"Nasıl elde edeceğin sana kalmış. Sana borçlanmış olacağım ki akıllıysan bunu kıymetini bilirsin. Bu işi halledeceksin."

"Ya yapmazsam?"

Ludovico nazikçe kolunu tutup Anacleto'nun yanından uzaklaştırdı. Kızın kulağına eğilip yumuşak bir sesle, "Tannhauser hanımınla evlenmek niyetinde" dedi.

Amparo gözlerini kırpıştırdı, ama hiç bozulmuş gibi görünmüyordu. "Anlaşmaları böyle" dedi. "Başından beri böyle anlaşmışlardı."

"Evlilik hizmetlerinin karşılığı mı yani?"

Amparo başını sallayıp doğruladı. Gözlerini yere dikti.

Demek, Carla onu kandırmıştı. Göğsünde taze bir umut yeşerdi.

"Yine de" dedi, "Tannhauser Carla'ya âşık."

Amparo, "Onu seviyor" diye düzeltti. "Benim Carla'yı sevdiğim gibi."

"O bir erkek. Bunu herkesten iyi sen bilirsin." Kuşku tohumlarının tuttuğunu gördü. "Onu sevdiğini bana kendisi söyledi. Kavuşmak için can atıyorlar. Sana ihanet ediyorlar."

Bu sözler Amparo'nun kalbine saplandı. İki elini ağzına bastırdı ve başını iki yana salladı.

"Zavallı Anacleto'ya sor ve yalancı olduğunu söyle."

Amparo kolunu kurtarmaya çalıştı ama Ludovico onu sıkıca tuttu.

"Kendin bak, göreceksin." Kızı bıraktı. "Şimdi gidip dediğimi yap. Ricamı bir hayır işi olarak gör ki zaten öyle. Tanrı sana bu işte de, bütün işlerinde de yol göstersin."

Tannhauser fıçısında oturmuş güneşin Sciberras Dağı'nın ardında kaybolmasını izliyordu. Güneş göz alıcı koyu kırmızı renkteydi ve aşağısında, iki düşman cephe arasındaki ceset kaplı alandan tüten dumanlarla kaplanmıştı. Görünenleri yorumlayarak ötesinde bir anlam çıkarmaya çalıştı, ama zihni böyle benzetmeler yapamayacak kadar bulanıktı. Felsefeye yer bırakmayan şaşkınca bir huşu duygusuna kendini bıraktı.

Vücudu bir ağrı, sızı, yara ve şişliklerden ibaret bir yığındı. Derisi sarı ve mor yamalarla kaplanmıştı. Orasından burasından koyun bağırsağından yapılmış iplikle atılmış dikişler çıkıyordu. Kimisini kendi dikmişti. Fıçıya çıkıp suya girerken o kadar zorlanmıştı ki neredeyse pes edecekti. Deniz suyu yaralarının sızısını şiddetlendirdi. Gözleri barut ve tozdan yanıyordu. Elleri kütük gibi şişmiş, parmakları yumru yumru olmuştu. Şimdi Türk toplarından atılan bir gülle başına inseydi, bunu büyük bir üzüntü sebebi saymazdı, ama Türk topları sustuğu ve topçu birlikleri hiç şüphesiz onun kadar bitkin oldukları için bu çok uzak bir ihtimaldi.

O sabah ilerlemesini engellemek için başlatılan bir sürü çarpışmanın ardından, Mustafa ikinci kuşatma kulesini de yerleştirmişti. Bu kez Türkler kulenin alt kısmını top atışlarına karşı toprak ve taşla dolu küfelerle, desteklerle kirişlere perçinlenmiş demir levhalarla takviye etmişlerdi. Kuleyi Kastilya Burcu'nun kalıntılarının önüne getirmişlerdi. Üzerindeki nişancı yeniçeriler civardaki işçiler ile askerleri yere çöküp dua etmeye zorlamışlardı. Bu üzgün halde birkaç saat acı çektikten sonra ve tepelerdeki büyük bir saldırının habercisi olan kalabalık birlikleri gördüğü için, La Valette önceki günün taktiğinin değişik bir türünü uygulamıştı.

Gediğin biraz doğusunda, duvarın kuledeki tüfekçilerin göremeyeceği hasar görmemiş bir noktasında bir delik açmışlardı. Şövalye Claramont ile Don Guavarez de Pereira komutasında bir hücum kıtası dışarı çıkmıştı. Germen kolundan bir düzine şövalye kendilerini gönüllülerin önüne atmışlar ve akıncılar kuleye ağzı köpüren ifritler gibi saldırmışlardı. Yukarıdan gecikmeli başlayan yaylım ateşi, koşarken zırhlarına çarpıp kıvılcımlar çıkarmıştı.

Arka taraftaki merdivenleri koruyan azap piyadeleri saniyeler içinde deliye dönmüş kuzeyliler tarafından dağıtıldı. Sonra kuzeyliler merdivenlere tırmanıp galerilere doluştular ve kulenin katlarından birini tek seferde Türklerden temizlediler. Bu muazzam yapı, içinde kopan şiddetli patırtı yüzünden, feryat eden insandan iplerinin üstünde sallandı.

Hiddet böğürtüleriyle acı çığlıklarını birbirinden ayırt etmek imkânsızdı. Kule sanki barbarca ve vahşi bir karnavaldın bir dekoruymuş gibi, etrafına kırmızı çağlayanlar halinde kesik kollar, bacaklar ve parçalanmış bedenler fırlattı. Kıyım sona erince, Germen biraderler kulenin zirvesine çıkıp zaferlerini kutladılar. Kılıçlarının ucuna taktıkları kanlı börkleri salladılar, havaya birkaç kelle ile avuç avuç iç organ parçaları savurdular, kandan kayganlaşmış tahtaların üstünde delice bir sevinçle tepindiler. Gaddarca ayinlerin yapıldığı bir Meksika tapınağıymış gibi kat kat platformlardan hâlâ kandan çağlayanlar akıyordu. İlerdeki tepelerde toplanan Osmanlılara haykırarak küfürler savurup alaylar ettiler. Sonra başlarını gökyüzüne kaldırıp gönüllerince sevinç yaşattığı için İsa'ya şükrettiler.

Kuleyi yakıp kül etmek için hazırlıklar yapılırken, Tannhauser makineyi yakmak yerine el koyup kullanmalarını ve kendi nişancılarını koyarak sura yakın bir yere yerleştirmelerini önerdi. Bunu önermesinin nedeni San Salvatore Dağı'nı çaprazlama kesen Türk saflarına daha iyi bir bakış açısı elde edebilmekti, La Valette bu fikri büyük bir beğeniyle benimsedi. İçindeki cesetler dışarı çıkarıldıktan sonra, kule döndürüldü ve yeri değiştirildi. Alt katına iki top yerleştirildi, geri kalan katlara da tüfekçiler yerleşti. Tannhauser da aralarındaydı.

Yukarıdan görülen manzara cesetler ve sineklerle kararmış, güneşte kavrulan bir cehennemdi. Doğuda birbirine geçmiş bir sürü Türk siperi vardı. Gullu Cakie'nin kendisini bu siperlerin arasından nasıl geçirdiğini hâlâ aklı almıyordu. Ve Türkler hâlâ sayıca çok üstündüler. Tekneye kaçma planı bir sonraki katliama kadar beklemek zorundaydı. Ama o ana dek La Valette yürüyebilecek durumda olan ancak bin beş yüz adam toplayabilmişti. Tannhauser üst geçitte çiğnenmiş ve pis pis kokan iç organların üzerinde çömeldi. Gürültüden kulakları tıkandı, kokudan nefesi kesildi. Barutuyla mermisi tükenene ve eli dirseğine kadar uyuşana kadar boğucu sıcak altında kaldı ve sonra bu kan kulesinden çıkıp gitti.

Fıçısının içinde bütün bunları unutmaktan mutluydu. Fıçıyı akıl ettiği için kendini tebrik etti. O zaman temizliğinin ne kadar hayati bir önem taşıyacağı hakkında en ufak bir fikri bile yoktu. Belki gece boyunca fıçıda kalır ve yıldızları seyrederdi. Belki de uyuyakalıp boğulur ve onu sabah yüzünde bir keyif gülümsemesiyle ölmüş halde bulurlardı. Sonra Nikodemus'un akşam yemeği için koyun pirzolası bulduğunu hatırladı ve ölümle ilgili düşünceleri bir tarafa bıraktı. Birinin yaklaştığını duyunca yan tarafına döndü. Amparo'nun yüzü fıçının demir kenarında belirince neşesi sönüverdi. Kızın gözleri ağlamaktan şişmişti ve bakışlarında sitem vardı. Savaşla altüst olan akşam vaktinden güç bela çalabildiği sakin dakikaların sona erdiğini hemen anladı. Kızı selamlamak için kendini zorlayarak gülümsemeye çalıştı.

"Amparo, neden bu kadar üzgünsün?"

Kız yüzünü gökyüzüne çevirdi. Tannhauser yiğitçe olduğunu düşündüğü bir çabayla uzanıp kızın saçlarını okşadı. Amparo başını çekti. Kızı daha önce hiç böyle görmemişti, ama bu yalnızca bir zaman meselesiydi, çünkü ne de olsa Amparo da bir kadındı.

"Bana söyleyeceğin bir şey var."

Amparo ona dönmedi. "Carla'ya âşıksın, doğru mu bu?"

Tannhauser yüksek sesle göğüs geçirdi. Başındaki dertlerin çoğu için suçlayacağı kişi yine kendisiydi. Bunca tehlikenin ortasında bu kadar sudan bir meselenin bu kadar önemli sayılmasına hayret etti. "Bunu başka zaman konuşalım, olmaz mı?" dedi.

"Demek, doğru."

"Amparo, üç gündür kana bulanmış halde adam öldürüyorum. Bir erkek dünyanın sonunun geldiğini sandığı için affedilebilir. Bu zavallı askere lütfen biraz merhamet et ve huzur içinde başını dinlemesine izin ver."

Amparo yüzüne baktı. Gözleri dolmuştu. Kendi dertlerinin Amparo'nunkilerden daha önemli olduğunu düşünmekle çok şey ummuştu. Amparo bir çocuk gibi ona uzandı. Tannhauser katılaşmış titreyen bacaklarının üstünde doğruldu ve ıslak kolunu kızın omzuna doladı.

Amparo, "Beni korkuttu" dedi.

Kıza haksızlık ettiği duygusu Tannhauser'ın zihninden siliniverdi. "Kim korkuttu?"

"Ludovico."

Bir öfke dalgası bütün ağrı ve sızılarını bastırdı. Çene kemiklerinin ve kafa derisinin kasıldığını, kanın beynine hücum ettiğini hissetti. "Sana bir şey yaptı mı?" diye sordu.

Kız inandırıcı olmayan bir tavırla başını iki yana salladı. Tannhauser çenesini tutup başını kendine doğru çevirdi. Ludovico'nun uyandırdığı korkunun yerini Tannhauser'ın gözlerinde gördüğü bir şeyin korkusu aldı. Soğukkanlı görünmek için çabaladı. Ellerini yeniden saçlarının üzerinden geçirdi ve yanaklarındaki gözyaşlarını sildi.

"Sen benim sevgilimsin" dedi.

"Öyle miyim?" Bir an Amparo'nun yüzü yine eskisi gibi parladı.

"Hep öyle kalacaksın. Şimdi bana Ludovico'nun ne söylediğini anlat. Bana her şeyi anlat."

Ludovico Del Monte'nin İtalyan Hanı'nda kendisine tahsis ettiği odada oturuyordu. Duvarlarda İtalyan Kolu'nun eski kahramanlarının resimleri ile deniz savaşlarında ele geçirdiği Osmanlı sancakları asılıydı. Başköşede o gün ele geçirilen kırmızı sancak vardı. Amiralin koltuğu Fransız Kolu'nun idarecileriyle yakın zamanda yapacağı toplantıyı yönetmek için uygundu.

Ghisleri'nin verdiği görevi henüz tamamlamamıştı. Del Monte'nin Üstadı Azam'ın halefi olmasını daha sağlama alamamıştı. Ama karşılaştığı güçlüklerin içinde, bu işin umduğundan daha kolay olacağını anlamıştı. Del Monte'nin adaylığını diğer kolların başlarıyla uzun uzadıya tartışmıştı. Kastilya, Aragon, Germen ve Akitanya kollarından destek sözü almıştı bile. Malta Tarikatı kahramanlarla dolu olsa da Del Monte'nin Saint Michel'in savunmasında ortaya koyduğu liderlik emsalsizdi. Ona beslenen saygıya kimse erişemezdi. Dahası dokuz gün süren acımasız yıpratma saldırılarından sonra, siyasi manevralar için kimsenin cesareti kalmamıştı. Fransızları ikna ederken bir sorunla karşılaşacağını sanmıyordu, ama mizaçları öyle görünmeye zorlayacaktı.

Siyah keşiş giysisini giydi. Zırhtan kurtulmak büyük bir rahatlıktı. Sırtı ve kaburgaları acıyordu. Koltuğunda kımıldandı. İki gece önce çarpan kurşun, zırhının sırt plakasında tavuk yumurtası büyüklüğünde bir girinti oluşmasına ve birkaç saniye boyunca öldüğünü sanmasına neden olmuştu. İnsanı rahatsız eden bir tecrübeydi. Ne korku ne de pişmanlık hissetmişti. Gözünün önüne Rabb'inin çarmıhtaki görüntüsünü getirmişti. Pişmanlık duasını mırıldanmıştı. Kendini huzurlu hissetmişti. Sonra beynine Carla'nın görüntüsü, yüreğine de onun aşkı dolmuş ve korkmuştu. Aşkını bir daha asla ifade edemeyeceğinin korkusuydu bu. Anacleto o parçalanmış yakışıklı yüzüyle sürünüp yanına gelene dek böyle ödlekçe bir duyguyla ebediyete göçeceğini düşünmüştü ve sonra ölümün onu henüz çağırmadığını anlamıştı.

Carla'yı düşünmek korları asla soğumayan bir ateş gibi içini yakıyordu. Ama çoğu meselede olduğu gibi bunda da sabreden muradına erecekti. O Germen üstünlüğünü uzun süre koruyamayacaktı. Carla henüz onun yatağına girerek kendini kirletmemişti. Koridorda yaklaşan ayak seslerini duyar durmaz gelenin kim olduğunu anladı. Masanın üstünde duran defterlerden birini açıp inceliyormuş gibi yaptı. Kapı aniden açılıverdi. Ludovico önündeki sayfaya bir saniye daha baktıktan sonra başını kaldırdı.

"Yüzbaşı" dedi. "Beklediğimden erken geldin."

Tannhauser'ın yüzü sertti. Kemerine uzun namlulu bir tabanca ile kabzasıyla kını Türk işi mücevherlerle bezeli bir de kama takmıştı. Gözlerinde öldürme arzusu vardı.

Ludovico, "Amparo hikâyesini bu kadar çabuk anlattığına göre, sana çok güveniyor olmalı" dedi.

Anacleto, Tannhauser'ın arkasında belirdi. Eli kılıcının kabzasındaydı.

Tannhauser arkasına dönmeden, "Senin oğlan diğer gözünün yerinde durmasını istiyorsa, ortadan kaybolsun" dedi.

Ludovico başıyla işaret edince Anacleto çekildi.

Tannhauser elini zırhlı yeleğinin içine atıp mumlu kâğıda sarılı bir paket çıkardı ve masanın üstüne attı. Paket masada zıpladı. "Yüz gram

afyon, benden" dedi. "Bir kıza zorbalık yapmak karşılığında fazlasıyla cömert bir ücret."

"Minnettarım."

"O kadınlardan herhangi biriyle bir daha konuşacak, sokakta yanlarından geçecek, uzaktan görecek olursan, ya da biri uykudan uyanıp da adını sayıklarsa, seni Roma'dan ayrıldığına pişman ederim."

"Son denemenden daha şanslı olursan tabii."

Tannhauser masanın üzerine eğildi. Ludovico bağırsaklarının çözüldüğünü hissetti.

"O yalnızca cinayet olurdu. Bir dahaki sefere kanında banyo yaptığımı seyredeceksin."

Tannhauser o sabahki çarpışmadan daha uzun gibi gelen bir süre boyunca Ludovico'nun gözlerine baktı.

Ludovico gözünü bir kez bile kırpmadan karşılık verdi.

Tannhauser doğruldu, dönüp kapıya doğru yürüdü.

"Yüzbaşı."

Tannhauser durdu. Arkasına döndü.

"Düşmanın olmamayı tercih ederdim."

Tannhauser kısa bir kahkaha attı.

Ludovico, "Carla, pek çok kadından biri" dedi. "En azından senin için. Eğer peşinde olduğun unvansa, ben seni öyle yüksek seviyelere çıkarabilirim ki, Carla'nınki yanında balıkçı adı gibi kalır. Pek çok dük yola bir asker olarak çıkmıştır ve Kutsal Papa Hazretleri kendini memnun edenlere karşı çok cömerttir. Bana teslim olursan, seni refaha ve başarıya ulaştıracağıma söz veririm."

"Senin tanıdıklarından biri mi olacağım?" dedi Tannhauser. "Bokunu yemeyi tercih ederim."

"Saygın dostlar arasında olacaksın, inan bana."

"Demek benden daha yüksek zevkleri var."

"Samimiyetimden şüphe mi ediyorsun?"

"Hayır. Hiç umrumda değil." Tannhauser parmağını doğruca Ludovico'nun yüzüne uzattı. Bu hareket sözlerinden daha aşağılayıcıydı. "Ama tavsiyeme uy derim. Sakın kibre kapılıp benim samimiyetimden şüphe etme."

Tannhauser dönüp kapıyı kapatmadan çıktı gitti.

Ludovico masanın üstünden afyonu aldı. Hiç de sıradan bir alçak değildi bu adam. Kendine ait gizli entrikaları vardı. Ludovico entrikalarının kokusunu, havadan yaklaşan fırtınanın kokusunu alan bir denizci gibi alıyordu. Anacleto içeri girdi. Tek gözü elindeki pakete takıldı. Ludovico paketi ona verdi.

"Git ve Yunanlı'yı bul" dedi. "Fransızlar gittikten sonra yanıma getir." Anacleto ona baktı. Ludovico başını salladı. "Evet, Nikodemus'u."

23 ağustos 1565, perşembe

Kutsal Meclis, Sant'Angelo Kalesi

Oliver Starkey büyük meclis masasında gözlerini gezdirdi ve mumların titrek ışığında savaşta sakatlanmış ve ölüme teslim olmuş siyah cüppeli asil adamlara baktı. Taze yaralar yüzlerini biçimsizleştirmişti. Bazılarının parmakları eksikti. Üçünün eli ya da kolu kopmuştu. İç açıcı olmayan durumlarına rağmen mizaçlarında yılgınlığa yer yoktu, ama Kutsal Meclis'in kol başkanları ve yüksek rütbeli şövalyeleri arasında Kutsal Malta Tarikatı'nın galip geleceğini uman bir kişi bile yoktu. Starkey'nin sağ tarafında oturduğu La Valette bile karamsarlıklarını paylaşır gibiydi. Bu oturumun Tarikat'ın tarihindeki son yüksek meclis toplantısı olacağı duygusu somut biçimde hissediliyordu. Bu duyguyla birlikte dokunaklı bir keder, işitilmeyen bir ağıt gibi havada asılı duruyordu. Starkey, dünyaya bir daha böyle adamlar gelmeyecek, diye düşündü, çünkü onları yaratan dünya artık yoktu. Onlar halis erkeklerin sonuncularıydılar.

O gün Büyük Türk Ordusu var gücüyle yeni bir saldırıya başlamıştı. Orada hazır bulunanlar içinde kimse böyle kaç saldırıya maruz kaldıklarını ve püskürttüklerini hatırlayamazdı. Katliam, acı ve bitkinlik dolu günler, savaş tüm yaratılışın başlıca koşuluymuş ve başlangıçtan beri hep mahrumiyet ve yokluk varmış gibi, her zihni acımasızca kaplamıştı. İlahi irade sayesinde (çünkü olaylar askeri mantığı sonuçsuz bırakmıştı) Osmanlılar bir kez daha oyukları kanla dolu Grand Terre Plein'den püskürtmüşlerdi. Meclis, köklü bir savaş hilesi teklif etmeyi tasarlayan Büyük Haç Şövalyeleri tarafından toplanmıştı. Bu tezi savunmak Aragon Kolu'ndan, asilzadelerin en genci olan kırk yedi yaşındaki Komutan Şövalye Claramont'a düşmüştü.

Claramont, "Starkey Birader" dedi, "Son yoklama ne gösteriyor?" diye sordu.

Starkey'nin yanıt vermesi için önündeki yoklama defterine bakmasına gerek yoktu. "Silah taşıyacak durumda olan iki yüz yirmi kardeşimiz var. İspanyol bölüklerinden, asilzadelerden ve Maltalı milislerden de yaklaşık dokuz yüz kişi çıkar. Hepsi yaralı, kimilerinin durumu ağır. Surlara çıkamayacak durumda olan yaralıların sayısı üç bin."

"Ya ölüler?"

"İki yüz on yedi şövalye kardeşimiz. Altı binin üzerinde de İspanyol ve Maltalı asker ile yaklaşık iki bin esir kaybettik. Sivillerden de bin yedi yüz kişi öldü."

Claramont, "Benim tahminime göre, kâfir ordusunda hâlâ savaşacak durumda ve eğitimli on beş bin belki de daha fazla asker vardır."

Starkey bu rakama itiraz etmedi. Çelikle, mermiyle, salgınla, taşla ve ateşle Türk öldürerek geçen doksan dört günün ardından, sağ kalan her komutan bundan çok daha büyük rakamları bile olası görebilirdi. Düşman kuvvetleri hâlâ ezici çoğunluktaydı.

"Sicilya'dan, Garcia de Toledo'dan haber var mı?" diye sordu Claramont.

Starkey, "Hiçbir haber yok" dedi. "Son sevkiyatta bu ayın sonuna kadar on bin adam yollayacağını vaat etmişti."

Claramont, "Zaten son sevkiyatı da temmuzda yollayacağına söz vermişti" diye karşılık verdi. Masadakilerden öfkeli mırıltılar yükseldi.

Starkey karamsarlıklarını hafifletmeye çalıştı. "Türk kuşatma topları aşırı kullanmaktan ötürü parçalanmaya başladı. Barut stokları da tükeniyor" dedi. "Yüzbaşı Tannhauser bize morallerinin de bozulmaya başladığını haber verdi. İmamları artık daha acıklı ayetler okuyormuş. Malta'yı almalarına Allah'ın rıza göstermediğine inanmaya başlamışlar."

Claramont, "Rızaya lanet olsun" dedi. "Hayalet orduya döndük. Surlarımızın taş yığınından farkı kalmadı. Türk lağımcıları bastığımız toprağı bile delik deşik ettiler. Burada meselemiz cesaret eksikliği değil. Malta'daki her erkek omuzlarını Türk boyunduruğuna teslim etmektense ölmeyi tercih eder. Eğer düşman bu adayı alacaksa, ele geçireceği bir mezarlık olacak. Asıl mesele onlara ödeteceğimiz bedel. Bin askerle daha ne kadar Borgo ile Saint Michel'i savunabiliriz? Bin sakat adam. Bugünkü gibi bir toplu saldırıya, iki saldırıya, beş saldırıya daha dayanabilecek miyiz? Geçen haftaki gibi, bir yedi gün daha böyle devam edebilecek miyiz? Böyle hücumların yakında başlayacağından kuşkusu olan var mı?"

Starkey karşılık vermedi. Üstadı Azam'a baktı.

La Valette sessizce oturuyordu. Sıska suratından aklından geçenleri okumak imkânsızdı. Gri gözleri, sanki yalnızca kendi bildiği ruhani güçlerle söyleşiyormuş gibi sonsuz uzaklıkta bir noktaya odaklanmıştı.

Claramont devam etti. "İçinde bulunduğumuz bu kale, Sant'Angelo Kalesi, neredeyse hiç isabet almadı. Kara tarafında geniş bir hendekle çevrili, diğer kanatları da denizle. Ambarlar hâlâ yarı yarıya tahıl ve tuzlama etle dolu. Kırk bin fıçıyı tatlı suyla doldurabiliyoruz. Bol miktarda barut ve güllemiz var. Kutsal emanetlerimizi, Vaftizci'nin elini, Filermos Meryem Anası ile Şam Meryem Anası'nı, arşivimizi ve sancakla-

rımızı Osmanlıların eline geçmeyeceği bu kaleye getiririz. İster tek tek, ister toplu halde kargalar gibi duvarların önüne çekilip yok edileceğiz. Ama bütün askerlerimizi Sant'Angelo'ya çekip Borgo'ya uzanan köprüyü havaya uçurursak, buraya kapanmış olan binlerce kişi kış boyunca Türklere direnebilir. Buna itiraz eden var mı?"

Kimse itiraz etmedi.

Amiral Del Monte ile yanında oturan Ludovico bakıştı, ama ikisi de bir şey söylemedi. Starkey, La Valette'e baktı. La Valette gözlerini bile kırpmıyordu.

Claramont, "Bu nedenle askeri mantık tek bir sonuca varmayı gerektiriyor" dedi. Bir an duraksadı. "Borgo'yu terk etmek zorundayız. Saint Michel ile L'Isola'yı da. Burada herkes hemfikir olduğuna göre, Kutsal Meclis adına konuşabilirim."

Claramont yerine oturdu. Uzun bir sessizlik oldu. Yüce Meclis üyelerinden biri bile bu sözlere karşı çıkmadı. Hepsi Üstadı Azamlarına bakıyor ve onun ağzından çıkacak kararı bekliyordu. Dış surları terk etmekle, sağ kalan, çoğunluğu kadınlar ve çocuklardan oluşan ve tam anlamıyla çaresiz olan on iki binden fazla Maltalı'yı da kaderleriyle baş başa bırakmış olacaklarını çok iyi biliyorlardı. Sonunda La Valette ayağa kalktı ve yaraları yüzünden tek eliyle masaya dayanarak durdu.

"Aziz ve şerefli biraderlerim" dedi. "Önerinizi büyük bir dikkat ve hürmetle dinledim. Ama reddediyorum."

Meclis üyeleri yerlerinde kaskatı kesildiler. Bazıları öne doğru eğildi.

"Şehri terk etmenin askeri dayanağı son derece güçlü ve siz de bunu gayet güzel ortaya koydunuz. Belki, sizin de belirttiğiniz gibi, tartışılmaz. Ancak, biz burada yalnızca askeri amaçlar için bulunmuyoruz."

Bir baş ihtiyatla tek bir kez onaylarcasına sallandı. Starkey Bu kişinin Ludovico olduğunu fark etti.

La Valette devam etti. "Tanrı bu anı yaşamamızı tek bir nedenle murat etti. İnancımız şimdi en ağır sınavıyla karşı karşıya ve kendimize Kutsal Malta Tarikatı'nın ne olduğunu sormalıyız."

Bakışlarını masada oturanların üzerinde dolaştırdı.

"Gerekçesi nedir? Özü nedir? Var olma sebebi nedir?"

Kimse yanıt vermedi, çünkü hiçbiri bilmiyordu.

"Asil bir meslek olsa da biz yalnızca asker değiliz. Biz Kudüslü St. Jean Hospitalier şövalyeleriyiz. Biz Hospitalier'yiz. Bizim asıl işimiz Kudüs'e giden inançlı hacıları savunmaktır. *Tuitio Fidei et Obsequium Pauperum*. Tarikatımızın ilk ve son kuralı budur: inancı savunmak ve zayıflara hizmet etmek. Biz inancı en gerçek manada silah kullanmaktaki ustalığımızla değil, muhtaç olanlara yaptığımız hizmetlerle savunuruz. Hepiniz şövalyelik hizmetine başlarken tek bir söz verdiğimizi hatırlayacaksınız: İsa Mesih'in fakirlerine hizmetkâr yani köle olmak. Kutlu Rabbimize kul olmak. Bu halk Rabbimiz İsa Mesih'e ait değil mi-

dir? Bu insanlar, Rabbimiz İsa Mesih'i savunduğumuz gibi savunulmayacaklar mı?"

Alçak ama tutkulu bir sesle konuşuyordu.

Starkey bazı yaşlı şövalyelerin sakallarının gözyaşlarıyla ıslandığını gördü.

"Biz kuşatılmış aslanların inindeyiz" dedi La Valette. "Bu, Rabbimiz İsa Mesih'i terk etme zamanı gelmiş mi demektir? Sayısız yaralımızı Osmanlı'nın merhametine bırakmak mı demektir? Maltalı yiğit silah arkadaşlarımızı, kadınlarını ve çocuklarını Türk kalyonlarındaki zincirlere mahkûm etmek mi demektir? Bu büyük tehlike anında Kutsal Hospitalier'den vaz mı geçeceğiz?

Yine masadakilere baktı. Çoğu onunla göz göze gelemeyecek kadar mahcuptu.

"Haklısınız, bu kale bin kişiden fazlasını almaz. Ama surlarının dışında binlerce insan daha var. Tanrı'nın takdiri Kutsal Tarikat'ımızın bu harabeye gömülmesi ve yok olması da olabilir. Bu bile korkulacak bir şey değildir, çünkü Tanrı, melekleri ve azizleri ile bizim gelişimizi bekliyor. Ama hastalarımızı ve fakirlerimizi ölüme terk edersek, Tarikat bir hiç uğruna çoktan yok olmuş demektir. Çünkü biz hastalar ve fakirlerimiz olmadan bir hiçiz. Tarikat bir hiçtir. Bir ihtimal, Tarikat varlığını sürdürse bile, insanların gözlerinde olmasa da, Tanrı'nın gözünde kıyamet kopana dek şerefi lekelenmiş olacaktır."

La Valette yerine oturdu.

Hiç şüphesiz masadaki herkes ikna olmuştu, ama kimse söz almayınca Meclis'e tedirgin edici bir sessizlik çöktü.

Sonunda Amiral Del Monte ayağa kalktı. Bu yapmaya Ludovico mu zorlamıştı? Starkey fark etmemişti. Tarikat içinde Ludovico'nun itibarının artması Starkey'i şaşırtmıştı ve adamın alçakgönüllü tavrında en ufak bir değişiklik olmamıştı. Savaş alanındaki kahramanlığında da. Daha hayret verici olansa varlığından kimsenin içerleyip bozulmamasıydı.

Del Monte, "Her zaman olduğu gibi, Ekselansları bize asıl görevimizin ne olduğunu gösterdi" dedi. "Eğer yanlışa düştüysek, bizi affetmesini için yalvarıyor ve hepimizin çocukları olduğumuzu unutmamasını diliyorum. Borgo'yu ve Malta halkını kanımızın son damlasına dek savunacağız. Kaderlerinde ne varsa, paylaşacağız. Yenilgi ve lanetlenme arasında tercih yapmak, tercih yapmak demek değildir.

Masadakiler rahatlayarak birer birer (en son da Claramont) desteklediklerini belli ettiler. Pişmanlıklarını dile getirdiler, ama La Valette elini kaldırarak onlara engel oldu. Starkey'e koltuğunu koruduğunu ima eden tanıdık bir bakış attı.

Starkey, "Meclis'in ele alacağı başka konular var mı?" diye sordu.

Ludovico ayağa kalktı. Etkileyici bariton sesi masanın ucuna yetişe-

meyecek kadar alçak çıkıyor gibiydi, ama odayı kaplayıverdi. "Ekselansları'nın izniyle iki konu var" dedi. "İlki hassas bir mesele. Kimseyi gücendirmeyeceğimi umarım."

La Valette, "Rahat konuşun, Ludovico Birader" dedi. "Kutsal babamızın rehberliği bizim için daima değerli olmuştur. Siz de onun sesisiniz."

Bu övgünün altındaki iğneleme Starkey'nin dikkatinden kaçmadı. Ludovico'nun da bu imayı anladığından kuşkusu yoktu. Ama Engizisyon'un adamı yalnızca kibar bir tavırla eğildi. "Geçtiğimiz cumartesi günü meydana gelen çarpışmada Ekselansları kahramanca yaralandı. Canını hiçe saydığı hem hepimizin malumudur hem de bizler için bir ilham kaynağıdır."

Masada Üstadı Azam'ın yiğitliğiyle ilgili mırıldanmalar dolaştı.

Ludovico devam etti. "Ama aynı zamanda da bir endişe kaynağıdır. Bu korkunç günlerde, ölüm bizleri her an ziyaret edebilir. O günkü olayların da gösterdiği gibi, siz Ekselansları'nın kaybı, derhal doldurulmadığı takdirde, feci sonuçlar yaratacak bir boşluğa neden olacaktır."

Durdu. Gözleri La Valette'inkilere kilitlenmişti.

La Valette tavrını hiç bozmadan devam etmesini işaret etti.

"Cüretimi mazur görürseniz, Kutsal Meclis'in Ekselansları'nın halefini tayin etmesini ve onaylamasını teklif ediyorum ki böyle korkunç bir felaketle karşı karşıya kalırsak, ordumuz cesaret ve morali için son derece önemli olan liderinden mahrum kalmasın."

Masadaki gerginlik çok barizdi. Herkes bu olasılığı düşünmüştü, ama bunu başka biri asla dile getiremezdi.

"Bunun resmi seçim sürecinden feragat etmek anlamına geldiğinin farkındayım. Ancak söz konusu durumda, belirsizlikle geçecek üç gün, bizim için çok vahim olacaktır."

La Valette hiç tereddütsüz karşılık verdi. "Bu konuyu gündeme getirdiğiniz için Meclis size minnettar, Ludovico Birader. Bu konuda ihmalkâr davrandım, bunu ben yapmalıydım. Öneriniz tam desteğimi almıştır. Umarım ki bütün kardeşlerimiz de benim gibi teklifinizi destekliyorlardır."

Muhalif olup olmadığını görmek için masayı taradı, itiraz eden yoktu. Tekrar Ludovico'ya baktı. "Eminim, aklınızda bir aday vardır."

Ludovico, "İtalyan Kolu'ndan Amiral Pietro Del Monte" dedi.

Kimse dönüp bakmadı. Herkesin gözü La Valette'in üzerindeydi. La Valette, Del Monte'ye baktı.

"Pietro Birader'le aynı gemide yol aldık" dedi La Valette. Sesindeki sıcaklık ve rahatlık havadaki gerginliği hemen giderdi. "Zekâsı ve yürekliği ile Saint Michel'i savunması, ancak sizin de kabul edeceğiniz gibi destanının emsali olmayan Saint Elmo'yla mukayese dilebilir. Hıristiyan âleminde bu görev için ondan daha uygun biri varsa, adını bilmek isterim."

Meclis üyeleri birer birer methiyeler sıraladılar ve Del Monte La Valette'in veliahdı olarak kabul edildi.

Amiral kendine has alçak gönüllü tavrıyla övgüleri gerektiği kadar konuşarak kabul ederken, Starkey Ludovico'nun kurnazlığını düşündü. Seçim konusunda böyle oybirliği sağlanması görülmemiş bir olaydı. Yine oybirliğiyle alınmasına rağmen La Valette'in terfi kararına hileler, rüşvetler ve Starkey'nin bizzat rol aldığı tehdit ve gözdağları eşlik etmişti. Eğer Ludovico Del Monte'nin lehine girişimlerde bulunduysa (ki görünüşe göre öyleydi), Starkey'e hiçbir şey sezdirmemeyi başarmıştı. Starkey için bu çok sarsıcı bir gerçekti. Ludovico'nun yalnız mükemmel değil, aynı zamanda muhtemelen Roma'daki efendilerini memnun edecek bir aday seçmiş olması dehasının bir başka ispatıydı.

La Valette, "Ludovico Birader, gündeme getirmek istediğiniz diğer konu nedir?" diye sordu.

Ludovico sandalyesinin yan tarafına eğilip sağlam deri bir valiz aldı. Açıp içinden değerli taşlarla bezeli gümüş bir kutsal emanet mahfazası çıkardı. Mahfazayı eline alıp masa boyunca yürüdü ve La Valette'in önüne koydu.

"Bu kutsal belgenin teslimini son derece tehlikeli bir ana kadar geciktirerek Roma'daki Kutsal Babamız'ın güvenine ihanet etmediğimi ümit ederim."

La Valette, Starkey'e küçük kutuyu açmasını işaret etti. Starkey açınca derin bir nefes aldı. Kutunun içi koyu kırmızı kadife kaplıydı. İçinde bir oyuğun içine yerleştirilmiş ve altın kordonlarla sabitlenmiş, kabzasının beş santim üzerinden kırılmış bir kılıç vardı. Zaman ve pas kılıcı aşındırmıştı. Bir perçin çivisinin tuttuğu tahta kabzasından yalnızca tek bir parça kalmıştı. Kılıç Antikçağ'a has Roma *gladius* tarzında yapılmıştı. Starkey'nin kalbi heyecanla çarpmaya başladı. Kökenini tahmin etmeye cesaret edemedi. Ludovico'ya baktı.

Ludovico başını salladı. "Bunun varlığı büyük bir sır" dedi. La Valette'e baktı. "Bu Aziz Petrus'un Getsemani Bahçesi'nde Romalı askerin kulağını keserek Rabbimiz İsa'yı koruduğu kılıç."

La Valette sandalyesini geriye itti, tek dizinin üstüne çöküp istavroz çıkardı. Meclis üyeleri de onu izledi. La Valette ayağa kalktı ve gözleri kutuya daldı. Diğer şövalyeler yaşlı gözlerle ve dudaklarında dualarla sıra sıra kılıcın önünden geçerken geri çekildi. Starkey La Valette'in Ludovico'yu incelediğini gördü. İki adamın da yüz ifadesi birbirleri için anlaşılmazdı.

La Valette, "Yüce Papa Hazretleri bir kez daha bilgeliğini ortaya koydu" dedi. "Siz de kusursuz bir hizmetkâ olduğunuzu ispatladınız."

Ludovico başını eğdi ve tek kelime etmedi.

La Valette, "Kutsal emanet Vaftizci'nin Eli ile birlikte San Lorenzo'da duracak" diye duyurdu.

Claramont, "Ekselansları, en azından kutsal emanetlerimizi Sant'Angelo'ya taşıyıp emniyete almayı düşünmeliyiz, ne dersiniz?"

La Valette başını iki yana salladı. "Bu askerlerimize yenilgiyi beklediğimizi ilan etmek olur. Ve tüm söylenenlere rağmen, yenilgiye göz yummayacağım. Tanrı'nın yardımıyla Türkleri denize dökeceğiz. Vaftizci'nin Eli, Aziz Petrus'un kılıcı, Filermos Meryem Ana ikonası gücümüzün kökleridir. Onları savunacak tek bir kişi bile kalmayıncaya kadar ait oldukları yerde kalacaklar."

Bütün üyelerin dikkatini üstüne çekmişti.

"Şimdi bizi burada toplayan konuya dönelim. Son bir emrim olacak. Yarın Sant'Angelo çatıdaki toplar için yeterli asker bırakıldıktan sonra tamamen tahliye edilecek. Sonra da kaleyi Borgo'ya bağlayan köprü yok edilecek."

Hayretten donakalmış şövalyeler emirleri sessizlikle karşıladılar. Ludovico'nun kara kaşları bile havaya kalktı.

La Valette, "Geri çekilme olmayacak" dedi. "Bırakalım adamlarımız ve Türkler olduğumuz yerde kalacağımızı ve çarpışarak öleceğimizi anlasınlar.

31 ağustos 1565, cuma

Borgo; San Salvatore Dağı

Çeşitli yaralara, berelere ve kırıklara tahammül etmenin faydalı bir tarafı varsa, o da bu yolla insanın dikkatini belli bir ağrıdan uzaklaştırıp başka yöne çeviren toplu rahatsızlıktı. 23 ağustostaki son büyük saldırı Tannhauser'a sol yanağında iki yeni kesik, çakılla doluymuş gibi acıyan bir diz, bir kırık parmak daha, karaciğerinin üstünde birkaç kırık kaburga, kalçasında kendi tedavi ettiği yaralar ve burkulmuş bir bilek vermişti. Ayrıca iki kez bilincini kaybetmiş ve içindeki en az tiksindirici harcı kusmuk olan insan pisliği gölcüklerinde boğulmak üzereyken ayılmıştı. Tüm bunlara rağmen büyük bir yara almadan kurtulduğu için kendini talihli sayıyordu, çünkü sağ kalanların yaraları ve sakatlıkları korkunç boyutlardaydı. Yine de canı yanmadan hareket edememek kendini yaşlı bir adam gibi hissetmesine neden oluyordu. Hem mantığa hem de vücudunun dürtülerine şerefin gerektirdiğinden fazla direndiği için kendine bir dozluk ölümsüzlük hapı hazırlamış ve geçen haftayı etrafında meydana gelen kıyameti andıran olaylara sarhoşlara has bir kayıtsızlıkla bakarak geçirmişti.

Afyon hapları tekrar baş gösteren bunalım nöbetlerini de geçiriyordu. Böyle anlarda Orlandu'yı bir daha göremeyeceğini anlıyordu. Mantığı daima onu Abbas'ın yanına bırakmakla en iyisini yaptığını söylüyordu. Ama Orlandu'yu özlüyordu. Ve çocuğu kan dökmekle geçecek bir ömre mahkûm ettiğine dair garip bir korku onu cezalandırıyordu.

Dalak ve beyin rahatsızlıklarından bir tek o mustarip değildi. Bina iskeletleriyle kaplı şehrin her yerinde, moloz yığınlarının arasında büzülüp kendi kendine mırıldanan, sessizce boşluğa bakan veya ailelerinin, evlerinin ve yaşamlarının kalıntılarına kapanmış ağlayan, sakat ve sersemlemiş insanlara rast geliyordu. Tahrip olmuş kiliseler bu haldeki insanlarla dolup taşıyor ve ağıtların ardı arkası kesilmiyordu. Şehrin kadınları daha sert bir malzemeden yapılmış gibilerdi. Erkeklerin büyük bölümü ya ölmüş ya da yaralı olduğundan, esirler de şiddetle bastırılan bir ayaklanma yüzünden sayıca azalıp boş bakışlı aptallaşmış hayaletlerden oluşan birkaç gruba düştüğünden, surları tamir etme ve cesetleri geriye taşıma işi kadınlara kalmıştı. Ama kadınlar da çok can-

sız ve bir deri bir kemik kalmışlardı. Mahkûmlara has bir kayıtsızlık içinde ambardan yiyecek, kuyudan su almaya gidiyor ve perişan yavrularıyla başa çıkmaya çalışıyorlardı.

Tehlike çanları çalınca, inzibat amirleri ellerinde düğümlü iplerle geride kalanları ön cepheye sürmek için yıkıntıların arasında azametle dolaşıyorlardı. Ölmüş şövalyeler için şehitlere mahsus tüm onurlandırmalar ve törenler yerine getiriliyor, kimsede fazladan mezar kazacak güç kalmadığı ve toplu mezarlar dolup taştığı için daha önemsiz cesetler sokaklarda gömülmeden bırakılıyor ya da denize atılıyordu. Bütün şehri çürük kokusu kaplamıştı. Sıçanlar gün ışığında cirit atıyor, kaçışan bu siyah sürüleri görenlerin mideleri altüst oluyordu. İyiden iyiye cesaretlenen akbabalar şehrin her bölgesini ele geçirmişti. Kovulduklarını zaman şehir artık onların krallığıymış ve insanlar haddini bilmezlik edip işlerine karışıyorlarmış gibi, kızgınlıkla kanat çırpıp çığlıklar atıyorlardı. Sinekler günün her saatinde insanların başına musallat oluyor ve Türklere beslenenden bile büyük bir nefret kazanıyordu. Yakılmak yeniden dirilişi olanaksız hale getirdiğinden, Katolikler öldükten sonra yakılma korkusuna kapılmışlardı, ama Tannhauser yakında fikirlerini değiştireceklerini ve ateş yakmaya başlayacaklarını tahmin ediyordu.

Bors tek başına takdire değer biçimde neşesini devam ettiriyor ve herkese moral veriyordu. Her zaman bir öyküsü, esprisi, insanlar ya da olaylar hakkında yeri gelince söyleyecek bir gözlemi vardı. O da fırsat buldukça çerez gibi atıştırdığı ölümsüzlük haplarından payını alıyordu, belki de yürekliliği biraz da bu haplardan kaynaklanıyordu. Mucizevi hapların haberi geniş bir alana yayıldı. Bors demiri tavında dövmeleri gerektiği söyledi. Haplara rağbet öyle büyük ve piyasa yüksek ücret talep etmeye öyle uygundu ki, satın almaya altın bile yeterli olmayacaktı, çünkü altının taşınamayacak kadar ağır olduğu anlaşılmıştı. Hapları altın yerine, Türklerin cesetleri üstündeki gösterişli giysi ve teçhizatından İspanyol ve Maltalılar tarafından bol miktarda toplanan elmas, zümrüt ve başka değerli taşlarla takas etmeye başladılar.

Carla bu kârlı alışverişi haber alınca, Tannhauser'ı utandırarak, Peder Lazaro'ya dört kilo afyon bağışlamaya mecbur etti. Lazaro bunu olağanüstü bir hediye olarak kabul etti ve Türklerden elde edilmiş bir ganimet olduğunu sandı. Bu hediye Bors'un çok canını yaktı, ama Tannhauser bu sayede stoklarına el konmasını engelleyeceklerini iddia etti, çünkü Carla soğuk ve uzlaşmaz bir tavırla bu tehdidi savurmuştu. Halk kırılırken, Bors mutfağı yiyecekle, brendi ve şarapla dolu tutuyor ve İngiliz Hanı'nın sakinleri iyi besleniyorlardı.

Gerçekten de fazla mahrumiyet çekmeyen maceraperest İtalyan ve İngiliz asilzadeleri ile İspanyol ve Germen piyadeleri için, İngiliz Hanı çok sevilen bir sığınak haline gelmişti. Duvarlarda ve çatıda delikler açılmış, yemekhane kısmen yıkılmıştı, ama alenen eğlenmek yaygın ol-

masa da, her zaman sıcak bir sohbet ortamı bulunuyordu. Tomaso, Gullu Cakie ile ailesini getirmiş ve kaçakçılık ile vergi kaçırma tezgâhları dönmeye başlamıştı. Şehrin cesur kızlarından bir kaçı şanslarını denemişlerdi. Felaketin gölgesinde çılgın aşklar yeşermişti.

En unutulmaz ve güzel geceler, Carla ile Amparo'yu müzik aletlerinin tozunu almaya ikna ettikleri zamanlardı. Etraflarına toplananlar için çalıyorlardı. Tannhauser'a göre müzikleri yakuttan bile daha değerliydi. Toplananlar arasında en sertleri bile o muhteşem ezgileri duyunca gözyaşı döküyordu. Bazen dans edenler, bazen de şarkı söyleyenler çıkıyordu. Asturia'lı Andreas de Munatones sarhoş olunca o güzel tenor sesiyle şarkılar söylüyordu. Tannhauser da kimi zaman da kaba alaylara meydan okuyarak ve gerektiğinde sessizliği sağlamak için tabancasını çekerek, Türkçe ağıtlar ve gazeller okuyordu. Her lisandan şiire özellikle de böyle bir yer ve böyle bir zamanda saygı duyulmasında ısrarlıydı.

Bors'un da dile getirdiği gibi Orlandu'nun hayali onları ölüler diyarına kadar takip etmişti.

Türkler ayın 23'ündeki saldırılarının püskürtülmesinden sonraki sekiz günü yaralarını sararak geçirmiş ve büyük bir saldırı girişiminde bulunmamışlardı. Ne var ki savaş yer altında devam ediyordu. Memluklar şövalyelerin burçlarının altını oyma çabalarını iki misline çıkarmışlardı. Düşman safları arasındaki alanı yer altından tüneller kazarak geçerken, La Valette'in mühendisleri de ellerinde su tekneleri ve küçük ziller takılmış çubuklarla sürünerek dolaşıyor ve Türk lağımcılarının aletleriyle çıkardıkları titreşimleri bulmaya çalışıyorlardı. Bu esnada Maltalı lağımcılar da düşman tünellerinin önünü kesmek ve onlar surlara ulaşmadan yeraltı galerilerini ateşe vermek için tüneller kazıyorlardı. Başarılı olurlarsa eğer, bu önlemler (kürekler, çapalar ve bıçaklarla) yer altı çekişmeleriyle sonuçlanacaktı ki bu, duyduğunda Tannhauser'ın bile kanını donduracak kadar karanlık ve iğrenç bir vahşilikti. Türklerin kazdığı yarım düzine tünel patlatılarak istihkâmı yıkık dökük bir harabeye döndürdü.

Şövalyeler de Borgo ile Sant'Angelo'yu birbirine bağlayan köprüyü havaya uçurarak kargaşaya katkıda bulundular. Bu alışılmadık eylem, garnizondaki pek çok askerin günlerce aklını meşgul etti. Bunun bir kaza mı yoksa bir sabotaj mı olduğu konuşuldu çünkü patlayıcıların taşınmasına yardım eden esirler kanalda boğulmuşlardı. Sonradan köprünün yok edilmesinin moralleri yükseltmek amacıyla yapılmış bir savaş hilesi olduğu meydana çıkınca, bu sığınılacak son kalenin gözden çıkarılmasındaki mantığını kimse çözemedi ve bu işte kavrayamadıkları bir incelik olduğuna inandılar, çünkü bu durum aynı zamanda tonlarca malzemenin her gün Borgo'ya mavnalarla taşınması anlamına geliyordu. Ancak herkesin bildiği gibi şövalyeler garip insanlardı ve hiçbiri

bu emri veren Üstadı Azam kadar garip olamazdı.

Tannhauser hâlâ Zonra'daki tekneye kaçma sorunu için endişelenmeye devam ediyordu. Karamsar olduğu anlarda planı ona yalnızca aklını kaçırmasına engel olmak için tasarlanmış çocukça bir hayal gibi geliyordu. Bors da, Carla da bu konuyu asla açmıyorlardı. Ama ikisinin de bunun onursuzca bir plan olduğunu düşündüklerini biliyordu. Artık bu meseleyi hiç ciddiye almadıkları açıktı. Ama onlar, binlerce kez gözünde canlandırdığı o derli toplu tekneyi görmemişler, İtalya'ya geri dönerken denizin esintisini saçlarında hissetmemişlerdi.

Ayın 29'unda Vaftizci Yahya'nın başının vurulması anısına topluca oruç tutulması emredilmişti. 31 ağustos cuma günü ise tam aksine, belki de orucun telafisi olarak, handa gördüklerini katbekat geçen zenginlikte bir akşam ziyafeti tertiplendi. Bors teşrifatçı olduğundan o güne dek Malta'da görülmüş bütün şenlikleri geride bırakmıştı. Bu akşam kendiliğinden, belki de bir tür bir önsezi yüzünden gerçekleşmişti. Cehennemin dişleri arasında tam yüz gün dayanmışlardı ve bu da uçarılık için yeterli bir sebepti. Kadınlar dans ettiler. Şarap ve brendi su gibi aktı. Şarkılar ve türküler söylendi. Carla, Munatones ile *jig* dansı yapmayı denedi. Hoş bir çift olmuşlardı. Kıskanan ve tahrik olan Tannhauser Amparo'yla fıçıda bir kaçamak yapmayı düşündü. Amparo'yu her zamankinden çok sevmesine rağmen bunu kıza söylemedi ve yine nedenini anlayamadı. Ölümsüzlük hapları içildi. Ama akşam yavaş yavaş ilerlerken ve eğlencelere karşın, Tannhauser aklını sürekli kurcalayıp duran düşünceden bir türlü kurtulamadı. Zonra'daki tekne onu çağırıyordu.

Geceyarısı olmak üzereyken ve hilal şeklindeki ay uzun süredir batıda sabit dururken, afyondan ve şaraptan sarhoş olmasına karşın bir keşif gezisine çıkmaya karar verdi. Bir cesedin üstünden aşırılmış sarı sipahi çizmeleriyle kırmızı bir kaftanı giydi.

Bir süre sonra sarhoşluğunun aslında büyük bir nimet olduğu ortaya çıktı. Böyle uyuşturucuların yardımı olmasaydı San Salvatore'nin yamaçlarında yaklaşık üç yüz metre sürünmek çok çetin bir iş olabilirdi. Sık sık sırtüstü yatıp, gökyüzünde dönen yıldızlara deli gibi hayretler içinde dalıp giderek dinlenmeyi akıl etmezdi. Kuzeyde Büyükayı seyir halindeydi, doğuda Avcı Samanyolu'nun kuyruğuna binmişti. Akrep ufuk çizgisinin altında gözden kayboldu. Şimdi kim av, kim avcıydı? Ve bunun ne önemi vardı? Grubenius'un dediği gibi, her şey geçici olduğuna, hatta yıldızlar bile bir gün yerlerinden düşeceğine göre ne fark ederdi? Felsefenin coşkusunu, afyon ve içkininkine kattı. Türk saflarına ulaştığında kendine güveni ve neşesi öyle yerine gelmişti ki birkaç dakika içinde kendini nöbetçilerin ateşi başında mercimek çorbası ve ekmeklerini paylaşır halde buluverdi.

Çoğu çocuk asker gibi, bu dört Anadolulu delikanlı da cesur ve şaş-

kındı. Bu lanetli seferin acıklı öykülerini, belki bir daha göremeyecekleri ailelerinden ve yârlarından, Allah'ın takdiriyle ilgili karamsar fikirlerinden ve komutanlarının acımasız kayıtsızlıklarından bahsetmelerini dinledi. Kasvetli ve düşman topraklara sürüklenmişlerdi ve Tannhauser için yukarıda yıldız kaynayan gök bir parçacık teselli olurken, bu zavallı askerler, etraflarındaki boşluğa bakarlarsa akıl sağlıklarından ve ruhlarından geriye kalanları da kaybedeceklermiş gibi gözlerini değersiz ateşlerinden ayırmıyorlardı.

Hıristiyan kalesindeki iblislerin Şeytan'la aşikâr ittifaklarından bahis açıldı. Yoksa hangi insan şeytanın yardımı olmadan onlar gibi çarpışabilirdi? Hıristiyan büyücüsünün, yani La Valette'in adı batıl bir korku yarattı. Dediklerine göre onu geceyarısı surlarda iblislerle konuşurken görenler vardı. Saflarını zayıflatan salgın da onun marifetiydi. Şövalyeleri, onun büyü ve sihirleriyle dirilttiği şeytani hortlaklardı. Akbabalar ve kargalarla birlikte uçuyordu. Ruhunu şeytana sattığı ve şeytan da kendine ait olanları koruduğu için, onu öldürmek imkânsızdı.

Delikanlıların yakınlıklarından etkilendiği için Tannhauser onlara sihirli güçlerle değil, imparatorların ve kralların hırslarıyla kuşatıldıklarını, La Valette'in tecrübeleri sayesinde halkının lideri olduğunu ve askerlerinin korkularını giderip cesaretlendirmenin onun vazifesi olduğunu anlattı.

"La Valette yalnızca bir insan" dedi. "Belki büyük ve korkunç bir adam, ama bizim gibi bir insan. Şöyalyeleri de öyle. Şehirdeki kadınlar ile erkekler şeytan gibi çarpışıyorlar çünkü burası onların evleri, atalarının toprakları ve biz de topraklarını fethedip almaya geldik. Biz de ocağımız ve ailemiz için onlar gibi acımasızca savaşmaz mıydık?"

Başlarını sallayıp ateşe baktılar. Alev parçacıkları uçsuz bucaksız gökyüzüne yükselip, bu kadar amansız ve bu kadar muazzam evrenin yanında, insan ömrünün önemsiz kaldığını göstermek istermiş gibi, ortaya çıktıkları kadar hızla yok oluyordu.

Adı Davud olan delikanlı yukarıya doğru bakarak, "İbrahim, yarın onların sonunu getirecek mi?" dedi. "Ya da bizim sonumuzu?"

"Yarın mı?" diye sordu Tannhauser.

"Büyük saldırı" dedi Davud. "Son çarpışma."

Bu haber Tannhauser'ı ayılttı. Daha fazlasını öğrenmeye çalıştı. "Bize defalarca bu son çarpışma demediler mi?"

Davud yüzünü buruşturarak, doğru der gibi başını salladı.

Tannhauser Santa Margharita'nın karşısındaki karanlık sırtları işaret etti. "Ben Kırmızı Bayrak'tanım" dedi. Kırmızı bayrakların günlerdir orada mevzilendiklerini görmüştü. "İkinci dalgada İslam'ın Aslanları'nı destekleyeceğiz."

Davud, Tannhauser'ın yara izleriyle dolu yüzüne ve tahta parçalarıyla sarılmış parmaklarına baktı. "Sen en kötüsünü gördün, dostum" dedi.

Tannhauser, "En kötüsünü mü?" dedi. Başını iki yana salladı. "İnsan sağ kaldığı sürece, en kötüsünü henüz görmemiş demektir. Siz ne emir aldınız?"

"Şimdiye kadar merhametli Allah burada bize çok insaflı davrandı, körfezin yukarısında kaldık" dedi Davud. "O şeytanlar bile suyun üstünde yürüyemezler. Ama yarın biz ilk hücum dalgasında olacağız."

Anadolulu delikanlılar kederli gözlerle birbirlerine baktılar. Tannhauser anlayışla kaşlarını çattı.

"Hepiniz mi?"

Davud elini karanlıkta görünmeyen San Salvatore Dağı'na doğru salladı.

"Topçular hariç hepimiz."

Tannhauser'ın nabzı hızlandı. Öne doğru eğildi, kayıtsız olduğunu göstermeye çalışarak yarı yarıya yanmış bir odun parçasını korların arasına itti. Alev almasını izlerken, "Tabii, bize bir şey söylemiyorlar. Ama paşamızın yedekleri savaşa sürmeye niyeti olduğunu söylüyorsunuz. Bütün yedekleri mi?"

Davud, "Zamanı geldi" dedi.

San Salvatore'ye yerleştirilen yedek kuvvetler, kuşatma toplarını korumanın yanı sıra, temmuz ayındaki (Ludovico'nun birlikte geldiği) Hıristiyan takviye kuvvetlerinin yamaçlardan Kalkara Koyu'na geçmesi gibi bir olayın engellenmesi görevini üstlenmişti. Ama Türkler de suyun üstünde yürüyemezlerdi. Borgo'ya saldırmak için yedek kuvvetlerin güneye mevzilenmesi gerekecekti ve geride tek bir topçu birliği kalacaktı. Zonra yolu, dört kişilik bir grup için bile açık olacaktı. Tannhauser tepenin kuzey doğusundaki yamacının tam üzerinde, Zonra yönünü gösteren Boğa'nın boynuzunu, Kuzeyyıldızı'nın yerini hafızasına yerleştirdi. Boğa onlara evlerinin yolunu gösterecekti. Amparo aklına geldi ve bunu güçlü bir işaret olarak kabul etti. Kollarını açıp gerindi.

"Benim gitme vaktim de geldi" dedi.

Davud'un yüzünden çocuksu bir ifade belirdi.

Tannhauser'ın zihninden Kuran'dan bir ayet geçiverdi.

"*Kıyamet vakti hakkındaki bilgi, O'nun yanındadır. Yağmuru O yağdırır, rahimlerde olanı bilir. Hiç kimse yarın ne kazanacağını bilmez ve hiç kimse nangi yerde öleceğini bilemezHer şeyi bilen, her şeyden haberi olan yalnız Allah'tır.*"[14]

Delikanlılar saygılı hareketler yaptılar, ama korkuları azalmış gibi görünmüyorlardı.

Tannhauser, "Daha önce hiç çarpışmaya katıldınız mı?" diye sordu.

Hepsi başlarını iki yana salladılar.

"Hücum anında, bitişik durun ve birbirinizi kollayın" dedi.

14. Lokman suresi, 34. ayet.

Dördü de dikkatle yüzüne baktı.

"O gürültünün, dumanın ve dehşetin içinde yalnızca kendinizi ve Allah'ı, onun yüceliğini düşüneceksiniz. Bu çok doğaldır, ama aynı zamanda ölümcüldür de. Sekiz göz bir çift gözden, dört kılıç da bir kılıçtan iyidir. Cesaretinizi ve becerinizi birleştirin. Biri nereye giderse, diğerleri de onunla gitsin, ama açık arazide yakın durmayın yoksa hedef haline gelirsiniz."

Söylediklerini iyice anlamaları için bekledi. Delikanlılar başlarını aşağı yukarı salladılar.

"Rum ateşinden, uçan çemberlerden ve top güllelerinden sakının. Toprak üstünde sekip kobra gibi yükselirler, ama dikkatli olursanız üzerlerinden atlayabilirsiniz. Bir de tam zırhlı şövalyelerden uzak durun. Şeytan değildirler, ama şeytan gibi onları da öldürmek zordur."

Delikanlılar karşılarında Süleyman Peygamber varmış gibi ona bakıyorlardı. Ciddi yüzleri yüreğine dokundu. Elini kaftanının içine atıp kutusunu çıkardı. İçinden iki afyon hapı aldı. Neden olmasın? Kamasını çekti. Siyah ve lekeli maden alevlerin karşısında kötü kötü ışıldadı. Delikanlılar altın benekli hapları ikiye bölmesini izlediler.

Tannhauser anlatmaya devam etti. "İlk hücum dalgasında olmanın iyi tarafı pek yoktur, ama şunu unutmayın. Sizin rolünüz, ölerek düşmanı meşgul etmektir ki arkanızdan gelecek ikinci dalga onları yenilgiye uğratabilsin. İkinci dalga yetişene dek sağ kalmayı başarabilirseniz, geri çekilin, ama kurnazca, kalabalıktan sıyrılan yankesici gibi. Sakın paniğe kapılmayın. Koşmayın. Yüzünüzdeki savaş ifadesini silmeyin. Yaralı bir silah arkadaşınızı alıp saflara götürün Yaralıyı gururla taşıyın. Başarabilirseniz, en kötüsü bir kırbaç cezası, en iyisi kahramanlığınız için ikramiye alırsınız. Şimdi bana sağ avuçlarınızı gösterin."

Ellerini uzattılar. Artık ellerini ateşe sokmalarını söylese bile, itiraz etmeden dediğini yaparlardı. Her birinin avucuna yarımşar hap bıraktı.

"Tepeye çıkarken, kalbiniz kaburgalarınıza çarparak atmaya başlayınca bunları yutun. Daha erken değil. Bu cennet çeşnisidir, korkunuzu yenmenize yardım eder. Kaderinizde cennete gitmek varsa, yolculuğunuzu kolaylaştırır."

Orlandu'yu sormayı düşündü, çünkü çocuğun sağlığını merak ediyordu. Ama burada, cephenin en uç kısmında, onu tanımaları çok uzak bir olasılıktı. Öyle ya da böyle, silahtarların ilk günden beri çarpışmaya gönderilmediklerini biliyordu. Taş duvarlara atları göndermenin bir anlamı yoktu. Ayağa kalktı.

Delikanlılar da kalktılar, hayır dualar ettiler.

"Aramızda geçenlerden kimseye bahsetmeyin" dedi. Peki, der gibi başlarını salladılar. Tannhauser, "Selamünaleyküm" dedi. "Allah sizi korusun."

Yanlarından uzaklaşırken, Corradino'daki nöbetçi ateşlerini gördü.

Gidip Orlandu'yu bulmak istedi. Ama şansını fazla zorlamıştı, yakında güneş doğacaktı. Oğlanı uyandırmamaya karar verdi. Kendisinin de dinlenmeye ihtiyacı vardı. Kalkara Kapısı'na dönüş yolculuğu olaysız geçti. Bors geldiğini fark edip küçük kapağı açtı. Starkey'e aldığı son istihbaratı vermeye gitmeden önce, öğrendiklerini Bors'a anlattı. Bors kuşkuluydu.

"Zonra yolu açık olacak mı?"

Tannhauser, "Tekne bizi bekliyor" dedi. "Afyonumuzla mücevherlerimizi toplamanın zamanı geldi. Yarın gece denize açılıyoruz."

"Önümüzde bir tek Mustafa'nın son saldırısı var."

"Bu kahrolası adada sayamayacağım kadar çok son saldırıda çarpıştım. Biraz inançlı ol be adam. Kimsenin değilse bile, bu bizim son çarpışmamız olacak."

1 eylül 1565, cumartesi

Germen Burcu; Kutsal Hastane; Kastilya Garnizonu

Şafak vaktinde, her zaman olduğu gibi müezzinin okuduğu ezanla yüz üçüncü Müslüman esir, Provence Kapısı'nın yukarısındaki yağlı ipten sallandırıldı. Haftalardır her iki taraf da (tabii kurbanlar hariç) bu törene fazla aldırış etmez olmuştu, ama infazların gerçekleşmemesi, kapının üzerine esir yerine teslim bayrağını asmak kadar büyük bir sarsıntıya neden olurdu. Bu sabah, garnizon sonunu karşılamaya hazırlanırken, bu dehşetli uygulamadaki dehayı Tannhauser bir kez daha takdir etti. Ucundaki ceset düşüp de ip gergin biçimde sallanınca garnizondan boğuk ve küstahça bağırışlar yükseldi.

Darağacı böylece yeniden doldu. San Lorenzo Kilisesi'nde adanın kurtuluşu için bir ayin yapıldı. Aynı zamanda istihkâm alanı boyunca aralıklı olarak yerleştirilmiş rahipler rütbesizler için ayin yaptılar. Hastanede ve önündeki acıya boğulmuş meydanda başka rahipler aynı hizmeti yaralılar için yerine getirdiler. Ciddi bir ayindi, ama yine de Saint Elmo'nun son gününde olduğu gibi halkı garip bir sükûnet havası sarmıştı. Artık korkacak bir şey kalmamıştı. Geriye kalan tek görev ölmekti. Son aminler de göğe yükselince, La Valette bir başka dâhiyane darbe indirdi.

Tarikat'ın Gümüş Tören Haçı San Lorenzo'nun koridorundan geçirildi. Hemen ardından da Filermos Meryem Anası ikonu geliyordu. İkona yanlarından geçerken Meryem Ana'nın solgun yanaklarından yaşlar süzüldüğüne birçok kişi şahit oldu. Kimileri coşkuyla kendinden geçti. İkonanın arkasından Aziz Petrus'un kılıcı geçti. Gümüş kutusunun kapağı, talihlilerin içindeki kahramanlık eserini görebilmeleri için açık tutuluyordu. Son olarak Tarikat'ın en kutsal varlığı, mücevherlerle bezeli bir mahfazanın içinde Aziz Yahya'nın Sağ Eli geliyordu. Sekiz kolun şövalyelerden oluşan muhafız alayı en gerideydi. Başlarında da La Valette vardı.

Kafile kiliseden çıktı ve harap sokaklardan dolaşarak hastanenin yanından, burçlar ile surların kenarına dizilmiş güçsüz savunucuların önünden geçti. Kutsal emanetler önlerinden geçerken, hepsi de diz çöküp istavroz çıkardı ve hepsi de İsa Mesih'in, Meryem Ana'nın, Aziz Petrus'un ve Vaftizci'nin gücünün yüreklerinden taştığını hissettiler.

Müslümanların Aziz Yahya'nın elini kirletecekleri düşüncesi öfkelerini alevlendirdi ve surlardaki her bir Hıristiyan askerinin gücünü iki misline çıkardı. Geçit alayı San Lorenzo'ya döndüğünde, morali tükenmiş garnizonun cesareti yerine gelmişti.

Tannhauser daha adi ibadet yollarına düşkünlüğü yüzünden kilisedeki aynini kaçırmıştı, ama kolunda Amparo ile Carla'yı ararken ilerleyen alayın bir kısmını gördü ve bir tiyatro oyununun bu kadar etkili olabilmesine hayret etti. En kötü tahminle, bu geçit töreni fazladan bin askere bedeldi çünkü insanın kendisi için savaşması bir şey, İsa'yı vaftiz eden kişinin sağ eli için çarpışması ise başka bir şeydi. Kurtarıcı'nın başını Ürdün Nehri'nin sularına batıran eldi bu. Tannhauser bile kanının kaynadığını hissetti ve İsa'nın yolunun, yüce olana ulaştıracak yol olup olmadığını düşünmeye başladı.

Carla'yı hastanenin önündeki meydanda buldu. Onun da bir azizeden aşağı kalır yanı yoktu. İki kolu da kesilmiş bir adama bir kadehten şarap içiriyordu. Bitkin ve perişan haldeydi. Saçları kirden karmakarışık olmuş, rengi solmuş siyah elbisesi yıpranıp yırtılmıştı, ama ona dönüp gülümsedi. Tannhauser o güne dek hiç bu kadar güzel görünmediğine yemin edebilirdi. Kolunda metresiyle karşısına çıkmanın ne kadar uygunsuz olduğunu fark etti, ama Carla bu durumu sükûnetle karşılayıp işine devam etti. Tannhauser evlendikten sonra da bu şekilde devam etmenin mümkün olup olmadığını düşündü ve öyle olsa bile ahmaklıkta yeni bir mihenk taşı teşkil edecekti. İki kadını birden sevmenin karmaşıklığıyla karşılaştırıldığında, savaş pek önemsiz kalıyordu. Amparo'yu bıraktı ve bir askere yakışır bir tavır aldı.

Ağzını açmaya fırsat bulamadan Carla, "İyi uyudunuz, umarım" dedi.

Tannhauser bu sözlerin oldukça acı ve iğneleyici olduğunu düşündü. Belki yüzündeki tebessüm de öyleydi. Amparo'dan bir adım daha uzaklaştı ve üste çıkmaya çalıştı.

"Sorduğuna göre söyleyeyim, neredeyse bütün gece ayaktaydım" dedi. "Düşman saflarında ortak tutkumuzu gerçekleştirebilmek için hem canımı, hem de kolumu bacağımı tehlikeye attım."

"En büyük tutkumuz mu?"

"Tam üstüne bastın."

Carla üst üste yatan yaralılara baktı. Tannhauser yüzündeki ifadeden zihnini kuşkuların kapladığını anladı.

Tannhauser, "Bu şehri savunmak için eline silah alan her on erkekten dokuzu ya öldü ya da ölüme çok yaklaştı" dedi. "Sen de onlara onurun, kahramanlığın, hatta Tanrı'nın emrettiğinden daha canla başla hizmet ettin. Bu günün sonunu görebilirsek, Orlandu'ya da yardım etme şansı bulabiliriz. Ve tabii kendimize de."

Carla yüzüne baktı. Tannhauser gülümsedi. Amparo'ya Carla'nın yanına gitmesini işaret etti.

"Burada kalın ve birbirinizden sakın ayrılmayın" dedi. "Etrafta dolaşmayın. Karanlık bastıktan sonra dönerim. Hazır olun."

Tannhauser dün gece kendisininki haricinde başka faaliyetler de olduğunu öğrenmişti. Gün doğmadan önceki saatlerde, şarkıcı, dansör, Santiago'lu Asturia Şövalyesi Andreas de Munatones, Hıristiyan tünellerinde bir yer altı akınını komuta etmişti. Meşale ışığında girişilen şiddetli çarpışmanın ardından Memluklar ile lağımcılar mağlup edilmiş ve düşman saflarının arasındaki tarafsız bölgenin altından kıvrılarak giden, tahta kaplamalı iki Türk dehlizi, Rum ateşi bombalarıyla ateşe verilmişti. Maltalı lağımcılar, göğsüne kazma saplanmış Andreas'ı ikinci dehlizden sürükleyerek çıkarmışlar ve şafak ayininde can verdiği San Lorenzo'ya taşımışlardı.

Cesurca yapılmasına rağmen bu saldırılar Türklerin istihkâm alanının altında açıp barutla doldurdukları diğer birkaç dehlizi bulmakta başarısız olmuştu. Bunlardan üçü büyük saldırının başlangıç faslı olarak ve büyük hasar vererek patladı.

Kuzeylilerin arasına karışıp onlarla aynı kaderi paylaşmaya karar veren Bors ile Tannhauser, surların sol ucundaki Germen Burcu'na vardıkları anda bu dehlizlerin havaya uçtuğunu gördüler. Kastilya'nın iç duvarını onarmak için haftalarca verilen emek bir anda yok oldu. İtalyan ve Provence burçları arasındaki perde duvarın yaklaşık on metrelik kısmı yıkılıp hendeğin içine düştü. Yirmi kadar asker taşların altında kaldı. Santa Margharita'nın zirvesinde Sancakı Şerif açıldı. Türk kuşatma toplarından açılan yoğun yaylım ateşi tepeleri aydınlattı. Dumanlar tepeden düzlüğe yayılırken ve cihat bir kez daha başlarken, binlerce gazi Allah'ın hükmünü yerine getirmek için Grande Terre Plein'e akın etti.

"Allahu ekber!"

Ova, güneşte kuruyup sert bir sır tabakasıyla kaplanmış pis kokulu bir çamur gölüne dönmüştü, ama yaz boyunca tek bir damla yağmur yağmamıştı ve adanın toprağı da açık renkliydi. Kâfirlerin geçtikleri düzlük dökülen kandan ve ölenlerin vücutlarından boşalan sıvılarla siyah bir renk almış ve üzeri kabuk bağlamıştı. Gazilerinin ayaklarının altından havalanan toprak değil, ölen silah arkadaşlarının kurumuş kanıydı. Yanardöner kurtsineği sürüleri, yeşil ve mavi renklere bürünerek bulut halinde gökyüzüne doğru helezonlar çiziyor, bazı askerler gözle görülmeyen kurtçukların yuvalarına bileklerine kadar batıp yere düşüyorlardı. Tarikat topları ateşe başlayınca, onlarca asker korkunç yaralar alıp dağıldı ve ilkel yaratıklar gibi kokmuş çamur içinde kıvranmaya başladılar. Ama hâlâ gelmeye devam ediyorlardı. Surların yüz metre açığında tüfek ateşi gazileri taramaya başladı ve kıyım iki misline çıktı.

Tannhauser tüfeğinin namlusundan içeri yeni bir mermi sürdü ve al-

nını sildi. Üzerlerine gelen ordu artık Marsaxlokk'a çıkarma yapan amansız kuvvetler değildi. Osmanlıların savaş çığlıkları tiz, coşkuları hırpalanmış bir ruhun son tortularıydı. Artık surlara ne padişahları, ne ganimet, ne şeref, ne de önceki akınlara şevk katan Hıristiyan nefreti uğruna saldırıyorlardı. Gelişlerinin nedeni Tanrı'ya kavuşmak bile değildi. Artık onları hücuma zorlayan, insanoğlunun laneti ve yazgısı olan o körce sürü içgüdüsüydü. Her biri bir önceki aynı amaçsız cesaretle aynısını yaptığı için ileri atılıyordu. Tannhauser tüfeğini kurdu ve tavasını doldurdu.

Yeniden ateş etmek için doğrulduğunda, gözüne birbirlerine sokulmuş, Kastilya Garnizonu'ndaki gediğe doğru tökezleyerek ilerleyen dört genç asker çarptı. Kalabalık bir pazaryerinde kaybolmuş çocuklara benziyorlar, ellerinden gelse el ele tutuşacaklarmış gibi ilerliyorlardı. Silahını indirdi. Pirinç bir top ovaya doğru gümbürdeyince, güllenin üzerlerine düşeceğini kestirdi ve kalbi beyhude bir acıyla burkuldu. Delikanlılar da top ateşini fark etmişlerdi. Çılgınca haykırmaya başladılar. Birbirlerine tutunmasalardı, üzerlerine gelen gülleden kaçabilirlerdi. Tannhauser gibi, onlar da güllenin toprağa çarpıp diz hizasına kadar yukarıya fırlamasını izlediler. Gülle ikinci kez yere değmeden önce birini, hemen ardından da hepsini eziverdi. Bir şekil zarar görmemiş gibi görünmesine rağmen, arkadaşları kadar yüksek sesle haykırarak, kolsuz bacaksız, birbirine girmiş yığından kurtulmaya çabaladı. Altındaki parçalanmış yığına baktı. Kustu. Sonra iki kolunu havaya kaldırdı ve düşmana değil de hepsinden daha gaddar ve katı bir güce teslim oluyormuşçasına, başını yukarıdaki burçlara kaldırıp ağzını sessiz bir çığlıkla açtı.

Tannhauser Davud'u tanımıştı.

Bors'un uzun namlulu Suriye işi tüfeği mazgaldan dışarı uzandı ve Davud'un kafası kırmızı bir bulutla kaplanıverdi. Bulut dağılınca, bedeni bir an için havada durdu. Kafatası köpüren, iğrenç yarım bir yumruya dönüşmüştü. Arkadaşlarının ıstırabını artırarak hâlâ sarsılan bedenlerinin üstüne devrildi.

Tannhauser arkasını döndü.

Üç yüz metre uzaktaki dik kayalıktan ikinci piyade dalgasının acıyla kaplı düzlüğe inmesini seyretti. Galley Körfezi'nin ilerisinde dumanlar ve alevler zor durumdaki Saint Michel'in yerini belirliyordu. Kastilya yıkıntılarındaki gediğin önünde ilk Türk dalgasının feda edilmiş kalıntıları, üzerlerine Rum ateşi akmaya başlayınca bocaladılar. Moloz yığına tırmanmaya çalışan bir kaçı mızraklanıp şövalyeler tarafından parçalandılar. Surlardaki nişancılar tüfeklerini yeniden doldurdular ve yeni gelenlerin üzerine ateş açtılar. Yere yuvarlanan cesetler arkadan gelenler tarafından ezilip çamurun içine battılar. Hücumun sol kanadında, bir Tüfekçi Ortası, Hıristiyan nişancıların atış menzilinin sınırına gelip

durdular ve uzun namlulu tüfekleriyle ateşe başladılar. Çalınan borularla üçüncü dalga sel gibi ikinci grubun üzerine akmaya başladı. Şimdi Grande Terre Plein süslü savaş giysileriyle ve uçuşan sarı, kırmızı ve yeşil flamalarla kaynıyordu. Deliler, dervişler, Memluklar ve azaplar. Kanları tutuşmuştu ve çığlıkları yine eskisi gibi inançlıydı. Öyle kalabalıktılar ve safları öyle hızlı dolduruyolardı ki üzerlerine düşen top gülleleri boşluk yaratamıyordu.

Germen burcunda Tannhauser'a Oliver Starkey de katıldı. Yanında İngiliz Kolu'nu da getirmişti. İngiliz Kolu topu topu iki kişiydi; Katolik maceracı, John Smith ile Edward Stanley. İkisi de silahlarını ilerleyen gazilerin üstüne boşalttı. Sonra Starkey tüfeğini bir mazgala yerleştirdi ve kılıcını çekti. Bilginleri andıran çehresini daha da korkutucu hale getiren bir acımasızlığa bürünmüştü. Tannhauser üzüntüyle Germenlerin, İsveçlilerin ve Lehlerin balta ve kılıçlarını hazırladıklarını fark etti.

Starkey biraderlerine, "Benimle Kastilya Garnizonu'na gelin" dedi.

Onlar çoktan hazırdılar. Starkey yorum yapmasını beklermiş gibi Tannhauser'a baktı. Tannhauser, Türk kementlerinin çarpışmanın üzerinde fırıl fırıl döndüğü, yükselen güneşin altında kancalı mızrakların ve kılıçların parıldadığı Kastilya enkazını işaret etti. İkinci Türk dalgasından demir örgülü zırhlara bürünmüş bir yeniçeri grubu Rum ateşine cesaretle göğüs gerdikten sonra, zayıf ve bocalayan Hıristiyan şövalyelerinin yakınına kadar gelip durdu. Düşmanın eline geçen ve üstü aşağıdaki kalabalığa mermi ve Rum ateşi bombaları yağdıran Maltalılarla dolu kuşatma kulesinin ayağında bir başka çarpışma baş gösterdi.

Tannhauser, "Eğer Mustafa çarpışmanın bu erken safhasında zırhlı neferleri gönderdiyse, hızlı bir zafere oynuyor demektir" dedi.

"Öyleyse biz de bu zaferi ona yaşatmayacağız" dedi Starkey. "Göğüs göğüse mücadele olacak." Germen Kolu'ndan yirmi kadar şövalyeye seslendi. "Biz olmadan biraderlerimiz hattı koruyamazlar. Arkalarında ok şeklinde sıralanın ve düzeninizi koruyun. Harekete geçmek için emrimi bekleyin. Ve sakın unutmayın, Türkler kaçınca, peşlerine düşmeyeceğiz."

Tannhauser tüfeğini kaldırdı. Beş–altı dakikada bir, bir kişiyi yere indirebilirdi, bu yol göğüs göğüse dövüşmekten daha verimliydi.

"Buradan daha çok adam öldürebilirim" dedi.

Starkey tartışmadı. "Nasıl istersen."

Bors siperin üstünden bakınca, "Yüce Tanrım" diye bağırdı.

Tannhauser'ın kulağına yer altından boğuk bir gümbürtü gelince yana döndü.

Gözlerinin önünde Grande Terre Plein'i boydan boya kaplayan iki geniş ve derin çukur açılıverdi ve aniden çıkan hava akımıyla yükselen turuncu alevler, ilerleyen Osmanlı askerlerinin üzerine doğru püskürdü. Asker kalabalığı sağa sola kaçışmaya başladı. Sanki şeytan cehen-

nemin çatısındaki sürgüleri çekmiş gibi, insan sürüleri bir anda ayaklarının altındaki alev dolu yarıklara düşüp yok oldular.

Tannhauser o anda, Munatones'in sabah erken saatte ateşe verdiği yer altı dehlizlerinin üstündeki ağırlığa dayanamayıp çöktüğünü anladı. Hiç kuşkusuz olanları Starkey de anlamıştı, ama onu bu ilahi lütuf için yakarmaktan caydırmadı.

Starkey, "İşte işaretimiz!" dedi. "Tanrı hâlâ bizimle."

Bors kükredi, "İsa ve Vaftizci için!"

Tannhauser dehşet içinde ona baktı. Germen Kolu da coşkuyla aynı sözleri haykırdı. Önlerinde Starkey ve iki İngiliz'le kılıçlarını tangırdatarak surun üstünden merdivene doğru ilerlediler. Bors kılıcını çekti ve başını iki yana salladı.

"Lütfen, biraz huzur, dedi Bors. "İngiliz Kolu ben olmadan gidemez."

Bors memleketlilerinin arkasından topallayarak gitti. Tannhauser aniden karnında başlayan isyanı bastırdı. Sırtından ve göğsünden ter akıyor, buz gibi çivilere dönüşüyordu. Zırhının içinde titremeye başladı. Tüfeği omzundan indirip, gediğe akın eden uzun beyaz başlıklara doğrulttu ve ateş etti. Sonuca bakmadan tüfeğini çattı ve kemerinden zırhlı eldivenlerini çekti. Yüreği burkuldu. Onu bekleyen ezici ve yorucu çabalar gözünü korkuttu. Doğuya San Salvatore Dağı'na doğru baktı. Türk siperleri ve çadırları boşalmıştı. Geride yalnızca topçu birlikleri kalmıştı. Gece olunca canlandırıcı bir yolculuğun ardından özgürlüğe kavuşacaktı, ama güneş daha Salvatore'nin sırtlarından yeni yükselmeye başlamıştı. Tam eldivenlerini giymek üzereyken, kolundaki altın bilekliği gördü. Aslanlar hâlâ kükrüyordu. Batıl inançlardan kaynaklanan bir içgüdüyle bilekliği çıkardı ve iç yüzündeki Arapça yazıyı okudu.

Malta'ya servet ya da şeref için değil ruhumu kurtarmak için geldim.

Bu olasılık ona her zamankinden daha uzakmış gibi geldi, ama bu sözler içini rahatlattı. Bilekliği taktı ve zırhlı eldivenleri ellerine geçirdi. Kılıcını çekip merdivene yöneldi. Birkaç saniye sonra da Bors ile diğer Kuzeylilerin arasına katıldı. Bors ona gülünce, Tannhauser da lanetler gibi ona karşılık verdi. Starkey'nin emriyle taş yığınının üstüne tırmandılar. İngiliz ve Germen kolları, coşkuyla gediği dolduran zırhlı neferleri yıldırarak yardılar.

Vakit henüz öğleni geçmişti ki Kutsal Hastane'nin çalışanları sessiz bir telaş içinde çamaşır odasında toplandı. Peder Lazaro'nun, Üstadı Azam'ın emirlerini nakletmesini dinlediler. Yürüyebilecek duruda olan bütün yaralılar, mümkün olan en kısa zamanda surlardaki savunucuları katılacaktı.

Artık hastaneye kol ya da bacağını kaybetmemiş veya korkunç biçimde yaralanmamış hasta kabul edilmediği için, bu emir kuşkuyla karşılan-

dı. Lazaro'nun gözlerinin içine baktılar. Solan benzinden onun da diğerleri gibi şaşkına döndüğü belliydi, ama o, bu emrin gayet ciddi olduğunu anlayacak kadar uzun zamandır La Valette'i tanıyordu. Yaralıların çarpışmaya katılabileceklerine dair büyük bir beklenti yoktu, ama yine de miğferleriyle kırmızı savaş giysilerini giymeleri (bu çok önemliydi) ve Türklere güçlü oldukları izlenimini vermek için surlarda boy göstermeleri gerekiyordu. Yüzlerce kadın ve çocuk çoktan ellerinde mızraklarla askerlerin yanlarındaki yerlerini almışlardı. Artık kanının son damlasına kadar savaşmak sözü gerçek oluyordu. Orada toplanan personelin görevi de gönüllüleri hazırlamak ve görev yerlerine gitmelerine yardım etmekti.

Lazaro, büyük koğuşta yaralılara konuşma yaparken Carla'dan yanında kalmasını istedi. "Senin varlığın onlar için benim sözlerimden çok daha etkili olacak" dedi. Hastaların yataklarından doğrulmaya çabalarken gösterdikleri canlılık ikisine de öyle dokundu ki neredeyse ağlayacaklardı. La Valette'in isteğini meydanı ve yan sokakları kaplayan yaralılara tekrarladıklarında da aynı yürekli tepkiyi aldılar. Lazaro savaş kıyafetleri toplanıp yaralılar bir düzene sokulurken, coşkularını yatıştırmak zorunda kaldı çünkü daha işe koyulmadan kargaşa tehlikesi baş göstermişti. Miğferleri almaya gönderilen ekibin içinde Carla ile Amparo da vardı. Carla, Lazaro'nun konuşma yaptığı dakikalardan çok, asıl burada duygularına yenik düştü.

Silah deposunun arkasından dolaşmışlardı ki Carla'nın karşısına ıskartaya çıkmış çelik miğferlerden bir dağ çıkıverdi. Bir duvarın dibinde binlercesi boyunun üç misli yükseklikte, savaşta ölenler için kabaca ve üstün körü yapılıvermiş bir anıt gibi yığılmıştı. Çoğu yamulmuş ve kandan kararmıştı. Yığının üstünde şişman mavi sinekler, sefil hazinelerini savunmak ister gibi sürüler halinde vızıldıyordu. Hastane Carla'yı akın akın gelen yaralı insanlara alıştırmıştı, ama bu kadar büyük kayıplar verildiğini gösteren bir manzarayla karşılaşmaya hazırlamamıştı. Miğfer dağının ilerisinde yine bol miktarda mızrak ve kısa kılıç yığılıydı. İki keşiş bir el arabası getirdiler ve ağzına kadar tıngırdayan döküntü malzemeyle doldurmalarına yardım ettiler. Sonra keşişler el arabasını meydana götürdüler. Sessizleşen ve morali bozulan Amparo peşlerinden gitmeye kalkışınca, Carla onun elini tuttu ve geri çekti.

"Amparo, bu gece Mattias adadan ayrılmayı planlıyor." Aslında Carla'ya hiç "bu gece" diye bir şey olacakmış gibi gelmiyordu, ama artık kaçma konusunu açmanın zamanı gelmişti.

Amparo yüzüne baktı. "Nasıl?"

"Sahile bir tekne gizlemiş. Bizi Türk saflarından geçirecek. Bizimle İtalya'ya, eve dönmek ister misin?"

"Tannhauser'la mı? Seninle birlikte mi? Neden soruyorsun ki, tabii isterim." Gülümsemeye başlamıştı ki yüzü birden asıldı ve kaşlarını çattı. "Peki, Burak'a ne olacak?"

"Bunu Mattias'a sormalısın."

"Burak da bizimle gelemez mi?"

Carla başını iki yana sallamaya cesaret edemedi. "Mattias'a sormalısın."

Amparo arkasını döndü ve aceleyle ahıra doğru koştu. Carla ardından seslenecekti, ama sonra kızı savaş alanına sürüklemektense ahırda kalmasının daha güvenli olacağını düşündü. En azından kızın nerede olduğunu biliyordu. La Valette'in güçsüz ve sakatlardan oluşan takımını hazırlamak üzere hastaneye döndü.

Hevesli olmalarına karşın, yaralıların çoğu asla ön saflara ulaşamayacaklar, oraya sedye üstünde taşınamayacaklar ve gedikte sırt üstü serilip kalacaklardı. Birkaçı çoktan ayakta durmak için harcadıkları çabadan hassas iç dokuları yırtılarak ölmüş ve oldukları yere yığılmıştı bile. Diğerlerinin ciğerleri dumandan öyle harap olmuştu ki ayağa bile kalkamıyorlardı. Ağır yanığı olan birçok hasta hiç hareket edemiyordu. Yine de yürüyebilecek durumdaymış gibi görünen üç yüz kadar gönüllü çıkmıştı. Savaş giysilerini giyebilmek için birbirlerine yardım ettiler ve birbirlerininkiyle değişerek başlarına uyacak miğferleri buldular. Yeni dikilmiş yaralarının üzerine kuşaklar ve kemer bağladılar. Mızrak, kürek saplarından ve ev yıkıntılarından buldukları tahtalardan kendilerine koltuk değnekleri yaptılar. Birbirlerine ve eşlik eden keşişlerle cerrahlara tutundular. Bütün bunları hiç gürültü patırtı çıkarmadan, köylülere ve sıradan askerlere has kayıtsızlıkla yaptılar. Eğri büğrü ve kan lekeleriyle kaplı miğferleriyle, beyaz haçlı kırmızı savaş giysileriyle, Outremer'in mezarlarından kalkmış kayıp haçlıların perişan ordusuna benziyorlardı. Ya da zalim bir Sınırsız Aptallık alegorisine. Yanıkları yüzünden kör kalan genç bir Maltalı Carla'nın kolunu tuttu. Kadın olduğunu anlayınca irkilip af diledi. Bu olay Carla'ya hastanedeki ilk gününü, Angelu'yu, elleri ve yüzü olmayan adamı hatırlattı. Delikanlının elini alıp koluna koydu.

Sakatların taburu, başlarında Peder Lazaro'yla meydandan kükreyen toplara doğru yola koyuldu. Peder Davud'un Mezmuru'nu yüksek, berrak ve Carla'nın içine işleyen bir sesle okumaya başladı. Bir keşiş Lazaro'nun bir oktav aşağısından ona katıldı. Sonra başka tonlardan diğerleri de onlara eklendi ve topluluk sanki bir melek ruhlarını yükseltiyor ve son çarpışmalarına götürüyormuşçasına, bir ağızdan mezmuru okumaya başladı.

Onlar yürürken, etraflarındaki şehir de yıkılıp dökülüyordu. Türk toplarından bir gülle atıldıkça, orada burada duvarlar çöküyordu. Yıkılan bir duvar bir avuç insanı gömüverdi, ama hiçbiri telaşa kapılmadı. Carla dizlerinin üzerine çökmüş ağlayan, önlerinden geçerlerken, çatlak, buruşuk dudaklarına haçlar, tespihler ve ikonalar bastıran bir grup ihtiyar kadın gördü. Arada bir cesur hastalardan biri yarasının acısına

dayanamayıp tökezliyor ve yere düşüyordu. Yere düşen bazen tekrar ayağa kalkıyor, bazen de kalkamıyordu, ama artık biraderleri gibi birer savaşçı olan hastanenin keşişleri, ne Mezmur'a ne de yürüyüşlerine ara veriyorlardı, çünkü Kutsal Tarikat'larını savunmak için yürüyorlardı.

Şehrin sınırında bozuk zeminli bir açıklığa varınca, Carla'nın gözlerinin önüne feryat figan bir cehennem sahnesi seriliverdi.

Mücadele edilen surları, kuşatma kulesinin tepesinden, burçlara yerleştirilmiş toplardan, havada dönen ateş çemberlerinden ve tüfekçilerin açtığı yaylım ateşlerinden yayılan koyu bir barut dumanı kaplamıştı. Sarı Rum ateşi dalgaları gökyüzüne fırlıyor ve surdaki büyük gediğin ötesindeki hendeğin üzerinde dans ediyordu. Carla bu akkor halindeki alevlerin önünde, şatafatlı giysiler içindeki kalabalıktan kelleler, kollar ve bacaklar biçen şövalyelerin, delilerin kâbuslarından bir sahneymiş gibi sıcakta titreşen ve eğri büğrü siluetlerini gördü. Miğferlerinin altından çıkmış saçlarından terler saçılan ve etrafa kısa kılıçlar ile mızraklar savuran Maltalı kadınlar, askerlerin arasına pusuya yatmışlardı. Kimileri saf boyunca bulamaç dolu tekneler sürüklüyor, dirilip kasvetli ve eski bir destandan çıkmış savaşçı kadınlar gibi çömelip, yaralı Müslümanların işlerini bıçaklarıyla bitiriyorlardı.

Bu sanrıların arasında bir yerde Mattias da vardı. Orada, kan yağmurlarının buraya kadar geldiği ve kızgın zırhların üzerinde yağ gibi cızırdadığı Kastilya garnizonundaydı. Yaralıların yaralıları çıplak elleri ve dişleriyle parçaladığı, çirkefin içinde değişime uğramış çiftleşen yaratıklar gibi birbirlerinin üzerinde kıvrandıkları, erkeklerin ateşli nöbetler içinde alevden kanatlarını savurdukları, havanın top patlamalarıyla, kılıç sesleriyle, ölenlerin çığlıklarıyla, öfke haykırışlarıyla, küfürler, yalvarmalar ve çılgın kahkahalarla gümbürdediği yerdeydi. Yukarıdaki sağır edici kutsal savaş çılgınlığı, Lazaro'nun korosunun buyurucu sakinliğinin üstüne çullandı. Carla Mattias'ın hâlâ sağ olması için dua etti.

Savaş alanının hâkimi sınırsız kargaşaydı. Carla bu duruma ne bir anlam verebildi ne de çarpışmada kimin üstün olduğunu ayırt edebildi. Lazaro yaralıları sur merdivenine doğru götürünce peşlerinden gitti. Fransız, Auvergne ve İtalyan şövalyelerin görev yerlerine doğru surların üstünde sağlı sollu sıralandılar. Bazıları tüfek, barut ve mermi bulup getirmişti. Silahı olanlar merdivene döndüler. Carla çarpışmanın içine dalıp katledildiklerini gördü. Geride kalanlar mazgallara göğüslerini dayadılar ve acımasız güneşin miğferlerinden yansımasına izin verdikleri için başlarına yağmur gibi Türk mermisi yağmaya başladı. Çoğu yere düşmesine rağmen, hâlâ ayakta olanlar kaçmaya kalkışmadılar. Saflarda çarpışan askerler için atılmış bir mermi bile onlara isabet etse, haklı bir sebep için ölmüş olacaklardı.

Carla kör delikanlıyı orada bırakıp merdivenden indi. Hastaneye geri dönse ya da Amparo'yu bulmaya gitseydi, onu kimse durduramazdı. Ama

kargaşa onu çağırıyordu ve orada yerini almak zorundaydı. Öldürmek istemiyordu, ancak belki de ömründe ilk kez savaşın çekiminin kokusunu alıyordu. Bir su fıçısının yanında duran bir kova gördü ve oraya koştu.

Müslüman borularının yaslı notaları, dumanın iyice kararttığı alacakaranlıkta titreşti ve öldü. Alev kırmızısı güneş, batarken Grande Terre Plein'in üzerine kederli ve uzun gölgeler düşürdü. Bunlar geri çekilen Türk askerlerinin kalıntılarının gölgeleriydi. Kara, sinek dolu kanlı toprakta, akıl hastalarının meclisinden dağılmış topallayan mülteciler gibi bitkin adımlarla yürüyorlardı. Dönüp arkalarına bakmaya cesaretleri yoktu. Arkalarında terk ettikleri ya da ölmüş arkadaşlarından oluşan, bir hastalığın yere yıktığı çok kollu ve bacaklı yaratıklar gibi inip kalkan, kımıldanan, iniltili, büyük yığınlar bırakmışlardı. Saçlarından etek uçlarına kadar kana bulanmış kadınlar, ölgün ışıkta bedenlerin arasında, fısıltıyla lanetler okuyarak ve can çekişenlerin gırtlaklarını keserek dolaşıyorlardı. Yukarılarındaki kırık dökük surlarda bu törene katılan kimse yoktu. Yalnızca sağ olduklarını kavrayamayacak kadar sersemlemiş korkuluklar duruyordu.

Bir rahip dua için çan çaldı. Sesi ölülere saygısızlık yapanların üzerinde Zamanın Son Günü'nde suçluyu öne çağıran tehlike çanı gibi yankılandı. Garnizondan geriye kalan bitkin askerler kanlı çamurda diz çöktüler. Rum ateşi gölcüklerinden çıkan keskin dumanlar etraflarında süzülüyordu. Miğferlerini çıkarıp yere koydular ve istavroz çıkardılar. Ve o sessiz ve tekinsiz alacakaranlıkta kısık sesleriyle okumaya başladılar.

"Angelus Domini nuntiavit Mariae."
"Et concepit de Spiritu Sancto."
"Selam sana, Tanrı'nın en sevgili kulu Meryem, Rab seninledir.
Kadınların en mübareği sensin ve mübarektir senin evladın İsa.
Aziz Meryem, Rabb'in annesi, biz günahkârlar için, şimdi ve ölüm saatimizde dua eyle."
"İşte ben Rabb'in kuluyum."
"Bana dediğin gibi olsun."
"Ave Maria, gratia plena, Dominus tecum.
Benedicta tu in mulieribus."

Tannhauser yaralı dizine dikkat ederek kılıcının üstüne doğru eğildi ve dindarlıktan çok bitkinlikten Bors'un yanında diz çöktü. Kendisi gibi pek çok kişinin de böyle yaptığını tahmin ediyordu. Bors gözleri kapalı dua etti ve Tannhauser, Angelus duası devam ederken sessiz kaldı.

" Kelam vücut buldu."
"Ve aramızda yaşadı."

Tannhauser da diğerleriyle birlikte mırıldanmaya başladı. "*Ave Maria, gratia plena, Dominus tecum. Benedicta tu in mulieribus, et beneditus fructus ventris tui, Jesus. Sancta Maria, Mater Dei, ora pro nobis peatoribus, nunc, et in hora mortis nostrae.*"

"*Ey Rabb'in Kutsal Annesi, bizim için dua et.*"

"*Mesih'in vaatlerine layık olabilmemiz için.*"

Dua Tannhauser'a huzur verdi ve bir an için kendinden daha büyük bir şeye ait olduğuna memnun oldu. Ama sonra kendine, sıra sıra cesetlere ya da delilerden oluşan bir topluma ait olmanın bir faydası olmadığını hatırlattı. Tarikat içindeki misafirliği artık sona ermişti. Türkler bu gece ateşlerinin başında oturacak ve Allah'ın takdirinin akıl ermezliğini hiç sorgulamadan düşünüp taşınacaklardı. Ellerinden geldiği kadar yaralı yurttaşlarıyla ilgileneceklerdi. Yemek yiyecek ve korkuya kapılmış bütün erkeklerin yaptığı gibi karanlıktan uzak duracaklardı. Bu düşünceler ağrıyan bacaklarına biraz güç verdi. Angelus duası da sona eriyordu.

"*...Yüce Tanrı, ruhlarımızı lütuflarınla doldur ki, Oğlun Mesih İsa'nın insan olduğunu*

öğrendiğimizde, O'nun ıstırabı ve haçı sayesinde dirilişin neşesine varabilelim. Bunu, Rabbimiz Mesih İsa'nın adına senden dileriz. Amin."

Bors gözlerini açıp Tannhauser'a, sanki varlığının sürebilmesi için kainatın kuralları değişmiş gibi, donuk ve sersemlemiş bir ifadeyle baktı. Bir mezbahada banyo yapmış gibi görünüyordu, ama ciddi bir yarası yoktu. Tannhauser başını öne doğru salladı.

Bors elini onun omzuna koyup destek alarak zırhın ağırlaştırdığı vücudunu kaldırdı. Sonra Tannhauser'ın elini tutup yukarı çekti. Yukarıya, sonra da dumanla kaplı dehşetli savaş alanına baktı. Dizlerinin üzerinde doğrulurken, sağ kalanlar da sanki öldürecek kimse kalmayınca ne yapacaklarını bilemiyorlarmış gibi şaşkındılar. Kimileri emir alabilmek için etrafta kumandanlarını aradı. Kimileri gördüklerini gizlemesi için gecenin inmesini bekliyormuş gibi sessizce çorak toprağa daldılar. Diğerleri dizlerinin üstünde kalıp ağladılar, ama Tannhauser gözyaşlarının sebebinin utanç mı, yoksa rahatlama mı olduğunu anlayamadı.

"Tanrı'nın sayesinde" dedi Bors. "Tanrı'nın sayesinde. Ayakta dört yüzden fazla adam kalmışsa, İslam'a dönüp, sünnet olurum. Yarın tekrar gelirlerse eğer, Tanrı yardımcımız olsun."

Tannhauser tepelerin güney kısmına, Peygamber'in sancağının hâlâ perişan ordusunun üstünde dalgalandığı yere doğru baktı. Morlaşan gökyüzünde hilal, Osmanlı sembolü parıldıyordu. Tannhauser dönüp başını iki yana salladı.

"Geleceklerini sanmam" dedi. "Er ya da geç tekrar gelecekler evet, ama yarın değil."

"Neden? Şunlara bir baksana. Yarın kahvaltı zamanına kadar muhakkak şehri alırlar."

"Kaderin böyle darbelerini tek bir şekilde yorumlar onlar. Bu yalnızca bir yenilgi değil. Allah'tan gelen bir mesaj. Bu mesaja karşı çıkamazlar." Eldivenlerini çıkarıp bir su fıçısına doğru yürüdü. Bors da peşinden gitti. "Ayrıca, biz yarın buradan gitmiş olacağız. Deniz tutmasından başka bir korkumuz kalmayacak."

Fıçının başında toplanan kalabalığı omuzlarıyla yarıp miğferini suyla doldurdu ve başından aşağı döktü. Zırhından buharlar yükseldi. Hemen bu lanet olasıca zırhı üstünden atabilirdi. Bu düşünce neşelenmesini sağladı. Fıçısının içine girecek kadar zaman bile bulabilirdi. Miğferi tekrar doldurdu ve bu kez boğazından aşağı boşalttı. Su çay demleyecek kadar sıcaktı, ama yine de suydu. Geri kalanını Bors'a uzattı.

Tannhauser, "Hâlâ yola çıkmaya istekli misin?" diye sordu.

Bors miğferi geri verip ağzını sildi. "Bunu söyleyeceğim hiç aklıma gelmezdi, ama artık savaşa doydum. Seninleyim."

"Güzel. Kimseye veda edeyim deme. Eşyalarımızla kadınlarımızı alıp gideceğiz. Geceyarısı olunca ay batmış olacak ve Boğa'nın boynuzları bize yol gösterecek. Ama önce yiyecek bir şeyler bulalım, açlıktan ölüyorum."

Bors, "Şurada bir lapa teknesi var" dedi.

"Teşekkür ederim, ben handa yiyeceğim."

"Tabii, Nikodemus hâlâ hayattaysa ve parmakları da yerinde duruyorsa."

"Değilse, sen pişirirsin."

Tekrar lapa teknesine bakınca Carla'yı gördü. Ellerini yüzüne kapamış ve diz çökmüştü, ama bu ondan başkası olamazdı. Yaralanmışa benzemiyordu. En azından Tannhauser öyle olduğunu umdu. Telaşla gidip yanına çömeldi.

"Carla?"

Carla'nın elleri iki yanına düştü. Başını kaldırdı. Yüzü kirle kaplanmıştı. Gözleri berraktı. Teknenin ipleri avuçlarını yara yapmıştı. Tannhauser başıyla tekneyi işaret etti.

"Demek bu aile mesleği."

Carla şaşkınlıkla tekneye baktı, Tannhauser'ın esprisini anlamamıştı. Gözleri yaşla doldu. "Sağsın" dedi.

"Daha yapmam gereken bir sürü iş var, ölemem."

Gözlerinden yaşlar boşandı ve Tannhauser'ın boynuna atıldı. Tannhauser'ın dizine bir acı saplandı. Düşmemek için tekneye dayandı. Dişlerini gıcırdattı ve Carla'yı da tutarak ayağa kalktı. Kadını yatıştırmak için sırtını okşadı. Elinin altında Carla'nın canlı bedenini hissetmek içini öyle büyük bir sevinçle doldurdu ki neredeyse o da ağlayacaktı.

Biraz şaşkın bir sesle, "Hadi, ama" dedi. "Bugün hepimiz çok sarsıldık."

Carla birkaç hıçkırık daha koyuverdi. Tannhauser ağlamasının kesilmesini bekledi. Başıyla onları baş başa bırakmak için uzağa kaçmış olan Bors'a işaret etti. Carla kendini toplayıp kirli yanaklarına düşen yaşları sildi. Tannhauser miğferinin yanak koruyucusunun içinden kırmızı ipek mendilini çıkardı. Sıkıp terini akıttı ve Carla'nın yüzünü sildi. Kadın hiç itiraz etmedi.

"Görüyorum ki, sözlerime hiç aldırış etmemişsin" dedi. "Surlardaki yaralıların yanında mıydın?"

Carla başını öne doğru salladı. "Çoğu öldü."

"Öyleyse, onlara borçluyuz, hem bu artık onlara üzülmememiz için de bir sebep. Amparo nerede?"

"Onu son gördüğümde Burak'ı görmek için ahıra gidiyordu."

"Sizi bir arada tutmak için zincire mi vurmam gerek?"

Carla güç de olsa hafifçe gülümsemeyi başardı.

"Gidip onu bulayım" dedi. "Bu arada Bors da seni hana götürsün. Önümüzde çetin bir yol var. Gücünüzü toplamanız gerek."

"Bu gece gidiyor muyuz?"

Tannhauser muzip bir tavırla, "Yolculuk için kırmızı elbiseni giy" dedi.

Carla gözlerini kırpıştırıp, sanki çıplak gelmesini söylemiş gibi yüzüne baktı ki pek de farkı yoktu. Tannhauser söylediği şeyin tuhaflığını gidermek için ekledi, "Ve gece serinliğinde üşümemek için sırtına bir pelerin al, varsa ayaklarına da sağlam ayakkabılar giy." Carla'nın elinden tutup şehre doğru götürdü. "İsa'nın vaatlerine layık olmayabilirim, ama sana ve oğluna verdiğim sözü yerine getireceğim."

2 eylül 1565, pazar

Kalkara Kapısı; Guva

Surun Kalkara Koyu'na bakan doğu kanadı, tüm istihkâmın en zayıf kısmıydı ve garnizon o gün öyle bitkin haldeydi ki özgürlüğe giden yol üstünde hiç muhafız yoktu. Küçük sığınak da boştu. Yukarıdaki İngiliz Burcu'ndaki nöbet görevine talip olarak ve sonra da görev yerini terk ederek tepelere sorunsuzca kaçmayı başarabileceklerdi. Vakit geceyarısını geçmişti. Tannhauser'ın planladığından biraz geç yola çıkabilmişlerdi ve iki saatlik uyku hem kadınların gücünü yerine getirmiş, hem de La Valette'e düşmanın sonraki adımlarıyla ilgili görüşlerini anlatma fırsatı vermişti. Böylelikle sabah tekrar yanına çağırma olasılığını azaltmış oluyordu. Bors bocurgatın bulunduğu binaya gizlice girip demir parmaklığı yukarı kaldırdı.

Hazırlıklarının en zor tarafı Amparo'yu Burak'tan ayrılmaya ikna etmek olmuştu. Tannhauser kızı hiçbir hayvanın onun kadar güvende olmadığına inandırmıştı. Görkemli görünüşü ve damarlarındaki Moğol kanı, ister Hıristiyan, ister Müslüman olsun, aklı başında bir insanın ona bir zarar vermemesi için yeterli bir sebepti. Zaten Türkler de ona insandan daha fazla değer verirlerdi. Son birkaç ağlama nöbetinden sonra, Amparo'yu kucakladığı gibi hana götürmüştü. Amparo, Tannhauser'ın kötü hırpalanmış vücuduna hiç ilgi göstermedi, ama Tannhauser artık kadınların sevecenliğinin, tam anlamıyla gelişigüzel olmasa da, düzensiz olduğunu öğrenmişti.

Parmaklıklı kapının altından, Kalkara Kapısı'na geçtiler. Bors arkalarından kapıyı indirdi. Bors altından geçene dek, tüfeğiyle destek yapıp kapıyı havada tuttu. Tüfeğini çekince, yukardan çarklar gümbürdedi ve parmaklığın sivri uçları yerdeki taş zemine çarptı. Bu gürültü onlara çok yüksek geldi, ama ses fazla uzağa gitmezdi. Parmaklıklı kapının inmesiyle artık küçük kapaktan güvenli biçimde dışarı çıkabilirlerdi. Birbirlerine baktılar. Artık bu yolun geri dönüşü yoktu.

Bors, "*Alea jacta est*"[15] diye fısıldadı.

Bors'tan hiç umulmayan bu klasik özdeyiş Carla'nın kaygılı gözlerle bakmasına neden oldu. Meşale ışığında çok cılız görünüyordu, ama

15. Julius Sezar'ın "Zarlar atıldı" manasında bir sözü. Ok yaydan çıktı, anlamına gelen bir ifade. (ç.n.)

korkusunu gayet iyi bastırıyordu. Tannhauser rahatlatmak için başını ona doğru salladı. Burak'ın kaderine razı olan Amparo bir pazar gezintisine çıkmış gibiydi. Tannhauser küçük kapağın bilmecesini çözebilmek için meşaleyi yukarı kaldırdı. Titreşen neftyağı ve zift zerrecikleri aşağı bayrakların üzerine doğru sürüklendi. Geniş geçit, davetsiz misafirlerin tavandaki ölüm deliğinden haklandığı lanet olası dönemece doğru aydınlandı. Tannhauser önlerine düştü.

Yaşamında iz bırakan onca tehlikeye ve katliama rağmen, Tannhauser kalbinin en son ne zaman bu kadar gümbürdediğini hatırlayamıyordu. Kalbinin sesini diğerlerinin duymamasına hayret etti. Bu uğursuz önsezinin içine doğmasına neden olacak bir şey bulamadı, bu yüzden de daha fazla tedirgin oldu. Onun da bir uğursuzluk sezerek rahatsız olup olmadığını görmek için Bors'a baktı, ama Bors telaşlanmış gibi görünmüyordu. Tavandaki ölüm deliğinin altından geçerlerken, burnunu çekip Rum ateşi, fitil, yağ ya da insan kokusu almaya çalışmadan edemedi, ama yukarılarındaki geçit boş gibi görünüyordu. Kulaklarında gümbürdeyen kalbi biraz yavaşladı. İki deri matara dolusu su ile Bors'un sırtındaki afyon ve bir veliahdın fidyesi olabilecek kadar çok mücevherle dolu çantaların haricinde yanlarına bir şey almamışlardı. Tannhauser'ın ricası üzerine Carla kırmızı elbisesini torbasına koymuş ya da öyle söylemişti. Bir tek Tannhauser viyolayı yanlarına almayı düşünmüş, ama sonra istemeye istemeye handa bırakmıştı. En dıştaki çıkış kapısına ulaştılar. Kalkara Kapısı karşılarında duruyordu.

Tannhauser meşaleyi tutup, Bors'un kapağı tutan çok sayıda sürgüyü ve desteği açmasına yardım etti. İşlerini yarı yarıya bitirmişlerdi ki Tannhauser, durması için Bors'un omzunu sıktı ve arkadaki geçide kulak kabarttı. Parmaklıklı kapıyı kaldıran çarklar iyi yağlanmıştı, bunu o akşam kendileri de görmüşlerdi, ama Tannhauser'ın hiç kuşkusu yoktu; kapı yukarı kalkarken çıkan belli belirsiz gıcırtıyı duyabiliyordu.

Bors'a, "İşini karanlıkta bitirebilir misin?" diye sordu.

Bors henüz açılmamış sürgülere baktı. "Olmuş bil" dedi ve işe koyuldu.

Kapının yan tarafında nöbetçi için küçük bir bölme vardı. Tannhauser açıklama yapmaya gerek görmeden Carla ile Amparo'yu bölmeye soktu ve hiç ses çıkarmamalarını işaret etti. Arkasını dönüp meşaleyi attı. Meşale kavis çizerek uçtu ve tavandaki ölüm deliğinin altına kıvılcımlar saçarak düştü. Hemen tüfeğini alıp tek dizinin üstüne çöktü. Belindeki tabanca ve Bors'un tüfeği ile birlikte üç el ateş edebilirlerdi. Yanlışlıkla üzerlerine gelen zavallı bir nöbetçiyi vurmak istemezdi. Eğer adam kafasını kullanırsa, yalnızca sesini kesmekle yetinebilirlerdi. Arkasından sürgüler tıngırdadı. Bors homurdandı ve kapak gıcırtıyla açıldı. körfezden gelen deniz havası hemen içeri doldu.

Bors, "Oldu" dedi.

"Dur" dedi Tannhauser.

Dönemecin gerisinden gelen ayak sesleri duyuyordu. Sonra da başka bir meşalenin titrek ışığını gördü.

Nikodemus aydınlığa çıkıverdi. Silahsızdı.

Tannhauser rahatlayarak tüfeğini indirdi. Nikodemus'u da yanlarına alabilirlerdi. Belki de bunu daha önceden yapmaları gerekirdi. Peşlerinden mi gelmişti, yoksa kaçtıklarını birinden mi duymuştu? Gölgede tüfeğini koluna dayamış duran Bors'a baktı.

Bors omuz silkti. "Ben tek kelime bile etmedim."

Kadınları sorguya çekmenin bir anlamı yoktu.

Nikodemus yerdeki meşalenin yanında durdu. Karanlığa doğru dikkatle baktı. "Mattias?"

Tannhauser Türkçe "Nikodemus, ne haber?" dedi.

Nikodemus, "İhanete uğradın" dedi.

Tannhauser'ın midesi korkuyla kasıldı. "Senin tarafından değildir inşallah."

"Hayır."

"Kim o zaman?"

"Bilmiyorum."

Bors kapının eğişinden, "Neden oyalanıyoruz?" diye sordu.

"Sus biraz" dedi Tannhauser. Tekrar Nikodemus'a döndü. "Anlat."

Nikodemus meşalesini Kalkara Kapısı'na doğru salladı. "Siperin yukarısında tüfekli ve humbaralı adamlar var. Teslim olmalısınız."

Bu hareket, parmaklıklı kapının karşısındaki sığınakta duran biri yoluyla yukarıdaki dış duvarın üzerindekilere verilen bir işaret olmalıydı ki bir saniye sonra kapağın hemen önünde bir humbara patladı. Bors bir küfür sallayıp içeri çekildi. Demir kapağı omzuyla iterek alevlerin üzerine kapadı.

"Kime teslim olmalıyız?"

Nikodemus, "Ludovico Biradere" dedi.

Tannhauser bölmede duran Carla'ya bir göz attı. Carla'nın gözleri korkudan irileşmişti.

Bors sırtındaki çantaları yere indirdi. "Ludovico mu? Bu herifin kaç müttefiki olabilir? Hadi, gidip şunların haklarından gelelim. On dakika içinde yola çıkarız."

Geçitten ayak sesleri gelince, Nikodemus gelenlere bakmak için döndü. Korkuya kapılmıştı. Ayak sesleri geçitteki dönemecin hemen önünde durdu. Ludovico'nun kalın sesi geçitte gürüldedi.

"Dövüşmeyi seçerseniz, kadınların canı bağışlanmayacak" dedi.

Tannhauser, "Ancak Oliver Starkey'e ya da Üstadı Azam'a teslim oluruz. Başka kimseye olmayız" dedi.

Ludovico, "Üstadı Azam'ın ihanetinizden haberi yok" diye karşılık

verdi. "Bunun için şükretmelisiniz. Onun eline düşseydiniz, kendinizi darağacında bulurdunuz."

"Ya senin elinde ne olacağız?"

"Gasp ettiğiniz mallar sizde kalacak ve can attığınız özgürlüğünüzü elde etme fırsatı bulacaksınız."

Tannhauser, "Nasıl olacak bu iş?" diye sordu.

"Kutsal Engizisyon pazarlık etmez. Şimdi bana tabisiniz."

Tannhauser bir hareket olduğunu hissetti. Tavandaki delikten bir tüfek namlusu çıktı. Kulakları sağır eden bir gürültüyle ucundan ateş püsküttü ve bacağı kırılan Nikodemus bayraklara doğru devrildi. Acı içinde yere yığılıp kaldı. Yarasından akan kan, yere düşmüş meşalelerin etrafında göllenip keskin bir koku yayarak cızırdadı.

Ludovico, "Yunanlı'nın dostlarını akıllıca seçme şansı vardı, ama aptallık etti" dedi. "Size daha mantıklı davranmanızı ısrarla tavsiye ediyorum."

Bors, "Yüzünü göster, seni alçak rezil" diye kükredi.

Carla bölmeden dışarı fırladı. Geçide doğru bağırdı.

"Ludovico" dedi. "Gitmelerine izin vereceğine dair bana söz verirsen, ben burada seninle kalmaya razı olurum."

Tannhauser itiraz etmeye kalkışmadı. Ludovico bu öneriyi kabul ederse, Tannhauser şafak sökmeden gırtlağını kesmek için geri dönecekti, ama keşişin kabul etmesi için bir neden yoktu.

Ludovico, "Yiğit damat buna itiraz etmeyecek mi?" diye sordu.

Tannhauser, "Carla nefesini boşa tüketiyor, ama ben itiraz etmeyeceğim" diye karşılık verdi. "Bu öneriyi görüşmemiz için bize izin ver."

"Nasıl isterseniz, ama acele edin. Zavallı Nikodemus'un gücü tükeniyor."

Tannhauser, Bors'a bakıp alçak sesle, "Çarpışmaya kalkmak intihar olur. Sağken her şey mümkündür" dedi.

Bors, "Ya bu yılan bizi öldürürse" diye homurdandı.

"Niyeti bu olsaydı, çoktan işimizi bitirirdi. Bizi çok küçük görüyor, işte kurtulma şansımız da bu."

Bors yüzünü buruşturdu, pembe çapraz yara izi hiddetle büküldü. "Alt tarafı işkence odasında canımı sıka sıka öldürürler."

"Senden bana güvenmeni istemenin zamanı değil biliyorum ama, bana güvenecek misin?"

Bors evet der gibi başını salladı. "Ne zaman güvenmedim ki?"

Tannhauser Carla'nın bileğini tutup yakınına çekti. Yüzü karanlıkta solgun görünüyordu.

"Elinde ne koz olduğunu görmemiz için, bir seferde tek kâğıt sürmek zorundayız," dedi. "Ama ümitsizliğe kapılma. Faydalanabileceğimiz, eşsiz bir zaafı var. Ludovico seni seviyor.

Carla bunun ne anlama geldiğini kavrayamadı, gözlerini kırpıştırdı.

"Rol yapma. Onu kandırmaya ya da entrikalarıyla oyunlarını bozmaya çalışma, kaybeden sen olursun. Bize karşı ne tehdit savurursa savursun, bize ne kadar zalim davranırsa davransın, yalnızca kendin ol." Carla'ın kalbinin korkudan sıkıştığını farkedince bileğini sıktı. "Sonuç sana bağlı, anlıyor musun?"

Carla, hâlâ kuşkulu, başını öne doğru salladı, ama Tannhauser onun üstesinden geleceğini biliyordu.

Bileğini bıraktı ve Amparo'ya döndü. İçlerinde en rahat olan oydu. Saint Elmo'da ocağın ışığında geçirdikleri gecede, gençliğinde (her ne yaşadıysa) son derece korkunç olaylar yaşadığını ve bu yüzden de artık şiddete bağışıklık kazanmış olduğunu hissetmişti. Islak gözlerini Tannhauser'ın gözlerine dikti. Tannhauser yine, temsil ettiği, görünmeye çalıştığı ya da başkalarının tanıdığı kişiyi değil, yalnızca kendisini gördüğünü hissetti. Ona kimsenin böyle bakmayacağını, böyle bir aşkı bir daha tadamayacağını, onun hayatının kadını olduğunu ve bunu kabul etmeye cesareti olmadığını da biliyordu. Kızı kollarının arasına alıp sıkıca sarıldı, Amparo'nun bu kucaklamanın rahatlatıcı anısına ihtiyacı olacağını biliyordu.

"Amparo" dedi, "Seni bize karşı silah olarak kullanacaklar." Carla korkuyla boğuk bir ses çıkardı. Aldırmadı. Sonraki sözleri boğazına takıldı, hiç birşey onu daha fazla utandıramazdı. "Ve ben seni koruyamam. Bana dayanabileceğini söyle."

Amparo bir an onun gözlerinin içine baktı. Gölgedeyken bile gözleri pırıl pırıl ve hak etmediği sonsuz bir aşkla doluydu.

Amparo, "Bülbül çok mutlu" dedi.

Tannhauser'ın boğazı sıkıştı. Neresinden çıktığını bilemediği duygularını bastırdı. Dudaklarından öptü ve Amparo karşısında eridi. Sonra kızı bıraktı ve kararlılığını kaybetmekten korktuğu için hemen arkasını döndü. Kılıcını çekti ve hepsini mahkûm eden geçide doğru atıldı. Sesinin güçlü çıktığını umarak, Ludovico'ya seslendi.

"Silahlarımızı nöbetçi sığınağında teslim edeceğiz, daha geride değil."

Ludovico, "Çok güzel" dedi.

Tannhauser dostlarına baktı. "Cesaret" dedi.

Geçitte ilerlemeye başladılar ve tavandaki ölüm deliğinin altından silahlarıyla geçtiler. Ludovico gitmişti. Nikodemus'u ayağa kaldırıp aralarına aldılar. Kendinden geçen delikanlının başı aşağı sarktı. Demir parmaklıklı kapıdan geçirip küçük sığınağa taşıdılar.

Çatısız yapının üç dış duvarındaki deliklerden üzerlerine beş tüfek namlusu doğrultuldu. Eğer bir katliam yapılacaksa, burada olacaktı, ama karanlık geçitte ölmelerinden iyiydi. En azından ölürken yıldızları görebileceklerdi. Ama alçaklar ateş etmediler. Tannhauser ile Bors silahlarıyla kılıçlarını yere bıraktılar. Nikodemus kendine gelmişti. Bors

kolunu omuzlarının üstüne attı. Üçü birlikte biraz önce ayrıldıkları şehre geri döndüler.

Ludovico ile adamları etraflarını çevirdi. Keşiş, Tarikat giysileri içindeydi ve gözlerindeki pusuya yatmış görkemli deliliğe yakışır biçimde silahsızdı. Yanında yalnızca üç yarım zırhlı şövalye durması Tarikat'ın ayıbıydı. Biri, Tannhauser'ın uzaktan tanıdığı Bruno Marra'ydı. İkincisi de İtalyan Kolu'ndanmış gibi görünüyordu. Üçüncüsü ise Tannhauser'ın Gallows Burnu'ndan geçirdiği Escobar de Corro'ydu.

Geri kalan dört kişi Messina, Tosso ve Ponti'den gelmiş aristokratlardı. Biri Remigio adında bir İspanyol piyadesiydi. Sonuncusu da Ludovico'nun uşağı Anacleto'ydu.

Anacleto gözlerini Amparo'dan ayırmıyordu. Tannhauser'ın kanı buz kesti ve tekrar bu tek gözlü köpeği oracıkta öldürmesine sebep olacak öfkesine hâkim oldu. Onlara kimin ihanet ettiğini sormayı düşündü, ama artık bir faydası yoktu. Hiç kuşkusuz keşiş zamanı gelince onu bilgilendirecekti. Tannhauser cebinden Starkey'nin haftalar önce verdiği ve böyle zamanlar için handa sakladığı mektubu çıkardı. İşe yarayacağına hiç inanmasa da gösterişli bir tavırla mektubu Ludovico'ya uzattı.

"Bu Oliver Starkey tarafından verilmiş olan Mdina'ya geçiş belgemiz. Bu bizim firari olmadığımızın ispatıdır."

Ludovico mektubu aldı. Mührünü kırmadan Anacleto'ya verdi. "Uygun bir zamanda yakından inceleyeceğim."

Carla, "Kendini Üstadı Azam'dan daha yetkili mi sayıyorsun?" diye sordu.

Ludovico ona baktı ve başını eğdi. "Engizisyon'un işlerinde Üstadı Azam'ın hiçbir yetkisi yoktur."

Tannhauser yan gözle Carla'ya baktı. Bu sözlerin hiç bir faydası yoktu, ama Carla ona hiç aldırış etmedi. Dudakları solmuştu. Ludovico'yu küçümsediğini saklayamıyordu. Tannhauser ona hayretle bir daha baktı. Bu kadar öfkelenebileceğini hiç tahmin etmemişti.

"Öyleyse söyle bana" dedi Carla. "Biz firari olarak mı, yoksa dinsiz olarak mı tutuklandık? Yoksa buradaki her dönekliğin yalnızca sana ait olduğunu kabul mü ediyorsun?"

Ludovico, "Bu konular da zamanı ve yeri gelince görüşülecek. Şimdilik daha fazla konuşmamak daha iyi olur, dedi.

Carla kafa tutmaya devam edeceğe benziyordu.

Tannhauser, "Carla" dedi.

Carla ona bakıp dilini ısırdı. Ludovico başını, Tannhauser'ı diğerlerinin yanından uzaklaştıran Escobar de Corro'ya doğru eğdi. Üç şövalye etrafını çeviriverdi. Sakinleştirmek için Bors'a baktı. Nikodemus yine bayılmış, diğer koluna da İspanyol Remigio girmişti. Silahlarını toplayan iki İtalyan, Carla ile Amparo'yu tuttular. Ludovico kafilenin başına geçip sokaktan aşağı doğru yürümeye başlayan Anacleto'nun yanına geçti.

Escobar de Corro, Tannhauser'ın aksi istikamete doğru itti.

Amparo arkasına dönüp ona baktı ve durdu. Ona doğru koşmak için adamların elinden kurtuldu.

Anacleto bileğimden yakalayıp kızı geri çekti. Amparo tökezledi ve Carla içinde biriktirdiği bütün öfkeyi kustu. Anacleto'nun yaralı yüzüne var gücüyle bir tokat indirdi. Adam çığlık atıp arkaya doğru sendeledi. Bors saldırmak için işaret vermesini isteyen gözlerle Tannhauser'a baktı, ama Tannhauser başını iki yana salladı. Anacleto'nun yüzü acıyla buruştu. Kılıcını çekmeye davrandı ve Carla'ya doğru bir adım attı. Tannhauser, Bruno Marra'yı onuzlayıp kenara itti ve aynı anda da şövalyenin kemerinden bir kama çekip ileri atıldı.

"Anacleto!"

Ludovico'nun her zaman sakin olan sesi, Anacleto'yu olduğu yerde durdurdu. Anacleto bakışlarında öldürme arzusuyla gözlerini Carla'ya dikmiş halde donup kaldı. Tannhauser da durdu, ama gerekirse Anacleto'yu yere indirecek kadar yakındı. Anacleto kılıcını kınına soktu. Nelere sebep olmak üzere olduğunu anlayıp hayrete düşen Amparo'nun dili tutulmuş gibiydi, Carla'nın elini yakaladı. Ludovico, Tannhauser'a ve elindeki bıçağa baktı. Tannhauser onu öldürmeye çok yakındı.

Ludovico'nun sesi yine sakindi. "Ne olacak, Yüzbaşı?"

Tannhauser, "Onları nereye götürüyorsun?"

"Benim yetkimle mahkeme binasında tutulacaklar. Sağlıkları için endişelenmene gerek yok."

"Ya köpeklerin? Onlara hâkim olabilecek misin?"

"Söz veriyorum."

Carla, "Ludovico, lütfen" dedi. "Bırak Mattias da bizimle kalsın."

Daha fazla patırtı çıkmasından korkan Tannhauser, "Geleceğim" dedi. "Güçlü ol ve cesaretini kaybetme."

Ludovico'ya döndü. "Bu alçaklar beni nereye götürüyor?"

"Senin gibi bir adam en dibini boylamadan cehennemi terk edemez."

"Evet, çok yazık olur." Keşişin suratından ne düşündüğü anlaşılmıyordu. Ama o ifadenin arkasında bir yerde bir amacı vardı.

Tannhauser, "Seninle orada mı buluşacağız?"

Ludovico başını salladı. "Seninle orada buluşacağız."

"Gayet güzel." Elindeki bıçağı yüzüne bile bakmadan Marra'nın eline tutuşturdu.

Sonra Ludovico'ya arkasını döndü ve yürüyüp gitti.

Üç şövalye Tannhauser'ı şehrin yıkık dökük merkezinden geçirdiler. Sorduğu zaman genç olanı adının Sienalı Pandolfo olduğunu söyledi ve bu inceliği yüzünden Escobar de Corro'nun ters bakışlarına hedef oldu. Bitkin düşüren çarpışmanın ardından, nüfus da önemli ölçüde azalmış olduğundan şehir hiç olmadığı kadar sessizdi. Sessizliği yalnızca

cıyak cıyak bağrışarak ayaklarının altında korkusuzca dolaşan sıçan sürüleri bozuyordu. Harabeler içindeki yavrularını koruyan, gözleri çukura kaçmış bir anneden başka kimseyle karşılaşmadılar. Bu talihsiz olayda Tannhauser tek başına olsaydı, bu yürüyüş ona kaçma fırsatı sağlayacaktı, çünkü üçlü çok bitkin ve dolayısıyla da dikkati dağınıktı. Üçünü de kendi silahlarıyla dört yüz metre içinde boğazlayabilirdi. La Valette ona arka çıkar mıydı? Hiç sanmıyordu. Şövalyeleri öldürmesi gözden düşmesine neden olurdu. Hem Engisizyon'un adamının davranışı da resmi açıdan kusursuzdu. Mantık kendini olayların akışına bırakmasını ve beklemesini söylüyordu.

Kısa süre önce yıkılan, eskiden hendeğin üstünden geçen köprüye ulaştılar. Hem kanal hem de iskele bomboştu. Orada duran tayfasız bir mavnaya bindiler. Şövalyeler durgun siyah sulardan Tannhauser'ı Sant'Angelo Kalesi'ne geçirdiler.

Teknenin yanından kayan suya elini daldırdı. Tuzlu su elindeki kesikleri yaktı. Pandolfo ile Marra sırıklarla tekneyi yürütüyorlardı. Kaşla göz arasında suya dalabilir, peşinden atlarlarsa, zırhlarının ağırlığıyla boğulmalarını seyredebilirdi. De Corro'yu eliyle haklayabilirdi. Hayalini kendine sakladı. Mavna kıyıya yanaştı. İndiler.

Meşale ışığında karanlığın ve kalenin terk edilmiş bölümlerinin içinden geçtiler. O debdebesinden ve patırtısından mahrum kalınca, kale bir anıt mezara benzemişti. Ayak seslerini emip, yankısız kocaman ve unutulmuş bir hayvanın seslerine dönüştüren karışık geçitlerden, sanki hiçliğe gidiyorlarmış ve hiçbiri oraya erişemeyecekmiş gibi geçtiler. Meşale ışığının ulaşamadığı yerlerden tuhaf, ne olduğu belirsiz ve esrarengiz fısıltılar geliyordu. Marra ile Pandolfo korkuyla bakıştılar. Tannhauser korkusunu bastırdı, şimdi korkunun ona faydası yoktu. Bir merdivenden, sonra bir diğerinden, sonra üçüncüsünden indiler ve Tannhauser yine koşup zifiri karanlığa kaçmayı, sonra peşlerine düşüp bu adsız yer altı mezarında teker teker öldürmeyi hayal etti. Onu her nereye götürüyorlarsa eşi benzeri olmayan bir karanlığın içine gireceğini anladı ve bundan faydalanmaya karar verdi, çünkü bunu yapmazsa karanlık onu yutacaktı. Üzeri demir çivili geniş bir kapıya geldiler. Bir anahtar çıkardılar. Kapı açıldı ve Tannhauser kendiliğinden onlardan önce karanlığa daldı.

İçerde hava, insanın böyle yerin dibindeki korkunç bir zindandan bekleyeceği kadar nemli, idrar ve kurumuş dışkı kokulu ve serindi. Kapının iç tarafından De Corro soyunmasını söyledi. Tannhauser itiraz etmeden dediğini yapmaya başladı. Soyunurken son üç afyon hapını avcuna sakladı. Titreşen meşalelerin aydınlığında çırılçıplak durdu. Bilekliğini çıkarmamıştı. Gardiyanlarına baktı, seslerini çıkarmadılar. Sakinliğinin iki İtalyan'ın sinirlerini bozduğunu ve De Corro'nun nefretini körüklediğini görebiliyordu. Büyük bir bedele mal olmayacağını düşünerek, De Corro'ya sırıttı.

Tannhauser'ı el kol işaretleriyle bu yer altı mağarasının derinliklerine sürdüler. Yerde kapkaranlık bir deliğin başına gelince durdular. Gardiyanları içini görebilmesi için meşalelerini havaya kaldırdılar.

Çukurun çapı yaklaşık üç metre, derinliği de üç buçuk metreydi. Ters çevrilmiş çan biçimindeydi. Sant'Angelo'nun üzerine inşa edildiği kayalara oyularak açılmıştı. Tannhauser simetrisinin ve daire biçimi verilmiş ağzının kusursuzluğuna hayretle baktı. Dünyanın en iri ve en atletik yapılı erkeği bile yardımsız bu çukurun içinden çıkamazdı. İnsanı asıl deşhete düşüren özelliği de geometriye gösterilmiş özendi. Tannhauser neredeyse alkışlayacaktı, çünkü hiç kuşkusuz bu dünya üzerindeki en mükemmel hapishaneydi. Böyle bir şeyi ancak Tarikat tasarlamış ve yaptırmış olabilirdi.

Sonra titrek aydınlıkta, çukurun alt kısımlarında bütünlüğünün, yenilmiş ırkların mağaralarda bıraktıkları kadar ilkel bir idam biçiminin izleriyle bozulmuş olduğunu gördü. Aşağılarda çıplak cidarları şeyle, ne olduğunu bilmediği bir şeyle oyulmuştu. Belki yüzükle, tırnaklarla, kemiklerle belki de dişlerle. Bu oyuklar sanki aklını yitirmiş kör bir insanın elinden çıkmış gibi gelişigüzel ve dağınıktı. Çoğu garip biçimli sayısız haç, çeşitli lisanda "İsa", "Tanrı" ve "merhamet" kelimeleri, geçen günleri saymak için atılmış karmakarışık çentikler, mezartaşı çizimleri ve en sanatsal olanı da ucunda sallanan insan figürüyle birlikte çizilmiş darağacı resmi. Bunlar çukurun eski sakinlerinin bu dünyada bıraktıkları son izlerdi.

De Corro, Tannhauser'a baktı. Tannhauser da ona baktı.

De Corro, "Bu Guva" dedi. "Dönek ve ahlaksız şövalyelere ayrılmış zindan. Bir kez içine atılınca, bir sonraki durak idam sehpasıdır."

Tannhauser adamın suratına tükürdü.

De Corro bu hakarete öyle şaşırdı ki geriye doğru sendeledi. Neredeyse çukurun içine düşecekti. Düşseydi, Tannhauser'ın kendine hâkim olma çabaları da boşa giderdi. Pandolfo ile Marra oracıkta can verirlerdi. Yalnızca aldıkları sert emirlerin korkusundan kaynaklanan bir kararlılıkla, Marra ile Pandolfo titreyen Kastilyalı'yı tutup Tannhauser'ı öldürmesine engel oldular. Bundan sonra da her şey düzgün ve güzel gitti, çünkü hiddetlerine engel olan Ludovico ise, ki ondan başkası olamazdı, Ludovico'nun onu sağ istediğinin ispatıydı. Tannhauser'ın bu adamları öldürmesine engelleyen de bu oldu.

De Corro, "Bir dahaki karşılaşmamızda, ikimizden biri ölecek" dedi.

Marra çukurun içine bir su matarası attı. De Corro da Tannhauser'ı itmek için hareket etti. Tannhauser ona bu zevki tattırmadı. Düşüşünü yavaşlatmak için elini kenarına dayayıp çukurun içine atladı. Bir yerini incitmeden, kalçasının üstünde kayarak çukurun dibine indi. Ağaya kalkıp duvara baktı ve meşalelerin aydınlığında bir kez daha darağacı resmine baktı. Meşaleler bu ıssız çukurun başından ışıkları-

nı beraberinde götürerek uzaklaştı.

Tannhauser neşesini kaybetmemeye karar verdi.

En azından bir süre için buna imkân buldu. Dilinin altına bir afyon hapı yerleştirdi. Diğer iki hapı ezip külah biçimi verdi. El altında bulunması ve kaybolmaması için kulak deliklerine soktu. Afyonun, limonun ve altının acımsı tadı ağzının içine yayıldı. Hapın acılığı nedendir bilinmez güvenini tazeledi. Sonra Guva'nın kapısı çarparak kapandı. Etrafını zifiri bir karanlık ile bir o kadar derin bir sessizlik kapladı.

5. bölüm

Kan kırmızı güller

6 eylül 1565, perşembe

Mahkeme binası; Zindan hücresi

Ludovico mahkeme binasının duruşma salonunda Engizisyon başyargıcı tahtında oturuyordu. Ruhlar burada temizlenir, masum ya da suçlu fanilerin alınyazıları burada belirlenir ve karara bağlanırdı. Hukukun güzelliği, saflığında, talimatlarının ve amacının berraklığında ve duyguları tamamen hariç tutmasında yatıyordu. Salonlarında bütün karmaşıklıklar ve kuşkular, doğru ya da yanlış olsun, hüküm lehine mağlup edilirdi. Ve bu saflığa, bu davaya saygı gösterildiği sürece, adaletle ilgili herhangi bir hata, sonsuzluğun yetki alanına girerdi. Ancak hukuk, kendi kuşkusunun, karmaşasının ve suçluluk duygusunun kökünü kazıyabilecek miydi?

Yalnızdı. Güneye bakan pencerelerden giren güneş ışınları boş sıralara düşüyor, cilalı meşe yüzeylerden rastgele parıltılarla sekiyordu. Sarı ışınların içinde, bir duvardaki güllenin açtığı delikten giren rüzgârla altüst olan toz zerrecikleri görünüyordu. Burada, bu kudret koltuğunda kara kara güçsüzlüğünü düşünmeye daldı. Bedeni yaralardan sızlıyordu. Kalbini sızlatansa çok daha çapraşık, kolay kolay iyileşmeyecek ve taşıması zor yaralardı. Carla'nın yüzü, gözleri aklından çıkmıyordu. Appollonides'in teorileri doğru muydu? O gözler onu büyülemiş miydi? Carla'yı ateşe atıp büyüden kurtulmalı mıydı? Hiçbir zehir ya da sıtma ateşi ona bu kadar kötü bir sıkıntı çektiremezdi. Ne danışacağı bir kimsesi, ne de günah çıkaracağı bir papaz vardı. Bu meselede yalnız ve arkadaşsızdı. Bilgeliğiyle ona en iyi yolu gösterebileceğini hissettiği kişi de Hıristiyan âleminin en karanlık kuyusuna hapsedilmişti. Eğer aklın Guva'sı diye bir şey varsa, Ludovico da onun içinda hapisti.

Adliye personeli ya tahliye edilmiş ya da askere alınmıştı ve yetki alanı istediği gibi kullanmak üzere Ludovico'nun emrindeydi. Tutukluları birbirlerinden ayırmıştı. Kadınların her biri, az çok rahat edebilecekleri bir odadaydı. O acayip İngiliz hayvanı da bodrum katındaki bir zindandaydı. Yakalandıklarından beri hiçbirini görmemişti. Aklını yakıp yok eden o tartışma kasırgasının gözü sakin kalmıştı. İki sözcük içeriyordu. Sabır ve zaman. Haftalarca beklemişti. Yıllarca beklemişti. Birkaç gün daha dayanabilirdi.

Türkler tüfek ateşi, bombardıman, lağımlar ve hızı kesilmiş akınlarla yıpratma savaşını sürdürmüşlerdi. Ayın 2'sindeki büyük hezimetten sonra, bir diğer ünlü zafer, korkunç bedeller ödenerek kazandıkları bir başka tecil edilmiş cezaya dönüşürken, şehrin üzerine bir keder havası çökmüştü. Başkomutanın aklında tek bir soru vardı: *Garcia de Toledo neredeydi*? Vaat edilen takviye kuvveti iki ay gecikmişti. Tarikat'ın uzak manastırlarından gelip yaz boyunca Sicilya'da toplanması gereken şövalyeler neredeydi? Vali gerçekten de Malta'nın düşmesine izin vermekten memnun muydu?

Üstadı Azam'ın ricaları etkisiz kalmış olduğundan, Ludovico kendi Maltalı ulağını (Gullu Cakie'nin kuzenlerinden biri) birkaç hafta önce Messina'ya göndermişti. Ulak Sicilya'nın yüksek asillerinden birine, güvendiği bir tanıdığına iletilecek iki mektup taşıyordu. Mektuplardan biri, ancak Malta'nın Toledo'nun yardımı olmaksızın düşmesi durumunda açılacaktı. Mektup valinin düşmesi ve itibarını kaybetmesini sağlayacak belgeler ve talimatlar içeriyordu. İkincisi ise bizzat Toledo'ya iletilecekti.

Bu mektubun başında kuşatma altındaki hakın çektiği sıkıntılar, Hıristiyan savunmacıların kahramanlıkları ile ilk kuşatma kulesi için girişilen çarpışmada Toledo'nun oğlu Federico'nun kahramanca ölümü anlatılıyordu. Bunca zaman hayatta kalmaları ancak ilahi iradenin doğrudan müdahalesiyle açıklanabilirdi, çünkü bu başarı tüm insani ve askeri açıklamaları anlamsız kılıyordu. Eğer Toledo bu iradeye karşı çıkmak niyetindeyse, ebedi kaderi Tanrı'nın hüküm vereceği bir mesele olacaktı. Ancak fani dünyada, Michele Ghisleri gibi, şerefsizce yarı yolda bırakanları şiddetle cezalandırarak ölüleri onurlandırmaya kendini mecbur hissedenler de vardı. Eğer itibarlı bir asker olan Toledo'nun sonu, adının Avrupa'nın en aşağılık korkağına çıkması olursa, çok yazık olurdu.

Bir İspanyol valisini tehdit etmek daha önce eşine rastanmayan bir durumdu, ama Ludovico Toledo'yu tanıyordu. Bu mektup, oturup düşündürecek korkunç bir hiddete kapılmasına neden olacak ve hiddet de harekete geçmeye zorlayacaktı.

Ludovico'nun takdiri ilahiye olan inancına ve kendi diplomatik hilelerine rağmen, henüz bir erteleme işareti yoktu. Olana kadar, entrikasının gerektirdiği o son darbeyi indirmeye cesaret edememişti. Üstadı Azam'ın liderliği, askerin morali için her zamankinden daha önemliydi. Bir sonraki Türk akınına direnebilmeleri için gereken mucize, bir öncekinde olduğu gibi, yine La Valette'e bağlıydı. Takviye kuvvetleri karaya çıkınca, Ludovico da davasını gütmeye devam edecekti. Takviye gelmezse, o da diğerleriyle birlikte ölecekti. Ölüm onu fazla kaygılandırmıyordu. Ölümden yalnızca Carla'yla birleşmekten mahrum kalacağı için korkuyordu. Zihni yine o noktaya döndü. Carla'nın yakınında olması rahatsızlık veriyordu. O buradaydı, bu binanın içinde bekliyordu. Diğerleri gibi ziyaretini bekli-

yordu çünkü gelecekleri Ludovico'nun ortaya çıkmasına bağlıydı. Ama ona ne söyleyeceğini, isteklerine nasıl razı edeceğini bilemiyordu. Her zamanki gibi diğerlerini nasıl dize getireceğini biliyordu evet, ama onu nasıl? Carla'ı yola getiremezse, aklından nasıl çıkaracaktı?

Anacleto salona girdi. Kabuk bağlamış yaralar, gözyuvası ile yanağını biçimsizleştirmişti. İrin kurumuştu ama can acısı geçmemişti. Güzelliğinin yerini alan çirkinlikse asla geçmeyecekti. Bu manzara Ludovico'nun içini acıyla doldurdu. Tetiği Tannhauser'ın İngiliz arkadaşı, o hayvan Bors çekmişti. Adam hücreye atılana kadar böbürlenip durmuştu. Anacleto tahta doğru yürüdü. Yürüyüşünde bir tuhaflık vardı, sarsak değilse de her zamanki kadar çevik değildi. Eğilip selam verdi.

"İngiliz sizin adınızı haykırıyor" dedi. "Hücresinin kapısına vuruyor. Gardiyan başıyla vurduğunu söylüyor. Başını kapıya vuruyormuş."

"Bu kadar erken mi çözüldü?"

Anacleto omuz silkti. "Öyle görünüyor."

"Bırak vursun. Kadınlardan ne haber?"

"İkisi de sessiz."

Anacleto'nun tek gözü yüzüne odaklandı. Sanki diğerinin kaybıyla, gözünü yerinde tutan bağlar gevşemiş gibi, küçük kıpırtılarla iki yana gidip geliyordu. Gözbebeği küçülmüştü. Afyon. Demek yürüyüşündeki değişikliğin sebebi buydu. Ama ters olan bir şey daha vardı.

Ludovico, "Başka?" diye sordu. "Söyle bana seni rahatsız eden nedir?"

Anacleto başını iki yana salladı. "Hiç."

"Can acısı mı?"

Anacleto karşılık vermedi. Acıya dayanmak bir onur meselesiydi.

"Yeteri kadar afyonun var mı?" Tannhauser'ın çantaları tıka basa afyon parçalarıyla doluydu. Bir de mücevher keseleriyle. Anacleto başını öne doğru salladı.

"Ferah günler gelecek." Anacleto'nun kolunu tuttu. "İnanıyorum. Sen de inanmalısın. Savaş yakında bitecek. İşimiz neredeyse bitti sayılır. Korkulu günler geride kalacak ve Tanrı'nın lütfuyla hayatımız değişecek."

Anacleto, "Hayat daima değişir" dedi. "Hayatta korku ise her zaman bol bulunur. Tersini neden isteyeyim ki?"

Ludovico, "Seni bulduğumda, kaybolmuştun" dedi. "Bazı yönlerden hâlâ da kayıpsın. Bırak da rehberin olayım."

Anacleto elini tutup öptü. "Her zaman" dedi.

"Güzel" dedi Ludovico. Ama aklı çoktan başke yere kaymıştı. Kör gibi bir türlü göremediği gerçek apaydınlık karşısındaydı. Oğlan kayıptı. Kendi öz oğlu.

"İngiliz'le sonra ilgileneceğim" dedi. "Onu zindan hücresine gönder."

Bors gözlerini açmaya cesaret edemiyordu, çünkü onu tam karşısındaki taburenin üstüne koymuşlardı ve o korkunç görüntüye bakmaya dayanamazdı. Tanrı onu terk etmişti. Neden etmeyecekti ki? O kötü bir hırsızdı. O da ayaktakımı kalabalığının karşısında intikam alması için Baba'sına yalvarması için İsa'ya seslenirdi. Onu ancak dört kişi bir araya gelip hücreden hücreye sürükleyebilmiş ve bu duvara zincirleyebilmişti. Ve ikisi kendinden geçmiş halde dışarı taşınmıştı. İnşallah ölmüşlerdi. Böylece gücü de onu terk etmişti. Bunda şaşılacak bir şey yoktu. Boğazından aşağı litrelerce brendi akıtmıştı. Litrelerce. Litrelerce zehirli brendi. Zehirden de beter. Pis, kirletilmiş brendi. Kötülüğün özü, çılgınlığın sıkılıp çıkarılmış suyu. Kusmaya çalıştı, ama midesinde bir şey kalmamıştı. Sakalıyla göğsündeki kıllar kusmuktan keçeleşmişti. Artık kanını da beynini de hiçbir şey temizleyemezdi. Ölüme çok yakındı, ama ölmesine izin vermeyeceklerdi. Daha değil. Kafatasının içinde deliliğin filizlendiğini, mantığını bastırdığını, korkularının durduğu hazneyi çatırdattığını ve cesaretinin surlarının altını kazdığını hissediyordu. Her şey kaybedilmişti. Ama ne fark ederdi? Kaybetmek onu hiç yıkmamıştı. Ne güçlükler, ne yoksulluk ne de acı onu yıkabilmişti. Acı verin. Kor demirler ve kırbaç kullanın. İşkence sehpasına zincirleyin. Acıya can atıyordu. En azından acı aklını, damarlarında, karnında, omurgasında dolaşan zehirden daha dayanılır bir şeyle, tutunabileceği, anlayabileceği ve tanıdık bir şeyle, doldururdu. Bu hezeyan otlarını kökünden sökerdi acı. Yahudileri hiçbir zaman sevmemişti, bu doğruydu. Ama hayranlık beslemiş, arka çıkmış ve dostluklarından asla utanmamıştı. Duyabileceği gibi hakaretler fısıldayanların vay haline. Yine de. Delilik tohumları ekmek için delilik etmek. Ağzında kan vardı. Gardiyanın burnunu ısırıp koparmıştı. Midesi insan etini hazmederdi, bunu bir iki kere daha yapmıştı. Ama bu? Bu, bu neydi? Bu içkiden ya da kalbindeki kötülükten kaynaklanan bir sanrı mıydı? Gözlerini açtı. İşte oradaydı. Bir kurtçuk kadar solgun ve buruşuk. İğrenç çıkıntılarla kıvrılmış saçlar. Ölü gözleri buzlu ve donuktu. Ve bu hayal değildi. Korkunç ağırlığını hâlâ ellerinde hissediyordu. Onu ta Messina'dan getirmişlerdi. Bir düşün. Gemiyle denizi aşıp, Türk saflarından geçirip saklamışlardı. Sırf bunun gibi bir anda kullanmak için, gelmiş geçmiş en amansız kuşatmayı delmişlerdi. O bunun gibi bir anı hak etmişti. Gözlerini kapadı.

Kapıdaki kilit çıtırdadı ve sürgüsü çekildi. Tekrar kustu ve safra tükürdü.

Ludovico'nun sesini duydu. "Alıp götürün şunu."

Sicilyalı Tasso ayaklarını sürüyerek içeri girdi.

Yarı eğilmiş halde yürüyordu. Kolu sargılarla vücuduna bağlanmıştı. Bors adamın karaciğerinin üstüne bir yumruk indirmiş, kaburgalarının yanık domuz eti gibi çıtırtıyla kırıldığını hissetmişti. Tasso taburenin

önünde tiksintisinden durakladı. Bors'un içinde geride yalnızca hayvanlığı kalmıştı. Boynunun etrafındaki zincirin izin verdiği kadar öne atıldı ve kükredi. Zincir kısa tutulmuş olmasına rağmen, Tasso dehşete kapılıp geriye doğru sendeledi. Ve Bors ona, kendine, kaderine ve taburenin üstünde duran salamura yapılmış ve büzüşmüş Sabato Svi'nin kellesine kahkahalarla güldü.

Delilikte rahatlık da vardı. Her şey geçerliliğini yitiriyordu. Kartalın kanadında süzülmek gibiydi.

Onu zindan hücresinde bir kutu mum ile yatak görevi gören tahta sıranın üstündeki tıkaçlı ufak bir fıçıyla bırakmışlardı. Bir gün bir gece boyunca o fıçıya bakmıştı, çünkü Mattias kadar kurnaz olmamasına rağmen, bu ayrıntıların altında bir amaç olduğunu biliyordu. Sonunda fıçının tıpasını açmış ve içinde brendi olduğunu görmüştü. Öyle sevinmişti ki, ayrıntılara da, amaca da boş vermişti. Kendinden geçene dek kim bilir kaç saat, kaç gün içmişti ve zafer, kan, dostluk dolu uzun rüyalara dalmış ve tekrar içmişti. Ayyaş olmaya karar vermiş bir adam gibi, pervasız ve nerede biteceği bilinmeyen bir dalgınlığın içine dalmıştı. Dalgınlığın sonu gelene dek, son damlaya kadar fıçının tıpasını annesinin memesi gibi ağzından ayırmamıştı. Sonunda fıçı midesi ve ruhu gibi bomboş kalmıştı. Ama henüz tam anlamıyla boşalmış sayılmazdı, çünkü fıçıyı kafasına dikip dibindekileri içebilmek için sallayınca bir şey kaymıştı. Katı ve tok bir şey, su kabağının içideki bir tohum gibi fıçının kenarına çarpan, o sarhoş haliyle aptalca bir ses çıkardığını hatırladığı bir şey. Midesi bulanarak fıçıyı yere koymuştu. Ama merak, diğerleri kadar güçlü bir işkenceydi. Fıçıyı kaldırıp taş döşeli zemine çarpıp parçalamış ve içinden Sabato Svi'nin kafası yuvarlanmıştı. Boynundan kesilmiş ve brendi içine koyulan soğan gibi salamura olmuştu. Ve kafanın yuvarlanmasıyla kafasındaki alçaklıkla ilgili tüm kavramlar, bunun yanında cüceleşmiş, kendi zalimliği aciz kalmış, aklıyla ruhunu birleştiren bağ kopmuş ve başını kaldırıp artık inancının kalmadığı bir tanrıya ulumuştu.

Tasso yerde bitli bir battaniye buldu ve kesik başı örtüp ortadan yok etti. Bors bu esnada kahkaya atmaya devam etmişti. Sonra Ludovico içeri girdi ve Bors sustu. Keşiş durup yere, ilk kez dikkat çekici bir şey gözüne çarpmış gibi Bors'un ayaklarının dibine baktı. Bors onun bakışlarını takip etti. Zemindeki taşların arasında bir kapak vardı. Tahta kapağın üzerine bir halka ile iki buçuk santik kalınlığında bir de sürgü takılmıştı.

Ludovico, "Fransızca biliyor musun?" diye sordu.

Bors yanıt vermedi.

Ludovico, "Bu bir *oubliette*"[16] dedi. "İnsanın unutulduğu yer."

Ludovico eğilip, sürgüyü çekti ve halkasından tutup kapağı kaldırdı.

16. Tavanında penceresi ya da kapağı olan zindan hücresi. (ç.n.)

Aşağıdaki hücreden pis kokulu bir hava yükselince Bors yüzünü buruşturdu ve aşağı baktı. Kapağın altında tabut kadar dar bir boşluk vardı. İçinde Nikodemus yatıyordu. Yüzü denizanası rengini almıştı. Aralık gözleriyle hareketsiz dudaklarının üzeri kıvıl kıvıl kurt kaynıyordu.

Bors'un boğazı öfke ve acıyla kasıldı. Artık tavla turları yoktu. Artık yediği en lezzetli kremalı turtalar yoktu. Gözlerini kapadı. Aklı ani bir baş dönmesiyle tökezledi. Sırtını duvara yasladı. Öğürtüler geri geldi. Yutkundu. Mattias'ın düşüncesine tutundu. *Hem öfkene hem de acına tutun, çünkü nefes alırken hâlâ galip gelme şansımız var*, diye akıl verdiğini işitti.

Ludovico kapağı elinden bıraktı. Kapak düşüp kapandı. Ludovico pişmanlık belirtisi göstermeden tabureye oturdu ellerini bacaklarının üstüne koydu. Garipti, ama Bors ne ondan, ne de yapabileceği başka şeylerden korkuyordu çünkü her nasılsa, hoşlanmadığı, ama tarafını tuttuğu bir insanın (Yahudi Sabato Svi'nin) kafasını salamura yapmakla, Ludovico elinden geleni ve çok daha fazlasını yapmıştı zaten.

Oldukça sıcak bir sesle, "Carlisle'lı Bors" dedi Ludovico. "Söylesene, nerede bu Carlisle?"

Ve Bors: *Affet beni, Mattias, dostum, çünkü bu kazanamayacağım bir oyun*, diye düşündü.

* * *

Anacleto kapıda dururken, bir kocakarı yemekle şarap getiriyor, ama ikisi de sorularına karşılık vermiyorlardı. Nihayet Ludovico geldiğinde, Carla ilkel de olsa yanında biri olmasının yaşattığı minnet duygusunun, diğer bütün hislerini bastırdığını fark etti. Yüzünden hissettiklerinin anlaşılmaması için ona arkasını döndü. Zayıflığından nefret ediyordu. Vereceği tepkinin ne olduğunu bildiği için Ludovico'dan da nefret ediyordu. Ludovico'nun yüzüne bakmak için döndü. Gözleri sonu gelmez geceler boyu uykusuz kalmış gibi çukura kaçmıştı ve duvardaki yüksek pencereden giren ışığı yansıtmıyordu. Ama gölgeler gözlerinin ardındaki işkenceyi saklayamıyordu. Kimi açıdan bir zamanlar aşık olduğu adama benziyordu. Kimi açıdan da tam anlamıyla bir yabancı gibiydi.

Carla, "Amparo nerede?" diye sordu.

"Yakında bir yerde. Buradaki şartların, adi olsa da şehirdeki çoğu insandan çok daha iyi. Amparo da seninle aynı şartları paylaşıyor. Sağlıklı görünüyorsun. Emin ol, o da öyle."

"Onu gördün mü?"

"Hayır."

"Onu görmek istiyorum."

"Yakında" dedi Ludovico.

Carla, "Hemen" dedi.

"Oturabilir miyim?"

Odanın içinde ilerledi. Bir yatakla iki sandalyenin haricinde oda tamamen çıplaktı. Burasının ne amaçla kullanıldığını tahmin edememişti. Ludovico topallıyordu, ama sebebi Carla'nın şefkat duymasını sağlamak değildi. Carla ricasının kabul edilmeyeceğini biliyordu. Mattias'ın, Engizisyoncu'yla zıtlaşmamasını tembih ettiğini hatırladı. Başını öne doğru salladı ve Ludovico oturdu.

"Bu koşullar için üzgünüm" dedi. "Ama sen de bir yola baş koyduğumu ve dönemeyeceğimi anlamak zorundasın. Planımın bazı yönleri seni ilgilendiriyor, bazı yönlerinde ise sana yer yok."

"Ya Tannhauser?"

"Onun bulunduğu yer bu kadar rahat değil, ama yine de kötü muamele görmüyor. Dostların bu sınavı burunları bile kanamadan atlatabilirler. Bu kısmen onlara, kısmen de sana bağlı."

"Demek sevdiğim insanların canlarına karşılık beni tehdit etmeye geldin."

"Ben olayların özünü olduğu gibi aydınlatmak için geldim. Olayların her birimizin oynayacağı role nasıl bağlı olduğunu anlatmaya geldim."

"Benden beklediğin rol hâlâ sevgilin olmam mı? Karın olmam mı?"

"Bu mesele için dua ettim. Eminin sen de etmişsindir."

Carla yanıt olarak sessiz kalmayı tercih etti.

Ludovico, "Tekrar birleşmemizin Tanrı'nın takdiri olduğuna inanıyorum. Öteden beri hep öyle olduğuna inanıyorum."

"Sen ömrünü kötülüğe adamış insanlar gibi, haddini aşıp Tanrı adına konuşmaya kalkışıyorsun. Kendi isteğinden ve takdirinden bahsetmeni tercih ederim."

"Ben senin mutlu olmanı istiyorum. Şu an benden nefret ettiğini ve teklifime tiksintiyle baktığını biliyorum. Ama zamanla mutluluğunun benimkinden ayrılmaz olduğunu sen de göreceksin."

"Demek şimdi de benim adıma konuşmaya başladın."

"Küçümseme sende hastalık haline gelmiş, ama bu kimseye fayda getirmez."

Öfke Carla'nın göğsünü ağır bir taş gibi ezdi. "Küçümseme mi?"

Ludovico gözlerini kırpıştırdı.

"Senden ne kadar nefret ettiğimi tahmin edebilir misin?"

Ludovico, "Denedim" dedi. "Ama beceremedim. Ama madalyonun bir de arka yüzü var. Varlığının benim için nasıl bir işkence olduğunu hayal bile edemezsin."

"Beni sana işkence etmekle mi suçluyorsun?"

"Ben yalnızca bir gerçeği ifade ediyorum. Malta'ya dönmeni ben istemedim. Buna engel olmaya çalıştım.

Çok tanıdık bir suçluluk duygusu Carla'nın içini burktu. Yanındaki-

lerin başına felaketler gelmesine sebep olmuştu.

Ludovico, "Kendimi bu hastalıktan kurtarmaya çalıştım" dedi. "Nefsime eziyet edip kırdım. Senin gözünde asla aklanamayacağım kadar korkunç şeyler kurdum kafamda. Bunun sonunda hiç olmazsa bir çözüm ve biraz huzur olabilir."

Carla korkuya kapıldı. Korkunç şeyler kurduğu konusunda hiç kuşkusu yoktu.

Ludovico devam etti. "Kendimi tutup bunları yapmaktan kaçındıysam, sebebi seni daha fazla üzmekten korkmamdı."

Carla'nın içi ürperdi. Bir daha ürpermemek için omuzlarını sıktı.

Ludovico ayağa kalktı ve ikinci sandalyeyi kendi sandalyesinin yakınına çekti. "Gel otur, lütfen."

Carla yanına gidip oturdu. Ludovico da yerine geçti. Bir saniye dirsekleri bacaklarına dayayıp, ellerini yumruk yaptı ve başını öne eğip öylece kaldı. El eklemleri bembeyaz kesildi. Carla derin bir soluk aldı. Ludovico başını kaldırıp ona baktı. Derine kaçmış gözleri gerisindeki iğrenç bir şeye açılan tüneller gibiydi.

"Bu kadar ağır yaraladığım, gururunu kırdığım, özgürlüğünü elinden aldığım, en sevdiklerini karanlığa mahkûm edip zincire vurduğum bir kadının sevgisini tekrar nasıl kazanabilirim diye kendime sordum."

Carla gözlerine yaşların hücum ettiğini, boğazına bir yumru oturduğunu hissetti. Yutkundu.

"Bu sorulara bir yanıt bulamadım" dedi. "Çünkü ben her şeyden daha kara bir karanlığa mahkûmum. Birçok bilmecenin kördüğümünü kesebildim. Daha fazlasını da çözüme ulaştırdım, ama bu muamma benim aklımın çok ötesinde çünkü en girift kısmını kendi duygularım oluşturuyor. Duygularımın kuvveti bütün bağların ve zorlamaların katbekat üstünde. Savaş ve verdiği coşku bu bağları daha da sıkılaştırdı. Öfke, acıma ve şehvet sırayla boğazımı sıktı. Aşk beni öyle nefessiz bıraktı ki geceleri uyanıp ecelimin geldiğini sandığım anlar oldu. Evet, böyle olmasını istemezdim. Savaş meydanında bile, senin Germen beni sırtımdan kurşunladığında bile ölüm benden kaçtı. Olaylar istediğim gibi gitmedi, ama durum bu. Sonunda senin merhametine sığınmaya geldim."

Carla düşüncelerini toplmak için gözlerini onunkilerden kaçırdı. Evet, dua etmişti. Mattias ne pahasına olursa olsun, kendi gibi olmasını söylemişti. Gece gündüz bu içinden çıkılmaz bilmeceyle boğuşmuş, ne anlama geldiğini bulmaya çalışmıştı. Hiçbir koşulda Ludovico'nun isteklerine boyun eğmemesi gerektiği anlamına mı geliyordu? Hepsinin onun uğruna, fedakârlıktan ve ölümden zaten kokuşmuş bu dünyada ateşte yanması mı gerekiyordu? Bu anlama gelmediğine karar vermişti, ama bunun pek çok seçenek içinde tek şık olduğuna ve her zamanki gibi Mattias'ın yalnızca söylediği şeyi kastettiğine karar vermişti. Kendini nasıl görüyorsa öyle davranacaktı, başkalarının gözündeki kadın

gibi değil. Yeniden Ludovico'nun gözlerine baktı.

"Hayatımızı yaşamamıza izin verip teselliyi Tanrı'da bulamaz mısın?"

"Sen böyle bir teselli bulabildin mi?"

"Evet" dedi Carla. "Buldum."

"Ve yine de Malta'ya geldin."

"Sen beni bununla itham ediyorsun, ama ben sana zarar vermek için gelmedim."

"Öyle de olsa."

"Sorumu cevaplamadın."

Ludovico, "Tannhauser'la yatmadın. Henüz yatmadın" dedi.

Bunu nereden biliyordu?

Ludovico başını öne doğru salladı. "Bilmediğim çok az şey var. Öğrenemeyeceklerimse ondan da az. Bunun için lanetlensem bile, seni o Germen'e bırakmayacağım. Benim günahım zaten çok büyük. Günahımdan kurtulamam. Tanrı kalbimin içindekini ve pişman olmadığımı biliyor. Ve bu yüzden, mecbur kalırsam, düşüncelerim yerine amellerim için lanetleneceğim."

Carla onun azminden şüphe ettiyse bile artık etmiyordu.

Ludovico, "Dinle beni, Carla" dedi. "Sinsice beni izlemesine rağmen, nefretin avını bulmasına gerek yok. Bir zamanlar sahip olduğumuz şey asla ölmez. Bizim inancımızın özü diriliş ve aşktır. Kalp kalbe karşıdır. Seni seviyorum. Tanrı'dan bile çok seviyorum. Birlikte huzura ereceğiz. Amparo yanında kalabilir. Çocuğumuza kavuşacağız. Ve zamanla, bana duyduğun aşkı yeniden keşfedeceksin."

"Çocuğumuz mu?"

"Orlandu, Sarı Bayrak'ın ağası, Abbas Murad'ın maiyetinde. Sicilya'dan takviye gelince ve Türkler'in düzeni bozulunca, şövalyelerimle gidip Orlandu'yu ellerinden kurtaracağız."

"Birçok yönden Tannhauser'ın rollerini çalmaya çabalıyorsun."

Ludovico irkildi. "Oğlumun bir gemiye bindirilip Konstantinopolis'e gönderilmesine ve Müslümanlaştırılmasına izin vermeyeceğim. Ruhunu böyle kaybetmesindense, ölmesini tercih ederim."

Carla son söylediklerinin üstünde durmadı. "Takviye kuvveti yolda mı?"

"Toledo'nun ordusu buraya ulaştığı zaman, seninle Mdina'ya gideceğiz. Orada takviye kuvvetine katılıp Orlandu'yu kurtaracağım."

"Ya Mattias?"

"Yeniden Türklerin arasına katılması için onu serbest bırakacağım. Onların yanında zenginliğe ve refaha kavuşur. Senin onu unutacağın gibi, o da seni unutacak. Bunları yapmamam için bana geçerli bir neden göstermedikçe, ona bir zarar vermeyeceğim. Onun hayatı da, Amparo'nunki gibi senin elinde."

Ayağa kalktı.

"Ben senin sorunu cevapladım" dedi. "Şimdi sen bana cevap ver, çünkü gelip bir daha sormayacağım."

Carla da ayağa kalktı. Kararını vermişti. Kararını daha Ludovico odaya girmeden önce vermişti, çünkü talepleri tahmin edilmeyecek şeyler değildi.

"Eğer sana teslim olmam Mattias ile Amparo'yu kurtaracaksa, bu bedeli seve seve ödeyeceğim."

Ludovico derin bir nefes aldı.

Carla, "Takviye kuvveti geldiğinde..." dedi, "...seninle Mdina'ya gideceğiz ve her şey istediğin gibi olacak."

8 eylül 1565, cumartesi

Mahkeme binası

Günde birkaç kez yanına geliyordu. Bunun kaç günden beri sürdüğünü sayamamıştı. Her seferinde pantolonunu çıkarıyor, bacaklarını ayırıyor ve şiltenin üstünde ırzına geçiyordu. Tecavüzü hayvancaydı ve uzun sürüyordu, çünkü Anacleto doruğa çıkmak için mücadele ediyor ve buna sebep olarak onu görüyor gibiydi. Bu adama tek gözüne acayip bir pırıltı veren kötü bir şey musallat olmuştu. Yarım suratı, başının üstünde çarpılıyor, hızlı hızlı soluyordu. Nefesi ekşi kokuyordu. Parmakları sert ve hoyrattı. Nihayet içinde patladığında, "*Filomena*" diye haykırıyordu. Sonra bir gübre yığınından kurtulmaya çalışır gibi, sürünürcesine üstünden kalkıyor, sırtını dönüp giyiniyor ve gidiyordu. Tek söylediği söz o gizemli isimdi.

Amparo bu tecavüzlere, geçmişte yaşadıklarına katlandığı gibi katlanıyordu. Tannhauser ona dayanmasını söylemişti. İhtiyaç duyduğu kuvvet de buydu. Kendini daha beterine hazırlamıştı. Daha beterini yaşamıştı. Anacleto'nun organı öyle büyük sayılmazdı. Anacleto'nun kapıya geldiğini duyar duymaz, parmaklarını tükürükleyip, orasını ıslatıyordu. Sonra da gözlerini kapayıp, teslim oluyordu. Gümüşlü fildişi tarağını avcu kanayıncaya kadar elinde sıkıyordu. Anacleto bacaklarının arasında debelenirken, o Tannhauser'ı, kan kırmızı gülünü düşünüyordu. Dikenleri yüreğini delse de, ötmesine neden olmuştu. Nasıl da ötmüştü. Nasıl da hâlâ ötüyordu. Dişleri birbirine kenetli, hiç ses çıkarmıyordu. Ama içindeki, ruhundan başka hiçbir şeyin hükmedemediği, evrenden bile geniş ve karmaşık âlemde Amparo aşkla şarkı söylüyordu. Söylüyor, söylüyor, söylüyordu. Anacleto gittikten sonra tohumları bacaklarının arasından sızıyor ve bu aşağılanma canını, karnının alt tarafındaki sızıdan ve kollarındaki çürüklerden daha çok yakıyordu. Orasını yıkarken, kendi kendine Tannhauser'ın döneceğini söylüyordu.

Gelecek ve onu alıp götürecekti. Amparo da ona şarkı söyleyecekti.

Tecavüz ziyaretleri arasında şilteye çıplak uzanıyor, iç dünyasına, uzaklara açılıyordu. Sicilyalı kocakarı yemek getiriyordu. Bu haftalarca ahıra musallat olan o örümcek parmaklı kaknem acuzeydi. Amparo'ya tiksintiyle bakıyordu. Çapaklı gözleri Anacleto'nunkiler gibi te-

kinsizdi. Ağzının içinde homurdanır ve tükürürcesine lanete benzeyen şeyler söylerdi. Kem gözle bakardı. Sonra anahtar kilitte döner ve acuze giderdi.

Az yemek yiyordu. Gündüzleri yüksek penceredeki ışığın solmasını bekliyordu, çünkü Anacleto karanlıkta gelmezdi. Geceleri ise gezinirken görebildiği küçük gökyüzü parçasından geçen yıldızları seyrediyordu. Çilesini pek düşünmüyordu. Zulüm doğanın, tıpkı kış gibi, don gibi, dayanıp sağ çıkmak ve sonra da unutmak gereken bir parçasıydı. Henüz kalbinin derinliklerine işlemesine izin vermemişti. Kendisine arkadaşlık eden ve bilmediği bir sebepten onu koruyup gözeten Nikodemus ile Bors'u düşünüyordu. Carla'yı ve fal taşında son gördüğü, kırmızı ipek elbiseli, asılmış kadının o korkunç görüntüsünü düşünüyordu. Ve tekrar, kimse onu güzel bulmazken, kendisini çok güzel hissetmesini sağlayanTannhauser'ı düşünüyordu. Fildişi tarakla saçlarını tarıyordu. Işığın gümüş süslemelerinde dansetmesini seyrediyordu. Zihninde birlikte geçirdikleri saatleri tekrar yaşıyordu. Tannhauser'ın teninin dokunuşunu, mavi gözlerini ve ses tonunu hayalinde canlandırıyordu. Aptalca hareketlerini hatırlayıp gülümsüyordu. Anlattığı gülle bülbülün masalını düşünüyordu.

Ağlıyordu.

Şafak sökmeden önce, hapsedildiği odanın kapısı gıcırtıyla açılınca, tabutun içindeymiş gibi hissetiren zifiri karanlıkta korkuyla yerinden sıçradı. Bir lamba Anacleto'nun yüzünü aydınlattı. Amparo'nun midesi kalktı. Kendini hazırladı. Kollarını bükmemesi için yüzünü ona döndü. Anacleto kolunu kaldırdı. Elinde koyu renkli uzun bir kumaş parçası vardı. Lamba ışığının rastladığı yerleri canlıymış gibi parıldıyordu. Çok güzel bir şey olduğu belliydi. Ve de kırmızıydı. Carla'nın elbisesiydi bu.

Carla'nın o güzel kırmızı elbisesi.

Amparo'nun ağzı kupkuru oldu ve ilk kez dehşete kapıldığını hissetti.

Anacleto elbiseyi ona doğru fırlattı.

Elbise bacaklarının üstüne düştü ve teninin üzerinden kaydı. Kumaşın teması çok hoş olsa da, elbisenin sonunun işareti olduğunu anladı. Anacleto'ya baktı. Beklediği gibi elinde ip yoktu, ama yüzünde daha önce görmediği kara, çocuksu bir hiddet vardı. Bir başkası için aşılanmış ama şimdi onun üzerine yönelmiş bir hiddet. Anacleto kucağında duran elbiseyi işaret etti.

Amparo başını iki yana salladı.

"Giy onu."

Amparo fildişi tarağını kavradı. Dişleri avcuna saplandı.

Amparo, "Hayır" dedi. "Asla."

8 eylül 1565, cumartesi

Guva

Sessizlik. Karanlık. Taş.

Günsüz, gecesiz zaman.

Güneşsiz, yıldızsız, rüzgârsız.

Şerefsizlerin içine umutsuzluk salmak için tasarlanmış saf hiçlik.

Guva'nın ölçülmesi imkânsız geometrisiyle işkence çeken alçak sefiller, ümit ihtiyacı içinde kuruyup yok olmuşlardı. Fare krallarının[17] düğüm olmuş kuyrukları gibi beyinlerindekiler de birbirine dolaşmış ve sıkışmıştı. İnsan eti yemeye mecbur kalan kazazedeler gibi düşünceleri, korkuları ve kâbusları akıllarını yemişti.

Mattias Tannhauser'ın düşünceleri ve beyni ise böyle değildi.

Guva'nın birçok misafiri içinde Tannhauser, karanlık konukluğundan keyif alan ilk kişiydi.

Bitkinlikten, yalnızlıktan, afyondan ve huzurdan oluşan baş döndürücü sert iksirin etkisi altında, yüzlerin güldüğü, taşların üstünden suların gürül gürül aktığı, bütün kadınların alımlı ve bütün erkeklerin uysal olduğu, birçok garip hayvanın zararsızca gezindiği uzak diyarlara gitmişti. Çarpışmaktan, savaşın patırtısından, arkadaşlarının tasalandırıcı ağırlığından, karmaşanın orta yerinde düşünmek, karar vermek ve harekete geçmek zorunluluğundan kurtulmak, ilaç kadar etkiliydi. Az miktarda sık sık idrara çıkıyordu. Ters çan biçimindeki çukurda ayağının dibinde birikmemesi ve çabucak kuruması için duvarlara saçarak yapıyordu. Seyrek de olsa sıkıştırınca büyüğünü yapıp, kenarın ötesindeki boşluğa fırlatıyordu. Ellerini ve ayaklarını saatlerce çukurun kavisli duvarlarına bastırarak, kaslarını canlandırıyor ve güçlendiriyordu. Özün gizemlerini düşünüyordu çünkü her şeyin kaynağı hiçlikti ve yine öyle olabilirdi. Farklı olmayan felsefeler içeren İsa'nın amellerini ve öğretilerini hatırladı ve bunların çok asil olduğunu fark etti. Ve Guva'nın dibinde, kafasının içindeki sonsuzlukla, dışındaki arasındaki sınırın zaman zaman yok olduğu bu yerde Tanrı'nın rahmetini aradı. Or-

17. Çok sayıda farenin kuyruklarının kir, dışkı ve kanla birbirine yapışıp dolanması ve bu şekilde yaşamlarını sürdürmeleri olayı. Çok sayıda bildirilmiş vaka olmasına karşın rivayetten öteye geçememiş ve bilimsel olarak kanıtlanmamış bir durumdur. (ç.n.)

man yaratıklarının ilkbaharın gelişini sezdikleri gibi, yakınında olduğunu hissetti, ama bulamadı. Ve ruhundaki şeytana ait alacağın henüz ödenmediği sonucuna vardı.

Sevdiklerinin akıbetleri üstünde hiç durmadı, çünkü bunu düşünmenin bir faydası yoktu. Engizisyoncu'nun entrikalarını da düşünmedi, çünkü bunları bozacak gücü yoktu. Böylece Guva'yı kendi kalesi yaptı ve aklıyla bedenini yeniden güçlendirmek için yalnızlığını kullandı. Guva'nın dibinde kıvrılıp uzun süre uyuyor ve bilinci çağırdığı zaman kendini tekrar dalgınlığın içine atılmaya ikna ediyordu. Tenine değen taşlar soğuktu, ama aylardır kavurucu sıcağa katlandıktan sonra pek de rahatsız etmiyordu. Adelelerindeki kasılmalarla ve taşlar yüzünden sırtının acımasıyla uyanıyordu, ama böyle rahatsızlıklar cephedekilerle karşılaştırılmazdı bile. İki kere tanımadığı biri tarafından uyandırıldı. Guva'nın kenarında solgun olmasına rağmen gözlerini kamaştıran bir ışık belirdi ve aşağı beze sarılı bir somun ekmekle kurutulmuş balık atıldı. Ludovico açlıktan ölmesini değil, belirsizlik ve yalnızlıktan çökmesini istiyordu. Ludovico hayal kırıklığına uğrayacaktı, ama Tannhauser bunu öğrenmesine izin vermeyecekti.

Sonunda kara keşiş ziyarete geldiği zaman, Engizisyoncu o acayip rol yapma kabiliyetini de beraberinde getirdi.

Tannhauser kapının açıldığını duydu. Kapının sesi, ayak sesleri ve ardınan gelen zırh tangırtıları artık alıştığı sessizlikte çok yüksek ve rahatsız ediciydi. Bir kişi miydi, yoksa iki mi? Evet, ikiydi. Şekilsiz karanlıkta bir meşale ateşi belirdi ve Guva'nın ağzını yarım daire çevirdi. Sonra durdu, titreşti ve havada asılı kaldı. Tannhauser meşalenin sapının duvardaki bir yuvaya oturtulduğunu anladı. Gözleri ışığının şiddetine alışırken, ayak sesleri telaşla zeminde ileri geri gezindi. Meşalenin önünden biri geçti. Guva'nın kapıya uzak tarafından içine bir merdiven indirildi. Çelik bir miğferden yansıyan ışık gözünü aldı. Sonra o belirsiz figür çukurun etrafından dolaştı ve ayak sesleri geri gitti. Kapı açılıp kapandı ve etraf yeniden sessizleşti.

Tannhauser bekledi, çünkü hücresinden kaçmak için fazla ateşli bir istek göstermek ona uygunsuz gibi geldi. Sessizlikte keskinleşen kulaklarıyla alevlerin titreşmesini bile duyabiliyordu. Ve birinin soluk alıp verdiğini de duyuyordu. Soluklar, tıpkı kendisininki gibi ağır ve sakindi. Yukardan aşağı vuran ışıkta, çıplaklığının, kollarındaki, bacaklarındaki kâfir dövmelerinin, bileğindeki altın aslanların parıltısının farkına vardı. Ama artık bu yaldızlı çıplaklığa da alışmıştı. Sırtına dikili gözler olduğunu bilerek merdivene tırmandı ve Guva'nın kenarına ayak bastı. Döndü.

Çukurun diğer tarafında Ludovico duruyordu. Ötesinde zifiri karan-

lık olmasına rağmen, Tannhauser içerde başka birinin olmadığını hissetti. Ludovico siyah Negroli zırhının içinde göz kamaştırıcıydı. Elden geçmiş zırh, ışığın kaynağı meşale değil de parlatılmış çelikmiş gibi ışıldadı. Başı açıktı. Silahsız gibi görünüyordu. Gözleri cehennem gölleri gibiydi. Tannhauser'ın dinçliğine şaşırdıysa bile, belli etmedi. Selam vermek için başını eğdi. Tannhauser Guva'nın kenarına bağdaş kurup oturdu ve avuçlarını dizlerine dayadı. Ludovico'nun selamına başıyla karşılık verdi. İki erkek çukurun başında birbirlerini tarttılar.

Dakikalar geçti. Çukurun içindeki zamansız sessizlikten sonra insana oldukça olağan geliyordu. Sonra Tannhauser biraz alçakgönüllü davranmanın uygun olduğunu anladı.

"Bugün günlerden ne?" diye sordu.

"Cumartesi. Ayın sekizi. Bayram. Meryem Ana'nın doğduğu gün."

Altı gün. Hem daha uzun, hem de daha kısa gibi gelmişti.

"Gece mi, gündüz mü?"

"Güneşin doğmasına iki saat var."

"Ve şehir hâlâ düşmedi."

"Şehir düşmedi ve kuşatma da kırıldı."

Tannhauser yüzüna bakakaldı. Bu haber inanılacak gibi değildi, ama Ludovico'nun onu kandırması için bir sebep yoktu.

"Dün sabah yaklaşık on bin asker Mellieha Körfezi'nden kıyıya çıktı" dedi Ludovico. "Naxxar sırtlarında kamp kurdular."

"Ya Türkler?"

"Kuşatma toplarını söküp, konuştuğumuz gibi gemilerine dönüyorlar."

"Mustafa on bin kişiden mi kaçıyor?"

"Üstadı Azam'ımız Müslüman bir esiri serbest bıraktı ve takviye kuvvetinin bu sayının iki misli olduğuna inandırdı."

Tannhauser bunun ne demek olduğunu anladı. Tarikat kazanmıştı. Ve adadan artık gerek kalmadığı bir zamanda kaçmaya kalkışmıştı. Ludovico olduğu yerde kımıldanınca gözleri aydınlığa çıktı. Tannhauser onun da alaycılığını kaybetmediğini gördü.

Ludovico, "İnanılacak gibi değil, ama söylediklerim doğru" dedi. "Firar etmek için daha kötü bir zaman bulamazdın."

"Buraya yalnızca bu güzel haberleri vermek için gelmediğinden eminim."

Ludovico onun arkasındaki bir yere göz attı ve Guva'nın kenarına konmuş bir sandalyeye oturdu.

"Geçmişinden anladığım kadarıyla şartlar gerektirdiği zaman geçmişten kolayca vaz geçebilen bir adamsın. Ailenden, ülkenden, dininden, hükümdarından, davandan. O çok sevdiğin Oracle'dan bile."

Tannhauser buna itiraz edebileceği sağlam bir gerekçe bulamadı.

Ludovico gülümsedi. "Sabato Svi'den bile."

Bu uğursuz iftira kulağında çınlayınca Tannhauser neredeyse isyanla itiraz edecekti, ama Ludovico'nun bir düzenbaz olduğuna inanması işine geldi.

"Demek Sabato Venedik'e dönmeyi başaramadı."

"Dimitrianos diye birinden duyduğuma göre, itibarının yerinde olduğu Messina'dan hiç ayrılmadı." Ludovico'nun dudakları nefretle büküldü. "Yahudileri ihbar etmek her zaman gözde bir eğlence olmuştur."

Tannhauser şimdiye kadar dehşet ve acıma duygusuna bağışık olduğunu sanmıştı. Gözlerini kapadı. Kapamasaydı, çukurun etrafından dolaşıp keşişi paramparça ederdi ya da acısının ne kadar derin olduğunu belli ederdi. İkisi de işine yaramazdı.

Ludovico bir iki saniye sessizce kederini yaşamasına izin verdi.

Sonra, "Yahudiyi unutacaksın. Tıpkı onun gibi Carla'yı da unutmak zorundasın" dedi.

Tannhauser gereken vurdumduymazlık maskesini takındı. "Carla'yla nikâh muamelem verdiğim hizmetlerin bedeliydi. Bir kont olacağımı hayal etmiştim. Hiçbir zaman bir gönül ilişkisi olmadı aramızda."

"Ama onun için öyle oldu."

"Kadınlar âşık olmaya meyillidir, özellikle de koruyucularına. Çocuğunun koruyucusu bir kadının gözünde daha da çekici hale gelir."

"Bunu senden duymak içimi rahatlattı" dedi Ludovico. "Benim gözlemlerim de bu yönde, ama bu konularda sen benden daha deneyimlisin."

"Ben de bir tür keşiştim."

"Ama hiç âşık olmadın."

"O uçurumun öbür yakasına hiç geçemedim. Benim ruha değil, bedene zaafım var."

"Şu İspanyol kız, Amparo seni çok seviyor."

"O iyi mi?"

"Carla gibi ona da her türlü ikram ve incelik gösteriliyor."

"Ona bir zarar geldiğini görmek istemem" dedi Tannhauser.

"Aklını kullanırsan ona senden başkasının eli değmez."

Tannhauser bu yanıtlarda hilebazca bir belirsizlik olduğunu fark etti, ama yalan söylediğini de hissetmemişti. Yalan ya da değil, kozlar Engizisyoncu'nun elindeydi.

Ludovico, "Neden Borgo'ya döndün?"diye sordu.

Ludovico bu soruyla onu şaşırtmak niyetindeydi. Tannhauser omuz silkti. "Burada afyon ve mücevherden küçük bir servet bırakmıştım. İtalya'da, Tunus'ta ya da İstanbul'da sağlam bir iş kurmak için yeterliydi. Ayrıca, dostlarının Türklerin eline düşüp zincire vurulduğunu düşünmeye katlanamadım ve onları bu sondan kurtarabileceğimi düşündüm."

Ludovico öne eğildi. "Carla benden nefret ediyor mu?"

Bu soru, ömrü boyunca içinde tutmuş gibi ağzından çıkıvermişti.

Tannhauser, "Bana hiç böyle bir şey söylemedi" diye karşılık verdi. "Fırsat bulamadığından ya da cesaret edemediğinden değil. Onun ruhunda nefretin kök salabileceği bir yer yok. Senin zalimliğin onu allak bullak etti. Genelde kadınlar barbarlığı içinden çıkılmaz bir bilmece olarak görürler. Beni kazığa bağlamanı takdirle karşılayacağını sanmam. Ama bir zamanlar sevdiği adamın kötülüğe teslim olduğunu görünce, senin için hissetiği şeyin nefretten çok keder olduğunu söyleyebilirim."

Ludovico o an üzülmek fayda getirecekmiş gibi başını öne doğru salladı. "Bütün o yıllar boyunca ölümle uğraştım. Kimsenin ölmesini istemedim. Görev ve kilisenin güvenliği tersini gerektirdi. Ama itiraf ediyorum, bazen senin ölmeni gerçekten çok istedim."

"İtiraf ederim ki ben de senin ölmeni arzuladım."

"Ama şimdi seninle böyle yüz yüze oturunca öfkemin geçtiğini anladım."

"Araplar aptal dostun olacağına, akıllı düşmanın olsun, derler."

"Sana bir anlaşma teklif etmeye geldim."

"Kendimi pazarlık yapacak kadar değerli görmüyorum."

Ludovico, "La Valette'i öldürmeni istiyorum" dedi.

Tannhauser şaşkınlıkla gözlerini kırpıştırmamayı başardı. Düşünüp bir türlü bulamadığı amacı bu olabilir miydi? Ama bir saniye düşünmek bile bu fikrin çok sıradan olduğunu anlamasına yetti. Kalleşliğin zirvesiydi bu, ama yine de devletin hiçbir aracının cinayetten daha kutsal olmadığını herkesten daha iyi bilirdi.

"Ne zaman?" diye sordu.

Ludovico, "Hemen" dedi.

"Demek Amiral Del Monte Papa'nın adamı."

"Ghisleri'nin adamı olacak, ama henüz bundan haberi yok. Amiral'in kişiliğinde tek bir leke bile yoktur, hilebazlıktaki yetersizliği hariç."

"Del Monte'nin bir papanın önünde eğildiğini düşünebilirim, ama bir Engizisyon üyesinin önünde eğildiğini gözümde canlandıramıyorum."

"Yıl bitmeden Papalık yüzüğü Ghisleri'nin elinde parlıyor olacak."

Tannhauser'ın tek kaşı yukarı kalktı. "Bir papa öldürmeyi de planlıyorsan, Tarikat'ın prensi yanında ufak bir av sayılır."

"Bu iş, henüz savaşın sonucu belli olmadan ve hırslar kaybedilmeden hızla halledilmeli. Bu dram için çok güzel bir final sahnesi olacak. Kahraman Üstadı Azam zafer anında adı sanı belirsiz bir Türk suikastçısı tarafından öldürülecek. Bu rol senin için biçilmiş kaftan. Bayağı biçimde kederlerini ya da zafer sevinçlerini ortaya dökerken, kimse La Valette'in seçilmiş halefine itiraz etmeye cüret edemeyecek. Del Monte tahta çıkacak. Ve La Valette'in adı sonsuza dek yaşayacak."

Tannhauser, "Mükemmel" dedi.

Ludovico nadiren sergilediği kendini beğenmiş bir tavırla başını eğdi.

Tannhauser, "Ya anlaşma?" diye sordu.

"Eğer reddedecek olursan, bu zindanda boğazın kesilecek ve cesedin güneşin ilk ışıklarıyla denize atılacak."

"Bunun kadar zorlayıcı olmayan anlaşmaları bile kabul ettim ben" dedi. "Ama bu anlaşma el sıkışarak sonuçlanacaksa, beni serbest bırakman gerekecek. Teklifin bana büyük bir güven duymanı gerektiriyor."

"Hiç vicdan azabı duymuyor musun?"

"La Valette masum bir adam değil. Türkler gaddar bir iblisi öldürdüğüm için haklı olarak bana alkış tutarlardı. Ama bu maceradan sağ kurtulma şansım ne kadar?"

"Sağ kalmanı bütün samimiyetimle istiyorum. Suikast esnasından öldürülürsen, kimliğin bu entrikanın mükemmelliğine gölge düşürür. Diğer engeller aşılabilir ama soruların sorulması, bir soruşturma başlaması işime gelmez."

"Bu suikastı nasıl gerçekleştireceğim?"

"Tüfeğinin bakımı yapıldı. En kaliteli barut ve çelik mermiler temin edildi."

"Tabancam?"

"Nasıl istersen. Atın eğerlenip, emrine verilecek. Kalkara Kapısı açılacak ve burçlarda kimse olmayacak. Bunların sağlanacağına şerefim üstüne söz veriyorum. Her zaman olduğu gibi La Valette kendine dikkat etmiyor. Filermos mihrabında zırhsız ve kolay bir hedef olacak. Sabah ayini bitene kadar San Lorenzo'da kalacak. Hava aydınlanmadan yerini al. Şafak vakti kiliseden çıkınca otuz metreden onu vurabilirsin, ama bağırış çağırışlar kopmadan surların dışına çıkmış olmalısın. Görünüşünden Burak'ın şehirdeki bütün atlardan daha hızlı olduğu belli. Ondan sonra seçim senin: Marsamxett'teki Türk donanması ya da Zonra'daki küçük teknen."

Tekneden kasten bahsetmesinden rahatsız oldu. Bors çok zor tatsız günler geçirmiş olmalıydı. Bir an için bunu bir kenara bıraktı.

Ludovico devam etti. "Ben senin de dediğin gibi, seni bir kahraman gibi karşılayacak olan Osmanlıları öneririm."

Tannhauser, "Bu vaatler" dedi. "Atım, kapının açık olması."

"Güven bana. Ben, özellikle de başarı söz konusuysa, kötülüğün üstüne çıkabilirim. Kâfirler arasındaki geleceğin beni ilgilendirmiyor. Ama sağ ele geçersen, işkenceciler bayram ederler. Benim güvencem seninkinden üstündür, ama bu güçlüğün hoşuma gittiğini de sanma. Ayrıca Del Monte'nin halefliğine karşı çıkmak için zemin oluşturabilir. Yakalanman durumunda adamlarım bir kavga esnasında olmuş süsü vererek seni öldürmek için emir aldılar. Ama seni öldürmenin zor olduğu artık anlaşıldığına göre, birçok belirsizlik var. Olaysız kaçman, senin olduğu kadar benim de işime gelecek."

"Olur da kaçabilmek için dövüşmek sorunda kalırsam ne olacak? Kılıcımı, kamamı ve zırhımı verecek misin?"

"Hepsi hazır. Türk kıyafetlerinle birlikte seni bekliyor."

"Ya afyonumla, mücevherlerim?"

Bunları istemesini bekliyormuş gibi, Ludovico'nun yüz ifadesi değişti. "Çoktan eyer çantana yerleştirildi. Ücret sadakati garantilemeyebilir, ama yine de işe yarar."

"Zenginlik beklentisi beni kanatlandıracak" dedi Tannhauser. "Bors'u da yanımda isterim" diye ekledi.

"Hayır." Ludovico'nun ses tonu bu konuda pazarlığa tahammülü olmadığını belli etti.

"Sağ mı?"

"Bedeni sağlıklı, ama aklı yerinde değil."

"Öyleyse ben gidince onu serbest bırakacağına dair bana güvence ver."

"İnat edersen, bayağı ve değersiz olsa da, ancak bir katil kadar yaşar. Ona ancak çabuk bir ölüm verebilirim, daha fazlasını değil." Ludovico ellerini iki yana açtı. "Eğer sana göstermelik bir vaatte bulunursam, samimi olduklarımdan da şüphe edersin ve Bors'un ölmesi gerektiğini sen de biliyorsun. İlk şarap sürahisini bitirir bitirmez, bu masalı bir yerde anlatabilir."

Tannhauser bu fikri düşünüyormuş gibi yaptı. Sonra, "Bors'un cehennem azabı çekmesini istemem" dedi. "Günah çıkarma şansı olacak mı?"

Ludovico bunu mantıklı bir kabullenme olarak aldı. "Günah çıkarmasını ve ayinini bizzat ben yapacağım."

"Peki ya kadınlar?"

"Buradan çıkınca, Carla'yla birlikte Mdina'ya gideceğiz. Değer verdiğim ve evliliğimiz için rızasını aldığımdan, Amparo evimizde her türlü rahata sahip olacak ve korunacak. İkisini de bir daha göremeyeceksin."

"Ya Orlandu?"

Ludovico ona çok uzun gelen bir süre yüzüne baktı.

"Oğlum benim için çok değerli. Carla içinse hâlâ çok daha değerli. Bors bana onu Sarı Bayrak Komutanı Abbas Murad adında birinin himayesine bıraktığını söyledi."

Söylediklerini doğrulamasını bekledi. Tannhauser evet der gibi başını öne doğru salladı.

"Mustafa'nın süvarileri gemilere dönen orduyu koruyor. Sarı Bayraklar gemilere son binecek grupların arasında olacak. Ben de Orlandu'nun serbest bırakılmasını sağlayacağım."

Tannhauser, "Çocuk seyislerle birlikte çalışıyor" dedi. "Yeniden çarpışma olursa, alay öldürülenlerin yerine savaş alanına yedek atları götürür. Onu orada bulabilirsin."

"Bu bilgi için teşekkür ederim."

"Orlandu çok iyi bir çocuk. Bahtının güzel olmasını dilerim."

Ludovico başını öne doğru salladı. "Türklerin yanına kaçmanı istememin bir sebebi de bu. Eğer oğlumu bulmayı başaramazsam, Konstantinopolis'ten dönüşü için büyük bir fidye ödeyeceğim." Sonra, "O benim kanımdan" diye ekledi.

Tannhauser da başını salladı. "Öyleyse bu çukurun başında çift anlaşma için el sıkışıyoruz."

"Güzel." Ludovico ayağa kalktı. "Planın anlaşılmayan bir tarafı kaldı mı?"

Tannhauser da ayağa kalktı. "Ya komplonu La Valette'e anlatırsam?"

"O zaman Del Monte yerine geçemez. Hayal kırıklığı yaratan ve gururumu yaralayan bir sonuç olur, ama bir felaket de sayılmaz. Ama sen dört kahraman şövalyeye ettiğin iftiralar yüzünden kendini savunmak zorunda kalırsın ve firarilikten yalnızca Carla'nın tanıklığıyla bile suçlu bulunursun. İşkenceciler çağırılır, aşağılık bir iftira ettiğini itiraf edersin ve gün batmadan darağacını boylarsın."

"Ya bir şey yapmadan Kalkara Kapısı'ndan çıkıp gidersem?"

"Güneş San Salvatore'nin tepesini aşmadan, mahkeme binasındaki adamlarım La Valette'in ölüm haberini almalı. Yoksa onun yerine Amparo ölür. Hem de huzur içinde değil, dehşet içinde ölür. La Valette yaşarsa, Amparo ölecek. Karar senin."

"Carla'nın nefretini göze alırsın demek?"

"Carla bunu asla öğrenemez. Amparo'nun adadan seninle birlikte ayrılmasına izin verdiğimi söylerim."

Tannhauser kanındaki hareketlenmeye aldırmadı. Başını öne doğru salladı. "Yine seni tebrik ediyorum."

"Kilisede La Valette'in yakınında duracak bir adamım var. En ufak ihanetinde, kızın ölümünü hızlandıracak."

"Çok ustaca tasarlanmış bir iş," dedi Tannhauser. "Özünde gizlilik var. Karanlıkta arkamdan tıngırtılar çıkararak gelen bir şövalye bulursam, ya da senin şu tanıdıklarından bir peşime düşerse, ölümlerinin sorumlusu ben olmam."

"İstediğin güvence senindir. Buna ihtiyacın olduğunu kabul ediyorum. Benim adamım seni değil, La Valette'i izleyecek. Silahlarınla giysilerini kapının dışında bulacaksın. İskelede bir mavna bekliyor. Burak yıkılmış köprünün yanına bağlandı."

Tannhauser, "İlk karşılaşmamızda beni günahlarımdan arındırmıştın" dedi. Ludovico alay ettiğini sanarak yüzüne baktı. İfadesinde böyle bir şey bulamayınca elini kaldırdı.

"*Ego te a peccatis tuis in nomine Patris et Fili et Spiritus Sancti, Amen.*"

Ludovico karanlığın içine dalmak üzere arkasını döndü.

Tannhauser, "Kalkara Kapısı'nda bize kim ihanet etti?" diye sordu.

Ludovico durdu. Ona doğru döndü. Şimdi karanlıkta yüzü olmayan siyah bir siluetti.

"Senin kız, Amparo" dedi.

"Sana inanmıyorum."

"Burak'ı terk etmek zorunda kalmak yüreğine çok dokunmuştu. Ata bildiği her şeyi anlattı."

Ludovico karanlıkta gülümsüyor muydu? Tannhauser seçemedi.

"Sicilyalı bir kocakarı anlattıklarını duymuş."

8 eylül 1565, cumartesi
Meryem Ana'nın Doğuşu Yortusu

Annunciation Kilisesi; San Lorenzo; Mahkeme binası

Annunciation Kilisesi'nde Gullu Cakie'nin nerede durduğunu gördüğünde, Tannhauser'ın kanı beynine çıktı. Kiliseyi tıka basa doldurmuş gözyaşları içindeki halkın sevinci kızgınlığını biraz olsun geçirdi. Bu iyi bir şeydi, ne de olsa kanının damarlarında soğuk akmasını istiyordu.

Hava hâlâ karanlık olmasına rağmen, semt kilisesi dolup taşıyordu. Tannhauser yortu akşamına kadar da kalabalığın azalmayacağını tahmin etti. Osmanlı tehdidinden kurtuluşun yılın böyle kutsal bir gününe denk gelmesi, herkes tarafından ilahi merhametin bir işareti olarak kabul edilmişti. Bu yıl halkın kutlayacağı bir hasat olmasaydı, savaş meydanında özgürlüklerini hasat ederlerdi. Bu yüzden İsa ve Bakire Meryem'e yürekten şükranlarını sunuyorlardı. Yaz bitmişti ve kurtulmuşlardı.

Kilisenin içi yüzlerce adak mumunun ışığıyla titreşiyordu. Haçın asılı olduğu yerin aşağısındaki raflarda duran lambaların fitilleri tütüyordu. Çocuk boyunda bir Meryem Ana heykeli ipekten çiçeklerle süslenmişti. Ayaklarının dibine L'Isola'daki bir üzüm bağından bir salkım üzümle, bir avuç kurutulmuş başak sapı bırakılmıştı. Kalabalığın arasında kurdelelerle süslü keçiler geziniyordu. Mihrabın dibinde pörsümüş sebze ve yumurta dolu sepetler konmuştu. Tannhauser cemaatin içinden güçlükle geçtikten sonra, çarmıhta eziyet çeken İsa'yı tasvir eden bir rölyefin altında, duvara dayanmış duran Gullu Cakie'yi buldu. Tannhauser'ın yüzünün halini görünce mihrapta diz çöküp istavroz çıkardı ve tek kelime etmeden Tannhauser'ın peşinden dışarı çıktı. Burak gölgede dizginleri sarkar halde bekliyordu.

Gullu, "Seni bir daha göreceğimi ummazdım" dedi. "Herkes firar ettiğini sanıyor."

"Ya sen?"

Gullu başını iki yana salladı. "Teknen hâlâ Zonra'da."

Tannhauser'ın şaşkınlığı yalnızca bir saniye sürdü. Bütün entrikaları ve olan bitenleri Cakie'den daha iyi bile tek bir kişi bile yoktu Malta'da. Büyük olasılıkla tekneden Tannhauser'ın çaldığı günden beri haberdardı.

Gullu ekledi, "Engizisyon'un Sicilyalı acuzesi mahkeme binasına sıvıştı."

"Starkey'nin bundan haberi var mı?"

Gullu başını iki yana salladı. "Senin kadınlarla birlikte gittiğini sanıyor."

Tannhauser içinde belli belirsiz bir kırgınlık hissetti. "Starkey benim firari olduğuma inandı mı yani?"

Gullu omuz silkti. Tannhauser'ın tam olarak öyle olduğunu dile getirmeyecek kadar tecrübeliydi.

Tannhauser, "Ona bir mesaj iletmem gerek" dedi.

Gullu Cakie, Tarikat mensubu olmayıp da yüksek rütbelilerle temas kurabilecek çok az insandan biriydi. Kaşları yukarı kalktı "Starkey'e mi?"

"Çok acil bir konuyla ilgili olarak Starkey'le hemen konuşmalıyım."

"San Lorenzo'da olacak. Hepsi oradalar. Neden kendin gitmiyorsun?"

"Ortalarda görünmemem gerek. Onunla buluşmamız gizli kalmalı. Ona böyle söyle. Ludovico'nun casuslarını tanıyor musun?"

Tanımadığına ihtimal verip bunu sormasına alınmış gibi yüzüne baktı.

"La Valette'in ekibi içinde bir adamı var" dedi Tannhauser. "Kim olabilir?"

"Sienalı Pandolfo. Otların arasına sinmiş yılan gibidir."

"Pandolfo. O da, La Valette de bir şeylerin ters gittiğinden şüphelenmemeli."

Gullu Cakie, "Engizisyon'la takışmak için aptal olmak lazım."

"Hah, işte öyle bir aptal tam karşında duruyor, ama Üstadı Azam sana minnettar kalacak."

"O şimdiye kadar bana çok minnettar kaldı." Gullu'nun kaşları çatıldı. "Ama minnettarlığı sofraya bir somun ekmek koymamı bile sağlayamadı."

"La Valette'in hayatı tehlikede."

Gullu dudaklarını büzdü. Ne etkilenmiş, ne de telaşlanmıştı. "Üstadı azamların biri gelir, biri gider. Biz de boklarını kürekle temizleriz. Artık savaş da bittiğine göre?" Tekrar omuz silkti.

"Ben de sana minnettar kalırım. Minnettarlığımın karşılığını sen belirle."

"Karşılığını alacaksam eğer, ikimizin de sağ kalması gerek."

Tannhauser gülmeden edemedi. "Sen tam benim kafada bir adamsın." Gülümsemesi soldu. "Amparo'nun da hayatı tehlikede. Ludovico onu inine kapattı."

Gullu'nun yüzündeki ifade değişiverdi. "Amparo bizdendir."

"Bence de."

Gullu parlak, nasırlı avcuna baktı. "Amparo torunumun torununu görecek kadar yaşayacağımı söyledi." Başını kaldırıp Tannhauser'a

baktı. Parlak gözlerinde hiç tereddüt yoktu. "Bu kehanetin tersine çıktığını görmeyeceğim."

Meşale ışığında San Lorenzo'nun mahzeni ürkütücü görünüyordu. Zemine yerleştirilmiş kubbeli mezarlar tekinsiz karanlıkta kaybolunca-ya dek hünerli bir geometriyle geriye doğru genişliyordu. Mezar bölmelerinin bir kısmı açıktı. Taş kapakları bir kenara yığılmıştı ve içinden yeni cesetlerin kefenlerinin beyaz kıvrımları görünüyordu. Karanlıkta sinekler vızıldayarak uçuyordu. Çürümenin kokusu, havada asılı duran tütsü kokusunu bastırmıştı. Artık mumyalama uzun zaman önce terk edilmiş bir lüks haline gelmişti. San Lorenzo'nun mihrabı tam üstlerine denk geliyordu ve Tannhauser yukardan gelen hafif ilahi sesini duyabiliyordu. Keşişlerin şafak kutlaması başlamıştı. Ve zaman tükeniyordu. Ayak sesleri işitti ve mahzenin girişine döndü. Starkey meşale ışığının aydınlattığı yere çıktı. Yüz ifadesi düşmanca değilse de temkinliydi.

"Tannhauser. Özlettin kendini."

"Guva'da biraz dinleneyim demiştim."

"Guva'da mı?" Starkey şaşkına dönmüştü. Az rastlanır bir manzaraydı. "Kimin emriyle?"

Tannhauser bunun bir önemi yokmuş gibi elini salladı. "Üstadı Azam'ı öldürmek amacıyla bir komplo düzenlendi. Suikastçı olarak da beni görevlendirdiler."

Starkey'nin üstünde silah yoktu. Bakışları üzerinde gezinince Tannhauser'ın baştan ayağa silahlı olduğunu gördü, ama tedirginliği yüzüne hiç yansımadı. "Kim tarafından?"

"Ludovico Birader."

Starkey hiç şaşırmış görünmedi, ama aklından geçenleri tahmin etmek güçtü. "Ludovico Birader." Bir iki saniye düşündü. "Ghisleri'nin maşası."

Tannhauser kısaca tutuklanmalarını ve hapsedilmesini anlattı, ama tutuklandıkları yerin İngiliz Hanı olduğunu söyledi. Ludovico'nun planını ve teklifini ana hatlarıyla özetledi.

"Bu entrikayı doğrulayacak bir kanıtın var mı?"

"Bana Pandolfo'yla görüşme imkânı tanırsanız, kendi kulaklarınızla duyarsınız."

"Pandolfo da mı bu işin içinde?" Starkey'nin dudakları büküldü. "Ludovico'nun Del Monte'yi halef olarak seçtirme dalaveresi yeteri kadar küstahçaydı, ama bu kadar cüretkâr olabileceğini hiç düşünmemiştim."

Tannhauser, "Zamanımız çok az" dedi.

"Del Monte de bu komplonun bir parçası mı?"

"Hayır."

"Çok şükür."

"Amparo ile Bors, Engizisyoncu'nun hapishanesindeler" dedi Tannhauser. "Pandolfo bu buluşmanın kokusunu alırsa, güneş doğarken öldürülecekler."

Starkey parmaklarını dudakların üstünde birleştirdi ve bu meşru senaryoyu zihninde tarttı.

"Silahlı askerler mahkeme binasını işgal ederler. Tutuklamalar olur. Davalar açılır. İdamlar yaşanır. İtalyan Kolu'na herkes düşman kesilir, gözden düşerler. Zaferimiz lekelenir. Bu Roma Engizisyonu'yla, hatta belki de Vatikan'la açıkça zıtlaşmak anlamına gelir."

Başını hoşnutsuzca iki yana salladı. Tannhauser'a baktı.

"En iyisi bu çirkin meseleyi derine gömmek."

Tannhauser, "Bana güvence ver gidip hepsini gömeyim" dedi.

"Güvence mi? Eğer Ludovico sağ kalır ve sen de canlı ele geçersen, bu konuşma hiç gerçekleşmedi. Mutlaka asılacaksın."

Tannhauser hafif bir şaşkınlık geçirdi. Sonra da sadakat beklediğine hayret etti. Bu yaratıkları tanırdı. Ne de olsa padişahın torununu öldürmek için gönderilmiş bir adamdı. Hem de bizzat padişah tarafından. Padişah, Vatikan, Tarikat. İslam ya da Roma. Hepsi de yalnızca güç ve insanlara itaat ettirmenin peşindeydi. Onların gözünde insanların, onun gibi, Gullu Cakie gibi, Amparo gibi küçük insanların, değirmende öğütülen tahıldan bir farkı yoktu. La Valette, Ludovico, Papa, Mustafa, Süleyman hepsi de aynıydı. Şatafatlı kıyafetlere bürünüp, koskocaman kibirlerini beslemek için katliamlar düzenliyorlardı. Zerre kadar vicdan azabı hissetmeksizin hepsini gebertir ve bunu insanlığa bir hizmet sayardı. Ama bunlar gibilerin yerlerini dolduracak adaylar hiç eksik olmazdı ve bu gerçeğe hayıflanmak ancak aptalların düşeceği bir hataydı.

Tannhauser başını öne doğru salladı. "Tabii" dedi.

Starkey, "Ludovico bir bölük süvariyle Mdina'ya doğru yola çıktı" dedi. "Çekilen Türklere yapılacak saldırıya katılmak niyetindeler. Eğer savaş meydanında ölürse, bu rezalet de onunla birlikte ortadan kalkmış olur."

Şimdi Tannhauser ile tüfeğinin yeni bir patronu vardı. "Ya Bruno Marra? Escobar de Corro?"

Starkey, "Onlar Tarikat'ın gövdesinden kesilecek kötü ve çürük dallar" dedi. "Mdina yolunda efendilerine eşlik ediyorlar."

"Leydi Carla da yanlarında mı?"

"Bilmiyorum."

Tannhauser meşaleyi Starkey'e verdi. "Gözünüzü Paldolfo'dan ayırmayın."

"Kilisenin kapısından dışarı adım atar atmaz, doğruca Guva'ya götürülecek."

Tannhauser ağızotunu yenilemek için tüfeğinin tavasını çektikten sonra omzuna astı. Tabancasını çıkarıp kontrol etti. Önceden iki sila-

hın da namlularını temizlemiş ve iki misli barutla doldurmuştu.

Starkey, "Ludovico sana neden güvendi?" diye sordu.

"Beni köpeği yapması gerekiyordu." İçinde buz gibi bir öfke dalgası kabardı. Kolları bacakları hafiflemişti. Zihni berraktı. Tabancayı kemerine yerleştirdi. Aklına Gullu Cakie geldi ve Starkey'ye baktı. "Ama sadakatimi hafife aldı."

"Belki kişiliğini de."

"Hayır," dedi Tannhauser. "Kişiliğimi bütün ağırlığıyla hissetti. Çünkü Gullu Cakie bana yardım etmeye razı olmasaydı, Büyük Üstadınız şimdi ölmüştü."

Gökyüzü batıda çivit rengindeydi. Kraliçe Takımyıldızı Saint Elmo üzerindeki tahtında oturuyordu. Güneyde Akyıldız ışıl ışıldı. San Lorenzo'nun yukarısında gece çoktan solup leylak mavisine dönüşmüştü bile. Salvatore'nin yuvarlak hatlı sırtlarının doğuda, ufuk çizgisinden ayırt edilebildiği yerde, solgun altın renkli bir hale şafağı taçlandırıyordu. Tannhauser sokaktan mahkeme binasına doğru yürüdü.

Kumtaşından yapılmış iki katlı bir binaydı. Hukuki görkemini sütünlu girişindeki isabet yeri bozmuştu. Türk topları binanın başka yerlerinde de izler bırakmışlardı. Tannhauser olası hasımlarını zihninde tarttı. Messinalı Tasso ile Ponti, İspanyol Remigio. Tecrübeli savaşçılardı (gerçi şehirde artık böyle olmayan kalmamıştı), ama onu hiç beklemiyorlardı. Kılıcıyla şeytan kanında söndürdüğü kamasını çekti. Merdivenlerden çıktı. Giriş kapısının iki kanadı da ardına kadar açıktı. Holün tavanına bir zincirle gemi fenerine benzeyen bir lamba asılmıştı. Lambanın ışığında kimseyi görmedi. Bir nöbetçi, Amparo'nun hemen öldürülmesi işaretini verecek biri olmalıydı, ama kimse yoktu. Huzursuz oldu. İçeri girdi. İki yanında binanın sağ ve sol tarafına giden geçitler vardı. Tam karşısında üst kısmı tamamen karanlıkta kalan bir merdiven uzanıyordu. Etrafı aramak, kalan zamanından en az on dakika daha kaybetmek demekti. Sıçanları yuvalarından çıkmaya zorlamaya karar verdi. Kim olduğu anlaşılmasın diye sesini incelterek haykırdı.

"Üstadı Azam öldü!"

Bekledi. Saniyeler sonra sol tarafındaki geçitten telaşlı ayak sesleri gelmeye başladı. Geçidin kenarına sindi. Boğuk konuşmalar işitti. Sonra biri kahkaha attı. Remigio geçitten çıktı. Arkasından da yan yana Tasso ile Ponti geliyordu. Yalnızca Ponti'nin üzerinde göğüs zırhı vardı. Kınlarından çıkarmadıkları kılıçları ellerindeydi. Remigio bir şeyler çiğniyordu. Tasso yakasına bir peçete sıkıştırmıştı. Görünüşe göre kahvaltıları yarıda kalmıştı.

Tannhauser kılıcının otuz santimini Remigio'nun karnına sapladı ve kabzayı çevirdi. Remigio'nun elleri kılıca doğru atıldı, ama kılıç çoktan gitmişti. Tannhauser kılıcı elinin ters tarafından indirip gırtlağını omur-

gasına kadar kesti ve Remigio yere yığılırken kenara çekildi. Sonra Tasso'nun suratına doğru hamle yaptı ve kılıç kendini korumak için kaldırdığı kolunun kemiklerini yararak içinden geçip ağzına saplandı. Tannhauser kılıcı sertçe çekti. Adama yaklaşıp kamayı apış arasına sapladı ve çelme takıp ayaklarını yerden kesti. Tasso taşa çarparken göğsüne derin olmayan bir de yarık açtı. Sonra geri çekildi.

Ponti kılıcını kınından çıkarmak için geri çekilmişti ama Tasso yere düşünce mücadelenin içine atıldı. Tannhauser darbelerini geçiştirdi. Ponti gözüpek ve acımasızca saldırıyordu. Kafasına, bacağına, koluna, kafasına, bacağına. Tasso'dan uzaklaşmak ve Ponti'nin hızla üstüne saldırmasını sağlamak için holün ortasına doğru çekildi. Ponti'nin gardını yükseltmesini sağladı, öne doğru hamle yaptı ve üstüne yüklendi. Kılıçları havada, göğüs zırhları birbirine çarptı. Tannhauser'ın ağırlığı baskın çıktı ve Ponti'nin soluğu kesildi. Tannhauser burnuna kafa atınca sol eliyle boğazını yakalamaya çabaladı. Tannhauser kamasının ucuyla Ponti'nin zırhındaki kurşun deliğine yöneldi. Ponti yan tarafına dirseğini indirdi. Kamayı itmeye çabaladı ve Tannhauser'ın kalın olduğu için sıkamadığı boğazını bırakıp hayalarını kavradı. Tannhauser kamayı onun eline batırdı. Ponti geriye doğru sıçrayınca kama kendi bacağına battı. Bacağını adamın iki dizinin arasına sokup kıvırdı ve kalçasıyla ittirdi. Ponti geriye doğru sendeledi. Kılıcı savruldu ve yere düşerken Tannhauser kılıcını onun kasığına sapladı. Ponti yerde yuvarlanınca bu kez de dizinin arkasını kesti, ama öldürücü darbeyi indirecek bir yer bulamadı. Tasso'nın hamlesini dönerek kılıcıyla savuşturdu ve geri çekildi. Dizlerinin üstünde doğrulurken Ponti'nin kılıç tuttuğu koluna derin bir yara açtı, sonra girişte iki üç adım atıp tekrar döndü, durdu ve soluk aldı.

Tannhauser soluk soluğa kalan üç İtalyan'a baktı. Kamasını kınına yerleştirdi. Tabancasını sol eline aldı ve çömeldi. Vurulmak istemiyordu, çünkü tabanca sesi başkalarını harekete geçirebilir ve Amparo'nun hayatını tehlikeye atabilirdi. Ponti aldığı yaraların etkisiyle sallanıyordu. Sağ kolu kırılmıştı. Kılıcını yaralı olan sol eline geçirmişti. Gözleri öfkeyle parlıyordu. Tasso çıldırmış gibiydi. Apış arasında genişleyen siyah lekeye baktı. Kesilmiş dudaklarından akan kan sakalından damlıyordu.

Olanlara inanamıyormuş gibi, "Taşaklarımı kestin" dedi

Tannhauser, "Bors ile kızı istiyorum" dedi.

"İngiliz aşağıda. Kapısında gardiyan bekliyor" dedi Ponti. "Kız da yukarda kilitli. Nerede olduğunu bilmiyoruz. Kadınlara ihtiyar Sicilyalı bakıyordu."

"Peki, Amparo'yu kim öldürecekti?"

İtalyanlar içlerinden birinin bundan haberi olup olmadığını anlamak için birbirlerine baktılar.

"Neden söz ettiğini bilmiyoruz."

"Böyle bir emir almadınız mı?"

Sorunun yanıtı yüzlerinden anlaşılıyordu. Tannhauser midesinin bulandığını hissetti. "Nerede o kocakarı?"

Ponti, "Bilmiyoruz" dedi.

Tasso, "Üstadı Azam'ın öldüğü doğru mu?" diye atıldı.

"Hayır. Darağaçlarınızı hazırlıyor. Tabii Ludovico'nunkini de."

Kumarda her şeyini ortaya sürüp kaybetmiş insanların teslimiyetiyle omuzları çöktü.

Tannhauser, "Kârdasınız" dedi. "En azından ölmeden önce karşınızda bir rahip göreceksiniz."

Cehennem ateşinin düşüncesi bile Tasso'ya yetmişti. Kılıcını yere attı.

"Ben cehenneme gitmeyeceğim" dedi. "Tanrı bizi affedecektir."

Ponti kılıcını havaya kaldırıp hantal adımlarla uluyarak Tannhauser'ın üstüne atıldı. Tannhauser hamlesini geçiştirdi, kenara çekilip Ponti'nin elini, başparmağının kökünden uçuruverdi. Kılıcının başıyla dizlerine vurdu. Geriye doğru bir adım attı ve ayaklarını sıkıca yere bastı. Sonra kalçasını yana çevirdi ve hızla dönüp bir vuruşta Ponti'nin başını bedeninden ayırıverdi.

Tannhauser fışkıran kanların içinden Tasso'ya doğru yürüdü. Tasso dış kapıya doğru atıldı. Tannhauser önünü kesmek için harekete geçti. Eşikte Gullu Cakie belirince ikisi de kalakaldılar. Gullu Sicilyalı acuzeyi kollarını sırtına bükmüş halde önünde tutuyordu. Kocakarı yerdeki adamlara, girişi kirleten kan gölcüklerine baktı ve korkunç bir feryat koyuverdi. Haksız da sayılmazdı. Tasso yeniden Tannhauser'a döndü ve boş ellerini iki yana açtı.

"Bir silah arkadaşını merhametten ve bir de rahipten mahrum bırakma" diye yalvardı."

Tannhauser kılıcını tam kaburgalarının altından karaciğerine sapladı. Adam ona kederli gözlerle baktı. Tannhauser karnını kemer tokasına kadar yardı ve ihtiyar kadının ayağının dibine düşürdü. Kılıcını kınına yerleştirdi ve kocakarının beyaz saçlarını topuzundan yakaladı.

"Beni Amparo'ya götür."

Kadının dişsiz ağzı sımsıkı kapandı. Ömrünün kış mevsimini yaşayan kurumuş kadınlara has o garip garez yüzünde canlanıverdi. Gözleri küçücüktü ve kör bir korkuyla iki yana doğru titreşip duruyordu. Tannhauser kadını bağırtarak sürükledi ve suratını Ponti ile Remgio'nun birbirine karışan kanlarına doğru itti. Kadın çığlık çığlığa cehennem azabını yeni çekmeye başlamış bir lanetli gibi kan gölünün içinde kaydı. Doğrulmaya çabaladı, ama beceremedi. Şapırtıyla yeniden kanların içine düştü ve ürkmüş bir köpek gibi yerde yuvarlandı.

Tannhauser dönüp tabancayı Gullu Cakie'ye verdi.

"Bors aşağılarda bir yerde. Nöbet tutan bir de gardiyan varmış."

Gullu tabancayı alıp başını öne doğru salladı. Girişi geçerken eğilip Tasso'nun kılıcını da aldı. Tannhauser kocakarıyı soğuyan kan gölünün içinden çekti ve merdivene doğru itti. Kadın korku hıçkırıklarıyla ve öğürtülerle sarsılarak, pis kokulu elbisesine safra kusarak örümcek gibi dörtayak üstünde merdivenleri çılgın gibi tırmanmaya başladı, ama Tannhauser vicdanından gelen en ufak bir merhamet fısıltısı bile duymadı. Merdivenlerin en üst basamağında bir ayağın üzerine bırakılmış yanan lambayı aldı ve kocakarının sırtını dürttü. Kadın ileriye doğru tökezledi ve gidip sağlam bir kapının önünde durdu. Yakasını kurcaladı ve ucuna ip bağlı bir anahtar çıkardı. Kilitte çevirdi, kapıyı itip açtı ve Tannhauser'ın ayaklarının dibinde dizlerinin üzerine düştü. Kollarıyla bacaklarına sarıldı ve anlaşılmaz biçimde konuşmaya başladı. Tannhauser o anda Ludovico'nun ona yalan söylediğini ve çok geç kaldığını anladı.

Başını eğip kocakarıya baktı. Yüzüne kırmızı kırışıklardan bir maske geçirilmiş gibiydi.

"Kim?" diye sordu.

Kadın ağlayarak, "Anacleto" diye bağırdı.

Tannhauser, kadını odanın içine doğru tekmeledi. Kadın ardında kaygan bir iz bırakarak odanın köşesine doğru süründü ve dişetleriyle parmak eklemlerini kemirmeye başladı.

Tannhauser içeri girdi.

Yeni doğan güneşin limoni aydınlığı yüksek pencerelerden içeri aktı ve Amparo'nun yattığı şilteye düştü. Lambayı yere bırakıp ona doğru yürüdü. Amparo çıplak ve soğuktu. Boğazını sıktıkları kumaş hâlâ sıkıca boynuna sarılı duruyordu. Kumaşı çekti. İpekti, nar gibi koyu kırmızıydı ve boğazında hiç iz bırakmamıştı. Bunun Carla'nın elbisesi olduğunu fark etti. Carla'nın sözünü dinleyip yanına aldığı elbise. Kaldırıp yere attı. Amparo'nın kollarındaki günler öncesinden kalma çürükleri gördü ve defalarca tecavüze uğradığını anladı. Gördükleri karşısında her yeri uyuştu, dili tutuldu. Şiltenin kenarına oturdu ve tutup Amparo'nun başını kaldırdı. Saçları hâlâ yumuşacıktı. Teni inci kadar beyazdı. Dudaklarında renk kalmamıştı. Biri gri, biri kahverengi gözleri açıktı. Ölüm gözlerini donuklaştırmıştı. Gözlerini kapamaya bir türlü eli varmadı. Sol yanağını okşadı. Elini bir şekilde o tuhaf ve benzersiz güzelliğini açığa vuran kusurlu kemiğin üzerinde gezdirdi. Ağzına dokundu. Bu felakete uğramış kıylarda ölen binlerce kişinin içinde en saf kalpli olanı oydu. Tek başına ölmüş, ırzına geçilmiş ve sığınabileceği, onu koruyabilecek tek bir kişi bile bulamamıştı. Uyuşukluğu geçiverdi ve içini korkunç bir keder kapladı. Bu kez gözyaşlarını durduracak Abbas yoktu yanında. Onu koruyamamıştı. Daha da kötüsü hak ettiği gibi onu sevmeye cesaret edememişti. Amparo onu hak etmediği kadar sevmiş, ama o karşılığını verememişti. Aslında sevmiş, ama dile getirmek elinden gelmemişti. Bu kadar dürüst bir aşka karşılık vermeye cüret edememişti. Bu aşktan uzaklı

lık bir köpek gibi saklanmıştı. Ne kadar adi bir cesaret anlayışı olduğunu ve Amparo'nun cesaretinin ne kadar gerçek ve boyun eğmez olduğunu fark etti. Ondan son duyduğu şeyi hatırlamaya çalıştı ama hatırlayamadı. Kalbi yarılıp ayrıldı. Ve o yaradan yüreğine Tanrı'nın rahmeti aktı. Tahammül edemeyeceği kadar büyük bir acı kaplamıştı içini. İnleyerek Amparo'yu göğsüne bastırdı. Yüzünü saçlarına gömdü ve ıstırap içinde homurdandı. Ve İsa Mesih'e merhamet etmesi için yalvardı. Amparo'nun ruhundan kendisini affetmesini diledi.

Gullu Cakie onu bu halde buldu. Tannhauser ihtiyar dolandırıcının elini omzunda hissedince başını kaldırdı. Gullu'nun yanaklarındaki derin çizgilerde, güneşten kırışmış gözlerinde kendini gördü, çünkü o da pek çok sevdiğini kaybetmişti ve sevdiklerini kaybeden her insan kendini yanız hissetse de, burada herkes dostluktan payını almıştı. Tannhauser Amparo'yu şilteye bıraktı. Gözleri hâlâ açıktı. Ölüyken bile yok olmayı reddeden bir özle ışık saçıyor gibiydi. Kızın gözlerini kapadı. Ayağa kalktı.

"Bak" dedi Gullu Cakie.

Amparo'nun elini işaret ediyordu. Türk çarşısından aldığı fildişi tarağı sıkı sıkı tutuyordu. Parmaklarını açmaya çalıştı. Tarağın dişlerine kurumuş kan bulaşmıştı.

"İsa ölüme galip geldi, o da gelecek çünkü onun vaadi budur" dedi Cakie. "Sen de bunu istiyorsan, o seninle sonsuza dek birlikte olacak. Ama hayat devam ediyor. Senin de yapman gereken işler var."

Tannhauser'ın yüreği sızladı. Kendini bitkin ve hasta hissediyordu. Artık usanmıştı. Ölüm meydanında keder uygun bir yük değildi. Gözyaşlarını beslemek istiyordu. Zonra'daki tekneye, Türk gemilerine, içkiye ve afyona sığınmak istiyordu. Ama Carla hâlâ oralarda bir yerlerdeydi. Ve Orlandu da öyle. Ve Ludovico ile pis ve aşağılık adamları oradaydı. Fildişi tarağı kendi saçına sıkıştırdı. Amparo'yu dümdüz yatırdı, kollarını göğsünde çaprazladı. Yine zayıf kollarındaki sarı mavi çürüklere, göğsündeki diş izlerine gözü takıldı. Keder içinde gizli bir sığınağa çekildi, iyi de oldu çünkü yerini göğsünde kabaran korkunç bir şey aldı. Bu da iyiydi, çünkü yapacağı korkunç işler vardı. Şiltedeki buruşuk çarşafı çekti, silkeleyip Amparo'nun üstüne örttü. Çarşaf vücudunu okşar gibi kapladı. İşte bitmişti, Amparo gitmişti.

Güneşin doğuşuyla, San Lorenzo'nun çanları zafer için çalmaya başladı.

Tannhauser odanın öbürü ucuna yürüyüp, köşede titreyen kocakarıyı çekip yerde sürükledi.

Gullu Cakie'ye döndü. "Ben çocuğu bulmaya gidiyorum. Bizimle gelecek misin?"

Cıyak cıyak bağıran kadını saçından sürükleyerek Gullu Cakie'nin

peşinden zindana indi. Bors yerdeki bir deliğe kapatılmıştı. O delikten kurtulunca gardiyanın üzerine öyle korkunç bir öfkeyle saldırmıştı ki Gullu kendini hücreden dışarı atmış ve kapıyı üzerlerinden kilitlemişti. Nemli koridordan ilereyip hücreye yaklaşırken, Bors'un böğürtüsünü ve kurbanının kandan boğuklaşmış iniltilerini duydular. Gullu hücrenin kapısını açınca Bors pençeleşmiş elleriyle onlara doğru döndü. Arkasında gardiyan yere yığılıp kalmıştı. Kollarıyla bacakları doğal olmayan açılarla kıvrılmıştı. Gözleri oyulmuştu. *"Oubliette"*in kapağı açıktı.

Tannhauser, "Bors" dedi. "Sakinleştin mi?"

Bors'un gözleri berraklaştı. Bir an için Tannhauser, gözlerinde nazik bir şey, geçtiği tüm şiddet yollarının öncesinden kalan genç bir şey gördüğünü sandı. Sonra Bors, farkında olmadan o bakışı gözlerinden bir daha dönmemek üzere silip attı. "Taş kadar sakinim."

"Herifi deliğe koy da gidelim."

Bors ağzını sildi ve perişan haldeki gardiyanı çuval gibi kaldırıp yerdeki bölmenin içine baş aşağı attı. Ayağıyla üstüne basarak iyice yerleştirdi. Kapamak için kapağına uzandı.

Tannhauser, "Bu acuze Amparo'nun gardiyanıymış" dedi. "Amparo ölmüş."

Bors gözlerini kırpıştırdı. Saldırganlığı kedere dönüştü. Amparo'yu dostu olarak kabul etmişti ve o da kızı korumayı başaramamıştı. Tannhauser yaşlı kadını hücrenin zeminine fırlattı. Bors ensesinden tutunca kadın korkudan hızlı hızlı anlaşılmaz şeyler mırıldanmaya başladı. Tannhauser *oubliette* ile onun içine tıktığı feryat eden gardiyanı işaret etti.

"Bu kocakarı da ona eşlik etsin" dedi.

8 eylül 1565, cumartesi
Meryem Ana'nın Doğuşu Yortusu

Grande Terre Plein; Naxxar sırtları; Saint Paul's Körfezi

Mutlak bir felaketten kurtulan şehir halkı bir bayram sevinci içindeydi. Kiliseler öyle kalabalıktı ki rahiplere ayini meydanda ve pazaryerinde yaparken, *Te Deum* ilahisi sokaklarda söylendi. Meryem Ana ikonaları sağa sola sallandı. Kurtuluş için çanlar çalındı. Yıkıntılar içinde insanlar kucaklaşıp ağlaştılar. Aziz Yahya'nın Eli muhafaza edildiği yerden çıkarılıp sevgi gösterileri için sokaklarda dolaştırıldı. Duaları kabul edilmişti ve sabır içinde gösterdikleri kahramanlıklar ödüllendirilmişti. Tanrı'nın takdiri yerine gelmişti. Kutsal Tarikat'ın Şövalyeleri dünyanın ve ebediyetin karşısında haklılıklarını ispatlamış halde duruyorlardı.

Ama bu sevincin içinden, yürekleri delice coşkuya kapalı üç atlı gidiyordu.

Terk edilmiş engellerden geçerken, Provence Kapısı'na doğru ilerlerken, atları yerlere saçılmış güllelerin üstünden atlıyordu. Tannhauser başını kaldırıp yukarıya baktı. Yukardaki burçta yüz onuncu ve sonuncu talihsiz Müslüman esirin darağacından sallandırıldığını gördü. Bu büyük alçaklığa taşlar bile isyan ediyormuş gibi, gedikler açılmış duvarın bir kısmı büyük bir toz bulutu yayarak iniltiyle hendeğe yıkıldı. Duyan birileri olduysa bile kimse aldırmadı. Artık tepelerden ezan sesleri yankılanmayacaktı.

Kapılar açık duruyordu. Dışarı çıktılar ve Grande Terre Plein'den geçtiler. Binlerce terk edilmiş ve şişmiş ceset çürüyüp eriyordu. Türkler mağlup olsalar bile, sürüler halinde uçuşan sinekler yenilmemişti. Kara, pis kokulu arazide mavi burgaçlar çizerek vızıltıyla şenlik yapıyorlardı. Akbabalar cesetlerin arasında hopluyor, martılar ile kargalar daireler çizip üzerlerine üşüşürken gaklayıp duruyor, coşkuyla kendi zaferlerini kutluyorlardı.

Bors, Tannhauser ve Gullu Cakie yan yana bu felaket görmüş araziden aralarında bir tek kıtlık eksik olan mahşerin üç atlısı gibi geçtiler. Hiçbiri konuşmuyordu çünkü söylenecek bir şey yoktu. Olsaydı bile, söylemenin bir faydası yoktu. Savaşın harap ettiği topraklar gözün erişebildiği her yönde uzanıyordu. Lağımcıların açtığı kimileri hâlâ tüten çökmüş dehlizler ovayı müthiş bir jeolojik afetin izleri gibi yarmıştı.

Yamaçlara oyulmuş siperler, amaç yalnızca dağlara zarar vermekmiş gibi bomboş kalmıştı. Tepelerdeki küçük vadiler insan pisliği, top artıkları ve barut isiyle kaplanmıştı. Sağ taraflarında harap Saint Michel kan, domuz yağı ve isle boyanmış gibiydi. Kurt istilasına uğramış ve kömürleşmiş insan humusuyla dolmuş hendek kokuyordu. Karşısında yalnızca ölmek için kim bilir kaç çarpışmanın yapıldığı Bormula Harabeleri'nin önünden geçerken, her yere saçılmış ve yığınlar oluşturmuş silahlar, kemikler, çürümüş giysi parçaları, çıplak insan ve at kafatasları, kısmen yenmiş, sararmış ve çürümüş etler gördüler. Rahatları bozulan akbabalar kanat çırpmaya etraflarında sıçrayarak dolaşmaya başlayınca atlar ürktü. Özellikle de Burak, yüksek ruhu böyle bir çirkinliği kabullenemiyormuş gibi korkudan titremeye başladı.

Corradino'nun yamaçlarına tırmandılar ve Marsa'nın çevresinden dolaştılar.

Bir zamanlar verimli bir ova olan Marsa binlerce kamp ateşi kalıntısı, zehirli kuyular ve vızıldayan helalarla çopur kalmıştı. Bir Siroko, ağır yükselişine Afrika'dan başlamış ve Türklerin arkada bıraktıkları ateşe verilmiş yiyecek artıklarından yükselen dumanları içine çekmişti. Boş ve yırtık pırtık çadırları dalgalandırarak aralarından pis kokusuyla esiyor ve tatlımsı çürük kokularına keskin, acı izler katıyordu. Uzak bir yamacın üzerinde toprak tuğladan yapılmış yüzlerce ekmek fırını, gün ışığından korkan cücelerin kurduğu köylere benziyordu. Bir zamanlar araziye hastalık gibi yayılmış sahra hastanesinin bulunduğu yerde, ceset yığınlarının üzerine kambur kuş sürüleri üşüşmüştü. Değnekler ve yelken bezlerinden yapılıvermiş derme çatma pis tenteler, kemiksiz korkuluklar gibi rüzgârda sallanıyordu. Tüm bu kasvetli ve ıssız enkazın içinde üçünden başka tek bir insan yoktu.

Kuzeyde, Sciberras Dağı'nın yara izleriyle kaplı sırtının ötesinde, şövelyelerin kırmızı zemin üstünde beyaz haç bulunan bayrağı Saint Elmo'nun iskeleti üzerinde dalgalanıyordu. Marsamxett Körfezi'nde Türk donanmasının kuyruğu açık denize ilerledi ve kuzeye Saint Paul's Körfezi'ne doğru yöneldi. Arkalarında alevler içinde onlarca kadırga bırakmışlardı çünkü ne bu gemileri yürütecek mürettebat, ne de taşınacak asker kalmıştı. Deniz kükürt kaynıyormuş gibi limandan kara dumanlar yükseliyordu. Bu hayalet gemiler yanıp batarken, kocaman, beyaz buhar bulutları göğe fışkırdı ve alev almış yelken parçaları sahile doğru uçuştu. O güne dek hiç kimse böyle bir sahneye şahit olmamıştı, ama bu üç atlı ne konuştular ne de hayrete düştüler, çünkü cehennemin artık onlar gibilere gösterebileceği şaşırtıcı bir şeyi kalmamıştı.

Atlarını sürmeye devam ettiler ve bu "*terra damnata*"yı[18] geride bıraktılar. Gullu Cakie onları kuzeye, Naxxar sırtlarına doğru götürdü. Orada çarpışmanın, son savaşın, öncekiler kadar gereksiz ve Saint Pa-

18. Lanetli topraklar. (ç.n.)

ul's Körfezi'nin sularını cesetlerle dolduran karşılaşmanın gürültüsünü duydular.

Dağın tepesinde takviye kuvvetinin komutanı Şövalye Ascanio de la Corna'yı buldular. Tannhauser heyecanlı bir yaverden güç bela ne olup bittiğini öğrendi.

Takviyeler de dahil yaklaşık otuz bin askeriyle hâlâ güçlü olan, ama yirmi bin yeni Hıristiyan askerinden korkan Türk ordusu, son yirmi dört saatin büyük kısmını Piyale Paşa'nın gemilerini yükleyerek geçirmişti. Bu sabah erken saatlerde, Sarı Bayrak'ın sipahi keşif kolları takviye kuvvetinin aslında bu sayının ancak yarısı kadar olduğunu bildirmiş ve Mustafa, o ünlü hiddetiyle kendini yiyip bitirmişti. Yaklaşan felaketten biraz olsun onurunu kurtarma azmiyle, hemen geriye kalan askerlerinden en iyi dokuz binini Marsamxett'e çıkarmış ve başlarına geçip savaşmak üzere Naxxar sırtlarına ilerlemişti. Sebebi hiddet ya da değil, nam salacak bir zafer Türklerin moralini öyle düzeltirdi ki Malta'nın fethedilmesi bu saatten sonra bile mümkün olabilirdi. Piyale'nin donanması kıyıya yakın seyretmiş ve bir felaket yaşanması durumunda sahile çıkabilecekleri Saint Paul's Körfezi'ne demirlemişti.

Felaket Mustafa Paşa'nın askerlerini götürdüğü yerdeydi.

Naxxar ile Wardija sırtları arasında, bir milden kadar kuzeyde, Bingemma Havzası bir boğazdan başlıyor ve körfeze açılıyordu. Şafak vakti de la Corna'nın İspanyol piyedeleri ile Sicilya'dan yeni gelmiş Tarikat şövalyeleri, Türk hareketini karşılamak için tepelerden aşağı doğru hücuma geçmişti. Aynı zamanda, De Lugny'nin süvarileri Mdina'dan ana yol boyunca Mgarr'a doğru yayılmış ve Mustafa'nın koluna kanatlardan saldırmak için batıdan ilerlemişti. Bir saatlik şiddetli çarpışmadan sonra, yorgun Osmanlı ordusu dağılmış ve körfeze doğru kaçmıştı.

Tannhauser durumu anlamıştı. Yaz boyunca ihmal edilen Bingemma Havzası güneşte kavrulmuş çayır ve tarlalardan oluşan geniş bir vadiydi. Bir zamanlar adanın buğday ambarıydı, ama şimdi beş yüz ölü, yalpalayan yaralılar ve bir sürü can çekişen atla dolu kanlı bir arenaydı. Artan sıcaklıkta, bir melankoliğin cehennem düşlemi gibi titreşiyordu. Tannhauser, Orlandu'nun buradan geçmeyi başarıp başaramadığını düşündü.

Eğer başardıysa, buradan pek de farksız olmayan Saint Paul's Körfezi'ne ulaşmış olmalıydı. Körfez kadırgalardan ve nakliye araçlarından kapkara görünüyordu. Suları askerleri telaşla gemilere geri götüren teknelerin kürekleriyle köpüklenmişti. Sahil binlerce nizamsız askerin ayağının altında eziliyordu. Girişi koruyan düz arazinin eşiğinde ve güneyde suların çekildiği bölgeye hâkim olan alçak tepeler boyunca, yiğit bir artçı birliği, silah arkadaşlarına zaman kazandırmak için Hıristiyan

saldırısını destekledi. Bu hat boyunca, yoğun tüfek dumanı arasında savaş şiddetlenip göğüs göğüse çarpışmaya dönüştü. Tannhauser Türk flamalarının arasında duran Sancakı Şerif ile Mustafa Paşa'nın sancağını gördü. Gemilere en son binecekler, inatçı ve yaşlı komutan ile garipleri (Peygamber sancağının muhafızları) olacaktı. Sağ tarafında zincirden örülmüş zırhlar giyen yeniçeriler, yani zırhlı neferler vardı. Hasan'ın Cezayirli misketçileri tepecikleri kaplamışlardı. Hattın karşı ucunda, Mustafa Paşa'nın sol tarafında ve Salina Koyu'nun karşısında ise Sarı Bayrak'ın, Abbas'ın süvari alayının sancakları görülüyordu.

"Şunlara bak" dedi Bors. Adaleli Cumbria'lı, misket tüfeği kucağında, atının üstünde oturuyordu. Türkleri kastediyordu. "Bunca kahramanlığın bu kaya parçası üstünde harcanması çok yazık."

"Bugün Türkler için burada değiliz" dedi Tannhauser.

"Kimin kanını dökmeye geldiğimizi biliyorum." Gözlerini kırpıştırdı ve kendini eskisi kadar erkek hissetmiyormuş gibi gözlerini kaçırdı. Sonra yeniden Tannhauser'a döndü. "Ona her şeyi anlattım" dedi.

"Ben de anlatırdım." Sabato Svi'nin kellesi hikâyesini öğrenmişti. "Ama zarar yok, ilmiği boynuna kendi elleriyle geçirmiş oldu."

Ama bu sözler Bors'u rahatlatmaya yetmemişti. Aşağıdaki kanlı vadiye, havzayı biçen, kaynayan kalabalığa baktı. "Onu nasıl bulacağız?"

Tannhauser, Türk gururunun kırılmasını diğer iki arkadaşından çok daha büyük bir zevkle seyreden Gullu Cakie'ye döndü ve işaret etti. "Sarı Bayraklar." Gullu başını öne doğru salladı. "Ön cepheye yanaşmadan en hızlı onlara nasıl ulaşabiliriz? Orlandu aşağıdaysa, onu bulacağımız yer onların yanı."

Gullu atını yamaçtan aşağı doğru sürdü. Tannhauser, Bors'a döndü.

"Ludovico'yu bulacağımız yer de orası."

Bors da atını Gullu Cakkie'nin peşinden yürüttü.

"Bors."

Bors durdu. Tannhauser Burak'ı yakınına doğru yürüttü. "*Usque Ad Finem*" dedi.

Elini uzattı. Bors elini tutup sıktı.

Gullu'nun peşinde, eğimli sırtlardan Salina Koyu'na doğru ilerlediler. Sağ taraflarında deniz, yansıyan ışıktan beyaz gibi görünüyordu. Piyale'nin gemileri kıyının biraz açığında devriye geziyordu. Dağ sırtı daralıp alçaldı ve sonra da genişleyip kıvrımlı tepelerden kolayca inmelerini sağladı. Bu arada savaşın patırtısı gittikçe yükseldi ve barut dumanı gözlerini yakmaya başladı. Korkunç biçimde yaralanmış, kolları bacakları kopmuş, ölmek için sürünerek küçük vadilere gelmiş, karınlarından ok yemiş adamların yanından geçtiler. Atlarını çarpışmanın altmış metre kadar yakınına sürdüler. Tannhauser oradan zincirinden boşanmış gibi çarpışanları inceledi.

Tam kadro bir İspanyol piyade bölüğü (bin beş yüz kişi kadar olma-

lıydılar) Türk saflarına mızraklı baltalarla ve mızraklarla saldırırken, havaya dikilmiş mızraklardan oluşan bir çitin ardında siper almış beş manga kara dudaklı tüfekçi (her birinde iki yüz kişi vardı) fişekleri dişleriyle parçalıyor, keselerinden el yordamıyla mermi çıkarıyor, sırayla ön tarafa geçiyor ve yaylım ateşleriyle talihsiz Türkleri kırıp geçiriyorlardı. Ürkmüş ve binicisiz kalmış atlar alandan kaçarken, bir ileri bir geri atılıyor ve haykıran yaralıları eziyordu. Tannhauser'ın anladığı kadarıyla, önü Hıristiyan mızraklıları tarafından kesilen Türk süvarilerinin çoğu artık yerde çarpışıyordu.

Havzanın yumuşak eğimli yamaçlarında, çarpışma alanının altmış metre uzağında yedi yüz atlı şövalye, ters "V" düzenine geçmiş, mızraklarını yere indirmiş halde Türklerin sol tarafına ilerledi. İspanyol piyadeleri onların gümbürtüsünü toprağın titreşmesinden hissetti ve başçavuş bir emir haykırdı. *Abanderado*'lar (sancaktarlar) hemen emri yerine getirdiler. Piyade bölüğünün dehası, mızraklı askerler ile tüfekçilerin aynı düzen içinde sıkı işbirliğiyle hareket etmelerinde yatıyordu. Sancaktarların mavi ve yeşil işaretleriyle şimdi savaş meydanından devasa bir kapının açılan kanatları gibi ateşe devam ederek geriye doğru açıldılar ve bu genişleyen boşluktan şövalyeler kükreyerek ileri atıldılar. Süvariler havzanın etrafında sağ adam bırakmazken, bir grup mızraklı asker (arka arkaya altı, yan yana yüz kişiden oluşan) bu boşluktan ilerleyip Sarı Bayrak'ı denize dökmeye başladılar.

Tannhauser, Gullu Cakie'ye dönüp tabancasını almak için elini uzattı.

"Torununun torunu hatırına buradan bir yere ayrılma."

Türklerin hezimete uğradığı sahneyi büyük keyifle izleyen Gullu seve seve razı oldu. Tannhauser tabancayı beline yerleştirdi ve kılıcını çekti. Bors misket tüfeğinin fitiline üfledi. Atlarını kayalıklardan savaş alanındaki genişleyen aralığa doğru sürdüler. Zemin ölmüş Türk askerleriyle kaplanmıştı. Atlar rakkaslara has kıvraklıkla cesetlerin arasından geçti. Tannhauser ile Bors mızrakçıların arkasından dolaşırken, düşmanın iki yanını çevrelediği Osmanlılar havzanın boğazını terk ettiler. Demirden cesaretiyle Mustafa Paşa bile ortalarından ayrılmıyordu. Artçılar Saint Paul's Körfezi'nin kıyısına doğru çekildiler.

Sarı Bayrak'tan geri kalanlara katılmak için çaresizce yapılan atılımla yeniden yükseklere çıkmaya çabaladılar ve havza ile Salina arasındaki kapanan boşluğu yarmak için dövüştüler. Mızrakçılar Türklerin kaçış yolunu amansızca daraltırken, tüfekçi mangaları askerleri vurup indirdiler. Atlı şövalyeler de haklılığına inandıkları intikamlarını almak için saldırdı. Toprak kandan vıcık vıcık çamurdu, hava da geniz yakıcı toz ve barut dumanıyla kaplanmıştı. Borular, savaş çığlıkları, tüfek sesleri, dizleri kırılmış ve karınları deşilmiş atların feryatları Burak'ın sırtını ürpertiyordu. Tannhauser sakinleşmesi için kulağına bir gazel okudu. Dumanın kararttığı alanı gözleriyle taradı ve tanıdık kimse gözüne çarpma-

dı. Burak'ı dürtüp biraz daha yaklaştı ve arka tarafı görebilmek için üzengilerin üstünde doğruldu. Orlandu bu kargaşanın neresindeydi?

Saint Elmo'nun son günlerinin o çılgınca kargaşasına dayandıktan sonra, Orlandu çekilmenin başından sonuna kadar sakinliğini koruyabilmişti. Yine de Saint Elmo için verilen mücadele taş duvarlarla sınırlıydı, ama açık arazideki çarpışmanın değişkenliği bütün iradesini kullanmasını gerektiriyordu. Üç yedek savaş atına göz kulak olmakla görevlendirilmişti. Sabahın karanlık saatlerinden beri atları yularlarından çekerek götürüyordu. Böyle günler için terbiye edilmiş olmalarına karşın, bunca gürültü ve şiddet yüzünden atlar sık sık ürküyor, sakinleştirmek için enerjisinin büyük bölümünü harcamak zorunda kalıyordu. Arapça kelimelerin atlara tanıdık geleceğini düşünerek tekrar tekrar kelimei şahadet getiriyordu. Çoğu zaman işe yarıyordu, ama vücudu çifteler yüzünden tepeden tırnağa çürük içinde kalmış, kaç kez kafasına çifte yemekten kurtulduğunu sayamamıştı.

Diğer seyisler bu kadar şanslı değillerdi. İkisinin kendinden geçip çiğnendiğini, bir başkasının yüzüne bir kurşun yiyip yere yığıldığını gördü. Süvariler defalarca atsız kalıp sendeleyerek elinden atlardan birinin dizginlerini aldıkları için, eksilenlerin yerini bu atlarla dolduruyordu. Bazı atlar eyersiz halde, bazıları da eyerlerini sürükleyerek kaçıp gidiyordu. Yaralanıp yere devrilen atların çektikleri acı dehşet vericiydi. Çocuğa insanların haykırışlarından daha çok dokunuyordu. Ürkmüş ve sakatlanmış atlar kanlı çamurda debeleniyor, delirmiş gibi körce etrafa saldırıyor ya da arka bacaklarının arasından dökülmüş sarı bağırsaklarını sürükleyerek kaçışıyordu.

Orlandu pek çok kez Borgo'ya kaçmayı düşündü, ama doğru zaman hiç gelmedi ve o kan kırmızı dalganın içinde bir tahta parçası gibi sürüklendi. Çoğu zaman nerenin ön nerenin arka saf olduğunu ayırt edemiyordu ve kaçarsa çok büyük olasılıkla ölecekti. Sarı Bayrak'ın süvarileri zincirlerinden boşanmış şeytanlar gibi çarpışıyorlardı, ama yaylım ateşini aşmanın bedeli çok ağırdı. Abbas'ın sancağını gözden kaybetmemeye çalışıyordu, ama kahraman kumandan Hıristiyan safların kalbine doğru birbiri ardınca hücuma geçtiğinde, sancak bazen ona saatler kadar uzun gelen süreler boyu gözden kayboluyordu.

Alay şimdi Salina sahilinde kapana kısılmış gibiydi. Orlandu'nun görüş alanının sınırında geniş, kavisli bir duman bulutu ile atlı savaşçılar vardı. Çocuk karmaşaya aldırmamaya, korkusunu bastırmaya ve zihnini berraklaştırmaya çabaladı. Tannhauser da olsaydı böyle yapardı. Elinde tek bir atın yuları kalmıştı. Yere düşmüş yırtık bir flamayla hayvanın gözlerini kapadı ve kulağına kelimei şahadet fısıldadı. *Eşhedü en la ilahe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abdühü ve resulühü.* Görebildiği kadarıyla şövalyeler kaçacak yer bırakmamışlardı. Süvari-

ler yararlarsa, diğer Türkler gibi onu da öldüreceklerdi. Otuz metre ilerdeki denize baktı ve aklına bir çare geldi. Durup çizmelerini çıkardı. Ayaklarının altındaki otlar temiz ve serindi. Atı henüz bırakmayacaktı. Bu son atı alan biri çıkarsa ya da çarpışma çok yakınına gelirse, tabana kuvvet suya doğru koşacak ve yüzerek kaçacaktı. Onu suda kimse izleyemezdi ve gerekirse saatlerce suda kalabilirdi.

Bu planı yapar yapmaz, bir grup azılı şövalye kesip biçerek Türk safını yardı ve doğruca üstüne geldi. Başlarında göz alıcı, güneşte ışıldayan kapkara zırhlı bir adam vardı. Sanki başka hedef kalmamış, kanı dökmeye değecek tek Türk oymuş gibi bütün şövalyeler ona yöneldiler. Orlandu miğferini başından attı, atın dizginlerini bıraktı ve var gücüyle koya doğru koşmaya başladı. Koşarken gömleğini çıkarıp bir yana fırlattı. Nal seslerinin gümbürtüsünü ve hayvanların homurtusunu duyabiliyordu. Ayakları kuma değince dizlerini kaldırdı, ağırlığını öne doğru verdi ve dengesini bulmak için kollarını çevirdi. Dalgalara yaklaşırken, boğuk bir sesin ardından haykırdığını işitti.

"Orlandu!"

Ayağı suya değdiği anda, adı beyninde çınladı. Durmadı. Su dizlerine kadar yükselince yavaşladı ve yürümeye devam etti.

"Orlandu!"

Durmadan, omzunun üzerinden arkaya baktı.

O kara şövalye suyun kenarında atını çevirmişti. Kılıcını ters çevirip bıçak tarafından tutmuştu. Yukarda kalan kabzası haçı andırıyordu. Boşta kalan eliyle onu çağırıyordu. Miğferinin siperliği altındaki yüzü zayıf ve cesurdu. Zırhı kadar kara gözleri ışıl ışıldı. Orlandu bu adamı tanımıyordu, ama bir Tarikat şövalyesiydi. Orlandu döndü, ama bir yandan da geri geri gitmeye devam etti. Diğer üç şövalye korumak için adamın arkasında yayıldılar. Kara şövalye tekrar seslendi ve atını sığ suya soktu.

"Orlandu! Ben İtalyan Kolu'ndan Ludovico! Seni almaya geldik! Senin için geldik, oğlum! Annene götürmek için geldik!"

Orlandu durdu. Su beline geliyor, dalgalar göğsüne vuruyordu. Kara şövalye atından indi. Kocaman görünüyordu. Suyun içinde ona doğru ilerledi. Sonra durdu. Orlandu gözlerinde yaşlar olduğunu gördü. Ters tuttuğu kılıcını göğe doğru kaldırdı.

"Rabbim İsa Mesih, sana şükürler olsun." Ludovico kılıcını indirdi ve Orlandu'ya baktı. Neredeyse duygularına yenik düşecekmiş gibi görünüyordu ve şimdi gözyaşları yanaklarından aşağı süzülüyordu. Kolunu uzattı.

"Buraya gel, oğlum. Gel de seni kucaklayayım."

Orlandu itiraz edemeyecek kadar şaşkındı. Kıyıya doğru yürüdü ve kurtarıcısının karşısında durdu. Adam gerçekten de dev gibiydi. Tannhauser kadar uzun boylu ve iriydi. Çelikten bir kol omuzlarını sardı ve

adam onu göğsüne bastırdı. Üzerindeki zırh sıcaktı, kan bulaşmıştı. Orlandu başını kaldırıp yaşlı gözlerine baktı ve yalnızca Tannhauser'ın gözlerinde rastladığı bir şey gördü. Bu sevgiydi.

Ludovico onu bırakırken, "Gel" dedi. "Ata binip bu çarpışmanın içinden çıkmak zorundayız. Bizim işimiz sona erdi. Daha şanlı görevlerimiz var." Ludovico atını yularından çekmeye başladı. Sahilden geri döndüler. Tek gözlü genç bir şövalye Orlandu'nun koruduğu Arap atının dizginlerini eline tutuşturdu. Orlandu eyersiz atın üstüne tırmanırken, Ludovico hayvanı sabit tuttu. Kendi de atına bindi. Dört şövalye ikisi ilerisine, ikisi de gerisine geçtiler ve onu aralarına alarak ilerlemeye başladılar. Sırtı ürperiyordu. Daha önce de şaşkına döndüren olaylar yaşadığı olmuştu, ama bu seferki bir mucizeydi. Daha da hayret verici olanı Ludovico'nun eyerine takılı yedek kılıcı çekip Orlandu'ya vermesiydi.

Ludovico, "Mdina'ya gidiyoruz" dedi.

Orlandu Arap atının sağrılarına bacaklarıyla tutundu ve etrafında dört şövalyeyle birlikte savaş alanına doğru ilerledi.

Tannhauser afet yerine dönmüş savaş alanını taradı ama bir şey bulamadı. Her zamanki gibi çarpışma bölgesi kimi zaman hareketli bir yama işi gibiydi, kimi zamansa aniden her şey duruveriyordu. Savaşçı erkekler idmanlı olduklarından ve bu çarpışanlar adada sağ kalmış en idmanlı askerler olduklarından hiçbiri silahını soluklanmak için bir saniyeden fazla indiremiyordu. Atlar da savaşçılar gibi, burunlarından soluyorlar, hırıltıyla havayı içlerine çekerken, ön ayakları iki yana açılıyordu. Şövalyeler fırın kadar ısınmış zırhlarının içinde yüzükoyun serilip sıcaktan ölüyorlardı. Üçgen biçimindeki kara parçası Salina'nın sularını Saint Paul's Körfezi'nden ayırıyordu. Savaşçıların düzensiz baskısı metre metre sahile doğru yönelirken, mücadele esnasında boşluklar açılıyordu. Bunlardan biri sayesinde Tannhauser, Abbas Murad'ın atından düşürüldüğünü gördü.

Atı da onunla birlikte yere devrildi. Sonra ayağa kalkmaya çabaladı. Debelendirken, toynakları sahibini ezdi. Aynı yaylım ateşiyle Abbas'ın iki yanındaki alay sancaktarları ile iki subay da yere düşmüşlerdi. Tannhauser Burak'ın başını o tarafa çevirdi.

"Mattias!"

Tannhauser döndü. Bors tüfeğinin namlusuyla aşağıyı işaret etti. Çarpışmada açılan bir başka açıklıktan, sürekli değişen cephenin yaklaşık altmış metre aşağısında beş atlı şövalyenin, açık araziden cepheye doğru gittiği görülüyordu. Atları terliydi, neredeyse çatlayacaklardı. Grup sonra yeniden havzadan geçip boğaza doğru yöneldi. Başlarındaki şövalyenin üzerinde siyah ve eşsiz bir Negroli zırhı vardı. Ardındaki diğer üç atlı eşkenar dörtgen biçiminde dizilmişlerdi. Ortalarındaki atın sırtında da Orlandu vardı.

Belden yukarısı çıplaktı ve dövüş horozu gibi kibirli görünüyordu.

Tannhauser tekrar Abbas'a baktı. Bir küme cesedin arasında, elinde tuttuğu sarı sancağın sapına dayanmış ayakta sallanıyordu. Bir şövalye atını üzerine sürdü. Abbas sancağı yana eğdi ve ucunu ayaklarının arasına sıkıştırıp, tepesindeki sivri süsü şövalyenin atının göğsüne sapladı. Devrilen attan ve binicisinden kaçmak için yana çekildi ve tek dizinin üstüne çöktü. Kan kızılı kılıcını çıkarıp, son gücüyle yere düşen şövalyenin üstüne atıldı. Yaklaşık otuz metre gerisinden bir başka şövalye atını çevirip ona doğru atıldı.

Tannhauser kılıcını çekip Bors'a döndü.

"Onları takip et, ama sakın bulaşma. Ben sana yetişirim."

Bors başını öne doğru salladı ve atını sürüp gitti. Tannhauser, tabancasının mandalını çekti, Burak'ın dizginlerini kısalttı ve hayvanı dörtnala kaldırdı. Abbas'a yaklaşırken üzengilerde doğrulup öne doğru eğildi. Mızrağını yere doğru eğmiş şövalye diğer taraftan aynısını yaparken aradaki mesafeyi kapattı. Abbas kurbanının üzerinden kalktı ve başını hafifçe çevirince iki katilin üstüne geldiğini gördü. Tannhauser'ın gelişini karşılamak için kılıcını kaldırdı. Tannhauser miğferinin atkısının çenesinin altından sıyırıp başından çıkardı ve bir kenara attı. Aralarında neredeyse on metre kalmıştı ki Abbas, Tannhauser'ı tanıdı. Tannhauser yanından geçerken tabancayla işaret etti. Abbas kötü yaralanmış birinin duraksayan yürüyüyüşüyle yaklaşan mızrağı karşılamak için döndü. Tannhauser Burak'ın dizginlerini serbest bıraktı ve öne doğru yaslandı. Burak, Abbas'ın sol tarafındaki ceset yığınını aştı ve adımlarını bozmadan yere indi. Saldıran şövalyenin başı şaşkınlıkla ona doğru döndü. Tannhauser üç metre mesafeden nişan aldı ve şövalyeyi göğsünden vurdu.

Çelik bilye göğüs zırhını deldi ve şövalye arkaya savrulup eyerin arka tarafına dayandı. At koşmaya devam ederken mızrak yana ve aşağı doğru savruldu. Tannhauser Burak'ın dizginlerine asılıp durdurdu ve döndürdü. Şövalye öne doğru devrildi. Abbas kılıcının tersini şimşek hızıyla atın suratına indirdi. At yana doğru savruldu ve binicisi yere devrildi, eli dizginlere takıldı ve çekip atı durdurdu. Abbas dizlerinin üstüne düştü ve kılıcına dayandı.

Tannhauser yanında durup atından indi. Abbas'ı üstünde öyle çok kan vardı ki yaralarını aramak boşunaydı. Başını kaldırdı.

"İbrahim."

"Baba. İnancını kaybetme."

Abbas'ı ayağa kaldırdı, kolunu omzuna atıp taşıdı ve Burak'ın sağrısına yasladı. Eğilip ellerini Abbas'ın ayağının altına destek yaptı. "Haydi, şimdi." Ayağını yukarı kaldırdı. Abbas bacağını atın sırtından aşırıp eyere yerleşti ve kollarını Burak'ın boynuna sardı. Tannhauser yuları eline aldı.

"Oku dedi. "Zariyat'ı oku."

Tannhauser, Abbas'ı yerde yatan atına doğru götürürken sureyi birlikte okudular.

"*Savurup kaldıranlara, yağmur yüklü bulutlara, kolayca akıp gidenlere ve işleri taksim edenlere and olsun ki, size vaat edilen mutlaka doğrudur. Ceza muhakkak olacaktır.*"

Tannhauser yerde yatan şövalyenin üzerine eğildi. Burun deliğinden kırmızı bir baloncuk çıkmıştı, sakalı kanla ıslanmıştı. Atının dizginlerini sıkı sıkı tutuyordu. Tannhauser koluna basıp dizginleri çekip aldı. Ata bindi. At şaha kalktı. Tannhauser dizlerini yanlarına bastırıp hayvana hâkim oldu. Burak yanına yaklaştı. Onun varlığı diğer atı da yatıştırmış gibiydi. Abbas, Burak'ın kısa sarı yelesine tutundu. Dudakları sessizce kıpırdıyordu. Tannhauser Burak'ın da dizginlerini aldı ve açıklıktan havzaya doğru götürdü.

Güneye doğru baktı ve vadinin yarısına kadar çıkıp boğaza doğru ilerleyen Ludovico'nun grubunu gördü. Orlandu güvendeydi. Sol taraflarında biraz geriden iki atlı ilerliyordu; Gullu Cakie ile Bors. Vadinin orasında burasında de la Corna'nın rastgele yerleştirilmiş ulakları olduğu için, Borgo'dan yeni gelmiş birkaç şövalye ve kimi yaya kimi atlı sendeleyerek ilerleyen yaralılar arasında iki grup da dikkat çekmedi. Kuzeyde çarpışma, çimen kaplı yamaçlara ve Saint Paul's Körfezi'ni çevreleyen kumtaşı kayalıklarına kaymıştı. Ötede ise telaş içindeki gemiler ile Altın Boynuz'a kadar uzun bir yolculuk vardı.

Tannhauser atları tırısa kaldırdı. Hırstiyanların arkasından, Sarı Bayrak alayının çarpışarak geri çekildiği bölgenin etrafından dolaştı. Bu çarpışma ile asıl muharebe arasında arbedenin pek o kadar ateşli olmadığı bir bölüm vardı. Tannhauser oraya yöneldi. Bir başkasının rüyasında sihir sayesinde ilerliyorlarmış gibi o büyük katliam alanından geçiyorlardı. Sanki kimse onları göremiyordu ve kimse yollarına çıkmaya kalkmadı. Atlar yollarını tıkayan cesetlerin üstünden sekerek geçtiler. Cesetlerin arasında hiç Müslüman yaralı görünmüyordu, çünkü arkadan gelen Hıristiyan dalgaları hepsini kırıp geçmişti. Bin beş yüz adamın göğüs göğüse çarpıştığı bir buçuk kilometrelik kumsala ulaştılar.

Sahil, gemilere ulaşmaya çabalayan Türklerle kaynıyordu. Kimi yerlerde mücadele sığ sulara taşmıştı ve kıyıya vuran dalgalar kırmızı köpüklerle askerlerin dizlerine vuruyordu. Yeniçerileri taşımak için kıyıya yanaşmış tekneler ve yamaçlardaki mangalar birbirlerine ateş açtılar. Kadırga topları Hıristiyan mızraklılarını yardı. Savaş daha saatlerce sürecekti, ama tek soru Türklerin arkalarında kaç ölü bırakacaklarıydı. Bu artık Tannhauser'ın umurunda değildi. Atını kalabalığın içine doğru sürdü. At insanları yarıp yanlara savurdu ve düşenlere küçümseyen gözlerle baktı.

Tannhauser, "Sarı Bayrak ağası" diye haykırdı ve ardından gelen kanlar içindeki kumandanlarını görünce saflar ikiye ayrılıp yol verdi.

Su kıyısındaki üç tekneye askerler biniyordu. Tannhauser attan inip Abbas'ın yanına gitti. Abbas'ın gözleri acıyla kısılmıştı. Kendini eyerin üstünden Tannhauser'ın kollarına bıraktı. Tannhauser onu kumsala taşıdı, artık Abbas'ın babası oydu. İkinci teknenin kıçında Salih Ali'yi gördü. Görünüşe göre yüklemeden o sorumluydu çünkü elindeki tabancayı suda çaresizce tekneye binmeye çalışan asker kalabalığına doğru sallayıp duruyordu.

Tannhauser, "Salih" diye seslendi.

Korsan onu hemen tanıdı. Kollarındaki tam takım zırhlı komutanı görünce gözleri irileşti. Tannhauser suda güçlükle ilerleyerek küpeşteye yanaştı.

Tannhauser, "Ağa'nın yaralarına bakıp, kanamasını durdur" dedi. "Yaşarsa, senin için servet değerinde olacaktır."

Etraftaki kargaşaya rağmen, Salih zenginlik kaynağını (tepilecek bir fırsat değildi) kucağına konur konmaz tanırdı. Selam vermek için elini alnına değdirdi ve Tannhauser'ın Abbas'ı tekneye koymasına yardım etti. Hemen açılmaları için kürekçilere seslenince kürekler suya daldırıldı.

Tannhauser kolundan altın bilekliği çıkardı ve Abbas'ın koluna taktı. Abbas gözlerini açtı. Tannhauser onun elini tutup sıktı ve "*Malta'ya servet ya da şeref için değil ruhumu kurtarmak için geldim*" dedi.

Abbas da onun elini sıktı, parmakları güçsüzdü. Başını kaldırdı ve Tannhauser'ın gözlerinin içine baktı. "Tannhauser onun dile getirmediği acısını hissetti. Acının ötesinde kaygı vardı, onun için duyduğu kaygı.

"Oğlum" dedi. "Kâfirlerin arasında kurtuluş yolunu bulabildin mi?"

"Seni buldum, dedi Tannhauser. "Ve aşkı buldum. Bu kurtulmam için yeterli."

Abbas, "Demek benimle gelmiyorsun" dedi.

Tannhauser acının kalbine saplandığını hissetti. Gülümseyerek başını iki yana salladı.

"Hayır, baba. Bu sefer gelmiyorum."

Abbas da ona gülümsedi. "Bu sefer Altın Boynuz'a sensiz gideceğim."

"Belki bedenim olmayacak, ama ruhum yanı başında olacak. Senin her zaman benim yanımda olduğun gibi."

Abbas son kez elini sıktı. "Allah'a emanet ol" dedi.

"Esselamünaleyküm" dedi Tannhauser. "Fi iman Allah."

Tannhauser elini bırakınca, Abbas Salih'in kucağına yığıldı. Tannhauser geri çekildi. Kırmızı köpüklerin arasından açılan ve pruvasında Abbas Murad'ı taşıyan teknenin arkasından baktı. Sonra dönüp Burak'ın sırtına atladı. Tekrar kalabalığın arasından geçti ve düşmanları son çarpışmalarıyla baş başa bıraktı. Onun da kapatması gereken son bir hesabı vardı.

8 eylül 1565, cumartesi
Meryem Ana'nın Doğuşu Yortusu

Naxxar Boğazı; Corradino Tepeleri

Dağların arasından giden yol en dar noktasında cesetlerden neredeyse kapanmıştı. Bu yöne doğru sürünen yaralı Türkler oldukları yerde boğazlanmıştı. Bir düzine kadar İspanyol piyadesi cesetlerin üzerinden mücevher ve altın çalıyordu. Tannhauser atla yanlarından geçerken başlarını kaldırıp baktılar. Suratları oyun oynarken yakalanmış çocuklar gibi neşeliydi. Tannhauser boğazdan geçip açık araziye çıkınca, duman kaplı tepelerde üç başıboş savaş atının kararmış çayırda otladığını gördü ve kimsesizlik duygusu içini kapladı. Siroko patikada tozları çevirerek havalandırıyor, güneşte kavrulmuş topraktan yükselen sıcaklıkta, atlar uyumsuz parçalardan oluşmuş hayali canavarlar gibi yüksek ve biçimsiz görünüyordu. Bir dördüncüsü, yol kenarındaki kurumuş bir ağacın gölgesinde bağlanmış duruyordu. Ağacın gövdesine dayanarak oturmuş iki kişi vardı. Tannhauser tatlı dille Burak'ı eşkin gitmeye ikna etti ve ağaca yaklaşınca cesareti daha da kırıldı.

İki zırhlı insan azmanı öğlen güneşi altında kolları bacakları açık yatıyorlardı. Biri Bruno Marra'ydı. Kulaklarından ve gözlerinin kenarından kan akıyordu. Miğferi kafatasının öyle derinine saplanmıştı ki alet kullanmadan yerinden çıkarmak mümkün olmayacaktı. İkinci şövalyenin göğüs zırhı hâlâ inip kalkıyordu. Diğer yaralarının arasında kasığından çıkan kırık bir mızrak sapı insanın gözüne batıyordu. Bu da Escobar de Corro'ydu. Tannhauser atından inip kılıcını çekti. De Corro ona baktı. Çığlık atmamak için harcadığı çabadan Kastilyalı'nın yüzü titreşti, çünkü düşmanına o zevki yaşatmak istemiyordu. Bunun dışında suratından hiçbir şey anlaşılmıyordu. Tannhauser gırtlağını kesip ağacın yanına gitti.

Gullu Cakie Bors'un dudaklarına Türk işi bir su matarası dayadı. Bors kana kana içtikten sonra eline su serpip yüzünü sildi. Gullu yara almamış gibi görünüyordu. Tannhauser buna şükretti. Bors'un başı açıktı. Saçları terden kıvrılmış, birbirine dolaşmıştı. Kafa derisinde ve yüzünde çok sayıda kesik vardı. Sol kolu omzunun üzerinden neredeyse kopacak kadar kesilmişti. Yaradan kemik ve sinirler görünüyordu. Zırhının altından akan kan kucağında göl olmuş ve pıhtılaşmıştı. Gümüş ve abanoz-

dan yapılmış misket tüfeğini, sanki öbür dünyadan onu almaya gelenlere karşı kullanacakmış gibi kulağının yanında dimdik tutuyordu.

Tannhauser yanına gidip oturdu. Bors gülümsedi.

"Dördünden ancak birini mi öldürebildin? O delikte geçirdiğin günler yalnız kafanı değil kolunu da zayıflatmış."

"Diğer üçünü de haklardım, ama şişinmen için sana ayırdım."

"Üçü mü?"

"Kara El seni fazla uğraştırmayacak. Sonunda o lanet Negroli zırhında bir delik açtım. Çelik misketle, hem de elli metreden."

Tannhauser, "Bu işini bitirecek" dedi.

"Anacleto'yu sana bıraktım."

Tannhauser Gullu Cakie'ye baktı.

Gullu, "Mdina yoluna kadar izlerini sürdüm" dedi. Ludovico tırmanacak durumda değildi. Mdina'ya gitmek yerine Borgo'ya döndüler."

"Ya çocuk?"

"İyi durumda" dedi Bors. "Sanırım onu şaşırttım." Sırıttı. "O alçakların hepsini şaşkına çevirdim. Acele etsen iyi olur, yoksa Ludovico şehre varıp, sana iftira atabilir."

Tannhauser, "Seni bir daha görebilecek miyim?" diye sordu.

Bors başını iki yana salladı. "Bu tarafta göremezsin." Gölgesiz kuru ağacı işaret etti. Üç tombul kuzgun, aynı çıplak dalın üstüne tünemiş kafalarını oynatarak etrafı izliyordu. "Öbür tarafa giderken ruhuma eşlik etmeye geldiler. Ama sakın arkamdan yas tutayım deme, çünkü ben gururumu tatmin ettim ve Tanrı'yla barış yaptım. Yol uzundu, sonu da hak ettiğimden daha şanlı oldu."

Tannhauser elini Bors'un ensesine koyup sıktı. Bu anı defalarca hayal etmişti. En sevdiği dostunun ölümünü. Ve şimdi o anı yaşıyordu. Üzüntüsü katlanamayacağı kadar büyüktü. Konuşamıyordu. Yutkunup duygularına hâkim olmaya çalıştı ve gülümsedi.

Bors, "Venedik'e geri döndüğünde, malları nakde çevirdiğin ve altınlarımızı hesapladığın zaman, bana düşen payı Sabato Svi'nin ailesine ver. Lanet bir Yahudi'ydi, orası kesin, sonum cehennem olacaksa ikimiz de sonsuza dek kızaracağız, ama ailesinin parama senden daha fazla ihtiyacı olacak."

Bors bedeninin sarsılmasını engellemeye çalıştı. Ağzını sildi. Elini uzatıp Tannhauser'ın kolunu tuttu. Durumu çok kötü olmasına karşın, hâlâ kolunu mengene gibi sıkabiliyordu.

"Gullu cesedimi Borgo'ya geri götürecek" dedi. "Sen de doğru düzgün gömülmemi sağlar mısın?"

Tannhauser evet der gibi başını öne doğru salladı. O kalın ensesini bir daha sıktı çünkü dili hâlâ çözülmemişti.

Bors, "Şimdi beni öp ve yola çık, dostum" dedi. "Uzun vedaları sevmiyorum."

Tannhauser onun kocaman elini iki elinin arasına aldı. Eğilip dudaklarından öptü.

Tannhauser, "Sonuna kadar" dedi.

"Ta en sonuna kadar" dedi Bors.

Tannhauser yutkundu. Ayağa kalktı ve Burak'ın yanına gitti.

Bors, "Mattias" diye seslendi.

Tannhauser arkasına döndü. O vahşi bakışlı, gri, kuzeyli gözlerine baktı.

"Leydi Carla'yı bırakma, salaklık etme" dedi. Sırıttı. "Süleyman ile Saba Melikesi'nden sonra gelmiş en hareketli asil çift siz olacaksınız." Her zamanki gibi kendi esprisine gülecekmiş gibi derin bir soluk aldı ve içinde bir şey yıkıldı. O soluğu bir daha veremedi. Başı geriye düşüp ağacın gövdesine dayandı. Ve Carlisle'lı Bors öldü.

Tannhauser Burak'ın sırtına bindi. Boğazın rüzgârla savulan toprağının içinden atını sürüp gitti.

İki şövalye ile yarı çıplak çocuk kirli ovadan çıkmış, patikadan Corradino sırtlarına tırmanıyorlardı. Öyle yavaş ilerliyorlardı ki emekleyerek gitseler bile fark etmezdi. Tepeye gelince durdular. Etraflarında terk edilmiş Türk siperleri uzanıyordu. İçlerinde kemikler, derme çatma barakalar, bırakılmış eşyalar, parçalanmış toplar, postları sertleşmiş, derileri gerilmiş, alacalı insan ve hayvan kaburgaları vardı. Aşağıda Orlandu'nun dünyada bir daha eşine rastlayacağını hiç sanmadığı bir manzara uzanıyordu.

Safir mavisi Büyük Liman kıvılcımlar saçıyordu. L'Isola ve Borgo yarımadaları avcunun içi kadar tanıdıktı, ama yine de tamamen değişmiş gibi görünüyordu. Saint Michel'den Kalkara Kapısı'na kadar uzanan büyük sur paramparçaydı ve hesapsız ölüyle çevriliydi. İki yarımada da öfkeli bir devin ayakları altında ezimiş gibi görünüyordu. L'Isola'daki yel değirmenlerinin delik deşik yelkenleri hızla esen rüzgâra rağmen artık dönmüyordu. Ama görünüşte ölü olan bu şehirden aralıksız çan sesleri geliyordu ve yıkıntıların içinde insanlar hayatı, umudu ve gelecek günleri kutluyorlardı.

Orlandu'nun boğazına bir yumru oturdu. Müslümanlar kıyılarından sürülüp atılmıştı. Bu kıyılara hiç gelmemeliydiler ama Orlandu, Saint Paul's Körfezi'nde kesilip biçilmelerine şahit olurken onlar için, en az Saint Elmo'nun askerlerine hissettiği kadar yürek yakan bir acı hissetmişti. Tannhauser olsa buna ne derdi acaba? Tannhauser önemi yok derdi, çünkü artık olan olmuştu ve asıl bundan sonra ne yapacaklarının önemli olduğunu söylerdi. Ludovico'yu incelemek için ona doğru döndü.

Kara Şövalye o ağır yarasıyla bir gizemdi. Napolili Ludovico. Adını hiç duymamıştı, ama onun Tarikat'ın en yürekli şövalyesi olduğunu sa-

nıyordu. O tekinsiz, tek gözlü, Escobar de Corro'nun Anacleto diye seslendiği genç hâlâ yanlarındaydı. Orlandu bu adamların Tannhauser'ın arkadaşları olduğuna düşünmüştü. Sonra boğazda Bors karşılarına çıkmış ve neredeyse hepsini öldürmüştü. Şimdi Ludovico eyerinde öne eğilmiş duruyordu. Kesik kesik soluk alıyordu. Çok acı çekiyordu. Orlandu'nun kendisine baktığını fark edince başını kaldırdı.

"Eve döndüğüne memnun musun, evlat?" diye sordu.

Sesi nazikti. Kapkara gözlerinden hâlâ sevgiye benzer bir şey yayılıyordu.

Orlandu, "Evet, efendim" dedi. "Size sonsuza dek borçlu kalacağım."

Ludovico zor da olsa gülümsemeyi başardı. "Görgü kurallarını biliyorsun, tavırların da erkek gibi. Senin gibi bir çocuk bunları kimden öğrenmiş olabilir?"

"Büyük Yüzbaşı Mattias Tannhauser'dan" dedi Orlandu.

Bu onun da aklına gelmiş gibi başını salladı. "Daha iyi bir akıl hocası bulamazdın" dedi.

Orlandu'nun aklı daha da karışmıştı. "Demek, onu tanıyorsunuz."

"Tanrı'nın isteğiyle birbirimize bağlandık biz. Borcuna gelince, sen borcunu çoktan ödedin, hem de en cömert biçimde."

Karnına bir sancı saplanınca Ludovico'nun tebessümü soldu, yüzü acıyla buruştu ve iki büklüm oldu. Hiç ses çıkarmadı ve sancı geçti. Tekrar başını kaldırdı. "Seni Mdina'da annen Leydi Carla'yla kavuşturmak istiyordum, ama o dağa sağ olarak çıkmayı başaramazdım" dedi.

Yine iki büklüm öne eğildi.

Orlandu'nun zihnine sorular üşüştü. Anacleto atını yürütüp yanlarına geldi ve Ludovico'nun atının dizginlerini eline aldı ve Orlandu'ya uzattı.

"Onu hastaneye götür" dedi. "Peder Lazaro'yu bul."

Orlandu başını öne doğru salladı. Anacleto atını çevirip atını yeniden tepeden aşağı sürüp gitti. Orlandu ardından baktı. Aşağıda, talan edilmiş Marsa Ovası'nın dışında bir atlı toprağı savurarak dörtnala onlara doğru geliyordu. At yeni basılmış altın rengindeydi, kuyruğu buğday kadar soluk renkteydi. Binicinin saçları uçuşuyor, alçalan güneşte ateşli bronz ışıltılar saçıyordu.

Orlandu, "Tannhauser" dedi.

Ludovico da onu görmüştü. Durdurmak ister gibi yoldaşına seslendi. "Anacleto!"

Harcadığı çabadan tekrar iki büklüm oldu. Anacleto ona kulak asmadı. Orlandu son kez kapkara bir gazabın hızla çorak araziyi geçtiğini sezdi. Tannhauser'ı sağlıklı ve dinç görmeyi her şeyden çok istiyordu. Ancak burada hangi bilmecelerin çözülmesi gerekiyorsa gereksin, bu cesur şövalyenin acilen bir cerraha ihityacı vardı ve bu adama yardım etmek istiyordu. Elinde Ludovico'nun dizginleriyle ilerlemeye başladı.

Ludovico, "Dur" dedi.

"Peder Lazaro..."

"Hayır" dedi Ludovico. "Artık cerrah benim için bir şey yapamaz, ama henüz onurundan vazgeçmedim."

Atının dizginlerini geri aldı, ovaya doğru çevirdi ve başıyla Orlandu'ya aynısını yapmasını işaret etti. Tannhauser'ın altın renkli atıyla yaklaşmasını seyrettiler. Anacleto kılıcını çekmiş üzerine gidiyordu.

Ludovico, "Tanrı her şeyi bilir" dedi. "Geçmişte, şu anda ve gelecekte olacakları bilir. Yine de ilahi iradeye başvurulamaz ve her insan yazgısını kendi eliyle yazar."

Orlandu'ya baktı. Orlandu da onun anlaşılmaz gözlerine baktı. Gözlerindeki acı öyle büyüktü ki üzerinde durdukları sefil adaya yığılmış ve boş yere çekilmiş tüm yürek acılarını içine almış gibi görünüyordu.

Ludovico derin bir nefes aldı ve devam etti. "Âlimler bu çelişkiye 'Gizli Hikmet' derler ve Augustinus bu tür sorulara şöyle cevap verir: *Inscrutabilia sunct judicia Dei.*"

"Efendim?"

"Tanrı'nın hükmüne akıl sır ermez."

Ludovico yeniden ovaya döndü. Orlandu'da onun gibi yaptı.

Tannhauser'ın atının dizginlerini çektiğini gördüler. Anacleto üzerine hücum etti. Tannhauser'ın kollarını başının etrafında çevirdiğini ve güneşin mavi bir pırıltıyla tüfeğinin namlusundan yansıdığını gördüler. Namludan duman ve ateş saçıldı ve Anacleto eyerinden geriye doğru devrildi. Sonra tüfek patlamasını ve kemik saçılmış tepelerde yankılanmasını duydular. Tannhauser'ın tüfeğin namlusunu elinde dimdik tuttuğunu ve içine barut sıkıştırdığını gördüler. Anacleto yüz üstü döndü ve dizlerinin üstünde doğruldu. Tannhauser tüfeğe misket yerleştirdi ve dolu tüfeği kucağına koyup kılıcını çekti. Atını üzerine sürdü kılıcın inip kalkarken parıldadığını ve Anacleto öne doğru devrildiğini ve bir şeyin omuzlarından yuvarlandıktan sonra tozun toprağın içinde durduğunu gördüler.

Ludovico, çocuğun kanını donduran bir hoşnutlukla, "Benim yazgım da burada bitiyor. Ancak insan kendi sonunu belirlerken bile tek bir şeye dönüşür. Belki de en çok da kendi sonunu belirlerken" dedi.

Tannhauser Anacleto'nun tepeden aşağı indiğini görünce içinde nefret ve öfke namına bir şey kalmadığını fark etti. Delikanlıyı, ölümünü geciktirerek, aşağılayarak parça parça edeceğini hayal etmişti. Fakat şimdi yalnızca bu işin bitmesini istiyordu. Tüfeğini çıkardı ve onu vurdu. Zırhından büyük bir çatırtı sesi geldi. Tüfeği tekrar doldurdu, kurdu, ağızotunu yerleştirdi ve tavasını sürdü. Kılıcını çekti ve diz çökmüş alçağın yanından geçerken yüzüne bakmaya bile tenezzül etmeden başını vuruverdi. Kılıcını kınına soktu, başını kaldırıp tepeye baktı ve gö-

ğü arkalarına almış siluetlerini gördü. Adam ile çocuk. Baba ile oğul. Tüfeğini sırtına astı ve birini diğerinin önünde öldürmek için atını yamaçtan yukarı sürmeye başladı.

Oraya vardığında, silahlı mücadele olmayacağını anladı.

Sebebi keşişin zırhının karnına denk gelen kısmındaki mermi deliği ya da bacaklarını, atının karnını ve eyerini kaplayan taze kanlar değildi. Sebebi keşişin solgun yüzündeki ifade ve gözlerindeki pırıltıydı. Bu öyle bir pırıltıydı ki, sanki yıldız ışığıydı, doğruca baktığınız zaman kayboluveriyordu.

Ludovico, "Orlandu'dan bizi Borgo'da beklemesini istedim" dedi. "Fakat seni görmeden gitmeye razı olmadı."

Tannhauser, Orlandu'ya baktı. Sonsuzluk kadar uzun gelen saniyeler boyunca, ilk kez göğsünde mutluluğa yakın bir şeyin kıpırdandığını hissetti. "Osmanlılar arasında karnın doymuş anlaşılan. Sana iyi bakmışlar" dedi.

"Galley Körfezi'nde çalıştıktan sonra, Abbas'ın yanında iş yapmak eğlence gibiydi."

Tannhauser gülümsedi, Orlandu da gözlerinin içi gülerek karşılık verdi. Ama Ludovico'ya bakınca çocuğun tebessümü siliniverdi. Tannhauser'ın aklına, çocuğun keşişle aralarındaki husumetten habersiz olabileceği ya da en azından Bors karnından vurana dek bundan hiç kuşkulanmamış olabileceği geldi.

"Ludovico Birader haklı. Borgo'da bekle" dedi.

Tüfeğini Orlandu'ya attı. Çocuk silahı iki eliyle yakalarken eyersiz atın üstünde sallandı. Tannhauser attan inip matarasını boynuna astı ve Burak'ın yularını çocuğa verdi.

"Burak'ı Üstadı Azam'ın ahırına götür. Üstünü ört, biraz dolaştır, teri soğuyunca su ver. Ben gelene dek yem verme." Eyerin arkasından sallanan şişkin torbaları işaret etti. "Ve sakın bunları gözünün önünden ayırma."

Orlandu, "Böyle bir günün ardından nalları temizlenmeli, gözleriyle burnu da silinmeli. Bugün toz ve duman çok kötüydü" dedi.

Tannhauser, "Mükemmel" dedi. Ludovico'ya baktı. "Bu oğlan hem zehir gibi, hem de çalışkan. İlk karşılaştığımız zaman hayatında bir ata eli değmemişti."

Ludovico sancısını saklamayı başardı ve takdirle başını salladı.

"Çok doğru" dedi. "Dahası da var. Cesur, onurlu ve boylu poslu."

Orlandu'nun yüzü kızardı. Ama Tannhauser bu meclisin dördüncü üyesinin ölüm olduğunun farkında olduğunu görebiliyordu. "Artık kurtarıcına hoşça kal de ve teşekkür et" dedi.

Ludovico, "Bana çoktan teşekkür etti" dedi.

"Öyleyse yalnızca veda etse yeter."

Ludovico kanlı eldivenini sıyırdı ve elini uzattı. Orlandu'ya "Yakına

gel" dedi. Orlandu yanına gitti ve başını eğdi. Ludovico elini çocuğun başının üstüne koydu. Bu temas keşişin yüreğini büyük bir mutlulukya doldurmuş gibiydi.

"*Ego te absolvo a peccatis tuis...*" Ludovico elini kaldırıp havada haç çizdi, "*...in nomine Patris et Fili et Spiritus Sancti, Amen.*"

Orlandu istavroz çıkardı. Ludovico elini uzattı. Orlandu şaşırmıştı, şövalyeler onun gibilere asla böyle incelikler göstermezlerdi. Ludovico'nun elini tutup salladı.

"Anneni daima onurlandır" dedi. "Bundan daha akıllıca bir emir yoktur."

"Evet, efendim. Teşekkür ederim" dedi Orlandu.

Tannhauser'a baktı. Tannhauser başını öne doğru salladı.

Orlandu, "Hoşça kalın" dedi.

"Tanrı yardımcın olsun." Ludovico çocuğun elini bıraktı.

Tannhauser ile Ludovico patikadan aşağı inen çocuğun ardından baktılar. Bormula Harabeleri'nden, Grande Terre Plein'den ve Provence Kapısı'ndan geçmesini izlediler. Sonra bir süre kendi sessizliklerine gömüldüler, limana, terk edilmiş kalelere, yıkılmış şehre, uğruna dünyanın birçok köşesinden gelmiş binlerce kişinin çarpışıp can verdiği kan ve külle kaplı yıkıntılara baktılar. Zafer çanları çaldı. Ve Tannhauser durdukları noktaya çok yakın bir yerde, gece vakti Carla'nın viyolasını duyduğunu anımsadı. İki kadının birlikte çalışlarını, coşkulu anları, birlikte yarattıkları güzelliği düşündü. Ve Amparo'nun ay ışığı vurmuş körfezde yüzüşünü hatırladı. Saçlarının arasından esen rüzgâr kızın değişken ruhunu anımsattı. Gullu haklıydı. O her zaman yanında olacaktı. Amparo'nun söylediği son sözleri tekrar tekrar hatırlamaya çalıştı, ama başaramadı.

Provence Kapısı'nda iki atlı belirdi. Bineklerinin toynakları Grande Terre Plein'den kan tozu havalandırıyordu. Tannhauser, Ludovico'ya döndü. Adam eyerin üstünde sallanıyordu. Hayalet kadar solgun, zayıf ve kırılgandı.

Tannhauser, "İnmene yardım edeyim" dedi.

Ludovico başını öne doğru salladı ve atının boynuna yaslandı. Bir bacağını hayvanın sırtından aşırdı ve ağırlığını üstüne verirken gücü tükendi. Tannhauser belinden kavradı. Patikanın kenarındaki taşların üstüne indirirken Ludovico'nun zırhı boynuna sürtündü.

"Bugün atından indirdiğim ikinci adamsın."

"İlkinin benim kadar güçsüz olmadığını umarım."

"Ben de. Bors karnına kötü delik açmış."

Tannhauser otuz yıl önce dövdüğü şeytan kamasını çekti. Ludovico tek kelime etmeden kendini hazırladı. Tannhauser Negroli zırhının bağlarını çözerken onu seyretti. Burada, sırtlarda rüzgâr kesik kesik ve kızgın esiyordu.

Tannhauser, "Rüzgâr sıcak" dedi. "Siroko, Libya'ın çöllerinden ve daha ötelerden eser. Ama bu çeliğin içinde piştikten sonra sana bahar rüzgârı gibi gelir."

Zırhın kol parçalarını deniztarağının kabuğu gibi açtı. Omuz parçalarını çıkardı. Büyük göğüs plakasını kaldırıp kenara koydu. Altındaki kanlı vatkaları sıyırdı ve Ludovico'nun parçalanmış karnı davul derisi kadar gergin olmasına ve içerde bağırsakları kendi pisliğinde çözülmesine rağmen keşişin hiç sesi çıkmadı. Teninin üstüne St Jean'ın göğsünde beyaz haç dikili sade siyah giysisi vardı.

Tannhauser, "Daha iyisin ya?"

"Minnettarım."

Tannhauser matarasının tıpasını açtı ve Ludovico'nun dudaklarına götürdü. Ludovico iki yudum içti ve başını öne doğru salladı. Tannhauser da içti.

Ludovico, "Üstadı Azam sağ mı?" diye sordu.

"La Valette yaşıyor."

"İyi. En azından onun günahını taşımayacağım."

Tannhauser yüzüne baktı. "Sen Guva'nın başında gördüğüm o adam değilsin artık."

Ludovico onun yüzüne baktı. "Belki de akıllı düşmanım olduğundandır."

"Bence çok daha fazlası var."

"Orlandu'yu savaş meydanında gördüğüm zaman" dedi Ludovico. "Ona seslenince, beline kadar gelen suda bana döndü ve ilk kez yüzünü gördüm. Öyle cesur, öyle..." Uygun sözcüğü bulmaya çabaladı. Omuzları kayaya dayandı. O iri başını çevirip gökyüzüne baktı. Siyah gözleri buğulandı. "Ah Tanrım..." dedi. "Ah yüce Tanrım."

Bu sözlerde öyle büyük bir pişmanlık saklıydı ki Tannhauser nasıl olup da pişmanlığının onu öldürmediğine hayret etti. "Bu cevap yeterli. Orlandu kim olduğunu biliyor mu?"

"Hayır."

"Neden söylemedin?"

"Bu tercihi Carla'ya bıraktım."

"Sence yalan mı söyleyecek?"

Ludovico'nun dudakları aralandı ve kesik kesik nefes almaya başladı. Ağzı kıpırdamıyordu, ama bakışları gülümsüyordu.

"Belki Carla'nın akıllı dostu vardır" dedi.

Tannhauser, "Aklımdan çocuğa senin bir korkak ve hain olduğunu söylemeyi geçirmiştim" dedi. "Ama yalan söylemiş olacaktım ve bunun kadar yozlaşmış bir dünyada hangimiz sözlerimizden dönmedik ki?"

"Carla'ya üzgün olduğumu söyle."

"Biliyorum" dedi Tannhauser. "Söylerim."

Ludovico gözlerini kırpıştırdı. "Amparo'nun ölmesini istememiştim."

Tannhauser onun yüzüne baktı. Sonra, "Bunu da biliyorum" dedi.

"Acaba Tanrı beni affedecek mi?"

"Rab bilir."

"Nihayet Rabb'in İsa'nın adını ağzına aldın mı?"

Tannhauser gülümsedi. "İsa'yla birlikte çarmıha gerilen hırsızlara bile kucak açan bir dinin benim gibilere verecek çok öğüdü vardır."

Ludovico'nun bakışları delip geçiyordu. Bir an o eski Engizisyoncu'ya, başkalarının gizli gerçeklerini araştıran o adama döndü. "Anlaşılan Guva'dan beri başka pek çok şey değişmiş" dedi.

"Bana Messina'da kederin Tanrı'nın lütuf kapısını açtığını söylemiştin. Ve hangi dürüst adam ondan sakınır diye sormuştun."

Ludovico'nun gözleri çok eskilerde kalan o konuşmayı hatırlarmış gibi hareket etti.

"Onlar yalnızca alimce sözlerdi."

Tannhauser, "Hayat böyle sözleri gerçeğe dönüştürmeye meyilli" diye karşılık verdi.

Ludovico doğrular gibi başını salladı. Avuçlarını göğsüne dayadı tozlu ve pis kokulu havayı içine çekti, soluğunu ağzından verdi. Yukarıya baktı. Gülümsemeye çalıştı. Gözleri gökyüzü ile arasındaki muazzam boşluğa sabitlendi. Ludovico huzura kavuşmuştu.

"Haklıymışsın" dedi Ludovico. "İnsana bahar rüzgârı gibi geliyor."

Tannhauser kamasını kalbine sapladı ve Ludovico hemen öldü.

Şeytan kanında söndürülmüş bu kama sonunda ebedi yuvasını bulmuştu ve orada da kalacaktı.

Tannhauser taşlarla bezeli kabzayı bıraktı. Boğazına adlandıramadığı duygulardan bir yumru oturmuştu. Yutkunup hepsini bastırdı. Ludovico'yu kollarına alıp kaldırdı. Tannhauser gibi, buradaki herkes gibi, kuşatma onu da yakıp bitirmesine rağmen, hâlâ iri bir adamdı. Göğsüne kadar gelen derin bir sipere taşıyıp içine yatırdı. Terk edilmiş bir depodan bulduğu uzun bir çadır bezinin içine yuvarladı. Üstünü tahta, taş ve gülle parçalarıyla kapladı. Kalbine saplı kamanın haricinde bir işaret koymadı. Siperden çıkıp patikaya döndü. Negroli zırhını denk yapıp, Ludovico'nun eyerine bağladı. Tam atına binmek üzereyken, Üstadı Azam, Jean Parisot de La Valette ile saygıdeğer kâtibi Oliver Starkey tepenin kenarından ortaya çıkıverdiler. İkisi de keşişin siyah zırhını görmüştü.

La Valette, "Yüzbaşı Tannhauser" dedi. "Gününüz nasıl geçiyor?"

"Gün, sizin gününüz."

La Valette başını öne doğru sallayıp atından indi. Yaralı dizine dikkat etti, ama zindeliği hayret vericiydi. Kılıcını çekti. Tannhauser ona baktı.

"Benden de mi kurtulacaksınız?"

La Valette güldü. Tannhauser daha önce hiç böyle güldüğüne tanık olmamıştı. Bu tam korsanlara yakışacak bir kahkahaydı. Hatta daha da

beterdi. Bu, korkunç bir amaç uğruna sevdiği herkesi ölüme gönderebilecek kişilikte bir adamın gülüşüydü. La Valette başını iki yana salladı.

"Bir adama şövalye unvanı vermek için savaş meydanından daha güzel bir yer yoktur" dedi. "Tarikat'ın Prensi önünde diz çöker misin?"

Tannhauser hâlâ yüzüne bakıyordu.

La Valette, "Böyle bir ihsanda bulunmaya gücüm olduğundan şüphen mi var?" diye sordu.

Nihayet sersemliğini üzerinden atan Tannhauser, "Hayır" dedi. "Yalnızca getireceği yüklerden şüphem var. Tutamayacağım yeminler etmeye hazır değilim. Daha önce de böyle hatalar yaptım."

La Valette bu açıksözlülükten etkilenmiş gibiydi. "Tarikat birini eşsiz bir hizmetle onurlandırmayı uygun görürse, asalet gerektirmeyen üye unvanı bahşedebilir. Her zaman aranan asalet şartından vazgeçildi ki bu vakada bir zorunluluktu. Deneme süresinden muaf tutuldunuz ve yeminlerimize tam bağlılık göstermekle yükümlü değilsiniz. Yine de Tarikat mensubu olacaksınız ve biraderlerin bir arada bulunduğu yerlerden istihkakınızı alabilirsiniz."

Tannhauser bunu aklında tarttı. "Ticaret yapabilir miyim?"

Starkey, "Tarikat'tan daha zengin olan yalnızca Vatikan'dır" dedi. "Bu zaferle bize yapılacak bağışlar onlarınkini kat kat aşacak, ama yüce Papa ne kadar olacağını asla bilemeyecek."

"Peki, şövalye ya da başka bir yüksek unvan kullanabilir miyim?"

"Elbette" dedi La Valette. Gözleri o korsan gülüşüyle kırıştı. "Ayrıca yasalar karşısında da dokululmazlığa sahip olacaksın."

Tannhauser'ın neredeyse ağzı açık kalıyordu ki kendine hâkim oldu. Hangi suç örgütü bundan daha dâhice tasarlanmış olabilirdi? "Kanunların şövalyeler üstünde yargılama yetkisi yok mu?"

"Yalnızca bizim kanunlarımıza karşı yükümlü olacaksın" dedi La Valette. "Guva'da uzun süre kalıp, sağ olarak çıkmış tek adam olduğunuz için, bunlara uyacağınızdan eminim."

Tannhauser kıymet bilmez izlenimi bırakmayı göze alarak, "Evlenme yasağı var mı?" diye sordu.

"Hayır, yok. Hatta uzun bir ömür sürmek istiyorsanız, tavsiye ederim."

Tannhauser tek dizini yer koydu ve omuzlarını dikleştirdi.

"Ekselansları, bu durumda kılıcınızı kullanmanızdan memnuniyet duyarım."

8 eylül 1565, cumartesi
Meryem Ana'nın Doğuşu Yortusu

Mdina

Surlar, siperler, top ateşi ve her iki tarafın ölümcül kolları olmayınca Tannhauser Malta'nın aslında ne kadar küçük olduğunu fark etti. Kimi zaman insana Ulysses'ten vergi almaya gitmek kadar külfetli gibi gelen Borgo-Mdina arasındaki yolculuk, yalnızca on üç kilometrelik bir yoldan ibaretti. Dinlenmiş atlarla, yiyecek ve su dolu çantalarla, sayısız çan sesi eşliğinde Orlandu ile Tannhauser tepeye çıktılar. Yolda bir sürü sevinçli insanın yanından geçtiler. Sanki kocaman bir hapishanenin kapıları açılmış ve mahkûmları gönüllerince eğlenmeleri için salıverilmişti. Ama Tannhauser'ın canı sıkkındı, neşeli selamları görmezden geliyordu. Yanında at süren Orlandu da onun neşesizliğini fark etti.

"Bana mı kızgınsın?" diye sordu.

Tannhauser çocuğun yüzüne baktı. Oğlan mezbaha köpeği kadar canlı ve hareketliydi. Yaşanan tüm bu çılgınlıklardan zarar görmeden çıkan bir varsa, o da Orlandu'ydu. Kolu bacağı sağlam, zihni berraktı ve Tannhauser'ın bildiği kadarıyla ölümsüz ruhunu karartacak cinayetler ve zulüm yaşamamıştı. Ve Tannhauser'ın aklına birden bire bu zaferden kendine en ufak bir pay biçemeyeceği geldi ve bu düşünceyle sıkıntısı biraz hafifledi

"Şöyle ifade edeyim" dedi. "Senin varlığının bana nelere mal olacağını bilseydim, aklıma hayalime gelmeyecek kadar kan, ter ve gözyaşı dökeceğimi bilseydim, Malta'ya on iki yıl önce gelir ve seni beşiğinde boğazlardım."

Orlandu suratına tokat yemiş gibi irkilince Tannhauser sırıttı. "Bundan sonra birlikte yola çıkacaksak, benim acımasız esprilerime alışman gerek."

"Öyleyse bana kızgın değilsin."

"Olmam için bir sebep var mı?"

"Peki, neden beni beşiğimde boğazlamak isterdin?"

"O korkunç Saint Elmo mücadelesinde karşılaştığımız zaman, sana bunun benim için hoş bir değişiklik olacağını söylemiştim. O zaman olayların daha başlamamış olduğunu bilmiyordum. Ama artık neredeyse bitti. Seni görmek için attığım her kahrolası adıma değdi."

Amparo'yu düşündü. Ve de Bors'u. Hayır, her adıma değmemişti. Ama bunlarda oğlanın bir suçu yoktu. Çocuk olan bitenden hiçbir şey anlayamıyorsa, kıvrak zekalı olmayışından değildi. Tam aksine işin tam özüne parmak basmıştı.

"Öyleyse, hâlâ dostuz."

"Evet, delikanlı" dedi Tannhauser. "Sen geriye kalan tek gerçek dostumsun."

"İngiliz Bors'un ölümüne çok üzüldüm. O benim de dostumdu."

"Gerçekten de öyleydi. Herhalde son saldırısı görülecek manzaraydı."

Orlandu gözlerini faltaşı gibi açtı. "Aman Tanrım" dedi. "Dörde karşı bir. Hem de dört şövalyeye. Müthişti. İnanılmazdı. Ama neden onlara saldırdı?"

"Çünkü onlar hain şövalyelerdi. Tarikat'ın gövdesinden kesilmesi gereken kötü ve çürük dallardı. Hem bizim, hem de La Valette'in düşmanlarıydı."

"Nasıl yani? Kötü ve çürük derken ne kastediyorsun?"

"Bu hikâyeyi başka bir zamana bırakalım." Çocuğa ciddi gözlerle baktı. "Gördüğün her şeyi büyük bir sır olarak saklamalısın. Bu çok basit bir şeymiş gibi görünse de, pek az insan böyle zor bir işin üstesinden gelebilir ve sana faydası dokunacak bir beceridir."

Orlandu,"Tıpkı rol yapmak gibi" dedi.

"Evet, tam olarak öyle."

"Ama dostlar birbirlerine rol yapmamalı."

Tannhauser, "Hayır, yapmamalı" dedi.

"Ludovico Birader'in hain bir şövalye olduğunu söyledin."

Tannhauser içini çekti. "Büyük örgüt içinde onun sadık olduğu farklı yerler vardı. Farklı görüşten insanların toplandığı bütün büyük örgütlerde böyle husumetler ortaya çıkar, çünkü erkekler genelde işlerin gidişatından memnun olmazlar ve düzeltmek için mücadele ederken, kendilerinkinden farklı ya da zıt düşünce yapılarına tahammül göstermezler. Hayat çoğunlukla bilmece gibidir. Bu açıdan bakınca, herhalde dünyada bu bilmeceyi çözebilecek son adam benim. Ludovico kesinlikle çok cesur ve güçlü inançlara sahip bir erkekti. Ama tecrübelerime göre, fazla güçlü inançlar iki kenarı da keskin kılıç gibidir."

"Bana annemi onurlandırmamı söyledi."

Tannhauser üstünde yürüdüğü ipin ayaklarının altında sallandığını hissetti. "Mükemmel bir öğüt."

"Anneme kavuşturmak için beni Mdina'ya götürmek istiyordu."

"Bu mutluluk verici görevi bana emanet etti."

Orlandu, "Ludovico Birader benim babam mıydı?"

İşte sonunda sormuştu. Tannhauser Burak'ın dizginlerini çekti. Durdular. Tannhauser atın yularıyla uğraşıyormuş gibi yaptı. Garipti, ama yapana dek, çocuğun hasret çektiği babasını elleriyle öldürdüğünü Or-

landu'ya söylemesi gerektiğini düşünmemişti. Çocuğun sevgisinin kendisi için bu kadar değerli olduğunu da fark etmemişti. Yüzüne bakmak için ona doğru döndü ve Orlandu, kahverengi gözlerini gözlerine dikti. Çocuğun gözlerindeki sevgi öyle yalındı ki bocaladı. Ne de olsa, Ludovico bu kararı Carla'ya bırakmıştı, hatta yalan söylenmesini bile onaylamıştı. Ama Ludovico'nun ayıbı Tannhauser'a ait değildi. Tannhauser'ın ruhu kendine aitti.

"Evet. Ludovico Birader senin babandı."

Orlandu'nun dudakları sımsıkı birbirine kenetlendi.

Tannhauser, "Onu öldürdüm" dedi.

Orlandu iki kez gözlerini kırpıştırdı. "Hain olduğu için mi?"

"Son zamanında tamamen dürüsttü, bunu kim görse anlardı."

"Öyleyse neden?"

Tannhauser'a göre Ludovico'nun günahlarını sayıp dökmenin hiç zamanı değildi. Çocuk bunları zamanla öğrenecekti, ama bugün değil. "Onu öldürdüm, çünkü kaderde öyle yazılmıştı."

Orlandu bunu zihninde tarttı. Belki de Tannhauser çocuğu hafife almıştı, çünkü bu yanıt yeterli gibi görünüyordu, en azından şimdilik. Her halükarda bu söylediği yeteri kadar doğruydu. Orlandu, "Babam bir hainse, kötü ve çürük dalsa ve ben de onun kanındansam, bende mi kötü ve çürük olacağım?"

"Sana bir keresinde, önemli olan kan değil, hayat yolunda nasıl yürüdüğümüzdür demiştim. Seninle birlikte epey yol yürüdük. İnan bana senin ruhunda kötü ya da çürük hiçbir taraf yok."

Orlandu bunu da aklında evirip çevirdi. Sonra, "Birlikte daha yürüyecek miyiz?" diye sordu.

Tannhauser kalbinin sıkıştığını hissetti, çünkü "*Ta en sonuna kadar*" demek istedi. Ama tutabileceğinden emin olmadığı bir söz veremezdi. "Bakalım, göreceğiz" dedi.

Sonra güldü. Çocuk da gülerek karşılık verdi. Her şey yolundaydı.

Tepenin yukarısında havai fişekler patladı ve killise çanları çaldı. Tannhauser başını o o tarafa doğru salladı. "Haydi, Mdina'ya gidelim. Carla bekliyor." Aklına bir şey geldi. "Unutmadan, yüzüğüm hâlâ sende mi? Altın yüzüğüm?"

Orlandu başını öne doğru salladı. "Elbette bende."

Tannhauser elini uzattı. "Öyleyse geri alayım. Altınsız kendimi çıplak gibi hissediyorum."

Carla, karanlık ve kasvetli Manduca Malikânesi'nde oturuyordu. Sokaklardaki kutlamalara rağmen, kendini yalnız hissediyordu. Don Ignacio ölmüştü. Saint Paul Katedrali'nin mahzenindeki Manduca ailesine ait yer altı mezarına defnedilmişti. Cenazesindeki tek kişi, şimdi Carla'nın hizmetine bakan yaşlı uşak Ruggiero'ydu. Ruggiero yıllar önce yaptıkları için Carla'dan af dilemiş, Carla da onu canı gönülden affet-

mişti çünkü bugün yaşanan bunca korku, dünün korkularından doğuyordu. Dizlerinin üzerine çöküp, Carla'nın ellerini öpmüştü. Babasını da affetmişti. Arkadaşsız ve tek başına öldüğü için ve aslında tüm bunların yaşanmasına hiç gerek olmadığı için üzülmüştü. Ruggiero evin, babasının Pawles Vadisi'ndeki çiftlik arazilerinin, gemi hisselerinin ve altınlarının artık ona ait olduğunu söylemişti. Bu habere şaşırmıştı, ama bir şey de hissetmemişti.

Ev üstüne üstüne geliyordu. Hayatlarını sevgisiz bir sefalet içinde ziyan eden hayaletler evin odalarında geziniyordu. Akşam olmasına yakın, etrafı duvarla çevrili bahçeye çıktı ve portakal ağaçlarının uzayan gölgeleri altında durdu. Meryem Ana'nın doğuşu kutlanıyordu. Cumartesiydi. Tespihin ilk on tanesini Cebrail'in Meryem'e bir çocuk doğuracağını bildirmesini tefekkür ederek çekecekti. Bu sevinçli mucizelerden biriydi ve herhalde işe yarardı. Çimenlerin üstünde diz çöktü, tespihin başındaki haçı öptü. İstavroz çıkardı ve Büyük İman Duası'na başladı.

"Bir tek Tanrı'ya inanıyorum. Yerin ve göğün, görünen ve görünmeyen tüm varlıkların yaradanı, her şeye kadir Tanrı'ya inanıyorum. Tüm asırlardan önce Baba'dan doğmuş olan, Tanrı'nın biricik Oğlu, bir tek Rab olan Mesih İsa'ya inanıyorum. Biz insanlar ve kurtuluşumuz için gökten inmiş, Kutsal Ruh'un kudretiyle bakire Meryem'den vücut alıp insan olmuştur. Pontius Pilatus zamanında bizim için acı çekerek çarmıha gerilmiş, ölmüş, gömülmüş ve Kutsal Yazılara göre üç gün sonra dirilmiş. Göğe çıkmış ve Baba'nın sağında oturmaktadır. Dirileri ve ölüleri yargılamak için şanla tekrar gelecek ve onun hükümdarlığı son bulmayacaktır."

Evin kapısının gıcırdayarak açıldığını duydu. Sonra da ayak seslerini. Arkasından, bahçeden bir öksürük sesi geldi. İstavoz çıkardı ve Ruggiero'yu görmeyi bekleyerek başını çevirip arkasına baktı.

Kameriyenin altında Mattias duruyordu.

Kalbi duracak gibi oldu. Ayağa kalktı. Mattias'ın yanaklarında yorgunluktan çizgiler oluşmuştu. Bakışlarına adsız, büyük bir keder yerleşmiş gibiydi. Tıpkı çok uzun zaman önce ve buradan çok uzakta bir başka bahçede onu ilk gördüğü zamanki gibi, bahçe yolundan ona doğru gelmeye başladı ve ona bir kurdu hatırlattı. Telaşla ona doğru koştu. Mattias kollarını açtı. Carla kendini kollarının arasına bıraktı. Soluğunu tuttu ve Mattias onu kucakladı. Aklında öyle çok soru vardı ki konuşamıyordu.

Mattias, "Ludovico ile işbirlikçileri öldü" dedi.

Carla rahatlamadan başka bir şey hissetmedi. Sonra Mattias'ın gözlerini gördü.

"Bors ile Nikodemus da." Duraksadı. "Amparo da."

Carla'nın ruhuna bir bıçak saplandı. Gözlerine yaşlar hücum etti. Mattias parmağını onun dudaklarına dayadı.

"Lütfen" dedi. "Yas tutmak için yeteri kadar zamanımız olacak. Acımızı yaşarken yalnız da kalmayacağız. Kendi adıma, şöyle sevinçli bir an yaşamak çok iyi gelirdi ve bunca kayba, bunca acıya rağmen, gülümsememiz için bir nedenimiz var."

Carla içgüdüsel bir hareketle onun omzunun üzerinden baktı. Evin giriş kapısının eşiğinde birinin durduğunu hissetti. Mattias da o tarafa döndü ve Carla'nın gözyaşları akmaya başladı. Bu yaşlarda hem sevinç, hem ümit, hem de acı birbirine karışmıştı. Yüzünü sildi.

Mattias seslendi, "Orlandu!"

Orlandu kapıda beliriverdi. Carla'ya doğru omuzları geride, başı ve omzuları dik, sanki biri ona elinden geldiği kadar iyi görünmesini öğretmiş gibi yürüdü. Yüzü kızarmıştı. Bakışları içten ve dürüsttü. Ve Carla ömründe ondan daha güzel bir varlık görmediğini anladı. Orlandu onun önüne gelip durdu, eğilip selam verdi. Yüzü bir hâkim gibi ciddiydi. Carla'nın gözlerinden adlandıramayacağı kadar karmaşık ve sayamayacağı kadar çok duygularla yine yaşlar akmaya başladı ve bu kez akmasına engel olmadı.

Mattias, "Gülümse, evlat" dedi. "Ve nezaketi unutma."

Kendi de gülümsedi.

"Çünkü bu senin annen."

Carla kollarını çocuğa doladı ve sıkı sıkı kucakladı.

9 eylül 1565, pazar

Hal Saflieni

Hal Saflieni mezarları, demirin, tuncun keşfedilmesinden, hatta Prometeus'un tanrılardan ateşi çalmasından bile önce, sağlam kayalara oyularak yapılmıştı. Dünyada yaşayan insanoğlu daha gençken, kâinatın yaratıcısı kadınken, eski duvarcıları yalnızca bir tanrıçaya, karnı bitmek bilmez bir doğurganlıkla sürekli şiş olan bir ilaheye tapınırken, kemiklerle ve taşlarla oyulmuştu. Savaşın yalnızca bir rüya olduğu ve görenlerin uyanmasını beklediği bir çağda oyulmuştu. İşte Hal Saflieni'de odalarda ve yan bölmelerde, kırmızı torpak boyası göz göz olmuş tavanların altında sarmallar oluşturan sık nişlerde ve mezarlarda binlerce insanın iskeleti yatıyordu.

Carla için Hal Saflieni, tesellisi esrarlı ama aynı zamanda da derin olan bir sığınaktı. Yaklaşmak yasak olmasına karşın Carla'nın genç kız kalbi oraya doğru çekilmişti. Ne zaman ruhu sıkılsa, Büyük Tanrıça Ana'nın önünde diz çöker ve zamanın bilgeliğini hissederdi. Rahipler burasının putperestlerin yeri olduğunu ve böyle yerlerden uzak durulması gerektiğini söylüyorlardı. Ama genç Carla günah işlediği hissine kapılmazdı. Burada, ölülerin şehrinde Meryem Ana'ya dua eder ve hem Meryem Ana, hem de taştan Tanrıça Ana ona huzur verirdi. Yıllardır buraya gelmemişti. Bu gün avuntu bulmak ihtiyacıyla arkadaşını oraya götürmeye ve onu sonsuzluğa teslim etmeye karar vermişti.

Gündoğumundan önceki karanlıkta, Borgo'daki Annuciation Kilisesi'nde ölmüşler için akşam ve sabah duaları yapıldı. Çarpışmalar sona ermiş olmasına rağmen, önceki gün pek çok insan ölmüştü ve ağır yaralılardan pek çoğu da ölecekti. Mezmurlar söylendi, Eyub'un Kitabı'ndan bölümler okundu. *Tanrım, onlara ebedi huzur bahşet, ebedi ışık üzerlerinde parlasın.* Matemi tutulanlar arasında Amparo, Nikodemus ve Bors da vardı. *Göklerin ve yerin sarsılacağı ve dünyaya ateşle hükmetmek için geleceğin o korkunç günde beni ölümden kurtar.* Ardından bağırışlar yükseldi ve 51. Mezmur söylendi. Sonra da Hizkiya İlahisi ile Yahya'nın İlahisi okundu. *Diriliş ve yaşam Ben'im. Bana iman eden ölse de yaşayacaktır. Yaşayan ve bana iman eden asla öl-*

meyecek.[19] Sonra bu dünyada ölü, ama öbür dünyada diri sayılanların günahları bağışlandı ve cemaat yeni doğan günün aydınlığına çıktı.

Carla'nın isteğiyle, Orlandu ile Tannhauser iki tekerlekli arabaya Bors ile Amparo'nun cesetlerini yüklediler. Nikodemus'un cesedi bulunamamıştı. Donuk beyaz renkli güneş, San Salvatore Dağı'nın üstünde yükselirken, cenazeleri Hal Saflieni'ye çıkardılar ve çağlar

öncesinde dünyadan ayrılmış komşularının arasına defnettiler. Peder Lazaro da Carla'nın arzusu üzerine gelmişti. Bu putperestlere ait yerde korkuyla sindi, ama Carla ricasını kıramayacağı insanlar arasındaydı. Kilise kurallarına göre her insanın gömüleceği yeri seçme hakkı olduğu için, seçtikleri bölmeleri kutsadı. Ölülerin üzerine kutsal su serpti. Kyrie ve Benedictus ilahileri okundu ve Lazaro Katolik inancının tüm gereklerini hakkıyla yerine getirdi. Sonra Lazaro, De Profundis Mezmuru'nu okuyarak yanlarından ayrıldı. Üçü dayanılmayacak kadar acılı bir sessizlik içinde, aralarından ayrılmış ve artık mezarlarına yerleşmiş dostlarıyla baş başa kaldılar.

Tannhauser arabadan viyolayı indirdi. Ve Carla çalmaya başladı.

Artık kalbinin parçalandığını zannedene dek çaldı, çaldı. Sonra Tannhauser'a baktı, onunki çoktan paramparça olmuş gibiydi ve Carla artık yenildiğini ve onu kedere kaptırdığını anladı. Daha fazla çalamayacağını hissedince Orlandu'ya baktı. Orlandu da başını ona doğru çevirdi. Bakışları güçlü, sıcak ve metindi. Biraz mahcup bir tavırla gülümsedi ve Carla çocuğun içinde yaktığı ateşe biçim vermek için çalmaya devam etti.

At sırtında Borgo'ya geri döndüler. Mattias kalkacak ilk gemiyle Venedik'e gitmeye karar verdiğini söyledi. Carla'nın ona olan aşkı azalmamıştı, aksine ateşi ve hasreti her zamankinden daha yoğundu. Amparo'nun acısı tıpkı Carla'ya olduğu gibi, onun üstüne de bütün ağırlığıyla, belki de daha fazla çökmüştü ve ortak acılar tutkunun yeşeremeyeceği bir zemin hazırlardı. Tannhauser da, Carla da anlaşmalarından hiç söz açmadı.

Tannhauser yalnızca Malta'da kalıp kalmayacağını sordu. Carla da kalmayacağını söyledi. Babasının işlerini hallettikten sonra Orlandu ile Akitanya'ya dönecekti. Mattias bu kararı anlayabiliyordu, çünkü şövalyeler şimdi döktükleri kanı öne sürerek ada üstünde hak iddia ediyorlardı. Talepleri yalnızca ikamet değildi, adayı savaşa vakfedilmiş bir tapınağa dönüştüreceklerdi. Kalkara Kapısı'na yaklaştıklarında, atlarından indiler. Tannhauser, Carla'ya döndü.

"Kapıda pusuya düşürüldüğümüz gece, Amparo'nun bana söylediği son sözleri hatırlıyor musun?"

19. Yuhanna, 11:25-26. (ç.n.)

Carla, "Evet, tabii hatırlıyorum" dedi. "Ne demek istemişti?"

Mattias'ın yüzündeki acıyı gördü. "Ben hatırlayamıyorum" dedi Mattias. "Ve hatırlayamadığın için işkence çekiyorum."

"*Bülbül çok mutlu*" dedi Carla.

Tannhauser başını salladı. "Tabii, ya." Gülümsedi, ama gözlerinde kederin buğusu vardı.

"Ne demek istedi?"

Tannhauser, "Benim onun kan kırmızı gülü olduğumu kastetmişti" dedi.

Carla meraklanmıştı. Daha fazlasını duymak beklentisiyle yüzüne baktı.

"Bu Arapların anlattığı bir masal. Amparo bu masalı çok severdi."

"Bana da anlatır mısın?"

Tannhauser onu kollarının arasına aldı ve Carla ezileceğinden korkmaya başlayana dek göğsünün üzerinde sıktı. Carla onun kalbini yırtarak ikiye bölen bir karara vardığını hissetti. Tannhauser'ın kolları gevşedi. Carla'nın yüzüne baktı. Ve Carla ateşli mavi korların içinde erişilemeyecek kadar derin bir acı gördü. Aniden korkuya kapıldı. Sesinde tereddüt vardı.

Tekrar, "Masalı bana da anlatır mısın?" diye sordu.

"Evet" dedi Tannhauser. "Bir gün anlatırım."

Sonsöz

Tanrı'nın lütfu

1566

Sicilya Valisi, İspanyol Garcia de Toledo, kuşatmanın kalkmasından bir hafta sonra Malta'ya geldi. Yaşanan acının büyüklüğünden öyle etkilendi ki kimilerine göre merhametten, kimilerine göre de utançtan gözyaşlarına boğuldu. Kan içmiş topraklarda bir geziye çıkarıldı ve üzerinde gösterilmiş kahramanlıkları dinledi. İlk Türk kuşatma kulesiyle girişilen mücadelede ölen oğlu Federico'nun cesedini istedi ve üç gün sonra da gitti. Bir daha Malta'ya hiç dönmedi ve ondan sonra da kayıplara karıştı.

Ancak La Valette için de, Kutsal Malta Tarikatı için de böyle bir şey söz konusu değildi. Üstadı Azam Hıristiyan âleminin en yürekli adamı, en zeki asker ve devlet adamı ve Kilise'nin koruyucusu ilan edildi. La Valette kendisine atfedilen bu unvanlara kayıtsızdı. Adına zafer kutlamaları düzenleneceği vaat edilmesine rağmen Roma'ya gitmedi. Avrupa'daki her saraydan davet almasına karşın bir daha adadan hiç ayrılmadı. Övgüleri de yalnızca Tarikat'a yüklü miktarda altın ile orduyu ikmal edecek hevesli katılımcılar aktığı için kabul ediyordu. O kendine has zindeliğiyle, hemen Sciberras Dağı'nın yamaçlarında, Valetta adıyla şanını yürütecek, o güne dek inşa edilmemiş ölçüde güçlü ve zaptedilmesi imkânsız bir kale tasarlamaya koyuldu. Bu son derece karmaşık ve emek isteyen bir iş olduğundan, saygıdeğer kâtibi Oliver Starkey de gece gündüz onunla birlikte çalıştı. Her ikisi de ömürlerinin geri kalan kısmında kutsal tarikatları için kendilerini bu göreve adayarak mutluluğa eriştiler.

Mustafa Paşa ile komutanları Malta toprağında gömülmemiş kırk bin şehitle birlikte itibarlarını da bıraktılar. Denizde altmış zorlu gün geçirdikten sonra padişahlarının tekdirlerini göğüsleyecekleri Haliç'e ulaştılar. Kellelerini kurtardıklarına kendileri de hayret ettiler. Ve Sultan Süleyman başını Allah'ın takdiri önünde eğdi. Padişah ertesi yıl adaya yapılacak ve kendisini şanlı bir zafere ulaştıracak ikinci sefer için hazırlıklara başlanmasını emretti. Ama durum öyle olmayacaktı. 1566 yılında yaz aylarının sonunda, kudretli padişah Macaristan'da Zigetvar Kuşatması sırasında yetmiş yaşında gözlerini sonsuza dek

kapadı. Yaşadığı gibi, savaşarak öldü. Bu öyle sarsıcı bir felaketti ki hekimleri otağında boğularak öldürüldü ve ölümü tam kırk üç gün boyunca, mumyalanmış bedeni Mimar Sinan'ın Süleymaniye Camii'nin yanında onun için yaptığı türbeye defnedilene dek yeniçeri ağalarından gizlendi.

Muhteşem Süleyman'dan sonra tahta hayatta kalan son oğlu Sultan II. Selim çıktı. Ve böylece Osmanlı güneşi o yavaş batışına başlamış oldu, çünkü "Allah'ın bu dünyadaki gölgesi"nin ahirete intikaliyle, imparatorluk güneşinin en zirvede olduğu dönem de bitmişti.

Roma'da Papa IV. Pius, Giovanni Medici'ye bir suikast girişimi meydana geldi. Beceriksiz katili, her çağda tarihçilerin çok iyi bildiği kimsesi olmayan çılgın suikastçılardan biriydi. Ve cani yakalandıktan sonra kimliği belirsiz suç ortaklarına ihanet edemeden öldü. Ne var ki Tanrı'nın takdiri öyle kolayca engellenemezdi. Medici'nin ölümü 1565 yılının aralık ayında, daha zalim bir katilin, Roma sıtmasının elinden oldu. Papalık tahtına, uzun zaman önce planlandığı üzere Michele Ghisleri çıktı ve V. Pius adını alarak yakın çevresi tarafından soğuk bir tepki aldı. Döneminde Engizisyon yeniden canlandı. Ghisleri, Muhammedilere ve Avrupa'nın geri kalanındaki Protestanlara karşı başka savaşlar açılmasına önayak oldu. Katolik dünyası üzerini kaplayan karanlık zihniyet ile uzun ve gereksiz bir gericiliğe körce sarıldı. Engizisyoncu Papa bir gün bu ağır suçlarının sayesinde aziz mertebesine yükseltilecekti.

Malta'nın kahraman vatandaşları o cehennemi günlerin ardından adayı yeniden inşa etmeye başladılar. Yirmi küsur binlik toplam nüfusun yedi bini –ki bunlar yetişkin erkeklerdi– kuşatmada can vermişlerdi. Arazileri güneşte kavrulmuş ve çoraklaşmıştı. Evleri moloz yığınlarına dönmüş ve sağ kurtulanların çoğu da ömür boyu sakat kalmışlardı. Tarikat'ın yaydığı aydınlığın gölgesinde dayandılar ve başlarına gelenlerle ilgili duyguları asla kayıtlara geçmedi, çünkü şövalyeler "*i nostri*"ydiler,[20] ama Maltalılar avam tabakası olarak kaldılar. Aşağı tabakanın da, iyilikleri için ne gerekiyorsa yapıldığını bilmeleri yeterliydi.

1566 senesinin ağustos ayında, Gullu Cakie'nin torunu bir erkek çocuk dünyaya getirdi. Büyüklerinin onayını aldıktan sonra da yeni doğmuş bebeğini Mattias adıyla vaftiz ettirdi.

Kudüslü St. Jean Tarikatı'nın üyelerinden, Şövalye Mattias Tannhauser, adının bir bebeğe verildiğini hiç öğrenemedi. Ömrü boyunca kötülükle ve savaşla iç içe yaşadığı için, Malta Destanı onu kimsenin çare bulamadığı derin bir melankoliye sürükledi ve Sicilya'ya gidecek ilk gemiye binip adadan ayrıldı.

20. Her derde deva. (ç.n.)

Yola çıkmada önce, Tarikat'ın törenine katılıp soylu olmayan şövalyelere verilen unvanı alarak Tarikat cübbesini giydi. Sonradan pişman olacağı bir cömertliğe kapılıp, afyonunun büyük kısmını büyük gereksinim içindeki Kutsal Hastane'ye bağışladı. Carla Fransa'ya doğru yola çıkarken, yanına kişiliğinden emin olduğu iki şövalye vereceğine dair Starkey'den söz aldı. Sonra yola çıkmak üzereyken büyük bir iyiliğe mazhar oldu. Bu içine düştüğü yılgınlığın karanlığında parlayan bir ışık gibiydi.

Saint Paul Körfezi'nde sağ ele geçirilen bir kaç adamın arasında sessiz bir Habeş de vardı. Bu Tannhauser'ı Abbas Murad'ın pembe otağında iyileştiren köleydi. Tannhauser onu zincire vurulmuş ve dizlerine kadar insan pisliğine batmış halde şehri çevreleyen hendekten parçalanmaya yüz tutmuş cesetleri çıkarırken buldu. Satın alıp azat etti. Yıkadı ve üstüne başına bir şeyler aldı. Bütün bunlar olup biterken Habeş sessizliğini hiç bozmadı. İngiliz Hanı'nda yemekhanede bir masada oturdular. Yemeklerini yerken, Tannhauser onu uzun uzun inceledi.

"Seninle ne yapacağımı biliyorsam kahrolayım" dedi.

Habeş bu sözlerin özünü anlamış olacaktı ki masadan kalktı ve dışarı çıktı. Tannhauser da peşinden gitti. Habeş güneydeki uzaktan görünen geniş maviliği gösterdi.

Ve Arapça, "Ev" dedi.

Tannhauser ikna kabiliyetini kullanarak La Valette'in gizli harita kütüphanesinde girdi ve kırık parmaklarına rağmen elinden geldiği kadarıyla Mısır ve Afrika Boynuzu'yla ilgili bilinen ne varsa kopyaladı. Getirip Habeş'e gösterince, adam Kızıldeniz'i tanıdı. Eğer Mısır'ı geçip Kızıldeniz'in kuzey kıyısına ulaşabilirse, Habeş Denizi'nin güney ucuna gidebileceğine, oradan da Danakil denilen yeri geçip, uzak memleketinin dağlarına kavuşabileceğine inanıyordu. Tannhauser bunun fazlasıyla cesaret isteyen ve benzersiz bir yolculuk olacağını düşündü ve bir an seyahatin o destansı hayali bir adamın zihninden diğerininkine atlayıverdi. Ve Habeş'e eşlik etme ateşi Tannhauser'ın bağrını yaktı. Ama yalnızca bir an için. Bu başka bir zamanda, başka bir yaşamda, çıkılacak bir yolculuktu, bu dönemde ve bu yaşamda değil.

Tannhauser bir katıra gerekli mazlemeyi yükledi. Habeş'le birlikte San Salvatore'yi geçip, Tannhauser'ın o meşhur teknesinin hâlâ sakladığı yerde durduğu Zonra köyünün yıkıntılarına doğru gittiler. Tekneyi derleyip topladılar, eşyaları yüklediler. Tannhauser elinden geldiği kadarıyla Habeş'e İskenderiye'ye gitmek için izleyeceği rotayı ve hangi yıldızların yol göstereceğini anlattı. Yarım kilo afyon, birkaç olta kancası ile bir olta, bir Türk kılıcı, yol masrafları için bir miktar gümüş sikke verdi ve İskenderiye'ye vardığı zaman, Moşe Mosseri'yi bulup danış-

masını ve ona Sabato Svi'nin adını vermesini tembihledi.

Habeş bütün bunları kılavuzunun Allah olacağını bilen bir adamın tavrıyla kabul etti. Sonunda Tannhauser, Bors'un üstüne titrediği gümüş işlemeli abanoz misket tüfeğini ona emanet etti.

"Eğer başaramazsan, olta eksikliği çekmezsin."

Habeş gülümsedi. Ve bu tebessüm her zaman kıymetini koruyacak bir mücevherdi.

Tannhauser adını bilmiyordu ve son ana kadar da sormadı, çünkü bu adamı bir daha göremeyeceğini biliyordu. Habeş ona sarıldıktan sonra tekneye bindi ve yelkeni açtı.

Tannhauser kırmızı yelken pusun içinde gözden kaybolana dek durup arkasından baktı.

Tannhauser, bindiği gemi açılırken iskelede el sallayan Carla ile Orlandu'ya baktı. Bu ayrılık kalbinde açılmış yaraları daha da beter yırtıp parçaladı. Onları bir daha görüp göremeyeceğini bilmiyordu. Bu sezgi değildi, gerçekti, çünkü Carla'ya karşı müthiş bir aşk duyuyor ve oğlana da benzerine öyle az rastlanır bir muhabbet besliyordu ki "sevgi" sözcüğü yanında fazla basmakalıp kalıyordu. Ama öyleydi. Ve gitmek zorundaydı. Orlandu onun gidişin nedenini kavrayamadı ve Tannhauser'ın daha önce birlikte yapacaklarından bahsettiği o '"anlı teşebbüs" konusunu açtı.

"Eğer anneni onurlandırırsan, faydalı şeyler öğrenirsen, bir gün belki yaparız" dedi. "Kuzeyde yapacak işlerim var, yollarımızın o zaman dek ayrılması gerekiyor."

Carla, onu vazgeçirmeye çalışarak, gidişini daha da acı verici hale getirmeye kalkışmadı. İçinde çarpışan duyguları bastırdı. Tek başına yola çıkma ihtiyacını anlamaya çalıştı. Kendi ihtiyaçları bekleyecekti. Tannhauser'a veda etmek üzere sarılırken bunları dile getirdi.

"Bordo'dan Perpignan'a giden anayol üzerinde Norman tarzı çan kulesi olan bir kilise var. O bölgede bu tarza başka kilise yoktur. Arkasında yol çatallanır. Güneye sapan yol bir tepenin üstünde, kırmızı tuğladan küçük bir kulesi olan bir binaya çıkar."

Tannhauser sessizce dinledi.

Carla, "Eğer o malum anlaşma günün birinde bir sonuca bağlanacaksa, uygun eşini bulacağın yer orasıdır" dedi.

Tannhauser karşılık olarak onu öptü.

Söz vermek yerine bu öpücükle yetindi ve gitti.

Messina'da Dimitrianos'un ziyaretine gitti.

Venedik'te Sabato Svi'nin işlerini halletti.

Sonra karşı konulmayacak kadar ilkel bir içgüdüye kapılıp kuzeye, doğru yola devam etti ve yolculuk esnasında yalnızlığa her şeyden çok değer vermeyi öğrendi. Sessizliğin kural olduğu manastırlarda uyudu

ve kadınlarla birlikte olmaya tövbe etti. O ve kış mevsimi birbirlerini kovalarken, doğduğu köye vardı ve kendini babasının şefkatli kollarına attı.

Kışı ve ilkbaharı Kristofer'in demirhanesinde çalışarak geçirdi ve savaşın uzun zaman önce kopardığı bağ yeniden kuruldu. Dondurucu gündoğumlarında ateş ve çelikle boğuştu. Yeni kız ve erkek kardeşlerinin gözdesi haline geldi. Çıktığı gezilerde babasına eşlik etti. Basit şeylerden konuşurlardı. Önce yürek sızlatıcı, sonra da hem tatlı hem de acı bir sevinçle, çok sevip de kaybettiklerine dair eski anılarını paylaştılar. Tannhauser'ın annesinin, Gerta'nın ve sevgili Britta'nın, babasının kendi elleriyle kazdığı mezarlarında birlikte dua ettiler. Kimi zaman babasının, demirhanesine gelen o esrarengiz Osmanlı'yı hatırlayıp hatırlamadığını merak ediyordu. Bazen hatırladığını, o yabancının aslında hiç yabancı olmadığını bildiğini hissediyordu. Bazen de hissedemiyordu. İkisi de o yabancıdan hiç söz etmediler. Uygun olanı da buydu, çünkü o bir hayaletti ve artık çoğu kez Tannhauser'a da bir hayaletmiş gibi geliyordu.

Böylece hem maddi hem de manevi gücü yerine geldi. Kış yavaş yavaş çekilir ve bahar kendini göstermeye başlarken, buradan asla ayrılmayacağına inanmaya başladı. İyileşmesinin kaynağı da belki bu inançtı, çünkü bu insanlar geçmişini, yaptıklarını ya da ününü hiç önemsemiyorlardı. Onlar yanlıca ona önem veriyorlardı. Bu da aklına Amparo'yu getiriyordu. Geceleri gökyüzünde gezinen yıldızları seyrederken onu düşünüyordu. Carla ile Orlandu'yu da düşünüyordu. Ve güç ile aşk arasında aklını kaybeden, kederin Tanrı'nın lütuf kapısını açtığını söyleyen ve bunda da haklı olan talihsiz keşiş Ludovico Ludovici aklına geliyordu.

Tannhauser her yerden uzak bu dağlarda, sonunda kederin yaşamını tek bir parça olarak ören iplik olduğunu anladı. Bunun üzülecek bir tarafı olmadığını fark etti. Hayat teslim olunacak bir şey değildi. Ve babası kedere rağmen, hesapsız kayıplara rağmen, hayatın değiştirilmeyi bekleyen ham bir demir parçası gibi insanı çağırdığını ona öğretti. Tannhauser, babasının demiri eskiden olmadıkları şeyler haline getirdiği o taş tapınakta son kez ateşi harlandırdığından beri, imparatorlar ve papalar devrilmiş, haritalar değişmişti. Bayraklar sallanmış, ordular yürümüş, binlerce insan, kabileleri ve tanrıları için ölmüş ve öldürmüştü. Ama dünya hâlâ dönüyordu, çünkü gezegenler ve yıldızlar kendi ezgileriyle raks ederlerdi. Ve evren, insan dehasını ve kibrini umursamazdı. İnsanın ebedi ruhu –tabii eğer öyle bir şey varsa– burada, elinde çekiç tutan, sevdiği bir karısı ve güzel çocukları olan yaşlı bir adamda ve onun yüreğindeydi.

En sonunda Tannhauser, İsa'yı ve Tanrı lütfunu bulacağı yerin aşk ve yalnızlık, keder ve inanç arasındaki boşluk olduğunu anladı.

Yaz mevsimi Alpler'e buseler kondurur ve en yükseklerdeki karlarını bile eritirken, Tannhauser eşyalarını topladı, Burak'ı eyerledi ve veda etti. Çok gözyaşı dökülmesine rağmen, bu ayrılık daha öncekilerde olduğu gibi kalbini parçalamadı, çünkü bu kez ayrılan yalnızca bedenlerdi, ruhlar değil. Pek çok kralın toprağından geçerek kıtayı kat etti ve yaz günleri kısalmaya başlarken bir kez daha Frenklerin diyarına ulaştı.

Böylece kumral renklerine bürünmüş bir sonbahar gününde, Şövalye Mattias Tannhauser Akitanya'nın Bordo şehrinden çıkıp Perpignan yoluna yöneldi. At ve binicisi sona ermekte olan yıl içine bin beş yüz kilometreden fazla yol kat etmişti. Ruhundaki yaraların iyileşmesi bu kadar uzun sürmüştü. Burak iyi durumdaydı, güneşli yolları sevinçle aşıyordu. Bu şehir Tannhauser'ın çok hoşuna girmişti. Mükemmel bir limanı vardı ve savaşla değil ticaretle uğraşılıyordu. Fransızcasını ilerletmesi gerekecekti, bu pek de hoşuna gidecek bir iş değildi, ama yapabilirdi. Bir Malta Şövalyesi ve tarihteki en büyük kuşatmanın bir gazisi olarak, başka yerlerde olduğu gibi burada da bütün kapılar ona açılacaktı. Daha da güzeli, Atlantik Okyanusu'nu, hayallerini sürekli meşgul eden ve karşı kıyıları merakını uyandıran o gri ve çalkantılı enginliği görmüştü.

Uzaktan, aradığı yolun işareti olan Norman kilisesinin kulesini gördü. Güneye giden yola saptı ve bir süre sonra tepedeki küçük binayı gördü. Birden kalbinin hızla çarptığını fark etti, çünkü binanın çatısında kırmızı tuğladan bir kule yükseliyordu.

Bir ambarın yanındaki taş döşeli avluda at gübresi ve samanlar içinde kavga eden iki delikanlı gördü. Daha doğrusu biri yerde top gibi kıvrılmış, öbürü de sırtını ve kafasını acımasızca tekmeliyordu. Yerde yüzükoyun kıvrılmış olan ve ağlayarak aman dileyen delikanlı yaşça daha büyük ve iri olduğu için Tannhauser diğerinin gururlandığını hissetti.

"Orlandu" dedi. "Şu sersemi yerden kaldır da yoluna gitsin" dedi.

Orlandu bir ayağı havada döndü ve altın renkli atı gördü. Gözleri hayalet görmüş yukarı doğru hareket etti ve biniciye bakakaldı. Şaşkınlığını bastırmaya çabalayarak, "Tannhauser?" dedi.

Çok şükür ki çocuk çok iyi görünüyordu. Ve onu görmek insana ne kadar iyi geliyordu. Tannhauser güç de olsa gülmemeyi başardı ve sert bir tavır takındı. "Seni Latince, geometri çalışır ya da bu tür faydalı şeylerle uğraşır halde bulacağımı sanmıştım" dedi. "Ama geliyorum ve seni adi bir köle gibi gübre içinde kavga ederken buluyorum."

Orlandu hâlâ ona bakıyordu. Yüzündeki ifade büyük bir sevinç ve mahcubiyet arasında gidip geliyordu. Yerdeki delikanlı ayağa kalkıp

sendeleyerek uzaklaştı. Tannhauser attan indi. Artık gülümsemesini daha fazla tutamadı.

"Buraya gel, evlat." Kollarını açtı. "Gel de ben yokken neler yaptığını anlat."

Orlandu'nun heyecanı yatıştığında Tannhauser, "Bence artık geldiğimi evin hanımına haber vermenin vakti geldi" dedi. Sonra da ekledi, "Sonra da Burak'la ilgilen ve ben çağırana kadar bizi baş başa bırak."

Tannhauser, şatonun bahçesinde günbatımının keyfini çıkartabileceği, meyve ağaçları ile çiçeklerin kokusunu içine çekebileceği ve bereketli yemyeşil araziye dalıp gidebileceği bir yere oturmayı tercih etmişti. Carla'nın varlığını ve o coşkusunu bastıran kendine hâkim havasını hissetti. Zevk ve mülk sahibi zengin bir kadının erafına yaydığı o havayı. Üstünü başını kontrol edip leke var mı diye baktı. Her şey düzgündü. Zaman geçti ve biraz tedirgin oldu. Çocuk onu beklediği gibi gayet sıcak karşılamıştı, ama Carla'dan o kadar emin olamıyordu. Tannhauser gibi bir adamla işbirliği yapmanın ne kadar akılsızca olduğunu düşünmek için bol zamanı olmuştu. Carla'nın cazibesiyle kıtayı baştan başa geçmiş olablilirdi, ama kendi cazibesinin o kadar güçlü olduğundan hiç emin değildi.

Arkasındaki evden gelen müziği işitti. Viyola sesini. Büyük bir incelikle, hatta belki de tereddütle başladı, sonra kanatlarını açtı, yükseklere çıktı, birden saldırdı ve özgürce dalışa geçti. Tannhauser müthiş bir mutluluk hissediyordu, çünkü bu Carla'nın kalbinin derinliklerinden gelen ezgilerdi. Ve onun için çalıyordu.

Nihayet müzik durduğu zaman, kendini topladı ve ayağa kalktı. Carla bahçe yolundan ona doğru yürüdü. İlk karşılaşmalarındaki gibi baştan çıkarıcı giyinmemişse de, her zamanki gibi zarifti. Kırmızı elbisenin yokluğunu telafi etmek için saçları omuzlarına yayılmıştı. Ve yürüyüşünde daha önce hiç görmediği bir coşku vardı. Güzelliği sönükleşeceği yerde, şimdi bir çicek kadar taze ve sağlıklıydı. Böyle bir anın geleceğine hep inanmış, ama yine de olmasını beklemiyormuş gibi gülümsedi.

Tannhauser, "Hâlâ çok güzel çalıyorsun" dedi. "Muhteşem. Hem sanatın, hem de güzelliğin. Muhteşem."

Carla başını eğerek teşekkür etti.

Bir an birbirlerine baktılar.

Sonunda Tannhauser, "Görüyorsun ya" dedi. "Yine çağrına karşı koyacak gücü bulamadım ve geldim."

"Ümit ederim ki hep böyle olur."

Carla'nın yeşil gözleri parlıyordu. Gülümsedi. Başını sallayıp saçlarını arkaya attı. Tannhauser'ın dili tutulmuş gibiydi. Ona neler söylemek istemişti? Pek çok şey. Ama nereden başlamalıydı? Birbirlerine bakarak öylece durmaya devam ettiler. Sessizlik uzadı. Tannhauser

elini uzattı. Carla da elini verdi. Dokunuşundaki güzellik sırtını ürpertti. Carla elini sıktı ve Tannhauser onun duygularına hâkim olmaya çalıştığını gördü. İçgüdüleri onu kendisine çekmesini, dudaklarını ezmesini ve uzun süreli uykudan sonra şimdi kükreyerek uyanan dürtülerine teslim olmasını söyledi. Ama bu sese direndi. Son öpüşmeleri dehşetle kaplı bir dünyadan çalınmıştı. Onları birbirine bağlayan harcın içine korku, ateş ve çılgınlık karışmış olsa da, ilk öpüşmelerinin burada, daha güzel, gölgelerden uzak ve aydınlık bir dünyada olmasını istiyordu. Ve serbest kalmadan önce onurlandırılması gereken bir ruhun, unutulmaz bir tutkunun gölgesi vardı üzerlerinde. İkisinin de sevmiş olduğu ve hâlâ da sevmeye devam ettikleri bir ruhun gölgesi.

"Sana bir söz vermiştim. Şimdi o sözü yerine getirmek istiyorum" dedi.

Bahçede Orlandu yanından ayrılır ayrılmaz gözüne çarpan bir gül yatağı vardı. Kırmızı ve beyaz güllerle dolu bir yatak. Carla'yı oraya götürdü. Güllerin karşısında durdular.

"Burada güller olacağını ummuştum" dedi.

Carla, "Demek bana bir masal anlatacaksın" dedi.

Gülümsedi. Siyah çizgili yeşil gözleri yaşla doldu. Ve Tannhauser onun her şeyi anladığını, onu neden sevdiğini ve neden hep seveceğini kavrayıverdi. Carla da, kendisi de birer kan kırmızı güldü. Hepsi öyleydiler. Uzun bir dalın uzundaki beyaz goncayı işaret etti.

"Arap memleketinde, bir zamanlar bütün güller beyazmış" dedi.

Tim Willocks

Gül, Haç ve Hilal

DK DOĞAN KİTAP

Anne Rice vampir romanlarına bambaşka bir biçim verdi...
Stephen King korkuyu yeniden icat etti...
Tim Willocks bir kahramanlık, trajedi ve tutku masalıyla tarihi romanı yeniden hayata döndürdü...

Mayıs 1565...
Osmanlı İmparatoru Muhteşem Süleyman, St. Jean Şövalyeleri'ne cihat ilan etmişti.
Tüm zamanların en büyük donanması, Malta Adası'ndaki Hıristiyan kalesine doğru yaklaşıyordu.
Türkler şövalyeleri "Cehennem Köpekleri" olarak tanıyorlar, şövalyelerse kendilerine, "İnancın Savunucuları" diyorlardı.

"Müslümanların savaş çığlığı düzensiz bir öfke gürültüsüne dönüştü. Mehter takımı çalmaya, tüfekler de yaylım ateşine başladı. Sonra borular titreşti ve sancaklar havalandı. Ve yenilmez ordu, yamaçtan aşağı Saint Elmo'ya inmeye başladı.
(...)
Bütün ordu Allah'ın büyüklüğünü kulakları sağır edercesine haykırarak, kükreyerek, dünyanın sonu gelmiş gibi kaynayan bir nehircesine köpürerek yamaçlardan aşağı iniyordu. Tek hedefleri pek çok kardeşlerinin can verdiği ve Hıristiyan şeytanlarının şimdi bile ilahiler söyleyerek ve alay ederek kışkırttıkları o kanlı gedikti."

"Maço, erotik, oldukça kanlı ve ruhsal kurtuluşa dair bir kitap."
The Sunday Telegraph

Tim Willocks başarılı bir roman ve senaryo yazarı ve psikiyatr. 1991'de yayımlanan ilk romanı *Bad City Blues*'u, 1994'te *Green River Rising* ve 1995'te *Bloodstained Kings* adlı kitapları takip etti. Ortak bir çalışma olan *Sweet Angel Mine*'ı yazdı, 1999'da *Bad City Blues*'u sinemaya uyarladı. Bir Steven Spielberg belgeseli olan *The Unfinished Journey*'yi yazdı. Şu anda *Sin* adlı senaryosu prodüksiyon aşamasında.

ISBN 978-975-991-543-8

28 YTL